LETTERLIJKE EN PRACTICALE VERKLARING VAN HET OUDE TESTAMENT

GENESIS

DOOR

MATTHEW HENRY

OPNIEUW UIT HET ENGELS VERTAALD.

VERMEERDERD MET EEN VOORREDE VAN DR. H. BAVINCK

TWEEDE DRUK.

UITGAVE VAN J. H. KOK TE KAMPEN.
1912

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2014

VOORREDE.

De Hervorming plaatste het licht weder op de kandelaar en stelde de Schrift in het middelpunt van het Christelijk leven. Hare uitlegging werd met
kracht ter hand genomen. Door prediking en profetie, door vertaling en verklaring werd haar inhoud tot kennis der gemeente gebracht. De Hervormers zelf, LUTHER, MELANCHTON, ZWINGLI, CALVIJN schreven commentaren over grotere of kleinere delen der Schrift, en hunne volgelingen zetten dezen arbeid voort. De meeste van deze verklaringen waren echter onbruikbaar en ontoegankelijk voor het volk. Daarom bleef de behoefte bestaan aan zulk een uitlegging, welke liep over de ganse Schrift en door de eenvoudige met vrucht geraadpleegd kon worden.

Het eerst werd hier te lande daarin voorzien door de met grote zorg bewerkte kanttekeningen bij de Statenbijbel. Maar hoe uitnemend deze ook waren en tot de huidige dag gebleven zijn, ze voldeden toch niet geheel aan de behoefte. Ze waren dikwijls te kort en te onvolledig en stelden daarom telkens bij het raadplegen te leur; ze gaven in vele gevallen meer een verklaring der woorden dan der zinnen en der gedachten; en ze boden voor het minst geen geregelde, doorlopende uitlegging van de Heilige Schrift.

Het verlangen naar een volledige en populaire Bijbelverklaring bleef dus bestaan. En vooral ontwaakte dit verlangen met kracht in de achttiende eeuw, toen er in heel de Christenheid een streven openbaar werd, om van de stelsels der school terug te keren tot de eenvoud van de Schrift. Op de geschiedenis en de voortgang der openbaring, op de kennis van de gehele Heilige Schrift in haar historische ontwikkeling werd, dikwerf eenzijdig en in valse tegenstelling, de nadruk gelegd. Maar daardoor legde men toch hier en in andere landen er zich ijverig op toe, om een duidelijke en doorlopende verklaring van geheel de Heilige Schrift aan het volk in handen te geven.

NICOLAAS HARTMAN, predikant te Zwolle, was de eerste, die hier te lande daartoe een poging waagde met zijn HUYSBIJBEL, welke voor het eerst in 1735 het licht zag en daarna nog twee malen in 1745 en 1749 herdrukt werd. Een korten tijd maakte deze Huisbijbel grote opgang, maar hij kon zich toch tegenover andere verklaringen, die allengs het licht zagen, niet handhaven. Er kleefden te vele onvolkomenheden en gebreken aan.

Men richtte daarom naar het buitenland het oog, en wel in de eerste plaats naar Engeland. Met dit land had ons volk van de dagen der Reformatie af, zoowel godsdienstig als staatkundig, velerlei relaties. Nederlanders weken in groten getale, vooral onder Eduard VI (1547-1553), naar Engeland, en Engelse Puriteinen zochten hier dikwerf een schuilplaats. Er waren hier Engelse afgevaardigden op de Synode te Dordrecht; en Engelse gemeenten bestonden er hier in verschillende steden, die de gemeenschap met het moederland onderhielden. een menigte van Engelse werken werden hier in de 17e eeuw ingevoerd, vertaald en gelezen, vooral van dogmatische en praktische inhoud.

Bij de overgang van de 17e in de 18e eeuw trad hier enige stilstand in. Maar in het tweede kwartaal der 18e eeuw begint het lezen en vertalen van Engelse werken weer toe te nemen. Nu zijn het echter niet alleen dogmatische en practicale geschriften, zoals van THOMAS BOSTON, ISAAC WATTS, RALPH en EBENEZER ERSKINE enz., maar vooral ook verklaringen van Bijbelboeken en verdedigingen van het Christendom tegen de aanvallen der Deïsten.

In Engeland was de richting der geesten veranderd. De velerlei kerken en sekten, waarin de Christenen verdeeld waren, deden velen vragen, of niet in het aan allen gemeenschappelijke het

wezen van het Christendom gelegen was. En het Deïsme ging zelfs achter de bijzondere openbaring tot de natuurlijke religie terug. Zoo bewoog zich alles om de uitleg en verdediging der Schrift. En gretig werden deze werken hier en ook in Duitsland ontvangen.
Vooral twee werken beproefden het beste, dat Engeland op dit gebied geleverd had, aan ons volk aan te bieden.

Het eerste was de Verklaring van de gehele Heilige Schrift door eenigen van de voornaamste Engelse Godgeleerden, welke door Prof. J. VAN DEN HOONERT met een voorrede werd voorzien en in 17 delen, zoowel quarto als folio, te Amsterdam van 1740 tot 1757 werd uitgegeven. Er is in deze uitlegging des Bijbels gebruik gemaakt van de werken van PATRICK, POLUS en WELS, (naar wie deze Verklaring gewoonlijk genoemd wordt), maar voorts ook van verschillende andere Engelse, Franse, Duitse en Nederlandse verklaringen.
Maar dit werk werd spoedig op zij gestreefd en geheel in de schaduw gesteld door de *Letterlijke en practicale Bijbelverklaring van M. HENRY*, die, aangevuld en uitgebreid met aantekeningen van verschillende andere Engelse en Hoogduitse Godgeleerden, door de ondernemende uitgever Reiner Boitet te Delft in 1741 begonnen, in 1759 door van Essen te Delft voortgezet, bij het 15e deel in 1765 door Dirk onder de Linden te Amsterdam overgenomen, en in 1786 voor het Nieuwe en in 1791 voor het Oude Testament voltooid werd.[1]
De schrijver van deze verklaring, MATTHEW HENRY, was de zoon van PHILIP HENRY, geb. 24 Aug. 1631 en gestorven in 1696, predikant sedert 1657 te Worthenbury in het graafschap Flint, maar door de bekende Act of uniformity van de 24 Aug. 1662, 'the black Bartholomewday', met meer dan 2000 predikanten uit zijne bediening verdreven. Drie weken daarna, de 18e Oct. 1662 werd hem te Broadoak, waar de familie zijner vrouw woonde, zijn zoon Matthew geboren.[2]

---

[1] Bij wijze van Inleiding gaat aan het werk vooraf: "Een geleerde, in natuurlijke orde geschikte, en aaneengeschakelde Historie van de Oorsprong des Bijbels; behelzende een krachtige verdediging van deszelfs Goddelijkheid en wederlegging van de voornaamste argumenten der Vrijgeesten, door de vermaarde geleerde Heere Thomas Stackhouse", waardoor deze Bijbelverklaring, hoewel geheel ten onrechte, gewoonlijk genoemd wordt: de Bijbelverklaring van Henry en Stackhouse.

[2] Het leven van Matthew Henry is beschreven door Mr. William Tong in de uitgave van Henry's Miscellaneous Works, London 1726. Hierop is gebaseerd de biographie van Henry door Erasmus Middleton in zijn 'Biographia Evangelica or an historical account of the lives and deaths of the most eminent and evangelical authors or preachers, both British and foreign in the several denominations of Protestants, from the beginning of the Reformation to the present time', vol. IV 1786 p. 197-214.
Waarschijnlijk is de levensbeschrijving van Matthew Henry, die in 't Nederlands werd overgezet door Goth. Clermont (verg. de voorrede van zijn vertaling van Greenhill over Ezechiël) en met een voorrede werd voorzien door Joh. van Doesburg, predikant te 's-Gravenhage, een vertaling van de biografie van Tong.
Veel beter en uitvoeriger is de levensbeschrijving van Henry door Sir John Bickerton Williams in zijn *'Memoirs of the life, character and writings of the Rev. Matthew Henry', geplaatst voor de uitgave van Henry's commentary'*, 3 vol. 1828.
Deze uitgave is telkens herdrukt. In de *New and illustrated edition, with and introductory essay by the Rev. John. Stoughton,* verschenen te Londen bij Ward, Lock en Bowden sine anno, beslaat deze biographie 139 bladzijden.
Deze biografie van Williams ligt weer ten grondslag aan het Life of Henry bij the Rev. James Hamilton, in: Works of the English Puritan divines: Matthew Henry, London, Nelson 1847 p. 11-50. Eindelijk kan nog geraadpleegd worden het artikel over Philip en Matthew Henry in Allibone's Critical Dictionary of

Deze toonde reeds spoedig een uitnemende aanleg en een vrome zin; de vreze des Heeren lag van der jeugd af in zijn hart, en hij kreeg daarvan ook voor zichzelf de zekerheid en de troost door het sterven van zijn één jaar oudere broeder in 1667 en een predicatie van zijn vader over Ps. 51: 17 in 1673.
Hij studeerde eerst in de rechten, maar veranderde van keuze en werd in Mei 1687 geordend en een maand daarna als predikant ingeleid bij de gemeente der Presbyterianen te Chester. Hier bracht hij, niettegenstaande hem vele gelegenheden voor een anderen werkkring werden aangeboden, 25 jaren van zijn leven door. Doch in 1712 vertrok hij naar Hackney, Londen, waar hij echter maar korte tijd meer werkzaam kon zijn, want hij stierf reeds de 22 Juni 1714.

Het merkwaardigste en treffendste in heel het eenvoudige en aan bijzonderheden volstrekt niet rijke leven van HENRY is zijn dagelijkse omgang met de Heilige Schrift. Deze was inderdaad zijn grootste schat, de lamp voor zijn voet en het licht op zijn pad. Als kind van drie jaar oud las hij reeds in de Bijbel. De opvoeding in het ouderlijke huis droeg een ernstig puriteins karakter; vooral de zondag werd er streng gevierd. En zo zette HENRY later zijn leven voort ten einde toe. Hij was zeer matig in levenswijze, gezond naar het lichaam, krachtig naar de geest, stond iedere morgen om 5 uur op en ving dan met zijn studie aan. Hij begon en hij eindigde iedere dag met God. Zijn dagboek toont overal de trekken van iemand, die dagelijks leeft in de gemeenschap Gods. Zijne geschriften zijn evenals die van THOMAS BOSTON vol van dankbare erkenning, dat de Heere hem leidt en het hem aan niets laat ontbreken. Het gebed was de ademtocht van zijn leven.
Veel werk maakte hij van de huiselijke godsdienst. Hij las daarbij enkele verzen en ging ze dan verklaren. Op het rechte verstand en op de beoefening van de Schrift was heel zijn streven gericht, zoowel in zijn huis als in de gemeente. Als prediker maakte hij grooten opgang. Hij besteedde veel zorg aan zijn preken en volgde daarbij een vaste methode en een geregelden gang. lederen zondagmorgen verklaarde hij naar een bepaalde orde een hoofdstuk uit het Oude- en iedere zondagnamiddag een uit het Nieuwe Testament. 's Donderdagsavonds behandelde hij allerlei Schriftuurlijke vraagstukken.
In October 1692 begon hij met Gen. 3 : 9 en in Mei 1712 eindigde hij met Openbaring. 17 : 18.
Door dit dagelijks leven bij de Schrift werd hij op uitnemende wijze voor zijn voornaamste werk, de verklaring van de gehele Bijbel, voorbereid. Hij begon zijn loopbaan als schrijver in 1689 met een klein anoniem geschrift en gaf later nog vele verhandelingen, preken en practicale werken in het licht.
Zijn voornaamste werk was echter de Verklaring van het Oude en Nieuwe Testament. Door anderen aangespoord, maakte hij er een aanvang mede op de 12 Jan. 1704 en werkte er geregeld aan door. De 17 April 1714 kon hij in zijn dagboek schrijven, dat hij de Handelingen der Apostelen en daarmede het vijfde deel van zijn werk had ten einde gebracht. Twee maanden daarna stierf hij. Anderen voltooiden toen zijn arbeid in zijn geest en met behulp van nagelaten aantekeningen.

English literature and British and American Authors I 1882 p. 823, 824; en van Rev. Alexander Gordon in Dictionary of National Biography ed. by Leslie Stephen and Sidney Lee, Vol. XXVI p. 123.

Er zijn zonder twijfel verklaringen van de Heilige Schrift, die in geleerdheid die van HENRY overtreffen. Er zijn er ook, die meer werk maken van de taal- en geschiedkundige uitlegging en dieper indringen in de betekenis der woorden en het verband der zinnen. HENRY was geen geleerde van beroep en zijn verklaring mist alle vertoon van geleerdheid. Het was hem te doen, om de Schrift te doen verstaan, niet alleen als een boek, dat over het verleden ons inlicht, maar ook als een woord Gods, dat in het heden tot ons komt en dat nuttig is tot lering en wederlegging, tot onderwijzing en verbetering. HENRY ging er van uit, dat al wat te voren geschreven is, tot onze lering werd geschreven, opdat wij door lijdzaamheid en vertroosting der Schriften hoop hebben zouden. Hij liet, in overeenstemming met de bedoeling der Schrift zelve, zijne verklaring daartoe strekken, *opdat de mens Gods volmaakt zij, tot alle goed werk volmaakt toegerust.*

Zó werd de Schrift door HENRY opgevat en verklaard. De eigenlijke uitlegging ontbreekt niet. Kort, eenvoudig en menigmaal met treffende juistheid wordt de zin aangegeven en het verband toegelicht. De verklaring is letterlijk maar toch vooral practicaal. Nooit maakt hij jacht op allerlei vreemde en ongewone verklaringen, hij zoekt geen ijdele nieuwsgierigheid te bevredigen. Daarbij verspilt hij zijne kracht ook niet in het bestrijden en weerleggen van anderen. Hij behoorde zelf tot de richting der Nonconformisten en Puriteinen, hij was Calvinist en Presbyteriaans. En schoon afkerig van Romanisme en Socinianisme, van alle deïsme en indifferentisme, was hij altijd een zacht, gematigd man. Hij breidde zijne liefde tot alle Christenen uit.
Bij dit alles komt nog, dat HENRY'S verklaring op bijna iedere bladzijde bewijzen aflegt van de geest en de kennis van de schrijver. Zij boeit, zonder met opzet onze aandacht te vragen. Zij bekoort door de rijkdom van beelden, door de frisheid en natuurlijkheid van stijl, door de levendigheid en opgewektheid van toon, door de duidelijkheid van voorstelling, door de overvloed van practicale opmerkingen en toepasselijke, stichtelijke overdenkingen.[3]

Geen wonder dat deze Verklaring van HENRY veel ingang vond, herhaalde malen herdrukt werd en onder de populaire Bijbelverklaringen steeds een ereplaats zal blijven innemen. HENRY'S verklaring is om strijd geprezen geworden door mannen als William Tong, Dr. Isaak Watts, Dr. Philip Doddridge, Whitefield, Dr. Adam Clarke, Robert Hall, Dr. Thomas Chalmers, Spurgeon e. a. Maar meer dan dit zegt het, dat de Christenen van alle kerken in Engeland er hun zegel aan hebben gehecht.
De Verklaring van HENRY is nog heden ten dage te vinden in duizenden Christelijke gezinnen, niet alleen in het studievertrek van de geleerde en de predikant, maar ook in de boekerij van de landman en de handelaar, op de boekenplank van de werkman en de kleine burger. Dit is een zegen, door Gods genade aan HENRY's werk geschonken, die al zijn verwachtingen zeer ver heeft overtroffen.
Het zou natuurlijk teveel zijn, wanneer men beweren wilde, dat deze Bijbelverklaring van HENRY in alle opzichten aan de tegenwoordige behoeften voldoet. Maar wij zijn op dit terrein nog nameloos arm. Het ideaal zou zijn, dat er een populaire, korte, doorlopende, degelijke en

[3] De geheel nieuwe vertaling, welke de Heere Kok voor deze uitgave van Henry's Bijbelverklaring opzettelijk door een bekwame hand bewerken liet, verdient zeker allen lof. Ze munt boven de vorige niet alleen daarin uit, dat zij voor hedendaagse lezers duidelijker en aangenamer is, maar doet daardoor ook de eigenaardigheid van HENRY'S wijze van uitlegging nog beter tot haar recht komen, en is bovendien in vele opzichten beter en juister dan de oude vertaling.

practische verklaring der Schrift in het licht kwam, welke met de nieuwere onderzoekingen haar winst deed, op de grondslag van een wetenschappelijke exegese berustte en door een groep van bekwame en vrome mannen werd samengesteld. Daaraan bestaat behoefte in onze gezinnen, in onze verenigingen, in onze studeervertrekken. Maar met het oog op de reusachtign arbeid en de ontzaglijke kosten, die daaraan verbonden zijn, is het niet te verwachten, dat zulk een uitgave spoedig ondernomen zal worden. Hoe het ook te bejammeren is, wij moeten nog leven van wat het verleden ons biedt. En dan komt zeker de Bijbelverklaring van HENRY het allereerst en het meest in aanmerking.
Want al is geen enkele uitlegging in gezag en waarde gelijk te stellen met de Schrift zelf en al behoort dus ook de Bijbelverklaring van HENRY steeds met oordeel des onderscheids geraadpleegd te worden, toch is zij in volledigheid, in duidelijkheid, in vertolking der Schrift als het Woord Gods, en in haar toepassing op het leven, door geen der latere, populaire Bijbelverklaringen overtroffen geworden.

De Schrift heeft zo velerlei bestemming. Zij is een boek uit het verleden, maar ook voor het heden en de toekomst. Zij is een licht voor de enkelen gelovige en een schat voor de ganse kerk van Christus. Zij is een woord voor alle tijden en een gids in alle toestanden des levens. Zij dient tot vertroosting en vermaning, maar ook tot onderwijzing en lering. Zij komt tot gezin en tot maatschappij, tot kerk en tot school. Zij is in één woord de sprake Gods tot de mensheid.
Van die veelzijdigheid der Schrift doet de Bijbelverklaring van HENRY ons iets verstaan. Ze is letterlijk en practicaal, uitleggend en toepassend, onderwijzend en vertroostend. Zij vertolkt de Schrift als de kracht' Gods tot zaligheid een iegelijk die gelooft, als het Woord Gods dat eeuwiglijk blijft.
Bovenstaande voorrede werd geschreven in de maand Juni van het jaar 1909, toen de Heere J. H. KOK het voornemen had opgevat, om de Bijbelverklaring van HENRY opnieuw, maar in betere vertaling en aangenamer vorm, ter perse te leggen en aan te bieden aan dat nog altijd talrijke publiek in Nederland, dat zich geestelijk voeden blijft met het Woord Gods. De Uitgever maakte een aanvang met de *Verklaring van het Nieuwe Testament*, en durfde toen nog niet bij zichzelf vaststellen, dat hij, na de voltooiing van dit gedeelte van HENRY'S Schriftuitlegging, ook de Verklaring van het Oude Testament wederom het licht zou doen zien.
Dat kon natuurlijk eerst beslist worden door de ontvangst, welke aan de Verklaring van het Nieuwe Testament te beurt vallen zou. Thans heeft de Uitgever echter de ervaring opgedaan, dat deze ontvangst alleszins gunstig mag heten. Niet alleen kwam er een genoegzaam aantal intekenaren om de kostbare onderneming te doen slagen, maar ook de pers toonde zich met deze uitgave grotelijks ingenomen. En zelfs bladen, die in Schriftbeschouwing van HENRY afwijken, hadden een hartelijk woord van waardering voor de herdruk van zijn Bijbelverklaring over. Het bleek ten duidelijkste, dat deze Verklaring nog niet verouderd was en ook voor deze tijd nog hare uitnemende waarde behield. Dit alles gaf de Uitgever moed, om, nu de Verklaring van het Nieuwe Testament gereed is, tot die van *het Oude Testament* over te gaan en ook hare uitgave ter hand te nemen.
Natuurlijk zijn hieraan grote bezwaren verbonden. Ten eerste is deze Verklaring van het Oude Testament nog omvangrijker dan die van het Nieuwe Testament, zodat hare uitgave langer tijd vereist en op hogere kosten komt te staan. Ten andere is bij vele Christenen de belangstelling in het Oude Testament, ook naar evenredigheid, geringer dan die in de Schriften van het Nieuwe Verbond. Wie zich enige opoffering getroost voor de aanschaffing van een uitleg van het

Nieuwen Testament, heeft deze, hoewel ten onrechte, soms niet meer over voor het verkrijgen van een verklaring van het Oude Verbond.

En eindelijk geldt het bij HENRY'S Verklaring van het Oude Testament nog meer dan bij die van het Nieuwe, dat men boeken beoordelen moet naar de tijd, waarin ze geschreven zijn.
In de twee eeuwen, die na HENRY'S dood verlopen zijn, is onze kennis van de Hebreeuwse taal, van de omgeving, waarin Israel leefde, van zijn oudheidkundige toestanden en historische betrekkingen aanmerkelijk uitgebreid. Hier nog meer dan bij het Nieuwe Testament zou een nieuwe vertaling en verklaring, die stond op de hoogte van de tijd, dus gewenst zijn.
Maar, zoals reeds gezegd is, wij moeten, althans op het gebied van populaire Schriftverklaring, ons nog behelpen met wat door vorige geslachten is tot stand gebracht. Eén ding van niet geringe betekenis hadden deze in eik geval bij ons voor. Terwijl de wetenschappelijke kennis van de Bijbel is toegenomen, heeft het geestelijk verstand der Schrift lang niet in dezelfde mate aan diepte gewonnen. Men leefde toen veel meer met en bij en uit de Schrift, dan thans in onze drukke dagen het geval is. En in dit opzicht blijft HENRY'S Verklaring een standaardwerk van grote waarde.
Men kan hare eigenaardigheid reeds terstond proeven, als men aan hare hand het eerste hoofdstuk van Genesis leest. Men vindt er geen geleerde onderzoekingen in over de formatie van hemel en aarde en geen brede uiteenzettingen met wat andere wetenschappen, ook reeds in HENRY'S tijd, daarover ten beste gaven. Maar dit hoofdstuk is door HENRY geheel en al gelezen en verklaard onder de indruk, dien hij zelf aldus vertolkt: the Scriptures were written, not to gratify our curiosity and make us astronomers, but to lead us to God and make us saints. (De Schriften werden geschreven, niet om onze nieuwsgierigheid te bevredigen en ons tot sterrenkundigen te maken, maar om ons tot God te leiden en ons tot heiligen te maken.) Die geest ademt heel zijn Bijbelverklaring. Ze is afkomstig van een man, die bij ervaring wist, dat de kennis van God het eeuwige leven is.

Daarom verblijdt ons het moedig besluit van de Heere KOK, om na de voltooiing van HENRY'S Verklaring van het Nieuwe Testament, ook van die van het Oude Testament een nieuwe uitgave te bezorgen. Het zou inderdaad jammer zijn, als de Bijbelverklaring van HENRY, die het werk van één man en één geheel is, tot die van het Nieuwe Testament beperkt moest blijven. In de Verklaring van het Oude Testament komen zijn eigenaardige gaven ongetwijfeld nog beter dan in die van het Nieuwe Testament aan het licht. Sommigen stelden daarom deze nog boven gene; in de uitlegging van het Oude Testament was hij naar hun mening nog meer in zijn kracht dan in het Nieuwe; niet alleen omdat hij uit de aard der zaak bij de aanvang van zijn reuzentaak zijn beste krachten gaf, maar ook, omdat hij was een geboren exegeet van de Oudtestamentische Schrift. Hierover kan men in mening verschillen. Maar zeker is, dat niemand de Schriftuitlegging van HENRY zonder vrucht voor zijn verstand en hart raadplegen zal. Mits men de Bijbel dan ook leze gelijk HENRY hem las, als het Woord Gods, dat wijs kan maken tot zaligheid.

H. BAVINCK.

AMSTERDAM, Februari 1912

CHRONOLOGIE VANAF DE SCHEPPING TOT GEBOORTE VAN MOZES

Hoofdtijdperken
Wij kunnen Chronologie op 2 manieren berekenen. 1e vanaf de Schepping en 2e vanaf de Christelijke jaartelling. De perioden zien er als volgt uit:

Periode	**Aantal jaren**	**Ná de Schepping**	**Vóór de Chr.jaartell.**
Van de Schepping tot de Zondvloed	1650	0 -1650	3974 -2324
Na Zondvloed tot geboorte Abram	350	1651-2000	2324 -1974
Van Abrams geboorte tot de Uittocht	500	2001-2500	1974 -1474
Van Wetgeving tot 4e jr Salomo	480	2501-2980	1473/4 -993/4
Van Tempelbouw tot Ballingschap, (390-3 à 4 j)	386/7	2981-3366/7	993/4 - 607
Van begin Ballingschap tot terugkeer Juda	70	3467-3437	607 - 537
Vanaf bouw 2e Tempel tot komst Ezra	80	3437-3517	537 - 457
Van Ezra tot Johannes de Doper, (Dan. 9:25)	483	3517-4000	457 - 26 ná Chr.
Totaal	4000		
Van Johannes de Doper tot Openbaring van Joh.	70	4000-4070	27-97 na Chr.
Totaal	4070		

HOOFDSTUK 1

1ste HOOFDTIJDPERK VAN DE SCHEPPING TOT DE ZONDVLOED

Genesis 1:1 "In den beginne schiep God den hemel en de aarde." De aardbol was omringd met water en duisternis. Tegelijk met de Schepping van de aardbol schiep God ook de tijd. Want er staat vs. 5: "En God noemde het licht dag, en de duisternis noemde Hij nacht. Toen was het *avond* geweest en het was *morgen* geweest, *de eerste dag.* Een nacht duurt gemiddeld niet langer dan 12 uur.
God noemde *avond* en *morgen: de eerste dag.* In Gods Scheppingsordonnantie begint dus een etmaal met de *nacht*. De Joden beginnen daarom nog steeds de nieuwe dag vanaf de zonsondergang.
De Schepping van de wereld was hoogstwaarschijnlijk in 'onze' maand september/oktober. Zie dr. J. Owen: Verklaring van de *Hebreen*, deel I pag 469. Het was óók de tijd dat Jezus geboren werd.

De jaren vanaf de Schepping tot de Zondvloed worden volgens Genesis 5 berekend naar de leeftijden van de stamvaders van Noach. De tekst van de Septuagint en de Samaritaanse Pentateuch wordt buiten beschouwing gelaten.

Jaren na de Schepping:
130 geboorte van Seth
235 Enos

325	Kenan
395	Mahalaleël
460	Jered
622	Henoch
687	Methusalach
874	Lamech
1056	Noach
1536	God kondigt de Zondvloed aan in het 480 jaar van Noach Gen. 6:3, na 120 jaar Merkt op: Vanaf Adams dood tot de geboorte van Noach de 2e stamvader is ook 120 jaar.
1552	geboorte Sem Gen. 11:10; Noach was 500 toen hij zonen gewon, Gen 5:32; 502 toen hij Sem gewon, Gen 11:10, dus Jafeth was de oudste, Gen 10:21.
1644	dood van Lamech
1650	dood van Methusalach. Volgens een overlevering van de Rabbijnen stierf Methusalem één week voor de Zondvloed. Zondvloed begint de 17e dag van de 2e maand, ong. sept./okt., Gen 7:11. Dus met het begin van een nieuw jaar. In Gen 7:6 staat: "Noach nu was 600 jaren oud, als de vloed der wateren op de aarde was." Daarmee wordt bedoeld: **in** het 600 jaar des levens van Noach, Gen. 7:11.

Het aantal levensjaren in de Bijbel wordt anders uitgedrukt dan wij gewoon zijn. Als wij zeggen iemand is 50 jaar dan bedoelen we: 50 jaar en X aantal maanden. De Bijbel spreekt over **in** zijn X (= zoveelste) levensjaar**. In** Noachs 600 jaar betekent dus 599 jaar en X maanden.
Adam was **IN** zijn 130 jaar toen Seth geboren werd. In de Bijbel is een pas geboren baby 1 jaar, of een kind in het eerste jaar. Bij ons is dat pas op z'n 1ste verjaardag.
Wanneer we de leeftijden van de vaders vóór de Zondvloed tot het eind van Noach's 600e jaar, naar boven afronden krijgen we 1656 jaar. Als we het naar beneden afronden krijgen wij 1646 jaar. Het is het beste om het gemiddelde te nemen, ongeveer 1651 jaar. In deze Chronologie gaan we uit van 1650 jaar.

	Geboren Na scheppin			Geb. stamh ouder			Gestorven Na schep.		
	Vroeg	Gemiddeld	Laat	Vroeg	Gemiddeld	laat	Vroeg	Gemiddeld	Laat
Adam			0	129	129,5	130	929	929,5	930
Seth	129	129,5	130	104	104,5	105	1040	1041	1042
Enos	233	234,0	235	89	89,5	90	1137	1138,5	1140
Kenan	322	323,5	325	69	69,5	70	1231	1233	1235
Mahalaleël	391	393,0	395	64	64,5	65	1285	1287,5	1290
Jered	455	457,5	460	161	161,5	162	1416	1419	1422
Henoch	616	619,0	622	64	64,5	65	980	983,5	987
Methusalah	680	683,5	687	186	186,5	187	1645	1650,5	1656
Lamech	866	870,0	874	181	181,5	182	1642	1646,5	1651
Noach	1047	1051,5	1056	499	499,5	500	1996	2001	2006
Sem	1546	1551,0	1556	99	99,5	100	2144	2150	2156
Zondvloed	1646	**1651,0**	1656						
1 jaar	1	1	1						
Zondvloed									
Arfachsad	1648	1652,0	1656	34	34,5	35	2084	2089	2094
Sela	1682	1686,5	1691	29	29,5	30	2113	2118,5	2124
Heber	1711	1716,0	1721	33	33,5	34	2173	2179	2185
Peleg	1744	1749,5	1755	29	29,5	30	1981	1987,5	1994
Rehu	1773	1779,0	1785	31	31,5	32	2010	2017	2024
Serug	1804	1810,5	1817	29	29,5	30	2032	2039,5	2047
Nahor	1833	1840,0	1847	28	28,5	29	1979	1987	1995
Terah	1861	1868,5	1876	129	129,5	130	2065	2073	2081
Abram	1990	1998,0	2006						
		Tot. 2000							

Van de zondvloed tot Abrahams geboorte: vroeg 344, laat **350 jaar**

HOOFDSTUK 2

2E HOOFDTIJDPERK: NA DE ZONDVLOED TOT DE GEBOORTE VAN ABRAM

Na Schep.	vóór Chr.	
1651	2323	Einde van de Zondvloed, 1e dag van de 1e maand, Gen 8:13 Noach gaat uit de ark 27e dag van de 2e maand, Gen 8:14. Begin van de TWEEDE WERELD Het Hebreeuwse jaar (incl. de Sabbat!) volgt de gewone jaarrekening van Noach en de Hebreeën. De eerste maand van het burgerlijk jaar was ongeveer sept/okt. Het is aannemelijk dat Noach de orde in de jaren door God ingesteld niet veranderde. Deze orde is door de Hebreeën en Mozes gevolgd. Later heeft Mozes tevens een kerkelijk jaar ingevoerd, te beginnen bij de maand Abib, bij de Uittocht. Het burgerlijk jaar bleef gehandhaafd voor b.v. de Jubeljaren. Onze jaarindeling is van Romeins-heidense oorsprong.
1652	2322	geboorte Arfachsad, 2 jaar na de vloed, Gen. 11:10
1687	2287	geboorte Sela, Gen. 11:12.
1717	2257	geboorte van Heber, Gen. 11:14. De stamvader van de Hebreeën.
	2234	Begin van de Sterrenkunde bij de Chaldeeën, B. Hutton (Mahomed en zijn opvolgers) blz. 17. Aristóteles schrijft dat 1903 jaar voor Alexander de Grote's komst te Babel de sterrenkundige aanmerkingen begonnen zijn te Babel, Vitringa, Jesaja III bl 357. 331 v.Chr. + 1903 = 2234.
1751	2223	geboorte Peleg, Gen. 11:16, ruim 100 jaar na de Zondvloed. Peleg betekent: 'verdeling'. Voor/bij zijn geboorte is de aarde verdeeld door de SPRAAKVERWARRING, Gen. 10:25, 1 Kron. 1:19. Einde torenbouw, Gen 11:1-9. Babel betekent in Hebr: In/door verwarring. In het Akkadisch: poort naar (de God) Bel. Diverse oude theologen wijzen op het feit dat het volk des Heeren, Noach, de heilige linie, etc niet hebben meegedaan aan de Torenbouw. Zij bleven in hun 'Aanroepen van God de hebreeuwse taal behouden, wat blijkt uit de namen van God en mensen'. Zie ook kanttek. en M. Henri Gen 11:2. Vanzelf is die taal aangevuld met veel andere woorden. Uit inscripties van de oude Sumeriers: "Zij geloofden.. eens op een tijd, de gehele wereld, in eenstemmigheid gaf het volk lof aan Enlil in een taal", Ch. Marston in New Bible Evidence, geciteerd door Ron Wyatt in Biblical Treasures.
1781	2203	geboorte Rehu, Gen. 11:18
1813	2161	geboorte Serug, Gen. 11:20
1843	2131	geboorte Nahor, Gen. 11:22
1872	2102	geboorte Terach Gen. 11:24. Terach leefde 70 jaar en gewon Abram, Nahor en Haran, Gen. 11:26. Kanttek. Abram wordt de eerste genoemd, niet omdat hij de oudste was maar de waardigste. Gen 5:32". Terach stierf 205 jaar oud te Haran, Gen. 11:32. Abram verliet Haran na de dood van zijn vader, Hand. 7:4. Abram

was toen 75 jaar, Gen. 12:4, dus werd Abram geboren toen Terach **in** zijn 130 jaar was.

2000 1974 dood van Noach, Gen. 9:28.
Merk op: In dezelfde tijd toen Noach de *2e stamvader* van de wereld/kerk stierf, werd *de vader der gelovigen* geboren.

Noach leefde na de Zondvloed 350 jaar, Gen 9:29. De jaren van bovengenoemde periode worden opgeteld aan de hand van de leeftijd van de stamvaders van Abram, in Gen. 11:10-26 etc. De ouderdom van de stamvaders wordt berekend naar hun leeftijd bij de geboorte van hun zoon (stamhouder). De totale tijdsduur naar boven afgerond is 352 jaar naar beneden afgerond is 342 jaar; gemiddeld 347.
In bovenstaande kolom wordt 3 jaar boven het gemiddelde genomen, nl 350 jaar. Daarmee is het gemiddeld aantal jaren van de stamvaders vanaf Adam tot Abram's geboorte in evenwicht, nl. totaal max. 2008 en min. 1988. Voor deze chronologie gaan we uit van bijna het gemiddelde, 2000 jaar.

Van Adam t/m Noach zijn 10 geslachten. Vanaf Noach t/m Abram zijn ook 10 geslachten. Lucas noemt er 11. Lucas 3:35 staat: Sela de zoon van Kainan. De naam Kainan wordt nergens in de hebreeuwse Bijbels gevonden. Kainan komt wèl voor in de Septuagint, Gen. 11. Dr. Gill zegt dat Kainan niet voorkomt in sommige griekse handschriften van het N.T. J. Leydekker schrijft dat Beza in zijn latijnse vertaling van Lucas deze Kainan uitliet, zich beroepende op een oud, grieks exemplaar van Lucas, bewaard te Cambridge. (25)

Volgens de overlevering begon Nimrod, zoon van Cush, Babel te bouwen en daar te regeren omtrent 130 jaar na de Zondvloed, 30 jaar na de Spraakverwarring, Gen. 10:9,10. De naam die Nimrod aan zijn stad gaf heeft niets te maken met de torenbouw van Babel, het was ook geen herbouw. In het Akkadisch luidt die naam: Bab ili, Ingang of Poort van Bel. In die stad werd een tempel gebouwd op een hoge zuilentoren ter ere van de oppergod Bel. Die tempel was een poort waarin God tot de mens afdaalde en andersom. In hun godsdienst zaten tal van ware elementen, ontleend aan het onderwijs van Noach, Sem en de Heilige Linie die de zuivere godsdienst beoefenden. In het eerste tijdperk noemden ouders kinderen naar de namen van hun Goden, zoals ook later in Israël. Vandaar de naam Belus, Belsázar etc. De Grieken waren veel verder vervreemd van de zuivere godsdienst en beschouwden hun dappere voorvaders als goden, halfgoden etc.

In die tijd ontstond ook het Assyrische rijk, Gen. 10:11. Omdat zij de Aramese taal spraken ligt het voor de hand dat ze afstamden van Sem, Gen 10:22, hoewel ze woonden in het land wat tevoren Nimrod toebehoorde, Micha 5:5.

Ook ontstond in die tijd het Aramese rijk, genoemd naar Aram, zoon van Sem, Gen 10:22,23. Waar Aram in het Hebreeuws staat wordt in de Bijbel met Syrië vertaald. Dit gebied wordt Paddan-**Aram** genoemd, Gen 25:20, ligt tussen de Eufraat en de Tigris. Paddan- Aram, liggend in het gebied Aram-Naharaim noemt Abraham mijn vaderland, Gen. 24:5-7. In dit land lag de stad Haran waar Laban woonde. Hij was dus een Aramees, Rebekka en de 4 vrouwen van Jacob eveneens.
Er was nog een gebied wat alleen **Aram** werd genoemd, dat lag tussen Kanaän en de Eufraat. Wij kennen dit gebied als Syrië.

Verder ontplooiden zich de stammen van de Chaldeeën wonende in Noord-Mesopotámië, of liever in het Hebreeuws: **Aram**-Naharaim. In dit gebied lag Ur, thans Urfa waar Abraham woonde toen de Heere hem riep, Hand 7:4. Stefanus maakt uitdrukkelijk verschil tussen Ur in Mesopotámië en Babylon, Hand 7:43. Ur der Chaldeeën lag 50 km. ten noorden van Haran, aan de *overkant* van de Eufraat, Joz. 24:2,3. Daar woonde Heber, -zijn naam betekent 'van overzijde', de beroemde stamvader van de Hebreen. De Chaldeeën breiden zich in de loop der eeuwen uit en vestigden zich eerst vanaf ca 878 v. Chr. in Zuid-Mesopotámië, in Babylonië. Ze namen die cultuur voor een deel over en kregen in 626 v. Chr. de macht in handen. Vandaar dat Babylonië later 'het land der Chaldeeën' genoemd werd. In Babylonië lag ook een grote Akkadische stad Ur, -onderscheiden van Ur in Noord-Mesopotámië want de stad lag aan ***deze*** kant van de Eufraat. De Chaldeeën waren een Aramese stam, vandaar dat het Aramees de rijkstaal werd in het eerst wereldrijk op aarde. Het grootste deel van Daniël is in het Aramees (Syrisch, Dan. 2:4) geschreven.
In 1964 werd een archief ontdekt van de oude stad Ebla, in N.W. Syrië. Op kleitabletten komt een inscriptie voor: Ur in het gebied van Haran. Urfa is de Aramese naam. In het stroomgebied van de Balikh, een zijrivier van de Eufraat, komen steden voor waar de namen van Abrahams familie in doorklinken. Er werden inscripties gevonden met Hebreeuwse namen, o.a. Eber, een koning, Abram, Michaël Israël, David etc. Ook de namen van 5 steden die in dezelfde volgorde staan als Gen 14:2, Sodom, ect. De naam van God wordt uitgedrukt als JAH, de verkorte vorm voor Jehowah en El, van Elohim!
Na bekendmaking verbood de Syrische regering verdere publicatie. Zie*: The Ebla tablets*, door dr. Paolo Matthiae.

HOOFDSTUK 3

3E HOOFDTIJDPERK VAN ABRAMS GEBOORTE TOT DE UITTOCHT

Na de schep.	**vóór Chr.**	**Abram**	
2001	1973	1	Geboorte van Abram.
2011	1963	10	Geboorte van Sara, Gen. 17:17.
2019	1965	12	Ongeveer in deze tijd, dood van Sela en Rehu
2042	1942	41	Ongeveer in deze tijd, dood van Serug
			Waarschijnlijk heeft Job in deze tijd geleefd, gezien zijn hoge leeftijd. Hij had vóór zijn lijden kinderen die zelfstandig woonden, hfd. 1:18; na zijn beproeving nog 140 jaar, Job 42:16. Wellicht is hij minstens 200 jaar geworden.
2071	1903	70	Abrams roeping en Gods *belofte* van een zaad, Gen. 12:1-3. Abram was 70 jaar, (of in zijn 71e jaar); hij was 100 jaar toen Izak geboren werd; vanaf Izak tot de Uittocht was 400 jaar; de Uittocht/Wetgeving was 430 jaar na de belofte. De roeping van Abram is een beginpunt in de Bijbelse/Joodse historie, waarmee men een nieuwe jaartelling begon, zie Ex. 12:40, nader verklaard in vers 41. ***"En het geschiede ten einde van 430 jaren, zo is het even op diezelfde dag geschied, dat al de heiren des Heeren uit Egypteland getrokken zijn".*** Paulus verklaart deze tekst zo: 430 jaar na

de belofte van een zaad aan Abram, werd de Wet gegeven, Gal. 3:16, 17, 18. Zie kanttek. nr. 70 Gal. 3; Gen. 15:13; Hand. 7:6.

Abram vertrekt uit Ur der Chaldeen. De Chaldese stam leefde toen in Aram, dat was **toen** de naam voor Noord Mesopotamie, Hand. 7:2-4 en Gen. 24:4-10, Jozua 24:2, dus niet Ur in Babylon. De Chaldese stam trok later naar Babel, Jesaja 23:13 met de kanttek. Zie Owen, Hebreen, dl.1, blz 462 en M.A. Beek, Tweestromenland.

2076	1898	75	Dood van Terach, Gen 11:32. Abram vertrekt uit Haran, 75 jaar oud, Gen. 12:4
		78	Ongeveer deze tijd gaat Abram naar Egypte, Gen. 12:10
		81	id Abram en Lot scheiden, Gen 13.
		84	id Abrams krijgstocht, Gen 14
		85	Belofte aan Abram voor Bescherming, Gen. 15:1 In vs 13 voorzegt de Heere dat Abrams *zaad* vreemdeling zal zijn, (in Kanaän) en verdrukt worden (o.a. in Egypte) totaal 400 jaar.
			10 jaar na Abrams vertrek uit Haran, vlgs. Dode Zeerollen dl II blz 312, A. v. d. Woude (Geen Bijbels bewijs)
2087	1887	86	Geboorte Ismael toen Abram 86 jaar was, Gen. 16:16
2090	1884	89	Dood van Arfachsad, Gen 11:13
2100		99	Instelling van de besnijdenis toen Abraham 99 jaar was, Gen. 17:23-27.
			God belooft een zoon, na 1 jaar Gen 18:10.
			Verwoesting van Sodom, Gen. 19.
			Abraham naar Gerar, Gen. 20. Na de belofte en voor de bevruchting van Sara zegt Abraham dat Sara zijn zuster is, Gen. 21:1
2101	1873	100	Izaak geboren, Abraham is 100 j. Gen. 21:3-5; Sara is 90 jaar, Gen. 17:17
			BEGIN PERIODE VAN 400 JAAR, Gen. 15:13
		102	Izaak gespeend, uitdrijving van Hagar, Gen. 21:8
		103	Abraham woont in Berseba, Gen. 21:31,34
			Wanneer Abraham zijn zoon Izak moest offeren is onbekend, Gen 22
		138	Dood van Sara, 127 jaar Gen. 23:1
		140	Huwelijk van Izak (40j.) Gen. 24:67, 25:20; Gen. 25:20
			Na Sara's dood trouwt Abraham met Ketura en krijgt 6 zonen, Gen.25
2152	1822	151	Dood van Sem, hij leefde 600 jaar, Gen 11:10,11.
			Sem kon uit ondervinding spreken over de Zondvloed etc.! Belangrijk voor een juiste overlevering.
			Jacob
2161	1813	160	1 Jacob en Ezau geboren; Izaak 60 jaar Gen. 25:26
2176	1798	175	16 Dood van Abraham, Gen. 25:7 (wordt in de Bijbel niet in tijdsvolgorde beschreven)
		Jacob	
2181	1793	21	Dood van Heber, Gen 11:17.

		63	Dood van Ismaël, 137 jaar, Gen. 25:17
		77	Jacob gezegend, vlucht naar Paddan-Aram (=Syrië)
			Jacob was 130 jaar toen hij bij Farao stond, Gen 47:9
			Jozef was toen 30+9=39 jaar. Jacob was dus 91 toen Jozef geboren werd, nadat hij reeds 14 jaar bij Laban geweest was, Gen 29:27 verg. 30:25.
		84	Huwelijk met Lea, na 1 week huwt Jacob Rachel, Gen. 29:27
			Ongeveer in onderstaande jaren zijn Jacobs kinderen geboren, Gen. 29 en 30:
			Zonen van Lea: Ruben
		85	Simeon
		86	Levi zonen van Bilha: Dan
		87	Juda Naftali, Gen 30:8
		88	zonen van Zilpa: Gad
		89	Issasar Aser
		90	Zebulon
		91	Dina, Gen 30:21; Jozef zoon van Rachel, Gen. 30:25
			Jacob dient nog 6 jaar voor zijn kudde, Gen 30:25, 31:55
		97	Jacob gaat terug naar Kanaän, na 20 jaar, Gen. 31:41
		105	*Ongeveer* deze tijd trouwt Juda, 18 jaar, met de dochter van Sua.
			Geboorte van Er, zoon van Juda, Gen. 38:1-5
		106	Geboorte Onan, Gen 38:4
		107	Geboorte Sela, Gen. 38:5. Toen Sela groot geworden was, hoereerde zijn vader Juda met Thamar, terwijl ze nog in Kanaän woorden, Gen 38:14
			Dina, ong. 16 jaar gaat naar Sichem, Gen. 34
		108	Jacob naar Bethel, Gen. 35:1-7; Benjamin geboren, Rachel sterft, Gen. 35:17
			Jozef, in zijn 17e jaar verkocht, Gen. 37
		111	Jozef in de gevangenis, ong. 10 jaar lang?, Gen 39
		119	Jozef legt de dromen uit, blijft nog 2 jaar gevangen, Gen. 41:1
		120	Izaak sterft, 180 jaar, Gen. 35:28
2281	1693	121	Jozef wordt onderkoning, 30 jaar oud, Gen. 41:46
			1ste jaar van overvloed.
			In Jozefs tijd regeerde in Egypte de 15e en 16e dynastie, de zgn Hyksostijd.
			Welke farao is nog onbekend.
		123	Er, ong. 18 jaar trouwt met Thamar, Gen. 38
		126	Thamar ziet dat Sela groot geworden is, ong 19 jaar, en aan haar niet wordt gegeven, hoereert met Juda, Gen. 38:14
		127	geboorte van een tweeling, Perez en Zera, Gen. 38
		128	begin 7 magere jaren.
2290	1684	130	Jacob naar Egypte, Gen 46; Jacob is 130 en blijft er 17 jaar, Gen 47:9
			Jacob gaat met 70 zielen, waar onder 10 zonen van Benjamin, die nog maar 22 jaar was. Perez had al 2 zonen, Gen 46:12. Dan zouden ze vanaf hun 11e jaar kinderen gekregen hebben. Of ze hadden meerdere

vrouwen. Waarschijnlijk dat deze telling dateert toen Jacob al enige tijd in Egypte was

147 Jacob sterft, Gen. 49 en 50.
In het 26e jaar van Jozefs regering.

2361 1613 Jozef sterft 110 jaar, Gen 50:26, na 80 jaar regering als onderkoning.

Egypte werd na de Babylonische Spraakverwarring 2223 v.Chr bewoond door Cham, Psalm 78:51 en zijn zoon Mitsraïm, Gen 10:6. De oorspronkelijke naam van Egypte is Mitraïm. De Egyptenaars stonden bekend om hun wijsheid. Het hiërogliefenschrift –in begin stadium- en de sterrenkunde namen ze mee vanuit Babylonië. Sommigen menen juist het omgekeerde. Hun bouwkunst ontwikkelde zich onder koning Djoser tot de bewonderenswaardige piramidenbouw.
In de literatuur wordt de diverse regeringsdynasties *op elkaar volgend* beschreven. C. Vitringa wees er reeds op (Verkl. Jesaja dl. II) dat Manetho, een oud maar verward Egyptisch historieschrijver, hiermee begon en fabels in de historie voegde. Echter, diverse dynasties hebben ***gelijktijdig*** geregeerd in Opper- en Neder Egypte.
De 15e dynastie wordt de *Hyksos* genoemd, wat volgnes sommigen Herdersvorsten betekent. Hyksos is een Griekse verbastering van een Egyptisch woord wat betekent: heersers van buitenland. Deze Hyksos waren een Semitisch volk die vanuit Azië binnen trokken. Zij waren geen Hebreen, want ze vereerden Baäl die in Egypte Seth werd genoemd. Hun hoofdstad was Avaris.
Dr. J. Owen, Hebreen dl 2 blz 280 citeert Manetho: 'Manotho zegt dat deze Hyksos in Egypte kwamen zonder koning, maar naderhand een van hen koning maakten die in de tijd des oogstes de maten van het koorn regelde en al het volk hun bezoldiging betaalde. Hetwelk zo duidelijk op Jozef wijst dat die hem daarin niet ziet zijn ogen toesluiten moet'.

Tijdperk van onderdrukking
Vanaf de dood van Jozef tot de geboorte Mozes is achteruit gerekend

60

jaar. Vanaf de dood van Jozef tot de Uittocht is 140 jaar.

2362 1612 1 Het 1ste jaar na de dood van Jozef begon de verdrukking van Israël.
Exod. 1:8 'Daarna stond een nieuwe koning op ove Egypte, die Jozef niet gekend had'.
In de literatuur staat deze periode bekend als de ‘kleine Hyksosperiode’, die duurde van ong. 1613 tot 1554 voor Chr. Er is echter geen eenstemmigheid over. (47)

1611 Ongeveer deze tijd sterft Levi, 137 jaar, Exod. 6:15. Er was geen onderdrukking zolang de patriarchen leefden, Ex. 1:6-8. Volgens Joodse bronnen begon daarna de verplichte arbeid.

1556 Aäron geboren, Ex. 7:7. Nog geen bevel om de kinderen te verdrinken.

1554 50

Deze Farao is zeer waarschijnlijk Ahmose geweest die na ong. 10 jaar strijd de Hyksos verdreef en de grondlegger werd van het grote NIEUWE RIJK.
"Er stond een nieuwe koning op over Egypte die Jozef niet gekend had", Ex. 1:8. Er is duidelijke sprake van een nieuwe dynastie
Vlgs. Bijbels Handboek deel 2A blz 28 begon de 18e dynastie in 1552 v.Chr. Zij volgen de beroemde Egyptoloog Hornung. Wetenschappers variëren vanaf 1580 – 1560 over het beginjaar van de 18e dynastie.

Hieronder volgt een staatje van de regeringsjaren van de Farao=s vanaf Mozes geboorte tot de Uittocht, 80 jaar, en daarna koningin Hatsjepsut.

Ahmose	25 jaar en 4 mnd	1554-1529 v.Chr.
Amenhotep I	20,5 jaar	zomer 1529 - 22-3-1508
Thutmose I	21,5 jaar	22-3-1508 - dec.1487
Thutmose II	13 jaar	jan. 1486 - 30 apr.1473
Totaal	80 jaar	Uittocht
Koningin Hatsjeput	21 jaar	1473 - 1452
Thutmose III	32,5 jaar	(totaal 54 jaar met inbegrip van zijn moeder)

In de regeringsjaren is gebruik gemaakt van de beroemste Egyptologen, Hornung, Brierbrier, Goedicke, Kitchen, e a. Zij verschillen enkele jaren van elkaar, zowel in aanvang en in duur van de regeringsjaren. Sommigen stellen de regeringsjaren van Thutmose II op slechts 2,5 jaar, van 1481-1479.

Zie voor volledige Chronologie door W. Westerbeke: www.theologie.nl

EEN VERKLARING MET PRAKTISCHE OPMERKINGEN VAN HET EERSTE BOEK VAN MOZES, GENAAMD GENESIS

I. Wij hebben vóór ons de Bijbel, of *het Boek,* want dat is de betekenis van het woord Bijbel. Wij noemen hem het Boek bij uitnemendheid, want hij is onvergelijkbaar het beste boek dat ooit geschreven werd, het Boek der boeken, schitterende als de zon aan de hemel der wetenschap; andere kostelijke en nuttige boeken zijn als de maan en de sterren, die er hun licht aan ontlenen. Wij noemen hem het Heilige Boek, omdat het door heilige mannen werd geschreven, en ingegeven is door de Heiligen Geest. Hij is volkomen rein van alle leugen, en verdorvene bedoelingen, en de blijkbare strekking er van is heiligheid te bevorderen onder de mensen. De grote dingen van Gods Wet en Evangelie zijn hier voor ons geschreven, ten einde tot grotere zekerheid te worden gebracht, verder verspreid te zullen worden, van langere duur te zijn en naar ver verwijderde plaatsen en tijden zuiverder en vollediger overgebracht te worden, dan dit bij mogelijkheid door gerucht of overlevering had kunnen geschieden. En wij zullen zeer veel te verantwoorden hebben, indien deze dingen, die tot onzen vrede dienen, ons in zwart en wit overgegeven zijnde, door ons veronachtzaamd worden als wat vreemds, Hoséa 8:12. De geschriften der onderscheidene door Gods Geest gedrevene schrijvers, van Mozes tot op Johannes, waarin het Goddelijk licht, zoals dat van de morgen, trapsgewijze geschenen heeft (de heilige canon nu voltooid zijnde) zijn allen in die gezegende Bijbel bij elkaar gevoegd, en Gode zij dank, in onze handen, en zij doen een zo vollen, helderen dag voor ons opgaan, als wij aan deze zijde des hemels kunnen verwachten. Elk deel is goed, maar het alles tezamen is zeer goed. Dat is licht, schijnende in een duistere plaats, 2 Petrus 1:19; en een duistere plaats, voorwaar! zou zonder de Bijbel, de wereld zijn.

II. Wij hebben vóór ons dat deel van de Bijbel, dat wij het Oude Testament noemen, bevattende de daden en gedachtenissen der kerk van de schepping der wereld tot aan de komst van Christus in het vlees hetgeen een tijdperk omvatte van omstreeks vierduizend jaren de waarheden, toen geopenbaard, de wetten, die toen gegeven werden, de Godsvrucht, die toen werd betoond, de profetieën, die toen werden gegeven, en de gebeurtenissen, die haar betroffen, in zover God het voegzaam oordeelde er voor ons de kennis van te bewaren. Het wordt een testament, of verbond (Grieks *diathêkê)* genoemd, omdat het een vastgestelde verklaring was van de wil van God betreffende de mens bij wijze van bondgenootschap, en was van kracht door de voorbestemden dood van de grote Testator, het Lam geslacht van de grondlegging der wereld, Openbaring 13:8. Het wordt het Oude Testament genoemd met betrekking tot het Nieuwe, waardoor het niet te niet gedaan, of vervangen, maar gekroond en vervolledigd is door de betere hoop, die er in afgeschaduwd en voorzegd werd. Het Oude Testament blijft nog heerlijk, maar het Nieuwe is overvloediger in heerlijkheid, 2 Corinthiërs 3:9.

III. Wij hebben vóór ons dat deel van het Oude Testament, dat wij de Pentateuch noemen, of de vijf boeken van Mozes, de dienstknecht des Heeren, die alle andere profeten overtrof, en een type was van de Groten Profeet. In de verdeling van onze Heiland, van de boeken van het Oude Testament in de Wet, de Profeten, en de Psalmen, of Hagiografa, zijn deze de Wet, want zij bevatten niet slechts de wetten, die aan Israël zijn gegeven, in de vier laatsten, maar ook de wetten, gegeven aan Adam, en Noach, en Abraham, in het eerste. Deze vijf boeken waren, voor zoveel wij weten, de eersten, die ooit geschreven zijn, want wij hebben in geheel het Boek van Genesis gene de minste aanduiding van enigerlei geschrift, noch ook daarna tot aan het ogenblik toen God aan Mozes gebood te schrijven, Exodus 17:14, en sommigen

denken, dat Mozes zelf nooit schrijven geleerd had, voordat God hem zijn voorbeeld gaf in het Schrift der Tien Geboden op stenen tafelen.
Hoe dit zij, wij zijn er zeker van, dat dit de oudste geschriften zijn, die nu in wezen zijn, en daarom het best in staat om ons een voldoend bericht te geven van de oudste dingen.

IV. Wij hebben voor ons het eerste en langste van deze vijf boeken, hetwelk wij Genesis noemen, geschreven, naar sommigen denken, toen Mozes in Midian was, ter onderwijzing en vertroosting van zijne lijdende broederen in Egypte. Ik geloof veeleer, dat hij het in de woestijn heeft geschreven, nadat hij op de berg bij God vertoefd had, waar hij waarschijnlijk volledige en bijzondere instructies ontvangen heeft voor het schrijven er van. En gelijk hij het plan beraamde van de tabernakel, zo heeft hij ook het voortreffelijker en duurzamer werk beraamd van dit boek, naar het voorbeeld, dat hem op de berg getoond was, hetgeen een betere verklaring is omtrent de zekerheid der dingen, die er in vervat zijn, dan een overlevering te veronderstellen, die mogelijk van Adam tot Methusalah, van dezen tot Sem, van Sem tot Abraham, en aldus in het geslacht van Jakob gekomen is.

Genesis is een naam, ontleend aan het Grieks. Hij betekent de oorsprong of wording Zeer gepast wordt dit boek aldus genoemd, want het is een geschiedenis van de oorsprong of de wording der dingen de schepping der wereld, de intrede van zonde en dood in die wereld, de uitvinding van kunsten, de opkomst, of het ontstaan der volken, en inzonderheid de planting der kerk en haren toestand in de eerste tijden.
Het wordt ook de geschiedenis der geslachten genoemd de geslachten van Adam, Noach, Abraham, enz., gene eindeloze, maar nuttige geslachtslijsten. Ook het begin van het Nieuwe Testament is Genesis genoemd, Mattheüs 1:1. Biblos geneseoos, Het Boek van de Genesis , of des Geslachts van Jezus Christus. Geloofd zij God voor het Boek, dat ons ons geneesmiddel toont, zo als dit Boek onze wonde bloot legt. Heere, open onze ogen, opdat wij de wonderen mogen zien beide van Uw Wet en van Uw Evangelie!

HOOFDSTUK 1

1 In de beginne schiep God de hemel en de aarde. 2 De aarde nu was woest en ledig, en duisternis was op de afgrond; en de Geest Gods zweefde op de wateren.
3 En God zeide: Daar zij licht! en daar werd licht. 4 En God zag het licht, dat het goed was; en God maakte scheiding tussen het licht en tussen de duisternis. 5 En God noemde het licht dag, en de duisternis noemde Hij nacht. Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, de eerste dag.
6 En God zeide: Daar zij een uitspansel in het midden der wateren; en dat make scheiding tussen wateren en wateren! 7 En God maakte dat uitspansel, en maakte scheiding tussen de wateren, die onder het uitspansel zijn, en tussen de wateren, die boven het uitspansel zijn. En het was alzo. 8 En God noemde het uitspansel hemel. Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, de tweede dag. 9 En God zeide: Dat de wateren van onder de hemel in een plaats vergaderd worden, en dat het droge gezien worde! En het was alzo. 10 En God noemde het droge aarde, en de vergadering der wateren noemde Hij zeeen; en God zag, dat het goed was. 11 En God zeide: Dat de aarde uitschiete grasscheutjes, kruid zaadzaaiende, vruchtbaar geboomte, dragende vrucht naar zijn aard, welks zaad daarin zij op de aarde! En het was alzo. 12 En de aarde bracht voort grasscheutjes, kruid zaadzaaiende naar zijn aard, en vruchtdragend geboomte, welks zaad daarin was, naar zijn aard. En God zag, dat het goed was. 13 Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, de derde dag.
14 En God zeide: Dat er lichten zijn in het uitspansel des hemels, om scheiding te maken tussen de dag en tussen de nacht; en dat zij zijn tot tekenen en tot gezette tijden, en tot dagen en jaren! 15 En dat zij zijn tot lichten in het uitspansel des hemels, om licht te geven op de aarde! En het was alzo. 16 God dan maakte die twee grote lichten; dat grote licht tot heerschappij des daags, en dat kleine licht tot heerschappij des nachts; ook de sterren. 17 En God stelde ze in het uitspansel des hemels, om licht te geven op de aarde. 18 En om te heersen op de dag, en in de nacht, en om scheiding te maken tussen het licht en tussen de duisternis. En God zag, dat het goed was. 19 Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, de vierde dag. 20 En God zeide: Dat de wateren overvloedig voortbrengen een gewemel van levende zielen; en het gevogelte vliege boven de aarde, in het uitspansel des hemels! 21 En God schiep de grote walvissen, en alle levende wremelende ziel, welke de wateren overvloedig voortbrachten, naar haar aard; en alle gevleugeld gevogelte naar zijn aard. En God zag, dat het goed was. 22 En God zegende ze, zeggende: Zijt vruchtbaar, en vermenigvuldigt, en vervult de wateren in de zeeën; en het gevogelte vermenigvuldige op de aarde! 23 Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, de vijfde dag.
24 En God zeide: De aarde brenge levende zielen voort, naar haar aard, vee, en kruipend, en wild gedierte der aarde, naar zijn aard! En het was alzo. 25 En God maakte het wild gedierte der aarde naar zijn aard, en het vee naar zijn aard, en al het kruipend gedierte des aardbodems naar zijn aard. En God zag, dat het goed was.
26 En God zeide: Laat Ons mensen maken, naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis; en dat zij heerschappij hebben over de vissen der zee, en over het gevogelte des hemels, en over het vee, en over de gehele aarde, en over al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt. 27 En God schiep de mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij ze. 28 En God zegende hen, en God zeide tot hen: Weest vruchtbaar, en vermenigvuldigt, en vervult de aarde, en onderwerpt haar, en hebt heerschappij over de vissen der zee, en over het gevogelte des hemels, en over al het gedierte, dat op de aarde kruipt! 29 En God zeide: Ziet, Ik heb ulieden al het zaadzaaiende kruid gegeven, dat op de ganse aarde is, en alle geboomte, in hetwelk zaadzaaiende boomvrucht is; het zij u tot spijze! 30 Maar aan al het gedierte der aarde, en aan al het gevogelte des hemels, en aan al het kruipende gedierte op de aarde, waarin een levende ziel is, heb Ik al het groene kruid tot spijs gegeven. En het was alzo. 31 En God zag al wat Hij gemaakt had, en ziet, het was zeer goed. Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, de zesde dag.

Daar de grondslag van alle Godsdienst gelegd is in onze betrekking tot God als onze Schepper, was het voegzaam, dat het boek van de Goddelijke openbaringen, hetwelk bestemd was om de gids, de steun en de regel te zijn van de Godsdienst in de wereld beginnen zou, zoals het begint, met een duidelijk en volledig bericht van de schepping van de wereld, als antwoord op die eerste vraag van een goede consciëntie, "Waar is God, mijn Maker?" Job.

geworden in hun overleggingen. Sommigen van hen beweerden, dat de wereld van eeuwigheid af uit zich zelf ontstaan is, anderen schreven haar toe aan een toevallige vereniging van atomen. Aldus heeft de wereld God niet gekend door de wijsheid maar heeft zich alle moeite gegeven om Hem te verliezen. De Heilige Schrift, die zich ten doel stelt de natuurlijke Godsdienst te handhaven en te verbeteren door de geopenbaarde Godsdienst, er het verval van tegen te gaan, er het gebrekkige en onvolkomene van aan te vullen sedert de val, tot wederopleving van de voorschriften van de wet van de natuur, heeft daarom reeds bij de aanvang dit beginsel van het heldere, onomfloerste licht van de natuur vastgesteld, dat deze wereld bij de aanvang des tijds geschapen werd door een Wezen van oneindige wijsheid en macht, en zelf vóór alle tijd, en vóór alle werelden bestaan heeft. De ingang tot Gods woord geeft dit licht, Psalm 119:130. Het eerste vers van de Bijbel geeft ons een betere en meer zekere, een meer bevredigende en meer nuttige kennis van de oorsprong van het heelal dan de boekdelen van de filosofen. Het levende geloof van nederige Christenen verstaat deze zaak beter dan de verhevene verbeeldingskracht van de grootste wijzen van de wereld. Hebreeën 11:13. Wij hebben in dit hoofdstuk drie dingen.

I. Een algemeen denkbeeld, dat ons gegeven is van de schepping van de wereld, vers 1-2.
II. Een bijzonder bericht van het werk op de verschillende dagen, opgetekend als in een dagboek klaar en duidelijk en in volgorde. De schepping van het licht op de eerste dag vers 3-5, van het uitspansel op de tweede dag, vers 6-8, van de zee, de aarde en haar vruchten op de derde dag, vers 9-13, van de lichten aan de hemel op de vierde dag, vers 14-19, van de vissen en vogelen op de vijfde dag, vers 20-23, van de dieren vers 24-25 van de mens, vers 26-28, en van voedsel voor beide op de zesde dag, vers 29-30.
III. Het in ogenschouw nemen en de goedkeuring van het gehele werk, vers 31.

Genesis 1:1-2 In dit vers hebben wij het werk van de schepping in haar korte samenvatting, en in haar kiem, of, onontwikkelde toestand.

I. In haar korte samenvatting, vers 1, waar wij tot onze vertroosting het eerste artikel vinden van onze geloofsbelijdenis, dat God, de almachtige Vader, de Schepper is van hemel en aarde, en als zodanig geloven wij in Hem. In dit vers hebben wij te letten op vier dingen.

1. De uitwerking. "De hemel en de aarde dat is: de wereld met alles wat daarin is," Handelingen 17:24. De wereld is een groot huis, bestaande uit boven en beneden verdiepingen, een statig en prachtig gebouw, gelijkvormig en geriefelijk, iedere kamer goed en met wijsheid ingericht en van het nodige voorzien. Het is het zichtbare deel van de schepping, waarvan Mozes hier een bericht wil geven, weshalve hij geen melding maakt van de schepping van engelen. Maar gelijk de aarde niet slechts een oppervlakte heeft versierd met gras en bloemen, maar ook een binnenste dat verrijkt is met metalen en edelgesteenten, die meer deel uitmaken van haar vaste aard, en van groter waardij zijn hoewel van de schepping er van hier niet wordt gesproken, zo zijn ook de hemelen niet slechts voor ons oog verfraaid met heerlijke lichten, die het uitwendige er van versieren, van welker schepping wij hier lezen, maar van binnen zijn zij vervuld met heerlijke, glansrijke wezens, die buiten het bereik van ons gezicht zijn, meer hemels, en ze in waardij en voortreffelijkheid meer overtreffende, dan goud en saffieren de leliën des velds overtreffen. In de zichtbare wereld valt gemakkelijk waar te nemen:
a. Grote verscheidenheid. Er zijn verscheiden soorten van wezens, die in aard en samenstel zeer van elkaar verschillen. "Hoe vele zijn uw werken, o Heere", en allen zijn zij goed!
b. Grote schoonheid. De blauwe lucht en de groene aarde zijn bekoorlijk voor het oog van de

dan niet de schoonheid zijn van de Schepper! c. Grote nauwkeurigheid. Aan hen, die met behulp van het microscoop de werken van de natuur met aandacht beschouwen, doen zij zich fraaier voor dan enigerlei werken van kunst.
d. Grote kracht. Het is niet een groot blok van onwerkzame stof, want er is in elk schepsel min of meer kracht, de aarde zelf heeft magnetische kracht.
e. Grote orde, een wederzijdse afhankelijkheid van bestaan, een juiste harmonie van bewegingen, en een bewonderenswaardig verband van oorzaken.
f. Grote verborgenheid. Er zijn verschijnselen in de natuur, die niet verklaard kunnen worden, geheimenissen, die wij niet kunnen doorgronden, ons geen rekenschap van kunnen geven, maar uit hetgeen wij van hemel en aarde zien, kunnen wij gemakkelijk genoeg de eeuwige kracht en Godheid afleiden van de grote Schepper, en er overvloedige stof in vinden voor Zijn lof. En laten onze schepping, en de plaats, die wij innemen als mensen, ons herinneren aan onze plicht als Christenen, welke daarin bestaat, dat wij steeds de hemel in ons oog, en de aarde onder onze voeten moeten houden.

2. De Auteur en Oorzaak van dit grote werk, GOD. Het Hebreeuwse woord is Elohiem, hetgeen aanduidt:
a. De kracht van God, de Schepper. El betekent de sterke God, en wat minder dan almachtige kracht kon alle dingen uit niets voortbrengen?
b. Het meervoud in de Personen in de Godheid: Vader, Zoon, en Heilige Geest. Dat meervoud in de naam van God in het Hebreeuws, dat van Hem spreekt als van velen, hoewel Hij een is, was misschien voor de Heidenen een reuk des doods ten dode, hen verhardende in afgoderij, maar voor ons is het een reuk des levens ten leven, bevestigende ons geloof in de Drie-eenheid, die, hoewel slechts duister aangeduid in het Oude Testament, helder en duidelijk geopenbaard is in het Nieuwe. De Zoon van God, het eeuwige Woord en de Wijsheid des Vaders, was bij Hem, toen Hij de wereld schiep, Spreuken 8:30, ja er wordt ons herhaaldelijk gezegd, dat de wereld door Hem gemaakt is, en dat, zonder Hem geen ding gemaakt is, dat gemaakt is Johannes 1:3, 10, Efeziërs 3:9, Colossenzen 1:16 Hebreeën 1:2. O welke hoge gedachten moeten hierdoor in ons hart gevormd worden van die grote God, tot wie wij naderen in Godsdienstige aanbidding, en van die grote Middelaar in wiens naam wij tot Hem naderen!

3. De wijze waarop dat werk werd tot stand gebracht, er was generlei te voren bestaande stof, waaruit de wereld werd voortgebracht. De vissen en het gevogelte werden wel voortgebracht uit de wateren, de dieren en de mens uit de aarde, maar die aarde en deze wateren zijn uit niets voortgebracht. Door de gewone kracht van de natuur is het onmogelijk, dat iets uit niets wordt gemaakt, (de God van de natuur is niet onderworpen aan de wetten van de natuur) maar in de schepping is het onmogelijk, dat het anders is, want niets is meer beledigend voor de eer van de Eeuwige God dan de onderstelling van een eeuwige stof. Aldus is de uitnemendheid van de kracht van God, en alle heerlijkheid moet Hem worden toegebracht.

4. Wanneer dit werk werd voortgebracht, In de beginne, dat is: *in het begin des tijds*, toen deze klok voor het eerst aan de gang werd gebracht. De tijd begon met de voortbrenging van de wezens, die door en naar tijd worden gemeten. Vóór het begin van de tijd was er niets en niemand dan het Oneindige Wezen, dat de eeuwigheid bewoont. Indien wij zouden vragen waarom God de wereld niet eerder gemaakt heeft, dan zouden wij slechts "de raad verduisteren met woorden zonder wetenschap," Job 38:2, immers hoe kan er in de eeuwigheid van eerder of later sprake zijn? En Hij heeft haar gemaakt in het begin des tijds overeenkomstig Zijn eeuwige raadsbesluiten vóór alle tijd. De Joodse rabbijnen zeggen, dat er

de voortreffelijkheid van deze dingen willen te kennen geven; de Wet, Bekering, het Paradijs, de Hel, de Troon van de heerlijkheid, het Huis van het Heiligdom en de Naam van de Messias. Maar voor ons is het genoeg te zeggen: "In de beginne was het Woord," Johannes 1:1.

Laat ons hieruit leren:
a. Dat atheïsme dwaasheid is, en dat atheïsten de grootste dwazen in de wereld zijn, want zij zien, dat er een wereld is, die zich zelf niet heeft kunnen maken, en toch willen zij niet erkennen, dat er een God is, die haar gemaakt heeft. Ongetwijfeld zijn zij zonder verontschuldiging, maar de god van deze wereld heeft hun zinnen verblind.
b. Dat God door een onbetwistbaar recht vrijmachtig Heere is over allen. Indien Hij de Schepper is, dan is Hij ongetwijfeld de Eigenaar en Bezitter van hemel en aarde.
c. Dat bij God alle dingen mogelijk zijn, weshalve diegenen welgelukzalig zijn, die Hem tot hun God hebben, en wier hulp en hope in Zijn naam is, Psalm 121:2, 124:8.
d. Dat de God, die wij dienen, waardig is alle lof en prijs, en toch ver boven alle lof en prijs verhoogd is, Nehémia 9:5, 6. Indien Hij de wereld gemaakt heeft, dan heeft Hij onze diensten niet nodig, en Hij kan er ook geen voordeel van hebben, Handelingen 17:24, 25, en toch eist Hij ze met recht, en verdient Hij onze lof, Openbaring 4:11. Indien alles is van Hem, de moet alles ook tot Hem wezen.

II. Hier is het werk van de schepping in haar eerste kiem, of onontwikkelde toestand, vers 2, waar wij een bericht hebben van haar eerste stof, en de eerste Beweger.

1. De eerste stof was een chaos, zij wordt hier de aarde genoemd, (hoewel de aarde, in de eigenlijke zin, niet voor de derde dag gemaakt werd, vers 10) omdat zij het meest geleek op hetgeen later aarde, blote aarde genoemd werd, ontbloot van haar versierselen: het was een zware, logge massa. Zij wordt ook genoemd de afgrond, zowel wegens haar uitgestrektheid, als omdat de wateren, die er later van afgescheiden werden, er nu nog mee vermengd waren. Het was uit deze ontzaglijke massa van stof, waaruit alle lichamen, zelfs het uitspansel, de zichtbare hemelen, later door de kracht van het Eeuwige Woord zijn voortgebracht. De Schepper zou reeds terstond dit werk volmaakt en volkomen hebben kunnen maken, maar door deze trapsgewijze voortgang wilde Hij tonen wat gewoonlijk de wijze van werken is van Zijn voorzienigheid en genade. Let op de beschrijving van die chaos. Er was niets in, dat begeerlijk was om aan te zien, want hij was woest en ledig. *Tohu en bohu,* verwarring en ledigheid, zo zouden die woorden ook overgezet kunnen worden, Jesaja 34:11.
Hij was vormloos, hij was nutteloos, hij was zonder inwoners, zonder versierselen, de schaduw, of ruwe omtrek van "toekomende dingen, niet het beeld zelf van de zaken," Hebreeën 10:1. Door de zonde van de mensen, waaronder de schepping zucht, is de aarde bijna tot dezelfde toestand teruggebracht, zie Jeremia 4:23. "Ik zag het land aan, en zie het was woest en ledig." Aan hen, die hun hart in de hemel hebben, schijnt deze lagere wereld, in vergelijking met de bovenwereld, ook nu nog niets dan verwarring en ledigheid te zijn. Er is geen ware schoonheid te zien, geen verzadigende volheid te genieten op deze aarde, dan alleen in God.
b. En al ware er iets begerenswaardig te zien geweest, dan was er toch geen licht om het er bij te kunnen zien, want duisternis, dikke duisternis, was op de afgrond. God heeft deze duisternis niet geschapen, zoals Hij gezegd wordt de duisternis van de beproeving te scheppen, Jesaja 45:7, want het was slechts het gebrek aan licht, waarvan echter niet gezegd kan worden, dat er gebrek aan was, voordat iets gemaakt was, dat er bij gezien kon worden, en over het gebrek er aan behoeft ook niet veel geklaagd te worden, als er toch niets anders

schepping is, dan stelt deze chaos de toestand voor van een onwedergeboren ziel, waarin geen genade is, daar is wanorde, verwarring en alle boos werk, zij is ledig van alle goed, want zij is zonder God, zij is duister, zij is de duisternis zelf. Dit is van nature onze toestand, totdat de almachtige genade een gezegende verandering werkt.

2. De Geest Gods was de eerste Beweger, Hij bewoog zich op de wateren. Als wij de aarde woest en ledig beschouwen, dan, dunkt mij, is zij als het dal vol dorre doodsbeenderen. Kunnen deze leven? Kan uit deze verwarde massa van stof een schone wereld geformeerd worden? Ja, indien een geest des levens van God er in komt, Ezechiël 37:9. Nu is er hoop voor die zaak, want de Geest Gods begint te werken, en indien Hij werkt, wie of wat zal Hem dan afkeren? Er is gezegd, dat God de wereld maakt door Zijn Geest, Psalm 33:6, Job 26:13, en door dezelfde machtige Werker wordt ook de nieuwe schepping tot stand gebracht. Hij bewoog zich op de afgrond, zoals Elia zich over het dode kind uitstrekte, zoals de hen haar kiekens vergadert onder haar vleugelen, over ze heen fladdert en zweeft, om ze te verwarmen en te koesteren, Mattheüs 23:37, zoals een arend zijn nest opwekt, en over zijn jongen zweeft, (het is hetzelfde woord, dat hier gebruikt wordt) Deuteronomium 32:11.
Leer hieruit, dat God niet slechts de Auteur is van alle aanzijn, maar ook de Fontein van alle leven, en de Oorzaak van de beweging. Dode stof zou altijd dood zijn, indien Hij haar niet verlevendigde. En dit maakt het voor ons gelooflijk, dat God de doden opwekt. De kracht, of macht, die uit verwarring, ledigheid en duisternis zo'n wereld te voorschijn heeft gebracht bij de aanvang des tijds kan aan het einde van de tijd ons vernederd lichaam uit het graf te voorschijn brengen, al is het ook "een stikdonker land, als de duisternis zelf, en zonder ordeningen," Job 10:22, en het tot een heerlijk lichaam maken.

Genesis 1:3-5
Wij hebben hier een nader bericht van het werk van de eerste dag. Daarin Merk en wij op:
I. Dat het eerste van alle zichtbare dingen, die God geschapen heeft, licht was, niet opdat Hij zelf er bij zou kunnen zien om te werken (want duisternis en licht zijn voor Hem gelijk, maar opdat wij er Zijn werken bij zouden zien, en in die werken Zijn heerlijkheid, en opdat wij onze werken zullen werken terwijl het dag is. De werken van Satan en zijn dienstknechten zijn werken van de duisternis, maar die de waarheid doet, komt tot het licht, en begeert het, "opdat zijn werken openbaar worden," Johannes 3:21. Licht is de grote schoonheid en zegen van het heelal, evenals de eerstgeborene, gelijkt het, onder alle zichtbare dingen, het meest op deszelfs grote Vader in reinheid en kracht, helderheid en weldadigheid, het is na verwant aan een geest. Hoewel wij er andere dingen bij zien, en er zeker van zijn, dat het is, dat het bestaat, kennen wij er toch de aard niet van, noch kunnen wij het omschrijven, zeggen "wat het is, noch de weg tonen waar het licht verdeeld wordt," Job 38:19, 24.
Als wij het zien, zo laat ons er door geleid worden tot, en er door geholpen worden in een gelovige aanschouwing van Hem, die Licht is, in wie geheel geen duisternis is, 1 Johannes 1:5, "de Vader van de lichten" Jakobus 1:17, en die "een ontoegankelijk licht bewoont," 1 Timotheüs 6:16. In de nieuwe schepping is licht het eerste ding, dat in de ziel wordt gewrocht. De gezegende Geest leidt de wil en de genegenheden gevangen door het verstand te verlichten, en komt alzo door de deur in het hart, evenals de Goede Herder, wiens eigendom het is, terwijl de zonde en Satan, evenals dieven en rovers, van elders inklimmen. Zij, die door de zonde duisternis waren, worden door genade licht in de Heere.

II. Dat het licht gemaakt was door het woord van Gods kracht. Hij zei: *Er zij licht.* Hij wilde en bepaalde het, en terstond geschiedde het: er was licht, zo'n kopie, als nauwkeurig overeenkwam met de oorspronkelijke idee in de gedachte Gods. O hoe groot en ontzaglijk is

slechts in vertoning, en om alleen in een ogenblikkelijke behoefte te voorzien, want Hij gebood en het stond er, voor Hem was "dictum factum-een woord, en een wereld" Het woord van God, dat is: Zijn wil en het welbehagen er van, is levend en krachtig, Christus is het woord, het essentiële eeuwige Woord, en door Hem was het licht voortgebracht, want "in Hem was licht, en Hij is het ware Licht, het Licht van de wereld," Johannes 1:9, 9:5. Het Goddelijke licht, dat in geheiligde zielen schijnt is gewerkt door de kracht Gods, de kracht Zijns Woords, en van de Geest van de wijsheid en openbaring, die het verstand opent, de nevelen van de onwetendheid en dwaling verdrijft en de kennis geeft van de heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus, zoals in de beginne "God gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen," 2 Corinthiërs 4:6. Er zou op het aangezicht van de gevallen mens voortdurend duisternis geheerst hebben, indien "de Zoon van God niet was gekomen en ons het verstand had gegeven," 1 Johannes 5:20.

III. Dat het licht, hetwelk God wilde, door Hem goedgekeurd werd, toen het was voortgebracht. God zag het licht, dat het goed was. Het was juist zoals Hij het bedoeld had, en het was geschikt om te beantwoorden aan het doel, waartoe Hij het bestemd had. Het was nuttig en voordelig, zonder het licht, zou de wereld, die thans een paleis is, een kerkerhol geweest zijn. Het was liefelijk en aangenaam, "het licht is zoet," Prediker 11:7. "Het verblijdt het hart," Spreuken 15:30. Wat God gebiedt, zal Hij goedkeuren, en genadiglijk aannemen, en een welgevallen hebben aan het werk van Zijn handen. Datgene is in waarheid goed, hetwelk goed is in Gods oog, want Hij ziet niet zoals de mens ziet. Indien het licht goed is, hoe goed is dan niet Hij, die de Bron is van licht, van wie wij het ontvangen, en aan wie wij er alle lof voor verschuldigd zijn, en al de diensten die wij er bij verrichten!

IV. Dat God scheiding maakte tussen het licht en de duisternis, ze van elkaar scheidde, daar zij nooit te zamen gevoegd en met elkaar verzoend kunnen zijn, want, "wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis? 2 Corinthiërs 6:14. Hij verdeelde ook de tijd tussen hen: de dag bestemde Hij voor het licht, en de nacht voor de duisternis, in voortdurende en geregelde opvolging van elkaar. Hoewel de duisternis nu verdreven was door het licht, was zij toch niet tot voortdurende ballingschap veroordeeld, maar wisselt zij af met het licht, en heeft haar plaats, omdat zij haar nut heeft. Want gelijk het licht van de morgen het werk van de dag begunstigt, zo begunstigen de schaduwen van de avond de rust van de nacht, en trekken de gordijnen om ons heen, opdat wij te beter kunnen slapen, Job 7:2. God heeft aldus de tijd verdeeld tussen licht en duisternis, omdat Hij ons wil doen gedenken, dat dit een wereld is van mengsels en veranderingen. In de hemel is er volkomen en eeuwigdurend licht, en in het geheel geen duisternis, in de hel is de uiterste duisternis en geen straal van licht. In die wereld is er tussen deze twee een grote kloof gevestigd, maar in deze wereld wisselen zij elkaar af, en zo gaan wij dagelijks van de een naar de andere, opdat wij zullen leren dezelfde wisselvalligheden te verwachten in de voorzienigheid Gods: vrede en beroering, vreugde en smart, om dan het een tegenover het ander te plaatsen, en ons naar beide te schikken, zoals wij doen met licht en duisternis, beide welkom hetende en met beide ons voordeel doende.

V. Dat God ze van elkaar verdeelde door onderscheiden namen. Hij noemde het licht Dag en de duisternis noemde Hij Nacht. Als Heere van beide gaf Hij hun namen, want "de dag is Zijne, ook is de nacht Zijne, Psalm 74:16. Hij is de Heere van de tijd, en zal dit zijn totdat dag en nacht aan een einde komen, en de stroom des tijds verzwolgen wordt in de oceaan van de eeuwigheid. Laat ons God erkennen in de gestadige opvolging van dag en nacht, en beide toewijden aan Zijn eer door iedere dag voor Hem te arbeiden, en elke nacht in Hem te rusten, en dag en nacht Zijn wet te overdenken.

VI. Dat dit het werk was van de eerste dag, en het was een kostelijke dag werks. Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, de eerste dag. De duisternis van de avond was voor het licht van de morgen, om er de tegenstelling van te zijn en er de schittering zoveel beter van te doen uitkomen. Dit was niet alleen de eerste dag van de wereld, maar de eerste dag van de week. Ik beMerk dat dit tot eer is van die dag, omdat ook de nieuwe wereld op de eerste dag van de week begonnen is in de opstanding van Christus, vroeg in de morgen, als het Licht van de wereld. In Hem heeft de Opgang uit de hoogte ons bezocht, en zalig, eeuwig zalig zijn wij, indien deze Morgenster opgaat in onze harten.

Genesis 1:6-8
Wij hebben hier het bericht van het werk op de tweede dag, de schepping van het uitspansel, waarbij wij opmerken:

I. Het desbetreffende bevel van God: Daar zij een uitspansel, als een uitgespreid laken, of een ontrold gordijn. Dit sluit in al wat zichtbaar is boven de aarde tussen haar en de derde hemel, de lucht haar hogere, midden en lagere sferen, de hemelglobe en al de lichtkringen van boven, zij reikt in de hoogte tot de plaats waar de sterren zijn, want die wordt het uitspansel des hemels genoemd, vers 14 :15, en benedenwaarts tot aan de plaats waar de vogels vliegen, want ook die wordt uitspansel des hemels genoemd, vers 20. Toen God het licht gemaakt heeft, bestemde Hij de lucht om de vergaderplaats en het voertuig van deszelfs stralen te zijn, en als middel van gemeenschap te wezen tussen de onzichtbare en de zichtbare wereld. Want hoewel er tussen hemel en aarde een onbegrijpelijk grote afstand is, is er toch geen onoverkomelijke kloof gevestigd, zoals tussen de hemel en de hel. Dit uitspansel is geen muur des afscheidsels, maar een weg van gemeenschapsoefening, zie Job 26:7, 37:18, Psalm 104:3, Amos 9:6.

II. De schepping van dit uitspansel. Opdat het de schijn niet zou hebben, alsof God slechts gebood, dat het gedaan moest worden, en dat iemand anders het gedaan heeft, voegt hij er bij: En God maakte dat uitspansel. Wat God van ons eist, werkt Hij zelf in ons, of het zou niet gedaan worden. Hij, die geloof, heiligheid en liefde gebiedt, schept ze door de kracht van Zijn genade, uitgaande met Zijn woord opdat Hij er al de lof voor ontvange. Heere geef wat Gij gebiedt, en gebied dan wat U behaagt. Van het uitspansel wordt gezegd, dat het "het werk is van Zijn vingeren," Psalm 8:4. Hoewel de grootte van deszelfs uitgestrektheid het als een werk aanduidt van Zijn uitgestrekte arm, wordt toch door de bewonderenswaardige fijnheid van zijn samenstel aangetoond, dat het een zeldzaam kunstgewrocht is, het werk van Zijn vingeren.

III. Het gebruik en de bestemming er van: om scheiding te maken tussen de wateren, dat is: om te onderscheiden tussen de wateren die in de wolken zijn, en die welke de bodem van de zee bedekken: de wateren in de lucht, en die op de aarde. Zie het verschil tussen deze nauwkeurig opgemerkt in Deuteronomium 11:10, 11, waar Kanaän hierom boven Egypte gesteld wordt, dat Egypte bevochtigd en vruchtbaar gemaakt wordt door de wateren, die onder het uitspansel zijn, terwijl Kanaän besproeid wordt door de wateren van boven, die uit het uitspansel komen, de dauw des hemels, druppelen op het kruid, "dat naar geen man wacht, noch mensenkinderen verbeidt," Micha 5:6. God heeft in het uitspansel van Zijn kracht, kamers, opperzalen, waaruit Hij "de aarde drenkt," Psalm 104:13, 65:10, 11. Hij heeft ook "schatkamers van de sneeuw en des hagels, die Hij ophoudt tot de tijd van de benauwdheid, tot de dag des strijds en des oorlogs," Job 38:22, 23. O welk een Grote God is Hij, die aldus voorzien heeft voor het gerief en de vertroosting van allen, die Hem dienen, en voor de

beschaming van allen, die Hem haten! Het is goed Hem tot onze Vriend, en kwaad Hem tot onze Vijand te hebben.

IV. De benaming ervan. God noemde het uitspansel *Hemel.* Het is de zichtbare hemel, het plaveisel van de heilige stad, boven het uitspansel wordt God gezegd Zijn troon te hebben, Ezechiël 1:26, want Hij heeft hem bereid in de hemelen, daarom wordt van de hemel gezegd, dat hij heerst, Daniël 4:26. Is "niet God in de hoogte van de hemelen?" Job 22:12. Ja, Hij is daar, en door de aanschouwing van de hemel, die wij zien kunnen, moeten wij er toe geleid worden om te denken aan Onze Vader, die in de hemelen is. De hoogte van de hemel moet ons doen gedenken aan Gods oppermacht, en de oneindige afstand, die er is tussen ons en Hem. De helderheid van de hemel en zijn reinheid moeten ons herinneren aan Zijn heerlijkheid en majesteit, en volmaakte heiligheid, de uitgestrektheid van de hemel, zijn omsluiten van de aarde, en de invloed, die hij er op uitoefent, moeten ons aan Zijn grootheid en algemene voorzienigheid doen gedenken.

Genesis 1:9-13
In deze verzen wordt het werk verhaald van de derde dag, de formering van zeeën en droog land, en het vruchtbaar maken van de aarde. Tot nu toe was de kracht van de Schepper aangewend en gebruikt voor het bovengedeelte van de zichtbare wereld. Het licht van de hemel was ontstoken, en het uitspansel gevestigd, maar nu daalt Hij neer tot deze lagere wereld, de aarde, die bestemd was voor de kinderen van de mensen, bestemd beide tot hun woning en om hen te voeden en te onderhouden, en hier wordt ons bericht, hoe zij voor die beide geschikt werd gemaakt, het bouwen van hun huis, en de toebereiding van hun tafel. Merk op:

I. Hoe de aarde toebereid werd tot een woning voor de mens: door het vergaderen van de wateren bij elkaar, en door te maken, dat het droge gezien wordt. In plaats dus van die verwarring door de dooreen menging van aarde en water in een grote massa, vers 2 zie, er is nu orde, door een scheiding, die ze beide nuttig maakt. God zei: Het zij, en het was, niet spoediger gezegd dan gedaan.

1. Aan de wateren, die de aarde hadden bedekt, werd bevolen zich terug te trekken zich in een plaats te vergaderen, namelijk in de holten, die bestemd en geschikt waren om ze te ontvangen. De wateren, die aldus gezuiverd, verzameld en in hun eigen plaats geleid werden, noemde Hij Zeeën, want hoewel er velen zijn, in ver verwijderde streken, en zij verschillende kusten bespoelen, hebben zij toch boven de grond en onder de grond gemeenschap met elkaar, en aldus zijn zij een, de gemene vergaderplaats van wateren, waarin alle rivieren vloeien, Prediker 1:7. Wateren en zeeën betekenen in de Schrift dikwijls benauwdheid en beproeving, Psalm 69:2, 3, 15. 16, 42:8. Gods eigen kinderen zijn daar in deze wereld niet van vrijgesteld, maar het is hun tot troost, dat dit slechts wateren zijn onder de hemel, (in de hemel zijn er geen) en dat zij allen in de plaats zijn, die God er voor bestemd heeft, en binnen de perken, die Hij er aan heeft gesteld. Hoe de wateren in het eerst vergaderd werden, en hoe zij nog door dezelfde almachtige hand, die ze binnen grenzen heeft geleid, daar in gehouden worden, is sierlijk beschreven in Psalm 104:6-9, waar dit vermeld wordt als een oorzaak tot lof. Die met schepen ter zee afvaren behoren dagelijks de wijsheid, macht en goedheid te erkennen van de Schepper, die de grote wateren voor de mens dienstbaar gemaakt heeft tot handel en verkeer, en zij, die thuis blijven, moeten zich schuldenaren erkennen van Hem, die de zee binnen de grendelen en deuren houdt van de plaats, die haar is aangewezen, en zich stelt tegen de hoogmoed van de golven, Job 38:10, 11.

2. Het droge werd uit de wateren te voorschijn gebracht, en werd Aarde genoemd, en aan de kinderen van de mensen gegeven. Het schijnt dat te voren de aarde wel in wezen was maar zij was niet nut, omdat zij onder het water was. Zo worden Gods gaven dikwijls te vergeefs ontvangen, omdat zij begraven liggen, breng ze te voorschijn, en dan worden zij dienstig. Wij, die op de huidige dag de weldaad genieten van droog land, (hoewel sedert de schepping de aarde in de zondvloed onder water was, maar toen weer opgedroogd werd) moeten ons als pachters erkennen, afhankelijk van God, "wiens handen het droge geformeerd hebben": Psalm 95:5, Jona 1:9.

II. Hoe de aarde toegerust werd met hetgeen voor de voeding en het onderhoud van de mens nodig was, vers 11, 12. Er werd terstond voorziening gemaakt door de onmiddellijke voortbrengselen van de uit de wateren opgerezen aarde, die, in gehoorzaamheid aan Gods gebod, dadelijk vruchtbaar werd, gras voortbracht voor het vee, en kruiden voor de mens. Er was ook voorziening gemaakt voor de toekomst door de bestendiging van de onderscheidene gewassen, die talrijk en van verschillende aard, en allen keurig en kostelijk zijn, elk van die gewassen zijn eigen zaad hebbende, naar zijn aard, opdat, gedurende het verblijf van de mens op aarde, voedsel voor hem verkregen wordt uit de aarde. Heere, wat is de mens dat Gij hem aldus gedenkt en bezoekt, dat zo'n zorg wordt gedragen, en zo'n voorziening wordt gemaakt voor het onderhoud en de bewaring van die schuldige, schadelijke levens, die duizendmaal verbeurd werden!
Merk hier op:

1. Dat niet alleen de aarde is des Heeren, maar ook haar volheid, en dat Hij de rechtmatige Eigenaar er van is met alles wat zij bevat. De aarde was ledigheid, vers 2, maar nu is zij door het spreken van een woord vol geworden van Gods schatten, en nog zijn zij van Hem, "Zijn koren en Zijn most, Zijn wol en Zijn vlas," Hoséa 2:9. Hoewel ons het gebruik er van is toegestaan, blijft de eigendom er van toch berusten in Hem, en tot Zijn dienst en eer moeten zij gebruikt worden.

2. Dat de gewone voorzienigheid een voortdurende schepping is, en daarin werkt onze Vader tot nu toe. De aarde is nog steeds onder de kracht en uitwerking van dit gebod om gras en kruiden voort te brengen en haar jaarlijkse vruchten. En hoewel zij in de gewone loop van de natuur zijnde, niet als voortdurende wonderen zijn te beschouwen, zijn zij toch wel voortdurende voorbeelden van de onvermoeide kracht, en onuitputtelijke goedheid van de grote Maker en Meester van de wereld.

3. Dat God, hoewel Hij gemeenlijk gebruik maakt van de werking van de ondergeschikte oorzaken, overeenkomstig haar aard, ze echter niet nodig heeft, noch er aan gebonden is want, ofschoon de kostelijke vruchten van de aarde gewoonlijk voortgebracht worden door de invloeden van de zon en de maan, Deuteronomium 33:14 bevinden wij toch, dat hier de aarde een groter overvloed van vruchten, rijpe vruchten waarschijnlijk, voortbrengt, voordat de zon en de maan geschapen waren.

4. Dat het goed is om ons van het nodige te voorzien, eer wij ze nog behoeven te gebruiken. Vóór dat de dieren en de mens geschapen waren, waren hier gras en kruiden voor hen bereid. God heeft aldus wijs en genadig gehandeld met de mens, zo laat dan de mens niet dom en dwaas met zich zelf handelen.

5. Dat God de eer moet hebben van al het voordeel, dat wij uit de voortbrengselen van de

de hemel de aarde verhoort," Hoséa 2:20. En als wij door genade deel hebben in Hem, die de Fontein is, als de waterstromen zijn uitgedroogd, en de vijgenboom niet bloeit, dan kunnen wij ons toch in Hem verblijden. Tot nu toe waren er op iedere dag zeer mooie en voortreffelijke wezens voortgebracht, die wij nooit genoeg kunnen bewonderen, maar vóór de vijfde dag lezen wij niet van de schepping van welk levend wezen dan ook, en daarover geven deze verzen ons nu het verhaal. Het scheppingswerk ging niet slechts trapsgewijs van het een naar het ander, maar ontstond en ging trapsgewijs voort van het minder voortreffelijke naar het meer voortreffelijke, om ons zo te leren naar de volmaaktheid te streven, opdat onze laatste werken onze beste werken zijn.
Het was op de vijfde dag, dat de vissen en de vogels werden geschapen, allebei uit de wateren, hoewel de vissen een ander soort vlees zijn, dan de vogels, werden zij toch samen geschapen, uit de wateren, want de macht van de Eerste Oorzaak kan uit de macht van de tweede, of uit de daaraan ondergeschikte oorzaken, verschillende uitwerkingen teweegbrengen.

I. Het maken van de vissen en de vogels in de beginne, vers 20, 21. God gebood, dat zij voortgebracht zouden worden, vers 20. Dat de wateren overvloedig voortbrengen, zei Hij, niet dat de wateren zelf scheppende kracht hadden, maar "laten de vissen tot aanzijn komen in de wateren en de vogels buiten de wateren." Dit bevel heeft Hij zelf ten uitvoer gebracht: God schiep de grote walvissen, enz. De insecten, die misschien wel even talrijk zijn als alle andere diersoorten, en even verwonderingwekkend zijn van bouw, maakten deel uit van het werk van deze dag, sommige van hen zijn verwant aan de vissen en andere aan de vogels.
De Heere Boyle zegt (naar ik mij herinner), dat hij de wijsheid en macht van de Schepper net zo bewondert in een mier, als in een olifant. Er wordt hier aandacht geschonken aan de verschillende soorten vissen en vogels, ieder naar hun aard, en aan het grote aantal van beide, dat voortgebracht werd, want de wateren brachten overvloedig voort. Er wordt voornamelijk melding gemaakt van de grote walvissen, waarvan de grootte en kracht, die van alle andere dieren overtreffen, en die treffende bewijzen zijn van de macht en grootheid van de Schepper. De uitdrukkelijke aandacht, die hier aan de walvis geschonken wordt boven al de overigen, schijnt voldoende om te bepalen welk dier met de leviathan bedoeld is, Job 40:20. De verwondering-wekkende formatie van het lichaam van de dieren, hun verschillende grootte, gestalte en natuur met de bewonderenswaardige vermogens van het gevoelsleven waarmee zij zijn begiftigd, kunnen, als zij nauwkeurig beschouwd worden, niet alleen dienen om de tegenwerpingen van atheïsten en ongelovigen te beschamen en tot zwijgen te brengen, maar om in Godvruchtige zielen verheven gedachten en eerbiedige lof aan God op te wekken, Psalm 104:25 enz.

II. Hoe God ze zegende tot hun voortbestaan. Leven doet slijten, deze kracht is niet als de kracht van stenen, zij is als van een kaars, die opbranden zal, als zij niet eerst uitgeblazen wordt, en daarom heeft de wijze Schepper niet alleen de verschillende individuen gemaakt, maar ook voor de voortplanting van de verschillende soorten gezorgd, vers 22. God zegende ze en zeide, weest vruchtbaar en wordt talrijk God zal Zijn eigen werken zegenen, en ze niet verlaten, en al wat God doet zal voor eeuwig zijn, Prediker 3:14. De kracht van Gods voorzienigheid houd alle dingen in stand, zoals Zijn scheppende macht ze in de beginne heeft voortgebracht. De uitwerking van Gods zegen is vruchtbaarheid, en aan die zegen moet zij toegeschreven worden, de vermenigvuldiging van vissen en vogels ieder jaar opnieuw, is nog steeds de vrucht van die zegen. Laat ons daarom dan God de eer brengen voor het voortbestaan van deze schepsels tot op de huidige dag, tot voordeel van de mens, zie Job 12:7- 9. Het zou te betreuren zijn, als het vissen en de jacht op vogels - wat op zichzelf

af te houden, terwijl zij toch juist kunnen dienen om ons ertoe te leiden de wijsheid, macht en goedheid te overdenken van Hem, die deze dingen gemaakt heeft en ons zo met ontzag te vervullen voor Hem, net zoals de vissen en vogels ontzag hebben voor ons.

Genesis 1:24-25
Wij hebben hier het eerste gedeelte van het werk van de zesde dag. Op de vorige dag was de zee met haar vissen gevuld, en de lucht met haar vogels, en op deze dag worden nu de landdieren geschapen, het vee en de kruipende dieren van de aarde. Hier evenals te voren:
1. Sprak de Heere het woord. Hij zei: De aarde brenge voort. Niet alsof de aarde enigerlei vruchtbare kracht heeft om deze dieren voort te brengen, of alsof God haar Zijn scheppingskracht had afgestaan, maar: "Laten thans die schepselen in het aanzijn komen op de aarde, en er uit te voorschijn komen in hun onderscheidene soorten, overeenkomstig de ideeën er van in de Goddelijke raadsbesluiten betreffende hun schepping."

2. Hij deed ook het werk, Hij maakte ze naar hun aard, niet slechts in verschillende gestalten, maar ook met een verschillende natuur, verschillende manieren, en behoefte hebbende aan verschillend voedsel. Sommigen er van zijn tamme huisdieren, anderen zijn wilde dieren in bos en veld. Sommigen leven van gras en kruiden, anderen van vlees, sommigen zijn onschadelijk, anderen zijn verslindende roofdieren, sommigen zijn stout en koen, anderen schuw en vreesachtig. Sommigen zijn voor de dienst van de mens, niet voor zijn voedsel, zoals het paard, anderen strekken hem tot voedsel, maar doen hem geen diensten, zoals het schaap, anderen, zoals de os, zijn voor beide geschikt, en sommigen voor geen van beide, zoals de wilde dieren. In al deze dingen wordt de menigvuldige wijsheid van de Schepper openbaar.

Genesis 1:26-28
Wij hebben hier het tweede gedeelte van het werk van de zesde dag, de schepping van de mens, waarvan het voor ons van bijzonder belang is kennis te nemen, opdat wij ons zelf kennen. Merk op:

I. Dat de mens van alle schepselen het laatst geschapen werd, opdat het vermoeden niet zou ontstaan, dat hij op enigerlei wijze, God behulpzaam is geweest bij de schepping van de wereld. Immer zal die vraag verootmoedigend en vernederend voor hem zijn: "Waar waart gij, toen Ik de aarde grondde," Job 38:4, gij, of iemand van uw soort? Toch was het beide een eer en een gunst voor hem, dat hij het laatst gemaakt was, een eer, want de methode, gevolgd bij de schepping, was voort te gaan van het mindere naar het meerdere, van hetgeen minder volmaakt was, naar hetgeen meer volmaakt was en een gunst, want het voegde niet, dat hij in het voor hem bestemde paleis gehuisvest zou worden, voordat het volkomen in orde was gebracht, gemeubeld en tot zijn ontvangst bereid. De mens had, zodra hij geschapen was, de gehele zichtbare schepping voor zich, beide om haar te beschouwen en om er de geriefelijkheid van te genieten. De mens werd op dezelfde dag geschapen als de dieren, omdat zijn lichaam met het hunne uit dezelfde aarde gemaakt was, en, zolang hij in het lichaam is, bewoont hij met hen dezelfde aarde. God behoede ons er voor, dat wij ons, door aan het lichaam en deszelfs begeerlijkheden toe te geven, de beesten gelijk maken, die vergaan!

II. Dat de schepping van de mens een meer uitnemende en onmiddellijke daad was van de Goddelijke wijsheid en macht dan die van de andere schepselen. Het verhaal er van wordt met enige plechtigheid ingeleid, en met een duidelijk Merk baar verschil van het overige. Tot nu toe was er gezegd: Er zij licht, en: Er zij een uitspansel, of "Dat de aarde, of de wateren dit of

verkeerd: "Laat ons mensen maken, om wiens wille de overige schepselen gemaakt zijn dit is een werk, dat wij in onze eigen handen moeten nemen." Te voren spreekt Hij als gezaghebbende, nu spreekt Hij als hebbende liefde, genegenheid, want "Zijn vermakingen zijn met de mensenkinderen," Spreuken 8:31. Het schijnt, dat dit een werk was, waarnaar Hij verlangde, alsof Hij had gezegd: "Daar nu het voorbereidende afgedaan is, zo laat ons nu aan de zaak gaan, Laat ons mensen maken." De mens moest een schepsel wezen, verschillend van alles wat tot nu toe gemaakt was. In hem moeten vlees en geest, de hemel en de aarde te zamen zijn, en aan beide werelden moet hij verwant wezen. En daarom neemt God zelf het niet slechts op zich om hem te maken maar het behaagt Hem zich zó uit te drukken alsof Hij een raad te zamen riep om over het maken van de mens te beraadslagen: *Laat ons mensen maken.* De drie Personen van de Godheid, Vader, Zoon en Heilige Geest, beraadslagen er over, en werken er toe mede, omdat de mens, toen hij gemaakt was, toegewijd zou worden aan de Vader, de Zoon, en de Heilige Geest. In die Naam zijn wij gedoopt, want aan die grote Naam zijn wij ons bestaan verschuldigd. Laten zij de mens regeren, die gezegd hebben: Laat ons mensen maken.

III. Dat de mens gemaakt was naar Gods beeld, en naar Zijn gelijkenis, twee woorden. die dezelfde zaak te kennen geven, maar elkaar versterkende, beeld en gelijkenis dulden het gelijkende beeld aan, de naaste overeenkomst met het voorbeeld boven die van alle andere zichtbare schepselen. De mens was niet gemaakt naar de gelijkenis van enig schepsel, dat vóór hem geschapen was, maar naar de gelijkenis van zijn Schepper, maar toch blijft er tussen God en de mens een oneindige afstand. Christus is het uitgedrukte beeld van Gods zelfstandigheid, als de Zoon van Zijn Vader, daar Hij met Hem dezelfde natuur heeft. Het is slechts iets van Gods eer dat de mens is meegedeeld, die Gods beeld is, zoals de schaduw in de spiegel, of des konings beeltenis op een muntstuk. Gods beeld in de mens bestaat in deze drie dingen! 1. In zijn natuur en gesteldheid, niet van zijn lichaam, maar van zijn ziel. Maar wèl heeft God aan het lichaam van de mens die ere aangedaan, dat het Woord vlees is geworden, de Zoon van God is bekleed geworden met een lichaam, gelijk het onze, en weldra zal het het onze bekleden met een heerlijkheid gelijk aan de Zijne. En dit kunnen wij veilig zeggen: Dat Hij, door wie God de werelden gemaakt heeft, niet alleen de grote wereld, maar de mens, de kleine wereld, het menselijk lichaam in het eerst gevormd heeft naar het plan, dat Hij beraamd heeft voor zich zelf in de volheid des tijds. Maar het is de ziel, de grote ziel van de mens, die inzonderheid het beeld Gods draagt. De ziel is een geest, een met rede begaafde, onsterfelijke geest, een werkzame, invloed uitoefenende geest, hierin gelijkende naar God, de Vader van de geesten, en de Ziel van de wereld. "De ziel des mensen is een lamp des Heeren." De ziel van de mens, beschouwd ten opzichte van haar drie edele vermogens: verstand, wil en werkzame kracht, is misschien de schoonste, helderste spiegel in de natuur, om er God in te zien.

2. In zijn plaats en gezag. Laat ons mensen maken naar ons beeld, en dat zij heerschappij hebben. Daar hij heerschappij heeft over de mindere schepselen, is hij, als het ware Gods vertegenwoordiger, of onderkoning, op de aarde, zij hebben het vermogen niet om God te vrezen en te dienen, daarom heeft God hen bestemd om de mens te vrezen en te dienen. Maar in zijn heerschappij over zich zelf, door de vrijheid van zijn wil, is meer van Gods beeld dan in zijn heerschappij over de schepselen.

3. In zijn reinheid en rechtheid. Godsbeeld in de mens bestaat in kennis, rechtvaardigheid en ware heiligheid, Efeziërs 4:24, Colossenzen 3:10. Hij was recht, Prediker 7:29. In al zijn natuurlijke vermogens heerste een gewone eenswillendheid met de wil van God. Met zijn

kennen. Zijn wil kwam geredelijk en altijd overeen met de wil van God, zonder aarzeling of tegenstand. Zijn genegenheden waren geregeld, hij had geen ongeregelde lusten of hartstochten. Zijn gedachten konden zich gemakkelijk bij de beste onderwerpen bepalen, en er was geen ijdelheid of ontembaarheid in. Al de mindere vermogens waren onderworpen aan de voorschriften en aanwijzingen van de hogere, zonder opstand of muiterij. Zó heilig, zó gelukkig waren onze eerste ouders door dat het beeld Gods in hen was. En deze ere, die in de beginne op de mens gelegd was, is een goede reden, waarom wij geen kwaad van elkaar moeten spreken, Jakobus 3:9, noch elkaar kwaad moeten doen, Genesis 9:6, en een goede reden waarom wij ons niet moeten verlagen tot de dienst van de zonde, en waarom wij ons moeten toewijden aan de dienst van God.
Maar hoe zijt gij gevallen, o Morgenster! Hoe is dit beeld van God in de mens geschonden! Hoe klein zijn de overblijfselen er van, en hoe groot is het verderf er van! Moge de Heere het door Zijn heiligende genade vernieuwen in onze ziel!

IV. Dat de mens geschapen was man en vrouw, en gezegend werd met vruchtbaarheid en vermeerdering. God zei: Laat ons mensen maken, en onmiddellijk volgt hier op: en God schiep de mens, Hij volbracht wat Hij zich voorgenomen had. Bij ons zijn zeggen en doen twee dingen, maar dat zijn zij niet bij God, Hij schiep ze man en vrouw, Adam en Eva, eerst Adam uit de aarde, daarna Eva uit Adams rib, Hoofdstuk 2. Het schijnt, dat God bij de andere schepselen vele paren gemaakt heeft, maar wat betreft de mens: "heeft Hij niet maar een gemaakt?" Maleáchi 2:15, "hoewel Hij des geestes overig had", waaraan Christus een argument ontleent tegen de echtscheiding, Mattheüs 19:4, 5. Onze eerste vader Adam was beperkt tot een vrouw, en indien hij haar had verlaten, zou er geen andere geweest zijn, die hij had kunnen huwen, hetgeen duidelijk te kennen gaf, dat de huwelijksband niet willekeurig ontbonden mag worden. De engelen zijn niet man en vrouw geschapen, want zij moesten hun geslacht niet voortplanten, Lukas 20:34-36, maar de mens was dit wèl, opdat zijn geslacht voortgeplant en bestendigd zou worden. Vuren en kaarsen, de lichten van deze lagere wereld, hebben, omdat zij verteerd worden en uitgaan, het vermogen om andere te ontsteken maar zo is het niet met de lichten des hemels, de sterren ontsteken geen sterren. God heeft slechts een man en een vrouw geschapen, opdat alle geslachten van de mensen zullen weten dat zij uit een bloede gemaakt zijn, uit een stam zijn voortgekomen, en hierdoor bewogen zullen worden om elkaar lief te hebben. God hun het vermogen gegeven hebbende, om de natuur, die zij hadden ontvangen, over te brengen, voort te planten, zei tot hen: *Weest vruchtbaar, en vermenigvuldigt, en vervult de aarde.* Hier gaf Hij hun:

1. Een groot erfdeel. Vervult de aarde, dit is het, dat aan de kinderen van de mensen geschonken is. Zij zijn gemaakt, "om op de gehele aardbodem te wonen," Handelingen 17:26. Dat is de plaats, waar God de mens gesteld heeft om de dienstknecht te wezen van Zijn voorzienigheid in zijn heerschappij over de lagere schepselen, de ontvanger te zijn van Gods milddadigheid, waarvan andere schepselen leven, maar het niet weten, om in deze lagere wereld de inzamelaar te wezen van Zijn lof en die in de schatkist hier Boven te storten, Psalm 145:10, en eindelijk om hier een proeftijd door te brengen voor zijn toelating in een betere staat.

2. Een talrijk en duurzaam geslacht, om van dit erfdeel te genieten, een zegen over hen uitsprekende, in de kracht waarvan hun nageslacht zich zal uitbreiden tot de uiterste einden van de aarde, en tot aan de uiterste grens van de tijd zou voortduren. Vruchtbaarheid en toeneming hangen af van de zegen Gods. Obed-Edom had acht zonen, want God had hem gezegend, 1 Kronieken 26:5. Aan deze zegen, die God in de beginne gebood, is het te danken,

dat het geslacht van de mensen nog in wezen is, en dat "het een geslacht gaat, en het andere geslacht komt."

V. Dat God de mens, toen Hij hem gemaakt had, heerschappij heeft gegeven over de mindere schepselen, over de vissen van de zee, en over het gevogelte des hemels. Hoewel de mens in de behoefte van geen van beide voorziet, heeft hij toch over beide macht, en nog veel meer over al het gedierte dat op de aarde kruipt , dat meer onder zijn zorg en onder zijn bereik is. God bedoelde hiermede de mens te eren, opdat hij zich hierdoor zoveel sterker gedrongen zal gevoelen om zijn Maker te eren. Deze heerschappij is door de val des mensen zeer verminderd, maar toch laat Gods voorzienigheid er nog zo veel van overblijven voor de kinderen van de mensen als nodig is voor de veiligheid en het onderhoud van hun leven, en Gods genade heeft aan de heiligen een nieuw en beter recht gegeven op het schepsel dan dat, hetwelk hij door de zonde heeft verloren, want alles is het onze, zo wij van Christus zijn, 1 Corinthiërs 3:22.

Genesis 1:29-30
Wij hebben hier het derde gedeelte van het werk van de zesde dag, hetgeen niet bestond in een nieuwe schepping, maar in een genadige voorziening van spijs voor alle vlees, Psalm 136:25. Hij, die mens en alles gemaakt heeft, heeft er aldus voor gezorgd om ze te behouden, Psalm 136:7. Hier is:

I. Spijze, voorzien voor de mens. Kruiden en vruchten moeten zijn spijs wezen, daaronder begrepen koren en alle voortbrengselen van de aarde, deze waren hem toegestaan, maar geen vlees (naar het schijnt) tot na de zondvloed, Hoofdstuk 9:3. En vóór dat de aarde onder de vloed was bedolven, en nog veel meer, vóórdat zij om der wille van de mens vervloekt was, waren haar vruchten ongetwijfeld aangenamer van smaak, en meer voedend en versterkend voor het lichaam, dan merg en vettigheid en al de stukken van de spijs des konings nu zijn.
Zie hier:
1. Hetgeen ons ootmoediger moet maken. Gelijk wij uit de aarde gemaakt zijn, zo worden wij ook uit de aarde onderhouden. Eens heeft de mens engelenspijs gegeten, brood uit de hemel, maar zij stierven, Johannes 6:49, voor hen was het slechts als brood uit de aarde, Psalm 104:14. Er is een spijze, die blijft tot in het eeuwige leven, de Heere geve ons die spijze! 2. Hetgeen ons dankbaar moet maken. De Heere is voor het lichaam, van Hem ontvangen wij alle onderhoud en alle gerechtigheid van dit leven, en Hem behoren wij er dankbaar voor te zijn. Hij geeft ons alle dingen rijkelijk te genieten, niet slechts het nodige, maar overvloed en hetgeen ons liefelijk en aangenaam is, verscheidenheid, sieraad en verlustiging. Hoe veel zijn wij Hem verschuldigd! Hoe zorgzaam behoren wij te wezen, om, als wij leven van Gods milddadigheid, te leven tot Zijn eer! 3. Hetgeen ons matig behoort te doen zijn, en tevreden met ons lot. Hoewel aan Adam heerschappij was gegeven over vissen en gevogelte, heeft God hem toch in zijn voedsel beperkt tot kruiden en vruchten, en hij heeft daar nooit over geklaagd. Hoewel hij later verboden vrucht begeerd heeft, vanwege de wijsheid en kennis, die hij er zich van beloofde, lezen wij toch nooit, dat hij verboden vlees begeerd heeft. Als God ons spijs geeft voor ons leven, zo laat ons niet met het murmurerende Israël, spijs begeren naar onze lust Psalm 78:18. Zie Daniël 1:15.

II. Spijze, voorzien voor de beesten, vers 30. Zorgt ook God voor de ossen? Ja, voorzeker, Hij voorziet in geschikt voedsel voor hen, en niet alleen voor ossen, die gebruikt werden voor de offers en voor de dienst des mensen, maar zelfs voor de jonge leeuwen en de jonge raven zorgt God in Zijn voorzienigheid, zij vragen en ontvangen hun spijs van God. Laat ons Gode

dagelijks gevoed worden aan Zijn tafel. Hij is een groot Huishouder, een zeer rijke en milddadige, die al wat leeft verzadigt. Laat dit het volk van God aanmoedigen, om al hun zorgen op Hem te werpen, en niet bezorgd te zijn omtrent hetgeen zij zullen eten en drinken. Hij, die voor Adam voorzien heeft zonder zijn zorg, en nog voor alle schepselen voorziet zonder hun zorg, zal hun, die op hem vertrouwen, het goede niet onthouden, Mattheüs 6:26. Hij, die Zijn vogelen voedt, zal Zijn kinderkens niet laten verhongeren.

Genesis 1:31
Wij hebben hier de goedkeuring en het besluit van het gehele werk van de schepping. Gods werk is volmaakt, en als Hij begint, zal Hij ook voleindigen, in de voorzienigheid en de genade, zowel als hier in de schepping. Merk op:

I. Hoe God Zijn werk in ogenschouw nam, Hij zag al wat Hij gemaakt had. Dat doet Hij nog, al de werken van Zijn handen zijn onder Zijn oog. Hij, die alles gemaakt heeft, ziet alles, Psalm 139:2- 17. Alwetendheid kan niet gescheiden worden van Almacht. "Gode zijn al Zijn werken van eeuwigheid bekend", Handelingen 15:18. Maar dit was de plechtige beschouwing van de Eeuwige Geest van de kopieën van Zijn eigen wijsheid, en de voortbrengselen van Zijn kracht. God heeft ons hierin het voorbeeld gegeven om onze werken te overzien. Daar Hij ons het vermogen heeft gegeven van na te denken, verwacht Hij, dat wij het zullen gebruiken, dat wij onze weg zullen zien, Jeremia 2:23, onze wegen zullen bedenken, Psalm 119:59. Als wij een dag werks volbracht hebben, en ingaan tot de rust van de nacht, dan behoren wij in ons hart te spreken over hetgeen wij op die dag gedaan hebben. En evenzo, als wij een week werks volbracht hebben, en ingaan tot de sabbatsrust, dan behoren wij ons te bereiden om onze God te ontmoeten. En als wij ons levenswerk volbracht hebben, en ingaan tot de rust van het graf, dan is het de tijd om te gedenken, opdat wij berouwhebbend sterven, en er aldus afscheid van nemen.

II. Het welbehagen van God in Zijn werk. Als wij onze werken overzien, dan bevinden wij met schaamte, dat veel er van zeer slecht was, maar toen God het Zijn overzag, was alles zeer goed. Hij heeft het niet goed genoemd, voordat Hij het aldus gezien had, om ons te leren, niet te antwoorden eer wij gehoord hebben, zie Spreuken 18:13. Het werk van de schepping was een zeer goed werk. Al wat God gemaakt heeft, was goed gemaakt, er was geen fout, geen gebrek in.

1. Het was goed. Goed, want het is geheel in overeenstemming met de bedoeling van de Schepper, juist zoals Hij het wilde hebben toen het afschrift vergeleken werd met het grote oorspronkelijke, werd het juist bevonden er was geen fout in, geen enkele verkeerd geplaatste haal. Goed, want het beantwoordt aan het doel van de schepping, en het is geschikt voor hetgeen, waartoe het bestemd was. Goed, want het is dienstig voor de mens, die God aangesteld had tot Heere van de zichtbare schepping. Goed want het is alles ter heerlijkheid Gods, er is in geheel de zichtbare schepping datgene, hetwelk een bewijs is van Gods wezen en volmaaktheden, en strekt om in de ziel des mensen liefde en Godsdienstige verering voor Hem op te wekken.

2. Het was zeer goed. Van het werk van iedere dag (behalve van de tweede) werd gezegd, dat het goed was, maar nu wordt gezegd, dat het zeer goed is. Want:

a. Thans was de mens gemaakt die een hoofdstuk is van de wegen Gods, bestemd om het zichtbare beeld te wezen van des Scheppers heerlijkheid, en de mond van de schepping in

b. Omdat nu alles gemaakt was, ieder deel was goed, maar het geheel was zeer goed. De heerlijkheid en goedheid, de schoonheid en harmonie van Gods werken, beide van Zijn voorzienigheid en genade, zullen, zoals hier het werk van de schepping, het best openbaar en dus gezien worden, als zij voltooid zijn. Als de hoofdsteen voortgebracht wordt, zullen wij roepen: Genade, genade, zij dezelve, Zacharia 4:7. Daarom oordeel niet vóór de tijd.

III. De tijd, wanneer dit werk voleindigd was. Het was avond geweest, en het was morgen geweest, de zesde dag. Zodat God in zes dagen de wereld gemaakt heeft. Wij moeten niet denken, dat God de wereld niet in een ogenblik gemaakt zou kunnen hebben. Hij, die zei: Er zij licht, en er was licht , zou gezegd kunnen hebben: "Er zij een wereld", en er zou een wereld geweest zijn, "in een punt des tijds, in een ogenblik," zoals bij de opstanding, 1 Corinthiërs 15:52. Maar Hij deed het in zes dagen, ten einde te tonen, dat Hij vrij is, doende Zijn eigen werk op Zijn eigen wijze, en in Zijn eigen tijd, opdat Zijn wijsheid, macht en genade voor ons openbaar zouden worden, en wij er over zouden nadenken, en ten einde ons ook een voorbeeld te geven om zes dagen te arbeiden, en op de zevende dag te rusten, daarom is dit als reden opgegeven voor het vierde gebod. Zo zeer zou de sabbat bijdragen om de Godsdienst in de wereld op te houden, dat God hierop het oog had in Zijn regeling van de tijd voor de schepping. En nu, gelijk God Zijn werk overzag, laat ons onze bepeinzing er van overzien, en dan zullen wij haar zeer gebrekkig bevinden, en onze lof armelijk en flauw. Zo laten wij ons zelf dan opwekken en alles wat binnen in ons is, om "Hem te aanbidden, die de hemel, en de aarde, en de zee, en de fonteinen van de wateren gemaakt heeft," overeenkomstig het eeuwig Evangelie, dat aan alle natie en geslacht, en taal en volk verkondigd moet worden, Openbaring 14:6, 7. Al Zijn werken, aan alle plaatsen van Zijn heerschappij loven Hem, en daarom: "loof de Heere mijn ziel!"

HOOFDSTUK 2

1 Alzo zijn volbracht de hemel en de aarde, en al hun heir. 2 Als nu God op de zevenden dag volbracht had Zijn werk, dat Hij gemaakt had, heeft Hij gerust op de zevenden dag van al Zijn werk, dat Hij gemaakt had. 3 En God heeft de zevenden dag gezegend, en dien geheiligd; omdat Hij op denzelven gerust heeft van al Zijn werk, hetwelk God geschapen had, om te volmaken. 4 Dit zijn de geboorten des hemels en der aarde, als zij geschapen werden; ten dage als de HEERE God de aarde en de hemel maakte. 5 En allen struik des velds, eer hij in de aarde was, en al het kruid des velds, eer het uitsproot; want de HEERE God had niet doen regenen op de aarde, en er was geen mens geweest, om de aardbodem te bouwen. 6 Maar een damp was opgegaan uit de aarde, en bevochtigde de gansen aardbodem. 7 En de HEERE God had de mens geformeerd uit het stof der aarde, en in zijn neusgaten geblazen de adem des levens; alzo werd de mens tot een levende ziel.

8 Ook had de HEERE God een hof geplant in Eden, tegen het oosten, en Hij stelde aldaar de mens, dien Hij geformeerd had. 9 En de HEERE God had alle geboomte uit het aardrijk doen spruiten, begeerlijk voor het gezicht, en goed tot spijze; en de boom des levens in het midden van de hof, en de boom der kennis des goeds en des kwaads. 10 En een rivier was voortgaande uit Eden, om dezen hof te bewateren; en werd van daar verdeeld, en werd tot vier hoofden. 11 De naam der eerste rivier is Pison; deze is het, die het ganse land van Havila omloopt, waar het goud is. 12 En het goud van dit land is goed; daar is ook bedolah, en de steen sardonix. 13 En de naam der tweede rivier is Gihon; deze is het, die het ganse land Cusch omloopt. 14 En de naam der derde rivier is Hiddekel; deze is gaande naar het oosten van Assur. En de vierde rivier is Frath. 15

Zo nam de HEERE God de mens, en zette hem in de hof van Eden, om dien te bouwen, en dien te bewaren. 16 En de HEERE God gebood de mens, zeggende: Van allen boom dezes hofs zult gij vrijelijk eten; 17 Maar van de boom der kennis des goeds en des kwaads, daarvan zult gij niet eten; want ten dage, als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven. 18 Ook had de HEERE God gesproken: Het is niet goed, dat de mens alleen zij; Ik zal hem een hulpe maken, die als tegen hem over zij. 19 Want als de HEERE God uit de aarde al het gedierte des velds, en al het gevogelte des hemels gemaakt had, zo bracht Hij die tot Adam, om te zien, hoe hij ze noemen zou; en zo als Adam alle levende ziel noemen zoude, dat zou haar naam zijn. 20 Zo had Adam genoemd de namen van al het vee, en van het gevogelte des hemels, en van al het gedierte des velds; maar voor de mens vond hij geen hulpe, die als tegen hem over ware. 21 Toen deed de HEERE God een diepen slaap op Adam vallen, en hij sliep; en Hij nam een van zijn ribben, en sloot derzelver plaats toe met vlees. 22 En de HEERE God bouwde de ribbe, die Hij van Adam genomen had, tot een vrouw, en Hij bracht haar tot Adam. 23 Toen zeide Adam: Deze is ditmaal been van mijn benen, en vlees van mijn vlees! Men zal haar Manninne heten, omdat zij uit de man genomen is. 24 Daarom zal de man zijn vader en zijn moeder verlaten, en zijn vrouw aankleven; en zij zullen tot een vlees zijn. 25 En zij waren beiden naakt, Adam en zijn vrouw; en zij schaamden zich niet.

Dit hoofdstuk dient tot aanhangsel van de geschiedenis van de schepping, meer in bijzonderheden dat deel van de geschiedenis verhalende, dat onmiddellijk betrekking heeft op de mens, de bevoorrechte van deze lagere wereld. Wij vinden er:

I. De instelling en heiliging van de sabbat die gemaakt was voor de mens ter bevordering van zijn heiligheid en geluk, vers 1-3.
II. Een omstandiger bericht van de schepping van de mens, als middelpunt en hoofdsom van het gehele werk, vers 4-7.
III. Een beschrijving van de hof van Eden en het plaatsen van de mens in die hof onder de verplichting van een wet en een verbond, vers 8-17.
IV. De schepping van de vrouw, haar huwelijk met de man, en de instelling van de verordening van het huwelijk, vers 18-25.

Genesis 2:1-3

Wij hebben hier:

I. De regeling van het rijk van de natuur door Gods rusten van het werk van de schepping, vers 1, 2. Waar wij opmerken:

1. Dat de schepselen, beide in hemel en op aarde, hun heir zijn, of hun legerscharen, hetgeen aanduidt, dat zij talrijk zijn, maar gerangschikt, geoefend en onder bevel staande. Hoe groot is hun aantal! En toch kent en houdt ieder zijn eigen plaats. God gebruikt hen als Zijn legerscharen voor de bescherming van Zijn volk, en het verderf van Zijn vijanden, want Hij is de Heere van de heirscharen, van al deze heirscharen, Daniël 4:35.

2. Dat de hemel en de aarde voltooide werken zijn, en dat zijn ook al de schepselen, die er zich in bevinden. Gods werk is zó volkomen, dat er niets aan toe te doen en niets aan af te doen is, Prediker 3:14. God, die begon te bouwen, toonde zich wèl in staat te voleindigen.

3. Dat God, na het einde van de eerste zes dagen, opgehouden heeft van alle werken van de schepping. Hij heeft Zijn werk in dier voege geëindigd, dat Hij, hoewel Hij in Zijn voorzienigheid werkt tot nu toe, Johannes 5:17, in het bewaren en besturen van de schepselen, en inzonderheid van de formering van de geest des mensen in Hem, toch geen nieuwe soorten van schepselen maakt. In wonderen heeft Hij de natuur bedwongen en beheerst, maar nooit haar vastgestelde loop veranderd, of opgeheven, of iets toegevoegd aan iets van haar in stellingen.

4. Dat de eeuwige God, hoewel oneindig zalig in zich zelf, toch voldoening heeft gevonden in het werk van Zijn handen. Hij heeft niet gerust als iemand, die vermoeid is, maar als vindende een welgevallen aan Zijn eigen goedheid en de openbaring van Zijn heerlijkheid.

II. Het begin van het rijk van de genade in de heiliging van de sabbatdag, vers 3. Hij rustte op die dag, en had een welbehagen in Zijn schepselen, en toen heiligde hij hem, en heeft ons voorgeschreven om op die dag te rusten, en voldoening en vreugde te vinden in de Schepper, en Zijn rusten wordt in het vierde gebod als reden opgegeven voor ons rusten na onze zesdaagse arbeid.
Merk op:
1. Dat de plechtige viering van een dag in de zeven, als een dag van heilige rust, en heilig werk tot eer van God de onafwijsbare plicht is van allen, aan wie God Zijn heilige sabbatten heeft geopenbaard.

2. Dat de wijze van de sabbatheiliging de goede oude weg is, Jeremia 6:16. Sabbatten zijn zo oud als de wereld, en ik zie geen reden om te twijfelen, dat de sabbat, die nu in de staat van de onschuld was ingesteld, door het volk Gods in geheel de patriarchale tijd Godsdienstig werd waargenomen.

3. Dat de sabbat des Heeren in waarheid heerlijk is, en dat wij alle reden hebben hem te eren, hem te eren om zijn oudheid, zijn grote Auteur, de heiliging van de eerste sabbat door de heilige God zelf, en, in gehoorzaamheid aan Hem door onze eerste ouders in de staat van de onschuld. 4:Dat de sabbatdag een gezegende dag is, want God heeft hem gezegend, en wat Hij zegent is waarlijk gezegend. God heeft hem geëerd, heeft ons voorgeschreven om op die dag Hem te zegenen, en beloofd ons op die dag te zullen ontmoeten en zegenen.

5. Dat de sabbatdag een heilige dag is, want God heeft hem geheiligd. Hij heeft hem afgezonderd en onderscheiden van de overige dagen van de week, en Hij heeft hem zich

sabbat, die wij waarnemen, van de schepping af gerekend, niet de zevende, maar de eerste dag van de week is, mogen en moeten wij toch, daar het een zevende dag is, en wij er de rust op vieren en gedenken van God de Zoon, en de volbrenging van Zijn werk van de verlossing, de oorspronkelijke instelling van de sabbatdag eren door het werk van de schepping te gedenken tot eer van de grote Schepper, die daarom waardig is op die dag van alle Godsdienstige vergaderingen, lof, eer en dankzegging te ontvangen.

Genesis 2:4-7
In deze verzen wordt:

I. Een naam gegeven aan de Schepper, die wij nog niet ontmoet hebben, en die is Jehovah , waarvoor wij in onze overzetting steeds het woord HEERE in kapitale letters gebruiken om aan te duiden, dat er in het oorspronkelijke Jehovah staat. In het eerste hoofdstuk werd Hij altijd Elohiem genoemd, een God van kracht, maar nu Jehovah Elohiem, een God van kracht en volkomenheid, een voleindigende God. Gelijk wij Hem bekend zien bij Zijn naam Jehovah , toen Hij verscheen om te volbrengen wat Hij had beloofd, Exodus 6:3, zo zien wij Hem nu bekend bij die naam, nu Hij voleindigd heeft wat Hij heeft begonnen. Jehovah is de grote en onmededeelbare naam van God, die aanduidt, dat Hij Zijn bestaan heeft uit zich zelf, en aan alle dingen bestaan geeft, Hij wordt daarom gepast bij die naam genoemd, nu hemel en aarde volbracht zijn.

II. Er wordt nog verder nota genomen van de voortbrenging van planten en kruiden, omdat zij gemaakt en bestemd waren, om voedsel te wezen voor de mens, vers 5, 6, waar wij opmerken:
1. Dat de aarde haar vruchten niet voortbracht uit zich zelf, door een kracht, die haar eigen was, maar zuiver en alleen door de almachtige kracht van God, die iedere plant formeerde en elke struik, eer zij in de aarde groeiden. Zo is het ook met genade in de ziel, deze plant van naam groeit niet van zelf in de grond van de natuur, neen, zij is een werk van Gods eigen handen.

2. Ook de regen is een gave Gods, hij kwam niet, vóór dat God had doen regenen. Indien er gebrek is aan regen, het is God, die hem terug houdt, indien er overvloedige regen komt op zijn tijd, het is God, die hem zendt, indien hij komt op een bijzondere wijze, het is God, "die doet regenen over de een stad, maar over de andere stad niet doet regenen," Amos 4:7.

3. Hoewel God gewoonlijk werkt door middelen, is Hij er toch niet aan gebonden, als het Hem behaagt kan Hij er ook zonder werken. Gelijk de planten voortgebracht werden vóór dat de zon gemaakt was, zo waren zij er ook vóór dat regen de aarde bevochtigde, en vóór dat de mens haar bebouwde. Hoewel wij daarom God niet moeten verzoeken door de middelen te veronachtzamen, moeten wij toch op God vertrouwen, ook als de middelen ontbreken.

4. Op de een of andere wijze zal God de planten van Zijn planting bewateren. Hoewel er nog geen regen was, heeft God een damp gemaakt, die dezelfde uitwerking had als regen, daarmee bevochtigde Hij de gehele aardbodem. Aldus behaagde het Hem Zijn doel tot stand te brengen door de geringste middelen, opdat de uitnemendheid van de kracht zij Godes. De Goddelijke genade daalt neer als een damp, of stille dauw, en bewatert de kerk zonder gerucht of gedruis, Deuteronomium 32:2.

III. Een meer bijzonder bericht van de schepping van de mens, vers 7. De mens is een kleine wereld, bestaande uit hemel en aarde, ziel en lichaam, en nu hebben wij hier een bericht van

van onze Schepper zeggen: dat wij "op een heel vreselijke wijze wonderbaarlijk gemaakt zijn," Psalm 139:14. In de aartsvaderlijke tijd verwijst Elihu naar deze geschiedenis, als hij zegt: "uit het leem ben ik ook afgesneden,' Job 33:6 vers 4, "en de adem des Almachtigen heeft mij levend gemaakt," Hoofdstuk 32:8 en, er is een geest in de mens.

Let dus op: 1.
De geringer oorsprong, en toch wonderlijke, schone bouw van het lichaam van de mens. De stof was gering, verachtelijk. Hij was geformeerd uit het stof van de aarde wel iets zeer onwaarschijnlijks om er de mens uit te maken, maar dezelfde oneindige Kracht, die de wereld uit niets gemaakt heeft, heeft de mens, Zijn meesterstuk, uit zo goed als niets gemaakt. Hij was gemaakt uit het stof, het kleine stof, dat op de oppervlakte van de aarde ligt. Waarschijnlijk geen droog stof, maar stof, bevochtigd door de damp, die uit de aarde opging, vers 6. Hij was niet gemaakt uit stofgoud, parel- of diamantpoeier, maar uit gewoon, stof, stof van de grond. Vandaar dat hij gezegd wordt "uit de aarde-choikos, stoffig te zijn," 1 Corinthiërs 15:17. En ook wij zijn uit de aarde, want wij zijn van zijn geslacht, en van dezelfde vorm. Zó nauwe verwantschap is er tussen de aarde en onze aardse ouders dat de schoot van onze moeder, waaruit wij geboren zijn, de aarde, genoemd wordt, Psalm 139:15, en de aarde, waarin wij begraven moeten worden, de moederschoot genoemd wordt, Job 1:21. Onze grondslag is in de aarde Job 4:19. Ons samenstel is aards, en de formering er van als een aarden vat, Job 10:9. Ons voedsel is uit de aarde, Job 28:5. Onze gemeenzaamheid is met de aarde, Job. 17:14. Onze vaderen zijn in de aarde, en onze eindstrekking is daarheen gericht, wat hebben wij dan om hoogmoedig op te wezen? Jesaja 51:1.
b. Toch was de Maker groot, en het maaksel schoon. De Heere God, de grote Bron van wezen en bestaan, heeft de mens geformeerd. Van de andere schepselen wordt gezegd, dat zij geschapen en gemaakt waren, maar van de mens, dat hij geformeerd was, hetgeen een trapsgewijze voortgang aanduidt in het werk in zeer grote stiptheid en nauwkeurigheid. Om de schepping van dit nieuwe wezen uit te dekken, neemt hij een nieuw woord, een woord (naar sommigen denken) ontleend aan des pottenbakkers formatie van zijn vat, want wij zijn het leem, en God is de Pottenbakker, Jesaja 64:8. Het lichaam van de mens is op wonderbaarlijk schone wijze gewrocht, Psalm 139:15, 16. Materiam superabat opus. Het werk overtreft de materialen. Laten wij "onze lichamen stellen tot een levende, heilige en Gode welbehaaglijke offerande," Romeinen 12:1, als "levende tempelen," 1 Corinthiërs 6:19, en dan zullen onze vernederde lichamen weldra veranderd worden en gelijkvormig gemaakt aan het heerlijk lichaam van Christus, Filippenzen 3:21.

2. De hoge oorsprong, maar toch ook de bewonderenswaardige nuttigheid van de ziel des mensen.
a. Zij ontstaat uit de adem des hemels en wordt er door voortgebracht. Zij is niet, gelijk het lichaam, gemaakt uit de aarde en daarom is het te betreuren, als zij de aarde aankleeft, en aardse dingen bedenkt. Zij kwam onmiddellijk van God, Hij gaf haar om in het lichaam te zijn, Prediker 12:7, zoals Hij later de stenen tafelen met Zijn eigen Schrift gegeven heeft om ze in de ark te leggen en de urim van Zijn eigen samenstelling om op de borstlap des hogepriesters te zijn. Vandaar dat God niet alleen de Formeerder, maar de Vader van de geesten is. Laat de ziel, die God ons ingeademd heeft, uitgaan in verlangen naar Hem, en laat zij voor Hem wezen, daar zij van Hem is. Laten wij onze geest bevelen in Zijn handen, want uit Zijn handen hebben wij Hem ontvangen.
b. Zij heeft haar woning in een huis van leem, en is er het leven en het onderhoud van. Door haar is de mens een levende ziel, dat is: een levende mens, want de ziel is de mens. Het lichaam zou een waardeloos, nutteloos afzichtelijk geraamte zijn, indien de ziel het niet

hebben te geven, hoe wij haar gebruikt, haar gaven en vermogens aangewend hebben, en als het dan zal blijken, dat wij er schade aan geleden hebben, al was het ook om daardoor de gehele wereld te gewinnen, dan zijn wij voor eeuwig rampzalig. Daar dan nu de afkomst van de ziel zo edel is, haar aard en vermogens zo voortreffelijk zijn, zo laat ons niet behoren tot die dwazen, die hun eigen ziel versmaden, Spreuken 15:32, door aan het lichaam boven haar de voorkeur te geven. Toen onze Heere Jezus de ogen van de blinde met slijk heeft gezalfd, heeft Hij misschien te kennen gegeven, dat Hij het was, die de mens het eerst uit het leem van de aarde heeft geformeerd, en toen Hij blies op Zijn discipelen, zeggende: "Ontvangt de Heilige Geest," gaf Hij te kennen, dat Hij het was, die het eerst de mens in zijn neusgaten de adem des levens heeft ingeblazen. Hij die de ziel des mensen gemaakt heeft, is alleen machtig om haar te vernieuwen.

Genesis 2:8-15

Daar nu de mens bestaat uit lichaam en ziel, een lichaam, gemaakt uit de aarde, en een redelijke, onsterfelijke ziel, de ademtocht des hemels, hebben wij in deze verzen de voorziening, die gemaakt was voor beider welzijn en geluk. Hij, die hem gemaakt heeft, heeft er voor gezorgd om hem gelukkig te maken, indien hij zich slechts in die geluksstaat had bewaard en die had weten te waarderen. Dat deel van de mens, waardoor hij verwant is aan de wereld van het gevoel, of van de zinnen, was gelukkig gemaakt, want hij was geplaatst in het paradijs Gods, dat deel, hetwelk verwant is aan de wereld van de geesten, was goed verzorgd, want hij werd opgenomen in een verbond met God. Heere, wat is de mens, dat hij aldus verhoogd zou worden? De mens, die een worm is!
Hier hebben wij:

I. Een beschrijving van de hof van Eden die bestemd was om het huis en het domein van deze voornamen Heere te wezen, het paleis van deze vorst. De door Gods Geest gedreven schrijver, die in de eerste plaats voor de Joden heeft geschreven, en in zijn verhaal rekening heeft gehouden met de staat van kindsheid, waarin de kerk zich toen nog bevond, beschrijft in deze geschiedenis de dingen naar hun uiterlijk aanzien, en laat ons over, om door nadere ontdekking van het Goddelijk licht, tot het begrip geleid te worden van de verborgenheden, die er in zijn opgesloten. Geestelijke dingen waren vaste spijze, die zij nog niet konden verdragen, maar hij schrijft hun als tot vleselijken, 1 Corinthiërs 3:1. Daarom verwijlt hij niet zo zeer bij het geluk van Adams geest, als wel bij het geluk van zijn uitwendige toestand. De Mozaïsche geschiedenis geeft ons evenals de Mozaïsche wet, veeleer de afbeeldingen van de hemelse dingen, dan de hemelse dingen zelf, Hebreeën 9:23. Merk op: 1. Dat de plaats, bestemd voor Adams woning, een hof was, geen ivoren huis, geen paleis met goud overtogen, maar een hof, gemeubeld en versierd door de natuur, niet door de kunst. Hoe weinig reden hebben de mensen om trots te zijn op statige en prachtige gebouwen, als het toch de gelukzaligheid was van de mens in de staat van de onschuld, om ze niet nodig te hebben! Gelijk de klederen, zo kwamen ook de huizen, met de zonde. De hemel was het dak van Adams huis, en nooit was enig dak zo kunstig geplafonneerd en geschilderd. De aarde was zijn vloer en nooit was een vloer zo rijk ingelegd, de schaduw van de bomen diende hem tot afzondering, daaronder waren zijn eetzalen, zijn slaapkamers, en nooit waren kamers zo fraai behangen als dezen, Salomo's kamers in al haar heerlijkheid waren niet zo fraai versierd. Hoe meer wij ons kunnen schikken naar het eenvoudige, en hoe minder wij ons toegeven in die kunstmatige verlustigingen, die uitgevonden zijn om der mensen hoogmoed en weelde te strelen, hoe dichter wij naderen tot de staat van onschuld. De natuur is met weinig tevreden, en met hetgeen het meest natuurlijk is, de genade met nog minder, maar lust of begeerte is met niets tevreden.

2. Het plan en de inrichting van deze hof waren het onmiddellijke werk van Gods wijsheid en macht. De Heere God plantte deze hof, dat is: Hij had hem geplant op de derde dag, toen de vruchten van de aarde gemaakt werden. Wij kunnen met grond onderstellen, dat het de volkomenste plaats voor genoegen en genot was, die de zon ooit heeft gezien, daar de algenoegzame God zelf alle hof bestemd heeft voor het tegenwoordig geluk van Zijn bemind schepsel, de mens, in zijn staat van onschuld, en hij een type en voorbeeld was van de gelukzaligheid van het verkoren overblijfsel in de heerlijkheid. Geen genot kan liefelijk of bevredigend wezen voor een ziel, dan het genot, dat God er voor bereid en bestemd heeft er is geen waar paradijs, dan dat, hetwelk God geplant heeft, het licht van onze eigen vuren, en de spranken, die wij ontstoken hebben, zullen ons spoedig in het duister laten, Jesaja 50:11. De gehele aarde was toen een paradijs, vergeleken met wat zij is sedert de val, en sedert de zondvloed. De schoonste tuinen in de wereld zijn een woestijn, vergeleken met wat de gehele oppervlakte van de grond geweest is, eer hij om des mensen wil vervloekt werd. Maar dat was nog niet genoeg: God plantte een hof voor Adam. Aan Gods uitverkorenen zullen onderscheiden gunsten bewezen worden.

3. De ligging van die hof was uiterst liefelijk. Het was in Eden, hetwelk genot en verlustiging betekent. De plaats wordt hier beschreven naar zulke kenmerken en grenzen, als (naar ik veronderstel) genoegzaam waren in de tijd, toen Mozes schreef, ter bijzondere aanduiding voor hen, die dat land kenden, maar nu kunnen, naar het schijnt, de nieuwsgierigen geen voldoening hieromtrent verkrijgen. Laat het onze zorg wezen om ons een plaats te verzekeren in het hemelse paradijs, dan behoeven we ons niet te kwellen met een onderzoek naar de plaats van het aardse paradijs. Het is zeker, dat het, waar het ook geweest moge zijn, alle gewenste genoegens en geriefelijkheden had, en (hetgeen van geen huis of hof op aarde gezegd kan worden) geen ongemakken of bezwaren. Schoon van ligging, de vreugde en heerlijkheid van de gehele aarde, was deze hof. Het was ongetwijfeld de aarde in haar hoogste volmaaktheid.

4. De bomen, waarmee deze hof beplant was.
a. Hij had met de overigen van de grond de beste en keurigste bomen gemeen. Hij was verfraaid en versierd met iedere boom, die wegens zijn hoogte en omvang, zijn bouw en zijn kleur, zijn blad en zijn bloesem, aangenaam en bekoorlijk was voor het oog. Hij was vervuld en verrijkt met iedere boom, die vrucht droeg, aangenaam voor de smaak, en nuttig voor het lichaam, en dus goed tot spijs. Als een teder Vader, ging God niet slechts te rade met hetgeen voor Adam nuttig was, maar ook met hetgeen hem liefelijk en aangenaam was, want er is een genoegen dat zeer wel bestaanbaar is met onschuld, ja er is een waar en alles overtreffend genoegen in onschuld. God schept behagen in de voorspoed van Zijn dienstknechten, en wil hen gerust en welvarend hebben, het is hun eigen schuld zo zij ongerust zijn. Als God in Zijn voorzienigheid ons plaatst in een Eden van overvloed en genot, dan moeten wij Hem dienen met vrolijkheid en goedheid des harten vanwege de veelheid van alles wat Hij ons geeft. Maar, b. hij had twee buitengewone bomen, die aan deze hof alleen eigen waren, er waren geen dergelijke op de aarde. Er was de boom des levens in het midden van de hof, die niet zo zeer een memoriaal was van de Bron en Oorsprong van zijn leven, en wellicht ook geen natuurlijk middel was om het leven te bewaren of te verlengen, maar voornamelijk bedoeld was een teken en zegel te wezen voor Adam, dat hem de voortduring en het geluk van zijn leven verzekerde, zelfs tot de onsterfelijkheid en de eeuwige gelukzaligheid door de genade en gunst van zijn Maker op voorwaarde van zijn volharden in die staat van onschuld en gehoorzaamheid. Van die boom kon hij eten en leven. Nu is Christus voor ons de Boom des levens, Openbaring 2:7, 22:2, en het Brood des levens, Johannes 6:48, 53.

b. Er was ook de Boom van de kennis des goeds en des kwaads, aldus genoemd, niet omdat er enigerlei kracht in was om nuttige kennis voort te brengen of te vermeerderen want dan zou hij voorzeker niet verboden zijn maar:
Ten eerste, omdat er een uitdrukkelijke, besliste openbaring was van de wil van God betreffende deze boom, zodat hij er zedelijk goed en kwaad door kon kennen. Wat is goed? Het is goed niet van deze boom te eten. Wat is kwaad? Het is kwaad van deze boom te eten. Het onderscheid tussen alle andere goed en kwaad was van nature in het hart des mensen geschreven: maar dit, hetwelk voortvloeide uit een bepaalde wet, was op deze boom geschreven.
Ten tweede, omdat uit de gebeurtenis gebleken is, dat hij aan Adam een proefondervindelijke kennis van goed gegeven heeft door het verlies er van, en van kwaad door het gevoel, of de bewustheid er van. Gelijk het in het verbond van de genade niet alleen heet: "Geloof, en word zalig," maar ook "Geloof niet en word verdoemd," Markus 16:16, zo was er in het verbond in de staat van de onschuld niet alleen: "Doe dit, en leef", hetwelk verzegeld en bevestigd was door de boom des levens, maar "Laat het na en sterf" hetgeen ons verzekerd werd door de andere boom: er is gevaar voor u als gij hem aanraakt, zodat God in deze twee bomen aan Adam goed en kwaad heeft voorgesteld, "de zegen en de vloek," Deuteronomium 30:19. Deze twee bomen waren als twee sacramenten.

5. De rivieren, die deze hof bewaterden, vers 10-14. Deze vier rivieren (de een rivier die verdeeld was in vier hoofden of takken) droegen veel bij tot de schoonheid en vruchtbaarheid van deze hof. Van het land van Sodom wordt gezegd, dat het "geheel bevochtigd was, als de hof des Heeren." Hoofdstuk 13:10.
Merk op: Dat hetgeen God plant, door Zijn zorg ook wel bewaterd zal worden. De bomen van de gerechtigheid zijn geplant aan waterbeken, Psalm 1:3. In het hemelse paradijs is een rivier, die deze zeer verre overtreft, want het is een rivier van het water des levens, niet, zoals deze, komende uit Eden, maar voortkomende uit de troon Gods en van het Lam, Openbaring 22:1, een rivier die de stad Gods verblijdt, Psalm 46:5. Hiddekel en de Eufraat zijn rivieren van Babylon, waarvan wij elders lezen, en bij welke de gevankelijk weggevoerde Joden zaten "en weenden als zij gedachten aan Sion," Psalm 137:1, maar mij dunkt, zij, (en ook wij) hadden veel meer reden om te wenen als zij gedachten aan Eden. Adams paradijs was hun gevangenis, zo'n ellende heeft de zonde teweeggebracht. Van het land van Havilah wordt gezegd, vers 11, 12, dat het goud van dit land goed is, en dat daar ook is bedolah en de steen sardonyx , dit wordt voorzeker vermeld, om de rijkdom van het land van Havilah als een tegenhanger te doen zijn van die, die de heerlijkheid van Eden uitmaakte. Havilah had goud en specerijen, en edelgesteenten, maar Eden had hetgeen oneindig beter was, de boom des levens, en gemeenschap met God. Zo kunnen wij van de Afrikanen en Indiërs zeggen: "Zij hebben het goud, maar wij hebben het Evangelie. Het goud van hun land is goed maar de schatten van het onze zijn oneindig beter."

II. Het plaatsen van de mens in dit paradijs van de verlustiging, vers 15, waar wij hebben op te merken:
1. Hoe God hem in het bezit er van stelde. De Heere God nam de mens, en zette hem in de hof van Eden, vers 8, 15. Merk hierop:
a. Dat de mens gemaakt was buiten het paradijs, want nadat God hem geformeerd had, zette Hij hem in de hof, hij was van gewoon leem, niet van paradijsstof, gemaakt. Hij leefde buiten Eden, eer hij in Eden leefde, opdat hij zien zou, dat hij al het liefelijke van zijn paradijstoestand aan Gods vrije genade was verschuldigd. Hij kon geen pachtersrecht op de hof aanvoeren want hij was niet op het erf geboren, ook had hij niets dan wat hij had

b. Dezelfde God, die de Oorsprong was van zijn bestaan, was ook de Oorsprong van zijn zaligheid. Dezelfde hand, die hem tot een levende ziel heeft gemaakt, heeft ook de boom des levens voor hem geplant, en er hem bij gevestigd. Hij, die ons gemaakt heeft, is alleen machtig om ons gelukkig, zalig te maken. Hij, die de Formeerder is van ons lichaam, en de Vader van onze geest, Hij, en niemand buiten Hem, kan afdoend voor het geluk zorgen van die beide. Het zal zeer veel tot het liefelijke bijdragen van iedere toestand, als wij God duidelijk voor ons heen hebben zien gaan, en dus weten, dat Hij ons in die toestand heeft geplaatst. Als wij de voorzienigheid niet gedwongen, maar gevolgd, hebben, gelet hebben op haar wenken en aanduidingen, dan kunnen wij hopen een paradijs te vinden, waar wij het anders niet verwacht zouden hebben, zie Psalm 47:5.

2. Hoe God hem werk en bezigheid gaf. Hij heeft hem daar geplaatst, niet gelijk de leviathan in de wateren, om er te spelen, maar om de hof te bouwen en te bewaren. Zelfs het paradijs was geen plaats, die van werk vrijstelde. Merk hier op:
a. Dat niemand van ons in de wereld gezonden is, om er lui en ledig te zijn. Hij die ons lichaam en onze ziel gemaakt heeft, heeft ons iets gegeven om ermede te werken, en Hij, die ons deze aarde ter woonplaats heeft gegeven, heeft iets voor ons gemaakt om er op te werken. Indien een hoge afkomst, of een grote bezitting, of een ruim domein, of volkomene onschuld, of een aanleg voor zuivere bespiegeling, of een klein gezin, iemand een vrijbrief voor gemak kon geven, dan zou Adam niet aan het werk gesteld zijn, maar Hij, die ons het aanzijn gaf, heeft ons werk gegeven om Hem te dienen in onze tijd en geslacht, en onze zaligheid te werken, en indien wij ons werk niet doen, dan zijn wij ons bestaan en onderhoud niet waard.
b. Dat wereldlijke bezigheden zeer bestaanhaar zijn met een staat van onschuld en een leven van gemeenschap met God. De zonen en erfgenamen des hemels hebben, zo lang zij hier in deze wereld zijn, iets te doen op aarde, waaraan zij een deel moeten geven van hun tijd en hun gedachten, en als zij het doen met het oog op God, dienen zij Hem daarin even waarlijk, als wanneer zij op de knieën zijn.
c. Dat het beroep van de landman een aloud en eervol beroep is, het was zelfs in het paradijs nodig. De hof van Eden behoefde wel niet gewied te worden; want de last van doornen en distels bestond toen nog niet-maar hij moest bebouwd en bewaard worden. Zelfs in haar oorspronkelijke toestand liet de natuur nog plaats voor de verbeteringen door kunst en vlijt. Het was een beroep, geschikt voor de staat van de onschuld, voorziening makende voor leven, niet voor lusten, en de mens de gelegenheid gevende om de Schepper te bewonderen, en Zijn voorzienigheid te erkennen terwijl zijn handen bezig waren met zijn bomen, kon zijn hart bezig zijn met zijn God.
d. Er is een waar genot in het werk, waartoe God ons roept, en ons in gebruikt. Adams werk was er zo ver af een vermindering te zijn van zijn genot in het paradijs, dat het er juist nog aan toevoegde, dit genot verhoogde. Hij zou niet gelukkig hebben kunnen zijn, indien hij lui en ledig ware geweest, en nog altijd geldt de wet: dat zo iemand niet wil werken, hij ook geen recht heeft om te eten, 2 Thessalonicenzen 3:10, Spreuken 3:23.

III. Het gebod, dat God aan de mens in zijn staat van de onschuld heeft gegeven, en het verbond, waarin Hij hem toen heeft opgenomen. Tot nu toe hebben wij God gezien als des mensen machtige Schepper, en milde Weldoener, nu verschijnt Hij als zijn Bestuurder en Wetgever. God zette hem in de hof van Eden, niet om er naar zijn eigen zin en wil te leven, maar om er onder bestuur en regering te zijn. Gelijk het ons niet vergund is lui te zijn, en niets te doen in de wereld, zo is het ons ook niet vergund om eigenzinnig te zijn, en te doen wat ons behaagt. Toen God de mens heerschappij had gegeven over de schepselen, wilde Hij hem laten weten, dat hij zelf onder het bestuur was van zijn Schepper.

Genesis 2:16-17
Merk hier op:

I. Gods gezag over de mens als een schepsel, begaafd met rede en een vrije wil. De Heere God gebood de mens, die nu stond als een publiek persoon, de vader en vertegenwoordiger van geheel het mensdom, om, gelijk hij kort te voren een natuur ontvangen heeft, nu voor zich en al de zijnen een wet te ontvangen. God gebood aan alle schepselen naar hun bevatting en vermogens, Psalm 148:6, 104:9. redeloze schepselen hebben ieder hun eigen instinct, maar de mens was bekwaam gemaakt om redelijke dienst te verrichten, en daarom ontvangt hij niet alleen het gebod van een Schepper, maar het gebod van een Vorst en Gebieder. Hoewel Adam een zeer groot, een zeer goed en een zeer gelukkig man was, heeft de Heere God hem toch geboden, en het gebod strekte niet tot vermindering van zijn grootheid, noch tot een smaad van zijn goedheid, noch tot afneming van zijn geluk. Laat ons Gods recht erkennen om ons te regeren, en onze plicht om ons door Hem te laten regeren, en nooit aan onze eigen wil toelaten om in strijd of mededinging te zijn met de heilige wil van God.

II. De bijzondere daad van dit gezag in Hem voor te schrijven, wat hij moest doen, en op welke voorwaarden hij de gunst zijns Scheppers zou behouden. Hier is:

1. Een bevestiging van zijn tegenwoordige geluksstaat in deze schenking: Van allen boom dezes hofs zult gij vrijelijk eten. Dit was niet alleen een vergunning van vrijheid voor hem om de heerlijke vruchten van het paradijs te nemen als een beloning voor zijn zorg en moeite om de hof te bouwen en te bewaren, 1 Corinthiërs 9:7, 10, maar het was daarbij nog een verzekering van leven voor hem, onsterfelijk leven, als hij gehoorzaam was. Want de boom des levens in het midden des hofs zijnde, vers 9 als het hart en de ziel er van, heeft God ongetwijfeld daar het oog op gehad, inzonderheid in deze schenking, toen daarom, na zijn rebellie, deze schenking herroepen werd, wordt van geen enkele boom des hofs gesproken als voor hem verboden, behalve van de boom des levens Hoofdstuk 3:22, waarvan daar gezegd wordt dat hij er van zou kunnen eten en in eeuwigheid leven, dat is: nooit sterven, noch ooit zijn geluksstaat verliezen. "Blijf heilig, zoals gij zijt overeenkomstig de wil uws Scheppers, en gij zult gelukkig blijven, zoals gij zijt in het genot van de gunst uws Scheppers, hetzij in dit paradijs, of in een, dat nog beter is." Op voorwaarde dus van een volkomen, persoonlijke en voortdurende gehoorzaamheid, was Adam verzekerd van het paradijs voor zich en zijn erfgenamen tot in eeuwigheid.

2. Een op de proefstelling van zijn gehoorzaamheid, op straffe van de verbeurte van al zijn geluk. Maar van de andere boom, die zeer dicht bij de boom des levens stond, (want van beide wordt gezegd, dat zij in het midden van de hof zijn) en die de boom van de kennis genoemd werd, ten dage als gij daarvan eet zult gij de dood sterven. Alsof Hij gezegd had: Weet Adam, dat gij thans wel op u zelf acht moet geven, gij zijt tot proefneming in het paradijs geplaatst, wees oplettend, wees gehoorzaam, en het zal voor altijd wel met u wezen, maar anders zult gij even rampzalig zijn, als gij nu gelukkig zijt. Hier wordt Adam, in geval van ongehoorzaamheid, met de dood bedreigd, stervende zult gij sterven, waardoor een stellig en schrikkelijk vonnis wordt aangeduid, zoals in het eerste gedeelte van dit verbond: etende zult gij eten, een vrije en volledige schenking wordt aangeduid.
Merk op:
a. Dat zelfs aan Adam in de staat van de onschuld ontzag werd ingeboezemd door een bedreiging. Vrees is een van de handvatsels van de ziel, waaraan zij gegrepen en vastgehouden wordt. Indien hij dus deze omtuining nodig had, hebben wij haar nog veel meer

b. De straf, waarmee gedreigd wordt, is de dood. Gij zult sterven, dat is: "Gij zult geen toegang hebben tot de boom des levens. en al het goede, dat er door aangeduid wordt, en al het geluk, dat gij nu smaakt of in het vooruitzicht hebt, zult gij verliezen. Gij zult onderhevig worden aan sterven, en aan al de ellende, die er aan voorafgaat, en er mee vergezeld gaat."
c. Hiermede werd gedreigd als onmiddellijk gevolg van de zonde: Ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven, dat is: "Gij zult sterfelijk worden, in staat om te kunnen sterven. De schenking van de onsterfelijkheid zal herroepen worden en die beschutting u worden ontnomen. Gij zult onderworpen worden aan de dood, als een veroordeelde misdadiger die voor de wet dood is", (alleen verkreeg Adam, omdat hij de wortel van het menselijk geslacht moest wezen nog uitstel), "ja de voorlopers van de dood zullen u terstond aangrijpen, en van nu voortaan zal uw leven een stervend leven wezen." En dit, voorzeker, is een vastgestelde regel: de ziel, "die zondigt, die zal sterven." Adam werd op de proef gesteld met een stellige wet, niet te eten van de vrucht van de boom van de kennis.

Nu was het zeer gepast om zijn gehoorzaamheid door een gebod als dit op de proef te stellen.
(1). Omdat de reden er van zuiver en alleen in de wil van de Wetgever berust. Adam had in zijn natuur een afkeer van hetgeen op zich zelf kwaad was, en daarom wordt hij op de proef gesteld door iets dat kwaad was alleen omdat het was verboden, en, op zich zelf iets kleins, iets gerings zijnde, was het juist daarom des te meer geschikt, om er zijn gehoorzaamheid aan te beproeven.
(2). Omdat het bedwang er van gelegd is op de begeerten van het vlees en het verstand, die, in de verdorvene natuur van de mens, de twee grote bronnen zijn van zonde. Het verbod beteugelde beide zijn begeerte naar zingenot, en zijn eerzucht naar zeldzame kennis, opdat zijn lichaam beheerst zou worden door zijn ziel, en zijn ziel door zijn God. Zo gerust en tevreden, zo gelukkig was de mens in zijn staat van de onschuld, daar hij had al wat zijn hart kon begeren om hem gelukkig te maken. Hoe goed was God voor hem! Met hoe vele gunstbewijzen heeft Hij hem overladen! Hoe zacht waren de wetten, die Hij hem gaf! De mens nochtans, in waarde zijnde, begreep zijn eigen belangen niet, en is daarom weldra als de beesten geworden, die vergaan.

Genesis 2:18-20
Hier hebben wij:

I. Een voorbeeld van des Scheppers zorg voor de mens, en Zijn vaderlijke voorziening in zijn behoefte aan behaaglijkheid en vertroosting, vers 18. Hoewel God hem liet weten dat hij een onderdaan was, door hem een gebod te geven, laat Hij hem om hem aan te moedigen in zijn gehoorzaamheid, ook weten, dat hij een vriend en een gunstgenoot is, voor wiens genoegen en welzijn Hij zorgde.
Merk op:
1. Hoe genadiglijk God medelijden had met zijn eenzaamheid: Het is niet goed, dat de mens alleen zij. Er was een hogere wereld van engelen, en een lagere wereld van dieren, en tussen deze was hij geplaatst. Daar er echter geen wezens waren van zijn eigen natuur en rang, niemand met wie hij gemeenzaam kon omgaan, kon hij met recht gezegd worden alleen te zijn. Hij, die Hem gemaakt had, kende hem, en wist wat goed voor hem was, en Hij zei: "Het is niet goed, dat hij aldus alleen blijft."
a. Het is niet liefelijk of behaaglijk voor hem, want de mens is een gezellig wezen, het is een genoegen voor hem van gedachten te wisselen met zijn eigen natuurgenoten, hun liefde te geven en liefde van hen te ontvangen, kennis mee te delen, en kennis te ontvangen, te beminnen, en bemind te worden. Wat God hier zegt van de eerste mens, zegt Salomo aan alle

mens in de wereld ware, welk een droefgeestige mens zou hij dan moeten wezen! Volstrekte eenzaamheid zou een paradijs in een woestijn verkeren, en een paleis in een kerkerhol. Diegenen zijn dus zeer dwaas, die zelfzuchtig zijn, en alleen op de wereld zouden willen wezen.
b. Het strekt niet tot zijn vermeerdering en voortduring van zijn geslacht. God had in de beginne een wereld van mensen kunnen maken, om de aarde te vervullen, zoals Hij de hemel met een wereld van engelen heeft vervuld, maar de plaats zou te eng geweest zijn om het bestemde getal van de mensen tegelijk te kunnen bevatten. Daarom heeft God het voegzaam geoordeeld om dat getal vol te maken door een opeenvolging van geslachten, die, naar God de mens geformeerd had, uit twee moesten voortkomen, uit man en vrouw, een zal altijd slechts een zijn.

2. Hoe God genadiglijk besloten heeft hem van gezelschap te voorzien. Het gevolg van dit overleg nopens hem was dit vriendelijke besluit: Ik zal een geschikte hulp voor hem maken, een hulp, die hem gelijk is, zoals die zinsnede door sommigen gelezen wordt, iemand van dezelfde natuur en dezelfde rang van wezens, een hulpe bij hem zo lezen anderen die woorden- iemand die samenwoont met hem, altijd daar is, een hulpe voor hem-zo lezen nog anderen-die hij altijd met genot en verlustiging zal beschouwen.
Merk hieruit op:
a. Dat wij in onze beste toestand in deze wereld, de hulp van anderen nodig hebben want wij zijn elkanders leden, "en het oog kan niet zeggen tot de hand: Ik heb u niet van node," 1 Corinthiërs 12:21. Daarom moet het ons verblijden hulp van anderen te ontvangen, en aan anderen hulp te geven, al naar de gelegenheid zich voordoet.
b. Dat het alleen God is, die onze behoeften volkomen kent en volkomen machtig is er in te voorzien, Filippenzen 4:19. In Hem alleen in onze hulpe, en van Hem zijn al onze helpers.
c. Dat een geschikte huisvrouw, een echtgenote, een geschikte hulp is, en van de Heere is. Die betrekking zal waarschijnlijk liefelijk en aangenaam zijn, als het geschiktheid is, die de keuze bestiert en bepaalt, en als wederzijdse hulpvaardigheid het voortdurende streven is, 1 Corinthiërs 7:33, 34.
d. Dat de gezelligheid van een goed, vriendelijk huisgezin een genoegzaam middel is tegen het smartelijke van de eenzaamheid. Hij, die een goede God, een goed hart, en een goede huisvrouw heeft, met wie hij zich kan onderhouden, en toch nog klaagt over gebrek aan omgang en gezelligheid, zou ook in het paradijs niet rustig en vergenoegd zijn geweest, want Adam zelf had niets meer, en toch bevinden wij niet, dat hij zelfs vóórdat Eva was geschapen, over eenzaamheid geklaagd heeft, wetende, dat hij niet alleen was, want de Vader was met hem. Zij, die de meeste voldoening smaken in God en Zijn gunst, zijn op de beste weg en in de beste gemoedstoestand om de goede dingen van dit leven te ontvangen, en in zover de oneindige Wijsheid het goed oordeelt, kunnen zij zich er ook van verzekerd houden.

II. Een voorbeeld van de onderworpenheid van de schepselen aan de mens, en zijn heerschappij over hen, vers 19-20. De Heere God bracht al het gedierte des velds en al het gevogelte des hemels tot Adam, hetzij door de dienst van de engelen, hetzij door een bijzonder instinct in de dieren, dat hen aandreef om tot de mens te komen als tot hun meester en gebieder, de os reeds in tijds lerende Zijn bezitter te kennen. Aldus stelde God de mens in het bezit van het schone erfdeel dat Hij hem geschonken had, en tevens van zijn heerschappij over de dieren. God bracht ze tot hem opdat hij ze noemen zou, en aldus een blijk zou geven:

1. Van zijn kennis, als een wezen begiftigd beide met het vermogen van de rede en van de spraak en dus "geleerder gemaakt dan de beesten de, aarde, en wijzer dan het gevogelte des hemels" Job 35:11.

2. En: 2. Een bewijs van zijn macht. Het is een daad van gezag om namen te geven, Daniël 1:7, en van onderworpenheid om ze te ontvangen. De lagere schepselen hebben nu, als het ware hulde gedaan, aan hun vorst bij zijn inhuldiging, om hem trouw en gehoorzaamheid te zweren. Indien Adam getrouw ware gebleven aan Zijn God, dan kunnen wij onderstellen, dat de dieren zelf de namen, die hij hun nu gaf, zo goed geweten en onthouden zouden hebben dat zij te allen tijde, als hij hen riep, tot hem gekomen zouden zijn. God gaf namen aan de dag en de nacht, aan het uitspansel, aan de aarde en de zee: en Hij noemt de sterren bij name, om te tonen, dat Hij er de OpperHeere van is, maar Hij gaf aan Adam verlof om als hun Heere de beesten en de vogelen te noemen, want, daar Hij hem naar Zijn beeld gemaakt heeft, verleent Hij hem iets van Zijn eer en heerlijkheid.

III. Een voorbeeld van de ongenoegzaamheid van de schepselen om voor de mens een geluk te zijn maar onder die allen, vond hij geen hulpe, die als tegen hem over ware. Sommigen beschouwen dit als de woorden van Adam zelf. Al de schepselen gade slaande, die in paren tot hem kwamen, om namen te ontvangen geeft hij aldus aan zijn Maker Zijn begeerte te kennen: "Heere, deze allen hebben een hulp tegenover zich, maar wat zal ik doen? Voor mij is er geen." Maar het is veeleer Gods oordeel bij deze schouwing. Hij bracht hen allen tezamen, om te zien of er een geschikte, voegzame weerga was voor Adam onder al die talrijke geslachten van mindere wezens, maar er was geen.
Merk hier dan op:
1. De waardigheid en voortreffelijkheid van de menselijke natuur. Onder al de zichtbare schepselen op aarde was zijn gelijke niet, zij werden allen in ogenschouw genomen, maar geen van allen was hem gelijk.

2. De ijdelheid van deze wereld, en de dingen die er in zijn. Neem ze allen te zamen, en zij zullen geen geschikte hulp wezen voor de mens. Zij passen niet bij de natuur van de ziel, voorzien niet in haar behoefte, voldoen niet aan haar rechtmatige begeerte, komen niet overeen met haar onvergankelijke duurzaamheid. God schiep een nieuw wezen om een hulp te zijn, geschikt voor de mens - niet zo zeer de vrouw, als wel het Zaad van de vrouw.

Genesis 2:21-25
Wij hebben hier:

I. Het maken van de vrouw, om een geschikte hulp te zijn voor Adam. Dit geschiedde op de zesde dag, evenals het plaatsen van de mens in het paradijs, hoewel het hier vermeid wordt na het bericht van het rusten op de zevende dag, maar hetgeen in Hoofdstuk 1:27 gezegd werd in het algemeen, dat God de mens schiep, man en vrouw, wordt hier meer in bijzonderheden verhaald.
Merk op: 1. Dat Adam eerst geformeerd was, en daarna Eva, 1 Timotheüs 2:13, en dat zij uit de man, en om de man is geschapen, 1 Corinthiërs 11:8, 9, hetgeen daar alles aangevoerd wordt als reden voor de nederigheid, bescheidenheid, het stille zijn, en de onderworpenheid van die sekse in het algemeen, en inzonderheid van de onderworpenheid, en de eerbied, die de huisvrouw aan haar echtgenoot verschuldigd is. Daar nu echter de man het laatst van alle levende wezens geschapen is, als de uitnemendste van allen, zo wordt, omdat Eva na Adam geformeerd werd, en uit hem gemaakt is, eer gelegd op die sekse als zijnde de heerlijkheid van de man, 1 Corinthiërs 11:7. Is de man het hoofd, zij is de kroon, een kroon voor haar echtgenoot, de kroon van de zichtbare schepping. De man was verfijnd stof, maar de vrouw was dubbel verfijnd stof, een graad verder verwijderd van de aarde.

2. Dat Adam sliep, terwijl zijn vrouw gemaakt werd, opdat er geen mogelijkheid zou zijn om te denken, dat hij hierin "de Geest des Heeren bestierd, of Hem als Zijn raadsman onderwezen heeft," Jesaja 40:13. Hij was zich bewust gemaakt van zijn behoefte aan een geschikte hulp, maar wijl God het op zich genomen heeft om er hem van een te voorzien, kwelt hij zich niet met enigerlei zorg hieromtrent, maar ligt neer in zoete, geruste slaap, als iemand, die al zijn zorgen op God geworpen heeft met een blijmoedige overgegevenheid van zich zelf en van al zijn belangen aan de wil en de wijsheid van zijn Maker. Jehova-Jireh, laat de Heere voorzien wanneer en met wie het Hem behaagt. Als wij Godvruchtiglijk rusten in God, zal God genadiglijk voor ons werken.

3. Dat God een diepe slaap op Adam deed vallen, een diepe slaap, opdat het openen van zijn zijde hem geen smart zou veroorzaken, zolang hij geen zonde kent, zal God er voor zorgen, dat hij geen pijn gevoelt. Als God in Zijn voorzienigheid aan Zijn volk doet, wat voor vlees en bloed smartelijk is, gaat Hij niet slechts te rade met hetgeen in de uitkomst goed en gelukkig voor hen zijn zal, maar door Zijn genade kan Hij zoveel rust geven in hun gemoed, dat zij ook onder de zwaarste operatie kalm en rustig zijn.

4. Dat de vrouw gebouwd werd uit een ribbe uit Adams zijde, niet uit zijn hoofd om hem te overtreffen, niet uit zijn voeten om door hem vertreden te worden, maar uit zijn zijde, om zijn gelijke te wezen, onder zijn arm, om door hem beschermd te worden, en nabij zijn hart om door hem te worden bemind. Adam verloor een ribbe, zonder enigerlei vermindering voor hem van kracht of schoonheid, want het vlees werd ongetwijfeld toegesloten, zonder dat er een litteken van overbleef, maar in de plaats daarvan had hij een hulp tegenover zich, die hem zijn verlies overvloedig vergoedde. Wat God Zijn volk ontneemt zal Hij hun op de een of andere wijze met winst teruggeven. Hierin (evenals in vele andere dingen) was Adam een type of voorbeeld van Hem, die komen zou, want uit de zijde van Christus, de tweede Adam, is Zijn bruid, de kerk, geformeerd, toen Hij de diepe slaap des doods sliep aan het kruis, waartoe Zijn zijde geopend werd, en er kwam bloed en water uit, bloed om Zijn kerk te verlossen, vrij te kopen, en water om haar zich te reinigen en te heiligen, zie Efeziërs 5:25, 26.

II. Het huwelijk van de vrouw met Adam. Het huwelijk is eerlijk, maar dit huwelijk was voorzeker het meest eerlijke van allen, die er ooit geweest zijn, waarin God zelf zo geheel en al de hand gehad heeft. Huwelijken worden in de hemel gesloten (zegt men), voorzeker was dit zo met dit huwelijk, want de man, de vrouw, het huwelijk, het was alles van God gewild en gemaakt, door Zijn kracht heeft Hij beide gemaakt, en door Zijn inzetting heeft Hij die beide tot een gemaakt. Dit huwelijk werd in volkomen onschuld gesloten, hetgeen daarna nooit meer van enig huwelijk gezegd kon worden.

1. God heeft, als haar Vader, de vrouw tot de man gebracht, als zijn tweede ik, en als een hulp voor hem. Toen Hij haar gemaakt had, liet Hij haar niet over om over zich zelf te beschikken, neen, zij was Zijn kind, en zij moet niet huwen zonder Zijn toestemming. Diegenen zullen zich waarschijnlijk tot hun genoegen en vertroosting vestigen, die, door geloof en gebed, en in nederige afhankelijkheid van Gods voorzienigheid, zich onder Goddelijke leiding plaatsen. De vrouw, die door bijzondere genade Gods maaksel is, en door Gods bijzondere voorzienigheid tot de man gebracht werd, zal blijken een geschikte hulp voor hem te zijn, een hulp als tegen hem over.

2. Van God, als zijn Vader, heeft Adam haar ontvangen, vers 23, Deze is ditmaal been van mijn gebeente. Nu heb ik wat ik behoefde, en wat geen van de schepselen voor mij zijn kon

Zijn wijsheid ontvangen als voor ons geschikt, en als Zijn gunstbetoon jegens ons. Waarschijnlijk was het aan Adam in zijn slaap geopenbaard, dat het beminnelijke schepsel, dat hem nu voorgesteld werd, een deel was van hem zelf, zijn gezellin en de huisvrouw zijns verbonds zijn zou. Daarin hebben sommigen een bewijs gezien, dat de verheerlijkte heiligen in het hemels paradijs elkaar zullen kennen.
En voorts gaf hij haar, ten teken, dat hij haar aannam, een naam, niet bijzonder aan haar, maar die aan geheel haar sekse gemeen zal zijn, zij zal vrouw, *isha,* manninne, heten, alleen in sekse, niet in natuur of aard van hem verschillende, gemaakt uit de man, en toegevoegd aan de man.

III. De inzetting van het huwelijk, en de vaststelling van de wet er van, vers 24. De sabbat en het huwelijk zijn twee verordeningen, die in de staat van de onschuld werden ingesteld, de eerste ter bewaring en instandhouding van de kerk, de tweede ter instandhouding van de wereld van het mensdom. Uit Mattheüs 19:4-5, blijkt, dat het God zelf was, die hier gezegd heeft: "dat een mens vader en moeder zal verlaten, en zal zijn vrouw aanhangen", maar of Hij het sprak door Mozes, de schrijver, of door Adam, die in vers 23 sprak, is onzeker, zij schijnen door Adam gezegd te zijn in de naam van God, aldus de wet stellende voor al zijn nageslacht.

1. Zie hier hoe groot de kracht is van een Goddelijke inzetting, de banden er van zijn sterker zelfs dan van de natuur. Aan wie kunnen wij meer verbonden zijn, dan aan de vader, die ons verwekt heeft, en de moeder, die ons heeft gebaard? Toch moet de zoon hen verlaten, om samengevoegd te zijn met zijn vrouw, en de dochter hen vergeten, Psalm 45:11, 12.

2. Zie hoe noodzakelijk het is, dat kinderen de toestemming hunner ouders hebben voor het huwelijk, en hoe onrechtvaardig zij zijn jegens hun ouders, zowel als ongehoorzaam, als zij zonder hun toestemming trouwen, want zij beroven hen van hun recht op hen, en hun deel in hen, en dragen het onrechtmatig en onnatuurlijk over aan anderen.

3. Zie hoeveel wijsheid en gebed er nodig is bij de keuze van die betrekking, die zo innig en zo duurzaam is. Het is wel nodig datgene goed te doen, wat gedaan wordt voor het gehele leven.

4. Zie hoe vast de huwelijksband is, die niet verdeeld of verslapt moet worden door vele vrouwen te hebben, Maleáchi 2:15, noch verbroken of doorgesneden moet worden door echtscheiding om enigerlei andere oorzaak dan om hoererij of moedwillige verlating.

5. Zie hoe innig de liefde behoort te wezen tussen man en vrouw, gelijk hun eigen lichamen, Efeziërs 5:28. Deze twee zijn tot een vlees, laten zij ook een ziel zien.

IV. Een bewijs van de reinheid en onschuld van de staat, waarin onze eerste ouders geschapen waren, vers 25. Zij waren beide naakt, zij hadden geen behoefte aan klederen als een beschutting tegen koude of hitte, want noch koude, noch hitte kon hen schaden. Zij behoefden er geen ter versiering, Salomo in al zijn heerlijkheid was niet bekleed gelijk een van dezen, ja zij hadden er ook geen behoefte aan welvoeglijkheidshalve, zij waren naakt, maar hadden geen reden om zich te schamen. Zij wisten niet wat schaamte was, gelijk de Chaldeeuwse overzetting luidt. Een blos is thans de kleur van de deugd, maar zij was toen niet de kleur van de onschuld. Zij, die geen zonde hadden in hun consciëntie, konden geen schaamte hebben op hun gelaat, al was hun lichaam ook door geen kleren bedekt.

HOOFDSTUK 3

1 De slang nu was listiger dan al het gedierte des velds, hetwelk de HEERE God gemaakt had; en zij zeide tot de vrouw: Is het ook, dat God gezegd heeft: Gijlieden zult niet eten van allen boom dezes hofs? 2 En de vrouw zeide tot de slang: Van de vrucht der bomen dezes hofs zullen wij eten; 3 Maar van de vrucht des booms, die in het midden des hofs is, heeft God gezegd: Gij zult van die niet eten, noch die aanroeren, opdat gij niet sterft. 4 Toen zeide de slang tot de vrouw: Gijlieden zult de dood niet sterven; 5 Maar God weet, dat, ten dage als gij daarvan eet, zo zullen uw ogen geopend worden, en gij zult als God wezen, kennende het goed en het kwaad. 6 En de vrouw zag, dat die boom goed was tot spijze, en dat hij een lust was voor de ogen, ja, een boom, die begeerlijk was om verstandig te maken; en zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook haar man met haar, en hij at.

7 Toen werden hun beider ogen geopend, en zij werden gewaar, dat zij naakt waren; en zij hechtten vijgeboombladeren samen, en maakten zich schorten. 8 En zij hoorden de stem van de HEERE God, wandelende in de hof, aan de wind des daags. Toen verborg zich Adam en zijn vrouw voor het aangezicht van de HEERE God, in het midden van het geboomte des hofs.

9 En de HEERE God riep Adam, en zeide tot hem: Waar zijt gij? 10 En hij zeide: Ik hoorde Uw stem in de hof, en ik vreesde; want ik ben naakt; daarom verborg ik mij. 11 En Hij zeide: Wie heeft u te kennen gegeven, dat gij naakt zijt? Hebt gij van dien boom gegeten, van welken Ik u gebood, dat gij daarvan niet eten zoudt? 12 Toen zeide Adam: De vrouw, die Gij bij mij gegeven hebt, die heeft mij van dien boom gegeven, en ik heb gegeten. 13 En de HEERE God zeide tot de vrouw: Wat is dit, dat gij gedaan hebt? En de vrouw zeide: De slang heeft mij bedrogen, en ik heb gegeten.

14 Toen zeide de HEERE God tot die slang: Dewijl gij dit gedaan hebt, zo zijt gij vervloekt boven al het vee, en boven al het gedierte des velds! Op uw buik zult gij gaan, en stof zult gij eten, al de dagen uws levens. 15 En Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad; datzelve zal u de kop vermorzelen, en gij zult het de verzenen vermorzelen.

16 Tot de vrouw zeide Hij: Ik zal zeer vermenigvuldigen uw smart, namelijk uwer dracht; met smart zult gij kinderen baren; en tot uw man zal uw begeerte zijn, en hij zal over u heerschappij hebben. 17 En tot Adam zeide Hij: Dewijl gij geluisterd hebt naar de stem uwer vrouw, en van dien boom gegeten, waarvan Ik u gebood, zeggende: Gij zult daarvan niet eten; zo zij het aardrijk om uwentwil vervloekt; en met smart zult gij daarvan eten al de dagen uws levens. 18 Ook zal het u doornen en distelen voortbrengen, en gij zult het kruid des velds eten. 19 In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten, totdat gij tot de aarde wederkeert, dewijl gij daaruit genomen zijt; want gij zijt stof, en gij zult tot stof wederkeren. 20 Voorts noemde Adam de naam zijner vrouw Heva, omdat zij een moeder aller levenden is.

21 En de HEERE God maakte voor Adam en zijn vrouw rokken van vellen, en toog ze hun aan. 22 Toen zeide de HEERE God: Ziet, de mens is geworden als Onzer een, kennende het goed en het kwaad! Nu dan, dat hij zijn hand niet uitsteke, en neme ook van de boom des levens, en ete, en leve in eeuwigheid. 23 Zo verzond hem de HEERE God uit de hof van Eden, om de aardbodem te bouwen, waaruit hij genomen was. 24 En Hij dreef de mens uit; en stelde cherubim tegen het oosten des hofs van Eden, en een vlammig lemmer eens zwaards, dat zich omkeerde, om te bewaren de weg van de boom des levens.

De geschiedenis in dit hoofdstuk verhaald is, alles wel beschouwd, treuriger als welk ander verhaal ook in de Bijbel. In de vorige hoofdstukken hebben wij het liefelijk gezicht gehad op de heiligheid en onschuld van onze eerste ouders, de genade en gunst van God, en de vrede en de schoonheid van geheel de schepping, alles was goed, zeer goed, maar

Hier hebben wij een verandering van toneel. Wij hebben nu een bericht van de zonde en ellende van onze eerste ouders, de toorn en de vloek Gods tegen hen, de verstoring van de vrede in de schepping, en haar schoonheid bezoedeld en verdorven, alles slecht, zeer slecht. Hoe is het goud zo verdonkerd, het goede fijne goud, zo veranderd! O mocht ons hart diep getroffen worden door dit verhaal! Want wij zijn allen van nabij daarin betrokken, laat het voor ons dan niet wezen als een voorbijgaande gedachte. De algemene inhoud van dit hoofdstuk hebben wij in Romeinen 5:12. "Gelijk door een mens de zonde in de wereld

ingekomen is, en door de zonde de dood, en alzo de dood tot alle mensen doorgegaan is, in welke allen gezondigd hebben." Meer in bijzonderheden hebben wij hier:

I. De onschuldigen verzocht, vers 1-5 II. De verzochten zondigende, vers 6-8 III. De zondaren in staat van beschuldiging gesteld, vers 9-10.
IV. Zij worden schuldig bevonden, vers 11-13 V. Schuldig bevonden zijnde, worden zij veroordeeld vers 14-19.
VI. Nadat het vonnis is uitgesproken wordt de voltrekking er van uitgesteld, vers 20-21.
VII. Desniettemin wordt een gedeelte van het vonnis terstond voltrokken, vers 22-24. En ware het niet om de genaderijke belofte, hier gedaan, van verlossing door het beloofde Zaad, dan zouden zij en geheel hun ontaard, schuldig geslacht aan eindeloze wanhoop zijn overgegeven.

Genesis 3:1-5
Wij hebben hier een bericht van de verzoeking, waarmee Satan onze eerste ouders heeft aangevallen om hen tot zonde te verlokken, hetgeen noodlottig voor hen bleek. En
Hier hebben wij te letten op:

I. De verzoeker, en dat was de duivel in de vorm en de gestalte van een slang.

1. Het is zeker, dat het de duivel was, die Eva heeft verleid, de duivel en Satan is de oude slang, Openbaring 12-9, een boze geest, door de schepping een engel des lichts en een onmiddellijk dienaar aan Gods troon, maar door zonde een afvallige geworden van zijn eerste staat, en een rebel tegen Gods kroon en waardigheid. Menigten van hen zijn gevallen, maar deze, die onze eerste ouders heeft aangevallen, was voorzeker de overste der duivelen, de aanvoerder van de opstand. Niet zodra was hij een zondaar, of hij was Satan, niet zodra een verrader, of hij was ook een verleider, als een, die verwoed was tegen God en Zijn heerlijkheid en afgunstig op de mens en zijn geluk. Hij wist, dat hij de mens niet anders kon verderven dan door hem te verleiden. Bileam kon Israël niet "vervloeken," maar wèl kon hij Israël "verleiden," Openbaring 2:14. De toeleg van Satan was dus om onze eerste ouders tot zonde te brengen en aldus scheiding te maken tussen hen en God. Zo was dan de duivel een mensenmoorder van de beginne, en een groot onheilstichter. Het gehele menselijke geslacht had hier als het ware slechts een hoofd en daarop was de slag van Satan gericht. De verdrukker en vijand is deze boze.

2. Het was de duivel in de gedaante van een slang. Of het alleen de zichtbare gedaante en het voorkomen van een slang was, zoals, naar sommigen denken, die waren, waarvan wij lezen in Exodus 7:12, of dat het een wekelijke, levende slang was, aangezet en bezeten door de duivel, is niet zeker, God kon beide hebben toegelaten. De duivel verkoos zijn rol te spelen in een slang:
a. Omdat het een schoonschijnend schepsel is, een fraaie bespikkelde huid heeft, en toen nog recht op liep. Het was wellicht een vliegende slang, die van boven scheen te komen als een boodschapper van de bovenwereld, een van de serafs want de vurige draken waren vliegend, Jesaja 14:29. Menige gevaarlijke verzoeking komt tot ons in levendige, fraaie kleuren, die echter slechts oppervlakkig zijn, en schijnt van Boven te komen, want Satan kan zich voordoen als een engel des lichts, En: b. Omdat het een listig dier is, en daarvan wordt hier nota genomen. Er worden vele voorbeelden aangehaald van de listigheid van de slang beide om kwaad te doen, en om zich te beveiligen als het kwaad gedaan is. Ons wordt gezegd voorzichtig te zijn als de slangen. Maar deze slang, aangezet zijnde door de duivel, was ongetwijfeld listiger dan al de anderen, want de duivel, heeft wel de heiligheid verloren van

een engel, maar de schranderheid van een engel behouden, en hij is wijs om kwaad te doen. Hij zag er meer voordeel in om de slang als zijn werktuig te gebruiken dan wij wel weten.
Merk op, dat er niets is, waarvan de duivel meer gebruik maakt om zich en zijn belangen te dienen, dan van ongeheiligde loosheid. Wat Eva er van dacht, dat deze slang tot haar sprak, zullen wij wel niet kunnen zeggen, daar ik geloof, dat zij zelf niet wist wat er van te denken. In het eerst onderstelde zij misschien, dat het een goede engel kon zijn, maar later kon zij wel vermoed hebben, dat er iets verkeerds was. Het is Merk waardig, dat velen van de Heidense afgodendienaars de duivel aanbaden in de vorm van een slang, waarmee zij hun trouw beleden aan die afvalligen geest, en zijn kleuren droegen.

II. De persoon, die verzocht werd, was de vrouw, die daar alleen was, op enige afstand van haar man, maar nabij de verboden boom. Het was de list van de duivel: 1. Om met zijn verzoekingen het zwakkere vat aan te vallen. Hoewel zij in haar soort volmaakt was, kunnen wij haar toch als de mindere van Adam onderstellen in kennis en kracht, en tegenwoordigheid van geest. Sommigen denken, dat Eva het gebod niet onmiddellijk van God ontvangen heeft, maar van haar man, en daarom zoveel gemakkelijker overreed kon worden om er geen geloof aan te hechten.

2. Het was zijn listig beleid om in gesprek met haar te komen, toen zij alleen was. Indien zij zich dicht gehouden had aan de zijde, waaruit zij kortelings genomen was, dan zou zij niet zo aan gevaar zijn blootgesteld. Er zijn vele verzoekingen, die door eenzaamheid begunstigd worden, maar de gemeenschap van de heiligen draagt zeer veel bij tot hun kracht en veiligheid.

3. Hij deed er zijn voordeel mede, dat hij haar zo dicht bij de verboden boom vond waarschijnlijk de vrucht er van aanziende om haar nieuwsgierigheid te bevredigen. Zij, die de verboden vrucht niet willen eten, moeten niet nabij de verboden boom komen. Wijk "er van, en ga voorbij," Spreuken 4:15.

4. Satan verzocht Eva, ten einde door haar Adam te verzoeken, zoals Hij Job verzocht door zijn vrouw, en Christus door Petrus. Het is zijn slim overleg om verzoekingen te brengen door hen, die men daar het minst van zou verdenken, en die het innigst met ons verbonden zijn, en de meeste invloed op ons hebben.

III. De verzoeking zelf, en hoe kunstig die aangelegd was. Er wordt ons in de Schrift dikwijls gesproken van ons gevaar door de verzoekingen van Satan, van zijn gedachten, 2 Corinthiërs 2:11, en zijn diepten Openbaring 2:24 zijn listige omleidingen, Efeziërs 6:11. De sterkste voorbeelden, die wij er van hebben, waren zijn verzoekingen van de twee Adams, hier en in Mattheüs 4. In deze heeft hij overwonnen, maar in die werd hij verslagen. Wat hij sprak tot hen, op wie hij geen vat had door enigerlei bederf in hen, spreekt hij in ons door ons eigen bedrieglijk hart en zijn vleselijke redeneringen, waardoor zijn aanvallen op ons minder bespeurbaar, maar niet minder gevaarlijk zijn. Wat de duivel beoogde was Eva te overreden om verboden vruchten te eten, en hiervoor volgde hij dezelfde methode, die hij ook nu nog aanwendt.

1. Hij oppert de vraag: of het wel zonde is, vers 1.
2. Hij ontkent, dat er enigerlei gevaar in is.
3. Hij stelt er hun veel genot en voordeel van voor. En dat zijn de gewone middelen, waarvan hij zich bedient.

1. Hij oppert de vraag, of het wel zonde is van die boom te eten, of de vrucht er van werkelijk verboden is. Is het ook dat God gezegd heeft? Die aanloop in zijn rede duidt aan, dat er te voren al iets gezegd was, om dit in te leiden, en waarmee het in verband staat, misschien iets, dat Eva bij zich zelf had gezegd, en dat Satan opneemt om er zijn vraag aan vast te knopen. In een samenschakeling van denkbeelden zal het een op vreemde, wonderlijke manier het andere medebrengen, en tenslotte wellicht iets dat slecht is.
Merk hier op:
a. Dat hij zijn bedoeling niet dadelijk blootlegt, hij doet slechts een schijnbaar onschuldige vraag: "Ik heb iets vernomen, zeg mij is het waar, dat God u verboden heeft van deze boom te eten?" Aldus begint hij een gesprek, om haar tot spreken te bewegen. Zij, die veilig willen wezen, moeten achterdochtig zijn en huiverig om met de verzoeker te spreken.
b. Hij haalt het gebod bedrieglijk aan, alsof het verbod niet slechts die boom, maar alle boom betrof. God had gezegd: Van al de bomen dezes hofs zult gij eten, behalve van een. Door nu de uitzondering te verzwaren, poogt hij de vergunning ongeldig te maken. Heeft God gezegd: gij zult niet eten van allen boom dezes hofs? De Goddelijke wet kan niet afgekeurd worden, tenzij men haar eerst verkeerd voorstelt.
c. Hij schijnt dit op schimpende wijze gezegd te hebben, de vrouw bespottende om haar schuwheid van zich met die boom in te laten, alsof hij gezegd had: "Gij zijt zo voorzichtig en zo heel stijf en streng, omdat God gezegd heeft: Gij zult niet eten." Gelijk de duivel een leugenaar is, zo is hij ook een spotter, van de beginne, en de spotters van de laatste tijd zijn zijn kinderen.
d. Wat hij in zijn eerste aanloop reeds bedoelde was, haar gevoel van verplichting, om het gebod te houden, weg te nemen. "Gij moet u stellig vergissen, het kan niet wezen, dat God u van deze boom buitensluit, Hij zou niet iets doen, dat zo onredelijk is." Zie hier, dat het Satans list is om de Goddelijke wet te bezwalken als onzeker, of onredelijk, en aldus de mensen tot zonde te brengen, en dat wij daarom wijs zullen doen, om een vast geloof aan, en een diepe eerbied voor, het gebod van God te hebben. Heeft God gezegd: "Gij zult niet liegen, noch Zijn naam ijdellijk gebruiken, noch dronken wezen?" enz. "Ja, ik ben er zeker van, dat Hij dit gezegd heeft, en het is goed en recht gezegd, en door Zijn genade zal ik er mij aan houden, wat de verzoeker ook er tegen moge aanvoeren."

In antwoord nu op deze vraag geeft de vrouw hem een duidelijk en volledig bericht van de wet, waaronder zij zich bevonden, vers 2, 3. Waar wij opmerken:
A. Dat het haar zwakheid was om in gesprek te treden met de slang. Zij had aan zijn vraag kunnen beMerk en, dat hij geen goeds op het oog had, en daarom had zij terug moeten treden met een: "Ga achter mij, Satan, gij zijt mij een aanstoot." Maar haar nieuwsgierigheid, en misschien haar verrassing om een slang te horen spreken, bracht er haar toe, om zich nog verder in gesprek met hem in te laten. Het is gevaarlijk om met een verzoeking te onderhandelen, die reeds terstond met minachting en afgrijzen afgewezen moest worden. Het garnizoen dat begint te onderhandelen, is niet ver van de overgave. Zij, die voor kwaad willen behoed worden, moeten het kwaad uit de weg blijven. Zie Spreuken 14:7, 19:27.
B. Het was haar wijsheid om de vrijheid op te merken, die God hun gegeven had in antwoord op zijn sluwe inblazing, alsof God hen slechts in het paradijs had geplaatst om er hen te tantaliseren met het gezicht van schone, maar verbodene vruchten. "Ja", zegt zij, "wij mogen eten van de vrucht van de bomen, en, dank zij onze Schepper, er is ons overvloed en genoeg verscheidenheid toegestaan." Om te voorkomen, dat wij ons gedrukt en bezwaard gevoelen onder de beperkingen van de Godsdienst, is het goed om dikwijls aan de vrijheden en vertroostingen er van te denken.
C. Het was een blijk van haar besluit, om zich aan het gebod te houden, daar zij het

van, dat Hij het gezegd heeft: Van de vrucht dezes booms zult gij niet eten", en wat zij er bijvoegt: noch die aanroeren, schijnt goed bedoeld te zijn, niet (zoals sommigen denken) om, als het ware stilzwijgend te kennen te geven dat het gebod te streng is (raak niet, en smaak niet, en roer niet aan) maar om er een beschutting om heen te maken: "Wij moeten er niet van eten, daarom willen wij haar niet aanroeren. Het is ons ten strengste verboden, en het gezag van het verbod is ons heilig." d. Zij schijnt enigszins onzeker omtrent de bedreiging en geeft er de bewoording niet zo getrouw en nauwkeurig van weer als van het gebod. God had gezegd: Ten dage als gij daarvan eet zult gij de dood sterven, al wat zij er nu van maakt, is: opdat gij niet sterft. Een wankelend, onzeker geloof, en wankelende besluiten geven aan de verzoeker een groot voordeel over ons.

2. Hij ontkent, dat er gevaar in steekt. Al zou het nu ook een overtreding zijn van het gebod, zou er toch geen straf op volgen, vers 4. "Gijlieden zult de dood niet sterven", zei hij, in lijnrechte tegenspraak dus met hetgeen God gezegd had. Het zij, zoals sommigen denken:
a. "Het is niet zo zeker, dat gij zult sterven, niet zo zeker als men u wil doen geloven." Aldus poogt Satan aan het wankelen te brengen hetgeen hij niet omver kan werpen, en verzwakt hij de kracht van de Goddelijke bedreigingen door er de zekerheid van in twijfel te trekken. En wanneer het eens als mogelijk verondersteld kan worden, dat er in enigerlei woord van God leugen of bedrog is, dan is er een deur geopend voor bepaald, onverholen ongeloof. Satan leert de mensen eerst te twijfelen, en dan te ontkennen, eerst maakt hij scepticisten, twijfelaars, en dan maakt hij hen trapsgewijze tot atheïsten, godloochenaars.
Of, volgens anderen: b. "Het is zeker, dat gij niet zult sterven." Hij gebruikt dezelfde stellige bewoording voor zijn tegenspraak, als God gebruikt heeft voor de bedreiging. Hij begon met het gebod in twijfel te trekken, vers 1, maar bevindende, dat de vrouw daaraan vast hield, verliet hij die stelling, en richtte zijn tweede aanval op de bedreiging, waaromtrent hij haar enigszins wankelend, onzeker vond, want hij bespeurt zeer snel waar enig voordeel voor hem te behalen valt, waar de muur het zwakst is, om daar dan zijn geschut op te richten: Gijlieden zult de dood niet sterven. Dit was een leugen, een zeer bepaalde leugen, want:

A. Het was in tegenspraak met het woord van God, waarvan wij zeker zijn, dat het waar is, zie 1 Johannes 2:21, 27. Het was een leugen, die God zelf logenstrafte.
B. Zij was in tegenspraak met zijn eigen kennis, als hij hun zegt, dat er geen gevaar is in ongehoorzaamheid en rebellie, hij zei wat hij door zeer treurige ervaring wist onwaar te zijn. Hij had de wet van zijn schepping verbroken, en had tot zijn schade ondervonden, dat hij er geen voorspoed op kon hebben, en toch zegt hij aan onze eerste ouders, dat zij niet zullen sterven. Hij verheelt zijn eigen rampzaligheid, ten einde hen in diezelfde rampzaligheid te storten, en aldus misleidt hij ook nu nog de zondaren tot hun verderf. Hij zegt hun, dat zij niet zullen sterven, al zondigen zij ook, en zij geloven hem eerder dan God, die zegt: "De bezoldiging van de zonde is de dood." Nu is de hoop op straffeloosheid een grote steun voor alle ongerechtigheid en onboetvaardigheid er van: "Ik zal vrede hebben, of schoon ik naar mijns harten goeddunken zal wandelen," Deuteronomium 29:19.

3. Hij spiegelt hun er voordeel van voor, vers 5. Hier nam hij zijn slag waar, en het was een slag naar de wortel, een noodlottige slag tegen de boom, waarvan wij de takken zijn. Hij wil er niet slechts voor instaan, dat zij er niets bij zullen verliezen, zich aldus verbindend om hen voor alle leed te bewaren, maar (indien zij zo dwaas willen zijn van zich te wegen op de zekerheidstelling van iemand, die zelf bankroet is) hij staat er voor in, dat zij er nog onuitsprekelijk veel bij zullen winnen. Hij zou hen niet hebben kunnen bewegen om zich bloot te stellen aan het gevaar van in het verderf te worden gestort, indien hij hun de grote

a. Hij geeft hun te kennen, dat zij, door deze vrucht te eten hun toestand zeer grotelijks zullen verbeteren. En hij richt de verzoeking in naar de reine toestand, waarin zij nu nog zijn, daar hij hun geen vleselijke genietingen belooft, maar verstandsverlustiging. Dat was het lokaas waarmee hij de angel bedekte. "Uwe ogen zullen geopend zijn, gij zult veel meer van de macht en het genot van beschouwing en bespiegeling hebben dan gij nu hebt, gij zult een ruimer veld verkrijgen voor uw beschouwingen, en een dieper inzicht hebben in de dingen, dan gij nu hebt." Hij spreekt alsof thans hun blik nog zeer beneveld was, alsof zij, in vergelijking met hetgeen zij dan zijn zouden thans zeer kortzichtig waren.
b. "Gij zult als goden zijn, als Elohiem, machtigen, niet slechts alwetend, maar ook almachtig", of "Gij zult als God zelf zijn, Hem gelijk, mededingers van Hem, gij zult vrijmachtige vorsten zijn, niet langer onderdanen, zelfgenoegzaam en niet langer afhankelijk." Een uiterst ongerijmde inblazing! Alsof het voor schepselen van gisteren mogelijk ware hun Schepper gelijk te wezen, die van eeuwigheid is.
c. "Gij zult goed en kwaad kennen, dat is: al wat begeerlijk is om te kennen." Om dit deel van de verzoeking te ondersteunen, maakt hij misbruik van de naam, die aan deze boom gegeven is: hij was bestemd om de praktische kennis van goed en kwaad te onderwijzen, dat is: van plichten van ongehoorzaamheid, en hij zal de proefondervindelijke kennis geven van goed en kwaad, dat is: van geluk en ellende. In deze betekenissen was de naam van de boom een waarschuwing voor hen om er niet van te eten, maar hij verkeert er de betekenis van, en verwringt haar tot hun verderf, alsof deze boom hun een bespiegelende kennis zou geven van de aard, de soort en de oorsprong van goed en kwaad.
En: d. Dit alles terstond: "Ten dage als gij daarvan eet zult gij plotseling en onmiddellijk een verandering ten goede in u ontwaren." Door al deze inblazingen bedoelt hij in hen teweeg te brengen: Ten eerste. Ontevredenheid met hun tegenwoordige staat, alsof die niet zo goed was, als hij wel zijn kon, en zijn moest.

Merk hier op, dat geen staat of toestand op zich zelf tevredenheid zal brengen tenzij het gemoed, het hart, tot tevredenheid gebracht wordt. Adam was niet gerust en tevreden, neen zelfs niet in het paradijs, evenmin als de engelen, die hun beginsel niet bewaard hebben, Judas: 6. Ten tweede. Eerzucht om verhoogd te worden, alsof zij geschikt waren om goden te zijn. Satan heeft zich in het verderf gestort door als de Allerhoogste te willen zijn, Jesaja 14:12-14, en daarom zoekt hij onze eerste ouders diezelfde begeerte in te blazen, opdat ook zij in het verderf gestort zouden worden.
b. Hij geeft hun te kennen, dat God geen goed met hen voorhad met hun deze vrucht te ontzeggen. "Maar God weet hoe veel voordeel het u zou aanbrengen, en daarom heeft Hij uit kwaadwilligheid en afgunst ze u verboden" alsof Hij hen niet van die boom durfde te laten eten, omdat zij dan hun eigene kracht zouden kennen, en bij gevolg niet in hun nederiger ondergeschikte staat zouden blijven, maar met Hem zouden kunnen wedijveren, of, alsof Hij hun de eer en het geluk misgunde, die zij door het eten van die boom deelachtig zouden worden.

Dit nu was:
A. Een grote belediging van God, de gruwelijkste smaad, die Hem aangedaan kon worden, een smaad van Zijn macht, alsof Hij Zijn schepselen vreesde, en nog veel meer een smaad van Zijn goedheid, alsof Hij het werk van Zijn handen haatte, en hen die Hij gemaakt had, niet gelukkig wilde zien. Zal dan nu de beste onder de mensen het vreemd of ongehoord vinden, als hij verkeerd voorgesteld en kwaad van hem gesproken wordt wanneer dit toch met God zelf is geschied? Gelijk Satan de verklager van de broederen is voor God, zo verklaagt hij God voor de broederen aldus zaait hij onenigheid en is de vader van hen, die dat doen.

B. Het was een uiterst gevaarlijke strik voor onze eerste ouders, daar het strekte om hun genegenheid voor God te doen ophouden, en hen aldus van hun bouw te doen aflaten. Aldus trekt de duivel nog de mensen in zijn belang door hun harde gedachten van God in te blazen, en hun een valse hoop voor te spiegelen op voordeel en gewin door de zonde. Laat ons dan, in tegenstand van hem, altijd goed van God denken als het beste goed, en kwaad denken van de zonde, als het ergste van alle kwaad, laat ons de duivel weerstaan, en hij zal van ons vlieden.

Genesis 3:6-8
Hier zien wij waar Eva's onderhandeling met de verzoeker op uitliep, Satan bereikt ten laatste zijn doel, door zijn listen heeft hij de vesting genomen. God heeft de gehoorzaamheid van onze eerste ouders op de proef gesteld door hun de boom van de kennis te verbieden, en Satan is het, om zo te zeggen, eens met God, stemt in met de proefneming, en juist daarmee onderneemt hij het om hen tot overtreding te verleiden. Hier zien wij hoe hij heeft overmocht daar God dit om wijze en heilige doeleinden heeft toegelaten.

I. Wij hebben hier de beweegredenen, die hen tot de overtreding gebracht hebben. De vrouw, door des verleiders listiger toeleg bedrogen, was de eerste in de overtreding, 1 Timotheüs 2:14. Zij was de eerste in de schuld, en het was het gevolg van haar overlegging, of liever van haar onnadenkendheid.

1. Zij zag geen kwaad in deze boom, niet meer dan in de anderen. Van al de overige vruchtbomen, waarmee de hof van Eden beplant was, was gezegd, dat zij begeerlijk voor het gezicht, en goed ter spijs waren Hoofdstuk 2:9. Nu was deze in haar oog gelijk aan de anderen, hij scheen even goed ter spijs als iedere andere boom, en in de kleur van zijn vruchten zag zij niets, dat dood of gevaar dreigde. Hij was even begeerlijk voor het gezicht als de anderen, en dus: "Wat kwaad kon het hun doen? Waarom zou die boom hun meer verboden zijn dan de anderen?" Als de gedachte post vat, dat er in verboden vrucht niet meer kwaad is dan in andere vruchten, dan ligt de zonde aan de deur, en draagt Satan de overwinning weg. Ja hij scheen haar misschien nog beter ter spijs dan de anderen, aangenamer van smaak, voedzamer voor het lichaam en in haar oog was hij begeerlijker dan al de anderen. Dikwijls vallen wij in een strik door een ongeregelde begeerte naar bevrediging van onze zinnen. Of, indien er al niets meer uitlokkends in was dan in de anderen, werd die vrucht toch zo veel te meer begeerd, wijl zij verboden was. Of dit nu al of niet zo in haar was, wij bevinden, dat er in ons (dat is: in ons vlees, in onze verdorvene natuur) een zonderlinge geest van tegenspraak is, Nitimur in vetitum- Wij begeren het verbodene.

2. Zij stelde zich voor, dat erin deze boom meer kracht was dan in al de overigen, dat het een boom was, die niet slechts niet gevreesd behoefde te worden, maar dat hij begeerlijk was om verstandig te maken, en daarin al de andere bomen overtrof. Dit zag zij, dat is: zij bemerkte en begreep het door hetgeen de duivel haar gezegd had, en sommigen denken, dat zij de slang van die boom zag eten, en dat hij haar zei, dat hij daarom het vermogen van de spraak en van de rede had verkregen, waaruit zij toen zijn kracht begreep om verstandig te maken, en bewogen was om te denken: "Als hij een redeloos dier verstandig kan maken, waarom zou hij dan een redelijk wezen niet Goddelijk kunnen maken?" Zie hier hoe de begeerte van onnodige kennis onder het verkeerd begrip van wijsheid, schadelijk en verwoestend blijkt te zijn voor velen. Onze eerste ouders, die zo veel wisten, hebben dit niet geweten: dat zij genoeg wisten. Christus is een Boom, begeerlijk om verstandig te maken, Colossenzen 2:3, 1 Corinthiërs 1:30. Laten wij door het geloof ons met Hem voeden, teneinde wijs te worden tot zaligheid. In het hemelse paradijs zal de boom van de kennis geen verboden boom zijn, want daar zullen

wandelen in dingen, die ons te groot en te wonderlijk zijn," noch begeren "wijs te zijn boven hetgeen geschreven is."

II. De sporten op de ladder van de zonde, geen sporten opwaarts, maar afwaarts naar de afgrond, naar de hel.

1. Zij zag. Zij had haar ogen moeten afwenden om geen ijdelheid te zien, maar zij leidt zich in verzoeking door met genoegen op de verboden vrucht te zien. Zeer veel zonde komt tot ons in door het oog. Door deze vensters werpt Satan zijn vurige pijlen, die het hart treffen en vergiftigen. Het oog doet het hart aan met schuld, zowel als met smart. Laat ons daarom met de Godvruchtige Job een verbond maken met onze ogen, om datgene niet te zien hetwelk ons in gevaar brengt om het te begeren, Spreuken 23:31, Mattheüs 5:28. Laat de vreze Gods ons altijd een deksel van de ogen zijn, Hoofdstuk 20:16.

2. Zij nam. Het was haar eigen daad en handeling. De duivel heeft de vrucht niet genomen en in haar mond gelegd tegen haar zin en wil in, maar zij zelf nam haar. Satan kan verzoeken, maar niet dwingen, niet noodzaken, hij kan ons bewegen ons zelf nederwaarts te werpen, maar hij kan ons niet neerwerpen Mattheüs 4:6. Eva's nemen was stelen, zoals Achan's nemen van het verbannene, nemende hetgeen, waarop zij geen recht had. Gewis moet zij het met bevende hand genomen hebben.

3. Zij at. Toen zij zag, was zij misschien niet voornemens te nemen, of, toen zij nam, niet voornemens te eten, maar het eindigde er mede. De weg van de zonde gaat afwaarts, de mens kan op dat hellend vlak niet staan blijven, wanneer hij wil. Het begin er van is als een instromen van wateren door een wijde breuk, tot welke men niet kan zeggen: Tot hiertoe zult gij komen en niet verder. Daarom zullen wij wijs doen, als wij het eerste denkbeeld van de zonde reeds onderdrukken. Onderdruk het kwaad reeds in de knop.

4. Zij gaf ook haar man met haar. Hij is waarschijnlijk niet bij haar geweest, toen zij door de slang verzocht werd. Indien hij wèl bij haar geweest was, hij zou voorzeker tussenbeide getreden zijn om de zonde te voorkomen, maar hij kwam tot haar, nadat zij gegeten had en zij overmocht bij hem, dat hij ook zou eten, want het is gemakkelijker te leren wat slecht is, dan te onderwijzen wat goed is. Zij gaf hem de vrucht, hem overredende met dezelfde argumenten, die de slang bij haar had gebruikt, daaraan nog toevoegende, dat zij er van gegeten had, en haar zo weinig dodelijk vond, dat zij haar juist heel bijzonder aangenaam achtte, gestolen wateren zijn zoet. Zij gaf haar aan hem onder schijn van vriendelijkheid, zij wilde die heerlijke, saprijke vruchten niet alleen eten, maar in werkelijkheid was het de grootste onvriendelijkheid, die zij hem kon aandoen. Of misschien gaf zij hem de vrucht, opdat zo zij schadelijk mocht blijken, hij in haar ellende zou delen, hetgeen wezenlijk een zeer onvriendelijk aanzien heeft, en toch wel zonder moeite verondersteld kan worden als gekomen te zijn in het hart van een vrouw die verboden vruchten gegeten had. Zij, die zich zelf kwaad hebben gedaan, zijn gewoonlijk gaarne bereid om ook anderen over te halen hetzelfde te doen. Evenals de duivel, was Eva niet zodra een zondares, of zij was ook een verleidster.

5. Hij at, overreed en overwonnen door het aandringen van zijn vrouw. Het is nutteloos te vragen: "Wat zou er het gevolg van zijn geweest, indien Eva alleen had gezondigd?" Gods wijsheid-daarvan zijn wij zeker-zou de moeilijkheid naar recht en billijkheid hebben opgelost, maar helaas! zo stond de zaak niet: ook Adam heeft gegeten. "En welk groot kwaad stak daar

woord van God, en vertrouwen in het woord van de duivel, een begeerte naar de eer, die niet van God komt, afgunst van Gods volmaaktheden, en een toegeven aan de lusten van het lichaam. Door de boom des levens te veronachtzamen, van welks vruchten hem vergund was te eten, en te eten van de boom van de kennis, die hem verboden was, heeft hij duidelijk minachting aan de dag gelegd voor de gunsten, die God hem geschonken had, en voorkeur gegeven aan die, welke God niet geschikt voor hem achtte. Hij wilde zijn eigen lotsbestemmer, zijn eigen meester zijn hij wilde hebben wat hem behaagde, en doen waar hij lust in had, in een woord, zijn zonde was ongehoorzaamheid, Romeinen 5:19, ongehoorzaamheid aan een duidelijk, gemakkelijk na te komen, en uitdrukkelijk gebod, waarvan hij waarschijnlijk wel wist, dat het een gebod was om hem op de proef te stellen. Hij zondigt tegen grote kennis, tegen vele zegeningen en gunsten, tegen licht en liefde, het helderste licht en de dierbaarste liefde, waar ooit een zondaar tegen gezondigd heeft. Hij had geen verdorven natuur in zich, die hem er toe bracht, maar een vrijheid van wil, die niet tot slavernij was gebracht, hij was in zijn volle kracht, niet verzwakt of verminderd. Hij is spoedig ter zijde afgeweken.
Sommigen denken, dat hij viel op de dag toen hij gemaakt was, maar ik zie niet in, hoe dit er mee bestaanbaar is, dat God aan het einde van die dag alles zeer goed verklaard heeft. Anderen denken, dat hij op de sabbatdag gevallen is, hoe beter de dag, hoe slechter de daad. Zeker is het, dat hij zijn oprechtheid slechts zeer kort bewaard heeft, in waarde zijnde volhardde hij niet in die staat. Maar wat zijn zonde het meest verzwaarde, was dat hij geheel zijn nageslacht in de zonde verwikkeld, en daardoor in het verderf gestort heeft. Daar God hem gezegd had, dat zijn geslacht de aarde zal vervullen, moet hij voorzeker geweten hebben, dat hij als openbaar persoon stond, en dat zijn ongehoorzaamheid noodlottig zou zijn voor geheel zijn zaad, en indien dit zo was, dan was het voorzeker het grootste verraad, zowel als de grootste wreedheid, die ooit gepleegd was. De gehele menselijke natuur in onze eerste Ouders vervat zijnde, kon zij van nu voortaan slechts door hen overgebracht worden onder een smet van schuld en van oneer en een erfelijke ziekte van zonde en bederf. Kunnen wij dan zeggen, dat er in Adams zonde weinig kwaad was gelegen?

III. De onmiddellijke gevolgen van de overtreding. Schaamte en vrees grepen de misdadigers aan, ‘ipso facto-door de daad zelf," deze zijn met de zonde in de wereld gekomen en gaan er nog altijd mee vergezeld.

1. Ongezien werden zij door schaamte bevangen, vers 7, waar wij opmerken:
a. De sterke overtuiging van zonde, van kwaad, in hun eigen hart. Hun beider ogen werden geopend. Dat is niet bedoeld van hun lichamelijke ogen, die waren te voren reeds geopend, zoals hieruit blijkt, dat de zonde er door in kwam. Jonathans ogen werden verlicht door verbodene spijs te nuttigen, 1 Samuel 14:27, dat is: hij werd er door verkwikt en versterkt, maar zo was het niet met de hunnen. Ook is het niet bedoeld van enigerlei vordering, die zij maakten in ware kennis, maar de ogen van hun geweten werden geopend, hun hart sloeg hen om hetgeen zij gedaan hadden Thans, nu het te laat is, zien zij de dwaasheid in van verboden vrucht te eten. Zij zagen het geluk, de zaligheid, waarvan zij nu vervallen waren, en de ellende, waarin zij zich hadden gestort. Zij zagen, dat een liefderijk God getergd was, dat Zijn genade en gunst waren verbeurd, dat Zijn beeld en gelijkenis in hen verloren, hun heerschappij over de dieren weg was. Zij zagen hun natuur verdorven ontaard, zij gevoelden een ontsteltenis in hun eigen hart, waarvan zij zich te voren niet bewust zijn geweest. Zij zagen een wet in hun leden, strijd voerende tegen de wet huns gemoeds, en hen gevangen nemende tot zonde en toorn. Zij zagen, evenals Biléam, toen "zijn ogen geopend waren," Numeri 22:31, de engel des Heeren, staande in de weg, en zijn uitgetrokken zwaard in zijn

hand, en misschien zagen zij de slang, die hen bedrogen had, hen beschimpende. De tekst zegt ons: zij werden gewaar, dat zij naakt waren: dat is:
a. Dat zij ontbloot waren, beroofd van al de eer en genietingen van hun paradijsstaat, en blootgesteld aan al de ellende, die met recht van een vertoornd God verwacht kon worden, zij waren weerloos, hun bescherming was van hen geweken, b. Dat zij zich schaamden, zich voor altijd schaamden voor God en de engelen. Zij zagen zich ontdaan van al hun versierselen en eretekenen, vervallen van hun waardigheid, in de hoogste mate onteerd, blootgesteld aan de minachting en smaad van hemel en aarde, en van hun eigen geweten. Zie hier nu: Ten eerste. Welk een oneer en verontrusting de zonde is, zij sticht onheil overal, waar zij wordt toegelaten, zet de mensen tegen elkaar op, verstoort hun vrede en bederft al hun genot. Vroeg of laat zal zij schaamte brengen, hetzij de schaamte van oprecht berouw, die eindigt in heerlijkheid, of die schande en eeuwige versmaadheid, waartoe de goddelozen zullen ontwaken op de grote dag, zonde is een versmaadheid voor ieder. Ten tweede. Welk een bedrieger Satan is. Hij zei tot onze eerste ouders, toen hij hen bedroog, dat hun ogen geopend zouden worden, en dat waren zij ook, maar niet zoals zij het begrepen, zij werden geopend voor hun schande en hun leed, niet tot hun eer en voordeel. De boosaardigste, schandelijkste leugenaars verontschuldigen zich dikwijls hiermede, dat zij slechts dubbelzinnige woorden gebruiken, maar God zal die verontschuldiging niet aannemen.

(1). Het armzalige hulpmiddel, waarmee zij hun overtuiging zochten te bedekken en er zich tegen te wapenen. Zij hechtten, of vlochten vijgenboom-bladeren te zamen, en, om hun schande, ten dele ten minste, voor elkaar te bedekken, maakten zij zich schorten. Zie hier wat gemeenlijk de dwaasheid is van hen, die gezondigd hebben.
(2). Zij zijn meer bezorgd om hun aanzien voor de mensen op te houden, dan om van God vergeving te erlangen. Zij zijn traag om hun zonde te belijden, en zeer ijverig om haar te bedekken, zoveel zij slechts kunnen. "Ik heb gezondigd, eer mij toch." b. Dat de verontschuldigingen, die de mensen aanvoeren om hun zonde te bedekken of te verkleinen, ijdel en beuzelachtig zijn, zoals de schorten van vijgenbladeren, zij maken de zaak niet beter, maar wel erger, de schande, aldus bedekt, wordt nog schandelijker, maar aldus zijn wij allen geneigd, "gelijk Adam onze overtredingen te bedekken," Job 31:33.

2. Na het eten van de verbodene vrucht werden zij terstond door vrees bevangen, vers 8.
Merk hier op.
a. Wat de oorzaak was van hun vrees: Zij hoorden de stem van de Heere God wandelende in de hof aan de wind des daags. Het was de nadering van de Rechter, die hen verschrikte, en toch kwam Hij op zo'n wijze, dat alleen schuldige gewetens er beducht voor konden zijn. Het wordt verondersteld, dat Hij in menselijke gedaante kwam, en dat Hij, die toen de wereld oordeelde, dezelfde was, die de wereld ten laatsten dage zal oordelen, nl. de Man, die God daartoe verordend heeft. Hij verscheen hun nu (naar het schijnt) in geen andere gestalte of gelijkenis, dan die, waarin zij Hem gezien hebben, toen Hij hen in het paradijs zette, want Hij kwam om hen van zonde te overtuigen en te verootmoedigen, niet om hen te ontstellen en te verschrikken. Hij kwam in de hof, niet onmiddellijk voor hun ogen nederdalende van de hemel, zoals later op de berg Sinaï (hetzij de dikke duisternis tot Zijn tent makende of het vlammende vuur tot Zijn wagen) maar Hij kwam in de hof als nog altijd bereid zijnde om gemeenzaam met hen te wezen. Hij kwam wandelende, niet lopende, noch rijdende op de vleugelen van de wind, maar bedaard wandelende, traag zijnde tot toorn, ons lerende, om, al zijn wij ook nog zo getergd en vertoornd, niet driftig en haastig te zijn, niet roekeloos, maar met bedachtzaamheid te spreken en te handelen. Hij kwam in het koele van de dag, niet in de nacht, als alle verschrikking dubbel schrikwekkend is, noch op het hete van de dag, want Hij

hen ook niet plotseling overvallen, want zij hoorden Zijn stem op een afstand, hun kennis gevende van Zijn komst, en waarschijnlijk was het een stem, als het suizen van een zachte stilte, zoals die met welke Hij kwam naar Elia. Sommigen denken, dat zij Hem hoorden, bij zich zelf sprekende over hun zonde, en het oordeel, dat nu over hen uitgesproken zou worden, wellicht zoals Hij deed betreffende Israël, Hoséa 11:8, 9. Hoe zou Ik u overgeven? Of liever zij hoorden, dat Hij hen riep, en dat Hij tot hen kwam.

b. Wat het bewijs en de uitwerking was van hun vrees. Zij verborgen zich voor het aangezicht van de Heere God. Een treurige verandering! Eer zij gezondigd hadden, zouden zij, als zij de stem van de Heere God gehoord hadden tot hen komende, Hem tegemoet zijn gelopen, en met ootmoedige blijdschap Zijn genaderijk bezoek welkom hebben geheten. Maar nu was het anders. God was een verschrikking voor hen geworden, hun eigen geweten beschuldigde hen, en stelde hun hun zonde voor in haar ware kleuren, hun vijgenbladeren waren hun niet nut, deden hun geen dienst. God was als een vijand tegen hen uit getogen, en de gehele schepping was in oorlog met hen, en zij kenden nu nog geen Middelaar tussen hen en een vertoornd God, zodat hun niets overbleef dan een schrikkelijke verwachting des oordeels. In deze vreze verborgen zij zich onder de struiken, overtreden hebbende, vluchtten zij. Zich schuldig wetende, durfden zij geen verhoor te ondergaan, maar vloden voor de gerechtigheid.

Zie hier:
A. De leugen van de verleider, en het bedrog van zijn verzoekingen. Hij beloofde hun veiligheid, en nu kunnen zij niet eens denken veilig te wezen. Hij zei, dat zij niet zouden sterven, en toch zijn zij nu genoodzaakt te vluchten om huns levens wil. Hij beloofde hun, dat zij bevorderd, verhoogd zouden worden, maar zij zien zich vernederd, verlaagd, nooit schenen zij zich zelf zo klein toe als nu. Hij beloofde hun, dat zij kennis zouden hebben, maar zij zien zich bedremmeld en in verwarring, en weten niet eens waar zij zich zullen verbergen. Hij beloofde hun, dat zij als goden zullen zijn, groot en stoutmoedig, maar zij zijn als betrapte misdadigers, sidderend, bleek, vurig wensende te kunnen ontkomen: zij wilden geen onderdanen zijn, en nu zijn zij gevangenen.
B. De dwaasheid van zondaren, om het mogelijk en begeerlijk te achten om zich voor God te verbergen: kunnen zij zich verbergen voor de Vader van de lichten? Psalm 139:7. Jeremia 23:24. Willen zij zich onttrekken aan de Bron des lichts, die alleen hulp en zaligheid kan geven? Jona 2:8.
C. De vrees, die gepaard gaat met de zonde, die vrees en ontzetting voor Gods verschijning, de beschuldigingen van het geweten, het naderen van benauwdheid, de aanvallen van de mindere schepselen en de vreze voor de dood, die aan alle mensen gemeen is, het is alles het gevolg van de zonde. Adam en Eva, die deelgenoten waren in de zonde, waren ook deelgenoten in de schaamte en de vrees, die ervan vergezeld gingen, en ofschoon zij hand aan hand gingen (die handen waren nog zo kort te voren ineen gelegd in hun huwelijk) konden zij elkaar toch niet versterken of vertroosten, ja voorwaar! moeilijke vertroosters zijn zij voor elkaar geworden! Genesis 3:9-10 Wij hebben hier de aanklacht tegen deze vluchtelingen voor de rechtvaardige Rechter van hemel en aarde, die, hoewel Hij aan geen formaliteiten is gebonden, toch met alle mogelijke eerlijkheid te werk gaat, opdat Hij rechtvaardig zij in Zijn spreken.

I. De verrassende vraag, waarmee God Adam vervolgde en staande hield: Waar zijt gij? Niet alsof God niet wist waar hij was, maar aldus wil Hij de rechtshandeling tegen hem aanvangen. Sommigen maken het tot een klagende vraag. "Arme Adam, wat is er van u geworden !" "Hoe zijt gij uit de hemel gevallen, o morgenster, gij zoon des dageraads! Gij, die Mijn vriend en

hebben, hebt gij Mij verlaten en u zelf in het verderf gestort? Is het hiertoe gekomen?" Maar het is veeleer een verwijtende vraag, om hem van zonde te overtuigen en te verootmoedigen. Waar zijt gij? Niet: In welke plaats, maar: In welk een toestand zijt gij. "ls dit alles wat gij verkregen hebt door van de verbodene vrucht te eten?"
Merk op:
a. Zij, die van God zijn afgedwaald, behoren met ernst na te gaan waar zij nu zijn. Zij zijn ver weg van alle goed, in het midden hunner vijanden, in de slavernij van Satan, en op de brede weg naar het verderf. Dit navragen naar Adam kan beschouwd worden als een genaderijk achternagaan van hem ten einde hem weer te brengen. Indien God hem niet geroepen had, ten einde hem weer terug te brengen, dan zou zijn toestand even hopeloos zijn geweest als die van de gevallen engelen. Dit verloren schaap zou eindeloos voort gedwaald zijn, indien de goede Herder het niet had gezocht, om het weer te brengen, en er hem daarom aan herinnerd had, waar hij was, daar namelijk, waar hij niet moest wezen, en waar hij noch gerust noch gelukkig kon zijn.
b. Indien de zondaars slechts willen bedenken waar zij zijn, dan zullen zij niet rusten vóór zij wederkeren tot God.

2. Het sidderende antwoord, dat Adam gaf op deze vraag, vers 10. *Ik hoorde Uw stem in de hof, en ik vreesde.* Hij bekent zijn schuld niet, en toch bekent hij haar in werkelijkheid, door zijn schaamte en zijn vrees te bekennen. Maar het is de gewone fout en dwaasheid van hen, die een boze daad gedaan hebben, om als zij deswege ondervraagd worden, niet meer te bekennen, dan hetgeen zó openbaar is, dat zij het niet kunnen ontkennen. Adam was bevreesd, omdat hij naakt was, niet slechts ongewapend, en daarom bevreesd om met God te strijden, maar ongekleed, en daarom zo zeer bevreesd om voor Hem te verschijnen. Wij hebben reden te vrezen, om tot God te naderen, als wij niet bekleed zijn met, en beschut zijn door de gerechtigheid van Christus, want niets anders dan deze zal ons tot wapenrusting kunnen strekken. Laat ons daarom "de Heere Jezus Christus aandoen," en dan met nederige vrijmoedigheid toegaan.

Genesis 3:11-13
Wij zien hier dat de overtreders schuldig worden bevonden, door hun eigen bekentenis, terwijl zij toch nog pogen hun fout te verontschuldigen en te verkleinen, zij konden wat zij gedaan hadden, niet bekennen en rechtvaardigen, maar zij bekennen en bewimpelen het, stellen het verzacht voor.
Merk op:

I. Hoe hun bekentenis van hen afgedwongen werd. God vroeg aan de man, vers 11: Wie heeft u te kennen gegeven, dat gij naakt zijt? "Hoe zijt gij u bewust geworden van uw naaktheid als van uw schande?" Hebt gij van de verboden boom gegeten? Hoewel God al onze zonden weet, wil Hij ze toch van ons weten. Hij eist er een eerlijke bekentenis van, niet opdat Hij er door ingelicht zal worden, maar opdat wij zullen worden verootmoedigd. Bij dit onderzoek herinnert God hem aan het gebod dat Hij hem had gegeven: "Hebt gij van de boom gegeten, van welke Ik u gebood, Ik, uw Maker, Ik, uw Meester, Ik, uw Weldoener, dat gij daarvan niet eten zoudt?" De zonde zal het duidelijkst, en het meest als zondig gezien worden in de spiegel van het gebod, daarom houdt God die spiegel voor aan Adam, en ook wij moeten er ons aangezicht in zien. De vraag aan de vrouw, vers 13, luidde: Wat is dit, dat gij gedaan hebt? "Wilt ook gij uw schuld erkennen, en er bekentenis van afleggen? En wilt inzien welk een boze daad het was?" Het betaamt hun, die zelf verboden vruchten gegeten hebben, en inzonderheid hun, die anderen verleid hebben om het ook te doen, ernstig na te denken over

God beledigd, een billijke en rechtvaardige wet overtreden, een heilig en plechtig verbond geschonden, en, door Gods gunst te verbeuren, onrecht gedaan aan onze kostelijke ziel, ons blootgesteld aan Zijn toorn en vloek. Door anderen er toe te verleiden, doen wij het werk des duivels, maken wij ons schuldig aan anderer mensen zonde, en noodzakelijkerwijs ook aan hun verderf. Wat is dit, dat wij gedaan hebben?

II. Hoe zij in hun belijdenis van de misdaad haar verkleind hebben. Het was nutteloos zich als niet schuldig te verklaren, hun gelaat, hun houding, getuigden tegen hen, daarom worden zij hun eigen beschuldigers. Ik heb gegeten, zegt de man. "Ook ik heb gegeten", zegt de vrouw, want als God oordeelt, zal Hij overwinnen. Maar die bekentenissen zien er niet uit als boetvaardige bekentenissen, want in stede van de zonde te verzwaren, en er zich voor te schamen, verontschuldigen zij de zonde, en leggen er de schuld en de schande van op anderen.

1. Adam legt al de schuld er van op zijn vrouw. "Zij gaf mij van de boom, en drong mij er van te eten, hetgeen ik alleen deed om haar genoegen te doen", een beuzelachtige verontschuldiging. Hij had haar behoren te onderwijzen, maar had niet door haar onderwezen moeten worden, en het was niet moeilijk te beslissen door wie van beide hij zich moet laten leiden en besturen, door zijn God, of door zijn vrouw.
Leer hieruit om nooit tot zonde gebracht te worden door hetgeen ons niet af zal helpen van het oordeel, laat niet datgene ons steunen in het bedrijven van kwaad, dat ons niet zal verdedigen voor het gericht. Laten wij dus nooit toegeven aan het dringen van anderen om tegen ons geweten te handelen, nooit God mishagen, om de beste vriend, die wij in de wereld hebben, te behagen. Maar dit is er nog niet eens het ergste van, hij geeft niet alleen de schuld aan zijn vrouw, maar drukt zich daarbij uit op een wijze, die een stilzwijgende afkeuring van God zelf te kennen geeft. "Het is de vrouw die Gij mij gegeven hebt, gegeven hebt om bij mij te zijn als mijn gezellin, mijn leidsvrouw en mijn bekende zij gaf mij van de boom, anders zou ik er niet van gegeten hebben." Aldus geeft hij te kennen, dat God medeplichtig was aan zijn zonde, Hij gaf hem de vrouw, en zij gaf hem de vrucht, zodat hij haar bijna uit Gods hand heeft ontvangen. Er is in hen, die verzocht zijn, een vreemde neiging om te zeggen dat zij van God verzocht zijn, alsof ons misbruik van Gods gaven ons verbreken van Gods wet kon verontschuldigen. God geeft ons rijkdom, eer, vrienden en betrekkingen, opdat wij Hem met blijdschap zouden dienen in het genieten er van, maar als wij er aanleiding uit nemen om tegen Hem te zondigen, dan moeten wij, in plaats van de Voorzienigheid te laken, omdat zij ons in die toestand geplaatst heeft, ons zelf laken wegens het verderven van de genaderijke doeleinden, die God er mee gehad heeft voor ons.

2. Eva legt de gehele schuld op de slang: Die slang heeft mij bedrogen. Zonde is een zaak, die niemand als de zijne wil erkennen- een teken en bewijs, dat het iets schandelijks is. Zij, die bereid genoeg zijn om het genot en het voordeel van de zonde te nemen, zijn heel weinig genegen om er de schuld en de schande van op zich te nemen. "De slang, dat listige schepsel, dat Gij gemaakt hebt, waaraan Gij toegestaan hebt tot ons in het paradijs te komen, die bedroog mij," of deed mij dwalen, want onze zonden zijn onze dwalingen.
Leer hieruit:
a. Dat Satans verzoekingen alle bedriegerijen zijn, zijn argumenten misleidingen, als hij fraai spreekt, geloof hem niet. De zonde bedriegt ons, en door ons te bedriegen misleidt zij ons. Het is door de bedrieglijkheid van de zonde, dat het hart verhard wordt, Zie Romeinen 7:11., Hebreeën 3:13.
b. Dat hoewel Satans list ons tot zonde gebracht heeft, dit ons toch niet voor het bedrijven van

inderdaad is het onze eigen begeerlijkheid, waardoor wij afgetrokken en verlokt worden, Jakobus 1:14. Laat het daarom onze smart en onze verootmoediging vanwege de zonde niet verminderen, dat wij er toe verlokt werden, veeleer moet het onze toorn tegen ons zelf vermeerderen, dat wij ons hebben laten verlokken door zo'n bekende bedrieger en gezworen vijand. En dit is nu alles wat de gevangenen voor de balie te zeggen hebben, waarom geen vonnis over hen uitgesproken, en volgens de wet aan hen voltrokken moet worden, en dit alles is zo goed als niets, en in sommige opzichten erger dan niets.

Genesis 3:14-15
Daar nu de gevangenen schuldig zijn bevonden door hun eigen bekentenis, behalve nog door de onfeilbare, persoonlijke kennis van de Rechter, gaat God er nu onmiddellijk toe over - niets van gewicht aangevoerd zijnde om het te verhinderen - om het vonnis uit te spreken. En in deze verzen begint Hij waar de zonde is begonnen, nl. met de slang. God heeft de slang geen verhoor afgenomen, hem niet gevraagd wat hij gedaan heeft, of waarom hij het gedaan heeft, maar hem onmiddellijk gevonnist.

1. Omdat hij reeds schuldig was bevonden aan rebellie tegen God, en zijn boosaardigheid openbaar was, niet aan het licht gebracht door een geheim onderzoek, maar openlijk erkend en uitgesproken, zoals die van Sodom.

2. Omdat hij voor altijd uitgesloten was van alle hoop op genade en vergeving, waarom zou dan iets gezegd worden om hem van zonde te overtuigen en te verootmoedigen, die toch geen plaats voor berouw zou vinden? Zijn wonde was niet gepeild, omdat zij niet genezen moest worden. Sommigen denken, dat de toestand van de gevallen engelen niet hopeloos en hulpeloos verklaard was, vóór het ogenblik, dat zij de mens tot opstand verleid hebben. Het vonnis over de verleider uitgesproken, kan beschouwd worden:

I. Als neerkomende op de slang, het redeloze dier, waar Satan gebruik van heeft gemaakt, en dat, evenals de overigen, gemaakt was ten dienste van de mens, maar nu misbruikt werd om hem te schaden. Teneinde dus ongenoegen te betuigen tegen de zonde en naijver wegens de geschonden eer van Adam en Eva, laat God een vloek en smaad komen op de slang, en laat hem "zuchten, bezwaard zijnde", 2 Corinthiërs 5:4. Des duivels werktuigen moeten delen in des duivels straf- zo zullen de lichamen van de bozen, hoewel zij slechts wapenen van de ongerechtigheid zijn, delen in de eeuwige pijniging van de ziel, de voornaamste werkster, die deze wapenen der ongerechtigheid gebruikt. Zelfs de os, die een mens doodde moest gestenigd worden, Exodus 21:28, 29. Zie hier, hoe God de zonde haat, en inzonderheid hoe groot Zijn misnoegen is op hen, die anderen tot zonde verleiden. Het is een altijddurend brandMerk op Jerobeams naam, dat "hij Israël deed zondigen."

Nu wordt,
1. De slang hier onder de vloek van God gelegd: Gij zijt vervloekt boven al het vee, zelfs de kruipende dieren waren door God gezegend, toen Hij ze gemaakt heeft, Hoofdstuk 1:22, maar de zonde heeft de zegen in een vloek verteerd. De slang was listiger dan al het gedierte van het veld, vers 1, en hier: vervloekt boven al het vee en boven al het gedierte van het veld. Ongeheiligde schranderheid wordt loosheid, of list, en blijkt dikwijls een grote vloek te zijn voor de mens, en hoe listiger de mensen zijn om kwaad te doen, hoe meer onheil zij teweegbrengen, en bijgevolg zullen zij dan ook zoveel zwaarder oordeel ontvangen. Listige verleiders zijn de meest gevloekte schepselen onder de zon.

a. Hij zal altijd als een laag, verachtelijk wezen worden beschouwd een geschikt voorwerp van afgrijzen en verachting. Op uw buik zult gij gaan, niet langer op voeten, of half recht op, maar gij zult kruipen, uw buik klevende aan de aarde," (een uitdrukking om een uiterst lage, ellendige toestand aan te duiden, Psalm 44:26), "en gij zult niet vermijden stof te eten met uw spijs." Zijn misdaad was, dat hij Eva verleidde om te eten wat zij niet moest eten, zijn straf was, dat hij genoodzaakt werd te eten wat hij niet wilde eten. Stof zult gij eten waardoor niet slechts een lage, verachtelijke toestand wordt aangeduid, maar een lage, armzalige geest. Van hen, wier moed van hen geweken is, wordt gezegd, dat zij "stof zullen lekken als de slang," Micha 7:17. Hoe treurig is het, dat de vloek over de slang, de keus is van de wereldling, wiens aard het is te "hijgen naar het stof van de aarde!" Amos 2:7. Dezen verkiezen hun eigen bedriegerijen, en zo zal dan ook hun oordeel wezen.
b. Hij moet voor altijd als een venijnig, schadelijk wezen beschouwd worden, een voorwerp van haat en verfoeiing: Ik zal vijandschap zetten tussen u en deze vrouw. De lagere schepselen gemaakt zijnde ten behoeve van de mens, was het een vloek voor diegenen onder hen, die tegen de mens gekeerd werden, en tegen wie de mens gekeerd werd, en dit is een deel van de vloek over de slang. De slang is schadelijk voor de mens, vermorzelt dikwijls zijn verzenen, omdat hij niet hoger reiken kan, er wordt nota genomen van zijn bijten van de verzenen des paards, Hoofdstuk 49:17. Maar de mens zegeviert over de slang, en vermorzelt zijn kop, dat is: brengt hem een dodelijke wonde toe, het er op toeleggende om geheel het adderengebroedsel uit te roeien. Het is de uitwerking van de vloek over de slang, dat dit schepsel, hoewel listig, en hoogst gevaarlijk, er toch niet in slaagt (hetgeen wel het geval zou wezen, als God er hem de opdracht toe gaf) om het mensdom te verderven. Maar die vrees voor slangen is zeer verminderd door deze belofte van God aan Zijn volk, Psalm 91:13, "Op den fellen leeuw en de adder zult gij treden," en die van Christus aan Zijn discipelen, Markus 16:18 : "Slangen zullen zij opnemen," getuige Paulus, die ongedeerd bleef door de adder, die zijn hand had gevat.
Merk hier op, dat de slang en de vrouw even te voren in gemeenzaam en vriendelijk gesprek met elkaar zijn geweest over de verboden vrucht en dat er een verwonderlijke overeenstemming tussen hen heerste, maar nu zijn zij in onverzoenlijke vijandschap met elkaar. Zondige vriendschap zal, met recht, in dodelijke vijandschap eindigen. Zij, die zich samen verenigen in boosheid, zullen niet lang verenigd blijven.

II. Het vonnis kan beschouwd worden, als gericht tegen de duivel, die slechts gebruik maakte van de slang als zijn voertuig bij deze verschijning, maar zelf de aanlegger was van het kwaad. Op hem die door de mond van de slang gesproken heeft, wordt hier door de zijde van de slang een slag gericht, hij is voornamelijk bedoeld in het vonnis, dat, even als de wolk- en vuurkolom een duistere zijde heeft, gekeerd naar de duivel, en een verlichte zijde, gekeerd tegen onze eerste ouders en hun zijn. Het zijn grote dingen, die in deze woorden liggen opgesloten.

1. Hier wordt een eeuwigdurende smaad gelegd op die grote vijand van God en mensen. Onder de naam van slang wordt hij hier veroordeeld om:
a. Verlaagd en vervloekt te zijn door God. Men veronderstelt, dat hoogmoed de zonde was, die engelen in duivelen heeft verkeerd, hetgeen hier rechtvaardig gestraft wordt met een grote verscheidenheid van vernederingen, uitgedrukt door de lage toestand van een slang, kruipende op zijn buik, en het stof likkende. *Hoe zijt gij gevallen, o morgenster!* Hij, die boven God wilde zijn en een opstand tegen Hem wilde aanvoeren, wordt hier rechtvaardig van de verachting prijs gegeven, en ligt neer om vertreden te worden. De hoogmoed des mensen zal hem vernederen en God zal diegenen vernederen, die zich niet willen verootmoedigen.

b. Verfoeid en verafschuwd te worden door geheel het mensdom, zelfs diegenen, die tot zijn belangen worden overgehaald, geven toch nog voor hem te haten en te verafschuwen, en allen, die uit God geboren zijn, maken het tot hun voortdurende zorg, dat de boze hen niet zal vatten, 1 Johannes 5:18. Hij is hier veroordeeld tot een staat van oorlog en onverzoenlijke vijandschap.
c. Vernietigd en ten verderve te worden gebracht ten laatste, door de grote Verlosser, hier aangeduid door het vermorzelen van zijn kop. Zijn listen en lagen zullen allen verijdeld worden, de macht, die hij zich wederrechtelijk heeft toegeëigend, zal geheel en al vernietigd worden en voor eeuwig zal hij een gevangene zijn van de beledigde eer van de Goddelijke vrijmacht. Doordat hem dit nu gezegd werd, was hij gepijnigd vóór de tijd.

2. Hier begint een eeuwigdurende twist tussen het koninkrijk Gods en het rijk van de duivel onder de mensen. De krijg is verklaard tussen het zaad van de vrouw en het zaad van de slang. De oorlog in de hemel tussen Michael en de draak is nu aangevangen, Openbaring 12:7. Het is de vrucht van deze vijandschap, dat er een voortdurende strijd gestreden wordt tussen genade en bederf in het hart van Gods volk. Door hun bederf valt Satan hen aan, slaat hen met vuisten zift hen. Door de oefening van hun genade weerstaan zij hem, worstelen zij met hem, blussen zij zijn vurige pijlen uit, noodzaken zij hem van hen te vlieden. De hemel en de hel kunnen nooit met elkaar verzoend worden, evenmin als licht en duisternis, of Satan en een geheiligde ziel want die allen zijn tegenstrijdig met elkaar.
b. Dat er evenzeer aanhoudend strijd is tussen de bozen en de Godvruchtigen in deze wereld. Zij, die God liefhebben, achten hen, die Hem haten, hun vijanden te zijn, Psalm 139:21-22. En al de woede en boosaardigheid van vervolgers tegen het volk Gods zijn de vrucht van deze vijandschap, die voort zal duren, zolang er een Godvruchtige is aan deze zijde van de hemel, en een goddeloze aan deze zijde van de hel. "Verwonder u dus niet, zo u de wereld haat,' 1 Johannes 3:13.

3. Hier wordt een genaderijke belofte gegeven van Christus, als de Bevrijder van de gevallen mens uit de macht van Satan, hoewel gezegd tot de slang, was het toch zo gezegd, dat onze eerste ouders het hoorden, die ongetwijfeld de wenken van genade, die hun gegeven waren, hebben begrepen, en een deur van de hoop voor zich geopend zagen, want anders zou het volgende vonnis hen overstelpt hebben. Hier was het aanbreken van de Evangeliedag, niet zodra was de wonde toegebracht, of het geneesmiddel was geschonken en geopenbaard. Hier, "in het hoofd des boeks", zoals het woord luidt in Hebreeën 10:7, in het begin van de Bijbel, is van Christus geschreven, dat Hij "de wil Gods zou doen." Wij hebben reden om te denken, dat onze eerste ouders en de patriarchen vóór de zondvloed door het geloof in deze belofte gerechtvaardigd en behouden werden en tot deze belofte en het voordeel ervan hebben zij geduriglijk nacht en dag God dienende verhoopt te komen.

Hier wordt hun betreffende Christus kennis gegeven van drie dingen.
a. Zijn menswording, dat Hij zou worden het Zaad van de vrouw, het Zaad van deze vrouw, daarom klimt Zijn geslachtslijst in Lukas 3 zo hoog, dat zij Hem toont te zijn de Zoon van Adam, maar God doet aan de vrouw de eer van Hem haar Zaad te noemen, omdat zij het was, die door de duivel bedrogen werd, en op wie Adam de schuld had gelegd. Hierin verheerlijkt God Zijn genade, dat zij, hoewel de eerste in de overtreding, toch behouden zal worden door kinderen te baren (zoals sommigen het lezen) dat is: door het beloofde Zaad, dat van haar zal afstammen, 1 Timotheüs 2:15. Hij moest ook het Zaad wezen alleen van de vrouw, een maagd opdat Hij niet besmet zou worden met het bederf van onze natuur. Hij was uitgezonden "geworden uit een vrouw," Galaten 4:4, opdat deze belofte vervuld zou worden. Het is een

ons gebeente" Hebreeën 2:11, 14. De mens is zondig en onrein omdat hij "van een vrouw geboren is," Job 25:4 en daarom "zijn zijn dagen vol van onrust," Job 14:1. Maar het Zaad van de vrouw is voor ons zonde gemaakt en een vloek, ten einde ons van die beide te redden.
b. Zijn lijden en dood, waarop gewezen wordt in de uitspraak dat Satan zijn verzenen zal vermorzelen, dat is Zijn menselijke natuur. Satan heeft Christus verzocht in de woestijn, om Hem tot zonde te brengen, en sommigen denken, dat het Satan was, die Christus verschrikte in Zijn doodsbenauwdheid, ten einde Hem tot wanhoop te brengen. Het was de duivel, die het Judas in het hart gaf om Christus te verraden, en aan Petrus om Hem te verloochenen, en aan de overpriesters om Hem te vervolgen, aan de valse getuigen om Hem te beschuldigen, en aan Pilatus om Hem te veroordelen, in dit alles beogende om, door de Zaligmaker te verdelgen, de zaligheid te vernietigen, maar het was integendeel door de dood, dat Christus "hem teniet gedaan heeft, die het geweld des doods had" Hebreeën 2:14. Christus' verzenen werden vermorzeld, toen Zijn voeten doorboord en aan het kruis genageld werden, en Christus' lijden gaat voort in het lijden van de heiligen om Zijns naams wil. De duivel verzoekt hen, werpt hen in de gevangenis, vervolgt en doodt hen, en aldus vermorzelt Hij Christus' verzenen, daar Hij in hun benauwdheden benauwd is. Maar het is goed, dat, terwijl de verzenen vermorzeld zijn op de aarde, het Hoofd veilig is in de hemel.
c. Zijn overwinning hierin over Satan. Satan had nu de vrouw vertreden en over haar gejuicht, maar in de volheid des tijds zal het Zaad van de vrouw verwekt worden, om wrake te doen en hem te vertreden, hem te beroven, hem gevangen te leiden en over hem te triomferen, Colossenzen 2:15. Hij zal zijn kop vermorzelen dat is: Hij zal al zijn raadslagen op niets doen uitlopen, al zijn macht vernietigen, zijn koninkrijk en zijn belangen terneder werpen. Christus heeft Satan teleurgesteld in zijn verzoekingen zielen uit zijn handen gered, hem uitgeworpen uit de lichamen van de mensen, de sterk gewapende uit de bezitting verdreven en de roof gedeeld. Door Zijn dood heeft Hij een noodlottige, onherstelbare slag toegebracht aan het rijk van de duivel, een wonde toegebracht aan de kop van het beest, die nooit genezen kan worden. Naarmate het Evangelie veld wint valt Satan, Lukas 10:18, en hij wordt gebonden, Openbaring 20:2. Door Zijn genade vertreedt Hij Satan onder de voeten Zijns volks, Romeinen 16:20, en weldra zal Hij hem in de poel des vuurs werpen, Openbaring 20:10. En de nederwerping van de duivel zal van het verkoren overblijfsel de volkomen en eeuwige blijdschap en heerlijkheid wezen.

Genesis 3:16
Wij hebben hier het vonnis, uitgesproken over de vrouw wegens haar zonde. Zij is veroordeeld tot twee dingen: tot een toestand van smart, en een toestand van onderworpenheid, gepaste straffen voor een zonde, waarmee zij haar zucht tot genot en haar hoogmoed bevredigd had.

I. Zij wordt in een toestand gebracht van smart, waarvan slechts een bijzonderheid genoemd wordt, namelijk die, waarmee zij kinderen voortbrengt, maar hierin zijn begrepen al die indrukken van smart en angst, waarvoor het gemoed van deze zwakke sekse zo zeer vatbaar is, en al de gewone rampen, waaraan de vrouw onderhevig is. De zonde heeft smart in de wereld gebracht, zij was het, die van deze wereld een tranendal heeft gemaakt, stortvloeden van onrust en benauwdheid over ons hoofd heeft doen komen, fonteinen van smart heeft geopend in ons hart, en aldus de wereld heeft overstroomd. Indien wij geen schuld hadden gekend, wij zouden ook geen smart hebben gekend. De barensnood, de smart bij het ter wereld brengen van kinderen, die spreekwoordelijk groot en zwaar is - spreekwoordelijk zelfs in de Schrift - is het gevolg van de zonde, al de weeën, al het kermen van de in barensnood zijnde vrouw verkondigen luid wat de noodlottige gevolgen zijn van de zonde: dit komt van

Merk op,
1. De smarten worden hier gezegd vermenigvuldigd, zeer vermenigvuldigd, te zijn. Al de smarten van de tegenwoordige tijd zijn dit, vele zijn de rampen, waaraan het menselijk leven onderhevig is, van verschillende aard, en dikwijls herhaald, de wolken keren weer na regen. Geen wonder dat onze smarten vermenigvuldigd zijn, als onze zonden het zijn, zonde en smart zijn talloze kwaden. De smarten van het baren zijn vermenigvuldigd, want zij sluiten in zich, niet slechts de barensweeën, maar de ongesteldheden, die er aan voorafgaan, (het is smart van de dracht) en al de kwellingen bij het zogen, en dan: als de kinderen blijken goddeloos en dwaas te zijn, dan komt nog meer dan ooit te voren het verdriet van haar, die ze gebaard heeft. Aldus zijn de smarten vermenigvuldigd, als de een smart voorbij is, komt een andere in de wereld.

2. Het is God, die onze smarten vermenigvuldigt. Ik zal het doen. God, als de Rechtvaardige Rechter doet het, hetgeen ons onder al onze smarten moet doen zwijgen. Hoe vele wij ook hebben te verduren, wij hebben ze alle verdiend, en nog meer, ja, God, als een tedere Vader, doet het tot onze noodzakelijke verbetering door tuchtiging, opdat wij verootmoedigd worden vanwege de zonde, en door al onze smarten gespeend worden van de wereld. En het goede, dat wij er door verkrijgen, en de vertroosting, die wij er onder genieten, zullen overvloedig opwegen tegen al onze smarten, hoe zeer zij ook worden vermenigvuldigd.

II. Zij wordt tot een toestand van onderworpenheid gebracht, de gehele sekse, die door de schepping met de man gelijk was, is, door de zonde, zijn mindere geworden, en het is haar "verboden over de man te heersen," 1 Timotheüs 2:11, 12. Inzonderheid is hier de gehuwde vrouw onder de heerschappij gesteld van haar man en zij is niet tot haar eigen beschikking - waarvan wij een voorbeeld zien in de wet, Numeri 30:6 - 8, waarbij de echtgenoot gemachtigd wordt om, zo het hem behaagt, de gelofte, door zijn vrouw gedaan, te vernietigen. Dit oordeel staat slechts gelijk met het gebod: "Gij vrouwen, zijt uw eigen mannen onderdanig, " maar door het inkomen van de zonde is die plicht tot een straf geworden, die hij anders niet geweest zou zijn. Indien de man niet had gezondigd, hij zou altijd met wijsheid en liefde hebben geregeerd, en indien de vrouw niet had gezondigd, zij zou altijd met ootmoed en nederigheid hebben gehoorzaamd, en dan zou de heerschappij geen grief of krenking geweest zijn, maar onze eigen zonde en dwaasheid maken ons juk zwaar. Indien Eva niet zelf verboden vruchten had gegeten, en haar man niet verleid had om er ook van te eten, dan zou zij nooit geklaagd hebben over haar onderworpenheid, daarom moet er ook nooit over geklaagd worden, al is zij hard, maar over de zonde moet geklaagd worden, die haar zo gemaakt heeft. Die vrouwen, welke haar mannen niet slechts verachten en hun ongehoorzaam zijn maar over hen heersen, bedenken niet, dat zij niet slechts een Goddelijke wet overtreden, maar een vonnis Gods weerstaan. Eindelijk.
Merk hier op, hoe met de toorn barmhartigheid is gemengd in dit vonnis. De vrouw zal smart hebben, maar het zal wezen in het voortbrengen van kinderen, en "de smart gedenkt zij niet meer om de blijdschap dat een mens ter wereld is geboren," Johannes 16:21. Zij zal onderworpen wezen, maar het zal wezen aan haar eigen man, die haar liefheeft, niet aan een vreemde, of een vijand. Het vonnis was geen vloek, om haar ten verderve te brengen, maar een kastijding, om haar tot bekering te brengen. Het was goed, dat er geen vijandschap gezet was tussen de man en de vrouw, zoals tussen de slang en de vrouw.

Genesis 3:17 - 19
Wij hebben hier het vonnis over Adam, dat ingeleid wordt door het noemen van zijn misdaad, vers 17. Dewijl gij geluisterd hebt naar de stem uwer vrouw. Hij verontschuldigde zijn fout,

verontschuldiging niet toe, zij kon hem er niet toe dwingen. Hoewel het haar fout was hem tot het eten er van te overreden, was het toch zijn fout, dat hij naar haar geluisterd heeft. Aldus zullen ten dage van Gods oordeel de onbeduidende pleitgronden van de mensen niet slechts te niet gedaan, maar tegen hen gekeerd worden, tot grond en oorzaak worden aangeduid van hun vonnis: Uit uw eigen mond zal Ik u oordelen. God heeft in drieërlei opzicht tekenen van Zijn ongenoegen op Adam gelegd.

I. Door dit vonnis is zijn woonstede vervloekt: het aardrijk zij vervloekt om uwentwil, en van die vloek is de uitwerking: dat het hem doornen en distels zal voortbrengen. Hiermede wordt te kennen gegeven, dat zijn woonstede veranderd zal worden, hij zal niet langer in een onderscheiden, gezegend paradijs wonen, maar verplaatst worden naar de gewone aarde, en deze zal vervloekt zijn. De aarde, of het aardrijk, is hier genomen voor de gehele zichtbare schepping, die door de zonde van de mens van de ijdelheid onderworpen is, daar de verschillende delen er van niet zo dienstbaar zullen zijn aan de aangenaamheid en het geluk van de mens, als waartoe zij bij hun schepping bestemd waren, en ook geweest zouden zijn, indien hij niet gezondigd had. God heeft de aarde aan de kinderen van de mensen gegeven, om hun tot aangename woonstede te zijn, maar de zonde heeft er de eigenschap van veranderd, en zij is nu om de zonde van de mensen vervloekt, dat is: zij is een onterende woonplaats. Het duidt geringheid aan voor de mens, dat zijn grondslag is in het stof. Zij is een dorre onvruchtbare woonstede, haar spontane voortbrengselen zijn nu onkruid en distels, iets dat walglijk en schadelijk is. De goede vruchten, die zij nu voortbrengt, moeten haar door het vernuft en de vlijt van de mens ontwrongen worden. Vruchtbaarheid was haar zegen ten dienste van de mens, Hoofdstuk 1:11, 29, en nu is onvruchtbaarheid haar vloek tot straf van de mens. Zij is niet meer wat zij was, toen zij geschapen werd. De zonde heeft een vruchtbaar land in zoute grond veranderd, en de mens, als een wilde ezel geworden, heeft nu ook het lot van de wilde ezel, de wildernis is hem tot huis besteld Job 39:9, en hij woont in het dorre, Psalm 68:7. Indien deze vloek niet ten dele opgeheven was, dan zou, voor zoveel ik weet, de aarde voor altijd onvruchtbaar geweest zijn, nooit iets anders dan distels en doornen hebben voortgebracht. De aarde is vervloekt, dat is: ten verderve gewijd aan het einde der tijden, "wanneer de aarde en de werken, die daarin zijn zullen verbranden" om de zonde van de mensen van wie de mate van de ongerechtigheid dan vol zal zijn, 2 Petrus 3:7, 10. Let echter op, hoe ook in dit vonnis barmhartigheid gemengd is: 1. Adam zelf is niet vervloekt, zoals de slang, vers 14, alleen de aarde is om zijnentwil vervloekt. God had zegeningen in hem, namelijk het heilig Zaad: "Verderf het niet, want daar is een zegen in," Jesaja 65:8. En er waren nog zegeningen voor hem weggelegd daarom wordt hij niet terstond en direct vervloekt, maar, om zo te zeggen, slechts uit de tweede hand.

2. Hij is nog boven de grond, de aarde opent zich niet om hem te verzwelgen, slechts is zij niet meer wat zij geweest was. Gelijk hij, niettegenstaande hij van zijn oorspronkelijke reinheid en rechtheid is vervallen, toch blijft leven, zo blijft ook de aarde, niettegenstaande zij haar oorspronkelijke schoonheid en vruchtbaarheid heeft verloren, zijn woonstede.

3. Deze vloek op de aarde, die alle verwachting heeft afgesneden van geluk te vinden in de dingen hier beneden, kon hem er toe leiden en opwekken, om alleen van de dingen die Boven zijn, voldoening en zaligheid te verwachten.

II. Zijn werkzaamheden en zijn genietingen zijn hem vergald.
1. Zijn werkzaamheid zal van nu voortaan een zwoegen voor hem worden, hij zal werken in het zweet zijns aanschijns, vers 19. Vóór hij gezondigd had was zijn bezigheid een

arbeid en bewaard zonder verontrustende zorg, maar nu zal zijn arbeid een vermoeienis zijn, die zijn lichaam verslijt, zijn zorg zal hem een kwelling des geestes zijn. De vloek op de aarde, die haar onvruchtbaar maakte en doornen en distels deed voortbrengen, maakte dat zijn werkzaamheden aan de grond veel meer moeilijkheden opleverden, en zwaar werken vorderden. Indien Adam niet had gezondigd hij zou niet gezweet hebben.
Merk hier op
a. Dat arbeiden onze plicht is, die wij getrouw moeten volbrengen, wij zijn verplicht te werken, niet alleen omdat wij schepselen, maar omdat wij misdadigers zijn, het is een deel van ons vonnis, dat door luiheid op drieste wijze getrotseerd wordt.
b. Dat onrust en vermoeienis bij ons werk de rechtvaardige straf zijn, waaraan wij ons geduldig hebben te onderwerpen, maar niet over hebben te klagen, daar zij altijd nog minder zijn dan wij verdienen. Laten wij echter door ongeregelde zorg en arbeid onze straf niet zwaarder maken dan God haar gemaakt heeft, maar er ons veeleer op toeleggen onze last te verlichten en ons zweet af te wissen door in alles Gods voorzienigheid op te merken en weldra onze rust te verwachten.

2. Zijn voedsel zal voortaan - in vergelijking met hetgeen het geweest is - onaangenaam voor hem worden.
a. De stof, waaruit zijn voedsel bestaat, is veranderd: hij moet nu het kruid des velds eten, en niet langer onthaald worden op de lekkernijen van de hof van Eden. Daar hij zich door de zonde als de beesten gemaakt heeft, die vergaan, wordt hij nu met hen tot een medegerechtigde op de weide gemaakt, zal het kruid te smaken krijgen als de ossen, totdat hij bekend zal hebben, dat de hemel heerst.
b. Er is een verandering in de manier, waarop hij het eet, met smart, vers 17, en in het zweet zijns aanschijns, vers 19, moet hij er van eten. Adam kon niet anders dan al de dagen zijns levens met smart eten, gedenkende aan de verbodene vrucht, die hij had gegeten, en de schuld en de schande, die hij er door op zich geladen heeft.
Merk hier op:
A. Dat het menselijk leven blootgesteld is aan velerlei rampen en ellende, die de armelijke overblijfselen van zijn genot en genoegen zeer vergallen, er zijn sommigen, die nooit met genoegen eten, Job 21:25 vanwege ziekte of droefgeestigheid, allen, zelfs de beste, hebben reden om te eten met smart vanwege de zonde, en allen, zelfs de gelukkigste in deze wereld, hebben bittere bijmengselen in hun vreugde, gehele troepen van krankheden, rampen, de dood in allerlei gestalten, zijn met de zonde in de wereld gekomen, en blijven haar verwoesten.
B. Dat in al de treurige gevolgen van de zonde de rechtvaardigheid Gods erkend moet worden: Wat klaagt dan een levend mens? Toch is er ook in dit deel van het vonnis nog een mengsel van barmhartigheid. Hij zal zweten, maar zijn arbeid en zwoegen zullen zijn rust te zoeter maken, als hij wederkeert tot zijn aarde, als tot zijn bed, hij zal treuren, maar hij zal niet verhongeren, hij zal smart hebben, maar in die smart zal hij brood eten, dat zijn hart zal versterken onder zijn smart. Hij is niet veroordeeld, om, gelijk de slang, stof te eten, alleen om het kruid des velds te eten.

3. Zijn leven zal ook slechts kort zijn. In aanmerking genomen hoe vol van moeite zijn dagen zijn, is het een gunst voor hem, dat zij weinige zijn. Daar echter de dood schrikkelijk is voor de natuur, (ja, al is ook het leven onaangenaam) wordt hiermede het vonnis besloten. "Gij zult wederkeren tot de aarde, waaruit gij genomen zijt, uw lichaam, dat deel van u, dat uit de aarde genomen was, zal ertoe wederkeren, want gij zijt stof." Dat verwijst naar:
a. De eerste oorsprong van zijn lichaam, het was gemaakt uit stof, ja het was stof gemaakt, en was dit nog, zodat er niets meer nodig was dan het herroepen van de schenking van de

onsterfelijkheid, en een terugtrekken van de kracht, die gegeven was, om het te ondersteunen, en dan zal hij natuurlijkerwijs tot stof wederkeren.
Of: b. Naar de tegenwoordige verdorvenheid en ontaarding van zijn geest. Gij zijt stof, dat is: uw kostelijke ziel is nu verloren en begraven in het stof van het lichaam, in het slijk van het vlees, zij was geestelijk en hemels gemaakt, maar zij is vleselijk en aards geworden. Zijn oordeel luidt dus: tot stof zult gij wederkeren. Uw lichaam zal verlaten worden door uw ziel, en zelf een klomp stof worden, en dan zal het in het graf worden gelegd, de geschikte plaats er voor, en zich met het stof van de aarde vermengen, ons stof, Psalm 104:29.

Merk hier op:
A. Dat de mens een gering, broos wezen is, klein als stof, het stofje aan de weegschaal, licht als stof, lichter, dat is minder, dan de ijdelheid, zwak als stof, en van geen vastigheid - onze sterkte is niet de sterkte van stenen, Hij die ons gemaakt heeft, neemt dit in aanmerking en "gedenkt, dat wij stof zijn,' Psalm 103:14. De mens is voorzeker het "hoofddeel van het stof van de wereld," Spreuken 8:26, maar toch is hij stof.
B. Dat hij een sterfelijk, stervend schepsel is, dat zich heen spoedt naar het graf. Het stof kan voor een wijle opgeheven worden tot een wolkje, en zolang het dan opgehouden wordt door de wind, die het opgeheven heeft, kan het groot en van belang schijnen, maar als de kracht daarvan uitgeput is, dan valt het weer, en keert terug tot de aarde, vanwaar het opgeheven werd, zo'n ding is de mens, een groot man is slechts een grote massa stof, en moet wederkeren tot zijn aarde.
C. Dat de zonde de dood in de wereld gebracht heeft, indien Adem niet had gezondigd, hij zou niet gestorven zijn, Romeinen 5:12. God heeft aan Adam een vonk van onsterfelijkheid toevertrouwd, die hij door een geduldig volharden in goed doen, tot een eeuwigdurende vlam zou hebben kunnen aanblazen, maar door moedwillig te zondigen heeft hij haar dwaas uitgedoofd, en nu is de dood de bezoldiging van de zonde, en de zonde de prikkel des doods.

Wij moeten van dit onderwerp, nl. het vonnis, uitgesproken over onze eerste ouders, waarbij wij allen zo nauw betrokken zijn, en waaronder wij tot op de huidige dag nog lijden, niet afstappen, voor wij nog twee dingen overwogen hebben.
Ten eerste. Hoe juist en gepast de treurige gevolgen van de zonde op de ziel van Adam en zijn zondig nageslacht zijn voorgesteld en afgebeeld door dit vonnis, waarin ook misschien meer opgesloten ligt dan wij wel weten. Hoewel slechts de smart en ellende genoemd worden, die het lichaam betreffen, waren zij toch een voorbeeld van geestelijke ellende, van de vloek die doordrong tot de ziel.

1. De smarten van een vrouw in barensnood stellen de verschrikkingen en folteringen voor van een schuldig geweten, dat ontwaakt is tot het besef van de zonde, door de ontvangenis van lusten worden deze smarten zeer vermenigvuldigd, en vroeg of laat, zullen zij de zondaar overvallen als de weeën van een vrouw in barensnood, die niet vermeden kunnen worden.

2. De staat van onderworpenheid, waartoe de vrouw gebracht was, stelt het verlies voor van de geestelijke vrijheid, en de vrijheid van wil, dat de uitwerking is van de zonde. De heerschappij van de zonde in de ziel wordt vergeleken bij die van een man over zijn vrouw, Romeinen 7:1 5, des zondaars begeerte gaat er naar uit, want hij bemint zijn slavernij, en zij heerst over hem.

3. De vloek van de onvruchtbaarheid, die over de aarde gebracht was, en haar voortbrengen van distels en doornen, zijn een juiste voorstelling van de onvruchtbaarheid van een

geheel overgroeid met doornen en distels, en daarom is zij "nabij de vervloeking," Hebreeën 6:8.

4. Het zwoegen en zweten duiden de moeilijkheid aan, waaronder de mens, door de zwakheid van het vlees, in de dienst van God arbeidt en het werk van de Godsdienst verricht, zó zwaar en moeilijk is het nu geworden, om "in te gaan tot het koninkrijk van de hemelen." 5. Het bitter worden van zijn voedsel duidt aan hoe de ziel gebrek heeft aan de liefelijkheid van Gods gunst, die leven is en het brood des levens.

6. Evenals het lichaam keert de ziel weer tot het stof van deze wereld, haar neiging is daarheen, zij is aardsgezind, Johannes 3:31.

Ten tweede. Hoe bewonderenswaardig de genoegdoening van onze Heere Jezus door Zijn dood en lijden beantwoord heeft aan het vonnis, dat hier over onze eerste ouders werd geveld!
1. Zijn met de zonde smarten als die van een vrouw in arbeid in de wereld gekomen? Wij lezen van de arbeid van Christus' ziel, Jesaja 53:1 de smarten des doods, die Hij had geleden worden genoemd, Handelingen 2:24, de smarten van een vrouw in barensnood.
2. Is met de zonde onderworpenheid gekomen? Christus is geworden onder de wet, Galaten 4:4.
3. Is met de zonde de vloek gekomen? Christus is een vloek voor ons gemaakt, Hij is een vloekdood gestorven, Galaten 3:13.
4. Zijn met de zonde de doornen gekomen? Hij is om onzentwil met doornen gekroond.
5. Is met de zonde zweet gekomen? Hij heeft voor ons gezweet als grote droppelen bloeds.
6. Is met de zonde smart gekomen? Hij was een Man van smarten, in Zijn doodsbenauwdheid was Zijn ziel geheel bedroefd.
7. Is met de zonde de dood gekomen? Hij is gehoorzaam geworden tot de dood. Aldus is de pleister zo groot als de wonde, geloofd zij God voor Jezus Christus.

Genesis 3:20
God had aan de man een naam gegeven en hem Adam, dat is: rode aarde, genoemd. Ten teken van zijn heerschappij heeft Adam een naam gegeven aan de vrouw, en haar Eva dat is: Leven, genoemd. Adam draagt de naam van het stervende lichaam, Eva die van de levende ziel. De reden voor die naam wordt hier opgegeven, sommigen denken, door Mozes, de geschiedschrijver, anderen, door Adam zelf, omdat zij was, dat is: zijn zou, de moeder van alle levenden. Te voren had hij haar Isha, Vrouw, genoemd, als echtgenote hier noemt hij haar Eva, Leven, als moeder. Indien dit nu gedaan was:

1. Door Goddelijke leiding, of aanwijzing, dan was het een voorbeeld van Gods gunst, en, zoals de nieuwe namen, gegeven aan Abraham en Sara, was het een zegel des verbonds, en een verzekering aan hen, dat Hij, niettegenstaande hun zonde, en Zijn ongenoegen hierover, de zegen niet had teruggenomen, waarmee Hij hen gezegend had: Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt. Het was ook een bevestiging van de belofte, nu gegeven, dat het Zaad van de vrouw, van deze vrouw, de kop van de slang zou vermorzelen.

2. Indien Adam het uit zich zelf gedaan heeft, dan was het een voorbeeld van zijn geloof aan het woord van God. Het was ongetwijfeld niet gedaan, zoals sommigen vermoed hebben, in minachting en bij wijze van trotsering van de vloek, maar veeleer in nederig vertrouwen en steunen op de zegen:
a. De zegen van een opschorting van het vonnis, in bewondering van de lankmoedigheid

niet terstond de fontein van het menselijk leven heeft doen opdrogen, omdat zij geen andere dan verontreinigde, vergiftigde stromen kon uitzenden.
b. De zegen van een Verlosser, het beloofde Zaad, waarop Adam het oog had, toen hij zijn vrouw Eva, Leven, noemde, want Hij zal het Leven zijn van alle levenden, en in Hem zullen alle geslachten van de aarde gezegend worden, in welke hoop hij aldus juicht en triomfeert.

Genesis 3:21
Hier hebben wij nog een voorbeeld van Gods zorg betreffende onze eerste ouders, niettegenstaande hun zonde. Hoewel Hij Zijn ongehoorzame kinderen kastijdde en hen onder de tekenen van zijn ongenoegen plaatste, onterft Hij hen toch niet, maar, als een teder Vader voorziet Hij hen van de kruiden des velds voor hun voedsel, en voor rokken van vellen voor hun kleding, alzo heeft de vader voorzien voor de tot hem weergekeerde verloren zoon, Lukas 15:22, 23. Indien het de Heere behaagd had hen te doden, dan zou Hij dit niet voor hen gedaan hebben.
Merk op: 1. Dat de kleren gekomen zijn met de zonde. Wij zouden ze niet nodig gehad hebben, hetzij tot beschutting of tot betamelijkheid, indien de zonde ons niet naakt had gemaakt tot onze schande. Weinig reden hebben wij dus om hoogmoedig te zijn op onze kleren, die slechts de kentekenen zijn van onze armoede en eerloosheid.

2. Dat toen God voor onze eerste ouders kleren gemaakt heeft, Hij ze warm en sterk gemaakt heeft, maar grof en zeer eenvoudig, geen kleren van scharlaken, maar rokken van vellen. Hun kleren waren gemaakt niet van zijde en satijn, maar van eenvoudige vellen, niet gegarneerd noch geborduurd, met geen van de versierselen, die de dochters van Sion later verzonnen, en waarop zij zich verhovaardigden. Laten de behoeftigen, die armelijk gekleed zijn, hieruit leren, om niet te klagen, voedsel en deksel hebbende, moeten zij daarmee vergenoegd zijn, zij zijn even goed voorzien als Adam en Eva, en laten de rijken, die fraai gekleed zijn, hieruit leren, om hun versiersel niet te laten bestaan in hetgeen uiterlijk is, 1 Petrus 3:3.

3. Dat God dankbaar erkend moet worden, niet alleen omdat Hij ons voedsel geeft, maar ook omdat Hij ons kleren geeft, Hoofdstuk 28:20. "De wol en het vlas zijn Zijner, zowel als het koren en de most," Hosea 2:7.

4. In deze rokken van vellen lag een betekenis. De dieren, waarvan de huiden afkomstig waren, moesten gedood worden, gedood worden voor hun ogen, om hun te tonen wat de dood is, en (gelijk wij het hebben in Prediker 3:18) opdat zij zullen zien, dat zij als de beesten zijn op zich zelf, sterfelijk en stervende. Men veronderstelt, dat zij niet geslacht worden om tot voedsel te dienen, maar tot offerande, als type en afschaduwing van het Grote Offer, dat in het laatste einde van de wereld eens voor altijd geofferd zou worden. Het eerste wat dus stierf was een offer, of Christus in type, die daarom gezegd wordt te zijn "het Lam dat geslacht is van de grondlegging van de wereld." Deze offeranden waren verdeeld tussen God en de mens ten teken van verzoening, het vlees werd Gode geofferd, een geheel brandoffer, de huiden werden aan de mens gegeven voor zijn kleding, beduidende dat, daar Jezus Christus zich Gode tot een liefelijker reuk geofferd heeft, wij ons met Zijn gerechtigheid moeten bekleden als met een gewaad, opdat de schaamte van onze naaktheid niet zichtbaar worde. Adam en Eva maakten zich schorten van vijgenbladeren, een deksel, te smal om er zich onder te voegen, Jesaja 28:20. Zo zijn ook al de lompen van onze eigen gerechtigheid. Maar God maakte hun rokken van vellen, ruim en sterk, en duurzaam, en voor hen geschikt. Zodanig is de gerechtigheid van Christus, daarom: "doet aan de Heere Jezus Christus."

Genesis 3:22–24

Het vonnis over de overtreders uitgesproken zijnde, hebben wij nu ten dele, de tenuitvoerlegging er van.
Merk hier op:

I. Hoe zij rechtvaardig onteerd en beschaamd werden voor God en de heilige engelen door dat ironisch verwijt betreffende de uitslag van hun onderneming: "Zie, de mens is geworden als een onzer, kennende het goed en het kwaad. Een fraaie god is hij geworden! Zie eens waartoe hij is gekomen door zijn eten van verboden vruchten, hoe hij verhoogd is, welk voordeel hij heeft verkregen!" Dit was gezegd om hen te doen ontwaken en hen te verootmoedigen, hen tot het besef te brengen van hun zonde en dwaasheid, en tot berouw er over, opdat zij, ziende hoe ellendig zij bedrogen uitgekomen zijn door de raad van de duivel te volgen, van nu voortaan het geluk, dat God aanbiedt, zullen zoeken op de weg, die Hij aanwijst. "God maakt hun aangezicht aldus vol van schande, opdat zij Zijn naam zoeken," Psalm 83:17. Hij brengt hen tot die beschaming om hen te bekeren. Ware boetvaardigen zullen dit verwijt richten tot zich zelf: "Wat vrucht heb ik nu van de zonde? Romeinen 6:21. Heb ik verkregen, wat ik mij dwaselijk op een zondige weg heb beloofd? Neen, neen, het is niet gebleken te zijn wat het voorgaf te zijn, maar wel het tegendeel." II. Hoe zij rechtvaardig uit het paradijs gebannen werden, hetgeen een deel was van het vonnis, en opgesloten lag in dit: Gij zult het kruid des velds eten.

Hier hebben wij:
1. De reden, die God opgaf, waarom Hij hen buitensloot van het paradijs: niet alleen omdat hij zijn hand had uitgestrekt en van de boom van de kennis had genomen, dat zijn zonde was, maar opdat hij niet wederom zijn hand zal uitstrekken, en ook van de boom des levens zal nemen, (dat hem nu door de wet verboden is) en van die boom zal durven eten, en aldus een Goddelijk sacrament zou ontheiligen, en een Goddelijk vonnis zou trotseren, en zich dan nog zou vleien met de waan, dat hij er eeuwig door zou leven.
Merk op:
a. Er is in hen die zich het wezen van de Christelijke voorrechten onwaardig hebben gemaakt, een dwaze neiging om zich aan de tekenen en schaduwen er van vast te klemmen. Velen, die niet houden van de voorwaarden van het verbond, zijn toch, ter wille van hun reputatie, zeer gesteld op de zegelen er van.
b. Het is niet slechts rechtvaardig, dat zij aan de zodanigen ontzegd worden, maar het is ook een vriendelijkheid voor hen, want door zich aan te matigen hetgeen, waarop zij geen recht hebben, beledigen zij God en verzwaren zij nog hun zonde, en door hun hoop te bouwen op een verkeerd fundament, maken zij hun bekering des te meer moeilijk, en hun verderf nog meer ellendig.

2. De methode, die God volgde, toen Hij hem deze scheidbrief gaf, en hem van deze lusthof buitensloot. Hij dreef hem uit, en hield hem buiten.
a. Hij dreef hem uit, van de hof naar het veld. Twee maal wordt hier melding van gemaakt, vers 23. Hij zond hem weg, en dan in vers 24, Hij dreef hem uit. God gebood hem weg te gaan, zei hem, dat dit geen plaats voor hem was, dat hij de hof niet langer in bezit zou hebben, maar hij beminde de plaats te veel om er gewillig van te scheiden, en daarom dreef God hem uit, deed hem er van uitgaan of hij wilde of niet. Dat betekende het buitensluiten van hem, en van geheel zijn zondig geslacht, van die gemeenschap met God, die de zaligheid en heerlijkheid was van het paradijs, het teken van Gods gunst jegens hem en Zijn verlustiging in de mensenkinderen in hun staat van onschuld, hadden nu opgehouden, de mededelingen van Zijn genade werden hem onthouden, en Adam werd zwak en als andere mensen, evenals

verminderd, verloren, en de gemeenschap, die bestaan had tussen de mens en zijn Maker was verbroken en opgeheven. Hij werd uitgedreven, als een, die deze eer niet waardig was en onbekwaam was tot deze dienst. Aldus hebben hij en geheel het mensdom door de val de gemeenschap met God verbeurd en verloren. Maar waarheen zond Hij hem, toen Hij hem uit Eden verdreef? Hij zou hem met volle recht van de wereld hebben kunnen verjagen, Job 18:18, maar Hij verjoeg hem slechts uit de hof. Hij zou hem met volle recht in de hel hebben kunnen werpen, zoals de engelen, die gezondigd hebben, dit waren, toen zij van het hemelse paradijs buitengesloten werden, 2 Petrus 2:4. Maar de mens werd slechts heengezonden om de aarde te bebouwen, waaruit hij genomen was. Hij werd gezonden naar een plaats van arbeid en zwoegen, niet naar een plaats van de pijniging. Hij werd gezonden naar de grond, niet naar het graf, naar het werkhuis, niet naar de kerker, om de ploeg te hanteren, niet om een keten voort te slepen. Zijn bebouwen van de grond zal hierdoor beloond worden, dat hij van de vruchten er van zal eten, en zijn omgang met de aarde, waaruit hij genomen was, zal dienen om hem nederig te houden, en hem aan zijn einde te doen denken.
Merk dan op, dat hoewel onze eerste ouders buitengesloten werden van de voorrechten van hun staat van de onschuld, zij toch niet aan de wanhoop waren prijs gegeven. Gods gedachten van de liefde bestemde hen voor een nieuwe proeftijd op nieuwe voorwaarden.

b. Hij hield hem er buiten, en ontnam hem alle hoop van er weer in te komen, want Hij stelde cherubim tegen het Oosten des hofs van Eden, Gods heirscharen, gewapend met een ontzaglijke en onweerstaanbare macht, voorgesteld door een vlammig lemmer eens zwaards, dat zich naar alle zijden omkeerde, aan die zijde van de hof, die het dichtst bij de plaats was waar Adam heengezonden was, om de weg te bewaren, die naar de boom des levens voerde, zodat hij er noch tersluiks, noch met geweld kon binnendringen, want wie kan zich een toegang banen, waar een engel de wacht houdt om de toegang te beletten?

Dit nu gaf aan Adam te kennen:
(1). Dat God misnoegd op hem was, wèl had Hij genade voor hem weggelegd, maar voor het ogenblik was Hij vertoornd op hem, was Hij hem ten vijand verkeerd, en streed Hij tegen hem, want hier was een uitgetrokken zwaard, Numeri 22:23, en Hij was hem een verterend vuur, want het was een vlammig zwaard.
(2). Dat de engelen krijg tegen hem voerden, geen vrede met het hemelse heir, zolang hij in opstand was tegen hun en onze Heere.
(3). Dat de weg tot de boom des levens afgesloten was, die weg namelijk, waarop hij in het eerst gesteld was, de weg van vlekkeloze onschuld. Er is niet gezegd, dat de cherubim gesteld waren om hem en de zijnen voor eeuwig van de boom des levens te weren: (Gode zij dank er is ons een paradijs voorgesteld, en een boom des levens in het midden er van, in de hoop waarvan wij ons verblijden) maar zij waren gesteld om die weg naar de boom des levens te bewaren, waarin zij tot nu toe geweest waren, dat is: van nu voortaan was het ijdel voor hem en de zijnen, om gerechtigheid, leven en zaligheid te verwachten krachtens het eerste verbond, want dat was onherstelbaar verbroken daarop kon niet meer gepleit worden, daaraan kon nooit meer voordeel of weldaad ontleend worden. Het gebod van dat verbond overtreden zijnde, is de vloek er van in volle kracht, het laat geen plaats voor berouw, maar allen zijn wij verloren, indien wij naar dat verbond geoordeeld moeten worden. God heeft dit aan Adam bekend gemaakt, niet om hem tot wanhoop te brengen, maar om hem dienst te bewijzen door hem op te wekken om leven en zaligheid te verwachten van het beloofde Zaad, door wie het vlammig zwaard wordt weggenomen, God en Zijn engelen zijn met ons verzoend, een verse en levende weg naar het heiligdom is ons ingewijd en geopend.

HOOFDSTUK 4.

1 En Adam bekende Heva, zijn huisvrouw, en zij werd zwanger, en baarde, Kain, en zeide: Ik heb een man van de HEERE verkregen! 2 En zij voer voort te baren zijn broeder Habel; en Habel werd een schaapherder, en Kain werd een landbouwer. 3 En het geschiedde ten einde van enige dagen, dat Kain van de vrucht des lands de HEERE offer bracht. 4 En Habel bracht ook van de eerstgeborenen zijner schapen, en van hun vet. En de HEERE zag, Habel en zijn offer aan; 5 Maar Kain en zijn offer zag Hij niet aan. Toen ontstak Kain zeer, en zijn aangezicht verviel. 6 En de HEERE zeide tot Kain: Waarom zijt gij ontstoken, en waarom is uw aangezicht vervallen? 7 Is er niet, indien gij weldoet, verhoging? en zo gij niet weldoet, de zonde ligt aan de deur. Zijn begeerte is toch tot u, en gij zult over hem heersen.

8 En Kain sprak met zijn broeder Habel; en het geschiedde, als zij in het veld waren, dat Kain tegen zijn broeder Habel opstond, en sloeg hem dood. 9 En de HEERE zeide tot Kain: Waar is Habel, uw broeder? En hij zeide: Ik weet het niet; ben ik mijns broeders hoeder? 10 En Hij zeide: Wat hebt gij gedaan? daar is een stem des bloeds van uw broeder, dat tot Mij roept van de aardbodem. 11 En nu zijt gij vervloekt van de aardbodem, die zijn mond heeft opengedaan, om uws broeders bloed van uw hand te ontvangen. 12 Als gij de aardbodem bouwen zult, hij zal u zijn vermogen niet meer geven; gij zult zwervende en dolende zijn op aarde. 13 En Kain zeide tot de HEERE: Mijn misdaad is groter, dan dat zij vergeven worde. 14 Zie, Gij hebt mij heden verdreven van de aardbodem, en ik zal voor Uw aangezicht verborgen zijn; en ik zal zwervende en dolende zijn op de aarde, en het zal geschieden, dat al wie mij vindt, mij zal doodslaan.

15 Doch de HEERE zeide tot hem: Daarom, al wie Kain doodslaat, zal zevenvoudig gewroken worden! En de HEERE stelde een teken aan Kain; opdat hem niet versloeg al wie hem vond. 16 En Kain ging uit van het aangezicht des HEEREN; en hij woonde in het land Nod, ten oosten van Eden.

17 En Kain bekende zijn huisvrouw, en zij werd bevrucht en baarde Henoch; en hij bouwde een stad, en noemde de naam dier stad naar de naam zijns zoons, Henoch. 18 En aan Henoch werd Hirad geboren; en Hirad gewon Mechujael; en Mechujael gewon Methusael; en Methusael gewon Lamech. 19 En Lamech nam zich twee vrouwen; de naam van de eerste was Ada, en de naam van de andere Zilla. 20 En Ada baarde Jabal; deze is geweest een vader dergenen, die tenten bewoonden, en vee hadden. 21 En de naam zijns broeders was Jubal; deze was de vader van allen, die harpen en orgelen handelen. 22 En Zilla baarde ook, Tubal - kain, een leermeester van allen werker in koper en ijzer; en de zuster van Tubal - kain was Naema. 23 En Lamech zeide tot zijn vrouwen Ada en Zilla: Hoort mijn stem, gij vrouwen van Lamech! neemt ter ore mijn rede! Voorwaar, ik sloeg wel een man dood, om mijn wonde, en een jongeling, om mijn buile! 24 Want Kain zal zevenvoudig gewroken worden, maar Lamech zeventigmaal zevenmaal. 25 En Adam bekende wederom zijn huisvrouw, en zij baarde een zoon, en zij noemde zijn naam Seth; want God heeft mij, sprak zij, een ander zaad gezet voor Habel; want Kain heeft hem doodgeslagen. 26 En denzelven Seth werd ook een zoon geboren, en hij noemde zijn naam Enos. Toen begon men de Naam des HEEREN aan te roepen.

In dit hoofdstuk hebben wij beide de WERELD en de KERK in een gezin, een klein gezin, en een proeve van de aard en toestand van beiden in latere eeuwen, ja in alle eeuwen, tot aan het einde der tijden. Evenals geheel het mensdom voorgesteld en vertegenwoordigd werd door Adam, zo is ook de grote onderscheiding van het mensdom in heiligen en zondaars, Godvruchtigen en goddelozen, de kinderen van God en de kinderen van de boze, hier voorgesteld en vertegenwoordigd door Kaïn en Abel, en wordt reeds vroeg een voorbeeld gegeven van de vijandschap, die onlangs gesteld was tussen het Zaad van de vrouw en het zaad van de slang. Wij hebben hier,

I. De geboorte, de namen van, en het bedrijf, uitgeoefend door, Kaïn en Abel, vers 1, 2.
II. Hun Godsdienst, en de voorspoed, het welslagen, dat zij er in hadden, vers 3, 4 en een gedeelte van vers 5.
III. Hoe Kaïn vertoornd was op God, en hoe hij wegens die toorn bestraft werd, vers 5 - 7.
IV. De moord van Kaïn op zijn broeder, en het proces tegen hem wegens die moord. De

1. Zijn beschuldiging, vers 9, eerste gedeelte.
2. Zijn verweer, vers 9, laatste gedeelte.
3. Zijn schuldigverklaring, vers 10.
4. Het vonnis over hem uitgesproken, vers 11, 12.
5. Zijn klacht over het vonnis, vers 13, 14.
6. De bekrachtiging van het vonnis, vers 15.
7. De tenuitvoerlegging van het vonnis, vers 15 - 16.

V. Het gezin en het nageslacht van Kaïn, vers 17 - 24.

VI. De geboorte van een andere zoon, en van een kleinzoon van Adam, vers 25, 26.

Genesis 4:1 - 2

Adam en Eva hadden veel zonen en dochters Hoofdstuk 5:4, maar Kaïn en Abel schijnen de twee oudsten geweest te zijn, en sommigen denken, dat zij tweelingen waren, en, gelijk Ezau en Jakob, heeft God de oudste gehaat en de jongste liefgehad. Hoewel God hen uit het paradijs had verdreven, heeft Hij hen toch niet als kinderloos aangemerkt, maar om te tonen, dat Hij nog andere zegeningen voor hen had weggelegd, bewaarde Hij hun het voorrecht, de weldaad, van die eerste zegen, de vermenigvuldiging. Hoewel zij zondaren waren, ja, hoewel zij de verootmoediging en de smart gevoelden van boetvaardigen, hebben zij zich toch niet als troosteloos aangemerkt, daar zij de belofte hadden van een Zaligmaker, die hun tot steun was. Wij hebben hier:

I. De namen van hun twee zonen. Kaïn betekent bezit, want toen Eva hem gebaard had, zei zij met vreugde en dankbaarheid, en in grote verwachting en hoop*: Ik heb een man van de Heere verkregen.*

Merk hier op: Kinderen zijn gaven van God, en Hij moet erkend worden in het bouwen van ons gezin, ons geslacht. Het verdubbelt en heiligt ons genot in hen, als wij hen van de hand des Heeren tot ons zien komen, die de werken en de gaven van Zijn hand niet zal laten varen. Hoewel Eva hem gebaard had met de smarten, die de gevolgen waren van de zonde, heeft zij de bewustheid niet verloren van de genade in haar smarten. Zegeningen en vertroostingen, al zijn zij niet zonder bijmengsel van smart, zijn meer dan wij verdienen, en daarom moeten onze dankzeggingen niet verzwolgen worden door onze klachten. Velen koesteren de mening dat Eva in de waan verkeerde, dat deze zoon het beloofde Zaad was, en dat zij daarom aldus juichte in zijn bezit, de zinsnede kan ook inderdaad als volgt gelezen worden: Ik heb een man verkregen, de Heere, God - mens. Indien dit zo is, dan heeft zij zich deerlijk vergist, evenals Samuël, toen hij zei: "Zeker is deze voor de Heere, Zijn gezalfde," 1 Samuel 16:6. Wie kan, als kinderen geboren worden, voorzien wat zij zijn zullen? Hij, van wie gedacht werd, dat hij een man was, de Heere, of tenminste een man van de Heere, en als priester van het gezin, tot Zijn dienst, is een vijand geworden van de Heere. Hoe minder wij van schepselen verwachten, hoe draaglijker de teleurstellingen zullen wezen.

2. Abel betekent *ijdelheid.* Toen zij dacht in Kaïn het beloofde Zaad verkregen te hebben was zij zó ingenomen met die bezitting, dat een andere zoon slechts ijdelheid voor haar was. Voor hen, die deel hebben aan Christus en voor wie Hij alles in alles is, zijn andere dingen als niets. Het geeft ook te kennen, dat hoe langer wij in deze wereld leven, hoe meer wij er de ijdelheid van zien, wat wij in het eerst zo hoog gewaardeerd hebben als een bezitting, wordt ons later onverschillig, als een nietigheid. Met de naam, die aan deze zoon gegeven werd, wordt het gehele geslacht van de mensen aangeduid, Psalm 39:5. Immers is een ieder mens, hoe vast hij staat, enkel ijdelheid. Laten wij er naar streven om zo wel ons zelf als anderen aldus te zien. De jeugd en de jonkheid is ijdelheid.

II. Waar Kaïn en Abel zich mee bezig hielden.
Merk op:
1. Dat zij beide een beroep hadden, een bedrijf uitoefenden. Hoewel zij de vermoedelijke erfgenamen van de wereld waren, van edele geboorte waren en grote bezittingen hadden, zijn zij toch niet in ledigheid grootgebracht. God heeft hun vader, zelfs in de staat van de onschuld, een beroep gegeven, en hij gaf hun er een. Het is de wil van God, dat een ieder van ons iets te doen heeft in deze wereld. Ouders behoren hun kinderen voor het een of ander beroep op te leiden. "Geef hun een Bijbel en een beroep", zei de godvruchtige Ds. Dodd, "en God zij met hen".

2. Hun werk was van verschillende aard, opdat zij, naar de behoefte ertoe zich voordeed, ruilhandel met elkaar konden drijven. De leden van het staatslichaam hebben elkaar nodig, en de wederzijdse liefde wordt ondersteund door onderling verkeer.

3. Hun werkzaamheden stonden in verband met het bedrijf van de landman, het beroep van hun vader, een noodzakelijk beroep, want de koning zelf wordt van het veld gediend, maar een zwaar beroep, dat voortdurende zorg en oplettendheid vereist. Heden ten dage wordt het als een laag, gering beroep gezien, de armsten des lands dienen tot wijngaardeniers en akkerlieden, Jeremia 52:16. Maar het was er verre vandaan, dat dit beroep een oneer voor hen was, veeleer waren zij er een eer voor.

4. Naar de volgorde in het verhaal schijnt Abel, hoewel hij de jongere broeder was, het eerst in zijn beroep gekomen te zijn, en waarschijnlijk heeft zijn voorbeeld Kaïn tot het zijne gebracht.

5. Abel koos het beroep dat het gunstigst was voor nadenken en Godsdienstzin, als zodanig is het herdersleven altijd beschouwd geworden. Mozes en David hebben schapen gehoed, en in hun eenzaamheid gemeenschap geoefend met God. Dat beroep, en die levenstoestand zijn het best voor ons en moeten door ons gekozen worden, die het best zijn voor onze ziel, ons het minst blootstellen aan zonde, en ons de meeste gelegenheid geven om God te dienen en ons in Hem te verlustigen.

Genesis 4:3 - 5
Hier is:

I. De Godsdienstoefening van Kaïn en Abel. Ten einde van enige dagen, toen zij enige vorderingen hadden gemaakt in hun verschillende beroepen, hetzij aan het einde van het jaar, toen zij hun oogstfeest vierden, of misschien bij gelegenheid van een jaarlijkse vastendag ter gedachtenis van de val, of aan het einde van de dagen van de week, op de zevende dag, die de sabbat was - op de een of andere tijd, brachten Kaïn en Abel tot Adam, als de priester van het gezin, ieder een offer voor de Heere, waarvoor, naar wij reden hebben te denken, een Goddelijke aanwijzing aan Adam was gegeven, als een teken van Gods gunst jegens hem, en Zijn gedachten van liefde voor hem en de zijnen, niettegenstaande hun afval. God wilde aldus Adams geloof in de belofte beproeven, en zijn gehoorzaamheid aan de wet ter herstelling, hiermede wilde Hij een gemeenschap onderhouden tussen de hemel en de aarde, en een schaduw geven van toekomende goederen.
Merk hier op:
1. Dat de Godsverering geen nieuw verzinsel is, maar een aloude instelling. Dat is "hetgeen van de beginne was," 1 Johannes 1:1, het is de goede weg, Jeremia 6:16. De stad onzes Gods

is in waarheid "de vrolijk huppelende stad, welker oudheid wel van oude dagen af is," Jesaja 23:7. De waarheid was voor de dwaling en de Godsvrucht voor de goddeloosheid.

2. Dat het goed is voor kinderen, om in hun jeugd wel onderwezen te worden, reeds op tijd te worden gewend aan het bijwonen van de Goddelijke eredienst, opdat zij, wanneer zij in staat worden om voor zich zelf te handelen, uit eigen beweging Gode een offer brengen. In deze lering en vermaning des Heeren moeten ouders hun kinderen opvoeden, Efeziërs 6:4, Genesis 18:19.

3. Dat wij, een ieder van ons God, moeten eren met hetgeen wij hebben, naardat wij welvaren van Hem verkregen hebben. Naar dat hun beroep en hun bezittingen waren, brachten zij hun offerande, 1 Corinthiërs 16:1,2. "Onze koophandel en ons loon - waarin dit ook moge bestaan - moet de Heere heilig zijn," Jesaja 23:18. Hij moet ontvangen wat Hem er van toekomt in werken van de Godsvrucht en van de barmhartigheid, tot instandhouding van de eredienst en tot ondersteuning van de armen, aldus moeten wij thans een offer brengen met een oprecht hart, en aan zulke offers heeft God een welbehagen.

4. Dat geveinsden en boosdoeners bevonden kunnen worden even ver te gaan in de uitwendige zaken van de Godsdienst, als de beste van Gods volk. Kaïn bracht een offer met Abel, ja, Kaïns offer wordt het eerst genoemd, alsof hij de ijverigste was van de twee. Een geveinsde kan even dikwijls naar de kerk gaan, evenveel bidden, en evenveel aalmoezen geven als een goed Christen, en toch wegens gebrek aan oprechtheid Gode niet welbehaaglijk zijn. De Farizeeër en de tollenaar gingen op in de tempel om te bidden, Lukas 18:10.

II. Het verschillend gevolg van hun Godsdienstige handeling. Hetgeen wij in al onze Godsdienstige daden op het oog moeten hebben is Gods welbehagen, als wij dit verkrijgen, hebben wij voorspoed, maar onze aanbidding is te vergeefs, als wij dit niet verkrijgen, 2 Corinthiërs 5:9. Voor een toeschouwer zouden de offers van Kaïn en Abel beide even goed geschenen hebben. Adam heeft beide aangenomen, maar God niet, want Hij ziet niet zoals de mens ziet, God zag Abel en zijn offer aan, en toonde er Zijn welbehagen in, waarschijnlijk door vuur van de hemel, maar Kaïn en zijn offer zag Hij niet aan. Wij zijn er zeker van, dat er een goede reden was voor dit verschil, de Regeerder van de wereld is wel een vrijmachtig soeverein, maar handelt toch niet willekeurig ten opzichte van Zijn goedkeuring of Zijn afkeuring van wat mensen doen.

1. Er was verschil in het karakter van hen, die de offers brachten. Kaïn was een slecht man, die een slecht leven leidde, onder de heerschappij was van de wereld en het vlees, en daarom was zijn offer "de Heere een gruwel" Spreuken 15:8, een vergeefs offer, Jesaja 1:13. God zag Kaïn zelf niet aan, en daarom zag Hij ook zijn offer niet aan, zoals de wijze van uitdrukking te kennen geeft. Maar Abel was een rechtvaardig man, hij wordt de rechtvaardige Abel genoemd, Mattheüs 23:35. Zijn hart was oprecht, en zijn leven Godvruchtig, hij was een van hen, "die Gods aangezicht aanschouwt," Psalm 11:7, en wier gebed daarom "Zijn welgevallen is," Spreuken 15:8. God zag hem aan als een heilig man, en daarom zag Hij zijn offer aan als een heilige offerande. De boom moet goed zijn, anders kunnen de vruchten de hart doorgrondende God niet welbehaaglijk zijn.

2. Er was een verschil in de offers, die zij brachten. Uitdrukkelijk wordt in Hebreeën 11:4 gezegd, dat Abel een meerdere offerande Gode geofferd heeft dan Kaïn, hetzij dat zij:
a. Meerder was in aard, of wezen. Kaïns offer was slechts een offer van de erkentenis,

zouden, voor zo veel ik weet, ook in de staat van de onschuld geofferd zijn kunnen worden, maar Abel bracht een zoenoffer, het bloed was gestort tot vergeving van zonde, waarmee hij zich als zondaar erkende, Gods toorn afbiddende, en om Zijn gunst smekende in een Middelaar, of:

b. In de hoedanigheid van het offer. Kaïn bracht van de vrucht van het land, wat hem voor de hand kwam, wat hij niet nodig had voor zich zelf of wat niet verkoopbaar was, maar Abel was kieskeurig in zijn offerande, niet het kreupele of het magere, of het uitschot, maar de eerstgeborenen van Zijn schapen, de beste die hij had, en van hun vet, het beste van die besten. Vandaar dat de Hebreeuwse wetgeleerden als algemene regel stellen, dat al hetgeen voor de naam is van de goede God, het schoonste en het beste moet wezen. Het is passend dat Hij, die de Eerste en de Beste is, het eerste en het beste heeft van onze tijd, van onze kracht, en van onze dienst.

3. Het grote verschil was dit: Abel offerde in het geloof, en dat deed Kaïn niet. Er was verschil in het beginsel, waaruit zij handelden. Abel offerde met het oog op Gods wil als zijn regel, en Gods eer als zijn doel, en in vertrouwen op de belofte van een verlosser, maar Kaïn deed wat hij deed, omdat hij zijn reputatie wilde ophouden, niet in geloof, en zo is het in zonde voor hem veranderd. Abel was een boetvaardige gelovige, zoals de tollenaar, die gerechtvaardigd afging in zijn huis. Kaïn was niet verootmoedigd, hij vertrouwde op zich zelf, hij was de Farizeeër, die in zichzelf roemde maar voor God niet gerechtvaardigd was.

III. Kaïns misnoegen wegens het onderscheid door God gemaakt tussen zijn offer en dat van Abel. Kaïn was zeer vertoornd, hetgeen zich weldra openbaarde in zijn blik, in geheel zijn voorkomen, want zijn aangezicht verviel, hetgeen niet zo zeer zijn verdriet en zijn ontevredenheid aanduidde, als wel zijn kwaadaardigheid en woede. Zijn somber, stug gelaat, zijn neergeslagen blik verrieden zijn hartstochtelijke toorn, hij droeg zijn boosaardigheid op zijn aangezicht, en het gelaat zijns aangezichts getuigde tegen hem. Deze toorn duidt aan:

1. Zijn vijandschap tegen God, en zijn verontwaardiging wegens het verschil, dat Hij gemaakt had tussen zijn offer en het offer van zijn broeder. Hij had vertoornd moeten wezen op zich zelf, om zijn ongeloof en zijn geveinsdheid, waardoor hij Gods welbehagen had verbeurd, en zijn aangezicht had moeten vervallen van berouw en heilig schaamtegevoel, zoals dat van de tollenaar, "die zelfs de ogen niet wilde opheffen naar de hemel" Lukas 18:13. Maar in plaats daarvan, vaart hij uit tegen God, alsof Hij partijdig en onbillijk was in Zijn goedkeuring en afkeuring, en alsof Hij hem zeer had verongelijkt. Het is een stellig teken van een niet verootmoedigd hart, om vertoornd te wezen wegens de bestraffing, die wij ons zelf door onze zonde op de hals gehaald hebben. De dwaasheid des mensen zal zijn weg verkeren, en om dan het kwaad nog erger te maken, zal "zijn hart zich tegen de Heere vergrammen," Spreuken 19:3.

2. Zijn afgunst op zijn broeder, die de eer had in het openbaar goedkeuring van God te verkrijgen. Hoewel zijn broeder er zelfs niet aan gedacht heeft om hem een blaam aan te wrijven, en ook nu niet over hem spotte om hem te tergen, koesterde hij toch haat tegen hem als tegen een vijand, of, hetgeen op hetzelfde neerkomt, als een mededinger. Het is iets heel gewoons, dat zij, die door hun trotsheden zich de gunst van God onwaardig hebben gemaakt, vertoornd zijn op hen, die er door verwaardigd en onderscheiden werden. De Farizeeën wandelden op deze weg van Kaïn, toen zijzelf niet ingegaan zijn in het koninkrijk Gods en die ingingen verhinderden, Lukas 11:52. Hun oog is boos, omdat hun meesters oog, en het oog van hun mededienstknechten goed is. Afgunst, nijd is een zonde, die zich gewoonlijk zelf ontdekt door het bleke, sombere gelaat, en haar eigen straf met zich brengt in de verrotting

Genesis 4:6 - 7
God redeneert hier met Kaïn om hem te overtuigen van de zonde en dwaasheid van zijn toorn en misnoegen, en hem weer in een goede gemoedsstemming te brengen, opdat meerder kwaad voorkomen zou worden. Het is een voorbeeld van Gods lankmoedigheid en neerbuigende goedheid, dat Hij zó teder sprak met zo'n slechte man, in zo'n slechte zaak, niet willende, dat enigen verloren gaan maar dat zij allen tot bekering komen. Zo heeft de vader van de verloren zoon de zaak besproken met de oudsten zoon Lukas 15:28 en verv., en God met de Israëlieten, die zeiden: "De weg des Heeren is niet recht," Ezechiël 18:25. God wil Kaïn zelf een onderzoek laten instellen naar de reden van zijn misnoegen om dan eens na te gaan, of het een goede reden is. Waarom is uw aangezicht vervallen?
Merk op:

I. Dat God al onze zondige hartstochten en ons misnoegen opmerkt. Er is geen toornige blik, geen afgunstige blik, geen norse of gemelijke blik, die aan Zijn opmerkzaam oog ontsnapt.

II. Dat veel van onze zondige toorn en onrustigheid zou verdwijnen, als wij een streng en onpartijdig onderzoek naar de reden er van gingen instellen. "Waarom ben ik toornig? Is er een reden, een rechtmatige reden voor, een reden, die evenredig is met mijn toorn? Waarom ben ik zo spoedig in toorn ontstoken? Waarom voel ik zo'n heftige toorn? Ben ik zo onverzoenlijk?" Ten einde Kaïn weer tot zich zelf te brengen, wordt hem hier duidelijk gemaakt:

1. Dat hij geen reden had om vertoornd te zijn op God, want dat Hij te werk was gegaan naar de vastgestelde en onveranderlijke regelen van bestuur, passend voor een staat van op de proefstelling. Hij stelt de mensen leven en dood voor, de zegen en de vloek, en dan vergeldt Hij hun naar hun werk, en maakt verschil tussen hen, naar het verschil, dat zij zelf tussen zich gemaakt hebben - zo zal hun oordeel wezen. De regels zijn rechtvaardig, en daarom moeten Zijn wegen, overeenkomstig die regels, recht zijn en Hij zal in Zijn spreken gerechtvaardigd worden. God stelt Kaïn leven voor en een zegen. "Is er niet, als gij wel doet verhoging? Ongetwijfeld en gij weet dit."
Het zij:
a. "Indien gij wel gedaan hadt, zoals uw broeder, gij zoudt aangenomen zijn, zoals hij aangenomen is." God is geen aannemer des persoons, niets van hetgeen Hij gemaakt heeft, haat Hij, aan niemand ontzegt Hij Zijn gunst, dan aan hen, die haar verbeurd hebben, Hij is een vijand van niemand dan van hen, die Hem door hun zonde tot hun vijand gemaakt hebben. Indien wij dus niet door Hem aangenomen worden, Zijn goedkeuring niet verwerven, dan hebben wij dit ons zelf te wijten, de schuld ligt geheel bij ons, indien wij onze plicht gedaan hadden, Zijn goedertierenheid zou ons niet ontbroken hebben. Dit zal God rechtvaardigen in het verderf van de zondaren, ja hun verderf nog verzwaren. Er is geen veroordeelde zondaar in de hel, die, zo hij wel gedaan had, zoals hij het had gekund, niet een verheerlijkte heilige in de hemel zou zijn. Hiermede zal weldra alle mond gestopt worden. Of:
b. "Indien gij thans wèl doet, indien gij berouw hebt van uw zonde, uw hart en uw leven verbetert, en uw offer brengt op een betere wijze, indien gij niet slechts doet wat goed is, maar het goed doet, dan zult gij nog aangenomen worden. Uw zonde zal worden vergeven, uw vertroosting uw rust en ere hersteld worden, en alles zal wèl wezen."
Zie hier de uitwerking van het tussenbeide treden van een Middelaar tussen God en de mens.

Wij staan niet op de grondslag van het eerste verbond, dat geen plaats liet voor berouw, maar God heeft ons nieuwe voorwaarden gesteld. Hoewel wij overtreden hebben, zullen wij, indien wij berouw hebben en ons bekeren, barmhartigheid verkrijgen.
Zie hoe vroegtijdig reeds het Evangelie gepredikt werd, en de weldaad ervan hier aangeboden werd zelfs aan een van de voornaamste van de zondaren.
A. Hij stelt hem de dood voor en een vloek. "En zo gij niet wel doet", dat is: "daar gij niet wel gedaan hebt, niet in het geloof hebt geofferd, en op de rechte wijze, de zonde ligt aan de deur", dat is: "de zonde is u toegerekend, gij werd aangezien met misnoegen, en als een zondaar verworpen. Er zou u zo'n zware schuld niet verweten zijn, indien gij haar niet zelf op u geladen had door niet wèl te doen."
B. Of, zoals het gewoonlijk opgevat wordt: "Indien gij thans niet wèl doet, indien gij volhardt in deze toorn, en, in plaats van u voor God te verootmoedigen u tegen Hem verhardt, de zonde ligt aan de deur, dat is:
(1) Nog meerdere zonde. "Nu die toorn in uw hart is, is moord aan de deur." De weg van de zonde gaat bergafwaarts, de mensen gaan van kwaad tot erger. Zij, die niet wèl offeren, maar nalatig en onachtzaam zijn in hun dienen van God, stellen zich bloot aan de ergste verzoekingen, en dan ligt misschien de ergerlijkste zonde aan de deur. Zij, die Gods inzettingen niet houden, lopen gevaar allerlei gruwelen te bedrijven, Leviticus 18:30.
(2) Of: b. De straf van de zonde. Zo nauw aan elkaar verwant zijn zonde en straf, dat in het Hebreeuws hetzelfde woord die beide betekent. Indien de zonde geherbergd wordt in het huis, dan wacht de vloek aan de deur, als de gerechtsdienaar, gereed om de zondaar te arresteren, als hij naar buiten ziet. Hij ligt, alsof hij slaapt, maar hij ligt aan de deur, waar hij spoedig zal ontwaken, en dan zal het blijken dat het verderf niet sluimert. De zonde zal u vinden, Numeri 32:23. Maar sommigen willen dit ook opvatten als een aanduiding van genade. "Zo gij niet wèl doet, de zonde, dat is: het zondoffer, ligt aan de deur, en gij zult er het nut, de weldaad van hebben." Hetzelfde woord betekent zonde, en een offer voor de zonde. "Ofschoon gij niet wel gedaan hebt wanhoop toch niet, het geneesmiddel is daar, de verzoening is niet ver te zoeken, grijp haar aan, en de ongerechtigheid uwer heilige dingen zal u vergeven worden." Van Christus, het grote zondoffer, wordt gezegd, dat Hij aan de deur staat, Openbaring 3:20 En diegenen verdienen zeker in hun zonde om te komen, die niet naar de deur willen gaan om aan het zondoffer deel te hebben. In overweging nu van dit alles, had Kaïn geen reden om vertoornd te zijn op God, maar wel op zichzelf.

2. Hij toont hem, dat hij geen reden heeft om vertoornd te zijn op zijn broeder, "zijn begeerte is toch tot u, hij zal u blijven eerbiedigen als oudste broeder, en gij, als de eerstgeborene, zult evenveel als ooit over hem heersen." Gods aanzien van Abels offer heeft het eerstgeboorterecht niet op hem doen overgaan, (waar Kaïn zo voor ijverde) noch hem met die voortreffelijkheid in hoogheid en voortreffelijkheid in sterkte begiftigd, die gezegd worden er toe te behoren, Hoofdstuk 49:3. God heeft dit zo niet bedoeld, Abel heeft het zo niet opgevat, er was geen gevaar dat het tot Kaïns nadeel zou gebruikt worden, waarom is hij dan zo vertoornd?
Merk hier op:
a. Dat het verschil, gemaakt door Gods genade, het verschil niet uitwist, gemaakt door Gods voorzienigheid, maar het in stand houdt, en ons de plicht oplegt, die er uit voortvloeit: gelovige dienstknechten moeten ongelovige meesters gehoorzamen. Heerschappij is niet gefundeerd in genade, en de Godsdienst geeft geen recht op ontrouw of oneerbiedigheid in welke betrekking het ook zij.
b. Dat de achterdocht, die burgerlijke overheden soms opgevat hebben omtrent de ware aanbidders van God, als gevaarlijk voor de regering, vijanden van de keizer en schadelijk

gegrond hebben) zeer onrechtvaardig en onredelijk is. Wat sommigen, die zich Christenen noemen ook mogen zijn of doen, het is zeker dat ware Christenen de beste onderdanen zijn, en de stillen in de lande, hun begeerte is tot hun regeerders, en deze zullen over hen heersen.

Genesis 4:8
Wij hebben hier het voortschrijden van Kaïns toorn, en, als gevolg er van, de moord op Abel, die op tweeërlei wijze beschouwd kan worden.

1. Als Kaïns zonde, en het was een scharlaken rode zonde, een zonde van de eerste grootte, een zonde tegen het licht en de wet van de natuur, en waarvoor het geweten zelfs van slechte mensen teruggedeinsd is. Zie daarin: 1. De treurige uitwerking van het komen van zonde in de wereld en in het hart van de mensen. Zie welk een wortel van bitterheid de verdorven natuur is, die deze gal en alsem draagt. Adams eten van verbodene vrucht scheen slechts een kleine zonde, maar zij heeft de deur geopend voor de grootste.

2. Een vrucht van de vijandschap die in het zaad van de slang is tegen het zaad van de vrouw. Gelijk Abel de voorste is in het edele heir van de martelaren, Mattheüs 23:35, zo staat Kaïn vooraan in het onedele, schandelijke heir van de vervolgers, Judas 11 Zo vroeg reeds heeft hij, die naar het vlees geboren was, degene vervolgd, die naar de geest geboren was, en alzo is het - min of meer - ook nu, Galaten 4:29, en zo zal het zijn, totdat de krijg eindigen zal in de eeuwige zaligheid van alle heiligen, en het eeuwige verderf van allen, die hen haten.

3. Zie ook wat de gevolgen zijn van nijdigheid, boosheid en haat, indien daaraan wordt toegegeven, indien zij gekoesterd worden in de ziel, dan is er gevaar, dat zij de mensen tot de verschrikkelijke zonde, zelfs van moord, doen komen. Roekeloze toorn is moord in het hart Mattheüs 5:21, 22, en nog veel meer is boosheid dit, die zijn broeder haat, is reeds een moordenaar voor God, en als God hem aan hem zelf overlaat, dan is er slechts de gelegenheid voor nodig om hem ook tot een moordenaar voor de wereld te maken. Door velerlei is Kaïns zonde nog verzwaard.
a. Het was zijn broeder, zijn eigen broeder, die hij vermoordde, de zoon van zijn moeder, Psalm 50:20, die hij had behoren lief te hebben, zijn jongere broeder, die hij had behoren te beschermen.
b. Hij was een goede broeder, die hem nooit leed of oprecht had gedaan hem niet in het minst geprikkeld of getergd had, hetzij in woord, of in daad, en die in alle opzichten gehoorzaam en eerbiedig jegens hem geweest is.
c. Hij was tevoren hier ernstig tegen gewaarschuwd. God zelf had hem gezegd, waar dit op zou uitlopen, en toch heeft hij in zijn barbaars voornemen volhard.
d. Hij scheen dit bedekt te hebben met een schijn van vriendschap en genegenheid. Hij sprak met zijn broeder Abel, vrij en gemeenzaam, opdat hij geen gevaar zou vermoeden, en hem uit de weg zou blijven. Zo heeft Joab Abner gekust, en hem toen gedood.
Volgens de Septuaginta zei hij tot Abel: Laat ons in het veld gaan. Indien dit zo is, dan zijn wij er zeker van dat Abel dit niet in de hedendaagse zin heeft opgevat als een uitdaging, want dan zou hij haar niet aangenomen hebben, maar wèl als een broederlijke uitnodiging om te zamen aan hun werk te gaan.
De Chaldeeuwse paraphrast voegt er bij, dat Kaïn, toen zij in het veld waren, beweerde, dat er geen toekomend oordeel was, geen toekomend leven, geen straf of beloning in een andere wereld, en dat, toen Abel sprak ter verdediging van de waarheid, Kaïn die gelegenheid aangreep om hem aan te vallen. Maar: e. De reden, die de Schrift opgeeft, waarom hij hem doodsloeg, was een genoegzaam verzwarende omstandigheid van de moord, het was omdat

boze te zijn, 1 Johannes 3:12, een kind des duivels, als zijnde een vijand van alle gerechtigheid, zelfs in zijn eigen broeder, en hierin een werktuig van de verderver.
Ja meer: f. Door zijn broeder te doden, richtte hij een slag op God zelf, want Gods aanzien van Abel was de voorgewende reden van zijn toorn, hij haatte Abel, omdat God hem liefhad.
g: Die moord op Abel was des te meer onmenselijk, omdat er nog zo weinige mensen in de wereld waren, om de ledige plaats aan te vullen. Het leven van een mens is ten allen tijde kostelijk, maar thans zeer bijzonder, daar het zo slecht gemist kon worden.

II. Als het lijden van Abel. Van dat Adam gezondigd had, heerste de dood, maar niet voor dat ogenblik lezen wij van iemand, die door hem aangegrepen, gevangen was, en nu is:

1. De eerste, die sterft, een heilige, een die door God aangezien en bemind werd, om te tonen, dat: hoewel het beloofde Zaad in zover hem zal verderven, die het geweld des doods heeft, dat Hij de gelovigen zal verlossen van deszelfs prikkel, zij toch op aarde aan de dood onderworpen zijn. De eerste, die naar het graf gebracht werd, ging naar de hemel, God wilde zich de eerstelingen verzekeren, de eerstgeborene des doods, die het eerst de baarmoeder opende naar een andere wereld. Laat dit de verschrikking des doods wegnemen, dat hij reeds vroeg het lot was van Gods uitverkorenen, hetgeen de eigenschap er van verandert. Ja meer:
2. De eerste, die sterft is een martelaar, en sterft voor zijn Godsdienst en van de zodanige kan met meer recht dan van soldaten gezegd worden, dat zij sterven op het veld van eer. Er is in Abels dood niet slechts geen vloek, maar er is een kroon in, zó bewonderenswaardig goed is de eigenschap van de dood veranderd, dat hij niet slechts onschuldig en onschadelijk is voor hen, die in Christus sterven, maar ook eervol en glorierijk voor hen die voor Hem sterven. Laten wij ons dan niet verre houden van de hitte van de vervolging noch terugdeinzen, als wij er toe geroepen worden om ten bloede toe te weerstaan, want wij weten, dat er een kroon des levens is voor allen, die tot de dood toe getrouw zijn.

Genesis 4:9 - 12
Wij hebben hier een volledig bericht van het verhoor en de veroordeling van de eerste moordenaar. Daar er toen nog niet, zoals later Hoofdstuk 9:6, een burgerlijke rechtspleging was ingesteld, zit God zelf als Rechter, want Hij is de God, wiens de wrake is, en die voorzeker een onderzoek zal instellen naar vergoten bloed inzonderheid naar dat van de heiligen:
Merk op.

I. De beschuldiging tegen Kaïn, De Heere zei tot Kaïn: Waar is Abel uw broeder? Sommigen denken, dat Kaïn aldus ondervraagd werd op de volgende sabbat na de moord, toen de kinderen Gods, als naar gewoonte, kwamen om zich voor de Heere te stellen, in Godsdienstige bijeenkomst en Abel, wiens plaats niet ledig placht te blijven, gemist werd, want de God des hemels neemt nota van wie tegenwoordig is bij, en wie afwezig is van de openbare Godsverering. Aan Kaïn wordt dit gevraagd, niet slechts omdat er gegronde reden was om hem te verdenken, daar hij kwaadwilligheid jegens Abel aan de dag had gelegd, en omdat hij het laatst met hem geweest was, maar omdat God wist, dat hij schuldig was. Toch ondervraagt Hij hem, ten einde een bekentenis uit te lokken van de misdaad, want zij, die voor God gerechtvaardigd willen worden, moeten zich zelf beschuldigen, en de boetvaardige zal dit ook doen.

II. Kaïns verdediging. Hij verklaart zich onschuldig, en voegt aan zijn zonde nog rebellie toe. Want:

1. Hij tracht een opzettelijke moord te bedekken met een opzettelijke leugen: Ik weet het niet. Hij wist zeer wel wat er van Abel was geworden, en toch was hij onbeschaamd genoeg om het te ontkennen. Aldus was de duivel in Kaïn beide een moordenaar en een leugenaar van de beginne. Zie hoe het verstand van de zondaren verblind en hun hart verhard wordt door de bedrieglijkheid van de zonde. Diegenen zijn wel zeer blind, die het mogelijk achten hun zonden voor God te verbergen, voor God, die alles ziet, en diegenen zijn wel zeer hard, die het begeerlijk achten om ze te verbergen voor een God, die alleen aan hen, die hun zonden belijden, vergeving schenkt.
2. Onbeschaamd legt hij zijn Rechter dwaasheid en onrechtvaardigheid ten laste door Hem deze vraag te doen: Ben ik mijns broeders hoeder? Hij had zich moeten verootmoedigen en zeggen: Ben ik niet mijns broeders moordenaar? Maar hij vaart uit tegen God zelf, alsof Hij hem een onredelijke vraag had gedaan, waarop hij volkstrekt niet verplicht was te antwoorden. Ben ik mijns broeders hoeder? Hij is voorzeker oud genoeg om voor zich zelf te zorgen, en ik heb mij ook nooit met de zorg over hem belast. Sommigen denken, dat hij zich ongunstig uitlaat over God en Zijn voorzienigheid, alsof hij gezegd had: "Zijt Gij niet zijn Hoeder? Als hij vermist wordt, dan rust hiervoor de blaam niet op mij, maar op U, daar ik nooit op mij genomen heb om zijn hoeder te zijn." Een liefderijke zorg voor onze broeders, als hun broeders, is een dure plicht, die streng van ons geëist wordt, maar meestal door ons veronachtzaamd wordt. Zij, die onbekommerd zijn omtrent de zaken van hun broeders, zich geen moeite geven om, als zij er de gelegenheid toe hebben, schade of nadeel te voorkomen voor hun lichaam, hun bezitting, hun goede naam, inzonderheid voor hun ziel, spreken hiermede de taal van Kaïn. Zie Leviticus 19:17, Filippenzen 2:4.

III. De schuldigverklaring van Kaïn, vers 10. God gaf geen direct antwoord op zijn vraag, maar wees zijn verdediging af als onwaar en kinderachtig. "Wat hebt gij gedaan? Gij gaat licht heen over de zaak, maar hebt gij bedacht hoe slecht de daad, hoe onuitwisbaar de vlek, hoe zwaar de last is van deze schuld? Gij denkt te kunnen verbergen wat gij gedaan hebt, maar te vergeefs, het getuigenis tegen u is duidelijk en onbetwistbaar, een stem van het bloed uws broeders roept." Hij spreekt alsof het bloed zelf zowel getuige als aanklager is, omdat Gods eigen kennis tegen hem getuigde, en Gods gerechtigheid voldoening eiste.
Merk hier op, dat:
1. Moord een schreeuwende zonde is, geen andere zonde is dit in meerdere mate. Bloed roept om bloed, het bloed van de vermoorde om het bloed van de moordenaar, het roept in de woorden die Zacharia sprak in zijn sterven: "De Heere zal het zien en zoeken," 2 Kronieken 24:22, of in die van de zielen onder het altaar. Openbaring 6:10 :"Hoe lang, o heilige en waarachtige Heerser?" De geduldige lijders riepen om genade: Vader vergeef hun, maar zijn bloed roept om wraak. Zij zwijgen, maar hun bloed roept luid en aanhoudend, en het oor van de rechtvaardige God is altijd open voor dat geroep.

2. Van het bloed wordt gezegd, dat het roept van de aardbodem, waarvan in vers 11 gezegd wordt, dat het zijn mond heeft opengedaan om zijns broeders bloed van zijn hand te ontvangen. De aarde heeft als het ware, gebloosd, toen zij haar gelaat bevlekt zag met zulk bloed, en daarom opende zij haar mond teneinde datgene te verbergen, wat zij niet heeft kunnen verhinderen. Toen de hemel zijn ongerechtigheid openbaarde, heeft ook de aarde zich tegen hem opgemaakt, Job 20:27, en zuchtte zij, omdat zij aldus aan de ijdelheid onderworpen werd, Romeinen 8:20, 22. Kaïn heeft waarschijnlijk het bloed en het lichaam begraven, om zijn misdaad te verbergen, maar ook moord komt eindelijk uit. Hij heeft dit bloed niet zo diep begraven, of het geroep er van klom ten hemel op.

3. In het oorspronkelijke staat het woord in het meervoud, uws broeders *bloeden*, niet slechts zijn bloed, maar het bloed van allen die zijn nakomelingen hadden kunnen zijn. Of, het bloed van al het zaad van de vrouw, die evenzo de waarheid zullen bezegelen met hun bloed. Christus stelt het alles op een rekening, Mattheüs 23:35. Of, omdat rekening werd gehouden van elke droppel bloed, die vergoten werd. Hoe goed is het voor ons, dat het bloed van Christus betere dingen spreekt dan Abel, Hebreeën 12:24. Abels bloed roept om wraak, Christus' bloed roept om vergeving.

IV. Het vonnis uitgesproken over Kaïn. En nu zijt gij vervloekt van de aardbodem, vers 11.
Merk hier op:
1. Hij is vervloekt, afgezonderd voor alle kwaad, onder de toorn Gods gelegd, gelijk hij is geopenbaard van de hemel over alle goddeloosheid en ongerechtigheid van de mensen, Romeinen 1:18. Wie kent de uitgestrektheid en het gewicht van een vloek Gods, hoe ver hij reikt, hoe diep hij doordringt? Gods zeggen, dat een mens vervloekt is, maakt hem vervloekt, want die Hij vervloekt, zijn in waarheid vervloekt. De vloek wegens Adams ongehoorzaamheid eindigde in de aarde, vervloekt zij het aardrijk om uwentwil, maar die voor Kaïns rebellie viel onmiddellijk op hem zelf: Gij zijt vervloekt, want God had genade weggelegd voor Adam, maar niet voor Kaïn. Wij allen hebben deze vloek verdiend, en het is alleen in Christus, dat de gelovigen er van verlost worden, en de zegen beërven, Galaten 3:10, 13.

2. Hij is vervloekt van de aardbodem. Vandaar is het geroep opgegaan tot God, vandaar kwam de vloek neer op Kaïn. God zou wraak hebben kunnen doen door een onmiddellijke slag van de hemel, door het zwaard van een engel, of door een bliksemschicht, maar Hij wilde de aarde tot wreekster maken van het bloed, hem op de aarde laten blijven, en hem niet terstond afsnijden, maar dit zelfs tot een vloek voor hem doen zijn. De aarde is ons altijd nabij, wij kunnen er niet aan ontvlieden, zodat, indien deze de uitvoerster is van de Goddelijke toorn zij onvermijdbaar is, het is de zonde, dat is de straf van de zonde! die aan de deur ligt. Kaïn vond zijn straf daar, waar hij zijn deel verkoos te hebben, en waar hij zijn hart op had gezet. Van de aarde verwachten wij twee dingen, en door deze vloek zijn beide aan Kaïn ontzegd, onderhoud en vestiging.
a. Het onderhoud uit de aarde wordt hem hier onthouden. Het is een vloek over hem in zijn genietingen, inzonderheid in zijn beroep. Als gij de aardbodem bouwen zult, hij zal u zijn vermogen niet meer geven. Elk schepsel is voor ons wat God het doet zijn, een liefelijkheid of een kruis, een zegen of een vloek. Indien de aarde ons haar vermogen niet geeft, dan moeten wij daarin Gods rechtvaardigheid erkennen, want wij hebben Hem ons vermogen niet gegeven. Het aardrijk was te voren voor Adam vervloekt, maar voor Kaïn was het nu dubbel vervloekt. Dat gedeelte er van, dat hem ten deel viel, en dat hij in bezit had, werd onvruchtbaar voor hem gemaakt en onaangenaam door het bloed van Abel. De goddeloosheid van de goddelozen brengt een vloek op alles wat zij doen, en alles wat zij hebben, Deuteronomium 28:15, en verv, die vloek vergalt alles wat zij hebben, en stelt hen te leur in alles wat zij doen.
b. Er wordt hem hier vestiging op de aarde ontzegd. Gij zult zwervende en dolende zijn op aarde. Hierdoor was hij veroordeeld:
A. Tot eeuwigdurende versmaadheid onder de mensen. Het zal altijd voor iets schandelijks gehouden worden hem te herbergen, met hem te spreken, of hem enigerlei gunst te betonen. En volkomen terecht werd een man, die alle menselijkheid had uitgeschud, door geheel het mensdom verafschuwd en verlaten, en eerloos verklaard.
B. Tot eeuwige onrust en afgrijzen in zijn eigen gemoed. Zijn eigen schuldig geweten zal hem

rondom" maken. Welke rust kunnen diegenen vinden, welke vestiging, die hun eigen ontroering en verstoring met zich omdragen, waarheen zij zich ook wenden? Zij, die aldus heen en weer gedreven worden, moeten wel zwervers zijn. Er is geen meer rusteloos zwerver op de aarde, dan hij, die door zijn eigen zonde en schuld wordt vervolgd, geen lager landloper, dan hij, die de slaaf is van zijn lusten. Dit was het vonnis, uitgesproken over Kaïn en zelfs daarmee is nog barmhartigheid gemengd, in zover hij niet terstond afgesneden werd, maar nog tijd had om zich te bekeren, want God is lankmoedig over ons, niet willende, dat enigen verloren gaan.

Genesis 4:13 - 15
Wij hebben hier nog een nader bericht van de maatregelen, genomen tegen Kaïn.
I. Hier is Kaïns klacht over zijn vonnis, als hard en streng. Sommigen laten hem de taal van de wanhoop spreken, en lezen dan: Mijne misdaad is groter dan dat zij vergeven kan worden, en dan is wat hij zegt een smaad en belediging van de genade Gods, waarvan alleen diegenen het voordeel zullen genieten, die er op hopen. Er is bij de God van genade vergeving voor de grootste zonden en zondaars, maar die er aan wanhopen verbeuren haar. Even te voren had Kaïn zijn zonde nog zeer licht geacht, maar nu vervalt hij in een ander uiterste: Satan drijft zijn vazallen van trotse eigenwaan naar wanhoop. Wij kunnen niet slecht genoeg denken van de zonde, mits wij haar slechts niet onvergeeflijk achten. Maar Kaïn schijnt veeleer de taal van toorn en verontwaardiging te spreken: Mijn straf is groter dan ik dragen kan, en zo is hetgeen hij zegt een smaad en belediging van Gods gerechtigheid, een klacht, niet over de grootte van zijn zonde, maar van het uiterst strenge van zijn straf, alsof die in geen verhouding stond tot hetgeen hij verdiend had. In plaats van God te rechtvaardigen in zijn vonnis, veroordeelt hij Hem, de straf van zijn ongerechtigheid niet aannemende, maar haar betwistende.
Mensen, die onboetvaardig zijn, wier hart niet verootmoedigd is geworden, zullen zich door Gods bestraffing niet terecht laten brengen, omdat zij denken dat zij er door verongelijkt werden, en het is een blijk van grote verharding om meer bekommerd te zijn om ons lijden dan om onze zonden. Farao's bekommernis gold meer: slechts deze dood, dan deze zonde, Exodus 10:17, en zo was het ook hier met Kaïns bekommernis. Hij is een levend mens, en toch klaagt hij over de straf van zijn zonde, Klaagliederen 3:39. Hij denkt hard en uiterst streng behandeld te zijn, terwijl hij in waarheid een genadige behandeling ondervindt, en hij roept over onrecht, als hij meer reden heeft zich er over te verwonderen, dat hij niet in de hel is. Wee hem, die aldus twist met zijn Maker, en in het gericht treedt met zijn Rechter.
Merk op, hoe hij, om zijn klacht te rechtvaardigen, lang en breed over zijn vonnis uitweidt.

1. Hij ziet er zich van de gunst van zijn God door buitengesloten, en komt tot de gevolgtrekking, dat hij, vervloekt zijnde, verborgen was van voor Gods aangezicht, hetgeen ook inderdaad de wezenlijke aard is van Gods vloek. Dat bevinden veroordeelde zondaren tot wie gezegd wordt: Gaat weg van Mij, gij vervloekten! Diegenen zijn in waarheid vervloekt, die voor eeuwig uitgesloten zijn van Gods liefde en zorg, en van alle hoop op Zijn genade.

2. Hij ziet zich verdreven van alle genoegens van dit leven, en komt tot de gevolgtrekking dat hij, een zwerver zijnde, in werkelijkheid heden verdreven is van de aardbodem. Men kan evengoed geen plaats op aarde hebben, als er geen gevestigde plaats op te hebben, het is beter in het graf te rusten, dan in het geheel niet te rusten.

3. Hij ziet er zich door in de ban gedaan, afgesneden van de gemeente, onder verbod van de openbare inzettingen van de Godsdienst bij te wonen. Zijn handen vol van bloed zijnde, moet

klacht, dat hij verdreven is van de aardbodem, want, buitengesloten van de kerk, die nog door niemand verlaten was, was hij verborgen van voor Gods aangezicht, niet toegelaten zijnde om zich met de kinderen Gods voor de Heere te stellen.

4. Hij ziet er zich door blootgesteld aan de haat en de kwaadwilligheid van heel het mensdom. Het zal geschieden, dat al wie mij vindt mij zal doodslaan. Waar hij ook omdoolt, overal is hij in levensgevaar, dat denkt hij ten minste, en, als iemand, die door schuldeisers wordt vervolgd, meent hij in ieder die hij ontmoet, een gerechtsdienaar te zien. Er was niemand in leven dan die zijn naaste bloedverwanten waren, maar zelfs voor hen is hij met recht bevreesd, die zelf zo barbaars is geweest voor zijn broeder.
Sommigen lezen hier: al wat mij vindt zal mij doden: niet slechts Al wie onder de mensen, maar Al wat, onder de schepselen, zich buiten Gods bescherming vindende, ziet hij geheel de schepping in de wapens tegen zich. Schuld, die niet vergeven is, vervult de mensen met voortdurende angst, Spreuken 28:1, Job 15:20, 21, Psalm 53:6. Het is beter te vrezen, en niet te zondigen, dan te zondigen en daarna te vrezen.
Dr. Lightfoot denkt, dat dit woord van Kaïn gelezen moet worden als een wens: Laat het daarom nu zijn, dat ieder die mij vindt mij moge doodslaan. Zijn ziel in hem verbitterd, "verlangt hij naar de dood, maar hij is er niet" Job 3:20 - 22, zoals ook zij, die onder geestelijke pijniging zijn, Openbaring 9:5, 6.

II. Hier is Gods bekrachtiging van het vonnis, want als Hij oordeelt, zal hij overwinnen, vers 15.
Merk hier op:
1. Hoe Kaïn in toorn beschermd wordt door deze verklaring, bekend gemaakt, naar wij kunnen veronderstellen, aan geheel de kleine wereld, die er toen was: Zevenvoudige wraak zal genomen worden op hem die Kaïn doodslaat omdat daardoor het vonnis, dat over hem geveld was (dat hij zwervende en dolende zou zijn op de aarde) te niet gedaan zou worden. Veroordeelde gevangenen zijn onder de bijzondere bescherming van de wet, zij die tot offers aan de openbare gerechtigheid bestemd zijn, moeten niet aan particuliere wraak geofferd worden. Daar God ten opzichte van Kaïn gezegd had: *Mijne is de wraak, Ik zal het vergelden,* zou het een vermetele aanmatiging geweest zijn, in wie het ook zij, die God het zwaard uit de hand zou willen nemen, een minachting jegens een uitdrukkelijke verklaring van Gods wil en bedoeling, die daarom zevenvoudig gewroken zou worden. God heeft wijze en heilige bedoelingen met de bescherming en verlenging van het leven van zeer goddeloze mensen. Met sommigen handelt God naar het gebed in Psalm 59:12. Dood hem niet, opdat mijn volk het niet vergete, doe hem omzwerven door Uw macht. Indien Kaïn onmiddellijk gedood was, hij zou vergeten zijn Prediker 8:10, maar nu hij leeft, is hij een vreselijker en duurzamer monument van Gods gerechtigheid, is hij, als het ware, opgehangen in een keten.

2. Hoe hij in toorn getekend wordt, De Heere stelde een teken aan Kaïn, om hem van het overige mensdom te onderscheiden, en aan te duiden, dat Hij de man was, die zijn broeder had vermoord, aan wie niemand leed moest doen, maar wie iedereen moest verafschuwen. God brandmerkte hem, (zoals sommige kwaaddoeners op de wang gebrandmerkt werden) en stelde zo'n zichtbaar en onuitwisbaar teken van schande en oneer aan hem, dat alle verstandige lieden hem zullen schuwen, zodat hij niet anders dan een zwerver en omdolende kon wezen, het uitvaagsel van alles.

Genesis 4:16 - 18
Wij hebben hier een nader bericht omtrent Kaïn, en wat er van hem geworden is, nadat hij

I. Hij heeft zich gedwee onderworpen aan dat deel van zijn vonnis, waardoor hij voor Gods aangezicht werd verborgen. Want, vers 16, Hij ging uit van het aangezicht des Heeren, dat is: gewillig liet hij God en Godsdienst varen, en was tevreden om er de voorrechten van te missen, zo hij slechts ook aan de voorschriften, de geboden, er van kon ontkomen. Hij verliet Adams gezin en altaar, en schudde alle aanspraak af van God te vrezen, kwam nooit onder vrome mensen, en woonde geen inzettingen van de Godsdienst meer bij. Huichelachtige belijders, die voor de almachtige God hebben geveinsd en gebeuzeld, worden rechtvaardig aan zich zelf overgelaten om iets te doen dat grof ergerlijk is, zodat zij dan die gedaante van de Godzaligheid moeten afleggen, waarvan zij een schande geweest zijn, en onder de schijn waarvan zij er de kracht van verloochend hebben. Kaïn ging nu uit van het aangezicht des Heeren, en wij bevinden niet, dat hij er ooit tot zijn vertroosting weergekomen is. De hel is "een eeuwig verderf van het aangezicht des Heeren," 2 Thessalonicenzen 2:9. Het is een altijddurende verbanning van de Bron van alle goed. Dit is de keus van de zondaars, en zo zal, tot hun eeuwige beschaming, hun oordeel wezen.

II. Hij poogde het hoofd te bieden aan dit deel van het vonnis, dat hem tot zwerven en dolen had verwezen, want 1. Hij koos zijn land. Hij ging en woonde ten Oosten van Eden, ergens op een afstand van de plaats, waar Adam met zijn Godsdienstig gezin woonde, zich en zijn gevloekt geslacht onderscheidende van het heilig zaad, zijn legerplaats van de legerplaats van de heiligen en de geliefde stad. Openbaring 20:9. Ten Oosten van Eden waar de cherubim zijn met het vlammig zwaard koos hij zijn lot, als om de verschrikkingen des Heeren te tarten. Maar zijn poging om zich te vestigen was te vergeefs, want het land waar hij in woonde, was hem het land van Nod, dat is: schudding, of siddering, vanwege de voortdurende woeligheid en onrust in zijn eigen gemoed. Zij, die weggaan van God, kunnen nergens rust vinden. Nadat Kaïn was uitgegaan van het aangezicht des Heeren, heeft hij nooit meer gerust. Zij, die zich buiten sluiten van de hemel, geven zich over aan voortdurende siddering. "Keer dan weer tot uw rust, o mijne ziel, tot uw rust in God, want anders zult gij voor eeuwig rusteloos zijn." 2. Hij bouwde zich een stad ter woning, vers 17. Hij was bouwende een stad, zo lezen sommigen die woorden, haar altijd bouwende, maar daar op hem en het werk van zijn handen een vloek was, kon hij haar niet voleindigen. Of zoals wij het lezen, hij bouwde een stad, ten teken van een vastgestelde scheiding van de kerk van God, daar hij er niet aan dacht om ooit tot haar weer te keren. Deze stad zal het hoofdkwartier zijn van de afval.

Merk hier op:
a. Hoe Kaïn het vonnis Gods trotseert. God had gezegd, dat hij zwervende en dolende zou zijn. Had hij zich nu bekeerd en verootmoedigd, dan zou die vloek in een zegen kunnen verkeerd zijn, zoals dat met de stam van Levi het geval was, die verdeeld moest zijn onder Jakob en verstrooid onder Israel, maar zijn onboetvaardig, onverootmoedigd hart in tegenheid wandelende met God, en zich, ten spijt van de hemel, willende vestigen, is, hetgeen een zegen had kunnen wezen, in vloek verkeerd.
b. Zie wat Kaïns keus was, nadat hij God had verlaten, hij koos een vestiging in deze wereld als zijn rust tot in eeuwigheid. Zij, die op aarde, naar de hemelse stad uitzagen, verkozen in tenten te wonen, maar Kaïn die zich om die stad niet bekommerde, bouwde er zich een op aarde. Zij, die door God gevloekt zijn zoeken hun vestiging en voldoening hier beneden, Psalm 17:14.
c. Zie welke methode Kaïn volgde om zich te verdedigen tegen de verschrikkingen, waardoor hij voortdurend gekweld werd. Hij ondernam zijn bouw, om zijn gedachten af te leiden van zijn rampzaligheid en om het geroep van zijn schuldig geweten te smoren door het gedruis

van hamers en bijlen. Zo zullen velen hun overtuiging van zonde smoren, door zich in het gewoel van wereldse zaken te storten.
d. Zie hoe goddeloze mensen dikwijls Gods volk vooruit zijn, hen overtreffen in uitwendige voorspoed. Kaïn en zijn gevloekt geslacht wonen in een stad, terwijl Adam en zijn gezegend gezin in tenten wonen, wij kunnen uit al hetgeen dat voor ons aangezicht is ook over haat en liefde niet oordelen, Prediker 9:1, 2.

3. Ook zijn gezin werd gebouwd. Hier is een bericht over zijn afstammelingen, ten minste van de erfgenamen van zijn familie tot in zeven geslachten. Zijn zoon was Henoch die dezelfde naam droeg, maar niet hetzelfde karakter had, als de heilige, die met God wandelde, Hoofdstuk 5:22. Goede mensen en slechte mensen dragen dezelfde naam, maar God kan onderscheiden tussen Judas Iskariot en Judas, niet de Iskariot, Johannes 14:22. Er worden meer namen van zijn nageslacht vermeld, doch alleen maar vermeld, niet als die van het heilig zaad, Hoofdstuk 5, waar wij voor ieder hunner drie verzen hebben, terwijl wij hier drie of vier namen in een vers hebben. Zij worden haastig geteld, als niet gewaardeerd, in vergelijking met de uitverkorenen Gods, en in wie men geen welbehagen heeft.

Genesis 4:19 - 22
Wij hebben hier enige bijzonderheden nopens Lamech, de zevende van Adam in de lijn van Kaïn.
Merk op:

I. Zijn huwen van twee vrouwen. Het was iemand uit het ontaarde geslacht van Kaïn, die het eerst de oorspronkelijke huwelijks - wet overtrad, dat slechts twee een vlees zouden zijn. Tot nu toe had een man slechts een vrouw op een zelfde tijd maar Lamech nam er twee. "Van de beginne is het zo niet geweest," Maleachi 2, 15, Mattheüs 19:5.
Zie hier:
1. Dat zij, die Gods kerk en inzettingen verlaten, zich aan allerlei verzoekingen blootstellen.
2. Dat, wanneer een slechte gewoonte is ingevoerd door slechte mensen, mensen van betere aard soms door onvoorzichtigheid er toe komen, om haar te volgen. Jakob, David en vele anderen, die in andere opzichten goede en Godvruchtige mannen waren, zijn later verstrikt geraakt in deze zonde, die door Lamech was begonnen.

II. Zijn geluk in zijn kinderen in weerwil hiervan. Hoewel hij zondigde door twee vrouwen te huwen, was hij toch met kinderen gezegend van beide, en wel de zodanigen, die beroemd werden in hun tijd en geslacht, niet om hun Godsvrucht, daarvan wordt geen melding gemaakt (voor zoveel blijkt waren zij de heidenen van die tijd) maar om hun vernuft. Zij waren niet slechts zelf mannen van zaken, maar ook mannen, die de wereld van dienst waren, en die uitgemunt hebben boven anderen wegens hun uitvinding, of tenminste hun verbetering van sommige nuttige kunsten.

1. Jabal was een vermaard herder, hij verlustigde zich in veeteelt, en hij was zo gelukkig in het beramen van methodes om dit bedrijf op de beste en voordeligste wijze te beoefenen, en er anderen in te onderwijzen, dat de herders uit die tijd, ja zelfs die uit latere tijden hem vader noemden. Het kan ook wezen dat, zijn kinderen voor hetzelfde beroep opgeleid zijnde, zijn familie een familie van herders geweest is.

2. Jubal was een beroemd toonkunstenaar, inzonderheid een organist, en de eerste, die regels gaf voor de edele wetenschap van de muziek. Toen Jabal hen op weg had gebracht om rijk te

zullen niet zonder trommelen en harpen zijn," Job 21:13. Aan Jubal is waarschijnlijk de naam ontleend van de bazuin op het jubeljaar, want het was de kostelijkste, heerlijkste muziek, die vrijheid en verlossing verkondigde. Jabal was hun Pan, en Jubal hun Apollo.

3. Tubal Kaïn was een vermaarde smid, die het werken in koper en ijzer zeer verbeterd heeft, ten diepste zowel van de krijg als van de landbouw. Hij was hun Vulkaan. Zie hier:
a. Dat het alleen wereldlijke dingen zijn, waarop vleselijke, goddeloze mensen hun hart hebben gezet, en waarin zij zeer vernuftig en naarstig zijn. Zo was het met dit goddeloze geslacht van de gevloekte Kaïn. Hier was een vader van herders en de vader van beoefenaars van de muziek, maar geen vader van de gelovigen. Hier is een leermeester van alle werken in koper en ijzer, maar niemand die de goede kennis des Heeren onderwijst. Hier zijn uitvindsels om rijk te zijn, en machtig te zijn, en vrolijk te zijn, maar er is niets van God, of van Zijn vrees en dienst onder hen. De tegenwoordige dingen vervullen het hart van de meeste mensen.
b. Dat diegenen die ontbloot zijn van de kennis en genade Gods, begaafd kunnen wezen met vele voortreffelijke en nuttige talenten, die hen beroemd maken en nuttig doen zijn aan hun geslacht. Gewone gaven en talenten worden dikwijls aan slechte mensen geschonken, terwijl God het dwaze van de wereld voor zich verkiest.

Genesis 4:23 - 24
Uit deze rede van Lamech, die hier vermeld wordt, en waarvan in die tijden waarschijnlijk veel gesproken werd, blijkt nog verder dat hij een slecht man was, zoals Kaïns vervloekte nakomelingen over het algemeen geweest zijn.
Merk op:

I. Hoe hoog en gebiedend hij spreekt tot zijn vrouwen, als iemand die grote eerbied en oplettendheid eist en verwacht. Hoort mijne stem, gij vrouwen van Lamech. Geen wonder, dat hij, die een huwelijks - wet had overtreden door twee vrouwen te nemen, ook een andere overtrad, die hem verplichtte om vriendelijk en teder te wezen voor haar, die hij genomen had, en aan de vrouw, als het zwakkere vat, eer te geven. Diegenen zijn niet altijd het meest zorgzaam om hun eigen plicht te doen, die het hoogst en strengst zijn in hun eis van eerbied van anderen, en het vaakst hun bloedverwanten oproepen om te weten wat hun plaats is en om hun plicht te doen.

II. Hoe bloeddorstig en wreed hij was voor allen, die hem omringden. Ik sloeg wel een man dood om mijn wonde, en een jongeling om mijn buil. Hij bekent een man te zijn van woeste en wrede inborst, die zonder barmhartigheid om zich heen sloeg en allen doodde die hem in de weg waren, hetzij een man, of een jongeling, al was hij dan ook zelf in gevaar om gewond te worden in de strijd. Sommigen denken, omdat hij zich bij Kaïn vergelijkt, vers 24, dat hij iemand van het heilig zaad had vermoord, iemand van de getrouwe aanbidders van God, en dat hij dit erkent als de wonde in zijn geweten, en de schade van zijn ziel, maar dat hij, evenals Kaïn, toch onboetvaardig bleef, sidderende, en toch niet verootmoedigd. Of, dat zijn vrouwen, wetende van hoedanige geest hij was, hoe licht hij anderen prikkelde en hoe geneigd om elke prikkeling van anderen ten kwade te duiden, bevreesd waren, dat hij door de een of ander om het leven gebracht zou worden. "Vreest niet", zegt hij, "ik tart ieder, wie hij ook zij, om mij aan te vallen, ik zou hem doden, hij zij man of jongeling." Het is iets geheel gewoons, dat woeste en bloeddorstige mensen roemen in hun schande. Filippenzen 3:11, alsof het beide hun veiligheid en hun eer was, dat het hen niet deert, geen zorg of kommer baart hoeveel mensenlevens opgeofferd worden aan hun toorn en wraak noch hoe zij gehaat worden, mits zij slechts worden gevreesd. "Oderint, dum metuant - Laat hen haten, mits zij

III. Hoe goddeloos hij zelfs op zijn boze weg op Gods bescherming rekent, vers 24. Hij had gehoord, dat Kaïn zevenvoudig gewroken zal worden, vers 15, dat is: zo iemand het op zich zou nemen Kaïn te doden, hij er streng voor gestraft zou worden, hoewel Kaïn verdiend had duizend doden te sterven om de moord op zijn broeder. Daaruit leidt hij nu af dat, zo iemand hem zou doden om de moorden, die hij begaan had, God zijn dood nog veel meer zou wreken. Alsof de bijzondere zorg van God om het leven van Kaïn te verlengen en te beveiligen, om bijzondere redenen, die met zijn zaak samenhingen, en ook tot zijn meerdere straf, zoals de verdoemden ook in wezen gehouden worden - alsof, zeggen wij, deze zorg bestemd was om een bescherming te zijn voor alle moordenaars. Zo houdt Lamech de slechte redenering: "Indien God voor de veiligheid van Kaïn voorzien heeft, zal Hij dit nog veel meer voor mijn veiligheid doen, want ik heb wel velen gedood, maar toch niet mijn eigen broeder, en niet, zoals hij, zonder enige aanleiding."
Het uitstel van de straf van sommige zondaren en Gods lankmoedigheid over hen worden dikwijls misbruikt om anderen in gelijke zondige wegen te doen volharden, Prediker 8:11. Maar hoewel het voor sommigen lang duurt eer de slag van Gods gerechtigheid hen treft, kunnen anderen er daarom niet zeker van zijn, dat zij niet een haastig verderf over zichzelf zullen brengen. Of indien God hen lang verdraagt, die zich vleien met Zijn geduld, dan vergaderen zij zichzelf slechts toorn als een schat in de dag des toorns. Dit nu is alles wat wij in de Schrift vermeld vinden betreffende het gezin en het geslacht van de gevloekte Kaïn, totdat wij hen allen zien afgesneden en omkomen in de algemene zondvloed.

Genesis 4:25 - 26
Dit is de eerste vermelding van Adams naam in de geschiedenis van dit hoofdstuk. Er is niet aan te twijfelen of de moord op Abel en de onboetvaardigheid van Kaïn moeten een zeer grote smart geweest zijn voor hem en Eva, te meer omdat hun eigen boosheid hen nu kastijdde, en hun afkeringen hen straffen. Hun dwaasheid had aan zonde en dood toegang gegeven in de wereld, en nu boetten zij er voor, daar zij hierdoor op een dag van hun beide zonen beroofd waren, Hoofdstuk 27:45. Als ouders verdriet hebben van de goddeloosheid van hun kinderen, dan moeten zij daar aanleiding uit nemen om te treuren over het bederf van de natuur, dat van hen afkomstig is, en dat de wortel is van de bitterheid. Maar
Hier hebben wij hetgeen voor onze eerste ouders een verlichting was in hun beproeving.

I. God gaf hun de wederopbouw te zien van hun gezin, dat ontzaglijk geschud en verzwakt was door die treurige gebeurtenis. Want:

1. Zij zagen hun zaad een ander zaad voor Abel, vers 25. Let op Gods vriendelijkheid en tederheid jegens Zijn volk in Zijn leidingen met hen, als Hij hun een lieflijkheid, een vertroosting ontneemt, geeft Hij er hun een andere voor in de plaats, die nog een grotere zegen voor hen kan blijken te zijn, dan die waarin zij dachten, dat geheel hun leven lag opgesloten. Dat andere zaad was hij, in wie de kerk opgebouwd en vereeuwigd zou worden, en hij komt in de plaats van Abel, want de opvolging van de belijders is de herleving van de martelaren, de opstanding, als het ware, van Gods vermoorde getuigen. Aldus zijn wij "voor de doden gedoopt," 1 Corinthiërs 15:29, dat is: wij zijn door de doop, toegelaten in de kerk, voor of in de plaats van hen, die door de dood, inzonderheid door de marteldood, er uit weg genomen zijn, en wij vullen hun ledige plaats in. Zij, die Gods dienstknechten doden, hopen aldus de heiligen des Allerhoogsten te verstoren maar zij zullen teleurgesteld worden. Christus zal Zijn zaad nog zien, God kan uit stenen Hem kinderen verwekken, en het bloed der martelaren het zaad van de kerk doen zijn, wier landen daarvan zijn wij zeker, nooit

deze zoon Seth, dat is: vast, gevestigd, of geplaatst, omdat in zijn zaad het mensdom zal blijven bestaan tot aan het einde der tijden, en de Messias van hem zou afstammen. Terwijl Kaïn, het hoofd van de afval, een zwerveling zou wezen, is Seth, uit wie de ware kerk zal voortkomen, een gevestigde. In Christus en Zijn kerk is de enig ware vestiging.

2. Zij zagen het zaad huns zaads, vers 26. :Aan Seth werd ook een zoon geboren, en hij noemde zijn naam Enos, de algemene naam voor alle mensen, die de zwakheid, broosheid en ellende van des mensen toestand aanduidt. De beste mensen zijn zich hier het meest van bewust, zowel voor zichzelf als voor hun kinderen. Wij zijn nooit zo vast gevestigd, of wij moeten ons herinneren dat wij broos zijn.

II. God gaf hun de wederopwekking van de Godsdienst te zien in hun geslacht, vers 26. Toen begon men de naam des Heeren aan te roepen. Het is weinig vertroosting voor een man om zijn kindskinderen te zien, indien hij daarbij niet vrede ziet over Israël, en dat die uit hem voortgekomen zijn in de waarheid wandelen. Ongetwijfeld was Gods naam reeds tevoren uitgeroepen, maar nu:

1. Begonnen de aanbidders van God zich meer op te wekken in de Godsdienst dan vroeger, misschien niet meer dan in de beginne maar meer dan in de laatste tijd sedert de afval van Kaïn. Nu begonnen de mensen God te aanbidden, niet slechts in de binnenkamer en in hun gezin, maar ook in het openbaar, in de plechtige vergaderingen. Of wel er was nu zo'n grondige hervorming in de Godsdienst, dat het, als het ware, een nieuw begin er van was. Dit toen kan betrekking hebben, niet op de geboorte van Enos, maar op geheel de voorafgaande geschiedenis, toen, als de mensen in Kaïn en Lamech de treurige uitwerkingen zagen van de zonde, door de werking van het natuurlijk geweten, toen waren zij zoveel te meer levendig, opgewekt en vastberaden in de Godsdienst. Hoe slechter anderen zijn, hoe beter wij moeten wezen en hoe meer ijverig.

2. De aanbidders van God begonnen zich te onderscheiden, zoals de kanttekening aangeeft, namelijk toen begon men zich naar de naam des Heeren te noemen. Nu Kaïn en zij, die de Godsdienst hadden verlaten, een stad hadden gebouwd, en zich als ongodsdienstig en onheilig te kennen gaven, en zich zonen van de mensen noemden, zijn zij, die God aankleefden, begonnen zich voor Hem en Zijn aanbidding te verklaren, en noemden zij zich Gods zonen. Nu begon het onderscheid tussen belijders en onheiligen, welk onderscheid sedert altijd is gebleven, en zolang de wereld staat altijd zal blijven.

HOOFDSTUK 5.

1 Dit is het boek van Adams geslacht. Ten dage als God de mens schiep, maakte Hij hem naar de gelijkenis Gods. 2 Man en vrouw schiep Hij hen, en zegende ze, en noemde hun naam Mens, ten dage als zij geschapen werden. 3 En Adam leefde honderd en dertig jaren, en gewon een zoon naar zijn gelijkenis, naar zijn evenbeeld, en noemde zijn naam Seth.
4 En Adams dagen, nadat hij Seth gewonnen had, zijn geweest achthonderd jaren; en hij gewon zonen en dochteren. 5 Zo waren al de dagen van Adam, die hij leefde, negenhonderd jaren, en dertig jaren; en hij stierf. 6 En Seth leefde honderd en vijf jaren, en hij gewon Enos. 7 En Seth leefde, nadat hij Enos gewonnen had, achthonderd en zeven jaren; en hij gewon zonen en dochteren. 8 Zo waren al de dagen van Seth negenhonderd en twaalf jaren; en hij stierf. 9 En Enos leefde negentig jaren, en hij gewon Kenan. 10 En Enos leefde, nadat hij Kenan gewonnen had, achthonderd en vijftien jaren; en hij gewon zonen en dochteren. 11 Zo waren al de dagen van Enos negenhonderd en vijf jaren; en hij stierf. 12 En Kenan leefde zeventig jaren, en hij gewon Mahalal - el. 13 En Kenan leefde, nadat hij Mahalal - el gewonnen had, achthonderd en veertig jaren; en hij gewon zonen en dochteren. 14 Zo waren al de dagen van Kenan negenhonderd en tien jaren; en hij stierf. 15 En Mahalal - el leefde vijf en zestig jaren, en hij gewon Jered. 16 En Mahalal - el leefde, nadat hij Jered gewonnen had, achthonderd en dertig jaren; en hij gewon zonen en dochteren. 17 Zo waren al de dagen van Mahalal - el achthonderd vijf en negentig jaren; en hij stierf. 18 En Jered leefde honderd twee en zestig jaren, en hij gewon Henoch. 19 En Jered leefde, nadat hij Henoch gewonnen had, achthonderd jaren; en hij gewon zonen en dochteren. 20 Zo waren al de dagen van Jered negenhonderd twee en zestig jaren; en hij stierf. 21 En Henoch leefde vijf en zestig jaren, en hij gewon Methusalach. 22 En Henoch wandelde met God, nadat hij Methusalach gewonnen had, driehonderd jaren; en hij gewon zonen en dochteren. 23 Zo waren al de dagen van Henoch driehonderd vijf en zestig jaren. 24 Henoch dan wandelde met God; en hij was niet meer; want God nam hem weg. 25 En Methusalach leefde honderd zeven en tachtig jaren, en hij gewon Lamech. 26 En Methusalach leefde, nadat hij Lamech gewonnen had, zevenhonderd twee en tachtig jaren; en hij gewon zonen en dochteren. 27 Zo waren al de dagen van Methusalach negenhonderd negen en zestig jaren; en hij stierf. 28 En Lamech leefde honderd twee en tachtig jaren, en hij gewon een zoon. 29 En hij noemde zijn naam Noach, zeggende: Deze zal ons troosten over ons werk, en over de smart onzer handen, vanwege het aardrijk, dat de HEERE vervloekt heeft! 30 En Lamech leefde, nadat hij Noach gewonnen had, vijfhonderd vijf en negentig jaren; en hij gewon zonen en dochteren. 31 Zo waren al de dagen van Lamech zevenhonderd zeven en zeventig jaren; en hij stierf. 32 En Noach was vijfhonderd jaren oud; en Noach gewon Sem, Cham en Jafeth.

Dit hoofdstuk bevat de enige authentieke geschiedenis, die aanwezig is, van het eerste tijdperk van de wereld, van de schepping tot aan de zondvloed, omvattende (volgens het getuigenis van de Hebreeuwse tekst) 1656 jaren, zoals gemakkelijk berekend kan worden naar de leeftijden van de patriarchen, voor zij die zoon voortbrachten, door wie de lijn afging tot op Noach. Dit behoort niet tot die oneindige geslachtsrekeningen, waarvan de apostel spreekt, 1 Timotheüs 1:4,. want Christus, die het einde was van de Oud - Testamentische wet, was ook het einde van de Oud - Testamentische geslachtsrekeningen, op Hem zagen zij en in Hem hadden zij hun middelpunt. De geslachtslijst, hier meegedeeld, is verkort ingelast in de stamboom van onze Heiland Lukas 3:36 - 38, en is van groot nut om te tonen dat Christus het Beloofde Zaad van de vrouw was. Wij hebben hier een bericht:

I. Betreffende Adam vers 1 - 5.
II. Seth vers 6 - 8
III. Enos, vers 9 - .
IV. Kenan, vers 12 - 14.
V Mahalaleel, vers 15 - 17.
Vl. Jered, vers 18 - 20.
VII. Henoch vers 21 - 24.
VIII. Methusalah, vers 25 - 27.

IX. Lamech en zijn zoon Noach, vers 28 - 32. Al de Schrift, van God ingegeven zijnde, is nuttig hoewel niet gelijkelijk nuttig.

Genesis 5:1 - 5
De eerste woorden van het hoofdstuk zijn het opschrift, of het onderwerp van het gehele hoofdstuk. Het is het boek van Adams geslacht, het is de lijst of catalogus van Adams nakomelingen, niet van allen maar alleen van "het heilig zaad, dat er het steunsel van is," Jesaja 6:13, en "waaruit, zoveel het vlees aangaat, Christus gekomen" is, Romeinen 9:5, een opgave van de namen, de ouderdom en het overlijden van hen, die de opvolgers waren van de eerste Adam als de bewaarders van de belofte, en de voorouders van de tweede Adam. De geslachtslijst begint met Adam zelf. Hier is:

I. Zijn schepping, vers 1, 2, waarin wij een korte herhaling hebben van hetgeen tevoren uitvoerig verhaald was betreffende de schepping van de mens. Het is ons nodig daar dikwijls van te horen en er goed mee bekend te worden.
Merk hier op:
1. Dat God de mens schiep. De mens is niet zijn eigen maker, en daarom moet hij ook niet zijn eigen meester zijn, maar de oorsprong, de auteur, van zijn bestaan moet de leider en het middelpunt van zijn bewegingen zijn.

2. Dat er een dag was, toen God de mens schiep, hij is niet van eeuwigheid, maar van gisteren, hij was niet de eerstgeborene, maar de jongste van de schepping.

3. Dat God hem schiep naar Zijn gelijkenis rechtvaardig en heilig, en daarom ongetwijfeld gelukkig, de menselijke natuur geleek op de Goddelijke natuur meer dan die van enig ander schepsel in deze lagere wereld.

4. Dat God hem schiep man en vrouw, vers 2 tot hun wederzijdse aangenaamheid, zowel als voor de instandhouding en vermenigvuldiging van hun soort. Adam en Eva zijn beide onmiddellijk door de hand Gods gemaakt beide naar Zijn beeld en gelijkenis, daarom is er tussen de seksen niet die grote afstand en ongelijkheid, die sommigen zich voorstellen.

5. Dat God hen zegende. Het is de gewoonte van de ouders hun kinderen te zegenen, zo heeft God, de Vader van allen, de Zijnen gezegend, maar aardse ouders kunnen slechts om een zegen bidden, het is Gods kroonrecht de zegen te gebieden. Dit ziet voornamelijk op de zegen van toeneming en vermenigvuldiging, waarbij andere zegeningen echter niet uitgesloten zijn.

6. Dat Hij hun naam noemde Adam, of Mens. Adam betekent aarde, rode aarde.
a. God gaf hem deze naam. Adam zelf had aan de overige schepselen elk een naam gegeven, maar hij moet niet zelf zijn eigen naam kiezen opdat hij zich niet een wijdsklinkende, hoge naam zal geven. Maar God gaf hem een naam die hem ter voortdurende gedachtenis zal zijn van het geringe van zijn oorsprong, en hem zal verplichten te zien op "de rotssteen, waar hij uit gehouwen was, en de holligheid des puts, waar hij uit gegraven was," Jesaja 51:1. Diegenen hebben weinig reden tot hoogmoed, die zo na verwant zijn aan het stof.
b. Hij gaf die naam beide aan de man en aan de vrouw. Van de beginne van een natuur zijnde, en daarna, een geworden door het huwelijk, was het voegzaam, dat zij beide dezelfde naam zouden dragen ten teken van hun eenheid. De vrouw is, evenzeer als de man, uit de aarde aards.

II. De geboorte van zijn zoon Seth, vers 3. Hij werd geboren in het honderd en dertigste jaar van Adams leven, waarschijnlijk kort na de moord op Abel. Veel andere zonen en dochteren werden tevoren aan Adam geboren, behalve Kain en Abel, maar er wordt geen nota van hen genomen, omdat alleen zijn naam eervol vermeld moet worden, in wiens lenden Christus en de kerk waren. Maar wat hier het opmerkelijkste is betreffende Seth, is dat Adam hem gewon naar zijn gelijkenis, zijn evenbeeld. Adam was gemaakt naar het beeld Gods, maar toen hij gevallen en verdorven was, gewon hij een zoon naar zijn eigen beeld, zondig en verontreinigd, broos sterfelijk en ellendig, gelijk hij zelf, niet slechts een mens, gelijk hij zelf, bestaande uit lichaam en ziel, maar een zondaar, gelijk hij zelf, schuldig en schadelijk, ontaard en verdorven. Zelfs de man naar Gods hart erkent zich "ontvangen en geboren in zonde," Psalm 51:7. Dit was Adams gelijkenis, de keerzijde van die Goddelijke gelijkenis, waarnaar Adam gemaakt was, maar die zelf verloren hebbende, kon hij haar aan zijn zaad niet mededelen. De genade zit niet in het bloed, maar wel het bederf. Een zondaar brengt een zondaar voort, maar een heilige brengt geen heilige voort.

III. Zijn leeftijd en dood. Hij leefde negen honderd en dertig jaren, en toen stierf hij naar het vonnis, dat over hem was uitgesproken: Tot stof zult gij wederkeren. Hoewel hij niet stierf op de dag toen hij de verboden vrucht had gegeten, is hij toch op die dag sterfelijk geworden, hij is toen begonnen te sterven. Zijn leven daarna was slechts een uitstel, het was een verbeurd, veroordeeld leven, ja het was een kwijnend, stervend leven. Hij was niet slechts als een veroordeelde misdadiger, maar als een, die reeds gekruisigd was, die langzaam en trapsgewijze sterft.

Genesis 5:6 - 20

I. Wij hebben hier alles wet de Heilige Geest geschikt oordeelde om te worden vermeld betreffende vijf van de patriarchen vóór de zondvloed, Seth, Enos, Kenan, Mahalaleel en Jered. Er is van geen hunner iets in het bijzonder op te merken, hoewel wij reden hebben te denken, dat zij mannen waren, die in hun tijd hebben uitgemunt in wijsheid en Godsvrucht. Maar in het algemeen kunnen wij opmerken, hoe uitvoerig en uitdrukkelijk hun geslachten vermeld worden. Men zou zo denken, dat dit alles in minder woorden beschreven had kunnen worden, maar het is zeker, dat, wat er ook in der mensen boeken gevonden moge worden, in Gods boeken geen enkel ijdel woord is. Het wordt zo duidelijk beschreven: 1. Om het ook voor mensen met het geringste bevattingsvermogen begrijpelijk te maken. Als ons wordt meegedeeld hoe oud zij waren, toen zij deze of die zoon gewonnen, en hoe vele jaren zij daarna nog geleefd hebben, dan is er al heel weinig rekenkunst nodig om iemand te zeggen, hoe oud zij in het geheel geworden zijn, en toch vermeldt de Heilige Geest ook nog de som totaal, om de wille van hen, die ook in dat weinigje rekenkunst niet bedreven zijn.

2. Om het welbehagen te tonen, dat God heeft in de namen Zijns volks. Kains geslacht vonden wij als in der haast geteld, Hoofdstuk 4:18, maar het bericht omtrent het heilig zaad is uitvoerig, wordt in woorden, niet in cijfers opgegeven. Er wordt ons gezegd hoe lang zij leefden, die in Gods vreze geleefd hebben, en wanneer zij stierven, die in Zijn gunst zijn gestorven, maar voor anderen doet dit er niet toe. De gedachtenis des rechtvaardigen zal tot. zegening zijn, maar de naam van de goddelozen zal verrotten.

II. Hun leven wordt berekend naar dagen vers 8, al de dagen van Seth, en zo ook van de overigen, hetgeen de kortheid aanduidt van het mensenleven, zelfs als het op zijn langst is, en de snelle omwenteling van onze tijden op aarde. Indien hun leven bij dagen gerekend werd, dan voorwaar moet het onze bij uren gerekend worden, of liever: wij moeten dikwijls het

van Henoch wordt van ieder hunner gezegd: en hij stierf. In de opgave van het getal van de jaren van hun leven ligt opgesloten, dat hun leven, toen die jaren geteld en voleindigd waren, tot een einde kwam en toch wordt het steeds herhaald: en hij stierf, om te tonen dat over alle mensen de dood heengaat, en dat het goed voor ons is om te letten op de dood van anderen en er ons voordeel mee te doen tot onze stichting. Die en die was een krachtig, gezond man, maar hij stierf. Die en die was een groot en rijk man, maar hij stierf, deze andere was een wijs staatsman, maar hij stierf, deze was een zeer goed man maar hij stierf, misschien wel een zeer nuttig man, maar hij stierf, en zo verder.

IV. Hetgeen bijzonder opmerkelijk is, is, dat zij allen zeer lang geleefd hebben, niet een hunner stierf, voordat hij de wentelingen van bijna negen honderd jaren gezien had, en sommigen van hen leefden nog veel langer, een zeer lange tijd voor een onsterfelijke ziel om in het lemen huis gevangen te zijn. Het aardse leven was voor hen stellig niet zo'n last als het, over het algemeen genomen nu is, anders zouden zij het moede zijn geworden, ook was het toekomende leven toen nog niet zo helder en duidelijk geopenbaard, als het thans is onder het Evangelie, anders zouden zij ongeduldig geweest zijn, om er in over te gaan.
Het lange leven was voor de patriarchen een zegen, en het stelde hen tot een zegen.

1. Er kunnen enige natuurlijke oorzaken aangeduid worden voor de lange duur van het leven in dit eerste tijdperk van de wereld. Zeer waarschijnlijk was de aarde toen meer vruchtbaar, de voortbrengselen er van meer versterkend, de lucht meer gezond, en de invloeden van de hemellichamen meer heilzaam voor de zondvloed dan daarna. De mens was wel verdreven uit het paradijs maar de aarde was toen nog paradijsachtig, een hof, in vergelijking met haar tegenwoordige verwilderde toestand, en sommigen denken, dat hun grote kennis van de schepselen en van hun nuttigheid zowel voor voedsel als voor medicijn, en daarbij ook hun soberheid en matigheid, daar zeer veel toe bijgedragen hebben. Toch bevinden wij niet, dat degenen die onmatig waren, zoals velen geweest zijn, Lukas 17:27, zo kort van leven waren, als onmatige mensen tegenwoordig zijn.

2. In de voornaamste plaats moet dit echter toegeschreven worden aan de macht en de voorzienigheid Gods. Hij heeft hun leven verlengd, opdat de aarde zoveel sneller vervuld zou worden, en opdat de kennis van God en Godsdienst bewaard zou blijven toen er nog geen geschreven Woord was, maar alleen de overlevering het kanaal was, door hetwelk die kennis tot de opvolgende geslachten is gekomen. Al de patriarchen hier, behalve Noach werden geboren, voordat Adam is gestorven zodat zij van hem een volledig en voldoend bericht konden krijgen van de schepping, het paradijs, de val, de belofte, en die Goddelijke voorschriften, welke de Godsdienstige aanbidding en een Godsdienstig leven betreffen. En zo er een vergissing of dwaling ontstond, dan konden zij, zolang hij leefde, zich tot hem wenden als tot een godsspraak, om die vergissing of dwaling te herstellen, en na zijn dood, tot Methusalah en anderen, die met hem omgegaan hadden. zo groot was de zorg van de almachtige God om in Zijn kerk de kennis te bewaren van Zijn wil en de zuiverheid van Zijn aanbidding.

Genesis 5:21 - 24
De berichten lopen hier over verscheidene geslachten, zonder dat er iets Merk waardigs in voorkomt, of enigerlei verscheidenheid in valt op te merken behalve in de namen en getallen. Maar eindelijk wordt melding gemaakt van een man, die men niet zo voorbij kan gaan, maar van wie zeer bijzonder nota genomen moet worden, en dat is Henoch, de zevende van Adam. De overigen hebben, naar wij mogen onderstellen, goed en Godvruchtig geleefd en

patriarchale tijd. Het is slechts weinig dat ons van hem wordt meegedeeld, maar dat weinige is genoeg om zijn naam groot te maken, groter dan de naam van de andere Henoch, naar wie een stad genoemd werd. Betreffende hem zijn hier twee dingen.

I. Zijn Godvruchtige wandel in deze wereld, waarvan twee maal wordt gesproken, vers 22 Henoch wandelde met God, nadat hij Methusalah gewonnen had, en wederom in vers 24, Henoch dan wandelde met God.
Merk op:
1. De aard van zijn Godsdienst, de richting en het doel van zijn wandel. Hij wandelde met God, hetgeen te kennen geeft:
a. Ware Godsdienst. Wat is Godzaligheid anders dan een wandelen met God? De goddelozen zijn zonder God in de wereld, zij wandelen in tegenheid met Hem, maar de Godvruchtigen wandelen met God, hetgeen onderstelt verzoening met God, want "zullen twee tezamen wandelen, tenzij dat zij bijeengekomen zijn?" Amos 3:3, en het sluit alle delen en voorbeelden in van een Godvruchtig, rechtvaardig en sober leven. Met God te wandelen is zich God geduriglijk voor te stellen, en te handelen als degenen, die steeds onder Zijn oog zijn. Het is een leven te leiden van gemeenschap met God, zowel in Zijn inzettingen als in Zijn leiding, het is in al onze handelingen Gods woord te maken tot onze regel, en Zijn heerlijkheid tot ons doel. Het is om het tot ons voortdurend zorgen en streven te maken, in alle dingen God te behagen, en Hem nergens in te mishagen of te beledigen. Het is ons te schikken naar Zijn wil, in te stemmen met Zijn bedoelingen, medearbeiders met Hem te zijn, het is navolgers Gods te zijn, als geliefde kinderen.
b. Uitnemende Godsdienst. Hij was volstrekt dood voor deze wereld, hij heeft niet slechts, zoals alle Godvruchtige mensen, naar God gewandeld, maar met God gewandeld, alsof hij reeds in de hemel was. Hij leefde boven de maatstaf, niet slechts van andere mensen, maar van andere heiligen, niet slechts goed in slechte tijden, maar als de beste in goede tijden.
c. Grote ijver om de Godsdienst te bevorderen onder anderen. Het ambt eens priesters te volbrengen wordt "een wandelen voor Gods aangezicht" genoemd, 1 Samuel 2:30, 35, zie ook Zacharia 3:7. Het schijnt, dat Henoch een priester des allerhoogsten Gods is geweest, en, evenals Noach, van wie ook gezegd werd dat hij met God wandelde, was hij een prediker van de gerechtigheid, en heeft hij Christus' wederkomst geprofeteerd, Judas: 14 Ziet, de Heere komt met tienduizenden van Zijn heiligen. In plaats nu van te zeggen: Henoch leefde, zegt de Heilige Geest: Henoch wandelde met God. Dit was zijn levenswerk, zijn gestadige zorg en streven, terwijl anderen leefden voor zichzelf en voor de wereld, leefde hij voor God. Het was ook de blijdschap en de steun zijns levens, gemeenschap met God was hem meer en beter dan het leven. "Het leven is mij Christus," Filippenzen 1:21.

2. De dagtekening van zijn Godsdienst. In vers 21 wordt gezegd: Hij leefde vijf en zestig jaar en hij gewon Methusalah, maar in vers 22 hij wandelde met God, nadat hij Methusalah gewonnen had, hetgeen te kennen geeft, dat hij niet voor omstreeks deze tijd uitgemunt heeft in vroomheid en Godsvrucht. Eerst wandelde hij als andere mensen. Grote heiligen komen trapsgewijze tot hun uitnemendheid.

3. De voortduur van zijn Godsdienst. Hij wandelde met God drie honderd jaren, zolang als hij in de wereld bleef. De geveinsde zal niet altijd bidden, maar de ware heilige, die uit beginsel handelt en de Godsdienst tot zijn keus maakt, zal volharden tot het einde en met God wandelen zolang als hij leeft, als die hoopt om tot in eeuwigheid met Hem te leven, Psalm 104:33.

II. Zijn glorierijke verplaatsing naar een betere wereld. Evenals hij niet gelijk de overigen geleefd heeft, zo is hij ook niet gelijk de overigen gestorven, vers 24. Hij was niet meer, want God nam hem weg.
a. Hij was niet langer in deze wereld. Het was niet het einde van zijn bestaan, maar van zijn bestaan hier. Hij werd niet gevonden, zoals de apostel het naar de LXX verklaart, niet gevonden door zijn vrienden, die hem zochten, zoals de kinderen van de profeten Elia zochten, 2 Koningen 2:17, niet gevonden door zijn vijanden, die naar sommigen denken, hem zochten, om hem in hun woede tegen hem vanwege zijn uitnemende Godsvrucht ter dood te brengen, zoals blijkt uit zijn profetie, dat er vele goddelozen waren, die harde woorden spraken en, waarschijnlijk harde dingen deden tegen Gods volk, Judas: 15. Maar God heeft Henoch voor hen verborgen, niet onder de hemel, maar in de hemel.
b. God nam hem, door de dienst van de engelen, met lichaam en ziel tot zich in het hemelse paradijs, zoals Hij later Elia tot zich heeft genomen. Hij was veranderd, zoals die heiligen veranderd zullen worden, die bij Christus' wederkomst levend zullen gevonden worden. Telkenmale als een Godvruchtige sterft, neemt God hem tot zich, haalt Hij hem van hier en ontvangt hem bij zich in de hemel. Betreffende Henoch voegt de apostel er bij, "dat hij voor zijn wegneming getuigenis heeft gehad, dat hij Gode behaagde," en dit was het goede getuigenis, dat hij had verkregen. Met God wandelen is Gode welbehaaglijk.
Wij kunnen niet anders met God wandelen op Hem welbehaaglijke wijze, dan door het geloof. God zelf zal hen eren, die door het geloof aldus met Hem wandelen. Hij zal hen thans erkennen, en op de grote dag voor engelen en mensen voor hen getuigen, zij, die dit getuigenis niet gehad hebben voor hun wegneming zullen het toch daarna hebben. Zij, wier wandel in de wereld in waarheid heilig is, zullen hun wegneming uit de wereld in waarheid gelukkig en zalig bevinden. Henochs wegneming was niet slechts een bewijs voor het geloof aan de werkelijkheid van een toekomende staat en van de mogelijkheid van het bestaan des lichaams in heerlijkheid in die staat, maar het was ook een bemoediging voor allen, die met God wandelen, om te hopen, dat zij voor eeuwig bij Hem zullen zijn. Uitnemende Godsvrucht zal gekroond worden met uitnemende eer.

Genesis 5:25 - 27
Betreffende Methusalah valt op te merken: 1. De betekenis van zijn naam, die, naar sommigen denken, profetisch was, daar zijn vader, Henoch, een profeet geweest is. Methusalah betekent: hij sterft, er is een flits, of: een uitzending, namelijk, van de zondvloed, die gekomen is in hetzelfde jaar toen hij stierf. Indien dit wezenlijk de bedoeling was van zijn naam, en zo verklaard moet worden, dan was dit een waarschuwing aan een zorgloze wereld lang voordat het oordeel gekomen is. Hoe dit zij: het is opmerkelijk, dat de persoon, die het langst op aarde geleefd heeft, de dood in zijn naam droeg, opdat hij zou gedenken dat die dood gewis komen zou, al kwam hij ook langzaam.

2. Zijn ouderdom. Hij leefde negen honderd negen en zestig jaren, het langste leven, waarvan wij lezen, dat ooit een mens op aarde geleefd heeft, en toch hij stierf! Het langste leven moet toch eindelijk sterven. Jeugd noch ouderdom zal van die krijg vrijstellen, want dat is het einde van alle mensen. Niemand kan aanspraak maken om altijd te leven, wijl hij reeds lang geleefd heeft, noch zijn lang leven als pleitgrond aanvoeren tegen het beslag van de dood. Algemeen wordt verondersteld, dat Methusalah even voor de zondvloed is gestorven, de Joodse schrijvers zeggen: "zeven dagen tevoren", verwijzende naar Hoofdstuk 7:10, en dat hij was weggenomen voor de dag des kwaads, uitgaande van de onderstelling, die algemeen wordt aangenomen, dat al de patriarchen, die in dit hoofdstuk genoemd zijn, heilige, Godvruchtige mannen geweest zijn. Ongaarne opper ik een tegenovergestelde mening, maar ik kan niet

voorkomen onder de voorouders van Christus, daar toch op die geslachtlijst ook de namen zijn opgegeven van vele koningen van Juda, van wie wij met zekerheid weten, dat zij het tegenovergestelde van Godvruchtig zijn geweest. Indien dit dus met recht betwijfeld kan worden, dan kan men ook als waarschijnlijk onderstellen dat Methusalah met de overigen van de wereld in de zondvloed is omgekomen, want het is zeker, dat hij in dat jaar gestorven is.

Genesis 5:28 - 32
Hier wordt voor het eerst melding gemaakt van Noach, van wie wij in de volgende hoofdstukken veel zullen lezen. Wij hebben hier:

I. Zijn naam, met de reden van die naam. Noach betekent rust. Zijn ouders gaven hem die naam in de hoop, dat hij een meer dan gewone zegen zou wezen voor zijn geslacht. Deze zal ons troosten over ons werk en over de smart van onze handen, vanwege het aardrijk, dat de Heere vervloekt heeft. Hier is:

1. Zijn klacht over de rampzalige toestand van het menselijk leven. Door het inkomen van de zonde en de overgang op de opeenvolgende geslachten van de vloek wegens de zonde, is die toestand uiterst - ellendig geworden. Geheel ons leven wordt doorgebracht in arbeid en moeite. Daar God het aardrijk vervloekt heeft, kunnen sommigen slechts met de uiterste zorg en moeite een schaars levensonderhoud er uit verkrijgen. Hij spreekt als iemand, die vermoeid is van de arbeid in dit leven, en het betreurt, dat zoveel van ons denken en zoveel kostbare ogenblikken, die tot zoveel hoger doeleinden gebruikt zouden kunnen worden, onvermijdelijk besteed moeten worden om het lichaam te onderhouden.

2. Zijn troostrijke hoop op verlichting door de geboorte van deze zoon. Deze zal ons troosten, hetgeen aanduidt, niet slechts de begeerte en verwachting, die ouders gewoonlijk koesteren van hun kinderen, dat zij, als zij opgroeien, een vertroosting en lieflijkheid voor hen zijn zullen, hen zullen helpen in hun werk - hoewel dit dikwijls geheel anders uitkomt - maar het geeft ook een vooruitzicht te kennen op iets meer, zeer waarschijnlijk bestonden er profetieën omtrent hem, welke hem aanduidden als iemand, die op zeer bijzondere wijze zijn geslacht van dienst zou zijn, hetgeen zij zo opvatten, dat hij het beloofde Zaad was, de Messias die komen zou, en de gelovige verwachting van Zijn komst schenkt ons de beste en zekerste vertroosting zowel met betrekking tot de toorn Gods en Zijn vloek, die wij verdiend hebben, als tot de arbeid en de moeite van deze tegenwoordige tijd, waarover wij dikwijls klagen. Is Christus de onze? Is de hemel onzer? Dit zal ons troosten."

II. Zijn kinderen. Sem, Cham en Jafeth. De oudsten van deze gewon Noach, toen hij vijf honderd jaar was. Jafeth schijnt de oudste geweest te zijn, Hoofdstuk 10:21, maar Sem wordt het eerst genoemd, omdat op hem het verbond overging, zoals blijkt uit Hoofdstuk 9:26, waar God de God van Sem genoemd wordt. Aan hem is waarschijnlijk het geboorterecht gegeven, en het is zeker, dat van hem, beide Christus, het Hoofd, en de kerk, het lichaam, zouden afstammen, daarom wordt hij Sem genoemd, hetgeen een naam betekent, omdat in zijn geslacht de naam Gods altijd blijven zou, totdat Hij uit zijn lenden zou voortkomen, wiens naam boven alle naam is, zodat, door Sem het eerst te stellen, in werkelijkheid Christus het eerst gesteld werd, die in allen de eerste zou zijn.

HOOFDSTUK 6.

1 En het geschiedde, als de mensen op de aardbodem begonnen te vermenigvuldigen, en hun dochters geboren werden, 2 Dat Gods zonen de dochteren der mensen aanzagen, dat zij schoon waren, en zij namen zich vrouwen uit allen, die zij verkozen hadden. 3 Toen zeide de HEERE: Mijn Geest zal niet in eeuwigheid twisten met de mens, dewijl hij ook vlees is; doch zijn dagen zullen zijn honderd en twintig jaren. 4 In die dagen waren er reuzen op de aarde, en ook daarna, als Gods zonen tot de dochteren der mensen ingegaan waren, en zich kinderen gewonnen hadden; deze zijn de geweldigen, die van ouds geweest zijn, mannen van name. 5 En de HEERE zag, dat de boosheid des mensen menigvuldig was op de aarde, en al het gedichtsel der gedachten zijns harten te allen dage alleenlijk boos was. 6 Toen berouwde het de HEERE, dat Hij de mens op de aarde gemaakt had, en het smartte Hem aan Zijn hart. 7 En de HEERE zeide: Ik zal de mens, dien Ik geschapen heb, verdelgen van de aardbodem, van de mens tot het vee, tot het kruipend gedierte, en tot het gevogelte des hemels toe; want het berouwt Mij, dat Ik hen gemaakt heb. 8 Maar Noach vond genade in de ogen des HEEREN.

9 Dit zijn de geboorten van Noach. Noach was een rechtvaardig, oprecht man in zijn geslachten. Noach wandelde met God. 10 En Noach gewon drie zonen: Sem, Cham en Jafeth. 11 Maar de aarde was verdorven voor Gods aangezicht; en de aarde was vervuld met wrevel. 12 Toen zag God de aarde, en ziet, zij was verdorven; want al het vlees had zijn weg verdorven op de aarde.

13 Daarom zeide God tot Noach: Het einde van alle vlees is voor Mijn aangezicht gekomen; want de aarde is door hen vervuld met wrevel; en zie, Ik zal hen met de aarde verderven. 14 Maak u een ark van goferhout; met kameren zult gij deze ark maken; en gij zult die bepekken van binnen en van buiten met pek. 15 En aldus is het, dat gij haar maken zult: driehonderd ellen zij de lengte der ark, vijftig ellen haar breedte, en dertig ellen haar hoogte. 16 Gij zult een venster aan de ark maken, en zult haar volmaken tot een elle van boven; en de deur der ark zult gij in haar zijde zetten; gij zult ze met onderste, tweede en derde verdiepingen maken. 17 Want Ik, zie, Ik breng een watervloed over de aarde, om alle vlees, waarin een geest des levens is, van onder de hemel te verderven; al wat op de aarde is, zal de geest geven. 18 Maar met u zal Ik Mijn verbond oprichten; en gij zult in de ark gaan, gij, en uw zonen, en uw huisvrouw, en de vrouwen uwer zonen met u. 19 En gij zult van al wat leeft, van alle vlees, twee van elk, doen in de ark komen, om met u in het leven te behouden: mannetje en wijfje zullen zij zijn; 20 Van het gevogelte naar zijn aard, en van het vee naar zijn aard, van al het kruipend gedierte des aardbodems naar zijn aard, twee van elk zullen tot u komen, om die in het leven te behouden. 21 En gij, neem voor u van alle spijze, die gegeten wordt, en verzamel ze tot u, opdat zij u en hun tot spijs zij.

22 En Noach deed het; naar al wat God hem geboden had, zo deed hij. Het Merk waardigste, dat wij in de geschiedenis betreffende de oude wereld vermeld vinden, is de verwoesting er van door de zondvloed waarvan dit hoofdstuk ons het begin verhaalt, waarin wij hebben:

I. De toenemende ongerechtigheid van die goddeloze wereld, vers 1 - 5, en vers 11,12.
II. De rechtvaardige toorn van de rechtvaardige God wegens die toenemende ongerechtigheid, en Zijn heilig besluit om haar te straffen, vers 6, 7.
III. De bijzondere gunst van God jegens Zijn dienstknecht Noach.
    1. In de hoedanigheid, die hem wordt toegeschreven, vers 8 - 10.
    2. In de mededeling, die hem gedaan werd van Gods voornemen, vers 13 - 17.
    3. In de aanwijzingen, die Hij hem gaf om een ark te bouwen tot zijn behoudenis, vers 14 - 16.
    4. In het gebruiken van hem ter bewaring van het overige van de schepselen, vers 18 21. Eindelijk: Noachs gehoorzaamheid aan de bevelen, die hem gegeven waren, vers

22. En dit is betreffende de oude wereld geschreven tot onze waarschuwing, op dewelke de einden van de eeuwen gekomen zijn, de einden van de nieuwe wereld.

Genesis 6:1 - 2
Ter ere van Gods gerechtigheid en ter waarschuwing van een goddeloze wereld hebben wij, vóór de geschiedenis van het verderf van de oude wereld, een volledig bericht van haar ontaarding, haar afval van God en haar opstand tegen Hem. De verwoesting er van was een daad, niet van volstrekte soevereiniteit of vrijmacht, maar van noodzakelijke gerechtigheid ter handhaving van de eer van Gods regering. Nu hebben wij hier een bericht van twee dingen, die de boosheid van de oude wereld veroorzaakt hebben.

1. De toeneming van het mensdom. De mensen begonnen te vermenigvuldigen op de aardbodem. Dat was de uitwerking van de zegen Hoofdstuk 1:28, maar des mensen bederf heeft die zegen zo misbruikt, dat hij in een vloek werd verkeerd. Aldus neemt de zonde oorzaak door de goedertierenheden Gods om nog overvloediger zondig te zijn. "Als de goddelozen velen worden, wordt de overtreding veel," Spreuken 29:16. Hoe meer zondaren, des te meer zonde, en de menigte van de overtreders maakt de mensen stoutmoedig. Besmettelijke ziekten zijn het meest verwoestend in volkrijke steden, en zonde is een zich verspreidende melaatsheid. Zo geschiedde het in de Nieuw - Testamentische kerk, dat, "toen de discipelen vermenigvuldigden, er een murmurering ontstond," Handelingen 6:1, en wij lezen van een volk, dat vermenigvuldigd was, maar waarvan "de blijdschap niet groot gemaakt was," Jesaja 9:2. Een talrijk gezin moet goed bestuurd worden, of het wordt een goddeloos gezin.

2. Gemengde huwelijken, vers 2. Gods zonen dat wil zeggen: de belijders van de Godsdienst, die naar de naam des Heeren genoemd waren en die naam aanriepen, huwden de dochteren van de mensen, dat is: degenen, die werelds waren, vreemdelingen voor God en Godsdienst. Het nageslacht van Seth hield zich niet afgezonderd zoals het had moeten doen, beide ter bewaring van eigen reinheid en in verfoeiing van de afval, zij vermengden zich met het gevloekte geslacht van Kaïn. Zij namen zich vrouwen uit allen, die zij verkozen hadden. Maar wat was er nu verkeerd in die huwelijken?
a. Hun keuze werd slechts geleid door hun oog: zij zagen dat zij schoon waren, hetgeen alles was wat zij zagen.
b. Zij volgden de keuze hunner verdorven neigingen, zij namen allen, die zij verkozen hadden, zonder raad en zonder nadenken. Maar:
c. Wat van zo slechte gevolgen voor hen bleek, was dat zij "vreemde vrouwen huwden, een ander juk aantrokken met de ongelovigen," 2 Corinthiërs 6:14. Dit was aan Israël verboden, Deuteronomium 7:3, 4. Het was de onzalige aanleiding van Salomo's afval, 1 Koningen 11:1 - 4, en het had zeer slechte gevolgen voor de doden na hun terugkeer uit Babylon, Ezra 9:1, 2. De belijders van de Godsdienst behoren zowel voor hun eigen huwelijk als voor dat van hun kinderen er een gewetenszaak van te maken om binnen de grenzen hunner belijdenis te blijven. De slechten zullen veel eerder bederven en meeslepen, dan de goeden de slechten zullen hervormen. Zij, die belijden kinderen Gods te zijn, moeten niet huwen zonder Zijn toestemming, die zij niet hebben als zij zich met Zijn vijanden verbinden.

Genesis 6:3
Dit wordt hier vermeld als een teken van Gods misnoegen op hen, die vreemde vrouwen hadden gehuwd, Hij dreigt Zijn Geest hun te ontnemen, die Hem hadden gegriefd door huwelijken, welke zo tegenstrijdig waren met hun overtuiging. Vleselijke lusten worden

Of: Als nog een oorzaak van de grote goddeloosheid van de oude wereld. De Geest des Heeren getergd zijnde door hun weerstaan van Zijn bewegingen, liet af van met hen te twisten, en toen ging weldra alle Godsdienst onder hen verloren. Hiervoor waarschuwt Hij hen van tevoren, opdat zij Zijn Geest niet langer smart zouden aandoen, maar Hem door hun gebeden zouden bewegen om met hen te blijven.
Let in dit vers:

1. Op Gods besluit om niet altijd door Zijn Geest met de mens te twisten. Toen heeft de Geest door Noachs prediking getwist, 1 Petrus 3:19, 20, en door innerlijke bestraffing van het geweten, maar voor de meesten hunner was het tevergeefs. Daarom zegt God, dat Hij niet altijd zal twisten.
Merk op:
a. De gezegende Geest strijdt met de zondaren door de overtuiging en bestraffing van het geweten, ten einde hen van de zonde tot God te bekeren.
b. Als de Geest weerstaan, uitgeblust wordt dan zal Hij wèl lang, maar niet altijd twisten. Hosea 4:17.
c. Diegenen rijpen snel voor het verderf, met wie de Geest heeft afgelaten van te twisten.

2. De reden van dat besluit: dewijl hij ook vlees is, dat is: ongeneeslijk bedorven, vleselijk en zinnelijk, zodat het verloren moeite is om met hem te strijden. Kan de Moorman zijn huid veranderen? Hij ook, dat is: allen, de een, zowel als de ander, allen zijn in het slijk van het vlees verzonken. Het is de verdorven natuur en de neiging van de ziel tot het vlees, die het strijden weerstaan van de Geest, en het zonder uitwerking doen blijven. Als de zondaar gedurende lange tijd dat belang heeft gediend, en het met het vlees heeft gehouden tegen de Geest, dan onttrekt de Geest rechtvaardig Zijn werking en twist niet meer. Niemand verliest het twisten van de Geest, dan zij die het verbeurd hebben.

3. Desniettemin wordt hun uitstel verleend doch zijn dagen zullen zijn honderd en twintig jaren. Zolang zal Ik het oordeel uitstellen, dat zij verdiend hebben, en hun nog tijd geven om het te voorkomen door berouw en bekering. De gerechtigheid zei: Houw hen af, maar de goedertierenheid trad tussenbeide en bad: Heere, laat hen ook nog dit jaar, en de goedertierenheid heeft in zoverre overmocht, dat een uitstel van honderd twintig jaren was verkregen. De tijd van Gods geduld en lankmoedigheid jegens tergende zondaren is soms zeer lang maar niet onbeperkt. Een uitstel is nog geen kwijtschelding, hoewel God lang verdraagt, zal Hij toch niet altijd verdragen.

Genesis 6:4 - 5
Wij hebben hier een nader bericht van het bederf van de oude wereld. Als Gods zonen de dochteren van de mensen hadden gehuwd, heeft dit God wel zeer mishaagd, maar Hij heeft hen toch niet terstond afgesneden, maar gewacht om te zien, wat het gevolg zou wezen van die huwelijken, en naar welke zijde de kinderen zouden gaan, en het bleek (zoals dit gewoonlijk gaat) dat zij naar de slechtsten aardden. Hier is:

I. De verzoeking, waarin zij waren om te verdrukken en geweldenarijen te bedrijven. Zij waren reuzen, en zij waren mannen van naam. Zij werden allen te sterk, die om hen heen waren, en deden allen voor zich buigen.

1. Door hun grootte, zoals de kinderen Enaks, Numeri 13:33, en 2. Door hun grote naam, zoals de koning van Assyrië, Jesaja 37:11. Hierdoor werden zij een schrik in het land van de

heilig en rechtvaardig is met voeten getreden. Zij, die zoveel macht hebben over anderen, dat zij instaat zijn hen te verdrukken, hebben zelden zoveel macht over zichzelf om niet te verdrukken, grote macht is voor velen een grote strik. Dit ontaarde geslacht minachtte de eer, die hun voorouders hadden verkregen door deugd en Godsdienst, zij maakten zich een groter naam door hetgeen het voortdurend verderf was van hun goede naam.

II. De beschuldiging, welke tegen hen ingebracht en bewezen werd, vers 5. Het overgelegde bewijs was onbetwistbaar. God zag het en dat komt in plaats van duizend getuigen. God ziet al de boosheid onder de kinderen van de mensen, zij kan thans niet voor Hem verborgen worden, en zo men er zich niet van bekeert, zal zij weldra ook niet door Hem verborgen worden. Wat nu was het, dat God heeft gezien?

1. Hij zag al de stromen van zonde, die in van de mensen leven vloeiden, de breedte en diepte van deze stromen, Hij zag dat de boosheid des mensen menigvuldig was op de aarde.

Let op het verband tussen dit en hetgeen voorafgaat: de verdrukkers waren de geweldigen, de mannen van naam, en toen zag God dat de boosheid des mensen groot was. De boosheid van een volk is voorwaar zeer groot, als de meest - openbare zondaren mannen van naam onder hen zijn. De dingen zijn slecht, als slechte mensen niet slechts geëerd zijn niettegenstaande hun boosheid, maar juist om hun boosheid, en de snoodste lieden aldus vereerd en hoog geroemd worden, de boosheid is groot, als grote mannen boos zijn. Hun boosheid was groot, dat is: aan alle plaatsen werden door allerlei soort van mensen zeer vele zonden bedreven, zonden, die naar haar aard grof, aanstotelijk, hoogmisdadig zijn, bedreven op de meest vermetele wijze, in trotsering van de hemel, en zij, die de macht in handen hadden, deden niets om ze tegen te gaan of te straffen. Dit zag God. Al de zonden van de zondaren zijn aan God, de Rechter bekend. Zij, die het meest met de wereld bekend zijn, zien er wel veel boosheid in, maar zien toch slechts weinig van hetgeen is, maar God ziet alles, en oordeelt er recht over ten opzichte van haar grootte, het menigvuldige er van, en Hij kan zich niet vergissen in Zijn oordeel

2. Hij zag de bron van de zonde, die in het hart van de mensen was. Iedereen kon zien, dat de boosheid des mensen groot was, want zij spraken hun zonde vrijuit, gelijk Sodom, maar Gods oog zag verder: Hij zag dat al het gedichtsel van de gedachten zijns harten te allen dage alleen boos was. Een treurig gezicht, dat zeer beledigend was voor Gods heilig oog! Dat was de bittere wortel, de verdorven fontein. Al het geweld en de verdrukking, al de weelde en wellust, die in de wereld waren, kwamen voort uit de verdorvenheid van de natuur. De begeerlijkheid had ze ontvangen, Johannes 1:15, zie Mattheüs 15:19.

a. Het hart was ondeugend, het was arglistig, meer dan enig ding, de beginselen waren verdorven, de gewoonten en neigingen slecht.

b. De gedachten des harten waren dit. De gedachte wordt soms genomen voor het gevestigd oordeel, of de mening, en zij was vooringenomen en misleid. Soms wordt dit woord gedachte genomen voor de werkingen van de verbeelding, en die waren altijd of ijdel, òf laag, òf spinnenwebben wevende, of basiliscuseieren uitbroedende.

c. Het gedichtsel des harten was dit, dat is: hun plannen en voornemens waren slecht. Zij hebben niet door zorgloosheid of onachtzaamheid kwaad bedreven, zoals zij, die maar op goed geluk af leven en geen acht geven op hetgeen zij doen, maar zij deden kwaad met voorbedachten rade, bedenkende hoe zij kwaad zouden doen. Het was boos voorwaar, want het was alleen boos, voortdurend boos, en al het gedichtsel van de gedachten was dit. Er was geen goed in hen te vinden, neen, nooit! De stroom van de zonde was vol, en sterk, en standvastig, en God zag het. Zie Psalm 14:1 - 3.

Genesis 6:6 - 7

Hier is:

I. Gods toorn over der mensen boosheid. Hij zag haar niet als een onverschillig toeschouwer, maar als een die er door gegriefd en beledigd werd. Hij zag haar, zoals een teder liefhebbende vader de dwaasheid en weerspannigheid ziet van een ongehoorzaam rebellerend kind, dat hem niet slechts vertoornt maar grieft, en hem doet wensen kinderloos te zijn aangeschreven. De uitdrukkingen, die hier gebruikt zijn, zijn zeer vreemd. Het berouwde de Heere, dat Hij de mens op aarde gemaakt had, dat Hij een schepsel van zo edele gaven en vermogens gemaakt, en op deze aarde gesteld had, die Hij expres gebouwd en van het nodige voorzien had, om hem tot een geriefelijke woning te zijn, en het smartte Hem aan Zijn hart. Dat zijn uitdrukkingen naar de wijze der mensen en moeten zo verstaan worden, dat zij geen ongunstige mening geven van de eer van Gods onveranderlijkheid en zaligheid.

1. Het duidt geen hartstocht of onrust aan in God, (er is niets, dat in de eeuwige Geest ontroering kan teweegbrengen) maar het drukt Zijn rechtvaardig en heilig misnoegen uit over zonde en zondaren, over zonde als weerzinwekkend voor Zijn heiligheid, en over zondaren als aanstotelijk voor Zijn gerechtigheid. Hij is gedrukt onder de zonde van Zijn schepselen, Amos 2:13, vermoeid, Jesaja 43:24, verbroken, Ezechiël 6:9 Hij heeft er verdriet van, Psalm 95:10, en heeft Hij smart aan Zijn hart, zoals de mensen, als zij verongelijkt worden en mishandeld door hen, aan wie zij goedheid en vriendelijkheid betoond hebben, en dan wensen, dat zij die adder nooit aan hun boezem gekoesterd hadden, die hen nu in het gelaat sist en haar angel in hun hart steekt. Haat God aldus de zonde? En zullen wij haar dan niet haten? Heeft onze zonde Hem smart gedaan aan het hart? En zullen wij er dan niet bedroefd en verslagen in het hart om zijn? O dat die gedachte ons moge verootmoedigen en beschamen, en dat wij mochten zien op Hem die wij aldus smart hebben aangedaan, en treuren, rouw bedrijven over Hem! Zacharia 12:10.

2. Het duidt ook generlei verandering aan in Gods bedoeling of voornemen, want: Heeft Hij enig ding voor, wie zal dan Hem afkeren? Bij Hem is geen verandering. Maar het duidt een verandering aan in Zijn manier van handelen. Toen God de mens recht gemaakt had, "heeft Hij gerust en zich verkwikt," Exodus 31:17, en Zijn handelwijze jegens hem toonde, dat Hij een welgevallen had aan het werk van Zijn handen. Maar nu de mens van Hem was afgevallen, kon Hij niet anders dan hem Zijn ongenoegen tonen, zodat de verandering was in de mens, niet in God. Het berouwde God, dat Hij de mens gemaakt had, maar nooit bevinden wij, dat het Hem berouwde de mens te hebben verlost, hoewel dat een zeer veel kostbaarder werk was omdat bijzondere en krachtige genade gegeven is om het grote doel van de verlossing te verzekeren, zodat "die genadegiften en roeping onberouwelijk zijn,’ Romeinen 11:29.

II. Gods besluit om de mens wegens zijn boosheid te verdelgen, vers 7.
Merk op: 1. Toen het God berouwde dat Hij de mens gemaakt had, besloot Hij de mens te verdelgen. Zo zullen zij, die in waarheid berouw hebben van de zonde, besluiten om in de kracht van Gods genade, de zonde te doden en uit te roeien, om aldus wat zij verkeerds gedaan hebben, ongedaan te maken. Het is slechts spotten met God om te zeggen, dat wij bedroefd zijn om onze zonde, en dat zij ons van harte leed is, zo wij er dan toch aan blijven toegeven. Tevergeefs wenden wij voor een verandering van zin te hebben, als wij dit niet doen blijken door een verandering van doen.

2. Hij besluit de mens te verdelgen. Het oorspronkelijke woord is veelbetekenend: Ik zal de

gelijk vuil of slijk afgewist wordt van een plaats, die rein behoort te wezen, en dat dan op de mesthoop geworpen wordt, die de geschiktste plaats er voor is. Zie 2 Koningen 21:13. Zij, die vlekken zijn op de plaats waar zij wonen, worden met recht door de oordelen Gods er van afgewist. Ik zal de mens doorhalen van de aarde, zo lezen anderen, zoals de regels of woorden van een boek doorgehaald worden, die de schrijver mishagen, of zoals de naam van een burger doorgehaald werd van de lijst van de poorters, als hij gestorven of van zijn burgerlijke rechten ontzet was.

3. Hij spreekt van de mens, als toen zijn eigen schepsel zijnde, als Hij tot zijn verderf besloten had, de mens, die Ik geschapen heb. "Hoewel Ik hem geschapen heb, zal dat hem toch niet verontschuldigen," Jesaja 27:11. Hij, die hem gemaakt heeft, zal hem niet behouden, Hij, die onze Schepper is, zal, zo Hij onze Heerser, onze Bestuurder, niet is, onze Verderver zijn. Of: "omdat Ik hem geschapen heb, en hij zo ongehoorzaam en ondankbaar was jegens zijn Schepper, zal Ik hem verdelgen." Diegenen verbeuren hun leven, die niet beantwoorden aan het doel van hun leven.

4. Zelfs de redeloze dieren waren begrepen in dit verderf: het vee en het kruipend gedierte, en het gevogelte des hemels. Dezen waren gemaakt voor de mens, en daarom moeten zij verdelgd worden met de mens, want er volgt op: het berouwt Mij, dat Ik ze gemaakt heb, want het doel, ook van hun schepping was verijdeld. Zij werden gemaakt, opdat de mens met hen God zou dienen en eren, omdat hij dus slechts zijn eigen lusten met hen heeft gediend, hen aan zijn ijdelheid heeft onderworpen, werden zij verdelgd.

5. God nam dit besluit betreffende de mens, nadat Zijn Geest gedurende lange tijd tevergeefs met hem had getwist. De gerechtigheid Gods verderft niemand dan hen, die het haten om door de genade Gods te worden hervormd.

Genesis 6:8 - 10
Wij zien hier Noach onderscheiden van de overigen van de wereld, en een bijzonder teken van de eer aan hem gesteld.

1. Toen God misnoegd was op de overigen van de wereld, heeft Hij aan Noach gunst bewezen, vers 8. Maar Noach vond genade in de ogen des Heeren. Dit rechtvaardigt Gods gerechtigheid in Zijn misnoegen tegen de wereld, en toont dat Hij strikt en nauwkeurig de aard had onderzocht van iedere persoon in de wereld, eer Hij haar als algemeen verdorven oordeelde, want er was een goed man, en die ontdekte Hij, en hem gaf Hij Zijn goedkeuring te kennen. Het verheerlijkt ook de genade aan Noach bewezen, dat hij tot een vat van Gods goedertierenheid was gemaakt, toen geheel het overige mensdom het geslacht Zijns toorns was geworden, onderscheidende gunsten brengen zeer bijzondere plichten mede. Noach heeft waarschijnlijk geen genade gevonden in de ogen van de mensen, zij haatten en vervolgden hem, omdat hij door zijn leven en door zijn prediking de wereld veroordeelde, maar hij vond genade in de ogen des Heeren, en dat was hem ere en vertroosting genoeg. God achtte Noach meer dan geheel de overige wereld, en dit maakte hem groter en meer in waarheid eervol beroemd dan de reuzen in die dagen, die geweldigen werden en mannen van naam. Laat dit het hoogtepunt wezen van onze eerzucht, om genade te vinden in de ogen des Heeren. Laat ons begerig zijn, om, hetzij inwonende hetzij uitwonende, Hem welbehaaglijk te zijn, 2 Corinthiërs 5:9. Diegenen zijn hoog bevoorrecht, aan wie God gunst betoont.

2. Toen het overige mensdom verdorven en boos was, hield Noach vast aan zijn oprechtheid,

Noach was een rechtvaardig, oprecht man. Deze hoedanigheid van Noach wordt hier vermeld, hetzij:
a. Als de reden van Gods gunst jegens hem, zijn bijzondere Godsvrucht maakte hem bevoegd om bijzondere tekenen van Gods goedertierenheid te ontvangen. Zij, die genade willen vinden in de ogen des Heeren, moeten wezen wat Noach was, en doen wat Noach deed, God heeft hen lief, die Hem liefhebben.
Of b. Als de uitwerking van Gods gunst jegens hem. Het was Gods goedheid jegens hem, die dit goede werk teweegbracht in hem. Hij was een zeer goed man, maar hij was niet beter dan de genade Gods hem gemaakt heeft, 1 Corinthiërs 15:10. Let nu op zijn hoedanigheid, zijn karakter. Hij was een rechtvaardig man, dat is gerechtvaardigd voor God door het geloof in het beloofde Zaad, want hij was "een erfgenaam geworden van de rechtvaardigheid, die naar het geloof is", Hebreeën 11:7. Hij was geheiligd, er waren hem rechte beginselen en neigingen ingeplant, en hij was rechtvaardig in zijn wandel, iemand, die er een gewetenszaak van maakte, om aan ieder het zijne te geven, aan God het Zijne en aan de mensen het hunne. Niemand dan een bepaald oprecht man kan gunst vinden bij God, de wandel, die Gode welbehaaglijk zal zijn, moet geregeld worden door eenvoudigheid en oprechtheid Gods, niet door vleselijke wijsheid, 2 Corinthiërs 1:12. God heeft soms het dwaze van de wereld verkoren maar nooit heeft Hij er het schurkachtige van verkoren.
Hij was volmaakt, niet met een zondeloze volmaaktheid, maar in volmaakte oprechtheid, en wèl onzer dat, krachtens het verbond van de genade, vanwege de gerechtigheid van Christus, oprechtheid als onze Evangelische volmaaktheid wordt aangenomen. Hij wandelde met God, zoals Henoch voor hem met God gewandeld heeft, hij was niet alleen oprecht maar vroom hij wandelde, dat is: hij handelde met God, als onder Zijn oog, hij leidde een leven van gemeenschap met God, hij legde er zich voortdurend op toe om zich naar de wil van God te gedragen, Hem te behagen, zich Hem welbehaaglijk te maken. God ziet met een gunstig oog neer op hen, die in oprechtheid, met het oog des geloofs opzien tot Hem. Maar hetgeen de kroon is van zijn karakter, is dat hij aldus was en aldus deed in zijn geslacht, in het verdorven tijdperk, waarin hij geleefd heeft. Het is gemakkelijk Godsdienstig te zijn, als de Godsdienst in de mode is, maar het is een blijk van een krachtig geloof en van grote vastberadenheid om tegen de stroom op te roeien om naar de hemel te gaan, en vóór God te zijn, als niemand anders vóór Hem is. Dat heeft Noach gedaan, en het is te boek gesteld tot zijn onsterfelijke eer.

Genesis 6:11 - 12
Wederom wordt hier van de boosheid van dat geslacht gesproken, als: 1. In tegenstelling met Noachs Godsvrucht. Hij was rechtvaardig en oprecht, toen de gehele aarde verdorven was.
Of: 2. Als nog een verdere rechtvaardiging van Gods besluit om de wereld van het mensdom te verdelgen, welk besluit Hij nu aan Zijn dienstknecht Noach te kennen zal geven.

1. Allerlei zonden werden onder hen gevonden, want in vers 11 wordt gezegd, dat de aarde:
a. verdorven was voor Gods aangezicht, dat is: in de zaken van Gods aanbidding, hetzij, dat zij andere goden voor Zijn aangezicht hadden, of dat zij Hem aanbaden in beelden, of dat zij verdorven en boos waren ten spijt en in minachting van God, Hem trotserende in Zijn aangezicht.
b. De aarde was ook vervuld met wrevel, met geweld en onrecht jegens de mensen, er was geen orde, geen geregeld bestuur, niemand was veilig in hetgeen hij bezat, al had hij op zijn bezit ook het volkomenste recht, ja het onschuldigste leven zelf was niet veilig, er heerste niets dan moord en roof. Evenals boosheid de schande is van de menselijke natuur, zo is zij ook het verderf van de menselijke samenleving, zij neemt de consciëntie weg en de vreze

zee, waarvan de grotere de kleinere verslinden. De zonde vervult de aarde met geweld, en verkeert de wereld in een wildernis.

2. Het bewijs er van was onloochenbaar, want God zag de aarde, Hij zelf was ooggetuige van het bederf, dat er op heerste, waarvan al in vers 5 gesproken werd. In al Zijn oordelen gaat de rechtvaardige Rechter te werk naar de onfeilbare zekerheid van Zijn eigen alwetendheid, Psalm 33:13.

3. Hetgeen de zaak het meest verergerde was de algemene verspreiding van de besmetting. Al het vlees had zijn weg verdorven op de aarde. Het waren niet enige bijzondere volken of steden, die zo slecht waren, geheel het mensdom was dit, er was niemand, die goed deed, niet een, behalve Noach. Als de boosheid algemeen heerst, dan zal het verderf niet lang uitblijven. Zolang er nog een overblijfsel van biddende mensen onder een volk is, om de maat te ledigen naardat zij gevuld wordt, kan het oordeel nog lang tegengehouden worden, maar als alle handen aan het werk zijn om, door de zonde, de omheiningen neer te halen en niemand in de bres staat om haar te stoppen, wat kan dan anders dan een overstroming van toorn verwacht worden?

Genesis 6:13 - 21
Hier blijkt nu inderdaad, dat Noach genade had gevonden in de ogen des Heeren, Gods gunst jegens hem werd duidelijk te kennen gegeven in hetgeen Hij van hem zei, vers 8 - 10 waar zijn naam in vijf regels vijf maal genoemd wordt, terwijl eenmaal volstaan zou hebben om de zin duidelijk te maken, alsof de Heilige Geest er behagen in vond om zijn gedachtenis te vereeuwigen, maar nog veel meer blijkt Gods gunst jegens hem in deze verzen, in de mededelingen en instructies, die hem hier gegeven worden.

I. God maakt Noach hier tot de man Zijns raads, Hij geeft hem Zijn voornemen te kennen om deze boze wereld te verdelgen door water zoals Hij later aan Abraham Zijn voornemen mededeelde betreffende Sodom, Hoofdstuk 18:17. "Zal Ik voor Abraham verbergen wat Ik doe?" Zo ook hier. Zal Ik voor Noach verbergen wat Ik doe, dewijl hij tot een groot volk worden zal? "De verborgenheid des Heeren is voor degenen, die Hem vrezen," Psalm 25:14. Zij was met "Zijn dienstknechten, de profeten," Amos 3:7, door een geest van de openbaring, hen inzonderheid bekendmakende met Zijn voornemens, zij is met alle gelovigen, door een geest van wijsheid en geloof, die hen in staat stelt om de algemene verklaringen in het geschreven woord en de waarschuwingen die er in gegeven zijn, te verstaan en toe te passen. Nu zei God tot Noach: 1. In het algemeen, dat Hij de wereld wilde verderven, vers 13. Het einde van alle vlees is voor Mijn aangezicht gekomen, Ik zal ze verderven. Dat is: Het verderf van de boze wereld is vastgesteld, het is gekomen, dat is: het zal gewis komen, het zal haastelijk komen. In zijn prediking voor zijn naburen heeft Noach hen waarschijnlijk in het algemeen gewaarschuwd voor de toorn Gods, die zij door hun boosheid over zich zouden brengen, en nu ondersteunt God die waarschuwing door een bijzondere aankondiging van toorn, opdat Noach zou beproeven of dat iets bij hen zou uitwerken. Hierin kunnen wij opmerken:
a. Dat God het woord van Zijn knechten bevestigt, Jesaja 44:26.
b. Dat aan hem, die heeft en wat hij heeft gebruikt tot welzijn van anderen, meer gegeven zal worden, meer volledige instructies.

2. Hij deelde hem mee, dat Hij de wereld ging verdelgen door een watervloed, vers 17. Want Ik, zie, Ik breng een watervloed over de aarde. God zou het mensdom hebben kunnen

zoals Hij al de eerstgeborenen van de Egyptenaren doodde en het leger van de Assyriërs, en dan was er niets meer nodig dan een teken te stellen aan Noach en zijn gezin ter hunner behoudenis, maar God verkoos het te doen door een watervloed, waarin mensen en dieren moesten verdrinken. Wij kunnen er zeker van wezen, dat de redenen hiervoor wijs en rechtvaardig waren, hoewel zij ons onbekend zijn. God heeft vele pijlen in Zijn pijlkoker, en Hij kan er van gebruiken welke Hij wil, gelijk Hij de roede kiest, waarmee Hij Zijn kinderen zal kastijden, zo kiest Hij ook het zwaard, waarmee Hij Zijn vijanden zal doden. Let op die wijze van uitdrukking: Ik, zie, Ik breng een watervloed, Ik, die oneindig ben in macht, en het dus kan doen, oneindig in gerechtigheid, en het daarom zal doen.
a. Het duidt de zekerheid aan van het oordeel: Ik, zie Ik, zal het doen, wat God op zich neemt te doen, kan niet anders dan met kracht en grote uitwerking gedaan worden, zie Job 11:10.
b. Het duidt ook de strekking er van aan tot Gods heerlijkheid en tot eer van Zijn gerechtigheid, aldus zal Hij groot gemaakt en verhoogd worden op de aarde, en aldus zal Hij geheel de wereld doen weten, dat Hij de God is, wie de wrake toekomt. Het komt mij voor dat deze uitdrukking hier enigszins gelijk is aan die in Jesaja 1:24 "0 wee! Ik zal Mij troosten over Mijne wederpartijders."

II. God maakt Noach hier tot de man Zijns verbonds, wederom een Hebreeuwse omschrijving voor een vriend, vers 18. Maar met u zal Ik Mijn verbond oprichten:
1. Het verbond van voorzienigheid, dat de loop van de natuur bestendig zal zijn tot aan het einde der tijden, niettegenstaande de onderbreking er van door de watervloed, deze belofte werd onmiddellijk aan Noach en zijn zonen gegeven, Hoofdstuk 9:8, enz. Zij waren als tot bewaarders gesteld van geheel dit deel van de schepping, en hiermede werd aan hem en de zijnen een grote eer bewezen.

2. Het verbond van de genade, dat God hem een God zal zijn, en dat God zich uit zijn zaad een volk zou nemen. Hier valt op te merken:
a. Als God een verbond maakt, dan bevestigt Hij het, Zijn verbond is vast en eeuwig.
b. In het verbond van de genade is het loon voor zeer bijzondere diensten, de bron en de grond van alle onderscheidende gunsten. Wij behoeven niets meer te begeren, hetzij tot vergoeding van verliezen, die wij voor God geleden hebben, of om ons in God gelukkig te doen zijn, dan dat Zijn verbond met ons opgericht is.

III. God stelt Noach hier tot een gedenkteken van sparende genade, door hem het middel aan te wijzen om zich tegen de komende watervloed te beveiligen, zodat hij niet met geheel de wereld zal omkomen. Ik zal ze met de aarde verderven, zegt God, vers 13. "Maar maak u een ark, Ik zal zorgen u in het leven te behouden." Bijzondere Godsvrucht zal beloond worden met onderscheidende uitredding en verlossing. Het zal zeer veel bijdragen tot de eer en het geluk van verheerlijkte heiligen, dat zij behouden worden, als het grootste deel van de wereld aan het verderf wordt overgelaten.
Nu geeft God aan Noach:
1. Aanwijzingen om een ark te maken, vers 14 - 16. Deze ark was gelijk aan de romp van een schip, toegerust, niet om op het water te varen (dat was niet nodig, daar er geen kust was, waarheen gevaren kon worden) maar om op het water te drijven, wachtende totdat het afnemen of vallen zou. God zou Noach hebben kunnen beveiligen door de dienst van engelen zonder hem enigerlei zorg, arbeid of moeite te geven, maar Hij verkoos hem te gebruiken om zelf te maken hetgeen het middel tot zijn behoudenis zou zijn, beide ter beproeving van zijn geloof en zijn gehoorzaamheid, en om ons te leren, dat niemand door Christus behouden zal worden dan alleen diegenen, die hun zaligheid werken. Wij kunnen het niet doen zonder God,

kronen de pogingen, het streven van hen, die gehoorzaam en naarstig zijn. God gaf hem zeer bijzondere en nauwkeurige instructies betreffende deze bouw, die wel zeer uitnemend geschikt moest wezen voor zijn bestemming, daar de oneindige Wijsheid zelf er de bouwmeester van was. De ark moet gemaakt worden van goferhout. Ongetwijfeld wist Noach welke soort van hout dit was, hoewel wij het niet weten, hetzij cederhout of cipressenhout, of welke andere houtsoort dan ook. Hij moet haar van binnen met drie verdiepingen maken. Hij moet haar verdelen in hutten met beschotten, plaatsen, geschikt voor de verschillende dieren, zodat er geen ruimte verloren ging. Er worden hem nauwkeurige afmetingen voorgeschreven, opdat hij evenredigheid zal betrachten, en er plaats genoeg zij om aan het doel te beantwoorden, en niet meer. Zij, die voor God werken, moeten hun instructies van Hem ontvangen en er nauwkeurig naar handelen. Het is voegzaam, dat Hij, die onze woning bestemt en aanwijst, er de perken en grenzen van vaststelt. Hij moet de ark van binnen en van buiten bepekken, van buiten om de regen af te werpen, en te voorkomen dat het water door sijpelt, van binnen om de boze reuk van de dieren weg te nemen, als zij daar in een besloten ruimte zullen zijn.
Merk op, dat God hem niet gebiedt haar te verven, maar te bepekken. Als God ons woningen geeft, die veilig, warm en gezond zijn, dan moeten wij er dankbaar voor wezen, al zijn zij niet prachtig of sierlijk. Hij moet van boven een klein venster maken om licht binnen te laten, en (naar sommigen denken) om door dat venster de verwoesting te kunnen zien, die op de aarde werd aangericht. Hij moet in de zijde van de ark een deur maken waardoor hij in en uit kan gaan.

2. God belooft aan Noach, dat hij en de zijnen in het leven gespaard zullen blijven in de ark, vers 18. Gij zult in de ark gaan. Wat wij in gehoorzaamheid aan God doen, daar zullen wij waarschijnlijk zelf het voordeel en de vertroosting van genieten, indien gij wijs zijt gij zijt wijs voor uzelf. Hij was niet zelf alleen behouden in de ark, maar ook zijn vrouw en zijn zonen, en de vrouwen van zijn zonen.
Merk op:
a. De zorg van goede ouders. Zij zorgen niet slechts voor hun eigen veiligheid en behoudenis, maar ook voor de veiligheid en behoudenis van hun gezinnen, inzonderheid van hun kinderen.
b. Het geluk van de kinderen, die Godvruchtige ouders hebben. De Godsvrucht hunner ouders bezorgt hun dikwijls tijdelijke uitredding, zoals hier, en zij doet hen vorderen op de weg naar de eeuwige zaligheid, zo zij van dit voorrecht gebruik maken.

IV. God stelt Noach hier tot een grote zegen voor de wereld, en maakt hem hierin tot een type van de Messias zelf, zoals zijn ouders dit van hem verwacht hebben, Hoofdstuk 5:29.

1. God maakte hem tot een prediker voor de mensen van die tijd. Als een wachter heeft hij het woord uit Gods mond gehoord, ten einde hen te kunnen waarschuwen, Ezechiël 3:17. Terwijl aldus de lankmoedigheid Gods verwachtte, heeft Christus door Zijn Geest in Noach gepredikt voor de oude wereld, die, toen de apostel Petrus schreef, geesten waren in de gevangenis, 1 Petrus 3:18 - 20, en hierin was hij een type van Christus, die in een land en tijd, waarin al het vlees zijn weg had verdorven, rondging, predikende bekering en de mensen waarschuwende voor een komende overstroming van toorn.

2. God maakte hem tot een redder, een behouder van de lagere schepselen, om de onderscheidene soorten er voor te behoeden om in de watervloed verloren te gaan, vers 19 - 21. Hiermede was hem deze grote eer aangedaan, dat in hem niet slechts het mensdom in wezen zou blijven, en uit hem een nieuwe wereld zou ontstaan, de kerk, de ziel van die

lagere schepselen in wezen te houden en het mensdom aldus in hem een nieuw recht op hen en hun diensten zou verkrijgen. Hij moest hen voorzien van een schuilplaats, een onderkomen, ten einde niet in de watervloed te verdrinken. Twee van elke soort mannetje en wijfje, moest hij meenemen in de ark, en opdat het hem geen moeite zou kosten om ze bijeen te doen komen en ze binnen te brengen, belooft God, vers 20, dat zij uit eigen beweging tot hem zullen komen. Hij, die maakte dat de os zijn bezitter zou kennen, en een ezel de kribbe zijns heren, heeft toen gemaakt, dat zij hun behouder en diens ark kenden. Hij moest hen ook van hun levensonderhoud voorzien, opdat zij niet van honger zouden omkomen, vers 21. Hij moet zijn schip provianderen naar het getal van zijn bemanning, het grote gezin, waarvoor hij nu te zorgen had en naar de tijd, die hij er op moest doorbrengen.
Ook hierin was hij een type van Christus, aan wie het te danken is, dat de wereld nog stand houdt, door wie alle dingen bestaan, en die het mensdom er voor bewaart, om geheel en al door de zonde te worden afgesneden en verdorven. In hem wordt het heilig zaad in het leven gehouden, en de schepping bevrijd van de ijdelheid, onder welke zij zucht. Noach redde hen, over wie hij had te regeren, en dat doet ook Christus, Hebreeën 5:9.

Genesis 6:22 Noachs zorg en vlijt in het bouwen van de ark kan beschouwd worden: 1. Als een gevolg van zijn geloof in het woord van God. God had hem gezegd, dat Hij weldra de wereld door een watervloed zou doen verzwelgen, hij geloofde het, vreesde voor de komende overstroming, en in die vrees bouwde hij de ark. Wij behoren geloof te mengen met de openbaring, die God gedaan heeft van Zijn toorn tegen alle goddeloosheid en ongerechtigheid van de mensen, de bedreigingen van het woord zijn geen valse alarmkreten. Er zouden zeer vele tegenwerpingen kunnen gemaakt zijn tegen de geloofwaardigheid van de waarschuwing, die aan Noach gegeven was. "Wie kan geloven, dat de wijze God, die de wereld gemaakt heeft, haar zo spoedig weer zal vernietigen, die het water van het droge heeft doen afvloeien, Hoofdstuk 1:9, 10, het over het droge weer zal doen heen stromen? Hoe was dit overeen te brengen met de goedertierenheid Gods, die over al Zijn werken is, inzonderheid dat, om de zonde van de mens, onschuldige dieren moeten sterven? Waar zal water vandaan komen in genoegzame hoeveelheid om de wereld te overstromen? En indien dit zo mocht wezen waarom moet hier dan alleen aan Noach kennis van worden gegeven? Maar over al die verdorven redeneringen heeft Noachs geloof gezegevierd.

2. Als een daad van gehoorzaamheid aan het gebod Gods. Ware hij met vlees en bloed te rade gegaan, er zouden vele bedenkingen tegen opgekomen zijn. Een gebouw op te richten, zoals hij er nog nooit een gezien had, en van zo nauwkeurige afmetingen, zal hem op zeer veel zorg, moeite en onkosten te staan komen. Het zal een werk van tijd wezen het gezicht zal nog voor een lange tijd wezen, zijn naburen zullen hem bespotten om zijn lichtgelovigheid, hij zal het snarenspel wezen dergenen, die sterke drank drinken. Zijn gebouw zal Noachs dwaasheid worden genoemd, en, mocht het ergste al gebeuren, dan zal het ieder vergaan zoals het zijn nabuur vergaat. Maar deze, en duizend andere van zulke tegenwerpingen is Noach door het geloof te boven gekomen, zijn gehoorzaamheid was prompt en vastbesloten. Gewillig en blijmoedig, zonder murmureren of tegenspreken heeft Noach gehandeld. God zegt: Doe dit, en hij doet het. Hij heeft ook met nauwkeurigheid en volharding gehandeld, hij heeft alles juist zo gedaan als God het hem gezegd had, en begonnen zijnde te bouwen, heeft hij er niet van afgelaten, voordat de bouw voleindigd was, zo heeft hij gedaan, en zo moeten wij doen.

3. Als een voorbeeld van wijsheid voor hem zelf, om aldus in zijn eigen veiligheid te voorzien, hij was bevreesd voor de watervloed, en daarom bouwde hij de ark. Als God ons waarschuwt voor komende oordelen, dan is het onze wijsheid en onze plicht om

moeten ons bereiden om de Heere te ontmoeten in Zijn oordelen op aarde, tot de naam des Heeren lopen, als tot een hoog vertrek, Spreuken 10:18 in onze binnenste kamers gaan, Jesaja 26:20,21, inzonderheid om Hem te ontmoeten bij de dood, en in het oordeel op de grote dag, bouwen op de steenrots, Christus, Mattheüs 7:24, ingaan in Christus, de Ark.

4. Als bestemd tot een waarschuwing aan een zorgloze wereld, en het was een duidelijke waarschuwing voor de komende vloed. Elke houw met zijn bijl, elke hamerslag was een roepstem tot bekering, een oproeping tot hen gericht, om ook arken te bouwen. Maar wijl hij de wereld er niet door kon overtuigen, heeft hij de wereld er door veroordeeld, Hebreeën 11:7.

HOOFDSTUK 7.

1 Daarna zeide de HEERE tot Noach: Ga gij, en uw ganse huis in de ark; want u heb Ik gezien rechtvaardig voor Mijn aangezicht in dit geslacht. 2 Van alle rein vee zult gij tot u nemen zeven en zeven, het mannetje en zijn wijfje; maar van het vee, dat niet rein is, twee, het mannetje en zijn wijfje. 3 Ook van het gevogelte des hemels zeven en zeven, het mannetje en het wijfje, om zaad levend te houden op de ganse aarde. 4 Want over nog zeven dagen zal Ik doen regenen op de aarde veertig dagen, en veertig nachten; en Ik zal van de aardbodem verdelgen al wat bestaat, dat Ik gemaakt heb. 5 En Noach deed, naar al wat de HEERE hem geboden had.

6 Noach nu was zeshonderd jaren oud, als de vloed der wateren op de aarde was. 7 Zo ging Noach, en zijn zonen, en zijn huisvrouw, en de vrouwen zijner zonen met hem in de ark, vanwege de wateren des vloeds. 8 Van het reine vee, en van het vee, dat niet rein was, en van het gevogelte, en al wat op de aardbodem kruipt, 9 Kwamen er twee en twee tot Noach in de ark, het mannetje en het wijfje, gelijk als God Noach geboden had. 10 En het geschiedde na die zeven dagen, dat de wateren des vloeds op de aarde waren.

11 In het zeshonderdste jaar des levens van Noach, in de tweede maand, op de zeventienden dag der maand, op dezen zelfden dag zijn alle fonteinen des groten afgronds opengebroken, en de sluizen des hemels geopend. 12 En een plasregen was op de aarde veertig dagen en veertig nachten. 13 Even op dienzelfden dag ging Noach, en Sem, en Cham, en Jafeth, Noachs zonen, desgelijks ook Noachs huisvrouw, en de drie vrouwen zijner zonen met hem in de ark; 14 Zij, en al het gedierte naar zijn aard, en al het vee naar zijn aard, en al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt, naar zijn aard, en al het gevogelte naar zijn aard, alle vogeltjes van allerlei vleugel. 15 En van alle vlees, waarin een geest des levens was, kwamen er twee en twee tot Noach in de ark. 16 En die er kwamen, die kwamen mannetje en wijfje, van alle vlees, gelijk als hem God bevolen had. En de HEERE sloot achter hem toe.

17 En die vloed was veertig dagen op de aarde, en de wateren vermeerderden, en hieven de ark op, zodat zij oprees boven de aarde. 18 En de wateren namen de overhand, en vermeerderden zeer op de aarde; en de ark ging op de wateren. 19 En de wateren namen gans zeer de overhand op de aarde, zodat alle hoge bergen, die onder de gansen hemel zijn, bedekt werden. 20 Vijftien ellen omhoog namen de wateren de overhand, en de bergen werden bedekt. 21 En alle vlees, dat zich op de aarde roerde, gaf de geest, van het gevogelte, en van het vee, en van het wild gedierte, en van al het kruipend gedierte, dat op de aarde kroop, en alle mens. 22 Al wat een adem des geestes des levens in zijn neusgaten had, van alles wat op het droge was, is gestorven. 23 Alzo werd verdelgd al wat bestond, dat op de aardbodem was, van de mens aan tot het vee, tot het kruipend gedierte, en tot het gevogelte des hemels, en zij werden verdelgd van de aarde; doch Noach alleen bleef over, en wat met hem in de ark was. 24 En de wateren hadden de overhand boven de aarde, honderd en vijftig dagen.

In dit hoofdstuk hebben wij de vervulling van hetgeen voorzegd was in het vorige hoofdstuk, beide met betrekking tot de ondergang van de oude wereld, en de behoudenis van Noach, want wij kunnen ons er van verzekerd houden, dat geen woord van God ter aarde zal vallen. Wij verlieten Noach, druk bezig aan zijn ark, vol van zorg om haar intijds klaar te hebben, terwijl zijn naburen hem bespotten om zijn arbeid en moeite. Nu zien wij hier wat er het einde van was, het einde van zijn zorg en van hun zorgloosheid. En dit vermaarde tijdperk van de oude wereld geeft ons enig denkbeeld van de staat van zaken als de wereld, die nu is, vergaan zal door vuur. zoals die vergaan is door water, zie 2 Petrus 3:6, 7. Wij hebben in dit hoofdstuk:

I. Gods genaderijke roeping van Noach om in de ark te komen, vers 1, en de dieren er in te brengen, die er met hem in het leven bewaard moesten worden, vers 2, 3 vanwege de vloed, die nu stond te komen, vers 4.

II. Noachs gehoorzaamheid aan dit hemels gezicht, vers 5. Toen hij zes honderd jaar oud was, kwam hij, met zijn gezin in de ark, vers 6, 7, en bracht de dieren mede, vers 8, 9, het bericht hiervan wordt herhaald in vers 13 - 16, waaraan nog toegevoegd is Gods tedere zorg om hem

III. Het komen van de vloed, vers 10, de oorzaken er van, vers 11, 12. het overweldigende er van vers 17 - 20.
IV. De schrikkelijke verwoesting, die er door werd aangericht in de dood van elk levend wezen op aarde behalve van die in de ark waren, vers 21 - 23.
V. De aanwas er van tot een volle zee, voordat de wateren begonnen af te nemen, en dat wel gedurende honderd en vijftig dagen, vers 24.

Genesis 7:1 - 4
Hier is:

I. Een vriendelijke, genadige uitnodiging aan Noach en zijn gezin om in de veilige plaats te gaan, nu de watervloed stond te komen, vers 1.

1. De nodiging zelf is zeer vriendelijk, als die van een teder vader aan zijn kinderen om naar binnen te komen, nu de storm opsteekt. Kom gij en uw gehele huis, het kleine gezin, dat gij hebt, in de ark.
Merk op:
a. Noach ging niet in de ark voordat God het hem gebood. Hoewel hij wist, dat zij bestemd was om zijn toevluchtsoord te zijn wachtte hij toch op een vernieuwd bevel, en hij ontving het. Het is zeer troostrijk en lieflijk om de roepstemmen van de Voorzienigheid te volgen, en God voor ons heen te zien gaan bij iedere stap, die wij doen.
b. God zegt hem niet in de ark te gaan, maar er in te komen aanduidende dat God er met hem zijn zal, er hem in zal voeren, hem er in zal vergezellen en er hem ter bestemder tijd veilig uit zal brengen. Het is zeer begerenswaardig om waar wij ook zijn, Gods tegenwoordigheid met ons te hebben, want dat is alles in alles voor ons, de troost en lieflijkheid in elke toestand van ons leven. Dat was het, dat Noachs ark, die een gevangenis was, niet slechts een veilige toevlucht voor hem deed zijn, maar een paleis.
c. Noach had zich zeer veel moeite gegeven om de ark te bouwen, en nu werd hij er zelf in het leven in bewaard. Wat wij doen in gehoorzaamheid aan het gebod Gods en in het geloof, daar zullen wij voorzeker zelf het eerst en het laatst de nuttigheid en het vertroostende van ondervinden.
d. Hij niet alleen, maar ook zijn huis, zijn vrouw en kinderen, worden met hem in de ark geroepen. Het is kostelijk om tot het gezin van een Godvruchtig man te behoren, het is veilig en lieflijk om onder zulk een schaduw te wonen. Een van Noachs zonen was Cham, die later bleek een slecht man te zijn, toch werd hij behouden in de ark, hetgeen te kennen geeft: a.a. Dat het aan slechte kinderen dikwijls om der wille hunner ouders goed gaat. b.b. Dat er in de beste gezelschappen op aarde een vermenging is van goed en slecht, en dat wij dit niet vreemd moeten vinden. In Noachs gezin was een Cham, en in Christus' gezin was een Judas, aan deze zijde van de hemel is nergens volmaakte zuiverheid te vinden.
e. Dit roepen van Noach was een type van de roepstem van het Evangelie, tot arme zondaren gericht. Christus is een Ark, die alreeds bereid is, in wie alleen wij veilig kunnen zijn, als de dood en het oordeel komen. Thans is het refrein van het lied: "Kom, kom," het woord zegt: "Kom" de Evangeliedienaren zeggen: "Kom, de Geest zegt: "Kom, kom in de ark." 2. De reden, opgegeven voor deze uitnodiging, is een zeer eervol getuigenis voor Noachs oprechtheid: Want u heb Ik gezien rechtvaardig voor Mijn aangezicht.

Merk op:
a. Diegenen zijn in waarheid rechtvaardig, die rechtvaardig zijn voor God, die niet slechts de gedaante van de Godzaligheid hebben, waardoor zij rechtvaardig schijnen voor de mensen,

welbehaaglijk maken, die het hart doorgrondt, en in de aard van de mensen niet bedrogen kan worden.
b. God neemt nota van, en schept behagen in, hen die rechtvaardig zijn voor Zijn aangezicht: u heb Ik gezien. In een wereld van goddeloze mensen, kon God een rechtvaardige Noach zien, dat enkele korreltje tarwe kon in de grote hoop kaf niet verloren zijn. De Heere kent degenen, die de Zijnen zijn. God, die een getuige is van, zal weldra een getuige zijn voor de oprechtheid Zijns volks, Hij, die haar ziet, zal haar tot hun onsterfelijk eer bekend maken aan engelen en mensen. Zij, die genade verkrijgen om rechtvaardig te zijn, zullen het getuigenis bekomen, dat zij rechtvaardig zijn.
d. God heeft een bijzonder welbehagen in hen, die in slechte tijden en in slechte plaatsen goed zijn. De rechtvaardigheid van Noach was vermaard, vanwege de goddelozen tijd waarin en het ontaarde geslacht waaronder, hij geleefd heeft.
e. God zal hen, die zich in tijden van algemene ongerechtigheid rein bewaren, veilig bewaren in tijden van algemene rampen - zij die niet delen in de zonden van anderen, zullen niet delen in de plagen, die over hen komen, zij, die beter zijn dan anderen zijn, zelfs in dit leven, veiliger dan anderen en zij varen beter.

II. Hier worden noodzakelijke orders gegeven betreffende de redeloze dieren, die met Noach in de ark in het leven gehouden moeten worden, vers 2, 3. Zij waren niet instaat om zelf waarschuwingen en aanwijzingen te ontvangen, zoals de mens daartoe instaat was, die hierin geleerder is gemaakt dan de beesten van de aarde, en wijzer dan het gevogelte des hemels, dat hij begaafd is met het vermogen van voorzien en alzo voorzorgen te treffen, daarom wordt de mens belast met de zorg voor hen, daar zij onder zijn heerschappij zijn moeten zij ook onder zijn bescherming wezen. En hoewel hij niet ieder schepsel in het leven kon houden, moet hij toch zorgvuldig elke soort behouden, opdat geen er van teniet zou gaan, geheel uit de schepping zou verdwijnen.
Hierin kunnen wij opmerken:
1. Gods zorg voor de mens, voor zijn welvaren en gerieflijkheid. Wij bevinden niet dat Noach hieromtrent voor zichzelf bezorgd was, God gaat meer te rade met ons welzijn en geluk dan wijzelf. Hoewel God zag, dat de oude wereld zeer boos was, en voorzag, dat de nieuwe wereld weinig beter zou zijn, wilde Hij de dieren toch voor der mensen gebruik in wezen laten, "zorgt ook God voor de ossen?" 1 Corinthiërs 9:9. Of was het niet veeleer de mens wie deze zorg gold?
2. Zelfs de onreine dieren (die de minste waardij hadden en het minst nuttig waren) werden in de ark in het leven behouden, want Gods barmhartigheden zijn over al Zijn werken en niet slechts over die, welke van de grootste voortreffelijkheid en het meeste nut zijn.
3. Maar van de reine dieren moesten er meer bewaard blijven dan van de onreine
a. Omdat de reinen het meest tot de dienst des mensen waren bestemd, daarom moesten, in gunst jegens hem, meer van deze bewaard blijven en voortgeplant worden. Er zijn, Gode zij dank, geen kudden van leeuwen, zoals er kudden van ossen zijn, geen kudden van tijgers zoals kudden van schapen.
b. Omdat de reinen tot offers aan God moesten dienen, daarom moesten, ter ere van Hem, drie paren voor de teelt bewaard blijven, en het overblijvende zevende ter offerande, Hoofdstuk 8:20. In aardse dingen geeft God ons zes voor een, zoals in de verdeling van de dagen van de week opdat wij in geestelijke dingen geheel voor Hem zijn zullen. Hetgeen toegewijd wordt aan Gods eer en gebruikt wordt in Zijn dienst wordt zeer bijzonder gezegend en vermenigvuldigd.

III. Hier wordt kennis gegeven, dat de watervloed nu stond te komen. Over nog zeven dagen

1. "Er zullen nog zeven dagen verlopen eer Ik het doe." Nadat de 120 jaren om waren heeft God hun nog een uitstel van zeven dagen verleend, beide om te tonen, hoe traag Hij is tot toorn, en dat het werk van straffen Zijn vreemd werk is, en om hun nog enige tijd te laten tot berouw en bekering, maar het was alles tevergeefs, die zeven dagen werden verbeuzeld, evenals al de overige, zij bleven gerust en zinnelijk, totdat de vloed kwam.

2. "Het zullen slechts zeven dagen zijn." Zolang Noach hun sprak van een oordeel, dat nog veraf was, waren zij in verzoeking om hun bekering uit te stellen, omdat het nog voor een zeer lange tijd zou zijn eer het kwam, maar nu ontvangt hij bevel om hun te zeggen, dat het aan de deur is, dat zij nog slechts een week hebben om zich te bekeren, nog slechts een sabbat om er een goed gebruik van te maken ten einde te zien, of dit hen ten laatste zal doen opwaken en opwekken, om de dingen te bedenken, die tot hun vrede dienen die anders weldra voor hun ogen verborgen zullen zijn. Maar het is iets geheel gewoons dat zij, die gedurende hun jaren van gezondheid onbekommerd waren over hun ziel, toen zij de dood nog op verre afstand zagen, even zorgloos en onbekommerd zijn gedurende de dagen, de zeven dagen, van hun ziekte als zij hem zien naderen, daar hun hart door de bedrieglijkheid van de zonde verhard is geworden.

Genesis 7:5 - 10
Hier zien wij Noachs bereidwillige gehoorzaamheid aan de bevelen, die God hem had gegeven.

1. Op het bericht, dat de vloed na zeven dagen komen zou, ging hij in de ark, hoewel er waarschijnlijk nog geen zichtbaar teken van te bespeuren was, geen wolk aan de hemel die de vloed dreigde, niets dat er gedaan werd om hem te laten komen. Alles was nog kalm en helder, want gelijk hij de ark bereidde in het geloof aan de gegeven waarschuwing, dat de vloed komen zal, zo ging hij nu in de ark in het geloof aan de waarschuwing, dat hij snel zal komen, hoewel hij niet zag, dat de ondergeschikte oorzaken begonnen te werken. In elke voetstap, die hij deed, wandelde hij in geloof, en niet door aanschouwen. Gedurende deze zeven dagen heeft hij zich waarschijnlijk met zijn gezin in de ark gevestigd, er zich ingericht, de dieren in de onderscheidene voor hen bestemde ruimten geplaatst, hetgeen het slot was van de zichtbare leerrede, die hij gedurende zo lange tijd voor zijn zorgloze naburen gehouden had, en die, naar men zou denken, hen had moeten doen ontwaken. Daar echter dit gewenste doel niet bereikt werd bleef dan hun bloed op hun eigen hoofd.

2. Hij nam zijn gehele gezin met zich, zijn vrouw, om zijn gezellin en troosteres te wezen, (hoewel hij daarna geen kinderen meer bij haar gehad scheen te hebben) zijn zonen en de vrouwen van zijn zonen, opdat door hen niet slechts zijn gezin, maar de wereld van het mensdom gebouwd zou worden.
Merk op: Hoewel de mensen nu tot zo'n klein getal teruggebracht waren, en het zeer wenselijk was dat de aarde weer spoedig bevolkt zou worden, moesten de zonen van Noach ieder toch slechts een vrouw hebben, hetgeen de argumenten versterkt tegen het hebben van vele vrouwen, want van het begin van deze nieuwe wereld is dit niet zo geweest. Gelijk God in de beginne slechts een vrouw gemaakt heeft voor een man, zo heeft Hij nu slechts een vrouw voor een man in het leven behouden zie Mattheüs 19:4, 8.

3. De dieren gingen geredelijk met hem in de ark. Dezelfde hand, die ze eerst tot Adam gebracht heeft, om van hem namen te ontvangen, bracht ze nu tot Noach om door hem in het

beschermers, ja zelfs de wilde dieren stroomden toe naar de ark, maar de mens was dierlijker geworden dan de dieren zelf, hij had geen kennis, hij verstond niet, Jesaja 1:3.

Genesis 7:11 - 12
Wij hebben hier:

I. De datum van deze grote gebeurtenis, die zorgvuldig staat opgetekend tot grote gewisheid van de geschiedenis.

1. Het was in het 600ste jaar van Noachs leven, dat, volgens berekening, het jaar 1656 na de schepping is geweest. De jaren van de oude wereld worden berekend, niet naar de regering van de reuzen, maar naar het leven van de patriarchen, voor God zijn heiligen van meer gewicht dan vorsten, de rechtvaardige zal in eeuwige gedachtenis zijn. Noach was nu een zeer oud man, zelfs voor die tijd. Hoe langer wij leven in deze wereld, hoe meer wij er de ellende en de rampen van zien, daarom wordt het als een voorrecht aangeduid van hen, die jong sterven dat "hun ogen het kwaad niet zien zullen, hetwelk staat te komen", 2 Koningen 22:20. Soms brengt God Zijn oude dienstknechten in buitengewone beproevingen van gehoorzame lijdzaamheid. Ook de oudsten van de krijgsknechten van Christus moeten zich niet voorstellen van deze krijg vrijgesteld te worden, voordat de dood hen aflost. Zij moeten nog altijd het harnas aangespen, en niet roemen alsof zij het losmaakten. Gelijk het jaar van de zondvloed vermeld is, zo wordt ons ook:
2. Gezegd, dat het was in de tweede maand, op de zeventiende dag van de maand, hetgeen, naar berekening, omstreeks het begin van November was, zodat Noach juist even tevoren nog een oogst had, waarmee hij de ark kon provianderen.

II. De ondergeschikte oorzaken, welke medewerkten voor deze overstroming, die begon op dezelfde dag toen Noach in de ark gevestigd was. Verwoestende oordelen komen niet, voordat God in de veiligheid van Zijn volk heeft voorzien, zie Hoofdstuk 19:22. "Ik zal niets kunnen doen totdat gij daarhenen ingekomen zijt, " Openbaring 7:3, en wij vinden, dat de winden weerhouden worden totdat de dienstknechten Gods verzegeld zijn. Als Godvruchtigen worden weggenomen, dan zijn de oordelen niet ver meer, want zij worden weggenomen vóór het kwaad, Jesaja 57:1. Als zij geroepen worden om in hun binnenste kamers te gaan, verborgen worden in het graf, verborgen worden in de hemel, dan zal "de Heere uitgaan uit zijn plaats om te straffen," Jesaja 26:20, 21. Zie nu wat er op die dag, die noodlottige dag, aan de wereld van de goddelozen gedaan werd.

1. De fonteinen des groten afgronds werden opengebroken. Er was wellicht geen schepping van nieuwe wateren nodig, die, welke reeds gemaakt waren om in de gewone loop van de voorzienigheid zegeningen te zijn voor de aarde, werden nu door een buitengewone daad van Goddelijke macht tot haar verderf gemaakt. "God legt de afgronden op in schatkamers," Psalm 33:7, en nu brak Hij die schatkamers open. Gelijk wij in ons lichaam vochten hebben, die, als het Gode behaagt, de kiemen en bronnen worden van dodelijke krankheden, zo had de aarde in haar binnenste wateren, die op Gods bevel ontsprongen en haar overstroomden. Bij de schepping had God "grendel en deuren gesteld aan de wateren van de zee, opdat zij de aarde niet weer bedekken zouden," Psalm 104:9, Job 38:9 - 11, en nu heeft Hij die oude bakens, dijken en heiningen slechts weggenomen, en de wateren van de zee keerden weer om de aarde te bedekken, zoals zij haar in de beginne bedekt hadden, Hoofdstuk 1:9. Al de schepselen zijn gereed om tegen de zondige mens te strijden, en ieder hunner kan het instrument worden van zijn verderf, indien God slechts de perken wegneemt, waardoor zij

hemels werden geopend, en de wateren, die boven het uitspansel zijn, werden uitgestort op de aarde, die schatkamers, welke God opgehouden heeft tot de tijd der benauwdheid, de dag des strijds en des oorlogs, Job 38:22, 23. De regen, die gewoonlijk in droppelen neerkomt, kwam toen in stromen, of waterhozen, zoals zij in Indië genoemd worden, waar dikwijls wolkbreukn worden waargenomen waarbij de regens dan in veel heftiger stromen neerkomen, dan wij hier ooit in de zwaarste regenbuien gezien hebben. Wij lezen, Job 26:8, dat God "de wateren bindt in Zijn wolken, en nochtans de wolk daaronder niet scheurt" maar nu waren de banden losgemaakt, de wolk was gescheurd, en er kwamen regens neer, zoals nooit tevoren gezien waren, in zo grote hoeveelheid en zo aanhoudend van duur. De dikke wolken waren niet, zoals gewoonlijk, "vermoeid door bevochtiging," zodat zij spoedig ontledigd werden, maar de wolken keerden nog weer na de regen, en Gods macht vulde ze opnieuw. Het regende zonder tussenpoos en zonder vermindering, veertig dagen en veertig nachten, vers 12, en dat wel tegelijk op de gehele aarde, niet, zoals soms, over een stad, maar niet over een andere stad. God heeft de wereld gemaakt in zes dagen, maar veertig dagen heeft Hij gebruikt om haar te verwoesten want Hij is traag tot toorn, maar hoewel de verwoesting langzaam en trapsgewijze kwam, kwam zij toch krachtig en afdoende.

2. Leer nu hieruit:
a. Dat alle schepselen tot Gods beschikking zijn, en dat Hij er het gebruik van maakt, dat Hem behaagt, "hetzij dat Hij die tot een roede, of tot Zijn land, of tot weldadigheid beschikt," zoals Elihu zegt van de regen Job 37:12, 13.
b. Dat God dikwijls "hetgeen tot welstand zou dienen tot een valstrik doet worden," Psalm 69:23. Hetgeen gewoonlijk een lieflijkheid en weldaad voor ons is, wordt als het Gode behaagt, een gesel en een plaag voor ons. Niets is nodiger of nuttiger dan water, beide de bronnen van de aarde en de regen van de hemel, en toch is nu niets meer schadelijk, niets meer verwoestend, elk schepsel moet wezen wat God het maakt.
c. Dat het onmogelijk is om aan de rechtvaardige oordelen van God te ontkomen, als zij met een opdracht tegen de zondaren uitgaan, want God kan hemel en aarde tegen hen wapenen, zie Job 20:27. God kan de mensen omringen met boodschappers van Zijn toorn, zodat als zij opzien, het met afgrijzen en verschrikking zijn zal, en als zij de aarde aanschouwen, zie, daar zal benauwdheid en duisternis zijn, Jesaja 8:21, 22. Wie kan bestaan voor God, als Hij toornig is? Eindelijk. In deze verwoesting van de oude wereld door water, heeft God een proeve gegeven van de laatste verwoesting van de wereld, die nu is, door vuur. Wij zien hoe de apostel de een van die tegenover de andere plaatst, 2 Petrus 3:6, 7. Gelijk er onder de aarde wateren zijn, zo verkondigen de Etna, de Vesuvius, en andere vulkanen, dat er ook onderaardse vuren zijn, en dikwijls valt vuur van de hemel, zeer veel schade en verwoesting worden aangericht door de bliksem, zodat, wanneer de voor verordineerde tijd komt, dan zullen tussen deze twee vuren de aarde en de werken, die daarin zijn, verbranden, zoals over de oude wereld de vloed gebracht werd uit de fonteinen van de grote afgronden en door de vensters des hemels.

Genesis 7:13 - 16
Hier wordt herhaald hetgeen tevoren verhaald was van het gaan in de ark van Noach en zijn gezin, en de dieren, die tot behoud waren aangewezen.

I. Dit wordt aldus herhaald ter ere van Noach, wiens geloof en gehoorzaamheid hierin zo helder uitblonken, waardoor hij een goed getuigenis heeft verkregen, en die hierin zo groot een gunstgenoot des hemels bleek te zijn, en zo groot een zegen voor deze aarde.

II. Er wordt hier nota genomen van de dieren die ingingen, ieder naar zijn aard, overeenkomstig de uitdrukking, gebruikt in de geschiedenis van de schepping, Hoofdstuk 1:21 - 25, om te kennen te geven, dat juist zoveel soorten als in de beginne geschapen werden, nu werden behouden, en niet minder, en dat deze bewering als een nieuwe schepping was. Een leven, dat op merkwaardige wijze behouden werd, is als het ware een nieuw leven.

III. Hoewel alle vijandschap tussen de schepselen voor het tegenwoordige ophield, en verslindende, roofgierige dieren niet slechts zo zacht en handelbaar waren, dat de wolf en het lam tezamen nederlagen, maar zo veranderd waren, dat de leeuw stro at gelijk de os, Jesaja 11:6, 7, waren zij, toen de tegenwoordige toestand voorbij was en het bedwang weggenomen werd, toch nog van dezelfde aard als tevoren, want de ark heeft hun aard en lichaamsgestel niet veranderd. Geveinsden in de kerk, die zich uitwendig naar de wetten van die ark gedragen, kunnen toch onveranderd zijn, en op de een of andere tijd zal het dan blijken van welke aard zij zijn.

IV. Er wordt bijgevoegd (en die bijzonderheid verdient al onze aandacht) de Heere sloot achter hem toe, vers 16. Gelijk Noach volhardde in zijn gehoorzaamheid aan God, zo volhardde God in Zijn zorg voor Noach, en hier bleek het een zeer onderscheidende zorg te zijn want het sluiten van deze deur richtte een scheidingsmuur op tussen hem en de overige wereld. God sloot de deur:

1. Om hem te beschermen en hem veilig in de ark te bewaren. De deur moet zeer dicht gesloten worden, opdat het water er niet doorheen zal dringen en de ark zal doen zinken, en zeer stevig, opdat niemand van buiten haar zal openbreken. Aldus heeft God Noach afgezonderd, zoals Hij Zijn juwelen afzondert.
2. Om alle anderen buiten te sluiten, en hen voor altijd buitengesloten te houden. Totnutoe was de deur van de ark open, en indien iemand zelfs in de laatste zeven dagen, zich had bekeerd en had geloofd, dan zou hij, voor zoveel ik weet, welkom geweest zijn in de ark, maar nu was de deur gesloten, en was alle hoop om er in toegelaten te worden voor hen afgesneden, want God sluit, en niemand opent.

V. In deze behoudenis van Noach in de ark is zeer veel van onze Evangelieplicht en van ons Evangelievoorrecht te zien. De apostel maakt het tot een type van onze doop, dat is: van ons Christendom, 1 Petrus 3:20, 21.
Merk dan op: 1. Dat het onze grote plicht is, dat wij in gehoorzaamheid aan de roepstem des Evangelies, door een levendig geloof in Christus komen op die weg van de zaligheid, die God voor arme zondaars bereid heeft. Toen Noach in de ark kwam, verliet hij zijn huis en zijn akkers, zo moeten wij afstand doen van onze eigen gerechtigheid en onze wereldlijke bezittingen, zodra zij in mededinging komen met Christus. Noach moet zich een wijl onderwerpen aan de beperkingen en de ongerieflijkheden van de ark, ten einde voor een nieuwe wereld bewaard te kunnen blijven - zo moeten zij, die tot Christus komen om door Hem behouden te worden, zichzelf verloochenen zowel in lijden als in dienen.

2. Zij, die zelf in de ark komen, moeten er zo velen in medebrengen als zij kunnen, door goede lering, door overtuiging en door een goed voorbeeld. "Wat weet gij, man, of gij de vrouw zult zalig maken," 1 Corinthiërs 7:16, zoals Noach zijn vrouw behouden heeft. Er is in Christus plaats genoeg voor allen, die komen.

3. Zij, die door geloof komen in Christus, de Ark, zullen door de kracht Gods er ingesloten

stelde Adam in het paradijs, maar Hij heeft er hem niet ingesloten, en zo heeft hij er zichzelf uitgeworpen, maar toen Hij Noach in de ark bracht, sloot Hij hem er in, en als Hij een ziel tot Christus brengt, verzekert Hij de zaligheid van die ziel, zij ligt niet in onze eigen bewaring, maar in de hand des Middelaars.

4. De deur van de genade zal weldra gesloten worden voor hen, die haar nu veronachtzamen. Nu heet het: "Klop en u zal opengedaan worden" maar de tijd komt, wanneer dit niet zal geschieden, Lukas 13:25.

Genesis 7:17 - 20
Hier wordt ons meegedeeld:
1. Gedurende hoe lange tijd de vloed toenam, veertig dagen, vers 17. De onheilige wereld, die niet geloofde dat hij komen zou heeft zich waarschijnlijk, toen hij gekomen was gevleid met de hoop, dat hij wel spoedig zou afnemen, en nooit tot het uiterste zou komen maar nog altijd bleef hij toenemen, hij had de overhand. Als God oordeelt, zal Hij overwinnen. Als Hij begint, zal Hij voleindigen - zowel in oordeel als in genade is Zijn weg volkomen. Het langzame en trapsgewijze naderen van Gods oordelen, dat bestemd is om de zondaren tot bekering te brengen, wordt dikwijls door hen misbruikt, zodat zij zich verharden in hun boze weg.

2. In welke mate zij toenamen, zij verhieven zich zó hoog, dat niet slechts de lage, vlakke landen overstroomd werden, maar, opdat niemand zou ontkomen, werden ook de toppen van de hoogste bergen door de wateren bedekt vijftien ellen omhoog rezen de wateren. Zodat men "het waarlijk tevergeefs van de heuvelen en de menigte van de bergen verwachtte," Jeremia 3:23. Geen van Gods schepselen zijn zo hoog, dat Gods macht ze niet te boven zou gaan, en Hij zal hun doen weten, dat in de zaak, waarin zij trots handelen, Hij boven hen is. Wellicht zijn de toppen van de bergen door de kracht van de wateren losgewoeld, hetgeen er veel toe bijdroeg om de wateren de overhand over hen te doen hebben, want er is gezegd, Job12:15:"Hij zendt de wateren uit," en dan overstromen zij de aarde niet slechts, maar keren haar om. Aldus werd de toevlucht van de leugen weggevaagd, en hebben de wateren de schuilplaats dier zondaren overstroomd, Jesaja 28:17, en tevergeefs zijn zij er heengesneld om er veiligheid te vinden, Openbaring 6:16. Nu weken de bergen en wankelden de heuvelen, en niets kon de mens van dienst zijn dan "het verbond des vredes," Jesaja 54:10. Er is op aarde geen plaats zó hoog, dat de mens er buiten het bereik is van Gods oordelen, Jeremia 49:16, Gods hand zal al Zijn vijanden vinden, Psalm 21:9.
Merk op hoe nauwkeurig zij gepeild zijn, (vijftien ellen) niet door Noachs dieplood, maar door de kennis van Hem "die de wateren opwoog in mate," Job 28:25.

3. Wat werd er van Noachs ark, toen de wateren aldus toenamen? Zij hieven haar op, zodat zij oprees boven de aarde, vers 17, en zij ging op de wateren, vers 18. Toen alle andere gebouwen door de wateren neergeworpen en er onder bedolven werden, bleef de ark alleen bestaan. De wateren, die alle andere dingen verbraken en terneder wierpen, droegen de ark. Hetgeen voor de ongelovigen een reuk des doods is ten dode, is voor de gelovigen een reuk des levens ten leven. Hoe meer de wateren toenamen, hoe hoger de ark opgeheven werd ten hemel. Aldus zijn geheiligde beproevingen geestelijke bevorderingen, en als de benauwdheden overvloedig zijn, zullen de vertroostingen nog veel meer overvloedig wezen.

Genesis 7:21 - 24
Hier is:

I. De algemene verdelging van alle vlees door de wateren van de vloed. "Komt, aanschouwt de daden des Heeren, die verwoestingen op aarde aanricht", Psalm 46:9, en hoe Hij puinhoop op puinhoop stelt. Nooit heeft de dood, sedert zijn eerste komst, zo gezegevierd als toen. Kom en zie! de dood op zijn vaal paard, en de hel, die hem navolgt, Openbaring 6:7, 8.

1. Al het vee, al het gevogelte, al het kruipend gedierte stierf, behalve de weinigen, die in de ark waren.
Merk op, hoe dit herhaald wordt: vers 21. Alle vlees stierf. Al wat een adem des geestes des levens in zijn neusgaten had, van alles wat op het droge was, is gestorven, vers 22. Alzo werd verdelgd al wat bestond, vers 23. En waarom dit? Alleen de mens had goddeloos gedaan, en rechtvaardig is Gods hand tegen hem, maar deze schapen wat hebben zij gedaan? Ik antwoord:
a. Wij zijn er zeker van, dat God hun geen onrecht deed, Hij is de vrijmachtige Heere van alle leven, want Hij is er de enige bron en oorsprong van. Hij, die ze gemaakt heeft zoals het Hem behaagde, kon ze ongedaan maken wanneer het Hem behaagde, en wie zal tot Hem zeggen: Wat doet Gij? Mag Hij met het Zijne niet doen wat Hij wil, het Zijne, dat voor Zijn welbehagen geschapen was?
b. God heeft op bewonderenswaardige wijze door hun verdelging de doeleinden van Zijn eigen heerlijkheid doen dienen, door hun verdelging evengoed als door hun schepping. Hierin zijn Zijn heiligheid en gerechtigheid grotelijks verheerlijkt, hierin blijkt, dat Hij de zonde haat, en een groot mishagen heeft in de zondaren, als zelfs de lagere schepselen, omdat zij de dienaren zijn van de mens, deel uitmaken van zijn bezitting, en misbruikt zijn geworden in de dienst van de zonde, met hem verdelgd worden. Dit maakt het oordeel des te meer Merk waardig des te meer schrikkelijk, en bijgevolg des te meer de uitdrukking van Gods toorn en wraak. De verdelging van de dieren was hun verlossing van de dienstbaarheid van de verderfenis, naar welke verlossing thans het gehele schepsel zucht, Romeinen 8:21, 22. Het was ook een voorbeeld van Gods wijsheid. Gelijk de dieren gemaakt zijn voor de mens, toen hij gemaakt was, zo zijn zij voor hem vermenigvuldigd toen hij vermenigvuldigd werd. Toen nu het mensdom tot zo'n klein aantal was teruggebracht, voegde het dat ook de dieren in gelijke evenredigheid verminderd zouden worden want anders zouden zij overheersend geworden zijn en de aarde hebben vervuld, en dan zou het overblijfsel van het mensdom, dat nog op aarde was gelaten, door hen overmeesterd zijn. Zie, hoe God hieraan ook voor een ander geval indachtig is, Exodus 23:29 :"opdat het wild gedierte boven u niet vermenigvuldigd worde."

2. Al de mannen, vrouwen en kinderen, die in de wereld waren, (behalve die zich in de ark bevonden) stierven. Alle mens, vers 21, en vers 23, en wellicht waren er toen evenveel op de oppervlakte van de aarde als nu, indien al niet meer. Nu kunnen wij ons:
a. Gemakkelijk voorstellen welk een schrik en ontsteltenis zich van hen meester maakten, toen zij zich aldus omsingeld zagen. Onze Heiland zegt ons dat zij tot op de dag, op welke de zondvloed kwam, "aten en dronken," Lukas17:26,27, zij waren in gerustheid en zinnelijkheid verzonken, voordat zij in die wateren verzonken, roepende: Vrede, vrede, voor alle waarschuwingen Gods doof en blind. In die houding heeft de dood hen overvallen, zoals die Amalekieten 1 Samuel 30:16, 17. Maar o in welk een ontzetting waren zij toen! Nu zagen en gevoelden zij wat zij niet wilden geloven en vrezen, nu het te laat is, zijn zij overtuigd van hun dwaasheid, nu vinden zij geen plaats meer van berouw, hoewel zij die met tranen zochten.
b. Nu kunnen wij ook onderstellen dat zij alle mogelijke middelen beproefden tot hun behoudenis, maar tevergeefs. Sommigen klimmen op de toppen van bomen of bergen, en

laatste, en zij zijn genoodzaakt om met des te meer nadenken te sterven. Sommigen hebben zich waarschijnlijk vastgeklemd aan de ark, en hopen nu, dat hetgeen hun zolang tot voorwerp van spotternij geweest was, hun thans behoudenis zou bieden. Wellicht zijn sommigen boven op de ark geklommen, denkende, dat zij zich daar wel zullen redden, maar deze komen om, of door gebrek aan voedsel, of zij worden snel door een regenvlaag weggerukt. Anderen hoopten wellicht bij Noach te zullen overmogen om in de ark te worden toegelaten, pleitten wellicht op oude bekendheid met hem: Hebben wij niet in uw tegenwoordigheid gegeten en gedronken? Hebt gij niet in onze straten geleerd? "Ja", zou Noach kunnen zeggen, "dat heb ik menigmaal gedaan, maar met heel weinig gevolg. "Ik heb geroepen, maar gijlieden hebt geweigerd, gij hebt al mijn raad verworpen," Spreuken 1:24, 25, en nu staat het niet in mijn macht u te helpen, God heeft de deur gesloten, en ik kan haar niet openen." Zo zal het ook wezen op de grote dag. Noch het hoog klimmen in uitwendige belijdenis, noch het zich beroepen op hun betrekking tot Godvruchtige personen zal de mensen in de hemel brengen, Mattheüs 7:22. Zij die niet gevonden worden in Christus, de Ark, zijn gewis verloren, voor eeuwig verloren. De zaligheid zelf kan hen niet zalig maken, zie Jesaja 10:3.
c. Wij kunnen onderstellen, dat sommigen van hen die omkwamen in de zondvloed, zelf Noach geholpen hebben, of door hem gebruikt werden bij het bouwen van de ark, en toch zijn zij niet zo wijs geweest, om door berouw en bekering er zich een plaats in te verzekeren. Zo zullen goddeloze leraren, hoewel zij het middel kunnen geweest zijn om anderen naar de hemel te helpen, zelf neergeworpen worden in de hel. Laat ons nu een wijle stilstaan en nadenken over dit ontzaglijk oordeel Gods! Laat ons hart de verschrikking overdenken, de verschrikking van deze verdelging!
Laat ons aanschouwen en zeggen: Vreeslijk is het te vallen in de handen des levenden Gods. Wie zal bestaan voor Zijn aangezicht, van de tijd Zijns toorns af? Laat ons aanschouwen en zeggen: Het is kwaad en bitter om de Heere, onze God te verlaten. Zonder berouw en bekering zal de zonde van de zondaren, vroeg of laat, hun verderf wezen, indien God waarachtig is, dan zal het zo zijn. Al ware hand aan hand zo zal de boze niet ongestraft blijven, Spreuken 11:21. De rechtvaardige God weet hoe een zondvloed over de wereld van de goddelozen te brengen 2 Petrus 2:5. Elifaz beroept zich op deze geschiedenis als een blijvende waarschuwing aan een zorgloze wereld, Job 22:15,16. Hebt gij, het pad van de eeuw waargenomen dat de ongerechtige lieden betreden hebben? Die uitgeroeid zijn als het de tijd niet was - en in de eeuwigheid werden heengezonden - over wier grond een vloed is uitgestort.

II. De bijzondere bewaring van Noach en zijn gezin, vers 23. Noach alleen bleef over en wat met hem in de ark was. Noach leeft, als allen om hem heen gedenktekens zijn van Gods gerechtigheid, duizenden vallen aan zijn rechterhand en tien duizenden aan zijn linkerhand, en hij is daar als een gedenkteken van Gods genade, "alleen aanschouwt hij het met zijn ogen, en ziet de vergelding van de goddelozen," Psalm 91:7, 8. "In de overloop van grote wateren hebben zij hem niet aangeraakt," Psalm 32:6. Wij hebben reden te denken, dat Noach, terwijl de lankmoedigheid Gods wachtte, niet slechts voor die boze wereld gepredikt, maar ook gebeden heeft, en de toorn zou hebben willen afwenden, maar zijn gebeden keerden weer in zijn boezem, en vonden slechts verhoring in zijn eigen behoud, waarnaar duidelijk verwezen wordt in Ezechiël 14:14, Noach, Daniël en Job zouden door hun gerechtigheid alleen hun ziel bevrijden. Een teken van de eer zal op voorbidders worden gesteld. Noach alleen bleef over, hij leeft, maar dat is alles, hij is ook, om zo te zeggen, levend begraven, opgesloten in een enge ruimte, verontrust door de verschrikkingen van de neerstortende regen, van de toenemende vloed, de wanhoopskreten van zijn stervende naburen - zijn hart overstelpt door de treurige gedachte aan de aangerichte verwoesting. Maar hiermede vertroost hij zich, dat hij

geleerd, dat wij, als verwoestende oordelen zijn uitgegaan, ons geen grote of aangename dingen moeten zoeken, maar het als een onuitsprekelijk groot voorrecht moeten achten, als onze ziel, dat is ons leven, ons tot een buit wordt gegeven.

HOOFDSTUK 8.

1 En God gedacht aan Noach, en aan al het gedierte, en aan al het vee, dat met hem in de ark was; en God deed een wind over de aarde doorgaan, en de wateren werden stil. 2 Ook werden de fonteinen des afgronds, en de sluizen des hemels gesloten, en de plasregen van de hemel werd opgehouden. 3 Daartoe keerden de wateren weder van boven de aarde, heen en weder vloeiende, en de wateren namen af ten einde van honderd en vijftig dagen. 4 En de ark rustte in de zevende maand, op de zeventienden dag der maand, op de bergen van Ararat. 5 En de wateren waren gaande, en afnemende tot de tiende maand; in de tiende maand, op de eersten der maand, werden de toppen der bergen gezien. 6 En het geschiedde, ten einde van veertig dagen, dat Noach het venster der ark, die hij gemaakt had, opendeed. 7 En hij liet een raaf uit, die dikwijls heen en weder ging, totdat de wateren van boven de aarde verdroogd waren. 8 Daarna liet hij een duif van zich uit, om te zien, of de wateren gelicht waren van boven de aardbodem. 9 Maar de duif vond geen rust voor het hol van haar voet; zo keerde zij weder tot hem in de ark; want de wateren waren op de ganse aarde; en hij stak zijn hand uit, en nam haar, en bracht haar tot zich in de ark. 10 En hij verbeidde nog zeven andere dagen; toen liet hij de duif wederom uit de ark. 11 En de duif kwam tot hem tegen de avondtijd; en ziet, een afgebroken olijfblad was in haar bek; zo Merk te Noach, dat de wateren van boven de aarde gelicht waren. 12 Toen vertoefde hij nog zeven andere dagen; en hij liet de duif uit; maar zij keerde niet meer weder tot hem.

13 En het geschiedde in het zeshonderd en eerste jaar, in de eerste maand, op de eersten derzelver maand, dat de wateren droogden van boven de aarde; toen deed Noach het deksel der ark af, en zag toe, en ziet, de aardbodem was gedroogd. 14 En in de tweede maand, op de zeven en twintigsten dag der maand, was de aarde opgedroogd. 15 Toen sprak God tot Noach, zeggende: 16 Ga uit de ark, gij, en uw huisvrouw, en uw zonen, en de vrouwen uwer zonen met u. 17 Al het gedierte, dat met u is, van alle vlees, aan gevogelte, en aan vee, en aan al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt, doe met u uitgaan; en dat zij overvloedig voorttelen op de aarde, en vruchtbaar zijn, en vermenigvuldigen op de aarde. 18 Toen ging Noach uit, en zijn zonen, en zijn huisvrouw, en de vrouwen zijner zonen met hem. 19 Al het gedierte, al het kruipende, en al het gevogelte, al wat zich op de aarde roert, naar hun geslachten, gingen uit de ark. 20 En Noach bouwde de HEERE een altaar; en hij nam van al het reine vee, en van al het rein gevogelte, en offerde brandofferen op dat altaar. 21 En de HEERE rook dien liefelijken, reuk, en de HEERE zeide in Zijn hart: Ik zal voortaan de aardbodem niet meer vervloeken om des mensen wil; want het gedichtsel van 's mensen hart is boos van zijn jeugd aan; en Ik zal voortaan niet meer al het levende slaan, gelijk als Ik gedaan heb. 22 Voortaan al de dagen der aarde zullen zaaiing en oogst, en koude en hitte, en zomer en winter, en dag en nacht, niet ophouden.

Aan het einde van het vorige hoofdstuk verlieten wij, de wereld in puin, en de kerk in engte en benauwdheid, maar in dit hoofdstuk hebben wij het herstel van de een en de verruiming van de andere. Nu verandert het toneel, een andere staat van zaken wordt ons voor ogen gesteld, wij zien nu de lichte zijde van de wolk, die daar zo donker en dreigend was, want, hoewel God lang twist, zal Hij toch niet eeuwig twisten, niet gedurig verbolgen zijn. Wij hebben hier:

I. De aarde vernieuwd door de terugwijking van de wateren, en het voor de tweede maal tevoorschijn komen van het droge, en die beide langzaam en trapsgewijze.

1. Het toenemen van de wateren komt tot staan, vers 1,2
2. Zij beginnen Merk baar af te nemen, vers 3.
3. Na een zestiendaagse ebbe blijft de ark rusten, vers 4.
4. Na een ebbe van zestig dagen komen de toppen van de bergen boven het water uit, vers 5.
5. Na een ebbe van veertig dagen, twintig dagen nadat de bergen zichtbaar werden, begon Noach zijn verkenners uit te zenden, een raaf en een duif, teneinde berichten in te winnen, vers 6 - 12.
6. Twee maanden nadat de toppen van de bergen zichtbaar werden, waren de wateren verdwenen, en was de oppervlakte van de aarde droog, vers 13, hoewel niet genoegzaam

droog om door de mens weer bewoond te kunnen worden, vóór er nog twee maanden voorbij waren gegaan, vers 14.

II. De mens wederom op aarde gevestigd. Waarin: 1. Noachs verlof om uit de ark te gaan, vers 15 - 19.
2. Zijn dankoffer, dat hij Gode bracht nadat hij de ark had verlaten, vers 20.
3. Gods aannemen van zijn offer, en de belofte, die Hij hem toen gaf, om de wereld nooit weer door water te verwoesten, vers 21, 22. En zo heeft ten laatste de barmhartigheid geroemd tegen het oordeel.

Genesis 8:1 - 3
Hier is:

I. Een daad van Gods genade. God gedacht aan Noach en aan al het gedierte. Dit is een uitdrukking naar de wijze van de mensen, want niet een van Zijn schepselen, Lukas 12:6 veel minder nog een van Zijn volk, is voor God vergeten, Jesaja 49:15, 16. Maar:
1. Geheel het menselijke geslacht, behalve Noach en zijn gezin, was nu vernietigd, heengegaan naar het land van de vergetelheid om niet meer herdacht te worden, zodat Gods gedenken aan Noach het wederkeren was van Zijn barmhartigheid jegens het mensdom, waarmee Hij geen voleinding wilde maken. Er is een merkwaardige uitdrukking in Ezechiël 5:13 :"Alzo zal Mijn toorn volbracht worden, en Ik zal Mijn grimmigheid op hen doen rusten en Mij troosten." Aan de eis van Gods gerechtigheid werd voldaan door het verderf van deze zondaren, Hij heeft zich getroost over Zijn wederpartijders, Jesaja 1:24, en Zijn Geest doen rusten, Zacharia 6:8, en hij gedacht aan Noach en aan het gedierte. In de toorn gedacht Hij des ontfermens, Habakuk 3:2. Hij dacht aan de dagen vanouds, Jesaja 63:11, dacht aan het heilige zaad, en toen gedacht Hij aan Noach.

2. Noach zelf scheen, ofschoon hij genade had gevonden in de ogen des Heeren, in de ark vergeten te zijn. Misschien begon hij dit zelf te denken, want wij bevinden niet, dat God hem had gezegd hoe lang hij in de ark opgesloten zou zijn, en wanneer hij uit die gevangenschap bevrijd zou worden. Zeer Godvruchtige mensen waren soms geheel gereed te denken, dat zij door God waren vergeten, inzonderheid als hun beproevingen zeer smartelijk en zeer langdurig waren. Toen de vloed, nadat redelijkerwijs verwacht kon worden dat hij zijn werk volbracht had, nog zo lang bleef aanhouden, was Noach, hoewel hij een groot gelovige was, wellicht in verzoeking te vrezen, dat Hij, die hem ingesloten had, hem ingesloten zou houden, en begon hij te klagen, zeggende: Hoe lang, Heere! zult Gij mij steeds vergeten? Maar eindelijk is God in genade tot hem weergekeerd, en dat wordt uitgedrukt door aan hem gedachtig te zijn. Zij, die gedenken aan God, zullen gewis door Hem herdacht worden, hoe treurig en troosteloos hun toestand ook moge wezen, Hij zal hun een bepaling stellen en hunner gedachtig zijn, Job 14:13.

3. Met Noach gedacht God aan al het gedierte, want hoewel Zijn vermaking inzonderheid is met der mensen kinderen, verblijdt Hij zich toch in al Zijn werken, en niets van hetgeen Hij gemaakt heeft, haat Hij. Hij draagt bijzondere zorg niet slechts voor de personen van Zijn volk, maar ook voor hun bezittingen, voor hen en alles wat hun behoort. Hij verschoonde het vee in Ninevé, Jona 4:11.

II. Een daad van Gods macht over wind en water, welke geen van beide onder de macht of het bestuur zijn van de mensen, maar die beide acht geven op Zijn wenken:

1. Hij gebood de wind, zei tot hem: Ga en hij ging, om de vloed weg te vagen. God deed een wind over de aarde doorgaan. Zie hier:
a. Wat Gods gedenken aan Noach was: het was hem te bevrijden. Zij, die door God gedacht worden, worden met kracht van uitwerking door Hem gedacht, ten goede, Hij gedenkt aan ons om ons te redden, te behouden opdat wij zullen gedenken om Hem te dienen.
b. Welk een vrijmachtige heerschappij God heeft over de wind. Hij heeft hem "in Zijn vuisten verzameld,' Spreuken 30:4, "en brengt hem uit zijn schatkamers voort,' Psalm 135:7. Hij zendt hem wanneer, en waarheen, en tot welk doeleinde Hij wil. Zelfs de stormwind doet Zijn woord, Psalm 148:8. Het schijnt dat er, terwijl de wateren toenamen, geen wind was, want die zou nog meer bijgedragen hebben tot het slingeren van de ark, maar God zond een wind, toen daar geen hinder uit ontstond. Waarschijnlijk was het een noordenwind, want die verdrijft de regen. Maar het was een opdrogende wind, zoals die welke God zond om de Rode Zee te klieven voor Israël, Exodus 14:21.

2. Hij riep de wateren terug, en zei tot hen: Komt, en zij kwamen.
a. Hij nam de oorzaak weg. Hij verzegelde de fonteinen dier wateren, de fonteinen des afgronds en de sluizen des hemels. Gelijk God een sleutel heeft om te openen, zo heeft Hij een sleutel om weer te sluiten, en dezelfde hand, die de verwoesting brengt, moet ook de verlossing brengen, op die hand moet daarom steeds ons oog gericht zijn. Hij, die doorwondt, is alleen machtig te helen, zie Job 12:14, 15. Als de beproevingen het werk gedaan hebben, waartoe zij waren gezonden, hetzij werk ter doding of ter genezing, dan worden zij weggenomen. Gods woord zal niet ledig tot Hem wederkeren, Jesaja 55:10,11.
b. Toen hield de uitwerking op, niet plotseling, of opeens, maar trapsgewijze. De wateren werden stil, vers 1, keerden weer van boven de aarde, vers 3, gaande en wederkerende zoals de Hebreeuwse tekst luidt, hetgeen een trapsgewijs heengaan aanduidt. De hitte van de zon deed veel verdampen, en door de onderaardse holen werd misschien nog meer opgezogen. Gelijk de aarde niet in een dag onder het water bedolven werd, zo was zij ook niet in een dag opgedroogd. Bij de schepping was het slechts het werk van een dag, om de aarde te bevrijden van de wateren, die haar bedekten, en haar tot droog land te maken, ja het was het werk van slechts een halve dag Hoofdstuk 1:9, 10. Maar het werk van de schepping volbracht zijnde, werd dit werk van de voorzienigheid ten uitvoer gebracht door de meewerkende invloed van ondergeschikte oorzaken, onder de aandrang van de almachtige kracht Gods. Gewoonlijk werkt God de verlossing Zijns volks trapsgewijze, opdat de dag van de kleine dingen niet veracht worde, en aan de dag van de grote dingen niet worde gewanhoopt, Zacharia 4:10. Zie Spreuken 4:18.

Genesis 8:4 - 5
Hier hebben wij de uitwerkselen en de blijken van het afnemen van de wateren.

1. De ark rustte. Het was rustgevend voor Noach te beMerk en, dat het huis, waarin hij zich bevond, nu op vaste grond was, en niet langer beweegbaar was. Zij rustte op een berg, waarheen zij gericht was, niet door Noachs wijsheid (hij stuurde haar niet) maar door de wijze en genadige voorzienigheid Gods, opdat zij zoveel te eerder rusten zou. God heeft tijden en plaatsen van rust voor Zijn volk, na hun heen en weer gedreven zijn, en menigmaal voorziet Hij voor hun tijdige en aangename vestiging, zonder dat zij zelf daar iets voor doen, of er zelfs maar aan gedacht hebben. De ark van de kerk, ofschoon somwijlen door onweer voortgedreven en ongetroost, Jesaja 54:11, heeft toch haar tijden van rust, Handelingen 9:31.

2. De toppen van de bergen werden gezien, als eilandjes, die boven het water te voorschijn

buiten hen was er niemand om ze te zien. Waarschijnlijk hadden zij iedere dag door het venster van de ark er naar uitgezien, evenals zeelieden, die na een lange, vervelende reis uitzien, of zij ook land kunnen bespeuren, of zoals de dienaar van de profeet, 1 Koningen 18:43, 44, en eindelijk land ontdekken en dit dan in hun journaal optekenen. Zij voelden de grond meer dan veertig dagen voor zij hem zagen, volgens de berekening van Dr. Lightfoot, waarvan hij de gevolgtrekking afleidt, dat, indien de wateren evenredig afnamen, de ark een diepgang had van elf el.

Genesis 8:6 - 12
Wij hebben hier een bericht over de verkenners, die Noach uitzond om hem tijding van buiten te brengen, een raaf en een duif.
Merk hier op:

I. Dat God wel aan Noach zeer bijzonder de tijd had meegedeeld wanneer de vloed zou komen, tot op de eigen dag zelfs, Hoofdstuk 7:4, maar hem niet door een openbaring bijzonder bericht gaf van de tijd wanneer, en door welke middelen, de vloed zou verdwijnen.

1. Omdat de kennis van het eerste noodzakelijk was voor de toebereiding van de ark en om er zich in te vestigen, maar de kennis van het laatste kon alleen dienen om zijn nieuwsgierigheid te bevredigen, en het verbergen er van voor hem was een nodige oefening van zijn geloof en geduld. En:
2. Hij kon de vloed niet anders voorzien dan door openbaring, maar het afnemen er van kon hij door gewone middelen ontdekken, en daarom heeft het Gode behaagd hem aan het gebruik dier middelen over te laten.

II. Dat Noach, hoewel hij door geloof zijn bevrijding verwachtte, en haar geduldig heeft verbeid, er toch naar gezocht heeft, als iemand, aan wie de gevangenschap lang viel. Begeerten naar verlossing uit benauwdheid, het ernstige verwachten er van, en een onderzoek naar het naderen er van, kunnen zeer wel samengaan met geloof en lijdzaamheid. Die gelooff zal niet haasten om God vooruit te lopen, maar wèl zal hij haasten om uit te gaan om Hem te ontmoeten, Jesaja 28:16.

1. Noach zond een raaf uit door het venster van de ark, die uitging, heen en weer ging uitging en wederkeerde - staat er in het Hebreeuws, dat is: rondvloog, azende op de drijvende lijken, maar naar de ark weerkeerde om te rusten, waarschijnlijk niet in de ark, maar er op. Dit gaf weinig voldoening aan Noach, daarom:
2. Zond hij een duif uit, die de eerste maai zonder goede tijding terugkeerde, nat en vuil waarschijnlijk, maar de tweede maal bracht zij een olijfblad in haar bek, die bleek pas afgeplukt te zijn, een duidelijk teken dat thans de bomen, de vruchtbomen, boven het water begonnen uit te komen.
Merk hier op:
a. Dat Noach de duif voor de tweede maal uitzond zeven dagen na de eerste maal, en ook de derde maal was het na zeven dagen, en waarschijnlijk was het zeven dagen na het uitzenden van de raaf, dat zij voor de eerste maal werd uitgezonden, hetgeen aanduidt, dat het op de sabbatdag geschiedde, die Noach Godsdienstig in de ark waargenomen scheen te hebben. De sabbat in een plechtige bijeenkomst van zijn kleine gemeente gevierd hebbende, verwachtte hij zegeningen van de hemel, en deed er onderzoek naar. Zijn gebed opgezonden hebbende, hield hij wacht, Psalm 5:4.
b. De duif is een zinnebeeld van een Godvruchtige, die, geen rust vindende voor de holte zijns

verontreinigde wereld, tot Christus weerkeert als tot zijn Ark, zijn Noach. Het vleselijk - gezinde hart is als de raaf, het vergenoegt zich met de wereld, voedt zich met het aas, dat het er vindt, maar gij, o mijne ziel! keer weer tot uw rust, uw Noach, zoals er in het Hebreeuws staat in Psalm 116:7. Och dat mij iemand vleugelen als van een duif gave, om tot Hem henen te vliegen! Psalm 55:7. En gelijk Noach zijn hand uitstak, en de duif nam, en ze tot zich in de ark bracht, zo zal Christus genadig bewaren, helpen en verwelkomen hen, die tot Hem vlieden om rust te vinden.
c. De olijftak, het embleem van vrede, werd niet gebracht door de raaf, een roofvogel, noch door een zwierige, trotse pauw, maar door een zachtaardige, geduldige, nederige duif. Het is een zachte gemoedsgesteldheid, die een voorsmaak van rust en blijdschap in de ziel brengt.
d. Sommigen maken deze dingen tot een allegorie. De wet werd eerst uitgezonden, zoals de raaf, maar zij bracht geen tijding van het afnemen van de wateren van Gods toorn, die de wereld van het mensdom hadden overstelpt, daarom heeft God in de volheid des tijds Zijn evangelie uitgezonden, als de duif, in welker gedaante de Heilige Geest is neergekomen, en dit brengt ons de olijftak, de betere hoop.

Genesis 8:13 - 14
Hier is:
1. De aardbodem opgedroogd, vers 14, dat is: al het water was er van afgevloeid, waarvan Noach zelf op de eerste dag van de eerste maand (een vreugdevolle Nieuwjaarsdag!) ooggetuige was. Hij deed het deksel van de ark af, niet de gehele bedekking, maar zoveel als genoeg was om hem een goed uitzicht over de aarde te geven, en zeer troostrijk was het uitzicht, dat hij nu had. Want zie! zie en verwonder u, de aardbodem was opgedroogd. Het is een grote zegen om de aarde rondom ons te zien. Noach was zich meer hiervan bewust dan wij, want zegeningen, die ons weergegeven zijn, doen ons meer dan zegeningen, die wij voortdurend genieten. De macht van God, die nu het gelaat van de aarde vernieuwde, kan ook het gelaat van een beproefde, ontroerde ziel vernieuwen, en ook van een verdrukte, vervolgde kerk. Hij kan droge grond te voorschijn doen komen, waar hij verloren en vergeten scheen te zijn, Psalm 18:17.

2. De aarde was opgedroogd, vers 14, zodat zij geschikt was om door Noach bewoond te worden.
Merk op dat God, hoewel Noach op de eerste dag van de eerste maand de aarde reeds droog zag, hem toch niet wilde toelaten uit de ark te gaan voor de zeven en twintigste dag van de tweede maand. Wellicht zou Noach, die zijn beperking wel enigszins moede was, de ark reeds terstond verlaten hebben, maar God heeft, in Zijn goedheid jegens hem, hem bevolen nog zoveel langer er in te blijven. God gaat meer te rade met ons welzijn dan met onze wensen, want Hij weet beter dan wij het zelf weten wat goed voor ons is, en hoelang het nodig is, dat ons bedwang, onze beperking zal duren, en de begeerde zegeningen nog uitgesteld moeten worden. Wij zouden uit de ark willen gaan, voordat de aarde opgedroogd is, en zo de deur gesloten is, zijn wij wellicht gereed het deksel af te nemen, en langs een andere weg er uit te gaan, maar wij moeten er van overtuigd wezen, dat Gods tijd om genade te betonen voorzeker de beste tijd is, als de zegen rijp is voor ons, en wij rijp zijn voor de zegen.

Genesis 8:15 - 19
Hier is:

I. Noachs wegzending uit de ark, vers 15.
Merk op: 1. Noach ging niet heen, voordat God het hem zei. Gelijk hij een bevel had om in de

toch wachten op een bevel om er weer uit te gaan. In al onze wegen moeten wij God kennen, en bij al onze bewegingen Hem voor ogen hebben. Alleen diegenen gaan onder Gods bescherming, die Gods leiding volgen, en zich aan Zijn bestuur onderwerpen. Zij, die zich standvastig houden aan Gods woord als hun regel, geleid worden door Zijn genade als hun beginsel, die de wenken ter harte nemen van Zijn voorzienigheid om hen te helpen in hun toepassing van algemene aanwijzingen op bijzondere gevallen, kunnen in het geloof zien, dat Hij hen bestuurt en leidt op hun reis door deze woestijn.

2. Hoewel God hem lang in de ark heeft laten blijven, heeft Hij er hem ten laatste toch uit ontslagen, want "het gezicht is tot een bestemde tijd, dan zal Hij het op het einde voortbrengen en niet liegen," Habakuk 2:3. God had gezegd: Kom in de ark, hetgeen te kennen gaf, dat God er met hem ging: nu zegt Hij, niet: Kom uit, maar: ga uit, hetgeen aanduidt, dat God, die met hem ging, al die tijd met hem gebleven is, totdat Hij hem er veilig uit wegzond, want Hij heeft gezegd: Ik zal u niet verlaten.

3. Sommigen maken de opmerking dat, toen hun bevolen werd in de ark te gaan, de mannen en vrouwen afzonderlijk genoemd werden Hoofdstuk 6:18. Gij en uw zonen, en uw huisvrouw, en de vrouwen uwer zonen, waaruit zij afleiden, dat zij gedurende de tijd van rouw afgezonderd waren, en hun vrouwen afgezonderd waren, Zacharia 12:12. Maar nu heeft God hen, als het ware, opnieuw getrouwd, Noach en zijn vrouw tezamen uit de ark zendende, en zijn zonen tezamen met hun vrouwen, opdat zij vruchtbaar zouden zijn en vermenigvuldigen.

4. Noach ontvangt bevel om ook de dieren met zich uit de ark te brengen, opdat hij, na gedurende zo lange tijd de zorg gehad te hebben om hen te voeden, en zoveel moeite met hen gehad te hebben, nu ook de eer zou hebben hun heiren uit te voeren en hun hulde te ontvangen.

II. Noachs vertrek toen hij zijn ontslag had bekomen. Gelijk hij zonder verlof niet uit de ark wilde gaan zo wilde hij er ook niet uit vrees of uit grilligheid in blijven, nadat hij dat verlof had verkregen, in alle opzichten is hij het hemels gezicht gehoorzaam geweest. Hoewel hij nu een jaar en tien dagen een gevangene is geweest in de ark, heeft hij toch toen hij er zich in bewaard vond, niet slechts voor een nieuw leven, maar voor een nieuwe wereld, geen reden gezien om over zijn langdurige gevangenschap te klagen.
Merk nu op:
1. Noach en zijn gezin kwamen levend uit de ark, hoewel een hunner de goddeloze Cham was, die God, hoewel hij aan de vloed was ontkomen, toch op andere wijze uit het leven had kunnen wegrukken, maar zij zijn allen levend. Als een gezin lang bij elkaar is gebleven, zonder dat er een breuk in is ontstaan, dan moet dit beschouwd worden als een bijzondere gunst, en toegeschreven worden aan des Heeren genade.

2. Noach bracht al de dieren uit de ark, die hij er met zich ingebracht had, behalve de raaf en de duif, die waarschijnlijk gereed waren om haar makkers te ontmoeten, toen die naar buiten kwamen. Noach kon zeer goede berichten geven van hetgeen hem toevertrouwd was geweest, want van allen, die hem gegeven waren, had hij er geen verloren, maar hij is getrouw geweest aan Hem, die hem had aangesteld, "pro hok vice - voor deze gelegenheid" tot opperhofmeester van Zijn gezin.

Genesis 8:20 - 22

I. Noachs dankbare erkentenis van Gods gunst jegens hem in de voltooiing van de zegen van zijn redding, vers 20.

1. Hij bouwde een altaar. Tot nu toe had hij niets gedaan zonder bijzondere instructies en bevelen van God. Hij had een bijzondere aanwijzing gehad om in de ark te gaan, en een andere om er van uit te. gaan, maar dewijl altaren en offeranden reeds een Goddelijke instelling waren voor de Godsverering, heeft hij niet gewacht op een bijzonder gebod om aldus uitdrukking te geven aan zijn dankbaarheid. Zij, die genade van God hebben verkregen, behoren ijverig te wezen om Hem hun dank er voor te brengen, en dit te doen niet uit bedwang, maar gewillig. God heeft een welbehagen in vrijwillige offeranden. Noach was nu uitgevoerd in een koude, verwoeste wereld, waar, naar men zou denken, zijn eerste zorg geweest moet zijn zich een huis te bouwen, maar zie, hij begint met een altaar voor God. God, die de eerste is, moet het eerst bediend worden, en wie met God begint begint goed.

2. Hij offerde brandoffers op zijn altaar van al het reine vee en het rein gevogelte een, het oneven zevende, waarvan wij lazen in Hoofdstuk 7:2, 3.
Merk hier op:
a. Hij offerde alleen reine dieren, want het is niet genoeg dat wij offeren, wij moeten offeren hetgeen God verordineerd heeft overeenkomstig de wet van de offeranden en niet iets, dat verdorven is.
b. Hoewel zijn veestapel zo klein was, en ten koste van zo grote zorg en moeite van het verderf gered was, heeft hij toch niet met morren of tegenzin aan God het Zijne er van gegeven. Hij zou gezegd kunnen hebben: "Heb ik slechts zeven schapen om er de wereld mee te beginnen, en moet nu nog een van die zeven geslacht worden ten brandoffer? Zou het niet beter zijn om hiermede te wachten, totdat wij ruimer voorzien zijn?" Neen, om de oprechtheid van zijn liefde en dankbaarheid te bewijzen geeft hij blijmoedig het zevende aan zijn God als erkenning dat alles het Zijne is, dat hij aan Hem alles verschuldigd is. God te dienen met het weinige, dat wij hebben, is het middel om het weinige veel te maken, en nooit moeten wij verspild achten, waarmee God geëerd wordt.
c. Zie hier de hoge oudheid van de Godsdienst: het eerste, dat wij in de nieuwe wereld zien doen, is een daad van Godsverering Jeremia 6:16. Wij moeten thans onze dankbaarheid te kennen geven, niet door brandoffers, maar door de offeranden des lofs, en de offeranden van de gerechtigheid door oefening van de Godsvrucht en een Godzalige wandel.

II. Gods genadig welbehagen in Noachs dankbaarheid. In de patriarchale tijd was het een gevestigde regel: Zult gij, indien gij wel doet niet aangenomen worden? Hoofdstuk 4:7. Noach deed wel, en was aldus aangenomen, dat is: God had een welbehagen in hem.

1. God had een welbehagen in zijn daad, vers 21. Hij rook die lieflijke reuk, of een reuk van de ruste, zoals er staat in het Hebreeuws. Gelijk Hij, nadat Hij in de beginne de wereld gemaakt heeft, op de zevende dag heeft gerust en zich heeft verkwikt, zo heeft Hij, nu Hij de wereld opnieuw gemaakt heeft, gerust en zich verkwikt in het offer van het zevende. Hij had een welbehagen in Noachs vrome ijver en dit hoopgevende begin van de nieuwe wereld, zoals mensen een welbehagen hebben in aangename welriekende geuren. Zijn offerande was wel klein, maar zij was overeenkomstig zijn vermogen, en God nam haar aan. Na Zijn toorn te hebben doen rusten op de wereld van de zondaren, deed Hij hier op het kleine overblijfsel van gelovigen Zijn liefde rusten.

2. Hierop nam Hij het besluit om de wereld nooit meer door water te laten verdelgen. Hierin had Hij het oog, niet zozeer op Noachs offerande, als wel op de offerande van Christus zelf, die er door afgeschaduwd en vertegenwoordigd werd, en die in waarheid een offerande en slachtoffer Gode tot een welriekender reuk is geweest, Efeziërs 5:2. Er wordt hier een goede waarborg gegeven, waarop wij gerust kunnen steunen en bebouwen:

(1). Dat dit oordeel nooit herhaald zal worden. Noach zou kunnen denken: Met welk doeleinde zal de wereld hersteld worden, als zij toch naar alle waarschijnlijkheid om haar boosheid op dezelfde wijze verwoest zal worden?"
Nee", zegt God, "dat zal nooit meer geschieden. In Hoofdstuk 6 - 6 werd gezegd: Het berouwde de Heere, dat Hij de mens gemaakt had, en hier is het, alsof het Hem berouwde, dat Hij de mens verdelgd had, maar noch daar, noch hier wordt er een verandering van zin mee bedoeld, maar wèl een verandering in Zijn wijze van doen. "Het zal Hem over Zijn knechten berouwen," Deuteronomium 32:36.

Zijn besluit wordt op tweeërlei wijze uitgedrukt:
A. Ik zal voortaan de aardbodem niet meer vervloeken. In het Hebreeuws: Ik zal niet toevoegen om de aardbodem te vervloeken. God had de aardbodem vervloekt bij het eerste inkomen van de zonde. Hfd 3:17, toen Hij hem door de watervloed verwoestte, heeft Hij aan die vloek toegevoegd, maar nu besluit Hij om er nooit meer aan toe te voegen.
B. En Ik zal voortaan niet meer al het levende slaan, dat is: het besluit was genomen, dat God, welk verderf Hij ook over bijzondere personen, of geslachten, of landen brengen zou toch nooit meer de gehele wereld zal verderven vóór de dag komt, wanneer er geen tijd meer zijn zal. Maar de reden van dit besluit is zeer verrassend, want het schijnt dezelfde reden te zijn, die gegeven is voor de verwoesting dier wereld, Hoofdstuk 6:5. Want het gedichtsel van des mensen hart is boos van zijn jeugd aan. Maar er is dit verschil: daar werd gezegd: het gedichtsel van de gedachten zijns harten is te allen dage boos, voortdurend boos, dat is: zijn overtredingen roepen voortdurend tegen hem." Hier wordt gezegd: het is boos van zijn jeugd aan, of zijn kindsheid, aan. De boosheid zit hem in het bloed, hij bracht haar met zich in de wereld, hij is er in ontvangen en geboren. Nu zou men denken, dat hierop moet volgen: Daarom moet dat schuldig geslacht geheel en al uitgeroeid worden, Ik zal er een voleinding mee maken".
Nee: "Daarom zal Ik die strenge methode niet meer volgen, want:
Ten eerste. Hij is veeleer te beklagen, want het is alles de uitwerking van de inwonende zonde, en van zo'n ontaard geslacht was niet anders te wachten, van de moederschoot af is hij een overtreder genaamd. en daarom is het niet vreemd, dat hij zo verraderlijk handelt", Jesaja 48:8. Aldus gedenkt God dat hij vlees is, verdorven en zondig Psalm 78:39.
Ten tweede. "Hij zou geheel en al verdelgd worden, want indien er met hem gehandeld werd naar hetgeen hij verdient, dan zou de een watervloed op de andere moeten volgen, totdat allen omgekomen zijn."
Ziehier:
1. Dat uitwendige oordelen wèl de mensen kunnen verschrikken en in bedwang houden, maar op zichzelf hen niet kunnen heiligen of vernieuwen, Gods genade moet medewerken met deze oordelen. De natuur des mensen was even zondig na de zondvloed als vóór de zondvloed.
2. Dat de boosheid van de mensen de goedheid Gods des te meer doet uitkomen, Zijn redenen tot barmhartigheid zijn alle ontleend aan Hemzelf, niet aan iets dat in ons is.

(2). Dat de gewone loop van de natuur nooit zal ophouden, vers 22. Voortaan, zolang de aarde bestaat en de mens er op bestaat, zullen zomer en winter zijn, niet enig en alleen winter, zoals

was toen de regen zonder ophouden neerkwam. Hier wordt nu duidelijk te kennen gegeven, dat deze aarde niet altijd zal duren, zij en alle werken, die er in zijn, zullen weldra verbranden, en wij verwachten nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, als alle dingen ontbonden zullen zijn. Maar, zolang zij nog bestaat, zal Gods voorzienigheid zorgvuldig de geregelde opvolging van de tijden en seizoenen in stand houden, en elk zijn plaats doen behouden. Hieraan zijn wij het verschuldigd, dat de wereld bestaat en het rad van de natuur in zijn spoor blijft. Zie hier hoe veranderlijk de tijden zijn, en toch ook hoe onveranderlijk.

Ten eerste. De loop van de natuur verandert steeds. Gelijk het is met de tijden zo is het ook met de gebeurtenissen van de tijd, zij zijn aan wisselvalligheden onderworpen, dag en nacht, zomer en winter, wisselen elkaar af. In de hemel en in de hel is dit niet zo, maar op aarde heeft God het een tegenover het andere gesteld.

Ten tweede. Toch verandert zij niet, zij is standvastig in haar onstandvastigheid. Deze jaargetijden hebben nooit opgehouden, en zullen nooit ophouden, zolang de zon zo'n gestadige aanwijzer blijft van de tijd, en de maan zo'n getrouwe getuige aan de hemel. Dit is Gods verbond van dag en nacht, waarvan de vastigheid vermeld wordt ter bevestiging van ons geloof in het verbond van de genade, dat niet minder onverbreekbaar is, Jeremia 33:20. Wij zien, dat Gods beloften aan de schepselen vervuld zijn, en daaruit kunnen wij afleiden, dat ook aan alle gelovigen Zijn beloften vervuld zullen worden.

HOOFDSTUK 9.

1 En God zegende Noach en zijn zonen, en Hij zeide tot hen: Zijt vruchtbaar en vermenigvuldigt, en vervult de aarde! 2 En uw vrees, en uw verschrikking zij over al het gedierte der aarde, en over al het gevogelte des hemels; in al wat zich op de aardbodem roert, en in alle vissen der zee; zij zijn in uw hand overgegeven. 3 Al wat zich roert, dat levend is, zij u tot spijze; Ik heb het u al gegeven, gelijk het groene kruid. 4 Doch het vlees met zijn ziel, dat is zijn bloed, zult gij niet eten. 5 En voorwaar, Ik zal uw bloed, het bloed uwer zielen eisen; van de hand van alle gedierte zal Ik het eisen; ook van de hand des mensen, van de hand eens iegelijken zijns broeders zal Ik de ziel des mensen eisen. 6 Wie des mensen bloed vergiet, zijn bloed zal door de mens vergoten worden; want God heeft de mens naar Zijn beeld gemaakt. 7 Maar gijlieden, weest vruchtbaar, en vermenigvuldigt; teelt overvloedig voort op de aarde, en vermenigvuldigt op dezelve.

8 Voorts zeide God tot Noach, en tot zijn zonen met hem, zeggende: 9 Maar Ik, ziet, Ik richt Mijn verbond op met u, en met uw zaad na u; 10 En met alle levende ziel, die met u is, van het gevogelte, van het vee, en van alle gedierte der aarde met u; van allen, die uit de ark gegaan zijn, tot al het gedierte der aarde toe. 11 En Ik richt Mijn verbond op met u, dat niet meer alle vlees door de wateren des vloeds zal worden uitgeroeid; en dat er geen vloed meer zal zijn, om de aarde te verderven. 12 En God zeide: Dit is het teken des verbonds, dat Ik geef tussen Mij en tussen ulieden, en tussen alle levende ziel, die met u is, tot eeuwige geslachten. 13 Mijn boog heb Ik gegeven in de wolken; die zal zijn tot een teken des verbonds tussen Mij en tussen de aarde. 14 En het zal geschieden, als Ik wolken over de aarde brenge, dat deze boog zal gezien worden in de wolken; 15 Dan zal Ik gedenken Mijn verbond, hetwelk is tussen Mij en tussen u, en tussen alle levende ziel van alle vlees; en de wateren zullen niet meer wezen tot een vloed, om alle vlees te verderven. 16 Als deze boog in de wolken zal zijn, zo zal Ik hem aanzien, om te gedenken aan het eeuwig verbond tussen God en tussen alle levende ziel, van alle vlees, dat op de aarde is. 17 Zo zeide dan God tot Noach: Dit is het teken des verbonds, dat Ik opgericht heb tussen Mij en tussen alle vlees, dat op de aarde is.

18 En de zonen van Noach, die uit de ark gingen, waren Sem, en Cham, en Jafeth; en Cham is de vader van Kanaän. 19 Deze drie waren de zonen van Noach; en van dezen is de ganse aarde overspreid. 20 En Noach begon een akkerman te zijn, en hij plantte een wijngaard. 21 En hij dronk van dien wijn, en werd dronken; en hij ontblootte zich in het midden zijner tent. 22 En Cham, Kanaäns vader, zag zijns vaders naaktheid, en hij gaf het zijn beiden broederen daar buiten te kennen. 23 Toen namen Sem en Jafeth een kleed, en zij leiden het op hun beider schouderen, en gingen achterwaarts, en bedekten de naaktheid huns vaders; en hun aangezichten waren achterwaarts gekeerd, zodat zij de naaktheid huns vaders niet zagen. 24 En Noach ontwaakte van zijn wijn; en hij Merk te wat zijn kleinste zoon hem gedaan had. 25 En hij zeide: Vervloekt zij Kanaän; een knecht der knechten zij hij zijn broederen! 26 Voorts zeide hij: Gezegend zij de HEERE, de God van Sem; en Kanaän zij hem een knecht! 27 God breide Jafeth uit, en hij wone in Sems tenten! en Kanaän zij hem een knecht! 28 En Noach leefde na de vloed driehonderd en vijftig jaren. 29 Zo waren al de dagen van Noach negenhonderd en vijftig jaren; en hij stierf.

Zowel de wereld als de kerk waren nu weer teruggebracht tot een huisgezin, dat van Noach, van welker zaken dit hoofdstuk ons een bericht geeft, en het is voor ons van groot belang er kennis van te nemen, omdat wij allen van dit gezin afstammen. Hier is:

I. Het verbond van de Voorzienigheid, aangegaan met Noach en zijn zonen, vers 1 - 11. In dit verbond

1. Belooft God hun te zullen zorgen,voor hun leven, zodat zij

a. De aarde zullen vervullen, vers 1, 7.

b. Veilig zullen zijn tegen de aanvallen van de redeloze dieren, die in ontzag voor hen gehouden zullen worden, vers 2.

c. Dat het hun vergund is vlees te eten tot onderhoud van hun leven maar dat zij geen bloed moeten eten, vers 3, 4.

d. dat de wereld niet meer verdelgd zal worden door een watervloed, vers 8 - 11.

2.God eist van hen zorg te dragen voor elkanders leven, en voor hun eigen leven, vers 5, 6.

II. Het zegel van dat verbond, namelijk de regenboog, vers 12 - 17.

III. Een verhaal van een bijzonder voorval betreffende Noach en zijn zonen dat de aanleiding was van enige profetieën, betrekking hebbende op latere tijden.

1. Noachs zonde en schande, vers 20, 21.
2. Chams onbeschaamdheid en goddeloosheid, vers 22.
3. De vrome, kinderlijke bescheidenheid van Sem en Jafeth, vers 23.
4. De vloek van Kanaän, en de zegen van Sem en Jafeth, vers 24 - 27.

IV. De ouderdom en de dood van Noach vers 28, 29.

Genesis 9:1 - 7

Aan het einde van het vorige hoofdstuk lazen wij de zeer vriendelijke woorden, die de Heere zei in Zijn hart betreffende het overblijfsel van het mensdom, dat nu overgelaten was om het zaad van een nieuwe wereld te wezen. Nu worden hier deze vriendelijke dingen tot hen gezegd, in het algemeen: God zegende Noach en zijn zonen, vers 1. Dat is: Hij verzekerde hen van Zijn welwillendheid jegens hen, en van Zijn genaderijke bedoelingen met hen. Dit volgt uit hetgeen Hij zei in Zijn hart. Alle beloften Gods van het goede vloeien voort uit Zijn voornemens van de liefde en de raad van Zijn wil. Zie Efeziërs 1:11, en vergelijk Jeremia 29:11 : Ik weet de gedachten, die Ik over u denk.
In Hoofdstuk 8:20 lazen wij hoe God Noach zegende bij zijn altaar en offer en nu lezen wij hier hoe God Noach zegende. God zal genadig diegenen zegenen, dat is: wèl bij hen doen, die in oprechtheid Hem zegenen, dat is: wèl van Hem spreken. Zij, die in waarheid dankbaar zijn voor de zegeningen, die zij hebben ontvangen, gebruiken het zekerste middel om die zegen bevestigd te zien en blijvend te maken. Nu hebben wij hier het "Magna charta, de grote handvest," van dit nieuwe koninkrijk van de natuur, dat opgericht stond te worden en ingelijfd, daar de vorige handvest verbeurd en dus ingetrokken was.

I. De schenkingen door die handvest verleend, zijn vriendelijk en welwillend voor de mensen.
Hier is1. Een schenking van land van grote uitgestrektheid, en een belofte van toeneming van mensen om dat land te bezitten en te genieten. De eerste zegen wordt hier hernieuwd: Zijt vruchtbaar en vermenigvuldigt, en vervult de aarde, vers 1, en herhaald in vers 7, want het mensengeslacht moest, om zo te zeggen, van nieuws aan beginnen. Nu stelt God hun de gehele aarde voor en zegt hun, dat zij, zo lang zij blijft, voor hen is en voor hun erfgenamen. De aarde heeft God aan de mensen kinderen gegeven tot een bezitting en een woning, Psalm 115:16. Hoewel zij geen paradijs is, maar veeleer een wildernis, is zij toch beter dan wij verdienen. Geloofd zij God, zij is de hel niet. Hij geeft hun een zegen, krachtens welke het mensdom zowel vermenigvuldigd wordt, als voortduurt op de aarde, zodat binnen korte tijd al de bewoonbare plaatsen van de aarde meer of min bevolkt zullen worden, en hoewel het een geslacht voorbijgaat, zal toch een ander in zijn plaats komen, zodat het menselijk geslacht in voortdurende opvolging zal zijn, parallel zal lopen met de stroom des tijds, totdat beide tezamen overgaan in de oceaan van de eeuwigheid. Hoewel de dood nog heerst en de Heere bekend wordt gemaakt door Zijn oordelen, zal toch de aarde nooit meer ontvolkt worden, zoals zij nu ontvolkt was, maar steeds vervuld blijven, Handelingen 17:24 - 26.

2. Een schenking van macht over de lagere schepselen, vers 2. Hij schenkt hun:
a. Een recht op hen. Zij zijn in uw hand overgegeven. ter uwer voordeel en gebruik.

b. Een heerschappij over hen, zonder welke het recht hun van weinig nut zou wezen. Ulieder vrees en ulieder verschrikking zal op ieder dier zijn. Dit is de vernieuwing van een vorige schenking, Hoofdstuk 1:28, alleen met dat verschil dat de mens in zijn staat van de onschuld geheerst heeft door liefde, en dat de gevallen mens heerst door vrees. Nu blijft deze schenking van kracht, en tot op de huidige dag hebben wij er nog het voordeel van. De dieren welke ons op enigerlei wijze nuttig zijn, zijn getemd, en wij gebruiken ze, hetzij tot diensten, of tot spijze, of wel voor beide naardat zij er voor geschikt zijn. Het paard en de os onderwerpen zich geduldig aan toom en juk, en het schaap is stom voor het aangezicht van zijn scheerders, en voor het aangezicht des slachters, want de vrees en de verschrikking des mensen is over hen. De dieren, welke op enigerlei wijze schadelijk voor ons zijn, zijn in bedwang gehouden, zodat, hoewel nu en dan een mens door sommige van hen geschaad kan worden, zij zich toch niet tezamen verenigen om in opstand te komen tegen de mens, want anders zou God door hen de wereld evengoed kunnen verwoesten als Hij het door de watervloed gedaan heeft, het is een van de boze gerichten Gods, Ezechiël 14:21. Wat is het, dat de wolven buiten onze steden houdt, en de leeuwen van onze straten, en ze beperkt in de woestijn, wat anders dan deze vrees en verschrikking? Ja sommigen er van zijn getemd, Jakobus 3:7.

3. Een schenking tot onderhoud des levens vers 3. Al wat zich roert, dat levend is, zij u tot spijs. De meesten denken, dat de mens tot nu toe voor zijn voedsel beperkt werd tot de voortbrengselen van de aarde, vruchten, kruiden en wortels, benevens alle soorten van koren en melk, daarin bestond de eerste schenking Hoofdstuk 1:29. Daar echter de vloed misschien veel van de kracht van de aarde had weggespoeld, waardoor haar vruchten minder aangenaam en minder voedzaam zijn geworden, heeft God nu de schenking uitgebreid en de mens toegestaan om vlees te eten, waaraan de mens zelf wellicht nooit gedacht heeft totdat God er hem nu op wees, noch had hij er enige begeerte naar, evenmin als een schaap begeerte heeft om, gelijk de wolf, bloed te zuigen. Maar nu wordt het de mens vergund vlees te eten, er zich zo vrij en zo veilig mee te voeden als met het groene kruid. Zie nu hier:
a. Dat God een goede Meester is, en er in voorziet, niet slechts dat wij kunnen leven, maar genoeglijk en wèl kunnen leven in Zijn dienst, dat wij niet slechts het noodzakelijke, maar ook bet aangename hebben.
b. Dat alle schepsel Gods goed is, en niets verwerpelijk, 1 Timotheüs 4:4. Later zijn sommige spijzen, die anders wel geschikt zijn tot voedsel, door de ceremoniële wet verboden, maar van de beginne schijnt het alzo niet geweest te zijn, en daarom is het ook niet zo onder het evangelie.

II. De voorschriften en voorwaarden van deze handvest zijn niet minder vriendelijk en genaderijk, en voorbeelden van Gods welwillendheid jegens de mens. De Joodse rabbijnen spreken zo dikwijls van de zeven geboden van Noach, of van de zonen van Noach die, zeggen zij, door alle volken gehouden moeten worden, dat het niet ten onpas is om ze hier te noemen. Het eerste is tegen de aanbidding van afgoden. Het tweede is tegen Godslastering en stelt de eis om de naam Gods te loven. Het derde tegen moord. Het vierde tegen bloedschande en ontucht. Het vijfde tegen diefstal en roof. Het zesde eist de bedeling des rechts. Het zevende is tegen het eten van vlees met het leven. De Joden eisten de waarneming daarvan van de proselieten van de poort. Maar de voorschriften, of geboden, hier gegeven, betreffen alle het leven van de mens.

1. De mens moet zijn eigen leven niet benadelen door het eten van ongezond voedsel vers 4. Vlees met zijn ziel, dat is zijn bloed, dat is: "rauw vlees zult gij niet, zoals de roofdieren, eten". Het was nodig deze beperking te maken aan de schenking van de vrijheid om vlees te

eten, opdat zij niet, in stede van hun lichaam er mee te voeden, hun lichaam er door verderven of benadelen. Hiermede heeft God willen tonen:
a. Dat zij wel heren waren over de dieren, maar toch onderdanen van de Schepper, en onder het bedwang van Zijn wet.
b. Dat zij niet gulzig en haastig moeten zijn in het nemen van spijze, maar op de toebereiding er van moeten wachten, niet zoals de krijgsknechten van Saul, 1 Samuel 14:32, en geen vleesvraten moeten zijn, Spreuken 23:20.
c. Dat zij niet wreed en barbaars moeten zijn jegens de mindere schepselen, zij moeten heren, maar niet tirannen zijn, zij mogen hen doden tot hun nut, maar niet pijnigen tot hun vermaak, aan geen dier mogen zij een lid afscheuren, terwijl het nog leeft, om dat te eten.
d. Dat, zolang de wet van de offeranden geldig was, waarin het bloed verzoening doet voor de ziel, Leviticus 17:11 (betekenende dat het leven van het offer aangenomen was in de plaats van het leven van de zondaar) het bloed niet als iets gewoons, iets gemeens, beschouwd moet worden, maar uitgegoten moet worden voor de Heere, 2 Samuel 23:16, hetzij op Zijn altaar, of op Zijn aarde. Maar nu het grote en ware offer geofferd is, houdt met de reden ook de verplichting er van op.

2. De mens moet zichzelf het leven niet benemen, vers 5. Ik zal uw bloed, het bloed uwer zielen eisen. Ons leven is het onze niet, dat wij mogen afleggen als het ons behaagt, maar het is van God, en wij moeten het overgeven naar Zijn welbehagen. Indien wij op enigerlei wijze onze eigen dood verhaasten, dan zullen wij er rekenschap van hebben te geven aan God 3. Aan de dieren moet niet toegelaten worden het leven van de mens te schaden, van de hand van al het gedierte zal Ik het eisen. Om te tonen hoe zorgvol Hij was voor het leven van de mens, hoewel Hij kort tevoren zoveel mensenlevens had vernietigd, wil Hij dat het dier gedood zal worden, dat een mens doodt. Dit werd bevestigd door de wet van Mozes Exodus 21:28 en ik denk dat het niet onveilig zou zijn om nu nog naar die wet te handelen. Aldus toonde God Zijn haat tegen de zonde van moord, opdat de mensen haar te meer zouden haten, en haar niet slechts zouden straffen, maar voorkomen. Zie Job 5:23.

4. Moedwillige moordenaars moeten ter dood gebracht worden. Dit is de zonde, die hier bedoeld wordt in bedwang te worden gehouden door de vrees voor straf.
a. God zal moordenaars straffen van de hand van eens iegelijks broeder zal Ik de ziel des mensen eisen, dat is: "Ik zal het bloed van de vermoorde wreken op de moordenaar", 2 Kronieken 24:22. Als God het leven eens mensen eist van de hand van hem, die het hem onrechtvaardig benomen heeft, dan kan de moordenaar dat leven niet teruggeven, en daarom moet hij het zijne in de plaats er van geven, hetgeen het enige middel is om vergelding te doen. De rechtvaardige God zal voorzeker onderzoek doen naar bloed hoewel de mensen het niet kunnen of niet willen. Op de een of andere tijd, in deze wereld of in de toekomende, zal Hij de moorden ontdekken, die voor der mensen oog verborgen bleven, en de erkende moorden straffen, die te zwaar waren voor de hand van de mensen.
b. De overheid moet de moordenaars straffen vers 6. Wie des mensen bloed vergiet, zijn bloed zal door de mens vergoten worden, hetzij in plotselinge drift, of met voorbedachten rade, (want onbezonnen toorn is moord in het hart, evengoed als voorbedachte kwaadwilligheid, Mattheüs 5:21, 2. Zijn bloed zal door de mens vergoten worden, dat is: door de overheid, of door wie anders, die aangesteld is om de bloedwreker te zijn. Er zijn zodanigen, die hiervoor de dienaren Gods zijn tot bescherming van de onschuldigen, door de schrik te wezen voor de kwaadwilligen en de boosdoeners, en zij moeten "het zwaard niet tevergeefs dragen," Romeinen 13:4. Vóór de zondvloed heeft God, gelijk blijkt uit de geschiedenis van Kaïn, het straffen van moord zelf in handen genomen, maar nu heeft Hij dit oordeel overgegeven aan

staatshoofden, die getrouw behoren te zijn aan de last, die hun is opgedragen. Moedwillige moord behoort altijd met de dood te worden gestraft. Het is een zonde, "die de Heere niet wilde vergeven" in een vorst, 2 Koningen 24:3, 4, en die een vorst dus ook niet behoort te vergeven in een onderdaan. Aan deze wet wordt een reden toegevoegd: want God heeft, in de beginne, de mens naar Zijn beeld gemaakt, de mens is een schepsel, dat dierbaar is aan zijn Schepper, en daarom behoort het ook ons dierbaar te zijn. God heeft eer gelegd op de mens, zo laat ons dan geen smaadheid op hem leggen. Er zijn, zelfs in de gevallen mens, nog overblijfselen van Gods beeld, zodat hij, die onrechtvaardig een doodt, het beeld Gods schendt en Hem oneer aandoet. Toen God aan de mensen toestond hun beesten te doden, heeft Hij hun toch verboden hun slaven te doden, want deze zijn van veel edeler en voortreffelijker natuur, zij zijn niet slechts Gods schepselen, zij zijn ook Gods gelijkenis, Jakobus 3:9. Alle mensen hebben iets van Gods beeld in zich, maar magistraten hebben daarbij ook nog het beeld van Zijn macht, en de heiligen dragen het beeld van Zijn heiligheid, daarom laden zij, die het bloed vergieten van vorsten of heiligen, een dubbele schuld op zich.

Genesis 9:8 - 11
Hier is:

I. De algemene vaststelling van Gods verbond met deze nieuwe wereld, en de uitgestrektheid van dat verbond, vers 9, 10. Waar wij opmerken:
1. Dat het Gode genadig heeft behaagd om met de mens te handelen in de weg eens verbonds, waarmee God Zijn welwillende gunst grotelijks verheerlijkt en de mens grotelijks aanmoedigt tot plichtsbetrachting en gehoorzaamheid, als een redelijke en lopende dienst.

2. Dat alle verbonden van God met de mens door Hem zelf gemaakt zijn: Ik, zie, Ik. Dit wordt op die wijze uitgedrukt beide om onze bewondering op te wekken, ("Zie, en verwonder u, dat, hoewel God hoog is, Hij toch die eerbied heeft voor de mens") en om de verzekering van de geldigheid van dit verbond te bevestigen. "Zie, Ik maak dit verbond, Ik die getrouw ben en machtig om het na te komen." 3. Dat Gods verbonden vaster zijn dan de pilaren des hemels en de fundamenten van de aarde, en niet teniet gedaan kunnen worden.

4. Dat Gods verbonden gemaakt zijn met de verbondenen en hun zaad, de belofte is aan hen en hun kinderen.

5. Dat diegenen in het verbond met God opgenomen kunnen worden, en er de voordelen van kunnen ontvangen, die niet instaat zijn om een tegenbeding te maken, of er hun toestemming voor te geven, want dit verbond wordt gemaakt met alle levende ziel, met alle gedierte van de aarde.

II. Het bijzondere doeleinde van dit verbond: het was bestemd om de wereld te beveiligen voor een tweede watervloed, vers 11. Er zal geen vloed meer zijn. God heeft de wereld eens door een watervloed verwoest, en zij is nog even onrein en tergend als ooit tevoren en God voorzag haar boosheid, en toch beloofde Hij haar niet meer door een vloed te verderven, want Hij handelt niet met ons naar onze zonden. Het is aan Gods goedheid en getrouwheid te danken, niet aan enigerlei reformatie of verbetering van de wereld, dat zij niet dikwijls door de wateren overstelpt werd; of er thans niet onder is bedolven. Gelijk de oude wereld verwoest werd om een gedenkteken te zijn van de gerechtigheid, zo bestaat nu de wereld tot op de huidige dag als een gedenkteken van Gods barmhartigheid, volgens de eed van God, dat ‘de wateren Noachs niet meer over de aarde zouden gaan," Jesaja 54:9. Deze belofte van God

hiertoe zullen zij komen" Job 38:10, 11. Indien de zee slechts voor enige dagen zou vloeien, zoals zij nu tweemaal daags gedurende enkele uren vloeit, welk een verwoesting zou zij aanrichten! En hoe verwoestend zouden de wolken zijn, als de regenbuien, die wij soms hebben, eens lang aanhielden! Maar door vloeiende zeeën en alles - wegvagende regens toont God wat Hij zou kunnen doen in toorn, en door de aarde te bewaren van door die beide overstroomd te worden toont Hij wat Hij doen kan in genade, en doen zal in Zijn getrouwheid. Laat ons Hem de eer geven van Zijn trouw in het nakomen van Zijn belofte. Deze belofte verhindert echter niet, dat God andere verwoestende oordelen over het mensdom kan brengen, want, hoewel Hij zich hier verbonden heeft om die pijl nooit meer te gebruiken, heeft Hij toch nog andere in Zijn pijlkoker. En evenmin, dat Hij geen bijzondere plaatsen en landen door overstromingen van zee of rivier kan verwoesten. Ook zal het vergaan van de wereld door vuur geen verbreking zijn van deze belofte. De zonde, die de oude wereld heeft doen verwoesten door water, zal deze doen vergaan door vuur.

Genesis 9:12 - 17
De voorwaarden van overeenkomst tussen mensen worden verzegeld opdat het verbond plechtiger en het houden van het verbond meer zeker zal zijn, ter wederzijdse voldoening. Daarom heeft God, nog meer gewillig zijnde om aan de erfgenamen van de belofte de onveranderlijkheid van Zijn raad te tonen, Zijn verbond bevestigd door een zegel, Hebreeën 6:17, hetgeen het fundament, waarop wij bouwen, vast doet staan, 2 Timotheüs 2:19. Het zegel van dit verbond van de natuur was geheel natuurlijk, het was de regenboog, die waarschijnlijk tevoren wel in de wolken gezien was, als de ondergeschikte oorzaken daartoe medewerkten, maar nooit een zegel des verbonds is geweest voordat hij nu door de Goddelijke instelling daartoe gemaakt was. Betreffende dit zegel van het verbond valt op te merken: \
1. Dat dit zegel toegevoegd werd met herhaalde verzekeringen van de waarheid dier belofte, waarvan het bestemd was de bekrachtiging te zijn. Mijn boog heb Ik gegeven in de wolken, vers 13, deze boog zal gezien worden in de wolken, vers 14, opdat het oog het hart zal aandoen en het geloof zal bevestigen, en hij zal zijn tot een teken des verbonds, vers 12, 13, Ik zal gedenken aan Mijn verbond - en de wateren zullen niet meer wezen tot een vloed, vers 15. Ja, alsof de eeuwige Geest een memorandum nodig had: Ik zal hem aanzien, om te gedenken aan het eeuwig verbond, vers 16.
Hier is alzo regel op regel, opdat wij een zekere en vaste vertroosting zouden hebben, wij namelijk, die de voorgestelde hoop vasthouden.

2. De regenboog verschijnt als de wolken het meest naar regen staan, en keert weer na de regen, als wij het meest reden hebben te vrezen, dat de regen de overhand zal hebben toont God dit zegel van de belofte, dat hij de overhand niet zal hebben. Aldus voorkomt God onze vrees door bemoedigingen, die zowel gepast als tijdig zijn.

3. Hoe zwaarder de wolken, hoe schitterender de regenboog in de wolken. Zo zullen, als dreigende beproevingen overvloedig zijn, de bemoedigende vertroostingen nog veel meer overvloedig zijn, 2 Corinthiërs 1:5.

4. De regenboog wordt gezien als een deel van de lucht helder is, hetgeen aanduidt dat, temidden van de toorn, aan de barmhartigheid gedacht wordt, en dan worden de wolken, als het ware, ingesloten door de regenboog, opdat zij niet de gehele hemel bedekken, want de boog is gekleurde regen, de randen van de wolken zijn verguld.

5. De regenboog is de weerkaatsing van de stralen van de zon, hetgeen aanduidt dat al de heerlijkheid en al de betekenis van de zegelen des verbonds ontleend zijn aan Christus, de Zon van de gerechtigheid, die ook aangeduid wordt met "regenboog rondom Zijn troon," Openbaring 4:3, "en een regenboog boven Zijn hoofd," Openbaring 10:1, hetgeen niet alleen Zijn majesteit en heerlijkheid, maar ook Zijn middelaarschap te kennen geeft.

6. In de regenboog zijn vurige kleuren, om te kennen te geven, dat hoewel God de wereld niet meer door water zal verdelgen evenwel, als de verborgenheid Gods vervuld zal worden, de wereld door vuur zal vergaan.

7. Een boog wijst op verschrikking, maar deze heeft pees noch pijl, zoals die welke tegen de vervolgers bereid is, Psalm 7:13,14, en een boog alleen zal weinig kwaad aanrichten, want de zegelen van het verbond waren bestemd tot vertroosting, niet tot verschrikking. Eindelijk. Evenals God ziet op de boog ten einde aan het verbond te gedenken, zo behoren ook wij er op te zien, om steeds met dankbaarheid en geloof aan het verbond indachtig te zijn.

Genesis 9:18 - 23
Hier is:

I. Noachs gezin en zijn bedrijf. Wederom worden de namen van zijn zonen genoemd, vers 18, 19, als die van welke de gehele aarde overspreid werd. Hieruit blijkt, dat Noach na de vloed geen kinderen meer gehad heeft, geheel de mensheid is uit deze drie voortgekomen. God kan, als het Hem behaagt, de kleinste tot duizend doen worden, en van hen, wier begin gering was, het laatste zeer vermeerderd doen worden. Zo groot is de kracht en de uitwerking van een Goddelijke zegen. Het bedrijf, waarop Noach zich toelegde, was dat eens landbouwers, hij was een man van de aarde, zoals het Hebreeuws luidt, dat is: een man, die handelt, werkt in de aarde, die de grond in bezit had en hem bearbeidde. Van nature zijn wij allen mensen van de aarde, wij zijn er uit gemaakt, wij leven er op en spoeden er ons heen, velen zijn het op zondige wijze, daar zij aan aardse dingen verslaafd zijn. Door zijn beroep werd Noach er toe geleid om zich met de vruchten van de aarde bezig te houden. Hij begon een akkerman te zijn, dat is: enige tijd nadat hij uit de ark was gegaan, keerde hij terug tot zijn vorig beroep, waarvan hij afgeleid was, eerst door het bouwen van de ark, en later waarschijnlijk door het bouwen van een huis op droog land voor zich en zijn gezin. Gedurende die tijd was hij een timmerman geweest, maar nu begon hij weer een landbouwer te zijn.
Merk hier op, dat Noach, hoewel hij een groot man was, en een goed man, en een oud man, en een rijk man, een man, grotelijks begunstigd door de hemel, en geëerd op aarde, toch geen lui of ledig leven wilde leiden, en ook het landbouwbedrijf niet beneden zich achtte. God kan ons in Zijn voorzienigheid wel een wijle van ons beroep doen weggaan, maar wanneer de reden daartoe niet meer bestaat, dan behoren wij met nederigheid en vlijt er toe weer te keren, en in het beroep, waarin wij geroepen zijn, te blijven bij God, 1 Corinthiërs 7:24.

II. Noachs zonde en schande. Hij plantte een wijngaard, en toen hij zijn wijnoogst had ingezameld, heeft hij waarschijnlijk een dag vastgesteld voor feestelijke vrolijkheid in zijn gezin, had hij zijn zonen en hun kinderen bij zich om zich met hem te verblijden in de benoeming van zijn huis, zowel als in de opbrengst van zijn wijngaard, en wij kunnen onderstellen, dat hij die feestelijkheden ingeleid heeft met een offer ter ere van God. Indien dit nagelaten was, dan was het rechtvaardig, dat God hem aan hemzelf overliet, zodat hij, die niet begonnen is met God, zou eindigen met de beesten, maar wij hopen in liefde, dat de zaak anders stond. En wellicht heeft hij dit feestmaal aangericht met de bedoeling om bij het einde

zegene. Op dit feestmaal dronk hij van die wijn, want wie plant een wijngaard, en eet niet van zijn vrucht? Maar hij dronk al te gul en vrij, meer dan zijn hoofd op zijn leeftijd kon verdragen, want hij was dronken. Wij hebben reden te denken, dat hij nooit tevoren dronken is geweest, en ook nooit daarna, en zie nu, hoe hij in deze fout overvallen, achterhaald werd. Het was zijn zonde, en een grote zonde, zoveel te erger na zo'n grote uitredding, maar God heeft hem aan hemzelf overgelaten zoals Hij Hizkia aan zichzelf had overgelaten, 2 Kronieken 32:31.
En Hij heeft deze misstap door de geschiedenis laten vermelden om ons te leren: 1. Dat het fraaiste schrift, ooit door een mens sedert de val geschreven toch nog vlekken en verkeerde halen heeft. Van Noach was gezegd, dat hij volmaakt was in zijn geslachten, Hoofdstuk 6:9, maar dit toont, dat het bedoeld was van zijn oprechtheid, niet van een zondeloze volmaaktheid.

2. Dat zij, die met waakzaamheid en vastberadenheid in het midden van verzoekingen door Gods genade hun oprechtheid hebben bewaard, door gerustheid en zorgloosheid en een veronachtzamen van de genade Gods, in zonde zijn gevallen, toen de ure van de verzoeking voorbij was. Noach, die in dronken gezelschap sober was gebleven, is nu dronken in sober gezelschap. Die meent te staan, zie toe dat hij niet valle.

3. Dat wij het nodig hebben om zeer zorgzaam en voorzichtig te wezen, als wij Gods goede gaven overvloedig gebruiken, opdat wij ze niet overdadig gebruiken. Christus' discipelen moeten zich wachten, opdat niet te eniger tijd hun hart bezwaard zal worden, Lukas 21:34. Het gevolg nu van Noachs zonde was schande. Hij ontblootte zich in het midden van zijn tent, hij was tot zijn schande naakt gemaakt, evenals Adam toen hij verboden vrucht had gegeten. Maar Adam zocht verberging, terwijl Noach zo ontbloot is van gedachte en verstand, dat hij geen bedekking zoekt. Dat was een vrucht van de wijnstok, waaraan Noach niet gedacht heeft. Zie hier het grote kwaad van de zonde van de dronkenschap.
a. Zij ontbloot de mensen, welke zwakheden of gebreken zij ook hebben, zullen zij in hun dronkenschap verraden, en welke geheimen hun ook toevertrouwd werden, zullen dan gemakkelijk uit hen te krijgen zijn. Dronken portiers houden open poorten.
b. Zij onteert de mensen, en stelt hen bloot aan verachting. Gelijk zij hen toont zo beschaamt zij hen. Als mensen dronken zijn, zeggen en doen zij hetgeen hen, als zij nuchter zijn, zou doen blozen alleen maar om er aan te denken, Habakuk 2:15, 16.

III. Chams onbeschaamdheid en goddeloosheid, vers 22. Hij zag zijns vaders naaktheid, en hij gaf het zijn beide broederen daar buiten te kennen. Haar toevallig en onwillekeurig te zien, zou geen misdaad geweest zijn, maar: 1. Hij verlustigde zich in dat gezicht, zoals Edom op de dag zijns broeders gezien heeft, met welgevallen en belediging, Obadja:.12. Misschien is Cham zelf soms dronken geweest en was hij er door zijn Godvruchtige vader om bestraft, en deed het hem daarom nu genoegen, hem aldus overwonnen te zien. Het is iets geheel gewoons, dat zij, die zelf op verkeerde wegen wandelen, zich zullen verheugen over de misstap, die anderen soms maken. Maar de liefde verblijdt zich niet in de ongerechtigheid, en ware boetvaardigen, die treuren om hun eigen zonden, kunnen zich niet verblijden in de zonden van anderen.

2. Hij gaf het zijn broederen te kennen die buiten waren (op de straat, zoals het Hebreeuwse woord betekent), op een minachtende, spottende wijze, opdat hun vader verachtelijk voor hen zou zijn. Het is zeer slecht:
a. Om van de zonde een scherts te maken, Spreuken 14:9, en opgeblazen te zijn over hetgeen

b. De fouten bekend te maken van anderen inzonderheid van ouders, die wij verplicht zijn te eren. Noach was niet slechts een goed man maar hij is een goede vader voor hem geweest, en dit was wel een zeer laaghartige vergelding voor zijn liefde en zorg. Cham wordt hier de vader van Kanaän genoemd, hetgeen te kennen geeft, dat hij, die zelf vader was, meer eerbied had behoren te hebben voor hem, die zijn vader was.

IV. De vrome zorg van Sem en Jafeth om de schande van hun arme vader te bedekken vers 23. Niet alleen wilden zij zelf haar niet zien, maar zij zorgden er voor, dat niemand anders haar zag, waarin zij ons ten voorbeeld zijn van liefde met betrekking tot anderer zonde en schande. Wij moeten niet slechts niet zeggen: Een verbintenis, met hen, die haar bekend maken, maar zorgzaam zijn om haar te verbergen, of er het beste voorkomen aan te geven, doende zoals wij wensen, dat ons gedaan worde.
1. Er is een mantel van de liefde, om over de gebreken van allen heen te werpen, 1 Petrus 4:8.
2. En er is ook een gewaad van eerbied om over de gebreken te werpen van ouders, of van anderen, die onze meerderen zijn.

Genesis 9:24 - 27
I. Hier komt Noach tot zichzelf. Hij ontwaakte van zijn wijn, de slaap had hem genezen, en, naar wij kunnen veronderstellen, zó genezen, dat hij naderhand nooit meer in die zonde is gevallen. Zij, die slapen, zoals Noach sliep, moeten ontwaken zoals hij ontwaakt is, en niet zoals de dronkaard, die, als hij ontwaakt is, zegt: "ik zal hem nog meer zoeken, Spreuken 23:35.

II. De geest van de profetie komt over hem, en gelijk de stervende Jakob, zegt hij aan zijn zonen, wat hun wedervaren zal, vers 25.

1. Hij spreekt een vloek uit over Kanaän, de zoon van Cham, in wie Cham zelf vervloekt is, hetzij omdat deze zoon nu meer schuldig was dan de overigen, of omdat de nakomelingen van deze zoon later uitgeroeid moesten worden uit hun land. ten einde plaats te maken voor Israël. En Mozes verhaalt het hier, om Israël te bemoedigen in de oorlog tegen Kanaän, hoewel de Kanaänieten een geducht volk waren, waren zij toch van oudsher een vervloekt volk, en de ondergang gewijd. De bijzondere vloek is: een knecht van de knechten, dat is: de laagste en verachtelijkste knecht, zal hij zijn, zelfs van zijn broederen. Zij, die door geboorte zijn gelijken waren, zullen door het recht van de verovering zijn heren zijn. Dit verwijst gewis naar de overwinningen, die Israël over hen behaald heeft waardoor zij allen of gedood werden, of schatplichtig werden gemaakt, Jozua 9:23, Richteren 1:28, 30, 33, 35, hetgeen omstreeks acht honderd jaren daarna gebeurd is. God bezoekt dikwijls de ongerechtigheid van de vaderen aan de kinderen, inzonderheid als de kinderen de boze neigingen erven van hun vaderen, en hun slechte praktijken navolgen, en niets doen om de overgang van die erfenis te verhinderen. Op diegenen wordt terecht schande gelegd, die schande leggen op anderen, inzonderheid hun ouders smaden en smart aandoen. Een oneerbiedig kind, dat zijn ouders bespot, is niet meer waardig een zoon genaamd te worden, maar verdient tot een huurling gemaakt te worden, ja, tot een knecht van de knechten onder zijn broederen. Hoewel nu een vloek Gods langzaam werkt, zal hij toch vroeg of laat zijn werking doen. Op de Kanaänieten rustte een vloek van slavernij, en toch hadden zij gedurende lange tijd de heerschappij, want een geslacht, een persoon kan onder de vloek Gods liggen, en toch nog lang voorspoedig zijn in de wereld, totdat hun mate van de ongerechtigheid, gelijk die van de Kanaänieten, vol is. Velen zijn getekend voor het verderf die nog niet rijp zijn voor het verderf. En daarom: Uw hart zijn niet nijdig over de zondaren.

2. Hij legt een zegen op Sem en Jafeth.
a. Hij zegent Sem, of liever, hij zegent God voor hem, maar zo, dat het hem recht geeft op de grootst - mogelijke eer en geluk, vers 26. Hij noemt de Heere de God van Sem, en zalig, driewerf zalig, is "het volk, wiens God de Heere is," Psalm 144:15. Alle zegeningen zijn hierin begrepen. Dit was de zegen, gelegd op Abraham en zijn zaad, de God des hemels "heeft zich niet geschaamd hun God genoemd te worden," Hebreeën 11:16. Sem wordt wel genoegzaam beloond voor zijn eerbied jegens zijn vader door de eer, die God zelf op hem legt, om zijn God te zijn, hetgeen een genoegzame beloning is voor al onze diensten en al ons lijden om Zijns naams wil. Hij geeft Gode de eer van het goede werk, dat Sem gedaan had, en, in plaats van hem te zegenen en te loven, die slechts het werktuig was, zegent en looft hij God, die de werker is. De eer van hetgeen te eniger tijd door onszelf of anderen goed gedaan is, moet nederig en dankbaar toegebracht worden aan God, die alle goed werk in ons en voor ons werkt. Als wij van de mensen goede werken zien, dan moeten wij niet hen, maar "onze Vader verheerlijken", Mattheüs 5:16. Zo heeft David in werkelijkheid Abigail gezegend, toen hij God zegende, die haar had gezonden, 1 Samuel 25:32, 33, want het is een eer en een gunst om voor God te mogen arbeiden en door Hem gebruikt te worden in goed doen. Hij voorziet en voorzegt dat Gods genaderijke handelingen met Sem en zijn geslacht van zodanige aard zullen zijn, dat het voor geheel de wereld zal blijken, dat Hij de God is van Sem, voor wie Hem door velen dankzegging zal worden toegebracht. Gezegend zij de Heere, de God van Sem. Er wordt te kennen gegeven, dat de kerk gebouwd en bestendigd zal worden in de nakomelingen van Sem, want uit hem kwamen de Joden, die gedurende lange tijd het enige belijdende volk waren, dat God in de wereld had. Sommigen denken, dat dit ziet op Christus, die de Heere God was, die in Zijn menselijke natuur uit de lenden van Sem zou voortkomen, want van hem, voor zoveel het vlees aangaat, is Christus gekomen. Kanaän wordt inzonderheid hem dienstbaar gemaakt. Kanaän zij hem een knecht. Zij, die de Heere tot hun God hebben, zullen zoveel van de eer en de macht van deze wereld ontvangen, als Hij goed voor hen acht.

b. Hij zegent Jafeth, en in hem de eilanden van de heidenen, die door zijn zaad werden bevolkt, vers 27. God breide Jafeth uit, en hij wone in Sems tenten. Volgens sommigen behoort dit geheel en al tot Jafeth, en geeft het te kennen, hetzij:
Ten eerste. Zijn uitwendige voorspoed, dat zijn zaad zó talrijk zal zijn, en zó zegevierend dat zij meesters zullen wezen van Sems tenten, hetgeen vervuld werd toen het volk van de Joden het voornaamste van Sems geslacht, schatplichtig was, eerst aan de Grieken, en daarna aan de Romeinen, die beide van het zaad van Jafeth waren. Uitwendige voorspoed is geen onfeilbaar teken van de ware kerk, de tenten van Sem zijn niet altijd de tenten van de overwinnaar. Of:
Ten tweede. Het duidt de bekering van de heidenen en hun toebrenging tot de kerk aan, en dan zouden wij het willen lezen: God zal Jafeth overreden, want dat is de betekenis van het Hebreeuwse woord - , en dan, aldus overreed zijnde, zal hij in Sems tenten wonen, dat is: Joden en heidenen zullen tezamen verenigd zijn in de schaapskooi van het Evangelie. Nadat velen uit de heidenen tot de Joodse Godsdienst zullen toegetreden zijn, zullen beide een zijn in Christus, Efeziers 2:14, 15, en de Christelijke kerk, die voor het merendeel opgebouwd is uit heidenen, zal de Joden opvolgen in de voorrechten van het lidmaatschap van de kerk, daar deze er zich door hun ongeloof uitgeworpen hebben, en dan zullen de heidenen in hun tenten wonen, Romeinen 11:11. Het is alleen God, die hen wederom in de kerk kan brengen, die er zich van afgescheiden hebben. Het is de kracht Gods, die het Evangelie van Christus een kracht doet zijn tot zaligheid, Romeinen 1:16. En wederom: er worden zielen in de kerk gebracht, niet door kracht of geweld, maar door overreding, Psalm 110:3. Zij worden getrokken door mensenzelen, overreed door rede om Godsdienstig te zijn.

Anderen verdelen dit tussen Jafeth en Sem daar Sem niet direct gezegend was, vers 26.

(1) Ten eerste. Jafeth heeft de zegen van de aarde beneden, God breide Jafeth uit, vermeerdere zijn zaad, verruime zijn grenzen. Jafeths nageslacht bevolkte geheel Europa, een groot deel van Azië, en misschien Amerika. God moet erkend worden in al onze uitbreidingen. Hij is het, die de landpalen vergroot en het hart verruimt. En wederom: Velen wonen in grote tenten, die niet, zoals Jafeth, in Gods tenten wonen.

(2) Ten tweede. Sem heeft de zegen van de hemel hierboven. Hij, dat is God, zal in Sems tenten wonen, dat is: "Uit zijn lenden zal Christus voortkomen, en in zijn zaad de kerk in stand blijven." Het geboorterecht moest nu verdeeld worden tussen Sem en Jafeth daar Cham voor goed uitgesloten werd. Zij delen gelijkelijk in de vorstelijke waardigheid, Kanaän zal beide tot knecht zijn. Het dubbele deel is aan Jafeth gegeven, die God zal uitbreiden, maar het priesterschap is aan Sem geschonken, want God zal in Sems tenten wonen, en voorzeker zijn wij gelukkiger indien God in onze tenten woont, dan wanneer wij er al het goud en al het zilver van de wereld in hadden. Het is beter, om met God in tenten te wonen dan zonder Hem in paleizen, in Salem, waar Gods tabernakel is, is meer voldoening dan in al de eilanden van de heidenen. Ten derde. Beiden hebben zij heerschappij over Kanaän, Kanaän zal hun een knecht zijn, zoals sommigen de tekst lezen. Als Jafeth zich met Sem verenigt moet Kanaän voor die beide vallen. Als vreemdelingen vrienden worden, worden vijanden knechten.

Genesis 9:28 - 29

Zie hier: 1. Hoe God het leven van Noach verlengd heeft, hij leefde 950 jaren, 20 meer dan Adam, en slechts 19 minder de Methusalah. Dit lange leven was nog een verdere beloning voor zijn uitnemende Godsvrucht, en een grote zegen voor de wereld, waarin hij ongetwijfeld was voortgegaan met een prediker van de gerechtigheid te zijn, met dit voorrecht, dat hij thans voor zijn eigen kinderen predikte.

2. Hoe God een perk stelde aan zijn leven hoewel hij lang leefde stierf hij toch, na waarschijnlijk velen van zijn afstammelingen voor hem te hebben zien sterven. Noach leefde om twee werelden te zien, maar een erfgenaam van de gerechtigheid zijnde, die door het geloof is, is hij toen hij stierf heengegaan om een wereld te zien, die beter is dan die beide.

HOOFDSTUK 10

1 Dit nu zijn de geboorten van Noachs zonen: Sem, Cham, en Jafeth; en hun werden zonen geboren na de vloed. 2 De zonen van Jafeth zijn: Gomer, en Magog, en Madai, en Javan, en Tubal, en Mesech, en Thiras. 3 En de zonen van Gomer zijn: Askenaz, en Rifath, en Togarma. 4 En de zonen van Javan zijn: Elisa, en Tarsis; de Chittieten en Dodanieten. 5 Van dezen zijn verdeeld de eilanden der volken in hun landschappen, elk naar zijn spraak, naar hun huisgezinnen, onder hun volken. 6 En de zonen van Cham zijn: Cusch en Mitsraim, en Put, en Kanaän. 7 En de zonen van Cusch zijn: Seba en Havila, en Sabta, en Raema, en Sabtecha. En de zonen van Raema zijn: Scheba en Dedan. 8 En Cusch gewon Nimrod; deze begon geweldig te zijn op de aarde. 9 Hij was een geweldig jager voor het aangezicht des HEEREN; daarom wordt gezegd: Gelijk Nimrod, een geweldig jager voor het aangezicht des HEEREN. 10 En het beginsel zijns rijks was Babel, en Erech, en Accad, en Calne in het land Sinear. 11 Uit ditzelve land is Assur uitgegaan, en heeft gebouwd Nineve, en Rehoboth, Ir, en Kalach. 12 En Resen, tussen Nineve en tussen Kalach; deze is die grote stad. 13 En Mitsraim gewon de Ludieten, en de Anamieten, en de Lehabieten, en de Naftuchieten, 14 En de Pathrusieten, en de Casluchieten, van waar de Filistijnen uitgekomen zijn, en de Caftorieten. 15 En Kanaän gewon Sidon, zijn eerstgeborene, en Heth, 16 En de Jebusiet, en de Amoriet, en de Girgasiet, 17 En de Hivviet, en de Arkiet, en de Siniet, 18 En de Arvadiet, en de Tsemariet, en de Hamathiet; en daarna zijn de huisgezinnen der Kanaänieten verspreid. 19 En de landpale der Kanaänieten was van Sidon, daar gij gaat naar Gerar tot Gaza toe; daar gij gaat naar Sodom en Gomorra, en Adama, en Zoboim, tot Lasa toe. 20 Deze zijn zonen van Cham, naar hun huisgezinnen, naar hun spraken, in hun landschappen, in hun volken. 21 Voorts zijn Sem zonen geboren; dezelve is ook de vader aller zonen van Heber, broeder van Jafeth, de grootste. 22 Sems zonen waren Elam, en Assur, en Arfachsad, en Lud, en Aram. 23 En Arams zonen waren Uz, en Hul, en Gether, en Maz. 24 En Arfachsad gewon Selah, en Selah gewon Heber. 25 En Heber werden twee zonen geboren; des enen naam was Peleg; want in zijn dagen is de aarde verdeeld; en zijns broeders naam was Joktan. 26 En Joktan gewon Almodad, en Selef, en Hatsarmaveth, en Jarach, 27 En Hadoram, en Usal, en Dikla, 28 En Obal, en Abimael, en Scheba, 29 En Ofir, en Havila, en Jobab; deze allen waren zonen van Joktan. 30 En hun woning was van Mescha af, daar gij gaat naar Sefar, het gebergte van het oosten. 31 Deze zijn zonen van Sem, naar hun huisgezinnen, naar hun spraken, in hun landschappen, naar hun volken. 32 Deze zijn de huisgezinnen der zonen van Noach, naar hun geboorten, in hun volken; en van dezen zijn de volken op de aarde verdeeld na de vloed.

Dit hoofdstuk toont meer in het bijzonder wat in Hoofdstuk 9:19 in het algemeen betreffende de drie zonen van Noach gezegd was, nl. dat van deze de gehele aarde overspreid werd, en de vrucht van de zegen, Hoofdstuk 9:1, 7, de aarde te vervullen. Het is het enig zeker bericht van de oorsprong van de volken, en toch is er, buiten de Joden, geen enkele natie, die zeker kan weten uit welke van deze zeventig bronnen (want zo velen zijn er hier) zij haar stroom kan afleiden. vanwege het gebrek aan vroege registers of archieven, de vermenging van de volken, de omwentelingen, die er onder hen plaats hadden en de afstand van tijd is de kennis van de afkomst in rechte lijn van de tegenwoordige bewoners van de aarde verloren, ook zijn er geen andere geslachtslijsten bewaard gebleven dan die van de Joden, om de wille van de Messias.

I. Alleen in dit hoofdstuk hebben wij een kort bericht: van het nageslacht van Jafeth, vers 2 - 5.
II. Van de nakomelingen van Cham, vers 6 - 20, waarin bijzonder nota wordt genomen van Nimrod vers 8 - 10.
III. De nakomelingen van Sem, vers 21 - 31.

Genesis 10:1 - 5

Mozes begint met het geslacht van Jafeth, hetzij omdat hij de oudste was, of omdat zijn geslacht het verst verwijderd was van Israël en het minst met hen te doen had in de tijd toen Mozes schreef, daarom maakt hij slechts kort melding van dat geslacht, zich haastende om tot

Israëls voorouders zijn geweest, want de Schrift is bestemd om de geschiedenis van de kerk te wezen, en van de volken van de wereld slechts in zoverre, als zij op de een of andere wijze in betrekking stonden tot Israël, en bij Israëls zaken belang hadden.
Merk op: 1. Dat er nota van genomen wordt, dat aan de zonen van Noach zonen geboren werden na de vloed ten einde de wereld van het mensdom die door de vloed verwoest was, te herstellen en weer op te bouwen. Hij, die gedood had maakte nu weer levend.

2. Aan de nakomelingen van Jafeth waren de eilanden van de volken toebedeeld, vers 5, die, na een overzicht er van, plechtig door het lot onder hen verdeeld werden, dit ons eiland waarschijnlijk onder de overige. Alle plaatsen aan gene zijde van de zee, van Judea af gezien worden eilanden genoemd, en dit leidt er ons toe om de belofte te verstaan: "De eilanden zullen naar zijn leer wachten," Jesaja 42:4, van de bekering van de heidenen tot het geloof van Christus.

Genesis 10:6 - 14
Hetgeen opmerkelijk en leerrijk is in deze verzen is het bericht omtrent Nimrod, vers 8 - 11. Hij wordt hier voorgesteld als een voornaam man in zijn tijd. Hij begon geweldig te zijn op de aarde, dat is: terwijl zijn voorgangers tevreden waren om de gelijken te wezen van hun naburen, en ieder man wel heerste in zijn eigen huis, maar niemand aanspraak maakte om ook nog over anderen te heersen kon Nimrods eerzuchtige geest daar niet in blijven rusten. Hij was besloten zich boven zijn naburen te verheffen, en dat niet alleen maar ook over hen te heersen. De geest, die de reuzen vóór de vloed had bezield, (die geweldigen zijn geweest en mannen van naam, Hoofdstuk 6:4) herleefde nu in hem. Zo spoedig reeds was het ontzettend oordeel vergeten, dat de hoogmoed en de tirannie van die geweldigen over de wereld gebracht hadden. Er zijn sommigen in wie eerzucht en heerszucht in het bloed is, de zodanigen zijn er geweest en zullen er zijn, in weerwil van de toorn Gods, die dikwijls van de hemel tegen hen geopenbaard wordt. Aan deze zijde van de hel is er niets dat het hoogmoedige hart van sommige mensen kan verootmoedigen en verbreken, en hierin zijn zij gelijk aan die morgenster, waarvan wij lezen in Jesaja 14:14, 15.

I. Deze Nimrod was een groot jager. Daarmee begon hij, en hierom werd hij spreekwoordelijk vermaard, ieder groot jager wordt ter gedachtenis aan hem een Nimrod genoemd.

1. Sommigen denken, dat hij met dit jagen goed gedaan heeft, zijn land heeft gediend door het te bevrijden van wild gedierte, waardoor het verontrust werd. Op die wijze heeft hij de gunst en genegenheid van zijn naburen weten te verkrijgen, zodat hij hun vorst werd. Zij, die gezag en macht uitoefenen, zijn, of willen ten minste gehouden worden voor, weldadige heren, Lukas 22:25.

2. Anderen denken, dat hij, onder voorwendsel van ter jacht te gaan, manschappen bijeenbracht onder zijn aanvoering om ter jacht te gaan op een ander wild, dat is: om zich meester te maken van het land en het aan zich te onderwerpen. Hij was een geweldig jager, dat is: hij was een groot overweldiger van zijns naasten rechten en bezittingen, en een vervolger van onschuldigen, in alles zijn eigen zin en wil doordrijvende, en zich door kracht en geweld van alles meester makende. Hij achtte zich een groot vorst te zijn, maar voor het aangezicht des Heeren, dat is in Gods schatting, was hij slechts een geweldig jager. Grote veroveraars zijn slechts grote jagers. Van Alexander en Caesar zou in de gewijde geschiedenis niet met zo grote lof zijn gesproken, als in de ongewijde geschiedenis van hen gesproken wordt. De eerste wordt in de profetie slechts voorgesteld als een stotende geitebok, Daniel

a. Hij voerde de afgodendienst in, zoals Jerobeam gedaan heeft, ter bevestiging van zijn door overweldiging verkregen heerschappij. Om een nieuwe regering te kunnen vestigen, heeft hij een nieuwe godsdienst opgericht op het puin van de oorspronkelijke instelling van beide. Het grote Babylon is de moeder van de hoererijen.
Of: b. Hij ging voort met zijn verdrukking en zijn geweld in trotsering van God zelf met zijn goddeloosheden de hemel tartende, alsof hij en zijn jagers de Almachtige konden tarten, de Heere van de heirscharen gemakkelijk konden weerstaan. Het was alsof het hem te weinig was dat hij de mensen moede maakte, dat hij ook God moede maakte, Jesaja 7:13.

II. Nimrod was een groot heerser, vers 10. Het begin zijns rijks was Babel. Op de een of andere wijze, door list of geweld, geraakte hij tot macht, hetzij dat hij er toe verkoren werd, of er zich met geweld de weg toe baande, en zo heeft hij de grondslagen gelegd van een monarchie, die later een hoofd was van goud en de schrik van de machtigen, en goed op weg was om een wereldrijk te worden. Het blijkt niet, dat hij door geboorte recht had om te heersen, maar hij is tot de regering gekomen, hetzij, zoals sommigen denken, dat hij er wegens zijn geschiktheid en bekwaamheid toe verkozen werd, of dat hij zich door list en geweld langzamerhand en misschien onbemerkt de weg heeft gebaand tot de troon. Zie hier de hoge oudheid van het burgerlijk bestuur inzonderheid die vorm er van, waardoor de soevereiniteit bij een enkel persoon berust. Hebben Nimrod en zijn naburen begonnen, ook andere volken hebben spoedig geleerd om zich tot algemene veiligheid en welvaren onder een hoofd tot een maatschappij te formeren, hetgeen, hoe het nu ook moge begonnen zijn, zo'n grote zegen bleek te wezen voor de wereld, dat de zaken geacht werden zeer slecht te gaan, toen er geen koning was in Israël.

III. Nimrod was een groot bouwer. Waarschijnlijk is hij de architect geweest voor de bouw van Babel, en daar begon hij zijn rijk. Maar toen hij in zijn plan om over al de zonen van Noach te heersen teleurgesteld was door de spraakverwarring, is hij uit dat land uitgegaan naar Assyrië, en heeft gebouwd Ninevé, enz. opdat hij, deze steden gebouwd hebbende, er ook over zou heersen. Zie in Nimrod de aard van de eerzucht.

1. Zij is grenzeloos, veel wil meer hebben, en roept nog altijd: Geef! geef! 2. Zij is rusteloos. Toen Nimrod vier steden onder zijn bevel had, kon hij niet meer tevreden wezen, vóór hij er nog vier bij had.

3. Zij is kostbaar. Nimrod wil liever de kosten hebben van steden te stichten, dan niet de eer te hebben van ze te regeren. Zucht om te bouwen is de gewone uitwerking van hoogmoed.

4. Zij is vermetel en deinst nergens voor niets terug. Nimrods naam betekent oproer, hetgeen (indien hij wezenlijk zijn macht misbruikt heeft ter verdrukking van zijn naburen) ons leert, dat tirannen voor mensen rebellen zijn tegen God, en rebellie - weerspannigheid, is een zonde van de toverij.

Genesis 10:15 - 20
Merk hier op:
1. Dat het bericht omtrent de nakomelingschap van Kanaän, de geslachten en volken, die van hem afstamden, en van het land, dat zij in bezit hadden, meer bijzonderheden bevat dan alle andere in dit hoofdstuk, omdat zij de natiën waren, die door Israël onderworpen moesten worden, en in het vervolg van tijd hun land het Heilige Land, Immanuels Land moest worden, en dit was de bedoeling Gods toen Hij aan dat gevloekte geslacht intussen die plek gronds ten

Deuteronomium 32:8. Toen de Allerhoogste de volken de erfenis uitdeelde, toen Hij Adams kinderen vaneen scheidde, heeft Hij de landpalen van de volken gesteld naar het getal van de kinderen Israëls.

2. Dat uit dit bericht blijkt dat de nakomelingen van Kanaän beide talrijk en rijk zijn geweest, en zeer aangenaam gevestigd, en toch lag Kanaän onder een vloek, een vloek Gods en dat wel niet zonder oorzaak. Zij, die onder de vloek Gods zijn, kunnen misschien toch wel veel voorspoed hebben, het kan hun soms zeer goed gaan in de wereld, want wij kunnen liefde of haat, de zegen of de vloek niet kennen uit hetgeen voor ons is, maar uit hetgeen in ons is, Prediker 9:1. De vloek Gods werkt altijd wezenlijk, en altijd vreeslijk, maar het is wellicht een verborgen vloek, een vloek op de ziel, en werkt niet zichtbaar, of een langzame vloek, en werkt niet onmiddellijk, en dan worden de zondaren er door bewaard voor een dag de: toorns. Kanaän heeft hier een beter land dan hetzij Sem of Jafeth, en toch hebben zij een beter deel, want zij beërven de zegen.

Genesis 10:21 - 32
In dit bericht omtrent de nakomelingen van Sem zijn twee dingen op te merken.

I. De beschrijving van Sem, vers 21. Wij hebben niet slechts zijn naam, Sem, die een naam betekent, maar nog twee titels om hem te onderscheiden.

1. Hij was de vader aller zonen van Heber. Heber was zijn achterkleinzoon, maar waarom moet hij nu de vader van al diens kinderen genoemd worden, meer dan die van alle kinderen van Arpachsad of van Selah enz.? Waarschijnlijk omdat Abraham en zijn zaad, Gods verbondsvolk, niet alleen van Heber afstamden maar naar hem Hebreeën werden genoemd, Hoofdstuk 14:13. Abram de Hebreeër. Paulus beschouwde het als zijn voorrecht, dat hij een Hebreeër uit de Hebreeën was, Filippenzen 3:5. Wij kunnen onderstellen, dat Heber zelf een man was van ongemene Godsvrucht In een tijd van algemene afval, en een groot voorbeeld van vroomheid voor zijn gezin, en daar de heilige taal naar hem gewoonlijk Hebreeuws wordt genoemd, is het waarschijnlijk dat hij haar in zijn gezin heeft bewaard bij de spraakverwarring van Babel, als een bijzonder teken van Gods gunst jegens hem. En naar hem zijn de belijders van de Godsdienst zonen van Heber genoemd. Toen nu de door Gods Geest gedreven schrijver hem een eervoller titel wilde geven, noemt hij hem de vader van de Hebreeën hoewel zij, toen Mozes dit schreef, een arm veracht volk waren, slaven in Egypte, maar, Gods volk zijnde, was het een eer voor een man om aan hen verwant te zijn. Gelijk Cham hoewel hij vele kinderen had, verloochend werd door de vader van Kanaän genoemd te worden op wiens zaad de vloek erfelijk overging Hoofdstuk 9:22, zo wordt Sem, hoewel hij vele zonen had, geëerd met de titel van vader van Heber, op wiens zaad de zegen erfelijk is overgegaan. Een geslacht van heiligen is in waarheid en werkelijkheid meer eervol dan een geslacht van edellieden, Sems heilig zaad meer dan Chams koninklijk zaad, Jacobs twaalf patriarchen meer dan Ismaëls twaalf vorsten, Hoofdstuk 17:20. Godsvrucht is ware grootheid.

2. Hij was de broeder van Jafeth, de grootste, waaruit blijkt, dat Sem, hoewel hij gewoonlijk het eerst genoemd wordt, toch niet Noachs eerstgeborene was, maar dat Jafeth de oudste was. Maar waarom wordt dit ook als behorende tot Sems titel en beschrijving vermeld dat hij de broeder van Jafeth was, daar dit toch al dikwijls tevoren gezegd was? En was hij niet ook de broeder van Cham? Waarschijnlijk is dit bedoeld om de vereniging aan te duiden van de heidenen met de Joden in de kerk. Hij had het als Sems eer genoemd, dat hij de vader was van de Hebreeën, maar opdat nu Jafeths zaad niet beschouwd zou worden als voor altijd

Jafeth, niet slechts naar geboorte, maar ook naar de zegen, want Jafeth was bestemd om in Sems tenten te wonen. Diegenen zijn in de beste zin broeders, die het zijn door genade, en die zich ontmoeten in het verbond van God en in de gemeenschap van de heiligen. In het verlenen van Zijn genade geeft God geen acht op meerderheid in jaren, maar gaat de jongere soms de oudere voor in het komen tot de kerk, zo zullen de laatsten de eersten zijn, en de eersten de laatsten.

II. De reden, die aangeduid wordt voor de naam Peleg, vers 25, want in zijn dagen, (dat is omstreeks de tijd van zijn geboorte, toen hem zijn naam gegeven werd) is de aarde verdeeld onder de kinderen van de mensen, die haar moesten bewonen, hetzij, toen Noach haar verdeelde door een ordelijke uitdeling er van zoals Jozua het land Kanaän verdeelde door het lot, of dat God, op hun weigering om met die verdeling genoegen te nemen, hen verdeelde door de spraakverwarring. Welke van die twee oorzaken het nu was, de Godvruchtige Heber zag er een reden in om er de herinnering van te bewaren in de naam van zijn zoon. En met recht kunnen onze zonen bij die naam genoemd worden, want in onze dagen is, in een andere zin, de aarde en de kerk op de aller-ongelukkigste wijze verdeeld.

HOOFDSTUK 11

1 En de ganse aarde was van enerlei spraak en enerlei woorden. 2 Maar het geschiedde, als zij tegen het oosten togen, dat zij een laagte vonden in het land Sinear; en zij woonden aldaar. 3 En zij zeiden een ieder tot zijn naaste: Kom aan, laat ons tichelen strijken, en wel doorbranden! En de tichel was hun voor steen, en het lijm was hun voor leem. 4 En zij zeiden: Kom aan, laat ons voor ons een stad bouwen, en een toren, welks opperste in de hemel zij, en laat ons een naam voor ons maken, opdat wij niet misschien over de ganse aarde verstrooid worden! 5 Toen kwam de HEERE neder, om te bezien de stad en de toren, die de kinderen der mensen bouwden. 6 En de HEERE zeide: Ziet, zij zijn enerlei volk, en hebben allen enerlei spraak; en dit is het, dat zij beginnen te maken; maar nu, zoude hun niet afgesneden worden al wat zij bedacht hebben te maken? 7 Kom aan, laat Ons nedervaren, en laat Ons hun spraak aldaar verwarren, opdat iegelijk de spraak zijns naasten niet hore. 8 Alzo verstrooide hen de HEERE van daar over de ganse aarde; en zij hielden op de stad te bouwen. 9 Daarom noemde men haar naam Babel; want aldaar verwarde de HEERE de spraak der ganse aarde, en van daar verstrooide hen de HEERE over de ganse aarde. 10 Deze zijn de geboorten van Sem: Sem was honderd jaren oud, en gewon, Arfachsad, twee jaren na de vloed. 11 En Sem leefde, nadat hij Arfachsad gewonnen had, vijfhonderd jaren; en hij gewon zonen en dochteren. 12 En Arfachsad leefde vijf en dertig jaren, en hij gewon Selah. 13 En Arfachsad leefde, nadat hij, Selah gewonnen had, vierhonderd en drie jaren; en hij gewon zonen en dochteren. 14 En Selah leefde dertig jaren, en hij gewon Heber. 15 En Selah leefde, nadat hij Heber gewonnen had, vierhonderd en drie jaren, en hij gewon zonen en dochteren. 16 En Heber leefde vier en dertig jaren, en gewon Peleg. 17 En Heber leefde, nadat hij Peleg gewonnen had, vierhonderd en dertig jaren; en hij gewon zonen en dochteren. 18 En Peleg leefde dertig jaren, en hij gewon Rehu. 19 En Peleg leefde, nadat hij Rehu gewonnen had, tweehonderd en negen jaren; en hij gewon zonen en dochteren. 20 En Rehu leefde twee en dertig jaren, en hij gewon Serug. 21 En Rehu leefde, nadat hij Serug gewonnen had, tweehonderd en zeven jaren; en hij gewon zonen en dochteren. 22 En Serug leefde dertig jaren, en gewon Nahor. 23 En Serug leefde, nadat hij Nahor gewonnen had, tweehonderd jaren; en hij gewon zonen en dochteren. 24 En Nahor leefde negen en twintig jaren, en gewon Terah. 25 En Nahor leefde, nadat hij Terah gewonnen had, honderd en negentien jaren; en hij gewon zonen en dochteren. 26 En Terah leefde zeventig jaren, en gewon Abram, Nahor en Haran. 27 En deze zijn de geboorten van Terah: Terah gewon Abram, Nahor en Haran; en Haran gewon Lot. 28 En Haran stierf voor het aangezicht zijns vaders Terah, in het land zijner geboorte, in Ur der Chaldeen. 29 En Abram en Nahor namen zich vrouwen; de naam van Abrams huisvrouw was Sarai, en de naam van Nahors huisvrouw was Milka, een dochter van Haran, vader van Milka, en vader van Jiska. 30 En Sarai was onvruchtbaar; zij had geen kind. 31 En Terah nam Abram, zijn zoon, en Lot, Harans zoon, zijns zoons zoon, en Sarai, zijn schoondochter, de huisvrouw van zijn zoon Abram, en zij togen met hen uit Ur der Chaldeen, om te gaan naar het land Kanaän; en zij kwamen tot Haran, en woonden aldaar. 32 En de dagen van Terah waren tweehonderd en vijf jaren, en Terah stierf te Haran.

De oude onderscheiding tussen de zonen Gods en de kinderen van de mensen, (belijders van de Godsdienst en onheiligen) heeft de vloed overleefd, en kwam nu weer op, toen de mensen begonnen te vermenigvuldigen. Naar die onderscheiding hebben wij in dit hoofdstuk

I. De verspreiding van de kinderen van de mensen te Babel, vers 1 - 9, waar wij zien:
1. hun verwaand, God tergend plan, om een stad en een toren te bouwen, vers 1 - 4.
2. Het rechtvaardig oordeel Gods over hen in de verijdeling van hun plan door hun spraak te verwarren, en hen aldus te verstrooien, vers 5 - 9.

II. De stamboom van de zonen Gods tot op Abraham vers 10 - 26, met een algemeen bericht van zijn familie, en zijn vertrek uit zijn geboorteland, vers 27 - 32.

Genesis 11:1 - 4

Aan het einde van het vorige hoofdstuk wordt ons meegedeeld, dat van, of onder de zonen van Noach de volkeren op de aarde verdeeld zijn na de vloed, dat is: onderscheiden werden in

gewoond hadden, te eng voor hen waren geworden is, of door Noach bepaald, of onder zijn zonen overeengekomen, waarheen iedere stam of kolonie zich zou richten, beginnende met de landen in hun nabijheid, om dan al verder en verder heen te trekken, op grotere afstand van elkaar, naar de toeneming van de verschillende groepen dit nodig zou maken. Aldus was honderd jaren na de vloed, omstreeks de geboorte van Peleg, de zaak goed in orde gebracht. Maar de zonen van Noach schijnen er afkerig van geweest te zijn, om zich naar ver verwijderde, afgelegen plaatsen te verstrooien. "Hoe meer zielen, hoe meer vreugde," dachten zij, en hoe "veiliger", en daarom bedachten zij, om bij elkaar te blijven, en waren ‘slap om voort te gaan om het land te beërven hetwelk de Heere, de God hun vaderen, hun gegeven heeft," Jozua 18:3, zich wijzer achtende dan God en dan Noach. Nu hebben wij hier

I. Hetgeen hun plan om bij elkaar te blijven heeft begunstigd.

1. Zij waren van enerlei spraak, vers 1. Indien er vóór de vloed verschillende talen bestonden, dan was toch alleen die van Noach, welke waarschijnlijk dezelfde was als die van Adam, bewaard gebleven gedurende de vloed en ook daarna nog gesproken. Terwijl zij nu allen elkaar verstonden, was het waarschijnlijk dat zij elkaar zouden liefhebben, en elkaar behulpzaam zouden zijn, en dus zoveel te minder geneigd om van elkaar te scheiden.

2. Zij vonden een zeer geschikte en gerieflijke plaats om er zich in te vestigen, vers 2, een laagte in het land Sinear, een grote vlakte, geschikt en ruim genoeg om allen te bevatten, een vruchtbare vlakte, die hen allen, naar hun tegenwoordige getalsterkte, kon onderhouden, maar zij hebben wellicht niet bedacht, of er wel plaats genoeg zijn zou indien hun getal vermeerderd werd. Uitlokkende gerieflijkheden voor het ogenblik blijken dikwijls sterke verzoekingen te zijn voor de verwaarlozing beide van plicht en belang met betrekking tot de toekomst.

II. De methode, die zij volgden om zich aan elkaar te verbinden en zich tezamen tot een lichaam te vestigen. In plaats van hun grenzen te willen uitbreiden door een vreedzame scheiding van elkaar onder de bescherming Gods verzonnen zij om ze te versterken, en alsof zij besloten waren krijg te voeren tegen de hemel, namen zij er een uitdagende houding tegen aan. Hun eenstemmig besluit is: een stad en een toren te bouwen. Het is opmerkelijk, dat de eerste bouwers van steden, beide in de oude en de nieuwe wereld, Hoofdstuk 4:17, geen mannen waren van het beste karakter of de beste naam, tenten dienden aan Gods onderdanen ter woning, steden werden het eerst gebouwd door hen, die tegen Hem rebelleerden en van Hem afvielen.
Merk hier op:
1. Hoe zij elkaar opwekten en aanmoedigden om aan dit werk te gaan. Kom aan, zeiden zij, laat ons tichelen strijken en wel doorbranden vers 3, en wederom: Kom aan, laat ons voor ons een stad bouwen. Door wederzijdse opwekking en prikkeling maakten zij elkaar vermetel en vastberaden. Grote dingen kunnen tot stand worden gebracht, als de ondernemers er van talrijk en eenstemmig zijn en elkaar er toe opwekken. Laat ons leren elkaar op te wekken tot liefde en goede werken, zoals zondaren elkaar aanmoedigen tot boze werken. Zie Psalm 122:1, Jesaja 2:3, 5, Jeremia.50:5.

2. Welke materialen zij gebruikten voor hun bouw. Het land vlak zijnde, leverde het steen noch kalk op, maar dit heeft hen niet ontmoedigd, zij maakten tichelen om hun tot steen, en lijm om hun tot kalk te dienen. Zie hier:
a. Welk een moeite zij zich zullen geven die vastberaden zijn in hun voornemens. Indien wij

van onze arbeid, als wij nu doen onder voorwendsel dat het ons aan de geschikte middelen ontbreekt om er mee voort te gaan.
b. Welk een verschil er is tussen het bouwen van de mensen en Gods bouwen. Als de mensen hun Babel bouwen, dan zijn tichelen en lijm hun beste materialen, maar als God Zijn Jeruzalem bouwt, dan grondt Hij het zelfs op saffieren en maakt de gehele landpalen van aangename stenen, Jesaja 54:11, 12, Openbaring 21:19.

3. Tot wat doeleinde zij bouwden. Sommigen denken, dat zij bedoelden zich hierdoor tegen een nieuwe watervloed te beveiligen. God had hun wel gezegd, dat Hij de wereld niet weer door een watervloed zou verdelgen, maar zij wilden nu vertrouwen op hun eigengemaakte toren, veeleer dan op een belofte van God, of op een ark, die door Hem zou worden aangewezen. Maar indien zij dit er mee beoogden, dan zouden zij hun toren veeleer op een berg dan in een vlakte hebben willen bouwen. Maar er zijn drie dingen, die zij op het oog gehad schenen te hebben met het bouwen van hun toren.
a. Het schijnt bedoeld te zijn als een belediging van God zelf want zij wilden een toren bouwen, waarvan het opperste in de hemel zij, hetgeen een trotseren van God aanduidt, of tenminste een wedijveren met Hem, zij willen als de Allerhoogste wezen of Hem zo nabij komen als zij kunnen, niet in heiligheid, maar in hoogheid. Zij vergeten hun plaats, en, het verachtende om te kruipen op de aarde, besluiten zij op te klimmen tot de hemel, niet door de deur of langs een ladder, maar op een andere wijze.
b. Zij hoopten zich hierdoor een naam te maken. Zij wilden iets doen, waarvan nu reeds gesproken zou worden, en waardoor het nageslacht zou weten, dat er zulke mannen als zij in de wereld geweest zijn. Liever dan te sterven zonder een gedachtenis aan hen na te laten, willen zij dit gedenkteken van hun hoogmoed, eerzucht en dwaasheid stichten. Eerzucht, de begeerte om zich een naam te maken in de wereld vuurt de mensen aan tot grote en moeilijke ondernemingen, en leidt dikwijls tot hetgeen kwaad is en beledigend voor God. Het is rechtvaardig in God om die namen te begraven in het stof, die door de zonde bekend zijn geworden. Deze Babelbouwers hebben zich dwaas zeer veel onkosten getroost om zich een naam te maken, maar zelfs dit doel hebben zij niet bereikt, want wij vinden nergens ook maar een enkele naam van deze Babelbouwers in de geschiedenis vermeld. Philo Judaeus zegt, dat zij ieder hun naam op een tichel gegraveerd hebben, "in perpetuam rei memoriam - als een eeuwige gedachtenis, " maar geen heeft tot dit doel gediend.
c. Zij deden het om te voorkomen, dat zij verstrooid en verspreid zouden raken, opdat wij niet misschien over de gehele aarde verstrooid worden. "Het werd gedaan", zegt Josephus, "in ongehoorzaamheid aan het gebod, vervult de aarde," Hoofdstuk 9:1. God gebiedt hun zich te verstrooien, "neen", zeggen zij, "dat willen wij niet, wij willen tezamen leven en sterven." Hierom begeven zij zich nu tot deze grote onderneming. Ten einde zich te verenigen om tezamen een groot en machtig rijk te vormen, besluiten zij tot het bouwen van deze stad en die toren om de metropolis te zijn van hun koninkrijk en het middelpunt hunner eenheid. Het is mogelijk dat de eerzuchtige Nimrod in dit alles de hand gehad heeft. Hij kon zich niet vergenoegen met slechts over een kolonie te gebieden, hij had een wereldmonarchie op het oog, en om hiertoe te geraken beraamt hij het plan, om, onder voorwendsel van hun wederzijdse veiligheid, hen allen bijeen te houden, hen tot een lichaam te verenigen, opdat hij, hen allen onder zijn oog hebbende, niet zou falen om hen ook allen in zijn macht te hebben. Zie nu de vermetele hoogmoed van deze zondaren.

Hier is: Ten eerste: Een vermetel tegenstaan van God. "Gij zult u verstrooien," zegt God. Maar dat willen wij niet," zeggen zij. Wee dien, die met zijn Formeerder twist.

Ten tweede. Een vermetel mededingen met God. Het is Gods kroonrecht om de universele monarch te zijn, de Heere van de heren, en de Koning van de koningen. De mens nu, die daarnaar streeft, wil zich plaatsen op de troon van God, die Zijn eer aan geen ander zal geven.

Genesis 11:5 - 9
Wij hebben hier de verijdeling van het plan van de Babelbouwers en het tenietdoen van de raad van die hovaardigen, opdat, in weerwil van hen, Gods raad zou bestaan. Hier is:

I. Hoe God kennis nam van hun ontwerp, vers 5. De Heere kwam neer om te bezien de stad. Dit is een uitdrukking naar de wijze van de mensen, Hij kende haar even volkomen als de mensen kennen hetgeen zij op de plaats komen bezien.
Merk op: 1. Eer Hij een oordeel uitsprak over hun zaak, heeft Hij er onderzoek naar gedaan, want God is onbetwistbaar rechtvaardig en billijk in al hetgeen Hij doet tegen de zonde en de zondaren, en Hij veroordeelt niet zonder gehoord te hebben.

2. Er wordt van gesproken als van een daad van verwaardiging in God om zelfs van dit gebouw kennis te nemen, waarop de ondernemers zo trots waren, want Hij vernedert zich om de verrichtingen te beschouwen zelfs van de meest aanzienlijken in deze lagere wereld, Psalm 113:6.

3. Er wordt gezegd, dat het de stad en de toren was, die de kinderen van de mensen bouwden, hetgeen te kennen geeft:
a. Hun zwakheid en broosheid als mensen. Het was uiterst dwaas in de kinderen van de mensen, aardwormen als zij zijn, om de hemel te tarten, en de Heere tot ijver te verwekken. Zijn zij sterker dan Hij?
b. Hun zondigheid en hatelijkheid, zij waren zonen van Adam, zoals het Hebreeuws luidt, ja van die Adam die zondige, ongehoorzame Adam, wiens kinderen van nature kinderen van de ongehoorzaamheid zijn, kinderen die verdervers zijn.
c. Hun onderscheiding van de kinderen Gods, de belijders van de Godsdienst, van wie deze vermetele bouwers zich hadden afgescheiden, die deze toren bouwden om de afscheiding te steunen en te bestendigen. De Godvruchtige Heber wordt niet gevonden onder deze ongodvruchtige menigte, want hij en de zijnen worden de kinderen Gods genoemd, en daarom komt hun ziel niet in hun verborgen raad, en verenigen zij zich, niet met de vergadering van deze kinderen van de mensen.

II. De raadsbesluiten van de eeuwige God betreffende deze zaak. Hij is niet als een eenvoudig toeschouwer neergekomen, maar als een rechter, als een vorst, om alle hoogmoedigen te zien en ten onder te brengen, Job 40:7 - 10.
Merk op:
1. Hij liet hen eerst voor een goede wijle voortgaan in hun onderneming, eer Hij er een einde aan maakte, en, indien zij nog tot zoveel nadenken instaat waren, opdat zij er zich over zouden schamen, en het vanzelf moede zouden worden, maar zo niet, opdat hun teleurstelling zoveel smadelijker zou zijn, en ieder, die voorbijging, hen zou bespotten, zeggende: Deze mensen hebben begonnen te bouwen, en hebben niet kunnen voleindigen, en aldus de werken hunner handen, waarvan zij zich onsterflijke roem hebben voorgesteld op hun eeuwige schande zouden uitlopen. God heeft er wijze en heilige doeleinden mee op het oog, als Hij aan de vijanden van Zijn eer en heerlijkheid toelaat om gedurende lange tijd met hun goddeloze plannen voort te gaan, en voorspoed te hebben op hun ondernemingen.

2. Toen zij met veel zorg en moeite tamelijk ver gevorderd waren met hun bouw, besloot God hun maatregelen te verijdelen en hen te verstrooien.

Merk op:
a. De rechtvaardigheid Gods, die gezien wordt in de overwegingen, waarnaar Hij handelt in dit besluit, vers 6. Twee dingen worden door Hem in aanmerking genomen: hun eenheid en hun hardnekkigheid. Hun eenheid is een reden, waarom zij verstrooid moeten worden: "zie, zij zijn enerlei volk en hebben allen enerlei spraak, indien zij aldus enerlei blijven, dan zal veel van de aarde onbewoond blijven, de macht van hun vorst zal weldra buitensporig groot zijn, goddeloosheid en onheiligheid zullen op ondraaglijke wijze heersend worden, want zij zullen er elkanders handen in sterken, en, wat het ergste van alles is, zij zullen het overwicht hebben in de kerk, en deze kinderen van de mensen zullen, indien zij aldus in haar ingelijfd zijn, het kleine overblijfsel van Gods kinderen verzwelgen." Daarom is besloten en vastgesteld, dat zij niet een moeten zijn. Eenheid is staatkundig beleid, maar zij is geen onfeilbaar kenteken van een ware kerk. Evenwel: terwijl de bouwers van Babel, hoewel zij tot onderscheidene families behoorden, verschillende neigingen en verschillende belangen hadden, zo eensgezind waren in hun tegenstand tegen God, is het toch wel zeer te bejammeren en een grote schande dat de bouwers van Sion, hoewel verenigd in een Hoofd en een Geest, zo verdeeld zijn als zij zijn in het dienen van God! Verwonder u echter niet over deze zaak, Christus is niet gekomen om vrede te brengen. Hun hardnekkigheid, nu zou hun niet afgesneden worden al wat zij bedacht hebben te maken, nu zal hen niets beletten of weerhouden en dat is een reden, waarom zij in hun plannen gedwarsboomd moeten worden. God had beproefd hen door Zijn geboden en vermaningen van dit plan af te brengen, maar tevergeefs, daarom moet Hij nu andere maatregelen met hen nemen. Zie hier: Ten eerste. De zondigheid van de zonde en de moedwil van de zondaren. Van dat Adam niet weerhouden wilde worden om van de verboden boom te eten zijn zijn ongeheiligde nakomelingen ongeduldig geweest onder bedwang, en geheel bereid om er in opstand tegen te komen. Ten tweede. Zie de noodzakelijkheid van Gods oordelen op aarde, ten einde de wereld enigermate in orde te houden, en de handen te binden van hen, die door de wet niet in bedwang willen gehouden worden.
b. De wijsheid en de barmhartigheid van God in de methode, welke Hij gebruikt om deze onderneming te doen mislukken, vers 7. Kom aan, laat ons nedervaren en laat ons hun spraak aldaar verwarren. Dit werd niet gesproken tot de engelen, alsof God hetzij hun raad of hun hulp nodig had, maar God zegt het tot zichzelf, of de Vader tot de Zoon en de Heilige Geest. Zij hadden gezegd: Kom aan, laat ons tichelen strijken, en, Kom aan, laat ons een toren bouwen elkaar opwekkende tot de onderneming, en nu zegt God: Kom aan, laaf ons hun spraak verwarren, want, indien de mensen zich opwekken tot zonde, dan zal God zich opwekken om wrake te doen, Jesaja 59:17, 18.
Let nu op de barmhartigheid van God in Zijn matigen van de straf, en haar niet evenredig te maken aan de overtreding, want Hij doet niet met ons naar onze zonden. Hij zegt niet: "Laat ons nedervaren in bliksemen en deze rebellen in een oogwenk verdoen", of "Laat de aarde zich openen en hen met hun gebouw verzwelgen, en laat hen snel ter hel varen, die op verkeerde wijze tot de hemel willen opklimmen". Neen, alleen: "Laat ons nedervaren en hen verstrooien, zij verdienden de dood, maar zij worden slechts verbannen, want Gods lankmoedigheid is zeer groot over een tergende zondige wereld. Straffen worden voornamelijk bewaard voor de toekomende staat, vergeleken daarmee zijn Gods oordelen over de zondaren in dit leven weinig meer dan een bedwang. Let ook op de wijsheid van God in het kiezen van een krachtig, afdoend middel om aan hun plannen en voornemens de bodem in te slaan, hetwelk bestond in het verwarren van hun spraak, opdat zij elkanders woorden niet

waren, zodat dit een zeer geschikte methode was, beide om hen van hun bouwen te doen aflaten, (want als zij elkaar niet konden verstaan, dan konden zij elkaar ook niet helpen) en om hen er toe gezind te maken om zich te verstrooien, want als zij elkaar niet konden verstaan, dan konden zij elkaar ook niet gebruiken. God heeft verschillende middelen, en zij zijn krachtig en afdoend - om de plannen te verijdelen van hovaardige mensen, die zich tegen Hem stellen, inzonderheid door hen verdeeld te doen zijn onder elkaar, hetzij door hen in hun geest te verdelen, Richteren 9 - 23, of door hun tong te verdelen, zoals David bidt, Psalm 55:10.

III. De volvoering van deze raadsbesluiten Gods ter vernietiging van de raadslagen van de mensen, vers 8, 9. God heeft hun doen weten wiens woord bestaan zal, het Zijne of het hunne, zoals de uitdrukking luidt in Jeremia 44:28. In weerwil van hun eenheid en hun hardnekkigheid was God hun toch te sterk, en in de zaak, waarin zij trots gehandeld hebben, was Hij boven hen, want wie heeft zich tegen Hem verhard en vrede gehad? Er werden drie dingen gedaan.

1. Hun spraak werd verward. God die, toen Hij de mens gemaakt heeft, hem geleerd heeft te spreken, en woorden in zijn mond heeft gelegd, geschikt om er de gedachten zijns harten door uit te drukken, heeft nu deze bouwers hun vroegere taal doen vergeten en hen geleerd een nieuwe te spreken en te verstaan die wel dezelfde was voor hen, die van dezelfde stam of familie waren, maar niet voor anderen. Die tot een groep of kolonie behoorden konden wel met elkaar spreken, maar niet met hen, die tot een andere behoorden. Dit nu was:
a. Een groot wonder en een bewijs van de macht, die God heeft over de geest en de tong van de mensen, welke Hij neigt als waterbeken.
b. Het was een groot oordeel over deze bouwers, want, aldus beroofd zijnde van de kennis van de oude en heilige taal, waren zij niet meer instaat om gemeenschap te oefenen met de ware kerk waarin zij bewaard bleef, en waarschijnlijk heeft dit veel er toe bijgedragen om hen ook de kennis van de ware God te doen verliezen.
c. Tot op de huidige dag lijden wij allen hier nog onder, in al het ongerief, dat wij ondervinden door de verscheidenheid van de talen, en al de moeite, die het ons kost om de talen te leren, die wij nodig hebben te kennen, boeten wij voor de rebellie van onze voorouders te Babel. Ja, de onzalige geschillen, die woordentwist zijn en voortkomen uit ons misverstaan van elkanders spraak, zijn, voor zover ik weet, mee aan die spraakverwarring te wijten.
d. Het ontwerp van sommigen, om een universele letter te vormen, ten einde tot een universele taal te geraken, is, geloof ik, hoe begerenswaardig dit ook moge schijnen, toch een vergeefse poging, want het is een strijden tegen een Goddelijk vonnis door hetwelk de talen van de natiën verschillend zullen zijn zolang de wereld bestaat.
e. Wij kunnen hier het verlies betreuren van het algemeen gebruik van de Hebreeuwse taal, die van die tijd af alleen de volkstaal van de Hebreeën is geweest, en dit gebleven is tot aan de Babylonische gevangenschap, toen het, zelfs onder hen, met het Syrisch werd verwisseld.
f. Gelijk de spraakverwarring de kinderen van de mensen verdeeld en verstrooid heeft, zo heeft de gave van de talen, geschonken aan de apostelen, Handelingen 2, er zeer toe bijgedragen om de kinderen Gods bijeen te vergaderen, die verspreid waren, en hen in Christus te verenigen, opdat zij eendrachtig, met een mond God verheerlijken, Romeinen 15:6.

2. Hun bouwen werd gestuit, zij hielden op de stad te bouwen. Dit was het gevolg van de verwarring hunner spraak, want het maakte hun niet slechts onbekwaam om elkaar te helpen

daar zij hierin gezien hebben, dat de hand des Heeren tegen hen was. Het is wijs om af te laten van hetgeen, waartegen wij God zien strijden. God is machtig om alle raadslagen en voornemens van Babelbouwers op niets te doen uitlopen. Hij zit in de hemel en belacht de raad van de koningen van de aarde tegen Hem en tegen Zijn Gezalfde, en zal hen nog noodzaken te bekennen, "dat er geen wijsheid en geen verstand en geen raad is tegen de Heere," Spreuken 21:30, Jesaja 8:9, 10.

3. De bouwers werden verstrooid vandaar over de gehele aarde, vers 8, 9. Zij vertrokken in groepen volgens hun huisgezinnen en hun talen, Hoofdstuk 10:5, 20, 31, naar de verschillende landen en plaatsen, die hun toebedeeld waren in de verdeling, die gemaakt was, en die hun tevoren bekend is geweest, maar waarvan zij geen bezit wilden gaan nemen voor zij er nu toe genoodzaakt werden.
Nu valt hier op te merken:
Ten eerste. Dat hetgeen zij vreesden hun nu juist overkomen is. Zij vreesden verstrooid te worden, en zochten dit te voorkomen door een daad van rebellie, en juist door die daad brachten zij de ramp met al haar verschrikkingen over zich, want hoogst - waarschijnlijk zullen wij in die moeilijkheid komen, welke wij door indirecte en zondige middelen zochten te ontkomen.
Ten tweede. Dat het Gods doen was, de Heere verstrooide hen. Gods hand moet gezien en erkend worden in alle verspreiding of verstrooiing, als het gezin verstrooid wordt, familiebetrekkingen uit elkaar gaan, gemeenten verstrooid worden, dan is dit het doen des Heeren.
Ten derde. Dat, hoewel zij zo vast mogelijk aan elkaar verbonden waren, de Heere hen toch verstrooid heeft, want niemand kan bij elkaar houden wat God wil scheiden.
Ten vierde. Dat God aldus rechtvaardig wrake op hen geoefend heeft wegens hun eenheid in hun trotse poging om hun toren te bouwen, schandelijke verdeeldheid en verstrooiing is de rechtvaardige straf voor zondige verbintenissen, Simeon en Levi, die broeders waren in ongerechtigheid, zijn verdeeld geworden onder Jakob, Hoofdstuk 49:5, 7, Psalm 83:3 - 13.
Ten vijfde. Dat zij een eeuwige gedachtenis nalieten van hun schande in de naam, die aan de plaats gegeven werd, zij werd Babel, dat is verwarring genoemd. Zij, die er naar streven om zich een grote naam te verwerven, eindigen gewoonlijk met een slechte naam te verkrijgen.
Ten zesde. De kinderen van de mensen waren nu voor goed verstrooid en zijn nooit, en zullen nimmer, weer allen bij elkaar komen tot aan de grote dag, wanneer de Zoon des mensen zal zitten op de troon van Zijn heerlijkheid, en al de volken voor Hem zullen vergaderd worden, Mattheüs 25:31, 32.

Genesis 11:10 - 26
Wij hebben hier een geslachtslijst, geen eindeloze geslachtsrekening, want zij eindigt hier in Abram, de vriend van God, en leidt verder naar Christus, het beloofde Zaad, die de Zoon was van Abram, en van Abram wordt de geslachtslijst van Christus gerekend, Mattheüs 1:1 en verv. Voegt gij dus Hoofdstuk 5, Hoofdstuk 11 en Mattheüs 1 tezamen, dan hebt gij zo'n geslachtslijst van Jezus Christus, als, voor zover ik weet, van geen enkel persoon ter wereld overgelegd kan worden, buiten Zijn geslacht, en op zo'n afstand van de bron. En als wij deze drie geslachtslijsten bij elkaar leggen, dan zullen wij bevinden, dat twee maal tien, en driemaal veertien geslachten voorbij zijn gegaan tussen de eerste en de tweede Adam, waardoor het betreffende Christus duidelijk blijkt, niet slechts dat Hij de Zoon was van Abraham, maar de Zoon des mensen, en het Zaad van de vrouw.
Merk hier op: 1. Dat omtrent deze van dat geslacht niets in de geschiedenis vermeld is dan hun namen en hun leeftijd. De Heilige Geest schijnt zich te haasten om tot de geschiedenis

zelfs van hen, die in dezelfde plaats leefden, waarin wij leven, gelijk wij ook weinig weten van hen die in ver - afgelegen plaatsen onze tijdgenoten zijn. Wij hebben genoeg te doen om acht te geven op het werk van onze dag, en moeten het aan God overlaten om het verledene of weggedrevene te zoeken, Prediker 3:15.

2. Dat er een opmerkelijke, trapsgewijze afneming is in de jaren, die zij leefden. Sem bereikte 600 jaren, wat reeds minder was dan de leeftijd van de patriarchen vóór de vloed. De drie volgende bleven beneden de 500, de drie daarop - volgende hebben de 300 niet bereikt en na hen lezen wij van niemand, die 200 jaren oud is geworden, behalve Terach, en niet vele eeuwen daarna heeft Mozes de gewone leeftijd des mensen berekend op 70, of op zijn hoogst 80 jaren. Toen de aarde begon vervuld te worden, begon het leven van de mensen korter te worden, zodat die vermindering toegeschreven moet worden aan de wijze beschikking van Gods voorzienigheid, veeleer dan aan een verval van de natuur. Om der uitverkorenen wil zijn de dagen van de mensen verkort, en kwaad zijnde, is het goed, dat zij weinige zijn, en dat zij niet bereiken de jaren des levens van onze vaderen, Hoofdstuk 47:9.

3. Dat Heber, naar wie de Hebreeën genoemd zijn, het langst geleefd heeft van allen die na de vloed zijn geboren, hetgeen wellicht een beloning was voor zijn uitnemende Godsvrucht en zijn nauwgezet wandelen op de wegen Gods.

Genesis 11:27 – 32

Hier begint de geschiedenis van Abram, wiens naam van nu aan vermaard is in beide Testamenten. Wij hebben hier:

I. Zijn land: Ur van de Chaldeeën. Dat was het land van zijn geboorte, een afgodisch land, waar zelfs de kinderen van Heber ontaard waren. Zij, die door genade erfgenamen zijn van het land van de belofte, moeten gedenken wat het land hunner geboorte geweest is, wat hun verdorven, zondige toestand van nature geweest is, de rotssteen, waaruit zij gehouwen zijn.

II. Zijn bloedverwanten, van wie om zijnentwil melding wordt gemaakt, en vanwege hun deel in de volgende geschiedenis.

1. Zijn vader was Terach, van wie in Jozua 24:2 gezegd wordt, dat hij aan de andere kant van de rivier andere goden heeft gediend, zo vroeg reeds heeft de afgoderij vaste grond gekregen in de wereld, en zo moeilijk is het zelfs voor hen, die nog enige goede beginselen hebben om tegen de stroom op te roeien. Hoewel in vers 26 gezegd wordt, dat Terach zeventig jaren oud was, toen hij Abram, Nahor en Haran gewon, (hetgeen ons schijnt te zeggen, dat Abram, Terachs oudste zoon, was geboren in zijn 70ste jaar) blijkt toch uit de vergelijking van vers 32, waar gezegd wordt, dat Terach in zijn 205de jaar is gestorven, met Handelingen 7:4 (waar gezegd wordt, dat Abram van Haran vertrok, toen zijn vader gestorven was) en met Hoofdstuk 12:4, (waar gezegd wordt, dat hij slechts 75 jaar oud was, toen hij uit Haran ging) dat hij in het 130ste jaar van Terach geboren was, en waarschijnlijk zijn jongste zoon is geweest, want naar Gods verkiezing zijn de laatsten dikwijls de eersten, en de eersten de laatsten. Wij hebben: 2. Een bericht omtrent zijn broeders.
a. Nahor, uit wiens geslacht beide Izak en Jakob hun vrouwen hadden.
b. Haran, de vader van Lot, van wie vers 28 vermeldt dat hij stierf voor het aangezicht zijns vaders Terach. Kinderen kunnen er niet zeker van zijn, dat zij hun ouders zullen overleven want de dood regelt zich niet naar volgorde van leeftijd, waarnaar de oudste het eerst sterft, de schaduw des doods is zonder ordeningen, Job 10:22. Er wordt ook gezegd, dat hij stierf in Ur

het grootste belang voor ons, dat wij ons wegspoeden uit onze natuurlijke staat, opdat ons de dood daarin niet overvalle.

3. Zijn vrouw was Sarai, die, naar sommigen denken, dezelfde is als Jiska, de dochter van Haran. Abram zelf zegt van haar, dat zij de dochter was van zijn vader, maar niet van zijn moeder, Hoofdstuk 20:12. Zij was tien jaren jonger dan Abram.

III. Zijn vertrek uit Ur van de Chaldeeën met zijn vader Terach, zijn neef Lot en de overigen van zijn gezin, in gehoorzaamheid aan de roeping Gods, waarvan wij meer zullen lezen in Hoofdstuk 12. Dit hoofdstuk laat hen nog in Haran of Charran, een plaats, ongeveer halverwege tussen Ur en Kanaän, waar zij bleven totdat Terach het hoofd neerlegde, waarschijnlijk omdat de grijsaard door ouderdomszwakte verhinderd werd de reis voort te zetten. Velen bereiken wel Charran, maar komen toch niet in Kanaän, zij zijn niet ver van het koninkrijk Gods, maar komen er nooit in.

HOOFDSTUK 12

1 De HEERE nu had tot Abram gezegd: Ga gij uit uw land, en uit uw maagschap, en uit uws vaders huis, naar het land, dat Ik u wijzen zal. 2 En Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen, en uw naam groot maken; en wees een zegen! 3 En Ik zal zegenen, die u zegenen, en vervloeken, die u vloekt; en in u zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden. 4 En Abram toog heen, gelijk de HEERE tot hem gesproken had; en Lot toog met hem; en Abram was vijf en zeventig jaren oud, toen hij uit Haran ging. 5 En Abram nam Sarai, zijn huisvrouw, en Lot, zijns broeders zoon, en al hun have, die zij verworven hadden, en de zielen, die zij verkregen hadden in Haran; en zij togen uit, om te gaan naar het land Kanaän, en zij kwamen in het land Kanaän. 6 En Abram is doorgetogen in dat land, tot aan de plaats Sichem, tot aan het eikenbos More; en de Kanaänieten waren toen ter tijd in dat land. 7 Zo verscheen de HEERE aan Abram, en zeide: Aan uw zaad zal Ik dit land geven. Toen bouwde hij aldaar een altaar de HEERE, Die hem verschenen was. 8 En hij brak op van daar naar het gebergte, tegen het oosten van Beth-el, en hij sloeg zijn tent op, zijnde Beth-el tegen het westen, en Ai tegen het oosten; en hij bouwde daar de HEERE een altaar, en riep de Naam des HEEREN aan.

9 Daarna vertrok Abram, gaande en trekkende naar het zuiden. 10 En er was honger in dat land; zo toog Abram af naar Egypte, om daar als een vreemdeling te verkeren, dewijl de honger zwaar was in dat land. 11 En het geschiedde, als hij naderde, om in Egypte te komen, dat hij zeide tot Sarai, zijn huisvrouw: Zie toch, ik weet, dat gij een vrouw zijt, schoon van aangezicht. 12 En het zal geschieden, als u de Egyptenaars zullen zien, zo zullen zij zeggen: Dat is zijn huisvrouw; en zij zullen mij doden, en u in het leven behouden. 13 Zeg toch: Gij zijt mijn zuster; opdat het mij wel ga om u, en mijn ziel om uwentwil leve.

14 En het geschiedde, als Abram in Egypte kwam, dat de Egyptenaars deze vrouw zagen, dat zij zeer schoon was. 15 Ook zagen haar de vorsten van Farao, en prezen haar bij Farao; en die vrouw werd weggenomen naar het huis van Farao. 16 En hij deed Abram goed, om harentwil; zodat hij had schapen, en runderen, en ezelen, en knechten, en maagden, en ezelinnen, en kemelen. 17 Maar de HEERE plaagde Farao met grote plagen, ook zijn huis, ter oorzake van Sarai, Abrams huisvrouw. 18 Toen riep Farao Abram, en zeide: Wat is dit, dat gij mij gedaan hebt? waarom hebt gij mij niet te kennen gegeven, dat zij uw huisvrouw is? 19 Waarom hebt gij gezegd: Zij is mijn zuster; zodat ik haar mij tot een vrouw zoude genomen hebben? en nu, zie, daar is uw huisvrouw; neem haar en ga henen! 20 En Farao gebood zijn mannen vanwege hem, en zij geleidden hem, en zijn huisvrouw, en alles wat hij had.

De stamboom en het geslacht van Abram hadden wij in het vorige hoofdstuk, nu komt de Heilige Geest tot zijn geschiedenis. Van nu voortaan vormen Abram en zijn zaad schier uitsluitend het onderwerp van de gewijde geschiedenis. In dit hoofdstuk hebben wij:

I. Gods roeping van Abram naar het land Kanaän, vers 1 - 3.
II. Abrams gehoorzaamheid aan deze roeping, vers 4, 5.
III. Zijn welkom in het land Kanaän, vers 6, 9.
IV. Zijn reis naar Egypte met een bericht van hetgeen hem daar geschiedde. Abrams vlucht en fout, vers 10 - 13. Sarai's gevaar en redding, vers 14 - 20.

Genesis 12:1 - 3

Wij hebben hier de roeping, waardoor Abram verplaatst werd uit het land van zijn geboorte naar het land van de belofte, hetgeen bestemd was om zijn geloof en zijn gehoorzaamheid op de proef te stellen, en hem af te zonderen voor God, alsmede voor nog bijzondere diensten en gunsten, die hem verleend zullen worden. Voor de kennis van de bijzonderheden van deze roeping kan ons de rede van Stefanus behulpzaam zijn Handelingen 7:2, waar ons gezegd wordt:

1. Dat de God van de heerlijkheid hem verschenen is, om die roeping tot hem te doen komen. Hij verscheen hem in zo'n tentoonspreiding van Zijn heerlijkheid, dat er voor Araham geen twijfel was aan het gezag van deze roeping. Later heeft God op verschillende wijzen tot hem

gesproken, maar deze eerste maal toen de gemeenschap gevestigd moest worden, verscheen Hij hem als de God van de heerlijkheid en sprak tot hem.

2. Dat deze roeping tot hem kwam in Mesopotamië, vóór hij te Charran woonde, daarom lezen wij het op de rechte wijze: De Heere had gezegd tot Abram, nog zijnde in Ur van de Chaldeeën, en, in gehoorzaamheid aan deze roeping, zoals Stefanus verder de geschiedenis verhaalt, vers 4, ging hij uit het land van de Chaldeeën en woonde in Charran, of Haran, omstreeks vijf jaren. En vandaar, nadat zijn vader gestorven was, heeft God hem door een hernieuwd bevel, ingevolge het eerste, naar het land Kanaän doen gaan. Sommigen denken, dat Haran in Chaldea was, en dus nog een deel was van Abrams geboorteland, of dat hij er vijf jaren gewoond hebbende, het zijn land begon te noemen, en er zich in begon te vestigen totdat God hem deed weten, dat dit niet de plaats van zijn ruste was. Als God ons liefheeft en genade voor ons heeft weggelegd, dan zal Hij ons niet toelaten ergens anders ruste te vinden dan in Kanaän, maar genadig Zijn roepstemmen herhalen, totdat het goede werk volbracht is, en onze ziel alleen rust in God. In de roeping zelf hebben wij een bevel en een belofte.

I. Een proefgebod, vers 1. Ga gij uit uw land. Nu werd hij: 1. Door dit gebod op de proef gesteld om te doen blijken, dat hij God meer liefhad dan zijn geboortegrond en zijn dierbaarste vrienden, en dat hij gewillig alles kon verlaten, om met God te gaan. Zijn land was afgodisch geworden, zijn bloedverwanten en zijns vaders huis waren hem tot een voortdurende verzoeking, en hij kon niet langer bij hen blijven zonder gevaar te lopen van door hen besmet te worden. Daarom: Ga gij uit. — - "Vade tibi - Ga heen," in allerijl. "Behoud u om uws levens wil, zie niet achter u om," Hoofdstuk 19:17. Voor hen die zich in een zondigen toestand bevinden, is het van het hoogste belang om er zo spoedig mogelijk uit te komen. Ga uit voor uzelf, (zo lezen het sommigen) dat is, om uw bestwil. Zij, die hun zonde verlaten en zich tot God wenden, zullen zelf onuitsprekelijk winnen bij de verandering, Spreuken 9:12. Dit bevel, hetwelk God gaf aan Abram, is gelijk aan de roeping van het Evangelie, waardoor al het geestelijk zaad van de gelovige Abram in verbond met God wordt gebracht. Want:
a. De natuurlijke genegenheid moet wijken voor de Goddelijke genade. Ons vaderland is ons lief, onze bloedverwanten zijn ons dierbaar, en het huis onzes vaders is ons het liefste van alles, en toch moet het alles gehaat worden Lukas: 14:26, dat is: wij moeten het alles minder liefhebben dan Christus, het haten in vergelijking met Hem, en wanneer ooit iets of iemand er van in mededinging komt met Hem dan moeten deze achterstellen bij Hem, en moet de voorkeur gegeven worden aan de wil en de eer van de Heere Jezus.
b. De zonde en alle gelegenheden er voor moeten opgegeven worden, inzonderheid slecht gezelschap, wij moeten al de afgoden van de ongerechtigheid laten varen, die in ons hart zijn opgericht, en de verzoekingen uit de weg gaan zelfs een rechteroog moet uitgetrokken worden dat ons tot zonde leidt, Mattheüs 5:29. Wij moeten gewillig scheiden van hetgeen ons het dierbaarst is, als wij het niet kunnen behouden zonder onze oprechtheid in gevaar te brengen. Zij, die besluiten de geboden Gods te houden, moeten het gezelschap van de boosdoeners verlaten, Psalm 119:115, Handelingen 2:40.
c. Op de wereld en al onze genietingen er in, moeten wij met een heilige onverschilligheid en minachting neerzien, wij moeten haar niet langer als ons vaderland beschouwen, of ons tehuis, maar als een herberg, en bijgevolg er los van zijn, er boven leven, en er gewillig van scheiden.

2. Door dit gebod werd hij op de proef gesteld, of hij God kon vertrouwen verder dan hij Hem zien kon, want hij moet zijn land verlaten en heengaan naar een land, dat God hem zal wijzen.

Hij zegt hem ook niet wat voor een land het was, hij moet God volgen met onbepaald geloof, en er Gods woord voor nemen in het algemeen, hoewel hem geen bijzondere waarborgen gegeven worden, dat hij met zijn land te verlaten en God te volgen niets zou verliezen. Zij, die met God willen handelen, moeten Hem vertrouwen, de dingen, die gezien worden, moeten wij verlaten voor de dingen, die niet gezien worden, wij moeten ons onderwerpen aan het lijden van deze tegenwoordige tijd, in de hoop op een heerlijkheid, die nog geopenbaard moet worden. Romeinen 8:18, want "het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen," 1 Johannes 3:2, niet meer dan het aan Abraham was geopenbaard toen God hem riep naar een land, dat Hij hem wijzen zou, hem aldus lerende om te leven in voortdurende afhankelijkheid van Zijn leiding, en met het oog immer op Hem gericht.

II. Hier is een bemoedigende belofte, ja geheel een samenstel van beloften, vele zeer grote en dierbare beloften. Alle geboden Gods gaan vergezeld van beloften voor de gehoorzamen. Als Hij zich aan ons bekend maakt als een gebieder, dan maakt Hij zich ook bekend als een beloner, als wij het gebod gehoorzamen zal God niet nalaten de belofte te vervullen. Hier zijn zes beloften.

1. Ik zal u tot een groot volk maken. Toen God hem deed weggaan van zijn eigen volk, beloofde Hij hem tot het hoofd te maken van een ander volk. Hij sneed hem af van de wilde olijfboom, daar hij er geen tak van moest wezen, ten einde hem tot de wortel van de goede olijfboom te maken. Deze belofte was een grote verlichting van Abrams last want hij had nu geen kind. God weet Zijn gunsten te regelen naar de noden en behoeften van Zijn kinderen. Hij, die een pleister heeft voor elke wond, zal voor die wonde het eerst een pleister beschikken, welke het pijnlijkst is. Zij was ook een grote beproeving van Abrams geloof, want zijn vrouw is lang onvruchtbaar geweest, zodat indien hij gelooft, het moet wezen tegen hoop, en zijn geloof moet hij bouwen op die macht, welke "uit stenen Abraham kinderen kan verwekken," en hen tot een groot volk kan maken. God maakt volken, door Hem worden zij "op een enige reize geboren," Jesaja 66:8 en Hij spreekt om ze te bouwen en te planten, Jeremia 18:9. En zo een volk groot wordt gemaakt in rijkdom en macht, dan is het God die het groot maakt. God kan grote natiën verwekken uit een dorre aarde, en de kleinste tot duizend doen worden.

2. Ik zal u zegenen, hetzij in het bijzonder met de zegen van de vruchtbaarheid en vermenigvuldiging, zoals Hij Adam en Noach gezegend had, of in het algemeen: "Ik zal u zegenen met allerlei zegeningen. Verlaat uws vaders huis, en Ik zal u eens vaders zegen geven, beter dan die van uw voorvaderen." Gehoorzame gelovigen zullen voorzeker de zegen beërven.

3. Ik zal uw naam groot maken, door zijn land te verlaten, heeft hij aldaar zijn naam verloren. "Laat u dit niet verdrieten", zegt God, "maar vertrouw op mij, en Ik zal u een groter naam maken, dan gij ooit daar gehad kondet hebben." Geen kind hebbende, vreesde hij dat hij geen naam zou hebben, maar God zal hem tot een groot volk maken, en hem aldus ook een groten naam maken. God is de bron en oorsprong van de eer, en van Hem komt verhoging, 1 Samuel 2:8. De naam van gehoorzame gelovigen zal voorzeker groot gemaakt en beroemd worden. Het beste getuigenis is dat, hetwelk de ouden door geloof hebben verkregen, Hebreeën 11:12.

4. Gij zult een zegen zijn, dat is:
a. "Uw geluk zal een proeve of voorbeeld wezen van geluk, zodat zij, die hun vrienden willen zegenen, slechts zullen bidden, dat God hen gelijk zal maken aan Abraham", vergel. Ruth

voor onszelf of voor onze vrienden geen betere behandeling behoeven te wensen, het is aldus zegen genoeg.
b. "Uw leven zal een zegen wezen voor de plaatsen, waar gij u ophoudt." Godvruchtige mensen zijn een zegen voor hun land, en het is hun een onuitsprekelijke eer en een groot voorrecht, dat zij aldus tot een zegen gemaakt worden.

5. Ik zal zegenen die u zegenen, en vloeken die u vloekt. Hierdoor werd het tot een soort van aanvallend en verdedigend verbond tussen God en Abram. Abram heeft van harte Gods zaak omhelsd, en hier belooft God belang te zullen stellen in de zijne.
a. Hij belooft een vriend te zullen zijn van zijn vrienden, vriendelijkheid, hem bewezen, te zullen beschouwen als Hem zelf te zijn bewezen, en haar dienovereenkomstig te belonen. God zal er voor zorgen, dat niemand er op de lange duur iets bij verliezen zal om Zijn volk van dienst te zijn, zelfs een beker koud water zal beloond worden.
b. Hij belooft tegen zijn vijanden te zullen optreden, er waren dezulken die zelfs Abram zelf haatten en vloekten maar terwijl hun vloek zonder oorzaak Abram niet kon deren, zal Gods rechtvaardige vloek hen gewis treffen en verdoen, Numeri 24:9. Dit is een goede reden, waarom wij hen behoren te zegenen, die ons vloeken, dat het genoeg is, dat God hen vloekt, Psalm 38:14 - 16.

6. In u zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden. Deze belofte was de kroon van al de overige, want zij wijst op de Messias, in wie alle beloften ja en amen zijn. Jezus Christus is de grote zegen van de wereld, de grootste, waarmee deze wereld ooit gezegend is geworden, door Hem komt zegen tot het huis, Lukas 19:9. Als wij de zegeningen nagaan van ons gezin, onze familie, zo laat ons Christus in de imprimis - de eerste plaats stellen, als de zegen van de zegeningen. Maar hoe zijn alle geslachten van de aarde in Christus gezegend, als er toch zo velen vreemdelingen voor Hem zijn? Ik antwoord:
a. Allen, die gezegend zijn, zijn in Hem gezegend, Handelingen 4:12.
b. Allen, die geloven, van welk geslacht zij ook zijn, zullen in Hem gezegend worden.
c. Sommigen van al de geslachten van de aarde zijn in Hem gezegend.
d. Er zijn sommige zegeningen, waarmee al de geslachten van de aarde in Christus gezegend zijn want de Evangeliezaligheid is een gemene zaligheid, Judas.1:3. : Het is een grote eer om aan Christus verwant te zijn, dit maakte Abrams naam groot, dat de Messias uit Zijn lenden zou voortkomen, veel meer dan dat hij de vader van vele volken zou worden. Het was Abrams eer, dat hij naar de weg van de natuur Zijn vader zou wezen, het zal de onze zijn, om Zijn broederen te wezen door genade, Mattheüs 12:50.

Genesis 12:4 - 5
Hier is:

I. Abrams vertrek uit zijn land, eerst uit Ur en daarna uit Haran in gehoorzaamheid aan de roeping Gods, Abram toog heen, hij is het hemels gezicht niet ongehoorzaam geweest maar deed wat hem was bevolen, "niet te rade gaande met vlees en bloed," Galaten 1:15, 16. Zijn gehoorzaamheid was vaardig, zonder aarzelen of uitstellen, onderworpen zonder tegenspreken of twisten, want "hij is uitgegaan, niet wetende, waar hij komen zou," Hebreeën 11:8, maar wetende wie hij volgde, onder wiens leiding hij uitging. Aldus heeft God hem geroepen op zijn voet, Jesaja 41:2.

II. Zijn leeftijd toen hij vertrok, hij was vijf en zeventig jaren oud, een leeftijd, toen hij veeleer rust en vestiging zou moeten hebben, maar als God wil, dat hij in zijn ouderdom de

wereld opnieuw zal beginnen, dan zal hij daarin berusten. Hier is dus een voorbeeld van een oude bekeerling.

III. Het gezelschap en de goederen, die hij meenam.

1. Hij nam zijn vrouw en zijn neef Lot met zich, niet met geweld en tegen hun zin, maar door overreding. Sarai, zijn vrouw, zal voorzeker gaarne met hem zijn gegaan, God had hen samengevoegd, en niets kon hen scheiden. Indien Abram alles verlaat om God te volgen, dan zal Sarai alles verlaten om Abram te volgen, hoewel geen van beiden wist waarheen. En het was een zegen voor Abram om zo'n reisgezellin te hebben, een hulpe als tegenover hem, dat is: die geschikt voor hem was. Het is zeer aangenaam en troostrijk als man en vrouw overeenkomen om tezamen op de weg naar de hemel te gaan. Ook Lot, zijn neef, was onder de invloed van het voorbeeld van Abram, die na de dood zijns vaders misschien zijn voogd is geweest. Ook hij was bereid en gewillig om met hem te gaan. Zij, die naar Kanaän gaan, behoeven niet alleen te gaan, want, hoewel weinigen slechts de enge poort vinden, vinden haar, Gode zij dank, toch wel sommigen, en wij zullen wijs doen om te gaan met hen, met wie God is Zacharia 8:23.

2. Zij namen al hun have mede, al hun roerende goederen, die zij verworven hadden Want:
a. Met zichzelf wilden zij hun al aan God geven, tot Zijn beschikking stellen, geen deel van de prijs terughouden, maar het alles in Zijn hand overgeven, wetende, dat het dan in goede handen was.
b. Zij wilden zich voorzien van het nodige zowel voor de dienst van God als voor het onderhoud van hun gezin in het land, waar zij naar toe gingen. Zijn vermogen weg te werpen, omdat God beloofd had hem te zegenen, zou geweest zijn God verzoeken, maar niet op Hem vertrouwen.
c. Zij wilden niet in verzoeking zijn om terug te keren, daarom laten zij geen klauw achter, opdat zij niet zouden gedenken aan het vaderland van hetwelk zij uitgegaan waren.

3. Zij namen de zielen mede, die zij verkregen hadden, dat is:
a. De dienstknechten, die zij gekocht hadden, en die deel uitmaakten van hun vermogen, maar zielen genoemd worden, om hun meesters er aan te herinneren, dat hun arme dienstknechten zielen hebben, kostelijke zielen, voor welke zij zorg moeten dragen, zowel als voor hun lichaam.
b. De bekeerlingen, die zij hadden verkregen door hen te bewegen de aanbidding van de ware God bij te wonen, en met hen naar Kanaän te gaan, de zielen, die (zoals een van de rabbijnen het uitdrukt) zij onder de vleugelen van de Goddelijke majesteit hadden vergaderd. Zij, die zelf God dienen en volgen, moeten alles doen wat zij kunnen, om ook anderen er toe te brengen Hem te dienen en te volgen. Van die zielen wordt gezegd, dat zij ze hebben verkregen of gewonnen, wij moeten achten, dat wij ware winners zijn, als wij slechts zielen voor Christus kunnen winnen.

IV. Hun gelukkige aankomst aan het einde van hun reis. Zij togen uit om te gaan naar het land Kanaän, dat hadden zij ook tevoren gedaan, Hoofdstuk 11:31, maar toen staakten zij hun reis, nu echter gingen zij voorwaarts en, door de goede hand Gods over hen, kwamen zij in het land Kanaän, waar hun door een nieuwe openbaring gezegd werd, dat dit het land was, hetwelk God beloofd had hun te zullen wijzen. Zij waren niet ontmoedigd door de moeilijkheden, die zij ontmoetten op hun weg, noch afgeleid door de genietingen, die zij er op vonden, maar gingen gestadig voort. Zij, die zich op weg begeven naar de hemel, moeten

gehoorzaamheid aan Gods bevel en in nederige afhankelijkheid van de leiding van Zijn voorzienigheid, zal voorzeker wel slagen en met vertroosting voor ons eindigen.

Genesis 12:6 - 9 Men zou gedacht hebben, dat daar Abram zo'n buitengewone roeping ontvangen had om naar Kanaän te gaan, er na zijn aankomst aldaar een buitengewone gebeurtenis zou plaatshebben, dat hij er met alle tekenen van eer en achting zou zijn ingeleid, en dat de koningen van Kanaän hem onmiddellijk hun kronen hadden overgegeven en hem hulde hadden gedaan. Maar zie! zijn komst wordt weinig of niet opgemerkt, want God wil nog altijd dat hij door het geloof zal leven, en het land Kanaän, zelfs toen hij er zich in bevond, zal beschouwen als een land van de belofte.
Merk dus op:

I. Hoe weinig gerieflijkheid hij had in het land, waarin hij gekomen was, want: 1. Hij bezat het niet: de Kanaänieten waren toen ter tijd in dat land. Hij vond het land bevolkt door, en in bezit van, de Kanaänieten, die waarschijnlijk wel slechte naburen en nog slechter landheren zullen zijn, en, voor zoveel blijkt, kon hij niet anders dan met hun verlof zoveel grond hebben om er zijn tent op te slaan. Zo schenen dus de gevloekte Kanaänieten in betere omstandigheden te zijn dan de gezegende Abram. De kinderen van deze wereld bezitten er gewoonlijk meer van dan Gods kinderen.

2. Hij had er geen vaste woonplaats in. Hij is doorgetogen in dat land, vers 6. Hij brak op naar het gebergte, vers 8. Hij vertrok, gaande en trekkende, vers 9.
Merk hier op:
a. Dat het soms het lot is van Godvruchtige mensen om onbestendig te zijn, en dikwijls van woning of woonplaats te moeten veranderen. De Godvruchtige David had zijn omzwervingen, Psalm 56:9.
b. In deze wereld worden wij ook dikwijls in verschillende toestanden geplaatst. Abram woonde eerst in een vlakte, vers 6, daarna in een gebergte, vers 8. God had het een tegenover het andere gesteld. Alle Godvruchtigen moeten zich als vreemdelingen en bijwoners in deze wereld beschouwen, en door het geloof er los van zijn, als van een vreemd land. Dat heeft Abram ook gedaan, Hebreeën 11:8 - 14. Zolang wij ons in de tegenwoordige staat bevinden, moeten wij reizen, steeds voortgaan van kracht tot kracht, als het nog niet verkregen hebbende.

II. Hoeveel verstroosting hij smaakte in de God, die hij volgde. Als hij weinig voldoening zal smaken in de omgang met de Kanaänieten, die hij daar vond, vindt hij overvloedige genieting in de gemeenschap met God, die hem daar gebracht had, en hem niet heeft verlaten. Gemeenschap met God wordt onderhouden door het woord en het gebed, en naar de methode van deze bedeling heeft Abram er gemeenschap met God door onderhouden in het land van zijn vreemdelingschap.

1. God verscheen. aan Abram, waarschijnlijk in een gezicht, en sprak goede en troostrijke woorden tot hem: uw zaad zal Ik dit land geven. Geen plaats of levenstoestand kan ons buitensluiten van de vertroosting van Gods genaderijke bezoeken. Abram is een bijwoner onder de Kanaänieten, en toch ontmoet hij ook hier Hem, die leeft en hem ziet. Vijanden kunnen ons wel scheiden van onze tenten en van onze altaren, maar niet van onze God. Ja meer als God hen, die Hem getrouw volgen in de weg des plichts, soms wegleidt van hun vrienden en bloedverwanten, dan zal Hij hun dit verlies vergoeden door Zijn genadige verschijningen aan hen. Gods beloften zijn zeker en genoegzaam voor allen, die nauwgezet

iets dat hun lief is voor Hem verlaten of verliezen kunnen er zeker van zijn iets anders in de plaats er van te zullen ontvangen, dat oneindig beter is. Abram had het land van zijn geboorte verlaten. "Welnu," zegt God, "Ik zal u dit land geven," Mattheüs 19:29. God openbaart zich aan Zijn volk en schenkt het Zijn gunsten trapsgewijze. Tevoren had Hij hem beloofd hem dit land te wijzen, nu, dat Hij het hem zal geven, gelijk de genade toeneemt, zo neemt ook de vertroosting toe. Het is lieflijk land te hebben, dat God ons heeft gegeven, niet slechts in de leiding van Zijn voorzienigheid maar naar Zijn belofte. Zegeningen, geschonken aan de kinderen, zijn zegeningen voor de ouders. "Ik zal het geven, niet aan u, maar aan uw zaad", het is een schenking, die door erfrecht toevalt aan zijn zaad, die Abram echter ook opvatte als een schenking aan hemzelf van een beter land, waarvan dit het type was want hij was begerig naar het hemelse land, Hebreeën 11:16.

2. Abram heeft God gediend in het waarnemen van Zijn inzettingen. Hij bouwde een altaar de Heere, die hem verschenen was, en hij riep de naam des Heeren aan, vers 7, 8. Beschouw dit nu:
a. Als gedaan bij een bijzondere gelegenheid, als God hem verscheen, bouwde hij op die plaats en te die stonde een altaar met het oog op God, die hem verschenen was. Aldus legde hij, als het ware, een tegenbezoek af bij God, en hield hij gemeenschap met de hemel, als iemand, die vast besloten is dat die gemeenschap zijnerzijds niet zal verbroken worden. Zo heeft hij dankbaar Gods goedheid jegens hem erkend, waarmee Hij hem bezocht had en hem deze belofte had gegeven, en aldus betuigde hij zijn vertrouwen in, en zijn afhankelijkheid van, het woord dat God had gesproken. Een werkzaam gelovige kan God van harte loven en danken voor een belofte, waarvan hij de vervulling nog niet ziet en een altaar bouwen ter ere van God, die aan hem verschijnt, hoewel Hij nog niet voor hem verschijnt.
b. Als zijn vaste gewoonte overal waar hij heenging. Zodra Abram in Kanaän kwam, heeft hij, hoewel hij er slechts een vreemdeling en bijwoner was, zijn huiselijke Godsdienst ingesteld en in stand gehouden, en waar hij een tent had, had God een altaar, en dat altaar was geheiligd door gebed. Want hij behartigde niet alleen het ceremoniële deel van de Godsdienst door het brengen van een offer, maar hij maakte er een gewetenszaak van om zijn God te zoeken, Zijn naam aan te roepen, tot Hem te naderen in gebed, de geestelijke offerande, waarin God een welbehagen heeft. Hij predikte over de naam des Heeren, dat is: hij onderwees zijn gezin en zijn naburen in de kennis van de ware God en Zijn heilige dienst. De zielen, die hij in Haran verkregen had, onderwezen zijnde, moeten nog verder onderwezen worden. Zij, die zich kinderen van de gelovige Abram willen betonen en de zegen van Abram willen beërven, moeten er een gewetenszaak van maken de plechtige eredienst van God te onderhouden, inzonderheid in hun gezin, naar het voorbeeld van Abram. De weg van de Godsdienstoefening in het gezin is een goede oude weg, geen nieuw verzinsel, maar het aloude gebruik van al de heiligen. Abram was zeer rijk en had een talrijk gezin, en was nu zonder vaste woonplaats, in het midden van vijanden, en toch, waar hij ook zijn tent opsloeg, bouwde hij een altaar. Laat ons, waar wij ook heengaan, niet in gebreke blijven, om onze Godsdienst mee te nemen.

Genesis 12:10 - 13
Hier is:

I. Een hongersnood in het land Kanaän, een zware honger. Dat vruchtbare land was onvruchtbaar geworden, niet alleen om de ongerechtigheid te straffen van de Kanaänieten, die er in woonden, maar om het geloof te beproeven van Abram, die er een vreemdeling en bijwoner was, en een zeer grote beproeving was het. Het beproefde wat hij zou denken:

1. Van God, die hem daar gebracht had of hij nu niet gereed zou zijn te zeggen, zoals zijn murmurerende nakomelingen, dat hij uitgeleid was om "door honger gedood te worden," Exodus 16:3. Door niets minder dan een krachtig geloof kon hij in zulke omstandigheden goede gedachten van God blijven koesteren.

2. Van het land van de belofte, of hij het de moeite waard zou achten de schenking er van te aanvaarden, en het een genoegzame vergoeding zou vinden voor het land, dat hij had verlaten, daar het toch, voor zoveel nu bleek een land was, dat zijn inwoners verteerde. Nu werd hij beproefd om te zien of hij een onwankelbaar vertrouwen kon blijven koesteren dat de God, die hem naar Kanaän heeft gebracht, er hem zou onderhouden, en of hij zich in Hem kon verblijden als in de God zijns heirs, alhoewel de vijgenboom niet bloeien zal, Habakuk 3:17, 18. Een krachtig geloof wordt dikwijls geoefend door menigerlei verzoekingen opdat het bevonden worde te zijn tot lof en eer, en heerlijkheid, 1 Petrus 1:6, 7. Het behaagt God soms om door grote wederwaardigheden het geloof te beproeven van hen, die pas - beginners zijn in de Godsdienst. Het is mogelijk, dat iemand op de weg van plicht is en op de weg van de zaligheid, maar toch grote moeilijkheden en teleurstellingen ondervindt.

II. Abrams vertrek naar Egypte bij gelegenheid van deze hongersnood. Zie hoe wijselijk God het zo beschikt, dat er overvloed is in de een plaats, als er schaarste is op een andere plaats, opdat wij, als leden van het grote lichaam, niet tot elkaar zeggen: Ik heb u niet van node. In Zijn voorzienigheid heeft God er voor gezorgd, dat er voorraad zou zijn in Egypte, en Abram heeft wijselijk gebruik gemaakt van de gelegenheid, want wij vertrouwen niet op God, maar verzoeken Hem, als wij in de tijd van nood geen gebruik maken van de middelen, die Hij genadig voor ons onderhoud heeft voorzien, wij moeten geen onnodige wonderen verwachten. Maar wat hier tot lof van Abram bijzonder opmerkelijk is, is dat hij bij deze gelegenheid niet wilde terugkeren naar het land, vanwaar hij gekomen was, ja niet eens in de richting er van ging. Het land van zijn geboorte lag ten noord - oosten van Kanaän, als hij nu Kanaän voor een tijd moet verlaten, verkiest hij naar Egypte te gaan, dat ten zuid - westen, dus in tegenovergestelde richting lag, opdat hij zelfs de schijn niet zou hebben van terug te zien, Hebreeën 11:15, 16.
Merk voorts ook op, dat toen hij afging naar Egypte, het was om er als vreemdeling te verkeren, niet om er te wonen. Hoewel wij in de weg van de voorzienigheid soms in slechte plaatsen komen, moeten wij er toch niet langer blijven dan nodig is, wij mogen er als vreemdelingen verkeren, maar wij mogen er ons niet vestigen. Zolang een Godvruchtige zich aan deze zijde van de hemel bevindt, zal hij, waar hij ook is, slechts als vreemdeling verkeren.

III. Een grote fout, waaraan Abram zich schuldig maakte door zijn vrouw te verloochenen en voor te geven, dat zij zijn zuster was. De Schrift is onpartijdig in het verhalen van de misstappen van de beroemdste heiligen, die vermeld worden, niet tot onze navolging, maar tot onze waarschuwing, opdat hij, die meent te staan, toezie dat hij niet valle.

1. Zijn fout bestond in het ontveinzen van zijn betrekking tot Sarai, er dubbelzinnig van sprekende, en zijn vrouw, en waarschijnlijk ook zijn dienstboden, lerende om dit ook te doen. In zekere zin was hetgeen hij zei waar, Hoofdstuk 20:12, maar hij zei het met het doel om te misleiden. Hij heeft de een waarheid zó bedekt gehouden, dat dit neerkwam op een verloochening dier waarheid, en zo heeft hij zijn vrouw en de Egyptenaren er aan blootgesteld om te zondigen.

2. Wat nu op de bodem van de zaak lag, was een jaloers, vreesachtig denkbeeld door hem

(in Egypte waren zulke schone vrouwen zeldzaam), dat, indien zij wisten dat hij haar man was, zij het een of ander middel zouden vinden om hem uit de weg te ruimen, ten einde haar te kunnen huwen. Hij onderstelde, dat zij zich eerder schuldig zouden maken aan moord dan aan overspel, zó groot een misdaad werd dit toen geacht, en zo groot een eerbied werd toen voor de heiligheid van de huwelijksband gekoesterd. Hieruit leidt hij nu af, doch zonder grond: Zij zullen mij doden. De siddering des mensen legt een strik, en door de vrees voor de dood worden velen tot zonde gebracht, Lukas 12:4, 5. De genadegave, die in Abram het meest kenbaar was, was geloof, en toch is hij aldus door ongeloof en mistrouwen van de Goddelijke voorzienigheid gevallen, zelfs nadat God hem twee maal verschenen was. Helaas, wat zal er van de wilgen worden, als de cederen aldus heen en weer worden bewogen? Genesis 12:14 - 20 Hier is:

I. Het gevaar waarin Sarai verkeerde, dat haar kuisheid geschonden zou worden door de koning van Egypte. En het gevaar van de zonde is ongetwijfeld het grootste gevaar, waarin wij ons kunnen bevinden. Farao's vorsten (of liever zijn koppelaars) zagen haar en, bemerkende welk een schone vrouw zij was prezen zij haar bij Farao, niet om hetgeen wezenlijk tot haar lof was - haar deugd en zedigheid, haar geloof en Godsvrucht, (in hun ogen waren dit geen deugden), maar om haar schoonheid, die zij te goed achtten voor de omhelzingen van een onderdaan, en waardig de bewondering van de koning, en zo werd zij terstond weggenomen naar Farao's huis, zoals Esther naar het serail van Ahasveros, Esther 2:8, ten einde haar tot zijn vrouw of bijwijf te maken. Nu moeten wij dit niet zo beschouwen, alsof Sarai nu op weg was tot bevordering en eer, maar wel, als komende in verzoeking, en de aanleiding hiertoe was haar eigen schoonheid, die een strik is voor velen, en Abrams dubbelzinnigheid, die een zonde is welke gewoonlijk de deur openzet voor veel zonde. Terwijl Sarai zich nu in dit gevaar bevond, ging het Abram wèl om harentwil. Farao gaf hem schapen en ossen, enz, vers 16 ten einde zijn toestemming te krijgen, en aldus zoveel eerder te kunnen overmogen bij haar, die hij zijn zuster dacht te zijn. Wij kunnen niet denken dat Abram dit verwacht heeft, toen hij in Egypte kwam, en nog veel minder, dat hij dit beoogd heeft, toen hij loochende dat zij zijn vrouw was, maar God heeft goed uit kwaad doen voortkomen. En aldus is op de een of andere wijze het vermogen des zondaars voor de rechtvaardige weggelegd.

II. Sarai's redding uit dit gevaar. Want indien God ons niet uit genade verloste uit de moeilijkheden, die wij ons door onze eigen zonde en dwaasheid op de hals gehaald hebben en waaruit wij niet konden verwachten verlost te worden op grond van een belofte, wij zouden reeds voorlang in het verderf zijn gestort. Hij handelt niet met ons naar hetgeen wij verdienen.

1. God plaagde Farao, en verhinderde alzo de voortgang van zijn zonde. Het zijn gelukkige plagen of kastijdingen, die ons beletten om op de weg van de zonde voort te gaan, en ons krachtdadig terugbrengen tot onze plicht, inzonderheid tot de plicht om weer te geven wat wij ten onrechte genomen en teruggehouden hebben.
Merk op, dat niet alleen Farao, maar ook zijn huis, geplaagd werd, inzonderheid waarschijnlijk de vorsten, die Sarai aan Farao hebben aangeprezen. Zij, die deelgenoten zijn in de zonde, worden met recht tot deelgenoten gemaakt in de straf. Zij, die anderer lusten dienen, moeten verwachten in hun plagen te zullen delen. Er wordt ons niet in bijzonderheden meegedeeld, waarin die plagen bestonden, maar ongetwijfeld was er in de plagen zelf, of in een verklaring die er aan toegevoegd werd, genoeg om hen tot de overtuiging te brengen, dat het om Sarai was, dat zij aldus geplaagd werden.

a. De bestraffing was kalm, maar zeer rechtvaardig: Wat is dit, dat gij mij gedaan hebt? Hoe onbehoorlijk was het! Hoe onbetamelijk in een verstandig en goed man! Indien zij, die de Godsdienst belijden, doen hetgeen onbillijk en onoprecht is inzonderheid indien zij zeggen wat zo goed als een leugen is, dan moeten zij verwachten er van te zullen horen, en zij hebben dan nog reden om hen te danken, die het hun zeggen. Wij bevinden dat een profeet des Heeren met recht bestraft is geworden door een heidense schipper, Jona 1:6. Farao redeneert met hem: Waarom hebt gij mij niet te kennen gegeven, dat zij uw huisvrouw is? Waarmee hij te kennen geeft dat, zo hij het geweten had, hij haar niet in zijn huis zou genomen hebben. Het is een fout, die maar al te algemeen is onder vrome lieden, om kwade vermoedens te hebben omtrent anderen, waarvoor zij niet altijd genoegzame redenen hebben. Wij hebben dikwijls meer deugd en eer en nauwgezetheid van geweten gevonden in sommige mensen dan wij dachten, en het behoort een genoegen voor ons te zijn om op die wijze verrast te worden, zoals Abram het hier was, die Farao een beter man bevond te zijn dan hij gedacht heeft. De liefde leert ons het beste te hopen.

b. De wegzending was vriendelijk, edelmoedig zelfs, zonder dat haar eer was geschonden, vers 19, Zie daar is uw huisvrouw, neem ze. Zij, die zonde willen voorkomen, moeten de verzoeking wegnemen of haar uit de weg gaan. Hij zond hem ook weg in vrede, en hij koesterde zo weinig het plan om hem te doden, zoals hij gevreesd had, dat hij bijzondere zorg voor hem droeg. Dikwijls verstrikken wij ons door angsten, die weldra blijken volstrekt ongegrond te zijn. Wij vrezen dikwijls waar geen vrees is. Wij vrezen "vanwege de grimmigheid des benauwers, wanneer hij zich bereidt om te verderven, terwijl er toch geen werkelijk gevaar is, Jesaja 51:13.
Het zou meer tot Abrams eer en kalme rust geweest zijn, als hij dadelijk de volle waarheid had gezegd, want eerlijkheid is toch altijd het beste beleid. Ja, in vers 20 wordt gezegd, Farao gebood zijn mannen vanwege hem, dat is: hij verbood hun hem in iets te beledigen of te schaden. Voor hen, die gezag hebben, is het niet genoeg dat zij zelf geen kwaad doen, zij moeten ook hun dienaren en hen, die tot hun omgeving behoren weerhouden van kwaad te doen. Of, hij gebood hun om Abram, toen hij na de hongersnood weer naar Kanaän terug wilde keren, hem veilig uit het land te geleiden. Waarschijnlijk was hij er verschrikt door de plagen, vers 17 en leidde hij er uit af, dat Abram een bijzondere gunstgenoot des hemels was, waarom hij uit vrees, dat die plagen weer zouden keren, er bijzondere zorg voor droeg, dat aan Abram, zolang hij in zijn land was, geen leed zou geschieden. God heeft voor Zijn kinderen dikwijls vrienden verwekt door de mensen te doen weten, dat het gevaarlijk is hen te schaden.
Het is gevaarlijk om Christus' kleinen te ergeren, Mattheüs 18:6. Hiernaar, onder andere, verwijst de psalmist: Psalm 105:14 - 16. Hij bestrafte koningen om hunnentwil, zeggende: Tast Mijne gezalfden niet aan, en doet Mijn profeten geen kwaad.
Misschien zou Abram, indien Farao hem niet had weggezonden, in verzoeking geweest zijn om in Egypte te blijven, en het land van de belofte te vergeten. Soms maakt God gebruik van de vijanden Zijns volks om hen er van te overtuigen, en hen er aan te herinneren dat deze wereld de plaats niet is hunner ruste, maar dat zij aan heengaan moeten denken. Let ook op de overeenkomst tussen deze verlossing van Abram uit Egypte en de verlossing van zijn nakomelingen uit dat land vier honderd en dertig jaren nadat hij er wegens een hongersnood heen was gegaan. Ook zij zijn er wegens een hongersnood heengegaan. Hij is er uitgeleid door grote plagen over Farao, en zo, op diezelfde wijze, zijn ook zij er uitgeleid geworden. Abram werd weggezonden, verrijkt door de roof van de Egyptenaren, zij evenzeer. Want Gods zorg over Zijn volk is dezelfde, gisteren, en heden, en tot in eeuwigheid.

HOOFDSTUK 13

1 Alzo toog Abram op uit Egypte naar het zuiden, hij en zijn huisvrouw, en al wat hij had, en Lot met hem. 2 En Abram was zeer rijk, in vee, in zilver, en in goud. 3 En hij ging, volgens zijn reizen, van het zuiden tot Beth-el toe, tot aan de plaats, waar zijn tent in het begin geweest was, tussen Beth-el, en tussen Ai; 4 Tot de plaats des altaars, dat hij in het eerst daar gemaakt had; en Abram heeft aldaar de Naam des HEEREN aangeroepen. 5 En Lot, die met Abram toog, had ook schapen, en runderen, en tenten. 6 En dat land droeg hen niet, om samen te wonen; want hun have was vele, zodat zij samen niet konden wonen. 7 En er was twist tussen de herders van Abrams vee, en tussen de herders van Lots vee. Ook woonden toen de Kanaänieten en Ferezieten in dat land. 8 En Abram zeide tot Lot: Laat toch geen twisting zijn tussen mij en tussen u, en tussen mijn herders en tussen uw herders; want wij zijn mannen broeders. 9 Is niet het ganse land voor uw aangezicht? Scheid u toch van mij; zo gij de linkerhand kiest, zo zal ik ter rechterhand gaan; en zo gij de rechterhand, zo zal ik ter linkerhand gaan. 10 En Lot hief zijn ogen op, en hij zag de ganse vlakte der Jordaan, dat zij die geheel bevochtigde; eer de HEERE Sodom en Gomorra verdorven had, was zij als de hof des HEEREN, als Egypteland, als gij komt te Zoar. 11 Zo koos Lot voor zich de ganse vlakte der Jordaan, en Lot trok tegen het oosten; en zij werden gescheiden, de een van de ander. 12 Abram dan woonde in het land Kanaän; en Lot woonde in de steden der vlakte, en sloeg tenten tot aan Sodom toe. 13 En de mannen van Sodom waren boos, en grote zondaars tegen de HEERE.

14 En de HEERE zeide tot Abram, nadat Lot van hem gescheiden was: Hef uw ogen op, en zie van de plaats, waar gij zijt noordwaarts en zuidwaarts, en oostwaarts en westwaarts. 15 Want al dit land, dat gij ziet, zal Ik u geven, en aan uw zaad, tot in eeuwigheid. 16 En Ik zal uw zaad stellen als het stof der aarde, zodat, indien iemand het stof der aarde zal kunnen tellen, zal ook uw zaad geteld worden. 17 Maak u op, wandel door dit land, in zijn lengte en in zijn breedte; want Ik zal het u geven. 18 En Abram sloeg tenten op, en kwam en woonde aan de eikenbossen van Mamre, die bij Hebron zijn; en hij bouwde aldaar de HEERE een altaar.

I In dit hoofdstuk hebben wij een nader bericht omtrent Abram. In het algemeen, van zijn toestand en gedrag in het land van de belofte, dat nu het land van zijn vreemdelingschappen was.

1. Zijn heen en weer reizen, vers 1, 3, 4, 18.
2. Zijn rijkdom vers 2 3. Zijn Godsvrucht, vers 4, 18.

II. Een bijzonder bericht van een twist tussen hem en Lot.

1. De ongelukkige aanleiding tot die twist, vers 5, 6.
2. Wie er bij de twist betrokken waren, met de verzwarende omstandigheden er van, vs 7.

III. De beëindiging van die twist door de wijsheid van Abram, vers 8,9 IV. Lots vertrek van Abram naar de vlakte van Sodom, vers 10 - 12.

V. Gods verschijning aan Abram ter bevestiging van de belofte van het land Kanaän aan hem, vers 14 - 17.

Genesis 13:1 - 4

Hier is:

I. Abrams terugkeer uit Egypte, vers 1. Hij kwam zelf en bracht al het zijne met zich terug naar Kanaän. Hoewel het soms nodig is om naar plaatsen van verzoeking heen te gaan moeten wij er toch zo spoedig mogelijk weer uit weggaan. Zie Ruth 1:6.

II. Zijn rijkdom, vers 2. Hij was zeer rijk. Hij was zeer zwaar is de betekenis van het Hebreeuwse woord. Want rijkdommen zijn een last, en "die rijk willen zijn, laden dik slijk op zich," Habakuk 3:6. Er is een last van zorg om ze te verkrijgen, van vrees om ze te behouden, van verzoeking in het gebruik maken er van, van smart in het verlies er van, en ten laatste, een last van rekenschap, die er van afgelegd moet worden. Grote bezittingen maken de mensen

beloften, hij was ook rijk in vee, in zilver en in goud. In Zijn voorzienigheid maakt God Godvruchtige mensen soms rijk, en leert hen zowel overvloed te hebben als gebrek te lijden. De rijkdom van de Godvruchtigen is de vrucht van Gods zegen. God had tot Abram gezegd: Ik zal u zegenen, en die zegen maakte hem rijk zonder dat er smart aan toegevoegd werd, Spreuken 10:22. Ware Godsvrucht kan zeer wel samengaan met grote voorspoed. Hoewel het bezwaarlijk is voor een rijke om in de hemel te komen, is het toch niet onmogelijk, Markus 10:23, 24. Abram was zeer rijk, en toch ook zeer Godsdienstig. Ja meer, gelijk Godzaligheid nuttig is voor uitwendige voorspoed, 1 Timotheüs 4:8,. zo is uitwendige voorspoed, als er een goed gebruik van wordt gemaakt, een sieraad voor Godzaligheid, en een gelegenheid om zoveel te meer goed te doen.

III. Zijn vertrek naar Bethel, vers 3, 4. Daar ging hij heen, niet omdat hij er tevoren zijn tent had opgeslagen, en gaarne weer onder zijn oude bekenden wilde wezen, maar omdat hij er tevoren zijn altaar had, en hoewel dit altaar er nu niet meer was, (waarschijnlijk heeft hij het zelf afgebroken, toen hij die plaats verliet, opdat het door de afgodische Kanaänieten niet ontwijd zou worden) kwam hij toch tot de plaats des altaars, hetzij om de herinnering te verlevendigen aan lieflijke gemeenschap met God in die plaats. Of misschien om er de geloften te betalen, die hij gedaan had toen hij zijn reis naar Egypte ondernam. Lang daarna heeft God Jakob op die boodschap naar deze zelfde plaats heengezonden, Hoofdstuk 35:1. Trek op naar Beth-el, en woon aldaar en maak daar een altaar die God, die u verschenen is. Het is ons nodig om herinnerd te worden, en wij behoren altijd onszelf te herinneren, aan de plechtige geloften, die wij gedaan hebben, en wellicht kan de plaats, waar wij ze gedaan hebben, er toe bijdragen om ze ons weer voor de geest te brengen, en kan zij ons daarom goed doen.

IV. Zijn Godsvrucht aldaar. Zijn altaar was weg, zodat hij er geen offer kon brengen maar hij riep de naam des Heeren aan, zoals hij vroeger gedaan had, Hoofdstuk 12:8. Het volk Gods is een biddend volk. Gij kunt even spoedig een levende mens vinden zonder adem, als een levend Christen zonder gebed. Zij, die zich oprecht willen betonen voor God moeten standvastig zijn in oefening van de Godsvrucht. Abram heeft zijn Godsdienst niet achtergelaten in Egypte, zoals velen doen, als zij op reis zijn. Als wij niet kunnen doen wat wij zouden wensen te doen, dan moeten wij er een gewetenszaak van maken om te doen wat wij kunnen, ten opzichte van onze daden van Godsvrucht. Als ons een altaar ontbreekt zo laat ons niet in gebreke blijven om te bidden, en waar wij ons ook bevinden, de naam des Heeren aanroepen.

Genesis 13:5 - 9

Wij hebben hier een ongelukkige onenigheid tussen Abram en Lot, die tot nu toe onafscheidelijke metgezellen van elkaar zijn geweest, zie vers 1 en Hoofdstuk 12:4, maar nu gingen scheiden.

I. De aanleiding tot hun twist was hun rijkdom. In vers 2 lazen wij hoe rijk Abram was, en nu wordt ons hier in vers 5 gezegd, dat Lot, die met Abram toog, ook rijk was. God had hem met rijkdom gezegend, omdat hij met Abram was gegaan. Het is goed om in goed gezelschap te wezen en te gaan met hen, met wie God is, Zacharia 8:23. Zij, die deelgenoten zijn met Gods volk in hun gehoorzaamheid en hun lijden, zullen ook met hen delen in hun blijdschap en vertroostingen, Jesaja 66:10. Zij waren dus beide zeer rijk. Het land droeg hen niet om aangenaam en vreedzaam samen te wonen. Hun rijkdom kan dus beschouwd worden:
a. Als plaatsende hen op een afstand van elkaar, omdat het land te eng voor hen was, zij

afzonderlijk zouden wonen. In deze wereld gaat iedere lieflijkheid gepaard aan een kruis. Veel om - handen te hebben is een groot voorrecht, maar er is dit nadeel aan verbonden dat het ons niet toelaat om zo dikwijls en zo lang van het gezelschap van onze vrienden te genieten als wij het wel zouden wensen.
b. Als onenigheid tussen hen teweegbrengend. Rijkdom is dikwijls een aanleiding tot twist en strijd tussen bloedverwanten of naburen. Het is een van die dwaze en schadelijke begeerlijkheden, welke de mensen doen verzinken in verderf en ondergang, 1 Timotheüs 6:9. Rijkdom levert niet slechts de gelegenheid tot twist, is niet slechts hetgeen, waarom gewoonlijk getwist en gestreden wordt, maar hij verwekt ook de geest van de twisting door de mensen hoogmoedig en hebzuchtig te maken. "Meum et taum - het mijn en dijn," zijn de grote twiststokers van de wereld. Armoede en arbeid, gebrek en omzwerving konden geen scheiding maken tussen Lot en Abram, maar rijkdom heeft het gedaan. Vrienden zal men spoedig kunnen verliezen, maar God is een vriend, van wiens liefde noch de hoogte van de voorspoed noch de diepte van de tegenspoed ons zal kunnen scheiden.

II. De onmiddellijke werktuigen van de twist waren hun dienstknechten. De strijd begon tussen de herders van Abrams vee en de herders van Lots vee, vers 7. Waarschijnlijk streden zij om de beste weide te hebben, of het beste water, en beide partijen betrokken hun meesters in de twist. Slechte dienstknechten richten dikwijls door hun hartstocht en hoogmoed, hun liegen en lasteren veel kwaad aan in gezinnen. Het is zeer slecht in dienstboden om onenigheid te zaaien tussen familiebetrekkingen en naburen, die dat doen zijn de agenten van de duivel, en de ergste vijanden van hun meesters.

III. Wat de twist verergerde, was, dat de Kanaänieten en de Ferezieten in het land woonden. Dit maakte de twist: 1. Zeer gevaarlijk. Indien Abram en Lot niet kunnen overeenkomen om hun vee tezamen te laten weiden, dan is het nog een wonder dat de gemene vijand hen niet overvalt om hen te plunderen. Verdeeldheid in families en kerken hebben dikwijls haar ondergang tengevolge.

2. Zeer ergerlijk. Ongetwijfeld waren de ogen van al hun naburen op hen gevestigd inzonderheid wegens het eigenaardige van hun Godsdienst en de buitengewone heiligheid, die zij beleden. Er zou dus wel spoedig kennis worden genomen van hun twist, en de Kanaänieten en Ferezieten zouden er gebruik van hebben gemaakt om hen te smaden. De twisten van de belijders zijn de smaad voor de belijdenis, en zij geven evenveel als alle andere dingen aan de vijanden des Heeren gelegenheid om te lasteren.

IV. Die twist werd zeer gelukkig beslecht. Het beste is om de vrede te bewaren, zodat hij niet verstoord wordt, maar als er geschillen ontstaan, dan is het het beste om ze zo spoedig mogelijk uit de weg te ruimen, en de uitgebroken brand te blussen. Het voorstel om aan die strijd een einde te maken, kwam van Abram, hoewel hij de oudste en de voornaamste was, vers 8.

1. Zijn verzoek om vrede was zeer welwillend. "Laat toch geen twisting zijn tussen mij en tussen u. Abram toont zich hier een man te zijn:
a. van een kalme geest, die zijn hartstocht wist te beheersen, en door een zacht antwoord de toorn wist af te wenden. Zij, die vrede willen houden, moeten nooit schelden voor schelden vergelden.
b. Van een toegeeflijke aard, hij wilde zelfs zijn mindere om vrede verzoeken, en de eerste stap doen tot verzoening. Veroveraars rekenen het zich tot een eer om vrede te schenken door

wijsheid. Het volk Gods behoort zich altijd een vreedzaam volk te betonen, waar anderen ook vóór mogen zijn, zij moeten vóór vrede wezen.

2. Zijn verzoek om vrede was zeer dringend. "Laat toch geen twisting zijn tussen mij en tussen u. Laat de Kanaänieten en Ferezieten strijden om beuzelingen, maar laat er geen onenigheid komen tussen u en mij, die van betere dingen weten en naar een beter land uitzien." Onder alle anderen behoren belijders van de Godsdienst zeer zorgzaam te zijn om twist te vermijden. "Gij niet alzo," Lukas 22:26. "Wij hebben zulke gewoonte niet," 1 Corinthiërs 11:16. "Laat toch geen twisting zijn tussen mij en tussen u, die zolang tezamen gewoond hebben en elkaar hebben liefgehad." De herinnering aan oude vriendschap moet spoedig een einde maken aan nieuwe twisten, die te eniger tijd kunnen ontstaan. Laat ons gedenken, dat wij broeders zijn, mannen broeders is de Hebreeuwse uitdrukking, een dubbele reden dus.
a. Wij zijn mannen, en als mannen zijn wij sterfelijke schepselen, morgen kunnen wij sterven, en dan moeten wij in vrede gevonden worden. Wij zijn redelijke wezens, en wij moeten ons door rede laten leiden. Wij zijn mannen en geen redeloze dieren, mannen en geen kinderen.
b. Wij zijn broeders. Mannen van dezelfde natuur, van dezelfde stam en hetzelfde geslacht en dezelfde Godsdienst, medegenoten in gehoorzaamheid, medegenoten in lijdzaamheid. De overweging van onze betrekking tot elkaar als broeders moet altijd overmogen om onze hartstochten te matigen, en onze twisten of te voorkomen, of er een einde aan te maken. Broeders moeten als broeders liefhebben.

3. Zijn voorstel tot vrede was zeer billijk. Er zijn velen, die zeggen vóór de vrede te wezen maar die niets willen doen om hem te bevorderen of te verkrijgen, maar Abram betoonde zich een wezenlijke vriend van de vrede te zijn, door een onverwerpelijk middel voor te stellen om hem te bewaren, vers 9. Is niet het gehele land voor uw aangezicht? Alsof hij gezegd had: "Waarom zouden wij twisten om plaats, daar er toch plaats genoeg is voor ons beide?"

a. Hij komt tot het besluit dat zij moeten scheiden, en hij wenst zeer dat zij als vrienden zullen scheiden. Scheid u toch van mij. Hoe zou dit vriendelijker uitgedrukt kunnen worden? Hij werpt hem niet uit, dwingt hem niet om weg te gaan, maar raadt hem aan zich van hem te scheiden. Hij geeft hem geen last heen te gaan, maar ootmoedig verzoekt hij hem zich terug te trekken. Zij, die de macht hebben om te gebieden, moeten toch soms om de wille van liefde en vrede liever bidden of verzoeken, zoals Paulus Filemon gebeden heeft, Filemon: 8, 9. Als de grote God zich neerbuigt om ons te bidden, dan kunnen wij er toch wel toe komen om elkaar te bidden, om verzoend te worden 2 Corinthiërs 5:20.
b. Hij biedt hem een genoegzaam deel aan van het land, waarin zij zich bevonden. Hoewel God aan Abram beloofd had dit land te zullen geven aan zijn zaad Hoofdstuk 12:7, en het niet blijkt, dat ooit aan Lot zulk een belofte gedaan was, hetgeen Abram als reden had kunnen aanvoeren om Lot er geheel van buiten te sluiten, staat hij hem toch toe om nu deelgenoot met hem te zijn, en wijst hij een gelijk deel aan iemand, die er geen gelijk recht op had. Hij wil Gods belofte niet tot beschermster maken van zijn twist, om er zijn bloedverwant onder te bezwaren.
c. Hij geeft hem de keus, en wil zich vergenoegen met hetgeen Lot hem overlaat: zo gij de linkerhand kiest, zo zal ik ter rechterhand gaan. Er was alle reden voor, dat Abram het eerst zou kiezen, maar hij ziet af van zijn recht. Het is een edele overwinning om te willen toegeven om des vredes wil, het is een overwinning over onszelf, over onze hoogmoed en hartstocht, Mattheüs 5:39, 40. Het is niet slechts het fijne puntje van eer, maar zelfs ook het belang, dat in vele gevallen opgeofferd moet worden om de vrede te kunnen bewaren of

Genesis 13:10 - 13 Wij hebben hier de keuze, die Lot gedaan heeft, toen hij van Abram scheidde.

Men zou verwacht hebben:

1. Dat hij aarzeling of onwilligheid zou hebben te kennen gegeven om van Abram te scheiden, en dat hij het tenminste ongaarne gedaan zou hebben.

2. Dat hij zo beleefd zou zijn geweest om aan Abram de keus te laten. Maar wij vinden in die gehele zaak geen bewijs bij hem van eerbied of achting voor zijn oom. Abram had hem de keus aangeboden, en zonder complimenten neemt hij het aanbod aan en doet zijn keus. Hartstocht en zelfzucht maken de mensen lomp. In de keus nu, die Lot gedaan heeft, kunnen wij opmerken.

I. Hoezeer hij het oog had op de goede hoedanigheid van het land. Hij zag de gehele vlakte van de Jordaan, het effen land, waarin Sodom lag, dat zij geheel bevochtigd was (en de twist was misschien ontstaan over water, waar door hij zeer bijzonder ingenomen was met die gerieflijkheid) en zo koos dan Lot voor zich de gehele vlakte, vers 10, 11. Deze vallei, die als de hof van Eden zelf was, verschafte hem nu een zeer aangenaam uitzicht, in zijn ogen was zij schoon van gelegenheid, de vreugde van de gehele aarde, daarom twijfelde hij niet of hij zou er zich zeer aangenaam kunnen vestigen dat hij in zo vruchtbaar land voorzeker voorspoed zou hebben, zeer rijk zou worden, en dat was alles waar hij het oog op had. Maar wat is er van gekomen? Ach, het eerste nieuws, dat wij van hem horen is, dat hij in de doornen onder hen is, hij en de zijnen zijn gevankelijk weggevoerd. Zolang hij onder hen leefde heeft hij zijn rechtvaardige ziel gekweld door het zien en horen van hun ongerechtige werken, en nooit heeft hij een goede dag onder hen gehad, totdat God eindelijk de stad boven zijn hoofd in brand stak en hem dwong om voor zijn veiligheid naar het gebergte te vluchten, die voor zijn genoegen en om rijk te worden de vlakte had gekozen. Een zinnelijke keuze is een zondige keuze, en zal zelden voorspoed aanbrengen. Zij, die bij het kiezen van betrekkingen, van een beroep, een woonplaats, of een vestiging, geleid en geregeerd worden door de lusten van het vlees, de lust van de ogen, of de hoogmoed des levens, en niet te rade gaan met de belangen van hun ziel en van hun Godsdienst, kunnen niet verwachten dat God met hen zal zijn, of hen zal zegenen, maar gewoonlijk zijn zij teleurgesteld, zelfs in hetgeen zij voornamelijk op het oog hebben gehad, zij verkrijgen niet, waar zij zich zoveel genot van voorspiegeld hebben. Bij al onze keuzen moeten wij geleid worden door het beginsel, dat datgene het beste voor ons is, wat het beste is voor onze ziel.

II. Hoe weinig hij de slechtheid van de inwoners overwogen heeft. En de mannen van Sodom waren boos, vers 13.
Merk op dat:
1. Hoewel allen zondaars zijn, sommigen toch groter zondaars zijn dan anderen. De mannen van Sodom waren zondaars van de eerste grootte grote zondaars voor de Heere, dat is: onbeschaamde, vermetele zondaars, zij waren het spreekwoordelijk, vandaar dat wij lezen van hen, die "hun zonde vrij uitspreken gelijk Sodom, en niet verbergen," Jesaja 3:9.

2. Dat sommige zondaren zoveel te erger zijn, omdat zij in een goed land wonen. Zo was het met de Sodomieten, want "dit was de ongerechtigheid van Sodom: hoogmoed zatheid van brood, en overvloedige ledigheid," Ezechiël 16:49, en dit alles werd in de hand gewerkt door

de grote overvloed, die hun land opleverde. Aldus zal de voorspoed van de zotten hen verderven.

3. Dat God dikwijls aan grote zondaars grote overvloed geeft. De onreine Sodomieten wonen in een stad, gelegen in een vruchtbare vlakte, terwijl de gelovige Abram en zijn Godvruchtig gezin in tenten wonen op de kale bergen.

4. Als de ongerechtigheid op het hoogst is is het verderf niet ver meer. Overvloedige zonden zijn stellige voortekenen van naderende oordelen. Nu kan Lots komst om onder de Sodomieten te wonen beschouwd worden:
a. Als een grote zegen voor hen en een middel, dat hen tot bekering kan brengen, want nu hadden zij een profeet in hun midden en een prediker van de gerechtigheid. Indien zij naar hem geluisterd hadden, zij zouden hun leven verbeterd hebben, en zo zou hun verderf zijn voorkomen. God zendt predikers, eer Hij verwoesters zendt, want Hij wil niet dat enigen verloren gaan.
b. Als een grote beproeving voor Lot, die niet slechts bedroefd was door hun boosheid te zien, 2 Petrus 2:7, 8, maar gekweld en vervolgd werd door hen, omdat hij niet wilde doen zoals zij deden. Het is dikwijls het verdrietige lot geweest van Godvruchtige mensen, om onder slechte naburen te moeten leven, "een vreemdeling te zijn in Mesech," Psalm 120:5, en kan niet anders, of het is nog zoveel verdrietiger, indien zij, zoals Lot hier, dit zelf door een onberaden keus over zich hebben gebracht.

Genesis 13:14 - 18
Wij hebben hier een bericht van een genaderijk bezoek, dat God aan Abram bracht ter bevestiging van de belofte aan hem en de zijnen.
Merk op:

I. Wanneer God de belofte hernieuwde en bekrachtigde, nadat Lot van hem gescheiden was, dat is: 1. Nadat de twist voorbij was, want diegenen zijn het best bereid voor de bezoeken van de Goddelijke genade, wier geest kalm en bedaard is en niet verstoord is door enigerlei hartstocht.

2. Het was na Abram's nederige, zelf - verloochenende inschikkelijkheid jegens Lot ter bewaring van de vrede, dat God met dit teken van Zijn gunst tot hem kwam. God zal overvloedige vergoeding schenken in geestelijke vrede voor hetgeen wij verliezen door de vrede met onze naburen te bewaren. Toen Abram aan Lot gewillig de helft van zijn recht aanbood, kwam God en bevestigde het geheel voor hem.

3. Nadat hij het aangename gezelschap van zijn bloedverwant had verloren, door wiens vertrek zijn handen verzwakt waren en zijn hart bedroefd werd, is God met deze goede en troostrijke woorden tot hem gekomen. Gemeenschap met God kan te allen tijde vergoeding bieden voor gebrek aan omgang met onze vrienden. Als onze bloedverwanten van ons gescheiden zijn, is God toch niet van ons gescheiden.

4. Nadat Lot die lieflijke vruchtbare vallei had gekozen, en heen was gegaan om haar in bezit te nemen, uit vrees dat Abram misschien in verzoeking zou komen om hem te benijden en er berouw van te hebben, dat hij hem de keus had gelaten, komt God tot hem en verzekert hem, dat wat hij had aan hem en zijn erfgenamen zou verblijven tot in eeuwigheid, zodat Lot misschien wel het betere land had maar Abram het beste recht er op had. Lot had het paradijs,

dat Abram, hoe anders het nu ook moge schijnen, in werkelijkheid het betere deel had. Zie Job 22:20. God schonk aan Abram Zijn goedkeuring na zijn twist met Lot, zoals de kerken Paulus haar goedkeuring schonken na zijn strijd met Barnabas Handelingen 15:39, 40.

II. De beloften zelf, waarmee God Abram nu vertroost en verrijkt heeft. Hij geeft hem de verzekering van twee dingen: een goed land, en een talrijke nakomelingschap om het te bezitten.
1. Hier is de schenking van een goed land een land, vermaard boven alle andere landen want het zal het Heilige Land zijn, Immanuëls land, dat is het land, waarvan hier gesproken wordt.
a. God toont hier het land aan Abram zoals Hij beloofd had, Hoofdstuk 12:1, en het later aan Mozes van de top van de Pisga getoond heeft. Lot hief zijn ogen op, en hij zag de gehele vlakte van de Jordaan, vers 10, en hij was heengegaan om te bezitten wat hij had gezien. "Kom," zegt God tot Abram, "hef nu uw ogen op, en zie en aanschouw het uwe". Wat God ons heeft te tonen is oneindig beter en meer begerenswaardig dan alles wat de wereld ons kan doen aanschouwen. Het uitzicht van een oog des geloofs is veel rijker en schoner dan dat van een oog van de zinnen. Zij voor wie het hemelse Kanaän bestemd is in de andere wereld, hebben soms door het geloof reeds in hun tegenwoordige staat een troostrijk gezicht er op, want wij zien op hetgeen onzienlijk is als werkelijkheid, al is het dan ook nog op een afstand.
b. Hij verzekert het land aan hem en zijn zaad tot in eeuwigheid vers 15, dat zal Ik u geven, en opnieuw in vers 17, Ik zal het u geven , iedere herhaling van de belofte is een bekrachtiging er van. Aan u en uw zaad, niet aan Lot en zijn zaad, zij moesten hun erfdeel niet hebben in dit land, en daarom heeft Gods voorzienigheid het zo geleid, dat hij eerst van Abram gescheiden zou zijn, en dan zal de schenking aan hem - Abram en zijn zaad bevestigd worden. Aldus doet God dikwijls goed uit kwaad voortkomen, en maakt zonden en dwaasheden van de mensen dienstbaar aan Zijn eigen wijze en heilige raadsbesluiten. Aan u en uw zaad, aan u, om er als vreemdeling in te blijven, aan uw zaad, om er in te wonen en te heersen als eigenaars. Aan u dat is: aan uw zaad. Die schenking aan hem en de zijnen tot in eeuwigheid geeft te kennen dat het een type was van het hemelse Kanaän dat aan het geestelijk zaad van Abram voor eeuwig geschonken wordt, Hebreeën 11:14.
c. Hij stelt er hem in het bezit van, schoon het pas aan zijn nakomelingen door erfrecht zal overgaan, vers 17. "Maak u op, wandel door dit land. Kom, en neem er bezit van, neem er de delen van in ogenschouw, en het zal u blijken beter te zijn, dan toen gij het op een afstand zaagt". God is bereid om aan de erfgenamen van de belofte nog meer overvloedig de onveranderlijkheid te tonen van Zijn verbond en de onschatbare waardij van de verbondszegeningen. "Gaat rondom Sion," Psalm 48:13.

2. Hier is de belofte van een talrijke nakomelingschap om dit goede land te vervullen zodat het nooit verloren zal worden uit gebrek aan erfgenamen, vers 16. Ik zal uw zaad stellen als het zand van de aarde, dat is: "Zij zullen op ongelooflijke wijze toenemen, en allen tezamen genomen zullen zij zo'n grote menigte vormen, dat niemand ze kan tellen." Zo waren zij in Salomo's tijd, 1 Koningen 4:20. Juda nu en Israël waren velen, als zand dat aan de zee is in menigte. Daarvan geeft God hem hier de belofte. God, die in het erfdeel voorziet, voorziet ook in de erfgenamen. Hij, die het Heilige Land bereid heeft, bereidt ook het heilig zaad, Hij, die heerlijkheid geeft, geeft ook genade om voor die heerlijkheid geschikt te maken. Eindelijk. Er wordt ons gezegd wat Abram deed, toen God aldus de belofte aan hem bevestigd had, vers 12.

1. Hij verplaatste zijn tent. God gebood hem door het land te wandelen, dat is: denk er niet aan u er in te vestigen, maar verwacht steeds ongevestigd te blijven, en er door heen te

wandelen naar een beter Kanaän. In onderworpenheid aan Gods wil hierin, verplaatste hij zijn tent, zich schikkende naar de toestand van een pelgrim te zijn.

2. Hij bouwde aldaar een altaar ten teken van zijn erkentelijkheid aan God voor het vriendelijke bezoek, dat Hij hem gebracht had. Als God ons tegenkomt met genaderijke beloften, dan verwacht Hij, dat wij tot Hem zullen gaan met ootmoedige dankzegging.

HOOFDSTUK 14

1 En het geschiedde in de dagen van Amrafel, de koning van Sinear, van Arioch, de koning van Ellasar, van Kedor - Laomer, de koning van Elam, en van Tideal, de koning der volken; 2 Dat zij krijg voerden met Bera, koning van Sodom, en met Birsa, koning van Gomorra, Sinab, koning van Adama, en Semeber, koning van Zeboim, en de koning van Bela, dat is Zoar. 3 Deze allen voegden zich samen in het dal Siddim, dat is de Zoutzee. 4 Twaalf jaren hadden zij Kedor - laomer gediend; maar in het dertiende jaar vielen zij af. 5 Zo kwam Kedor - laomer in het veertiende jaar, en de koningen, die met hem waren, en sloegen de Refaieten in Asteroth - karnaim, en de Zuzieten in Ham, en de Emieten in Schave - kiriathaim; 6 En de Horieten op hun gebergte Seir, tot aan het effen veld van Paran, hetwelk aan de woestijn is. 7 Daarna keerden zij wederom, en kwamen tot En - mispat, dat is Kades, en sloegen al het land der Amalekieten, en ook de Amoriet, die te Hazezon - thamar woonde.

8 Toen toog de koning van Sodom uit, en de koning van Gomorra, en de koning van Adama, en de koning van Zeboim, en de koning van Bela, dat is Zoar; en zij stelden tegen hen slagorden in het dal Siddim, 9 Tegen Kedor - laomer, de koning van Elam, en Tideal, de koning der volken, en Amrafel, de koning van Sinear, en Arioch, de koning van Ellasar; vier koningen tegen vijf. 10 Het dal nu van Siddim was vol lijmputten; en de koningen van Sodom en Gomorra vluchtten, en vielen aldaar; en de overgeblevenen vluchtten naar het gebergte. 11 En zij namen al de have van Sodom en Gomorra, en al hun spijze, en trokken weg. 12 Ook namen zij Lot, de zoon van Abrams broeder, en zijn have, en trokken weg; want hij woonde in Sodom. 13 Toen kwam er een, die ontkomen was, en boodschapte het aan Abram, de Hebreer, die woonachtig was aan de eikenbossen van Mamre, de Amoriet, broeder van Eskol, en broeder van Aner, welke Abrams bondgenoten waren. 14 Als Abram hoorde, dat zijn broeder gevangen was, zo wapende hij zijn onderwezenen, de ingeborenen van zijn huis, driehonderd en achttien, en hij jaagde hen na tot Dan toe. 15 En hij verdeelde zich tegen hen des nachts, hij en zijn knechten, en sloeg ze; en hij jaagde hen na tot Hoba toe, hetwelk is ter linkerhand van Damaskus. 16 En hij bracht alle have weder, en ook Lot zijn broeder en deszelfs have bracht hij weder, als ook de vrouwen, en het volk.

17 En de koning van Sodom toog uit, hem tegemoet (nadat hij wedergekeerd was van het slaan van Kedor - laomer, en van de koningen, die met hem waren), tot het dal Schave, dat is, het dal des konings.

18 En Melchizédek, koning van Salem, bracht voort brood en wijn; en hij was een priester des allerhoogsten Gods. 19 En hij zegende hem, en zeide: Gezegend zij Abram Gode, de Allerhoogste, Die hemel en aarde bezit! 20 En gezegend zij de allerhoogste God, Die uw vijanden in uw hand geleverd heeft! En hij gaf hem de tiende van alles. 21 En de koning van Sodom zeide tot Abram: Geef mij de zielen; maar neem de have voor u. 22 Doch Abram zeide tot de koning van Sodom: Ik heb mijn hand opgeheven tot de HEERE, de allerhoogsten God, Die hemel en aarde bezit; 23 Zo ik van een draad aan tot een schoenriem toe, ja, zo ik van alles, dat het uwe is, iets neme! opdat gij niet zegt: Ik heb Abram rijk gemaakt! 24 Het zij buiten mij; alleen wat de jongelingen verteerd hebben, en het deel dezer mannen, die met mij getogen zijn, Aner, Eskol en Mamre, laat die hun deel nemen!

In de geschiedenis van dit hoofdstuk vinden wij vier dingen

I. Een oorlog met de koning van Sodom en zijne bondgenoten, vers 1 - 11.

II. De gevangenschap van Lot in die oorlog, vers 12.

III. Abram's bevrijding van Lot uit die gevangenschap, en de overwinning, die hij behaald heeft over de veroveraars, vers 13 - 16.

IV. Abram's terugkeer van die krijgstocht vers 17, met een bericht hetgeen toen voorviel:

1. Tussen hem en de koning van Salem, vers 18 - 20.

2. Tussen hem en de koning van Sodom, vers 21 - 24. Zodat wij hier die belofte aan Abram ten dele vervuld zien, dat God zijn naam groot zal maken.

Genesis 14:1 - 12

Wij hebben hier bericht van de eerste oorlog, waarvan wij ooit in de Schrift gelezen hebben, waarvan wij (hoewel. de oorlogen van de volken het voornaamste onderwerp zijn in de

geschiedenis) geen bericht zouden gehad hebben, indien Abram en Lot er niet bij betrokken waren geweest. Betreffende deze oorlog nu hebben wij te letten op:

I. De verschillende oorlogvoerenden. De aanvallers waren vier koningen, twee hunner geen minderen dan de koningen van Sinear en Elam, dat is: Chaldea en Perzië, waarschijnlijk echter niet de vrijmachtige vorsten van deze grote koninkrijken in eigen persoon, maar hetzij beambten onder hen, of liever de hoofden en aanvoerders van sommige koloniën, die uit deze grote volken zijn voortgekomen, zich in de nabijheid van Sodom hadden gevestigd, maar de namen hadden behouden van de landen waaruit zij oorspronkelijk waren. De aangevallenen waren de koningen van vijf steden, die dicht bij elkaar lagen in de vallei van de Jordaan: Sodom, Gomorra, Adama, Zeboim en Zoar. Vier van hen worden genoemd, maar niet de vijfde, de koning van Bela, hetzij omdat hij van veel minder betekenis was, of veel slechter en schandelijker was dan de overige, en dus waard om aan de vergetelheid te worden prijsgegeven.

II. De aanleiding tot die krijg was de opstand van de vijf koningen tegen de regering van Kedor Laomer. Twaalf jaren hadden zij hem gediend. Weinig genot hadden zij van hun vruchtbaar land terwijl zij aldus schatplichtig waren aan een vreemde macht, en hetgeen zij hadden het hun niet konden noemen. Rijke landen zijn een begeerlijke prooi, en onwerkzame, weelderige landen zijn een gemakkelijke prooi voor krachtige, bedrijvige volken. De Sodomieten waren de nakomelingen van Kanaän die Noach een knecht van Sem had genoemd, van wie Elam afstamde, zo spoedig reeds begon die profetie in vervulling te gaan. In het dertiende jaar hun dienstbaarheid moede beginnende te worden, rebelleerden zij, weigerden hun schatting te betalen, en poogden zich het juk van de hals af te werpen, ten einde hun vrijheid te herwinnen. Na enige stilstand om toebereidselen te maken maakte zich Kedor Laomer met zijn bondgenoten op om de rebellen te gaan straffen, en hen geheel ten onder te brengen, en zijn schatting te gaan halen op de punt van zijn zwaard, daar hij haar op geen andere wijze kon verkrijgen. Hoogmoed, geldgierigheid en eerzucht zijn de begeerlijkheden, waaruit krijgen en vechterijen ontstaan. Aan deze onverzadelijke afgoden is het bloed van duizenden geofferd.

III. De voortgang en voorspoed van deze oorlog. De vier koningen verwoestten het omliggende land, en verrijkten zich met de buit er van, vers 5 - 7. Nu zou het verstandig geweest zijn van de koning van Sodom om zich te onderwerpen en om vredesvoorwaarden te vragen, immers hoe kon hij de strijd volhouden met een vijand, die aldus trots was gemaakt door zijn overwinning? Maar hij wilde liever het uiterste wagen dan zich te onderwerpen, en dienovereenkomstig ging het hem, "quos Delis destruet, cos dementat - die God wil verderven, levert Hij over aan dwaasheid."

1. Het leger van de koning van Sodom en zijn bondgenoten werd verslagen, velen van hen, die aan het zwaard waren ontkomen, kwamen om in de lijmputten, vers 10. Aan alle plaatsen, maar in het bijzonder op het oorlogsveld, zijn wij omringd van de dood in allerlei vormen.

2. De steden werden geplunderd, vers 11. Al de have van Sodom, inzonderheid hun voorraad van levensmiddelen, werd door de overwinnaars weggevoerd. Als de mensen de gaven van de milddadige voorzienigheid Gods misbruiken in gulzigheid en overdaad, dan is het rechtvaardig in God, en ook Zijn gewone wijze van doen, om hen door het een of ander oordeel te beroven van hetgeen zij aldus misbruikt hebben, Hoséa 2:8, 9.

3. Lot werd gevangen genomen, vers 12. Onder al de overigen namen zij ook Lot en zijn have. Nu kan Lot hier beschouwd worden:
a. Als delende met zijn naburen in de algemene ramp. Hoewel hij zelf een rechtvaardig man was, en de zoon was van Abram's broeder (waarvan hier uitdrukkelijk nota wordt genomen) geraakte hij toch met al de overigen in deze benauwdheid. "Alle ding wedervaart hun gelijk alle anderen," Prediker 9:2. Ook de besten van de mensen kunnen zich niet beloven van de grootste moeilijkheden in dit leven vrijgesteld te worden, noch onze eigen Godsvrucht, noch onze verwantschap aan hen, die gunstgenoten des hemels zijn, zal ons beveiligen, als Gods oordelen zijn uitgegaan. Menige eerlijke man gaat het te slechter vanwege zijn goddeloze naburen, daarom doen wij wijs met ons van hen af te zonderen, of tenminste met ons van hen te onderscheiden, 2 Corinthiërs 6:17, en ons aldus te verlossen, Openbaring 18:4.
b. Als lijdende door de dwaze keus, die hij gedaan had om zich onder hen te vestigen. Dit wordt duidelijk te kennen gegeven, als er gezegd wordt: Zij namen Lot, de zoon van Abram's broeder, want hij woonde in Sodom. Zo na een bloedverwant van Abram had een metgezel en discipel van Abram moeten wezen, en had bij zijn tenten moeten verblijven, maar als hij verkiest in Sodom te wonen, dan heeft hij het zichzelf te wijten, als hij in Sodoms rampen moet delen. Als wij buiten de weg gaan van onze plicht, dan brengen wij onszelf buiten de bescherming Gods, en dan kunnen wij niet verwachten, dat de keuzen, die wij gedaan hebben door onze lusten, zullen uitlopen op ons welvaren en onze vertroosting. Er wordt inzonderheid melding gemaakt van het nemen van Lots have, die have welke de twist met Abram heeft veroorzaakt en zijn scheiding van hem. Het is rechtvaardig in God om ons de genietingen te ontnemen, door welke wij ons de genieting van Hem hebben laten ontroven.

Genesis 14:13 - 16
Wij hebben hier een bericht van de enige militaire handeling, waarin wij Abraham ooit betrokken vinden, en tot deze krijgsverrichting werd hij gedrongen, niet door gierigheid of eerzucht, maar zuiver en alleen door een beginsel van naastenliefde, hij deed het niet om zich te verrijken, maar om zijn vriend te helpen. Nooit werd een krijgstocht meer eervol ondernomen en ten einde gebracht dan deze krijgstocht van Abram. Hier is:

I. De tijding, die hem gebracht werd van het ongeluk, dat zijn bloedverwant was overkomen. Gods voorzienigheid had het zo geleid, dat hij zich thans niet veraf bevond, zodat hij een dadelijke hulp kon wezen.

1. Hij wordt hier Abram de Hebreeër genoemd dat is: de zoon en volgeling van Heber, in wiens geslacht de belijdenis van de ware godsdienst in deze ontaarde tijd bewaard was gebleven. Abram handelde hierin als een Hebreeër - op een wijze, niet onwaardig de naam en de hoedanigheid van een belijder van de godsdienst.

2. De tijding werd hem gebracht door iemand die ontkomen was. Waarschijnlijk was hij een Sodomiet, en even slecht als de slechtste van hen, maar Abrams betrekking tot Lot kennende en zijn zorg over hem, smeekt hij hem om hulp, en hoopt op een goede uitslag om Lots wil. De slechtste mensen zullen in de dag van hun benauwdheid gaarne aanspraak maken op bekendheid met hen, die wijs en goed zijn, om aldus hun belangstelling te verkrijgen. De rijke man in de hel noemde Abram "vader' en de dwaze maagden richtten een vriendelijk verzoek aan de wijze maagden om een deel van haar olie.

II. Zijn toebereidselen voor deze krijgstocht. De zaak was blijkbaar goed, zijn roeping om er zich in te mengen duidelijk, en daarom wapende hij in allerijl zijn geoefende dienstknechten,

volkomenheid gebracht was, waartoe zij in later en slechter tijden was opgevoerd maar ook onderwezen in de beginselen van de godsdienst, want Abram heeft zijn huis bevolen de weg van de Heere te houden. Dit toont aan dat Abram: 1. Een groot, aanzienlijk man was, die vele dienstknechten had, die van hem afhankelijk waren en door hem gebruikt werden, hetgeen niet slechts zijn kracht en zijn eer was, maar hem ruime gelegenheid gaf om goed te doen hetgeen alles is dat werkelijk schatbaar en begerenswaardig is in grote bezittingen.

2. Een goed man was, die niet alleen zelf God diende, maar allen, die hem omringden, in de dienst van God onderwees. Zij, die aan het hoofd staan van een groot gezin, hebben niet slechts voor vele lichamen te zorgen, maar ook voor vele zielen. Zij, die bevonden willen worden, volgelingen van Abram te zijn, moeten er voor zorgen, dat hun dienstboden onderwezen zijn in de godsdienst.

3. Een wijs man was, want hoewel hij een man van vrede was, heeft hij toch zijn dienstknechten onderricht voor de oorlog, niet wetende hoe nodig het hem zou zijn om hen op de een of andere tijd daarvoor te gebruiken. Hoewel onze heilige godsdienst ons leert vóór vrede te wezen, verbiedt hij ons toch niet om voor de krijg te voorzien.

III. Zijn bondgenoten, die met hem uittogen. Hij bewoog zijn naburen Aner, Eskol en Mamre (met wie hij goede gemeenschap onderhield) om met hem op te trekken. Het was verstandig van hem om aldus zijn eigen troepenmacht door hulptroepen te versterken, en waarschijnlijk achtten zij het voor hen van belang om met hem tegen deze geduchte macht op te rukken, omdat het anders weldra hun beurt zou zijn om tenonder gebracht te worden. Het is onze wijsheid en onze plicht om ons met zoveel achting en welwillendheid jegens anderen te gedragen, dat zij, wanneer de gelegenheid er zich toe voordoet, ook gaarne bereid zijn ons een dienst te bewijzen. Zij, die zich afhankelijk weten van Gods hulp, behoren toch in tijden van nood gebruik te maken van de hulp van mensen als Gods voorzienigheid hun die hulp beschikt, want anders verzoeken zij God.

IV. Zijn kloekmoedigheid en zijn gedrag waren zeer opmerkelijk. De onderneming zelf toonde bijzondere dapperheid, in aanmerking genomen de nadelige positie, waarin hij zich bevond. Wat kon een enkel gezin van landbouwers en schaapherders uitrichten tegen de legerscharen van vier vorsten, die zoeven een grote overwinning behaald hadden? Het was geen overwonnen, maar een zegevierend leger, dat hij ging vervolgen. En het was niet door eigen nood gedrongen, dat hij die stoutmoedige poging waagde, neen, hij werd er toe bewogen door zuivere edelmoedigheid, zodat het, alles wel overwogen, voor zover ik weet, een even groot voorbeeld was van ware dapperheid of kloekmoedigheid, als waarvoor ooit Alexander of Cesar beroemd zijn geworden. De godsdienst strekt om de mensen niet lafhartig, maar waarlijk moedig te maken. De rechtvaardige is stoutmoedig als een leeuw. De ware Christen is de ware held. Er was veel beleid in de leiding van de veldtocht. Abram was geen vreemdeling voor krijgslisten. Hij verdeelde zich, evenals Gideon met zijn kleine bende gedaan heeft, Richteren 7:16, om de vijand van verschillende zijden tegelijk aan te vallen, en aldus zijn weinige manschappen het aanzien te geven van een groot leger. Hij viel hen des nachts aan ten einde hen te verrassen. Een eerlijk beleid is dienstig zowel voor onze eigen veiligheid, als voor onze nuttigheid. Het slangenhoofd (mits het niets met de oude slang van doen heeft) kan zeer goed passen bij het lichaam van een christen, inzonderheid als er het oog van de duif in is, Mattheüs 10:16.

V. Hij had een aanmerkelijk succes, vers 15, 16. Hij versloeg zijn vijanden en redde zijn

een kloekmoedig hart in een goede zaak wagen, zijn onder de bijzondere bescherming van een goede God, en hebben reden om op een goede uitslag te hopen. Bij "de Heere is geen verhindering om te verlossen door velen of door weinigen," 1 Samuel 14:6.
Merk op: 1. Hij redde zijn bloedverwant, tweemaal wordt deze hier Lot zijn broeder, genoemd. De herinnering aan de betrekking tussen hen, beide van nature en door genade, deed hem de kleine twist vergeten, die er tussen hen geweest was, en waarin Lot alles behalve wel met Abram had gehandeld. Met recht zou Abram Lot zijn dwaasheid van met hem te twisten hebben kunnen verwijten, en zijn dwaasheid ook om van hem weg te gaan. Hij zou hem hebben kunnen zeggen, dat hij nu had wat hij verdiend heeft, en het had moeten weten, toen het hem goed ging, opdat het hem zou blijven goed gaan, maar in het liefderijk gemoed van de vrome Abram huist geen wrok, alles is vergeven en vergeten, en hij grijpt deze gelegenheid aan om een sprekend bewijs te leveren van de oprechtheid van zijn verzoening. Wij behoren, als wij de macht er toe hebben, steeds bereid te zijn om hun te hulp te komen, die in nood of benauwdheid zijn inzonderheid onze bloedverwanten en vrienden. "Een broeder wordt in de benauwdheid geboren," Spreuken 17:17. Een vriend in de nood is een ware vriend. Hoewel anderen in hun plicht jegens ons tekort zijn gekomen, moeten wij daarom toch niet weigeren onze plicht aan hen te doen. Sommigen hebben gezegd, dat het hun lichter valt hun vijanden te vergeven dan hun vrienden, maar wij zullen bevinden dat wij verplicht zijn beiden te vergeven, als wij bedenken, niet alleen dat onze God ons, toen wij nog vijanden waren, verzoend heeft, maar ook dat Hij "de overtreding van het overblijfsel Zijner erfenis voorbijgaat,' Micha 7:18.

2. Om Lots wil heeft hij ook de overige gevangenen bevrijd, hoewel zij vreemdelingen voor hem waren, aan wie hij generlei verplichting had, ja hoewel zij Sodomieten waren en grote zondaars tegen de Here, en hij waarschijnlijk Lot alleen door een rantsoen had kunnen bevrijden, heeft hij toch ook de vrouwen, het volk en hun have teruggebracht, vers 16. Als wij er de gelegenheid toe hebben moeten wij goed doen aan alle mensen. Onze liefdadigheid moet uitgebreid zijn, naar de gelegenheid er toe zich voordoet. Overal waar God leven geeft, moeten wij zonder morren of tegenzin zoveel wij kunnen onze hulp verlenen om het te onderhouden. God doet wel aan rechtvaardigen en onrechtvaardigen Mattheüs 5:45, en dat moeten ook wij. Naar deze overwinning, die Abram behaalde over de koningen, schijnt de profeet te verwijzen, Jesaja 41:2. "Wie heeft van de opgang (dat is: van het oosten) die rechtvaardige verwekt, en gemaakt dat hij over koningen heerste?" En sommigen opperen het denkbeeld, dat hij, gelijk hij tevoren reeds recht had op dit land door schenking, er nu ook recht op had door verovering.

Genesis 14:17 - 20
Deze paragraaf begint met de vermelding van de eerbied door de koning van Sodom betoond aan Abram bij zijn terugkeer van het verslaan van de koningen, maar eer hiervan een bijzonder bericht gegeven wordt, wordt de geschiedenis van Melchizédek in het kort verhaald. Hem betreffende, moeten wij opmerken:

I. Wie hij was. Hij was koning van Salem en priester van de allerhoogste (God, en er worden nog andere heerlijke dingen van hem gezegd, Hebreeën 7:1, en verv.

1. De rabbijnen en de meesten van onze rabbijnse schrijvers zijn van mening dat Melchizédek Sem was, de zoon van Noach, die koning en priester was voor zijn afstammelingen, overeenkomstig de patriarchale wijze. Maar dit is helemaal niet waarschijnlijk, want waarom zou dan zijn naam veranderd zijn? En hoe kwam hij gevestigd in Kanaän? 2. Veel christelijke

Jezus, aan Abram in die tijd bekend onder die naam, gelijk Hagar Hem later bij een andere naam noemde, Hoofdstuk 16:13. Hij verscheen hem als een rechtvaardige koning, ter erkenning van een rechtvaardige zaak, en gevende vrede. Het is moeilijk te denken, dat van een bloot mens gezegd zou worden, dat hij is zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtsrekening noch het begin van de dagen, noch einde van het leven Hebreeën 7:3. Van Melchizédek wordt getuigd dat hij leeft en een priester blijft in eeuwigheid, vers 3, 8, ja de apostel verklaart hem van wie deze dingen gezegd worden, onze Heere te zijn, die uit Juda gesproten is, vers 13, 14. Het is ook moeilijk te denken, dat in die tijd enigerlei mens groter was in de dingen van God dan Abram, en dat Christus een priester zou zijn naar de ordening van een bloot mens, en dat enigerlei menselijk priesterschap zover het priesterschap van Aaron zou overtreffen, als dat van Melchizédek het ongetwijfeld overtroffen heeft.

3. Het meest algemene gevoelen is, dat Melchizédek een Kanaänietisch vorst is geweest die in Salem regeerde en er de ware godsdienst onderhield. Maar indien dit zo is waarom komt hij dan alleen hier voor in de geschiedenis van Abram? En waarom Abram dan zijn eigen altaren zou hebben, en niet zou offeren op die van zijn nabuur Melchizédek, die groter was dan hij, schijnt onverklaarbaar. Ds. Gregory van Oxford zegt ons dat de Arabische Catena, die hij als zeer gezaghebbend beschouwt, van Melchizédek dit bericht geeft: Hij was de zoon van Heraclim, de zoon van Peleg, de zoon van Heber, en dat de naam van zijn moeder was Salathiel, de dochter van Gomer, de zoon van Jafeth, de zoon van Noach.

II. Wat hij deed.
1. Hij bracht voort brood en wijn, ter verkwikking van Abram en zijn krijgslieden, en ter gelukwensing met de behaalde overwinning. Dit deed hij als een koning, lerende ons goed te doen en mededeelzaam te zijn, geneigd tot gastvrijheid naar wij er toe instaat zijn, en als voorstellende de geestelijke kracht en vertroosting, die Christus in het verbond van de genade voor ons heeft weggelegd ter onzer verkwikking, als wij vermoeid zijn van onze geestelijke strijd.

2. Als priester van de allerhoogste God zegende hij Abram, hetgeen wij kunnen denken, een grotere verkwikking voor Abram te zijn geweest dan brood en wijn. Aldus heeft God Zijn Zoon Jezus opgewekt hebbende, Hem gezonden om ons te zegenen, als gezaghebbende en die Hij zegent zijn in waarheid gezegend. Christus is naar de hemel gegaan, toen Hij Zijn discipelen zegende, Lukas 24:51, want om dit te doen leeft Hij tot in eeuwigheid.

III. Wat hij zei, vers 19, 20. Twee dingen werden door hem gezegd.
1. Hij zegende Abram voor God, vers 19. Gezegend zij Abram God de Allerhoogste. Let op de titels, die hij hier aan God geeft, en die heerlijk zijn.
a. God, de Allerhoogste, hiermee wordt te kennen gegeven Zijn volstrekte volmaaktheden in zichzelf en Zijn souvereine vrijmacht over alle schepselen, Hij is Koning van de koningen. Het zal een grote hulpe wezen, zowel voor ons geloof als voor onze eerbied in het gebed, om God te beschouwen als God de Allerhoogste, en Hem aldus te noemen.
b. Bezitter van hemel en aarde, dat is: rechtmatige eigenaar en soevereine Heere van alle schepselen, omdat Hij ze gemaakt heeft. Dit duidt Hem aan als een groot God, die grotelijks te prijzen is, en diegenen als een gelukkig volk, die deelhebber in Zijn gunst en liefde.

2. Hij zegende God voor Abram, vers 20 en gezegend zij de allerhoogste God. In al ons bidden moeten wij God loven, en aan al onze Hosanna's moeten wij Hallelujah's paren. Dat zijn de geestelijke offeranden, die wij dagelijks moeten opofferen, en ook bij bijzondere

worden toegeschreven, Exodus 17:15, 1 Samuel 7:10,12 - Richteren 5:1, 2. Kronieken 20:21. In deze toont Hij zich hoger dan onze vijanden, Exodus 18:11, en hoger dan wij, want zonder Hem zouden wij niets kunnen doen. Voor de goedertierenheden aan anderen bewezen, moeten wij evenals voor de onze God dankzegging toebrengen, juichende met hen die juichen. Jezus Christus onze grote Hogepriester, is de Middelaar van onze gebeden en van onze lofzeggingen, en Hij offert niet slechts de onze maar ook de Zijne voor ons. Zie Lukas 10:21.

IV. Wat aan hem gedaan werd. Abram gaf hem de tiende van alles, dat is: van de buit. Dit kan beschouwd worden:
1. Als een vrijwillige gift, aangeboden aan Melchizédek bij wijze van vergelding voor zijn betoonde achting. Zij, die vriendelijkheid ontvangen, moeten ook zelf vriendelijkheid betonen. Dankbaarheid is een van de wetten der natuur.

2. Als een offerande, gewijd aan de allerhoogste God, en daarom aan Melchizédek, Zijn priester, in handen gegeven. Als wij een bijzondere zegen van God ontvangen hebben dan is het voegzaam dat wij door een bijzondere daad van godvruchtige liefdadigheid onze dankbaarheid te kennen geven. God moet uit hetgeen wij bezitten altijd het Zijne ontvangen, inzonderheid als Hij door een bijzondere leiding van Zijn voorzienigheid ons die bezitting of behouden, of vermeerderd heeft. De tiende van ons inkomen is een zeer betamelijke proportie dat voor de eer van God en voor de dienst van Zijn heiligdom afgezonderd moet worden. Aan Jezus Christus, onze grote Melchizédek, moet hulde bewezen worden, door een iegelijk van ons moet Hij nederig erkend worden als onze Koning en Priester, en niet slechts van alles de tiende maar alles wat wij hebben, moet Hem overgegeven worden.

Genesis 14:21 - 24
Wij hebben hier een bericht van hetgeen voorviel tussen Abram en de koning van Sodom, die hem had opgevolgd, die in de oorlog was gesneuveld, vers 10, en zich verplicht achtte aan Abram die eer te bewijzen ter vergelding van de goede diensten, die hij hem bewezen had. Hier is:

I. Het dankbare aanbod van de koning van Sodom aan Abram, vers 21. Geef mij de zielen, maar neem de have voor u. Hij verzoekt om de zielen, dat is: de personen, maar geeft het goed, de have, vrijwillig aan Abram. Waar een recht twijfelachtig en verdeeld is, zal men verstandig doen een schikking te treffen door wederzijdse inwilliging, veeleer dan om er om te twisten. De koning van Sodom had een oorspronkelijk recht zowel op de personen als op de goederen, en het zou een zaak van onderzoek moeten wezen of Abram's recht door zijn redding zijn recht kon tenietdoen en vervangen, ten einde nu alle twist te voorkomen doet de koning van Sodom dit billijk voorstel. De dankbaarheid leert ons diegenen naar ons uiterste vermogen te belonen, die in onze dienst vermoeienissen hebben ondergaan en zich aan gevaar hebben blootgesteld. "Wie dient ooit in de oorlog op eigen bezolding?" 1 Corinthiërs 9:7. Het loon van de soldaten is zuurder verdiend dan dat van andere arbeiders, want zij stellen zich aan levensgevaar bloot.

II. Abram's edelmoedige weigering van dat aanbod. Hij gaf niet slechts de personen weer die uit de hand van hun vijanden gered zijnde Abram tot knechten hadden moeten wezen maar hij gaf ook al de have terug. Van een draad af tot een schoenriem toe wilde hij niets nemen, niets van hetgeen ooit de koning van Sodom of aan een van de zijnen had behoord. Een levend geloof stelt de mens instaat om met heilige minachting op de dingen van deze wereld neer te zien, l Johannes 5:4. Wat zijn alle versierselen en verlustigingen van de zinnen voor iemand,

zelfs geen draad of schoenriem, staat vast, want een tedere consciëntie vreest ook in kleine dingen te overtreden.

1. Abram bekrachtigt dit besluit door een plechtige eed. Ik heb mijn hand opgeheven tot de Heere, dat ik niets zal nemen, vers 22. Let hier op:
a. de titels, die hij aan God geeft: de allerhoogste God, die hemel en aarde bezit, dezelfde, die Melchizédek zoeven had gebruikt, vers 19. Het is goed om van anderen te leren hoe ons spreken omtrent God in te richten, en diegenen na te volgen, die van goddelijke dingen goed spreken. Dit gebruik moeten wij maken van de gesprekken met vrome mensen, wij moeten leren te spreken zoals zij spreken.
b. De plechtigheid, die bij deze eed in acht wordt genomen: ik heb mijn hand opgeheven. Bij het godsdienstig zweren beroepen wij er ons op, dat God onze waarheid en oprechtheid kent, en wij roepen Zijn toorn over ons in, zo wij valselijk zweren, het opheffen van de hand is de betekenis en uitdrukking van die beide zaken.
c. Wat hij gezworen heeft, namelijk, dat hij van de koning van Sodom generlei beloning zal aannemen, was zeer geoorloofd, maar hij was er tevoren niet toe verplicht. Waarschijnlijk heeft Abram, eer hij ten strijde toog, de gelofte gedaan, dat hij zo God hem voorspoedig maakte, ter heerlijkheid Gods en ter ere van zijn belijdenis de zelfverloochening zou betrachten, om niets van de buit voor zich te nemen. De geloften, die wij gedaan hebben, toen wij op een zegen uitgingen, moeten stipt en nauwgezet gehouden worden als wij die zegen verkregen hebben, al zijn zij ook strijdig met ons belang. Als een burger van Sion gezworen heeft, hetzij voor God of voor mensen dan zal hij, al is het "tot zijn schade, toch niet veranderen," Psalm 15:4. Het kan ook wezen, dat Abram, toen hij reden vond om wat hem aangeboden werd af te wijzen dadelijk zijn weigering door een eed bevestigde om verder aandringen te voorkomen. Soms kunnen er goede redenen zijn, waarom wij hetgeen, waarop wij ontwijfelbaar recht hebben, afwijzen, zoals Paulus gedaan heeft, 1 Corinthiërs 8:13, 9:12. Krachtige besluiten zijn nuttig om de kracht van de verzoeking te breken.

2. Hij grondt zijn weigering op een goede reden. Opdat gij niet zegt: ik heb Abram rijk gemaakt, hetgeen een smaad zou werpen:
a. Op de belofte en het verbond Gods, alsof die Abram niet zonder de buit van Sodom konden verrijken.
En: b. Op de godsvrucht en de liefdadigheid van Abram, alsof hij met die gevaarlijke onderneming niets anders op het oog heeft gehad dan zich te verrijken. Wij moeten zeer zorgzaam zijn om aan anderen geen aanleiding te geven om te zeggen wat zij niet behoren te zeggen. Het volk van God moet om der wille van hun eer en goede naam er zich voor wachten om dingen te doen die laag of inhalig schijnen, of naar hebzucht zwemen. Abram kende waarschijnlijk de koning van Sodom als een trots man, die er wel toe instaat was, om later zulk een zaak tot een smaad voor hem te maken, al was dit ook nog zo onredelijk. Als wij met zulke mensen te doen hebben, dan is het ons zeer bijzonder nodig voorzichtig te wezen.

3. Hij beperkt zijn weigering door een dubbele voorwaarde, vers 24. Bij het doen van geloften moeten wij er op bedacht zijn om er de noodzakelijke uitzonderingen aan toe te voegen, opdat wij niet later voor het aangezicht van de engel zeggen, dat het een dwaling was Prediker 5:5. Abram zondert hier uit:
a. Het voedsel van zijn soldaten, terwijl zij het koren dorsten waren zij hun voedsel waardig. Dit kon aan de koning van Sodom geen voorwendsel geven om te zeggen, dat hij Abram rijk heeft gemaakt.
b. Het deel van zijn bondgenoten, laat hen hun deel nemen. Zij, die streng zijn in het beperken

daarnaar ook niet beoordelen. Wij moeten onszelf niet tot maatstaf stellen voor anderen. Een godvruchtige zal zichzelf de vrijheid ontzeggen, die hij aan anderen niet ontzegt, in tegenstelling dus met het doen van de Farizeeën, Mattheüs 23:4. Er was niet dezelfde reden, waarom Aner, Eskol en Mamre zouden afzien van hun recht, die er voor Abram was. Zij beleden niet wat hij beleed, en zij bevonden zich niet, zoals hij, onder de verplichting van een gelofte. Zij hadden de hoop niet, die Abram had, op een deel in de andere wereld, zo laat hen dan in elk geval hun deel nemen van deze wereld.

HOOFDSTUK 15

1 Na deze dingen geschiedde het woord des HEEREN tot Abram in een gezicht, zeggende: Vrees niet, Abram! Ik ben u een Schild, uw Loon zeer groot. 2 Toen zeide Abram: Heere, HEERE! wat zult Gij mij geven, daar ik zonder kinderen heenga en de bezorgr van mijn huis is deze Damaskener Eliezer? 3 Voorts zeide Abram: Zie, mij hebt Gij geen zaad gegeven, en zie, de zoon van mijn huis zal mijn erfgenaam zijn! 4 En ziet, het woord des HEEREN was tot hem, zeggende: Deze zal uw erfgenaam niet zijn; maar die uit uw lijf voortkomen zal, die zal uw erfgenaam zijn. 5 Toen leidde Hij hem uit naar buiten, en zeide: Zie nu op naar de hemel, en tel de sterren, indien gij ze tellen kunt; en Hij zeide tot hem: Zo zal uw zaad zijn! 6 En hij geloofde in de HEERE; en Hij rekende het hem tot gerechtigheid. 7 Voorts zeide Hij tot hem: Ik ben de HEERE, Die u uitgeleid heb uit Ur der Chaldeeën, om u dit land te geven, om dat erfelijk te bezitten.
8 En hij zeide: Heere, HEERE! waarbij zal ik weten, dat ik het erfelijk bezitten zal? 9 En Hij zeide tot hem: Neem Mij een driejarige vaars, en een driejarige geit, en een driejarigen ram, en een tortelduif, en een jonge duif. 10 En hij bracht Hem deze alle, en hij deelde ze middendoor, en hij leide elks deel tegen het andere over; maar het gevogelte deelde hij niet. 11 En het wild gevogelte kwam neder op het aas; maar Abram joeg het weg. 12 En het geschiedde, als de zon was aan het ondergaan, zo viel een diepe slaap op Abram; en ziet, een schrik, en grote duisternis viel op hem. 13 Toen zeide Hij tot Abram: Weet voorzeker, dat uw zaad vreemd zal zijn in een land, dat het hunne niet is, en zij zullen hen dienen, en zij zullen hen verdrukken vierhonderd jaren. 14 Doch Ik zal het volk ook rechten, hetwelk zij zullen dienen; en daarna zullen zij uittrekken met grote have. 15 En gij zult tot uw vaderen gaan met vrede; gij zult in goeden ouderdom begraven worden. 16 En het vierde geslacht zal herwaarts wederkeren; want de ongerechtigheid der Amorieten is tot nog toe niet volkomen. 17 En het geschiedde, dat de zon onderging en het duister werd, en ziet, daar was een rokende oven en vurige fakkel, die tussen die stukken doorging. 18 Ten zelfden dage maakte de HEERE een verbond met Abram, zeggende: Aan uw zaad heb Ik dit land gegeven, van de rivier van Egypte af, tot aan die grote rivier, de rivier Frath: 19 de Keniet, en de Keniziet, en de Kadmoniet, 20 En de Hethiet, en de Fereziet, en de Refaieten, 21 En de Amoriet, en de Kanaäniet, en de Girgaziet, en de Jebusiet.

In dit hoofdstuk hebben wij een plechtige onderhandeling tussen God en Abram betreffende een verbond dat tussen hen opgericht zal worden. In het vorige hoofdstuk hadden wij Abram op het oorlogsveld, strijdende met koningen, hier vinden wij hem op de berg met God, en hoewel hij daar groot scheen, schijnt hij hier, dunkt mij, nog veel groter, die eer hebben de groten van de wereld, maar deze eer hebben al de heiligen. Het verbond, dat tussen God en Abram gevestigd zou worden, was een verbond van beloften, en zo hebben wij hier dan:

I. Een algemene verzekering van Gods vriendelijkheid en welwillendheid voor Abram, vers 1.
II. Een bijzondere bekendmaking van de voornemens van Zijn liefde betreffende hem in twee dingen:
1. Dat Hij hem een talrijk nakomelingschap zal geven, vers 2 - 6.
2. Dat Hij hem Kanaän tot een erfdeel zal geven, vers 7 - 21. Een bezitting zonder erfgenaam, of een erfgenaam zonder bezitting, zou slechts half troostrijk voor Abram zijn geweest. Maar God verzekert hem beide, en hetgeen deze twee zaken: het beloofde zaad en het beloofde land, voor deze grote gelovige tot een wezenlijke vertroosting maakten, was, dat zij beiden typen waren van deze twee onschatbare zegeningen: Christus en de hemel, en wij hebben reden te denken, dat zij als zodanig door Abram beschouwd werden.

Genesis 15:1

Merk hier op:

I. De tijd, wanneer God dit verbond met Abram gemaakt heeft: Na deze dingen.

1. Na die vermaarde daad van edelmoedige liefde, die Abram gedaan heeft door zijn vrienden en naburen te redden uit hun benauwdheid, en wel zonder prijs of geschenk, daarna, na die daad, heeft God hem aldus genadiglijk bezocht. Zij, die gunst betonen aan mensen zullen gunst vinden bij God.
2. Na de overwinning, die hij behaald had over vier koningen. Opdat Abram zich hierdoor niet zou verheffen, of er te veel mee ingenomen zou zijn, komt God tot hem, om hem te zeggen, dat Hij betere dingen voor hem heeft weggelegd. Een gelovige beschouwing van geestelijke zegeningen is een voortreffelijk middel om er ons voor te bewaren al te grote ingenomenheid te hebben met tijdelijke genietingen. De gaven van de gemene voorzienigheid zijn niet te vergelijken met die van de verbondsliefde.

II. De wijze, waarop God met Abram sprak: het woord van de Heere geschiedde tot Abram, dat is: God openbaarde zich en Zijn wil aan Abram in een gezicht, hetgeen Abram in een wakende toestand veronderstelt, en een zichtbare verschijning van de Shechina, of een Merk baar teken van de tegenwoordigheid van de goddelijke heerlijkheid. De methoden van de goddelijke openbaring zijn geschikt naar onze toestand in een wereld van de zinnen.

III. De genaderijke verzekering, die God hem gaf van Zijn gunst.

1. Hij noemde hem bij zijn naam Abram, hetgeen een grote eer voor hem was en zijn naam groot maakte, en ook een grote bemoediging en hulp was voor zijn geloof. Het goede woord van God zal ons goed doen, als het door de Geest tot ons in het bijzonder wordt gesproken en tot ons hart wordt gebracht. Het woord zegt: O allen gij, Jesaja 56:1. De Geest zegt: O gij, die of die.

2. Hij waarschuwt hen tegen onrustigheid: Vrees niet Abram. Abram zou kunnen vrezen dat de vier koningen, die hij verslagen en op de vlucht gedreven had, zich weer zouden verzamelen om hem aan te vallen tot zijn verderf. "Neen", zegt God, "vrees niet. Vrees hun wraak niet, vrees ook de afgunst niet van uw naburen, Ik zal zorg voor u dragen." Waar een groot geloof is, kan toch ook wel velerlei vrees zijn, 2 Corinthiërs 7:6. God neemt kennis van de vrees van Zijn volk, al is die ook nog zo verborgen, en Hij kent hun zielen Psalm 31:8. Het is de wil van God, dat Zijn volk niet toegeeft aan vrees, wat er ook moge gebeuren. Laat de zondaren in Sion bevreesd zijn, maar vrees gij niet, Abram.

3. Hij geeft hem de verzekering van veiligheid en geluk, dat hij voor eeuwig:
a. Zo veilig zal zijn als God hem maken kan. Ik ben u een schild, altijd bij u, voor u zorgende, zie 1 Kronieken 17:24. Hij is niet slechts God van Israël maar een God voor Israël. De gedachte dat God zelf is, en zal zijn, een schild voor Zijn volk, om hen te beveiligen tegen alle verwoestend kwaad een schild, dat voor hen gereed is, een schild om hen heen, moet volstaan om al hun verwarrende, kwellende vrees tot bedaren te brengen.
b. Zo gelukkig als God hem maken kan. Ik zal uw zeer groot loon zijn, niet slechts uw beloner, maar uw loon. Abram had edelmoedig de beloningen geweigerd, die de koning van Sodom hem aangeboden heeft, en nu komt hier God en zegt hem, dat hij daar niets bij zal verliezen. Het loon van gelovige gehoorzaamheid en zelfverloochening is zeer groot, 1 Corinthiërs 2:9. God zelf is de verkoren en beloofde zaligheid van heilige zielen, verkoren in deze wereld, beloofd in een betere wereld. Hij is het deel van hun erve en hun beker. Wij hebben hier de verzekering, gegeven aan Abram, dat hij een talrijk nakomelingschap zal hebben. Wij hebben te letten op:

I. Abram's herhaalde klacht, vers 2, 3. Die klacht was de aanleiding tot de belofte. De grote beproeving, die Abram zwaar drukte was dat hij geen kind had, en deze zijn klacht stortte hij uit voor het aangezicht van de Heere en gaf zijn benauwdheid voor Zijn aangezicht te kennen, Psalm 142:3. Hoewel wij nooit mogen klagen over God, is het ons wel veroorloofd te klagen bij God, uitvoerig te zijn in het noemen van ons verdriet. Het is voor een gedrukt gemoed een verlichting om zich te kunnen uitspreken bij een trouw en medelijdend vriend, zulk een vriend is God, wiens oor immer tot ons geneigd is. Zijn klacht is viervoudig:

1. Dat hij geen kind heeft, vers 3. Zie, mij hebt Gij geen zaad gegeven, niet alleen geen zoon, maar geen zaad Indien hij een dochter had, zou uit haar de beloofde Messias kunnen voortkomen, die het Zaad van de vrouw zou wezen maar hij had zoon noch dochter. Hij schijnt de nadruk te leggen op dit aan mij. Zijn naburen hadden vele kinderen, zijn dienstknechten hadden kinderen, die in zijn huis geboren zijn, "maar", klaagt hij, "mij hebt Gij er geen gegeven", en toch had God hem gezegd, dat hij boven allen bevoorrecht zal zijn. Zij, die als kinderloos aangeschreven zijn, moeten inzien, dat het God is, die hen aldus heeft aangeschreven. Dikwijls onthoudt God aan Zijn eigen kinderen de tijdelijke lieflijkheid en vertroosting, welke Hij overvloedig schenkt aan hen, die vreemdelingen voor Hem zijn.

2. Dat er geen waarschijnlijkheid bestond, dat hij er ooit hebben zou, te kennen gegeven in dit: daar ik zonder kinderen heen ga, of, "ik ga kinderloos, ik kom op jaren, ik ga met rasse schreden bergafwaarts, ja ik ga henen uit de wereld, ik ga de weg van alle vlees." Ik sterf kinderloos is de lezing der LXX. Ik verlaat de wereld, en laat geen kind na." 3. Dat voor het ogenblik zijn dienstknechten hem in de plaats waren van zonen, en dit waarschijnlijk ook voor het vervolg zijn zouden. Zolang hij leefde was Eliezer de Damascener de bezorgr van zijn huis, aan hem droeg hij de zorg op voor zijn gezin en zijn bezitting, die wel getrouw was, doch als een dienstknecht, niet als een zoon. Als hij, Abram, sterft, zal de zoon van zijn huis zijn erfgenaam zijn, en heerschap voeren over alles waarvoor hij gearbeid had, Prediker 2:18, 19, 21. God had hem reeds gezegd, dat Hij hem tot een groot volk zou maken, Hoofdstuk 12:2, en zijn zaad als het stof van de aarde zal wezen, Hoofdst.13:16, maar Hij had hem in onzekerheid gelaten, of het zijn zaad zou wezen, dat uit hem geboren zou worden, of zijn aangenomen zaad, door een zoon van zijn lenden, of slechts door een zoon van zijn huis. "Heer", zegt Abram, indien het slechts een aangenomen zoon is, dan moet het een van mijn dienstknechten zijn, hetgeen een oneer zal wezen voor het beloofde Zaad, dat uit hem zal voortkomen." Terwijl beloofde zegeningen uitgesteld worden, zijn ons ongeduld en ons ongeloof geneigd tot de gevolgtrekking te komen, dat zij hun ontzegd zijn.

4. Dat het ontbreken van een zoon zo groot een droefheid voor hem was, dat er al het lieflijke en troostrijke door weggenomen werd van hetgeen hij bezat. "Heere, wat zult Gij mij geven? Het is alles zo goed als niets voor mij, indien ik geen zoon heb." Indien wij nu veronderstellen:
a. Dat Abram alleen een tijdelijke vertroosting op het oog had, dan was deze klacht zondig. God had in Zijn voorzienigheid hem enige goede dingen gegeven, en nog meer door Zijn belofte, en toch acht Abram dit voor niets, omdat hij geen zoon heeft. Zeer weinig betaamde het de vader van de gelovigen te zeggen: Wat zult Gij mij geven, daar ik zonder kinderen heenga? onmiddellijk nadat God hem gezegd had: Ik ben u een schild, uw loon zeer groot. Diegenen hebben geen rechte waardering van de voordelen, welke voortvloeien uit hun verbondsbetrekking tot God en hun deel aan Hem, die ze geen genoegzame vergoeding achten voor het ontbreken van alle tijdelijke genietingen of vertroostingen, hoe ook genaamd. Maar:
b. Als wij veronderstellen, dat Abram hierin het oog had op het beloofde Zaad, dan was het

had van die grote zegen en een verzekering van zijn betrekking tot de Messias. God had hem reeds aangemoedigd die te verwachten. Hij heeft rijkdom, hij heeft een overwinning behaald in de krijg, hij heeft eer en aanzien, maar zolang hij in het duister wordt gelaten omtrent het voornaamste, is dit alles hem als niets. Eer wij enig troostrijk bewijs hebben van ons deel aan Christus en het nieuwe verbond, moeten wij in niets anders rust of voldoening vinden. "Dit en dat heb ik, maar wat zal het mij baten, als ik Christus loos heenga?"
Toch was de klacht ook zondig in zoverre op de bodem er van enig mistrouwen lag in de belofte, en een moe zijn van het wachten op Gods tijd. Ware gelovigen vinden het soms moeilijk om Gods beloften in overeenstemming te brengen met Zijn voorzienigheid, daar zij soms zo geheel in strijd schijnen met elkaar.

II. Gods genaderijk antwoord op deze klacht. Op het eerste gedeelte van deze klacht geeft God geen onmiddellijk antwoord, vers 2, omdat daar wel ietwat gemelijkheid in was, maar toen hij met wat meer kalmte voortging, vers 3, heeft God hem vriendelijk geantwoord. Als wij dringend aanhouden in het gebed, maar toch met ootmoed en onderworpenheid aan Gods wil bidden, zullen wij niet tevergeefs zoeken.
a. God gaf hem de uitdrukkelijke belofte van een zoon, vers 4. Deze, die in uw huis geboren is, zal uw erfgenaam niet Zijn, zoals gij vreest, maar die uit uw lijf voortkomen zal, die zal uw erfgenaam zijn. God maakt erfgenamen, Hij zegt: "Deze zal niet, en deze zal wel, wat de mensen ook mogen bestemmen of legateren van hun bezittingen, Gods raad zal bestaan.
b. God is dikwijls beter voor ons dan onze vrees het ons doet verwachten, en geeft de zegen, waaraan wij lang gewanhoopt hebben.

2. Om hem door de verrassing nog sterker aan te doen, voerde Hij hem naar buiten, en toonde hem de sterren, (dit visioen had vroeg in de morgen plaats, vóór het aanbreken van de dag) en zei hem: zo zal uw zaad zijn, vers 5.
a. Zo talrijk, voor het ongewapende oog schijnen de sterren ontelbaar te wezen. Abram vreesde, dat hij in het geheel geen kind zou hebben, maar God zegt hem, dat zijn nakomelingen, die uit zijn lenden zullen voortkomen, zo velen zullen wezen, dat zij niet geteld kunnen worden.
b. Zo heerlijk, In glans op de sterren gelijkende, want van hen is de heerlijkheid, Romeinen 9:4. Abram's zaad naar het vlees was als het stof van de aarde Hoofdstuk 13:16, maar zijn geestelijk zaad is als de sterren aan de hemel, niet slechts talloos, maar heerlijk en zeer dierbaar.

III. Abrams vast geloof aan de belofte, die God hem nu schonk, en Gods genadig welbehagen in zijn geloof, vers 6. Hij geloofde in de Heere, dat is: hij geloofde in de waarheid van de gelofte, die God hem nu gedaan had rustende op de onweerstaanbare macht en de onverbreekbare trouw van Hem, die beloofd had, zou Hij, het zeggen en niet doen, of spreken en niet bestendig maken? Zij, die de vertroosting willen hebben van de beloften, moeten met de beloften geloof mengen. Zie hoe de apostel dit geloof van Abram verheerlijkt, en het tot een blijvend voorbeeld stelt Romeinen 4:19 - 21. "Hij was niet verzwakt in geloof, hij heeft aan de belofte van God niet getwijfeld door ongeloof, maar is gesterkt geweest in het geloof, hij was ten volle verzekerd". Moge de Heere zulk een geloof werken in een iegelijk van ons!
Sommigen denken, dat zijn geloven in de Heere niet slechts betrof de Heere belovende, maar ook de beloofde Heere, de Heere Jezus, de Middelaar van het nieuwe verbond. Hij geloofde in Hem, dat is: hij geloofde en omhelsde de goddelijke openbaring Hem betreffende, en verheugde zich Zijn dag te zien, al was die ook nog ver, Johannes 8:56.

IV. God rekende het hem tot gerechtigheid, dat is: op rekening daarvan was hij door God aangenomen, en evenals de overige patriarchen "heeft hij getuigenis bekomen, dat hij rechtvaardig was," Hebreeën 11:4. Dit wordt in het Nieuwe Testament aangevoerd om te bewijzen, dat wij gerechtvaardigd zijn door het geloof, zonder de werken van de wet, Romeinen.4:3, Galaten 3:6, want Abram was aldus gerechtvaardigd, toen hij nog niet besneden was. Indien Abram, die zo rijk was in goede werken, niet door die werken gerechtvaardigd was, maar door het geloof, veel minder kunnen wij, die er zo arm in zijn, er door gerechtvaardigd worden. Dit geloof, dat aan Abram tot rechtvaardigheid was gerekend, had zoeven nog geworsteld met ongeloof, vers 2, en daar het uit die worsteling als overwinnaar te voorschijn kwam, was het aldus gekroond, aldus geëerd. Een vertrouwend, praktisch aannemen van, en steunen op Gods belofte van genade en heerlijkheid, in en door Christus, is hetgeen naar de zin en geest van het nieuwe verbond ons een recht geeft op al de zegeningen, welke in die belofte vervat zijn. Alle gelovigen zijn gerechtvaardigd, zoals Abram het was, en het was zijn geloof, dat hem tot gerechtigheid was gerekend.

Genesis 15:7 - 11
Wij hebben hier de verzekering, gegeven aan Abram, dat het land Kanaän hem ten erfdeel is gegeven.

I. God maakt hem Zijn voornemen hieromtrent bekend, vers 7.
Merk hier op: Abram heeft hieromtrent niet, zoals wegens zijn gebrek aan een kind, een klacht geuit. Zij, die zeker zijn van deel te hebben aan het beloofde Zaad, zullen geen reden zien om te twijfelen aan hun recht op het beloofde land. Indien Christus de onze is, dan is ook de hemel van ons En
Merk ook op, dat, toen hij de vorige belofte geloofde, vers 6, God hem deze heeft verklaard en bevestigd. Aan wie heeft - dat is: gebruikt wat hij heeft - zal meer worden gegeven. Ter zijner bemoediging omtrent de belofte van dit goede land herinnert God hem aan drie dingen.

1. Wat God is in zich zelven: Ik ben de Heere Jehovah , en daarom:
a. "mag Ik het u geven, want Ik ben vrijmachtig Heere van alles en heb het recht om over geheel de aarde te beschikken." b. "Kan Ik het u geven, in weerwil van alle tegenstand van de kinderen van Enak. God belooft nooit meer dan Hij kan volbrengen, zoals de mensen dikwijls doen.
c. "Wil Ik Mijn belofte aan u volbrengen", Jehovah is geen man, dat Hij zou liegen.

2. Wat Hij voor Abram had gedaan: Hij had hem uitgeleid uit Ur van de Chaldeeën, uit het vuur van de Chaldeeën lezen sommigen die tekst, dat is:
a. Uit hun afgoderij, want de Chaldeeën waren vuuraanbidders, of:
b. Uit hun vervolging. De Joodse schrijvers maken melding van een overlevering, volgens welke Abram wegens zijn weigering om afgoden te aanbidden in een vurige oven geworpen werd, en er wonderdadig uit gered was. Maar het is veeleer de plaats van die naam. Daarvan heeft God hem door een krachtige roeping uitgeleid, er hem met vriendelijk, genadig geweld aan ontrukt, als een vuurbrand uit het vuur. Dit was:
Ten eerste: Een bijzondere zegen, "U heb Ik uitgeleid, en anderen er gelaten, duizenden, om er om te komen." God riep hem toen hij nog alleen was Jesaja 51:2.
Ten tweede. Een geestelijke zegen, een zegen voor zijn ziel, een verlossing van zonde en van haar noodlottige gevolgen. Indien God onze ziel redt, dan zal ons niets van hetgeen goed voor ons is ontbreken.
Ten derde. Een nieuwe zegen, onlangs geschonken, en daarom moet die zegen treffend

uitgeleid heb uit Egypte. Ten vierde. Een fundamentele zegen, het begin van de zegeningen, van de zeer bijzondere zegeningen aan Abram, en daarom een onderpand van nog meerdere zegeningen, Jesaja 66:9.
Merk op hoe God er van spreekt, als van hetgeen, waarin Hij roemt: Ik ben de Heere, die u uitgeleid heb. Hij roemt er in, als een daad van macht en van genade, vergelijk Jesaja 29:22, waar Hij er lang daarna nog in roemt. Daarom zegt de Heere, die Abraham verlost heeft, verlost heeft van zonde.

3. Wat Hij nog verder voornemens is voor hem te doen. "Ik heb u hier gebracht, om u dit land te geven om dat erfelijk te bezitten, niet alleen het te bezitten, maar het te bezitten als een erfdeel, hetgeen het lieflijkste en het zekerste recht is." De voorzienigheid Gods heeft verborgen, doch genaderijke doeleinden in al haar onderscheidene beschikkingen voor godvruchtige mensen: wij kunnen de plannen van de voorzienigheid niet begrijpen, voordat de gebeurtenis, dat is de volvoering er van, ze in al haar genade en heerlijkheid voor ons heeft blootgelegd. De grote zaak, die God in al Zijn handelingen met Zijn volk op het oog heeft, is hen veilig naar de hemel te brengen. Zij zijn verkoren tot zaligheid, 2 Thessalonicenzen 2:13, geroepen tot zijn koninkrijk, 1 Thessalonicenzen 2:12. wedergeboren tot de erfenis, 1 Petrus 1:3, 4, en door dit alles er voor bekwaam gemaakt, Colossenzen 1:12, 13, 2 Corinthiërs 4:17.

II. Abram begeert een teken. vers 8. Waarbij zal ik weten, dat ik het erfelijk bezitten zal? Dit kwam niet voort uit wantrouwen in Gods macht of belofte, zoals bij Zacharias, maar hij begeerde dit:

1. Ter versterking en bevestiging van zijn eigen geloof. Hij geloofde, vers 6, maar hier bidt hij: Heere, help mij) tegen mijn ongeloof. Thans geloofde hij, maar hij begeerde een teken om als een schat bewaard te worden tegen een uur van de verzoeking, niet wetende, hoe zijn geloof door de een of andere gebeurtenis geschokt en beproefd kon worden. Wij allen behoeven, en moeten begeren, hulp van de hemel tot bevestiging van ons geloof, en wij moeten gebruik maken van de sacramenten, die ingestelde tekenen zijn voor dat doel. Zie Richteren 6:36 - 40, 2 Koningen 20:8 - 10, . - Jesaja 7:11, 12.

2. Ter bekrachtiging van de belofte aan zijn nakomelingen, opdat ook zij er toe gebracht worden om haar te geloven. Zij, die zelf overtuigd zijn van de waarheid van Gods beloften, moeten begeren dat ook anderen er van overtuigd zullen worden. Johannes zond zijn discipelen tot Christus, niet zozeer voor zijn eigen, als wel voor hun overtuiging Mattheüs 11:2, 3. Kanaän was een type van de hemel. Het is zeer wenselijk om te weten, dat wij het hemelse Kanaän zullen beërven, om bevestigd te worden in ons geloof aan de waarheid en wezenlijkheid van die zaligheid, en dat ons de bewijzen van ons recht er op helderder en duidelijker worden gemaakt.

III. God zegt aan Abram toebereidselen te maken voor een offerande, bedoelende hem daarmee een teken te geven, en dienovereenkomstig maakt Abram toebereidselen, vers 9 - 11. Neem Mij een driejarige vaars, enz. Abram heeft wellicht een buitengewoon teken aan de hemel verwacht, maar God geeft hem een teken op een offer. Zij, die de verzekeringen van Gods gunst willen ontvangen en hun geloof bevestigd willen hebben, moeten gebruik maken van de middelen van de genade, en verwachten er God in te zullen ontmoeten.
Merk op:
1. God bepaalde, dat elk van de dieren, die voor deze dienst gebruikt werden, drie jaren oud moeten zijn omdat zij dan volwassen en in hun kracht zijn. God moet gediend worden met het

2. Wij lezen niet, dat God aan Abram bijzondere aanwijzingen gaf hoe met die dieren en vogelen te handelen, wetende dat hij zo goed bekend was met de wet en de gewoonten omtrent de offeranden, dat hij er geen bijzondere instructies voor nodig had, of misschien waren hem wel instructie gegeven, die hij nauwkeurig opvolgde, hoewel zij niet worden vermeld. Er was hem tenminste te kennen gegeven dat zij toebereid moesten worden voor de plechtigheid van de bekrachtiging van een verbond, en hij was wel bekend met de wijze van ze toe te bereiden.

3. Abram deed wat God hem zei, hoewel hij nog niet wist, hoe deze dingen tot een teken voor hem zouden worden. Dit was niet het eerste voorbeeld van Abrams onbepaalde gehoorzaamheid. Hij deelde de dieren middendoor, overeenkomstig de plechtigheid, gebruikt bij de bevestiging van verbonden, Jeremia 34:18, 19, waar gezegd wordt: zij hadden het kalf in tweeën gehouwen, en waren tussen zijn stukken doorgegaan.

4. Nadat Abram op Gods bevel de toebereidselen gemaakt had, zette hij zich nu om te wachten op het teken, dat God er hem door geven zou, zoals de profeet op zijn wachttoren, Habakuk 2:1. Terwijl Gods verschijning om zijn offer aan te nemen nog toefde, bleef Abram wachten, en door dit toeven werden zijn verwachtingen opgewekt. Toen het wild gevogelte neerkwam op het aas om er op te azen, alsof het gewone en veronachtzaamde dingen waren, joeg Abram het weg, vers 11, gelovende, dat op het einde het gezicht zou spreken en niet liegen. Er moet op onze geestelijke offeranden een zeer waakzaam oog gehouden worden, niets moet toegelaten worden om er op te azen en ze ongeschikt te maken om door God te worden aangenomen. Indien ijdele gedachten, zoals dit wild gevogelte neerkomen op onze offeranden, dan moeten wij ze verjagen, en ze niet toelaten om in ons binnenste te vertoeven, zodat wij de Heere aanhangen, zonder her - en derwaarts getrokken te worden.

Genesis 15:12 - 16
Wij hebben hier een volledige en nauwkeurige ontdekking aan Abram van Gods voornemens met zijn zaad.
Merk op:

I. De tijd, toen God met die ontdekking tot hem kwam: als de zon was aan het ondergaan, omtrent de tijd van het avondoffer, 1 Koningen 18:36, Daniël 9:21. Vroeg in de morgen, voordat de zon nog aan de kim was verschenen, toen de sterren nog fonkelden, had God hem orders gegeven voor de offeranden, vers 5 en wij kunnen veronderstellen, dat voor het bereiden en in orde schikken er van de morgen gebruikt werd. Toen hij dit werk gedaan had, bleef hij er de wacht bij houden, biddende en wachtende tot aan de avond. God houdt Zijn volk dikwijls lang in verwachting van de lieflijkheid en de zegeningen, die Hij voor hen bestemd heeft, en dit is ter bevestiging van hun geloof, maar hoewel de gebedsverhoring en de vervulling van de beloften langzaam komen, zullen zij toch zeker komen, het zal geschieden ten tijde van de avond, dat het licht zal wezen.

II. De toebereidselen tot deze ontdekking:
1. Een diepe slaap viel op Abram, geen gewone slaap door vermoeienis of zorgloosheid maar een goddelijke onmacht, zoals die welke de Heere God op Adam deed vallen, Hoofdstuk 2:21, opdat hij hierdoor geheel ontrukt zijnde aan de Merk bare dingen, geheel en al ingenomen zou zijn door de beschouwing van geestelijke dingen. De deuren van het lichaam waren gesloten, opdat de ziel in afzondering kon wezen en des te vrijer werkzaam zou kunnen

2. Met deze slaap viel ook een schrik en grote duisternis op hem, een plotselinge verandering. Even tevoren zagen wij, hoe hij zich vertroostte met de zegeningen van Gods verbond en in de gemeenschap met God, en nu valt een schrik en grote duisternis op hem. De kinderen van het licht wandelen niet altijd in het licht, maar soms zijn wolken en donkerheid rondom hen. Deze grote duisternis, die schrik en afgrijzen met zich bracht, was bestemd:
a. Om de ziel van Abram te vervullen met ontzag en een heilige eerbied, opdat de gemeenzaamheid, waartoe het Gode behaagd had hem toe te laten, geen minachting zou teweegbrengen. Heilige vreze bereidt de ziel voor heilige blijdschap, de geest van de dienstbaarheid maakt plaats voor de geest van de aanneming. Eerst doorwondt God, en dan heelt Hij " eerst vernedert Hij, en dan heft Hij op. Jesaja 6:5, 6 enz.
b. Om een proef te wezen van de methode van Gods handelingen met zijn zaad, zij moeten eerst in de schrik, het afgrijzen van de duisternis van de Egyptische slavernij zijn, en dan ingaan tot de vreugde en blijdschap van het goede land, en daarom moet hij de voorsmaak hebben van hun lijden, eer hij het vooruitzicht kreeg op hun geluk.
c. Om een aanduiding te zijn van de aard van het bijzonderen verbond, dat God nu met Abram zou aangaan. De Oud - Testamentische bedeling, die gegrond was op dat verbond, was een bedeling van donkerheid en duisternis, 2 Corinthiërs 3:13, van schrik en afgrijzen, Hebreeën 12:18 enz.

III. De voorzegging zelf, verscheidene dingen worden hier voorzegd: 1. De lijdende toestand van Abram's zaad gedurende lange tijd, vers 13. Abram vleide zich niet met de hoop van niets dan eer en voorspoed voor zijn geslacht; nee, hij moet voorzeker weten hetgeen hij zo ongaarne geloofde, dat het beloofde zaad een vervolgd zaad zal wezen. God zendt eerst het ergste, wij moeten eerst lijden en dan heersen. Hij laat ons het ergste weten, voordat het komt, opdat als het komt, het geen verrassing voor ons zijn zal, ons niet onvoorbereid zal overvallen Johannes 16 - 4.
Nu hebben wij hier:
a. De bijzonderheden van hun lijden.
Ten eerste. Zij zullen vreemdelingen zijn. Dat waren zij eerst in Kanaän, Psalm 105:12, en daarna in Egypte, eer zij heren waren in hun eigen land, waren zij vreemdelingen in een vreemd land. De ongerieflijkheden van een ongevestigde toestand maken een gelukkige vestiging des te meer welkom. Zo zijn de erfgenamen van de hemel eerst vreemdelingen op aarde, een land dat het hunne niet is.
Ten tweede. Zij zullen dienstknechten zijn, dat waren zij van de Egyptenaren, Exodus 1:13. Zie hoe datgene, wat het oordeel was over de Kanaänieten, de beproeving en benauwdheid blijkt te zijn van Abram's zaad, zij worden dienstbaar, maar met dit verschil: de Kanaänieten dienen onder een vloek, de Hebreeën onder een zegen, en de oprechten zullen heersen in de morgenstond, Psalm 49:15. Diegenen, die zij dienen, zullen hen verdrukken, zie Exodus 1:11. Zij, die door God gezegend en bemind worden, worden dikwijls zwaar verdrukt door goddeloze mensen, en God voorziet het en neemt er kennis van.
b. De duur van hun lijden, vierhonderd jaren. Deze vervolging begon met bespotting, toen Ismaël, de zoon van een Egyptische, Izaak vervolgde, die naar de geest geboren was, Hoofdstuk 21:9, Galaten 4:29. Zij ging voort met afkeer want voor de Egyptenaren was het een gruwel om brood te eten met de Hebreeën, Hoofdstuk 43:32, en ten laatste ging zij over in moord, de laaghartigste van alle moorden, die van hun pasgeboren kinderen, zodat zij in mindere of meerdere mate 400 jaren geduurd heeft, hoewel niet zolang in de hoogste graad er van. Het was een lange tijd, maar toch een beperkte tijd.

2. Het oordeel over de vijanden van Abram's zaad, vers 14. Doch Ik zal het volk - namelijk de Egyptenaren - ook richten, hetwelk zij zullen dienen. Dit duidt op de plagen, door welke God de Egyptenaren niet alleen noodzaakte Israël vrij te laten, maar hen ook strafte voor de harde behandeling, die zij hun hadden aangedaan. God kan aan vervolgers en verdrukkers wel gedurende lange tijd toelaten Zijn volk te vertreden, maar ten slotte zal Hij toch gewis met hen afrekenen, want Zijn dag komt, Psalm 37:12,13. De straf van de vervolgers is het oordeel over hen, het is rechtvaardig in God en een bijzondere daad van gerechtigheid om verdrukking te vergelden degenen, die Zijn volk verdrukken. Het richten van de vijanden van de kerk is Gods werk. Ik zal richten: God kan het, want Hij is de Heere, Hij zal het, want Hij is de God van Zijn volk, en Hij heeft gezegd: Mijn is de wraak, Ik zal het vergelden. Hem moeten wij het dus overlaten, om het te doen op Zijn tijd en op Zijn wijze.

3. De grote gebeurtenis van de bevrijding van Abrams zaad uit Egypte wordt hier voorzegd: Daarna zullen zij uittrekken met grote have. Hier wordt beloofd:
a. Dat zij losgelaten zullen worden, daarna zullen zij uittrekken, dat is: hetzij nadat zij gedurende 400 jaren verdrukt zullen geweest zijn, als de dagen van hun knechtschap vervuld zullen wezen, dan kunnen zij verlossing verwachten, of nadat de Egyptenaren gericht en geplaagd zullen zijn. Het verderf van de verdrukkers is de verlossing van de verdrukten, zij zullen Gods volk niet laten gaan, voordat zij er toe genoodzaakt zijn.
b. Dat zij verrijkt zullen wezen, zij zullen uittrekken met grote have, dit is vervuld geworden, Exodus 12:35. 36. God heeft er voor gezorgd, dat zij niet slechts een goed land zouden hebben, om er heen te gaan, maar ook een goed fonds om er mede te brengen.

4. Hun gelukkige vestiging in Kanaän, vers 16. Zij zullen niet slechts uittrekken uit Egypte, maar herwaarts wederkeren, herwaarts, naar het land Kanaän, waarin gij u thans bevindt. De afbreking van hun bezit zal geen vernietiging zijn van hun recht, wij moeten de lieflijkheid en de vertroosting niet voor altijd verloren achten, die voor een tijd ophouden. De reden, waarom zij het land van de belofte niet vóór het vierde geslacht in bezit moeten hebben, is dat de ongerechtigheid van de Amorieten tot nog toe niet volkomen is. Israël kan niet in het bezit van Kanaän worden gesteld, voordat de Amorieten uit het bezit gestoten zijn, en zij zijn nu nog niet rijp voor het verderf. De rechtvaardige God heeft bepaald, dat zij niet zullen afgesneden worden, voor zij zolang in de zonde hebben volhard en tot zulk een peil van goddeloosheid zijn gekomen, dat er een evenredige verhouding zal wezen tussen hun zonde en hun verderf, eer het dus daartoe gekomen is, moet het zaad van Abram nog buiten het bezit gehouden worden. De maat van de zonde wordt trapsgewijze gevuld, zij, die onboetvaardig blijven en in hun boze weg volharden, vergaderen zich toorn. De maat van de zonde van sommige mensen wordt langzaam gevuld. De Sodomieten, die grote zondaars waren tegen de Heere, hebben hun maat snel gevuld, dat deden ook de Joden, die in belijdenis dicht bij God waren, maar het duurde lang eer de maat van de ongerechtigheid van de Amorieten gevuld was. Dat is de reden van de voorspoed van slechte mensen, de mate van hun ongerechtigheid is nog niet volkomen. De goddelozen leven, worden oud, ja worden geweldig in vermogen, terwijl God hun geweld weglegt voor hun kinderen, Job 21:7, 19. Zie Mattheüs 23:32, Deuteronomium 32:34.

5. Abrams vreedzaam, rustig sterven en zijn begrafenis, eer deze gebeurtenissen zouden plaatshebben, vers 15. Hij zal het niet beleven, dat het goede land in het bezit is van zijn geslacht, gelijk hij er als vreemdeling in geleefd heeft, zo zal hij er ook als vreemdeling in sterven, maar hij zal ook evenmin het ongeluk beleven, dat over zijn zaad komen zal, en nog veel minder er in delen. Dit is beloofd aan Josia, 2 Koningen 22:20. Godvruchtige mensen

worden soms hogelijk bevoorrecht door weggenomen te worden voor het kwaad Jesaja 57:1. Laat het voor Abram genoeg zijn, dat hij, wat hem aangaat,
a. Tot zijn vaderen zal gaan met vrede. Zelfs de vrienden en gunstgenoten van de hemel zijn niet vrijgesteld van de dood, zijn wij meerder dan onze vader Abraham die gestorven is? Johannes 8:53. Godvruchtige mensen sterven gewillig, zij worden niet gehaald, zij worden niet gedwongen, zij gaan, hun ziel wordt niet van hen afgeëist zoals van hem, van wie gesproken wordt in Lukas 12:20, maar blijmoedig overgegeven, zij zouden niet altijd willen leven. Bij het sterven gaan wij tot onze vaderen, tot al onze vaderen, die ons zijn voorgegaan naar de staat van de doden, Job 21:32, 33, tot onze godvruchtige vaderen, die ons zijn voorgegaan naar de staat van de gezaligden, Hebreeën 12:23. De eerste gedachte helpt om de verschrikking van de dood voor ons weg te nemen, de tweede legt er vertroosting in. Als een godvruchtige sterft, sterft hij met vrede. Indien de weg godsvrucht is, is het einde vrede, Psalm 37:37. Uitwendige vrede, tot het laatste toe, is aan Abram beloofd, vrede en waarheid in zijn dagen, wat er later ook moge wezen of komen, 2 Koningen 20:19. Vrede met God, eeuwige vrede, is verzekerd al het zaad.
b. Dat hij in goede ouderdom begraven zal worden. Misschien wordt hier, waar het land Kanaän hem beloofd is, melding gemaakt van zijn begrafenis, omdat een begraafplaats zijn eerste bezitting er in was. Hij zal niet slechts in vrede sterven maar in ere sterven, en op betamelijke wijze begraven worden, niet slechts sterven in vrede, maar te zijner tijd, Job 5:25, 26. Een hoge leeftijd is een zegen, die beloofd is in het vijfde gebod, hij is lieflijk aan de natuur en een grote gelegenheid om nuttig te zijn, inzonderheid als het een goede ouderdom is. Men kan van een goede ouderdom spreken bij hen.
Ten eerste, die oud en gezond zijn, niet belast en bezwaard met kwalen en gebreken, waardoor men het leven moede wordt.
Ten tweede. Bij hen, die oud en heilig zijn, oude discipelen, Handelingen 21:16, van wie grijsheid een sierlijke kroon is, die op de weg van de gerechtigheid wordt gevonden, Spreuken 16:31, oud en nuttig, oud en een voorbeeld van godsvrucht, deze hebben in werkelijkheid een goeden ouderdom.

Genesis 15:17 - 21
Hier is:

I. Het verbond bekrachtigd, vers 17, het teken, door Abram begeerd, werd hem eindelijk gegeven, toen de zon was ondergegaan, zodat het duister was, want het was een duistere toebedeling.

1. De rokende oven betekende de verdrukking van zijn zaad in Egypte, zij waren toen in de ijzeroven, Deuteronomium 4:20, in de smeltkroes van de ellende, Jesaja 48:10, arbeidende in het vuur. Zij waren er in de rook, hun ogen werden er door verduisterd, zodat zij het einde van hun benauwdheid niet zien konden en zij zich hoegenaamd niet konden voorstellen wat God met hen doen zou, wolken en donkerheid waren rondom hen.

2. De brandende lamp wijst op vertroosting in deze beproeving, en God toonde haar aan Abram op de zelfde tijd, dat Hij hem de rokende oven toonde.
a. Licht duidt bevrijding aan uit de oven, hun verlossing was als een lamp, een fakkel, die brandt, Jesaja 62:1. Toen God neer kwam om hen te verlossen verscheen Hij in een braambos, dat brandde doch niet werd verteerd, Exodus 3:2.
b. De lamp of fakkel duidt richting of leiding aan in de rook, Gods woord was hun lamp, ook dit woord aan Abram was dit, het was een licht, schijnende in een duistere plaats, die

brandende fakkel was wellicht reeds een voorstelling van de wolk - en vuurkolom, die hen uit Egypte leidde, en waarin God was.
c. De brandende fakkel duidt op het verderf van hun vijanden, die hen zolang in de oven hadden gehouden, zie Zacharia 12:6. Dezelfde wolk, die de Israëlieten verlichtte en vertroostte, benauwde en verbrandde de Egyptenaren.

3. Het doorgaan daarvan tussen de stukken was de bevestiging van het verbond, dat God nu met hem maakte, opdat hij een sterke vertroosting zou hebben, ten volle overtuigd zijnde, dat God hetgeen Hij beloofde gewis zou volbrengen. Het is waarschijnlijk, dat deze oven en fakkel, die tussen de stukken doorgingen, ze hebben verbrand en verteerd, en aldus de offerande hebben voltooid en Gods aanneming er van hebben betuigd, zoals die van het offer van Gideon Richteren 6:21. die van Manoach, Richteren 13:19, 20, en die van Salomo, 2 Kronieken 7:1. Zo geeft dit dan te kennen:
a. Dat Gods verbonden met de mens gemaakt worden met offerande, Psalm 50:5, door Christus, het grote offer, geen overeenkomst zonder verzoening.
b. Gods aanneming van onze geestelijke offeranden is een teken ten goede en een onderpand voor nog verdere gunstbewijzen, Zie Richteren 13:23. En als Hij een heilig vuur van godsvrucht en liefde tot Zijn dienst ontsteekt in onze ziel, dan kunnen wij hieraan weten, dat Hij onze offeranden aanneemt.

II. Het verbond herhaald en verklaard, vers 18. Op die zelfde dag, die nooit te vergeten dag, maakte de Heere een verbond met Abram dat is: gaf Hij aan Abram een belofte, zeggende: Uw zaad heb Ik dit land gegeven. Hier is: 1. Een herhaling van de toezegging. Tevoren had Hij gezegd: Uw zaad zal Ik dit land geven, Hoofdstuk 12:7, 13:15. Maar hier zegt Hij: Ik heb het gegeven, dat is:
a. Ik heb er de belofte van gegeven, de handvest is verzegeld en overhandigd, en kan niet teniet gedaan worden. Gods beloften zijn Gods gaven of schenkingen, en moeten aldus gerekend worden.
b. Ter bestemder tijd is de bezitting even vast en zeker, alsof zij hun nu reeds overgegeven was. Wat God beloofd heeft is even zeker, alsof het reeds geschied was, vandaar dat er gezegd wordt "die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige ieven," Johannes 3:36, want hij kan even zeker wezen van de hemel alsof hij er nu reeds was.

2. Een herhaling en opsomming van de bijzonderheden van de schenking, zoals dit gebruikelijk is bij de schenking van landen. Hij duidt in bijzonderheden de grenzen aan van dat land, vers 18. En tot grotere zekerheid nog maakt Hij, zoals gewoonlijk in zulke gevallen, melding van hen, die er thans de leenbezitters van zijn. Van tien verschillende volken of stammen wordt hier gesproken, vers 19 - 21, die uitgeworpen moeten worden, om voor het zaad van Abram plaats te maken. Zij kwamen nog niet in het bezit van al die landen, toen God hen in Kanaän bracht. In Numeri 34:2, 3 enz. zijn er veel engere grenzen van vastgesteld, maar:
a. In de tijd van David en Salomo strekte zich hun rechtsgebied tot aan het uiterste van deze grenzen uit, 2 Kronieken 9:26.
b. Het was hun eigen schuld, dat zij niet eerder en langer in het bezit van al die landen waren. Zij verbeurden hun recht er op door hun zonden en door hun eigen laksheid en lafheid hebben zij zich buiten het bezit er van gehouden.

3. Het geschonken land wordt hier tot aan zijn uiterste grenzen aangeduid, omdat het een type moest wezen van de hemelse erfenis, waar plaats genoeg is, in het huis van onze Vader zijn

hun veeljarig bezit geen hinderpalen zullen zijn voor de vervulling van de belofte ter bestemder tijd, en ter grootmaking van Gods liefde voor Abram en zijn zaad, waardoor Hij aan die een natie de bezitting heeft gegeven van vele volken, zo kostelijk waren zij in Zijn ogen, en zo verheerlijkt, Jesaja 43:4.

HOOFDSTUK 16

1 Doch Sarai, Abrams huisvrouw, baarde hem niet; en zij had een Egyptische dienstmaagd, welker naam was Hagar. 2 Zo zeide Sarai tot Abram: Zie toch, de HEERE heeft mij toegesloten, dat ik niet bare; ga toch in tot mijn dienstmaagd, misschien zal ik uit haar gebouwd worden. En Abram hoorde naar de stem van Sarai. 3 Zo nam Sarai, Abrams huisvrouw, de Egyptische Hagar, haar dienstmaagd, ten einde van tien jaren, welke Abram in het land Kanaän gewoond had, en zij gaf haar aan Abram, haar man, hem tot een vrouw. 4 En hij ging in tot Hagar, en zij ontving. Als zij nu zag, dat zij ontvangen had, zo werd haar vrouw veracht in haar ogen. 5 Toen zeide Sarai tot Abram: Mijn ongelijk is op u; ik heb mijn dienstmaagd in uw schoot gegeven; nu zij ziet, dat zij ontvangen heeft, zo ben ik veracht in haar ogen; de HEERE rechte tussen mij en tussen u! 6 En Abram zeide tot Sarai: Zie uw dienstmaagd is in uw hand; doe haar, wat goed is in uw ogen. En Sarai vernederde haar, en zij vluchtte van haar aangezicht.

7 En de Engel des HEEREN vond haar aan een waterfontein in de woestijn, aan de fontein op de weg van Sur. 8 En hij zeide: Hagar, gij, dienstmaagd van Sarai! van waar komt gij, en waar zult gij heengaan? En zij zeide: Ik ben vluchtende van het aangezicht mijner vrouw Sarai! 9 Toen zeide de Engel des HEEREN tot haar: Keer weder tot uw vrouw, en verneder u onder haar handen. 10 Voorts zeide de Engel des HEEREN tot haar: Ik zal uw zaad grotelijks vermenigvuldigen, zodat het vanwege de menigte niet zal geteld worden. 11 Ook zeide des HEEREN Engel tot haar: Zie, gij zijt zwanger, en zult een zoon baren, en gij zult zijn naam Ismaël noemen, omdat de HEERE uw verdrukking aangehoord heeft. 12 En hij zal een woudezel van een mens zijn; zijn hand zal tegen allen zijn, en de hand van allen tegen hem; en hij zal wonen voor het aangezicht van al zijn broederen.

13 En zij noemde de Naam des HEEREN, Die tot haar sprak: Gij, God des aanziens! want zij zeide: Heb ik ook hier gezien naar Dien, Die mij aanziet? 14 Daarom noemde men dien put, de put Lachai - roi; ziet, hij is tussen Kades en tussen Bered. 15 En Hagar baarde Abram een zoon; en Abram noemde de naam zijns zoons, die Hagar gebaard had, Ismaël. 16 En Abram was zes en tachtig jaren oud, toen Hagar Ismaël aan Abram baarde.

Hagar is de persoon, die het meest betrokken is in de geschiedenis van dit hoofdstuk, zij is een geringe Egyptische vrouw, van wie naam en geschiedenis nooit tot ons gekomen zouden zijn, indien God in Zijn voorzienigheid haar niet in het gezin van Abram had gebracht. Waarschijnlijk was zij een van de dienstmaagden, die de koning van Egypte onder andere geschenken aan Abram gegeven had, Hoofdstuk 12:16. Over haar hebben wij in dit hoofdstuk vier dingen:

I. Haar huwelijk met Abram haar meester, vers 1 - 3.
II. Haar onbetamelijk gedrag jegens Sara, haar meesteres, vers 4 - 6.
III. Haar gesprek met een engel, die haar op haar vlucht tegenkwam, vers 7 - 14.
IV. Haar verlossing van een zoon, vers 15, 16.

Genesis 16:1 - 3

Wij hebben hier het huwelijk van Abram met Hagar, die zijn ondergeschikte vrouw of bijwijf was. Hij kan hierin wel enigszins verontschuldigd, maar toch niet gerechtvaardigd worden, want van de beginne is het zo niet geweest, en toen het wèl zo was, schijnt het voortgekomen te zijn uit een overmatige begeerte om hun gezinnen te bouwen, ten einde de wereld en de kerk spoediger te bevolken. Zo moet het nu niet zijn. Christus heeft die zaak teruggebracht tot de oorspronkelijke instelling, en laat de huwelijksband slechts toe tussen één man en één vrouw.

I. Die nu dit huwelijk tot stand had gebracht (wie zou het kunnen denken?) was Sarai zelf. Zij zei tot Abram: Ga toch in tot mijn dienstmaagd, vers 2. Het is Satans listig beleid om de verzoeking tot ons te laten komen door onze naaste en dierbaarste bloedverwanten of door

gevaarlijkst, als zij ons gebracht wordt door een hand, van wie wij dit het minst verwachten, daarom zullen wij wijs handelen door acht te geven, niet zozeer op wie spreekt, als wel op wat gesproken wordt.

2. Gods geboden gaan veel meer met ons welzijn en onze eer te rade dan onze bedenksels er mee te rade gaan. Het zou veel meer in Sarai's belang zijn geweest, dat Abram zich aan Gods wet had gehouden, dan zich te laten leiden door haar dwaze plannen, maar wij handelen dikwijls in ons eigen nadeel.

II. De beweegreden was Sarai's onvruchtbaarheid.

1. Sarai baarde Abram geen kinderen. Zij was zeer schoon, Hoofdstuk 12:14. Zij was een aangename, plichtsgetrouwe huisvrouw, een deelgenote van haar man in zijn grote bezittingen, en toch kinderloos aangeschreven. God deelt Zijn gaven duidelijk uit, ons beladende met Zijn weldaden, maar er ons niet mee overladende, er wordt ons het een of andere kruis gezonden als tegenwicht van grote genietingen. De zegen van kinderen wordt dikwijls gegeven aan de armen en onthouden aan de rijken, gegeven aan de goddelozen en onthouden aan Godvruchtigen, hoewel de rijken hun het meest kunnen nalaten, en de Godvruchtigen het meest zorg zouden dragen voor hun opvoeding. God handelt hierin naar Zijn welgevallen.

2. Zij erkende Gods voorzienigheid in deze beproeving: De Heere heeft mij toegesloten, dat ik niet zou baren. Zoals, waar kinderen zijn, God het is, die ze geeft, Hoofdstuk 33:5, zo is waar zij ontbreken, Hij het, die ze weert, Hoofdstuk 30:2. Dit kwaad is van de Heere. Het past ons dit te erkennen, opdat wij het dragen en er ons voordeel mee doen, als een beproeving die Hij om wijze en heilige doeleinden over ons laat komen.

3. Zij gebruikte dit als een beweegreden bij Abram om hem zijn dienstmaagd te doen huwen, en die beweegreden heeft hem overwonnen. Als ons hart al te veel haakt naar aards genot, dan zullen wij er licht toe overgaan om slinkse middelen te gebruiken ten einde het te verkrijgen, ongeregelde begeerten brengen gewoonlijk onregelmatige pogingen teweeg om ze te bevredigen, indien onze wensen niet onderworpen gehouden worden aan Gods voorzienigheid, dan zal ons werken en streven nauwelijks onder bedwang van Zijn geboden gehouden worden. Het is uit gebrek aan een vast betrouwen op Gods belofte en een geduldig verbeiden van Gods tijd, dat wij buiten de weg van onze plicht gaan om naar de verwachte zegen te grijpen, "wie gelooft, die zal niet haasten."

4. Abrams toestemming in Sarai's voorstel kwam, naar wij reden hebben te geloven, voort uit zijn vurig verlangen naar het beloofde Zaad waarop het verbond zou overgaan. God had hem gezegd, dat zijn erfgenaam een zoon zou wezen, die uit zijn lijf zou voortkomen, maar Hij had hem nog niet gezegd, dat het een zoon zou wezen bij Sarai. "Waarom dan niet Hagar," dacht hij, nu Sarai het zelf voorstelde? Snode verzoekingen kunnen onder een zeer schoon voorwendsel tot ons komen en zeer aannemelijk schijnen. Gelijk vleselijke wijsheid vooruitloopt op Gods tijd van genade, zo voert zij ons ook buiten Gods weg. Dit zou gelukkig voorkomen kunnen worden, als wij God om raad wilden vragen door Zijn woord en door het gebed, voor wij iets ondernemen dat van gewicht en verdacht is. Hierin is Abram tekort gekomen, hij huwde zonder Gods toestemming. Dit gevoelen was niet uit Hem, die hem riep.

Genesis 16:4 - 6
Wij hebben hier de onmiddellijke slechte gevolgen van Abrams ongelukkig huwelijk met Hagar, snel heeft het veel kwaad veroorzaakt. Indien wij niet wèl doen, liggen zowel zonde als moeite en verdriet aan de deur, en de schuld en smart, die er voor ons op volgen als wij uit de weg gaan voor onze plicht, hebben wij aan onszelf te wijten. Zie er een voorbeeld van in deze geschiedenis.

I. Sarai wordt veracht, en hierdoor tot toorn geprikkeld, vers 4. Niet zodra bemerkte Hagar dat zij zwanger was van haar meester, of zij ziet met minachting op haar meesteres, verwijt haar misschien haar onvruchtbaarheid, juicht en triomfeert over haar, om haar te vergrimmen, zoals 1 Samuel 1:6, en beroemt zich op het vooruitzicht van aan Abram een erfgenaam te geven voor het goede land en voor de belofte. Zij vindt zich nu een betere vrouw dan Sarai, meer begunstigd door de hemel, en waarschijnlijk nu ook meer bemind door Abram en daarom zal zij niet voortgaan zoals tot nu toe. Als personen van een lage, slaafse geest bevorderd worden, hetzij door God of de mens, worden zij allicht hoogmoedig en onbeschoft, en vergeten dan hun plaats en hun oorsprong. Zie Spreuken 29:21, 30:21 - 23. - Het is moeilijk om eer en aanzien op de rechte wijze te dragen.

2. Wij lijden rechtvaardig door hen, aan wie wij op zondige wijze hebben toegegeven en het is rechtvaardig van God om diegenen tot werktuigen te maken van ons verdriet, die wij tot werktuigen hebben gemaakt van onze zonde en ons te verstrikken in onze eigen boze beraadslaging. Deze steen zal terugkeren op hem, die hem wentelt.

II. Abram kan niet rustig zijn zolang Sarai verdrietig en uit haar humeur is. Zij spreekt hem aan met heftigheid, en is daarbij zeer onrechtvaardig, zij geeft hem de schuld van de haar aangedane belediging, vers 5. Mijn ongelijk is op u, met zeer onredelijke naijver hem verdenkende, dat hij Hagar had gesteund in haar onbeschoftheid, en als iemand, die niet wil horen naar hetgeen Abram te zeggen had om haar vergissing aan te tonen en zich te verontschuldigen, doet zij roekeloos een beroep op God: de Heere richte tussen mij en tussen u alsof Abram geweigerd had haar recht te doen. Zo gebeurt het, dat Sarai in haar drift als een der zottinnen spreekt. Het is een ongerijmdheid, waaraan driftige lieden zich dikwijls schuldig maken, dat zij anderen verwijten hetgeen hun eigen schuld is. Sarai kon niet anders dan erkennen, dat zij haar dienstmaagd aan Abram had gegeven, en toch roept zij: Mijn ongelijk is op u, terwijl zij had moeten zeggen: Welk een zottin was ik om te doen wat ik gedaan heb! Het is nooit een wijs gezegde, dat door hoogmoed en toorn is ingegeven, als de hartstocht op de troon is, is het verstand, de rede, buiten de deur, en wordt dan noch gehoord noch gesproken. Diegenen hebben niet altijd gelijk, die het luidst en het ijverigst zijn in hun beroep op God, roekeloze verwensingen zijn gewoonlijk blijken van schuld en van een slechte zaak.

III. Hagar wordt vernederd en er toe gedreven om het huis te verlaten, vers 6. Wij moeten hier letten op:
1. Abram’s zachtmoedigheid, waarmee hij de zaak van de dienstmaagd Sarai in handen geeft want haar kwam het toe dit deel van de zaken van het huis te besturen. Uwe dienstmaagd is in uwe hand. Hoewel zij zijn vrouw was wilde hij haar toch niet steunen in iets, dat onbeleefd en oneerbiedig was tegenover Sarai voor wie hij dezelfde genegenheid bleef koesteren die hij altijd voor haar gehad heeft. Zij, die vrede en liefde willen bewaren, moeten op harde beschuldigingen een zacht antwoord geven, echtgenoten inzonderheid moeten het samen eens worden, en trachten niet beide tegelijk toornig te zijn, "toegeven, of zachtzinnigheid, stilt grote zonden," Prediker 10:4, zie ook Spreuken 15:1.

2. Sarai's hartstocht wil wraak op Hagar. Zij vernederde haar, door haar niet slechts haar gewone plaats aan te wijzen en haar het gewone werk te laten doen als een dienstmaagd, maar haar waarschijnlijk laten dienen met hardheid. God neemt kennis van en is misnoegd over, de harde behandeling, die hardvochtige meesters hun dienstboden laten ondergaan, zij behoren de dreiging na te laten, en met Job te denken: "Heeft niet Hij, die mij maakte, hem ook gemaakt? Job 31:15.

3. Hagars hoogmoed kan dit niet dragen haar trots hart is ongeduldig geworden onder bestraffing, zij vluchtte van haar aangezicht. Zij ontweek niet slechts haar toorn voor het ogenblik, zoals David Sauls toorn ontweek, maar zij verliet haar dienst en liep weg van het huis vergetende:
a. Welk een onrecht zij hierdoor deed aan haar meesteres, van wie zij de dienstmaagd was, en aan haar meester, van wie zij de vrouw was. Hoogmoed zal ternauwernood door enige band van plicht ten onder worden gehouden, ja niet door velen.
b. Dat zij zelf de toorn van haar meesteres had uitgelokt door haar te verachten. Zij, die lijden door hun eigen schuld, behoren hun lijden geduldig te dragen, 1 Petrus 2:20.

Genesis 16:7 - 9
Hier wordt voor het eerst in de Schrift melding gemaakt van het verschijnen van een engel. "Hagar was een type van de wet, die door leiding van de engelen gegeven is, maar de toekomende wereld is niet aan de engelen onderworpen," Hebreeën 2:5.
Merk op:

I. Hoe de engel haar weerhield in haar vlucht vers 7. Het schijnt dat zij de weg naar haar eigen land had ingeslagen, want zij was op de weg naar Sur, in de richting van Egypte. Het zou goed zijn indien onze beproevingen ons aan ons eigen vaderland, het betere land, deden denken. Maar Hagar was nu buiten haar plaats, buiten de weg van haar plicht, en er nog verder van weg dwalende, toen de engel haar vond. Het is een grote zegen om tegengehouden te worden op een weg van zonde, hetzij door ons eigen geweten, of door de leiding van Gods voorzienigheid. God laat hen, die buiten de weg zijn, voor een tijd omdwalen, opdat zij, als zij hun dwaasheid inzien en tot het besef komen van het verlies, dat zij er zich door berokkend hebben, des te meer geneigd zullen zijn om terug te keren. Hagar werd niet tegengehouden, vóór zij in de woestijn was en vermoeid neerzat blij met het heldere water, waarmee zij zich kon verfrissen en verkwikken. God brengt ons in de woestijn, en daar ontmoet Hij ons, Hoséa 2:13.

II. Hoe hij haar ondervroeg, vers 8. Hij noemde haar: Hagar, dienstmaagd van Sarai.

1. Als een bestraffing van haar hoogmoed. Hoewel zij Abram's vrouw was, en als zodanig verplicht om terug te keren, noemt hij haar dienstmaagd van Sarai, om haar te verootmoedigen. Hoewel de beleefdheid ons leert anderen bij hun hoogste titel te noemen, leren ons ootmoed en wijsheid om onszelf bij onze geringste naam of titel te noemen.

2. Als een bestraffing van haar vlucht. Sarai's dienstmaagd behoort in Sarai's tent te zijn, niet ronddwalende in de woestijn en heen en weer drentelende bij een waterfontein. Het is goed voor ons om dikwijls te bedenken wat onze plaats en betrekking is. Zie Prediker 10:4. Nu waren de vragen, die de engel tot haar richt:
a. gepast en zeer voegzaam, Vanwaar komt gij Bedenk, dat gij wegloopt, zowel van uw plicht als van de voorrechten, die gij in Abram's tent hebt genoten. Het is een groot voorrecht om in

voorrecht hebben maar bij de minste aanleiding gans bereid zijn het te verlaten. Waar zult gij heengaan? Gij zult u in zonde gaan begeven in Egypte. (Indien zij terugkeert naar dat volk, dan zal zij terugkeren naar hun goden) "En gij gaat u in de woestijn, door welke gij moet reizen, in gevaar begeven", Deuteronomium 8:15. Zij, die God en hun plicht verlaten, zouden wèl doen door te bedenken, niet alleen vanwaar zij gevallen zijn, maar ook waartoe zij zullen vervallen. Zie Jeremia 2:18. "Wat hebt gij (evenals Hagar) te doen met de weg van Egypte?" Johannes 6:68.
b. Haar antwoord was oprecht en een eerlijke bekentenis, waarin zij haar fout erkent van haar meesteres te vluchten, en haar toch ook verontschuldigt, daar zij zegt te vluchten voor het aangezicht, of het ongenoegen, van haar meesteres. Kinderen en dienstboden moeten met toegevendheid en zachtheid worden behandeld, opdat wij hen er niet toe brengen iets onregelmatige te doen, waardoor wij dan medeplichtig zouden worden aan hun zonde, die ons zal veroordelen, zonder hen daarom te rechtvaardigen.
c. Hoe hij haar met gepaste en medelijdende raad terugzond, vers 9, Keer weer tot uwe vrouwe, en verneder u onder haar handen. Ga naar huis, verootmoedig u voor hetgeen gij verkeerd gedaan hebt, vraag om vergeving, en neem u voor voortaan beter te handelen." Hij twijfelt er niet aan of zij zal welkom wezen, hoewel het niet blijkt dat Abram haar iemand nagezonden heeft om haar terug te brengen. Diegenen, die hun plaats en hun plicht hebben verlaten, moeten, als zij van hun dwaling daaromtrent overtuigd zijn, zich haasten om terug te keren en zich te verbeteren, welke vernederingen dit ook voor hen moge medebrengen.

Genesis 16:10 - 14
Wij kunnen veronderstellen dat Hagar, toen de engel haar de goede raad had gegeven, om weer te keren tot haar vrouwe, vers 9, terstond beloofde dit te zullen doen, en haar aangezicht huiswaarts richtte, en toen ging de engel verder en bemoedigde haar met een verzekering van de zegen, die God voor haar en haar zaad bereid had, want God zal hen tegenkomen met een zegen, die terugkeren tot hun plicht: "Ik zei: Ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen voor de Heere en Gij vergaaft de ongerechtigheid mijner zonde," Psalm 32:5. Hier is:

I. Een voorzegging betreffende haar nakomelingen, die haar gedaan wordt om haar te vertroosten in haar tegenwoordig leed. Zie, gij zijt zwanger, en daarom is het hier geen passende plaats voor u. Het is voor zwangere vrouwen zeer troostrijk te denken, dat zij onder de bijzondere belangstelling en zorg staan van de Goddelijke voorzienigheid. God neemt genadig zulk een geval in aanmerking, en richt er Zijn steun naar in. De engel nu: 1. Verzekert haar van een goede, veilige verlossing, en wel van een zoon, naar de begeerte van Abram. Haar schrik en daarop gevolgde omzwerving zouden haar hoop op kroost hebben kunnen vernietigen, maar God heeft niet naar haar dwaasheid met haar gehandeld, gij zult een zoon baren, zij was veilig en behouden in het baren, niet slechts door Gods voorzienigheid, maar door Zijn belofte.

2. Hij geeft een naam aan haar kind, hetgeen zowel voor haar als voor het kind een eer was. Noem hem Ismaël, God zal horen en de reden ervoor is, dat de Heere gehoord heeft, Hij heeft gehoord, en daarom zal Hij horen. De ervaring, die wij gehad hebben met Gods tijdige goedheid jegens ons in onze benauwdheid, behoort ons aan te moedigen, om in gelijke nood op een zelfde hulp te hopen Psalm 10:17. Hij heeft uwe verdrukking aangehoord. Zelfs daar waar slechts weinig geroep is van Godsvrucht, hoort de God des ontfermens genadig het geroep van de verdrukking. Tranen spreken even goed als woorden. Dit spreekt van troost tot de verdrukten dat God niet slechts ziet wat hun verdrukking is, maar wat het zegt. Tijdige hulp ten dage van de benauwdheid moet altijd met dankbaarheid aan God herdacht worden.

Op zulk een tijd en in die nood of benauwdheid "hoorde de Heere de stem mijner smekingen, als ik tot Hem riep," Psalm 31:23. Zie Deuteronomium 26:7.

3. Hij belooft haar een talrijk nakroost vers 10. Ik zal uw zaad grotelijks vermenigvuldigen, Vermenigvuldigende, zal Ik het vermenigvuldigen, dat is: het vermenigvuldigen in elke tijd, zodat het bestendigd zal worden. Men onderstelt dat de Turken van onze tijd afstammelingen zijn van Ismaël, en zij zijn een groot, talrijk volk. Dit was ook ingevolge de belofte, gedaan aan Abram, Hoofdstuk 13:16 :Ik zal uw zaad stellen als het stof van de aarde. Vele kinderen van Godvruchtige ouders hebben, om hunnentwil, een ruim deel van algemene zegeningen, hoewel zij, evenals Ismaël, niet opgenomen zijn in het verbond, velen zijn vermenigvuldigd, die niet zijn geheiligd.

4. Hij zegt welke aard het kind hebben zal, die hoe zij ons ook moge voorkomen, haar wellicht niet ongevallig was, vers 12. Hij zal een woudezel van een mens zijn, ruw en stoutmoedig, voor niemand bevreesd, ongetemd, onhandelbaar, vrij levende, ongeduldig onder dienst of bedwang. De kinderen van de dienstmaagd, die buiten het verbond met God zijn, zijn naar hun geboorte als het veulen van een woudezel, het is genade, die de mensen temt, hen beschaaft, hen verstandig en tot iets van nut maakt. Er wordt voorzegd:
a. Dat hij in strijd zal leven, in een toestand van krijg, zijn hand zal tegen allen zijn, dat is zijn zonde, en de hand van allen tegen hem, dat is zijn straf. Zij, die van een onstuimiger aard zijn moeten dikwijls een onrustig leven leiden, zij, die tergend, prikkelend en beledigend zijn voor anderen, moeten verwachten met hun eigen munt betaald te krijgen. Hij, van wie hand en tong tegen allen zijn, zal bevinden, dat de hand en tong van allen tegen hem zijn, en hij heeft geen reden om hierover te klagen.
b. Dat hij echter in veiligheid zal leven, en zich tegenover de ganse wereld zal kunnen handhaven, hij zal wonen voor het aangezicht van al zijn broederen, hoewel bedreigd en beledigd door al zijn naburen, zal hij toch stand houden en om Abram’s wil, meer dan om zijns zelfs wil zullen zij hem verdragen. Dienovereenkomstig lezen wij, Hoofdstuk 25:18 dat hij gestorven is zoals hij geleefd heeft, voor het aangezicht van zijn broeders. Er zijn velen, die door hun eigen onvoorzichtigheid aan veel gevaar zijn blootgesteld, maar door de Goddelijke voorzienigheid wonderlijk bewaard blijven, zo veel beter is God voor hen dan zij verdienen die niet slechts hun leven verbeuren door zonde maar het nog moedwillig in de waagschaal stellen.

II. Hagars vrome opmerking omtrent Gods genadige verschijning aan haar, vers 13, 14. In hetgeen zij zei valt op te merken:

1. Haar eerbiedige aanbidding van Gods alwetendheid en voorzienigheid met toepassing op haarzelf, zij noemde de naam des Heeren die tot haar sprak, dat is: aldus deed zij belijdenis van Zijn naam, dit zei zij tot Zijn lof: Gij God ziet mij. Dit zal voortaan voor haar Zijn naam wezen, en dit Zijn gedachtenis waaraan zij Hem, zolang zij leeft, zal kennen en gedenken: Gij God ziet mij. De God, met wie wij te doen hebben, is een ziende, een alziende God. God is (naar de ouden het hebben uitgedrukt) een en al oog. Wij behoren dit te erkennen met toepassing op onszelf. Hij, die alles ziet, ziet mij, zoals David in Psalm 139:1. "Heere, Gij doorgrondt en kent mij." Een gelovig acht geven op God als een God, die ons ziet, zal ons van groot nut wezen bij ons terugkeren tot Hem. Het is een gepast woord voor een boetvaardige:
a. "Gij ziet mijn zonde en dwaasheid". Ik heb gezondigd voor u, zegt de verloren zoon, in Uwe ogen, zegt David.
b. "Gij ziet mijn smart en verdrukking", hierop inzonderheid doelt Hagar. Als wij door onze

c. "Gij ziet de oprechtheid en de ernst van mijn terugkeer en van mijn berouw. Gij ziet mijn verborgen treuren over de zonde, mijn verborgen smachten naar U." d. "Gij ziet mij, als ik van U wijk", Psalm 44:21, 22. Dit denkbeeld moest ons altijd weerhouden van zonde en ons opwekken tot onze plicht: God ziet mij.

2. Haar nederige bewondering van Gods gunst jegens haar: *Heb ik ook hier gezien naar Dien, die mij aanziet?* Heb ik hier de achterste delen gezien van Hem, die mij ziet? Zo zou dit gelezen kunnen worden, want het woord is ongeveer gelijk aan dat in Exodus 33:23. Zij heeft niet van aangezicht tot aangezicht gezien, maar als ‘door een spiegel in een duistere rede." 1 Corinthiërs 13:12. Waarschijnlijk wist zij niet wie het was, die met haar sprak, voordat hij van haar wegging, zoals Richteren 6:31, 22, 13:21 en toen zag zij hem na met de gedachte van de twee discipelen Lukas 24:31, 32.
Of: heb ik ook hier gezien naar dien, die mij aanziet? De gemeenschap die heilige zielen hebben met God, bestaat hierin, dat zij met het oog des geloofs zien op Hem, als op een God, die met een oog van gunst en genade ziet op hen. De omgang wordt onderhouden door het oog. Het voorrecht van gemeenschap te hebben met God moet verwondering en bewondering in ons wekken, in aanmerking genomen wie en wat wij zijn, die tot deze gunst worden toegelaten. "Heb ik, ik die zo gering en onwaardig ben?" 2 Samuel 7:18. Dit voorrecht moet ook bezien worden met betrekking tot de plaats, waar wij aldus bevoorrecht zijn: ook hier? Niet slechts in Abram’s tent en bij zijn altaar, maar ook hier, in deze woestijn? Hier, waar ik dit nooit verwacht zou hebben, waar ik buiten de weg was van mijn plicht? Heere, wat is het? Johannes 14:22. Sommigen nemen het antwoord op deze vraag in ontkennende zin, en beschouwen het dus als een berouwvolle gedachte: "Heb ik ook hier in mijn benauwdheid en verdrukking naar God gezien. Neen, ik was even zorgloos en achteloos ten opzichte van Hem als ik altijd placht te wezen, en toch heeft Hij mij aldus bezocht en aangezien", want dikwijls voorkomt God ons met Zijn zegeningen, en wordt Hij gevonden van hen, die naar Hem niet vroegen, Jesaja 65:1.

III. De naam, die zij aan deze plaats heeft gegeven, vers 14. Beër Lachai - Roï, "De put van Hem, die leeft en mij ziet." Het is waarschijnlijk, dat Hagar die naam er aan gegeven heeft, en dat hij nog zeer lang daarna aldus genoemd werd in ‘perpetuam rei memoriam " - tot een blijvende herinnering aan deze gebeurtenis. Dit was de plaats, waar de God der heerlijkheid getoond heeft welk een zorg Hij droeg voor een arme vrouw, die in nood en benauwdheid was. Hij, die de Alziende is, is ook de Eeuwig - levende, Hij leeft en ziet ons. Zij die genadiglijk toegelaten worden tot gemeenschap met God en tijdige hulp en vertroosting van Hem ontvangen, moeten aan anderen vertellen, wat Hij gedaan heeft voor hun ziel, ten einde hen aan te moedigen om Hem ook te zoeken en op Hem te bouwen. Gods genadige openbaringen van zichzelf aan ons moeten in eeuwige gedachtenis bij ons blijven, en nooit vergeten worden.

Genesis 16:15 - 16

Het wordt hier als aangenomen beschouwd, hoewel het niet uitdrukkelijk wordt vermeld dat Hagar deed wat de engel haar had bevolen, en toen, in de volheid van de tijd baarde zij haar zoon. Zij, die de Goddelijke geboden gehoorzamen, zullen de vertroosting en de genieting hebben van de Goddelijke beloften. Dit was de zoon van de dienstmaagd, "die naar het vlees geboren was," Galaten 4:23, vertegenwoordigende de ongelovige joden, vers 25. Er zijn velen, die Abram vader noemen en toch geboren zijn naar het vlees, Mattheüs 3:9. Het vleselijk zaad in de kerk wordt spoediger voortgebracht dan het geestelijke. Het is gemakkelijker de mensen te bewegen om de gedaante van de Godzaligheid aan te nemen, dan

HOOFDSTUK 17

1 Als nu Abram negen en negentig jaren oud was, zo verscheen de HEERE aan Abram, en zeide tot hem: Ik ben God, de Almachtige! Wandel voor Mijn aangezicht, en zijt oprecht! 2 En Ik zal Mijn verbond stellen tussen Mij en tussen u, en Ik zal u gans zeer vermenigvuldigen. 3 Toen viel Abram op zijn aangezicht, en God sprak met hem, zeggende: 4 Mij aangaande, zie, Mijn verbond is met u; en gij zult tot een vader van menigte der volken worden! 5 En uw naam zal niet meer genoemd worden Abram; maar uw naam zal wezen Abraham; want Ik heb u gesteld tot een vader van menigte der volken. 6 En Ik zal u gans zeer vruchtbaar maken, en Ik zal u tot volken stellen, en koningen zullen uit u voortkomen. 7 En Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en tussen u, en tussen uw zaad na u in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot een God, en uw zaad na u. 8 En Ik zal u, en uw zaad na u, het land uwer vreemdelingschappen geven, het gehele land Kanaän, tot eeuwige bezitting; en Ik zal hun tot een God zijn.

9 Voorts zeide God tot Abraham: Gij nu zult Mijn verbond houden, gij, en uw zaad na u, in hun geslachten. 10 Dit is Mijn verbond, dat gijlieden houden zult tussen Mij, en tussen u, en tussen uw zaad na u: dat al wat mannelijk is, u besneden worde. 11 En gij zult het vlees uwer voorhuid besnijden; en dat zal tot een teken zijn van het verbond tussen Mij en tussen u. 12 Een zoontje dan van acht dagen zal u besneden worden, al wat mannelijk is in uw geslachten: de ingeborene van het huis, en de gekochte met geld van allen vreemde, welke niet is van uw zaad; 13 De ingeborene van uw huis, en de gekochte met uw geld zal zekerlijk besneden worden; en Mijn verbond zal zijn in ulieder vlees, tot een eeuwig verbond. 14 En wat mannelijk is, de voorhuid hebbende, wiens voorhuids vlees niet zal besneden worden, dezelve ziel zal uit haar volken uitgeroeid worden; hij heeft Mijn verbond gebroken.

15 Nog zeide God tot Abraham: Gij zult de naam van uw huisvrouw Sarai, niet Sarai noemen; maar haar naam zal zijn Sara. 16 Want Ik zal haar zegenen, en u ook uit haar een zoon geven; ja, Ik zal haar zegenen, zodat zij tot volken worden zal: koningen der volken zullen uit haar worden!

17 Toen viel Abraham op zijn aangezicht, en hij lachte; en hij zeide in zijn hart: Zal een, die honderd jaren oud is, een kind geboren worden; en zal Sara, die negentig jaren oud is, baren? 18 En Abraham zeide tot God: Och, dat Ismaël mocht leven voor Uw aangezicht!

19 En God zeide: Voorwaar, Sara, uw huisvrouw, zal u een zoon baren, en gij zult zijn naam noemen Izak; en Ik zal Mijn verbond met hem oprichten, tot een eeuwig verbond zijn zade na hem. 20 En aangaande Ismaël heb Ik u verhoord; zie, Ik heb hem gezegend, en zal hem vruchtbaar maken, en hem gans zeer vermenigvuldigen; twaalf vorsten zal hij gewinnen, en Ik zal hem tot een groot volk stellen; 21 Maar Mijn verbond zal Ik met Izak oprichten, die u Sara op dezen gezetten tijd in het andere jaar baren zal.

22 En Hij eindigde met hem te spreken, en God voer op van Abraham. 23 Toen nam Abraham zijn zoon Ismaël, en al de ingeborenen van zijn huis, en alle gekochten met zijn geld, al wat mannelijk was onder de lieden van het huis van Abraham, en hij besneed het vlees hunner voorhuid, even ten zelfden dage, gelijk als God met hem gesproken had. 24 En Abraham was oud negen en negentig jaren, als hem het vlees zijner voorhuid besneden werd. 25 En Ismaël, zijn zoon, was dertien jaren oud, als hem het vlees zijner voorhuid besneden werd. 26 Even op dezen zelfden dag werd Abraham besneden, en Ismaël, zijn zoon. 27 En alle mannen van zijn huis, de ingeborenen des huizes, en de gekochten met geld, van de vreemde af, werden met hem besneden.

Dit hoofdstuk bevat de overeengekomen artikelen van het verbond, gesloten tussen de grote Jehovah , de Vader van alle barmhartigheid, aan de een kant, en de Godvruchtige Abram, de vader der gelovigen, aan de andere kant, Abram wordt de vriend van God genoemd niet alleen omdat hij de man naar Zijn raad was, maar ook omdat hij de man van zijn verbond was. Beide deze verborgenheden waren voor hem. Van dit verbond wordt melding gemaakt in Hoofdstuk 15:18, maar hier wordt het bijzonder opgesteld in de vorm een verbond, opdat Abram een sterke vertroosting zou hebben. Hier is:

I. De omstandigheid waar onder dit verbond gemaakt werd, de tijd en de wijze, vers 1, en de houding, waarin Abram was, vers 3.

II. Het verbond zelf. In de algemene strekking er van, vers 1. En daarna in de bijzondere voorbeelden.

1. Dat hij de vader zal zijn van vele volkeren, vers 4, 6, ten teken waarvan zijn naam werd veranderd, vers 5.
2. Dat God hem en zijn zaad een God zal zijn, en hun het land Kanaän zal geven, vers 7, 8. En het zegel van dit deel van het verbond was de besnijdenis, vers 9 - 14.
3. Dat hij een zoon zal hebben bij Sarai, ten teken waarvan haar naam veranderd werd vers 15, 16. Deze belofte nam Abram aan, vers 17. Zijn bede voor Ismaël werd verhoord tot zijn volkomen voldoening. vers 19 - 22.

III. De besnijdenis van Abram en zijn gezin overeenkomstig Gods verordinering, vers 22 - 27.

Genesis 17:1 - 3
Hier is:

I. De tijd wanneer God aan Abram dit genaderijk bezoek gebracht heeft: toen hij negen en negentig jaar oud was, volle dertien jaren na de geboorte van Ismaël.

1. Zó veel tijd verliep er tussen Gods buitengewone verschijningen aan Abram, en al de gemeenschap, die hij met God had, was in de gewone weg van de inzettingen en leidingen van Zijn voorzienigheid. Er zijn bijzondere vertroostingen, die niet het dagelijks brood zijn, ja zelfs niet van de beste heiligen, zij worden er slechts nu en dan mee bevoorrecht. Aan deze zijde van de hemel hebben zij geschikt voedsel, maar niet altijd een feestmaal.

2. Zó lang werd de belofte van Izaak uitgesteld.
a. Misschien wel ter bestraffing van Abram wegens zijn overhaastig huwen van Hagar. De vertroostingen, waarop wij zondig vooruit lopen, worden rechtvaardig vertraagd.
b. Opdat, daar Abram en Sarai nu zo vergevorderd waren in jaren, Gods macht in deze zaak des te meer verheerlijkt en hun geloof des te meer beproefd zou worden. Zie Deuteronomium 32:36, Johannes 11:6, 15.
c. Opdat een kind, hetwelk zó lang verwacht werd, "een Izaak, in waarheid een zoon, zou wezen," Jesaja 54:1.

II. De wijze, waarop God dit verbond met hem maakte. De Heere verscheen aan Abram in de Shechina, een zichtbare tentoonspreiding van Gods heerlijke tegenwoordigheid met hem. God maakt zich eerst aan ons bekend, en geeft ons op Hem te zien door het geloof, en dan neemt Hij ons op in Zijn verbond.

III. De houding, die Abram bij deze gelegenheid heeft aangenomen. Hij viel op zijn aangezicht, terwijl God met hem sprak, vers 3. Hetzij:
1. Als iemand, die overweldigd is door de glans en de schittering van de Goddelijke heerlijkheid en niet instaat om er het gezicht van te verdragen, hoewel hij haar verscheiden malen tevoren gezien had. Daniël en Johannes hebben evenzo gedaan, hoewel ook zij bekend waren met de gezichten des Almachtigen, Daniël 8:17, 10:9, 15, Openbaring 1:17.
Of: 2. Als iemand, die beschaamd is over zichzelf, bloost bij de gedachte aan de eer, die aan iemand, zó onwaardig, aangedaan wordt. Hij ziet op zichzelf met ootmoed, en op God met eerbied, en als teken van beide gemoedsaandoeningen, valt hij op zijn aangezicht neemt hij de houding van aanbidding aan. God is zo genadig en neerbuigend vriendelijk, dat Hij spreekt met hen, met wie Hij een verbond aangaat en die Hij tot gemeenschap met zich toelaat. Hij spreekt met hen door Zijn woord, Spreuken 6:22. Hij spreekt met hen door Zijn Geest,

toegelaten, moeten zeer ootmoedig zijn en wezen en zeer eerbiedig in hun naderen tot Hem. Indien wij zeggen gemeenschap met Hem te hebben, en de gemeenzaamheid minachting teweegbrengt, dan bedriegen wij onszelf. Zij, die vertroosting willen verkrijgen van God, moeten er zich toe begeven om eer te geven aan God, en aanbidden voor de voetbank van Zijn voeten.

IV. De algemene strekking en inhoud van het verbond, als grondslag waarop al het overige gebouwd moest worden, het is geen ander dan het verbond der genade, thans nog gemaakt met alle gelovigen in Jezus Christus, vers 1.
Merk hier op:
1. Wat wij kunnen verwachten, God voor ons te zullen bevinden, Ik ben God, de Almachtige. Bij deze Naam wilde Hij zich aan Abram bekendmaken, veeleer dan bij Zijn naam Jehovah , Exodus 6:2. Hij gebruikte hem bij Jakob, Hoofdstuk 35:11. Zij noemden Hem bij deze naam, Hoofdstuk 28:3, 43:14, 48:3. Het is de naam van God, die door heel het boek van Job het meest gebruikt wordt, ten minste dertig maal in de redevoeringen, welke in dat boek voorkomen. Na Mozes wordt Jehovah het meest gebruikt, en slechts zelden deze naam. Ik ben El - Shaddai, dit wijst op de almachtige kracht Gods, hetzij:
a. Als wreker, van— - hij verwoestte, zoals de mening is van sommigen, en zij denken, dat God deze titel aannam vanwege Zijn verwoesting van de oude wereld. Dit wordt ondersteund door Jesaja 13:6, en Joel 1:15. Of b. Als een weldoener voor— - . Hij is een God, die genoeg is, of, zoals een oude Engelse overzetting het hier veelbetekenend heeft: Ik ben God de Algenoegzame. De God, met wie wij te doen hebben, is een God, die genoeg is.
a. Hij is genoeg in zichzelf, Hij is zelfgenoegzaam, Hij heeft alles en heeft niets van node.
b. Hij is genoeg voor ons, als wij in verbond met Hem zijn, wij hebben alles in Hem, genoeg om onze grootste, veelomvattendste begeerten te bevredigen, genoeg om het ontbreken van alle andere dingen te vergoeden en aan onze onsterfelijke zielen een eeuwige gelukzaligheid te verzekeren. Zie Psalm 16:5, 6, 73:25.

2. Wat God eist, dat wij voor Hem zijn zullen, het verbod is wederzijds: "Wandel voor Mijn aangezicht en wees volmaakt", dat is: eerlijk en oprecht, want hierin is het verbond der genade wel geordineerd, dat oprechtheid onze Evangelie - volmaaktheid is.
Merk op:
a. Godsdienstig te zijn is in oprechtheid voor Gods aangezicht wandelen, het is God gedurig voor ons te stellen, en in alles te denken, te spreken en te handelen als degenen die altijd onder Zijn oog zijn. Het is bij al onze handelingen voortdurend acht te geven op Zijn woord als onze regel, en op Zijn heerlijkheid als ons doel, en te allen tijde in Zijn vreze te wezen. Het is in al de plichten van de Godsverering innerlijk met Hem te wezen, want inzonderheid daarin wandelen wij voor Gods aangezicht, 1 Samuel 2:30, en in alle heilig verkeer geheel en al voor Hem te wezen. Ik ken geen Godsdienst zonder oprechtheid.
b. Dat het wandelen in oprechtheid voor Gods aangezicht de voorwaarde is van ons deelhebben aan Zijn algenoegzaamheid. Indien wij Hem veronachtzamen of geveinsd zijn bij Hem, dan verbeuren wij het voordeel en de vertroosting van onze betrekking tot Hem.
c. Een voortdurend achtslaan op Gods algenoegzaamheid zal van grote invloed zijn op ons wandelen in oprechtheid voor Zijn aangezicht.

Genesis 17:4 - 6
De belofte wordt hier plechtig ingeleid: "Mij aangaande", zegt de grote God, "zie, en bewonder het, zie, en wees er van verzekerd, dat Mijn verbond met u is", zoals tevoren, in vers 2, Ik zal Mijn verbond stellen. Het verbond der genade is een verbond door God zelf

I. Wordt aan Abram beloofd, dat hij een vader zal zijn van vele volken, dat is:

1. Dat zijn nakomelingen naar het vlees zeer talrijk zullen zijn, beide door Izak en Ismaël, en door de zonen van Ketura. Ongetwijfeld ligt in deze belofte iets buitengewoons opgesloten, en wij kunnen veronderstellen, dat de geschiedenis er aan beantwoord heeft, en dat er meer mensen van Abram afgestamd zijn, en nog van hem afstammen, dan van iemand anders op gelijke afstand met hem van Noach, de algemene stamvader.

2. Dat alle gelovigen in alle tijden beschouwd zullen worden als zijn geestelijk zaad, en dat hij genoemd zal worden niet alleen de vriend van God, maar de vader der gelovigen. De apostel duidt ons aan, dat wij de belofte in deze zin hebben op te vatten, Romeinen 4:16, 17. Hij is de vader van diegenen uit ieder volk, die door het geloof met God in verbond treden en (zoals de Joodse schrijvers het uitdrukken) "vergaderd worden onder de vleugelen der Goddelijke majesteit."

II. Ten teken hiervan wordt zijn naam veranderd van Abram, een hoge vader, in Abraham, de vader van een menigte. Dit was:
1. Om hem eer te bewijzen. Van de heerlijkheid der kerk wordt gesproken, zeggende, dat zij "met een nieuwe naam zal genoemd worden, welke des Heeren mond uitdrukkelijk noemen zal," Jesaja 62:2. Vorsten verwaardigden hun gunstelingen door hun nieuwe titels te verlenen, aldus werd Abraham verwaardigd door Hem, die in waarheid de Bron en Oorsprong is van alle eer. Alle gelovigen hebben een nieuwe naam, Openbaring 2:17. Sommigen denken dat er aan Abrahams nieuwe naam eer toegevoegd werd, doordat er een letter van de naam Jehovah ingelast werd, zoals het een versmaadheid was voor Jechonia, dat de eerste letter van zijn naam weggelaten werd, omdat zij gelijk was aan de eerste lettergreep van die heiligen naam, Jeremia 22:28. Gelovigen worden naar Christus genoemd, Efeziërs 3:15.

2. Om het geloof van Abram aan te moedigen en te bevestigen. Zolang hij kinderloos was, is zijn naam hem misschien soms tot smart geweest. Waarom zou hij een hoge vader genoemd worden, die in het geheel geen vader was? Maar nu God hem een talrijk nakroost had beloofd, en hem een naam heeft gegeven, die zoveel betekenend was, was die naam hem een blijdschap. God roept de dingen, die niet zijn, alsof zij waren, het is de opmerking van de apostel omtrent deze zaak, Romeinen 4:17. Hij noemde Abraham de vader van een menigte, omdat hij dit ter bestemder tijd zou blijken te zijn, hoewel hij nu nog slechts een kind had.

Genesis 17:7 - 14
Hier is:

I. De voortdurendheid van het verbond, aangeduid in drie dingen:
1. Het is opgericht, om niet veranderd of herroepen te worden, het is vastgesteld, het is bekrachtigd, het is zo vast en onwrikbaar als de Goddelijke macht en waarheid het kunnen maken.

2. Het is een erfelijk verbond, en wel met onvervreemdbaar erfrecht, niet alleen met Abraham - want dan zou het met hem sterven, maar met zijn zaad na hem, niet slechts met zijn zaad naar het vlees, maar ook met zijn geestelijk zaad.

3. Het is eeuwig in de evangelische zin en betekenis er van. Het verbond der genade is

er van, en de uitwendige administratie er van is met het zegel er van overgedragen op het zaad der gelovigen, en de innerlijke administratie er van door de Geest aan Christus zaad in alle tijden.

II. De inhoud van het verbond. Het is een verbond van beloften, grote en zeer dierbare beloften. Hier zijn er twee, die in waarheid algenoegzaam zijn.

1. Dat God hun God zal wezen, vers 7, 8. Al de voorrechten van het verbond, alle blijdschap en alle hoop er van, zijn hierin saamgevat, de mens behoeft niets meer dan dat om gelukkig te zijn. Wat God is, dat wil Hij zijn voor Zijn volk, Zijn wijsheid is voor hen om hen te leiden en te raden, Zijn macht is voor hen om hen te beschermen en te ondersteunen, Zijn goedheid is voor hen om hen te verzorgen en te vertroosten. Wat de gelovige aanbidders van de God, die zij aanbidden, kunnen verwachten, dat zullen zij in God als het hunne vinden. Dit is genoeg, en toch is het nog niet alles.

2. Dat Kanaän hun een eeuwige bezitting zal zijn, vers 8. God had tevoren dat land aan Abram en zijn zaad beloofd, Hoofdstuk 15:18. Maar hier, waar het als een eeuwige bezitting beloofd wordt, moet het gewis als een type beschouwd worden van de eeuwige gelukzaligheid, die eeuwige rust, die daar overblijft voor het volk van God, Hebreeën 4:9. Dat is het betere land, waarop Abraham het oog heeft gehad, en waarvan de schenking beantwoordde aan het ruime en veelomvattende van de belofte, dat God hun een God zal zijn, zodat, indien God dit niet had bereid en bedoeld, Hij zich geschaamd zou hebben hun God genoemd te worden, Hebreeën 11:16. Gelijk het land van Kanaän verzekerd was aan het zaad van Abraham naar het vlees, zo is de hemel verzekerd aan al zijn geestelijk zaad, door een verbond, en tot een waarlijk eeuwige bezitting. De aanbieding van dit eeuwige leven is gedaan in het woord, en wordt bevestigd door de sacramenten aan allen, die onder de uitwendige administratie zijn van het verbond, en het onderpand er van is gegeven aan alle gelovigen Efeziërs 1:14. Kanaän wordt hier gezegd het land te zijn, waarin Abraham een vreemdeling was, en Kanaän is een land, waarvoor wij vreemdelingen zijn, want het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen.

III. Het teken van dat verbond, en dat is de besnijdenis, waarom het verbond zelf "het verbond der besnijdenis" genoemd wordt, Handelingen 7:8. Hier wordt het gezegd het verbond te wezen, dat Abraham en zijn zaad moeten houden als kopie of weergave er van, vers 9. Het wordt genoemd een teken en zegel, Romeinen 4:11, want het was:
1. Een bevestiging aan Abraham en zijn zaad van de beloften, die Gods deel waren van het verbond, hun verzekerende dat zij vervuld zullen worden, dat ter bestemder tijd Kanaän van hen zal wezen. En de voortduring van deze inzetting nadat Kanaän in hun bezit was geeft te kennen, dat de belofte verder zag, naar een ander Kanaän, dat zij nog moeten verwachten, Hebreeën 4:8.

2. Een gehouden zijn van Abraham en zijn zaad aan die plicht, die hun deel was van het verbond, niet slechts de plicht van het verbond aan te nemen en er mee in te stemmen, en het wegdoen van het bederf des vleses (hetgeen meer onmiddellijk en in de voornaamste plaats door de besnijdenis betekend wordt), maar in het algemeen tot de plicht om alle geboden Gods te houden, die hun bekend gemaakt zullen worden, want de besnijdenis maakte de mensen tot "schuldenaars om de gehele wet te doen," Galaten 5:3. Zij, die willen dat God hun een God zal zijn, moeten er in toestemmen om Hem een volk te wezen. Nu was:

a. De besnijdenis een bloedige inzetting, want naar de wet werden bijna alle dingen door bloed gereinigd, Hebreeën 9:22. Zie Exodus 24:8. Maar nu het bloed van Christus vergoten is, zijn thans alle bloedige inzettingen afgeschaft, de besnijdenis maakt dus plaats voor de doop.
b. Het was bijzonder voor het mannelijk geslacht, hoewel de vrouwen mee in het verbond werden opgenomen, want de man is het hoofd der vrouw. In ons rijk wordt de eed van trouw alleen van mannen gevorderd. Sommigen denken dat alleen het bloed der mannen bij de besnijdenis vergoten werd, omdat hierbij gezien werd op Jezus Christus en Zijn bloed.
c. Het was het vlees der voorhuid, dat besneden moest worden, omdat het door gewone voortplanting is, dat de zonde wordt voortgeplant, en met het oog op het beloofde Zaad, die uit Abrahams lenden voort moest komen. Daar Christus zich nog niet voor ons had geofferd, heeft God gewild dat de mens in verbond met Hem zou komen door het opofferen van een deel van zijn eigen lichaam, en geen deel daarvan kon beter gemist worden. Het is een verborgen deel van het lichaam, want de ware besnijdenis is die van het hart, deze eer heeft God op een onsierlijk deel gelegd, 1 Corinthiërs 12:23, 24.
d. De inzetting moest volbracht worden aan kinderen, als zij acht dagen oud waren, en niet eerder, opdat zij al kracht genoeg verkregen zouden hebben om er de pijn van te verdragen, en er tenminste reeds een sabbat over hen heen zou gegaan zijn.
e. De kinderen van vreemdelingen, van wie de Heere of het hoofd van het gezin de wettige eigenaar was, moesten besneden worden, vers 12, 13, hetgeen een gunstig aanzien had voor de heidenen, die ter bestemder tijd door het geloof tot Abrahams geslacht zouden komen, zie Galaten 3:14.
f. Het Godsdienstig waarnemen van deze inzetting werd geëist onder bedreiging van zware straf voor het nalaten er van, vers 14. Het minachten van de besnijdenis was een minachten van het verbond, en was zeer gevaarlijk, zoals in het geval van Mozes, Exodus 4:24, 25. Wat hen betreft, die in hun kindsheid niet besneden waren, indien, als zij opgegroeid waren, zij zich niet zelf onder deze verordening brachten, dan zou God voorzeker streng met hen afrekenen. Indien zij het vlees van hun voorhuid niet besneden, dan zou God hen afsnijden van hun volk. Het is gevaarlijk om lichtvaardig of onachtzaam te zijn omtrent Goddelijke inzettingen.

Genesis 17:15 - 22
Hier is:

I. De belofte gedaan aan Abraham van een zoon bij Sarai, de zoon in wie de belofte, die hem gedaan was, vervuld zou worden, dat hij de vader van vele volken zal zijn, want ook zij zal een moeder wezen van volken, en koningen der volkeren zullen uit haar worden, vers 16. God openbaart trapsgewijze de bedoelingen van Zijn liefde jegens Zijn volk. God had lang tevoren aan Abraham gezegd, dat hij een zoon zou hebben maar niet nu, dat hij een zoon zal hebben bij Sarai. De zegen des Heeren maakt vruchtbaar, en voegt geen smart toe, niet zo'n smart als in het geval van Hagar. Ik zal haar zegenen met de zegen der vruchtbaarheid, en dan zult gij een zoon bij haar hebben." Er is beloofd, dat niet alleen volken, maar koningen der volken uit haar zullen voortkomen, geen talrijk gezelschap zonder hoofd, maar een wèl - ingerichte, goed bestuurde maatschappij.

II. De bekrachtiging van deze belofte was de verandering van Sarai's naam in Sarah, vers 15. Dezelfde letter wordt toegevoegd aan haar naam, welke aan Abram's naam toegevoegd werd, en om dezelfde reden. Sarai betekent mijn vorstin, alsof haar eer bepaald was door slechts één gezin of geslacht, Sarah betekent een vorstin, namelijk, van menigten, of wel aanduidende dat uit haar de Messias zal voortkomen, Messias de vorst, de vorst van de koningen der aarde.

III. Abrahams dankbare vreugde en blijdschap vanwege deze genaderijke belofte, vers 17 Bij die gelegenheid betoonde hij:
1. Grote nederigheid, hij viel op zijn aangezicht. Hoe meer gunst en eer God ons verleent, hoe geringer wij moeten zijn in onze eigen ogen, en hoe meer eerbied jegens God en hoe meer aan Hem onderworpen.

2. Grote blijdschap. Hij lachte, het was een lachen van vreugde niet van wantrouwen. De beloften van een heilig God zijn, even goed als Zijn vervulling er van, de blijdschap van heilige zielen, er is een blijdschap des geloofs zowel als een blijdschap in de genieting. Nu was het, dat Abram zich heeft verheugd de dag van Christus te zien, nu zag hij hem en is verblijd geweest, Johannes 8:56, want gelijk hij in de belofte van Kanaän de hemel zag, zo zag hij Christus in de belofte van Izaak.

3. Grote bewondering. Zal hem, die honderd jaren oud is een kind geboren worden? Hij spreekt er hier volstrekt niet van als van iets twijfelachtigs, (want wij zijn er zeker van, dat hij "aan de belofte van God niet getwijfeld heeft door ongeloof," Romeinen 4, 20) maar wel als van iets zeer wonderbaarlijks, en dat niet anders dan door de almachtige kracht Gods teweeggebracht kon worden, en als van iets zeer goeds en vriendelijks, een gunst, die des te meer treffend was, omdat zij zo uiterst verrassend was, Psalm 126:1, 2.

IV. Abrahams gebed voor Ismaël, vers 18. Och dat Ismaël mocht leven voor Uw aangezicht! Dit zegt hij, niet als wens dat aan Ismaël de voorkeur gegeven mocht worden boven de zoon, die hij bij Sara zal hebben, maar als vrezende dat hij door God verlaten en verstoten zou worden, daarom zendt hij die bede voor hem op tot God. Nu God met hem spreekt, denkt hij een goede gelegenheid te hebben om een goed woord voor Ismaël te spreken, en hij zal die gelegenheid niet laten voorbijgaan. Hoewel wij God niets mogen voorschrijven, vergunt Hij ons toch om in het gebed nederige vrijmoedigheid bij Hem te gebruiken, inzonderheid als wij Hem onze begeerten bekendmaken, Filippenzen 4:6. Wat het ook zij, dat ons zorg baart en vrees, wij kunnen en mogen het aan God zeggen in ons gebed. Het is de plicht van ouders om voor hun kinderen te bidden, voor al hun kinderen zoals Job, die brandoffers offerde naar hun aantal, Job 1:5. Abraham wilde niet, dat men zou denken dat, toen God hem een zoon beloofde bij Sara, die hij zozeer begeerde, zijn zoon bij Hagar vergeten was, neen, nog draagt hij hem op het hart en toont hij zijn zorg over hem. Het vooruitzicht op nog verdere zegeningen moet ons niet onachtzaam maken ten opzichte van de vroeger genoten gunsten. De grote zaak, die wij voor onze kinderen van God moeten begeren, is dat zij mogen leven voor Zijn aangezicht, dat is: dat zij in het verbond met Hem mogen blijven, genade mogen hebben om in oprechtheid voor Zijn aangezicht te wandelen. Geestelijke zegeningen zijn de beste zegeningen, die wij het vurigst van God moeten begeren voor onszelf en voor anderen. Diegenen leven wèl, die voor Gods aangezicht leven.

V. Gods antwoord op dat gebed, en het is een antwoord van vrede. Abraham kon niet zeggen, dat hij Gods aangezicht tevergeefs had gezocht.

1. Aan Ismaël worden algemene zegeningen verzekerd, vers 20. Aangaande Ismaël, over wie gij zo in zorg zijt, heb Ik u verhoord, om uwentwil zal hij gunst vinden, Ik heb hem gezegend, dat is: Ik heb veel zegeningen voor hem weggelegd.
a. Zijn nakomelingen zullen talrijk zijn, Ik zal hem vruchtbaar maken en hem gans zeer vermenigvuldigen, meer dan zijn naburen, dit is de vrucht van de zegen zoals die in hoofdstuk 1:28.

b. Zij zullen aanzienlijk zijn twaalf vorsten zal hij gewinnen. Wij kunnen in liefde hopen, dat hem ook geestelijke zegeningen geschonken waren, hoewel de zichtbare kerk niet uit zijn lenden is voortgekomen en het verbond niet gemaakt was met zijn geslacht. Grote overvloed van uitwendig goed wordt dikwijls geschonken aan die kinderen van Godvruchtige ouders, die geboren zijn naar het vlees, het wordt hun omwille van hun ouders geschonken.

2. Voor Izak worden verbondszegeningen bewaard, vers 19 - 21. Indien Abraham in zijn gebed voor Ismaël bedoelde, dat hij het verbond met hem gemaakt wenste, en dat het beloofde Zaad uit hem zou voortkomen dan heeft God hem niet verhoord naar de letter maar wel in iets dat er aan gelijk, of liever dat in alle opzichten beter was.
a. God herhaalt hem de belofte van een zoon bij Sara, voorwaar, zij zal u een zoon baren. Zelfs ware gelovigen hebben het nodig, dat Gods beloften hun herhaald worden, opdat zij een sterke vertroosting zouden hebben, Hebreeën 6:18.
b. Hij geeft een naam aan dat kind, noem hem Izaak, Lachen, omdat Abraham zich in de geest heeft verheugd, toen hem deze zoon beloofd was. Indien Gods beloften onze blijdschap zijn, dan zullen Zijn beloofde zegeningen ter bestemder tijd onze zeer uitnemende blijdschap zijn. Christus zal een Lachen zijn voor hen, die Hem verwachten, zij, die zich thans verblijden in de hoop, zullen zich weldra verblijden in het hebben van hetgeen zij hoopten, dit is een lachen, hetwelk niet uitzinnig is.
c. Hij vestigt het verbond op dat kind, Mijn verbond zal Ik met Izaak oprichten. God neemt in Zijn verbond op wie het Hem behaagt naar het welbehagen van Zijn wil, zie Romeinen 9:8, 18. Aldus was het verbond met zijn verschillende bepalingen vastgesteld tussen God en Abraham, en toen eindigde God met hem te spreken, en het visioen verdween, God voer op van Abraham. Onze gemeenschap met God hier beneden wordt gestoord en afgebroken, in de hemel zal zij eeuwigdurend en volkomen ongestoord wezen.

Genesis 17:23 - 27
Hier hebben wij Abrahams gehoorzamen aan de wet van de besnijdenis, hij zelf en geheel zijn gezin werden besneden, aldus het teken ontvangende van het verbond, en zich onderscheidende van andere gezinnen of geslachten, die geen deel en lot hadden in die zaak.

1. Het was een onbepaald, volstrekt gehoorzamen, hij deed wat God hem gezegd had zonder te vragen waarom of waartoe. Gods wil was voor hem niet slechts wet, maar ook reden, hij deed het omdat God het hem gebood.

2. Het was een snel gehoorzamen, op dezelfde dag, vers 23, 26. Oprechte gehoorzaamheid is niet traag, Psalm 119:60. Het is goed om, terwijl het gebod ons nog in de oren klinkt en het besef van plicht nog krachtig is, ons er terstond toe te begeven, opdat wij onszelf niet misleiden door het uit te stellen tot een meer gelegen tijd.

3. Het was een algemeen gehoorzamen, hij heeft niet zijn gezin besneden en zichzelf voor verontschuldigd gehouden, maar juist zelf het voorbeeld gegeven. Hij heeft ook de vertroosting van het zegel van het verbond niet voor zichzelf alleen gehouden, maar begeerd dat allen er met hem in zouden delen. Dit is een goed voorbeeld voor hoofden van huisgezinnen, zij en hun huis moeten de Heere dienen. Hoewel Gods verbond niet opgericht werd met Ismaël, werd hij toch besneden, want kinderen van gelovige ouders hebben, als zodanig, een recht op de voorrechten van de zichtbare kerk en op de zegels van het verbond, wat zij dan ook later blijken te zijn, Ismaël is gezegend en dus besneden.

4. Abraham deed dit, hoewel er veel tegen aangevoerd had kunnen worden, hij deed het hoewel de besnijdenis pijnlijk was, hoewel het voor volwassen mannen een gevoel van schaamte meebracht, en hoewel, terwijl zij nog in de smart er van waren en ongeschikt tot een handelend optreden, hun vijanden hiervan gebruik konden maken om hen te overvallen, zoals Simeon en Levi met de Sichemieten gedaan hebben, hoewel Abraham negen en negentig jaren oud was en reeds lang tevoren door God gerechtvaardigd en aangenomen was, hoewel zo'n vreemde zaak, Godsdienstig gedaan, hem door de Kanaänieten en de Ferezieten, die toen in het land woonden, tot smaad gerekend kon worden. Maar Gods gebod volstond om al die tegenwerpingen en bedenkingen tot zwijgen te brengen, wat God van ons eist moeten wij doen, niet te rade gaande met vlees en bloed.

HOOFDSTUK 18

1 Daarna verscheen hem de HEERE aan de eikenbossen van Mamre, als hij in de deur der tent zat, toen de dag heet werd. 2 En hij hief zijn ogen op en zag; en ziet, daar stonden drie mannen tegenover hem; als hij hen zag, zo liep hij hun tegemoet van de deur der tent, en boog zich ter aarde. 3 En hij zeide: Heere! heb ik nu genade gevonden in Uw ogen, zo gaat toch niet aan Uw knecht voorbij. 4 Dat toch een weinig waters gebracht worde, en wast Uw voeten, en leunt onder dezen boom. 5 En ik zal een bete broods langen, dat Gij Uw hart sterkt; daarna zult Gij voortgaan, daarom omdat Gij tot Uw knecht overgekomen zijt. En zij zeiden: Doe zo als gij gesproken hebt. 6 En Abraham haastte zich naar de tent tot Sara, en hij zeide: Haast u; kneed drie maten meelbloem, en maak koeken. 7 En Abraham liep tot de runderen, en hij nam een kalf, teder en goed, en hij gaf het aan de knecht, die haastte, om dat toe te maken. 8 En hij nam boter en melk, en het kalf, dat hij toegemaakt had, en hij zette het hun voor, en stond bij hen onder dien boom, en zij aten. 9 Toen zeiden zij tot hem: Waar is Sara, uw huisvrouw? En hij zeide: Ziet, in de tent. 10 En Hij zeide: Ik zal voorzeker weder tot u komen, omtrent dezen tijd des levens; en zie, Sara, uw huisvrouw, zal een zoon hebben! En Sara hoorde het aan de deur der tent, welke achter Hem was. 11 Abraham nu en Sara waren oud, en wel bedaagd; het had Sara opgehouden te gaan naar de wijze der vrouwen. 12 Zo lachte Sara bij zichzelve, zeggende: Zal ik wellust hebben, nadat ik oud geworden ben, en mijn Heere oud is? 13 En de HEERE zeide tot Abraham: Waarom heeft Sara gelachen, zeggende: Zou ik ook waarlijk baren, nu ik oud geworden ben? 14 Zou iets voor de HEERE te wonderlijk zijn? Ter gezetter tijd zal Ik tot u wederkomen, omtrent dezen tijd des levens, en Sara zal een zoon hebben! 15 En Sara loochende het, zeggende: Ik heb niet gelachen; want zij vreesde. En Hij zeide: Neen! maar gij hebt gelachen.

16 Toen stonden die mannen op van daar, en zagen naar Sodom toe; en Abraham ging met hen, om hen te geleiden. 17 En de HEERE zeide: Zal Ik voor Abraham verbergen, wat Ik doe? 18 Dewijl Abraham gewisselijk tot een groot en machtig volk worden zal, en alle volken der aarde in hem gezegend zullen worden? 19 Want Ik heb hem gekend, opdat hij zijn kinderen en zijn huis na hem zoude bevelen, en zij de weg des HEEREN houden, om te doen gerechtigheid en gerichte; opdat de HEERE over Abraham brenge hetgeen Hij over hem gesproken heeft. 20 Voorts zeide de HEERE: Dewijl het geroep van Sodom en Gomorra groot is, en dewijl haar zonde zeer zwaar is, 21 Zal Ik nu afgaan en bezien, of zij naar hun geroep, dat tot Mij gekomen is, het uiterste gedaan hebben, en zo niet, Ik zal het weten. 22 Toen keerden die mannen het aangezicht van daar, en gingen naar Sodom; maar Abraham bleef nog staande voor het aangezicht des HEEREN. 23 En Abraham trad toe, en zeide: Zult Gij ook de rechtvaardige met de goddeloze ombrengen? 24 Misschien zijn er vijftig rechtvaardigen in de stad; zult Gij hen ook ombrengen, en de plaats niet sparen, om de vijftig rechtvaardigen, die binnen haar zijn? 25 Het zij verre van U, zulk een ding te doen, te doden de rechtvaardige met de goddeloze! dat de rechtvaardige zij gelijk de goddeloze, verre zij het van U! zou de Rechter der ganse aarde geen recht doen? 26 Toen zeide de HEERE: Zo Ik te Sodom binnen de stad vijftig rechtvaardigen zal vinden, zo zal Ik de ganse plaats sparen om hunnentwil. 27 En Abraham antwoordde en zeide: Zie toch; ik heb mij onderwonden te spreken tot de Heere, hoewel ik stof en as ben! 28 Misschien zullen aan de vijftig rechtvaardigen vijf ontbreken; zult Gij dan om vijf de ganse stad verderven? En Hij zeide: Ik zal haar niet verderven, zo Ik er vijf en veertig zal vinden. 29 En hij voer voort nog tot Hem te spreken, en zeide: Misschien zullen aldaar veertig gevonden worden! En Hij zeide: Ik zal het niet doen om der veertigen wil. 30 Voorts zeide hij: Dat toch de Heere niet ontsteke, dat ik spreke; misschien zullen aldaar dertig gevonden worden! En Hij zeide: Ik zal het niet doen, zo Ik aldaar dertig zal vinden. 31 En hij zeide: Zie toch, ik heb mij onderwonden te spreken tot de Heere; misschien zullen er twintig gevonden worden! En Hij zeide: Ik zal haar niet verderven om der twintigen wil. 32 Nog zeide hij: Dat toch de Heere niet ontsteke, dat ik alleenlijk ditmaal spreke: misschien zullen er tien gevonden worden. En Hij zeide: Ik zal haar niet verderven om der tienen wil. 33 Toen ging de HEERE weg, als Hij geëindigd had tot Abraham te spreken; en Abraham keerde weder naar zijn plaats.

Dit hoofdstuk bericht ons een ander onderhoud tussen God en Abraham, dat waarschijnlijk weinig dagen na het vorige plaats had, als een beloning van zijn blijmoedige gehoorzaamheid aan de wet der besnijdenis. Hier is:

I. Het vriendelijk bezoek, dat God hem bracht, en zijn vriendelijk onthaal er van, vers 1 - 8.
II. De zaken, die God toen met hem besprak.
1. De voornemens van Gods liefde betreffende Sara, vers 9 - 15.
2. De voornemens van Gods toorn betreffende Sodom.
a. Gods openbaring aan Abraham van Zijn voornemen om Sodom te verwoesten vers 16 - 22.
b. Abrahams voorbede voor Sodom vers 23 - 33.

Genesis 18:1 - 8
In deze verschijning van God aan Abraham schijnt meer vrijheid en gemeenzaamheid geweest te zijn en minder grootheid en majesteit, dan in die, waarvan wij tot nu toe gelezen hebben, en zij gelijkt daarom meer op het grote bezoek, dat de Zoon van God in de volheid van de tijd aan de wereld brengen zou als het Woord vlees zou geworden zijn en als een onzer zou verschijnen.
Merk hier op:

I. Hoe Abraham vreemdelingen verwachtte en hoe rijk zijn verwachting werd beantwoord, vers 1. Hij zat in de deur van de tent, toen de dag heet werd, niet zozeer om te rusten of zich te vermaken, als wel om de gelegenheid te hebben om goed te doen, door vreemdelingen en reizigers gastvrij te onthalen, daar er toen waarschijnlijk geen herbergen waren waarin zij gerieflijkheid konden vinden. Wij zullen waarschijnlijk de meeste lieflijkheid smaken in het doen van de goede werken waartoe wij het meest bereid zijn. God zal genadig diegenen bezoeken, in wie Hij de verwachting van Zijn komst heeft opgewekt en Hij zal zich openbaren aan hen, die op Hem wachten. Toen Abraham aldus neerzat, zag hij drie mannen tot zich komen. Deze drie mannen waren drie geestelijke, hemelse wezens, die nu menselijke gedaanten, menselijke lichamen hadden aangenomen, ten einde voor Abraham zichtbaar te zijn en geschikt voor verkeer met hem. Sommigen denken dat zij alle drie geschapen engelen waren, anderen, dat een van hen de Zoon van God was de Engel des verbonds, die Abraham van de overigen onderscheidde, vers 3, en die in vers 13 Jehovah wordt genoemd. De apostel maakt hiervan gebruik om gastvrijheid aan te moedigen, Hebreeën 13:2. Zij, die ijverig waren om vreemdelingen te herbergen, hebben engelen geherbergd, tot hun onuitsprekelijke eer en blijdschap. Waar wij na een wijs en onpartijdig oordeel geen reden zien om kwaad te vermoeden, leert de liefde ons het goede te hopen en dienovereenkomstig vriendelijkheid te betonen, het is beter vijf hommels of wespen te voeden, dan een bij te laten verhongeren.

II. Hoe Abraham deze vreemdelingen gastvrijheid bewees, en hoe vriendelijk zijn gastvrijheid werd aangenomen. De Heilige Geest neemt bijzonder nota van het zeer gulle, liefderijke welkom, dat Abraham deze vreemdelingen heeft aangeboden.

1. Hij was voorkomend en beleefd jegens hen. Zijn leeftijd vergetende, of niet achtende liep hij hun vriendelijk tegemoet, en boog zich voor hen ter aarde, hoewel hij nog niets van hen wist, dan dat zij achtenswaardige mannen schenen te zijn. Goede manieren worden door de Godsdienst niet opgeheven of teniet gedaan, maar verbeterd, want hij leert ons alle mensen te eren. Bescheidenheid en beleefdheid zijn een schoon sieraad van vroomheid.

2. Hij hield zeer dringend bij hen aan dat zij bij hem zouden vertoeven, en beschouwde het als een grote gunst, die zij er hem mee bewijzen zouden. Het betaamt hun, die door God met overvloed gezegend werden, om ruim en vrijgevig te zijn in hun gastvrijheid, naar hun vermogen, niet als plichtpleging, maar uit hartelijke vriendelijkheid, het moet ons een genot zijn vriendelijkheid te betonen, want beide God en de mens hebben de blijmoedige gever lief.

gemeenschap willen hebben met God moeten het ernstig begeren, en er om bidden. God is een gast, wel waard om onthaald te worden. Abrahams onthaal was wel zeer gul maar het was toch eenvoudig en gewoon, er was niets in van de zwierigheid en keurigheid van onze tijd. Zijn eetzaal was een prieel onder een boom, geen fijn tafellinnen, geen buffet beladen met zilver, zijn feestmaal bestond uit een paar kalfsbouten, en wat koeken op de haard gebakken, en het alles in haast toebereid. Hier waren geen lekkernijen, geen verscheidenheid van keurige gerechten geen gelardeerd vlees, maar goede, eenvoudige en gezonde spijzen, hoewel Abraham zeer rijk was en de gasten zeer eerbaar waren. Wij behoren niet kieskeurig te zijn in ons voedsel, laat ons dankbaar zijn voor geschikt voedsel, al is het ook heel gewoon en eenvoudig, geen lekkernijen begeren, want zij zijn een leugenachtig brood voor hen, die er hun hart op zetten. Hij en zijn huisvrouw waren zeer ijverig en oplettend om hun gasten te bedienen met het beste dat zij hadden. Sara zelf kookt en bakt, Abraham loopt heen om het kalf te halen en brengt melk en boter naar buiten, en acht het niet beneden zich om aan tafel te dienen, om te tonen hoe hartelijk welkom zijn gasten hem waren.
Zij, die wezenlijke waardigheid bezitten, behoeven geen statigheid aan te nemen. Hartelijke vriendschap zal zich neerbuigen tot alles behalve de zonde. Christus zelf heeft ons geleerd in nederige liefde elkanders voeten te wassen. Zij, die zich aldus vernederen, zullen verhoogd worden. Abrahams geloof openbaarde zich hier in goede werken, en zo moet ook ons geloof zich openbaren, want anders is het dood, Jakobus 2:21, 26. De vader der gelovigen was vermaard om zijn liefdadigheid en edelmoedigheid, en zijn goede manier om zijn huis te bestieren, en wij moeten van hem leren goed te doen en mededeelzaam te zijn. Job heeft zijn bete niet alleen gegeten, Job 31:17.

Genesis 18:9 - 15
Terwijl deze hemelse gasten, (die gezonden waren om de belofte te bevestigen, die onlangs aan Abraham gedaan was, namelijk dat hij een zoon zou hebben bij Sara) aldus van Abrahams vriendelijke gastvrijheid genoten, belonen zij zijn vriendelijkheid. Hij ontvangt engelen, en krijgt engelen - loon, een vriendelijke, genadige boodschap van de hemel, Mattheüs 10:41.

I. Er wordt voor gezorgd, dat Sara horen kon wat er gezegd werd. Zij moet door het geloof ontvangen, en daarom moet aan haar de belofte gedaan worden Hebreeën 11:11. Het was het zedig gebruik van die tijd, dat vrouwen niet met de mannen aan tafel zaten, tenminste niet met vreemdelingen, maar zich in haar eigen vertrekken ophielden, daarom is Sara hier buiten het gezicht, maar zij moet niet buiten het gehoor wezen. De engelen vragen: Waar is Sara, uw huisvrouw? vers 9. Door haar te noemen geven zij aan Abraham genoegzaam te kennen dat zij, hoewel zij vreemdelingen schijnen te zijn, hem en zijn gezin toch zeer goed kenden. Door naar haar te vragen toonden zij een vriendelijke belangstelling in de familiebetrekkingen van de man, die hun vriendelijke eer had bewezen. Dit is gewone burgerlijke beleefdheid, en als zij voortkomt uit een beginsel van Christelijke liefde, dan is zij geheiligd. En door over haar te spreken, terwijl zij het hoorde, wekten zij haar op om te luisteren naar hetgeen verder gezegd zou worden. Waar is Sara, uw huisvrouw? vragen de engelen. Zie, zij is in de tent, zegt Abraham. "Waar anders zou zij wezen? Daar is zij op haar plaats, zoals het haar gewoonte is, en zij is binnen het bereik van onze stem. De dochters van Sara moeten van haar leren kuis te zijn en "het huis te bewaren, "Titus 2:5. Met rondlopen wordt niets verkregen. Diegenen zullen het waarschijnlijkst troost verkrijgen van God en Zijn beloften, die op hun plaats zijn, zich op de weg van hun plicht bevinden, Lukas 2:8.

II. De belofte, dat zij een zoon zal hebben, wordt nu vernieuwd en bekrachtigd, vers 10. "Ik zal voorzeker weer tot u komen en u bezoeken met de vervulling, zoals Ik u nu bezoek met de

vergelden, Sara, uw huisvrouw zal een zoon hebben, het wordt nog eens herhaald in vers 14. Zo werden, tot versterking van het geloof van Gods volk, de beloften van de Messias dikwijls herhaald in het Oude Testament. Wij zijn traag van hart om te geloven, en daarom hebben wij voor hetzelfde doel regel op regel nodig. Dit is het woord van de belofte, aangehaald door de apostel, Romeinen 9:9, als die krachtens welke Izaak geboren is. De zegeningen, die anderen door de gewone voorzienigheid ontvangen, ontvangen de gelovigen door de belofte, hetgeen ze zeer lieflijk en tevens wèl verzekerd maakt. De geestelijke kinderen van Abraham zijn hun leven en hun blijdschap, hun hoop en hun alles, verschuldigd aan de belofte. Zij zijn wedergeboren door het woord van God, I Petrus 1:23.

III. Sara vindt die tijding te heerlijk om waar te kunnen zijn, vers 12. Sara lachte bij zichzelf. Het was geen lieflijke lach van het geloof, zoals van Abraham, Hoofdstuk 17:17 maar een lach van twijfel en wantrouwen. Dezelfde zaak kan gedaan worden uit zeer verschillend beginsel, waarover God alleen kan oordelen, die het hart kent. Het grote bezwaar er tegen, waar Sara niet overheen kan komen was haar leeftijd. "Ik ben oud geworden, naar de loop der natuur is de tijd om kinderen te baren voor mij voorbij, voornamelijk omdat ik tot nu toe onvruchtbaar geweest ben, en (hetgeen de moeilijkheid nog groter maakt, ook mijn Heere is oud geworden."
Merk hier op:
1. Sara noemt Abraham haar Heere, het was het enige goede woord, dat zij toen sprak, en de Heilige Geest neemt er nota van tot haar eer, en beveelt het aan alle Christelijke huisvrouwen ter navolging aan, 1 Petrus 3:6. "Sara is Abraham gehoorzaam geweest, hem noemende Heere," ten teken van achting en onderworpenheid. Aldus is het, dat de vrouw haar man moet vrezen, Efeziërs 5:33, dat is: hem moet eerbiedigen. En aldus moeten wij geneigd zijn om nota te nemen van hetgeen wel en betamelijk gesproken wordt, en wel tot eer van hen die het spreken, al is er dan ook iets verkeerds onder gemengd, terwijl wij dat verkeerde dan met de mantel der liefde moeten bedekken.

2. Menselijke onwaarschijnlijkheid komt dikwijls in tegenspraak met de Goddelijke belofte. De tegenwerpingen van de zinnen of van het menselijk verstand zijn zeer geschikt om het geloof van zwakke gelovigen te doen struikelen en in verlegenheid te brengen. Het is moeilijk om aan Gods beloften vast te houden met een onwankelbaar vertrouwen, als door de uitwendige omstandigheden de vervulling van die beloften zo onwaarschijnlijk, ja onmogelijk schijnt.

3. Zelfs zij waarin waar geloof aanwezig is hebben dikwijls een zware strijd te strijden met het ongeloof. Sara kon zeggen: ik geloof Heere, Hebreeën 11:11, maar moest er toch bijvoegen: Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp.

IV. De engel bestraft de onbetamelijke uitdrukkingen van haar ongeloof, vers 13,14.
Merk op:
1. Hoewel Sara deze engelen zeer vriendelijk en edelmoedig heeft onthaald, hebben zij toch, toen zij iets verkeerds deed haar er voor bestraft, zoals Christus Martha bestraft heeft in haar eigen huis, Lukas 10:40, 41. Als onze vrienden vriendelijk voor ons zijn, moeten wij daarom niet zo onvriendelijk zijn, om zonde in hen voorbij te zien.

2. God gaf deze bestraffing aan Sara door Abraham, haar man, tot hem zei Hij: Waarom heeft Sara gelachen?. Hij had haar wellicht de belofte niet meegedeeld, die hij hieromtrent enige tijd tevoren had ontvangen, indien hij ze haar wèl had meegedeeld en haar gezegd had, hoe zij

nu zo door verrast werd. Of het werd aan Abraham gezegd, opdat hij het haar zou zeggen, wederzijdse bestraffing is, als zij nodig is, een van de plichten, die deze betrekking meebrengt.

3. De bestraffing zelf is duidelijk en ondersteund door een goede reden. Waarom heeft Sara gelachen? Het is goed om naar de reden van ons lachen te vragen, opdat het niet het lachen zij van een zot, Prediker 7:6. "Waarom heb ik gelachen?" Ons ongeloof, ons wantrouwen, is een zware belediging van de God des hemels. Met recht duidt Hij het ten kwade dat wij de tegenwerpingen van de zinnen in tegenspraak met Zijn belofte toelaten, zoals in Lukas 1:18. Hier wordt een vraag gedaan die volstaat om al de bedenkingen van vlees en bloed te beantwoorden en tot zwijgen te brengen: Zou iets voor de Heere te wonderlijk zijn? Dit is:
a. Is er iets zo verborgen dat het aan Zijn kennis ontsnapt?
Of: b. Is iets zo moeilijk, dat het Zijn macht te boven gaat? Neen, ook niet het geven van een kind aan Sara in haar ouderdom.

IV. Sara poogt dwaas haar fout te verbloemen, vers 15. Zij loochende het, zeggende: ik heb niet gelachen, denkende, dat niemand haar kon logenstraffen. Zij sprak die leugen omdat zij vreesde, maar het was tevergeefs om het voor het alziende oog te willen verbergen, tot haar beschaming werd haar gezegd: neen, maar gij hebt gelachen. Nu schijnt:
1. Sara haar wantrouwen op te geven. Nu zij, door de omstandigheden met elkaar in verband te brengen, bemerkt dat het een Goddelijke belofte was, die haar betreffende gedaan was, laat zij alle twijfel en alle wantrouwen er van varen. Maar:
2. Er was een zondig pogen bij om een zonde te bedekken met een leugen. Het is een schande om verkeerd te doen, maar het is nog groter schande het te ontkennen, want hierdoor voegen wij aan onze ongerechtigheid nog ongerechtigheid toe. Vrees voor een bestraffing lokt ons dikwijls in een strik. Zie Jesaja 57:11. Voor wie hebt gij geschroomd of gevreesd? want gij hebt gelogen. Maar wij bedriegen onszelf, als wij wanen God te kunnen misleiden, Hij kan en zal de waarheid aan het licht brengen tot onze schande. "Die zijn overtredingen bedekt, zal niet voorspoedig zijn," want de dag komt, die ze zal ontdekken.

Genesis 18:16 - 22
De boden van de hemel hadden nu een deel van hun zaken afgedaan, die bestonden uit een boodschap van genade aan Abraham en Sarah, en die het eerst door hen gebracht werd, maar nu hebben zij werk van een andere aard te doen: Sodom moet verwoest worden, en zij moeten het verwoesten, Hoofdstuk 19:13. Gelijk er bij de Heere goedertierenheid is, zo is Hij ook de God, wiens de wrake is. Ingevolge van hun opdracht vinden wij hier:
1. Dat zij naar Sodom toe zagen, vers 16. Zij stelden er hun aangezicht tegen in toorn, zoals van God gezegd werd, dat Hij op het leger der Egyptenaren zag, Exodus 14:24. Hoewel God gedurende lange tijd de ogen scheen te sluiten voor de zondaren, waaruit zij hebben afgeleid dat de Heere niet ziet, zal Hij toch, als de dag der wrake gekomen is, naar hen zien.

2. Dat zij gingen naar Sodom, vers 22, en dienovereenkomstig vinden wij twee van hen te Sodom, Hoofdstuk 19:1. Of de derde de Heere was, voor wie Abraham stond, en tot wie hij toetrad, vers 23, zoals de meesten denken, of dat de derde hen verliet voor zij te Sodom kwamen, en de Heere, voor wie Abraham stond, de Shechina was, of die verschijning van de Goddelijke heerlijkheid, die Abraham tevoren gezien had en waarmee hij had gesproken, is onzeker. Maar wij hebben hier:
a. De eer die Abraham zijn gasten bewees, hij ging met hen, om hen te begeleiden, als iemand die niet graag scheidt van zo'n goed gezelschap en hun de meest mogelijke eer wenst te

betonen, maar zij moet gedaan worden volgens de aanwijzing van de apostel, "gelijk het Gode waardig is," 3 Johannes 1:6.
b. De eer, die zij hem deden, want die God eren, zal Hij eren. God deelde aan Abraham Zijn voornemen mee om Sodom te verderven, en dat niet alleen, maar Hij trad er met hem over in gesprek. Daar Hij hem inniger nog dan tevoren in Zijn verbond had opgenomen, Hoofdstuk 17, laat Hij hem hier in nauwer, inniger gemeenschap met zich toe dan ooit tevoren, als de man Zijns raads.

Merk hier op:
I. Gods vriendelijke gedachten omtrent Abraham, vers 17 - 19, waar wij Zijn besluit hebben om aan Abraham Zijn voornemen kenbaar te maken betreffende Sodom, met de redenen ervan. Indien Abraham hun geen uitgeleide gedaan had dan zou hij misschien niet aldus bevoorrecht zijn geworden, maar die met wijzen wandelt zal wijs worden, Spreuken 13:20. Zie hoe het Gode behaagt met zichzelf te redeneren: Zal Ik voor Abraham verbergen (of zoals sommigen het lezen: Verberg Ik voor Abraham) wat Ik doe? Kan Ik Mij tot zo iets gaan begeven, en het aan Abraham niet zeggen?" Zo drukt God zich uit in Zijn raadsbesluiten, naar de wijze van de mensen met overleg. Maar waarom moet Abraham in die kabinetsraad wezen? De Joden geven als hun mening te kennen, dat God, wijl Hij aan Abraham en zijn zaad het land Kanaän had geschonken, deze steden, die een deel uitmaakten van het land, niet wilde verderven zonder zijn kennis en toestemming. Maar God geeft hier twee andere redenen op.

1. Abraham moet het weten, omdat hij een vriend en gunstgenoot is, voor wie Hij zeer bijzondere goedheid heeft en grote dingen heeft weggelegd. Hij zal tot een groot volk worden, en dat niet alleen, maar in de Messias, die uit Zijn lenden zal voortkomen zullen alle volkeren der aarde in hem gezegend worden. "De verborgenheid des Heeren is voor degenen, die Hem vrezen," Psalm 25:14, Spreuken 3:32. Zij, die door het geloof een leven leiden van gemeenschap met God, moeten wel meer van Zijn wil en bedoelingen weten dan andere mensen, hoewel niet met een profetische kennis, maar met een wijze, praktische kennis. Zij hebben een beter inzicht in het tegenwoordige, en voorzien beter, wat er geschieden zal, Hoséa 14:10, Psalm 107:43, zoveel tenminste als genoeg is voor hun gedrag en hun vertroosting.

2. Abraham moet het weten, want hij zal zijn huisgezin onderwijzen, vers 19. Ik heb Abraham gekend, opdat hij zijn kinderen en zijn huis na hem zou bevelen. Beschouw dit alles als een schitterende zijde van Abrahams karakter en van zijn voorbeeld. Hij bad niet slechts met de leden van zijn gezin, maar hij onderwees hen als een man van kennis, ja hij beval hun als een man van gezag, als profeet en koning, zowel als priester in zijn huis. Daar God een verbond had gemaakt met hem en zijn zaad, en zijn huisgezin dientengevolge besneden was, is hij zeer zorgzaam geweest om hen goed te onderwijzen en te regeren. Zij, die de zegeningen van een gezin willen smaken, moeten nauwgezet de gezinsplichten vervullen. Indien onze kinderen de kinderen des Heeren zijn, dan moeten zij voor Hem worden opgevoed, indien zij Zijn livrei dragen, dan moeten zij opgeleid worden tot Zijn werk. Abraham heeft niet slechts zorg gedragen voor zijn kinderen, maar voor zijn gezin, zijn dienstknechten waren onderwezenen. Hoofden van gezinnen behoren acht te geven op de zeden van allen, die onder hun dak zijn. De geringste dienstknechten hebben kostelijke zielen, die verzorgd en gevoed moeten worden. Abraham heeft er zich op toegelegd om praktische Godsdienst in zijn huis te bevorderen. Hij heeft hun hoofd niet gevuld met diepzinnige bespiegelingen of twistige samensprekingen, maar leerde hun de weg des Heeren te houden, en gerechtigheid en gerichte

handelingen met alle mensen. Hierin heeft Abraham het oog gehad op het nageslacht, en was zorgde dat niet alleen zijn huisgezin met hem, maar ook zijn huis na hem de weg des Heeren zou houden, dat de Godsdienst zou bloeien in zijn geslacht, als hij reeds in zijn graf zou zijn. Dit doende vervulde hij de voorwaarden van de beloften, die God hem had gedaan. Alleen diegenen kunnen het voordeel van de beloften verwachten, die nauwgezet hun plicht doen.

3. Wij kunnen dit beschouwen als de reden, waarom God hem zijn voornemen omtrent Sodom bekendmaakte, namelijk dat hij zijn kennis mededeelde aan anderen en haar gebruikte ten nutte van hen, die onder zijn hoede stonden. Wie heeft die zal gegeven worden Mattheüs 13:12, 25:29. Zij, die van hun weten een goed gebruik maken, zullen meer weten.

II. Gods vriendelijk gesprek met Abraham, waarin Hij hem Zijn voornemen omtrent Sodom bekend heeft gemaakt, en waarin Hij hem vrijheid van verzoek toelaat omtrent deze zaak.

1. Hij spreekt hem van het overtuigend blijk van de zonde van Sodom, vers 20. Het geroep van Sodom en Gomorra is groot. Sommige zonden en de zonden van sommige zondaars roepen luid tot de hemel om wraak. De ongerechtigheid van Sodom was een schreeuwende ongerechtigheid, dat is: zij was zó tergend, dat zij God drong om te straffen.

2. Van het onderzoek, dat Hij hieromtrent nog wilde instellen, vers 21. Ik zal nu afgaan en bezien. Niet alsof er iets was, waarover God in twijfel is of in het duister, maar het behaagt Hem zich aldus naar de wijze der mensen uit te drukken.
a. Om het onbetwistbaar - rechtmatige aan te tonen van al Zijn gerechtelijke handelingen. De mensen zijn geneigd te zeggen: De weg des Heeren is niet recht, maar laat hen weten dat Zijn oordelen voortkomen uit Zijn eeuwige raad, en nooit roekeloze of plotseling opgekomen besluiten zijn. Nooit straft Hij op losse geruchten, of op mededelingen van anderen, maar naar Zijn eigen stellig en onfeilbaar weten.
b. Om een voorbeeld te geven aan overheidspersonen, aan hen die met gezag zijn bekleed, om met de uiterste zorg en nauwkeurigheid een onderzoek in te stellen naar het voor en tegen van een zaak, eer zij er een oordeel over uitspreken.
c. Wellicht wordt van dit raadsbesluit hier gesproken als nog niet vastgesteld, ten einde Abraham aan te moedigen om nog voorbede voor hen te doen. Aldus heeft God gezien of er geen voorbidder was, Jesaja 59:16.

Genesis 18:23 - 33
Gemeenschap met God wordt onderhouden door het woord en het gebed. In het woord spreekt God tot ons, in het gebed spreken wij tot Hem. God had aan Abraham Zijn voornemens gezegd omtrent Sodom, daaruit neemt Abraham nu aanleiding om ten behoeve van Sodom tot God te spreken. Gods woord zal ons goed doen, als het ons stof geeft tot gebed, en er ons toe opwekt. Als God tot ons gesproken heeft, dan moeten wij overwegen wat wij er over tot Hem hebben te zeggen.
Merk op:

I. Het plechtige van Abrahams toespraak tot God bij deze gelegenheid, vers 23. Abraham trad toe. Die uitdrukking geeft te kennen:
1. Een heilige bezorgdheid. Hij verpandde zijn hart om tot God te genaken, Jeremia 30:21, "Zal Sodom verwoest worden, zonder dat ik er een goed woord voor doe?"
2. Een heilig vertrouwen. Hij ging toe met verzekerdheid des geloofs, hij naderde "als een vorst," Job 31:37. Als wij ons tot bidden begeven, dan moeten wij gedenken, dat wij tot God

II. De algemene strekking van zijn gebed. Het is het eerste plechtige gebed, dat wij in de Bijbel vermeld vinden, en het is een gebed om Sodom te sparen. Abraham heeft de goddeloosheid van Sodom ongetwijfeld ten zeerste verafschuwd, hij zou niet, zoals Lot, onder hen hebben willen wonen, al zouden zij hem ook de beste en schoonste bezitting in hun land hebben willen geven, en toch heeft hij vurig en dringend voor hen gebeden. Wij moeten de zonde haten, maar medelijden hebben met de zondaren, en voor hen bidden. God heeft geen lust in hun dood, en wij moeten die rampzalige dag niet begeren, maar hem veeleer afbidden.

1. Hij begint met een gebed, dat de rechtvaardigen gespaard mochten worden, niet mee verwikkeld zullen zijn in de algemene ramp, inzonderheid met het oog op de rechtvaardige Lot, wiens onedel gedrag tegenover hem hij reeds lang had vergeven en vergeten, getuige zijn vriendschappelijke ijver om hem door zijn zwaard te verlossen, en nu door zijn gebed.

2. Hij maakt hier verder nog gebruik van voor een gebed, dat allen gespaard mochten worden om wille van de rechtvaardigen onder hen, terwijl God zelf hem hierin steunt, en het hem door Zijn antwoord op zijn eerste bede als het ware, in de mond legt, vers 26. Wij moeten bidden, niet alleen voor onszelf maar ook voor anderen, want wij zijn leden van hetzelfde lichaam, van hetzelfde lichaam van het mensdom tenminste. Wij zijn allen broeders.

III. De bijzondere genadegaven, die uitblinken in dit gebed.

1. Groot geloof, en het is het gebed van het geloof, dat een overwinnend gebed is. Zijn geloof pleit bij God, regelt en ordent de zaak, vult zijn mond met argumenten. Zijn geloof werkt inzonderheid met de rechtvaardigheid Gods, daarop steunt en betrouwt hij:
a. Dat God de rechtvaardigen niet met de goddelozen zal ombrengen, vers 23. Neen, dat zij verre van U, vers 25. Nooit moeten wij een gedachte koesteren, die aan de eer van Gods rechtvaardigheid tekort doet. Zie Romeinen 3:5, 6. In deze wereld zijn de rechtvaardigen onder de goddelozen gemengd. Onder de besten zijn gewoonlijk sommige slechten, en onder de slechtsten sommige goeden. Zelfs in Sodom is nog een Lot. Hoewel de rechtvaardigen onder de goddelozen zijn, zal de rechtvaardige God toch voorzeker de rechtvaardigen niet met de goddelozen verderven. Hoewel zij in deze wereld soms in de algemene rampen delen, zal toch op de grote dag een onderscheid worden gemaakt.
b. Dat de rechtvaardigen niet gelijk de goddelozen zullen zijn, vers 25. Hoewel zij met hen kunnen lijden, zullen zij toch niet evenals zij lijden. Algemene rampen zijn voor de rechtvaardigen heel wat anders dan voor de goddelozen, Jesaja 27:7.
c. Dat de Rechter der ganse aarde recht zal doen, ongetwijfeld zal Hij dit, want Hij is de Rechter der ganse aarde, dit is het argument van de apostel, Romeinen 3:5, 6. God is de Rechter der ganse aarde, Hij neemt kennis van alles, en spreekt over allen Zijn oordeel uit. De almachtige God heeft nooit aan een Zijner schepselen onrecht gedaan, en nooit zal Hij hun onrecht doen, hetzij door hun te onthouden wat recht is, of door meer dan recht is van hen te eisen, Job 34:10, 11.

2. Grote ootmoed. Een diepe bewustheid van zijn eigen onwaardigheid, vers 27. Zie toch, ik heb mij onderwonden te spreken tot de Heere, hoewel ik stof en as ben, en wederom, vers 31. Hij spreekt als iemand die verbaasd is over zijn eigen stoutmoedigheid en over de vrijheid, die God hem genadiglijk veroorlooft, in aanmerking genomen Gods grootheid, Hij is de Heere, en zijn eigen geringheid - hij is slechts stof en as. De grootste mannen, de aanzienlijkste en de verdienstelijkste zijn slechts stof en as, gering en laag voor God, verachtelijk, broos en

erkennen, die er is tussen ons en God. Hij is de Heere der heerlijkheid, wij zijn aardwormen. Onze toegang tot de troon der genade en de vrijmoedigheid in het spreken, die ons vergund wordt, bieden ons wezenlijke redenen tot ootmoedige verwondering, 2 Samuel 7:18.
Wij behoren dan ook vervuld te zijn van vrees voor Gods misnoegen. Dat toch de Heere niet ontsteke, dat ik spreek, vers 30, en wederom in vers 32. Het dringend aanhouden van de gelovigen als zij tot God spreken in het gebed, is van zulk een aard dat, indien zij met mensen, zoals zijzelf zijn, te doen hadden, zij wel moesten vrezen hen te vertoornen. Maar Hij, met wie wij te doen hebben, is God en geen mens, en hoezeer Hij dit mocht schijnen, is Hij toch niet wezenlijk toornig op het gebed van Zijn volk, Psalm 80:4, want "het is Zijn welgevallen," Spreuken 15:8, en het behaagt Hem, dat er met Hem geworsteld wordt in heet gebed. Zelfs als wij bijzondere tekens ontvangen van Gods gunst, behoren wij over onszelf te waken, ten einde ons niet bloot te stellen aan het Goddelijk ongenoegen, en daarom moeten wij in de armen van ons geloof de Middelaar meebrengen, om over de ongerechtigheid onzer heilige dingen verzoening te doen.

3. Hier is grote liefde.
a. Een liefderijke mening van Sodom's aard en hoedanigheid, hoe slecht de mensen er ook waren, dacht hij toch dat er verscheidene rechtvaardigen woonden. Het betaamt ons om ook van de slechtste plaatsen het beste te hopen. Van de twee dwalingen is die het beste, welke naar die richting dwaalt.
b. Een liefderijke begeerte naar Sodom's welvaren, hij gebruikte al zijn invloed bij de troon der genade, om genade voor hen te verkrijgen. Nooit zien wij hem zo vurig en dringend in het pleiten bij God voor zich en zijn gezin als hier voor Sodom. Wij zien hier ook grote vrijmoedigheid en gelovig vertrouwen.

4.
a. Hij nam de vrijheid om een zeker getal te noemen van rechtvaardigen die, naar hij dacht, in Sodom gevonden zouden worden. Misschien zijn er vijftig, vers 24.
b. Telkens en nogmaals rekent hij op Gods genade. Als God veel toestond, vroeg hij om nog meer, in de hoop om zo zijn doel te bereiken.
c. Hij bracht de voorwaarden van genade tot een zo laag getal, als zijn schaamtegevoel hem slechts toeliet, (daar hij genade voor de vijf steden verkreeg, als er slechts tien rechtvaardigen in gevonden werden) en dat cijfer was zo laag, dat hij er uit opmaakte, dat de steden gespaard zullen worden.

IV. Het welslagen van zijn gebed. Hij, die aldus met God worstelde, heeft heerlijk overwonnen, want hij had zich vorstelijk gedragen met God, en zo behoefde hij slechts te vragen om te ontvangen.

1. Gods algemene goedwillendheid bleek hierin, dat Hij er in toestemde de goddelozen te sparen om wille van de rechtvaardigen. Zie hoe snel God bereid is om barmhartigheid te betonen, Hij zoekt zelfs naar een reden er voor. Zie ook hoe de Godvruchtigen tot zegen zijn voor elke plaats, waarin zij zich bevinden, en hoe weinig diegenen hun eigen welzijn bevorderen, die hen haten en vervolgen.

2. Zijn bijzondere gunst jegens Abraham blijkt hierin, dat Hij niet ophield met geven, voordat Abraham ophield met vragen. Zo groot is de macht van het gebed. Waarom is Abraham dan opgehouden te vragen, toen hij reeds verkregen had dat de plaats gespaard zou worden zo er, al was het maar tien rechtvaardigen, in gevonden werden? Hetzij:

a. Omdat hij erkende, dat zij verdienden om te komen, indien er niet zo veel waren, zoals de wijngaardenier, die er in toestemde om de onvruchtbare vijgenboom uit te houwen, indien hij, na nog een proefjaar, geen vrucht zou opleveren, Lukas 13:9.
Of: b. Omdat God zijn geest weerhield om nog verder te vragen. Als God besloten heeft een plaats te verderven, dan verbiedt Hij om er voor te bidden, Jeremia 7:16, 11:14, 14:11. Eindelijk. Wij hebben hier het eindigen van de samenspreking, vers 33.

1. Toen ging de Heere weg. De gezichten Gods kunnen in deze wereld niet altijd voortduren, daar het alleen door het geloof is, dat wij ons hier God moeten voorstellen. God ging niet weg voordat Abraham alles gezegd had, wat hij te zeggen had, want nooit is Hij het moede om naar het gebed van Zijn volk te horen Jesaja 59:1.

2. Abraham keerde weer naar zijn plaats. Hij was niet opgeblazen door de eer, die hem was aangedaan, en door het buitengewone onderhoud, dat God hem had toegestaan, was hij niet van het vervullen van zijn gewone dagelijkse plichten afgebracht. Hij keerde weer naar zijn plaats om waar te nemen wat er nu zou geschieden, en het bleek, dat zijn gebed was verhoord, al was het ook dat Sodom niet gespaard bleef, daar er geen tien rechtvaardigen in gevonden werden. Nooit kunnen wij te weinig verwachten van de mens, en nooit kunnen wij te veel verwachten van God.

HOOFDSTUK 19

1 En die twee engelen kwamen te Sodom in de avond; en Lot zat in de poort te Sodom; en als Lot hen zag, stond hij op hun tegemoet, en boog zich met het aangezicht ter aarde. 2 En hij zeide: Ziet nu, mijne heren! keert toch in ten huize van uw knecht, en vernacht, en wast uw voeten; en gij zult vroeg opstaan, en gaan uws weegs. En zij zeiden: Neen, maar wij zullen op de straat vernachten. 3 En hij hield bij hen zeer aan, zodat zij tot hem inkeerden, en kwamen in zijn huis; en hij maakte hun een maaltijd, en bakte ongezuurde koeken, en zij aten. 4 Eer zij zich te slapen leiden, zo hebben de mannen dier stad, de mannen van Sodom, van de jongste tot de oudste toe, dat huis omsingeld, het ganse volk, van het uiterste einde af. 5 En zij riepen Lot toe, en zeiden tot hem: Waar zijn die mannen, die deze nacht tot u gekomen zijn? breng hen uit tot ons, opdat wij ze bekennen. 6 Toen ging Lot uit tot hen aan de deur, en hij sloot de deur achter zich toe; 7 En hij zeide: Mijn broeders! doet toch geen kwaad! 8 Ziet toch, ik heb twee dochters, die geen man bekend hebben; ik zal haar nu tot u uitbrengen, en doet haar, zoals het goed is in uw ogen; alleenlijk doet dezen mannen niets; want daarom zijn zij onder de schaduw mijns daks ingegaan. 9 Toen zeiden zij: Kom verder aan! Voorts zeiden zij: Deze een is gekomen, om als vreemdeling hier te wonen, en zoude hij alleszins rechter zijn? Nu zullen wij u meer kwaads doen, dan hun. En zij drongen zeer op de man, op Lot, en zij traden toe om de deur open te breken. 10 Doch die mannen staken hun hand uit, en deden Lot tot zich inkomen in het huis, en sloten de deur toe. 11 En zij sloegen de mannen, die aan de deur van het huis waren, met verblindheden, van de kleinste tot aan de grootste, zodat zij moede werden, om de deur te vinden. 12 Toen zeiden die mannen tot Lot: Wien hebt gij hier nog meer? een schoonzoon, of uw zonen, of uw dochteren, en allen, die gij hebt in deze stad, breng uit deze plaats; 13 Want wij gaan deze plaats verderven, omdat haar geroep groot geworden is voor het aangezicht des HEEREN, en de HEERE ons uitgezonden heeft, om haar te verderven. 14 Toen ging Lot uit, en sprak tot zijn schoonzonen, die zijn dochteren nemen zouden, en zeide: Maakt u op, gaat uit deze plaats; want de HEERE gaat deze stad verderven. Maar hij was in de ogen zijner schoonzonen als jokkende. 15 En als de dageraad opging, drongen de engelen Lot aan, zeggende: Maak u op, neem uw huisvrouw, en uw twee dochteren, die voorhanden zijn, opdat gij in de ongerechtigheid dezer stad niet omkomt.

16 Maar hij vertoefde; zo grepen dan die mannen zijn hand, en de hand zijner vrouw, en de hand zijner twee dochteren, om de verschoning des HEEREN over hem; en zij brachten hem uit, en stelden hem buiten de stad. 17 En het geschiedde als zij hen uitgebracht hadden naar buiten, zo zeide Hij: behoud u om uws levens wil; zie niet achter u om, en sta niet op deze ganse vlakte; behoud u naar het gebergte heen, opdat gij niet omkomt. 18 En Lot zeide tot hen: Neen toch, Heere! 19 Zie toch, Uw knecht heeft genade gevonden in Uw ogen, en Gij hebt Uw weldadigheid groot gemaakt, die Gij aan mij gedaan hebt, om mijn ziel te behouden bij het leven; maar ik zal niet kunnen behouden worden naar het gebergte heen, opdat mij niet misschien dat kwaad aankleve, en ik sterve! 20 Ziet toch, deze stad is nabij, om derwaarts te vluchten, en zij is klein; laat mij toch derwaarts behouden worden (is zij niet klein?) opdat mijn ziel leve. 21 En Hij zeide tot hem: Zie, Ik heb uw aangezicht opgenomen ook in deze zaak, dat Ik deze stad niet omkere waarvan gij gesproken hebt. 22 Haast, behoud u derwaarts; want Ik zal niets kunnen doen, totdat gij daarhenen ingekomen zijt. Daarom noemde men de naam dezer stad Zoar. 23 De zon ging op boven de aarde, als Lot te Zoar inkwam.

24 Toen deed de HEERE zwavel en vuur over Sodom en Gomorra regenen, van de HEERE uit de hemel. 25 En Hij keerde deze steden om, en die ganse vlakte, en alle inwoners dezer steden, ook het gewas des lands. 26 En zijn huisvrouw zag om van achter hem; en zij werd een zoutpilaar. 27 En Abraham maakte zich deszelven morgens vroeg op, naar de plaats, waar hij voor het aangezicht des HEEREN gestaan had. 28 En hij zag naar Sodom en Gomorra toe, en naar het ganse land van die vlakte; en hij zag, en ziet, er ging een rook van het land op, gelijk de rook eens ovens. 29 En het geschiedde, toen God de steden dezer vlakte verdierf, dat God aan Abraham gedacht, en Hij leidde Lot uit het midden dezer omkering, in het omkeren dier steden, in welke Lot gewoond had.

30 En Lot toog op uit Zoar, en woonde op de berg, en zijn twee dochters met hem; want hij vreesde binnen Zoar te wonen. En hij woonde in een spelonk, hij en zijn twee dochters. 31 Toen zeide de eerstgeborene tot de jongste: Onze vader is oud, en er is geen man in dit land, om tot ons in te gaan, naar de wijze der ganse aarde. 32 Kom, laat ons onze vader wijn te drinken geven, en hem hem liggen, opdat wij van onze vader zaad in het leven behouden. 33 En zij gaven dien nacht haar vader wijn te drinken; en de eerstgeborene kwam, en lag bij haar vader, en hij werd het niet gewaar in haar

tot de jongste: Zie, ik heb gisteren nacht bij mijn vader gelegen; laat ons ook dezen nacht hem wijn te drinken geven; ga dan in, lig bij hem, opdat wij van onzen vader zaad in het leven behouden. 35 En zij gaven haar vader ook dien nacht wijn te drinken, en de jongste stond op, en lag bij hem. En hij werd het niet gewaar in haar nederliggen, noch in haar opstaan. 36 En de twee dochters van Lot werden bevrucht van haar vader. 37 En de eerstgeborene baarde een zoon, en noemde zijn naam Moab; deze is de vader der Moabieten, tot op dezen dag. 38 En de jongste baarde ook een zoon, en noemde zijn naam Ben - ammi; deze is de vader der kinderen Ammons, tot op dezen dag.

De inhoud van dit hoofdstuk hebben wij in 2 Petrus 2 vers 6 - 8, waar wij vinden, dat God de steden van Sodom en Gomorra tot as verbrandende, ze met omkering veroordeeld heeft, en de rechtvaardige Lot verlost heeft. Het is de geschiedenis van Sodom's verderf, en Lots redding van dat verderf. In hoofdstuk 18 lazen wij van Gods neerkomen om de tegenwoordige toestand van Sodom te bezien, wat zijn goddeloosheid was, en wat er voor rechtvaardigen in waren, en nu hebben wij hier de uitslag van dat onderzoek.

I. Uit dat onderzoek bleek, dat Lot zeer goed was, vers 1 - 3, maar het bleek niet, dat er nog zo iemand was.
II. De inwoners van Sodom werden bevonden zeer snood en slecht te zijn, vers 4 - 11.
III. Daarom werd er zeer bijzonder zorg voor gedragen, om Lot en zijn gezin naar een plaats van veiligheid te laten gaan, vers 12 - 23.
IV. De barmhartigheid zich nu hierin verblijd hebbende openbaart de gerechtigheid zich in het verderf van Sodom, en de dood van de vrouw van Lot, vers 24 - 26, met een algemene herhaling van de geschiedenis, vers 27 - 29.
V. Een afschuwelijke zonde, waaraan Lot schuldig was door bloedschande te bedrijven met zijn twee dochters, vers 30 - 38.

Genesis 19:1 - 3
Waarschijnlijk waren deze engelen twee van de drie, die zoeven bij Abraham geweest waren, de twee geschapen engelen, die uitgezonden waren om Gods bedoeling met Sodom ten uitvoer te brengen.
Merk hier op:

I. Er was in Sodom maar één Godvruchtig man, en deze hemelse boden hebben hem ontdekt. Wij moeten, waar wij ook zijn, navraag doen naar hen, die in de vreze (Gods leven, en met deze willen omgaan, Mattheüs 10:11, onderzoekt wie daarin - in die stad of dat vlek - waardig is, en blijft aldaar. Landgenoten, die zich in de vreemde bevinden, komen gaarne bij elkaar.

II. Lot heeft zich in die tijd genoegzaam van zijn naburen onderscheiden, waardoor een duidelijk
Merk op hem geplaatst werd. Hem, die niet handelde als de anderen, moet het ook niet als de anderen vergaan.

1. Lot zat in de poort te Sodom in de avond, toen de overigen waarschijnlijk aan het drinken en brassen waren, zat hij daar eenzaam en alleen uitziende naar een gelegenheid om goed te doen.

2. Hij was uiterst eerbiedig jegens deze mannen, die een sober, ernstig voorkomen hadden, hoewel zij generlei pracht of staatsie tentoonspreidden. Hij boog zich ter aarde toen hij hen zag, alsof hij reeds op de eerste aanblik iets Goddelijks in hen bespeurde.

3. Hij was gastvrij, hartelijk en ruim in zijn uitnodiging en zijn onthaal. Dringend nodigde hij deze vreemdelingen in zijn huis, zette hun het beste voor van hetgeen hij had, en gaf hun alle mogelijke blijken en bewijzen van zijn oprechtheid, want:
a. Toen de engelen, om te zien of zijn uitnodiging van harte gemeend was, haar eerst weigerden aan te nemen, (hetgeen een gewoon gebruik van bescheidenheid is, zonder dat dit in het minst aan waarheid of oprechtheid tekort doet) heeft hun weigering hem slechts des te dringender doen aanhouden, hij hield bij hen zeer aan, vers 3, deels omdat hij volstrekt niet wilde, dat zij zich aan de ongerieflijkheid en het gevaar zouden blootstellen door op straat te overnachten in Sodom, en deels omdat hij zeer naar hun gezelschap en gesprek verlangde. Twee zulke eerlijke gezichten had hij in Sodom nog niet gezien. Zij, die in een slechte plaats wonen moeten het gezelschap op prijs stellen van hen, die wijs en goed zijn, en dit zeer begeren.
b. Toen de engelen zijn uitnodiging hadden aangenomen, heeft hij hen gul onthaald, hij richtte een maaltijd voor hen aan, en vond die goed besteed aan zulke gasten. Godvruchtige mensen behoren (met beleid en voorzichtigheid) ook edelmoedige, milddadige mensen te zijn.

Genesis 19:4 - 11
Nu is het ontwijfelbaar gebleken, dat er alle reden was voor het geroep van Sodom. Wat er die nacht voorviel was genoeg om de maat vol te maken. Want hier bevinden wij:

I. Dat zij allen goddeloos waren, vers 4. De goddeloosheid was algemeen geworden, voor alle snood bedrijf waren zij een van zin. Hier waren oud en jong, lieden uit alle hoeken van de stad, verenigd in dit tumult. De ouden waren de slechtheid nog niet te boven, en de jongen waren er al spoedig rijp voor. Er waren of geen overheidspersonen om de vrede te bewaren en de vreedzamen te beschermen, of de magistraten hielpen zelf mee om het oproer aan de gang te maken. Als de ziekte der zonde epidemisch is geworden, is zij voor elke plaats noodlottig, Jesaja 1:5 - 7.

II. Dat hun goddeloosheid ten top was geklommen, zij waren boos en grote zondaars tegen de Heere, Hoofdstuk 13:13, want: 1. Het was de onnatuurlijkste en afschuwelijkste ondeugd, die zij nu wilden bedrijven, een zonde, die nog heden naar hen genoemd wordt, sodomie. Zij hadden zich geheel overgegeven aan die afschuwelijke bewegingen, Romeinen 1:26, 27, die erger dan dierlijk en de eeuwige versmaadheid van de menselijke natuur zijn, en waaraan niet zonder afschuw gedacht kan worden door hen, in wie nog het geringste vonkje van deugd is, nog iets van het natuurlijk licht is overgebleven. Zij, die zich overgeven in onnatuurlijke onreinheid, zijn voor de straf van het eeuwige vuur getekend, zie Judas 1:7.

2. Zij schaamden zich niet om er voor uit te komen, en hun voornemen met geweld van wapens uit te voeren. Die praktijken zouden al slecht genoeg zijn geweest, indien zij in het geheim en door overreding gepleegd werden, maar zij verklaren de oorlog aan de deugd, tarten haar in het openbaar. Vandaar, dat van vermetele, onbeschaamde zondaars gezegd wordt dat zij "hun zonde vrijuit spreken, gelijk Sodom," Jesaja 3:9. Zij, die onbeschaamd zijn in de zonde, zullen meestal ook onboetvaardig blijken en dat zal dan hun verderf wezen. Diegenen zijn wel zeer hard van hart, die zondigen zonder gevoel van schaamte, Jeremia 6:15.

3. Toen Lot met alle mogelijke zachtmoedigheid tussenbeide trad en de woede van hun boze lusten zocht tegen te gaan, hebben zij hem met ruwe onbeschoftheid behandeld. Hij waagde zich onder hen, vers 6. Hij sprak hen aan met beleefdheid, noemde hen broeders, vers 7, en smeekte hen zo'n groot kwaad niet te bedrijven, en geheel verward door hun snood

twee dochters prijs te geven, vers 8. Het is wel waar, dat wij van twee kwaden het minste moeten kiezen, maar van twee zonden moeten wij geen van beide kiezen, en nooit moeten wij kwaad doen om er het goede uit te laten voortkomen. Hij redeneerde met hen, pleitte bij hen op de wetten der gastvrijheid en op de bescherming van zijn huis, waar zijn gasten recht op hadden, maar even goed zou men met een briesende leeuw of een brullende beer kunnen redeneren als met deze hardnekkige zondaars, die zich alleen door hun boze lusten en hartstochten lieten regeren. Lots redeneren met hen maakt slechts hun toorn en woede gaande, en om de maat van hun goddeloosheid vol te maken, vallen zij op hem aan.

a. Zij bespotten hem, beschuldigen hem van de ongerijmdheid om zich als rechter op te werpen, daar hij niet eens het burgerrecht had van hun stad, vers 9. Het is iets heel gewoons, dat bestraffers als overweldigers en indringers worden uitgekreten, en dat zij, die de goedheid van een vriend willen betonen, ervan beschuldigd worden zich het gezag van een rechter aan te matigen, alsof iemand niet eens een verstandig woord kon spreken, zonder daarom aanmatigend te zijn.

b. Zij dreigen hem, vallen hem aan, en hij is in gevaar om door het woedend gepeupel in stukken te worden gescheurd. Zij, die het haten om hun leven te verbeteren haten hen, door wie zij bestraft worden, al is die bestraffing ook nog zo zachtmoedig. Trotse zondaren doen aan hun geweten wat de Sodomieten aan Lot gedaan hebben, zij wijzen er de bestraffing van af, smoren zijn verwijten, totdat zij het geheel toegeschroeid hebben en zijn stem tot zwijgen hebben gebracht, en zo rijpen zij dan voor het verderf. Mishandelingen van Gods boden en van getrouwe bestraffers vullen spoedig de maat der ongerechtigheid van de mensen en brengen dan een onherstelbaar verderf over hen. Zie Spreuken 29:1 en 2 Kronieken 36:16. Indien de mens niet door bestraffingen genezen wordt dan is er geen genezing voor hem. Zie 2 Kronieken 25:16.

III. Dat een Godvruchtige door niets minder dan door de macht van een engel uit hun boze handen gered kon worden. Het was nu onmiskenbaar gebleken van welke aard Sodom was en welke maatregelen er tegen genomen moesten worden, daarom geven de engelen onmiddellijk een voorbeeld van hetgeen zij later doen zullen.

1. Zij bevrijden Lot, vers 10. Die bevochtigt zal ook zelf een vroege regen worden. Lot wendde alle pogingen aan om hen te beschermen, en nu hebben zij ter beloning van zijn vriendelijkheid krachtig en afdoend zorg gedragen voor zijn veiligheid. Engelen worden gebruikt ter bijzondere bewaring van hen, die zich door weldoen aan gevaar blootstellen. Bij hun sterven worden de heiligen, evenals Lot, in een huis van volkomen veiligheid gebracht, waarvan de deur voor altijd toegesloten wordt voor hen, die hen vervolgen.

2. Zij straffen de onbeschoftheid der Sodomieten, vers 11. Zij sloegen hen met verblindheden. Dit diende om een einde te maken aan hun pogingen, door hen onmachtig te maken om er mee voort te gaan. Rechtvaardig werden diegenen met blindheid geslagen, die doof waren geweest voor recht en rede. Geweld drijvende vervolgers worden dikwijls verdwaasd, zodat zij hun boze bedoelingen tegen Gods boden niet kunnen volbrengen, Job 5:14, 15. Toch gingen deze Sodomieten, nadat zij met blindheid waren geslagen nog voort met naar de deur te zoeken, teneinde haar open te breken, totdat zij vermoeid waren. Geen oordelen zullen op zichzelf de verdorven natuur en de boze bedoelingen van de goddelozen veranderen. Indien hun geest niet verblind was geweest zowel als hun ogen, dan zouden zij evenals de tovenaars gezegd hebben: dit is Gods vinger, en zich onderworpen hebben. Het was ook een voorproef van hun algeheel verderf op de volgende dag. Als God op de weg van een rechtvaardig oordeel de mensen verblindt, dan is hun toestand reeds wanhopig, Romeinen 11:8, 9.

Genesis 19:12 - 14
Hier hebben wij de voorbereiding voor Lots redding.

I. Er wordt hem kennis gegeven van Sodoms naderend verderf, vers 13. Wij gaan deze plaats verderven. De heilige engelen zijn de dienaren van Gods toorn tot verderfenis van de zondaren, zowel als van Zijn genade tot bewaring en uitredding van Zijn volk. In die zin worden de goede engelen boden des kwaads, Psalm 78. 49 II. Hem wordt bevolen hiervan kennis te geven aan zijn vrienden en betrekkingen, opdat zij, indien zij het wilden, met hem gered zouden worden, vers 12. "Wie hebt gij hier nog meer, over wie gij in zorg zijt of in wie gij belangstelt? Indien gij dezulken hebt zo deel hun mee wat er staat te geschieden." Hierin nu ligt opgesloten: 1. Het gebod van een grote plicht, welke hierin bestond, dat hij alles moest doen wat hij kon om hen, die hem omringden, te redden, als brandhouten uit het vuur te rukken. Zij, die door genade zelf uit een zondige toestand verlost zijn, moeten doen wat zij kunnen om anderen, inzonderheid hun bloedverwanten, te redden.

2. De aanbieding van een grote gunst. Zij vragen niet, of hij ook enkele rechtvaardigen kende in de stad, die het behoorlijk zou zijn te redden, zij weten, dat die er niet zijn, maar zij vragen wat hij er voor verwanten heeft, opdat dezen, rechtvaardig of niet rechtvaardig, met hem gered zouden worden. Het gaat slechte mensen soms goed in deze wereld om wille van hun vrome bloedverwanten. Het is goed om verwant te zijn aan een Godvruchtige.

III. Dienovereenkomstig wendt hij zich tot zijn schoonzonen, vers 14.
Merk op: 1. Hoe Lot hen eerlijk gewaarschuwd heeft. Maakt u op, gaat uit deze plaats. Die wijze van uitdrukking is levendig en opschrikkend. Het was geen tijd om te beuzelen, het verderf was aan de deur. Zij hadden niet, zoals de Ninevieten, veertig dagen om zich nog te bekeren. Nu of nooit moeten zij zich redden. Te middernacht werd dit geroep aangeheven. Zodanig is onze roepstem tot de onbekeerden: Bekeert u en leeft.

2. Hoe zij zijn waarschuwing minachtten. Hij was in de ogen van zijn schoonzonen als jokkende. Zij dachten misschien dat de aanval, die de Sodomieten op zijn huis gedaan hadden, zijn verstand had verbijsterd, hem zulk een schrik had aangejaagd dat hij niet wist wat hij zei, of wel, zij dachten dat hij met hen schertste. Zij, die een vrolijk leven leidden, met alles schertsten en lachten, achtten dat dit ook een scherts, een grap was, en zo zijn zij in de verwoesting omgekomen. Zo zijn er nog velen, die heel luchthartig blijven als zij gewaarschuwd worden voor de ellende en het gevaar, waarin zij zich bevinden, zij denken dat hun leraren met hen schertsen, zulken zullen omkomen, en dan is hun bloed op hun hoofd.

Genesis 19:15 - 23
Hier is:

I. De redding van Lot uit Sodom. Hoewel er geen tien rechtvaardigen in Sodom waren, om wie het gespaard kon worden, heeft toch de een rechtvaardige, die er was, zijn ziel bevrijd, Ezechiël 14:14. Vroeg in de morgen hebben zijn eigen gasten uit vriendelijkheid voor hem en de zijnen hen buiten de deur gezet, vers 15. Zijn gehuwde dochters kwamen om met haar echtgenoten, maar die bij hem woonden, zijn met hem gered.
Merk op:
1. Met hoe vriendelijk geweld Lot buiten Sodom gevoerd werd, vers 16. Hoewel hij niet, evenals zijn schoonzonen, met de waarschuwing gespot of geschertst heeft, schijnt hij toch geaarzeld, gebeuzeld te hebben, niet zoveel haast gemaakt te hebben als door de toestand

geestelijke toestand en de noodzakelijkheid van een verandering, maar dit noodzakelijke werk toch uitstellen, en dwaas blijven aarzelen. Lot heeft dit gedaan, en het zou hem noodlottig geworden zijn, indien de engelen zijn hand niet hadden gegrepen en hem uitgebracht hadden, hem behouden hadden door vrees, Judas 1:23. Daarvan wordt gezegd: de Heere was barmhartig over hem, want daar hij zo ongaarne vertrok, zou Hij hem rechtvaardig met de anderen hebben kunnen laten omkomen. Ook van de rechtvaardigste mensen moet de zaligheid alleen aan Gods genade worden toegeschreven, en niet aan hun eigen verdienste. Het is uit genade dat wij zalig worden. Gods macht moet ook erkend worden in het uit een toestand van zonde brengen van de zielen. Indien God er ons niet uitgebracht had, dan zouden wij er nooit uitgegaan zijn. Indien God ons niet genadig was geweest, zou ons aarzelen ons verderf zijn geweest.

2. Met hoe vriendelijk geweld hij gedrongen werd om zich te haasten, toen hij al buiten gebracht was, vers 17.
a. Hij moet zich nog in gevaar achten om te komen, en door de wet van het zelfbehoud opgewekt worden om te vluchten, om zijns levens wil. Een heilig vrezen en beven worden nodig bevonden om onze zaligheid te werken.
b. Daarom moet hij wèl acht geven op hetgeen hij doet. Hij moet niet naar Sodom blijven hunkeren, zie niet achter u om, hij moet niet talmen op de weg, sta niet op deze ganse vlakte, want zij zal gans en al tot een dode zee gemaakt worden, hij moet niet stilstaan vóór hij het hem aangewezen veilige toevluchtsoord heeft bereikt: behoud u naar het gebergte henen. Dusdanige bevelen worden gegeven aan hen, die door genade uit een zondige toestand verlost zijn. Keer niet terug tot de zonde en tot Satan. Blijf niet rusten in uzelf en in de wereld want dat is verwijlen in de vlakte. En strek u naar Christus en de hemel, want dat is om behoudenis vlieden naar het gebergte, en vóór wij daar gekomen zijn mogen wij niet stilstaan.

II. Het bepalen van een toevluchtsoord voor hem. Eerst werd hem daartoe het gebergte aangewezen, maar:
1. Hij verzocht om een stad tot toevluchtsoord, een vaan de vijf, die dicht bij elkaar gelegen waren, genaamd Bela, Hoofdstuk 14:2. Het was Lots zwakheid te denken, dat een door hemzelf gekozen stad veiliger zou zijn dan het door God aangewezen gebergte. En hij redeneerde tegen zichzelf toen hij pleitte: Gij hebt Uwe weldadigheid groot gemaakt, die Gij aan mij gedaan hebt, om mijne ziel te behouden bij het leven, maar ik zal niet kunnen behouden worden naar het gebergte heen. Immers, kon Hij, die hem uit Sodom weggerukt had, toen hij aarzelde en draalde, hem niet veilig naar het gebergte brengen, al zou hij ook beginnen moe te worden? Kon Hij, die hem van het grotere kwaad had gered, hem niet ook door het kleinere heen helpen? In zijn bede legt hij er sterk de nadruk op dat die stad klein is. Zij is klein, is zij niet klein? Daarom kon men hopen dat zij niet zo slecht was als de andere steden. Dat gaf een nieuwe naam aan die plaats, zij werd Zoar genoemd, dat is: een kleine. Voorbeden voor kleinen zijn waardig om in gedachtenis te worden gehouden.

2. God stond hem zijn verzoek toe, al was daar ook veel zwakheid in gelegen, vers 21 - 22. Zie welke gunst God bewees aan een ware heilige, al was hij ook een zwakke heilige.
a. Om hem genoegen te doen werd Zoar gespaard. Hoewel zijn voorbede niet zoals die van Abraham voortkwam uit edelmoedige liefde, maar bloot uit eigenbelang, heeft God hem zijn verzoek toch toegestaan om te tonen hoe veel het dringend gebed van een rechtvaardige vermag.
b. Het verderf over Sodom werd opgeschort totdat hij in veiligheid was. Ik zal niets kunnen doen totdat gij daarhenen ingekomen zijt. De tegenwoordigheid van een Godvruchtige op een

van Zijn volk. De winden worden opgehouden, totdat Gods dienstknechten verzegeld zijn, Openbaring 7:3, Ezechiël 9:4.
Eindelijk. Er wordt nota van genomen, dat de zon was opgegaan toen Lot in Zoar aankwam, want als een Godvruchtige in een plaats komt dan brengt hij licht mede, of behoort dit te doen.

Genesis 19:24 - 25
Toen, als Lot veilig in Zoar was aangekomen, toen kwam deze regen, want de Godvruchtigen worden weggenomen voordat het kwaad komt. Toen, als de zon was opgegaan, schitterend en helder, een schone dag belovend, toen ontstond deze storm, om te tonen, dat er geen natuurlijke oorzaken voor waren. Betreffende deze verwoesting valt op te merken:

1. Dat God er de onmiddellijke werker van was. Het was een verwoesting door de Almachtige. De Heere deed zwavel en vuur regenen van de Heere, vers 24, dat is: God deed het door Zijn eigen macht, en niet naar de gewone loop van de natuur. Of: God de Zoon, van God de Vader, want de Vader heeft de Zoon al het oordeel overgegeven. Hij, die de Zaligmaker is, zal de Verderver zijn van hen, die de zaligheid verwerpen.

2. Dat dit verderf iets vreemds was, Job 31:3. Nooit tevoren en nooit daarna was iets dergelijks gezien. Van de hemel heeft God de hel op hen doen regenen. "Vuur en zwavel en een geweldige stormwind was het deel huns bekers," Psalm 11:6, geen bliksemstraal, die al verderf genoeg aanbrengt als God er een opdracht aan geeft, maar een regen van bliksemstralen. Hun woningen werden met zwavel overstrooid, Job 18:15, en weldra hechtte zich daar vuur aan. God kon hen doen verdrinken, zoals Hij de oude wereld heeft doen verdrinken maar Hij wilde tonen dat Hij veel pijlen in zijn pijlkoker heeft, vuur zowel als water.

3. Dat het een oordeel was, waardoor alles verwoest werd. De steden werden er door omgekeerd, alle inwoners kwamen er door om, de vlakte met al het gewas werd verwoest vers 25. Het was een volkomen onherstelbare verwoesting. Die vruchtbare vallei is een groot meer geworden, een dode zee, en is dit tot op de huidige dag gebleven. Zij wordt de Zoutzee genoemd, Numeri 34:12. Reizigers zeggen dat zij omstreeks dertig mijlen lang en tien mijlen breed is. Geen levend wezen wordt er in gevonden, er gaat een onaangename reuk van uit, het water wordt door de wind niet bewogen, en de dingen, die er in geworpen worden, kunnen niet gemakkelijk zinken.
De Grieken noemen haar "Asphaltites," naar een soort van pek, die er door opgeworpen wordt. De Jordaan stort er zich in uit en verliest er zich in.

4. Dat het een straf was, die beantwoordde aan hun zonde. Brandende, tegennatuurlijke lusten werden terecht gestraft met dit bovennatuurlijke vuur. Zij, die ander vlees zijn nagegaan, zijn door een vreemd vuur omgekomen, Judas 1:7. Zij, die met hun gepeupel de engelen hebben vervolgd en Lot bevreesd hebben gemaakt, werden nu door God vervolgd met Zijn onweder en verschrikt met zijn draaiwind, Psalm 83:16.

5. Dat het bestemd was tot een blijvende openbaring van Gods toorn tegen zonde en zondaren in alle tijden, dientengevolge wordt er in de Schrift dikwijls naar verwezen, en het wordt ook ten voorbeeld gesteld van het verderf van Israël, Deuteronomium 29:23, van Babel, Jesaja 13:19, van Edom, Jeremia 49:18, van Moab en Ammon, Zefánja 2:9. Ja het was ook een type van de straf van het eeuwige vuur, Judas: 7, en van het verderf over hen, die goddeloos leven,

toespeling op deze verwoesting, dat de plaats van de verdoemden dikwijls voorgesteld wordt als een poel, die daar brandt, zoals Sodom brandde, van vuur en sulfer.
Laat ons hieruit leren:
a. Wat het kwaad is van de zonde en hoe schadelijk haar aard is. Ongerechtigheid leidt naar verderf.
b. De verschrikkingen des Heeren. Zie hoe verschrikkelijk het is in de handen van de levende God te vallen! Genesis 19:26 Ook dit is geschreven tot onze vermaning, onze Heiland verwijst er naar, Lukas 17:32. Gedenkt aan de vrouw van Lot. Gelijk door het voorbeeld van Sodom de goddelozen gewaarschuwd worden en vermaand om zich van hun goddeloosheid te bekeren, zo worden door het voorbeeld van de vrouw van Lot de rechtvaardigen gewaarschuwd en vermaand om zich niet af te keren van hun gerechtigheid, Ezechiël 3:18, 20.

Wij hebben hier:
1. De zonde van de vrouw van Lot: zij zag om van achter hem. Dit scheen iets heel gerings, maar door de straf, die er op volgde, zijn wij er zeker van dat het een grote zonde was, een zeer zondige daad.
a. Zij was ongehoorzaam aan een uitdrukkelijk gebod, en zo heeft zij dan gezondigd naar de gelijkenis van Adams overtreding, die verderf heeft gebracht over ons allen.
b. Op de bodem er van was ongeloof, zij twijfelde er aan dat Sodom verwoest zou worden, en dacht dat zij er wel veilig in kon zijn gebleven.
c. Zij zag om naar haar naburen, die zij er had achtergelaten, met meer zorg en belangstelling dan voegde nu voor hen de dag der genade voorbij was en Gods gerechtigheid zich verheerlijkte in hun verderf. Zie Jesaja 66:24.
d. Waarschijnlijk hunkerde zij naar haar huis en goed in Sodom, wars om dit alles achter te laten. Christus geeft te kennen, dat dit haar zonde was Lukas 17:31, 32. Zij hechtte te veel aan haar huisraad.
e. Haar omzien wees op een neiging tot omkeren, tot teruggaan, en daarom gebruikt onze Heiland het als een waarschuwing tegen afval van onze Christelijke belijdenis. Wij hebben allen de wereld en het vlees verzaakt en onze aangezichten hemelwaarts gericht, wij zijn in de vlakte, waar wij getoetst worden, en het is ons risico als wij terugkeren naar de belangen, die wij zeggen opgegeven te hebben. Teruggaan is ten verderve gaan, en terugzien leidt daartoe. "Zo laat ons dan vrezen," Hebreeën 4:1.

2. De straf van Lots huisvrouw wegens deze zonde. Zij werd op dezelfde plaats gedood. Haar lichaam viel echter niet ter aarde, maar bleef overeind staan, als een zuil of monument, niet onderhevig aan vermolming of verrotting zoals een menselijk lichaam, dat aan de lucht is blootgesteld, maar gemetamorphoseerd in een metaalachtige substantie, die de eeuwen zou verduren. Kom en zie de goedertierenheid en de strengheid van God, Romeinen 11:22, jegens Lot, die voorwaarts ging, goedertierenheid, jegens de vrouw van Lot, die omzag, strengheid. Hoewel zij na verwant was aan een rechtvaardig man, hoewel zij beter was dan haar naburen, en hoewel zij een toonbeeld was van onderscheidende genade in haar bevrijding uit Sodom, heeft God toch haar ongehoorzaamheid niet voorbijgezien, want grote voorrechten zullen ons niet beveiligen tegen de toorn van God, indien wij ons die voorrechten niet naarstig en getrouw ten nutte maken. Laat deze zoutpilaar de gedachte bij ons opwekken: Daar het zo gevaarlijk is om te zien, zo laat ons ons strekken naar hetgeen voor is, Filippenzen 3:13, 14.

Genesis 19:27 - 29
Onze gemeenschap met God bestaat in ons Godvruchtig letten op Hem en Zijn genadig zien

hetgeen er met Sodom geschied was zoals tevoren in de beraadslaging over hetgeen er mee geschieden moest, want de gemeenschap met God wordt onderhouden in de handelingen van Zijn voorzienigheid zowel als in Zijn inzettingen.

1. Hier is Abrahams Godvruchtig letten op God in deze gebeurtenis en dat wel in twee dingen.
a. Een zorgvuldig uitzien naar hetgeen geschieden zou, vers 27. Hij maakte zich des morgens vroeg op, om naar Sodom toe te zien. En om aan te duiden, dat zijn bedoeling hiermede was te zien wat de uitslag was van zijn gebed, ging hij naar de plaats, waar hij voor het aangezicht des Heeren had gestaan en stelde zich daar als op zijn wachttoren, Habakuk 2:1. Als wij gebeden hebben moeten wij uitzien naar het gevolg ervan, wij moeten ons gebed adresseren, zoals een brief, en dan een antwoord er op verwachten, ons gebed richten als een pijl, en dan zien of die pijl het doel getroffen heeft, Psalm 5:3. Ons vragen naar tijding moet wezen in verwachting van een antwoord op ons gebed.
b. Een opmerken in eerbiedige vreze, hij zag naar Sodom toe, vers 28, niet zoals de vrouw van Lot, met stilzwijgende afkeuring van de strengheid Gods, maar in nederige aanbidding en berusting. Zo zullen de heiligen als zij de rook zien die voor eeuwig en altoos opgaat van Babels pijniging (zoals hier van Sodom), telkens en nogmaals zeggen: Halleluja! Openbaring 19:3. Zij, die op de dag der genade het ernstigst gebeden hebben voor de zondaars, zullen op de dag des oordeels tevreden zijn om hen te zien omkomen, en er God in verheerlijken.

2. Hier is Gods gunstig aanzien van Abraham vers 29. Evenals tevoren, toen Abraham bad voor Ismaël, God hem in Izaak heeft verhoord, zo heeft Hij hem nu, toen hij bad voor Sodom, verhoord in Lot. Hij gedacht aan Abraham en om zijnentwil, leidde Hij Lot uit uit het midden dezer omkering. Op het gebed van het geloof zal God voorzeker op Zijn eigen wijze en op Zijn eigen tijd een antwoord van vrede geven, hoewel het voor een wijle vergeten schijnt te zijn, zal toch vroeg of laat blijken dat God het indachtig is. Het gebed van de Godvruchtigen voor hun vrienden en bloedverwanten redt deze menigmaal uit tijdelijke oordelen, het was om Abrahams wil, dat Lot gered werd. Wellicht heeft dit woord lang daarna Mozes aangemoedigd om te bidden: "Heere, gedenk aan Abraham", Exodus 32:13. Zie ook Jesaja 63:11.

Genesis 19:30 - 38
Hier is:

I. De grote moeilijkheid, waarin Lot zich bevond na zijn redding vers 30. Angst dreef hem weg uit Zoar, Lot durfde er niet blijven wonen, hetzij omdat hij zich bewust werd, dat hij zelf zich dit toevluchtsoord had gekozen en hierin dus dwaas aan God de wet had gesteld zodat hij wel wantrouwen moest koesteren omtrent zijn veiligheid aldaar, of wel, omdat hij bevond dat de plaats al even slecht was als Sodom, waaruit hij besloot dat zij Sodom wel niet lang zou overleven. Het kan ook wezen dat hij de toename en het rijzen van de wateren bemerkte, die na de algemene brand de vlakte begonnen te overstromen, misschien wel door de Jordaan, en waaruit door vermenging met de rommel, het puin, langzamerhand de Dode Zee ontstond. Zoar, dacht hij, is wel aan het vuur ontkomen, maar het zal wel in die toenemende wateren moeten verzinken, daar het op diezelfde laagvlakte stond. In een vestiging of een toevluchtsoord, door onszelf gekozen, zonder God te volgen, zullen wij gewoonlijk geen lieflijke rust vinden. Hij was nu genoodzaakt de wijk te nemen naar het gebergte en in een spelonk te wonen. Het was vreemd, dunkt mij, dat hij niet tot Abraham terugkeerde en zich onder zijn bescherming stelde, aan wie hij telkens en nogmaals zijn veiligheid verschuldigd was, maar er zijn sommige Godvruchtige mensen, die niet wijs genoeg zijn om te weten wat

tot een toevluchtsoord had aangewezen. Het is goed als wij door teleurstelling op onze weg eindelijk heen gedreven worden naar Gods weg. Hij, die korte tijd geleden in geheel het land geen plaats genoeg kon vinden voor zich en zijn kudden, zonder in botsing te komen met Abraham, en dus zo ver als hij kon van hem moest wegtrekken, is nu beperkt tot een holte in een heuvel waar hij nauwelijks ruimte genoeg heeft om zich in om te keren, en daar zit hij sidderend en eenzaam neer. Het is rechtvaardig van God om diegenen tot armoede en bekrompenheid te brengen, die hun overvloed en hun vrijheid misbruikt hebben. Zie ook in Lot waartoe diegenen zich eindelijk brengen, die om wereldlijk voordeel en gewin de gemeenschap der heiligen opgeven, zij zullen met hun eigen roede geslagen worden.

II. De grote zonde, waaraan Lot en zijn dochters zich schuldig maakten, toen zij zich in die eenzame plaats bevonden. Het is een treurige geschiedenis.

1. Zijn dochters beraamden een zeer goddeloos plan om hem tot die zonde te brengen, en ongetwijfeld waren zij het meest schuldig. Onder voorgeven van de moed van hun vader wat op te wekken, wisten zij hem dronken te maken en gingen toen bij hem liggen, vers 31, 32. Sommigen denken dat hun voorwendsel, waarom zij hun daad volvoerden, wel aannemelijk was, zij hadden geen mannen, en wisten er ook aan geen te komen uit het heilig zaad, of, zo zij kinderen hadden bij anderen, dan zou toch de naam van hun vader niet door hen bewaard blijven. Sommigen denken, dat zij het oog hadden op de Messias, die, naar zij hoopten, van hun vader zou afstammen, want hij stamde af van Terachs oudste zoon, was, even goed als Abraham, van de overigen van Sems nakomelingen afgezonderd, en nu op heel bijzondere wijze uit Sodom verlost. Hun moeder en de overigen van hun familie waren dood, met de gevloekte Kanaänieten mochten zij niet huwen, en zo dachten zij, dat het doel, dat zij beoogden, en de uiterst moeilijke omstandigheden, waarin zij zich bevonden, de onregelmatigheid wel konden verontschuldigen. Van dit gevoelen is o.a. de geleerde Heere Allix.
Goede bedoelingen worden dikwijls misbruikt om boze handelingen in bescherming te nemen. Maar, wat nu ook hun voorgeven moge geweest zijn, het is zeker dat hun plan zeer goddeloos en afschuwelijk was, een onbeschaamde belediging van het licht en de wet van de natuur zelf. Het gezicht op de ontzettendste oordelen Gods over de zondaren zal, zonder Gods genade, op zichzelf, geen boos hart van boze praktijken afhouden. Men vraagt zich af hoe het vuur van zondige lusten zo mogelijk ontstoken kon worden in haar, die zo kort geleden ooggetuigen waren geweest van de vlammen van Sodom. Eenzaamheid heeft, zowel als gezelschappen, zijn verzoekingen inzonderheid de verzoeking tot onreinheid. Toen Jozef alleen was met zijn meesteres, was hij in gevaar, Hoofdstuk 39:11. Bloedverwanten, die samenwonen, hebben het nodig, inzonderheid als zij eenzaam zijn, om zeer zorgvuldig te waken zelfs tegen de minste boze gedachte van die soort, opdat Satan geen voordeel over hen krijge.

2. Lot zelf werd door zijn eigen dwaasheid en onbehoedzaamheid op ellendige wijze overrompeld, en liet zich door zijn eigen kinderen zo bedriegen, dat hij twee nachten achter elkaar dronken gemaakt werd, en er alzo toe kwam om bloedschande te bedrijven, vers 33 en verv. Heere, wat is de mens! Wat zijn de besten der mensen, als God hen aan henzelf overlaat! Zie hier:
a. Het gevaar van zorgloosheid. Lot, die te Sodom niet alleen zelf sober en kuis is gebleven maar voortdurend getreurd heeft over de goddeloosheid van de plaats en er tegen heeft getuigd, wordt toch in het gebergte, waar hij alleen was en naar hij dacht geheel buiten het bereik van de verzoeking, aldus schandelijk verrast. Dat dan hij, die meent te staan, hoog te

staan, vast te staan, toezie, dat hij niet valle. Geen gebergte kan ons, aan deze zijde van de heilige berg hierboven, buiten het bereik doen zijn van Satans vurige pijlen.
b. Het gevaar van dronkenschap. Dat is niet slechts zelf een grote zonde, maar de deur, die toegang geeft tot menige andere zonde, tot de ergste en onnatuurlijkste zonden, die een ongeneeslijke wonde en onuitwisbare schande teweegbrengen. Iemand, die dronken is, zal zonder aarzelen doen hetgeen waaraan hij, als hij nuchter is, niet zonder afschuw zou kunnen denken.
c. Het gevaar van verzoeking door onze dierbaarste betrekkingen en vrienden, die wij liefhebben en achten, en van wie wij vriendelijkheid verwachten. Lot, wiens matigheid en kuisheid onoverwinbaar waren voor vreemd geweld, werd tot zonde en schande gebracht door het lage verraad van zijn eigen dochters. Waar wij ook zijn, overal moeten wij strikken vrezen, en altijd op onze hoede zijn. Tot besluit van dit hoofdstuk hebben wij het bericht van de geboorte van de twee zonen of kleinzonen, (men kan ze noemen zoals men wil) van Lot - Moab en Ammon, de vaders van twee volken, naburen van Israël, en van wie wij dikwijls in het Oude Testament lezen, beide tezamen worden de kinderen van Lot genoemd, Psalm 83:9. Een voorspoedige geboorte kan wel op een ontvangenis in bloedschande volgen, maar wel verre van dat zulk een ontvangenis hierdoor gerechtvaardigd wordt dient zij veeleer tot eeuwigdurende smaad er van, en doet zij de ontering als een erfenis overgaan op het nageslacht, en toch is de stam van Juda, waaruit onze Heere is voortgekomen uit zulk een geboorte ontstaan, en Ruth, een Moabietische, wordt in Zijn geslachtsregister genoemd, Mattheüs 1:3, 5.
Eindelijk: Merk en wij op, dat wij daarna nooit meer van Lot lezen, en dat wij nergens vermeld vinden wat er van hem geworden is. Ongetwijfeld heeft hij berouw gehad van zijn zonde en heeft hij vergiffenis verlangd, maar uit het feit, dat van nu voortaan de Schrift over hem zwijgt, kunnen wij leren dat, gelijk dronkenschap de mens vergeetachtig maakt, zij hem ook in vergetelheid brengt, en menige naam, die anders met eerbied herdacht zou worden, is er in minachting en vergetelheid door begraven geworden.

HOOFDSTUK 20

1 En Abraham reisde van daar naar het land van het zuiden, en woonde tussen Kades en tussen Sur; en hij verkeerde als vreemdeling te Gerar. 2 Als nu Abraham van Sara, zijn huisvrouw, gezegd had: Zij is mijn zuster, zo zond Abimelech, de koning van Gerar, en nam Sara weg. 3 Maar God kwam tot Abimelech in een droom des nachts, en Hij zeide tot hem: Zie, gij zijt dood om der vrouwe wil, die gij weggenomen hebt; want zij is met een man getrouwd. 4 Doch Abimelech was tot haar niet genaderd; daarom zeide hij: Heere! zult Gij dan ook een rechtvaardig volk doden? 5 Heeft hij zelf mij niet gezegd: Zij is mijn zuster? en zij, ook zij heeft gezegd: Hij is mijn broeder. In oprechtheid mijns harten en in reinheid mijner handen, heb ik dit gedaan. 6 En God zeide tot hem in de droom: Ik heb ook geweten, dat gij dit in oprechtheid uws harten gedaan hebt, en Ik heb u ook belet van tegen Mij te zondigen; daarom heb Ik u niet toegelaten, haar aan te roeren. 7 Zo geef dan nu dezes mans huisvrouw weder; want hij is een profeet, en hij zal voor u bidden, opdat gij leeft; maar zo gij haar niet wedergeeft, weet, dat gij voorzeker sterven zult, gij, en al wat uwes is! 8 Toen stond Abimelech des morgens vroeg op, en riep al zijn knechten, en sprak al deze woorden voor hun oren. En die mannen vreesden zeer.

9 En Abimelech riep Abraham, en zeide tot hem: Wat hebt gij ons gedaan? en wat heb ik tegen u gezondigd, dat gij over mij en over mijn koninkrijk een grote zonde gebracht hebt? gij hebt daden met mij gedaan, die niet zouden gedaan worden. 10 Voorts zeide Abimelech tot Abraham: Wat hebt gij gezien, dat gij deze zaak gedaan hebt? 11 En Abraham zeide: Want ik dacht: alleen is de vreze Gods in deze plaats niet, zodat zij mij om mijner huisvrouw wil zullen doden. 12 En ook is zij waarlijk mijn zuster; zij is mijns vaders dochter, maar niet mijner moeder dochter; en zij is mij ter vrouwe geworden. 13 En het is geschied, als God mij uit mijns vaders huis deed dwalen, zo sprak ik tot haar: Dit zij uw weldadigheid, die gij bij mij doen zult; aan alle plaatsen waar wij komen zullen, zeg van mij: Hij is mijn broeder! 14 Toen nam Abimelech schapen en runderen, ook dienstknechten en dienstmaagden, en gaf dezelve aan Abraham; en hij gaf hem Sara zijn huisvrouw weder. 15 En Abimelech zeide: Zie, mijn land is voor uw aangezicht; woon, waar het goed is in uw ogen. 16 En tot Sara zeide hij: Zie, ik heb uw broeder duizend zilverlingen gegeven; zie, hij zij u een deksel der ogen, allen, die met u zijn, ja, bij allen, en wees geleerd.

17 En Abraham bad tot God; en God genas Abimelech, en zijn huisvrouw, en zijn dienstmaagden, zodat zij baarden. 18 Want de HEERE had al de baarmoeders van het huis van Abimelech ganselijk toegesloten, ter oorzake van Sara, Abrahams huisvrouw.

Wij keren nu terug tot de geschiedenis van Abraham, maar het deel er van, hetwelk hier vermeld wordt, is niet tot zijn eer. ook in het schoonste marmer komen fouten en gebreken voor, en daar er vlekken zijn in de zon, moeten wij niet verwachten, dat er iets onder de zon zonder vlekken is. De Schrift - en wij moeten daar wel op letten - is onpartijdig in haar vermelding van de gebreken, zelfs van de beroemdste personen. Wij hebben hier:

I. Abrahams zonde in het verloochenen van zijn vrouw, gevolgd door Abimelechs zonde door haar weg te nemen, vers 1, 2.
II. Gods spreken met Abimelech in een droom bij deze gelegenheid, om hem zijn dwaling te doen zien, vers 3, hoe Hij zijn pleitrede aanneemt, vers 4 - 6, en hem beveelt de vrouw weer te geven, vers 7.
III. Abimelechs rede tot Abraham, waarin hij hem bestraft om zijn bedrog, vers 8 - 10, waarop Abraham zo goed of kwaad als hij kon zich verontschuldigde vers 11 - 13. De goede afloop van deze geschiedenis daar Abimelech aan Abraham zijn vrouw teruggeeft, vers 14 - 16, en Abraham door zijn gebed bij God heeft overmocht om het oordeel over Abimelech weg te nemen, vers 17, 18.

Genesis 20:1 - 2

Hier is: 1. Abrahams vertrek van Mamre, waar hij bijna twintig jaar gewoond had, naar het land der Filistijnen, vers 1. Hij verkeerde als vreemdeling te Gerar. Er wordt ons niet gezegd

verwoesting van Sodom, of omdat het omliggende land er door geschaad was, of, zoals sommige Joodse schrijvers zeggen, omdat hij bedroefd was over de bloedschande, die Lot met zijn dochters had bedreven, en de smaad, die de Kanaänieten hierdoor op hem en zijn Godsdienst wierpen om wille van zijn bloedverwant. Ongetwijfeld was er een goede reden voor zijn vertrek. In een wereld, waar wij vreemdelingen en pelgrims zijn, kunnen wij niet verwachten altijd op dezelfde plaats te zullen blijven. Waar wij ons ook bevinden, overal moeten wij ons als vreemdelingen beschouwen.

2. Zijn zonde in het verloochenen van zijn vrouw, zoals tevoren, Hoofdstuk 12:13, die niet alleen op zichzelf zo'n dubbelzinnigheid was, dat zij zeer nabij een leugen kwam, en die indien zij als geoorloofd beschouwd werd het verderf zou wezen van de omgang in de maatschappij, en een open deur voor alle leugen en bedrog, maar daarenboven bracht zij de kuisheid en eer in gevaar van zijn huisvrouw, waarvan hij de beschermer had moeten wezen. Bovendien was er nog een tweeledige verzwaring van zijn zonde.
a. Dat hij zich tevoren reeds aan die zelfde zonde had schuldig gemaakt, er om bestraft was geworden, en overtuigd van de dwaasheid, die hem er toe geleid had, en toch herhaalt hij haar nu. Het is mogelijk, dat een Godvruchtige niet slechts in zonde valt, maar terugvalt in dezelfde zonde, door de kracht van de verzoeking en de zwakheid van het vlees. Laat dan de afgekeerden berouw hebben en wederkeren, maar niet wanhopen, Jeremia 3:22.
b. Daar Sara nu zwanger scheen te zijn van het beloofde zaad, of tenminste verwachtte dit weldra te zullen zijn, overeenkomstig het woord van God. Hij had dus nu zeer bijzondere zorg voor haar moeten hebben zoals Richteren 13:4.

3. Het gevaar, waarin Sara hierdoor gebracht werd. De koning van Gerar zond en nam haar weg in zijn huis, ten einde haar met zich op zijn legerstede te nemen. De zonde van de een brengt dikwijls de zonde van de ander teweeg. Hij, die door de heining van Gods geboden heen breekt, maakt een opening, waardoor hij weet niet hoevelen zullen heengaan. Het begin van de zonde is als een opening geven aan het water.

Genesis 20:3 - 7
Uit deze verzen blijkt dat God zich openbaarde door dromen (die onmiskenbaar van God kwamen) niet alleen aan Zijn dienstknechten, de profeten, maar zelfs aan hen, die buiten het verbond waren en buiten de gemeenschap met de kerk, maar gewoonlijk geschiedde het met betrekking tot, of in het belang van, Gods volk zoals in Farao's droom Jozef, en in Nebukadnézars droom Daniël betrokken was, en hier in Abimelechs droom Abraham en Sara, want om hunnentwil heeft Hij deze koning bestraft, Psalm 105:14, 15.

I. God geeft hem kennis van zijn gevaar, vers 3, het gevaar te zondigen, hem zeggende, dat die vrouw getrouwd was, zodat, indien hij haar neemt, hij haar echtgenoot onrecht aandoet, zijn gevaar te sterven vanwege deze zonde. Gij zijt een man des doods, en Gods zeggen dat iemand dit is, doet hem dit zijn. Aan iedere moedwillige zondaar behoort gezegd te worden, dat hij een man des doods is, zoals dit van de veroordeelde boosdoener en van een zieke, wiens kwaal ongeneeslijk is, gezegd wordt. Indien gij een slecht man zijt, dan voorzeker zijt gij een man des doods.

II. Hij pleit op zijn onwetendheid, zijn onbekendheid met de ware toedracht van de zaak, vers 4, 5, dat Abraham en Sara overeengekomen waren om hem te misleiden, hem onbekend te laten met het feit, dat zij meer dan broeder en zuster voor elkaar waren. Zie hoe vrijmoedig een mens bij God kan wezen, als zijn hart "hem niet veroordeelt," 1 Johannes 3:21. Als ons

niet willens en wetens tegen God gezondigd hebben, dan zal dit onze blijdschap zijn ten dage des kwaads. Hij pleit bij God zoals Abraham bij Hem gepleit heeft, Hoofdstuk 18:23. Zult Gij ook een rechtvaardig volk doden? Niet zulk een volk als te Sodom, dat inderdaad rechtvaardig gedood werd, maar een volk, dat ten opzichte van deze zaak onschuldig was.

III. God geeft een zeer volledig antwoord op hetgeen hij gezegd heeft.

1. Hij neemt zijn verontschuldiging aan, en erkent dat hij dit in oprechtheid des harten gedaan heeft, vers 6. Ja, Ik weet het. Voor hen, die eerlijk en oprecht zijn, is het een vertroosting, dat God hun oprechtheid kent, en haar zal erkennen, al zouden ook mensen, die wellicht tegen hen bevooroordeeld zijn, er of niet van overtuigd kunnen worden, of niet tot de erkentenis worden gebracht, dat zij er van overtuigd zijn.

2. Hij doet hem weten, dat hij alleen door de goede hand Gods over hem verhinderd werd om met de zonde voort te gaan. Ik heb u ook belet tegen Mij te zondigen. Abimelech werd hierdoor weerhouden om kwaad te doen, Abraham er voor behoed om kwaad te lijden, en Sara voor beiden. Er wordt zeer veel zonde beraamd en in het hart voorgenomen, die nooit ten uitvoer wordt gebracht. Het is God, die de mensen weerhoudt van het kwaad te doen dat zij zouden willen doen. Het is niet van Hem, dat er zonde is, maar het is wèl van Hem dat er niet meer zonde is, hetzij door Zijn invloed op de geest van de mensen, hun neiging tot zonde in toom houdende, of door Zijn voorzienigheid, waardoor hun de gelegenheid om te zondigen wordt ontnomen. Het is een grote genade om van zonde teruggehouden te worden, daarvoor moet God de eer ontvangen, wie er ook het middel toe moge zijn, 1 Samuel 25:32, 33.

3. Hij gebiedt hem de vrouw terug te geven, vers 7. Zo geef dan nu, nu gij beter ingelicht zijt, dezes mans huisvrouw weer. Onwetendheid kan niet langer tot verontschuldiging dienen dan zij duurt, als wij onwetend kwaad hebben gedaan, dan zal dit ons niet verontschuldigen, indien wij er wetens in volharden, Leviticus 5:3 - 5.
De redenen, waarom hij rechtvaardig en vriendelijk moet wezen voor Abraham, zijn:
a. Dat hij een profeet is, Gode zeer na en zeer dierbaar, in wie God zeer bijzonder belangstelt, en over wie Hij zeer bijzonder zorg draagt. God duidt het onrecht Zijn profeten aangedaan, zeer ten kwade, en beschouwt het als Hemzelf te zijn aangedaan.
b. Een profeet zijnde, zal hij voor u bidden, dat is het loon van een profeet, en het is een goed loon. Er wordt hiermede te kennen gegeven, dat er grote kracht is in de gebeden van een profeet, en dat Godvruchtigen bereid moeten wezen om hen, die het nodig hebben te helpen met hun gebed, en tenminste hiermede de vriendelijkheid, die hun wordt bewezen, behoren te vergelden. Abraham was mee schuldig aan de moeilijkheid, waarin Abimelech zich bevond, en daarom was hij gehouden en verplicht om voor hem te bidden.
c. Het is op uw risico om haar niet terug te geven, want weet dat gij dan voorzeker zult sterven. Wie kwaad doet, hij zij vorst of boer, zal voorzeker het loon ontvangen van hetgeen hij gedaan heeft, tenzij hij zich bekeert en vergoeding doet voor het kwaad, dat hij gedaan heeft, Colossenzen 3:25. Geen ongerechtigheid kan gangbaar gemaakt worden voor God, neen, al zou zij ook des keizers beeld en opschrift dragen.

Genesis 20:8 - 13
Abimelech, door God in de droom gewaarschuwd, nam de waarschuwing ter harte, en als iemand, die in waarheid bevreesd is voor de zonde en haar gevolgen staat hij ‘s morgens vroeg op om de bevelen, die hem gegeven zijn, ten uitvoer te brengen.

I. Hij waarschuwt zijn dienstknechten, vers 8. Abraham zelf kon niet zorgzamer zijn om zijn huis te bevelen, dan hij ten opzichte van deze zaak geweest is. Zij, die door God overtuigd zijn van zonde en gevaar, behoren aan anderen te vertellen wat God voor hun ziel gedaan heeft, opdat ook zij mogen ontwaken en tot een zelfde heilige vrees gebracht worden.

II. Hij heeft een bestraffing voor Abraham. Let op: 1. De ernstige bestraffing, die Abimelech aan Abraham gegeven heeft, vers 9, 10. Zijn betoog was krachtig, en toch ook zachtmoedig. Niets kon beter gezegd zijn, hij maakt hem geen verwijt en triomfeert niet over hem. Hij zegt niet: "Is dit nu uw belijdenis, uw Godsdienst? Gij wilt niet zweren, maar gij wilt wèl liegen. Als dat profeten zijn, dan wens ik er van verschoond te zijn hen te zien", maar billijk en redelijk houdt hij aan Abraham het kwaad voor, dat hij hem gedaan heeft, en geeft op kalme wijze zijn misnoegen er over te kennen.
a. Hij noemt hetgeen, waarvan hij in gevaar was geweest, zonde, een grote zonde. Zelfs het licht van de natuur leert de mens, dat overspel een grote zonde is, dit zij gezegd tot beschaming van velen, die zich Christenen noemen en die zaak toch zeer licht opnemen.
b. Hij beschouwt het, dat hij en zijn koninkrijk aan de toorn Gods blootgesteld geweest zouden zijn, indien hij zich schuldig had gemaakt aan die zonde, al had hij haar ook in onwetendheid bedreven. De zonden der koningen blijken dikwijls de plagen van hun koninkrijk te zijn, daarom moeten heersers om wille van hun volk vrezen voor de zonde.
c. Hij beschuldigt Abraham gedaan te hebben wat hij niet kon rechtvaardigen of verantwoorden, toen hij zijn huwelijk loochende. Daarvan spreekt hij rechtvaardig en toch ook met zachtmoedigheid. Hij noemt hem niet leugenaar en bedrieger, maar zegt hem, dat hij daden gedaan heeft, die niet moesten gedaan worden. Dubbelzinnigheid en veinzerij zijn zeer slechte dingen, al zoekt men ze nog zo te verzachten of te verontschuldigen, en mogen nooit toegelaten worden.
d. Hij neemt het op als een zeer groot onrecht, hem en zijn familie aangedaan, dat Abraham hem aldus in gevaar heeft gebracht om te zondigen. "Wat heb ik tegen u gezondigd? Als ik uw ergste vijand ware geweest, dan zoudt gij mij geen groter kwaad hebben kunnen aandoen, en geen krachtiger maatregelen hebben kunnen nemen om u op mij te wreken. Wij behoren het als de grootste onvriendelijkheid te beschouwen, die men ons zou kunnen aandoen, als men ons verleidt tot zonde, al is het ook dat men daarbij vriendschap voorwendt en ons aanbiedt wat voor de verdorven natuur zeer aangenaam is.
e. Hij tart hem om een reden aan te duiden, waarom hij dacht dat zij een gevaarlijk volk waren voor een eerlijk man om onder hen te wonen, vers 10. Wat hebt gij gezien, dat gij deze zaak gedaan hebt? Wat reden hadt gij om te denken dat gij, zo wij geweten hadden dat zij uw huisvrouw is, er aan enigerlei gevaar om blootgesteld zoudt geweest zijn? Onze rechtschapenheid te verdenken wordt met recht als een grotere belediging beschouwd dan met geringschatting over onze grootheid te spreken.

2. De armzalige verontschuldiging, die Abraham voor zich aanvoerde vers 11.
a. Hij voerde de slechte mening aan, die hij had van de plaats, vers 11. Hij dacht bij zichzelf (ofschoon hij geen goede reden kon opgeven waarom hij het dacht) alleen is de vreze Gods in deze plaats niet, zodat zij mij om der wille mijner huisvrouw zullen doden. Waar geen vreze Gods is, daar is weinig goeds te verwachten, zie Psalm 36:2. Er zijn veel plaatsen en personen, waarin meer vreze Gods is dan wij denken. Zij dragen misschien de naam niet van onze partij of van onze sekte, laten zich niet binden door hetgeen, waarvan wij een hoge dunk hebben, en daaruit besluiten wij dan, dat zij geen vreze Gods in hun hart hebben, hetgeen zeer beledigend is voor Christus zowel als voor de Christenen, en ons blootstelt aan het oordeel Gods, Mattheüs 7:1. Liefdeloosheid en bedilzucht zijn zonden, die de oorzaak zijn van veel

niet hebben, dan komt men er licht toe te denken, dat hierdoor alle onrechtvaardige en onchristelijke praktijken tegen hen gerechtvaardigd worden. De mensen zouden geen kwaad doen, indien zij niet eerst kwaad dachten.
b. Hij weerde de schuld van zich af van een bepaalde leugen, door hem te vertellen dat zij, in zekere zin, zijn zuster was, vers 12. Sommigen denken, dat zij de eigen zuster was van Lot, die in Hoofdstuk 14:16, zijn broeder genoemd wordt, hoewel hij zijn neef was, en zo zou dan Sara zijn zuster genoemd zijn. Maar zij, tot wie hij zei: Ze is mijn zuster verstonden het zo, dat zij onmogelijk zijn vrouw kon wezen, zodat het een dubbelzinnigheid was, die ten doel had te bedriegen.
c. Hij wijst de beschuldiging af dat hij er een belediging van Abimelech mee bedoeld heeft door aan te voeren dat hij door een afspraak met zijn vrouw reeds vroeger die gewoonte gevolgd had, toen zij begonnen waren als vreemdelingen te verkeren, vers 13. "Toen God mij uit mijns vaders huis deed dwalen, hebben wij die zaak aldus vastgesteld". God moet erkend worden in al onze omwandelingen. Zij, die buitenslands reizen en veel omgang hebben met vreemdelingen, hebben het nodig voorzichtig te zijn als de slangen, maar even nodig hebben zij het, dat deze voorzichtigheid getemperd wordt door de oprechtheid van de duif. Men zou wel de onderstelling kunnen wagen, dat God aan Abraham en Sara zo lang de zegen van kinderen onthouden heeft, om hen te straffen voor de zondige overeenkomst, die zij met elkaar waren aangegaan, om elkaar als man en vrouw te verloochenen. Als zij hun huwelijk niet willen erkennen, waarom zou God het dan erkennen door het met kinderen te zegenen? Maar wij kunnen veronderstellen dat zij, na de bestraffing, die zij er van Abimelech om ontvangen hadden, samen overeen waren gekomen, om die gewoonte voortaan na te laten, en nu lezen wij terstond daarna, Hoofdstuk 21:1, 2, dat Sara bevrucht werd.

Genesis 20:14 - 18
Hier is:
1. De goedheid van een vorst, door Abimelech betoond aan Abraham. Zie hoe onrechtvaardig Abrahams naijverige vrees was, hij verbeeldde zich dat zij, als zij wisten dat zij zijn vrouw was, hem zouden doden, en in plaats hiervan hebben zij hem, toen zij het wisten, vriendelijkheid betoond, hoewel het ook kan wezen, dat zij tot die vriendelijkheid gedrongen werden door de verschrikking van de bestraffing Gods, waaronder zij toen leden. Hij geeft hem koninklijke geschenken, vers 14 schapen en runderen, en, vers 16, duizend zilverlingen. Dit schonk hij, toen hij Sara weergaf, hetzij:
a. Bij wijze van vergoeding voor het onrecht dat hij had willen doen door haar in zijn huis te nemen. Toen de Filistijnen de ark wedergaven, omdat zij met plagen bezocht werden, omdat zij haar terug hadden gehouden, hebben zij met de ark ook een geschenk gezonden. De wet bepaalde dat, als op de een of andere wijze herstel van onrecht moest geschieden, niet alleen de schade vergoed, maar er ook nog een geschenk aan toegevoegd moest worden, Leviticus 6:5.
Of, b. om Abrahams gebed te verkrijgen, niet alsof gebeden gekocht of verkocht moeten worden, maar wij moeten toch pogen hun vriendelijkheid te bewijzen, van wie wij geestelijk goed ontvangen hebben, 1 Corinthiërs 9:11. Wij handelen verstandig als wij de belangstelling trachten te verkrijgen en te behouden van hen, die invloed hebben in de hemel, diegenen tot onze vrienden te maken, die de vrienden Gods zijn. Hij geeft aan Sara een goede les, zegt haar, dat haar man (haar broeder noemt hij hem, om haar er voor te bestraffen, dat zij hem aldus genoemd heeft), haar tot een deksel der ogen moet wezen, dat is: zij moet niet naar een andere man zien, noch begeren door een andere man gezien te worden. Echtgenoten moeten elkaar tot deksel der ogen zijn. Het huwelijksverbond is een verbond met de ogen, Job 31:1.

2. De vriendelijkheid van een profeet, die Abraham betoonde aan Abimelech, hij bad voor hem, vers 17, 18. Deze eer wilde God Abraham aandoen, dat, hoewel Abimelech Sara had weergegeven, het oordeel over hem toch niet weggenomen werd, voordat Abraham voor hem had gebeden. Zo heeft God Mirjam genezen toen Mozes, die zij onbesuisd beledigd had, voor haar heeft gebeden, Numeri 12:13 en was Hij verzoend met Jobs vrienden toen Job, die zij gegriefd hadden, voor hen heeft gebeden, Job 42:8 - 10. De gebeden van Godvruchtige mannen kunnen een vriendelijkheid zijn voor grote, aanzienlijke mannen, en behoren op prijs te worden gesteld.

HOOFDSTUK 21

1 En de HEERE bezocht Sara, gelijk als Hij gezegd had; en de HEERE deed aan Sara, gelijk als Hij gesproken had. 2 En Sara werd bevrucht, en baarde Abraham een zoon in zijn ouderdom, ter gezetter tijd, dien hem God gezegd had. 3 En Abraham noemde de naam zijns zoons, die hem geboren was, dien hem Sara gebaard had, Izak. 4 En Abraham besneed zijn zoon Izak, zijnde acht dagen oud, gelijk als hem God geboden had. 5 En Abraham was honderd jaren oud, als hem Izak zijn zoon geboren werd. 6 En Sara zeide: God heeft mij een lachen gemaakt; al die het hoort, zal met mij lachen. 7 Voorts zeide zij: Wie zou Abraham gezegd hebben: Sara heeft zonen gezoogd? want ik heb een zoon gebaard in zijn ouderdom. 8 En het kind werd groot, en werd gespeend; toen maakte Abraham een groten maaltijd op de dag, als Izak gespeend werd. 9 En Sara zag de zoon van Hagar, de Egyptische, dien zij Abraham gebaard had, spottende. 10 En zij zeide tot Abraham: Drijf deze dienstmaagd en haar zoon uit; want de zoon dezer dienstmaagd zal met mijn zoon, met Izak, niet erven. 11 En dit woord was zeer kwaad in Abrahams ogen, ter oorzake van zijn zoon. 12 Maar God zeide tot Abraham: Laat het niet kwaad zijn in uw ogen, over de jongen, en over uw dienstmaagd; al wat Sara tot u zal zeggen, hoor naar haar stem; want in Izak zal uw zaad genoemd worden. 13 Doch Ik zal ook de zoon dezer dienstmaagd tot een volk stellen, omdat hij uw zaad is.

14 Toen stond Abraham des morgens vroeg op, en nam brood, en een fles water, en gaf ze aan Hagar, die leggende op haar schouder; ook gaf hij haar het kind, en zond haar weg. En zij ging voort, en dwaalde in de woestijn Ber-seba. 15 Als nu het water van de fles uit was, zo wierp zij het kind onder een van de struiken. 16 En zij ging en zette zich tegenover, afgaande zo verre, als die met de boog schieten; want zij zeide: Dat ik het kind niet zie sterven; en zij zat tegenover, en hief haar stem op, en weende. 17 En God hoorde de stem van de jongen; en de Engel Gods riep Hagar toe uit de hemel, en zeide tot haar: Wat is u, Hagar? Vrees niet; want God heeft naar des jongens stem gehoord, ter plaatse, waar hij is. 18 Sta op, hef de jongen op, en houd hem vast met uwe hand; want Ik zal hem tot een groot volk stellen. 19 En God opende haar ogen, dat zij een waterput zag; en zij ging, en vulde de fles met water, en gaf de jongen te drinken. 20 En God was met de jongen; en hij werd groot, en hij woonde in de woestijn, en werd een boogschutter. 21 En hij woonde in de woestijn Paran; en zijn moeder nam hem een vrouw uit Egypteland.

22 Voorts geschiedde het ter zelfder tijd, dat Abimelech, mitsgaders Pichol, zijn krijgsoverste, tot Abraham sprak, zeggende: God is met u in alles, wat gij doet. 23 Zo zweer mij nu hier bij God: Zo gij mij, of mijn zoon, of mijn neef liegen zult! naar de weldadigheid, die ik bij u gedaan heb, zult gij doen bij mij, en bij het land, waarin gij als vreemdeling verkeert. 24 En Abraham zeide: Ik zal zweren. 25 En Abraham berispte Abimelech ter oorzake van een waterput, die Abimelechs knechten met geweld genomen hadden. 26 Toen zeide Abimelech: Ik heb niet geweten, wie dit stuk gedaan heeft; en ook hebt gij het mij niet aangezegd, en ik heb er ook niet van gehoord, dan heden. 27 En Abraham nam schapen en runderen, en gaf die aan Abimelech; en die beiden maakten een verbond. 28 Doch Abraham stelde zeven ooilammeren der kudde bijzonder. 29 Zo zeide Abimelech tot Abraham: Wat zullen hier deze zeven ooilammeren, die gij bijzonder gesteld hebt? 30 En hij zeide: Dat gij de zeven ooilammeren van mijn hand nemen zult, opdat het mij tot een getuigenis zij, dat ik dezen put gegraven heb. 31 Daarom noemde men die plaats Ber-seba, omdat die beiden daar gezworen hadden. 32 Alzo maakten zij een verbond te Ber-seba. Daarna stond Abimelech op, en Pichol, zijn krijgsoverste, en zij keerden wederom naar het land der Filistijnen. 33 En hij plantte een bos in Ber-seba, en riep aldaar de Naam des HEEREN, des eeuwigen Gods, aan. 34 En Abraham woonde als vreemdeling vele dagen in het land der Filistijnen.

In dit hoofdstuk hebben wij:

I. De geboorte van Izaak, het kind van de belofte, vers 1 - 8.
II. Ismaël, de zoon van de dienstmaagd uit het huis van zijn vader verwijderd, vers 9 - 21.
III. Abrahams verbond met Abimelech, zijn nabuur, vers 22 - 32.
IV. Zijn Godsvrucht, vers 33.

Genesis 21:1 - 8
Wat lang verwacht wordt, komt ten laatste. Het visioen betreffende het beloofde zaad is voor een bepaalde tijd, en nu, aan het einde, spreekt het en liegt niet. Weinigen onder het Oude Testament zijn in de wereld gebracht met zulke verwachtingen als Izaak, niet vanwege grote persoonlijke uitnemendheid, die hij zou bereiken, maar omdat hij juist hierin een type moest wezen van Christus, het Zaad, dat de heilige God zolang beloofd had, en dat heilige mensen zolang verwacht hebben. In het bericht omtrent de eerste dagen van Izaak kunnen wij opmerken:

I. De vervulling van Gods belofte in de ontvangenis en de geboorte van Izaak, vers 1, 2. De leiding van Gods voorzienigheid komt ons het heerlijkst voor, als wij hem vergelijken met Zijn woord, en als wij dan beMerk en, hoe God in die - allen doet zoals Hij heeft gesproken.

1. Izaak is geboren overeenkomstig de belofte. De Heere bezocht Sara in genade, gelijk Hij gezegd had. Geen woord van God zal ter aarde vallen, want Hij, die het beloofd heeft, is getrouw, en Gods trouw is de hulp en steun van het geloof van Zijn volk. Hij werd geboren op de gezette tijd die God hem gezegd had, vers 2. God is altijd stipt op Zijn tijd, hoewel de beloofde zegeningen niet komen op de tijd, die wij er voor gezet hebben, zullen zij toch gewis komen op de tijd, die Hij ervoor gezet heeft, en dat is de beste tijd.

2. Hij was geboren krachtens de belofte "door het geloof heeft ook Sara zelf kracht ontvangen, om zaad te geven," Hebreeën 11:11. God heeft dus door de belofte die kracht gegeven. Het was niet krachtens de gewone voorzienigheid, maar krachtens een bijzondere belofte, dat Izak geboren was. Over de tweede, de ondergeschikte, oorzaken was, als het ware, het vonnis des doods gekomen. Abraham was oud en Sara was oud, en beide waren als verstorven. En toen was het, dat het woord van God geschiedde. Krachtens Gods beloften zijn ware gelovigen instaat te doen wat boven de menselijke natuur is, want door deze zijn zij der Goddelijke natuur deelachtig geworden, 2 Petrus 1:4.

II. Abrahams gehoorzaamheid aan Gods gebod betreffende Izaak.
1. Hij noemde hem, zoals God het hem geboden heeft, vers 3. God beval hem te noemen ter gedachtenis, Izaak, lachen. En Abraham, wiens werk dit was, gaf hem die naam hoewel hij een andere naam voor hem had kunnen bestemmen, een naam van grootser betekenis. Het is passend dat het weelderige van de menselijke vindingrijkheid wijkt voor het vrijmachtige en eenvoudige van de Goddelijke inzetting. En er was ook een goede reden voor die naam.

a. Toen Abraham de belofte omtrent hem ontving, lachte hij van blijdschap. Gen. 17:17. Als de zon van de vertroosting is opgegaan over de ziel, dan is het goed te gedenken hoe welkom ons het aanbreken van de dag is geweest, en met hoeveel blijdschap wij de belofte omhelsd hebben.
b. Toen Sara de belofte ontving, lachte zij uit wantrouwen en schroom. Als God ons de zegeningen schenkt, waaraan wij begonnen te wanhopen dan behoren wij ons met schaamte en droefheid ons wantrouwen aan Gods macht en aan Zijn beloften te herinneren, toen ons die beloften werden gegeven.
c. Om Izaak zelf werd later gelachen door Ismaël, vers 9, en wellicht heeft zijn naam hem dit doen verwachten.
d. De belofte, waarvan hij niet alleen de zoon maar ook de erfgenaam was, zou de blijdschap uitmaken van al de heiligen in alle eeuwen en hetgeen hun mond met lachen zou vervullen.

2. Hij besneed hem, vers 4. Toen het verbond met hem bevestigd was, werd hem het zegel van het verbond toegediend, en hoewel het een bloedige inzetting was en hij een geliefd kind was, moest het toch niet nagelaten worden, neen, en ook niet langer uitgesteld dan tot de achtste dag. God heeft op de bestemde tijd de belofte vervuld en daarom moet Abraham op de bestemde tijd aan het gebod gehoorzamen.

III. De indruk, door die zegen teweeggebracht op Sara.

1. Zij werd er door vervuld van blijdschap vers 6. "God heeft mij een lachen gemaakt, Hij heeft mij beide gegeven, reden tot blijdschap en een hart om mij te kunnen verblijden". Zo ook de moeder van onze Heere, Lukas 1:46 - 47. God schenkt zegeningen aan Zijn volk ten einde hen aan te moedigen om zich te verblijden in Zijn werk en dienst, en wat ons ook stof geeft tot blijdschap, God moet er als de oorzaak, de werker, van erkend worden, tenzij het "een lachen is van de zot." Als zegeningen lang verwacht werden, zijn zij des te meer welkom als zij komen. Het lieflijke van de zegen wordt nog verhoogd, als onze vrienden er "zich met ons in verblijden." Zie Lukas 1:58. Al wie het hoort, zal met mij lachen, want lachen is aanstekelijk. Anderen zullen zich verheugen in dit voorbeeld van Gods macht en goedheid, en er door aangemoedigd worden om op Hem te vertrouwen. Zie Psalm 119:74.

2. Het vervulde haar met verwondering, vers 7.
Merk hier op:
a. Wat zij zo verwonderlijk vond: dat Sara zonen heeft gezoogd, dat zij niet alleen een kind zou baren, maar op haar leeftijd ook krachtig en gezond genoeg zou zijn om het ook te zogen. Moeders behoren, als zij er toe instaat zijn, zelf haar kinderen te zogen. Sara was een aanzienlijke vrouw, zij was oud, het zogen zou nadelig geacht kunnen worden, hetzij voor haarzelf, of voor haar kind, of ook voor beide. Ongetwijfeld kon zij in haar eigen familie gemakkelijk een voedster vinden, en toch wilde zij zelf haar plicht vervullen, en haar dochters, die haar hierin en in andere deugden navolgen, zullen wel doen en heilige vrouwen genoemd kunnen worden, 1 Petrus 3:5, 6, Klaagliederen 4:3.
b. Hoe zij haar verwondering heeft uitgedrukt: Wie zou het gezegd hebben. De zaak was zo hoogst onwaarschijnlijk, zo bijna onmogelijk dat indien iemand anders dan God het gezegd had, wij het niet hadden kunnen geloven. Gods gunsten over Zijn verbondsvolk zijn van zo'n aard, dat zij hun gedachten en de gedachten van anderen verre teboven gaan. Wie zou zich hebben kunnen voorstellen, dat God zoveel zou doen voor hen, die zo weinig verdienen, ja, die zo onwaardig zijn? Zie Efeziërs 3:20, 2 Samuel 7:18, 19. Wie zou gezegd hebben, dat God Zijn Zoon zou zenden om voor ons te sterven, Zijn Geest om ons te heiligen, Zijn engelen om de wacht over ons te houden? Wie zou gezegd hebben, dat zulke grote zonden vergeven zouden worden, zulke armelijke diensten aangenomen, en zulke nietige aardwormen in het verbond en de gemeenschap met de grote en heilige God opgenomen zouden worden?

IV. Wij hebben hier een kort bericht omtrent de jeugd van Izaak, vers 8. Het kind werd groot. Er wordt bijzonder nota van genomen hoewel het iets heel natuurlijks was, om te kennen te geven dat de kinderen van de belofte groeien, opwassen, zie Lukas 1:80, 2:40. Zij, die uit God geboren zijn, zullen meer en meer opwassen met Goddelijke wasdom. Colossenzen 2:19. Hij groeide zo, dat hij niet altijd met melk gevoed behoefde te worden, maar vaste spijs kon verdragen, en toen "werd hij gespeend." Zie Hebreeën 5:13, 14.
En toen was het, dat Abraham een grote maaltijd maakte voor zijn vrienden en naburen in dank aan God voor Zijn goedertierenheid over hem. Hij maakte deze maaltijd niet op de dag toen Izaak geboren werd, dat zou voor Sara te druk en rumoerig geweest zijn, en ook niet op

dag toen hij gespeend werd, omdat Gods zegen over het voeden van kinderen, en hun bewaring voor de gevaren van de kinderleeftijd, bijzondere voorbeelden zijn van de tedere zorg van de Goddelijke voorzienigheid, die tot Zijn lof erkend moeten worden. Zie Psalm 22:10, 11, Hoséa 11:1.

Genesis 21:9 - 13
Wij zien hier hoe de verdrijving van Ismaël in overweging wordt genomen, en er toe wordt besloten.

I. Ismaël zelf gaf er aanleiding toe door hoon en beschimping, die hij zijn kleine broer aandeed, naar sommigen denken op de dag, toen Abraham de grote maaltijd maakte uit blijdschap, dat Izaak veilig en wel gespeend was. De Joden zeggen, dat het niet was voordat Izaak drie jaar oud was, anderen zeggen vijf. Sara zelf was ooggetuige van de belediging, zij zag de zoon van Hagar, de Egyptische, spottende, vers 9, spottende met Izaak ongetwijfeld, want met verwijzing hiernaar wordt gezegd, Galaten 4:29, dat "die naar het vlees geboren was, vervolgde degene, die naar de geest geboren was." Ismaël wordt hier genoemd "de zoon van de Egyptische," omdat, naar sommigen denken, de vier honderd jaren van verdrukking van het zaad van Abraham door de Egyptenaren toen begonnen waren, en van dat ogenblik af gerekend moeten worden, Hoofdstuk 15:13.
Zij zag hem "spelende met Izaak," aldus "de zeventig", en in het spel "hem bespottende." Ismaël was veertien jaar ouder dan Izaak, en als kinderen samen zijn behoren de ouderen zorgzaam en teder te zijn voor de jongeren, maar het was een blijk van een lage, gemene inborst bij Ismaël, dat hij een kind bespotte, dat in geen enkel opzicht tegen hem opgewassen was. God let op hetgeen kinderen bij hun spelen zeggen en doen, en Hij zal met hen afrekenen, als zij iets verkeerds doen of zeggen al doen hun ouders het ook niet. Spotten is een grote zonde, die God zeer tot toorn verwekt. Er is een ingewortelde vijandschap in het zaad van de slang tegen het zaad van de vrouw. De kinderen van de belofte moeten verwachten bespot te worden. Dat is de vervolging, waarop zij, die Godzalig leven, hebben te rekenen. Niemand wordt door God verlaten en verworpen dan zij, die dit het eerst verdiend hebben. Ismaël blijft in Abrahams huisgezin, totdat hij er een beroering, een smart en een ergernis voor wordt.

II. Sara deed het voorstel, vers 10. Drijf deze dienstmaagd uit. Dit schijnt wel enigszins in drift gesproken te zijn, maar in Galaten 4:30 wordt het toch aangehaald, alsof het door een geest van profetie wordt gesproken, en het is het oordeel over alle geveinsden en vleselijk - gezinden, hoewel zij een plaats en naam hebben in de zichtbare kerk, allen, die geboren zijn naar het vlees en niet zijn wedergeboren, die rusten in de wet en de Evangeliebelofte verwerpen, zullen voorzeker uitgeworpen worden. Het ziet inzonderheid op de verwerping van de ongelovige Joden, die hoewel van het zaad van Abraham, toch uitgeworpen werden en buitengesloten zijn van de voorrechten van de kerk, omdat zij zich niet aan het Evangelieverbond hebben onderworpen. En wat meer dan iets anders God tot toorn heeft verwekt tegen hen, zodat Hij hen heeft uitgeworpen, was hun bespotten en vervolgen van de Evangeliekerk, Gods Izaak in haar kindsheid. 1 Thessalonicenzen 2:16. Er zijn velen, die vertrouwelijk bekend zijn met de kinderen Gods in deze wereld, maar toch niet met hen zullen erven. Ismaël kan wel Izaak’s speelgenoot zijn en met hem naar school gaan, zonder evenwel zijn mede erfgenaam te zijn.

III. Abraham was er afkerig van, vers 11. Dit woord was zeer kwaad in Abrahams ogen.

1. Het smartte hem, dat Ismaël zoveel reden tot misnoegen had gegeven. Kinderen moeten bedenken, dat hoe meer hun ouders hen liefhebben, hoe meer verdriet zij hebben van hun wangedrag, en inzonderheid van hun onderlinge twisten.

2. Het smartte hem, dat Sara op zo'n straf aandrong. "Zou het niet kunnen volstaan hem te kastijden? Moet de straf in niets minder bestaan dan in uitwerping uit het huis van zijn vader?" Het is zeer smartelijk voor ouders om tot de uiterste gestrengheid te moeten overgaan ten opzichte van slechte, onverbeterlijke kinderen, hoe noodzakelijk die strengheid ook is. Zij doen hen niet gaarne smart aan.

IV. God besliste de zaak, vers 12, 13. Wij kunnen veronderstellen, dat Abraham zeer ontroerd was over deze aangelegenheid, wars van Sara te mishagen, en even wars om Ismaël uit te werpen. Nu komt God tot hem in deze moeilijkheid, en zegt hem wat Zijn wil is, en nu is Abraham tevreden. In twijfelachtige zaken begeert een Godvruchtige niets meer dan zijn plicht te kennen, te weten wat God wil dat hij doen zal, en als dit hem duidelijk is geworden, dan is hij gerust, of behoort dit tenminste te zijn. Om Abraham tot die gerustheid te laten komen, stelt God de zaak in het ware licht voor hem, en toont hem
1. Dat de uitdrijving van Ismaël nodig was om Izaak te bevestigen in de rechten en voorrechten van het verbond. "In Izaak zal uw zaad genoemd worden, " beide Christus en de kerk moeten afstammen van Abraham door de lenden van Izaak, dit is de onvervreemdbare erfenis van de belofte voor Izaak, en wordt aangehaald door de apostel, Romeinen 9:7, om aan te tonen dat niet allen, die uit Abrahams lenden zijn voortgekomen, erfgenamen waren van Abrahams verbond. Izaak, de beloofde zoon, moet de vader wezen van het beloofde zaad, en daarom: "Weg met Ismaël, zend hem ver weg, opdat hij de zeden van Izaak niet verderve, of poge Izaak's rechten te overweldigen." Het zal zijn veiligheid en gerustheid zijn, dat zijn mededinger verbannen wordt. Het verbondszaad van Abraham moet een bijzonder volk wezen, een volk, dat alleen woont, reeds van het begin af onderscheiden van, en dus niet vermengd met, degenen, die buiten het verbond zijn. Daarom moet Ismaël afgezonderd worden. Abraham werd geroepen toen hij alleen was en zo moet Izaak ook alleen zijn, zie Jesaja 51:2. Waarschijnlijk heeft Sara weinig hieraan gedacht, Johannes 11:51, maar God nam hetgeen zij zei, en maakte er een Godsspraak van, zoals ook later, Hoofdstuk 27:10.

2. Dat die uitdrijving van Ismaël hem niet tot verderf zal wezen, vers 13. Hij zal tot een volk gesteld worden, omdat hij uw zaad is. Wij zijn er niet zeker van, dat het zijn eeuwig verderf was, het is aanmatigend om te zeggen dat allen, die buiten de uitwendige bedeling van Gods verbond waren, daarom ook buitengesloten zijn van al Zijn zegeningen en barmhartigheden. Diegenen, die niet aldus geëerd zijn, kunnen toch behouden wezen. In elk geval zijn wij er zeker van, dat het niet tot zijn tijdelijk verderf was. Hoewel hij uitgedreven was uit de kerk, was hij toch niet uitgedreven uit de wereld. Ik zal hem tot een volk stellen. Volken worden door God in het leven geroepen, Hij fundeert ze, Hij formeert ze, Hij bevestigt ze. Velen zijn vervuld van de zegeningen van Gods voorzienigheid, die toch vreemdelingen zijn voor de zegeningen van het verbond. Het gaat de kinderen van deze wereld er dikwijls beter om ten opzichte van uitwendige dingen, als zij aan de kinderen Gods verwant zijn.

Genesis 21:14 - 21
Hier is:

I. Het uitdrijven van de dienstmaagd met haar zoon uit het gezin van Abraham, vers 14. Abrahams gehoorzaamheid aan het Goddelijk bevel omtrent deze zaak was snel, vroeg in de

orders had ontvangen om dit te doen. Het was ook onderworpen aan, het ging in tegen, zijn oordeel, tenminste tegen zijn neiging om dit te doen, maar zodra hij weet, dat dit de wil van God is, maakt hij geen tegenwerpingen, maar doet zwijgend wat hem geboden is, als iemand, die geleerd heeft onbepaald en zonder tegenspreken te gehoorzamen. Toen hij hen aldus wegzond, zonder enig geleide van dienaren, te voet, en met slechts zeer weinig levensmiddelen, heeft hij waarschijnlijk gehandeld zoals het hem geboden was. Indien Hagar en Ismaël zich in Abrahams gezin goed hadden gedragen, dan zouden zij er hebben kunnen blijven, maar zij hebben zichzelf door hun hoogmoed en onbeschoftheid uitgeworpen, en die hoogmoed en onbeschoftheid werden toen met recht gestraft. Als wij misbruik maken van onze voorrechten, verbeuren wij ze. Zij, die er geen besef van hebben hoe goed het hun is in een gezin als dat van Abraham, en het dus niet weten te waarderen verdienen er uit verjaagd te worden, zodat zij dan de waarde van de zegeningen leren kennen door het gemis er van.

II. Hun ronddwalen in de woestijn, van de weg afdwalende naar de plaats, die Abraham voor hun vestiging bestemd had.

1. Daar geraakten zij in grote verlegenheid. Hun provisie was op, en Ismaël was ziek. Hij, die in Abrahams huis zo overvloedig gevoed placht te worden, daar vet werd en achteruit sloeg, was nu flauw van honger en dorst, daar hij nu op rantsoen gesteld was. Hagar weent, en is nu voldoende verootmoedigd. Nu verlangt zij naar de kruimels, die zij aan de tafel van haar meester heeft verspild, van weinig waarde had geacht, en daar zij onder de geest der dienstbaarheid is, wanhoopt zij er aan hulp te zullen verkrijgen, en rekent zij op niets anders dan op de dood van haar kind, vers 15, 16, hoewel God haar reeds voordat hij geboren was gezegd had, dat hij zou opgroeien en een groot man zou worden. Wij zijn zeer geneigd vroegere beloften te vergeten als de tegenwoordige omstandigheden er in tegenspraak mee schijnen te zijn, want wij leven door de zinnen, en gaan af op hetgeen wij gevoelen en zien.

2. In deze benauwdheid verschijnt God genadig tot haar hulp en redding, Hij hoorde de stem van de jongen, vers 17. Wij lezen van geen woord, dat hij gezegd heeft, maar zijn zuchten en kermen en zijn rampzalige toestand riepen luid in de oren van de barmhartigheid. Een engel werd gezonden om Hagar te vertroosten, en het was niet de eerste maal, dat de vertroostingen Gods tot haar gekomen zijn in de woestijn, dankbaar had zij zich voor een vorig vriendelijk bezoek getoond, dat God haar in gelijke omstandigheden gebracht had, Hoofdstuk 16:13, en daarom heeft God haar weer op tijd met hulp bezocht. De engel verzekert haar dat God haar nood kent, God heeft naar de stem van de jongen gehoord op de plaats waar hij is, al is die plaats een woestijn, want waar wij ook zijn, overal is er een open, toegankelijke weg naar de hemel, en daarom, hef de jongen op, en houd hem vast met uw hand vers 18. Gods bereidwilligheid om ons te helpen als wij in benauwdheid zijn, moet onze pogingen om onszelf te helpen niet verslappen, maar versterken. Hij herhaalt de belofte ten aanzien van haar zoon, dat hij tot een groot volk zal worden, als een reden waarom zij haar krachten moet inspannen om hem te helpen. Wij weten niet wat God voor kinderen of jonge lieden heeft weggelegd, welk gebruik Hij in Zijn voorzienigheid van hen maken zal, en die gedachte moet ons aansporen om voor hen te zorgen, ons moeite voor hen te geven. Hij voert haar heen naar hetgeen nu dadelijk in haar behoefte voorziet, vers 19. Hij opende haar ogen, die gezwollen en bijna verblind waren door haar tranen, en toen zag zij een waterput. Velen, die redenen genoeg hebben om vertroost te moeten worden, treuren de ganse dag omdat zij de reden niet zien, die zij hebben om getroost te zijn. Er is een waterput bij hen in het verbond der genade, maar zij zien hem niet, zij hebben er geen nut van voordat God, die hun ogen geopend heeft om hun wonde te zien, ze ook opent om hun geneesmiddel te zien, Johannes 16:6, 7.

Nu zegt ons de apostel, dat die dingen betreffende Hagar en Ismaël "allêgoroumena" zijn, Galaten 4:24, "een andere betekenis hebben," want zij dienen om de dwaasheid aan te tonen van hen die:
a. zoals de ongelovige Joden, gerechtvaardigd zoeken te worden door de wet en de vleselijke inzettingen er van, en niet door de beloften, gedaan in Christus, waardoor zij zich in een woestijn van gebrek en wanhoop begeven en er in omdwalen. De levensbehoeften voor hun ziel raken weldra uitgeput, en zo God door Zijn bijzonder kroonrecht en door een wonder van Zijn genade hun ogen niet opent, hen van hun dwaling geneest, dan zijn zij verloren.
b. De dwaasheid ook van hen, die geluk en bevrediging menen te vinden in de wereld en de dingen van de wereld. Zij, die zich afwenden van de vertroostingen van het verbond en de gemeenschap met God, en hun deel kiezen in deze aarde, vergenoegen zich met een fles water, een armzalige, onvoldoende leeftocht, die weldra uitgeput zal zijn. Eindeloos dwalen zij om in het zoeken naar bevrediging van de behoeften van hun ziel, en zitten eindelijk neer, zonder haar gevonden te hebben, er aan wanhopende haar te zullen vinden.

III. Ismaëls vestiging ten laatste in de woestijn van Paran, vers 20, 21, een woeste plaats, geschikt voor een man van een woeste aard zoals hij er een was, Hoofdstuk 16:12. Zij, die geboren zijn naar het vlees vergenoegen zich met de woestijn van deze wereld, terwijl de kinderen van de belofte het oog gericht hebben op het hemelse Kanaän, en niet kunnen rusten vóór zij daar zijn.
Merk op:
1. Hij had tekenen van Gods tegenwoordigheid, God was met de jongen, hieraan had hij zijn uitwendige voorspoed te danken.

2. Van beroep was hij een boogschutter, hetgeen aanduidt dat hij uitmuntte in kracht en behendigheid, en dat sport zijn dagelijks bedrijf was. De verworpen Ezau was een behendig jager.

3. Hij huwde met iemand uit de landgenoten van zijn moeder, zijn moeder nam hem een vrouw uit Egypteland. Hoe goed hij als boogschutter ook was, hij dacht toch niet met een huwelijk te zullen slagen zonder de hulp en de toestemming van zijn moeder.

Genesis 21:22 - 32
Wij hebben hier een bericht van het verbond, dat gesloten werd tussen Abimelech en Abraham, waarin de vervulling blijkt van de belofte, Hoofdstuk 12:2, dat God zijn naam groot zal maken. Zijn vriendschap wordt gezocht en in grote mate gewaardeerd, hoewel hij een vreemdeling is, en slechts met verlof van de Kanaänieten en Ferizieten onder hen verblijft.

I. Het verbond wordt voorgesteld door Abimelech en Pichol, zijn eerste staatsminister en krijgsoverste.

1. De aanleiding er toe is Gods gunst jegens Abraham, vers 22. God is met u in alles wat gij doet, wij kunnen niet anders dan dit opmerken. In Zijn voorzienigheid toont God soms aan Zijn volk zulke tekenen ten goede, dat hun naburen er wel op letten moeten Psalm 86:17. Het gaat zó goed met hun zaken en zij hebben zó veel voorspoed op hun ondernemingen, dat aan allen, die hen omringen, de bekentenis wordt ontwrongen, dat God met hen is. Het is goed om in de gunst te zijn bij hen, aan wie God gunst betoont, invloed te hebben bij hen, die invloed hebben in de hemel, Zacharia 8:23. "Wij zullen met u gaan, want wij hebben gehoord dat God met ulieden is." Wij handelen in ons belang door gemeenschap te zoeken met hen, die

2. De algemene strekking er van was, dat er voortdurend vriendschap zou zijn tussen de twee geslachten, die om geen enkele reden verbroken mocht worden. Dit vriendschapsverbond moet bekrachtigd worden door een eed, waardoor een beroep gedaan werd op de ware God als getuige van hun oprechtheid en als wreker, zo een van beide er ontrouw aan werd, vers 23. Abimelech wenst, dat dit verbond als bij erfenis zal overgaan op zijn nakomelingen, en zich zal uitstrekken tot zijn volk. Hij wil dat zijn zoon en zijn neef, en ook zijn land er het voordeel van zullen genieten. Goede mensen moeten een verbond aangaan en gemeenschap hebben met de gunstgenoten van de hemel, niet slechts voor henzelf, maar ook voor de hunnen. Hij herinnert Abraham aan de vriendschappelijke behandeling, die hij van hen heeft ondervonden, naar de weldadigheid, die ik bij u gedaan heb. Gelijk zij, die vriendelijkheid ontvangen hebben haar behoren te vergelden, zo kunnen zij, die vriendelijkheid betoond hebben, vriendelijkheid verwachten.

II. Abraham stemt er in toe met een bijzondere bepaling omtrent een waterput. Abraham, van zijn kant, was bereid:
1. Dit verbond met Abimelech aan te gaan daar hij hem als een nauwgezet man van eer heeft leren kennen, die de vreze Gods voor ogen had, vers 24, Ik zal zweren. De Godsdienst maakt de mensen niet misnoegd of afkerig van de omgang met anderen. Ik ben er zeker van, dat dit niet moet. Onder het voorgeven slecht gezelschap te mijden, moeten wij niet zuur wezen voor alle gezelschap en iedereen wantrouwen. Een eerlijk gemoed aarzelt niet om plechtige verzekeringen te geven, als Abraham zegt, dat hij aan Abimelech trouw zal wezen, dan vreest hij niet daar een eed op te doen. Een eed is ter bevestiging.

2. Met wijsheid regelt hij de zaak omtrent een put, waarover Abimelechs knechten met Abrahams knechten getwist hadden. Waterputten schijnen in dat land kostbare zaken geweest te zijn, wij moeten er God voor danken, dat zij in ons land niet zo schaars zijn. Abraham heeft er met zachtmoedigheid tot Abimelech over gesproken, vers 25. Indien onze broeder tegen ons zondigt, dan moeten wij hem met de zachtmoedigheid der wijsheid zijn fout onder ogen brengen, opdat de zaak in der minne geschikt en tot een goed einde gebracht kan worden, Mattheüs 18:15. Hij berustte in Abimelechs verontschuldiging hierover, vers 26. Ik heb niet geweten wie dit stuk gedaan heeft. Velen worden verdacht van onrechtvaardigheid en onvriendelijkheid, die daar volkomen onschuldig aan zijn, de fouten van de dienstknechten moeten niet toegerekend worden aan hun meesters, tenzij deze er niet onkundig van zijn en ze goedkeuren, en van een eerlijk man kan men niet meer verwachten dan dat hij bereid is recht te doen, zodra hij weet dat hij onrecht gedaan heeft. Nu zorgde hij er voor, dat zijn recht op die waterput voortaan niet betwist kan worden, ten einde alle twist of onenigheid er over te voorkomen vers 30. Het is recht, zowel als verstandig om aldus te handelen "in perpetuam rei memoriam" opdat de zaak altijd in gedachtenis blijve.

3. Hij gaf aan Abimelech een zeer schoon geschenk, vers 27. Niet met iets zeldzaams of fraais vereerde hij hem, maar iets dat waarde had en nuttig was, schapen en runderen, als dank voor Abimelechs vriendelijkheid voor hem, en als teken van hartelijke vriendschap tussen hen. Wederzijdse vriendelijke diensten versterken de band van de liefde, hetgeen het mijne was is nu van mijn vriend.

4. Hij bekrachtigde het verbond door een eed, en registreerde het door aan de plaats een nieuwe naam te geven, vers 31, Ber-seba de "waterput van de eed," ter herinnering aan het verbond, dat zij elkaar zwoeren, opdat zij er altijd aan zouden gedenken, of, de "waterput van

van Abrahams recht op die put. Gesloten overeenkomsten moeten herdacht worden, opdat wij ze getrouw nakomen en ons woord niet breken door vergeten of vergissen.

Genesis 21:33 - 34

Merk op:

1. Dat Abraham het wist te waarderen, als hij in een goede omgeving was, en er dan ook lang bleef. Hij plantte daar een bos om zijn tent te beschaduwen of misschien wel een boomgaard van vruchtbomen en hoewel wij niet kunnen zeggen, dat hij zich daar vestigde, want God wilde hem zolang hij leefde een vreemdeling en bijwoner doen blijven, heeft hij er toch als vreemdeling vele dagen gewoond, zo veel als overeenkwamen met zijn hoedanigheid als Abraham de "Hebreeër," of "reiziger."
2. Daar heeft hij zijn Godsdienst niet slechts voortdurend beoefend, maar ook openlijk beleden. Hij riep aldaar de naam des Heeren, van de eeuwige God aan, waarschijnlijk wel in het bos, dat hij geplant had en dat zijn huis des gebeds was. Christus heeft gebeden in een hof, op een berg. Abraham heeft openbare Godsverering gehouden, die door zijn naburen waarschijnlijk werd bijgewoond. Godvruchtige mensen moeten niet slechts hun Godsvrucht behouden en beoefenen overal waar zij heengaan, maar ook alles doen wat zij kunnen om hun Godsdienst te verbreiden en anderen Godvruchtig te maken. Als wij de Heere aanroepen moeten wij Hem beschouwen als de enige God, of de God van de wereld, zoals sommigen die woorden vertalen. Hoewel God zich aan Abraham heeft bekend gemaakt als zijn God en een verbond met hem had, vergeet hij toch niet Hem eer te geven als Heere van allen, de eeuwige God, die voor alle werelden geweest is, en zijn zal als er geen dagen en geen tijd meer zijn. Zie Jesaja 40:28.

HOOFDSTUK 22

1 En het geschiedde na deze dingen, dat God Abraham verzocht; en Hij zeide tot hem: Abraham! En hij zeide: Zie, hier ben ik! 2 En Hij zeide: Neem nu uw zoon, uw enige, dien gij liefhebt, Izak, en ga heen naar het land Moria, en offer hem aldaar tot een brandoffer, op een van de bergen, dien Ik u zeggen zal. 3 Toen stond Abraham des morgens vroeg op, en zadelde zijn ezel, en nam twee van zijn jongeren met zich, en Izak zijn zoon; en hij kloofde hout tot het brandoffer, en maakte zich op, en ging naar de plaats, die God hem gezegd had. 4 Aan de derden dag, toen hief Abraham zijn ogen op, en zag die plaats van verre. 5 En Abraham zeide tot zijn jongeren: Blijft gij hier met de ezel, en ik en de jongen zullen heengaan tot daar; als wij aangebeden zullen hebben, dan zullen wij tot u wederkeren. 6 En Abraham nam het hout des brandoffers, en legde het op Izak, zijn zoon; en hij nam het vuur en het mes in zijn hand, en zij beiden gingen samen. 7 Toen sprak Izak tot Abraham, zijn vader, en zeide: Mijn vader! En hij zeide: Zie, hier ben ik, mijn zoon! En hij zeide: Zie het vuur en het hout; maar waar is het lam tot het brandoffer? 8 En Abraham zeide: God zal Zichzelven een lam ten brandoffer voorzien, mijn zoon! Zo gingen zij beiden samen.

9 En zij kwamen ter plaatse, die hem God gezegd had; en Abraham bouwde aldaar een altaar, en hij schikte het hout, en bond zijn zoon Izak, en leide hem op het altaar boven op het hout. 10 En Abraham strekte zijn hand uit, en nam het mes om zijn zoon te slachten. 11 Maar de Engel des HEEREN riep tot hem van de hemel, en zeide: Abraham, Abraham! En hij zeide: Zie, hier ben ik! 12 Toen zeide Hij: Strek uw hand niet uit aan de jongen, en doe hem niets! want nu weet Ik, dat gij God vrezende zijt, en uw zoon, uw enige, van Mij niet hebt onthouden. 13 Toen hief Abraham zijn ogen op, en zag om, en ziet, achter was een ram in de verwarde struiken vast met zijn hoornen; en Abraham ging, en nam dien ram, en offerde hem ten brandoffer in zijns zoons plaats. 14 En Abraham noemde de naam van die plaats: De HEERE zal het voorzien! Waarom heden ten dage gezegd wordt: Op de berg des HEEREN zal het voorzien worden! 15 Toen riep de Engel des HEEREN tot Abraham ten tweeden male van de hemel; 16 En zeide: Ik zweer bij Mijzelven, spreekt de HEERE; daarom dat gij deze zaak gedaan hebt, en uw zoon, uw enige, niet onthouden hebt; 17 Voorzeker zal Ik u grotelijks zegenen, en uw zaad zeer vermenigvuldigen, als de sterren des hemels, en als het zand, dat aan de oever der zee is; en uw zaad zal de poort zijner vijanden erfelijk bezitten. 18 En in uw zaad zullen gezegend worden alle volken der aarde, naardien gij Mijn stem gehoorzaam geweest zijt.

19 Toen keerde Abraham weder tot zijn jongeren, en zij maakten zich op, en zij gingen samen naar Ber-seba; en Abraham woonde te Ber-seba. 20 En het geschiedde na deze dingen, dat men Abraham boodschapte, zeggende: Zie, Milka heeft ook Nahor, uw broeder, zonen gebaard: 21 Uz, zijn eerstgeborene, en Buz, zijn broeder, en Kemuel, de vader van Aram, 22 En Chesed, en Hazo, en Pildas, en Jidlaf, en Bethuel; 23 (En Bethuel gewon Rebekka) deze acht baarde Milka aan Nahor, de broeder van Abraham. 24 En zijn bijwijf, welker naam was Reuma, diezelve baarde ook Tebah, en Gaham, en Tahas, en Maacha.

Wij vinden hier de vermaarde geschiedenis van Abrahams offeren van zijn zoon Izaak, dat is: zijn bereidwilligheid om hem te offeren, hetgeen terecht als een van de wonderen van de kerk wordt beschouwd. Hier is:

I. Het zeldzame bevel, dat God aan Abraham hierover gegeven heeft, vers 1, 2.

II. Abrahams zeldzame gehoorzaamheid aan dit bevel, vers 3 - 10.

III. De merkwaardige uitkomst van deze beproeving.

1. Het bevel om Izaak te offeren wordt herroepen, vers 11 - 12.
2. Er wordt voorzien in een ander offer, vers 13, 14.
3. Het verbond met Abraham wordt hierop hernieuwd, vers 15 - 19.

Genesis 22:1 - 2
Hier is de beproeving van Abrahams geloof of het, na zijn langdurige gemeenschapsoefening met God, even krachtig en overwinnend was gebleven, als het in het begin was toen hij zijn land heeft verlaten. Toen moest het blijken, dat hij God meer liefhad dan zijn vader, nu, dat hij Hem meer liefhad dan zijn zoon.
Merk hier op:

I. Het tijdstip, waarop Abraham aldus beproefd werd, vers 1, na deze dingen, na al de andere beproevingen, die hij gehad heeft, al de ontberingen en moeilijkheden, die hij te verduren heeft gehad, nu, toen hij misschien begon te denken, dat de stormen geheel voorbij waren, nu komt de beproeving die het scherpst is van alle. De vele vorige beproevingen zullen ons niet vrijwaren van nog andere en meerdere, wij hebben het harnas nog niet afgelegd, 1 Koningen 20:11. Zie ook Psalm 30:7, 8.

II. De werker van de beproeving. God verzocht hem, niet om hem tot zonde te brengen, zó verzoekt Satan. Indien Abraham Izaak geofferd had, dan zou hij niet gezondigd hebben, het daartoe ontvangen bevel zou hem hebben gerechtvaardigd en verdedigd. God verzocht hem ten einde zijn genade te doen uitkomen, en te doen zien hoe krachtig zij was, opdat zij bevonden werd te zijn "tot lof, en eer, en heerlijkheid," 1 Petrus 1:7. Aldus heeft God Job beproefd opdat hij niet alleen een goed en Godvruchtig man zou blijken te zijn, maar ook een groot man. God heeft Abraham verzocht, sommigen lezen die woorden: "God heeft Abraham verhoogd," zoals een leerling op school, die goede vorderingen maakt, in een hogere klas wordt geplaatst. Een sterk geloof wordt dikwijls geoefend door sterke beproevingen en tot zware diensten geroepen.

III. De beproeving zelf. God verscheen hem, zoals Hij hem vroeger verschenen was. Hij riep hem bij zijn naam: Abraham, de naam, die hem gegeven was ter bevestiging van de belofte. Als een goede dienstknecht antwoordde Abraham terstond: "Hier ben ik, wat spreekt mijn Heere tot Zijn knecht?" Waarschijnlijk verwachtte hij een vernieuwde belofte, zoals die in Hoofdstuk 15:1 en 17:1. Maar tot zijn grote verbazing luidt hetgeen God nu tot hem te zeggen heeft, kortweg: Abraham ga heen en dood uw zoon, en dit bevel wordt hem gegeven in zó bezwarende bewoordingen dat de verzoeking er nog smartelijker door wordt. Als God spreekt, let Abraham ongetwijfeld op ieder woord dat Hij zegt, en luistert er aandachtig naar, en ieder woord is hier een zwaard door zijn gebeente, de beproeving wordt hard gemaakt door pijn veroorzakende woorden. Heeft de Almachtige er dan behagen in te bedroeven? Neen, gewis niet, en toch, als Abrahams geloof beproefd moet worden, schijnt Hij er behagen in te vinden, om de beproeving nog te verzwaren, vers 2.

Let op: 1. De persoon, die geofferd moet worden.
a. Neem uw zoon, niet uw stieren en uw lammeren, hoe gaarne zou Abraham die overgegeven hebben, duizenden er van zelfs, om Izaak te lossen! Neen, "Ik zal uit uw huis geen var nemen," Psalm 50:9. "Ik moet uw zoon hebben, niet uw dienstknecht, neen, de bezorgr van uw huis, die voldoet niet, Ik moet uw zoon hebben". Jefta heeft ingevolge een gelofte een dochter geofferd, maar Abraham moet zijn zoon offeren, door wie het gezin gebouwd moest worden. "Heere, laat het een aangenomen zoon wezen", neen:
b. "Uw enige zoon, uw enige zoon bij Sara." Ismaël was onlangs tot Abrahams smart uitgeworpen, en Izaak was alleen overgebleven, moet ook deze nu gaan? Ja.
c. "Neem Izaak, hem die met name genoemd is uw lachen, uw wezenlijke zoon." Niet: "Zend

"Heere, ik heb hem lief, hij is mij als mijn eigen ziel, Ismaël is niet meer hier, en wilt Gij nu ook Izaak nemen? Al deze dingen zijn tegen mij." Ja, die zoon, die gij liefhebt. Het was een op de proef stelling van Abrahams liefde tot God, en daarom moet het wezen in een geliefde zoon, die snaar moet het meest aangeraakt worden. In het Hebreeuws is de uitdrukking zeer sterk, en ik denk dat het zeer goed aldus gelezen kan worden: Neem nu deze uwe zoon, deze uw enige zoon, die gij liefhebt, die Izaak. Gods bevel moet over al deze bedenkingen de overhand hebben en ze tenietdoen.

2. De plaats. Het land Moria, op een afstand van drie dagreizen, zodat hij tijd heeft om er over na te denken en, zo hij het deed, het welberaden te doen, opdat aldus zijn dienst des te meer redelijk en des te meer heerlijk zijn zal.

3. De wijze: offer hem aldaar tot een brandoffer. Hij moet zijn zoon niet alleen doden, maar hem doden als offer, hem Godsdienstig doden, hem doden naar regel en wet, hem doden met al de plechtigheid, de kalmte en bedaardheid van gemoed, waarmee, hij zijn brandoffers placht te offeren.

Genesis 22:3 - 10
Wij hebben hier Abrahams gehoorzaamheid aan dit streng bevel. "Door het geloof heeft Abraham, als hij verzocht werd, Izak geofferd," Hebreeën 11:17.
Merk op:

I. De moeilijkheden, die hij in deze daad van gehoorzaamheid overwonnen heeft, er had zeer veel tegen ingebracht kunnen worden, zoals: 1. Het scheen direct in te gaan tegen een vroegere wet van God, waarbij moord wordt verboden, en dat wel onder bedreiging met zware straf, Hoofdstuk 9:5, 6. Kan dan nu de onveranderlijke God in tegenspraak zijn met zichzelf? Hij die "de roof haat in het brandoffer," Jesaja 61:8, kan geen behagen scheppen in moord in het brandoffer.

2. Hoe kon dit bestaan samen met natuurlijke liefde voor zijn zoon? Het zou niet slechts moord, maar de afschuwelijkste moord zijn. Kan Abraham niet gehoorzaam wezen zonder onnatuurlijk te zijn? Indien God bepaald een menselijk offer wil, is er dan niemand anders dan Izak om Hem te offeren? En niemand dan Abraham om de offeraar te zijn? Moet de vader der gelovigen onder alle vaders een monster, een wangedrocht zijn?

3. God heeft er hem geen reden voor opgegeven. Toen Ismaël uitgeworpen moest worden, is daar een goede en rechtmatige reden voor opgegeven, hier nu moet Izak sterven, en Abraham moet hem doden, terwijl noch de een, noch de ander moet weten waarom. Indien Izak als martelaar voor de waarheid had moeten sterven, of indien zijn leven tot losprijs had moeten dienen voor een ander, een kostbaarder leven, dan zou het nog wat anders geweest zijn.
Of, indien hij gestorven was als een misdadiger, een rebel tegen God en zijn ouders, zoals in het geval van de afgodendienaar, Deuteronomium 13:8, 9, of van de weerspannige zoon, Deuteronomium 21:18, 19, dan zou het als een offer der gerechtigheid hebben kunnen gelden, maar zo staat de zaak niet: hij is een gehoorzame zoon, die zijn plicht doet, een veelbelovende zoon. "Heere, wat gewin is er in zijn bloed?"

4. Hoe kon dit bestaan naast de belofte? Heeft God niet gezegd: In Izak zal uw zaad genoemd worden? Maar wat wordt er van dat zaad, indien de knop, die het zaad in zich draagt, zo spoedig wordt afgerukt?

5. Hoe zou hij ooit Sara weer onder de ogen durven komen? Hoe kan hij tot haar en zijn gezin weerkeren, met het bloed van Izaak aan zijn kleren, "al zijn gewaad er door bezoedeld?" "Voorwaar, gij zijt mij een bloedbruidegom," zou Sara zeggen, zoals in Exodus 4:25, 26, en waarschijnlijk zou haar genegenheid voor hem en voor zijn God er voor altijd door vervreemd worden.

6. Wat zouden de Egyptenaars zeggen, en de Kanaänieten en de Ferezieten, die in het land woonden? Het zou een altijddurende minachtende afwijzing zijn van Abraham en zijn altaren. "Welkom zij ons de natuur, indien dit genade moet heten." Deze en vele dergelijke tegenwerpingen hadden gemaakt kunnen worden, maar hij was er onfeilbaar zeker van dat het wezenlijk een bevel van God was, en geen inbeelding of zinsbedrog, en dat was genoeg om op al die tegenwerpingen te antwoorden. Gods geboden moeten niet betwist, maar gehoorzaamd worden, wij moeten er niet met vlees en bloed over te rade gaan, Galaten 1:15, 16, maar met een Godvruchtige hardnekkigheid volharden in onze gehoorzaamheid er aan.

II. Zijn voorbereidingen en maatregelen voor die gehoorzaamheid, welke alle er toe bijdragen om haar groot en heerlijk te maken en doen zien, dat hij in heel die handeling geleid werd door wijsheid en geregeerd werd door geloof.

1. Hij staat ‘s morgens vroeg op, vers 3. Het bevel was hem waarschijnlijk gegeven in de visioenen van de nacht, en vroeg in de volgende morgen begeeft hij er zich toe om het ten uitvoer te brengen. Hij heeft niet uitgesteld, niet geweifeld, geen tijd genomen om er nog eens over te denken, want het bevel was beslist en liet geen tegenspraak toe. Zij die de wil Gods van harte doen, doen hem spoedig en snel, terwijl wij aarzelen, gaat een kostbare tijd verloren en wordt het hart verhard.

2. Hij brengt alles in gereedheid voor een offer, en alsof hij een Gibeoniet was, klooft hij met eigen handen het hout voor het brandoffer, opdat, als het offer geofferd zal worden daarnaar niet gezocht behoeft te worden. Zo moeten ook geestelijke offeranden toebereid worden.

3. Zeer waarschijnlijk heeft hij aan Sara niets gezegd. Dit is een reis, waarvan zij niets moet weten, opdat zij het niet zal beletten. Er is in ons eigen hart zoveel, dat ons bij het volbrengen van onze plicht belemmert, dat wij, zoveel wij slechts kunnen, andere beletselen uit de weg moeten blijven.

4. Oplettend zag hij om zich heen, om de plaats te ontdekken, die voor het offer was aangewezen, God had beloofd dat Hij er hem door het een of ander teken heen zou voeren. Waarschijnlijk werd hem de richting aangewezen door het verschijnen van de Goddelijke heerlijkheid in die plaats, een vuurkolom wellicht reikende van de hemel tot op de aarde, op een afstand zichtbaar voor zijn ogen, en waarop hij wees, toen hij zei, vers 5, "Wij zullen heengaan tot daar, waar gij het licht ziet, en aanbidden."

5. Hij liet zijn dienaren op een afstand blijven, opdat deze niet tussenbeide zouden komen en hem bij het brengen van zijn zeldzame offerande zouden hinderen, want Izaak was ongetwijfeld de lieveling van het hele gezin. Zo heeft Christus, toen Hij de doodsbenauwdheid in de hof ging lijden, slechts drie van Zijn discipelen meegenomen, en liet de anderen aan de deur van de hof. Wij zullen wijs en plichtsgetrouw handelen, zo wij, als wij heengaan om God te aanbidden, alle gedachten en zorgen uit ons hart verbannen, die ons van de dienst af zouden kunnen leiden, ze aan de voet van de berg laten, opdat wij zonder door

6. Hij liet Izaak het hout dragen, (om in een kleinere aangelegenheid zijn gehoorzaamheid te beproeven en opdat hij een type zou zijn van Christus, die Zijn kruis gedragen heeft, Johannes 19:17) terwijl hijzelf, ofschoon hij wist wat hij deed, met onverschrokken vastberadenheid het noodlottige mes en het vuur droeg, vers 6. Zij, die door genade bestemd zijn tot zware dienst of lijden voor God, moeten de kleine omstandigheden, die dit voor vlees en bloed dubbel moeilijk maken voorbijzien.

7. Zonder enige verwarring of onrust, spreekt hij er over met Izaak, alsof het een gewoon offer was, dat hij ging brengen, vers 7, 8. Het was een zeer aandoenlijke vraag, die Izaak hem deed terwijl zij daar tezamen voortgingen. Mijn vader, zei Izaak, en dat was een vertederend, aangrijpend woord, dat Abrahams borst doorvlijmde, hem dieper trof dan zijn mes Izaak's borst kon treffen. Hij zou hebben kunnen zeggen, of tenminste denken: "Noem mij niet uw vader, die zo aanstonds uw moordenaar zal worden, kan een vader zo barbaars zijn, zo volkomen alle tederheid van een vader van zich afgeschud hebben?".
Maar op bewonderenswaardige wijze behoudt hij zijn kalme gelijkmoedigheid, rustig wacht hij af wat zijn zoon hem zal vragen, en dit is wat hij vraagt: Zie, het vuur en het hout, maar waar is het lam? Zie hoe bedreven Izaak reeds was in de wet en de gewoonte van het offeren, dat is het om goed onderwezen te zijn.
Nu was dit een pijnlijke vraag voor Abraham. Hoe kan hij het denkbeeld verdragen, dat Izaak zelf het lam is? Hij is het, maar Abraham durft hem dit nog niet zeggen. Het is ook voor ons allen een leerrijke vraag, opdat wij als wij er ons toe begeven om God te aanbidden, ernstig bij onszelf nagaan, of wij alles wel in gereedheid hebben, inzonderheid het lam ten brandoffer. Zie, het vuur is bereid, dat is: de hulp van de Geest en Gods welbehagen, het hout is bereid, de inzettingen door God bestemd en aangewezen om onze genegenheden te doen ontvlammen (die ook werkelijk, zonder de hulp van de Geest, slechts als hout zijn zonder vuur, maar de Geest werkt er door) alle dingen zijn nu gereed, maar waar is het lam? Waar is het hart? Is dat bereid om Gode geofferd te worden, tot Hem op te gaan als een brandoffer? Abraham heeft hem een zeer voorzichtig antwoord gegeven, vers 8.
God zal zichzelf een lam ten brandoffer voorzien, mijn zoon. Dit was de taal òf van zijn gehoorzaamheid: "Wij moeten het lam offeren, dat God nu beschikt heeft om geofferd te worden", hem aldus een algemene regel gevende van onderworpenheid aan de wil Gods, teneinde hem voor te bereiden op de spoedige toepassing ervan op hemzelf, òf van zijn geloof. Of hij het nu al of niet aldus bedoelde, het bleek weldra, dat dit de betekenis ervan was, er werd voorzien in een offer in plaats van Izaak. Aldus is Christus, het grote zoenoffer, door God beschikt, toen niemand in hemel of op aarde een lam voor dat brandoffer gevonden kon hebben heeft God zelf de verlossing gevonden, Psalm 89:21. Ook in al onze dankoffers heeft God zelf voorzien. Hij is het, die het hart bereidt Psalm 10:17. Een gebroken en verslagen hart is een offerande Gods, Psalm 51:19, waarin Hij voorzien heeft.

8. Na veel overleggingen des harten begeeft hij er zich nu toe met dezelfde vastberadenheid en kalmte van gemoed, om deze offerande te volbrengen, vers 9, 10. Met heilige volharding gaat hij voort, en komt eindelijk na menige vermoeiende tred en met een bezwaard hart op de bestemde plaats, bouwt het altaar, een altaar van aarde, naar wij kunnen onderstellen, het treurigste, dat hij ooit gebouwd had (en hij heeft er veel gebouwd), schikt het hout voor Izaak's brandstapel, en nu geeft hij hem de verbazingwekkende tijding, "Izaak, gij zijt het lam, dat God zich voorzien heeft." Voor zover blijkt is Izak even bereid en gewillig als Abraham, wij bevinden niet, dat hij enige tegenwerping heeft gemaakt, geen smeekbede om zijn leven heeft gedaan, noch gepoogd heeft te ontvluchten, en nog veel minder dat hij met

het gedaan zal worden, en Izaak heeft geleerd zich aan beide te onderwerpen. Ongetwijfeld heeft Abraham hem vertroost met dezelfde hoop, waarmee ook hij vertroost was geworden. Toch is het nodig, dat een offer gebonden wordt. Het grote offer, dat in de volheid des tijds geofferd zou worden, moet gebonden worden, en daarom moet ook Izaak gebonden worden. Maar met welk gevoel kon de teergevoelige Abraham die schuldeloze handen binden, die wellicht dikwijls opgeheven waren om hem om een zegen te vragen, of uitgestrekt om hem te omhelzen, en nu zoveel vaster gebonden waren met de koorden van liefde en plicht!
Doch het moet geschieden. Hem gebonden hebbende, legt hij hem op het altaar, en zijn hand op het hoofd van het offer. En nu kunnen wij onderstellen, dat hij onder een vloed van tranen het vaarwel geeft en ontvangt in een afscheidskus, wellicht neemt hij er nog een voor Sara van haar stervende zoon. Als hij dit gedaan heeft vergeet hij met vastberadenheid het teder medelijden van de vader, en neemt de ontzaglijk ernstige houding aan van een offeraar. Met een beslist hart en ten hemel gericht oog neemt hij het mes op, en strekt zijn hand uit om het Izaak in de borst te stoten. Verbaast u, o hemelen, hierover, en verwonder u, o aarde!
Hier is een daad van gehoorzaamheid en geloof, wel waardig om aan God, aan engelen en mensen als schouwspel te dienen. Abrahams lieveling, Sara's lachen, de hoop van de kerk, de erfgenaam van de belofte, ligt daar bereid en gereed om door de hand van zijn eigen vader te bloeden en te sterven, en Abraham aarzelt niet om die daad te volbrengen.

Deze gehoorzaamheid nu, door Abraham betoond in het offeren van Izaak, is een levendige voorstelling:
a. Van Gods liefde, aan ons betoond in het overgeven van Zijn eniggeboren Zoon, om voor ons te lijden en te sterven als een offerande, "het behaagde de Heere Hem te verbrijzelen," Jesaja 53:10, Zacharia 13:7. Naar plicht en dankbaarheid was Abraham verplicht Izaak over te geven, en hij gaf hem over aan een vriend, maar God had geen verplichting jegens ons, want wij waren zijn vijanden.
b. Van onze plicht jegens God als vergelding van die liefde, wij moeten in Abrahams voetstappen treden. Door Zijn woord roept God ons, om alles over te geven voor Christus, al onze zonden, al waren zij ons ook als een rechterhand, of een rechteroog, of een Izaak, alles wat in mededinging komt met Christus om de heerschappij over ons hart, Lukas 14:26, en wij moeten er met blijmoedigheid afstand van doen. In Zijn voorzienigheid, die in waarheid de stem Gods is, roept Hij ons soms om een Izaak over te geven en dan moeten wij het doen met een blijmoedige onderworpenheid aan Zijn heilige wil, 1 Samuel 3:18.

Genesis 22:11 - 14
Tot nu toe is deze geschiedenis zeer treurig geweest, en scheen zich voort te spoeden naar een zeer tragisch einde, maar plotseling heldert de lucht op, de zon breekt door, een helder lieflijk tafereel opent zich voor onze ogen, de hand, die wondde en neerwierp, geneest hier en heft op, want "als Hij bedroefd heeft zo zal Hij zich ontfermen." De engel des Heeren dat is: God zelf, het eeuwige Woord, de Engel des verbonds, die de grote Verlosser en Vertrooster zal zijn, trad tussenbeide en gaf een gelukkige uitkomst aan deze beproeving.

I. Izak is gered, vers 11, 12. Het bevel om hem te offeren was slechts bestemd om Abraham op de proef te stellen, en het bleek toen dat Abraham inderdaad God meer liefhad dan hij Izak liefhad, het doel van dit bevel was dus bereikt, en daarom wordt het herroepen zonder dat hierdoor ook maar in het minst iets aan de onveranderlijkheid van Gods raadsbesluiten wordt afgedaan. Strek uw hand niet uit naar de jongen. Onze aardse zegeningen zullen ons waarschijnlijk dan het meest bestendigd worden, als wij het meest bereid zijn ze aan Gods wil over te geven. Gods tijd om Zijn volk te hulp te komen, is, als zij tot de uiterste nood zijn

gebracht. Hoe dreigender het gevaar en hoe meer nabij, zodat wij wel reden hebben om te vrezen dat de ramp ons zal treffen, hoe meer welkom de uitredding.

II. Abrahams gedrag wordt niet slechts goedgekeurd, maar geprezen. Hij verkrijgt een eervol getuigenis, dat hij rechtvaardig is. Nu weet Ik dat gij Godvrezend zijt. God wist het reeds tevoren, maar nu heeft Abraham er een zeer treffend bewijs van gegeven. Hij behoefde nu niets meer te doen, wat hij gedaan had bewees genoegzaam zijn liefde tot God en zijn onderworpenheid aan Zijn wil. Als God ons in Zijn voorzienigheid verhindert om de oprechte voornemens, die wij hadden voor Zijn dienst, te volbrengen, dan neemt Hij genadig de wil aan voor de daad, en het eerlijk streven, al komt dit dan ook niet tot volbrengen. Het beste bewijs, dat wij God vrezen, is dat wij gewillig en bereid zijn Hem te dienen met hetgeen ons het dierbaarst is, en alles aan Hem of voor Hem over te geven.

III. Er wordt voorzien in een offer in plaats van Izaak, vers 13. Nu het altaar gebouwd en het hout er op geschikt was, was het nodig, dat er iets geofferd zou worden. Want: 1. God moet dankbaar erkend worden in de verlossing van Izaak, en dat wel hoe eerder hoe beter, nu het altaar bereid is.

2. Abrahams woord moet waar gemaakt worden: God zal zichzelf een lam ten brandoffer voorzien. God zal de verwachtingen van Zijn volk, die Hij zelf in hen opgewekt heeft, niet teleurstellen, naar hun geloof zal hun geschieden. "Als gij een zaak besluit, zo zal zij u bestendig zijn."

3. Er moet gewezen worden op de beloofde Messias, het gezegende Zaad.
a. Christus werd in onze plaats geofferd zoals deze ram in de plaats van Izaak, en Zijn dood was onze bevrijding. "Hier ben Ik (zei Hij) laat dezen heengaan."
b. Hoewel dat gezegende Zaad onlangs beloofd was, en nu afgeschaduwd werd in Izaak, moest het offeren er van toch uitgesteld worden tot het einde der eeuwen en intussen zal het offer van dieren worden aangenomen, zoals deze ram aangenomen werd, als een onderpand der verzoening, die eenmaal door het grote Offer gedaan zal worden. En het is opmerkelijk, dat de tempel de plaats der offeranden, later op die berg Moria gebouwd werd, 2 Kronieken 3:1, en de berg Calvarie, waar Christus gekruisigd werd, was niet ver daar vandaan.

IV. Er werd aan de plaats een nieuwe naam gegeven tot eer van God en tot aanmoediging van alle gelovigen tot aan het einde der wereld, om in de weg der gehoorzaamheid blijmoedig op God te vertrouwen. Jehovah - jireh, de Heere zal voorzien, vers 14, met toespeling waarschijnlijk op hetgeen hij gezegd had, vers 8. God zal zichzelf een lam voorzien. Abraham had dit niet verzonnen of bedacht het was ook geen verhoring van zijn gebed, hoewel hij zo'n groot voorbidder was, het was zuiver en alleen het doen des Heeren. Laat het voor alle volgende geslachten in gedachtenis worden gehouden:

1. Dat "de Heere zien zal," Zijn oog zal altijd op Zijn volk zijn gericht in hun kommer of benauwdheid, opdat Hij hun in het kritieke ogenblik tijdig te hulp zal komen.

2. Dat Hij "gezien zal worden, gezien op de berg," in de grootste verlegenheid van Zijn volk, Hij zal niet slechts Zijn wijsheid, macht en goedheid openbaren, maar verheerlijking in hun verlossing. Waar God ziet en voorziet, moet Hij gezien en geprezen worden, en wellicht heeft dit betrekking op "God, geopenbaard in het vlees."

Genesis 22:15-19

Abrahams gehoorzaamheid was in genade aangenomen, maar dat was niet alles, wij zien haar hier beloond, overvloedig beloond voordat hij nog van die plaats vertrok, waarschijnlijk heeft God terwijl de geofferde ram nog brandde hem deze genaderijke boodschap gezonden, en het verbond met hem vernieuwd en bevestigd. Alle verbonden werden gesloten door offeranden, zo ook dit verbond door de typische offers van Izaak en van de ram. Zeer sterke uitdrukkingen van Gods gunst jegens Abraham worden in deze bevestiging van het verbond met hem gebruikt, welke alle overtreffen, waarmee hij tot nu toe gezegend was geweest. Buitengewone diensten zullen beloond worden met buitengewone eer en vertroostingen, en beloofde gunsten moeten reeds voor zij nog geschonken zijn, als kostelijke beloningen beschouwd worden.

I. Het behaagt God Abrahams gehoorzaamheid te noemen als een overweging of reden voor de bevestiging van het verbond, en Hij spreekt er van met lof, vers 1. Daarom dat gij deze zaak gedaan hebt, en uw zoon, uwe enige, mij niet onthouden hebt, Hij legt er een sterke nadruk op en, vers 18, prijst het als een daad van gehoorzaamheid, naardien gij Mijn stem gehoorzaam geweest zijt, en gehoorzamen is beter dan offerande. En zo heeft God genadig eer gelegd op hetgeen waarmee Abraham God had geëerd.

II. God heeft nu Zijn belofte bevestigd met een eed. Tevoren was zij gesproken en verzegeld maar nu wordt zij bezworen. "Ik zweer bij Mijzelf," omdat Hij bij niemand, die meerder was, kon zweren, Hebreeën 6:13. Aldus is Hij, gelijk de apostel dit daar uitdrukt, vers 17, met een eed daartussen gekomen. Hij heeft - het zij met eerbied gezegd - Zijn eigen leven en bestaan er op verpand, "zo waarachtig als Ik leef," opdat door al deze onveranderlijke dingen, in welke het onmogelijk is, dat God liege, hij en de zijnen een sterke vertroosting zouden hebben. Als wij geloof oefenen, zal God het aanmoedigen. Maak gebruik van de beloften, en God zal ze bekrachtigen.

III. De bijzondere belofte, die hier hernieuwd wordt, is die van een talrijk nakomelingschap vers 17. Ik zal uw zaad zeer vermenigvuldigen. Zij, die bereid en gewillig zijn iets voor God over te geven, zullen het met onuitsprekelijk groot voordeel van Hem terug ontvangen. Abraham heeft slechts één zoon, en Hij is bereid die af te staan in gehoorzaamheid aan God. "Welnu", zegt God, "gij zult beloond worden met duizenden en miljoenen." Welk een grootse plaats heeft het zaad Abrahams gehad in de geschiedenis! Hoe talrijk, hoe doorluchtig waren zijn bekende nakomelingen die tot op de huidige dag er in roemen, dat zij Abraham tot een vader hebben! Aldus ontvangt hij duizendvoud in dit leven, Mattheüs 19:29.

IV. De belofte duidt ongetwijfeld op de Messias en de genade van het Evangelie. Dat is de eed, gezworen aan onze vader Abraham waarnaar Zacharias verwijst, Lukas 1:73 en verv. En zo is hier een belofte: 1. Van de grote zegen des Geestes, Ik zal u grotelijks zegenen, namelijk met die kostelijkste van alle zegeningen, de gave van de Heilige Geest, de belofte van de Geest was de zegen van Abraham, die tot de heidenen komen zou in Jezus Christus, Galaten 3:14.

2. Van de groei van de kerk, dat de gelovigen, zijn geestelijk zaad, zo velen zullen zijn als de sterren des hemels.

3. Van geestelijke overwinningen, "uw zaad zal de poort van zijn vijanden erfelijk bezitten". Door het geloof overwinnen de gelovigen de wereld, triomferen zij over al de machten der duisternis, en zijn zij meer dan overwinnaars. Waarschijnlijk verwijst Zacharias naar dit deel

van de eed, Lukas 1:74. "Dat wij, verlost zijnde uit de hand onzer vijanden, Hem dienen zouden zonder vrees." Maar de kroon van alles is de laatste belofte:

4. Van de menswording van Christus. In uw Zaad, in een bijzonder persoon, die van u zal afstammen (gelijk de apostel opmerkt, Galaten 3:16, hij spreekt niet van velen maar van een) zullen gezegend worden alle volken der aarde, of: "zullen zich zegenen," zoals de zinsnede luidt in Jesaja 65:16. In Hem kunnen allen gelukkig en zalig zijn zo zij willen, en allen, die Hem toebehoren zullen het zijn en zullen achten dit te zijn. Christus is de grote zegen van de wereld. Abraham was bereid zijn zoon over te geven als offer tot eer van God, en bij die gelegenheid heeft God beloofd Zijn Zoon over te geven als een offer voor de verlossing en zaligheid der mensen.

Genesis 22:20 - 24
Dit wordt hier vermeld:

1. Om te tonen, dat Abraham, hoewel hij zijn eigen familie hogelijk geëerd zag met bijzondere voorrechten, opgenomen in het verbond en gezegend met het onvervreemdbare erfdeel van de belofte, toch niet met minachting heeft neergezien op zijn bloedverwanten maar verheugd was over de toename en de voorspoed van hun gezinnen te horen.

2. Om de weg te bereiden voor het volgend verhaal van het huwelijk van Izak met Rebekka, een dochter uit dat gezin.

HOOFDSTUK 23

1 En het leven van Sara was honderd zeven en twintig jaren; dit waren de jaren des levens van Sara. 2 En Sara stierf te Kiriath - arba, dat is Hebron, in het land Kanaän; en Abraham kwam om Sara te beklagen, en haar te bewenen.
3 Daarna stond Abraham op van het aangezicht van zijner dode, en hij sprak tot de zonen Heths, zeggende: 4 Ik ben een vreemdeling en inwoner bij u; geeft mij een erfbegrafenis bij u, opdat ik mijn dode van voor mijn aangezicht begrave. 5 En de zonen Heths antwoordden, Abraham, zeggende tot hem: 6 Hoor ons, mijn heer! gij zijt een vorst Gods in het midden van ons; begraaf uw dode in de keure onzer graven; niemand van ons zal zijn graf voor u weren, dat gij uw dode niet zoudt begraven.
7 Toen stond Abraham op, en boog zich neder voor het volk des lands, voor de zonen Heths; 8 En hij sprak met hen, zeggende: Is het met uw wil, dat ik mijn dode begrave van voor mijn aangezicht; zo hoort mij, en spreekt voor mij bij Efron, de zoon van Zohar, 9 Dat hij mij geve de spelonk van Machpela, die hij heeft, die in het einde van zijn akker is, dat hij dezelve mij om het volle geld geve, tot een erfbegrafenis in het midden van u. 10 Efron nu zat in het midden van de zonen Heths; en Efron de Hethiet antwoordde Abraham, voor de oren van de zonen Heths, van al degenen, die ter poorte zijner stad ingingen, zeggende: 11 Neen, mijn heer! hoor mij; de akker geef ik u; ook de spelonk, die daarin is, die geef ik u; voor de ogen van de zonen mijns volks geef ik u die; begraaf uw dode. 12 Toen boog zich Abraham neder voor het aangezicht van het volk des lands; 13 En hij sprak tot Efron, voor de oren van het volk des lands, zeggende: Trouwens, zijt gij het? lieve, hoor mij; ik zal het geld des akkers geven; neem het van mij, zo zal ik mijn dode aldaar begraven. 14 En Efron antwoordde Abraham, zeggende tot hem: 15 Mijn heer! hoor mij; een land van vierhonderd sikkelen zilvers, wat is dat tussen mij en tussen u? begraaf slechts uw dode. 16 En Abraham luisterde naar Efron; en Abraham woog Efron het geld, waarvan hij gesproken had voor de oren van de zonen Heths, vierhonderd sikkelen zilvers, onder de koopman gangbaar. 17 Alzo werd de akker van Efron, die in Machpela was, dat tegenover Mamre lag, de akker en de spelonk, die daarin was, en al het geboomte, dat op de akker stond, dat rondom in zijn ganse landpale was gevestigd, 18 Aan Abraham tot een bezitting, voor de ogen van de zonen Heths, bij allen, die tot zijn stadspoort ingingen.
19 En daarna begroef Abraham zijn huisvrouw Sara in de spelonk des akkers van Machpela, tegenover Mamre, hetwelk is Hebron, in het land Kanaän. 20 Alzo werd die akker, en de spelonk die daarin was, aan Abraham gevestigd tot een erfbegrafenis van de zonen Heths.

Hier is:

I. Abraham rouw bedrijvende om de dood van Sara, vers 1,2.
II. Abraham, koper van een begraafplaats voor Sara.
1. De koop nederig aangevraagd door Abraham, vers 3,4.
2. De onderhandeling over die koop op billijke voorwaarden, waarin wordt toegestemd, onder veel wederzijdse beleefdheidsbetuigingen, vers 5 - 15.
3. De kooppenningen betaald, vers 16.
4. Het erf aan Abraham overgedragen en verzekerd, vers 17, 18, 20.
5. Sara's begrafenis, vers 19.

Genesis 23:1 - 2

Wij hebben hier: 1. Sara's ouderdom, vers 1. Bijna veertig jaar tevoren had zij zich oud genoemd, Hoofdstuk 18:12. Oude mensen zullen er niet des te spoediger om sterven door zich oud te achten, maar kunnen er des te beter om sterven.

2. Haar dood, vers 2. Die het langst leeft, sterft toch ten laatste. Abraham en Sara hadden veel jaren aangenaam tezamen geleefd, maar de dood scheidt hen, die door niets anders gescheiden kunnen worden. De bijzondere vrienden en gunstgenoten des hemels zijn niet gevrijwaard van de dood. Zij stierf in het land Kanaän, waarin zij meer dan zestig jaar als vreemdelinge heeft verkeerd. 3 Abrahams rouw over haar, en hij was een wezenlijk rouwbedrijvende. Hij heeft

van die tijd, zoals de rouwbedrijvenden, die door de straten gaan, maar hij heeft oprecht het verlies betreurd van een goede huisvrouw, en hij heeft het bewijs gegeven van zijn standvastige liefde voor haar tot het laatste toe. Er worden hier twee woorden gebruikt: hij kwam om Sara te beklagen en haar te bewenen. Zijn droefheid was niet geveinsd, maar oprecht. Hij kwam in haar tent en zat neer bij het lijk, om er de schattingen van zijn tranen te brengen, opdat zijn oog zijn hart zou aandoen, en des te meer eerbied zou betonen voor de nagedachtenis van haar, die heen was gegaan. Het is niet slechts geoorloofd, maar plicht om te treuren over de dood van onze naaste betrekkingen, beide als onderwerping aan Gods voorzienigheid, die ons aldus roept tot treuren en wenen, en ook tot eer van hen, aan wie deze eer verschuldigd is. Tranen zijn een schatting, die wij aan onze overleden vrienden verschuldigd zijn, als het lichaam gezaaid is, dan moet het bevochtigd worden, maar wij moeten niet treuren als degenen, die geen hoop hebben, want wij hebben een goede hoop door genade, zowel betreffende hen als betreffende onszelf.

Genesis 23:3 - 15

Hier is:

I. Het nederig verzoek dat Abraham richtte tot zijn naburen, de Hethieten, voor een begraafplaats onder hen, vers 3, 4. Het was vreemd, dat hij dit nu pas ging doen, maar wij moeten dit eerder toeschrijven aan Gods voorzienigheid dan aan zijn gebrek aan voorzorg, zoals blijkt uit Handelingen 7:5, waar gezegd wordt: "God gaf hem geen erfdeel in Kanaän." Het zou goed zijn, als allen, die zorgdragen om te voorzien in een begraafplaats voor hun lichaam na hun dood, even zorgzaam waren om te voorzien in een rustplaats voor hun ziel.

Merk hier op:

1. De goede afleiding, die deze zaak aan Abraham bezorgde in zijn droefheid, hij stond op van het aangezicht van zijn dode. Zij, die in gevaar zijn om al te veel te treuren over de dood van bloedverwanten, moeten weerstand bieden aan de verzoeking om zich blind te staren op hun verlies, eenzaam en neerslachtig neer te zitten. Er moet een tijd wezen van op te staan van het aangezicht van hun doden en van ophouden met rouw bedrijven. Want ons geluk is, Gode zij dank, niet afhankelijk van het leven van enig schepsel. Zorg voor de begrafenis kan gebruikt worden als afleiding van de smart om de dood, zoals hier, als er gevaar is dat die smart ons zal tiranniseren. Het wenen moet het zaaien niet in de weg staan.

2. Het argument, dat hij bij de zonen Heths aanvoerde: "Ik ben een vreemdeling en inwoner bij u, ben dus niet voorzien van hetgeen ik nu nodig heb en zo moet ik u dan nederig verzoeken mij een begraafplaats af te staan." Dit was een gelegenheid, die Abraham gebruikte om te belijden, dat hij een gast en vreemdeling op de aarde was, en hij schaamde zich niet om dit aldus openlijk te bekennen Hebreeën 11:13. De dood van onze bloedverwanten moet ons er krachtig aan herinneren, dat wij in deze wereld niet tehuis zijn. Zeg, als zij heengegaan zijn: "Wij gaan heen."

3. Zijn ongerustheid zolang die zaak niet in orde was gebracht, aangeduid met die woorden: opdat ik mijn dode van voor mijn aangezicht begrave. De dood zal hen afschuwwekkend voor ons maken, die, terwijl zij leefden, de lust onzer ogen zijn geweest. Het gelaat, dat fris en levendig was, wordt bleek en doods, geschikt om naar het land der duisternis overgebracht te worden. Zolang zij nog voor zijn ogen was, vernieuwde dit zijn smart, en dat wilde hij voorkomen.

II. Het edelmoedige aanbod, dat de zonen Heths hem deden, vers 5,6. Zij begroeten hem: 1. Met een titel van eerbied: Gij zijt een vorst Gods in het midden van ons. Gij zijt niet slechts

Gods, want zij, die zich vernederen, zullen verhoogd worden. God had beloofd Abrahams naam groot te maken.

2. Met een aanbod van de beste van hun begraafplaatsen. Zelfs het licht der natuur leert ons beleefd en eerbiedig te zijn jegens allen, al zijn zij ook vreemdelingen en bijwoners. De vriendelijke edelmoedigheid van deze Kanaänieten beschaamt en veroordeelt de karigheid, de zelfzucht en de kwade luim van velen, die zich Israëlieten noemen. Deze Kanaänieten zouden blij zijn om hun stof met het stof van Abraham te vermengen, en een einde te hebben gelijk aan het zijne.

III. Het bijzondere voorstel, dat Abraham hun deed, vers 7 - 9. Hij betuigt hun zijn dank voor hun vriendelijk aanbod in hoogst - vriendelijke en eerbiedige bewoordingen. Hoewel hij een groot man en een oud man was, en nu een treurende, staat hij op en buigt zich ootmoedig voor hen, vers 7. De Godsdienst leert goede manieren, en diegenen belasteren de Godsdienst die hem in ruwheid en lompheid plaatsen. Daarna vestigt hij zijn keuze op de plaats, die hem het geschiktst dacht voor zijn doel, namelijk de spelonk van Machpela, die waarschijnlijk in zijn nabijheid was gelegen en nog niet als begraafplaats gebruikt was. De tegenwoordige eigenaar was Efron. Abraham kan geen aanspraak maken op invloed bij hem, maar hij wenst dat zij van hun invloed bij hem gebruik zullen maken om de koop van die spelonk tot stand te brengen, met de akker, waarin zij gelegen was. Een bescheiden verlangen om door billijke en eerlijke middelen te verkrijgen dat wat geschikt en gerieflijk voor ons is, is niet zulk een begeren van wat van onze naaste is, als door het tiende gebod verboden wordt.

IV. Hoe Efron zijn akker aan Abraham wil schenken, vers 10, 11. De akker geef ik u. Abraham dacht dat hij gebeden moest worden om hem te verkopen, maar zodra er melding van wordt gemaakt, is hij, zonder er om gebeden te worden, bereid hem om niet te geven. Abraham heeft ongetwijfeld alle gelegenheid gebruikt om zijn naburen van dienst te zijn en nu vergelden zij hem zijn vriendelijkheid, want "voor wie bevochtigt, zal ook zelf een vroege regen gemaakt worden." Indien zij, die de Godsdienst belijden, hun belijdenis versieren door grote beleefdheid en welwillendheid jegens allen, dan zullen zij bevinden, dat dit bevorderlijk is voor hun eigen welzijn, zowel als voor de eer van God.

V. Abrahams bescheiden en oprechte weigering van Efrons vriendelijk aanbod, vers 12, 13. Hij betuigt er hem grote erkentelijkheid voor, vers 12, 13, buigt zich voor hem in tegenwoordigheid van het volk des lands, opdat zij Efron te meer zouden achten wegens de achting, die zij Abraham hem zagen bewijzen, 1 Samuel 15:30, maar besluit hem geld te geven voor de akker, en wel het volle bedrag van de waarde. Het was niet uit hoogmoed, dat Abraham dit geschenk weigerde, wijl hij het beneden zijn waardigheid achtte iets aan Efron verplicht te zijn, maar:
1. Uit "rechtvaardigheid." Abraham was rijk in zilver en in goud, Hoofdstuk 13:2, en was instaat om voor de akker te betalen, en daarom wilde hij zijn voordeel niet doen met Efrons vrijgevigheid. Eerlijkheid, zowel als eergevoel, verbiedt ons op de beurs van onze naaste te leven, tafelschuimers te zijn, en misbruik te maken van iemands gulhartigheid. Het was voor Job een troostrijke gedachte, toen hij arm was, dat hij zijn vermogen niet gegeten heeft zonder geld, Job 31:39.

2. Uit "voorzichtigheid, " hij wilde er voor betalen, opdat Efron, als zijn goede luim voorbij was het hem niet zou verwijten, zeggende: Ik heb Abraham rijk gemaakt, Hoofdstuk 14:23. Of ook, opdat de volgende erfgenaam Abrahams recht op die akker niet zou kunnen betwisten

Arauna's aanbod geweigerd, 2 Samuel 24:24. Wij weten niet welke beledigingen wij later zullen ontvangen van hen, die nu zo uiterst vriendelijk en edelmoedig zijn.

VI. De prijs van de akker wordt door Efron genoemd, maar hij dringt er niet op aan die prijs ook te ontvangen, vers 14, 15. Een land van vier honderd sikkelen zilvers, ongeveer zes honderd gulden van ons geld, wat is dat tussen mij en tussen u? Hij wilde liever zijn vriend verplichten, dan zoveel geld in zijn beurs te hebben. Hierin toont Efron een grote geringschatting van wereldse rijkdom. "Wat is dat tussen mij en tussen u? Het is een zaak van weinig belang, niet de moeite waard om er over te spreken."
Menigeen zou gezegd hebben: Het is zeer veel geld, een flinke bijdrage aan een kindsdeel van een erfenis, maar Efron zegt: "Wat is dat?" Het is uitnemend als de mensen minne gedachten hebben van de wereld en haar schatten, het is: hetgeen niets is, niets betekent, en in de overvloed waarvan het leven van een mens niet is gelegen, Lukas 12:15.
Grote hoffelijkheid en vriendelijkheid jegens een vriend en nabuur. Efron koesterde geen achterdocht jegens Abraham als vreemdeling en inwoner, ook was hij niet afgunstig op hem, als een man, die waarschijnlijk grote voorspoed zou hebben en rijk worden, hij was hem niet kwalijk gezind vanwege het eigenaardige in zijn Godsdienst, maar was veel vriendelijker voor hem dan de meeste mensen nu zijn voor hun eigen broeders. Wat is dat tussen mij en tussen u? Kleinigheden moeten geen geschillen teweegbrengen tussen vrienden. Als wij in verzoeking zijn om toornig te wezen wegens de een of andere belediging, te staan op de eisen van ons recht, of hard in het weigeren van vriendelijkheid, dan moeten wij op die verzoeking antwoorden met deze vraag: "Wat is dat tussen mij en mijn vriend?"

Genesis 23:16 - 20
Wij hebben hier het eind van de onderhandeling tussen Abraham en Efron betreffende de begraafplaats. De koop werd gesloten in tegenwoordigheid van al de naburen, voor de oren der zonen Heths, vers 16,17. Voorzichtigheid, zowel als rechtvaardigheid, leidt ons er toe, om eerlijk en rondborstig te zijn in onze handelingen, bedrieglijke contracten haten het licht en geven er de voorkeur aan om in het verborgen te worden gesloten, maar zij, die bij koop en verkoop eerlijke bedoelingen hebben, hebben er niets tegen, dat ieder er getuige van zij. De wet ondersteunt openbare verkopingen en geregistreerde verkoopakten.

I. Abraham heeft zonder bedrog of uitstel de kooppenningen betaald, vers 16. Hij betaalt direct, zonder aarzelen, betaalt het volle bedrag, zonder enige vermindering, betaalt bij gewicht, met geld bij de koopman gangbaar, zonder bedrog. Zie hoe in de vroege oudheid geld gebruikt werd ten gerieve van de handel, en zie ook, hoe eerlijk geld betaald moet worden, waar het verschuldigd is.
Merk hier op, dat hoewel heel het land Kanaän Abraham toebehoorde in de belofte, hij wat hij er van nodig had kocht en betaalde, daar de tijd der inbezitneming voor hem nog niet was gekomen. Heerschappij berust niet op genade. Het recht van de heiligen op een eeuwig erfdeel geeft hun geen recht op aardse bezittingen, evenmin als om iemand onrecht te doen.

II. Met volkomen eerlijkheid geeft Efron hem een goed en gewaarborgd recht op het land, vers 17, 18, 20. De akker met alles wat er toe behoorde werd voor altijd overgedragen aan Abraham en zijn erfgenamen, en dat geschiedde in open hof, (niet bij geschrifte, het blijkt niet dat er toen schrift gebruikt werd) en door zulk een openlijke, plechtige verklaring voor getuigen, als volstond om de verkoop geldig te doen zijn. Zoals hetgeen gekocht is eerlijk betaald moet worden, zo moet hetgeen betaald is, nu ook eerlijk afgegeven en verzekerd worden.

III. Hierop neemt Abraham bezit van de akker, en begraaft Sara in de spelonk, (of het een gemetseld gewelf of een door de natuur gevormde spelonk was, is niet zeker) die in de gekochte akker was. Waarschijnlijk had Abraham sedert hij in Kanaän was gekomen, reeds dienstboden uit zijn gezin begraven, maar "de graven van de kinderen van het volk,": 2 Koningen 23:6, waren voor hen genoeg, nu Sara gestorven is, moet een bijzondere plaats gevonden worden voor haar overblijfselen. Het is wel de moeite waard om op te merken: 1. Dat een begraafplaats de eerste plek grond was, die Abraham in Kanaän bezat. Als wij de wereld ingaan, dan is het goed om aan ons uitgaan er van te denken, want zodra wij geboren zijn beginnen wij te sterven.

2. Dat het het enige stuk land was, dat hij ooit bezat, hoewel het gehele land hem door erfrecht zou toevallen. Zij, die het minst bezitten van deze aarde, vinden er toch een graf in. Abraham zorgde niet voor steden, zoals Kam en Nimrod gedaan hebben, maar voor een graf,
a. Om voor hemzelf en zijn nakomelingen een voortdurende herinnering te zijn aan de dood, opdat hij en de zijnen zouden leren dagelijks te sterven. Van dit graf wordt gezegd, dat het aan het eind van de akker was, vers 9, want welke bezittingen wij ook mogen hebben, aan het eind er van is een graf.
b. Om een teken te zijn van zijn geloof in, en zijn verwachting van, de opstanding, immers waarom zou zoveel zorg worden gedragen voor het lichaam, als het voor altijd weggeworpen moet worden, en niet weer zal opstaan? Hierdoor heeft Abraham duidelijk gezegd, dat "hij een beter vaderland zocht," dat is: "een hemels vaderland." Abraham is tevreden om, zolang hij leeft, reizende en trekkende te zijn, maar hij verzekert zich van een plaats waar, als hij sterft, zijn vlees rusten kan in hope.

HOOFDSTUK 24

1 Abraham nu was oud en wel bedaagd; en de HEERE had Abraham in alles gezegend. 2 Zo sprak Abraham tot zijn knecht, de oudste van zijn huis, regerende over alles, wat hij had: Leg toch uw hand onder mijn heup, 3 Opdat ik u doe zweren bij de HEERE, de God des hemels, en de God der aarde, dat gij voor mijn zoon geen vrouw nemen zult van de dochteren der Kanaänieten, in het midden van welke ik woon; 4 Maar dat gij naar mijn land, en naar mijn maagschap trekken, en voor mijn zoon Izak een vrouw nemen zult. 5 En die knecht zeide tot hem: Misschien zal die vrouw mij niet willen volgen in dit land; zal ik dan uw zoon moeten wederbrengen in het land, waar gij uitgetogen zijt? 6 En Abraham zeide tot hem: Wacht u, dat gij mijn zoon niet weder daarheen brengt! 7 De HEERE, de God des hemels, Die mij uit mijns vaders huis en uit het land mijner maagschap genomen heeft, en Die tot mij gesproken heeft, en Die mij gezworen heeft, zeggende: Aan uw zaad zal Ik dit land geven! Die Zelf zal Zijn Engel voor uw aangezicht zenden, dat gij voor mijn zoon van daar een vrouw neemt. 8 Maar indien de vrouw u niet volgen wil, zo zult gij rein zijn van dezen mijn eed; alleenlijk breng mijn zoon daar niet weder heen.

9 Toen legde de knecht zijn hand onder de heup van Abraham, zijn Heere, en hij zwoer hem over deze zaak. 10 En die knecht nam tien kemelen van zijns heren kemelen, en toog heen; en al het goed zijns heren was in zijn hand; en hij maakte zich op, en toog heen naar Mesopotamië, naar de stad van Nahor. 11 En hij deed de kemelen nederknielen buiten de stad, bij een waterput, des avondtijds, ten tijde, als de putsters uitkwamen. 12 En hij zeide: HEERE! God van mijn Heere Abraham! doe haar mij toch heden ontmoeten, en doe weldadigheid bij Abraham, mijn Heere. 13 Zie, ik sta bij de waterfontein, en de dochteren der mannen dezer stad zijn uitgaande om water te putten; 14 Zo geschiede, dat die jonge dochter, tot welke ik zal zeggen: Neig toch uw kruik, dat ik drinke; en zij zal zeggen: Drink, en ik zal ook uw kemelen drenken; diezelve zij, die Gij Uw knecht Izak toegewezen hebt, en dat ik daaraan bekenne, dat Gij weldadigheid bij mijn Heere gedaan hebt. 15 En het geschiedde, eer hij geeindigd had te spreken, ziet, zo kwam Rebekka uit, welke aan Bethuel geboren was, de zoon van Milka, de huisvrouw van Nahor, de broeder van Abraham; en zij had haar kruik op haar schouder. 16 En die jonge dochter was zeer schoon van aangezicht, een maagd, en geen man had haar bekend; en zij ging af naar de fontein, en vulde haar kruik, en ging op. 17 Toen liep die knecht haar tegemoet, en hij zeide: Laat mij toch een weinig waters uit uw kruik drinken. 18 En zij zeide: Drink, mijn heer! en zij haastte zich en liet haar kruik neder op haar hand, en gaf hem te drinken. 19 Als zij nu voleindigd had van hem drinken te geven, zeide zij: Ik zal ook voor uw kemelen putten, totdat zij voleindigd hebben te drinken. 20 En zij haastte zich, en goot haar kruik uit in de drinkbak, en liep weder naar de put om te putten, en zij putte voor al zijn kemelen. 21 En de man ontzette zich over haar, stilzwijgende, om te merken, of de HEERE zijn weg voorspoedig gemaakt had, of niet. 22 En het geschiedde, als de kemelen voleindigd hadden te drinken, dat die man een gouden voorhoofdsiersel nam, welks gewicht was een halve sikkel, en twee armringen aan haar handen, welker gewicht was tien sikkelen gouds. 23 Want hij had gezegd: Wiens dochter zijt gij? geef het mij toch te kennen; is er ook ten huize uws vaders plaats voor ons, om te vernachten? 24 En zij had tot hem gezegd: Ik ben de dochter van Bethuel, de zoon van Milka, die zij Nahor gebaard heeft.

25 Voorts had zij tot hem gezegd: Ook is er stro en veel voeders bij ons, ook plaats om te vernachten. 26 Toen neigde die man zijn hoofd, en aanbad de HEERE; 27 En hij zeide: Geloofd zij de HEERE, de God van mijn Heere Abraham, Die Zijn weldadigheid en waarheid niet nagelaten heeft van mijn heer; aangaande mij, de HEERE heeft mij op dezen weg geleid, ten huize van mijns heren broederen. 28 En die jonge dochter liep, en gaf ten huize harer moeder te kennen, gelijk deze zaken waren. 29 En Rebekka had een broeder, wiens naam was Laban; en Laban liep tot dien man naar buiten tot de fontein. 30 En het geschiedde, als hij dat voorhoofdsiersel gezien had, en de armringen aan de handen zijner zuster; en als hij gehoord had de woorden zijner zuster Rebekka, zeggende: Alzo heeft die man tot mij gesproken, zo kwam hij tot dien man, en ziet, hij stond bij de kemelen, bij de fontein. 31 En hij zeide: Kom in, gij, gezegende des HEEREN! waarom zoudt gij buiten staan? want ik heb het huis bereid, en de plaats voor de kemelen. 32 Toen kwam die man naar het huis toe, en men ontgordde de kemelen, en men gaf de kemelen stro en voeder; en water om zijn voeten te wassen, en de voeten der mannen, die bij hem waren. 33 Daarna werd hem te eten voorgezet; maar hij zeide: Ik zal niet eten, totdat ik mijn woorden gesproken heb. En hij zeide: Spreek! 34 Toen zeide hij: Ik ben een knecht van Abraham; 35 En de HEERE heeft mijn Heere zeer gezegend, zodat hij groot geworden is; en Hij heeft

ezelen. 36 En Sara, de huisvrouw van mijn Heere, heeft mijn Heere een zoon gebaard, nadat zij oud geworden was; en hij heeft hem gegeven, alles, wat hij heeft. 37 En mijn Heere heeft mij doen zweren, zeggende: Gij zult voor mijn zoon geen vrouw nemen van de dochteren der Kanaänieten, in welker land ik wone; 38 Maar gij zult trekken naar het huis mijns vaders, en naar mijn geslacht, en zult voor mijn zoon een vrouw nemen! 39 Toen zeide ik tot mijn heer: Misschien zal mij de vrouw niet volgen. 40 En hij zeide tot mij: De HEERE, voor Wiens aangezicht ik gewandeld heb, zal Zijn Engel met u zenden, en Hij zal uw weg voorspoedig maken, dat gij voor mijn zoon een vrouw neemt, uit mijn geslacht en uit mijns vaders huis. 41 Dan zult gij van mijn eed rein zijn, wanneer gij tot mijn geslacht zult gegaan zijn; en indien zij haar u niet geven, zo zult gij rein zijn van mijn eed. 42 En ik kwam heden aan de fontein; en ik zeide: O, HEERE! God van mijn Heere Abraham! zo Gij nu mijn weg voorspoedig maken zult, op welke ik ga; 43 Zie, ik sta bij de waterfontein; zo geschiede, dat de maagd, die uitkomen zal om te putten, en tot welke ik zeggen zal: Geef mij toch een weinig waters te drinken uit uw kruik; 44 En zij tot mij zal zeggen: Drink gij ook, en ik zal ook uw kemelen putten; dat deze die vrouw zij, die de HEERE aan de zoon van mijn Heere heeft toegewezen. 45 Eer ik geëindigd had te spreken in mijn hart, ziet, zo kwam Rebekka uit, en had haar kruik op haar schouder, en zij kwam af tot de fontein en putte; en ik zeide tot haar: Geef mij toch te drinken! 46 Zo haastte zij zich en liet haar kruik van zich neder, en zeide: Drink gij, en ik zal ook uw kemelen drenken; en ik dronk, en zij drenkte ook de kemelen. 47 Toen vraagde ik haar, en zeide: Wiens dochter zijt gij? En zij zeide: De dochter van Bethuel, de zoon van Nahor, welken Milka hem gebaard heeft. Zo leide ik het voorhoofdsiersel op haar aangezicht, en de armringen aan haar handen; 48 En ik neigde mijn hoofd, en aanbad de HEERE; en ik loofde de HEERE, de God van mijn Heere Abraham, Die mij op de rechten weg geleid had, om de dochter des broeders van mijn Heere voor zijn zoon te nemen. 49 Nu dan, zo gijlieden weldadigheid en trouw aan mijn Heere doen zult, geeft het mij te kennen; en zo niet, geeft het mij ook te kennen, opdat ik mij ter rechter hand of ter linkerhand wende.
50 Toen antwoordde Laban, en Bethuel, en zeiden: Van de HEERE is deze zaak voortgekomen; wij kunnen kwaad noch goed tot u spreken. 51 Zie, Rebekka is voor uw aangezicht; neem haar en trek henen; zij zij de vrouw van de zoon uws heren, gelijk de HEERE gesproken heeft! 52 En het geschiedde, als Abrahams knecht hun woorden hoorde, zo boog hij zich ter aarde voor de HEERE. 53 En de knecht langde voort zilveren kleinoden, en gouden kleinoden, en klederen, en hij gaf die aan Rebekka; hij gaf ook aan haar broeder en haar moeder kostelijkheden. 54 Toen aten en dronken zij, hij en de mannen, die bij hem waren; en zij vernachtten, en zij stonden des morgens op, en hij zeide: Laat mij trekken tot mijn heer! 55 Toen zeide haar broeder, en haar moeder: Laat de jonge dochter enige dagen, of tien, bij ons blijven; daarna zult gij gaan. 56 Maar hij zeide tot hen: Houdt mij niet op, dewijl de HEERE mijn weg voorspoedig gemaakt heeft! laat mij trekken, dat ik tot mijn Heere ga. 57 Toen zeiden zij: Laat ons de jonge dochter roepen, en haar mond vragen. 58 En zij riepen Rebekka, en zeiden tot haar: Zult gij met dezen man trekken? En zij antwoordde: Ik zal trekken. 59 Toen lieten zij Rebekka, hun zuster, en haar voedster trekken, mitsgaders Abrahams knecht en zijn mannen. 60 En zij zegenden Rebekka, en zeiden tot haar: O, onze zuster! wordt gij tot duizenden miljoenen, en uw zaad bezitte de poort zijner haters! 61 En Rebekka maakte zich op met haar jonge dochteren, en zij reden op kemelen, en volgden de man; en die knecht nam Rebekka, en toog heen. 62 Izak nu kwam, van daar men komt tot de put Lachai - roi; en hij woonde in het zuiderland. 63 En Izak was uitgegaan om te bidden in het veld, tegen het naken van de avond; en hij hief zijn ogen op en zag toe, en ziet, de kemelen kwamen! 64 Rebekka hief ook haar ogen op, en zij zag Izak; en zij viel van de kemel af. 65 En zij zeide tot de knecht: Wie is die man, die ons in het veld tegemoet wandelt? En de knecht zeide: Dat is mijn heer! Toen nam zij de sluier, en bedekte zich. 66 En de knecht vertelde aan Izak al de zaken, die hij gedaan had. 67 En Izak bracht haar in de tent van zijn moeder Sara; en hij nam Rebekka, en zij werd hem ter vrouw, en hij had haar lief. Alzo werd Izak getroost na zijner moeders dood.

Huwelijken en begrafenissen zijn de wisselvalligheden van de families, en het gewone nieuws onder de inwoners van de dorpen. In het vorige hoofdstuk werd ons verhaald, dat Abraham zijn vrouw begroef, in dit hoofdstuk zien wij, hoe hij zijn zoon uithuwelijkt. Deze geschiedenissen die zijn gezin betreffen worden tot in de kleinste bijzonderheden uitvoerig verhaald terwijl de geschiedenissen van de koninkrijken der wereld, toen in wording, en hun

De bijvoeging van Izaaks huwelijk aan Sara's begrafenis (met een bijzondere verwijzing er naar in vers 67) toont ons, dat, gelijk het een geslacht voorbijgaat, het andere komt, en zo worden, beide de erfenis van de menselijke natuur en van het verbond, bewaard. Hier is:

I. Abrahams zorg om zijn zoon te doen huwen, en de opdracht, die hij daaromtrent aan zijn dienstknecht gaf. vers 1 - 9.
II. De reis van zijn dienstknecht naar Abrahams geboorteland, om een vrouw te zoeken voor zijn jonge meester onder diens eigen bloedverwanten, vers 10 - 14.
III. De vriendelijke leiding Gods, waardoor hij bekend werd met Rebekka, van wie de vader Izaaks volle neef was, vers 15 - 28.
IV. De onderhandeling over het huwelijk met haar familie, vers 29 - 49.
V. Hun toestemming verkregen, vers 50 - 60.
VI. De blijde ontmoeting tussen Izaak en Rebekka en hun huwelijk, vers 61 - 67.

Genesis 24:1 - 9
Wij kunnen betreffende Abraham hier drie dingen opmerken.

I. De zorg, die hij droeg voor een goede zoon om hem goed te doen huwen. Het was nu hoog tijd om hieraan te denken, want Izaak was toen omstreeks veertig jaar oud, en het was onder zijn voorouders gewoonte om op dertigjarige leeftijd te trouwen, of vroeger Hoofdstuk 11:14, 18, 22, 24. Abraham geloofde in de opbouw van zijn geslacht, en daarom heeft hij niet gehaast, ten einde het welslagen, niet te benadelen. Er waren twee overwegingen, die hem bewogen, om er nu aan te denken, vers 1.

1. Dat hij zelf waarschijnlijk spoedig de wereld zou verlaten, want hij was oud en welbedaagd, en het zou hem een voldoening zijn om zijn zoon gevestigd te zien eer hij stierf, en:
2. Dat hij een mooi vermogen had om na te laten, want de Heere had hem in alles gezegend, en de zegen des Heeren, die maakt rijk. Zie hoe zeer Godsdienst en vroomheid bevorderlijk zijn voor uitwendige voorspoed. Nu was het Abrahams Godvruchtige zorg voor zijn zoon:
a. Dat hij niet zou huwen met een dochter van Kanaän, maar met iemand van zijn geslacht, omdat hij opgemerkt had dat de Kanaänieten ontaardden tot grote slechtheid en door openbaring wist, dat zij het verderf gewijd waren, daarom wilde hij niet dat zijn zoon onder hen zou huwen, opdat zij geen strik zouden zijn voor zijn ziel, of tenminste een vlek op zijn naam.
b. Dat hij echter het land Kanaän niet mocht verlaten dus niet zelf naar zijn bloedverwanten moest gaan, zelfs niet om er een vrouw te gaan kiezen, opdat hij niet in verzoeking zou komen om er zich te vestigen. Die waarschuwing wordt gegeven in vers 6, en herhaald in vers 8. "Wat er ook gebeure, breng mijn zoon daar niet weer heen. Laat hem liever geen vrouw hebben, dan zich aan die verzoeking bloot te stellen." Ouders, die over hun kinderen beschikken, behoren zorgvuldig te rade te gaan met het welzijn van hun ziel en hun vorderingen op weg naar de hemel. Zij, die door genade ontkomen zijn aan het verderf, dat in de wereld is door de begeerlijkheid, en dienovereenkomstig hun kinderen hebben opgevoed moeten zich wachten er wederom in gewikkeld te worden en er door overwonnen te worden 2 Petrus 2:20. "Wacht u, dat gij hem daar niet weer heenbrengt," Hebreeën 11:15.

II. Die opdracht gaf hij aan een goede dienstknecht, waarschijnlijk aan Eliëzer van Damascus, een, van wie hij beleid, getrouwheid en genegenheid voor hem en zijn gezin door langdurige ervaring had leren kennen. Hem, en niet Izaak zelf, vertrouwde hij dit grote belang toe omdat

gevolmachtigde was zo geschikt als deze bezorgr van zijn huis. Die zaak wordt tussen meester en dienstknecht met zeer veel zorg en grote plechtigheid geregeld en in orde gebracht.

1. De dienstknecht moet zich onder ede verbinden het uiterste te doen om voor Izaak een vrouw te krijgen uit zijn bloedverwanten vers 2 - 4. Abraham neemt hem de eed hiervoor af tot zijn eigen voldoening, en om zijn dienstknecht te verplichten alle mogelijke zorg en vlijt hiervoor aan te wenden. Zo legt God ook Zijn dienstknechten onder ede de verplichting op te arbeiden, opdat zij, gezworen hebbende, hun arbeid naar behoren verrichten. Eer wordt hier bewezen aan de eeuwige God, want Hij is het, bij wie gezworen wordt en op wie alleen men zich aldus beroept. Sommigen denken, dat hier ook eer gedaan wordt aan het verbond van de besnijdenis door de plechtige handeling van het leggen van zijn hand onder zijn heup. Daar de eedaflegging een inzetting is die niet alleen tot de kerk behoort, maar algemeen is voor het hele mensdom, geschiedt zij naar de vormen, die gebruikelijk zijn in ons land.

2. Hij moet rein zijn van die eed, indien hij, na alles gedaan te hebben wat hij kon, toch niet slaagt in zijn zending. Dit voorbehoud werd door de voorzichtige dienstknecht gemaakt, vers 5, voor het geval, dat de vrouw hem niet zou willen volgen, en Abraham nam dit voorbehoud aan, vers 8. Eden behoren met grote behoedzaamheid gedaan te worden en wat gezworen is moet goed begrepen en bepaald worden, want "het is een strik des mensen, dat hij het heilige verslindt en naar gedane geloften onderzoek doet," wat hij tevoren had moeten doen.

III. Het vertrouwen, dat hij stelde in een goede God, die, daaraan twijfelt hij niet - zijn dienstknecht voorspoed zal geven op zijn onderneming, vers 7. Hij gedenkt dat God hem wonderbaarlijk heeft uitgeleid uit het land van zijn geboorte, door de krachtige roeping van Zijn genade, en daarom twijfelt hij niet, of Hij zal hem voorspoedig maken in zijn zorg om zijn zoon niet daar weer heen te brengen. Hij gedenkt ook aan de belofte, die God hem gedaan en bevestigd heeft, dat Hij Kanaän zou geven aan zijn zaad, en daaruit leidt hij af, dat God zijn pogingen zal zegenen om zijn zoon uit te huwelijken, niet aan iemand uit deze ten verderve gewijde volken, maar aan een vrouw, die waardig is de moeder van zulk een geslacht te wezen. "Vrees dus niet, Hij zal Zijn engel voor uw aangezicht zenden, om uw weg voorspoedig te maken."
Zij, die zich zorgvuldig houden op de weg van de plicht, zich in hun plannen en ondernemingen door de beginselen van hun Godsdienst laten leiden, hebben goede redenen om er voorspoed op te verwachten. God zal datgene tot ons welzijn doen uitkomen, waarin wij oprecht Zijn heerlijkheid op het oog gehad hebben. Gods beloften en onze ervaringen zijn voldoende om ons aan te moedigen om afhankelijk te willen zijn van God in al de zaken van dit leven en onze verwachtingen op Hem te bouwen. Gods engelen zijn dienende geesten, uitgezonden om de erfgenamen van de belofte niet slechts te bewaren en te beschermen, maar ook om hen te leiden en te besturen, Hebreeën 1:14. "Hij zal Zijn engel voor uw aangezicht zenden, en dan zult gij slagen in uw onderneming."

Genesis 24:10 – 28
Abrahams dienstknecht begint zich nu in deze geschiedenis te onderscheiden, en hoewel zijn naam niet genoemd wordt, wordt hier toch zoveel vermeld tot zijn eer, en tot een voorbeeld voor alle dienstknechten, die geëerd zullen worden, indien zij door God en hun meesters getrouw te dienen, de leer van Christus versieren. Vergelijk Spreuken 27:18, met Titus2:10. Een goede dienstknecht, die nauwgezet de plichten van zijn dienst vervult, en het doet in de vreze Gods, kan wel weinig aanzien hebben in de wereld, en geen lof van mensen ontvangen, maar hij is Gode welbehaaglijk, en van Hem zal hij zegen en lof ontvangen.

I. Hoe getrouw Abrahams dienstknecht zich betoonde jegens zijn meester.

1. Zijn opdracht ontvangen hebbende, maakt hij alle spoed voor zijn afreis, en rust zich toe met hetgeen nodig was voor zijn zending, vers 10, en al het goed van zijn Heere was in zijn hand, dat is: een lijst, of beschrijving er van, om haar te tonen aan hen, met wie hij moest onderhandelen, want van het begin tot het eind had hij de eer van zijn Heere op het oog. Daar Izaak een type was van Christus, zien sommigen in dit heengaan om een vrouw voor hem te halen de betekenis van het huwelijk van Christus met de kerk, door de werkzaamheid van Zijn dienstknechten, de verkondigers van Zijn Evangelie. De kerk is de bruid, de vrouw van het Lam, Openbaring 21:9. Christus is de bruidegom, en de leraren zijn de vrienden van de bruidegom, Johannes 3:29, wier werk het is zielen tot Hem te brengen, 2 Corinthiërs 11:2. De bruid van Christus moet niet van de Kanaänieten zijn, maar van Zijn eigen maagschap, wedergeboren van boven. Evenals Abrahams dienstknecht moeten ook de leraren zich met de uiterste wijsheid en zorg er op toeleggen, om de belangen van hun Meester hierin te dienen.

II. Met innige vroomheid erkende hij God in deze aangelegenheid, als een lid van dat gelukkig huisgezin, aan hetwelk Abraham bevolen heeft de weg des Heeren te houden, enz.

Genesis 18:19.

1. Na menige dagreis kwam hij vroeg in de avond aan op de plaats van zijn bestemming, en rustte bij een waterput, om nu te overleggen wat hem verder te doen stond.

a. Hij erkende God door een bijzonder gebed, vers 12 - 14, waarin hij bidt om voorspoed en een goede uitslag: doe ze mij toch heden ontmoeten. Het is ons vergund nauwkeurig en uitvoerig te zijn, als wij onze zaken aan de leiding en zorg van Gods voorzienigheid aanbevelen. Zij, die voorspoed willen hebben, moeten er om bidden: heden, in deze zaak, aldus moeten wij in al onze wegen God kennen, Spreuken 3:6. En als wij aldus opzien tot God in elke onderneming, waarover wij bezorgd zijn dan zullen wij de troost hebben onze plicht gedaan te hebben, wat er de uitslag dan ook van moge zijn.

b. Hij pleit op het verbond Gods met zijn meester Abraham: O God van mijn Heere Abraham, doe weldadigheid bij hem. Gelijk de kinderen van goede ouders, zo hebben ook de dienstknechten van goede meesters een bijzondere aanmoediging in het gebed, dat zij tot God opzenden om voorspoed en welslagen.

c. Hij stelt een teken voor, vers 14 niet om er God door te beperken, of met het voornemen om niet verder voort te gaan, indien God hem hierin niet ter wille is, maar het is een gebed:

a.a. Dat God aan zijn jongen meester een goede huisvrouw zal geven, en dat was een goed gebed. Hij wist, dat "een verstandige vrouw van de Heere is," Spreuken 19:14. Hij wenst, dat de vrouw van zijn meester een nederige, vlijtige vrouw zal zijn, opgeleid tot zorgvuldigheid en arbeidzaamheid, en gewillig om haar handen te slaan aan het werk, dat gedaan moet worden, dat zij van een vriendelijke geaardheid zijn zal, welwillend en barmhartig voor vreemdelingen. Toen hij daar kwam, om voor zijn meester een vrouw te zoeken ging hij niet naar een schouwplaats of een openbare wandelplaats, en bad hij niet, dat hij daar een zou ontmoeten, maar naar een waterfontein, verwachtende daar een te vinden, die zich met goede arbeid bezighield.

b.b. Dat het Hem mocht behagen hem voor deze zaak zijn weg duidelijk te maken, door een samenloop van kleine omstandigheden tot zijn voordeel. Het is de vertroosting, zowel als het geloof, van de Godvruchtige, dat Gods voorzienigheid zich uitstrekt tot de kleinste voorvallen, en ze op bewonderenswaardige wijze tot Zijn eigen doeleinden doet medewerken.

Wij zullen verstandig handelen, als wij in al onze zaken de leiding van Gods voorzienigheid volgen, maar zeer dwaas doen wij, als wij Gods voorzienigheid willen dwingen. Het is zeer wenselijk, en iets waarom wij mogen bidden, dat God ons, terwijl wij in het algemeen Zijn wil voor ogen hebben als onze regel - , door wenken van Zijn voorzienigheid op de weg leidt van onze plicht, en ons door aanduidingen te kennen geeft wat Zijn wil is. Aldus is Gods oog op Zijn volk, Psalm 32:8, en leidt Hij hen op de rechte weg, Psalm 27:11.

2. De Heere verhoorde hem. Hij nam een besluit, en het werd hem bevestigd, Job 22:28. Er geschiedde hem naar zijn geloof. De verhoring van zijn gebed ging snel: eer hij geëindigd had te spreken, vers 15, gelijk geschreven is: "Terwijl zij nog spreken zo zal Ik horen" Jesaja 65:24. Wij zijn achterlijk in het bidden, maar God is vaardig in het horen van het gebed. God verhoorde zijn gebed en voldeed aan zijn verlangen, de eerste, die kwam om water te putten, was en deed alles naar de begeerte van zijn hart. Zij was zó begaafd, dat zij in alle opzichten voldeed aan hetgeen hij wenste in haar, die de vrouw van zijn meester zou worden, schoon van gestalte en gelaat, gezond, nederig en naarstig, zeer wellevend en hulpvaardig voor vreemdelingen, en met al de kenmerken van een goede inborst. Toen zij bij de put kwam, vers 16, ging zij af en vulde haar kruik en ging op om er weer mee naar huis te gaan. Zij bleef niet staan om de vreemdeling aan te staren of naar zijn kamelen te zien, maar behartigde haar werk, en zou er niet van afgeleid hebben willen worden, dan door een gelegenheid om goed te doen. Zij is niet in een nieuwsgierig of vertrouwelijk gesprek met hem getreden, maar heeft hem zedig geantwoord met al de bescheidenheid, die passend was voor haar sekse. In welk een verdorven tijd leven wij! Wij zien wel veel voorbeelden van hoogmoed, weelde en traagheid, het tegenovergestelde van Rebekka’s hoedanigheden, Rebekka’s dochters zijn schaars.
Deze goede hoedanigheden die toen in ere waren, worden thans geminacht. Gods voorzienigheid heeft het zo beschikt, dat wat zij deed nauwkeurig overeenkwam met het teken, dat hij begeerd had, zij gaf hem niet alleen te drinken, maar - wat niet verwacht kon worden - zij bood haar dienst aan om ook zijn kamelen te drenken, en dat was juist het teken, dat hij voorgesteld had. In Zijn voorzienigheid eert God soms op heerlijke wijze het gebed van het geloof, en geeft aan Zijn biddend volk hun onschuldige begeerten, zelfs in kleine dingen, teneinde de uitgestrektheid aan te tonen van Zijn zorg over hen, en hen aan te moedigen om Hem te allen tijde te zoeken en op Hem te vertrouwen. Maar toch moeten wij ons wachten voor een vrijpostig voorschrijven aan God, want dan zou het kunnen wezen, dat de uitslag daarvan ons geloof eerder verzwakt dan versterkt. Het is goed om bij elke gelegenheid, die zich voordoet, een nederige, wellevende, liefderijke geaardheid te tonen, want vroeg of laat zal ons dit tot meer eer en voordeel strekken dan wij denken, sommigen hebben hierdoor engelen geherbergd, en Rebekka is daardoor, zonder dat zij dit toen in het minst verwacht heeft in het geslacht en verbond van Christus gekomen. Er kan zeer veel vriendelijkheid en goedheid gelegen zijn in hetgeen ons slechts weinig kost, onze Heiland heeft een beloning toegezegd voor een beker koud water, zoals deze hier. Mattheüs 10:42. De leiding van Gods voorzienigheid in de samenloop van allerlei kleine omstandigheden
ter bevordering van ons welslagen in enigerlei zaak moet zeer bijzonder opgemerkt worden met verwondering en dankbaarheid tot eer van God, de man verwonderde zich, vers 21. Door ons verzuim om opmerkzaam te zijn op de leiding van Gods voorzienigheid, hebben wij ook onze plicht verzuimd! en zo moesten wij er ook de vertroosting van ontberen. Op zijn navraag bleek het tot zijn grote voldoening en blijdschap, dat zij na verwant was aan zijn meester, en dat zij tot een aanzienlijke familie behoorde, die in staat was hem gastvrijheid te verlenen, vers 23 - 25. Soms leidt Gods voorzienigheid op bewonderenswaardige wijze hen, die door geloof en gebed tot de hemel hebben opgezien om leiding bij de keus van echtgenoten. Het

zullen waarschijnlijk wel gelukkige huwelijken zijn, die in de vreze Gods worden aangegaan, en deze huwelijken, daarvan zijn wij zeker, worden in de hemel gesloten.

3. Abrahams dienstknecht erkent God in bijzondere dankzegging. Eerst betoonde hij aan Rebekka zijn eerbiedige erkentelijkheid voor haar beleefdheid en vriendelijkheid vers 22, hij schonk haar zulke versierselen die een jonkvrouw, inzonderheid een bruid, niet kan vergeten, Jeremia 2:32, die echter, naar wij zouden denken, weinig pasten bij de waterkruik, maar het voorhoofdversiersel en de armringen, die zij soms droeg, hebben haar niet doen denken, dat zij verheven was boven de arbeid van een deugdelijke huisvrouw, Spreuken 31:13, die "werkt met lust harer handen," noch dat zij verheven was boven het dienstbetoon van een kind, dat zolang het nog minderjarig is, "in niets verschilt van een dienstknecht," Galaten 4:1. Dit nu gedaan hebbende, verandert zijn verwondering, vers 21, in aanbidding, vers 26, 27. Geloofd zij de Heere, de God mijns heren Abrahams.
Merk hier op:
a. Hij had gebeden om voorspoed, en nu hij die verkregen had, brengt hij Gode dankzegging. Wat wij gewinnen door gebed, moeten wij gebruiken met dankzegging, want zegeningen, die ons geschonken worden op ons gebed, brengen ons bijzondere verplichtingen.
b. Hij had nu nog slechts een goed vooruitzicht op welslagen en was niet zeker van de uitslag, en toch brengt hij Gode reeds dank. Als Gods gunsten tot ons komen, moeten wij ze tegemoet gaan met lofzegging.
c. Hij looft God voor welslagen, terwijl hij toch slechts de zaken van zijn meester behartigde, want wij moeten even dankbaar zijn voor de zegeningen van onze vrienden, als voor onze eigene.
d. Hij dankt God, omdat Hij zijn gangen had bestierd, toen hij, op weg zijnde, niet wist waarheen zich te wenden. In moeilijke twijfelachtige gevallen is het zeer troostrijk te zien hoe God ons leidt zoals Hij Israël door een wolk - en vuurkolom geleid heeft in de woestijn.
e. Hij voelt zich zeer gelukkig, en erkent God er in, dat hij naar het huis van zijns heren broederen geleid is, tot diegenen van hen, die uitgegaan zijn uit Ur der Chaldeeën, hoewel zij niet in Kanaän gekomen zijn, maar in Haran waren gebleven. Zij waren geen afgodendienaars, maar aanbidders van de ware God, en tot de Godsdienst van Abrahams gezin geneigd. God moet erkend worden bij het kiezen van echtgenoten, inzonderheid de zodanigen, die in de Godsdienst gelijkgezind zijn.
f. Hij erkent dat God hierin Zijn weldadigheid en waarheid niet nagelaten heeft van zijn Heere. God had beloofd Abrahams gezin en geslacht te bouwen, maar vooralsnog scheen het verstoken te zijn van het voordeel van die belofte, maar nu bewerkt Zijn voorzienigheid de vervulling ervan. Gods getrouwe dienstknechten kunnen wel zeer verstoken schijnen van wereldlijke gerieflijkheden, maar nooit zullen zij verstoken zijn van Gods weldadigheid en waarheid - want Gods weldadigheid is een onuitputtelijke bron, en Zijn waarheid een onwrikbaar fundament. De lieflijkheid van een zegen wordt er niet weinig door verhoogd, als wij er de bewijzen in zien van Gods weldadigheid en waarheid.

Genesis 24:29 - 53
Wij hebben hier het sluiten van het huwelijk tussen Izaak en Rebekka. Het wordt zeer uitvoerig en tot in de kleinste bijzonderheden verhaald, hetgeen, naar wij zouden denken, wel achterwege had kunnen blijven, terwijl andere dingen van groot gewicht en diepe verborgenheid (zoals de geschiedenis van Melchizédek) slechts kort en in weinig woorden worden verhaald. Aldus verbergt God hetgeen van gewicht is voor de wijzen en verstandigen, en openbaart aan kinderkens hetgeen heel gewoon is en aansluit op hun verstand, Mattheüs 11:25, en regeert Hij de wereld en maakt haar zalig door de dwaasheid van de prediking, 1

kleine dagelijkse voorvallen van het menselijk leven, en daarin ook ons eigen verstand en andere genadegaven te oefenen, want de Schrift was niet alleen bestemd tot nut en voordeel van wijsgeren en staatslieden, maar om ons allen wijs en deugdzaam te maken in het besturen van onszelf en van ons gezin. Hier is:

I. Het zeer vriendelijk onthaal van Abrahams dienstknecht bij Rebekka's bloedverwanten. Haar broeder Laban ging uit, om hem binnen te nodigen, maar niet vóór hij het voorhoofdsiersel en de armringen aan de handen van zijn zuster gezien had, vers 30. "O!" denkt Laban, "hier is een man, van wie iets te krijgen is, een rijk en vrijgevig man, die zullen wij voorzeker welkom heten!" Uit de volgende geschiedenis weten wij genoeg van Labans karakter om ons te doen denken, dat hij niet zo gul geweest zou zijn in zijn onthaal, indien hij niet gehoopt had er zo goed voor betaald te worden als hij was, vers 53. "De gift des mensen maakt hem ruimte" Spreuken 18:16, "het geschenk. waarheen het zich zal wenden, zal het wel gedijen," Spreuken 17:8.

1. De uitnodiging was vriendelijk, vers 31. Kom in, gij gezegende des Heeren. Zij zagen dat hij rijk was, en daarom noemden zij hem gezegende des Heeren, of misschien hebben zij, omdat zij van Rebekka gehoord hadden welke Godvruchtige woorden hij had gesproken, geloofd dat hij een goed man was, en bijgevolg een gezegende des Heeren. Zij, die door God gezegend zijn, behoren ons welkom te wezen. Het betaamt ons hen te eren, die door God geëerd zijn.

2. Het onthaal was vriendelijk, vers 32, 33. Huis en stal waren wel voorzien, en Abrahams dienstknecht werd uitgenodigd om van beide vrijelijk gebruik te maken. Er werd inzonderheid zorg gedragen voor de kamelen, want "de rechtvaardige kent het leven van zijn beesten," Spreuken 12:10. Indien de os zijn bezitter kent om hem te dienen, dan behoort de bezitter zijn os te kennen om hem te voorzien van hetgeen goed en nuttig voor hem is.

II. Hoe hij volledig mededeling deed van zijn boodschap en aanzoek bij hen doet om de hand van Rebekka.
Merk op:
1. Hoe ijverig hij was in het behartigen van de zaak. Hoewel hij van een lange reis tot een goed huis was gekomen, wilde hij niet eten voordat hij zijn woorden gesproken had, dat is: zijn boodschap had overgedragen. Het doen van ons werk, het volbrengen van de taak die ons opgedragen is, hetzij door God of mensen, moet gaan vóór ons gebruik van het noodzakelijke voedsel. Voor onze Heiland was dit Zijn spijs en drank, Johannes 4:34.

2. Hoe verstandig hij was in het behandelen van de zaak. Hij heeft zich hierin een wijs en rechtschapen man betoond, getrouw aan zijn Heere, die hem zijn vertrouwen had geschonken en rechtvaardig tegenover hen, met wie hij nu handelde. Hij geeft hun een kort bericht van de staat van het gezin van zijn Heere, vers 34 - 36. Tevoren was hij al welkom, maar wij kunnen veronderstellen dat hij dubbel welkom was toen hij zei: Ik ben Abrahams knecht. Abrahams naam was ongetwijfeld wèl bekend en geëerd onder hen, en wij kunnen veronderstellen, dat zij ook niet geheel onbekend waren met zijn staat, want Abraham kende de hunne.

Hoofdstuk 22:20 - 24. Hij spreekt van twee dingen om zijn voorstel aannemelijk te maken:
a. Dat zijn meester Abraham door Gods zegen een goed vermogen had, en:
b. Dat hij al wat hij bezat zou doen overgaan op Izaak, voor wie hij tot hen gekomen was. Hij deelt hun mee welke taak zijn Heere hem had opgedragen, namelijk een vrouw voor zijn zoon

aangename wijze te verstaan, dat Abraham hoewel hij in een ander land woonde en op zo'n grote afstand van hen, toch de herinnering aan, en zijn achting voor zijn bloedverwanten, die hij had achtergelaten, behouden heeft. De hoogste mate van liefde tot God moet ons niet van onze natuurlijke liefde ontdoen. Hij voorkomt ook een tegenwerping, namelijk dat, indien Izak een goed en verdienstelijk man was, hij hem niet naar zo'n ver land behoefde te zenden om een vrouw. Waarom huwde hij niet met iemand in zijn nabijheid? "Om een goede reden", zegt hij, "de zoon van mijn Heere moet geen Kanaänietische vrouw trouwen."

En voorts beveelt hij zijn voorstel nog aan:
a. Vanwege het geloof van zijn Heere, dat hij welslagen zal. vers 40. Abraham bemoedigde zich door het getuigenis van zijn geweten, dat hij voor Gods aangezicht wandelde door een heilig leven te leiden, en hieruit leidde hij af, dat God hem voorspoedig zou maken, waarschijnlijk zinspeelt hij op het verbond, dat God met hem had gemaakt Hoofdstuk 17:1. Ik ben God, de Almachtige, wandel voor mijn aangezicht, en wees oprecht. Daarom - zegt hij - de God voor wiens aangezicht ik gewandeld heb, zal Zijn engel met u zenden. Als wij nauwgezet ons deel van het verbond houden, dan kunnen wij de vertroosting hebben van Gods deel er van, en wij moeten leren algemene beloften op bijzondere gevallen toe te passen, als daar gelegenheid voor is.
b. Vanwege de voorzorg die hij zelf genomen had om hun volkomen vrijheid te laten om hun toestemming te geven of te onthouden, naar zij daar reden toe zagen, zonder dat hij zich aan meineed schuldig zou maken, vers 39 - 41, waaruit bleek in het algemeen, dat hij een voorzichtig man was, die er zeer bijzonder voor zorgde dat hun toestemming niet afgedwongen zou zijn, maar òf vrijelijk en van harte, òf niet gegeven zou worden. Om het voorstel te ondersteunen verhaalt hij hun de verwonderlijke samenloop van omstandigheden, waarin duidelijk de vinger Gods gezien wordt. Hij zegt hun, hoe hij had gebeden om leiding door een teken, vers 42 - 44. Het is goed om te doen te hebben met hen, die door hun gebed God meenemen bij hun handelingen. Hoe God zijn gebed tot in de kleinste bijzonderheden had verhoord, hoewel hij slechts in zijn hart had gesproken, vers 45 waarvan hij misschien melding maakt, opdat de verdenking niet bij hen zou opkomen, dat Rebekka geluisterd had naar zijn gebed en er met voordacht naar gehandeld had.
"Nee", zegt hij, "ik sprak in mijn hart, zodat niemand het gehoord heeft dan God, voor wie gedachten woorden zijn, en van Hem is de verhoring gekomen," vers 46, 47. Hierin had hij onmiddellijk Gods goedheid jegens hem erkend, die hem, zoals hij het uitdrukt, "op de rechte weg had geleid," Psalm 107:7, en die Hij leidt zijn goed geleid. Nu laat hij de zaak eerlijk over aan hun goedvinden, en wacht op hun besluit, vers 49. "Zo gijlieden weldadigheid en trouw aan mijn Heere doen zult, indien gij waarlijk goed en vriendelijk wilt zijn, dan zult gij het voorstel aannemen, en dan heb ik hetgeen, waarvoor ik hier kwam, maar zo niet, laat mij niet in onzekerheid blijven." Zij, die in oprechtheid handelen, hebben reden te verwachten, dat er in oprechtheid met hen gehandeld zal worden. Gewillig en gaarne nemen zij het voorstel aan, en wel naar een zeer goed beginsel, vers 50.
"Van de Heere is deze zaak." In Zijn voorzienigheid heeft God het aldus beschikt, en wij hebben er niets tegen te zeggen." Zij maken geen bezwaar wegens de afstand van de plaats, en wegens Abrahams verlaten van hen, noch wegens zijn niet-bezitten van land, doch alleen van roerende goederen, zij twijfelen ook niet aan de waarheid van hetgeen deze man zegt maar vertrouwen veel op zijn oprechtheid. Het zou goed zijn indien eerlijkheid en oprechtheid zó algemeen heersend waren onder de mensen, dat het evenzeer een daad van wijsheid en voorzichtigheid, als van goedhartigheid zou zijn, om iemand op zijn woord te geloven. Zij vertrouwen echter nog meer op Gods voorzienigheid, en daarom geven zij door stilzwijgen hun toestemming te kennen, daar de zaak blijkbaar door de oneindige Wijsheid beschikt en

bestuurd is. Wij kunnen verwachten dat een huwelijk gelukkig zal zijn, als het blijkt van de Heere te wezen.

Met dankbaarheid erkent Abrahams knecht de voorspoed, die hij ondervonden heeft:
a. aan God, vers 52. Hij boog zich ter aarde voor de Heere.
Merk op:
Ten eerste. Zijn zaak had goede voortgang, en zo ging hij dan ook voort met God te loven. Zij, die "bidden zonder ophouden," behoren "in alles God te danken," Hem te erkennen in elke zegen die tot hen komt.
Ten tweede. God zond Zijn engel voor zijn aangezicht, en daarom had hij voorspoed, vers 7, 40. Maar toen hij nu de begeerde voorspoed had verkregen, heeft hij God en niet de engel, aangebeden. Welke nuttigheid wij ook hebben van de dienst der engelen, aan de Heere der engelen moet er de lof en dank voor worden toegebracht, Openbaring 22:9.
b. Hij betoonde ook aan de familie, en inzonderheid aan de bruid, zijn eerbiedige dankbaarheid, vers 53. Hij schonk haar, haar moeder en haar broeder veel kleinoden en kostbaarheden, zowel om hun een tastbaar bewijs te geven van de rijkdom van zijn Heere en zijn vrijgevigheid, als in dankbaarheid voor de hoffelijkheid en vriendelijkheid, die zij hem betoond hadden, en om zich nog verder aangenaam bij hen te maken.

Genesis 24:54 - 61
Hier neemt Rebekka afscheid van het huis van haar vader.

I. Abrahams knecht dringt aan op zijn vertrek. Hoewel hij en die met hem waren een gul en vriendelijk onthaal gevonden hadden zei hij toch: Laat mij trekken, vers 54, en wederom, vers 56. Hij wist dat zijn meester met ongeduld naar zijn terugkomst verlangde, hij had thuis ook werkzaamheden te verrichten, en daarom heeft hij als iemand, die zijn werk stelde boven zijn genoegen, zich naar huis gespoed. Talmen en dralen betamen een wijs en Godvruchtig man niet, als wij onze zaken daar buiten hebben afgedaan, dan moeten wij ons naar ons werk thuis spoeden, en niet langer wegblijven dan nodig is, want "gelijk een vogel is, die uit zijn nest omdoolt, alzo is een man, die omdoolt uit zijn plaats," Spreuken 27:8.

II. Uit natuurlijke genegenheid en overeenkomstig de gewone uitdrukking van vriendelijkheid in zulk een geval, verzoeken Rebekka's verwanten, dat zij nog enige tijd bij hen zal blijven, vers 55. Zij konden er niet aan denken om zo plotseling van haar te scheiden, in het bijzonder nu zij zo ver weg van hen gaan zal en het niet waarschijnlijk was, dat zij elkaar ooit weer zouden zien, laat haar nog een dag of tien bij ons blijven, wat een billijk verzoek scheen. Zij hadden toegestemd in het huwelijk, maar wilden toch niet graag van haar scheiden. Het is een voorbeeld van de ijdelheid van deze wereld, dat er niets zo aangenaam is of er wordt een bitter bijmengsel in gevonden. "Nulla est sincera voluptas - Er is geen onvermengd genot." Het was deze lieden aangenaam, dat zij een dochter van hun gezin zo goed uitgehuwelijkt hadden, maar toch, toen het op stuk van zaken aankwam, was het met grote weerzin, dat zij haar wegzonden.

III. Rebekka zelf besliste de zaak. Zij vragen naar haar goedvinden, zoals dit ook billijk was, vers 57. Laat ons de jonge dochter roepen die zich in bescheiden stilzwijgen in haar vertrek had teruggetrokken, en haar vragen. Zoals kinderen niet moeten huwen zonder de toestemming van hun ouders, zo moeten ouders hun kinderen niet zonder hun toestemming uithuwelijken. "Vraag", eer de zaak beslist wordt, "de jonge dochter", wie het voornamelijk aangaat, en die dus ook voornamelijk en in de eerste plaats geraadpleegd moet worden.

trekken. Wij kunnen hopen, dat wat zij van de Godsvrucht van de dienstknecht had opgemerkt, haar zulk een hoog denkbeeld gaf van de Godsdienst en de vroomheid van het gezin, waarin zij zal komen, dat zij verlangde om er zich heen te spoeden, en gewillig was om haar volk en haar vaders huis te vergeten, waar de Godsdienst niet zo'n overwegende invloed uitoefende.

IV. Hierop lieten zij haar met Abrahams knecht trekken, niet, naar wij mogen veronderstellen, reeds de volgende dag, maar toch zeer spoedig. Haar bloedverwanten zien dat zij goede moed heeft, en zo laten zij haar dan gaan:

1. Met een passend gevolg, haar voedster vers 59, en haar dienstmaagden, vers 61. Het schijnt dus dat het niet was omdat zij niet over dienstboden te bevelen had, dat zij naar de waterput was gegaan, maar omdat zij er behagen in vond een voorbeeld te geven van nederigheid en eenvoudigheid. Nu zij onder vreemden ging, voegde het om diegenen mee te nemen, met wie zij bekend was. Er wordt niets gezegd van haar bruidsschat, haar persoonlijke verdiensten waren het goed, dat zij mee ten huwelijk bracht, zij had niets anders nodig, en er wordt ook in het huwelijkscontract niet van een bruidsschat gesproken.

2. Met hartelijke goede wensen, vers 60. Zij zegenden Rebekka. Als onze bloedverwanten in nieuwe levensomstandigheden komen, dan behoren wij hen door gebed de zegen en de genade van God aan te bevelen. Nu zij een getrouwde vrouw stond te worden, baden zij dat zij de moeder mocht worden van een talrijke en overwinnende nakomelingschap. Abrahams knecht had hun misschien de belofte meegedeeld, die God onlangs aan zijn Heere gedaan had waarmee Abraham waarschijnlijk zijn gezin bekend gemaakt heeft, namelijk dat God zijn zaad zou vermenigvuldigen als de sterren des hemels en dat het de poort van zijn vijanden erfelijk zou bezitten, Hoofdstuk 22:17, op welke belofte zij dan het oog hadden in deze zegen: Wees gij de moeder van dat zaad.

Genesis 24:62 - 67
Izaak en Rebekka zijn eindelijk gelukkig tot elkaar gebracht.

I. Izaak hield zich op goede wijze bezig, toen hij Rebekka ontmoette, vers 62, 63. Hij was uitgegaan om te bidden in het veld, tegen het naken van de avond. Sommigen denken dat hij de terugkomst van de knecht tegen die tijd verwacht heeft, en dus uitgegaan was om hen te ontmoeten. Het schijnt echter dat hij op een andere boodschap uit was, namelijk om gebruik te maken van de avondstilte op het eenzame veld tot overdenking en gebed, die oefening der Godsvrucht, waardoor wij gemeenschap oefenen met God en ons eigen hart. Heilige zielen beminnen de eenzaamheid, het is goed voor ons om dikwijls alleen te zijn, alleen te wandelen, alleen neer te zitten, en als wij de kunst verstaan om van de eenzaamheid een goed gebruik te maken, dan zullen wij bevinden dat wij nooit minder alleen zijn, dan wanneer wij alleen zijn. Overdenking en gebed behoren beide ons werk en onze zielsverlustiging te zijn als wij alleen zijn, zolang wij een God hebben, en een Christus, en een hemel om er ons bekend mee te maken en ons deel er in te verzekeren, behoeven wij geen gebrek te hebben aan stof tot overdenking of gebed en indien deze samengaan, zullen zij elkaar steunen en helpen. Onze wandelingen in het veld zijn dan wezenlijk aangenaam en lieflijk, als wij er ons bij toeleggen op gebed en overdenking.
Wij hebben daar ruim zicht op de hemel boven ons en op de aarde rondom ons, met het heir en de schatten van beide, en het zien er van moet ons leiden tot de beschouwing van de Maker en Eigenaar van beide. De oefening der Godsvrucht behoort de verkwikking en het onderhoud

nemen, en om ons voor te bereiden op de rust en de slaap. De zegeningen van de voorzienigheid Gods zijn dubbel lieflijk, als zij ons aan goede arbeid vinden in de weg van onze plicht. Sommigen denken dat Izaak toen bad om een goede uitslag van de zaak, die nu hangende was, en nadacht over hetgeen hem in zijn hoop op God desbetreffende kon aanmoedigen. En nu hij zich, als het ware, gelijk de profeet, Habakuk 2:1, op zijn wachttoren stelt, ziet hij de kamelen komen, God geeft soms terstond de zegen, waarom gebeden wordt, Handelingen 12:12.

II. Rebekka gedroeg zich zeer betamelijk, toen zij Izaak ontmoette. Vernemende wie hij was, steeg zij af van de kameel, vers 64, nam de sluier en bedekte zich, vers 65, als teken van ootmoed, zedigheid en onderworpenheid. Zij heeft het Izaak niet verweten, dat hij niet zelf gekomen was om haar te halen, of haar niet minstens een paar dagreizen tegemoet was gegaan. Zij klaagde niet over het vervelende en eentonige van de reis, of het moeilijke om van haar bloedverwanten te scheiden ten einde naar een vreemd land te gaan, want daar zij Gods leiding en voorzienigheid in de zaak bespeurd had, schikt zij zich goedsmoeds in haar nieuwe omstandigheden. Zij, die door het geloof aan Christus ondertrouwd zijn, en Hem als reine maagden voorgesteld willen worden moeten naar Zijn voorbeeld zich vernederen zoals Rebekka, die van haar kameel afsteeg toen zij Izaak te voet zag, en onderdanig zijn aan Hem, die hun hoofd is, Efeziërs 5:24 zoals Rebekka, die dit te kennen gaf door zich met de sluier te bedekken, 1 Corinthiërs 11:10.

III. Zij werden - waarschijnlijk na nog nadere kennismaking - tot hun wederzijdse vertroosting tot elkaar gebracht, vers 67.
Merk hier op:
1. Welk een liefhebbende zoon hij was voor zijn moeder, het was ongeveer drie jaren nadat zij gestorven was, en toch was hij niet voor deze tijd getroost over haar dood. De wonde door deze beproeving aan zijn teder hart toegebracht bloedde zo lang, en was niet genezen voor hij in deze nieuwe levensomstandigheden kwam. Aldus zullen kruisen en zegeningen tegen elkaar opwegen, Prediker 7:14.

2. Welk een liefdevolle echtgenoot hij was voor zijn vrouw. Zij, die zich goed gedragen hebben in de een betrekking, zullen, naar men kan hopen, zich ook in een andere betrekking goed gedragen. Zij werd hem ter vrouw, en hij had haar lief. Daar had hij ook alle mogelijke reden toe, want "alzo zijn de mannen schuldig hun eigen vrouwen lief te hebben gelijk hun eigen lichamen." De plicht in deze betrekking wordt vervuld, en de lieflijkheid van die betrekking wordt gemaakt, als wederzijdse liefde heerst, want daar "gebiedt de Heere de zegen."

HOOFDSTUK 25

1 En Abraham voer voort, en nam een vrouw, wier naam was Ketura. 2 En zij baarde hem Zimran en Joksan, en Medan en Midian, en Jisbak en Suah. 3 En Joksan gewon Seba en Dedan; en de zonen van Dedan waren de Assurieten, en Letusieten, en Leummieten. 4 En de zonen van Midian waren Efa en Efer, en Henoch en Abida, en Eldaa. Deze allen waren zonen van Ketura. 5 Doch Abraham gaf aan Izak al wat hij had. 6 Maar aan de zonen der bijwijven, die Abraham had, gaf Abraham geschenken; en zond hen weg van zijn zoon Izak, terwijl hij nog leefde, oostwaarts naar het land van het Oosten.

7 Dit nu zijn de dagen der jaren des levens van Abraham, welke hij geleefd heeft, honderd vijf en zeventig jaren. 8 En Abraham gaf de geest en stierf, in goeden ouderdom, oud en des levens zat, en hij werd tot zijn volken verzameld. 9 En Izak en Ismaël, zijn zonen, begroeven hem, in de spelonk van Machpela, in de akker van Efron, de zoon van Zohar, de Hethiet, welke tegenover Mamre is; 10 In de akker, dien Abraham van de zonen Heths gekocht had, daar is Abraham begraven, en Sara, zijn huisvrouw. 11 En het geschiedde na Abrahams dood, dat God Izak, zijn zoon, zegende; en Izak woonde bij de put Lachai - roi. 12 Dit nu zijn de geboorten van Ismaël, de zoon van Abraham, dien Hagar, de Egyptische, dienstmaagd van Sara, Abraham gebaard heeft.

13 En dit zijn de namen der zonen van Ismaël, met hun namen naar hun geboorten. De eerstgeborene van Ismaël, Nabajoth; daarna Kedar, en Adbeel, en Mibsam, 14 En Misma, en Duma, en Massa, 15 Hadar en Thema, Jetur, Nafis en Kedma. 16 Deze zijn de zonen van Ismaël, en dit zijn hun namen, in hun dorpen en paleizen, twaalf vorsten naar hun volken.

17 En dit zijn de jaren des levens van Ismaël, honderd zeven en dertig jaren; en hij gaf de geest, en stierf, en hij werd verzameld tot zijn volken. 18 En zij woonden van Havila tot Sur toe, hetwelk tegenover Egypte is, daar gij gaat naar Assur; hij heeft zich neergeslagen voor het aangezicht van al zijn broederen.

19 Dit nu zijn de geboorten van Izak, de zoon van Abraham: Abraham gewon Izak.

20 En Izak was veertig jaren oud, als hij Rebekka, de dochter van Bethuel, de Syrier, uit Paddan-Aram, de zuster van Laban, de Syrier, zich ter vrouw nam.

21 En Izak bad de HEERE zeer in de tegenwoordigheid van zijn huisvrouw; want zij was onvruchtbaar; en de HEERE liet zich van hem verbidden, zodat Rebekka, zijn huisvrouw, zwanger werd. 22 En de kinderen stieten zich samen in haar lichaam. Toen zeide zij: Is het zo? waarom ben ik dus? en zij ging om de HEERE te vragen. 23 En de HEERE zeide tot haar: Twee volken zijn in uw buik, en twee natien zullen zich uit uw ingewand van een scheiden; en het een volk zal sterker zijn dan het andere volk; en de meerdere zal de mindere dienen. 24 Als nu haar dagen vervuld waren om te baren, ziet, zo waren tweelingen in haar buik. 25 En de eerste kwam uit, ros; hij was geheel als een haren kleed; daarom noemden zij zijn naam Ezau. 26 En daarna kwam zijn broeder uit, wiens hand Ezau's verzenen hield; daarom noemde men zijn naam Jakob. En Izak was zestig jaren oud, als hij hen gewon.

27 Als nu deze jongeren groot werden, werd Ezau een man, verstandig op de jacht, een veldman; maar Jakob werd een oprecht man, wonende in tenten. 28 En Izak had Ezau lief; want het wildbraad was naar zijn mond; maar Rebekka had Jakob lief. 29 En Jakob had een kooksel gekookt; en Ezau kwam uit het veld, en was moede. 30 En Ezau zeide tot Jakob: Laat mij toch slorpen van dat rode, dat rode daar, want ik ben moede; daarom heeft men zijn naam genoemd Edom. 31 Toen zeide Jakob: Verkoop mij op dezen dag uw eerstgeboorte. 32 En Ezau zeide: Zie, ik ga sterven; en waartoe mij dan de eerstgeboorte? 33 Toen zeide Jakob: Zweer mij op dezen dag! en hij zwoer hem; en hij verkocht aan Jakob zijn eerstgeboorte. 34 En Jakob gaf aan Ezau brood, en het linzenkooksel; en hij at en dronk, en hij stond op en ging heen; alzo verachtte Ezau de eerstgeboorte.

De gewijde geschiedschrijver neemt in dit hoofdstuk:

I. Afscheid van Abraham, met een bericht:
   1. Van zijn kinderen bij een andere vrouw, vers 1 - 4.
   2. Van zijn laatste wilsbeschikking, vers 5,6.
   3. Van zijn ouderdom, zijn dood en begrafenis, vers 7 - 10.

II. Hij neemt afscheid van Ismaël, met een kort bericht:

2. Van zijn ouderdom en dood, vers, 17, 18.

III. Hij verhaalt verder de geschiedenis van Izak.

1. Zijn welvaart, vers 11.
2. De ontvangenis en geboorte van zijn twee zonen, met de Godsspraak over hen, vers 19 - 26.
3. Hun verschillende karakters, vers 27, 28.
4. Hoe Ezau zijn eerstgeboorterecht verkocht aan Jakob, vers 29 – 34.

Genesis 25:1 - 10

Na het huwelijk van Izaak leefde Abraham nog vijf en dertig jaar, en alles wat hem aangaande in dat tijdsbestek bericht wordt, ligt hier in enige weinige verzen. Wij horen niet meer van Gods buitengewone verschijningen aan hem, of van zijn beproevingen, want zelfs van de uitnemendste heiligen zijn niet alle dagen dagen van grote betekenis, sommige er van verlopen kalm en stil, en komen noch gaan met uiterlijk gelaat, zo waren de laatste dagen van Abraham. Wij hebben hier:

I. Een bericht omtrent zijn kinderen bij Ketura, de vrouw, die hij na de dood van Sara gehuwd heeft. Hij had Sara begraven en Izaak uitgehuwelijkt, de twee dierbare gezellen van zijn leven, en nu was hij eenzaam. Hij had een verzorgster nodig, en zijn gezin een bestuurster, en het was niet goed voor hem om aldus alleen te zijn, daarom huwt hij Ketura, die waarschijnlijk zijn opperdienstmaagd was, geboren in zijn huis of gekocht met zijn geld. Het huwelijk is niet verboden aan oude lieden. Bij haar had hij zes zonen in wie de belofte aan Abraham betreffende de grote toeneming van zijn nageslacht gedeeltelijk vervuld werd, waarop hij ook waarschijnlijk bij dit huwelijk het oog had.
De kracht, die hij door de belofte ontvangen had, was nog in hem, om te tonen hoe ver de kracht der belofte die van de natuur overtreft.

II. Abrahams beschikking over zijn goederen vers 5, 6. Na de geboorte van zijn zonen, gaf hij bevel aan zijn huis met wijsheid en rechtvaardigheid.

1. Izaak maakte hij tot zijn erfgenaam, gelijk hij naar recht verplicht was jegens Sara, zijn eerste en voornaamste vrouw, en aan Rebekka, die op deze belofte en verzekering Izaak gehuwd had, Hoofdstuk 24:36. In het alles dat hij zijn zoon Izaak vermaakte, zijn wellicht ook begrepen de belofte van het land Kanaän en het onvervreemdbare erfdeel van het verbond. Daarom maakte hij hem tot erfgenaam van zijn bezittingen. In onze genegenheid en onze gaven moeten wij God voor ogen hebben.

2. Aan zijn andere kinderen gaf Abraham geschenken, zowel aan Ismaël, ofschoon deze in het eerst ledig weggezonden werd, als aan zijn zonen bij Ketura. Het was naar recht dat hij voorzieningen voor hen maakte, ouders, die hem hierin niet navolgen, zijn erger dan ongelovigen. Het was wijs om hen ver van Izak te vestigen, opdat zij er geen aanspraak op zouden maken de erfenis met hem te delen, of hem op enigerlei wijze zorg zouden baren, of hem op onkosten brengen.
Merk op dat hij dit nog bij zijn leven heeft gedaan, opdat het niet later zou behoeven gedaan te worden, en dan wellicht niet zo goed zou worden gedaan. In veel gevallen is het verstandig, als de mensen hun eigen handen tot uitvoerders maken van hun wilsbeschikking, en voor zoveel zij het kunnen, wat er te doen is doen terwijl zij nog leven. Deze zonen van de bijwijven werden gezonden naar het land, dat ten oosten van Kanaän lag, en hun nakomelingen werden "kinderen van het oosten" genaamd, vermaard wegens hun talrijkheid,

God zijn zaad zou vermenigvuldigen. In het toebedelen van Zijn zegeningen doet God zoals Abraham gedaan heeft: aan de kinderen van deze wereld schenkt Hij algemene zegeningen, zoals aan de zonen van de dienstmaagd, maar voor de erfgenamen van de belofte heeft Hij verbondszegeningen weggelegd. Al wat Hij heeft, is het hunne, want zij zijn "Zijn Izaaks," van wie de anderen voor altijd gescheiden zullen zijn.

III. De ouderdom en de dood van Abraham, vers 7, 8. Hij leefde honderd vijf en zeventig jaar, nog juist honderd jaar nadat hij naar Kanaän was gekomen: zó lang is hij een bijwoner geweest in een vreemd land. Hoewel hij lang leefde, en goed leefde, hoewel hij goed deed en slecht gemist kon worden, stierf hij toch ten laatste. Let er op hoe zijn dood hier wordt beschreven.

1. Hij gaf de geest. Zijn leven werd hem niet ontwrongen, hij heeft het goedsmoeds overgegeven, in de hand van de Vader der geesten heeft hij zijn geest bevolen.

2. Hij stierf in goede ouderdom, dat had God hem beloofd. Zijn dood was zijn ontslagen worden van de lasten van zijn ouderdom, een oud man zou niet altijd zo willen leven, het was ook de erekroon van zijn ouderdom.

3. Hij was des levens zat, met al de gerieflijkheden en aangenaamheden van het leven. Hij heeft niet geleefd totdat de wereld hem moede was, maar totdat hij de wereld moede was, hij heeft er genoeg van gehad en begeerde niets meer, "Vixi quantum satis este - Ik heb lang genoeg geleefd," zei Seneca. Al zou een Godvruchtige niet oud sterven, sterft hij toch des levens zat, het leven hier zat zijnde, en verlangende om in een betere plaats te leven.

4. Hij werd verzameld tot zijn volken. Zijn lichaam werd verzameld tot de vergadering der doden en zijn ziel tot de vergadering der zaligen. De dood verzamelt ons tot onze volken. Zij, die ons volk zijn terwijl wij leven, hetzij het volk van God of de kinderen der wereld zijn, zijn het volk, tot hetwelk wij vergaderd worden.

IV. Zijn begrafenis, vers 9, 10. Er wordt hier van generlei pracht of statigheid bij zijn begrafenis melding gemaakt, er wordt ons slechts gezegd: 1. Wie hem begroeven. Zijn zonen Izaak en Ismaël. Het was de dienst van liefde en eerbied, die zij hun goede vader bewezen. Er was vroeger enige koelheid tussen Izaak en Ismaël geweest, maar het schijnt dat of Abraham hen, terwijl hij nog leefde, tot elkaar had gebracht, of dat tenminste de dood verzoening tussen hen had teweeggebracht.

2. Waar zij hem begroeven: in zijn eigen begraafplaats die hij gekocht had, en waarin hij Sara had begraven. Zij, die bij hun leven zeer dierbaar aan elkaar geweest zijn, kunnen de wens koesteren om bij elkaar begraven te worden, en die wens is niet slechts onschuldig maar prijzenswaardig, opdat zij ook in de dood niet gescheiden zijn, en ten teken van hun hoop om samen te verrijzen.

Genesis 25:11 - 18

Onmiddellijk na het bericht van Abrahams dood begint Mozes aan de geschiedenis van Izak, vers 11, en zegt ons waar hij woonde en op hoe merkwaardige wijze God hem zegende. De zegen van Abraham is niet met hem gestorven, maar blijft bestaan voor al de kinderen van de belofte. Maar nu wijkt hij terstond af van de geschiedenis van Izaak, om een kort bericht te geven omtrent Ismaël, daar hij Abrahams zoon was en God enige beloften omtrent hem

Merk op hetgeen hier gezegd wordt:

I. Betreffende zijn kinderen, hij had twaalf zonen, twaalf vorsten worden zij genoemd, vers 16, hoofden van geslachten, die na verloop van tijd volken werden, onderscheiden stammen, talrijk en van groot gewicht. Zij bevolkten een zeer groot vastland, gelegen tussen Egypte en Assyrië, en Arabië genoemd.
1. De namen van zijn twaalf zonen zijn hier opgegeven. Van Midian en Kedar lezen wij dikwijls in de Schrift. Sommige zeer goede Schriftverklaarders hebben nota genomen van de betekenis van de drie namen, die tezamen worden genomen, vers 14, als bevattende een goede raad aan ons allen: Misma en Duma en Massa, dat is: hoort, zwijgt stil en verdraagt. Wij hebben ze nogmaals en in dezelfde orde in Jakobus 1:19. Zijt ras om te horen, traag om te spreken, traag tot toorn. De nakomelingen van Ismaël hadden niet slechts tenten in de velden, waarin zij in tijd van vrede rijk werden, maar zij hadden steden en kastelen, vers 16, waarin zij zich versterkten in tijden van oorlog. Het aantal en de kracht nu van dit geslacht waren de vrucht van de belofte, gedaan aan Hagar omtrent Ismaël Hoofdstuk 16:10, en aan Abraham, Hoofdstuk 17:20, en 21:13. Velen, die vreemdelingen zijn voor het verbond der belofte, zijn toch gezegend met uitwendige voorspoed om wille van hun Godvruchtige voorvaderen. "In hun huis zal have en rijkdom wezen."

2. Van hemzelf hebben wij een bericht van zijn ouderdom: hij leefde honderd zeven en dertig jaren, vers 17, hetgeen vermeld wordt om de kracht te tonen van Abrahams gebed voor hem, Hoofdstuk 17:18, Och dat Ismaël mocht leven voor Uw aangezicht!
Hier isook een bericht van zijn dood, ook hij werd verzameld tot zijn volken, maar er wordt niet gezegd, dat hij des levens zat was, hoewel hij tot hoge ouderdom kwam. Hij was de wereld niet zo moede, en niet zo gewillig om haar te verlaten als zijn goede vader. De woorden: hij viel voor het aangezicht van al zijn broederen hetzij er de betekenis van is: "hij stierf," zoals wij ze opvatten, of, naar de opvatting van anderen, "zijn lot of deel viel," zijn bestemd om de vervulling aan te tonen van het woord aan Hagar, Hoofdstuk 16:12 :Hij zal wonen voor het aangezicht van alle zijn broederen, dat is: hij zal voorspoedig en aanzienlijk onder hen zijn, en tot het laatste toe standhouden. Of, hij stierf omringd van zijn vrienden, hetgeen troostrijk is.

Genesis 25:19 - 28
Wij hebben hier een bericht van de geboorte van Jakob en Ezau, de tweelingzonen van Izaak en Rebekka. Hun intrede in de wereld was - en dit is voorzeker iets ongewoons - een der merkwaardigste delen van hun geschiedenis. Er wordt ook over Izaak niet veel meer verhaald dan hetgeen in betrekking stond tot zijn vader, terwijl deze leefde, en later hetgeen betrekking had op zijn zonen. Want Izaak schijnt geen man van de daad geweest te zijn, en was ook niet zwaar beproefd, hij heeft zijn dagen in rust en stilte doorgebracht. Betreffende Jakob en Ezau nu wordt ons gezegd:

I. Dat om hen gebeden werd. Hun ouders hebben hen, nadat zij lang kinderloos geweest waren, verkregen op het gebed, vers 20, 21. Izaak was veertig jaren oud toen hij trouwde, hoewel hij een enige zoon was, en de persoon uit wie het beloofde zaad zou voortkomen, maakte hij toch geen haast om te trouwen. Hij was zestig jaar oud toen zijn zonen geboren werden, vers 26, zodat hij twintig jaren gehuwd was voordat hij een kind kreeg. Hoewel de vervulling van Gods belofte altijd zeker is, is zij toch dikwijls langzaam, en schijnt door Gods voorzienigheid als het ware tegengesproken te worden, opdat het geloof van Gods kinderen beproefd worde en hun geduld geoefend, en opdat de zegen, die lang verwacht werd, dubbel

Abraham gedaan heeft, en later ook Jakob tot het bed van een dienstmaagd genaderd, want hij had Rebekka lief, Hoofdstuk 24:67, maar:

1. Hij bad, hij heeft de Heere zeer gebeden voor zijn vrouw. Hoewel God beloofd had zijn geslacht te vermenigvuldigen, bad hij er toch om. Want Gods beloften moeten ons gebed niet doen ophouden, maar ons aanmoedigen tot bidden, zij moeten gebruikt worden als de grond voor ons geloof. Hoewel hij gedurende vele jaren om die zegen gebeden had en de verhoring niet kwam, is hij toch niet met bidden opgehouden, want men moet altijd bidden en niet vertragen, Lukas 18:1, bidden zonder ophouden, kloppen totdat de deur wordt opgedaan.

2. Hij bad voor zijn vrouw, sommigen lezen het: hij bad met, of in de tegenwoordigheid, van zijn vrouw. Echtgenoten behoren samen te bidden, hetgeen te kennen wordt gegeven in de waarschuwing van de apostel, dat "de gebeden niet verhinderd worden," 1 Petrus 3:7. De Joden hebben een overlevering, dat Izaak zijn vrouw naar de Moria gebracht zou hebben, waar God beloofd had dat hij Abrahams zaad zou vermenigvuldigen, Hoofdstuk 22:17, en dat hij daar in zijn gebed met haar en voor haar, gepleit heeft op de belofte, die op deze plaats gedaan was. Kinderen zijn Gods gaven. Zij, die evenals Izaak aanhouden in het gebed, zullen bevinden dat zij niet tevergeefs zoeken, Jesaja 45:19.

II. Dat van hen geprofeteerd werd voor hun geboorte, en in die profetie lagen grote verborgenheden opgesloten, vers 22, 23. Lang had Izaak gebeden om een zoon, en nu is zijn vrouw zwanger van twee, om hem voor dit lange wachten te belonen. Zo doet God dikwijls boven ons bidden en denken. Nu Rebekka zwanger is van deze twee zonen, valt hier op te merken: 1. Hoe verlegen zij was in haar geest vanwege haar toestand: de kinderen stieten zich tezamen in haar lijf. De beweging in haar lichaam was heel buitengewoon en maakte haar zeer ongerust, hetzij dat zij vreesde dat hun geboorte haar dood zou zijn, of dat zij het tumult in haar binnenste moede was, of dat zij vreesde dat het een kwaad teken was, maar het schijnt, dat zij bijna wenste maar niet zwanger te zijn, of dat zij maar terstond zou sterven, en niet zulk een strijdend kroost ter wereld zou brengen. Is het zo, of, daar het zo is, waarom ben ik dus? Tevoren was het gebrek aan kinderen haar verdriet, nu is de worsteling tussen de kinderen het niet minder. De zegeningen, die wij het meest begeren, worden soms bevonden meer verdriet en onrust mee te brengen dan wij hadden gedacht, op alles onder de zon is "ijdelheid" geschreven, God leert ons aldus dit schrift te lezen.
Wij zijn al te zeer geneigd ontevreden te zijn met onze voorrechten en zegeningen vanwege de ongemakken, die er mee gepaard gaan. Wij letten er niet op als het ons goed gaat, wij weten niet om te gaan met gebrek of overvloed. Deze worsteling tussen Jakob en Ezau in het lichaam van hun moeder stelt de worsteling voor tussen het koninkrijk Gods en het rijk van Satan. In de wereld hebben het zaad van de vrouw en het zaad van de slang geworsteld en gestreden vanaf dat er vijandschap tussen hen gezet was, Hoofdstuk 3:15, en het heeft een voortdurende onrust onder de mensen teweeggebracht. Christus zelf is gekomen om vuur op de aarde te werpen en om verdeeldheid te geven, Lukas 12:49, 51. Maar laat dit voor ons geen ergernis of struikelblok zijn, een heilige oorlog is beter dan de vrede in het paleis van de duivel. Ook in het hart van de gelovigen is die worsteling gaande, niet zodra is Christus gevormd in de ziel, of er ontstaat strijd tussen vlees en geest, Galaten 5:17. Zonder een machtige worsteling wordt de stroom niet gekeerd, maar dit moet ons niet ontmoedigen. Het is beter strijd te hebben tegen de zonde, dan er zich gedwee aan te onderwerpen.

2. Wat zij deed om zich verlichting te verschaffen. Zij ging om de Heere te vragen. Sommigen denken dat Melchizédek toen geraadpleegd werd als een Godsspraak, of wellicht

Tummim. Het woord en het gebed, door welke beide wij nu de Heere vragen, geven grote verlichting aan hen, die op enigerlei wijze in verlegenheid zijn. Het is een verlichting voor ons gemoed om onze zaak voor de Heere uit te spreiden en Zijn mond te vragen. "Ga in tot Gods heiligdommen," Psalm.73:17.

3. De inlichting, die haar gegeven werd op haar vraag verklaarde de verborgenheid. Twee volken zijn in uw buik, vers 23. Zij was zwanger, niet slechts van twee kinderen, maar van twee volken, die niet slechts in hun manieren en geaardheid in grote mate van elkaar zullen verschillen, maar van wie de belangen met elkaar in botsing zullen komen en de uitslag van de strijd zal wezen, dat de oudste de jongste zal dienen, hetgeen vervuld werd in de onderwerping van de Edomieten gedurende vele eeuwen aan het huis van David, totdat zij in opstand kwamen, 2 Kronieken 21:8.
Merk hier op:
a. Dat God vrij is in de bedeling van Zijn genade, het is Zijn kroonrecht om een verschil te maken tussen hen, die vooralsnog goed noch kwaad gedaan hebben. Dat is het wat de apostel hieruit afleidt, Romeinen 9:12.
b. Dat in de worsteling tussen genade en bederf in de ziel, genade, de jongere, voorzeker ten laatste de bovenhand zal behouden.

III. Dat er, toen zij geboren waren, een groot verschil tussen hen was, wat diende als bevestiging van hetgeen voorzegd was, een teken was van de vervulling er van, en in het bijzonder diende om het type te verklaren.

1. Er was een groot verschil in hun lichaam, vers 25. Ezau was ruw en harig, alsof hij reeds een volwassen man was. Dit was een aanduiding van een zeer sterk lichaamsgestel, en gaf reden te verwachten dat hij een zeer gespierd, stoutmoedig, bedrijvig man zou worden. Maar Jakob was glad en tenger, zoals andere kinderen. Het verschil tussen de aanleg en bekwaamheden van de mensen, en bijgevolg van hun staat in de wereld, ontstaat in grote mate uit het verschil tussen hun lichaamsgestel. Sommigen zijn kennelijk door de natuur bestemd voor bedrijvige werkzaamheid en eer, anderen even duidelijk om hun leven in onbekendheid door te brengen. Dit voorbeeld van de Goddelijke vrijmacht in het rijk der voorzienigheid kan er wellicht toe bijdragen om ons te verzoenen met de leer van Gods vrijmacht in het rijk der genade. Het is Gods gewone wijze van doen om het zwakke dezer wereld te verkiezen en het sterke voorbij te gaan, 1 Corinthiërs 1:26, 27.

2. Er was blijkbaar strijd in hun geboorte. Ezau, de sterkere, kwam het eerst uit, maar Jacobs hand hield Ezau's verzenen, vers 26. Dit betekende:
a. Jacobs streven naar het geboorterecht en de zegen, reeds van het begin strekte hij er zich naar uit om het te grijpen, en zou, zo mogelijk, zijn broeder zijn voor gekomen.
b. Dat hij dit ten laatste ook verkregen heeft, na verloop van tijd zal hij de positie van zijn broeder ondermijnen en zijn doel bereiken. Hierop wordt gezinspeeld in Hosea 12:3, 4, en vandaar had hij zijn naam: "Jakob, verdringer" of "voetlichter."

3. Zij waren zeer verschillend van gemoedsgesteldheid en de wijze van leven, die zij zich kozen, vers 27. Weldra bleek hun verschillende neiging.
a. Ezau was een man voor deze wereld, een man, toegewijd aan zijn vermaak, want hij was een jager, en een man, die zich door verstand en tegenwoordigheid van geest wist te redden, zich, zoals men zegt overal door heen wist te slaan, want hij was verstandig op de jacht, zijn vermaak, zijn ontspanning, was zijn werk, hij bestudeerde er de kunst van, en bracht er al zijn

het veld, zoals Nimrod en Ismaël, geheel overgegeven aan vermaak, en nooit anders gelukkig dan in het najagen er van. Kortom, hij was wat wij zouden noemen een landedelman en een krijgsman.
b. Jakob was een man voor de andere wereld. Er zat geen staatsman in hem, hij gaf zich ook geen groot of voornaam aanzien, maar was een oprecht man, wonende in tenten een eerlijk man, die het altijd goed meende en eerlijk handelde, aan de ware genoegens van stilte en eenzaamheid de voorkeur gaf boven al de gewaande genoegens van luidruchtig vermaak. Hij woonde in tenten, als een herder. Hij was gehecht aan de veilige en stille bezigheid van schapen hoeden, waarvoor hij ook zijn kinderen heeft opgeleid, Hoofdstuk 46:34. Of als een studerende. Hij bezocht de tenten van Melchizédek, of Heber, zoals sommigen dit verstaan, om door hen in Goddelijke dingen onderwezen te worden. En deze was de zoon van Izaak, op wie het onvervreemdbare erfrecht van het verbond zou overgaan.

4. Hun deel in de genegenheid van hun ouders was ook zeer verschillend. Zij hadden slechts deze twee kinderen, en het schijnt dat de een de lieveling was van de vader, en de ander van de moeder, vers 28.
a. Izaak, hoewel zelf geen bedrijvig, beweeglijk man, (want als hij in het veld ging, was het tot overpeinzing en gebed, niet om te jagen) zag zijn zoon toch gaarne bedrijvig. Ezau wist hem te behagen en toonde veel eerbied voor hem, en onthaalde hem dikwijls op wildbraad, hetgeen hem de genegenheid van de goede grijsaard verwierf, en meer invloed op hem had dan men zou denken.
b. Rebekka was gedachtig aan de godsspraak, die de voorkeur had gegeven aan Jakob, en daarom had zij hem het meest lief. En indien het geoorloofd is aan ouders om de een of andere reden verschil te maken tussen hun kinderen, dan heeft Rebekka ongetwijfeld gelijk gehad, dat zij hem liefhad, die God liefhad.

Genesis 25:29 - 34
Wij hebben hier een overeenkomst tussen Jakob en Ezau over de eerstgeboorte, die aan Ezau naar de loop van de gewone voorzienigheid maar aan Jakob volgens de belofte toekwam. Het was een geestelijk voorrecht, dat de uitnemendheid van de waardigheid en de uitnemendheid van de kracht en macht omvatte, zowel als het dubbele deel. Het scheen een geboorterecht waaraan toen de zegen verbonden was en de erfenis van de belofte. Zie nu:

I. Jacobs Godvruchtige begeerte naar dat geboorterecht, dat hij echter door slinkse middelen zocht te verkrijgen, die niet overeenkwamen met zijn karakter als een oprecht man. Het was niet uit hoogmoed of eerzucht dat hij het geboorterecht begeerde, maar om de geestelijke zegeningen, waarmee hij in zijn tenten wel bekend was geworden, terwijl Ezau de geur er van in het veld had verloren. Daarvoor is hij te prijzen, namelijk dat hij ijverde naar de beste gaven, maar hij was er niet voor te verontschuldigen, dat hij van de nooddruft van zijn broeder gebruik maakte, om een zeer harde koop met hem te sluiten, vers 31. Verkoop mij op deze dag uw eerstgeboorte. Waarschijnlijk hadden zij tevoren reeds met elkaar over deze zaak gesproken, en in dat geval was het voor Ezau niet zo'n grote verrassing als het hier schijnt te zijn. Het kan ook wezen, dat Ezau zich soms met geringschatting over dat geboorterecht en hetgeen er toe behoorde heeft uitgelaten, hetgeen Jakob dan aanmoedigde om hem het voorstel te doen. Indien dit zo is, dan is Jakob enigszins te verontschuldigen voor hetgeen hij deed om zijn doel te bereiken. Argeloze mensen, die wandelen in eenvoudigheid en Godvruchtige oprechtheid zonder enige wereldwijsheid, worden dikwijls bevonden de wijste van allen te zijn voor hun ziel en voor de eeuwigheid. Diegenen zijn waarlijk wijs, die wijs zijn voor een andere wereld.

1. Dat hij de juiste tijd koos en de gelegenheid, die zich aanbood, niet liet glippen.
2. Dat hij nadat de koop gesloten was, er zich ook van verzekerde, hem liet bevestigen door Ezau's eed. Zweer mij op deze dag. Hij nam Ezau, toen hij er voor in de stemming was, en wilde hem niet de macht laten om de koop te herroepen of ongedaan te maken. In een zaak van die aard is het goed om zeker te gaan.

II. Ezau's onheilige minachting van het geboorterecht, en zijn dwaas verkopen er van. Hierom wordt hij de "onheilige Ezau" genoemd, Hebreeën 12:16, omdat hij "om een spijs het recht van zijn eerstgeboorte weggaf, " zo'n dure spijs als ooit gegeten werd sedert de verboden vrucht, en hij leefde om er berouw van te hebben, toen het te laat was. Nooit was er zo'n dwaze verkoping, als die door Ezau toen gedaan werd, en toch liet hij zich voorstaan op zijn verstand en beleid, en had de roep een zeer scherpzinnig man te zijn, en heeft hij zijn broeder Jakob wellicht dikwijls bespot als een zwak, onnozel man. Er zijn van die mensen, die naar ons (Engels) spreekwoord "penning - wijs en pond - dwaas" zijn, dat is: slim en bij de hand voor nietigheden of voor de dingen van deze wereld, maar onbegrijpelijk dom en achteloos voor grote aangelegenheden, voor de gewichtige belangen van hun ziel, verstandig op de jacht, en die anderen kunnen verschalken en in strikken lokken, maar zichzelf door de listige omleidingen van Satan laten bedriegen en gevangen zijn tot zijn wil. God verkiest dikwijls het dwaze van de wereld om er de wijzen door te beschamen.
De eenvoudige Jakob maakt de loze, scherpzinniger Ezau tot een dwaas. Zie hier enige voorbeelden van Ezau's dwaasheid. Hij had sterke lusten en begeerten, vers 29, 30. De arme Jakob had zich wat brood en een linzenkooksel bereid voor zijn middagmaal, vers 34, en zat tevreden neer om het te nuttigen, al was er geen wildbraad bij, toen Ezau van de jacht kwam, hongerig en moede, en misschien niets gevangen had. Nu behaagde Jakobs linzenkooksel hem meer dan zijn wild hem ooit behaagd had. Geef mij, zegt hij, van dat rode, dat rode daar. Die kleur kwam overeen met de zijne, vers 25, en tot zijn schande werd hij daarna altijd Edom Rood genoemd. Hij scheen zo moede en flauw te zijn, dat hij zichzelf niet kon bedienen, en daar er geen knecht bij de hand was, vraagt hij zijn broeder hem te helpen.
Zij, die geheel leven voor hun vermaak, "vermoeien zich tevergeefs," Habakuk 2:13. Zij zouden het nodigste werk kunnen verrichten en de grootste voordelen kunnen behalen met half zoveel moeite als zij zich geven en helft van de gevaren die zij lopen bij het najagen van hun dwaze genoegens. Zij, die kalm en rustig arbeiden, worden meer gestadig en op aangenamer wijze verzorgd dan zij, die rumoerig jagen, de spijs is niet altijd voor de wijzen, maar die op de Heere vertrouwen en het goede doen, zullen voorzeker gevoed worden, gevoed met dagelijks brood, niet zoals Ezau, die nu eens een feestmaal had, en dan weer flauw en hongerig was. Het voldoen aan de lust der zinnen is wat het verderf is voor duizenden kostelijke zielen.
Als Ezau flauw en hongerig was, zou hij voorzeker wel goedkoper een maal eten hebben kunnen krijgen dan voor de prijs van zijn geboorterecht, maar hij was onbegrijpelijk gesteld op de kleur van dat kooksel, en kon zich de voldoening niet ontzeggen om er een schotel van te hebben, wat het hem dan ook moge kosten. Er kan nooit iets beters van komen, als het hart van de mensen hun ogen navolgt, Job 31:7, en als zij hun buik dienen. Zie dan de wijn, of - gelijk Ezau - het linzenkooksel, niet aan als hij - of het - zich rood vertoont, als hij in de beker zijn kleur geeft - of in de schotel - en zeer aanlokkend is, Spreuken 23:31. Als wij ons gewennen aan zelfverloochening, dan breken wij de kracht van de meeste verzoekingen. Zijn redenering was zwak, vers 32. Zie, ik ga sterven, of: ik ben op het punt te sterven. Maar was er dan niets anders dan juist dit linzenkooksel om hem in het leven te houden?
Indien er nu, zoals Dr. Lightfoot vermoedt, honger in het land was, Hoofdstuk 26:1, dan

huishoudster, dat hij niet van ander geschikt voedsel voorzien zou kunnen worden, en aldus zijn geboorterecht had kunnen behouden, maar hij is onder de macht van zijn lusten, en niets kan hem voldoen dan dit rode kooksel, en om zijn begeerlijkheid te bemantelen, wendt hij voor stervende te zijn. Indien dit zo was, was het dan niet beter voor hem met ere te sterven dan in schande te leven, te sterven onder een zegen, dan te leven onder een vloek? Het geboorterecht was een type van geestelijke voorrechten, die van de kerk van de eerstgeborenen.

Ezau was nu op de proef gesteld hoe hij die zou waarderen, en hij toont zich slechts bewust van tegenwoordige smarten, als hij die slechts kan verlichten, dan geeft hij om geen geboorterecht. Naboth had betere beginselen, daar hij liever het leven wilde verliezen dan zijn wijngaard te verkopen, omdat zijn deel in het aardse Kanaän zijn deel betekende in het hemelse, 1 Koningen 21:3. Indien wij Ezau's geboorterecht beschouwen als slechts een tijdelijk, aards voordeel, dan was er in wat hij zei iets waars, namelijk dat onze wereldlijke bezittingen, zelfs die waar wij het meest van houden, ons in het stervensuur van generlei dienst zullen zijn, Psalm 49:7 - 9. Zij zullen de dood niet afweren, er de benauwdheid niet van verminderen, er de prikkel niet van wegnemen.

Maar toch, Ezau, die zich als Heere, als achtbaar man, voordeed, had van een edeler geest moeten zijn, dan zelfs een zodanige eer zo goedkoop te verkopen. Maar daar dit geboorterecht van geestelijke betekenis was, was zijn onderschatting er van de grootst - mogelijke goddeloosheid. Het is de ontzettendste dwaasheid om voor de schatten, de eer en de genoegens van deze wereld afstand te doen van ons deel in God en Christus, en de hemel, het is een even slechte koop als die van hem, die zijn geboorterecht voor een schotel linzen verkocht.

Berouw was verre van hem. vers 34. Hij at en dronk, streelde zijn gehemelte, bevredigde zijn lust, achtte zich gelukkig om het goede maal eten, dat hij gehad heeft, en toen stond hij zorgloos en onverschillig op en ging heen, zonder enig ernstig nadenken over de slechte koop, die hij gedaan had, of enig teken van berouw er van. Aldus heeft Ezau zijn geboorterecht veracht. Hij deed geen poging om de koop te herroepen, deed er geen beroep voor op zijn vader, noch stelde hij aan zijn broeder een schikking voor van de zaak, maar de koop door zijn nooddruft gesloten - gesteld al dat die nooddruft werkelijk bestond - werd door zijn goddeloosheid bevestigd "ex post facto - na de daad," en door zijn daarop volgende onverschilligheid en minachting heeft hij, als het ware, het recht en de geldigheid van de koop erkend, en hem door zijn rechtvaardiging van hetgeen hij gedaan had, onherroepelijk gemaakt. De mensen gaan ten verderve, niet zozeer door te doen wat verkeerd is, maar door het te doen en er geen berouw van te hebben, het te doen en er bij te blijven.

HOOFDSTUK 26

1 En er was honger in dat land, behalve de eersten honger, die in de dagen van Abraham geweest was; daarom toog Izak tot Abimelech, de koning der Filistijnen, naar Gerar. 2 En de HEERE verscheen hem en zeide: Trek niet af naar Egypte; woon in het land, dat Ik u aanzeggen zal; 3 Woon als vreemdeling in dat land, en Ik zal met u zijn, en zal u zegenen; want aan u en uw zaad zal Ik al deze landen geven, en Ik zal de eed bevestigen, dien Ik Abraham uw vader gezworen heb. 4 En Ik zal uw zaad vermenigvuldigen, als de sterren des hemels, en zal aan uw zaad al deze landen geven; en in uw zaad zullen gezegend worden alle volken der aarde, 5 Daarom dat Abraham Mijn stem gehoorzaam geweest is, en heeft onderhouden Mijn bevel, Mijn geboden, Mijn inzettingen en Mijn wetten. 6 Alzo woonde Izak te Gerar. 7 En als de mannen van die plaats hem vraagden van zijn huisvrouw, zeide hij: Zij is mijn zuster; want hij vreesde te zeggen, mijn huisvrouw; opdat mij misschien, zeide hij de mannen dezer plaats niet doden, om Rebekka; want zij was schoon van aangezicht. 8 En het geschiedde, als hij een langen tijd daar geweest was, dat Abimelech, de koning der Filistijnen, ten venster uitkeek, en hij zag, dat, ziet, Izak was jokkende met Rebekka zijn huisvrouw. 9 Toen riep Abimelech Izak, en zeide: Voorwaar, zie, zij is uw huisvrouw! hoe hebt gij dan gezegd: Zij is mijn zuster? En Izak zeide tot hem: Want ik zeide: Dat ik niet misschien om harentwil sterve. 10 En Abimelech zeide: Wat is dit, dat gij ons gedaan hebt? Lichtelijk had een van dit volk bij uw huisvrouw gelegen, zodat gij een schuld over ons zoudt gebracht hebben. 11 En Abimelech gebood het ganse volk, zeggende: Zo wie deze man of zijn huisvrouw aanroert, zal voorzeker gedood worden!

12 En Izak zaaide in datzelve land, en hij vond in datzelve jaar honderd maten; want de HEERE zegende hem. 13 En die man werd groot, ja, hij werd doorgaans groter, totdat hij zeer groot geworden was. 14 En hij had bezitting van schapen, en bezitting van runderen, en groot gezin; zodat hem de Filistijnen benijdden. 15 En al de putten, die de knechten van zijn vader, in de dagen van zijn vader Abraham, gegraven hadden, die stopten de Filistijnen, en vulden dezelve met aarde. 16 Ook zeide Abimelech tot Izak: Trek van ons; want gij zijt veel machtiger geworden, dan wij. 17 Toen toog Izak van daar, en hij legerde zich in het dal van Gerar, en woonde aldaar. 18 Als nu Izak wedergekeerd was, groef hij die waterputten op, die zij ten tijde van Abraham, zijn vader, gegraven, en die de Filistijnen na Abrahams dood toegestopt hadden; en hij noemde derzelver namen naar de namen, waarmede zijn vader die genoemd had. 19 De knechten van Izak dan groeven in dat dal, en zij vonden aldaar een put van levend water. 20 En de herders van Gerar twistten met Izaks herders, zeggende: Dit water hoort ons toe! Daarom noemde hij de naam van dien put Esek, omdat zij met hem gekeven hadden. 21 Toen groeven zij een anderen put, en daar twistten zij ook over; daarom noemde hij deszelfs naam Sitna. 22 En hij brak op van daar, en groef een anderen put, en zij twistten over dien niet; daarom noemde hij deszelfs naam Rehoboth, en zeide: Want nu heeft ons de HEERE ruimte gemaakt, en wij zijn gewassen in dit land.

23 Daarna toog hij van daar op naar Ber-seba. 24 En de HEERE verscheen hem in denzelven nacht, en zeide: Ik ben de God van Abraham, uw vader; vrees niet; want Ik ben met u; en Ik zal u zegenen, en uw zaad vermenigvuldigen, om Abrahams, Mijns knechts, wil. 25 Toen bouwde hij daar een altaar, en riep de Naam des HEEREN aan. En hij sloeg aldaar zijn tent op; en Izaks knechten groeven daar een put.

26 En Abimelech trok tot hem van Gerar, met Ahuzzat, zijn vriend, en Pichol, zijn krijgsoverste. 27 En Izak zeide tot hen: Waarom zijt gij tot mij gekomen, daar gij mij haat, en hebt mij van u weggezonden? 28 En zij zeiden: Wij hebben Merk elijk gezien, dat de HEERE met u is; daarom hebben wij gezegd: Laat toch een eed tussen ons zijn, tussen ons en tussen u, en laat ons een verbond met u maken: 29 Zo gij bij ons kwaad doet, gelijk als wij u niet aangeroerd hebben, en gelijk als wij bij u alleenlijk goed gedaan hebben, en hebben u in vrede laten trekken! Gij zijt nu de gezegende des HEEREN! 30 Toen maakte hij hun een maaltijd, en zij aten en dronken. 31 En zij stonden des morgens vroeg op, en zwoeren de een de ander; daarna liet Izak hen gaan, en zij togen van hem in vrede. 32 En het geschiedde ten zelfden dage, dat Izaks knechten kwamen, en boodschapten hem van de zaak des puts, dien zij gegraven hadden, en zij zeiden hem: Wij hebben water gevonden. 33 En hij noemde denzelven Seba; daarom is de naam dier stad Ber-seba, tot op dezen dag.

34 Als nu Ezau veertig jaren oud was, nam hij tot een vrouw Judith, de dochter van Beeri, de Hethiet, en Basmath, de dochter van Elon, de Hethiet. 35 En deze waren voor Izak en Rebekka een bitterheid des geestes

I. In dit hoofdstuk zien wij Izaak in tegenspoed vanwege een honger in het land, die
1. Hem verplicht van woonplaats te veranderen, vers 1. Maar:
2. God bezoekt hem met leiding en vertroosting, 2 - 5.
3. Dwaas verloochent hij zijn vrouw, en wordt er om bestraft door Abimelech, vs 6 - 11.

II. Izaak in voorspoed door de zegen Gods over hem, vers 12 - 14.
1. En, de Filistijnen zijn afgunstig van hem, vers 14 - 17.
2. Hij blijft naarstig in zijn zaken, vers 18 - 23.
3. God verscheen hem en bemoedigde hem, dankbaar erkent hij God, vers 24, 25.
4. Ten laatste zoeken de Filistijnen zijn gunst en sluiten een verbond met hem, vers 26 - 33.
5. Het onaangename huwelijk van zijn zoon Ezau was een bittere druppel in de beker van zijn voorspoed, vers 34, 35.

Genesis 26:1 - 5

I. Hier heeft God Izaak beproefd in de weg van de voorzienigheid. Izaak was opgevoed in gelovig vertrouwen op de Goddelijke schenking van het land Kanaän aan hem en zijn erfgenamen, maar nu is er honger in dat land, vers 1, en wat zal hij nu denken van de belofte, als het beloofde land geen brood voor hem heeft? Is zulk een schenking waard om aangenomen te worden, op zulke voorwaarden en na zo'n lange tijd? Ja, Izaak zal zich nog houden aan het verbond, en hoe minder waardij Kanaän in zichzelf schijnt te hebben, hoe meer hem geleerd wordt het te waarderen:
1. Als een teken van Gods eeuwige goedertierenheid over hem, en
2. Als een type van de hemelse, eeuwige gelukzaligheid. De innerlijke waarde van Gods beloften kan in het oog van de gelovige niet door tegenspoeden verminderd worden.

II. In deze beproeving heeft Hij hem bestuurd door Zijn woord. Izaak ziet zich door de schaarsheid van levensmiddelen in verlegenheid gebracht. Hij moet ergens heengaan om voorraad te krijgen, en hij schijnt voornemens te zijn om naar Egypte te gaan, waar zijn vader in gelijke omstandigheden ook heengegaan is, maar op weg daarheen doet hij Gerar aan, terwijl hij bij zichzelf overlegt waarheen hij zich wenden zal, totdat God hem genadig verscheen en hem tot zijn grote voldoening tot een beslissing bracht.

1. God gebood hem te blijven waar hij was en niet naar Egypte te trekken, vers 2, 3. Woon in dit land. Er was daar honger in de tijd van Jakob, en hem gebood God naar Egypte te trekken, Hoofdstuk 46:3, 4, een honger in Izaaks dagen en hem gebood God niet af te trekken, een honger in Abrahams tijd, en God liet hem vrij om er al of niet heen te gaan. Deze verscheidenheid in Gods wijze van handelen (in aanmerking genomen dat Egypte altijd een land van beproeving is geweest voor Gods volk) gronden sommigen op de verschillende karakters van deze drie aartsvaders. Abraham was een man van zeer grote gaven, die innige gemeenschap oefende met God, voor hem waren alle plaatsen en toestanden gelijk. Izaak was een zeer goed en Godvruchtig man, maar er niet voor berekend om grote verdrukking te lijden, en daarom wordt hem verboden af te trekken naar Egypte. Jakob was gewend aan en gehard tegen moeilijkheden, sterk en geduldig, daarom moet hij naar Egypte gaan, opdat "de beproeving van zijn geloof zou zijn tot lof en eer en heerlijkheid." Aldus laat God de beproevingen van Zijn volk in evenredigheid zijn met hun kracht.

2. Hij belooft met hem te zullen zijn en hem te zegenen, vers 3. Gelijk wij overal getroost en goedsmoeds heen kunnen gaan, als Gods zegen met ons gaat, zo kunnen wij overal gerust en tevreden blijven, indien die zegen met ons blijft.

3. Hij hernieuwt het verbond met hem, dat zo dikwijls met Abraham was gemaakt, herhaalt en bevestigt de beloften van het land Kanaän, een talrijke nakomelingschap, en de Messias, vers 3, 4. Zij, die moeten leven door geloof, hebben het nodig om de beloften waarop zij moeten leven, dikwijls te herzien en voor zichzelf te herhalen, inzonderheid als zij tot lijden of zelfverloochening worden geroepen.

4. Hij beveelt hem het goede voorbeeld aan van de gehoorzaamheid van zijn vader, als hetgeen de erfenis van het verbond in zijn geslacht heeft bewaard, vers 5. Abraham is Mijn stem gehoorzaam geweest. "Doe ook gij dit, en dan zal ook de belofte u verzekerd wezen." Abrahams gehoorzaamheid wordt hier herdacht tot zijn eer, want daardoor heeft hij van God en mensen een goed getuigenis gekregen. Een grote verscheidenheid van woorden wordt hier gebruikt om de Goddelijke wil uit te drukken, waaraan Abraham gehoorzaam is geweest: Mijn bevel, Mijn geboden, Mijn inzettingen en Mijn wetten, hetgeen te kennen kan geven dat Abrahams gehoorzaamheid algemeen was, overal in gezien werd, hij gehoorzaamde de oorspronkelijke wetten van de natuur, de geopenbaarde wetten der aanbidding Gods inzonderheid die van de besnijdenis, en al de buitengewone voorschriften, die God hem had gegeven, zoals dat van het verlaten van zijn geboorteland, en dat (hetwelk volgens sommigen hier vooral bedoeld wordt) van het Hem offeren van zijn zoon, en Izak had voorzeker alle reden om dat te gedenken. Alleen diegenen zullen het voordeel en de vertroosting genieten van Gods verbond met hun Godvruchtige ouders, die in de voetstappen hunner gehoorzaamheid wandelen.

Genesis 26:6 - 11
Izaak had nu ieder denkbeeld om naar Egypte te trekken opgegeven, en in gehoorzaamheid aan het Goddelijk gezicht slaat hij zijn tent op te Gerar, het land, waarin hij geboren was, vers 6 , maar daar komt hij in verzoeking, dezelfde verzoeking, waardoor zijn goede vader twee malen verrast en overwonnen werd, namelijk om zijn vrouw te verloochenen, voor te geven dat zij zijn zuster was.
Merk op:
1. Hoe hij zondigde, vers 7. Omdat zijn vrouw schoon was, verbeeldde hij zich dat de Filistijnen wel het een of ander middel zouden vinden om hem uit de weg te ruimen, zodat dan de een of ander haar zou kunnen huwen en daarom moet zij maar voor zijn zuster doorgaan. Het is onverklaarbaar hoe deze beide grote en Godvruchtige mannen zich schuldig konden maken aan zo'n vreemdsoortige veinzerij, waardoor zij hun eigen goede naam en de goede naam van hun vrouwen in de waagschaal stelden. Maar wij zien:
a. Dat zeer Godvruchtige mensen zich soms aan zeer grote fouten en dwaasheden hebben schuldig gemaakt. Dat zij dus, die staan, toezien dat zij niet vallen, en zij, die gevallen zijn, er niet aan wanhopen om weer opgericht te worden. Wij zien:
b. Dat er een neiging in ons is om zelfs de zwakheden en gebreken na te volgen van hen, voor wie wij grote achting hebben. Daarom is het nodig om onze voet te bewaren, opdat wij, terwijl wij er naar streven in de voetstappen der Godvruchtigen te treden, niet soms in hun misstappen treden.

2. Hoe hij betrapt en het bedrog ontdekt werd. Abimelech (niet dezelfde uit Abrahams dagen) Hoofdstuk 20, want er waren sedert meer dan honderd jaren verlopen, maar dit was de

meer gemeenzaam met Rebekka dan hij wist, dat hij met zijn zuster zijn zou, vers 8. Hij zag hem jokkende met haar of lachende, het is hetzelfde woord, waaraan zijn naam is ontleend hij "verblijdde zich met de huisvrouw zijner jeugd" Spreuken 5:18. Het betaamt hun, die in zulk een betrekking tot elkaar staan, om vrolijk met elkaar te zijn, als behagen scheppende in elkaar. Nergens is het aan een man meer geoorloofd om op onschuldige wijze vrolijk te zijn dan bij en met zijn eigen vrouw en kinderen.
Abimelech beschuldigde hem van het bedrog, vers 9, en toonde hem hoe kinderachtig zijn verontschuldiging was, en welke kwade gevolgen er uit hadden kunnen voortkomen, vers 10. En om hem nu te bewijzen hoe ongegrond en onrechtvaardig zijn verdenking van hen was, nam hij hem en zijn gezin onder zijn bijzondere bescherming, verbood op straffe des doods, dat aan hem of aan zijn vrouw enig leed zou gedaan worden, vers 11. Een valse tong is maar voor een ogenblik, waarheid is de dochter van de tijd, en mettertijd zal zij uitkomen. De een zonde is dikwijls de deur, door welke vele andere binnenkomen, daarom moet het begin der zonde vermeden worden. De zonden van de belijders beschamen hen voor wie nog buiten staan. God kan hen, die vertoornd zijn op Zijn volk, al schijnen zij daar wel enige reden voor te hebben, doen weten dat het gevaarlijk voor hen is om hun op enigerlei wijze leed te doen. Zie Psalm 105:14, 15.

Genesis 26:12 - 25
Hier hebben wij:

I. De tekenen van Gods welwillendheid jegens Izaak, Hij zegende hem en maakte hem voorspoedig, zodat alles wat hij deed gelukte.

1. Zijn koren vermeerderde zich op verwonderlijke wijze, vers 12. Hij had geen eigen land, maar huurde land van de Filistijnen en bezaaide het, en (dit zij opgemerkt ter bemoediging van arme pachters, die het land van anderen pachten en bebouwen, en vlijtig en eerlijk zijn) God zegende hem met een grote opbrengst. Hij oogstte hondervoud, en er schijnt nadruk gelegd te worden op de tijd, het was in dat jaar, toen er honger was in het land, terwijl anderen nauwelijks iets oogstten, had hij een rijke oogst. Zie Jesaja 65:13. "Mijn knechten zullen eten, doch gijlieden zult hongeren, " Psalm 37:19, "in de dagen van de honger zullen zij verzadigd worden."
2. Ook zijn vee vermeerderde, vers 14, en 3. Hij had een groot gezin van dienstknechten die hij gebruikte voor het werk, en die hij onderhield. "Waar het goed vermenigvuldigt daar vermenigvuldigen ook die het eten," Prediker 5:10.

II. De tekenen van de kwaadwilligheid der Filistijnen jegens hem, zij benijdden hem, vers 14. Dit is een voorbeeld:
1. Van de ijdelheid dezer wereld, hoe meer de mensen van de wereld hebben, hoe meer zij er om benijd worden, en blootgesteld aan afkeuring en leed. "Wie zal voor nijdigheid bestaan?" Spreuken 27:4. Zie Prediker 4:4.

2. Van de verdorvenheid der natuur, want het is voorwaar wel een slecht beginsel, dat de mensen doet treuren om het goed van anderen, alsof het noodwendig slecht moet gaan met mij, omdat het goed gaat met mijn naaste. Zij hadden reeds hun kwaadwilligheid getoond jegens zijn gezin, door de putten te stoppen, die zijn vader had gegraven, vers 15. Dit was uit nijdigheid gedaan, omdat zij zelf kudden hadden te drenken bij deze waterputten, wilden zij ze niet openlaten voor het gebruik door anderen, zó onzinnig en onredelijk is boosaardigheid. En het werd trouweloos gedaan, tegen het verbond van vriendschap, dat zij met Abraham

verdreven hem uit hun land, vers 16, 17. De koning van Gerar begon met een achterdochtig oog naar hem te zien. Izaaks huis was als een hof, zijn rijkdom en zijn dienstpersoneel stelden die van Abimelech in de schaduw, daarom moet hij verder weggaan, zij waren zijn nabuurschap moede, omdat zij zagen dat de Heere hem zegende, terwijl zij juist daarom zijn blijven onder hen hadden moeten begeren en verzoeken, opdat ook zij om zijnentwil gezegend zouden worden. Izaak staat niet op zijn recht wegens het pachtcontract, dat hij met hen gesloten had, en wegens zijn bezitten en verbeteren van het land, ook wil hij geen strijd met hen beginnen, of zijn recht door kracht van wapenen handhaven, hoewel hij zeer groot en machtig was geworden, maar vreedzaam vertrekt hij van de koninklijke stad en gaat naar een deel van het land, dat misschien minder vruchtbaar was. Wij behoren zelfverloochening te beoefenen zowel ten opzichte van ons recht als van onze gerieflijkheid, veeleer dan te twisten. Een wijs en goed man zal zich liever terugtrekken in eenzaamheid, zoals Izaak hier in een dal, dan op hoge en open plaatsen neer te zitten en het mikpunt te zijn van nijd en kwaadwilligheid.

III. Hoe hij toch gestadig met zijn werk voortging.

1. Hij bleef zich toeleggen op akkerbouw, en was naarstig in het zoeken naar waterputten om ze geschikt te maken voor zijn gebruik, vers 18 en verv. Hoewel hij zeer rijk was geworden was hij nog even zorgzaam als ooit tevoren voor de toestand van zijn kudden van schapen en runderen. Als mensen groot en machtig worden, dan moeten zij er zich wèl voor wachten om zich te groot en te voornaam te achten voor hun zaken en hun werk. Hoewel hij verdreven was van de gerieflijkheden, die hij tot nu toe gehad heeft, en zijn akkerbouw niet met hetzelfde gemak en voordeel kon beoefenen als tevoren, legde hij er zich toch op toe om met het land, waarheen hij gekomen was, zoveel mogelijk zijn voordeel te doen, hetgeen de plicht is van ieder verstandig man. Hij opende de waterputten, die zijn vader had gegraven en uit achting voor hem noemde hij ze bij de namen, die hij er aan gegeven had. In ons zoeken naar de waarheid, deze fontein van levend water, is het goed om gebruik te maken van de ontdekkingen van vroegere eeuwen, die door het bederf van latere tijden omfloersd zijn geworden. Vraag naar de oude weg, naar de waterputten, die onze vaderen hebben gegraven, en die door de tegenstanders der waarheid gestopt werden. "Vraag toch naar het vorige geslacht en bereid u tot de onderzoeking hunner vaderen. zullen die u niet leren?" Job 8:8, 10.
Zijn knechten groeven nieuwe putten, vers 19. Hoewel wij van het licht van vorige tijden gebruik moeten maken, volgt hier niet uit dat wij daar nu bij moeten blijven rusten, en geen vorderingen moeten maken. Wij moeten nog bouwen op hun fundament, "velen zullen het naspeuren en de wetenschap zal vermenigvuldigd worden," Daniël 12:4. Bij het graven van zijn putten ontmoette hij veel tegenstand, vers 20, 21. Zij, die de fonteinen der waarheid openen, moeten tegenspraak verwachten.

De eerste twee putten, die zij groeven, werden Esek en Sitna, Twist en Haat, genoemd. Zie hier:
Ten eerste. Wat de aard is van wereldse zaken, zij veroorzaken twist en haat.
Ten tweede. Wat dikwijls het lot is, zelfs van de rustigste vreedzaamste mensen in deze wereld, zij die het vermijden te twisten, kunnen het niet vermijden, dat er met hen getwist wordt. Psalm 120:7. In deze zin is Jeremia "een man van twist en krakeel" geweest, Jeremia 15:10, en ook Christus zelf, hoewel Hij de Vredevorst was.
Ten derde. Welk een zegen het is om overvloed van water te hebben, zonder dat men er om behoeft te twisten. Hoe meer algemeen deze zegen is, hoe meer dankbaar wij er voor moeten wezen.

Eindelijk vertrok hij naar een rustige plaats, steeds vasthoudende aan zijn vreedzaam beginsel, om liever te vluchten dan te vechten, niet willende verblijven onder hen, die de vrede haten. Psalm 120:6. Hij gaf aan rust de voorkeur boven de overwinning. Hij groef een andere put, en zij twistten over die niet vers 22. Zij, die de vrede najagen, zullen vroeg of laat vrede vinden, zij die er zich op toeleggen om rustig te zijn, zullen slechts zelden hun doel niet bereiken. Hoe verschilde Izaak van zijn broeder Ismaël, die, terecht of ten onrechte, wilde houden wat hij had tegenover de gehele wereld. HOOFDSTUK 16:12.
En van wie van deze zouden wij wensen de navolgers te zijn? Deze put noemden zij Rehoboth, Verruimingen, plaats genoeg. In de twee vorige putten kunnen wij zien wat de aarde is, "engheid en strijd." De mensen kunnen niet toenemen vanwege het gedrang met hun naburen, deze put toont ons wat de hemel is, Verruiming en vrede, plaats genoeg, want er zijn vele woningen.

2. Hij bleef standvastig in zijn Godsdienst en oefende gemeenschap met God. God is hem genadig verschenen, vers 24. Toen de Filistijnen hem uitwierpen, hem noodzaakten om van plaats tot plaats te gaan, en hem voortdurend kwelling en overlast aandeden, heeft God hem bezocht en hem nieuwe verzekeringen gegeven van Zijn gunst. Als de mensen vals en onvriendelijk voor ons zijn, dan is het onze troost, dat God getrouw en genadig is, en dat het Zijn tijd is om zich aldus te betonen, als wij het meest teleurgesteld zijn in onze verwachtingen van de mensen. Toen Izaak te Ber-seba kwam, vers 23, was hij waarschijnlijk ontroerd bij de gedachte aan zijn onbestendige toestand, daar men hem niet lang op een plaats liet blijven, en toen deze gedachten zich in hem vermenigvuldigden, en hij juist in die nacht vermoeid en onrustig te Ber-Seba was gekomen, bracht God hem Zijn vertroostingen tot verkwikking en verlustiging van zijn ziel. Waarschijnlijk was hij bevreesd dat de Filistijnen hem ook daar niet zouden laten blijven, Vrees niet, zegt God tot hem, want Ik ben met u en zal u zegenen. Diegenen kunnen wel getroost vertrekken, die zeker zijn van Gods tegenwoordigheid met hen, waar zij ook heengaan. Hij bleef niet in gebreke in zijn plicht jegens God, want aldaar bouwde hij een altaar en riep de naam des Heeren aan, vers 25. Wij moeten overal waar wij heengaan onze Godsdienst meenemen. Waarschijnlijk hebben Izaaks altaren en zijn Godsverering ergernis gegeven aan de Filistijnen, en hen geprikkeld om hem nog meer overlast aan te doen, maar toch bleef hij zijn plicht doen, aan wèlke kwaadwilligheid hij er ook om werd blootgesteld. De vertroostingen en bemoedigingen, die God ons geeft in Zijn woord, behoren ons op te wekken tot oefeningen der Godsvrucht, waardoor God geëerd wordt en onze gemeenschap met de hemel in stand wordt gehouden.

Genesis 26:26 - 33
Wij zien hier hoe de twisten tussen Izaak en de Filistijnen geëindigd zijn in verzoening en een gelukkige vrede.

1. Abimelech brengt een vriendelijk bezoek aan Izaak ten teken van zijn achting voor hem, vers 26. "Als iemands wegen de Heere behagen, doet Hij zelfs diens vijanden vrede met hem maken," Spreuken 16:7. De harten van de koningen zijn in Zijn handen, en als het Hem behaagt kan Hij ze ten gunste van Zijn volk neigen.

2. Met wijsheid en voorzichtigheid onderzoekt Izaak de oprechtheid van dit bezoek, vers 27. Bij het sluiten van vriendschapsbetrekkingen is de voorzichtigheid van de slang nodig, zowel als de oprechtheid van de duif. Het is ook niet in strijd met de wet der zachtmoedigheid en liefde om ons opmerken van de beledigingen en het kwaad die ons aangedaan zijn, te laten blijken, en op onze hoede te zijn voor hen, die ons onrechtvaardig behandeld hebben.

3. In zijn toespraak tot Izaak betuigt Abimelech zijn oprechtheid, en verzoekt hij dringend om zijn vriendschap, vers 28, 29. Sommigen opperen de mening, dat Abimelech op dit verbond met hem zo sterk aandrong, omdat hij vreesde dat Izaak, rijk en machtig geworden, zich op de een of andere tijd op hem zou wreken wegens het onrecht en het nadeel dat hem was aangedaan. Maar hij verklaart dat hij het veeleer deed uit een beginsel van liefde.
a. Hij stelt zijn gedrag jegens hem in het beste licht. Izaak klaagde dat zij hem haatten, en hem hadden weggezonden. Neen, zegt Abimelech, wij hebben u in vrede laten vertrekken. Zij verjoegen hem van het land, dat hij van hen in huur had, maar zij lieten hem toe zijn levende have en zijn goed mee te nemen. Het verzachten en verkleinen van toegebrachte schade en nadeel is noodzakelijk voor het bewaren van vriendschap, want het verzwaren er van maakt de breuk wijder. De onvriendelijkheid, die ons aangedaan is, had nog erger kunnen wezen.
b. Hij erkent de tekenen van Gods gunst jegens hem, en geeft dit als reden op van zijn begeerte om een verbond met hem te hebben. Wij hebben gezien dat de Heere met u is, en - gij zijt nu de gezegende des Heeren. Alsof hij gezegd had: "Laat u bewegen om het u aangedane onrecht voorbij te zien, want God heeft u de schade, die wij u veroorzaakt hebben, ruimschoots vergoed." Zij, die door God gezegend en begunstigd worden, hebben wèl reden om hun te vergeven, die hen haten, daar toch de ergste vijand, die zij hebben, hun geen wezenlijke schade kan toebrengen. Of: "Wij begeren uw vriendschap omdat God met u is." Het is goed om in verbond en gemeenschap te zijn met hen, die in verbond en gemeenschap zijn met God, 1 Johannes 1:3, Zacharia 8:23.
c. Hij verzekert hem dat de stap, die zij nu bij hem deden, het gevolg was van rijpe overweging. Wij hebben gezegd: Laat toch een eed tussen ons zijn, hoe sommigen van zijn gemelijke, afgunstige onderdanen er ook anders over mogen denken, hij en zijn voornaamste staatsdienaren, die hem vergezelden, hadden geen andere begeerte dan om oprechte, hartelijke vriendschap met hem te sluiten. Misschien had Abimelech door overlevering gehoord van de waarschuwing, die zijn voorganger van God had ontvangen, om Abraham geen leed te doen Hoofdstuk 20:7, en dat hij daardoor zo'n ontzag had voor Izaak, die evenzeer als Abraham de gunstgenoot des hemels bleek te zijn.

4. Izaak onthaalt hem en zijn gezelschap, en gaat een verbond van vriendschap met hen aan vers 30, 31. Zie hier hoe edelmoedig deze Godvruchtige was:
a. Door te geven, hij maakte hun een maaltijd en heette hen welkom.
b. Door te vergeven. Hij bleef niet staan bij het hem aangedane onrecht, maar ging gewillig een verbond van vriendschap met hen aan, en verbond zich hun nooit enig onrecht aan te doen of hun enigerlei schade te veroorzaken. De Godsdienst leert ons vriendelijk te zijn, als goede naburen met elkaar om te gaan en, zoveel als in ons is, "vrede te houden met alle mensen."

5. In Zijn voorzienigheid heeft God aan Izaak Zijn goedkeuring getoond van hetgeen hij gedaan had, want op dezelfde dag, dat hij dit verbond had gesloten met Abimelech, brachten zijn knechten hem de tijding, dat zij water gevonden hadden, vers 32, 33. Hij had niet aangedrongen op teruggave van de waterputten, die de Filistijnen hem onrechtvaardig hadden ontnomen, opdat de onderhandelingen over het verbond hierdoor niet zouden afgebroken worden, maar liet zich het onrecht stil welgevallen. Om hem daar nu voor te belonen, wordt hij terstond verrijkt door een nieuwe waterput, die hij, omdat dit zo goed overeenkwam met hetgeen op die dag geschied was bij zijn oude naam Ber-seba noemde, de waterput van de eed.

Genesis 26:34 - 35
Hier is:

1. Het dwaze huwelijk van Ezau, dwaas, naar sommigen denken, om twee vrouwen tegelijk te huwen, waarom hij misschien een hoereerder genoemd wordt, Hebreeën 12:16, of liever, omdat hij Kanaänietische vrouwen gehuwd heeft, die vreemdelingen waren voor de zegen van Abraham en onderworpen aan de vloek van Noach, waarom hij een onheilige genoemd wordt, want hierdoor gaf hij te kennen, dat hij noch de zegen begeerde, noch de vloek Gods vreesde.

2. De smart, die dit aan zijn ouders heeft veroorzaakt.
a. Het smartte hun, dat hij huwde zonder hen om raad of toestemming te vragen. Zie dan, in wiens voetstappen die kinderen treden, die door over zich zelf te beschikken en daarbij slechts met hun eigen zin en neiging te rade te gaan, hun ouders verachten of tegenspreken.
b. Het smartte hun, dat hij huwde onder degenen bij wie geen Godsdienst was, want Ezau wist wat zijns vaders zorg en wil was te zijnen opzichte, namelijk dat hij in geen geval een Kanaänietische zou huwen.
c. Het schijnt ook dat de vrouwen, die hij gehuwd had, onaangenaam waren in hun gedrag jegens Izaak en Rebekka. Die kinderen hebben weinig reden om Gods zegen te verwachten, die doen hetgeen een bitterheid des geestes is voor hun ouders.

HOOFDSTUK 27

1 En het geschiedde, als Izak oud geworden was, en zijn ogen donker geworden waren, en hij niet zien kon; toen riep hij Ezau, zijn grootsten zoon, en zeide tot hem: Mijn zoon! En hij zeide tot hem: Zie, hier ben ik! 2 En hij zeide: Zie nu, ik ben oud geworden, ik weet de dag mijns doods niet. 3 Nu dan, neem toch uw gereedschap, uw pijlkoker en uw boog, en ga uit in het veld, en jaag mij een wildbraad; 4 En maak mij smakelijke spijzen, zo als ik die gaarne heb, en breng ze mij, dat ik ete; opdat mijn ziel u zegene, eer ik sterve. 5 Rebekka nu hoorde toe, als Izak tot zijn zoon Ezau sprak; en Ezau ging in het veld, om een wildbraad te jagen, dat hij het inbracht. 6 Toen sprak Rebekka tot Jakob, haar zoon, zeggende: Zie, ik heb uw vader tot Ezau, uw broeder, horen spreken, zeggende: 7 Breng mij een wildbraad, en maak mij smakelijke spijzen toe, dat ik ete; en ik zal u zegenen voor het aangezicht des HEEREN, voor mijn dood. 8 Nu dan, mijn zoon! hoor mijn stem in hetgeen ik u gebiede. 9 Ga nu heen tot de kudde, en haal mij van daar twee goede geitenbokjes; en ik zal die voor uw vader maken tot smakelijke spijzen, gelijk als hij gaarne heeft. 10 En gij zult ze tot uw vader brengen, en hij zal eten, opdat hij u zegene voor zijn dood. 11 Toen zeide Jakob tot Rebekka, zijn moeder: Zie, mijn broeder Ezau is een harig man, en ik ben een glad man. 12 Misschien zal mij mijn vader betasten, en ik zal in zijn ogen zijn als een bedrieger; zo zoude ik een vloek over mij halen, en niet een zegen. 13 En zijn moeder zeide tot hem: Uw vloek zij op mij, mijn zoon! hoor alleen naar mijn stem, en ga, haal ze mij. 14 Toen ging hij, en hij haalde ze, en bracht ze zijn moeder; en zijn moeder maakte smakelijke spijzen, gelijk als zijn vader gaarne had. 15 Daarna nam Rebekka de kostelijke klederen van Ezau, haar grootsten zoon, die zij bij zich in huis had, en zij trok ze Jakob, haar kleinsten zoon, aan. 16 En de vellen van de geitenbokjes trok zij over zijn handen, en over de gladdigheid van zijn hals. 17 En zij gaf de smakelijke spijzen, en het brood, welke zij toegemaakt had, in de hand van Jakob, haar zoon. 18 En hij kwam tot zijn vader, en zeide: Mijn vader! En hij zeide: Zie, hier ben ik; wie zijt gij, mijn zoon? 19 En Jakob zeide tot zijn vader: Ik ben Ezau uw eerstgeborene; ik heb gedaan, gelijk als gij tot mij gesproken hadt; sta toch op, zit, en eet van mijn wildbraad, opdat uw ziel mij zegene. 20 Toen zeide Izak tot zijn zoon: Hoe is dit, dat gij het zo haast gevonden hebt, mijn zoon? En hij zeide: Omdat de HEERE uw God dat heeft doen ontmoeten voor mijn aangezicht. 21 En Izak zeide tot Jakob: Nader toch, dat ik u betaste, mijn zoon! of gij mijn zoon Ezau zelf zijt, of niet. 22 Toen kwam Jakob bij, tot zijn vader Izak, die hem betastte; en hij zeide: De stem is Jacobs stem, maar de handen zijn Ezau's handen. 23 Doch hij kende hem niet, omdat zijn handen harig waren, gelijk zijns broeders Ezau's handen; en hij zegende hem. 24 En hij zeide: Zijt gij mijn zoon Ezau zelf? En hij zeide: Ik ben het! 25 Toen zeide hij: Stel het nabij mij, dat ik van het wildbraad mijns zoons ete, opdat mijn ziel u zegene. En hij stelde het nabij hem, en hij at; hij bracht hem ook wijn, en hij dronk. 26 En zijn vader Izak zeide tot hem: Kom toch bij, en kus mij, mijn zoon! 27 En hij kwam bij, en hij kuste hem; toen rook hij de reuk zijner klederen, en zegende hem; en hij zeide: Zie, de reuk mijns zoons is als de reuk des velds, hetwelk de HEERE gezegend heeft. 28 Zo geve u dan God van de dauw des hemels, en de vettigheid der aarde, en menigte van tarwe en most. 29 Volken zullen u dienen, en natien zullen zich voor u nederbuigen; wees Heere over uw broederen, en de zonen uwer moeder zullen zich voor u nederbuigen! Vervloekt moet hij zijn, wie u vervloekt; en wie u zegent, zij gezegend!

30 En het geschiedde, als Izak voleindigd had Jakob te zegenen, zo geschiedde het, toen Jakob maar even van het aangezicht van zijn vader Izak uitgegaan was, dat Ezau, zijn broeder, van zijn jacht kwam. 31 Hij nu maakte smakelijke spijzen toe, en bracht die tot zijn vader; en hij zeide tot zijn vader: Mijn vader sta op en ete van het wildbraad zijns zoons, opdat uw ziel mij zegene. 32 En Izak, zijn vader, zeide tot hem: Wie zijt gij? En hij zeide: Ik ben uw zoon, uw eerstgeborene, Ezau. 33 Toen verschrikte Izak met zeer grote verschrikking, gans zeer, en zeide: Wie is hij dan, die het wildbraad gejaagd en tot mij gebracht heeft? en ik heb van alles gegeten, eer gij kwaamt, en heb hem gezegend; ook zal hij gezegend wezen. 34 Als Ezau de woorden zijns vaders hoorde, zo schreeuwde hij met een groten en bitteren schreeuw, gans zeer; en hij zeide tot zijn vader: Zegen mij, ook mij, mijn vader! 35 En hij zeide: Uw broeder is gekomen met bedrog, en heeft uw zegen weggenomen. 36 Toen zeide hij: Is het niet omdat men zijn naam noemt Jakob, dat hij mij nu twee reizen heeft bedrogen? mijn eerstgeboorte heeft hij genomen, en zie, nu heeft hij mijn zegen genomen! Voorts zeide hij: Hebt gij dan geen zegen voor mij uitbehouden? 37 Toen antwoordde Izak, en zeide tot Ezau: Zie, ik heb hem tot een Heere over u gezet, en al zijn broeders heb ik hem tot knechten gegeven; en ik heb hem met koorn en most ondersteund; wat zal ik u dan nu doen, mijn zoon? 38 En Ezau zeide tot zijn vader:

Hebt gij maar dezen enen zegen, mijn vader? Zegen mij, ook mij, mijn vader! En Ezau hief zijn stem op, en weende.
39 Toen antwoordde zijn vader Izak en zeide tot hem: Zie, de vettigheden der aarde zullen uw woningen zijn, en van de dauw des hemels van boven af zult gij gezegend zijn. 40 En op uw zwaard zult gij leven, en zult uw broeder dienen; doch het zal geschieden, als gij heersen zult, dan zult gij zijn juk van uw hals afrukken. 41 En Ezau haatte Jakob om dien zegen, waarmede zijn vader hem gezegend had; en Ezau zeide in zijn hart: De dagen van de rouw mijns vaders naderen, en ik zal mijn broeder Jakob doden.
42 Toen aan Rebekka deze woorden van Ezau, haar grootsten zoon, geboodschapt werden, zo zond zij heen, en ontbood Jakob, haar kleinsten zoon, en zeide tot hem: Zie, uw broeder Ezau troost zich over u, dat hij u doden zal. 43 Nu dan, mijn zoon! hoor naar mijn stem, en maak u op, vlied gij naar Haran, tot Laban, mijn broeder. 44 En blijf bij hem enige dagen, totdat de hittige gramschap uws broeders kere; 45 Totdat de toorn uws broeders van u afkere, en hij vergeten hebbe, hetgeen gij hem gedaan hebt; dan zal ik zenden, en u van daar nemen; waarom zoude ik ook van u beiden beroofd worden op een dag?
46 En Rebekka zeide tot Izak: Ik heb verdriet aan mijn leven vanwege de dochteren Heths! Indien Jakob een vrouw neemt van de dochteren Heths, gelijk deze zijn, van de dochteren dezes lands, waartoe zal mij het leven zijn?

In dit hoofdstuk keren wij terug tot de typische worsteling tussen Ezau en Jakob. Esau had goddeloos het geboorterecht verkocht aan Jakob, maar Ezau hoopt dat hij er niet armer en Jakob er niet rijker door wezen zou, terwijl hij de genegenheid van zijn vader blijft behouden, en daardoor toch zeker is van de zegen. Daarom vinden wij hier, dat hij rechtvaardig gestraft werd voor zijn minachten van het geboorterecht - waarvan hij zich dwaas ontdaan heeft - met het verlies van de zegen, die Jakob hem bedrieglijk ontrooft. Aldus wordt die geschiedenis verklaard, Hebreeën 12:16, 17. Omdat hij zijn geboorterecht had verkocht, werd hij, toen hij toch de zegening wilde beërven, verworpen. Want zij, die de waarde en de belijdenis van de Godsdienst gering achten en voor een kleinigheid wegwerpen, verbeuren er de kracht en de voorrechten van. Wij hebben hier:

I. Izaaks voornemen om de zegen op Ezau te doen overgaan vers 1 - 4.
II. Rebekka's complot om die zegen aan Jakob te verzekeren, vers 6 - 17.
III. Hoe Jakob dit complot tot uitvoering brengt en de zegen verkrijgt, vers 18 - 29.
IV. Ezau's toorn hierover, en:
    1. Zijn sterk aandringen bij zijn vader om ook een zegen te verkrijgen, vers 30 - 40.
    2. Zijn hevige vijandschap jegens zijn broeder, omdat deze hem van de eerste zegen beroofd had, vers 41 - 46.

Genesis 27:1 - 5
Hier is:
1. Izaaks voornemen om zijn testament te maken, en Ezau tot zijn erfgenaam te verklaren. De belofte van de Messias en het land Kanaän was een groot pand, het eerst toevertrouwd aan Abraham. Die belofte omvatte geestelijke en eeuwige zegeningen, en Abraham heeft haar door Goddelijke aanwijzing overgedragen op Izaak. Nu Izaak oud geworden is, en de Godsspraak omtrent zijn twee zonen, namelijk dat de oudste de jongste zou dienen, òf niet kende òf niet begreep, òf er niet behoorlijk over nagedacht had, besluit hij al de eer en macht, die in de belofte vervat waren, aan Ezau, zijn oudste zoon, te vermaken. Hierin heeft hij zich meer door natuurlijke genegenheid en de gewone wijze van doen voor zulke zaken laten leiden dan hem betaamde, indien hij wist (wat wel waarschijnlijk is) welke aanduidingen van Zijn wil God in deze zaak had gegeven. Wij zijn maar al te geneigd om bij het treffen van onze maatregelen meer te rade te gaan met ons verstand dan met de Goddelijke openbaring,

machtigen en de edelen de belofte moeten beërven, maar God ziet niet zo als de mens ziet, 1 Samuel 16:6, 7.

2. De bevelen, die hij aan Ezau gaf als gevolg van dit voornemen, vers 1. Want Ezau was nog niet verwijderd, hoewel hij gehuwd was en ofschoon hij zijn ouders zeer bedroefd had door zijn huwelijk, hadden zij hem echter niet uitgedreven, naar het schijnt waren zij tamelijk wel met hem verzoend. Ouders, die met recht ontevreden zijn op hun kinderen, moeten toch niet onverzoenlijk zijn.

3. Hij zegt hem door welke overwegingen hij er toe geleid wordt, om dit nu te doen, vers 2. "Ik ben oud geworden, en moet dus weldra sterven, maar ik weet de dag mijns doods niet noch wanneer ik moet sterven daarom wil ik nu doen wat toch eens gedaan moet worden." Oude lieden behoren door de toenemende zwakheden en gebreken van de ouderdom aangespoord te worden, om spoedig en met al het weinigje macht, dat zij nog hebben, te doen wat hun hand vindt om te doen, zie Jozua 13:1. De overweging van het onzekere van de tijd van ons heengaan uit de wereld (waaromtrent God ons wijselijk in het duister heeft gelaten), moet ons opwekken om het werk van de dag op die zelfde dag te doen. Het hart en het huis behoren beide bereid te zijn, omdat "in het uur, waarin wij het niet verwachten, de Zoon des mensen komen zal." Daar wij "de dag van onze dood niet weten," is het ons belang en onze plicht aan de zaken des levens, het werk des levens te denken, om het te behartigen. Hij beveelt hem alles in gereedheid te brengen voor de plechtigheid van de uitvoering van zijn testament, waarin hij voornemens was hem tot zijn erfgenaam te verklaren, vers 3, 4.
Ezau moet op jacht gaan, en een wildbraad thuisbrengen waarvan zijn vader zal eten, en hem daarna zal zegenen. Hiermede bedoelde hij, niet zozeer de opwekking van zijn geest, ten einde hem op levendige, krachtige wijze zijn zegen te kunnen geven, zoals dit meestal opgevat wordt, maar veeleer om wederom een bewijs te ontvangen van de genegenheid van zijn zoon voor hem, voordat hij hem die gunst schonk. Misschien had Ezau sedert zijn huwelijk zijn wild aan zijn vrouwen gebracht en slechts zelden aan zijn vader, zoals hij vroeger gedaan had, Hoofdstuk 25:28, en daarom wilde Izaak, dat hij hem dit bewijs van kinderlijke liefde en eerbied zou tonen, eer hij hem zegende. Het is betamelijk, dat indien wat minder is gezegend wordt door wat meerder is, wat meerder is geëerd en gediend wordt door wat minder is. Let er op, dat hij zegt: opdat mijn ziel u zegene eer ik sterf. Het gebed is het werk der ziel, en niet slechts van de lippen, gelijk de ziel gebruikt wordt om God te loven, Psalm 103:1, zo moet zij ook gebruikt worden om onszelf en anderen te zegenen, de zegen zal niet tot het hart gaan indien hij niet uit het hart komt.
Het levenswerk moet gedaan worden eer wij sterven, want daarna kan het niet gedaan worden, Prediker 9:10, en het is zeer wenselijk dat wij, als wij komen te sterven, niets anders te doen hebben dan te sterven. Izaak heeft nog meer dan veertig jaar daarna geleefd, laat dus niemand denken, dat hij spoediger zal sterven, omdat hij zijn testament maakt en zich bereidt om te sterven.

Genesis 27:6 - 17
Rebekka beraamt hier een middel om voor Jakob de zegen te verkrijgen, die voor Ezau bestemd was.

I. De bedoeling was goed, want zij werd voor haar oogmerk geleid door de Godsspraak, waardoor zij zich had laten besturen en beheersen in haar genegenheid. God had gezegd, dat de meerdere - de oudste - de mindere - de jongste - zal dienen, en daarom besluit Rebekka, dat het ook zo zijn zal, en zij kan het niet verdragen om te zien, dat haar echtgenoot nu in strijd

II. De middelen waren slecht en in geen enkel opzicht te rechtvaardigen. Indien het al geen onrecht was tegenover Ezau om hem van de zegen te beroven (hij had die verbeurd door zijn geboorterecht te verkopen) dan was het toch een onrecht tegenover Izaak, om gebruik te maken van zijn zwakheid, om hem te bedriegen. Het was ook een onrecht jegens Jakob zelf, die zij leerde te bedriegen door hem een leugen in de mond te leggen, of tenminste in zijn rechterhand. Het zal hem ook blootstellen aan eindeloze twijfels omtrent de zegen, indien hij hem op bedrieglijke wijze verkreeg, namelijk of hij hem en de zijnen van enigerlei nut zou zijn, inzonderheid indien zijn vader hem zou herroepen na de ontdekking van het bedrog, hem nietig zou verklaren wegens een "error personce - een vergissing in de persoon."
Hijzelf was zich ook bewust van het gevaar, vers 12, dat hij, zo hem de zegen ontging, hetgeen zeer waarschijnlijk was, de vloek van zijn vader over zich zou brengen, hetgeen hij meer vreesde dan wat het ook zij, en daarbij stelde hij zich ook bloot aan de vloek Gods, die uitgesproken is over hem, "die een blinde op de weg doet dolen," Deuteronomium 27:18. Indien Rebekka, toen zij Izaak de zegen hoorde beloven aan Ezau na zijn terugkomst van de jacht, tot Izaak was gegaan, om hem met ootmoed en ernst te herinneren aan hetgeen God gezegd had betreffende hun zonen, en indien zij hem voorts getoond had, hoe Ezau de zegen had verbeurd door zijn geboorterecht te verkopen en door vreemde vrouwen te huwen, dan zou zij waarschijnlijk Izaak overtuigd hebben om welbewust de zegen aan Jakob te geven, en dan zou het dus niet nodig zijn geweest dit door bedrog van hem te verkrijgen.
Dit zou eervol en prijzenswaardig geweest zijn, en als een schone daad in de geschiedenis vermeld zijn, maar God heeft haar aan haarzelf overgelaten om die kronkelweg te volgen, opdat Hem de eer en heerlijkheid zou toegebracht worden, die goed uit kwaad heeft doen voortkomen, alsook, om door de zonden en dwaasheden van de mensen Zijn doeleinden tot stand te brengen, en opdat wij de voldoening zouden hebben om te weten, dat, hoewel er zoveel boosheid en bedrog in de wereld is, God het alles bestuurt en regeert naar Zijn wil en tot Zijn eigen heerlijkheid. Zie Job 12:16. "Bij Hem is kracht en wijsheid, Zijner is de dwalende en die doet dwalen."
Izaak had het zintuig van het gezicht verloren, dat hier anders niet bedrogen had kunnen worden, daar Gods voorzienigheid op zo bewonderenswaardige wijze het verschil van gelaatstrekken heeft geregeld, dat geen twee aangezichten volkomen aan elkaar gelijk zijn, er zou bijna geen omgang tussen de mensen kunnen bestaan, indien deze verscheidenheid gemist werd. Daarom besluit zij nu maar om 1. Het zintuig van zijn smaak te bedriegen, door enige goede stukken van geitenvlees zo te bereiden en te kruiden, dat hij het voor wildbraad hield, hetgeen niet moeilijk was.
Zie hier de dwaasheid van hen, die kieskeurig zijn op hun spijzen en er een eer in stellen om daaraan toe te geven. Het is gemakkelijk hen te bedriegen met hetgeen zij voorgeven te verachten, er een afkeer van te hebben, zo weinig verschilt het misschien van hetgeen waaraan zij zo beslist de voorkeur geven. Salomo zegt ons, dat smakelijke spijzen "een leugenachtig brood zijn," Spreuken 23:3, want het is mogelijk dat wij er op meer dan één wijze door bedrogen worden.

2. Ook zijn zintuig van het gevoel en de reuk. Zij deed Jakob Ezau's kleren aan, zijn beste kleren, die, naar men kon veronderstellen, Ezau aangedaan zou hebben als teken van blijdschap en van eerbied voor zijn vader, als hij de zegen ging ontvangen. Aan de stof, waaruit zij vervaardigd waren, hun vorm en geur kende Izaak ze als Ezau's kleren. Als wij een zegen willen verkrijgen van onze hemelse Vader, dan moeten wij er om tot Hem gaan in het gewaad van onze oudste Broeder, bekleed met de gerechtigheid van Hem, die de eerstgeborene is onder vele broederen. Opdat nu de gladheid en zachtheid van Jacobs handen

gelaat, met de vellen van de geitenbokjes, die zo even geslacht waren, vers 16. Ezau moet wel zeer ruig zijn geweest, als niets minder dan dit nodig was om Jakob op hem te doen gelijken. Zij, die zich schijnen te beroemen op een ruwe woeste levenswijze, vertonen zich dus als dieren, en maken zich door deze vermomming te schande.

3. Eindelijk. Het was wel een zeer roekeloos woord, dat Rebekka sprak, toen Jakob bezwaar maakte wegens het gevaar van een vloek over zich te brengen. Uw vloek zij op mij, mijn zoon hoor alleen naar mijn stem, vers 13. Christus, die machtig is te verlossen, omdat Hij machtig is te dragen, heeft in waarheid gezegd: Uw vloek zij op Mij, alleen hoor naar Mijn stem, Hij heeft de last gedragen van de vloek, de vloek der wet, voor allen die het juk van het Evangeliegebod op zich nemen. Maar voor ieder schepsel, wie het ook zij, is het al te stoutmoedig om te zeggen: Uw vloek zij op mij, tenzij het een vloek zonder oorzaak is, en die dus niet komen zal, Spreuken 26:2.

Genesis 27:18 - 29
Merk hier op:

I. De bedrevenheid, waarmee Jakob dit bedrog ten uitvoer bracht. Wie zou gedacht hebben, dat deze eenvoudige man in zo'n zaak zijn rol zo goed zou kunnen spelen? Daar zijn moeder hem op die weg geplaatst had en hem er op aanmoedigde, heeft hij zich met grote bekwaamheid toegelegd op een wijze van handelen, die hij nooit tevoren beoefend had, maar waarvan hij altijd een afschuw gehad heeft. De kunst van liegen wordt spoedig geleerd. De psalmist spreekt van hen, die liegen vanaf dat zij geboren zijn, Psalm 58:4, Jeremia 9:5. Ik vraag mij af hoe de oprechte Jakob zo gemakkelijk zijn tong tot zijn dienst had, om te zeggen: Ik ben Ezau, uw eerstgeborene, en ik kan ook niet inzien hoe de poging van sommigen om zijn karakter te redden door de dubbelzinnigheid: "ik ben tot uw eerstgeborene gemaakt," namelijk door aankoop, hem van enigerlei dienst is, want toen zijn vader hem vroeg, vers 24, Zijt gij mijn zoon Ezau zelf? zei hij: ik ben het. Hoe kon hij zeggen: Ik heb gedaan gelijk als gij tot mij gesproken hebt, dat is: gelijk gij mij bevolen hebt te doen, als hij toch geen bevel van zijn vader had ontvangen, maar slechts gedaan had wat zijn moeder hem bevolen heeft te doen? Hoe kon hij zeggen: eet van mijn wilddraad, als hij wist dat het niet van het veld, maar van de schaapskooi kwam?
Maar bovenal vraag ik mij af hoe hij de driestheid kon hebben om het aan God toe te schrijven, en van Zijn naam gebruik te maken voor het bedrog, vers 20. De Heere uw God heeft het mij doen ontmoeten voor mijn aangezicht. Is dit Jakob? Is dit waarlijk Israël zonder bedrog? Het is voorzeker geschreven, niet tot onze navolging, maar tot onze waarschuwing. "Wie meent te staan zie toe, dat hij niet valle." Godvruchtige mensen zijn soms tekort gekomen in de beoefening van de genade, waarin zij het meest hebben uitgeblonken.

II. Het succes van deze handeling, na enige moeilijkheid bereikt Jakob zijn doel, hij verkrijgt de zegen.

1. In het eerst was Izaak onvoldaan en zou het bedrog ontdekt hebben, indien hij zijn eigen oren kon vertrouwen, want de stem was Jakobs stem, vers 22. In Zijn voorzienigheid heeft God een verwonderlijke verscheidenheid beschikt in de stemmen, zowel als in het gelaat van de mensen, hetgeen ook zeer nuttig is om te voorkomen, dat wij bedrogen worden, en de stem kan niet gemakkelijk veranderd of nagebootst worden. Hierop kan gezinspeeld worden om de aard van een geveinsde aan te duiden, zijn stem is Jakobs stem, maar zijn handen zijn Ezau's handen, hij spreekt de taal van een heilige, maar doet de werken van een zondaar, maar,

2. Eindelijk wordt hij door de macht van het bedrog overwonnen, omdat zijn handen harig waren, vers 23, niet bedenkende hoe gemakkelijk dit was na te bootsen. En nu zet Jakob zijn werk voort met behendigheid, zet zijn vader zijn wildbraad voor, bedient hem aan tafel totdat het maal is afgelopen en de zegen aan het einde van dit plechtige feestmaal zal worden uitgesproken. Hetgeen enigermate bij de misdaad van Rebekka en Jakob een verzachtende omstandigheid is, bestaat hierin, dat het bedrog niet zozeer bedoeld was om de vervulling van de Godsspraak te verhaasten, als wel om het verijdelen er van te voorkomen.
De zegen zou op het verkeerde hoofd worden uitgesproken, en zij dachten dat het voor hen hoog tijd was om dit te beletten. Laat ons nu zien hoe Izaak de zegen gaf. Hij kuste hem, vers 26, als teken van bijzondere genegenheid voor hem. Zij, die door God gezegend worden, worden door Hem gekust met de kussen van Zijn mond, en in liefde en trouw "kussen zij de Zoon," Psalm 2:12. Hij prees hem, vers 27. Hij rook de reuk van zijn kleren, en zei: zie, de reuk mijns zoons is als de reuk des velds, hetwelk de Heere gezegend heeft, dat is: als de geurigste bloemen en specerijen.
Het scheen dat God hem had gezegend, en daarom wil hij hem zegenen, vergelijk vers 28. Hij bad voor hem, en daarin profeteerde hij van hem. Het is de plicht van ouders om voor hun kinderen te bidden, en hen te zegenen in naam des Heeren. En aldus, evenals door hun doop, te doen wat zij kunnen om het erfdeel van het verbond in hun geslacht te bewaren. Maar dit was een buitengewone zegen, en Gods voorzienigheid heeft het aldus geleid en beschikt, dat Izaak hem onwetend en bij vergissing aan Jakob schonk, opdat het zou blijken dat hij hem aan God en niet aan Izaak te danken had.

Jakob wordt hier gezegend met drie dingen.
a. Met overvloed, vers 28, hemel en aarde samenwerkende om hem te verrijken.
b. Met macht, vers 29, heerschappij inzonderheid over zijn broederen, namelijk Ezau en zijn nakomelingen.
c. Gunst van God en grote invloed in de hemel. Vervloekt moet hij zijn, die u vervloekt. God zij een vriend voor al uw vrienden, en een vijand voor al uw vijanden. Er ligt in deze zegen voorzeker meer opgesloten dan op het eerste gezicht blijkt. Het is het erfdeel in de belofte van de Messias en de kerk. Dat was in het dialect van de patriarchen de zegen, er is ongetwijfeld iets geestelijks in opgesloten. Ten eerste. Dat uit hem de Messias zou voortkomen, die een vrijmachtige heerschappij zou hebben op aarde. Het was die Spruit uit zijn geslacht, die de volken zullen dienen, en voor wie de natiën zich zullen neerbuigen. Zie Numeri 24:19. "Daar zal een uit Jakob heersen. Er zal een ster voortgaan uit Jakob, en daar zal een scepter uit Israël opkomen," vers 17. Jacobs heerschappij over Ezau was daar slechts het type van, Hoofdstuk 49:10. Ten tweede. Dat uit hem de kerk zal voortkomen, die zeer bijzonder door de Heere gezegend zal worden. Het was een deel van de zegen van Abraham toen hij voor het eerst geroepen werd om de vader der gelovigen te zijn, Hoofdstuk 12:3. "Ik zal zegenen die u zegenen," toen Izaak later de zegen aan Jakob bevestigde, heeft hij hem daarom de zegen van Abraham genoemd, Hoofdstuk 28:4. Het is de beste en begerenswaardigste zegen om in betrekking te staan tot Christus en Zijn kerk, deel te hebben aan Christus' macht en de gunsten der kerk.

Genesis 27:30 - 40
Hier wordt:

I. De bondszegen ontzegd aan Ezau. Hij die het geboorterecht zo weinig geteld heeft, zou nu de zegening hebben willen beërven, maar werd verworpen, "want hij vond geen plaats des

Merk op
1. Hoe zorgvuldig hij haar zocht. Hij bereidde de smakelijke spijze, zoals zijn vader het hem bevolen had, en toen verzocht hij om de zegen, die zijn vader hem aangemoedigd had te verwachten, vers 31. Toen hij vernam, dat Jakob die met bedrog van hem had weggenomen, schreeuwde hij met een grote en bittere schreeuw gans zeer, vers 34. Niemand had de teleurstelling meer ter harte kunnen nemen dan hij, hij deed de tent van zijn vader weergalmen van zijn smart, en wederom, vers 38 hij hief zijn stem op en weende. De dag komt wanneer zij, die de zegeningen van het verbond zo weinig tellen en hun recht er op verkopen voor een niets, er tevergeefs om zullen bidden en smeken. Zij, die thans niet eens willen vragen en zoeken, zullen weldra kloppen, en "Heere, Heere" roepen. Minachters van Christus zullen dan Zijn nederige smekelingen zijn.

2. Hoe hij werd verworpen. Toen Izaak zich bewust werd van het bedrog, dat op hem gepleegd was, verschrikte hij met zeer grote verschrikking gans zeer, vers 38. Zij, die de keus volgen van hun eigen genegenheden, in plaats van de voorschriften van de Goddelijke wil, brengen zich in dusdanige verlegenheid. Doch weldra herstelt hij zich en bekrachtigt de zegen, die hij aan Jakob had gegeven. Ik heb hem gezegend, ook zal hij gezegend wezen. Hij zou om zeer billijk - schijnende redenen hem hebben kunnen herroepen, maar hij begon zich nu eindelijk bewust te worden gedwaald te hebben, toen hij hem voor Ezau bestemde. Hetzij dat hij zich nu de Godsspraak herinnerde of liever, meer dan gewoonlijk vervuld was met de Heilige Geest toen hij de zegen gaf aan Jakob, bemerkte hij dat God er, als het ware, Amen op gezegd heeft.
Nu wordt:
a. Jakob hierdoor bevestigd in zijn bezit van de zegen en volkomen overtuigd van de geldigheid er van, hoewel hij hem door bedrog had verkregen, daarom had hij nu ook reden te hopen, dat God hem zijn wangedrag genadig heeft vergeven.
b. Izaak berustte hierdoor in de wil van God hoewel die tegen zijn verwachting en genegenheid inging, Hij had Ezau gaarne de zegen gegeven, maar toen hij bemerkte dat God het anders wilde, onderwierp hij zich, en dit deed hij "door het geloof," Hebreeën 11:20, zoals Abraham vóór hem toen hij voor Ismaël bad. Mag God met het Zijne niet doen wat Hij wil?
c. Ezau werd hierdoor afgesneden van de verwachting van die bijzondere zegen, die hij gedacht had zich voor te behouden, toen hij zijn geboorterecht verkocht.

Door dit voorbeeld nu wordt ons geleerd:
A. Dat het niet is "desgenen die wil, noch desgenen die loopt, maar des ontfermenden Gods," Romeinen 9:16. De apostel schijnt te zinspelen op deze geschiedenis. Ezau had een goede wil naar de zegen, en liep er om, maar God, die genade betoonde, bestemde hem voor Jakob, "opdat het voornemen Gods, dat naar de verkiezing is, vast bleve." Romeinen.9:11. Evenals Ezau hebben de Joden "de wet der rechtvaardigheid gezocht," Romeinen 9:31, maar hebben de zegen der rechtvaardigheid gemist, "omdat zij die zochten uit de werken der wet," Romeinen 9:32, terwijl de heidenen, evenals Jakob hem zochten door het geloof in de Godsspraak en hem door geweld verkregen, met het geweld, dat het koninkrijk Gods wordt aangedaan. Zie Mattheüs 11:12.
B. Dat zij, die hun geestelijk geboorterecht onderschatten en het verkopen voor een spijze, de geestelijke zegeningen verbeuren, en het rechtvaardig is in God om hun de gunsten te ontzeggen waarvoor zij zo onverschillig zijn geweest. Zij, die voor de eer, de rijkdom of de genoegens van deze wereld, afstand willen doen van hun wijsheid en genade, van hun geloof en van hun goed geweten, hebben, wèlke begeerte zij nu ook voorwenden naar de zegen, er zich reeds onwaardig voor geoordeeld, en zó zal dan ook hun oordeel wezen.

C. Dat zij, die hun handen opheffen in toorn, ze tevergeefs opheffen. Inplaats van berouw te hebben over zijn eigen dwaasheid, deed Ezau zijn broeder verwijten, beschuldigde hem onrechtvaardig zijn geboorterecht te hebben genomen, hetwelk hij hem toch bepaald verkocht had, vers 36, en vatte haat tegen hem op om hetgeen hij nu gedaan had, vers 41. Diegenen zullen waarschijnlijk geen voorspoed hebben in het gebed die de toorn, die zij tegen zichzelf moesten koesteren, tegen hun broeders keren, aan anderen de schuld geven van hun wangedrag. waarvoor zij zich behoorden te schamen.
D. Dat zij die niet zoeken eer het te laat is, verworpen zullen worden. Dit was het verderf, de ondergang, van Ezau: hij kwam niet intijds. Gelijk er een tijd des welbehagen is, een tijd wanneer God gevonden zal worden, zo is er ook een tijd wanneer Hij hun, die Hem aanroepen, niet zal antwoorden, omdat zij de bestemde tijd veronachtzaamd hebben. Zie Spreuken 1:28. De tijd van Gods geduld en van onze op - de - proefstelling zal niet altoos duren. Dan zullen velen die nu de zegen verachten, hem ijverig zoeken, want dan zullen zij hem weten te waarderen, en dan zullen zij zien, dat zij zonder hem rampzalig, voor eeuwig rampzalig zijn, maar zonder dat het hun baat, Lukas 13:25 - 27. O mochten wij dus heden, in deze onze dag, "bekennen wat tot onze vrede dient!"

II. Hier wordt "een algemene zegen" aan Ezau geschonken.

1. Deze begeerde hij. Zegen ook mij, vers 34. Hebt gij dan geen zegen voor mij behouden? vers 36. De slechtste mensen weten zich nog wel het goede toe te wensen, en zij zelfs, die goddeloos hun geboorterecht verkopen schijnen Godvruchtig de zegen te begeren, een flauwe begeerte naar geluk, zonder een rechte keuze van het doel en een recht gebruik van de middelen, heeft velen tot hun eigen verderf misleid. Zeer velen gaan naar de hel met hun mond vol goede wensen. De begeerte van de luiaard en van de ongelovige zal hen doden. Velen zullen, gelijk Ezau, zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen, omdat zij niet strijden, Lukas 13:24. Het is de dwaasheid van veel mensen, om zich tevreden te stellen met "het goede," Psalm 4:7, waarin dat dan ook moge bestaan, zoals Ezau hier, die slechts een zegen van de tweede rang begeerde, een zegen die afgescheiden was van het geboorterecht. Onheilige, wereldsgezinde harten achten iedere zegen evengoed als die van de Godsspraak: Hebt gij slechts een zegen? Alsof hij gezegd had: "Ik zal wel met iedere andere tevreden wezen, heb ik al niet de zegen van de kerk, zo laat mij een andere hebben."

2. Die had hij, en laat hem daar nu maar zijn voordeel mee doen, vers 39, 40.
a. Het was iets goeds, beter dan hij verdiende.
Er werd hem beloofd:
(1). Dat hij voldoende levensonderhoud zou hebben: de vettigheden der aarde en de dauw des hemels. Zij die geen deel hebben aan de zegeningen des verbonds, kunnen toch een ruim deel hebben van uitwendige zegeningen. God geeft een goede grond en goed weer aan velen, die Zijn verbond verwerpen, en er part noch deel aan hebben.
(2). Dat hij langzamerhand en trapsgewijze zijn vrijheid zal herkrijgen, als Jakob moet heersen, vers 29, dan moet Ezau dienen, maar hij heeft dit om er zich mee te troosten dat hij zal leven op zijn zwaard, hij zal dienen, maar hij zal niet verhongeren, en ten laatste na veel strijd en worsteling, zal hij het juk der dienstbaarheid afwerpen en de tekenen der vrijheid dragen. Dit is vervuld geworden, 2 Koningen 8:20, 22, toen de Edomieten in opstand kwamen.

b. Maar hij bleef ver achter bij Jacobs zegen, voor hem had God iets beters weggelegd.

A. In Jacobs zegen wordt de dauw des hemels het eerst genoemd, als wat hij het meest begeerde en op prijs stelde, en waarop hij rekende, in Ezau's zegen wordt de vettigheid der aarde het eerst genoemd, want dat was hem het voornaamste.
B. Ezau heeft ze, maar Jakob heeft ze uit Gods hand, God geve u van de dauw des hemels, vers 28. Voor Ezau was het genoeg het bezit te hebben, maar Jakob begeerde haar door de belofte en van de verbondsliefde te ontvangen.
C. Jakob zal heerschappij hebben over zijn broeders, want de Israëlieten hebben dikwijls over de Edomieten geheerst. Ezau zal heerschappij hebben, dat is: hij zal enige macht en invloed hebben, maar nooit zal hij heerschappij hebben over zijn broeder, nooit bevinden wij dat de Joden verkocht waren in de handen der Edomieten, of dat deze hen verdrukten, maar het grote verschil is, dat er in Ezau's zegen niets is, dat op Christus wijst, niets, dat hem of de zijnen in de kerk brengt en in het verbond Gods, en zonder dat is hem de vettigheid der aarde en de roof des velds van weinig nut. Aldus heeft Izak door het geloof beide gezegend zoals hun lot wezen zou. Sommigen Merk en op, dat Jakob gezegend werd met een kus, vers 27, maar niet alzo Ezau.

Genesis 27:41 - 46
Hier is:

I. De haat, die Ezau Jakob toedroeg vanwege de zegen, die hij had verkregen, vers 41. Zo ging hij dan op de weg van Kaïn, die zijn broeder doodde, omdat hij die aanneming van God had verkregen, die hij zichzelf onwaardig had gemaakt. Ezau's haat van Jakob was: 1. Zonder oorzaak, hij haatte hem om geen andere reden, dan omdat zijn vader hem had gezegend en God hem liefhad. Het geluk der heiligen is de afgunst der zondaren. Die de hemel zegent, zal de hel vloeken.

2. Het was een wrede haat, niets minder kon hem bevredigen dan zijn broeder te doden. Het is het bloed der heiligen, waar de vervolgers naar dorsten. Ik zal mijn broeder doden, hoe kon hij dat woord zonder afschuw uitspreken? Hoe kon hij hem broeder noemen, en hem de dood zweren? De woede van de vervolgers zal door geen enkele band, ook de sterkste en de heiligste niet, gebonden worden.

3. Het was een haat, die er op rekende zijn woede te kunnen botvieren. Hij verwachtte dat zijn vader wel spoedig zou sterven, en dan zullen recht en aanspraak onderzocht worden, en zal er voor belangen gestreden worden tussen de broeders, hetgeen hem dan een schone gelegenheid zal geven om zich te wreken. Hij acht het niet genoeg zelf op zijn zwaard te leven, vers 40, als zijn broeder er niet door sterft. Zolang zijn vader leeft wil hij hem niet bedroeven, daarom stelt hij de voorgenomen moord uit tot na zijn dood, er zich weinig om bekreunende hoe hij dan zijn nog levende moeder zou bedroeven. Het zijn slechte kinderen, voor wie hun goede ouders een last zijn, en die om de een of andere reden verlangen naar de dagen van rouw over hen. Onder de dwang van uitwendige omstandigheden worden slechte mensen lang weerhouden om het kwaad te doen, dat zij wilden, en zo komen dan hun boze voornemens tot niets. Zij, die denken Gods raadsbesluiten te kunnen verijdelen, zullen ongetwijfeld zelf teleurgesteld worden. Ezau legde het er op toe om te voorkomen, dat Jakob of zijn nageslacht de heerschappij zou hebben, door hem het leven te benemen voor hij nog gehuwd was, maar wie kan tenietdoen wat God heeft gesproken? De mensen kunnen zich ergeren aan Gods raadsbesluiten, maar zij kunnen er geen verandering in brengen.

II. Rebekka's maatregelen om het kwaad te voorkomen.

1. Zij gaf aan Jakob kennis van het gevaar, waarin hij zich bevond, en raadde hem zich voor een wijle terug te trekken, om aldus voor zijn eigen veiligheid te zorgen. Zij deelt hem mee wat zij omtrent Ezau's plannen had gehoord, en dat hij zich troostte met de hoop op een gelegenheid om zijn broeder te doden, vers 42. Kan men het zich voorstellen, dat zulk een barbaarse, bloeddorstige gedachte iemand tot troost kan strekken? Indien Ezau zijn voornemen voor zich had kunnen houden zou zijn moeder er hem niet van verdacht hebben, maar de onbeschaamdheid van de mensen in de zonde wordt hun dikwijls tot verblinding, en zij kunnen hun boosheid niet volvoeren, omdat hun woede te heftig is om verborgen te blijven, en "het gevogelte des hemels zal de stem wegvoeren." Prediker 10:20.
Merk hier op:
a. Wat Rebekka vreesde: dat zij op een dag van haar beide kinderen beroofd zal worden, vers 45, beroofd, niet slechts van de vermoorde, maar van de moordenaar, die, hetzij door de magistraat of onmiddellijk door de hand van God, aan de gerechtigheid ten offer zou worden gebracht, waarin zij zelf zal moeten berusten, en het niet mag trachten te verhinderen. Of indien niet, dan zou zij toch voortaan van alle blijdschap en vertroosting in hem beroofd wezen. Zij, die dood zijn voor eer en deugd, zijn in zekere zin ook dood voor hun vrienden. Met welk genot of genoegen kan men zien op een kind, dat niet anders dan als een kind des duivels beschouwd kan worden?
b. Wat Rebekka hoopte. Dat, zo Jakob voor een tijd buiten het gezicht bleef van zijn broeder, deze het hem aangedane leed, waarover hij nu in zo'n heftige toorn was ontstoken, zou vergeten. De kracht der hartstochten wordt verzwakt door de afstand van plaats en van tijd, en zo zullen die hartstochten dan ten laatste geheel verdwijnen. Zij vleide zich, dat de toorn van zijn broeder afgewend zou worden. Door toegevendheid zullen dikwijls grote grieven verzacht en als uitgewist worden, en zelfs zij, van wie de zaak goed en rechtvaardig is en die God aan hun zijde hebben, behoren toch hiervan, evenals van andere gepaste hulpmiddelen, tot hun eigen beveiliging gebruik te maken.

2. Zij overtuigde Izak van de noodzakelijkheid om Jakob naar haar bloedverwanten te zenden, om nog een andere reden, namelijk om er een vrouw te krijgen, vers 46. Zij wilde hem geen kennis geven van Ezau's goddeloos plan tegen het leven van Jakob, opdat hem dit niet zou ontroeren, maar sloeg met wijsheid en voorzichtigheid een andere weg in om tot haar doel te komen. Izaak was even misnoegd en bedroefd evenals zij over Ezau's ongelijk huwelijk met Hethietische vrouwen, en daarom beweegt zij hem om zeer goede redenen, om Jakob te laten huwen met een vrouw van betere beginselen. De een misstap moet als waarschuwing dienen, om een andere te voorkomen, diegenen zijn wel zeer onachtzaam, die zich tweemaal aan dezelfde steen stoten. Toch schijnt Rebekka zich wel met al te veel warmte te hebben uitgelaten over deze zaak toen zij zei: Indien Jakob een vrouw neemt van de dochteren Heths, gelijk deze zijn, van de dochteren dezes lands, waartoe zal mij het leven zijn? Want, Gode zij dank, onze vertroosting, ons levensgeluk, hangt niet af van een enkel persoon. Wij kunnen het levenswerk doen, en de vertroostingen van het leven genieten, al is het ook dat ons niet alles naar de zin gaat, en al zijn onze bloed - of aanverwanten ons niet in alle opzichten aangenaam. Wellicht heeft Rebekka zich zo sterk uitgedrukt, omdat zij zag dat dit nodig was om Izaak er toe te bewegen spoedig zijn orders dienaangaande te geven.
Merk op, dat hoewel Jakob zeer gewillig en volgzaam was en wel bevestigd was in zijn Godsdienst, het toch nodig was om hem de verzoeking uit de weg te doen gaan. Zelfs hij was in gevaar, om het slechte voorbeeld van zijn broeder na te volgen en erdoor in een strik te worden gelokt. Wij moeten niet al te veel vertrouwen op de wijsheid en vastberadenheid, zelfs van die kinderen die het meest - belovend zijn, maar er zorg voor dragen om hen het kwaad uit de weg te laten blijven.

HOOFDSTUK 28

1 En Izak riep Jakob, en zegende hem; en gebood hem, en zeide tot hem: Neem geen vrouw van de dochteren van Kanaän. 2 Maak u op, ga naar Paddan-Aram, ten huize van Bethuel, de vader uwer moeder, en neem u van daar een vrouw, van de dochteren van Laban, uwer moeders broeder. 3 En God almachtig zegene u, en make u vruchtbaar, en vermenigvuldige u, dat gij tot een hoop volken wordt. 4 En Hij geve u de zegen van Abraham; aan u, en uw zaad met u, opdat gij erfelijk bezit het land uwer vreemdelingschappen, hetwelk God aan Abraham gegeven heeft. 5 Alzo zond Izak Jakob weg, dat hij toog naar Paddan-Aram, tot Laban, de zoon van Bethuel, de Syrier, de broeder van Rebekka, Jacobs en Ezau's moeder. 6 Als nu Ezau zag, dat Izak Jakob gezegend, en hem naar Paddan-Aram weggezonden had om zich van daar een vrouw te nemen; en als hij hem zegende, dat hij hem geboden had, zeggende: Neem geen vrouw van de dochteren van Kanaän; 7 En dat Jakob zijn vader en zijn moeder gehoorzaam geweest was, en naar Paddan-Aram getrokken was; 8 En dat Ezau zag, dat de dochteren van Kanaän kwaad waren in de ogen van Izak, zijn vader; 9 Zo ging Ezau tot Ismaël, en nam zich tot een vrouw boven zijn vrouwen, Mahalath, de dochter van Ismaël, de zoon van Abraham, de zuster van Nebajoth.

10 Jakob dan toog uit van Ber-seba, en ging naar Haran. 11 En hij geraakte op een plaats, waar hij vernachtte; want de zon was ondergegaan; en hij nam van de stenen dier plaats, en maakte zijn hoofdpeluw, en leide zich te slapen te dierzelver plaats. 12 En hij droomde; en ziet, een ladder was gesteld op de aarde, welker opperste aan de hemel raakte; en ziet, de engelen Gods klommen daarbij op en neder. 13 En ziet, de HEERE stond op dezelve en zeide: Ik ben de HEERE, de God van uw vader Abraham, en de God van Izak; dit land, waarop gij ligt te slapen, zal Ik aan u geven, en aan uw zaad. 14 En uw zaad zal wezen als het stof der aarde, en gij zult uitbreken in menigte, westwaarts en oostwaarts, en noordwaarts en zuidwaarts; en in u, en in uw zaad zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden. 15 En zie, Ik ben met u, en Ik zal u behoeden overal, waarheen gij trekken zult, en Ik zal u wederbrengen in dit land; want Ik zal u niet verlaten, totdat Ik zal gedaan hebben, hetgeen Ik tot u gesproken heb. 16 Toen nu Jakob van zijn slaap ontwaakte, zeide hij: Gewisselijk is de HEERE aan deze plaats, en ik heb het niet geweten! 17 En hij vreesde, en zeide: Hoe vreselijk is deze plaats! Dit is niet dan een huis Gods, en dit is de poort des hemels! 18 Toen stond Jakob des morgens vroeg op, en hij nam dien steen, dien hij tot zijn hoofdpeluw gelegd had, en zette hem tot een opgericht teken, en goot daar olie boven op. 19 En hij noemde de naam dier plaats Beth-el; daar toch de naam dier stad te voren was Luz. 20 En Jakob beloofde een gelofte, zeggende: Wanneer God met mij geweest zal zijn, en mij behoed zal hebben op dezen weg, dien ik reize, en mij gegeven zal hebben brood om te eten, en klederen om aan te trekken; 21 En ik ten huize mijns vaders in vrede zal wedergekeerd zijn; zo zal de HEERE mij tot een God zijn! 22 En deze steen, dien ik tot een opgericht teken gezet heb, zal een huis Gods wezen, en van alles, wat Gij mij geven zult, zal ik U voorzeker de tienden geven!

Wij hebben hier

I. Jakob, zijn ouders verlatende, om naar Paddan-Aram te gaan, de opdracht, hem door zijn vader gegeven, vers 1, 2, de zegen, waarmee zijn vader hem wegzond, vers 3, 4, zijn gehoorzaamheid aan de bevelen, die hij had ontvangen, vers 5 - 7, en de invloed, die dit had op Ezau, vers 6 - 9.

II. Jacobs ontmoeting met God, en zijn gemeenschap met Hem op de weg. En daar:

1. Zijn visioen van de ladder, vers 11, 12.
2. De genaderijke beloften, die God hem deed, vers 13 - 15.
3. De indruk, die dit op hem maakte, vers 16 - 19.
4. De gelofte, die hij deed aan God bij deze gelegenheid, vers 20 - 22.

Genesis 28:1 - 5

Niet zodra had Jakob de zegen verkregen, of hij was genoodzaakt uit het land te vluchten, en, alsof het nog niet genoeg was, dat hij daar een vreemdeling en bijwoner in is, moet hij dit in nog sterkere mate wezen, niets beter dan een balling in een ander land. Toen "vlood Jakob

toch gaat hij arm heen, hij was gezegend met heerschappij, en toch gaat hij in tot dienstbaarheid, harde dienstbaarheid. Dit was:
1. Om hem te straffen voor zijn bedrieglijke handelwijze met zijn vader. De zegen zal hem bevestigd worden, maar toch zal hij boeten voor zijn gebruiken van een slinks middel om hem te verkrijgen. Zolang er zulk een bijmengsel van zonde is in het vervullen van onze plicht, moeten wij een bijmengsel van verdriet en smart verwachten in onze genietingen en vertroostingen. Het was echter ook:
2. Om ons te leren dat zij, die de zegen beërven, vervolging hebben te wachten, en dat zij, die vrede hebben in Christus, "in de wereld verdrukking zullen hebben," Johannes 16:33. Wij moeten het noch vreemd achten, dat ons dit van tevoren gezegd is, noch het al te hard vinden, daar wij toch van een beloning hiernamaals verzekerd zijn. Wij kunnen tevens opmerken, dat de leiding van Gods voorzienigheid dikwijls in tegenspraak schijnt met Gods beloften, maar toch zullen wij, als de verborgenheid Gods vervuld wordt, zien dat alles ten beste is geweest, en dat duistere wegen en moeilijke omstandigheden de beloften, en de vervulling er van, des te helderder deden uitblinken. Jakob nu wordt door zijn vader weggezonden:

I. Met een ernstig gebod, vers 1,2. Hij zegende hem en gebood hem. Zij, die de zegen hebben, moeten het gebod volbrengen, dat er bij behoort, en niet willen scheiden wat God samengevoegd heeft. Het gebod is gelijk aan dat in 2 Corinthiërs 6:14 :"Trekt niet een ander juk aan met de ongelovigen, " en allen, die de beloften beërven van de vergeving der zonden en de gave van de Heilige Geest, moeten het gebod houden, hetwelk volgt op deze beloften: "Wordt behouden van dit verkeerd geslacht" Handelingen 2:38 - 40. Zij, die recht hebben op bijzondere gunsten, moeten een bijzonder volk wezen. Indien Jakob een erfgenaam is van de belofte, dan moet hij geen vrouw nemen van de dochteren Kanaäns, zij, die belijders zijn van de Godsdienst, moeten niet met ongodsdienstigen huwen.

II. Met een plechtige zegen, vers 3, 4. Tevoren had hij hem onbewust, in onwetendheid gezegend, nu doet hij het welbewust, voorbedacht, als bemoediging van Jakob in de treurige omstandigheden, waarin hij zich nu gaat bevinden. Deze zegen is uitdrukkelijker en volledíger dan de vorige, hij is een erfelijke overdracht van de zegen van Abraham die over Abrahams hoofd was uitgestort als de zalfolie, om van daar neer te dalen op zijn verkoren zaad, als op de zoom van zijn gewaad. Het is een Evangelie - zegen, de zegen van de voorrechten van de kerk, dat is "de zegening van Abraham, die tot de heidenen komen zou door het geloof," Galaten 3:14. Het is een zegen van "God almachtig," bij welke naam God aan de aartsvaders is verschenen, Exodus 6:2. Zij, die door God almachtig gezegend worden, zijn in waarheid gezegend, want Hij gebiedt de zegen en brengt hem in werking. Abraham was gezegend met twee grote beloften, en Izaak doet beide als een onvervreemdbaar erfdeel overgaan op Jakob.

1. De belofte van erfgenamen, vers 3. God make u vruchtbaar en vermenigvuldige u.
a. Door zijn lenden zou van Abraham het volk afstammen, dat talrijk zou wezen als de sterren des hemels en het zand, dat aan de oever der zee is, en meer zou toenemen dan de overige volken, zodat zij een menigte van volkeren worden. En nooit was zulk een menigte van volk zo dikwijls tot een vergadering bijeenvergaderd als de stammen Israëls in de woestijn en ook later.
b. Door zijn lenden zou van Abraham afstammen die persoon, in wie alle geslachten der aarde gezegend zullen worden, en tot wie de volken zullen vergaderd worden. Jakob had voorwaar wel een menigte van volk in zich, want alles wat in de hemel is en wat op de aarde is, is verenigd in Christus, Efeziers 1:10, alles is in Hem als in een middelpunt verenigd, dit

2. De belofte van een erfdeel voor deze erfgenamen, vers 4, opdat gij erfelijk bezit het land uwer vreemdelingschappen. Hiermede werd Kanaän als onvervreemdbaar erfdeel toegewezen aan het zaad van Jakob met uitsluiting van het zaad van Ezau. Izak zond Jakob nu weg naar een ver verwijderd land, om er een tijdlang te blijven, en opdat dit nu niet de schijn zou hebben van hem te onterven, bevestigt hij hem hier in het erfrecht, opdat hij er van verzekerd kon wezen, dat de storing in zijn bezit geen nietigverklaring van zijn recht zou wezen.
Merk op: hier wordt hem gezegd, dat hij het land van zijn vreemdelingschappen zou beërven. Zij, die thans vreemdelingen en bijwoners zijn, zullen voor eeuwig erfgenamen wezen, en zelfs nu beërven diegenen het meest de aarde (ofschoon zij er niet het meeste van beërven) die er het meest vreemdelingen op zijn. Diegenen genieten het meest van de tegenwoordige dingen, die er het meest los van zijn. Deze belofte schijnt zo hoog als de hemel, waarvan Kanaän het type was. Dat was het betere land, hetwelk Jakob en de andere aartsvaders op het oog hadden, toen zij "hebben beleden gasten en vreemdelingen op de aarde te zijn," Hebreeën 11:13.
Jakob, afscheid genomen hebbende van zijn vader, maakte nu haast om te vertrekken, opdat zijn broeder geen gelegenheid zou vinden om hem kwaad te doen, en reisde heen naar Paddan-Aram, vers 5. Hoe ongelijk was zijn nemen van een vrouw van daar, aan dat van zijn vader! Izaak had dienstknechten en kamelen gezonden om de zijne te halen, Jakob moet zelf gaan, alleen en te voet, om de zijne te halen, en daarbij moet hij in angst en vrees van het huis van zijn vader weggaan, niet wetende wanneer hij er zou kunnen weerkeren. Als God in Zijn voorzienigheid ons in een mindere stand doet komen, dan moeten wij er tevreden mee wezen dat wij de rang en de waardigheid van onze voorouders niet kunnen ophouden. Wij moeten meer bezorgd zijn om hun Godsvrucht te bewaren en na te volgen, dan hun staat op te houden, meer om even goed dan om even groot te zijn als zij. Rebekka wordt hier Jacobs en Ezau's moeder genoemd. Jakob wordt het eerst genoemd, niet alleen omdat hij altijd de lieveling van zijn moeder was geweest maar omdat hij nu tot erfgenaam van zijn vader is gemaakt, en in die zin was Ezau ter zijde gesteld. De tijd zal komen wanneer aan Godsvrucht de voorrang zal gegeven worden, hoe weinig dit thans ook het geval moge zijn.

Genesis 28:6 - 9
Deze vermelding omtrent Ezau is hier ingelast in het midden van de geschiedenis van Jakob, hetzij:
1. Om de invloed te tonen van een goed voorbeeld. Ezau, hoewel hij "de voornamer man" is, begint nu te vinden dat Jakob de "betere" man is, en hij acht het niet beneden zich om hem voor deze bijzondere zaak als voorbeeld te nemen, en een dochter Abrahams te huwen. De oudere kinderen moeten aan de jongere een voorbeeld geven van volgzaamheid en gehoorzaamheid, het is slecht, als zij het niet doen, maar er is enige verzachting indien zij zoals Ezau hier, een voorbeeld nemen aan de jongere.
Of: 2. Om dwaasheid te tonen van wijsheid, die te laat komt. Ezau heeft wèl gedaan, maar hij deed het toen het te laat was. Hij zag dat de dochteren Kanaäns kwaad waren in de ogen zijns vaders, en dat had hij reeds lang tevoren kunnen zien, als hij met het oordeel van zijn vader evenzeer te rade was gegaan als met zijn eigen smaak. En hoe heeft hij nu de zaak verholpen? Ach, hij maakte haar in waarheid nog erger.
a. Hij huwde een dochter van Ismaël, de zoon van de dienstmaagd, die uitgeworpen was, en niet mocht erven met Izaak en zijn zaad, zich aldus verbindende met een geslacht, dat door God was verworpen, en zijn eigen aanspraken zoekende te versterken door de hulp van iemand, die even weinig recht had als hij om ze te doen gelden.
b. Hij nam een derde vrouw, terwijl voor zo veel blijkt, de andere twee noch dood noch van

c. Hij deed dit alleen om zijn vader te behagen, niet om God te behagen. Nu Jakob naar een ver land was weggezonden, zal Ezau thuis alles in alles wezen, en zo hoopte hij zijn vader te zullen overhalen om een nieuw testament te maken en het erfrecht van de belofte op hem te doen overgaan, herroepende het testament, dat hij ten gunste van Jakob gemaakt had. En zo was hij dan wijs toen het te laat was, evenals Israël toen zij wilden optrekken, toen Gods raadsbesluit daartegen was, Numeri 14:40, en de dwaze maagden, Mattheüs 25:11.
Hij liet het ook bij een gedeeltelijke verbetering van leven blijven, en dacht dat hij door zijn ouders in een ding genoegen te geven, daarmee al zijn wangedragingen goed kon maken. Er wordt niet gezegd dat hij, toen hij zag hoe gehoorzaam Jakob was en hoe bereid zijn ouders te behagen, berouw had van zijn boosaardig voornemen tegen hem, neen, later bleek het dat hij daar in volhardde, en zijn haat bleef koesteren. Vleselijk - gezinde mensen zijn geneigd te denken, dat zij zo goed zijn als zij moeten wezen, omdat zij in een zaak niet meer zo slecht zijn als zij plachten te wezen. Aldus behoudt Micha zijn afgoden, maar acht zich gelukkig, en denkt dat de Heere hem weldoen zal, omdat hij een Leviet tot priester heeft, Richteren 17:13.

Genesis 28:10 - 15
Wij zien hier Jakob op zijn reis naar Syrië in zeer treurige, eenzame toestand, als iemand die uitgezonden is om fortuin te zoeken. Maar wij zien dat hij, alleen zijnde, toch niet alleen was, want "de Vader was met hem," Johannes 16:32. Indien hetgeen hier vermeld wordt geschied is in de eerste nacht na zijn vertrek (en naar het zich laat aanzien was dit inderdaad het geval) dan heeft hij wel een lange dagreis afgelegd van Ber-seba naar Bethel, die op meer dan twaalf uren afstand van elkaar liggen. Gods voorzienigheid leidde hem naar een gerieflijke plaats, die waarschijnlijk door bomen was overschaduwd, om hem daar in die nacht te laten rusten. Daar had hij:

I. Een harde legerstede, met stenen tot zijn hoofdpeluw, en de hemel als zijn dak en zijn gordijnen. Naar de gewoonte van die tijd was dit misschien niet zo erg als het ons nu toeschijnt, maar toch kunnen wij denken: 1. Dat hij daar zeer koud neerlag, de koude grond was zijn bed en, wat naar wij zouden denken de toestand nog verergerde, een koude steen was zijn hoofdkussen, en de koude nachtlucht was om hem heen, 2. Dat hij er ook zeer ongemakkelijk lag. Als zijn leden vermoeid en pijnlijk waren door zijn lange voetreis, dan zal zijn nachtrust die pijnlijkheid nog doen toenemen.

3. Hij lag daar ook zeer blootgesteld aan gevaar.
a. Hij vergat dat hij om zijns levens wil vluchtte, want, indien zijn broeder in zijn woede hem had gevolgd of hem een moordenaar had nagezonden, dan lag hij daar weerloos, open en bloot, heel gereed om als slachtoffer van de wraak van zijn broeder te vallen. Wij kunnen niet denken dat hij uit armoede zo slecht voorzien was, maar vanwege de eenvoudige zeden en gewoonten van die tijd, toen de mensen nog niet zo'n grote staat voerden, en minder te rade gingen met hun gemak en genoegen dan in latere tijden van meer weelde en verwijfdheid.
b. Jakob was zeer gewoon aan de ontbering, als een eenvoudig man woonde hij in tenten, nu was hij voornemens in dienstbaarheid te gaan, en dus wilde hij zich nog te meer harden en het bleek later hoezeer hem dit te stade kwam, Hoofdstuk 31:40.
c. Zijn vertroosting door de Goddelijke zegen en zijn vertrouwen op de Goddelijke bescherming maakten dat hij gerust en goedsmoeds was en er zeker van was dat God hem - zeker en veilig zou doen wonen, en zo kon hij dan neerliggen en slapen op een steen.

II. Op deze harde, koude legerstede had hij een aangenamer droom. Ieder Israëliet zou voorzeker gaarne genoegen nemen met Jacobs hoofdpeluw, als hij ook Jacobs droom kon

des nachts, nooit heeft hij een nacht gehad, waarin hij zo'n kostelijke slaap genoot. Gods tijd om Zijn volk te bezoeken met Zijn vertroostingen, is wanneer zij het meest van alle andere vertroostingen verstoken zijn en van alle andere vertroosters, als de beproevingen in de weg van de plicht overvloedig zijn, dan zullen de vertroostingen nog veel meer overvloedig zijn.
Merk hier nu op:
1. Het bemoedigend visioen, dat Jakob gezien heeft, vers 12. Hij zag een ladder, die van de aarde tot de hemel reikte, de engelen Gods daarbij op en neer klimmende, en God zelf staande op het boveneinde. Dit nu stelt de twee dingen voor, die voor Godvruchtige mensen te allen tijde en in alle toestanden zeer troostrijk zijn.
a. De voorzienigheid Gods, waardoor een voortdurende gemeenschap wordt onderhouden tussen de hemel en de aarde. De raadsbesluiten des hemels worden ten uitvoer gebracht op de aarde, en de handelingen en zaken van deze aarde zijn alle bekend in de hemel en worden daar geoordeeld. De voorzienigheid doet haar werk trapsgewijze, de engelen worden gebruikt als gedienstige geesten om al de voornemens en doeleinden Gods tot stand te brengen, en de wijsheid Gods is aan het boveneinde van de ladder, die alle bewegingen van de tweede of ondergeschikte oorzaken leidt tot eer en heerlijkheid van de eerste oorzaak. De engelen zijn werkzame geesten, voortdurend opklimmende en neerdalende, zij rusten dag noch nacht van hun dienst, op de post of de plaats, die hun aangewezen is. Zij klimmen op om bericht te geven van hetgeen zij gedaan hebben en om orders te ontvangen, en dan dalen zij neer om de ontvangen orders ten uitvoer te brengen. Aldus behoren wij altijd overvloedig te zijn in het werk des Heeren, opdat wij het doen zoals de engelen het doen, Psalm 103:20, 21. Het visioen bracht zeer tijdige vertroosting tot Jakob, daar het hem deed weten, dat hij bij zijn uitgaan en zijn inkomen zowel een goede gids als een goede wachter had, dat hij, hoewel genoodzaakt om van zijns vaders huis weg te gaan, toch onder de hoede bleef van Gods vriendelijke voorzienigheid, en onder de zorg was gesteld van heilige engelen. Dit is troost genoeg, hoewel wij niet moeten instemmen met het denkbeeld, door sommigen geopperd, dat de beschermengelen van Kanaän opklommen, daar zij Jakob veilig uitgeleid hebben uit hun land, en de engelen van Syrië nederdaalden om hem nu verder onder hun hoede te nemen. Jakob was nu het type en de vertegenwoordiger van geheel de kerk, waarvan de hoede aan de engelen is opgedragen.

b. Het Middelaarschap van Christus: Hij is deze ladder, de voet er van op aarde in Zijn menselijke natuur, het opperste er van in de hemel in Zijn Goddelijke natuur, of wel: de voet, een voorstelling van Zijn vernedering, het opperste, een voorstelling van Zijn verhoging. Sedert de val heeft alle gemeenschap tussen de hemel en de aarde plaats door deze ladder. Christus is de weg, al Gods gunsten komen tot ons, en al onze diensten gaan tot Hem door Christus. Indien God bij ons woont, en wij bij Hem zijn, dan is het door Christus. Wij hebben geen andere weg om tot de hemel te komen dan langs deze ladder, als wij er langs een andere weg op klimmen, dan zijn wij dieven en moordenaars. Onze Heiland zinspeelt op dit visioen, als Hij spreekt van "de engelen Gods opklimmende en nederdalende op de Zoon des mensen," Johannes 1:52, want de vriendelijke diensten, die de engelen ons bewijzen en het voordeel, dat wij door hun bediening ontvangen, zijn wij geheel aan Christus verschuldigd, die alle dingen verzoend heeft, hetzij de dingen, die op de aarde, hetzij de dingen, die in de hemelen zijn, Colossenzen 1:20 en ze tot een heeft vergaderd in zichzelf. Efeziërs 1:10.

2. De bemoedigende woorden, die Jakob hoorde. God bracht hem nu in de woestijn, en sprak naar zijn hart, sprak tot hem van het opperste van de ladder, want al de blijde tijdingen, die wij van de hemel ontvangen, komen door Jezus Christus.
a. De vorige beloften, aan zijn vader gedaan worden hier herhaald en aan hem bevestigd vers

Hij voor Abraham en Izaak geweest is. Zij, die in de voetstappen treden van hun Godvruchtige ouders, delen met hen in het verbond en hebben recht op de voorrechten er van. In het bijzonder:
a. Het land Kanaän wordt hem ten erfdeel toegewezen - het land, waarop gij ligt te slapen - alsof hij, door zo tevreden neer te liggen op de naakte grond, van het gehele land bezit had genomen.
b. Er wordt hem beloofd, dat zijn nakomelingen zich uitermate zullen vermenigvuldigen, als het stof der aarde, dat, hoewel hij thans als een verdorde tak afgerukt schijnt te zijn, hij toch tot een bloeiende, groenende boom zal worden die zijn takken zal uitstrekken tot aan de zee. Dat waren de zegeningen, waarmee zijn vader hem gezegend heeft, vers 3, 4, en hier zegt God er Amen toe, opdat hij een sterke vertroosting zou hebben.
c. Er wordt bijgevoegd, dat de Messias uit zijn lenden zal voortkomen, in wie alle geslachten der aarde gezegend zullen worden. Christus is de grote zegen der wereld, allen, die gezegend zijn, tot welk geslacht zij ook behoren, zijn in Hem gezegend, en niemand, van welk geslacht ook is er van buitengesloten om in Hem gezegend te worden, behalve zij, die er zichzelf van buitensluiten.

b. Er worden hem nieuwe beloften gegeven die gepast waren voor de toestand, waarin hij zich nu bevond, vers 15.
(1) Jakob duchtte gevaar van de kant van Ezau, maar God belooft hem, hem te zullen behoeden. Zij, die door God worden beschermd, zijn veilig, wie hen ook mogen vervolgen.
(2) Hij had nu een lange reis voor zich, en hij moest alleen voorttrekken op de hem onbekende weg naar een hem onbekend land, maar: zie, Ik ben met u, zegt God. Waar wij ook zijn, overal zijn wij veilig en kunnen wij gerust zijn, als Gods genaderijke tegenwoordigheid met ons is.
(3) Hij wist niet, maar God voorzag, welke moeilijkheden en ontberingen zijn deel zullen wezen in de dienst van zijn oom, en daarom belooft Hij op alle plaatsen met hem te zullen wezen. God weet Zijn volk genade en vertroosting te geven naar de aard van de gebeurtenissen, die nog moeten plaatshebben, zowel als naar de omstandigheden waarin zij zich nu reeds bevinden.
(4) Hij ging nu als balling naar een ver verwijderd oord, maar God belooft hem hem weer te zullen brengen naar dit land. Hij, die de uitgang Zijns volks bewaart, zal ook voor hun ingang weten te zorgen, Psalm 121:8.
(5) Hij scheen verlaten te zijn van al zijn vrienden, maar God geeft hem hier deze verzekering: Ik zal u niet verlaten. Die God liefheeft, die verlaat Hij nooit. Deze belofte is verzekerd aan al het zaad, Hebreeën 13:5
(6) De leidingen van Gods voorzienigheid schenen in tegenspraak met de belofte, daarom wordt hem de vervulling er van ter bestemder tijd verzekerd: Ik zal u niet verlaten, totdat Ik zal gedaan hebben hetgeen Ik tot u gesproken heb. Zeggen en doen zijn voor God niet twee, wat zij voor ons ook mogen wezen.

Genesis 28:16 - 22
God openbaarde zich en Zijn gunst aan Jakob toen hij sliep en geheel lijdelijk daar neerlag, want evenals de wind blaast de Geest wanneer en waar Hij wil, en Gods genade is "als een dauw van de Heere, als droppelen op het kruid, dat op geen man wacht, noch mensenkinderen verbeidt," Micha 5:6. Maar toen Jakob ontwaakt was, begaf hij er zich toe om nut en voordeel te trekken uit het bezoek, dat God hem gebracht had, en wij kunnen ons wel voorstellen, dat hij ontwaakte zoals de profeet, hij ontwaakte en zag toe, en zijn slaap was hem zoet. Jeremia 31:26. Wij zien bij deze gelegenheid veel van Jakobs Godsvrucht.

I. Hij geeft grote verwondering te kennen over de tekenen, die hij had van Gods tegenwoordigheid met hem aan deze plaats, vers 16. Gewis is de Heere aan deze plaats en ik heb het niet geweten. Gods openbaringen aan Zijn volk brengen hun eigen bewijs mee. God kan onloochenbare blijken geven van Zijn tegenwoordigheid, waardoor de ziel der gelovigen er volkomen van overtuigd wordt, dat God waarlijk met hen is, een overtuiging, die onmededeelbaar is aan anderen maar voor henzelf genoeg is. Soms ontmoeten wij God waar wij maar weinig gedacht hebben Hem te zullen ontmoeten. Hij is waar wij niet gedacht hebben, dat Hij zijn zou, en wordt gevonden waar wij Hem niet gezocht hebben. Geen plaats sluit de bezoeken van God buiten, Hoofdstuk 16:13, ook hier. Waar wij ook zijn, in de stad of in de woestijn, in het huis of op het veld, in de winkel, de werkplaats of op straat, overal kunnen wij gemeenschap oefenen met de hemel, zo daar niet door onze eigen schuld storing in komt.

II. Hij werd er door vervuld met eerbied en ontzag, vers 17. Hij vreesde, zó ver was het van hem, om er door opgeblazen te zijn of zich te verheffen door de uitnemendheid van de openbaringen, 2 Corinthiërs 12:7, dat hij vreesde. Hoe meer wij van God zien, hoe meer reden wij zullen zien voor een heilig beven en blozen voor Zijn aangezicht. Zij, aan wie het God behaagt zich te openbaren, worden er zeer gering door in hun eigen ogen, en zij zien reden om te vrezen, zelfs de Heere en Zijn goedheid. Hosea 3:5. Hoe vreselijk is deze plaats! zei hij. Dat is: "Aan de verschijning van God op deze plaats zal nooit anders dan met heilig ontzag en eerbied gedacht kunnen worden. Zolang als ik leef, zal ik eerbied hebben voor deze plaats en aan haar blijven denken vanwege dit teken". Niet alsof hij dacht dat deze plaats dichter bij de visioenen Gods was dan andere plaatsen maar wat hij daar op die tijd zag, was als het ware het huis Gods, de woonstede der Goddelijke Majesteit, en de poort des hemels, dat is: de plaats van samenkomst van de bewoners van de bovenwereld, zoals de bijeenkomsten van stadbewoners in hun poorten gehouden werden.
Of wel: de opklimmende en nederdalende engelen waren als reizigers, die door de stadspoorten in - en uitgaan. God is op een bijzondere wijze tegenwoordig, waar Zijn genade wordt geopenbaard en waar Zijn verbonden worden bekend gemaakt en verzegeld, zoals vanouds door de dienst der engelen, en nu door de verordineerde inzettingen, Mattheüs 28:20. Waar God ons ontmoet met Zijn bijzondere tegenwoordigheid, daar behoren wij Hem te ontmoeten met ootmoedige eerbied, gedachtig aan Zijn gerechtigheid en heiligheid en onze eigen geringheid en onwaardigheid.

III. Op tweeërlei wijze zorgde hij er voor om de gedachtenis er van in stand te houden.

1. Hij zette de steen op tot een opgericht teken, vers 18. Niet alsof hij dacht, dat zijn visioenen op enigerlei wijze aan die steen te danken waren, maar hij wilde er de plaats aan herkennen als hij terugkwam en een blijvend gedenkteken oprichten van Gods gunst over hem, en omdat hij geen tijd had om hier een altaar te bouwen, zoals Abraham gedaan heeft op de plaatsen, waar God hem verschenen was Hoofdstuk 12:7. Daarom goot hij olie bovenop de steen, hetgeen toen waarschijnlijk de gebruikelijke plechtigheid was voor de inwijding van hun altaren, als een onderpand van zijn bouwen van een altaar op die plaats, als hij er de middelen toe had, zoals hij dan ook later gedaan heeft uit dankbaarheid aan God voor dit visioen.
HOOFDSTUK 35:7. Als God ons genade schenkt, dan behoort dit ons aan te sporen tot dankbaarheid en plichtsbetrachting, en de gemeenschap, die wij met God hebben gehad, moet steeds door ons in gedachtenis worden gehouden.

2. Hij gaf een nieuwe naam aan deze plaats, vers 19. Men noemde haar Luz, "een

Deze genaderijke verschijning van God aan hem, bracht groter eer aan die plaats en maakte haar meer beroemd dan al de amandelbomen, die er bloeiden. Dit is dat Beth-el waarvan later gezegd is: "te Beth-el vond God Jakob," en in hetgeen Hij hem daar zei, "sprak Hij met ons," Hoséa 12:5. In verloop van tijd is dit "Beth-el, het huis Gods, Beth-aven, een huis der ijdelheid" en ongerechtigheid geworden, toen Jerobeam er een van zijn kalveren heeft opgericht.

IV. Bij deze gelegenheid deed hij een plechtige gelofte, vers 20 - 22. Door Godsdienstige geloften geven wij eer aan God, erkennen wij onze afhankelijkheid van Hem, en leggen wij onze ziel onder de verplichting om Hem gehoorzaam te zijn. Jakob was nu in vrees en benauwdheid, en het is passend om in tijden van benauwdheid, of als wij een bijzondere zegen wensen te verkrijgen geloften te doen, Johannes 1:16, Psalm 66:13, 1 Samuel 1:11, Numeri 21:1 - 3. Jakob had nu een genaderijk bezoek van de hemel, God had Zijn verbond met hem vernieuwd, en het verbond is wederzijds, als God Zijn beloften aan ons bevestigt, dan past het ons onze beloften aan Hem te herhalen. In deze gelofte nu hebben wij op te merken:
1. Jakobs geloof. God had gezegd: Ik ben met u en zal u behoeden, vers 15. Jakob grijpt dit aan, en leidt er uit af: "Daar God met mij zal zijn en mij zal behoeden, gelijk Hij gezegd heeft, en (hetgeen begrepen is in deze belofte) mij van het nodige zal voorzien, en daar Hij beloofd heeft mij weer te brengen in dit land dat is: in het huis mijns vaders, die ik bij mijn terugkeer in vrede nog levend hoop te vinden", (zo ongelijk was hij aan Ezau, die verlangde naar de dagen van rouw over zijn vader) "vertrouw ik hier ook op." Gods beloften moeten de gids en de maatstaf zijn van onze begeerten en verwachtingen.

2. Jakobs bescheidenheid en grote gematigdheid in zijn begeerten. Hij zal blij en tevreden zijn met brood om te eten en kleren om aan te trekken, en ofschoon Gods belofte hem nu tot erfgenaam heeft gemaakt van een zeer grote bezitting, bedingt hij toch geen zachte kleren en keurige, smakelijke spijzen voor zich. Hij koestert de wens van Agur: "Voed mij met het brood mijns bescheiden deels." Zie ook 1 Timotheüs 6:8. De natuur is met weinig tevreden, en de genade met nog minder. Zij, die het meeste hebben, hebben toch eigenlijk niets meer voor zichzelf dan voedsel en kleren, van het overige zijn zij slechts de bewaarders of de gevers, het genot er van hebben zij niet. Indien God ons meer geeft moeten wij er dankbaar voor zijn en het voor Hem gebruiken, indien Hij ons alleen dit, en niet meer, geeft, moeten wij er tevreden mee wezen en het in dank aan Hem genieten en gebruiken.

3. Jakobs vroomheid en liefde tot God, welke hier blijken:
a. In hetgeen hij begeerde, namelijk dat God met hem zal zijn en hem zal behoeden. Wij behoeven, waar wij ook zijn, niets meer om ons gelukkig en gerust te maken, dan dat God met ons is en dat Hij ons zal beschermen. Het is op een reis aangenaam om op een ons onbekende weg een gids te hebben, op een gevaarlijke weg een wachter, wèl voorzien te zijn van het nodige, en overal goed en aangenaam gezelschap te hebben, en dit alles, en wel op de beste wijze, hebben zij, met wie God is.

b. In hetgeen hij zich voorneemt. Zijn besluit is:
(1) In het algemeen, de Heere aan te kleven als zijn God in het verbond, zo zal de Heere mij tot een God zijn. Niet alsof hij Hem zou verloochenen en verwerpen, indien hij gebrek aan voedsel en kleren zou hebben, nee, ofschoon Hij ons doodde, zouden wij Hem toch moeten aankleven, maar "dan zal ik mij verblijden in Hem als mijn God, dan zal ik mij nog sterker verplicht achten om mij aan Hem te houden." Elke zegen, die wij van God ontvangen, moeten

wij als een nieuwe verplichting beschouwen om Hem, als onze God, dicht achter na te wandelen.

(2) In het bijzonder, dat hij enige bijzondere handelingen der Godsvrucht zou verrichten als teken van zijn dankbaarheid.
Ten eerste. "Dit opgericht teken zal hier blijven, totdat ik in vrede wederkom, en dan zal het Gods huis zijn", dat is: "hier zal een altaar gebouwd worden tot eer van God."
Ten tweede. "Het huis Gods zal niet ledig, Zijn altaar niet zonder offer wezen. Van alles wat Gij mij geven zult, zal ik U voorzeker de tienden geven, om besteed te worden, hetzij voor Gods altaren, of voor de armen," welke beide Zijn ontvangers zijn in de wereld. Het was waarschijnlijk volgens algemene instructies ontvangen van de hemel, dat Abraham en Jakob de tienden van hun bezittingen aan God offerden. God moet geëerd worden met onze bezittingen, en moet er het Hem toekomende uit ontvangen. Als wij meer dan gewone zegeningen van God ontvangen, dan moeten wij er ons op toeleggen om een bijzonder bewijs te geven van onze dankbaarheid jegens Hem. Tienden zijn een zeer passend deel om aan God te wijden en voor Hem te gebruiken, hoewel dit, al naar de omstandigheden zijn en wij welvaren verkregen hebben, meer of minder kan wezen, 1 Corinthiërs 16:2.

HOOFDSTUK 29

1 Toen hief Jakob zijn voeten op, en ging naar het land der kinderen van het Oosten. 2 En hij zag toe, en ziet, er was een put in het veld; en ziet, er waren drie kudden schapen nevens dien nederliggende; want uit dien put drenkten zij de kudden; en er was een grote steen op de mond van dien put. 3 En derwaarts werden al de kudden verzameld, en zij wentelden de steen van de mond des puts, en drenkten de schapen, en legden de steen weder op de mond van dien put, op zijn plaats. 4 Toen zeide Jakob tot hen: Mijn broeders! van waar zijt gij? En zij zeiden: Wij zijn van Haran. 5 En hij zeide tot hen: Kent gij Laban, de zoon van Nahor? En zij zeiden: Wij kennen hem. 6 Voorts zeide hij tot hen: Is het wel met hem? En zij zeiden: Het is wel; en zie, Rachel, zijn dochter, komt met de schapen. 7 En hij zeide: Ziet, het is nog hoog dag, het is geen tijd, dat het vee verzameld worde; drenkt de schapen, en gaat heen, weidt dezelve. 8 Toen zeiden zij: Wij kunnen niet, totdat al de kudden samen zullen vergaderd zijn, en dat men de steen van de mond des puts afwentele, opdat wij de schapen drenken. 9 Als hij nog met hen sprak, zo kwam Rachel met de schapen, die haar vader toebehoorden; want zij was een herderin. 10 En het geschiedde, als Jakob Rachel zag, de dochter van Laban, zijner moeders broeder, en de schapen van Laban, zijner moeders broeder, dat Jakob toetrad, en wentelde de steen van de mond des puts, en drenkte de schapen van Laban, zijner moeders broeder. 11 En Jakob kuste Rachel; en hij hief zijn stem op en weende. 12 En Jakob gaf Rachel te kennen, dat hij een broeder van haar vader, en dat hij de zoon van Rebekka was. Toen liep zij heen, en gaf het aan haar vader te kennen. 13 En het geschiedde, als Laban die tijding hoorde van Jakob, zijner zusters zoon, zo liep hij hem tegemoet, en omhelsde hem, en kuste hem, en bracht hem tot zijn huis. En hij vertelde Laban al deze dingen. 14 Toen zeide Laban tot hem: Voorwaar, gij zijt mijn gebeente en mijn vlees! En hij bleef bij hem een volle maand. 15 Daarna zeide Laban tot Jakob: Omdat gij mijn broeder zijt, zoudt gij mij derhalve om niet dienen? verklaar mij, wat zal uw loon zijn?

16 En Laban had twee dochters: de naam der grootste was Lea; en de naam der kleinste was Rachel. 17 Doch Lea had tedere ogen; maar Rachel was schoon van gedaante, en schoon van aangezicht. 18 En Jakob had Rachel lief; en hij zeide: Ik zal u zeven jaren dienen, om Rachel, uw kleinste dochter. 19 Toen zeide Laban: Het is beter, dat ik haar aan u geve, dan dat ik haar aan een anderen man geve; blijf bij mij. 20 Alzo diende Jakob om Rachel zeven jaren; en die waren in zijn ogen als enige dagen, omdat hij haar liefhad. 21 Toen zeide Jakob tot Laban: Geef mijn huisvrouw, want mijn dagen zijn vervuld, dat ik tot haar inga. 22 Zo verzamelde Laban al de mannen dier plaats, en maakte een maaltijd. 23 En het geschiedde des avonds, dat hij zijn dochter Lea nam, en bracht haar tot hem; en hij ging tot haar in. 24 En Laban gaf haar Zilpa, zijn dienstmaagd, aan Lea, zijn dochter, tot een dienstmaagd. 25 En het geschiedde des morgens, en ziet, het was Lea. Daarom zeide hij tot Laban: Wat is dit, dat gij mij gedaan hebt; heb ik niet bij u gediend om Rachel? waarom hebt gij mij dan bedrogen? 26 En Laban zeide: Men doet alzo niet te dezer onzer plaatse, dat men de kleinste uitgeve voor de eerstgeborene. 27 Vervul de week van deze; dan zullen wij u ook die geven, voor de dienst, dien gij nog andere zeven jaren bij mij dienen zult. 28 En Jakob deed alzo; en hij vervulde de week van deze. Toen gaf hij hem Rachel, zijn dochter, hem tot een vrouw.

29 En Laban gaf aan zijn dochter Rachel zijn dienstmaagd Bilha, haar tot een dienstmaagd. 30 En hij ging ook in tot Rachel, en had ook Rachel liever dan Lea; en hij diende bij hem nog andere zeven jaren. 31 Toen nu de HEERE zag, dat Lea gehaat was, opende Hij haar baarmoeder; maar Rachel was onvruchtbaar. 32 En Lea werd bevrucht, en baarde een zoon, en zij noemde zijn naam Ruben; want zij zeide: Omdat de HEERE mijn verdrukking heeft aangezien, daarom zal mijn man mij nu liefhebben. 33 En zij werd wederom bevrucht, en baarde een zoon, en zeide: Dewijl de HEERE gehoord heeft, dat ik gehaat was, zo heeft Hij mij ook dezen gegeven; en zij noemde zijn naam Simeon. 34 En zij werd nog bevrucht, en baarde een zoon, en zeide: Nu zal zich ditmaal mijn man bij mij voegen, dewijl ik hem drie zonen gebaard heb; daarom noemde zij zijn naam Levi. 35 En zij werd wederom bevrucht, en baarde een zoon, en zeide: Ditmaal zal ik de HEERE loven; daarom noemde zij zijn naam Juda. En zij hield op van baren.

Dit hoofdstuk geeft ons een bericht van Gods leiding met Jakob ingevolge de beloften, die hem in het vorige hoofdstuk zijn gedaan.

I. Hoe hij veilig zijn reis volbracht heeft en bij zijn bloedverwanten kwam, die hem welkom heetten, vers 1 - 14.
II. Zijn huwelijk, vers 15 - 30.
III. Hoe zijn gezin gebouwd werd door de geboorte van vier zonen, vers 31 - 35.
IV. Over de zaken van vorsten en machtige volken, die toen in wording waren, wordt geen melding gemaakt in het boek Gods, die blijven begraven in vergetelheid, terwijl de kleine huiselijke aangelegenheden van de Godvruchtige Jakob tot in de kleinste bijzonderheden verhaald worden, opdat zij in eeuwige gedachtenis zullen blijven. Want de gedachtenis van de rechtvaardigen zal tot zegening zijn.

Genesis 29:1 - 8
Al de verschillende pleisterplaatsen op Israëls tocht naar Kanaän zijn nauwkeurig opgetekend, maar er is geen dagboek van Jacobs reis verder dan tot Beth-el. Neen, hij had niet meer zulke zalige nachten, zulke visioenen van de Almachtige als te Beth-el, die waren bestemd om een feestmaal te zijn, en dus moet hij ze niet als zijn dagelijks brood verwachten. Maar:
1. Er wordt ons hier meegedeeld hoe goedsmoeds hij voortreisde na zijn lieflijke gemeenschap met God te Beth-el. Toen hief Jakob zijn voeten op, vers 1. Toen ging hij snel en blijmoedig voorwaarts, niet gedrukt onder zijn zorgen, onbeklemd door vrees, in volle verzekerdheid dat God met hem was. Na de visioenen, die wij van God gehad hebben, en de geloften, die wij Hem gedaan hebben in plechtige inzettingen, behoren wij met een verruimd hart de weg van Zijn geboden te lopen, Hebreeën 12:1.

2. Hoe gelukkig hij zijn reis volbracht, Gods voorzienigheid leidde hem naar het veld, waar de kudden van zijn oom gedrenkt moesten worden, en daar ontmoette hij Rachel, zijn aanstaande huisvrouw.
Merk op:
a. De Goddelijke voorzienigheid moet erkend worden in al de kleine omstandigheden, die samenwerken om een reis of een andere onderneming aangenaam en voorspoedig te maken. Indien wij, als wij in verlegenheid zijn, ter rechter tijd hen ontmoeten, die ons kunnen raden en leiden, indien ons een ongeluk overkomt, en diegenen zijn in onze nabijheid, die ons willen helpen, dan moeten wij niet zeggen dat dit toevallig was, of dat het geluk ons diende, maar dat de Voorzienigheid ons heeft geleid, en dat God ons gunst betoond heeft. Onze wegen zijn wegen der lieflijkheid, als wij er voortdurend God in erkennen.
b. Zij, die kudden hebben, moeten er goed voor zorgen, naarstig zijn om het aangezicht van hun schapen te kennen, Spreuken 27:23. Wat hier gezegd wordt van de voortdurende zorg van herders voor hun schapen, vers 2, 3, 7 - 8, kan dienen om de tedere zorg voor te stellen, die onze Heere Jezus, de grote Herder der schapen, heeft voor Zijn kudde, dat is de kerk, want Hij is de goede Herder, die Zijn schapen kent en door hen gekend wordt, Johannes 10:15. De steen op de mond van de put, waarvan hier zo dikwijls melding wordt gemaakt, diende of om hun het eigendomsrecht er van te verzekeren, want water was schaars, het was daar niet tot ieders gebruik, of het diende om de put voor beschadiging te bewaren, door de hitte van de zon of door de een of andere kwaadwillige hand, of om te voorkomen, dat de lammeren er in zouden vallen en verdrinken.
c. Bijzondere belangen moeten geen verenigde en wederzijdse hulp in de weg staan, als al de herders met hun kudden bijeen waren gekomen, dan hebben zij als vriendelijke, liefdevolle naburen hun kudden gedrenkt.
d. Het betaamt ons beleefd en vriendelijk te spreken tot vreemdelingen. Jakob was geen hoveling, maar een eenvoudig man, wonende in tenten, toch spreekt hij zeer hoffelijk met de lieden, en noemt hen zijn broeders vers 4."de leer der goeddadigheid op de tong oefent grote

hetzelfde bedrijf uitoefenden, herders waren, zoals hij. Hoewel hij nu verhoogd, bevorderd, stond te worden, schaamde hij zich toch niet voor zijn beroep.
e. Zij, die achting betonen, zullen gewoonlijk ook achting ontvangen. Daar Jakob beleefd was jegens deze vreemdelingen, waren zij ook beleefd jegens hem. Toen hij het ondernam hen te leren hoe hun werk met spoed te volbrengen vers 7, hebben zij hem niet gezegd, dat hij zich met zijn eigen zaken meest bemoeien, maar ofschoon hij een vreemdeling was, gaven zij hem de reden van hun wachten, vers 8. Zij, die zich vriendelijk en als goede naburen betonen zullen ook met vriendelijkheid en voorkomendheid worden behandeld.

Genesis 29:9 - 14
Hier zien wij: 1. Rachels nederigheid en vlijt, zij was een herderin, vers 9, zij droeg zorg voor de schapen, met dienstboden onder zich. Rachels naam betekent moederschaap of ooi Eerlijke, nuttige arbeid is iets, waarvoor niemand zich behoeft te schamen, en het behoeft ook niemands bevordering in de weg te staan.

2. Jacobs tederheid en genegenheid. Toen hij vernam dat deze zijn nicht was (waarschijnlijk had hij haar naam tevoren reeds gehoord) en wetende, waartoe hij in dat land was gekomen, moet het hem, naar wij kunnen veronderstellen, terstond voor de geest zijn gekomen, dat zij zijn vrouw moest worden, daar hij reeds getroffen was door haar edel, schoon gelaat, al was dit ook gebruind door de zon, en al droeg zij slechts het gewaad van een herderin, vandaar dat hij oplettend en hoffelijk is jegens haar, en zeer begerig om haar van dienst te zijn, vers 10. Vandaar ook dat hij haar toespreekt, met tranen van blijdschap en haar met hartelijke genegenheid kust, vers 11. Nu spoedt zij zich heen om er mededeling van te doen aan haar vader, want zij wil de liefdesverklaring van haar neef niet aannemen, zonder dat haar vader er kennis van draagt en het goedkeurt, vers 12. Die wederzijdse ingenomenheid met elkaar bij de eerste kennismaking was een goed voorteken voor hun toekomstig geluk als man en vrouw.

3. Gods voorzienigheid maakte, dat wat toevallig scheen, voldoening en gerustheid schonk aan Jacobs gemoed, reeds zodra hij ter plaatse van zijn bestemming was aangekomen. Toen Abrahams dienstknecht daar met een zelfde boodschap was gekomen, heeft hij ook terstond een zelfde bemoediging ondervonden. Aldus leidt God Zijn volk met Zijn oog, Psalm 32:8. Het is een ijdele waan, waarvoor niet de minste grond bestaat, die sommige Joodse schrijvers doet zeggen, dat Jakob, toen hij Rachel kuste, weende omdat hij op reis overvallen was door Elifaz, de oudste zoon van Ezau, die hem op bevel van zijn vader van al zijn geld beroofd had en van de juwelen, die zijn moeder hem had gegeven, toen zij hem wegzond. Het is duidelijk, dat zijn liefde voor Rachel en de verrassing van deze gelukkige ontmoeting die tranen uit zijn ogen deden komen.

4. Laban, die anders niet de goedhartigste van alle mensen was, heette hem welkom, was tevreden met het bericht, dat hij over zichzelf gaf en van de reden, waarom hij in zulke armoedige omstandigheden tot hem kwam. Terwijl wij tot het uiterste vermijden om dwaas lichtgelovig te zijn, moeten wij ons ook hoeden voor het andere uiterste van liefdeloos achterdochtig en ergdenkend te zijn. Laban erkende hem als bloedverwant, vers 14, gij zijt mijn gebeente en mijn vlees. Diegenen zijn in waarheid hard van hart, die onvriendelijk zijn voor hun bloedverwanten, "zich verbergen voor hun vlees," Jesaja 58:7.

Genesis 29:15 - 30
Hier is:

I. De billijke overeenkomst tussen Laban en Jakob, gedurende de maand die Jakob als gast bij hem doorbracht. Hij scheen niet lui of ledig te zijn geweest, en zijn tijd ook niet met spel en vermaak te hebben gesleten, maar, als een man van zaken, heeft hij, daar hij geen eigen kudden had te verzorgen er zich toe begeven om zijn oom te dienen, zoals hij daar ook mee begonnen was, toen hij zijn kudde gedrenkt heeft, vers 10. Het is goed om overal waar wij ons bevinden, ons met het een of ander nuttig werk bezig te houden, dat voor onszelf of voor anderen voordeel zal opleveren. Laban schijnt zo ingenomen geweest te zijn met Jacobs bekwaamheid en vlijt in het verzorgen van zijn kudden, dat hij wenste, dat hij nog enige tijd bij hem zal blijven, en zeer billijk redeneert hij aldus vers 15 : " Omdat gij mijn broeder zijt, zoudt gij mij deshalve om niet dienen? Neen, welke reden zou daarvoor zijn?" Indien Jakob zo eerbiedig is jegens zijn oom, dat hij hem dient zonder hem om enig loon ervoor te vragen, zal Laban toch niet zo onrechtvaardig wezen jegens zijn neef om zijn voordeel te doen met de nood waarin hij zich bevindt, of met zijn goedhartigheid, en er dus misbruik van maken. Bloedverwanten, die in geringer staat of omstandigheden zijn, moeten niet misleid, niet uitgebuit worden, als het hun plicht is ons te dienen, is het onze plicht hun het loon voor hun diensten te geven.
Nu had Jakob een schone gelegenheid om Laban bekend te maken met zijn genegenheid voor zijn dochter Rachel, maar daar hij geen werelds goed in handen heeft om voor haar te geven, belooft hij hem zeven jaren dienst, op voorwaarde dat hij hem aan het einde van die zeven jaren zijn dochter als vrouw zal geven. Uit gemaakte berekeningen blijkt, dat Jakob zeven en zeventig jaar oud was toen hij zich verbond zeven jaren te dienen voor zijn vrouw, "hij diende om een vrouw en hoedde om een vrouw." Hosea 12:13. Lang daarna worden zijn nakomelingen hieraan herinnerd als een voorbeeld van de geringheid van hun afkomst. Rachel was waarschijnlijk jong en nauwelijks huwbaar toen Jakob haar het eerst zag, hetgeen hem des te meer bereid maakte om harentwil te blijven, totdat zijn zeven jaren dienst volbracht waren.

II. Jacobs eerlijke uitvoering van zijn deel van de overeenkomst, vers 20. Zeven jaren diende hij om Rachel. Indien Rachel evenals vroeger van haar vaders schapen bleef hoeden, dan moeten de onschuldige en heilige gesprekken met haar hun wederzijdse liefde hebben doen toenemen, (Salomo’s Hooglied is een herderszang) indien zij er echter mee was opgehouden, dan was zijn ontheffing van die zorg van haar zeer voorkomend en verplichtend. Jakob heeft eerlijk zijn zeven jaren gediend, hoewel hij oud was, ja hij heeft blijmoedig gediend, die zeven jaren waren in zijn ogen als enige dagen, omdat hij haar liefhad. Alsof het nog meer zijn begeerte was om haar te verdienen, dan om haar te hebben. Liefde maakt langdurige en harde arbeid kort en licht, vandaar dat wij lezen van "de arbeid der liefde," Hebreeën 6:10. Als wij de zaligheid des hemels weten te waarderen, dan zal ons, in vergelijking daarmee, het lijden van deze tegenwoordige tijd als niets zijn. Een eeuw van arbeid zal slechts als enige dagen zijn voor hen, die God liefhebben en naar Christus’ verschijning verlangen.

III. Het laaghartig bedrog, dat Laban jegens hem pleegde toen zijn tijd om was, hij voerde hem Lea in de armen in plaats van Rachel vers 23. Dit was Labans zonde, hij pleegde onrecht beide aan Jakob en aan Rachel, die ongetwijfeld elkaar liefhadden, en indien - gelijk sommigen zeggen - Lea hierin niet minder dan een overspeelster was, dan was het ook geen klein onrecht jegens haar. Maar voor Jakob was het een kwelling, een droevig terneerslaan na de vrolijkheid van het bruiloftsfeest, toen het geschiedde in de morgen, en zie, het was Lea, vers 25. Het is gemakkelijk op te merken hoe Jakob hier in zijn eigen munt betaald kreeg. Hij had zijn eigen vader bedrogen, toen hij voorgaf Ezau te zijn, en nu bedriegt zijn schoonvader hem. Hoe onrechtvaardig Laban hier nu ook was, de Heere was er rechtvaardig in, zoals

aarde. Velen, die niet, evenals Jakob, teleurgesteld worden in de persoon, worden teleurgesteld in het karakter. Daarom moet de keus voor die betrekking van beide zijden na rijp beraad gedaan worden, opdat, zo er een teleurstelling mocht komen, deze niet verzwaard wordt door de bewustheid met onberadenheid gehandeld te hebben.

IV. Labans verontschuldiging en de vergoeding, die hij aanbood.

1. De verontschuldiging was kinderachtig vers 26. Men doet alzo niet te dezer onzer plaatse. Wij hebben reden te denken, dat zo'n gewoonte van het land als die hij voorgeeft, niet bestond, hij spot slechts met Jakob en lacht om zijn vergissing. Zij, die slecht handelen en denken, dat zij er zich met een scherts af kunnen maken, zullen, hoe zij ook zichzelf en anderen bedriegen, toch tenslotte ontdekken, dat God zich niet laat bespotten. Maar indien er al zulk een gewoonte bestond, en hij besloten had haar te volgen, dan had hij dit aan Jakob moeten zeggen, toen hij aanbood hem zeven jaren te dienen voor zijn jongste dochter. Het spreekwoord der ouden zegt: "Van de goddelozen komt goddeloosheid voort," 1 Samuel 24:14. Zij, die met verraderlijke mensen omgaan, moeten verwachten verraderlijk behandeld te zullen worden.

2. Zijn schikking van de zaak maakte haar nog erger: wij zullen u ook die geven, vers 27. Hiermede heeft hij Jakob in zonde doen vallen, hem in een strik gelokt, in onrust gebracht door dit vermenigvuldigen van zijn vrouwen, wat een vlek is in zijn geschiedenis, een smet op zijn wapenschild, en dit tot aan het einde der wereld zal blijven. Jakob heeft dit in het geheel niet bedoeld, maar zou even trouw zijn gebleven aan Rachel, als zijn vader trouw is gebleven aan Rebekka. Hij, die tot zijn vier en tachtigste jaar zonder vrouw heeft geleefd, zou zich daarna zeer goed met een enkele vergenoegd hebben. Maar Laban heeft, teneinde zijn beide dochters zonder bruidsschat te kunnen uithuwelijken, en daarenboven nog zeven jaren dienst van Jakob te hebben, hem bedrogen en hem door zijn bedrog in zulk een engte gebracht, teneinde (die zaak nog niet, zoals later door de wet Gods geregeld werd, Leviticus 18:18, en daarna nog meer ten volle door onze Heiland Mattheüs 19:5) hem een schijn van reden gegeven om beiden te huwen.
Hij kon Rachel niet afwijzen, want hij had haar ondertrouwd, en nog minder kon hij Lea afwijzen, daarom moet Jakob tevreden zijn en "twee talenten nemen" 2 Koningen 5:23. De een zonde opent gewoonlijk de deur voor een andere. Zij, die door de een deur van goddeloosheid ingaan, zullen zelden een andere deur vinden om er weer uit te gaan. De polygamie van de aartsvaders was voor hen enigermate te verontschuldigen, omdat, hoewel er een reden tegen was, zo oud als Adams huwelijk, Maleachi 2:15, er toch nog geen uitdrukkelijk gebod tegen was, voor hen was het een zonde van onwetendheid, zij was niet teweeggebracht door zondige lusten, maar strekte tot opbouwing van de kerk, en dat was het goede dat Gods voorzienigheid uit dit kwaad heeft doen voortkomen. Doch dit zal zulke praktijken heden geenszins verontschuldigen, nu Gods wil duidelijk kenbaar is gemaakt dat "een iegelijk man zijn eigen vrouw, en een iegelijke vrouw haar eigen man zal hebben," 1 Corinthiërs 7:2.
Het hebben van vele vrouwen past zeer goed bij de vleselijke, zinnelijke geest van het valse Mohammedaanse Godsdienststelsel, waardoor het wordt toegelaten, maar wij hebben van Christus aldus niet geleerd. Dr. Lightfoot stelt Lea en Rachel voor als de typen van de twee kerken, de Joodse onder de wet en die van de volken onder het Evangelie: de jongere, de schonere, meer in de gedachten van Christus toen Hij in de gestaltenis van een dienstknecht is gekomen, maar de andere, evenals Lea, het eerst omhelsd. Die allegorie kan echter niet volgehouden worden, want de heidenen, de jongere dus, zijn vruchtbaarder geweest, Galaten

Genesis 29:31 - 35
Wij hebben hier de geboorte van vier Jacobs zonen, allen bij Lea.
Merk op
I. Dat Lea, die minder bemind was, met kinderen werd gezegend, terwijl aan Rachel die zegen wordt onthouden, vers 31. Zie hoe Gods voorzienigheid in de bedeling van zijn gaven naar evenredigheid handelt, teneinde het evenwicht te bewaren, kruisen en zegeningen tegenover elkaar stellende, opdat niemand zich te veel zou verheffen of te veel neergedrukt zou zijn. Rachel heeft geen kinderen, maar zij is bevoorrecht met de liefde van haar man, Lea derft die liefde, maar zij is vruchtbaar. Zo was het ook met de twee vrouwen van Elkana, 1 Samuel 1:5, want de Heere is wijs en rechtvaardig. Toen nu de Heere zag, dat Lea gehaat was, dat is: minder bemind dan Rachel, in welke zin en betekenis wij het haten moeten verstaan van vader en moeder in vergelijking namelijk met Christus, Lukas 14:26, toen heeft de Heere haar een kind geschonken. Dit was een bestraffing voor Jakob omdat hij zo'n groot verschil maakte tussen haar, tot wie hij in gelijke betrekking stond, een bestraffing ook voor Rachel, omdat zij wellicht triomfeerde over haar zuster wegens de meerdere liefde van Jakob, en het was een vertroosting voor Lea, opdat zij niet neergedrukt zou zijn onder haar versmaadheid. Alzo "geeft God overvloediger eer aan hetgeen gebrek aan dezelve heeft," 1 Corinthiërs 12:24.

II. Dat de namen, die zij aan haar kinderen gaf, de uitdrukking waren van haar liefde en eerbied jegens God en jegens haar man.

1. Zij schijnt zeer begerig te zijn naar de liefde van haar echtgenoot. Dat zij die liefde derft, acht zij haar verdrukking te zijn, vers 32 die zij hem niet verwijt, niet als schuld toerekent, en zich dus ook daarom niet lastig of onbehaaglijk voor hem wil maken, maar zij neemt het ter harte en beschouwt het als een leed, dat zij geduldig had te dragen, te meer daar zij zelf toegestemd had in het bedrog, waardoor zij zijn vrouw was geworden, en wel mogen wij het verdriet geduldig dragen dat wij zelf door onze zonde en dwaasheid over ons gebracht hebben. Zij vleide zich dat de kinderen, die zij hem baarde, het deel in zijn liefde voor haar zouden winnen, dat zij begeerde. Zij noemde haar eerstgeborene Ruben. Zie! een zoon, met dit lieflijk denkbeeld: nu zal mijn man mij liefhebben, en haar derde zoon: Levi: Gevoegd, in de verwachting: Nu zal zich mijn man bij mij voegen, vers 34. Wederzijdse liefde is zowel de plicht als het genot van hen, die in deze betrekking tot elkaar staan, en echtgenoten behoren er zich op toe te leggen om elkaar te behagen, 1 Corinthiërs 7:33, 34.

2. Dankbaar erkent zij de vriendelijke beschikking Gods hierin: "De Heere heeft mijn verdrukking aangezien, vers 32, de Heere heeft gehoord, dat is: er acht op gegeven, dat ik gehaat ben", (want evenals onze verdrukking voor Gods ogen is, zo gaat er ook een geroep vanuit in Zijn oren) daarom heeft Hij mij ook deze zoon gegeven. In alles wat wij hebben, dat bijdraagt tot onze ondersteuning en vertroosting onder onze beproevingen, of tot onze verlossing er van, moet God erkend worden, inzonderheid Zijn barmhartigheid en ontferming. Haar vierde zoon noemde zij Juda, Lof, zeggende: ditmaal zal ik de Heere loven, vers 35. En deze was het, uit wie, voor zoveel het vlees aangaat, Christus is voortgekomen. Al wat ons een oorzaak is van blijdschap, moet ons een reden zijn om God te danken, nieuwe gunstbewijzen moeten ons opwekken om God te loven voor vroegere goedertierenheden. Ditmaal zal ik de Heere loven meer en beter dan ik tot nu toe gedaan heb. Al onze lof moet in Christus zijn, omdat Hij er de oorzaak en de Middelaar van is. Hij stamde af van hem wiens naam was Lof, want Hij is onze Lof. Is Christus geformeerd in mijn hart? "Nu zal ik de Heere loven."

HOOFDSTUK 30

1 Als nu Rachel zag, dat zij Jakob niet baarde, zo benijdde Rachel haar zuster; en zij zeide tot Jakob: Geef mij kinderen! of indien niet, zo ben ik dood. 2 Toen ontstak Jacobs toorn tegen Rachel, en hij zeide: Ben ik dan in plaats van God, Die de vrucht des buiks van u geweerd heeft? 3 En zij zeide: Zie, daar is mijn dienstmaagd Bilha, ga tot haar in; dat zij op mijn knieen bare, en ik ook uit haar gebouwd worde. 4 Zo gaf zij hem haar dienstmaagd Bilha tot een vrouw; en Jakob ging tot haar in. 5 En Bilha werd zwanger, en baarde Jakob een zoon. 6 Toen zeide Rachel: God heeft mij gericht, en ook mijn stem verhoord, en heeft mij een zoon gegeven; daarom noemde zij zijn naam Dan. 7 En Bilha, Rachels dienstmaagd, werd wederom bevrucht, en baarde Jakob de tweeden zoon. 8 Toen zeide Rachel: Ik heb worstelingen Gods met mijn zuster geworsteld; ook heb ik de overhand gehad; en zij noemde zijn naam Nafthali.

9 Toen nu Lea zag, dat zij ophield van baren, nam zij ook haar dienstmaagd Zilpa, en gaf die aan Jakob tot een vrouw. 10 En Zilpa, Lea's dienstmaagd, baarde Jakob een zoon. 11 Toen zeide Lea: Er komt een hoop! en zij noemde zijn naam Gad. 12 Daarna baarde Zilpa, Lea's dienstmaagd, Jakob een tweeden zoon. 13 Toen zeide Lea: Tot mijn geluk! want de dochters zullen mij gelukkig achten; en zij noemde zijn naam Aser. 14 En Ruben ging in de dagen van de tarweoogst, en hij vond Dudaim in het veld, en hij bracht die tot zijn moeder Lea. Toen zeide Rachel tot Lea: Geef mij toch van uws zoons Dudaim. 15 En zij zeide tot haar: Is het weinig, dat gij mijn man genomen hebt, dat gij ook mijns zoons Dudaim nemen zult? Toen zeide Rachel: Daarom zal hij dezen nacht voor uws zoons Dudaim bij u liggen. 16 Als nu Jakob des avonds uit het veld kwam, ging Lea uit hem tegemoet, en zeide: Gij zult tot mij inkomen; want ik heb u om loon zekerlijk gehuurd voor mijns zoons Dudaim; en hij lag dien nacht bij haar. 17 En God verhoorde Lea; en zij werd bevrucht, en baarde Jakob de vijfden zoon. 18 Toen zeide Lea: God heeft mijn loon gegeven, nadat ik mijn dienstmaagd aan mijn man gegeven heb; en zij noemde zijn naam Issaschar. 19 En Lea werd wederom bevrucht, en zij baarde Jakob de zesden zoon. 20 En Lea zeide: God heeft mij, mij heeft Hij begiftigd met een goede gift; ditmaal zal mijn man mij bijwonen; want ik heb hem zes zonen gebaard; en zij noemde zijn naam Zebulon. 21 En zij baarde daarna een dochter; en zij noemde haar naam Dina.

22 God dacht ook aan Rachel; en God verhoorde haar, en opende haar baarmoeder. 23 En zij werd bevrucht, en baarde een zoon; en zij zeide: God heeft mijn smaadheid weggenomen! 24 En zij noemde zijn naam Jozef, zeggende: De HEERE voege mij een anderen zoon daartoe. 25 En het geschiedde, dat Rachel Jozef gebaard had, dat Jakob tot Laban zeide: Laat mij vertrekken, dat ik ga tot mijn plaats, en naar mijn land.

26 Geef mijn vrouwen, en mijn kinderen, om welke ik u gediend heb, dat ik vertrek; want gij weet mijn dienst, dien ik u gediend heb. 27 Toen zeide Laban tot hem: Zo ik nu genade gevonden heb in uw ogen; ik heb waargenomen, dat de HEERE mij om uwentwil gezegend heeft. 28 Hij zeide dan: Noem mij uitdrukkelijk uw loon, dat ik geven zal. 29 Toen zeide hij tot hem: Gij weet, hoe ik u gediend heb, en hoe uw vee bij mij geweest is. 30 Want het weinige, dat gij voor mij gehad hebt, dat is tot een menigte uitgebroken; en de HEERE heeft u gezegend bij mijn voet; nu dan, wanneer zal ik ook werken voor mijn huis? 31 En hij zeide: Wat zal ik u geven? Toen zeide Jakob: Gij zult mij niet met al geven, indien gij mij deze zaak doen zult; ik zal wederom uw kudden weiden, en bewaren. 32 Ik zal heden door uw ganse kudde gaan, daarvan afzonderende al het gespikkelde en geplekte vee, en al het bruine vee onder de lammeren, en het geplekte en gespikkelde onder de geiten; en zulks zal mijn loon zijn. 33 Zo zal mijn gerechtigheid op de dag van morgen met mij betuigen, als gij komen zult over mijn loon, voor uw aangezicht; al wat niet gespikkeld en geplekt is onder de geiten en bruin onder de lammeren, dat zij bij mij gestolen.

34 Toen zeide Laban: Zie, och ja, het zij naar uw woord! 35 En hij zonderde af ten zelfden dage de gesprenkelde en geplekte bokken en al de gespikkelde en geplekte geiten, al waar wit aan was, en al het bruine onder de lammeren; en hij gaf dezelve in de hand zijner zonen. 36 En hij stelde een weg van drie dagen tussen hem, en tussen Jakob; en Jakob weidde de overige kudde van Laban.

37 Toen nam zich Jakob roeden van groen populierenhout, en van hazelaar, en van kastanje; en hij schilde daarin witte strepen, ontblotende het wit, hetwelk aan die roeden was. 38 En hij leide deze roeden, die hij geschild had, in de goten, en in de drinkbakken van het water, waar de kudde kwam drinken, tegenover de kudde; en zij werden verhit, als zij kwamen om te drinken. 39 Als dan de kudde verhit werd bij de roeden, zo lammerde de kudde gesprenkelde, gespikkelde, en geplekte.

40 Toen scheidde Jakob de lammeren, en hij wendde het gezicht der kudde op het gesprenkelde, en al het bruine onder Labans kudde; en hij stelde zijn kudden alleen, en hij zette ze niet bij de kudde van Laban. 41 En het geschiedde, telkens als de kudde der vroegelingen verhit werd, zo stelde Jakob de roeden voor de ogen der kudde in de goten, opdat zij hittig werden bij de roeden. 42 Maar als de kudde spade hittig werd, zo stelde hij ze niet, zodat de spadelingen Laban, en de vroegelingen Jakob toekwamen. 43 En die man brak gans zeer uit in menigte, en hij had vele kudden, en dienstmaagden, en dienstknechten, en kemelen, en ezelen.

In dit hoofdstuk hebben wij een bericht:

I. Van de toename van Jacobs gezin. Nog acht kinderen zijn in dit hoofdstuk geregistreerd: Dan en Nafthali bij Bilha, Rachels dienstmaagd, vers 1, Gad en Aser bij Zilpa, Lea's dienstmaagd, vers 9 - 13. Issaschar, Zebulon en Dina bij Lea, vers 14 - 21, en ten laatste Jozef bij Rachel, vers 22 - 24.
II. De toename van Jacobs bezitting. Hij maakt een nieuw contract met Laban, vers 25 - 34. En in de zes jaren, die hij nu nog in Labans dienst was, heeft God hem wonderbaarlijk gezegend, zodat zijn veestapel zeer aanzienlijk werd, vers 35 - 43. Hierin werd de zegen vervuld, waarmee Izaak hem wegzond, Hoofdstuk 28:3 : GOD MAKE U VRUCHTBAAR EN VERMENIGVULDIGE U. Zelfs de kleine aangelegenheden van Jacobs huis en veld zijn, hoe onbelangrijk zij ons ook toeschijnen, nuttig tot onze lering. Want de Schriften zijn geschreven niet voor vorsten en staatslieden om hen in staatkunde te onderwijzen, maar voor alle mensen, zelfs de geringsten, om hen te besturen in hun gezin en beroep. Maar toch zijn alle dingen omtrent Jakob hier niet vermeld tot onze navolging, maar tot onze waarschuwing.

Genesis 30:1 - 13
Wij hebben hier de slechte gevolgen van Jacobs huwelijk met twee zusters. Hier is:

I. Een ongelukkig geschil tussen hem en Rachel, vers 1, 2, veroorzaakt niet zozeer door haar eigen onvruchtbaarheid als wel door de vruchtbaarheid van haar zuster. Rebekka, de enige vrouw van Izaak, is lang kinderloos geweest, en toch bevinden wij niet dat hierdoor enigerlei moeilijkheid was ontstaan tussen haar en Izaak, maar hier, omdat Lea kinderen baart, kan Rachel niet vreedzaam leven met Jakob.

1. Rachel ergert zich en is verdrietig, zij benijdt haar zuster. Nijd is zich bedroeven over het goed van een ander, geen zonde is meer beledigend voor God en meer schadelijk voor onze naaste en voor onszelf. Zij bedacht niet dat het God was, die het verschil maakte, en dat zij, hoewel haar zuster in dit opzicht meer bevoorrecht was dan zij, toch in andere opzichten de begunstigde was. Laat ons zorgvuldig waken tegen het opkomen en het werken van die hartstocht in ons gemoed. Laat ons oog niet boos zijn voor onze mededienstknechten, omdat het oog van onze meester goed is. Maar dit was nog niet alles. Geef mij kinderen, zei zij tot Jakob, of indien niet, zo ben ik dood. Wij zijn zeer onderhavig aan dwalen in ons verlangen naar tijdelijke zegeningen, zoals Rachel hier,
a. Eén kind voldeed haar niet, omdat Lea meer dan een heeft, moet zij er ook meer hebben: Geef mij kinderen.
b. Haar hart is daar buitengewoon op gezet, indien zij niet heeft wat zij wil hebben, dan zal zij het leven en al zijn genoegen en vertroosting wegwerpen. "Geef ze mij, of ik sterf", dat is: "ik zal mij doodkniezen, het derven van deze voldoening zal mijn dagen verkorten." Sommigen denken dat zij Jakob dreigt zich het leven te zullen benemen, als zij die zegen niet verkrijgt.
c. Zij heeft zich niet tot God gewend in het gebed, maar alleen tot Jakob, vergetende dat "kinderen een erfdeel des Heeren zijn," Psalm 127:3. Wij doen onrecht aan God en aan

zegeningen, dan op God, de werker er van. Zie het verschil tussen Rachels vragen om die zegen en dat van Hanna 1 Samuel 1:10 enz. Rachel benijdde, Hanna weende, Rachel moet kinderen hebben, en zij sterft als zij het tweede ter wereld brengt, Hanna bad om een kind en zij krijgt er nog vier. Rachel is dringend en dwingend, Hanna is onderworpen en vroom. "Indien Gij mij een kind geeft, zal ik hem de Heere geven." Laat dan Hanna en niet Rachel nagevolgd worden, en laten onze begeerten steeds door verstand en Godsdienst geleid worden.

2. Jakob bestraft haar, en zeer terecht, vers 2. Hij had Rachel lief, en daarom bestraft hij haar om hetgeen zij verkeerd gezegd had. Een getrouwe bestraffing is het voortbrengsel en bewijs van ware liefde, Psalm 141:5, Spreuken 27:5, 6. Job bestrafte zijn vrouw, omdat zij de taal sprak van een zottin, Job 2:10, zie 1 Corinthiërs 7:16. Hij was toornig, niet op de persoon, maar op de zonde, hij drukte zich uit op een wijze, waaruit zijn misnoegen bleek. Soms is het nodig dat een bestraffing warm wordt gegeven, zoals een medicijn, niet te heet, opdat het de zieke niet brandt, en niet te koud, opdat het niet zonder uitwerking blijve. Het was een zeer ernstig en Godvruchtig antwoord, dat Jakob gaf op Rachels gemelijke eis: Ben ik dan in plaats van God. In de Chaldeeuwse overzetting is dit zeer goed aldus omschreven: Eist gij zonen van mij? Behoordet gij ze niet van God te vragen? In het Arabisch luidt het: "Ben ik boven God, kan ik u geven wat God u ontzegt?" Dit was gezegd als door een eenvoudig, oprecht man.
Merk op:
a. Hij erkent de hand van God in de beproeving, die hij met haar deelde. Hij heeft de vrucht des buiks van u geweerd. Wat het ook zij, dat ons ontbreekt, het is God, die het ons onthoudt. Hij, de vrijmachtige Heere, is wijs, heilig en goed, en kan met het Zijne doen wat Hij wil, en is niemands schuldenaar, Hij heeft nooit aan een Zijner schepselen onrecht gedaan, en kan dit ook niet. De sleutelen van de wolken, van het hart, van het graf en van de buik zijn vier sleutelen, die God in Zijn hand heeft, en Hij vertrouwt ze, (zeggen de rabbijnen) noch aan engelen noch aan serafim toe, zie Openbaring 3:7, Job 11:10, 12:14.
b. Hij erkent zijn onmacht om Gods bestel te veranderen. "Ben ik dan in plaats van God? Hoe! Maakt gij een God van mij?" (Deos qui rogat ille facit. Hij, tot wie wij smekingen richten, is ons een God.) Er is geen schepsel dat voor ons is of zijn kan, inplaats van God. God kan ons in de plaats zijn van elk schepsel, zoals de zon inplaats van de maan en de sterren, maar de maan en al de sterren kunnen voor ons niet inplaats zijn van de zon. Geen wijsheid, macht en liefde van enig schepsel kan voor ons in de plaats zijn van de wijsheid, macht en liefde van God. Daarom is het onze zonde en dwaasheid om enig schepsel inplaats van God te stellen, in enig schepsel het vertrouwen te stellen, dat wij alleen in God moeten hebben.

II. Een ongelukkige overeenkomst tussen hem en de twee dienstmaagden.

1. Op aandringen van Rachel nam hij Bilha, haar dienstmaagd, tot vrouw opdat, naar het gebruik van die dagen, zijn kinderen bij haar als de kinderen van haar meesteres aangenomen en erkend zouden worden, vers 3 en verv. Zij wilde liever kinderen in naam dan in het geheel geen kinderen hebben, kinderen, die zij zich als de hare kon voorstellen, en de hare kon noemen, hoewel zij het niet waren. Men zou zo denken, dat de kinderen van haar eigen zuster haar nader stonden dan die van haar dienstmaagd, en dat zij ze met meer genoegen als haar eigen kinderen had kunnen aannemen indien zij het gewild had, maar (zo natuurlijk is de neiging in ons om macht uit te oefenen) kinderen, over wie zij het recht had te regeren waren begerenswaardiger voor haar dan kinderen waarvoor zij meer reden had ze lief te hebben, en, als een vroeg voorbeeld reeds van haar heerschappij over de kinderen, die in haar vertrekken

ligt opgesloten dan haar nastreven van haar zuster. Alsof zij de overhand over haar had verkregen:
a. Naar de wet, noemt zij de eerste zoon van haar dienstmaagd Dan, oordeel of rechterlijke uitspraak, zeggende. "God heeft mij gericht", vers 6 dat is: uitspraak gedaan tot mijn voordeel."
b. In de strijd, noemde zij de volgende Naftali, Worstelingen, zeggende: Ik heb worstelingen Gods met mijne zuster geworsteld, ook heb ik de overhand gehad, vers 8, alsof alle zonen Jacobs geboren mannen des strijds moesten zijn. Zie welk een wortel der bitterheid afgunst en twist zijn, en welk kwaad zij onder bloedverwanten stichten.

2. Op aandringen van Lea nam Jakob ook Zilpa, haar dienstmaagd, tot vrouw. Rachel had de dwaze, ongerijmde daad gedaan, om in wedijver met Lea hem haar dienstmaagd te geven, en nu doet Lea, omdat zij een jaar geen kinderen gebaard had, hetzelfde, om met haar gelijk te zijn, of liever om haar vooruit te blijven. Zie de macht van naijver en mededinging, en bewonder de wijsheid van Gods bestel, die slechts één man met één vrouw samenvoegt, want God heeft ons tot "vrede geroepen en tot reinheid," 1 Corinthiërs 7:15. Zilpa baarde twee zonen aan Jakob, op wie Lea achtte recht te hebben, als teken waarvan zij de een Gad noemde, vers 11, zich vleiende nu een kleine bende, een troepje kinderen te hebben, en kinderen zijn de krijgsmacht van een gezin, zij vullen de pijlkoker, Psalm 127:4, 5. De tweede noemde zij Aser, Gelukkig, zich gelukkig achtende in hem, en zich vleiende dat ook haar naburen haar gelukkig zullen achten, vers 13, de dochters zullen mij gelukkig achten. Het is een voorbeeld van de ijdelheid der wereld en de dwaasheid van ons hart, dat de meeste mensen zich schatten en regeren, meer naar hetgeen men van hen zegt, dan naar verstand of Godsdienst, zij achten zich gelukkig, indien de dochters hen slechts zo noemen. Er was veel verkeerds in de strijd en de naijver tussen deze twee zusters, maar uit dit kwaad heeft God het goede doen voortkomen, want de tijd was nu nabij waarop het zaad Abrahams zich moest vermenigvuldigen. Zo werd Jacobs gezin vervuld met twaalf zonen, hoofden van de duizenden Israëls, uit wie de vermaarde twaalf stammen zijn voortgekomen, en naar wie zij genoemd zijn.

Genesis 30:14 - 24
Hier is:

I. Lea wederom vruchtbaar, nadat zij voor een tijd opgehouden had te baren. Jakob schijnt zich meer bij Rachel dan bij Lea gevoegd te hebben. De wet van Mozes onderstelt het als iets gewoons, dat wanneer een man twee vrouwen heeft, de een bemind en de andere gehaat zal zijn, Deuteronomium 21:15. Maar eindelijk hebben Rachels sterke hartstochten haar tot een overeenkomst gebracht met Lea, dat Jakob tot haar vertrek zou terugkeren. Ruben, een knaapje van vijf of zes jaar, speelde in het veld, en vond dudaim. Het is onzeker wat die waren, de critici zijn het er oneens over, wij geloven dat het iets zeldzaams moet geweest zijn, hetzij bloemen of vruchten, die een zeer aangename geur hadden, Hooglied 7:13.
De God der natuur heeft niet slechts in het nodige voor ons voorzien, maar ook in hetgeen ons aangenaam en lieflijk is. Er zijn voortbrengselen van de aarde in het open veld zowel als in de beplante, beschutte hof, die zeer kostbaar en nuttig zijn. Hoe overvloedig is het huis der natuur voorzien en haar dis gespreid. Haar kostelijke vruchten laten zich door de handen van kleine kinderen plukken. Het is een loffelijke gewoonte van de vrome Joden om, als zij genot vinden, bijvoorbeeld in het eten van een appel, hun hart op te heffen tot God, zeggende: "Gezegend zij Hij, die deze vrucht aangenaam gemaakt heeft!" Of bij het ruiken van een bloem: "Gezegend zij Hij, die deze bloem lieflijk gemaakt heeft." Sommigen denken, dat deze

handen zien, waarin het kind ze gebracht had, zij moest ze voor zich begeren. Zij kan het niet verdragen die fraaie bloemen niet te hebben, en dus wil zij ze kopen, tot elke prijs. Er kan grote zonde en dwaasheid zijn in het bovenmatig begeren van iets zeer gerings. Lea doet er haar voordeel mee (zoals Jakob zijn voordeel gedaan had met Ezau's sterke begeerte naar zijn rode kooksel) om datgene te verkrijgen wat haar rechtmatig toekwam, maar waarin Rachel anders niet bewilligd zou hebben. Sterke hartstochten werken elkaar soms tegen, en zij, die er door beheerst worden, kunnen niet anders dan in voortdurende onrust zijn.
Lea is op het toppunt van vreugde, omdat zij het gezelschap van haar man weer zal hebben en haar gezin nog verder gebouwd zal worden, hetgeen de zegen is, die zij begeert en waarom zij vroom bidt, zoals aangeduid wordt in vers 17, waar gezegd wordt: God verhoorde Lea. De geleerde bisschop Patrick maakt hier de onderstelling waarvoor zeer veel grond is, dat de ware reden van die strijd tussen Jacobs vrouwen om zijn bijzijn, en van haar geven aan hem van haar dienstmaagden, de vurige begeerte was om de belofte te vervullen, gedaan aan Abraham (en nu onlangs hernieuwd aan Jakob) dat zijn zaad zou wezen als de sterren des hemels in menigte, en dat in een Zaad, een van zijn nakomelingen, alle geslachten der aarde gezegend zullen worden. En hij denkt dat het beneden de waardigheid zou zijn van deze gewijde geschiedenis, om zo bijzonder nota te nemen van deze dingen, indien er niet een zodanige reden voor was.
Lea werd nu gezegend met twee zonen, de eerste noemde zij Issaschar, een loon, vers 18, zich wel beloond achtende voor haar dudaim, ja (en dat is een vreemde uitlegging van Gods voorzienigheid!) beloond voor haar geven van haar dienstmaagd aan Jakob. Wij maken misbruik van Gods zegeningen, als wij veronderstellen dat Zijn gunsten onze dwaasheden ondersteunen of belonen. De tweede noemde zij Zebulon, Woning, vers 20. Jakob had haar geen huwelijksgift gegeven toen hij haar trouwde, en hij bezat ook niets om dit te kunnen, maar zij acht een gezin van kinderen geen bezwaar of last, maar een kostelijk huwelijksgoed, Psalm 113:9. Zij vleit zich nu meer van het gezelschap van haar echtgenoot te zullen hebben, nu zij hem zes zonen gebaard heeft en dat hij, om wille van zijn kinderen tenminste, haar dikwijls in haar woning zou bezoeken. In vers 21 wordt melding gemaakt van de geboorte van een dochter, Dina, vanwege de geschiedenis over haar in Hoofdstuk 34. Het is mogelijk dat Jakob meer dochters heeft gehad, hoewel zij niet in de geschiedenis staan aangetekend.

II. Rachel is ten laatste vruchtbaar, vers 22. God dacht ook aan Rachel, die Hij vergeten scheen te hebben, en God verhoorde haar, wier gebeden gedurende zo lange tijd onverhoord waren gebleven, en toen baarde zij een zoon. Gelijk God rechtvaardig de zegeningen onthoudt, die wij al te onstuimig begeren, zo zal Hij ons soms in Zijn genade ten laatste datgene schenken, waarnaar wij zo lang hebben uitgezien. Hij bestraft onze dwaasheid, maar gedenkt toch wat maaksel wij zijn, en zal niet altijd met ons twisten.
Rachel noemde haar zoon Jozef, welke naam in het Hebreeuws verwant is aan twee woorden van een tegenovergestelde betekenis, Asaf, abstulit, Hij heeft mijn smaadheid weggenomen, alsof de grootste zegen, die zij in deze zoon had, hierin bestond dat haar eer gered was, en Jasaph addidif, de Heere voege mij een andere zoon daartoe, hetgeen beschouwd kan worden, hetzij als de taal van haar buitensporige begeerte (zij weet nauwelijks dankbaar te zijn voor een zoon, als zij er niet zeker van is er nog een te zullen hebben) of van haar geloof: zij ontvangt die zegen als een onderpand van nog meerdere zegeningen. "Heeft God mij Zijn genade geschonken? Ik mag haar Jozef noemen, en zeggen: Hij zal nog meer genade er aan toevoegen. Heeft Hij mij Zijn blijdschap geschonken? Ik mag haar Jozef noemen en zeggen: Hij zal meer blijdschap geven. Heeft Hij begonnen, en zal Hij niet voleinden?"

Genesis 30:25 - 36

I. Jacobs denken aan terugkeren. Hij heeft trouw zijn tijd bij Laban uitgediend, zelfs zijn tweede zevental jaren, hoewel hij een oud man was en een aangroeiend gezin had om voor te zorgen. En nu was het hoog tijd voor hem om voor eigen rekening zaken te gaan doen. Hoewel Labans dienst hard was en deze hem ten opzichte van hun eerste overeenkomst bedrogen had, heeft Jakob toch van zijn kant zijn woord trouw gehouden. Een goed man zal, al heeft hij gezworen tot zijn schade, toch niet veranderen. En als anderen ons bedrogen hebben, geeft ons dit toch het recht niet om hen ook te bedriegen. Onze regel is te doen zoals wij wensen dat ons gedaan zal worden, niet zoals ons gedaan wordt. Nu de tijd van Jakob om is verzoekt hij om ontslag en verlof om heen te gaan, vers 25.
Merk op:
1. Hij heeft zijn genegenheid behouden voor het land Kanaän, niet alleen omdat het het land was van zijn geboorte en omdat daar zijn vader en moeder waren die hij verlangde weer te zien, maar omdat het het beloofde land was en ten teken dat hij staat maakte op die belofte. Te Haran kan hij wel als vreemdeling verkeren, maar hij kan er zich volstrekt niet vestigen. Zodanig gezind moeten wij ook zijn ten opzichte van ons hemels vaderland en ons beschouwen als vreemdelingen hier beneden en verlangende om daar te zijn, zodra de dagen van onze dienst op aarde geteld en voleindigd zijn. Wij moeten er niet aan denken om hier altijd te willen blijven, ons geluk te vinden in de aarde, want wij "hebben hier geen blijvende stad," Hebreeën 13:14.

2. Hij verlangde naar Kanaän terug te gaan hoewel hij een groot gezin had mede te nemen waarvoor nog geen voorziening gemaakt was. Hij had bij Laban vrouwen en kinderen verworven, maar niets meer. Toch doet hij bij Laban geen aanvraag, hetzij om een bruidsschat voor zijn vrouwen, of om onderhoud voor sommigen van zijn kinderen. Neen, al wat hij vraagt, is: Geef mijn vrouwen en mijn kinderen en laat mij vertrekken, vers 25 - 26. Zij, die vertrouwen hebben in God, in Zijn voorzienigheid en Zijn belofte, kunnen, al hebben zij ook een groot gezin en een klein inkomen, blijmoedig hopen, dat Hij, die de monden zendt, ook het brood er voor zal geven. Hij, die de jonge raven voedt, zal het zaad der rechtvaardigen niet laten verhongeren.

II. Laban wenst dat hij zal blijven, vers 27. Uit liefde voor zichzelf, niet voor Jakob of zijn vrouwen en kinderen, spreekt hij vriendelijk en billijk, ten einde hem te bewegen als zijn opperherder bij hem te blijven, hem dringend verzoekend ter wille der liefde, die hij hem toedroeg, hem niet te verlaten. Zo ik nu genade gevonden heb in uwe ogen, blijf . Vrekkige, zelfzuchtige mensen weten wel goede, schone woorden te spreken als dit met hun belangen strookt. Laban ondervond dat zijn veestapel onder de goede zorg van Jakob verwonderlijk was toegenomen, en hij erkent het, en wel met zeer goede uitdrukkingen van eerbied voor God en achting voor Jakob. Ik heb waargenomen, of ik heb door ondervinding geleerd dat de Heere mij, om uwentwil gezegend heeft.
Merk op:
1. Wat Laban geleerd heeft. Ik heb door ondervinding geleerd. Menige goede, nuttige les wordt door ondervinding geleerd. Wij zijn zeer ongeschikte scholieren, als de ondervinding ons het kwaad niet heeft geleerd van de zonde, de bedrieglijkheid van ons eigen hart, de ijdelheid der wereld, de goedheid van God, het gewin der Godzaligheid en dergelijke zaken meer.

2. Laban erkent:
a. Dat hij zijn voorspoed aan Gods zegen was verschuldigd: de Heere heeft mij gezegend.

werelds goed gezegend. Uitwendige zegeningen worden in overvloedige mate geschonken aan velen, die geen recht of aanspraak hebben op verbondszegeningen.
b. Dat Jacobs Godsvrucht hem die zegen had aangebracht: de Heere heeft mij gezegend, niet om mijnentwil, (een man als Laban, die zonder God in de wereld leeft, "mene niet dat hij iets ontvangen zal van de Heere" Jakobus 1:7. Godvruchtige mensen zijn een zegen voor de plaatsen, waar zij wonen, zelfs waar zij in geringheid en onbekendheid wonen, zoals Jakob in het veld en Jozef in de gevangenis, Hoofdstuk 39:23. God zegent slechte mensen dikwijls met uitwendig goed ter wille van hun Godvruchtige bloedverwanten ofschoon zij slechts zelden het verstand hebben om het te zien en waar te nemen of oprechtheid genoeg om het, zoals Laban hier, te erkennen.

III. De nieuwe overeenkomst tussen hen. Labans list en inhaligheid deden hun voordeel met Jacobs eenvoudigheid, eerlijkheid en goedhartigheid. Bemerkende dat zijn schone woorden hun uitwerking niet misten bij Jakob, heeft hij, in plaats van hem een voordelig aanbod te doen, zoals hij alles in aanmerking genomen had behoren te doen, het aan Jakob zelf overgelaten, vers 28. Noem mij uitdrukkelijk uw loon, wel wetende dat hij zeer bescheiden zou zijn in zijn eisen en minder zou vragen dan hij hem, zonder zich te schamen, zou durven aanbieden. Zo doet Jakob hem dan een voorstel, waarin:
1. Hij aantoont welke redenen hij had om daarop aan te dringen, aangezien:
a. Laban uit dankbaarheid verplicht was hem goed te behandelen, daar hij hem niet slechts getrouw maar zeer voorspoedig had gediend, vers 30.
Merk hier nu op, hoe bescheiden en nederig hij over zichzelf spreekt. Laban had gezegd: de Heere heeft mij om uwentwil gezegend, Jakob wil dat niet zeggen, maar: de Heere heeft u sedert mijn komst gezegend. Nederige heiligen scheppen meer vermaak in goeddoen dan in het horen er van.
b. Dat hijzelf gehouden en verplicht was voor zijn eigen gezin te zorgen: nu dan, wanneer zal ik ook werken voor mijn huis? Geloof en liefde zijn wel voortreffelijke zaken, maar zij moeten er ons niet van weerhouden om voor ons eigen onderhoud te zorgen en in het onderhoud van ons gezin te voorzien. Evenals Jakob moeten wij vertrouwen op de Heere en het goede doen, maar evenals hij, moeten wij ook voor ons eigen huls werken, wie dat niet doet, is erger dan een ongelovige. 1 Timotheüs 5:8.

2. Hij is bereid om zich op Gods voorzienigheid te verlaten, die, naar hij wist, zich ook over de kleinste dingen uitstrekt, zelfs over de kleur van vee, en hij zal tevreden wezen als hij voor zijn loon de schapen en geiten van die en die kleur krijgt, het gespikkelde, het geplekte en het bruine, dat van nu voortaan voortgebracht zal worden, vers 32, 33. Dat, meent hij, zal het beste middel wezen om te voorkomen dat Laban hem bedriegt en zich te vrijwaren tegen de verdenking, dat hij Laban bedriegt.
Sommigen denken dat hij die kleur koos, omdat die in Kanaän het meest op prijs werd gesteld, in Kanaän worden de herders Nekodim genoemd, Amos 1:1, het woord, dat hier voor gespikkeld gebruikt wordt, en Laban bewilligde gaarne in dit voorstel, omdat hij dacht dat als de weinige gespikkelde, geplekte en bruine dieren die hij nu had van de overige werden afgezonderd, wat zij overeenkwamen terstond te doen, de kudde die Jakob te verzorgen had, als die van een kleur was, of geheel wit of geheel zwart, geen of weinige van gemengde kleuren zou voortbrengen, zodat hij dan Jacobs dienst voor niets of zo goed als niets zou hebben. Volgens deze overeenkomst werden nu de veelkleurige dieren afgezonderd en onder de hoede van Labans zonen gesteld en drie dagreizen ver weggezonden, zó groot was Labans vrees, dat sommige er van bij de overige kudde zouden komen en er zich, ten voordele van Jakob, mede zouden vermengen. Een schone koop heeft Jakob dus voor zich gesloten! Is dit

zoals gewoonlijk, jongen voortbrengt van zijn eigen kleur, dan moet hij nog voor niets dienen, zijn gehele leven lang slaven en arm blijven, Maar hij weet op wie hij vertrouwt, en de uitkomst bewees:
a. Dat hij de beste manier had gevolgd om met Laban te handelen, daar deze anders al te gierig en hard voor hem geweest zou zijn.
En: b. Dat niet tevergeefs vertrouwd wordt op Gods voorzienigheid, die eerlijke, nederige vlijt zegent. Zij, die bevinden dat mensen met wie zij handelen onrechtvaardig en onvriendelijk zijn zullen ook bevinden dat God dit niet is, maar dat Hij op de een of andere wijze recht zal doen aan hen, aan wie onrecht gedaan werd en een goede beloner zal wezen voor hen, die hun zaak in Zijn handen overgeven.

Genesis 30:37 - 43
Hier is Jacobs verstandig en eerlijk beleid om het verdrag met Laban voordeliger voor zich te maken dan het zich liet aanzien. Indien hij geen middel had gebruikt om zichzelf te helpen, dan zou de overeenkomst zeer nadelig voor hem geweest zijn, en hij wist dat Laban zich daar nooit om bekommerd zou hebben, of liever, dat het hem groot genoegen zou gedaan hebben, zo weinig ging Laban met iemands belangen, behalve met zijn eigene, te rade. Wat Jakob nu bedacht heeft, was:
1. Geschilde roeden te stellen ter plaatse waar het vee gedrenkt werd, opdat de dieren, starende op die ongewone bonte roeden, door de kracht van de verbeelding even zulke bonte jongen zouden werpen, vers 37 - 39. Waarschijnlijk werd deze gewoonte algemeen gevolgd door de herders van Kanaän, die gaarne zulk bontgekleurd vee hadden. Het betaamt een man meester te zijn in zijn beroep, waarin dit ook moge bestaan, en er niet slechts naarstig, maar vernuftig, vindingrijk in te zijn, wel bekend te zijn met al de wettige kunstgrepen er van, immers beoordeelt men de mens naar zijn werk. Er is een wijze (van werken) waarin God de landman onderricht, hoe eenvoudig dit beroep ook is, en die hij behoort te leren, Jesaja 28:26.

2. Toen hij nu een kudde van gestreept en bruin vee had verkregen, heeft hij ze zo geplaatst, dat het aangezicht van de andere dieren tot dit vee gewend was, en wel met hetzelfde doel, maar zijn eigen bont vee belette hij om op Labans effenkleurig vee te zien, vers 40. Het schijnt dat sterke indrukken worden verkregen door het oog, het is dus nodig daar een verbond mee aan te gaan.

3. Toen hij zag dat die wijze van werken door de bijzondere zegen van God voorspoedig was, paste hij haar alleen toe op de sterkere soort van vee, waardoor hij voor zich de kostbaarste dieren verkreeg, terwijl dan de zwakkere soort, de spadelingen, voor Laban waren, vers 41, 42. Aldus brak Jakob geheel zeer uit in menigte, vers 43, en werd hij in korte tijd zeer rijk. Die voorspoed op zijn beleid zou het, wel is waar, niet kunnen rechtvaardigen, indien er bedrog bij ware gepleegd, of indien er een onrechtvaardigheid mee begaan was, hetgeen, daarvan zijn wij zeker, niet het geval was, daar hij onder Goddelijke leiding had gehandeld, Hoofdstuk 31:12, ook was er in de zaak zelf niets dan een eerlijk gebruik maken van een billijke overeenkomst, dat door Gods voorzienigheid zeer voorspoedig werd gemaakt, zowel om recht te doen aan Jakob wie Laban onrecht had gedaan en die door hem zeer hard behandeld werd, alsook ingevolge de bijzondere beloften, die hem gedaan waren ten teken van de Goddelijke gunst. Zij die, terwijl hun begin gering is, nederig en eerlijk zijn, tevreden en naarstig, zijn goed op weg om hun laatste zeer vermeerderd te zien, aan hem, die getrouw is in het kleine, zal meer toevertrouwd worden, aan hem, die getrouw is in hetgeen van een ander is, zal iets voor hemzelf toevertrouwd worden. Jakob, die een eerlijk en oprecht dienstknecht is geweest is een rijk meester geworden.

HOOFDSTUK 31

1 Toen hoorde hij de woorden der zonen van Laban, zeggende: Jakob heeft genomen alles, wat onzes vaders was, en van hetgeen, dat onzes vaders was, heeft hij al deze heerlijkheid gemaakt. 2 Jakob zag ook het aangezicht van Laban aan, en ziet, het was jegens hem niet als gisteren en eergisteren. 3 En de HEERE zeide tot Jakob: Keer weder tot het land uwer vaderen, en tot uw maagschap, en Ik zal met u zijn. 4 Toen zond Jakob heen, en riep Rachel en Lea, op het veld tot zijn kudde; 5 En hij zeide tot haar: Ik zie het aangezicht uws vaders, dat het jegens mij niet is als gisteren en eergisteren; doch de God mijns vaders is bij mij geweest. 6 En gijlieden weet, dat ik met al mijn macht uw vader gediend heb. 7 Maar uw vader heeft bedrieglijk met mij gehandeld, en heeft mijn loon tien malen veranderd; doch God heeft hem niet toegelaten, om mij kwaad te doen. 8 Wanneer hij aldus zeide: De gespikkelde zullen uw loon zijn, zo lammerden al de kudden gespikkelde; en wanneer hij alzo zeide: De gesprenkelde zullen uw loon zijn, zo lammerden al de kudden gesprenkelde. 9 Alzo heeft God uw vader het vee ontrukt, en aan mij gegeven. 10 En het geschiedde ten tijde, als de kudde hittig werd, dat ik mijn ogen ophief, en ik zag in de droom; en ziet, de bokken, die de kudden beklommen, waren gesprenkeld, gespikkeld, en hagelvlakkig.

11 En de Engel Gods zeide tot mij in de droom: Jakob! En ik zeide: Zie, hier ben ik! 12 En Hij zeide: Hef toch uw ogen op, en zie! alle bokken, die de kudde beklimmen, zijn gesprenkeld, gespikkeld, en hagelvlakkig; want Ik heb gezien alles, wat Laban u doet. 13 Ik ben die God van Beth-el, alwaar gij het opgerichte teken gezalfd hebt, waar gij Mij een gelofte beloofd hebt; nu, maak u op, vertrek uit dit land, en keer weder in het land uwer maagschap. 14 Toen antwoordden Rachel en Lea, en zeiden tot hem: Is er nog voor ons een deel of erfenis, in het huis onzes vaders? 15 Zijn wij niet vreemden van hem geacht? Want hij heeft ons verkocht, en hij heeft ook steeds ons geld verteerd. 16 Want al de rijkdom, welke God onzen vader heeft ontrukt, die is onze, en van onze zonen; nu dan, doe alles, wat God tot u gezegd heeft. 17 Toen maakte zich Jakob op, en laadde zijn zonen en zijn vrouwen op kemelen. 18 En hij voerde al zijn vee weg, en al zijn have, die hij gewonnen had, het vee, dat hij bezat, hetwelk hij in Paddan-Aram geworven had, om te komen tot Izak, zijn vader, naar het land Kanaän. 19 Laban nu was gegaan, om zijn schapen te scheren; zo stal Rachel de terafim, die haar vader had. 20 En Jakob ontstal zich aan het hart van Laban, de Syriër, overmits hij hem niet te kennen gaf, dat hij vlood. 21 En hij vlood, en al wat het zijne was, en hij maakte zich op, en voer over de rivier, en hij zette zijn aangezicht naar het gebergte Gilead. 22 En ten derden dage werd aan Laban geboodschapt, dat Jakob gevloden was. 23 Toen nam hij zijn broeders met zich, en jaagde hem achterna, een weg van zeven dagen, en hij kreeg hem op het gebergte van Gilead. 24 Doch God kwam tot Laban, de Syrier, in een droom des nachts, en Hij zeide tot hem: Wacht u, dat gij met Jakob spreekt, noch goed, noch kwaad. 25 En Laban achterhaalde Jakob; Jakob nu had zijn tent geslagen op dat gebergte; ook sloeg Laban met zijn broederen de zijne op het gebergte van Gilead. 26 Toen zeide Laban tot Jakob: Wat hebt gij gedaan, dat gij u aan mijn hart ontstolen hebt, en mijn dochteren ontvoerd hebt, als gevangenen met het zwaard? 27 Waarom zijt gij heimelijk gevloden, en hebt u aan mij ontstolen? en hebt het mij niet aangezegd, dat ik u geleid had met vreugde, en met gezangen, met trommel en met harp? 28 Ook hebt gij mij niet toegelaten mijn zonen en mijn dochteren te kussen; nu, gij hebt dwaselijk gedaan zo doende. 29 Het ware in de macht mijner hand aan ulieden kwaad te doen; maar de God van ulieder vader heeft tot mij gisteren nacht gesproken, zeggende: Wacht u, van met Jakob te spreken, of goed, of kwaad. 30 En nu, gij hebt immers willen vertrekken, omdat gij zo zeer begerig waart naar uws vaders huis; waarom hebt gij mijn goden gestolen?

31 Toen antwoordde Jakob, en zeide tot Laban: Omdat ik vreesde; want ik zeide: Opdat gij niet misschien uw dochteren mij ontweldigdet! 32 Bij wien gij uw goden vinden zult, laat hem niet leven! Onderken gij voor onze broederen, wat bij mij is, en neem het tot u. Want Jakob wist niet, dat Rachel dezelve gestolen had. 33 Toen ging Laban in de tent van Jakob, en in de tent van Lea, en in de tent van de beide dienstmaagden, en hij vond niets; en als hij uit de tent van Lea gegaan was, kwam hij in de tent van Rachel. 34 Maar Rachel had de terafim genomen, en zij had die in een kemels zadeltuig gelegd, en zij zat op dezelve. En Laban betastte die ganse tent, en hij vond niets. 35 En zij zeide tot haar vader: Dat de toorn niet ontsteke in mijns heren ogen, omdat ik voor uw aangezicht niet kan opstaan; want het gaat mij naar der vrouwen wijze; en hij doorzocht; maar hij vond de terafim niet. 36 Toen ontstak Jakob, en twistte met Laban; en Jakob antwoordde en zeide tot Laban: Wat is mijn overtreding, wat is mijn zonde, dat gij mij zo hittig hebt nagejaagd? 37 Als gij al mijn huisraad betast

broederen, en laat hen richten tussen ons beiden. 38 Deze twintig jaren ben ik bij u geweest; uw ooien en uw geiten hebben niet misdragen, en de rammen uwer kudde heb ik niet gegeten. 39 Het verscheurde heb ik tot u niet gebracht; ik heb het geboet; gij hebt het van mijn hand geeist, het ware des daags gestolen, of des nachts gestolen. 40 Ik ben geweest, dat mij bij dag de hitte verteerde, en bij nacht de vorst, en dat mijn slaap van mijn ogen week. 41 Ik ben nu twintig jaren in uw huis geweest; ik heb u veertien jaren gediend om uw beide dochteren, en zes jaren om uw kudde; en gij hebt mijn loon tien malen veranderd. 42 Ten ware de God van mijn vader, de God van Abraham, en de Vreze van Izak, bij mij geweest was, zekerlijk, gij zoudt mij nu ledig weggezonden hebben! God heeft mijn ellende, en de arbeid mijner handen aangezien, en heeft u gisteren nacht bestraft.
43 Toen antwoordde Laban en zeide tot Jakob: Deze dochters zijn mijn dochters, en deze zonen zijn mijn zonen, en deze kudde is mijn kudde, ja, al wat gij ziet, dat is mijn; en wat zoude ik aan deze mijn dochteren heden doen? of aan haar zonen, die zij gebaard hebben? 44 Nu dan, kom, laat ons een verbond maken, ik en gij, dat het tot een getuigenis zij tussen mij en tussen u! 45 Toen nam Jakob een steen, en hij verhoogde dien tot een opgericht teken. 46 En Jakob zeide tot zijn broederen: Vergadert stenen! En zij namen stenen, en maakten een hoop; en zij aten aldaar op dien hoop. 47 En Laban noemde hem Jegar - sahadutha; maar Jakob noemde denzelven Gilead. 48 Toen zeide Laban: Deze hoop zij heden een getuige tussen mij en tussen u! Daarom noemde men zijn naam Gilead, 49 En Mizpa; omdat hij zeide: Dat de HEERE opzicht neme tussen mij en tussen u, wanneer wij de een van de ander zullen verborgen zijn! 50 Zo gij mijn dochteren beledigt, en zo gij vrouwen neemt boven mijn dochteren, niemand is bij ons; zie toe, God zal getuige zijn tussen mij en tussen u! 51 Laban zeide voorts tot Jakob: Zie, daar is deze zelfde hoop, en zie, daar is dit opgericht teken, hetwelk ik opgeworpen heb tussen mij en tussen u; 52 Deze zelfde hoop zij getuige, en dit opgericht teken zij getuige, dat ik tot u voorbij dezen hoop niet komen zal, en dat gij tot mij, voorbij dezen hoop en dit opgericht teken, niet komen zult ten kwade! 53 De God van Abraham, en de God van Nahor, de God huns vaders richte tussen ons! En Jakob zwoer bij de Vreze zijn vaders Izaks. 54 Toen slachtte Jakob een slachting op dat gebergte, en hij nodigde zijn broederen, om brood te eten; en zij aten brood, en vernachtten op dat gebergte. 55 En Laban stond des morgens vroeg op, en kuste zijn zonen, en zijn dochteren, en zegende hen; en Laban trok heen, en keerde weder tot zijn plaats.

Jakob was een zeer goed en eerlijk man, een man van grote Godsvrucht en rechtschapenheid, en toch heeft hij meer kwelling en droefenis gehad dan een van de andere patriarchen. In verschrikking en angst had hij het huis van zijn vader verlaten, in benauwdheid en verlegenheid was hij bij zijn oom gekomen, en had van hem een zeer harde behandeling ondervonden, en nu gaat hij terug, omringd met vrees. Wij hebben hier:

I. Zijn besluit om terug te keren, vers 1 - 16.
II. Zijn heimelijk vertrek, vers 17 - 21.
III. Labans misnoegen en zijn achterna jagen van Jakob, vers 22 - 25.
IV. De warme woorden die er tussen hen vielen, vers 26 - 42.
V. Hun vriendschappelijke overeenkomst ten laatste, vers 43 - 55.

Genesis 31:1 - 16
Jakob neemt hier het besluit om de dienst van zijn oom terstond te verlaten, hetgeen van hem was te nemen, en naar Kanaän terug te keren. Hij nam dit besluit onder de leiding van God, nadat hem rechtmatige reden tot toorn en ontevredenheid was gegeven, en met de raad en de toestemming van zijn vrouwen.

I. Nadat hem rechtmatige reden tot toorn was gegeven, want Laban en zijn zonen waren zeer onaangenaam en kwaadwillig jegens hem gestemd, zodat hij noch aangenaam, noch veilig onder hen verblijven kon.

1. Labans zonen toonden dit in hetgeen zij zeiden, vers 1. Zij schijnen het ten aanhoren van Jakob gezegd te hebben met het doel hem te kwellen. Het laatste hoofdstuk begon met het verhaal van Rachels afgunst op Lea, dit begint met de afgunst van Labans zonen op Jakob.
Merk hier op:
a. Hoe grotelijks zij Jacobs voorspoed verheerlijken: hij heeft al deze heerlijkheid gemaakt, of verkregen. En wat was nu al deze heerlijkheid, waarvan zij zo hoog opgeven? Een troep bruine schapen en gespikkelde geiten (en wellicht deden de fraaie kleuren het die zo mooi waren in hun ogen) enige kamelen en ezels en dergelijke zaken, en dat was nu al deze heerlijkheid. In de ogen van vleselijke mensen is rijkdom heerlijkheid, terwijl er voor allen, die kennis hebben aan hemelse dingen, geen heerlijkheid in is, in vergelijking met de uitnemende heerlijkheid. De menselijke overschatting van wereldse rijkdom is een fundamentele dwaling, die de wortel is van geldgierigheid, afgunst en alle kwaad.
b. Hoe laaghartig zij Jacobs trouw verdenken, alsof hij niet eerlijk was gekomen aan hetgeen hij had, Jakob heeft genomen alles, wat van onze vader was. Toch zeker niet alles! Wat was er geworden van het vee, dat aan de zorg van Labans zonen was toevertrouwd en drie dagreizen ver was weggezonden? Hoofdstuk 30:35, 36. Zij bedoelen: alles wat aan zijn hoede en zorg toevertrouwd was, daar echter haat en nijd hen doen spreken, drukken zij zich dus op een algemene wijze uit. Al is men ook nog zo zorgzaam om een goed geweten te behouden, kan men toch niet altijd zeker zijn van een goede naam. Het behoort tot de ijdelheid en vermoeiing van de geest, aan uitwendige voorspoed verbonden, dat het de mens er aan blootstelt benijd te worden door zijn naaste, Spreuken 27:4. Wie door de hemel gezegend wordt, zal door de hel en al haar kinderen op aarde vervloekt worden.

2. Laban zelf zei weinig, maar zijn gezicht was niet jegens Jakob zoals het placht te wezen, en Jakob kon niet anders dan dit opmerken, vers 2, 5. Op zijn best genomen was Laban nog een onbeschoft, gierig man, maar nu was hij dit nog meer dan ooit tevoren. Nijd is een zonde, die dikwijls op het gezicht te lezen is, vandaar dat wij lezen van een boos oog, Spreuken 23:6. Zure blikken kunnen er veel toe bijdragen om de vrede te verstoren van een gezin, en de liefde er uit te verbannen en diegene moeilijkheden te veroorzaken, voor wier welzijn en geluk wij behoren te zorgen, Labans toornig gelaat heeft hem de grootste zegen doen verliezen, die zijn gezin ooit gehad heeft, en dat wel zeer terecht.

II. Hij werd in zijn besluit geleid door de Heere, en daarbij werd hem een belofte gegeven, vers 3. De Heere zei tot Jakob: Keer weer tot het land van uw vaderen, en tot uw maagschap, en Ik zal met u zijn. Hoewel Jakob hier een zeer harde behandeling had ondervonden, wilde hij toch zijn plaats en betrekking niet verlaten, vóór God het hem zei. Hij is op bevel van God hier gekomen en hier wilde hij blijven, totdat hij orders kreeg om heen te gaan. Het is onze plicht om ons te stellen onder Gods leiding, en het zal onze vertroosting en blijdschap wezen om ons onder die leiding te weten, zowel bij ons uitgaan als bij ons inkomen. De leiding, die hij van de hemel had, wordt meer ten volle meegedeeld in het bericht, dat hij er van gaf aan zijn vrouwen, vers 10 - 13, waar hij hun een droom verteld, die hij gehad heeft over zijn vee, en de wonderbare toeneming van het vee van zijn kleur, en hoe de engel Gods in die droom, (want ik onderstel dat de droom waarvan gesproken wordt in vers 10, en die van vers 11 dezelfde is) nota genomen heeft van de werking van zijn verbeelding in de slaap en hem kennis gaf, dat het niet bij toeval was, en ook niet door zijn eigen beleid, dat hij dit grote voordeel heeft verkregen, maar:

1. Door de voorzienigheid van God, die de verdrukking had gezien hem door Laban aangedaan, en hem nu op die wijze recht wilde verschaffen, want Ik heb gezien alles wat

beschikkingen van de Goddelijke Voorzienigheid dan wij vermoeden, en aan hen, die onrecht geleden hebben, wordt er recht door gedaan, misschien wel zonder dat zij het beMerk en. Ook was het niet alleen door de gerechtigheid van Gods voorzienigheid, dat Jakob aldus verrijkt werd, maar:
2. Ter vervulling van de belofte, te kennen gegeven in hetgeen gezegd wordt in vers 13. Ik ben de God van Bethel. Dat was de plaats, waar het verbond met hem vernieuwd werd. Wereldse voorspoed en welvaren zijn dubbel aangenaam, als wij ze zien voortvloeien niet uit de gewone voorzienigheid, maar uit de verbondsliefde, om de beloofde zegen te geven, als wij ze ontvangen van God als de God van Bethel, van de belofte van het tegenwoordige leven, die tot de Godzaligheid behoort. Maar wij beMerk en dat Jakob, zelfs toen hij dit veelbelovend vooruitzicht had om bij Laban rijk te worden, aan terugkeren moet denken. Als de wereld ons begint toe te lachen, dan moeten wij ons herinneren dat zij ons thuis niet is.
Nu, maak u op, vertrek uit dit land, vers 13, en keer weer:
a. Tot uw aanbidding in Kanaän. Het waarnemen van de plechtigheden van de Godsverering was wellicht dikwijls gestaakt terwijl hij bij Laban was. De tijden van zijn dienst heeft God voorbijgezien, maar nu: keer weer naar de plaats, waar gij het opgerichte teken gezalfd hebt en de gelofte gedaan hebt. Nu gij rijk begint te worden, is het tijd om weer aan een altaar en offeranden te denken.
b. Naar hetgeen u lieflijk is in Kanaän, het land van uw maagschap. Hij was hier bij bloedverwanten, die hem na stonden, maar hij moet alleen diegene als zijn maagschap beschouwen in de beste zin, de maagschap met wie hij moet leven en sterven, aan wie het verbond behoort. De erfgenamen van Kanaän moeten nooit denken thuis te zijn voordat zij er gekomen zijn, al schijnen zij hier nog zo vaste voet te hebben verkregen.

III. Hij nam dit besluit met de voorkennis en de toestemming van zijn vrouwen. Hij zond heen en riep Rachel en Lea op het veld, vers 4, hetzij omdat hij daar vrijer met hun kon spreken. of wellicht omdat de een niet in de vertrekken van de andere wilde komen, en hij graag met beide tegelijk wilde spreken, of omdat hij werk te doen had in het veld, waar hij niet vanaf kon. Mannen, die hun vrouwen liefhebben, zullen haar met hun plannen en voornemens bekendmaken. Waar wederzijdse liefde heerst, daar heerst ook een wederzijds vertrouwen. En de wijsheid van de vrouw moet het hart van haar man bewegen om op haar te vertrouwen, Spreuken 31:11. Hij wees er zijn vrouwen op:

1. Dat hij hun vader trouw had gediend, vers 6. Zo anderen hun plicht al niet vervullen jegens ons, zullen wij toch de troostrijke bewustheid hebben, dat wij de onze jegens hen zijn nagekomen.

2. Hoe bedrieglijk hun vader met hem had gehandeld, vers 7. Nooit wilde hij zich houden aan een overeenkomst, die hij met hem gemaakt had. Toen hij na het eerste jaar zag dat Gods voorzienigheid Jakob begunstigde omtrent de overeengekomen kleur, heeft hij ieder half jaar van de vijf, die nog over waren, die kleur voor een andere veranderd, zodat hij haar tienmaal veranderd heeft, alsof hij dacht niet alleen Jakob te bedriegen, maar ook de voorzienigheid van God, die blijkbaar Jakob begunstigde. Zij die eerlijk en oprecht handelen worden niet altijd eerlijk en oprecht door anderen behandeld.

3. Hoe God hem desniettemin gezegend had niet slechts hem beschermd had tegen Labans kwaadwilligheid - God heeft hem niet toegelaten mij kwaad te doen. Zij, die zich dicht bij God houden, zullen veilig door Hem bewaard worden - maar, in weerwil van Labans bedoeling om hem te ruïneren, heeft God overvloedig voor hem voorzien. God heeft uw vader

gegeven voor zijn harde dienst uit Labans bezitting, zoals Hij later het zaad Jacobs betaald heeft voor hun dienen van de Egyptenaren, met de roof van de Egyptenaren. God is niet onrechtvaardig om het werk, de arbeid van de liefde van Zijn volk te vergeten, al doen de mensen dit ook, Hebreeën 6:10. God heeft middelen om diegene eerlijk te maken door de daad, die het niet waren in hun bedoeling. "Het vermogen van de zondaar is voor de rechtvaardige weggelegd." Spreuken 13:22.

4. Hij deelde hun mede dat God hem in een droom het bevel had gegeven om naar zijn eigen land terug te keren, vers 13, opdat zij niet zouden denken dat zijn besluit voortkwam uit wispelturigheid of misnoegen tegen hun land en hun familie, maar zouden zien dat het voortkwam uit een beginsel van gehoorzaamheid aan zijn God en zijn vertrouwen op Hem. Eindelijk. Zijn vrouwen hebben blijmoedig ingestemd met zijn besluit. Zij wezen op hun eigen grieven, klaagde dat hun vader niet slechts onvriendelijk, maar ook onrechtvaardig jegens hun geweest was, vers 14 - 16, dat hij hun als vreemden beschouwde, zonder natuurlijke liefde voor hun was, en dat, terwijl Jakob de rijkdom, die God van Laban op hem had overgebracht, beschouwde als zijn loon, zij hem beschouwden als het deel, dat hun wettelijk toekwam, zodat God in die beide opzichten Laban genoodzaakt had zijn schuld te betalen, beide aan zijn dienstknecht en aan zijn dochters. Zo scheen het dus, dat zij hun eigen volk en hun vaders huis moede waren, en ze gemakkelijk konden vergeten. Dat is het goede gebruik, dat wij moeten maken van de onvriendelijke behandeling, die wij van de wereld ondervinden, wij moeten er los van worden, gewillig zijn haar te verlaten, en begerig wezen om thuis te komen. Zij waren bereid met hun man te vertrekken en zich met hem onder Gods leiding en hoede te stellen, doe alles wat God u gezegd heeft. De vrouwen, die in waarheid een hulp zijn voor hun man, zullen hem nooit verhinderen te doen hetgeen, waartoe God hem roept.

Genesis 31:17 - 24
Hier is:

I. Jacobs vlucht van Laban. Wij kunnen veronderstellen, dat hij er lang over gedacht heeft, en het plan wèl had overwogen, maar nu God hem tenslotte stellige orders had gegeven om heen te gaan, treuzelde hij niet, en is het hemelse gezicht niet ongehoorzaam geweest. De eerste gelegenheid, die zich aanbood, greep hij aan, en dat was toen Laban heenging om zijn schapen te scheren, vers 19, dat deel van zijn kudde, dat onder de hoede was van zijn zonen, op afstand van drie dagreizen.

1. Het is zeker, dat het Jakob geoorloofd was zijn dienst plotseling te verlaten, zonder drie maanden tevoren te waarschuwen. Het was niet alleen gerechtvaardigd door de bijzondere instructies, die God hem gegeven had, maar hij was er ook toe gerechtigd door de fundamentele wet van het zelfbehoud, die ons beveelt om, als wij in gevaar zijn, voor onszelf te zorgen, inzover wij het kunnen zonder ons geweten geweld aan te doen.

2. Het was zijn wijsheid om Laban te misleiden want anders zou Laban zijn vertrek verhinderd of hem beroofd hebben.

3. Het was eerlijk gedaan, daar hij niets meer dan het zijne meenam, het vee, dat hij verworven had, vers 18. Hij nam wat God in Zijn voorzienigheid hem gegeven had, en was daarmee tevreden, en wilde de schadevergoeding niet zelf in handen nemen. Rachel was echter niet zo eerlijk als haar man, zij stal de terafim, die haar vader had, vers 19, en nam ze

het geslacht, hetzij geschilderd of gebeeldhouwd, waar Rachel zeer bijzonder aan gehecht was en die zij gaarne wilde meenemen, nu zij naar een vreemd land ging. Zij schijnen echter veeleer beelden geweest te zijn, bestemd tot godsdienstig gebruik, "penates huisgoden,' hetzij aangebeden, of geraadpleegd als orakelen, en met bisschop Patrick willen wij gaarne hopen, dat zij ze niet wegnam om het kostbare metaal, waarvan zij vervaardigd waren, en nog veel minder voor haar eigen gebruik, of uit enigerlei bijgelovige vrees, dat Laban, door zijn terafim te raadplegen, te weten zou komen waar zij heen waren gegaan. Jakob heeft ongetwijfeld als een man van kennis bij zijn vrouwen gewoond, en zij waren dus te goed onderwezen om zo iets te doen, maar zij zou hierdoor haar vader kunnen overtuigen van de dwaasheid om die beeldjes als goden te vereren, die zo weinig in staat waren om zichzelf te verdedigen of te beveiligen. Jesaja 46:1, 2.

II. Labans achtervolgen van Jakob. Op de derde dag werd hem de tijding gebracht dat Jakob gevlucht was, onmiddellijk roept hij zijn bloedverwanten tezamen. Hij nam zijn broeders, dat is: die aan zijn geslacht verwant waren en onder zijn invloed stonden, en hij vervolgt Jakob, zoals Farao en zijn Egyptenaren later het zaad van Jakob vervolgd hebben, om hem terug te brengen in dienstbaarheid, of met het doel hem van het zijne te beroven. Zeven dagen marcheerde hij om hem te achtervolgen, vers 23. Hij zou zich niet half zoveel moeite hebben gegeven om zijn beste vrienden te bezoeken. Slechte mensen zullen meer doen om hun zondige hartstochten te dienen, dan goede mensen zullen doen om hun rechtmatige belangen te dienen, en zijn heftiger in hun toorn dan in hun liefde. Eindelijk haalde Laban hem in, maar in de nacht voordat hij hem ontmoette, trad God tussenbeiden, bestrafte Laban en beschutte Jakob, Laban bevelende goed noch kwaad met Jakob te spreken, vers 24, dat is: niets te zeggen tegen het voortzetten van zijn reis, want dat zij van de Heere was voortgekomen. Ditzelfde hebraïsme hebben wij in Hoofdstuk 24:50.
Gedurende zijn zevendaagse tocht was Laban vervuld van toorn en woede tegen Jakob, en nu was hij vervuld van hoop, dat "zijn ziel van hem vervuld zal worden." Exodus 15:9, dat is: dat hij naar zijn lust met hem zal kunnen doen, maar God komt tot hem, en met een enkel woord bindt Hij hem de handen, hoewel Hij zijn hart niet verandert. "In de droom, door het gezicht des nachts, als een diepe slaap op de lieden valt, in de sluimering op het leger, dan openbaart Hij het voor het oor der lieden, en Hij verzegelt hun instructie," Job 33:15, 16. Aldus vermaant en waarschuwt Hij ook de mensen door hun geweten in verborgen fluisteringen, die de wijze zal horen en ter harte nemen. De veiligheid van de Godvruchtigen moet in grote mate toegeschreven worden aan Gods macht over het geweten der mensen, en de toegang, die Hij daartoe heeft. Soms verschijnt God wonderbaarlijk tot hulp en verlossing van Zijn volk op het ogenblik, wanneer zij tot aan de rand van het verderf zijn gekomen. De Joden werden gered van de ondergang door Hamans complot tegen hen, toen des konings woord nabij was gekomen, dat men het doen zou, Esther 9:1.

Genesis 31:25 - 35
Wij hebben hier het gesprek, gevoerd tussen Laban en Jakob bij hun ontmoeting op de berg, die later Gilead genoemd werd, vers 25. Hier is:

I. De aanklacht van Laban tegen hem. Hij beschuldigt hem:
1. Van onrechtmatig zijn dienst verlaten te hebben. Om hem als misdadiger voor te stellen, wil hij zich voordoen als niets dan vriendelijkheid te bedoelen omtrent zijn dochters, vers 27, 28, dat hij hen weggezonden zou hebben met alle mogelijke tekenen van liefde en eer, dat hij er een plechtig afscheid van gemaakt zou hebben, zijn jeugdige kleinkinderen zou hebben gekust (en die kus zou wel alles geweest zijn wat hij hun gegeven had) en dat hij, naar de

met trommel en met harp, niet zoals Rebekka meer dan honderd jaren tevoren uit ditzelfde gezin werd weggezonden, met gebed en met een zegen, Hoofdstuk 24:60, maar met muziek en vrolijkheid, hetgeen een teken was, dat de godsdienst zeer in verval was in dat gezin, en er de ernst uit verdwenen was. Evenwel: hij geeft voor dat zij bij het scheiden met achting zouden behandeld zijn. Het is iets zeer gewoons dat slechte mensen, als zij verhinderd zijn om hun boze plannen ten uitvoer te brengen, voorgeven dat zij niets anders dan wat goed en vriendelijk was bedoeld hebben. Als zij het kwaad, dat zij voorhadden, niet ten uitvoer kunnen brengen, dan willen zij niet dat men denkt, dat zij het ooit voor hebben gehad. Als zij niet gedaan hebben wat zij hadden moeten doen, maken zij er zich van af met de bewering, dat zij het hadden willen doen. Maar aldus kunnen zij wel de mensen, maar niet God bedriegen. Hij oppert tevens het denkbeeld, dat Jakob een boze bedoeling had met dus heimelijk weg te gaan vers 26, dat hij zijn vrouwen wegvoerde als gevangenen met het zwaard, vers 26. Zij, die zelf kwaad voorhebben, zijn er het eerst bij om aan hetgeen anderen doen in hun onschuld de ongunstigste uitlegging te geven.
Het insinueren en verzwaren van fouten en verkeerdheden zijn de kunstgrepen van de boosaardigheid, en zij, tegen wie kwaad beraamd werd, moeten, al is het ook nog zo ten onrechte, voorgesteld worden, als hebbende boze voornemens gehad. Nu roemt hij op zijn macht, vers 29. Het ware in de macht van mijn hand ulieden kwaad te doen. Hij denkt dat hij zowel het recht als de macht heeft om zijn onrecht op Jakob te wreken, en zijn recht van hem terug te krijgen. Slechte mensen laten zich gewoonlijk veel voorstaan op hun macht om kwaad te doen terwijl toch de macht om goed te doen van oneindig hoger waarde is. Zij, die niets willen doen om zich beminnelijk te maken, willen graag voor geducht aangezien worden. En toch erkent hij onder het bedwang te zijn van Gods macht, en hoewel dit zeer tot eer en vertroosting van Jakob strekte, kan hij niet nalaten hem te verhalen hoe hij in de vorige nacht door God gewaarschuwd werd in een droom: Wacht u van met Jakob te spreken òf goed òf kwaad. Daar God alle boze werktuigen als aan een ketting houdt, kan Hij, als Hem dit behaagt, hen hiervan bewust maken, en hen noodzaken het te erkennen tot Zijn lof als beschermer van de goeden, zoals ook Biléam gedaan heeft. Wij zouden dit ook kunnen beschouwen als een blijk dat in Laban toch nog enige eerbied was voor God, en dat hij dus achtsloeg op Zijn uitdrukkelijk verbod. Slecht als hij was, bestond hij het toch niet iemand leed te doen, die hij onder de bijzondere bescherming van de hemel zag, Veel kwaad zou voorkomen worden, indien de mensen slechts acht geven op het "wacht u!" dat hun eigen geweten hun toeroept in hun sluimering op het leger, en er de stem van God in herkenden.

2. Hij beschuldigt hem een dief te zijn, vers 30. Veeleer dan te erkennen dat hij hem wel enige reden had gegeven om te willen vertrekken, schrijft hij dat vertrek liever toe aan een dwaze gehechtheid aan het huis van zijn vader, "maar", zegt hij, "als gij daarom heen wilde gaan, waarom hebt gij mijn goden gestolen? Dwaas! om datgene goden te noemen, dat gestolen kan worden! Kon hij bescherming verwachten van hen, die hun aanranders zomin weerstaan als ontdekken konden? Zalig zij, die de Heere hebben tot hun God, want zij hebben een God, van wie men hen niet kan beroven. Vijanden kunnen wel ons goed stelen, maar niet onze God. Hier legt Laban Jakob dingen ten laste, waarvan hij niets weet, de gewone ellende van de verdrukte onschuld.

II. Jacobs verdediging van zichzelf. Zij, die hun zaak overgeven aan God, mogen haar toch ook zelf met zachtmoedigheid en kalmte bepleiten.

1. Aangaande de beschuldiging dat hij zijn eigen vrouwen geroofd heeft, verdedigt Jakob zich door de ware reden op te geven waarom hij heengegaan was zonder er Laban kennis van te

band van de liefde, die hij voor zijn vrouwen had, zou dwingen om in zijn dienst te blijven. Zij, die onrechtvaardig zijn in het minste, zullen, naar men moet veronderstellen, ook in het grote onrechtvaardig zijn, Lukas 16:10. Als Laban Jakob bedriegt ten opzichte van zijn loon, dan zal hij er geen bezwaar in zien om hem van zijn vrouwen te beroven, en diegenen te scheiden, die God tezamen gevoegd heeft. Wat kan men niet vrezen van mensen, in wie geen beginsel is van eerlijkheid?

2. Aangaande de beschuldiging van Labans goden gestolen te hebben, verklaart hij zich onschuldig, vers 32. Niet slechts heeft hij zelf ze niet genomen (hij was er zo verzot niet op) maar hij wist niet eens dat zij genomen waren. Toch heeft hij misschien te haastig en te onbedachtzaam gesproken, toen hij zei: Bij diegene bij wie gij uw goden vinden zult, laat hem niet leven, daaraan kon hij wel met enige bitterheid denken toen Rachel, die ze genomen had niet lang daarna plotseling in barensnood is gestorven. Hoe oprecht wij ook denken te zijn, is toch maar het best om geen verwensingen te doen, opdat deze niet zwaarder op ons neerkomen dan wij denken.

III. Labans strenge huiszoeking om zijn goden te vinden, vers 33, 34, 35, deels uit haat tegen Jakob, met wie hij graag een oorzaak van twist wilde hebben, en deels uit liefde voor zijn afgoden, waarvan hij niet graag wilde scheiden. Wij zien niet, dat hij Jacobs kudden onderzocht, om te zien of er ook gestolen vee bij was, maar wel zocht hij in zijn huisraad naar de gestolen goden. Hij was van Micha's mening: "Gij hebt mijn goden weggenomen, wat heb ik nu meer?" Richteren 18:24. Waren de aanbidders van valse goden zo op hun afgoden gesteld? Hebben zij aldus in de naam van hun goden gewandeld? En zullen wij dan niet even ijverig zijn in ons vragen naar de ware God? Als Hij rechtvaardig van ons is geweken, hoe zorgzaam behoorden wij dan niet te vragen: "Waar is God, mijn Maker? Och of ik wist dat ik Hem vinden zou" Job 23:3. In weerwil van zijn ijverig zoeken heeft Laban zijn goden toch niet gevonden, maar werd bij zijn onderzoek door een vals voorgeven bedrogen, maar onze God zal niet slechts gevonden worden van hen, die Hem zoeken, maar zij zullen Hem als hun overvloedige beloner vinden.

Genesis 31:36 - 42

Zie in deze verzen

1. De kracht van de terging, die tot toorn prikkelt. Jacobs natuurlijke geaardheid was zacht en kalm, en de genade had die eigenschap nog in hem doen toenemen, hij was een gelijkmoedig en eenvoudig man, en toch werd hij door Labans onredelijke houding jegens hem zo tot toorn geprikkeld, dat hij zich enigszins heftig tegen hem uitlaat, vers 36, 37. Zijn twisten met Laban, hoewel enigszins te verontschuldigen, is toch niet te rechtvaardigen, en dit is ook niet voor ons ter navolging geschreven. Scherpe woorden wekken toorn op, en zullen gewoonlijk wat kwaad is nog erger maken. Het is een zeer zware belediging voor iemand met een eerlijk gemoed om van oneerlijkheid beschuldigd te worden, en toch moeten wij ook leren dat te dragen met geduld, God onze zaak aanbevelende.

2. Het troostrijke van een goed geweten. Dit was Jacobs roem dat, toen Laban hem beschuldigde, zijn eigen geweten hem vrijsprak voor hem getuigde, dat hij in alles eerlijk wilde wandelen, Hebreeën 13:18. Zij, die in enigerlei werk of dienst getrouw zijn geweest, zullen, al kunnen zij er het getuigenis niet van krijgen van mensen, er toch de troost van smaken in hun eigen gemoed.

3. Het karakter van een goede dienstknecht, en inzonderheid van een getrouwe herder. Als

a. Hij was zeer zorgzaam, zodat de ooien en geiten niet door zijn onachtzaamheid misdragen hebben. Zijn godsvrucht heeft zegen gebracht op het goed van zijn meester, dat aan zijn zorgen was toevertrouwd. Dienstboden behoren niet minder zorg te hebben voor hetgeen hun door hun meesters toevertrouwd Is, dan wanneer zij er zelf recht op hadden.
b. Hij was zeer eerlijk, en heeft niets gegeten dan hetgeen hem toegestaan was. Hij vergenoegde zich met geringer kost, en begeerde zich niet tegoed te doen aan de rammen van de kudde. Dienstboden moeten niet kieskeurig zijn op hun spijzen, en niet begeren wat hun niet toegestaan is, maar hierin, evenals in alle andere dingen, alle goede trouw bewijzen.
c. Hij was zeer werkzaam, vers 40. In alle weer en wind bleef hij aan de arbeid, en verdroeg met onuitputtelijk geduld hitte en kou. Mensen, die een beroep of bedrijf hebben en er goede winst mede willen doen, moeten tegen geen moeite en ontbering opzien. Jakob is hier een voorbeeld voor leraren, ook zij zijn herders, van wie geëist wordt dat zij getrouw zullen zijn in hun roeping en bereid om zich moeite te geven.

4. Het karakter van een harde meester. Een zodanige was Laban voor Jakob geweest. Het zijn harde meesters:
a. Die van hun dienstboden eisen wat onrechtvaardig is, door hen te verplichten om te vergoeden wat zonder hun schuld beschadigd werd. Dat heeft Laban gedaan, vers 39. Ja, al was er ook onachtzaamheid, dan is het toch nog onrechtvaardig om bovenmatig te straffen. De schade kan voor de meester onbeduidend zijn, terwijl de arme dienstknecht er door geruïneerd wordt.
b. Het zijn ook slechte meesters, die aan hun dienstboden weigeren wat recht en billijk is. Dit heeft Laban gedaan vers 41. Het was onredelijk om Jakob te laten dienen voor zijn dochters, daar hem toch door de belofte Gods zo groot een erfdeel was toegewezen, even onredelijk als het was om hem zijn dochters te geven zonder bruidsschat, terwijl hij daartoe toch zeer goed bij machte was. Aldus heeft hij de arme beroofd omdat hij arm is, zoals hij dit ook gedaan heeft door zijn loon te veranderen.

5. De zorg van Gods voorzienigheid ter bescherming van de onschuldigen, aan wie onrecht gedaan werd, vers 42. God nam kennis van het onrecht aan Jakob gepleegd, en beloonde hem, die Laban anders leeg zou hebben weggezonden, en bestrafte Laban, die hem anders verzwolgen zou hebben. God is de beschermer van de verdrukten, en zij, die onrecht lijden, zonder nochtans ten ondergang gebracht te zijn, neergeworpen en toch niet verdorven worden, moeten Hem erkennen in hun bewaring, en er Hem de eer voor toebrengen. Jakob spreekt van God als van de God van zijn vader, te kennen gevende dat hij zich onwaardig achtte om aldus door Hem verzorgd te worden, maar dat hij bemind was om zijns vaders wil. Hij noemt Hem de God van Abraham en de vrees van Izaak, want Abraham was gestorven en heengegaan naar die wereld, waar de volmaakte liefde de vrees buiten drijft, maar Izaak leefde nog, de Heere heiligende in zijn hart als zijn vrees en zijn verschrikking.

Genesis 31:43 - 55
Wij hebben hier de schikking van de zaak tussen Laban en Jakob. Laban had niets te zeggen op Jacobs vertoog, hij kon noch zichzelf rechtvaardigen, noch Jakob veroordelen maar zijn eigen geweten overtuigde hem van het onrecht, dat hij Jakob had aangedaan, en daarom wenst hij nu maar niets meer van de zaak te horen. Hij wil geen ongelijk bekennen, geen vergeving vragen aan Jakob en hem voldoening geven zoals hij had behoren te doen, maar:
1. Hij maakt er zich van af met een betuiging van vriendelijkheid voor Jacobs vrouwen en kinderen, vers 43. Deze dochters zijn mijn dochters. Als hij niet kan verontschuldigen wat hij gedaan heeft, erkent hij hiermede toch eigenlijk wat hij had behoren te doen, hij had haar als

Het is iets gans gewoons dat zij, die zonder natuurlijke liefde zijn, zullen voorgeven zeer veel liefde te hebben, als dit met hun belangen strookt. Of misschien heeft hij dit in zijn verwaandheid gezegd als iemand, die van grootspraak houdt, gezwollen is in stijl en manieren, en dus ijdelheid spreekt. "Al wat gij ziet, dat is van mij." Dat was niet zo, het was van Jakob, en hij heeft er duur voor betaald, maar Jakob laat het hem zeggen, bemerkende dat hij er in een beter humeur door komt. Aan wereldse lieden ligt hun bezitting na aan het hart. "Dit en dat is van mij", zoals Nabal sprak, 1 Samuel 25:11. Mijn brood en mijn water.

II. Hij stelt een verbond van vriendschap tussen hen voor, waarin Jakob bereidwillig toestemt, zonder aan te dringen dat Laban schuld zou bekennen, en nog veel minder dat hij hem vergoeding zou geven. Als twist ontstaan is, dan moeten wij graag bereid zijn om op elke voorwaarde tot verzoening te komen - vrede en liefde zijn zulke kostbare juwelen dat wij ze nauwelijks te duur kunnen kopen. Het is beter verliezen te lijden en stil neer te zitten, dan voort te gaan met twisten.
Merk hier nu op:
a. De inhoud van het verbond. Jakob liet het geheel aan Laban over. De strekking er van was, dat Jakob een goed echtgenoot zou zijn voor zijn vrouwen, hun niet zou beledigen, en buiten hun geen andere vrouwen zou huwen, vers 50. Jakob had hem nooit reden gegeven te denken, dat hij iets anders dan een vriendelijk echtgenoot zou zijn, en toch is hij, alsof hij er wèl reden toe gegeven had, bereid die verplichting op zich te nemen. Hoewel Laban zelf hun verdrukt had, wil hij toch Jakob verplichten door een belofte, dat hij hun niet zal verdrukken. Zij, die zelf beledigend zijn, zijn gewoonlijk het meest bevreesd dat anderen het zijn, en zij, die zelf hun plicht niet doen, zijn het meest gebiedend in hun eis, dat anderen hun plicht zullen doen.
b. Dat hij geen slechte buurman zou zijn voor Laban, vers 52. Zij kwamen overeen dat geen daad van vijandschap tussen hen zou voorvallen, dat Jakob al het onrecht, dat hem was aangedaan, zou vergeven en vergeten, het in latere tijden niet meer tegen Laban en zijn geslacht zou gedenken. Wij mogen wel de sterke bewustheid hebben van een onrecht, dat ons aangedaan is, zonder dat het ons toch geoorloofd is dit onrecht te wreken.

2. De ceremonie van dit verbond, het werd met grote plechtigheid gemaakt en bevestigd, overeenkomstig de gewoonten en gebruiken uit die tijden.
a. Er werd een zuil opgericht vers 45, een hoop stenen opgeworpen, vers 46 om de gedachtenis van de zaak te vereeuwigen daar toenmaals een overeenkomst op schrift te brengen of niet bekend, òf niet gebruikelijk was.
b. Er werd een offerande gebracht vers 54, een dank - of vredeoffer. Onze vrede met God is hetgeen ware vertroosting en lieflijkheid brengt in onze vrede met onze vrienden. Als er strijd en twisting is onder de mensen, dan zal hun verzoend zijn met Hem de verzoening met elkaar gemakkelijk maken.
c. Zij aten tezamen, vers 46, tezamen het maal van het vredeoffer nuttigende, vers 54. Dit was het teken van een hartelijke verzoening. Vriendschapsverbonden werden oudtijds bevestigd doordat de partijen tezamen aten en dronken. Het was als een liefdemaal.
d. Op plechtige wijze hebben zij God aangeroepen als getuige van hun oprechtheid hierin, vers 49. De Heere houde toezicht tussen mij en tussen u, dat is: De Heere neme kennis van alles, wat er van weerskanten gedaan zal worden in schending van dit verbond. Als wij uit elkaars ogen zijn, laat dan de gedachte, dat wij onder Gods oog zijn, ons weerhouden van elkaar leed te doen. Dit beroep op God kan in een gebed worden veranderd. Als vrienden van elkaar verwijderd zijn, zodat het hun niet mogelijk is elkaar te hulp te komen, dan kan deze gedachte, deze wetenschap hun tot troost wezen: God houdt opzicht over ons, en heeft het oog op ons. Zij beroepen zich ook op Hem als Rechter, vers 53. De God van Abraham, van wie

wie zij beiden afstamden richte tussen ons. Gods betrekking tot hen wordt aldus uitgedrukt, om te kennen te geven dat zij dezelfde God aanbaden, hetgeen een reden moest wezen, dat er geen vijandschap tussen hen moest bestaan. Zij, die een en dezelfden God hebben, moeten ook een van hart zijn, zij, die in de Godsdienst overeenstemmen, moeten er naar streven om ook in alle andere dingen samen overeen te komen. God is Rechter tussen strijdende partijen, en Hij zal oordelen met rechtmatigheid, wie onrecht doet, doet het op zijn eigen gevaar, dat is: hij zal het te verantwoorden hebben.

e. Zij gaven een nieuwe naam aan de plaats vers 47, 48. Laban noemde haar in het Syrisch en Jakob in het Hebreeuws: de hoop van de getuigenis. In vers 49 wordt zij Mizpa, een wachttoren genoemd, zo werd er zorg gedragen dat de gedachtenis er van bewaard zou blijven. Deze namen zijn toepasselijk op de zegels van het evangelieverbond, die voor ons getuigen zo wij getrouw zijn, maar tegen ons getuigen als wij ontrouw worden bevonden. De naam, die Jakob aan deze hoop gaf, bleef hij behouden, Gilead, niet de naam, die Laban er aan had gegeven.

In geheel deze handeling was Laban luidruchtig, woordenrijk, al zijn best doende om veel te zeggen. Jakob daarentegen was stil en zei weinig. Toen Laban God aanriep onder velerlei benamingen, zwoer Jakob slechts bij de vrees van zijn vader Izaak dat is: bij de God, die zijn vader Izaak vreesde, die nooit andere goden had gediend, zoals Abraham en Nahor gedaan hadden. Twee woorden, door Jakob gebruikt, waren meer gedenkwaardig dan al de redenen en ijdele herhalingen van Laban. "Want de woorden van de wijzen moeten in stilheid aangehoord worden meer dan het geroep van degenen, die over de zotten heerst," Prediker 9:17. Eindelijk. Na al die toornige gesprekken scheidden zij toch als vrienden, vers 55. Laban heeft met veel hartelijkheid zijn zonen en zijn dochters gekust en hen gezegend, en toen keerde hij terug in vrede. God is dikwijls beter voor ons dan wij in onze vrees denken, en heerst wonderbaarlijk over de geest van de mensen te onzen gunste, en boven hetgeen wij hadden kunnen verwachten, want het is niet tevergeefs, dat wij op Hem bouwen.

HOOFDSTUK 32

1 Jakob toog ook zijns weegs; en de engelen Gods ontmoetten hem. 2 En Jakob zeide, met dat hij hen zag: Dit is een heirleger Gods! en hij noemde de naam derzelver plaats Mahanaim. 3 En Jakob zond boden uit voor zijn aangezicht tot Ezau, zijn broeder, naar het land Seir, de landstreek van Edom. 4 En hij gebood hun, zeggende: Zo zult gij zeggen tot mijn Heere, tot Ezau: Zo zegt Jakob, uw knecht: Ik heb als vreemdeling gewoond bij Laban, en heb er tot nu toe vertoefd; 5 En ik heb ossen en ezelen, schapen en knechten en maagden; en ik heb gezonden om mijn Heere aan te zeggen, opdat ik genade vinde in uw ogen. 6 En de boden kwamen weder tot Jakob, zeggende: Wij zijn gekomen tot uw broeder, tot Ezau; en ook trekt hij u tegemoet, en vierhonderd mannen met hem. 7 Toen vreesde Jakob zeer, en hem was bange; en hij verdeelde het volk, dat met hem was, en de schapen, en de runderen, en de kemels, in twee heiren; 8 Want hij zeide: Indien Ezau op het een heir komt, en slaat het, zo zal het overgeblevene heir ontkomen. 9 Voorts zeide Jakob: O, God mijns vaders Abrahams, en God mijns vaders Izaks, o HEERE! Die tot mij gezegd hebt: Keer weder tot uw land, en tot uw maagschap, en Ik zal wel bij u doen! 10 Ik ben geringer dan al deze weldadigheden, en dan al deze trouw, die Gij aan Uw knecht gedaan hebt; want ik ben met mijn staf over deze Jordaan gegaan, en nu ben ik tot twee heiren geworden! 11 Ruk mij toch uit mijns broeders hand, uit Ezau's hand; want ik vreze hem, dat hij niet misschien kome, en mij sla, de moeder met de zonen! 12 Gij hebt immers gezegd: Ik zal gewisselijk bij u weldoen, en Ik zal uw zaad stellen als het zand der zee, dat vanwege de menigte niet geteld kan worden! 13 En hij vernachtte aldaar dienzelfden nacht; en hij nam van hetgeen, dat hem in zijn hand kwam, een geschenk voor Ezau zijn broeder; 14 Tweehonderd geiten en twintig bokken, tweehonderd ooien en twintig rammen; 15 Dertig zogende kemelinnen met haar veulens, veertig koeien en tien varren, twintig ezelinnen en tien jonge ezels. 16 En hij gaf die in de hand zijner knechten, elke kudde bijzonder; en hij zeide tot zijn knechten: Gaat gijlieden door, voor mijn aangezicht, en stelt ruimte tussen kudde en tussen kudde.

17 En hij gebood de eerste, zeggende: Wanneer Ezau, mijn broeder, u ontmoeten zal, en u vragen, zeggende: Wiens zijt gij? en waarheen gaat gij? en wiens zijn deze voor uw aangezicht? 18 Zo zult gij zeggen: Dat is een geschenk van uw knecht Jakob, gezonden tot mijn Heere, tot Ezau, en zie, hij zelf is ook achter ons! 19 En hij gebood ook de tweede, ook de derde, ook allen, die de kudden nagingen, zeggende: Naar ditzelfde woord zult gij spreken tot Ezau, als gij hem vinden zult. 20 En gij zult ook zeggen: Zie, uw knecht Jakob is achter ons! Want hij zeide: Ik zal zijn aangezicht verzoenen met dit geschenk, dat voor mijn aangezicht gaat, en daarna zal ik zijn aangezicht zien; misschien zal hij mijn aangezicht aannemen. 21 Alzo ging dat geschenk heen voor zijn aangezicht; doch hij zelf vernachtte dienzelfden nacht in het leger.

22 En hij stond op in dienzelfden nacht, en hij nam zijn twee vrouwen, en zijn twee dienstmaagden, en zijn elf kinderen, en hij toog over het veer van de Jabbok. 23 En hij nam ze, en deed hen over die beek trekken; en hij deed overtrekken hetgeen hij had. 24 Doch Jakob bleef alleen over; en een man worstelde met hem, totdat de dageraad opging. 25 En toen Hij zag, dat Hij hem niet overmocht, roerde Hij het gewricht zijner heup aan, zodat het gewricht van Jacobs heup verwrongen werd, als Hij met hem worstelde. 26 En Hij zeide: Laat Mij gaan, want de dageraad is opgegaan. Maar hij zeide: Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent. 27 En Hij zeide tot hem: Hoe is uw naam? En hij zeide: Jakob. 28 Toen zeide Hij: Uw naam zal voortaan niet Jakob heten, maar Israel; want gij hebt u vorstelijk gedragen met God en met de mensen, en hebt overmocht. 29 En Jakob vraagde, en zeide: Geef toch Uw naam te kennen. En Hij zeide: Waarom is het, dat gij naar Mijn naam vraagt? En Hij zegende hem aldaar. 30 En Jakob noemde de naam dier plaats Pniel: Want, zeide hij ik heb God gezien van aangezicht tot aangezicht, en mijn ziel is gered geweest. 31 En de zon rees hem op, als hij door Pniel gegaan was; en hij was hinkende aan zijn heup. 32 Daarom eten de kinderen Israels de verrukte zenuw niet, die op het gewricht der heup is, tot op dezen dag, omdat Hij het gewricht van Jacobs heup aangeroerd had, aan de verrukte zenuw.

Wij vinden hier Jakob nog op reis naar Kanaän. Nooit hebben op een reis zoveel merkwaardige dingen plaatsgehad als op deze reis van Jakob en zijn gezin. Op weg ontvangt hij:

II. Slechte tijdingen van zijn broer, aan wie hij een boodschap had gezonden, om hem zijn terugkomst te berichten, vers 3 - 6. In zijn benauwdheid:

1. verdeelt hij zijn gezelschap, vers 7, 8.
2. Bidt hij tot God, vers 9 - 12.
3. Zendt hij een geschenk aan zijn broer, vers 13 - 23.
4. Worstelt hij met de engel, vers 24 - 32.

Genesis 32:1 - 2

Jakob is nu af van Laban, en vervolgt zijn reis naar huis, naar Kanaän. Als God ons door moeilijkheden heen geholpen heeft, dan moeten wij onze reis naar de hemel met zoveel te meer blijdschap en vastberadenheid vervolgen. Nu hebben wij hier: 1. Jacobs geleide op reis, vers 1. De engelen Gods ontmoetten hem in zichtbare verschijning, of het in een gezicht bij dag, of in een droom in de nacht was zoals toen hij de ladder zag, Hoofdstuk 28:12, is onzeker. Zij, die zich op een goede weg houden, hebben altijd een goede wacht, de engelen zelf zijn gedienstige geesten voor hun veiligheid en bescherming, Hebreeën 1:14. Waar Jakob zijn tent opsloeg, hebben zij zich rondom hem gelegerd, Psalm 34:8.

Zij ontmoetten hem om hem weer welkom te heten in Kanaän, en zo viel hem een meer eervolle ontvangst te beurt dan ooit aan enige vorst, tot wie de overheden van een stad uitgingen om hem welkom te heten. Zij ontmoetten hem, om hem geluk te wensen met zijn behouden aankomst, inzonderheid met zijn ontkoming van Laban, want zij vinden genoegen in het welvaren van Gods dienstknechten. Zij hadden hem op de hele weg onzichtbaar begeleid, maar nu verschenen zij hem, omdat hij nu groter gevaren tegemoet ging, dan die hij tot nu ondervonden had. Als God voor Zijn volk buitengewone beproevingen bestemd heeft, bereidt Hij hen er op voor door buitengewone vertroostingen.

Wij zouden gedacht hebben dat het meer de tijd zou zijn geweest voor de engelen om hem te verschijnen te midden van de verlegenheid en beroering, veroorzaakt, eerst door Laban, en daarna door Ezau, dan nu in die kalme, rustige tussentijd, toen hij zich in geen ogenblikkelijk gevaar bevond, maar God wil, dat wij in tijd van vrede voor de tijd van beroering zullen zorgen, zodat wij, als de benauwdheid komt, kunnen leven op de vroegere ervaringen, want wij wandelen door geloof, en niet door aanschouwen. Gods kinderen keren bij hun dood terug naar Kanaän, het huis van hun vader, en dan zullen de engelen Gods hen ontmoeten om hen geluk te wensen met het einde van hun dienstbaarheid, en om hen heen te voeren naar hun rust.

2. Hoe hij tot zijn vertroosting dit geleide heeft opgemerkt, vers 2. Dit is een legermacht van God, en dus is het:

a. Een machtig leger, zeer groot is hij, die zulk een geleide heeft, en zeer veilig wie aldus bewaakt wordt.

b. God moet de lof hebben voor deze bescherming: "Daar moet ik God voor danken, want het is Zijn legermacht." Met het oog van het geloof kan een godvruchtige hetzelfde zien wat Jakob met zijn lichamelijke ogen gezien heeft, door de belofte te geloven, vervat in Psalm 91:11. "Hij zal Zijn engelen van u bevelen, dat zij u bewaren op al uwe wegen." Wat behoeven wij te twisten over de vraag of ieder heilige zijn beschermengel heeft, als wij er toch zeker van zijn dat hij van een wacht van engelen omgeven is?

Ter herinnering aan dit gunstbewijs gaf Jakob een nieuwe naam aan die plaats aan die omstandigheid ontleend, Mahanaim twee legers, of twee legerkampen. Dat is, zeggen sommigen van de rabbijnen, een leger van de beschermengelen van Mesopotamië, die Jakob van daar hebben begeleid en hem veilig overgegeven hebben aan het andere leger van de engelen van Kanaän, die hem tegemoet gingen op de plaats waar hij nu was. Maar zij zijn

andere van achteren, om hem van achteren te beschermen tegen Laban en van voren tegen Ezau, zodat zij een volkomen wacht voor hem vormden. Aldus was hij omringd door Gods gunst. Misschien wordt met toespeling hierop de kerk Mahanaim, tweelegers geroemd Hooglied 6:13. Hier was Jacobs gezin, dat het een leger vormde, voorstellende de strijdende en reizende kerk op aarde, en de engelen zijn het andere heir, voorstellende de triomferende kerk, rustende in de hemel.

Genesis 32:3 - 8
Nu Jakob weer in Kanaän kwam heeft God hem door het gezicht van engelen herinnerd aan de vrienden die hij had toen hij het verliet, en daaruit neemt hij nu aanleiding om zich de vijanden te herinneren, die hij heeft, en wel inzonderheid Ezau. Het is waarschijnlijk dat Rebekka hem heeft doen weten, dat Ezau zich in Seir gevestigd had en hem vijandig was gebleven. Wat zal Jakob nu doen? Hij verlangt zijn vader weer te zien, maar hij vreest zijn broer te ontmoeten. Hij verheugt zich weer in Kanaän te zijn, maar, vanwege Ezau kan hij zich slechts verheugen met beving.

1. Hij zendt een zeer vriendelijke en ootmoedige boodschap aan Ezau. Het blijkt niet dat zijn weg door Ezau's land liep, of dat hij hem verlof behoefde te vragen om er doorheen te trekken, maar zijn weg was er dichtbij, en hij wilde hem niet voorbij gaan zonder hem de vriendelijkheid en achting te betonen, die aan een broer, een tweelingbroer, een enige broer, een oudere broer, een beledigde broer, toekomen. Als onze bloedverwanten tekortkomen in hun plicht jegens ons, dan moeten wij toch nauwgezet onze plicht doen jegens hen. Het is een daad van vriendschap en broederlijke liefde om onze vrienden en betrekkingen bekend te maken met onze toestand, en naar die van hun te vragen. Daden van beleefdheid kunnen er toe bijdragen om vijandschap te doden. Jacobs boodschap aan hem is zeer voorkomend en beleefd, vers 4, 5.
Hij noemt Ezau zijn Heere, en zichzelf zijn knecht, om te kennen te geven dat hij niet stond op de voorrechten van het geboorterecht en van de zegen, die hij zich had verkregen maar het aan God overliet om Zijn doeleinden tot stand te brengen in zijn zaad. Toegevendheid stilt grote zonden, Prediker 10:4. Wij moeten niet weigeren op eerbiedige en onderworpen toon te spreken tot hen, die, al is het ook nog zo onrechtvaardig vertoornd te zijn op ons. Hij geeft hem een kort bericht omtrent zichzelf, dat hij geen vluchteling of zwerver was, maar, hoewel hij gedurende lange tijd afwezig is geweest, had hij toch een verblijf bij zijn bloedverwanten: ik heb als vreemdeling gewoond bij Laban, en heb er tot nu toe vertoefd, en dat hij ook niet arm was, of als een verloren zoon thuis kwam, die het nodige derft en dus ten laste van zijn familie zal komen, neen, ik heb ossen en ezels. Hij wist dat, zo iets, dit hem in de goede mening van Ezau zou aanbevelen. Hij dingt ook naar zijn gunst, ik heb gezonden om mijn Heere aan te zeggen, opdat ik genade vinde in uw ogen. Het is geen verkleining voor hen, die het recht aan hun zijde hebben, om het verzoek te doen om verzoening, om vrede te vragen, zowel als om recht.

II. Hij ontvangt een vreeswekkend bericht van Ezau's krijgshaftige toebereidselen tegen hem, vers 6, geen woord, maar een slag, een zeer ruw antwoord op zijn vriendelijke boodschap, en een treurig welkom thuis aan een broer. Hij trekt u tegemoet, en vier honderd mannen met hem. Hij is het zat om op de dagen van rouw over zijn goede vader te wachten, en hij besluit om reeds voordat die gekomen zijn, zijn broer te doden.

1. Hij gedenkt aan de ouden twist en hij zal zich nu op hem wreken vanwege het geboorterecht en de zegen, en zo mogelijk aan Jacobs verwachtingen van beiden de bodem

inslaan. De haat, die gekoesterd wordt, zal lang duren en zal nog met heftigheid uitbreken lang nadat de aanleiding er toe gegeven was. Toornige mensen hebben een goed geheugen.

2. Hij benijdt Jakob zijn bezitting, en hoewel hij zelf nu een veel grotere bezitting had, kan hem toch niets minder tevreden stellen dan Jacobs verderf te zien, en zijn velden met hetgeen hij van Jakob rooft te verrijken. Misschien heeft het bericht, dat Jakob hem zond omtrent zijn vermogen, hem nog te meer in toorn tegen hem ontstoken. 3:Hij acht het een gemakkelijke zaak hem ten onder te brengen, nu hij op de weg was, als een arm, vermoeid reiziger, ongevestigd en (naar hij denkt) onbeschut. Zij, die het gif van de slang hebben, volgen gewoonlijk ook zijn methode, namelijk om de eerste de beste gelegenheid, die zich voordoet, aan te grijpen om zich te wreken.

4. Hij besluit om dit schielijk te doen, voordat Jakob nog tot zijn vader was gekomen, opdat deze niet als middelaar tussenbeide zou kunnen treden. Ezau was een van degenen, die de vrede haten, als Jakob spreekt, vreedzaam spreekt, is Ezau aan de oorlog, Psalm 120:6, 7. Daar trekt hij nu heen, voortgedreven door haat en woede, bedacht op bloed en moord. Vier honderd mannen had hij meegenomen, waarschijnlijk zij als die ook met hem op de jacht gingen, gewapend, zonder twijfel ruw en wreed als hun aanvoerder, bereid om het woord van bevel te volvoeren, hoe barbaars dit ook zijn mocht, en slechts dreiging en moord blazende. Het tiende deel van hen was nog voldoende, om Jakob en zijn schuldeloos, hulpeloos gezin met wortel en tak uit te roeien.
Men kan zich dus niet verwonderen over hetgeen volgt: Toen vreesde Jakob zeer en hij was bang, te meer wellicht, omdat hij nog nauwelijks van de schrik was bekomen wegens Laban. Velen zijn de tegenspoeden en benauwdheden van de rechtvaardigen in deze wereld, en soms is het einde van het een slechts het begin van het andere. De wolken keren weer na de regen. Hoewel Jakob een man was van groot geloof, was hij toch nu zeer bevreesd. Een levendig besef van gevaar en een daaruit ontstane grote vrees en verschrikking zijn zeer wel bestaanbaar met een nederig vertrouwen op Gods macht en belofte. Christus zelf is in Zijn doodsbenauwdheid zeer verbaasd en beangst geweest.

III. Hij brengt zich zo goed als hij kan instaat van verdediging. Het zou ongerijmd zijn om aan weerstand te denken, al wat hij doet of bedenkt, is slechts om te kunnen ontkomen, vers 7, 8. Hij acht het geraden om niet iedereen en alles tegelijk aan het gevaar blootgesteld te laten, en daarom verdeelt hij wat hij heeft in twee groepen, opdat als de een verslagen zou worden, de andere zou kunnen ontkomen. Als een tedere, zorgzame huisvader zorgt hij meer voor de veiligheid van zijn gezin dan voor zijn eigen veiligheid. Hij verdeelde zijn gezelschap, niet zoals Abraham, om te vechten, Hoofdstuk 14:15, maar om te vluchten.

Genesis 32:9 - 12
Onze regel is: God aan te roepen op de dag van de benauwdheid,
Hier hebben wij er een voorbeeld van, en de goede uitslag er van moedigt ons aan om dat voorbeeld te volgen. Het was nu de dag van Jacobs benauwdheid, maar hij zal er uit verlost worden, en hier zien wij hem bidden om die verlossing, Jeremia 30:7. Toen hij bang was riep hij de Heere aan, en Hij hoorde zijn stem. Tijden van vrees en benauwdheid moeten tijden zijn van gebed, al wat ons verschrikt of beangst moet ons op de knieën brengen, tot onze God. Jakob had kort tevoren zijn engelenwacht gezien, maar in deze benauwdheid wendt hij zich tot God, niet tot hen, hij wist, dat zij zijn mede dienstknechten waren, Openbaring 22:9. Hij heeft ook Labans terafim niet geraadpleegd, het was hem genoeg een God te hebben, tot wie hij zich kon begeven. Tot Hem wendt hij zich met alle mogelijke plechtigheid, begeeft hij

Dit gebed is des te meer Merk waardig, omdat hij er zich de eer door verkregen heeft van een Israël, een vorst van God te zijn, en de vader van het biddend overblijfsel, dat daarom het zaad van Jakob wordt genoemd, tot hetwelk Hij nooit gezegd heeft zoek Mij tevergeefs. Nu is het wel de moeite waard om eens na te gaan wat er zo buitengewoon was in dit gebed, dat het hem, die het opzond, er deze eer door verkregen heeft.

1. Het is een gebed om slechts een zaak maar het is zeer dringend, vers 11. Ruk mij toch uit de hand van mijn broer. Hoewel er, naar de mens gesproken, geen redding mogelijk was, geloofde hij in de kracht en macht van God, die hem als een lam uit de bloedige kaken van de leeuw kon rukken. Het is ons vergund om in ons gebed tot God in bijzonderheden te treden, de bezwaren, die ons drukken de benauwdheid, waarin wij ons bevinden, met name te noemen, want de God, met wie wij te doen hebben is een, met wien wij vrij kunnen zijn, wij kunnen met vrijmoedigheid toegaan tot de troon van de genade.

2. Als onze broeders het er op toeleggen om ons te verderven, dan is het onze troost dat wij een Vader hebben tot wie wij ons kunnen wenden als tot onze bevrijder.

II. De pleitgronden zijn vele, en zij zijn zeer krachtig, nooit was een zaak in betere orde voorgesteld, Job 23:4. Hij zendt zijn bede op tot God met groot geloof, met vurigheid van geest en in diepe ootmoed. Hoe vurig en dringend smeekt hij! vers 11. Ruk mij toch uit de hand van mijn broeder. Zijn vrees maakt hem dringend. Met wat heilige logica redeneert hij! Met wat goddelijke welsprekendheid pleit hij!
Hier is een schoon heerlijk voorbeeld om na te volgen.

1. Hij spreekt God aan als de God van zijn vaderen, vers 9. Hij had zulk een ootmoedig besef van zijn eigen onwaardigheid, dat hij God niet zijn God noemde, maar een God in verbond met zijn voorouders. O God van mijn vader Abraham en God van mijn vader Izak en hierop kon hij te eerder pleiten omdat door goddelijke aanwijzing de erfenis van het verbond op hem overging. Als wij in benauwdheid zien kan Gods verbond met onze vaderen ons tot troost wezen. Zo is het dikwijls geweest met Gods volk, Psalm 22:5, 6. Geboren zijnde in Gods huis, neemt Hij ons onder Zijn bijzondere hoede en bescherming.

2. Hij legt zijn volmacht over. Gij hebt tot mij gezegd: Keer weer tot uw land. Hij heeft zijn plaats bij Laban niet roekeloos verlaten, uit wispelturigheid, of een dwaze gehechtheid aan zijn geboorteland, maar in gehoorzaamheid aan het gebod van God. Wij kunnen in de weg van de plicht zijn, en toch in benauwdheid en moeilijkheid komen op die weg. Gelijk voorspoed geen bewijs is dat wij op de goeden weg zijn, zo zal tegenspoed geen bewijs wezen dat wij op de verkeerde weg zijn. Wij kunnen heengaan waar God ons roept en toch bevinden dat onze weg door doornen overwoekerd is. Zolang wij bij onze plicht blijven kunnen wij goedsmoeds God voor onze veiligheid laten zorgen. Als God onze gids is, dan zal Hij ook onze hoeder wezen.

3. Hij erkent ootmoedig zijn onwaardigheid om gunst van God te ontvangen, vers 10. Ik ben niet waardig Het is wel een ongewone pleitrede. Sommigen zouden denken dat hij gepleit zou hebben, dat hetgeen nu in gevaar was het zijne was tegenover de gehele wereld en dat hij het zuur genoeg had verdiend maar neen: hij zegt: Heere, ik ben het niet waardig Zelfverloochening en zelfvernedering betamen ons in ons pleiten voor de troon van de genade. Onder allen, die Hem om iets baden heeft Christus niemand zulk een lof toegekend als aan hem, die zei: ‘Heere, ik ben niet waardig,’ Mattheüs 8:8, en aan haar, die zei: "Ja

Heer! doch de honden eten ook van de brokjes, die er vallen van de tafel van hun heren," Mattheüs 15:27.
Merk hier nu op:
a. hoe grotelijks hij de weldadigheden Gods aan hem roemt en verheerlijkt. Wij hebben hier weldadigheden in het meervoud, een onuitputtelijke bron en talloze stromen, weldadigheden en trouw, dat is: weldadigheden in het verleden, geschonken overeenkomstig de belofte, en nog verdere weldadigheden, verzekerd door de belofte voor de toekomst. Hetgeen nog weggelegd is in Gods trouw en hetgeen reeds geschonken is in Gods weldadigheid is stof tot vertroosting van de gelovigen, en geeft hun evenzo ook reden om God te loven. Ja meer: let er op, dat hij spreekt van al deze weldadigheden en al deze trouw, de wijze van uitdrukking is overvloedig en geeft te kennen dat zijn hart vol is van Gods goedheid.
b. Hoe gering en nederig hij spreekt van zichzelf alle gedachte aan eigen verdienste van zich werpende. "Ik ben geringer dan al deze weldadigheden en dan al deze trouw, ik ben ze niet waardig, en nog veel minder ben ik de grote gunst waardig, die ik nu van U bid".
Jakob was een aanzienlijk man, en in vele opzichten een zeer verdienstelijk man, en in zijn gesprek met Laban heeft hij terecht op zijn verdienste gewezen, maar niet voor God. Ik ben geringer dan al Uw weldadigheden. De beste en grootste mannen zijn nog onwaardig de minste gunst van God, en moeten dit bij alle gelegenheden willen erkennen. De uitnemende George Herbert had tot motto: Geringer dan de geringste van al Gods weldadigheden. Diegene zijn het best bereid voor de grootste weldadigheden, die zich de minste er van nog onwaardig achten.

4. Dankbaar erkent hij Gods goedheid jegens hem in zijn ballingschap, en hoezeer die al zijn verwachtingen ver had overtroffen. "Ik ben met mijn staf over deze Jordaan gegaan, arm en verlaten, als een eenzaam, gering reiziger", hij had geen gidsen, geen metgezellen, geen bedienden, geen reisbenodigdheden, slechts zijn staf, en niets anders om hem tot steun te wezen, "en nu ben ik tot twee legers geworden, nu ben ik omringd door talrijke kinderen, die mij tot troost zijn, en door dienaren, om mij te helpen." Hoewel het zijn angst was, die hem verplichtte om zijn gezin in twee hopen te verdelen, maakt hij daar toch gebruik van om Gods goedheid te verheerlijken in deze toeneming. De toeneming van ons gezin is dan alleen troostrijk en lieflijk als wij er Gods weldadigheid en trouw in zien. Zij, van wie het bezit zeer vermeerderd is, behoren met ootmoed en dankbaarheid te gedenken hoe gering hun begin is geweest. Jakob pleit: Heere, Gij hebt mij onderhouden en bewaard toen ik alleen met mijn staf uitgegaan ben, en slechts een leven te verliezen had, zult Gij mij dan niet bewaren nu de zorg voor zoveel andere levens op mij rust?

5. Hij wijst op de grootheid van het gevaar waarin hij zich bevindt. Ruk mij toch uit de hand van mijn broer want ik vrees hem, vers 11. Het volk van God heeft niet geschroomd God met hun vrees bekend te maken, want zij weten dat Hij er acht op slaat. De vrees, die ons aanspoort tot gebed, is een gezegende vrees. Het was geen rover, maar een moordenaar, voor wie hij vreesde. Het was ook niet slechts zijn eigen leven, dat op het spel stond, maar dat van de moeders en van de kinderen, die hun geboorteland hadden verlaten om met hem te gaan. Onze natuurlijke genegenheid geeft ons goede, Gode welbehaaglijke pleitgronden in het gebed.

6. Hij wijst inzonderheid op de belofte, die God hem gedaan heeft, vers 9. O Heere, die tot mij gezegd hebt, Ik zal wel bij u doen en weer bij het einde, in vers 12 :Gij hebt immers gezegd: Ik zal gewis wel bij u doen. Het beste wat wij tot God kunnen zeggen in het gebed is: wat Hij tot ons gezegd heeft. Gelijk Gods beloften de beste gidsen zijn voor onze begeerten in

onze hoop, en voorzien zij ons van de beste pleitgronden. "Heere, Gij hebt zo en zo gesproken, zult Gij dan niet doen naar Uw woord, "waarop Gij mij hebt doen hopen?" Psalm 119:49. De meest algemene beloften zijn nog toepasselijk op bijzondere gevallen of toestanden. "Gij hebt gezegd: Ik zal wel bij u doen, Heere, doe mij wel in deze zaak." Hij pleit ook op een bijzondere belofte, die van zijn zaad te zullen vermenigvuldigen. "Heere, wat zal er worden van die belofte, indien zij allen verslagen worden?" Er zijn beloften aan de gezinnen van de godvruchtigen, die in het gebed gebruikt kunnen worden als pleitgronden om gewone en buitengewone zegeningen Voor het gezin te verkrijgen, Hoofdstuk 17:7, Psalm 112:2, 102:29. De dreigingen van de wereld moeten ons uitdrijven naar de beloften van God.

Genesis 32:13 - 23
Nadat Jakob door een gelovig gebed God tot zijn vriend heeft gemaakt, beproeft hij nu wijselijk om door een geschenk Ezau tot zijn vriend te maken. Hij had God gebeden om hem te rukken uit de hand van Ezau, omdat hij hem vreesde, maar zijn vrees deed hem niet tot wanhoop vervallen, heeft hem niet moedeloos gemaakt en ongeschikt voor het gebruik van de middelen, en evenmin heeft zijn gebed hem op overmoedige wijze op Gods hulp doen vertrouwen, zonder middelen te gebruiken en te doen wat in zijn vermogen was. Als wij tot God gebeden hebben om een zegen, een gunst dan moeten wij ons gebed steunen door onze eigen pogingen, want anders zullen wij, in plaats van op God te vertrouwen, Hem verzoeken, wij moeten zo op Gods voorzienigheid rekenen, dat wij daarbij ook ons verstand gebruiken "Help uzelven, en God zal u helpen." God verhoort ons gebed door ons te leren onze zaken te beschikken met recht. Om Ezau te bevredigen:

I. Zond Jakob hem een rijk geschenk, niet van juwelen of fraaie klederen, (die had hij niet) maar van vee, alles tezamen tot een getal van vijf honderd tachtig stuks, vers 13 - 15. Nu was dit:
a. Een blijk van de grote toeneming, waarmee God Jakob gezegend had, dat hij zoveel vee uit zijn veestapel missen kon.
b. Een blijk van zijn wijsheid, dat hij graag een gedeelte wilde afstaan, zo hij hierdoor het overige kon behouden. De gierigheid van sommige mensen doet hen meer verliezen, dan zij er ooit door gewonnen hebben, en door te veel op te zien tegen een weinig onkosten, stellen zij zich aan grote schade bloot, huid voor huid, en al wat iemand heeft zal hij, als hij een wijs man is, geven voor zijn leven.
c. Het was een geschenk, dat, naar hij dacht, Ezau aangenaam zou zijn, daar hij zoveel werk had gemaakt van op wilde dieren te jagen, dat hij misschien slecht voorzien was van tam vee. En wij kunnen onderstellen, dat de bonte kleuren van Jacobs vee, het gesprenkelde, gespikkelde en hagelvlekkige, Ezau naar de zin waren.
d. Hij vleide zich door dit geschenk Ezau's gunst te winnen, want het geschenk zal gewoonlijk, waarheen het zich zal wenden, wel gedijen, Spreuken 17:8, en de mens ruimte maken, Spreuken 18:16 ja meer, het houdt de toorn onder, Spreuken 21:14. Wij moeten er niet aan wanhopen om verzoend te worden zelfs met hen, die het meest in toorn tegen ons waren ontstoken, wij moeten de mensen niet voor onverzoenbaar houden, vóór wij ons best gedaan hebben om hen met ons te verzoenen. Vrede en liefde, hoe duur ook gekocht, zullen blijken voor de koper een zeer voordelige koop te zijn. Menig gemelijk, baatzuchtig man zou in Jacobs plaats gezegd hebben: "Ezau heeft mij zonder reden de dood gezworen, en zo zal hij dan ook nooit door mij er een dubbeltje rijker van worden, het zal lang duren eer ik hem een geschenk zend", maar Jakob vergeeft en vergeet.

2. Hij zond hem een zeer nederige boodschap, die hij zijn dienaren gebood zo goed mogelijk

moeten hem zeggen dat het vee, hetwelk zij bij zich hadden, een klein geschenk was, dat Jakob hem zond, als een proef van hetgeen hij verkregen had terwijl hij buitenslands was. Het vee, dat hij zond, moest in verschillende kudden gerangschikt worden, en de dienstknechten, die deze kudden voor zich uitdreven, moesten hem dezelfde boodschap zeggen, opdat het geschenk zoveel te kostbaarder zou schijnen en zijn onderwerping, zo dikwijls herhaald, te meer waarschijnlijk invloed op Ezau zou uitoefenen. Inzonderheid moeten zij zorgen hem te zeggen, dat Jakob zelf achter hen kwam vers 18 - 20 opdat hij niet zou denken dat Jakob uit vrees voor hem gevlucht was. Een vriendelijk vertrouwen in iemands goedheid kan helpen om het kwaad te voorkomen, dat zij in hun slechtheid voornemens waren te doen. Indien Jakob niet bevreesd schijnt voor Ezau, kan men hopen dat Ezau voor Jakob geen verschrikking zal zijn.

Genesis 32:24 - 32

Wij hebben hier de merkwaardige geschiedenis van Jacobs worsteling met de engel en zijn overwinning, waarnaar verwezen wordt in Hoséa 12:4. Zeer vroeg in de morgen, lang vóór het dag was, had Jakob zijn vrouwen en kinderen over de rivier geholpen, en nu wenste hij alleen te zijn, ten einde nog meer ten volle zijn zorg en vrees voor God uit te spreiden in het gebed. Wij behoren te volharden in het gebed, altijd te bidden en niet te vertragen, het menigvuldige en dringende van ons bidden bereiden ons voor de zegen. Terwijl nu Jakob zo ernstig en dringend bad, zich opmaakte om God aan te grijpen, grijpt een engel hem aan. Sommigen denken dat dit een geschapen engel was, de engel van Zijn aangezicht Jesaja 63:9, een van hen, die altijd het aangezicht van onze Vader zien en de Shechina of Goddelijke majesteit vergezellen, die waarschijnlijk ook door Jakob aanschouwd werd. Anderen denken, dat het Michaël, onze Vorst was, het eeuwige Woord, de Engel van het verbond, die de Heere is van de engelen, en dikwijls in menselijke gedaante is verschenen, eer Hij de menselijke natuur voor altijd had aangenomen. Wie het nu ook was, wij zijn er zeker van, dat Gods naam in het binnenste van hem was, Exodus 23:21.
Merk op:

I. Hoe Jakob en deze engel worstelden vers 24. Het was een tweegevecht, man tegen man, zonder getuigen. Jakob was nu vervuld van zorg en vrees ten opzichte van het onderhoud met zijn broeder, dat hij tegemoet zag voor de volgende dag, en om die beproeving nog te verzwaren, scheen God zelf hem als vijand tegemoet te komen en zijn binnenkomen in het land van de belofte te verhinderen, hem niet toe te laten zijn vrouwen en kinderen, die hij vooruit had gezonden, te volgen. Krachtige gelovigen moeten velerlei en zeer sterke verzoekingen verwachten. De profeet zegt ons, Hosea 12:4, 5, hoe Jakob worstelde, hij weende en smeekte, tranen en gebeden waren zijn wapens. Het was niet slechts een lichamelijke, maar ook een geestelijke worsteling, door de krachtige werkingen van geloof en heilige begeerte, en aldus moet het geestelijk zaad van Jakob, dat bidt, in het gebed worstelen met God.

II. De uitslag van die worsteling.
1. Jakob behield de overhand, hoewel de worsteling lang duurde, heeft de engel hem niet overwonnen, vers 25, dat is: deze ontmoediging heeft zijn geloof niet doen wankelen en zijn gebed niet doen ophouden. Het was niet in zijn eigen kracht, dat hij worstelde, of door zijn eigen kracht, dat hij overwon, maar in en door de kracht hem van boven geschonken. Dat woord van Job kan tot opheldering hiervan dienen: "Zou Hij naar de grootheid van Zijn macht met mij twisten?" Job 23:6. Neen (indien de engel dit gedaan had, zou Jakob verpletterd zijn) maar Hij kon kracht in mij leggen en "door die kracht heeft Jakob de engel overwonnen,'

Hoséa 12:4. Wij kunnen niet anders bij God overwinnen dan in Zijn eigen kracht. Het is Zijn Geest, die in ons bidt, en "onze zwakheden te hulp komt," Romeinen 8:26.

2. De engel ontwrichtte Jacobs heup, om hem tonen wat hij doen kon, en dat het God was, met wie hij worstelde, want geen bloot mens zou zijn heup kunnen ontwrichten door een aanraking. Sommigen denken dat Jakob weinig of geen pijn van die kwetsuur gevoelde, waarschijnlijk heeft hij dit ook niet, want hij hinkte niet eens voordat de worsteling voorbij was, vers 31. Indien dit zo is, dan is het wel een bewijs, dat het werkelijk een Goddelijke aanraking was, die tegelijk verwondde en genas. Jakob overmocht, maar zijn heup was ontwricht. Worstelende gelovigen kunnen heerlijke overwinningen behalen, maar er toch gebroken beenderen door hebben, want "als zij zwak zijn, dan zijn zij machtig," 2 Corinthiërs 12:10.

3. Met bewonderenswaardige, neerbuigende goedheid verzoekt de engel Jakob om hem te laten gaan, vers 26, zoals God tot Mozes zei: Laat mij toe, Exodus 32:10. Zou een machtige engel zich niet aan Jacobs greep kunnen ontwringen?
Jazeker! Maar aldus wilde hij eer bewijzen aan Jacobs geloof en gebed, en nog verder zijn standvastigheid op de proef stellen. De koning is als gebonden op de galerijen, Hooglied 3:5. Ik hield hem vast, zegt de bruid en liet hem niet gaan, Hooglied 3:4. De reden die de engel opgeeft waarom hij heen wil gaan, is, dat de dageraad is opgegaan, en daarom wilde hij Jakob niet langer ophouden, daar deze werk te doen had, een reis te volbrengen, een gezin te verzorgen, dat vooral in dat hachelijk tijdstip zijn zorg nodig had. Alles is schoon op zijn tijd, zelfs de zaken van de Godsdienst en de lieflijkheid van gemeenschapsoefening met God moeten soms plaatsmaken voor de noodwendige zaken van dit leven, God wil barmhartigheid en geen offerande.

4. Jakob volhardt in zijn heilige onbeschaamdheid: Ik zal u niet laten gaan, tenzij dat gij mij zegent. Hoe het ook moge gaan met zijn gezin en met zijn reis, hij besluit een zo goed mogelijk gebruik te maken van deze gelegenheid, en het voordeel van zijn overwinning niet te verliezen. Hij wil niet voor niets de hele nacht geworsteld hebben, maar in ootmoed van het hart besluit hij een zegen te willen hebben, en liever wil hij dat al zijn beenderen zich vaneen zullen scheiden, dan zonder zegen heen te gaan. De eer van de overwinning zal hem geen goed doen, zonder de troost van een zegen. Door om die zegen te vragen, erkent hij zijn minderheid, hoewel hij in de worsteling de overhand had, want hetgeen minder is wordt gezegend van hetgeen meerder is. Zij, die de zegen van Christus willen hebben, moeten hem ernstig begeren er dringend om bidden als degenen, die niet afgewezen willen worden. Het is het vorig gebed, dat krachtig en overmogend is.

5. De engel plaatste een altijddurend ereteken op hem, door zijn naam te veranderen vers 27, 28. "Gij zijt een kloekmoedig strijder," zegt de engel, neen man van heldhaftige vastberadenheid. Hoe is uw naam?" "Jakob," zegt hij, "hiel vasthouder", dat is de betekenis van Jakob. "Welnu," zegt de engel, "zo moet gij voortaan niet meer genoemd worden, van nu aan zult gij vermaard zijn, niet vanwege list of behendigheid, maar vanwege ware kloekmoedigheid. Gij zult genoemd worden Israël, een vorst Gods, een naam, roemruchtiger dan die van de groten van de aarde."
Die man is waarlijk een vorst, die een vorst is voor God, en diegenen zijn eervol en eerwaardig, die machtig zijn in het gebed. Israëlieten, waarlijk Israëlieten. Jakob wordt hier als het ware in het strijdperk tot ridder geslagen, en hij ontvangt een eretitel van Hem, die de fontein is van de eer, en tot aan het einde van de tijd zal dit zijn roem blijven. Maar dit was

hebbende voor de zegen van de hemel, zal hij ook overwinnen voor Ezau's gunst. Wèlke vijanden wij ook hebben, zo God onze vriend is, is het wèl met ons. Zij, die door het geloof macht hebben in de hemel, hebben daardoor zoveel macht op aarde als zij behoeven.

6. Hij zendt hem weg met een zegen, vers 29. Jakob begeerde de naam van de engel te weten, ten einde hem, naar zijn vermogen, eer te doen, Richteren 13:17. Maar dit verzoek werd geweigerd, opdat hij niet te trots zij op zijn overwinning, en niet zou denken dat hij de engel kon verplichten om te doen wat hij wilde. Neen, Waarom is het, dat gij naar mijn naam vraagt? Welk goed zal het u doen die te weten?"
De ontdekking daarvan was bewaard voor zijn sterfbed, toen hij leerde Hem Silo te noemen. Maar in plaats van hem zijn naam te zeggen, geeft hij hem zijn zegen, en dat was het, waar hij om had geworsteld, hij zegende hem aldaar, herhaalde en bekrachtigde de zegen, die hem tevoren gegeven was. Geestelijke zegeningen, die ons de zaligheid verzekeren, zijn beter en begerenswaardiger dan schone denkbeelden, die onze nieuwsgierigheid bevredigen, en aandeel te hebben aan de zegen van de engel is beter dan bekend te zijn met zijn naam. De boom van het leven is beter dan de boom van de kennis. Aldus heeft Jakob zijn doel bereikt, hij worstelde om een zegen en hij verkreeg hem, en van zijn biddend zaad heeft ook nog nooit iemand tevergeefs gebeden of gezocht. Zie hoe verwonderlijk God zich verwaardigt om dringend en aanhoudend gebed te steunen en te kronen. Zij, die het vaste besluit nemen om op God te verbouwen, al zou Hij hen ook doden, zullen ten laatste meer dan overwinnaars zijn.

7. Jakob geeft een nieuwe naam aan die plaats, hij noemt haar Pniël, het aangezicht van God, vers 30, omdat hij er de verschijning van God had gezien, en de gunst van God had verkregen. De naam, dien hij aan de plaats gaf, bewaart en bestendigt niet de roem van zijn dapperheid of overwinning, maar alleen de eer van de vrije genade van God. Hij zegt niet: "In deze plaats heb ik met God geworsteld en overmocht", maar: "in deze plaats heb ik God gezien van aangezicht tot aangezicht, en mijn ziel is gered geweest", niet: "het is mijn eer en roem, dat ik overwinnaar ben geweest" maar: het was Gods barmhartigheid, dat ik er het leven heb afgebracht. "Het betaamt hun die door God geëerd worden, beschaamdheid van het aangezicht te hebben," en sparende liefde van God en genade jegens hen te erkennen. Dat heeft David gedaan, nadat God hem een genaderijke boodschap had gezonden, 2 Samuel 7:18. Wie ben ik, Heere Heere?

Eindelijk. Het gedenkteken, dat Jakob hiervan met zich omdroeg in zijn gebeente. Hij was hinkende aan zijn heup, vers 31. Sommigen denken dat hij tot aan zijn dood hinkende is gebleven, indien dit zo is, dan had hij geen reden van klagen, want de eer en de vertroosting, die hij door deze worsteling verkregen heeft, waren meer dan voldoende om op te wegen tegen het nadeel, al is hij dan ook hinkende naar zijn graf gegaan. Hij had geen reden om er op te zien als op zijn schande, om aldus "de littekenen van de Heere Jezus in zijn lichaam te dragen," Galaten 6:17. Het zou echter kunnen dienen, evenals de doorn in het vlees van Paulus, om hem er voor te bewaren zich te verheffen door de uitnemendheid van de openbaringen. Er wordt nota van genomen, dat de zon hem oprees als hij door Pniël gegaan was, want het is zonsopgang voor de ziel, die gemeenschap oefent met God. De gewijde schrijver maakt melding van een traditioneel gebruik onder de nakomelingen van Jakob, ter herinnering aan deze gebeurtenis, om nooit van een dier de zenuw of spier te eten, waarmee het heupbeen aan het gewricht verbonden is.
Door dit gebruik bewaarden zij de herinnering aan deze geschiedenis, en gaven zij gelegenheid aan hun kinderen om er naar te vragen, en hebben zij de nagedachtenis van Jakob in ere gehouden. En wij kunnen er dit gebruik van maken: dat wij de goedertierenheid Gods

erkennen en onze verplichtingen aan Jezus Christus, daar wij nu gemeenschap met God kunnen onderhouden in geloof, hoop en liefde, zonder enigerlei gevaar voor lijf of leven.

HOOFDSTUK 33

1 En Jakob hief zijn ogen op en zag; en ziet, Ezau kwam, en vierhonderd mannen met hem. Toen verdeelde hij de kinderen onder Lea, en onder Rachel, en onder de twee dienstmaagden. 2 En hij stelde de dienstmaagden en haar kinderen vooraan; en Lea en haar kinderen meer achterwaarts; maar Rachel en Jozef de achterste. 3 En hij ging voorbij hun aangezicht heen, en hij boog zich zeven malen ter aarde, totdat hij bij zijn broeder kwam. 4 Toen liep Ezau hem tegemoet, en nam hem in de arm, en viel hem aan de hals, en kuste hem; en zij weenden. 5 Daarna hief hij zijn ogen op, en zag die vrouwen en die kinderen, en zeide: Wie zijn deze bij u? En hij zeide: De kinderen, die God aan uw knecht genadiglijk verleend heeft. 6 Toen traden de dienstmaagden toe, zij en haar kinderen, en zij bogen zich neder. 7 En Lea trad ook toe, met haar kinderen, en zij bogen zich neder; en daarna trad Jozef toe en Rachel, en zij bogen zich neder.

8 En hij zeide: Voor wien is u al dit heir, dat ik ontmoet heb? En hij zeide: Om genade te vinden in de ogen mijns heren! 9 Maar Ezau zeide: Ik heb veel, mijn broeder! het zij het uwe, wat gij hebt! 10 Toen zeide Jakob: Och neen! indien ik nu genade in uw ogen gevonden heb, zo neem mijn geschenk van mijn hand; daarom, omdat ik uw aangezicht gezien heb, als had ik Gods aangezicht gezien, en gij welgevallen aan mij genomen hebt. 11 Neem toch mijn zegen, die u toegebracht is, dewijl het God mij genadiglijk verleend heeft, en dewijl ik alles heb; en hij hield bij hem aan, zodat hij het nam. 12 En hij zeide: Laat ons reizen en voorttrekken; en ik zal voor u trekken. 13 Maar hij zeide tot hem: Mijn Heere weet, dat deze kinderen teder zijn, en dat ik zogende schapen en koeien bij mij heb; indien men dezelve maar een dag afdrijft, zo zal de gehele kudde sterven. 14 Mijn Heere trekke toch voorbij, voor het aangezicht van zijn knecht; en ik zal mij op mijn gemak als leidsman voegen, naar de gang van het werk, hetwelk voor mijn aangezicht is, en naar de gang dezer kinderen, totdat ik bij mijn Heere te Seir kome.

15 En Ezau zeide: Laat mij toch van dit volk, dat met mij is, u bijstellen. En hij zeide: Waartoe dat? laat mij genade vinden in mijns heren ogen! 16 Alzo keerde Ezau dien dag wederom zijns weegs naar Seir toe. 17 Maar Jakob reisde naar Sukkoth, en bouwde een huis voor zich, en maakte hutten voor zijn vee; daarom noemde hij de naam dier plaats Sukkoth. 18 En Jakob kwam behouden tot de stad Sichem, welke is in het land Kanaän, als hij kwam van Paddan-Aram; en hij legerde zich in het gezicht der stad. 19 En hij kocht een deel des velds, waarop hij zijn tent gespannen had, van de hand der zonen van Hemor, de vader van Sichem, voor honderd stukken gelds. 20 En hij richtte aldaar een altaar op, en noemde het: De God Israëls is God!

In het vorige hoofdstuk lazen wij hoe Jakob macht had bij God en overwonnen heeft, hier zien wij dat hij ook macht had bij mensen, hoe zijn broeder Ezau vertederd werd en zich plotseling met hem verzoende, want aldus is er geschreven: Spreuken 16:7. Als iemands wegen de Heere behagen, zo zal Hij ook zijn vijanden met hem verzoenen. Hier is:

I. Een zeer vriendelijke ontmoeting tussen Jakob en Ezau, vers 1 - 4.
II. Hun onderhoud bij die ontmoeting, waarin zij met elkaar wedijveren in uitdrukkingen van beleefdheid en vriendelijkheid. Hun gesprek loopt:
    1. Over Jacobs gezin, vers 5 - 7.
    2. Over het geschenk, dat hij had gezonden, vers 8 - 11.
    3. Over hun reis, vers 12 - 15.
III. Jacobs vestiging in Kanaän, zijn huis, zijn land, en zijn altaar. vers 16 - 20.

Genesis 33:1 - 4

I. Jakob ontdekt de nadering van Ezau, vers 1. Sommigen denken dat het opheffen zijn ogen aanduidt, dat hij goedsmoeds en vol vertrouwen was, in tegenstelling met een neergedrukt gelaat. Zijn zaak in het gebed Gode bevolen hebbende, ging hij zijns weegs, en zijn aangezicht was niet meer droevig, 1 Samuel 1:18. Zij, die hun zorgen op God hebben geworpen, kunnen met tevredenheid en kalmte van gemoed voor zich uitzien, en blijmoedig de uitkomst verbeiden, hoe die dan ook moge wezen. Wat er ook gebeure, geen kwaad kan hem wedervaren, wiens hart vast is, betrouwende op de Heere. Jakob stelt zich op zijn wachttoren, om te zien wat antwoord God hem zou geven op zijn gebeden.

II. Hij rangschikt zijn gezin in de beste orde, die hij kon, om zijn broer te ontvangen, hetzij deze als vriend kwam of als vijand, te rade gaande met de betamelijkheid voor hen, zo hij

vertoning, die deze broers maakten. Ezau is vergezeld van een wacht van vier honderd man, en heeft een groot aanzien. Jakob wordt gevolgd door een lastige stoet van vrouwen en kinderen, voor wie hij heeft te zorgen, en is teder bezorgd voor hun veiligheid, toch heeft Jakob het geboorterecht en zal de heerschappij hebben, en hij is in ieder opzicht de groter en voornamer man. Het is voor zeer grote en godvruchtige mannen geen verkleining om persoonlijk zorg te dragen voor hun gezin en hun familiebelangen te behartigen. Jakob, aan het hoofd van zijn gezin, geeft een beter voorbeeld dan Ezau, aan het hoofd van zijn regiment.

III. Bij hun ontmoeting worden de best mogelijke uitdrukkingen van vriendelijkheid tussen hen gebruikt.

1. Jakob boog zich voor Ezau, vers 3. Hoewel hij Ezau vreesde als een vijand, betuigde hij hem toch de eerbied, verschuldigd aan een oudere broer, wetende en zich wellicht herinnerende, dat God toen Hij aan Abel de voorkeur gaf boven zijn oudere broer Kaïn, toch borg voor hem bleef, dat hij niet tekort zou komen in de gehoorzaamheid en de eerbied door een jongere broer verschuldigd aan een oudere broer, "Zijn begeerte is toch tot u en gij zult over hem heersen," Hoofdstuk 4:7. Het middel om de vrede te herstellen als hij verbroken werd, is onze plicht te doen, en bij alle gelegenheden onze achting te betuigen, alsof er nooit twist of onenigheid was geweest. Het is het gedenken en herhalen van de zaken, dat vrienden van elkaar scheidt en de scheiding doet aanhouden. Een nederige, onderworpen houding zal er zeer veel toe bijdragen om de toorn af te wenden. Velen redden en behouden zich door zich te verootmoedigen. Over hem, die zich bukt, vliegt de kogel heen.

2. Ezau omhelsde Jakob, vers 4. Hij liep hem tegemoet, niet in toorn, maar in liefde, en als van harte met hem verzoend zijnde, ontving hij hem met alle mogelijke tederheid, hij nam hem in zijn armen, viel hem om de hals en kuste hem. Sommigen denken dat Ezau, toen hij uittoog om Jakob tegemoet te gaan, geen boze bedoelingen had, dat hij zijn vierhonderd man slechts voor staatsie had meegenomen, om er zijn terugkerende broer grotere eer mede te bewijzen. Zeker is het dat Jakob het bericht van zijn boden anders heeft opgevat, Hoofdstuk 32:5 - 8. Jakob was een man van verstand en kloekmoedigheid, en wij kunnen niet veronderstellen, dat hij zich in zo grote mate aan ongegronde vrees overgaf, noch dat de Geest van God hem zou opwekken tot zulk een gebed om redding als hij gebeden heeft, redding namelijk uit een denkbeeldig gevaar, en indien er toen geen wonderbare verandering gewerkt was in de geest en het gemoed van Ezau, dan zie ik niet, hoe van Jakob door zijn worstelen gezegd kon worden dat hij zozeer had overmocht bij mensen, dat hij er een vorst om genoemd werd. God heeft het hart van alle mensen in Zijn hand, en kan het door een stille, maar onweerstaanbare, macht wenden waarheen Hij wil. Hij kan vijanden plotseling in vrienden verkeren, zoals Hij met de twee Sauls gedaan heeft, de een door weerhoudende genade 1 Samuel 26:21, 25, de andere door vernieuwende genade, Handelingen 9:21, 22. Het is niet tevergeefs om op God te vertrouwen, en Hem aan te roepen in de dag van de benauwdheid, die dit doen bevinden de uitkomst veel beter dan zij verwacht hebben.

3. Beiden weenden. Jakob weende van blijdschap over de zo vriendelijke ontvangst door de broer, dien hij zozeer had gevreesd, en Ezau weende misschien van droefheid en schaamte bij de gedachte aan het boze voornemen, dat hij tegen zijn broer had gekoesterd, en in welks uitvoering hij op zo vreemde en onverklaarbare wijze verhinderd werd.

Genesis 33:5 - 15

Wij hebben hier het gesprek tussen de twee broers bij hun samentreffen, en het is zeer ongedwongen en vriendelijk, zonder de minste toespeling op hun oude twist. Het was het best om die niet aan te roeren. Zij spreken:

I. Over Jacobs gevolg, vers 5 - 7. Elf of twaalf kinderen volgden Jakob op de voet, de oudste van hen was nog geen veertien jaren. Wie zijn deze? vraagt Ezau. Jakob had hem bericht gezonden van de toeneming van zijn bezitting, Hoofdstuk 32:5, maar geen melding gemaakt van zijn kinderen, misschien wel omdat hij hen niet wilde blootstellen aan zijn woede, zo hij hem als vijand tegenkwam, of omdat hij hem er mee wilde verrassen, zo hij als vriend kwam. Ezau had dus reden te vragen: Wie zijn deze bij u? Op welke gewone vraag Jakob een ernstig antwoord geeft, zoals het zijn karakter betaamde. De kinderen die God uw knecht genadiglijk verleend heeft. Het zou een voldoend antwoord op de vraag geweest zijn, en wel gepast voor de onheilige Ezau, indien hij alleen maar gezegd had: "het zijn mijn kinderen," maar dan zou Jakob niet gesproken hebben naar zijn aard en hoedanigheid, als een man, wiens ogen gedurig op de Heere zijn. Het betaamt ons de gewone dingen niet alleen te doen, maar er ook van te spreken gelijk het waardig is voor God, 3 Johannes : 6. Jakob spreekt van zijn kinderen:

1. Als gaven van God, zij zijn een erfdeel van de Heere, Psalm 127:3, 113:9, 107:41.
2. Als kostelijke gaven, Hij heeft ze genadig gegeven. Hoewel zij talrijk zijn, hem nu veel zorg geven, en er vooralsnog slechts karig voor hen voorzien is, acht hij ze toch grote zegeningen te zijn. Hierop komen zijn vrouwen en kinderen naar volgorde, en betuigen hun eerbied aan Ezau, gelijk hij zelf reeds vóór hen gedaan had, want het betaamt een gezin eerbied te betuigen aan hen aan wie het hoofd van het gezin achting en eerbied bewijst.

II. Over het geschenk, dat hij hem had gezonden.

1. Ezau heeft het met bescheidenheid geweigerd, omdat hij genoeg had en het niet nodig had, vers 9. Zij, die voor mannen van eer willen gehouden worden, zullen niet inhalig willen schijnen in hun vriendschap. Welke invloed het geschenk van Jacob op Ezau heeft geoefend om hem te bevredigen: hij wilde niet, dat men dit zou denken, en daarom weigerde hij het.

2. Zijn reden is: ik heb veel, zó veel, dat hij niet geneigd is iets van zijn broer aan te nemen. Velen, die geen geestelijke zegeningen ontvangen en buiten het verbond zijn, hebben toch veel van de goederen van deze wereld. Ezau had wat hem beloofd was: de vettigheid van de aarde en levensonderhoud door zijn zwaard. Het is goed dat zij, die veel hebben, weten dat zij genoeg hebben, al hebben zij ook niet zoveel als sommige anderen hebben. Zelfs Ezau kan zeggen: Ik heb genoeg. Zij, die tevreden zijn met wat zij hebben, moeten dit tonen door niet te begeren wat anderen hebben. Ezau zegt aan Jakob te houden wat hij heeft, in de veronderstelling dat hij het meer nodig had. Ezau heeft het niet nodig, noch tot verzorging, want hij was rijk, noch om hem te bevredigen, want hij was al verzoend. Wij moeten acht geven, dat onze begeerlijkheid geen misbruik maakt van de beleefdheid of vrijgevigheid van anderen.

3. Met vriendelijkheid en liefde dringt Jakob hem om het aan te nemen, en heeft de overhand, vers 10, 11. Jakob zond het uit vrees, Hoofdstuk 32:20 maar de vrees voorbij zijnde, dringt hij nu uit liefde bij hem aan om het aan te nemen, om te tonen, dat hij de vriendschap van zijn broer begeerde, en niet bloot zijn toorn vreest. Twee dingen voert hij aan.
a. Zijn blijdschap, dat hij de gunst van zijn broer heeft gewonnen, waarvoor hij zich verplicht achtte hem dit bewijs van dankbaarheid te geven. Hij gebruikt een zeer sterke uitdrukking van

gezien, dat is: "ik heb u verzoend met mij gezien en in vrede, zoals ik wens God met mij verzoend te zien." Of wel, de betekenis is, dat Jakob in Ezau's gunst de gunst van God over hem zag, het was hem een teken ten goede dat God zijn gebeden had verhoord. Aardse genietingen zijn ons in waarheid lieflijk, als zij ons in waarheid lieflijk, als zij ons geschonken worden op ons gebed en tekenen zijn van het welbehagen van God in ons. Het is voor hen, die vreedzaam en liefdevol van aard zijn, een oorzaak van grote blijdschap om de liefde en vriendschap te herwinnen van de bloedverwanten, met wie zij geschil hadden.
b. Zijn welgesteldheid: God heeft het mij genadig verleend. Indien hetgeen wij hebben in deze wereld onder onze handen toeneemt, dan moet dit met dankbaarheid door ons worden opgemerkt tot eer van God, en wij moeten erkennen dat Hij hierin genadig met ons heeft gehandeld, beter dan wij verdienen, Hij is het, "die kracht geeft om vermogen te verkrijgen," Deuteronomium 8:18. Hij voegt er bij: dewijl ik alles heb. Ezau had veel, maar Jakob had alles. Al heeft een godvruchtig man slechts weinig in de wereld kan hij toch in waarheid zeggen: "Ik kan alles." a.a. Omdat hij de God heeft van alles, en in Hem alles heeft, "alles is het uwe, zo gij van Christus zijt,' 1 Corinthiërs 3:22, 23. b.b. Omdat hij van alles de troost, de genieting heeft: "ik heb alles ontvangen, en ik heb overvloed" Filippenzen 4:18. Hij, die veel heeft, zou meer willen hebben, maar hij, die weet alles te hebben, is er zeker van genoeg te hebben. Hij heeft alles in het vooruitzicht binnenkort zal hij alles hebben, als hij in de hemel komt. Naar dit beginsel heeft Jakob bij Ezau aangedrongen om zijn geschenk aan te nemen. Het is kostelijk als de godsdienst de mens edelmoedig, ruimhartig en vrijgevig maakt, het verachtende om iets te doen, dat laag en gierig is.

III. Over het voortzetten van hun reis.

1. Ezau biedt zich aan als zijn gids en reisgezel, ten teken van zijn oprechte verzoening, vers 12. Nooit hebben wij Jakob en Ezau zo gezellig en vriendschappelijk bij elkaar gezien als nu. Het werk van God is volmaakt. Hij heeft Ezau's vijandschap niet slechts doen ophouden, maar een vriend van hem gemaakt. Het been dat gebroken was, goed gezet zijnde, is sterker dan ooit. Ezau is nu graag in Jacobs gezelschap, verzoekt hem om naar Seïr te komen, laat ons dan ooit aan iemand wanhopen, en God niet wantrouwen, die alle harten in Zijn handen heeft. Jakob vond echter reden om het aanbod met bescheidenheid af te wijzen vers 13, 14, in welke weigering hij tere bezorgdheid toont voor zijn gezin en zijn kudden, als een goed vader en een goed herder. Hij moet denken aan de kinderen en aan het zogende vee, en ze niet te snel laten voortgaan, het vee moet niet afgedreven worden. Deze voorzichtigheid en tederheid van Jakob moeten nagevolgd worden door hen, die met de zorg van de opvoeding en opleiding van jonge lieden in de dingen van God belast zijn. Zij moeten in het begin niet te snel voortgedreven, niet afgejaagd worden door een zware taak in godsdienstige werkzaamheden, of in oefeningen van de godsvrucht, maar naar zij het dragen kunnen worden geleid, hun werk moet hun zo gemakkelijk mogelijk worden gemaakt. Christus, de goede Herder, doet dit, Jesaja 40:11. "Hij zal Zijn kudden weiden gelijk een herder Hij zal de lammeren in Zijn armen vergaderen en in Zijn schoot dragen, de zogenden zal Hij zachtkens leiden.
Nu zal Jakob van Ezau niet verlangen, dat hij zijn voortgang vertraagt, noch zijn gezin dwingen hun schreden te verhaasten, en evenmin zal hij hen verlaten om zijn broer te vergezellen, zoals velen gedaan zouden hebben, die aan ieder gezelschap de voorkeur geven boven dat van hun eigen gezin. Hij wenst dus dat Ezau vooruit zal gaan, en hij belooft hem op zijn gemak te zullen volgen, naar de gang van het werk. Het is onredelijk om anderen aan onze gang te willen binden, wij kunnen ten slotte met genoegen en aangenaamheid aan hetzelfde einddoel van de reis komen, al reizen wij niet met anderen op hetzelfde pad of met dezelfde snelheid. Er zijn reizigers, met wie wij ons niet kunnen verenigen op de weg, zonder

voornemen was om te Seïr tot hem te komen, en wij kunnen denken dat hij dit ook gedaan heeft nadat hij zijn gezin gevestigd en zijn zaken geregeld had, hoewel er in de geschiedenis geen melding van wordt gemaakt. Als de vrede met onze vrienden hersteld is, dan moeten wij haar blijven aankweken, en in beleefdheid niet bij hen achterblijven.

2. Ezau biedt hem enige van zijn manschappen aan ten geleide, vers 15. Hij zag dat Jakob niet veel bedienden had, en in de mening dat hij, evenals hij zelf, wel een grote staat zou willen voeren, wil hij hem graag enige manschappen uit zijn gevolg lenen, opdat hij zich als zijn broer Ezau zou kunnen vertonen. Jakob slaat echter nederig dit aanbod af, slechts wensende dat Ezau het niet euvel zou duiden, dat hij het niet aannam. Waartoe dat?
a. Jakob is nederig en behoeft het niet voor staatsie, hij wenst geen schoon gelaat te tonen naar het vlees, door zich te belasten met een onnodig gevolg. Het is de ijdelheid van wereldse pracht en grootheid, waardoor velen zich omgeven, en waarvan men kan zeggen: Waartoe dat?
b. Jakob is onder de hoede en bescherming Gods, en behoeft dit dus niet voor zijn veiligheid. Diegenen zijn genoegzaam bewaard, die God tot hun wachter hebben en, evenals Jakob onder het geleide zijn van Zijne legerscharen. Zij behoeven geen verplichting te hebben aan een arm van vlees, die God tot hun arm hebben alle dagen. Jakob voegt er bij: "Alleenlijk, laat mij genade vinden in de ogen van mijn Heere, uw gunst hebbende, heb ik alles wat ik behoef alles wat ik van u begeer." Indien nu Jakob de welwillendheid van een broer zo hoog schat, dan hebben wij nog veel meer reden om te achten, dat wij genoeg hebben, zo wij de welwillendheid van onze God hebben.

Genesis 33:16 - 20
1. Vriendschappelijk gescheiden zijnde van Ezau, die naar zijn eigen land terugkeerde, komt Jakob te Sukkoth, een plaats, waar hij enige tijd schijnt te blijven rusten, hij bouwt hutten voor zijn vee en maakt gerieflijkheden voor zich en zijn gezin. Die plaats was later bekend onder de naam van Sukkoth, een stad in de stam van Gad, aan de andere zijde van de Jordaan. Die naam betekent tenten, of hutten, opdat, als zijn nakomelingen later in stenen huizen zullen wonen, zij zullen gedenken, dat de bedorven Syriër hun vader was, die blij en tevreden was met hutten, Deuteronomium 26:5. Zodanig was de rotssteen, waar zij uit gehouwen waren.

2. Hij kwam te Sichem. Het Hebreeuws luidt: Hij kwam te Shalem, een stad van Sichem, doch de uitleggers zijn merendeels van gevoelen dat de betekenis is: Hij kwam behouden, of in vrede tot de stad Sichem, na een gevaarlijke reis, waarop hij veel moeilijkheden heeft ondervonden, kwam hij ten slotte veilig in Kanaän. Ziekten en gevaren moeten ons leren gezondheid en veiligheid te waarderen, en er toe bijdragen om ons hart te verruimen in dankzegging, als wij bij ons uitgaan en ons inkomen Gods bewaring hebben ervaren. Hier koopt hij een veld, vers 19. Hoewel hij door de belofte eigenaar was van het land Kanaän is hij, terwijl de tijd van inbezitneming nog niet gekomen is, tevreden om voor wat het zijne is te betalen, teneinde twist met de tegenwoordige bezitters te voorkomen. Heerschappij is niet gegrond in genade. Die vrij van onkosten de hemel hebben, moeten niet verwachten dat zij op die wijze ook de aarde zullen hebben. Hij bouwt een altaar, vers 20.
a. In dank aan God voor de goede hand van Zijn voorzienigheid over hem. Hij vergenoegde zich niet met een erkenning in woorden van Gods gunst over hem, maar deed het ook met de daad.
b. Ten einde de aanbidding van God in stand te houden in zijn gezin. Waar wij een tent hebben, moet God een altaar hebben, waar wij een huis hebben, moet Hij er een kerk in hebben. Hij wijdde zijn altaar aan de eer en heerlijkheid van "el elohiem jisraeel", aan God, de

van alle wezens en de eerste oorzaak van alles en aan de eer van de God van Israël, als God in verbond met hem. In onze aanbidding van God moeten wij geleid en geregeerd worden door de verenigde ontdekking van de natuurlijke en de geopenbaarde godsdienst. God had hem onlangs bij de naam Israël genoemd, en nu noemt hij God de God van Israël, hoewel hij een vorst van God wordt genoemd, zal God voor hem toch een vorst zijn, zijn Heere en zijn God. Onze eer wordt dan in waarheid eer voor ons, als zij toegewijd is aan Gods eer, Israëls God is Israëls heerlijkheid.

HOOFDSTUK 34

1 En Dina, de dochter van Lea, die zij Jakob gebaard had, ging uit, om de dochteren van dat land te bezien. 2 Sichem nu, de zoon van Hemor de Heviet, de landvorst, zag haar, en hij nam ze, en lag bij haar, en verkrachtte ze. 3 En zijn ziel kleefde aan Dina, Jacobs dochter; en hij had de jonge dochter lief, en sprak naar het hart van de jonge dochter. 4 Sichem sprak ook tot zijn vader Hemor, zeggende: Neem mij deze dochter tot een vrouw. 5 Toen Jakob hoorde, dat hij zijn dochter Dina verontreinigd had, zo waren zijn zonen met het vee in het veld; en Jakob zweeg, totdat zij kwamen. 6 En Hemor, de vader van Sichem, ging uit tot Jakob, om met hem te spreken. 7 En de zonen van Jakob kwamen van het veld, als zij dit hoorden; en het smartte dezen mannen, en zij ontstaken zeer, omdat hij dwaasheid in Israel gedaan had, Jacobs dochter beslapende, hetwelk alzo niet zoude gedaan worden. 8 Toen sprak Hemor met hen, zeggende: Mijns zoons Sichems ziel is verliefd op ulieder dochter; geeft hem haar toch tot een vrouw. 9 En verzwagert u met ons; geeft ons uw dochteren; en neemt voor u onze dochteren; 10 En woont met ons; en het land zal voor uw aangezicht zijn; woont, en handelt daarin, en stelt u tot bezitters daarin. 11 En Sichem zeide tot haar vader, en tot haar broederen: Laat mij genade vinden in uw ogen; en wat gij tot mij zeggen zult, zal ik geven. 12 Vergroot zeer over mij de bruidschat en het geschenk; en ik zal geven, gelijk als gij tot mij zult zeggen; geef mij slechts de jonge dochter tot een vrouw. 13 Toen antwoordden Jacobs zonen aan Sichem en Hemor, zijn vader, bedriegelijk, en spraken (overmits dat hij Dina, hun zuster, verontreinigd had); 14 En zij zeiden tot hen: Wij zullen deze zaak niet kunnen doen, dat wij onze zuster aan een man geven zouden, die de voorhuid heeft; want dat ware ons een schande. 15 Doch hierin zullen wij u te wille zijn, zo gij wordt gelijk als wij, dat onder u besneden worde al wat mannelijk is. 16 Dan zullen wij u onze dochteren geven, en uw dochteren zullen wij ons nemen, en wij zullen met u wonen, en wij zullen tot een volk zijn. 17 Maar zo gij naar ons niet zult horen, om besneden te worden, zo zullen wij onze dochter nemen, en wegtrekken. 18 En hun woorden waren goed in de ogen van Hemor, en in de ogen van Sichem, Hemors zoon. 19 En de jongeling vertoogde niet, deze zaak te doen; want hij had lust in Jacobs dochter; en hij was geëerd boven al zijns vaders huis.

20 Zo kwam Hemor en Sichem, zijn zoon, tot hunner stadspoort; en zij spraken tot de mannen hunner stad, zeggende: 21 Deze mannen zijn vreedzaam met ons; daarom laat hen in dit land wonen, en daarin handelen, en het land (ziet het is wijd van begrip) voor hun aangezicht zijn; wij zullen ons hun dochteren tot vrouwen nemen, en wij zullen onze dochteren aan hen geven. 22 Doch hierin zullen deze mannen ons te wille zijn, dat zij met ons wonen, om tot een volk te zijn; als al wat mannelijk is onder ons besneden wordt, gelijk als zij besneden zijn. 23 Hun vee, en hun bezitting, en al hun beesten, zullen die niet onze zijn? Alleen laat ons hun te wille zijn, en zij zullen met ons wonen. 24 En zij hoorden naar Hemor, en naar Sichem, zijn zoon, allen, die ter zijner stadspoort uitgingen; en zij werden besneden, al wat mannelijk was, allen, die ter zijner stadspoort uitgingen. 25 En het geschiedde ten derden dage, toen zij in de smart waren, zo namen de twee zonen van Jakob, Simeon en Levi, broeders van Dina, een iegelijk zijn zwaard, en kwamen stoutelijk in de stad, en doodden al wat mannelijk was. 26 Zij sloegen ook Hemor, en zijn zoon Sichem, dood met de scherpte des zwaards; en zij namen Dina uit Sichems huis, en gingen van daar. 27 De zonen van Jakob kwamen over de verslagenen, en plunderden de stad, omdat zij hun zuster verontreinigd hadden. 28 Hun schapen, en hun runderen, en hun ezelen, en hetgeen dat in de stad, en hetgeen dat in het veld was, namen zij. 29 En al hun vermogen, en al hun kleine kinderen, en hun vrouwen, voerden zij gevankelijk weg, en plunderden dezelven, en al wat binnenshuis was.

30 Toen zeide Jakob tot Simeon en tot Levi: Gij hebt mij beroerd, mits mij stinkende te maken onder de inwoners dezes lands, onder de Kanaänieten, en onder de Ferezieten; en ik ben weinig volks in getal; zo zij zich tegen mij verzamelen, zo zullen zij mij slaan, en ik zal verdelgd worden, ik en mijn huis. 31 En zij zeiden: Zou hij dan met onze zuster als met een hoer doen?

Met dit hoofdstuk begint de geschiedenis van Jacobs beproevingen in zijn kinderen, die zeer groot waren, en vermeld worden om te tonen: 1. De ijdelheid van deze wereld. Hetgeen ons het dierbaarst is, kan blijken ons de grootste kwelling te geven, en de zwaarste kruisen kunnen wij vinden in hetgeen, waarvan wij zeiden: Dit zal ons troosten.

2. De gemeenschappelijke smarten van godvruchtige mensen. Jacobs kinderen waren besneden, waren wel onderwezen, er werd voor hen gebeden, en hun werd een goed voorbeeld gegeven, en toch bleken sommigen van hen zeer ondeugend, de loop is niet van de snellen, noch de strijd van de helden. Genade zit niet in het bloed, en toch zal door het afbreken van de erfenis van de genade de erfenis van de belijdenis en van de zichtbare voorrechten van de kerk niet afgesneden worden, ja meer, hoewel Jacobs zonen in sommige opzichten zijn smart waren zijn zij toch allen in het verbond Gods opgenomen. In dit hoofdstuk hebben wij:

I. Dina verleid, vers 1 - 5.
II. Een huwelijksverbond tussen haar en Sichem, die haar verontreinigd had, vers 6 - 19.
III. De besnijdenis van de Sichemieten, ingevolge dit verbond, vers 20 - 24.
IV. De verraderlijke en bloedige wraak door Simeon en Levi op hen uitgeoefend, vers 25 - 31.

Genesis 34:1 - 5
Voor zover wij weten, was Dina de enige dochter van Jacob, wij kunnen ons dus voorstellen dat zij de lieveling was van haar moeder evenals van het gehele gezin, en toch was zij hun evenmin tot blijdschap als tot eer, want kinderen, aan wie het meest wordt toegegeven, blijken zelden de beste of de gelukkigste te zijn. Zij zal, naar berekening, vijftien of zestien jaren oud geweest zijn, toen zij de aanleiding was van zoveel onheil.
Merk op:
1. Haar ijdele nieuwsgierigheid, die haar aan gevaar blootstelde. Zonder voorkennis van haar vader misschien, maar met oogluikend toegestaan door haar moeder, ging zij uit, om de dochteren van dat land te bezien, vers 1, waarschijnlijk bij gelegenheid van een bal of een openbare feestdag. Enig dochter zijnde, voelde zij zich thuis wel wat eenzaam, daar zij niemand van haar sekse en leeftijd had om mede om te gaan, en daarom moet zij uitgaan om zich te vermaken, ten einde niet de prooi te worden van droefgeestigheid, en ook om zich door omgang met anderen meer en beter te ontwikkelen, dan zij dit in de tenten van haar vader kon. Het is goed voor kinderen om hun tehuis lief te hebben, verstandige ouders zullen al het mogelijke doen om het er hun aangenaam te maken, en dan is het de plicht van de kinderen, om er zich ook aangenaam te gevoelen. Het voorgeven was: de dochters van het land te zien, hoe zij zich kleedden hoe zij dansten, en welke mode zij volgden. Zij ging uit om te zien, maar dat was niet alles, zij ging ook om gezien te worden, zij ging om de dochters van het land te zien, maar wellicht ook wel met het denkbeeld om ook de zonen van het land te zien. Ik vermoed dat zij ging om bekend te worden met de Kanaänieten en hun wijze van doen te leren. De hoogmoed en ijdelheid van jonge lieden spannen hun velerlei strikken.

2. Hoe zij hierdoor haar eer verloor, vers 2. Sichem, de zoon van de landvorst, maar die de slaaf was van zijn lusten, nam haar en lag bij haar niet zozeer met geweld - naar het schijnt - als wel door verrassing. Voorname lieden denken dat hun alles geoorloofd is, en wat is er meer schadelijk en noodlottig, dan een jeugd zonder onderricht en zonder tucht? Zie nu wat er kwam van Dina's rondlopen. Jonge vrouwen moeten leren kuis te zijn en het huis te bewaren, deze eigenschappen zijn samengevoegd, Titus 2:5,. want zij, die het huis niet bewaren, d.i. niet thuis blijven, brengen haar kuisheid in gevaar. Dina ging uit, ten einde eens om zich heen te zien, maar als zij om zich heen had gezien, zoals zij het had moeten doen, dan zou zij niet in die strik gevallen zijn. Het begin van de zonde is als een opening geven aan het water. Hoe wordt een grote hoop hout door een klein vuur aangestoken! Daarom behoren wij elke gelegenheid tot zonde zorgvuldig te mijden.

3. Sichem beminde haar, nadat hij haar had verontreinigd en wenste haar te huwen. Dit was loffelijk in hem, daar hij het kwaad, dat hij gedaan had, zoveel hij kon wilde herstellen. Hij had haar lief, (niet zoals Amnon, 2 Samuel 13:15) en hij verzocht zijn vader aanzoek om haar hand voor hem te doen, vers 4.

4. Aan Jakob werd het bericht hiervan gebracht, vers 5. Zodra zijn kinderen opgroeiden, begonnen zij een smart voor hem te worden. Godvruchtige ouders, die over het wangedrag van hun kinderen treuren, moeten niet denken dat hun toestand vreemd en zonder voorbeeld is. De godvruchtige man zweeg, als iemand, die verbaasd is en niet weet wat te zeggen, of hij zei niets, uit vrees van te zondigen met zijn tong, Psalm 39:2, 3. Hij onderdrukte zijn toorn opdat, zo hij aan zijn toorn lucht gaf, hij niet iets zou zeggen of doen, dat hem niet betaamde. Of wel, hij scheen het bewind over zijne zaken grotelijks (al te veel, denk ik) aan zijn zonen te hebben overgelaten, zodat hij niets wilde doen zonder hen, of hij wist dat, zo hij wèl buiten hen handelde, zij er hem lastig om zouden vallen, daar zij zich in de laatste tijd bij alle gelegenheden stoutmoedig, voortvarend, trots en aanmatigend hadden betoond. Nooit zullen de zaken goed gaan als het ouderlijk gezag in een gezin niet gehandhaafd wordt. Laat ieder zijn eigen huis goed regeren en zijn kinderen in onderdanigheid houden, met alle stemmigheid.

Genesis 34:6 - 17

Toen Jacobs zonen hoorden welke smaad Dina was aangedaan, ontstaken zij in grote toorn, meer uit naijver misschien voor de eer der familie, dan voor deugd of godsvrucht. Er zijn velen, die zich meer bekommeren om het schandelijke van de zonde dan om het zondige van de zonde. Zij wordt hier dwaasheid in Israël genoemd vers 7, overeenkomstig de taal in latere tijden want Israël was toen nog geen volk, maar slechts een gezin. Ontucht is dwaasheid, want de gunst van God, de vrede van het geweten en alles wat heilig en eerbaar is worden aan een lage, dierlijke lust opgeofferd. Deze dwaasheid is uiterst schandelijk in Israël, in een gezin van Israël, waar God gekend en aangebeden wordt, zoals in Jacobs tenten, bij de naam van de God van Israël. Dwaasheid in Israël is waarlijk schandelijk. Het is kostelijk om de zonde met een slechte naam te bestempelen, onreinheid of ontucht wordt hier spreekwoordelijk dwaasheid in Israël genoemd, 2 Samuel 13:12. Dina wordt hier Jacobs dochter genoemd ter waarschuwing aan alle dochters van Israël, dat zij niet tot deze dwaasheid vervallen. Hemor zelf kwam om met Jakob te onderhandelen, maar hij verwijst hem naar zijn zonen, en hier hebben wij een bijzonder bericht van het verdrag, waarin - het is schande het te moeten zeggen - de Kanaänieten eerlijker waren dan de Israëlieten.

I. Hemor en Sichem doen dit huwelijksvoorstel om tot een handelsverdrag te komen. Sichem is zwaar verliefd op Dina, hij wil haar op elke voorwaarde hebben, vers 11, 12. Zijn vader geeft niet slechts zijn toestemming, maar doet zelf aanzoek voor hem om haar hand, en wijst met ernst op de voordelen, die uit deze verbintenis van de twee families zouden voortvloeien, vers 9, 10. Hij toont geen vrees voor of wantrouwen in Jakob, hoewel deze een vreemdeling was, maar veeleer een oprechte begeerte om tot een overeenkomst tussen de beide gezinnen te komen, waarbij hij hem het edelmoedige aanbod doet: het land zal voor uw aangezicht zijn, woont en handelt daarin.

II. Jacobs zonen dringen laaghartig aan op een verbond in godsdienst, terwijl zij in werkelijkheid niets minder op het oog hadden dan de godsdienst. Indien Jakob de leiding van deze zaak zelf in handen had genomen, dan zouden hij en Hemor waarschijnlijk spoedig tot een overeenkomst zijn gekomen, maar de zonen van Jakob zinnen slechts op wraak, en zij

besneden worden, niet om hen heilig te maken, dat lag niet in hun bedoeling, maar om hen in de smart te doen komen, en zodoende des te gemakkelijker de prooi te doen worden van hun zwaard.

1. Het was een schoonschijnend voorwenden. "Het is de eer van Jacobs geslacht, dat zij het teken van Gods verbond met hen dragen, en voor hen, die aldus onderscheiden en geëerd zijn, zou het een versmaadheid wezen, om in zo nauw een verbintenis te treden met onbesnedenen, vers 14. En daarom: indien gij besneden wordt dan zullen wij tot een volk zijn, vers 15, 16. Indien zij er oprecht in geweest waren, dan zou er in hun voorstel iets prijzenswaardigs geweest zijn, want:
a. Israëlieten moeten geen huwelijken aangaan met Kanaänieten, belijders van de godsdienst met onheiligen. Het is een grote zonde, of tenminste de oorzaak van veel zonde, en het heeft dikwijls verderfelijke gevolgen gehad.
b. De invloed, die wij hebben op de mensen, moet wijselijk gebruik" worden om hen er toe te brengen de godsdienst lief te hebben en zijn voorschriften in praktijk te brengen, (wie zielen vangt is wijs). Maar dan moeten wij niet, evenals de zonen van Jakob, denken dat het genoeg is, hen te bewegen om zich aan de uitwendige ceremoniën van de godsdienst te onderwerpen maar trachten hen te overtuigen van het redelijke er van, en hen bekend te maken met zijn kracht.

2. De bedoeling was boosaardig, gelijk uit het gevolg van de geschiedenis zal blijken. Al wat zij op het oog hadden was hen te bereiden voor de dag van de slachting. Bloeddorstige plannen zijn dikwijls gevormd en ten uitvoer gebracht onder schijn van godsdienst, maar deze geveinsde vroomheid is ongetwijfeld een dubbele ongerechtigheid. Nooit wordt aan de godsdienst zoveel nadeel toegebracht en worden Gods sacramenten meer ontheiligd, dan wanneer zij aldus als een dekmantel der kwaadwilligheid worden gebruikt. Ja meer, indien Jacobs zonen dit bloeddorstig plan niet hadden gehad, dan zie ik niet hoe zij het heilig teken van de besnijdenis, het zegel van Gods verbond, aan deze gevloekte Kanaänieten konden aanbieden, die part noch deel aan de zaak hadden. Zij, die geen recht hadden op de belofte, hadden ook geen recht op het zegel "het is niet betamelijk het brood van de kinderen te nemen en de honden voor te werpen, " maar de zonen van Jakob bekommerden zich hier niet om, zo het slechts hun oogmerk kon dienen.

Genesis 34:18 - 24
1. Hemor en Sichem bewilligden er in om besneden te worden, vers 18, 19. Hiertoe werden zij misschien bewogen, niet alleen door hun sterke begeerte om dit huwelijk tot stand te brengen, maar ook door hetgeen zij gehoord konden hebben omtrent het heilig en eervol doel van dit teken in het geslacht van Abraham, waarvan zij waarschijnlijk enige verwarde of onduidelijke begrippen hadden, en van de beloften, die er door bevestigd werden, hetgeen hen des te meer deed wensen om in de familie van Jakob te worden ingelijfd, Zacharia 8:23. Er zijn velen, die weinig weten van de godsdienst, maar er toch zoveel van weten, dat zij zich gaarne voegen bij hen, die godsdienstig zijn. Als iemand een vorm van godsdienst aanneemt, om er zich een goede huisvrouw door te verkrijgen, hoe veel te meer moeten wij er dan niet de kracht van aannemen ten einde de gunst van een goede God te verkrijgen, zelfs ons hart besnijden om Hem lief te hebben, en, zoals Sichem hier, niet vertoeven deze zaak te doen.

2. Zij kregen ook de bewilliging van de mannen van hun stad, daar de zonen van Jakob geëist hadden dat ook zij besneden zouden worden.

a. Zij zelf hadden grote invloed op hen door hun wandel en hun voorbeeld. De godsdienst zou veel ingang vinden, indien zij, die in hoogheid zijn gezeten en die, evenals Sichem, geëerd zijn boven hun naburen, er zich ijverig voor betoonden.
b. Zij voerden een argument aan, dat zeer krachtig en dringend was, vers 23. Hun vee en hun bezitting en al hun beesten, zullen die niet onze zijn? Zij zagen, dat de zonen van Jakob naarstige, welgestelde lieden waren, en zij beloofden zich door een verbintenis met hen voordeel voor zich en voor hun naburen te verkrijgen, de grond en de handel zouden er door verbeterd worden, en er zou geld in hun land komen. Nu was het al slecht genoeg om uit dit beginsel een huwelijk aan te gaan, maar wij zien hoe de geldgierigheid een grote rol speelt bij het aangaan van huwelijken, en dat velen daarbij niets zó op het oog hebben als het voegen van huis aan huis en akker aan akker, zonder dat iets anders daarbij in aanmerking komt. Maar het was nog erger om zich uit dat beginsel te laten besnijden. De Sichemieten willen de godsdienst van Jacobs gezin slechts omhelzen in de hoop van hierdoor aandeel te krijgen in de rijkdom van dat gezin. Zo zijn er velen, voor wie gewin godzaligheid is, en die meer beheerst worden door hun wereldlijke belangen dan door enigerlei beginsel van godsdienst.

Genesis 34:25 - 31
Hier zien wij Simeon en Levi, twee van Jacobs zonen, jonge mannen van niet veel ouder dan twintig jaren, de Sichemieten doden tot groot hartzeer van hun vader, waarbij wij hebben te letten op:

I. De barbaarse moord, gepleegd op de Sichemieten. Jakob zelf placht de herdersstaf te gebruiken, maar zijn zonen droegen een zwaard op hun zij, alsof zij van het zaad waren van Ezau, die op zijn zwaard moest leven. Wij zien hen hier:
1. Al de mannelijke inwoners van Sichem ter dood brengen, in de eerste plaats Hemor en Sichem met wie zij enige dagen tevoren een vriendschapsverbond hadden aangegaan, doch met het heimelijk doel hun het leven te benemen. Sommigen denken dat al de zonen van Jakob toen zij de Sichemieten overhaalden om zich te besnijden, het plan hadden om gebruik te maken van hun zwakheid als zij in de smart zouden zijn, om Dina van uit hun midden weg te voeren, maar dat Simeon en Levi, hiermee nog niet tevreden, zelf de smaad wilden wreken, en zij deden het terdege. Nu kan het niet ontkend worden:
a. Dat God hierin rechtvaardig was. Indien de Sichemieten besneden waren in gehoorzaamheid aan een gebod van God, dan zou hun besnijdenis hun ter bescherming geweest zijn, maar daar zij zich alleen uit winstbejag aan deze heilige ritus onderwierpen, en om hun vorst te behagen was het rechtvaardig in God om dit over hen te brengen. Gelijk niets ons beter beveiligt dan de ware godsdienst, zo brengt ons niets in meer gevaar dan godsdienst, die slechts voorgewend is.
b. Maar Simeon en Levi waren zeer onrechtvaardig. Het was waar, dat Sichem dwaasheid in Israël had gedaan door Dina te verontreinigen, maar het had in aanmerking behoren genomen te worden, dat Dina zelf er medeplichtig aan was. Had Sichem haar verkracht in de eigen tent van haar moeder dan zou het wat anders geweest zijn, maar zij begaf zich op zijn gebied, en zij heeft misschien door haar onbetamelijke houding de vonk geworpen, die de vlam deed uitslaan. Als wij streng zijn jegens de zondaar, dan behoren wij ook in aanmerking te nemen wie de verleider was. Het was waar, dat Sichem kwaad gedaan had, maar hij deed zijn best om het te vergoeden en was zo eerlijk en achtbaar, "ex post facto - na de daad," als de omstandigheden het hem mogelijk maakten. Het was niet zoals met de bijvrouw van de Leviet, die ten dode toe mishandeld werd, en hij rechtvaardigt zich ook niet in hetgeen hij gedaan had, maar streeft naar verzoening op iedere voorwaarde. Het was waar, dat Sichem kwaad gedaan had, maar wat ging dit nu al de Sichemieten aan? Zal een man zondigen, en

zullen zij dan op geheel de stad vertoornd zijn? Moeten de onschuldigen met de schuldigen omgebracht worden? Dit voorwaar was barbaars!
Maar hetgeen meer dan alles de wreedheid verergerde was het laaghartig verraad, waardoor zij gepleegd werd. De Sichemieten hadden zich onderworpen aan hun voorwaarden, en hadden gedaan hetgeen waarop zij beloofden een volk met hen te worden, vers 16, en toch handelden zij als gezworen vijanden jegens hen, aan wie zij zo kort geleden vriendschap hadden gezworen, hun verbond even weinig tellende als zij de wetten van de menselijkheid telden. En zijn dit nu de zonen van Israël? Vervloekt zij hun toorn, want hij is heftig. Hun misdaad werd ook hierdoor verzwaard dat zij een heilige inzetting Gods dienstbaar maakten aan hun boos plan, zodat zij haar verfoeilijk maakten. Alsof het niet genoeg was, dat zij zichzelf en hun familie onteerden, moeten zij ook nog smaadheid brengen over het eerbare kenteken van hun godsdienst zodat het terecht een bloedige inzetting genoemd werd.

2. De buit van Sichem rovende en de stad plunderende, bevrijdden zij Dina, vers 26 Indien dit nu alles was, waar zij voorkwamen dan zouden zij dit zonder bloedvergieten hebben kunnen doen, zoals blijkt uit hun eigen woorden, vers 17, maar zij hadden de buit op het oog, en hoewel Simeon en Levi alleen de moordenaars waren, wordt toch te kennen gegeven, dat ook andere zonen van Jakob over de verslagenen kwamen en de stad plunderden, vers 27, en aldus ook medeplichtig werden aan de moord. In hen was het blijkbare ongerechtigheid, maar wel kunnen wij er de gerechtigheid Gods in zien. De Sichemieten waren bereid aan de eis van Jacobs zonen te voldoen en de pijn van de besnijdenis te lijden uit dit beginsel: Hun vee en hun bezitting en al hun beesten, zullen die niet onze zijn? vers 23 en zie nu wat hier het gevolg van was: inplaats van zich meester te maken van de rijkdom van Jacobs familie, maakt Jacobs familie zich meester van hun rijkdom. Zij, die onrechtvaardig het goed van een ander naar zich toe willen halen, verliezen rechtvaardig het hunne.

II. Jacobs toorn wegens de bloedige daad van Simeon en Levi, vers 30. Bitterlijk klaagt hij over twee dingen.

1. De smaad, die zij hierdoor over hem gebracht hadden. Gij hebt mij beroerd, mij in wanorde gebracht, want gij hebt mij stinkende gemaakt onder de inwoners van dit land, dat is: "Gij hebt mij en mijn geslacht hatelijk bij hen gemaakt. Wat zullen zij nu zeggen van ons en onze godsdienst? Men zal ons voor de verraderlijkste en wreedste lieden van de wereld houden." Het grove wangedrag van slechte kinderen is de smart en de schande van hun godvruchtige ouders. Kinderen behoren de vreugde van hun ouders te wezen, maar slechte kinderen zijn hun verdriet en hun beroering, zij bedroeven hun hart, knakken hun geestkracht, en maken dat zij de hele dag in het zwart gaan. Kinderen behoren het sieraad te zijn van hun ouders, maar slechte kinderen zijn hun schande, en zijn als dode vliegen in een pot met zalf. Laat zulke kinderen echter weten dat, zo zij zich niet bekeren, de smart, die zij hun ouders hebben veroorzaakt, en de schade, die aan de goeden naam van de godsdienst door hun handelingen werd toegebracht, voor hun rekening zullen komen, zij zullen het te verantwoorden hebben.

2. Het verderf, waaraan zij hem hebben blootgesteld. Wat kon men anders verwachten dan dat de Kanaänieten, die talrijk en geducht waren, zich tegen hem zouden verbinden, en dat hij en zijn gezin een gemakkelijke prooi voor hen zouden worden? Ik zal verdelgd worden, ik en mijn huis. Indien al de Sichemieten verdelgd moeten worden om de misdaad van een, waarom dan niet al de Israëlieten om de misdaad van twee? Jakob wist voorzeker, dat God beloofd had zijn huis te bewaren en te bestendigen, maar hij kon terecht vrezen, dat de snode handelingen van zijn kinderen een verbeurdverklaring tengevolge kon hebben, en het erfrecht

aan de deur is. Teder liefhebbende ouders voorzien de slechte gevolgen van de zonde, waarvoor hun slechte kinderen generlei vrees gevoelen.
Nu zou men denken dat zij hierdoor bewogen zouden worden, en zich voor hun vrome vader verootmoedigd zouden hebben hem om vergeving zouden hebben gevraagd, maar inplaats hiervan rechtvaardigen zij zich, en geven hem dit onbeschofte antwoord: Zou hij dan met onze zuster als met een hoer doen? Neen, dat moest hij niet, maar indien hij het wèl doet, moeten zij dan hun eigen wrekers zijn? Kan het onrecht aan een dwaas meisje gepleegd, door niets goedgemaakt worden dan door zoveel mensenlevens en het verderf van een hele stad? Door hun vraag maken zij aanmerking op hun vader, alsof hij er wel genoegen mede genomen zou hebben, dat men met zijn dochter als met een hoer doet. Het is iets heel gewoons dat zij, die tot het een uiterste overslaan, diegenen smaden en bedillen, die de middenweg houden, alsof zij tot het andere uiterste oversloegen. Hen, die de strengheid van de wraak veroordelen, zal men in een vals daglicht plaatsen, hen voorstellen alsof zij de misdaad beschermden of goedkeurden.

HOOFDSTUK 35

1 Daarna zeide God tot Jakob: Maak u op, trek op naar Beth-el, en woon aldaar; en maak daar een altaar dien God, Die u verscheen, toen gij vluchttet voor het aangezicht van uw broeder Ezau. 2 Toen zeide Jakob tot zijn huisgezin, en tot allen, die bij hem waren: Doet weg de vreemde goden, die in het midden van u zijn, en reinigt u, en verandert uw klederen; 3 En laat ons ons opmaken, en optrekken naar Beth-el; en ik zal daar een altaar maken dien God, Die mij antwoordt ten dage mijner benauwdheid, en met mij geweest is op de weg, die ik gewandeld heb. 4 Toen gaven zij Jakob al die vreemde goden, die in hun hand waren, en de oorsierselen, die aan hun oren waren, en Jakob verborg ze onder de eikeboom, die bij Sichem is. 5 En zij reisden heen; en Gods verschrikking was over de steden, die rondom hen waren, zodat zij de zonen van Jakob niet achterna jaagden. 6 Alzo kwam Jakob te Luz, hetwelk is in het land Kanaän (dat is Beth-el), hij en al het volk, dat bij hem was. 7 En hij bouwde aldaar een altaar, en noemde die plaats El Beth-el; want God was hem aldaar geopenbaard geweest, als hij voor zijns broeders aangezicht vlood. 8 En Debora, de voedster van Rebekka, stierf, en zij werd begraven onder aan Beth-el; onder dien eik, welks naam hij noemde Allon - bachuth. 9 En God verscheen Jakob wederom, als hij van Paddan-Aram gekomen was; en Hij zegende hem. 10 En God zeide tot hem: Uw naam is Jakob, uw naam zal voortaan niet Jakob genoemd worden, maar Israel zal uw naam zijn; en Hij noemde zijn naam Israel. 11 Voorts zeide God tot hem: Ik ben God de Almachtige! wees vruchtbaar, en vermenigvuldig! Een volk, ja, een hoop der volken zal uit u worden, en koningen zullen uit uw lenden voortkomen. 12 En dit land, dat Ik aan Abraham en Izak gegeven heb, dat zal Ik u geven; en aan uw zaad na u zal Ik dit land geven. 13 Toen voer God van hem op in die plaats, waar Hij met hem gesproken had. 14 En Jakob stelde een opgericht teken op in die plaats, waar Hij met hem gesproken had, een stenen opgericht teken; en hij stortte daarop drankoffer, en goot olie daarover. 15 En Jakob noemde de naam dier plaats, alwaar God met hem gesproken had, Beth-el. 16 En zij reisden van Beth-el; en er was nog een kleine streek lands om tot Efrath te komen; en Rachel baarde, en zij had het hard in haar baren. 17 En het geschiedde, als zij het hard had in haar baren, zo zeide de vroedvrouw tot haar: Vrees niet; want dezen zoon zult gij ook hebben! 18 En het geschiedde, als haar ziel uitging (want zij stierf), dat zij zijn naam noemde Ben - oni; maar zijn vader noemde hem Benjamin. 19 Alzo stierf Rachel; en zij werd begraven aan de weg naar Efrath, hetwelk is Bethlehem. 20 En Jakob richtte een gedenkteken op boven haar graf, dit is het gedenkteken van Rachels graf tot op dezen dag. 21 Toen verreisde Israel, en hij spande zijn tent op gene zijde van Migdal - eder. 22 En het geschiedde, als Israel in dat land woonde, dat Ruben heenging, en lag bij Bilha, zijns vaders bijwijf; en Israel hoorde het. En de zonen van Jakob waren twaalf. 23 De zonen van Lea waren: Ruben, Jacobs eerstgeborene, daarna Simeon, en Levi, en Juda, en Issaschar, en Zebulon. 24 De zonen van Rachel: Jozef en Benjamin. 25 En de zonen van Bilha, Rachels dienstmaagd: Dan en Nafthali. 26 En de zonen van Zilpa, Lea's dienstmaagd: Gad en Aser. Deze zijn de zonen van Jakob, die hem geboren zijn in Paddan-Aram. 27 En Jakob kwam tot Izak, zijn vader, in Mamre, te Kirjath - arba, hetwelk is Hebron, waar Abraham als vreemdeling had verkeerd, en Izak. 28 En de dagen van Izak waren honderd jaren, en tachtig jaren. 29 En Izak gaf de geest en stierf, en werd verzameld tot zijn volken, oud en zat van dagen; en zijn zonen Ezau en Jakob begroeven hem. In dit hoofdstuk hebben wij drie gemeenschapsoefeningen en drie begrafenissen.

I. Drie gemeenschapsoefeningen tussen God en Jakob.

1. God gebood Jakob naar Bethel te gaan, en in gehoorzaamheid aan dat bevel, reinigde hij zijn huis van afgoden en rustte zich toe tot de reis, vers 1 - 5.
2. Jakob bouwde een altaar te Beth-el ter ere van God, die hem verschenen was, en ter volbrenging van zijn gelofte vers 6 - 7.
3. Weer verscheen God hem, en bevestigde de verandering van zijn naam en het verbond met hem, vers 9 - 13, welke verschijning Jakob dankbaar erkende, vers 14, 15.

II. Drie begrafenissen.

1. Die van Debora, vers 8.
2. Die van Rachel, vers 16 - 20.
3. Die van Izaak, vers 27 - 29.

III. Hier is Rubens bloedschande, vers 22, en een bericht omtrent Jacobs zonen, vers 23 - 26.

Genesis 35:1 - 5

I. Hier herinnert God Jakob aan zijn gelofte te Beth-el, en zendt hem er heen om haar te vervullen, vers 1. Ten dage van zijn benauwdheid had Jakob gezegd: "Als ik in het huis van mijn vader in vrede zal wedergekeerd zijn, zal deze steen, dien ik tot een opgericht teken gezet heb, een huis van God wezen," Hoofdstuk 28:21, 22. God had Zijn deel van de overeenkomst volbracht, en had aan Jakob meer gegeven dan brood om te eten en klederen om aan te trekken, hij had bezittingen verkregen en was tot twee legers geworden, maar hij scheen zijn gelofte vergeten te hebben, of hij had tenminste te lang gewacht met haar te vervullen. Het was nu zeven of acht jaren sedert hij terug was in Kanaän, hij had er land gekocht en een altaar gebouwd ter herinnering aan de laatste verschijning van God aan hem, toen Hij hem Israël had genoemd, Hoofdstuk 33:19, 20, maar Beth-el is nog vergeten. Het gebeurt maar al te dikwijls, dat het besef van de zegeningen, die ons werden geschonken en de indrukken, die er door gemaakt werden op ons hart, in de loop van de tijd uitslijten, het moest zo niet wezen, maar het is zo. God had Jakob bezocht met een zeer zware beproeving in zijn gezin, Hoofdstuk 34, om te zien of die hem ook zijn gelofte in de herinnering zou brengen, en er hem toe zou aansporen haar te volbrengen, maar zij heeft die uitwerking niet op hem gehad, daarom komt God nu zelf, en doet er hem aan gedenken.
Maak u op, trek op naar Bethel. Zo wie God liefheeft zal Hij op de een of andere wijze verzuimde plichten doen gedenken, hetzij door hun geweten, of door de leiding van Zijn voorzienigheid. Als wij aan God een gelofte gedaan hebben, dan is het het best om de betaling er van niet uit te stellen, Prediker 5:4, maar toch het is beter laat dan nooit, God gebood hem naar Bethel te gaan en daar te wonen, dat is: hij moet er niet slechts zelf gaan, maar er zijn gezin medenemen, opdat zij zich met hem in zijn gebeden en oefeningen van de godsvrucht zouden verenigen. In Beth-el, het huis van God, moeten wij begeren te wonen, Psalm 27:4. Dat moet ons tehuis, niet onze herberg, wezen. God herinnert hem niet uitdrukkelijk aan zijn gelofte, maar aan de gelegenheid, de aanleiding er van: toen gij vluchtte voor het aangezicht van uw broer Ezau. De herinnering aan vorige beproevingen moet ons de overleggingen van onze ziel er onder voor de geest brengen, Psalm 66:13, 14.

II. Jakob beveelt zijn gezin zich te bereiden voor deze plechtigheid, niet slechts voor de reis en het verhuizen, maar voor de godsdienstige plechtigheden, die er volbracht moeten worden, vers 2, 3. Vóór het deelnemen aan plechtige inzettingen behoort een plechtige voorbereiding plaats te hebben. "Wast u, reinigt u. komt dan, en laat ons tezamen richten," Jesaja 1:16 - 18. Hoofden van gezinnen moeten hun gezag gebruiken om de godsdienst in hun gezin te bevorderen. Niet alleen wij, maar ook de onze, moeten de Heere dienen Jozua 24:13. Let op de bevelen. die hij zijn gezin geeft, zoals Abraham, Hoofdstuk 18:19.
a. Zij moeten de vreemde goden wegdoen. Vreemde goden in het gezin van Jakob! Zeer vreemd voorwaar! Kon zulk een gezin, dat in de goede kennis Gods onderwezen was, ze toelaten? Kon zulk een hoofd van het gezin, aan wie God tweemaal, en nog vaker, verschenen was, ze oogluikend toelaten? Ongetwijfeld was dit zijn zwakheid. Zij, die zelf godvruchtig zijn, kunnen niet altijd omringd zijn van personen, die zo goed en godvruchtig zijn als zij behoorden te wezen. In die gezinnen, waar een schijn van godsdienst is, een altaar voor God, komt toch dikwijls veel voor dat verkeerd is, zijn meer vreemde goden dan men zou denken. In Jacobs gezin had Rachel haar serafim, waarvan zij, naar te vrezen is, in het geheim een bijgelovig gebruik heeft gemaakt. De gevangenen van Sichem brachten hun goden mede, en Jacobs zonen hebben er misschien ook met de buit enigen van genomen. Maar - hoe zij nu er

b. Zij moeten zich reinigen en hun kleren veranderen, zij moeten de welvoeglijkheid inachtnemen, en zich een betamelijk voorkomen geven. De handen van Simeon en Levi waren vol van bloed, zij inzonderheid hebben het nodig zich te reinigen en hun kleren af te leggen, die zo bevlekt waren. Dit waren slechts ceremoniën, die de reiniging en verandering van het hart aanduidden. Wat zijn reine kleren en nieuwe kleren zonder een rein hart en een nieuw hart?
Dr. Lightfoot vat hun zich reinigen of zich wassen op als Jacobs toelaten van de proselieten van Sichem en Syrië tot zijn godsdienst door de doop, omdat de besnijdenis nu hatelijk was geworden.
c. Zij moeten met hem naar Beth-el gaan vers 3. Hoofden van gezinnen moeten, als zij opgaan naar Gods huis, hun gezin medenemen.

III. De leden van zijn gezin overhandigden hem alles wat afgodisch of bijgelovig was vers 4. Indien Jakob hun dit eerder gevraagd had, dan zouden zij er misschien ook wel eerder afstand van gedaan hebben, door hun eigen geweten overtuigd zijnde van hun ijdelheid. Soms zullen pogingen tot hervorming beter slagen dan men gedacht zou hebben, daar de mensen er niet zo hardnekkig tegen zijn als men vreesde. Jacobs dienstknechten en zelfs zij, die tot het gevolg behoorden van zijn gezin, gaven hem al de vreemde goden, en zelfs de oorsierselen, die zij droegen als amuletten of ter ere van hun goden, zij deden afstand van al die dingen. Een hervorming is niet oprecht, indien zij niet algemeen is, dat is: indien zij niet alles omvat. Wij hopen dat zij er blijmoedig afstand van deden en zonder aarzeling, zoals Efraïm toen hij zei: "Wat heb ik meer met de afgoden te doen?" Hosea 14:9, of het volk, dat tot hun afgoden zei: er uit! Jesaja 30:22. Jakob droeg er zorg voor hun beelden te begraven ergens in een hun onbekende plaats, opdat zij ze later niet weer zouden vinden en er toe terugkeren. Wij moeten geheel en al gescheiden zijn van onze zonden, zoals wij gescheiden zijn van de doden, die van voor ons aangezicht zijn begraven, "ze voor de mollen en vleermuizen werpen," Jesaja 2:20.

IV. Zonder dat hem overlast wordt aangedaan verhuist hij van Sichem naar Beth-el, vers 5. De verschrikking van God was over de steden. Hoewel de Kanaänieten zeer vertoornd waren op de zonen van Jakob wegens hun barbaarse behandeling van de Sichemieten, waren zij toch zozeer onder het bedwang van de goddelijke macht, dat zij geen gebruik konden maken van de goede gelegenheid, die zich aanbood, nu zij op mars waren naar Beth-el om de twistzaak aan hun naburen te wreken. De weg van de plicht is de weg van de veiligheid. Zolang er zonde was in Jacobs huis, was hij bevreesd voor zijn naburen, maar nu de vreemde goden waren weggedaan, en zij allen tezamen naar Beth-el gingen, waren zijn naburen bevreesd voor hem. Als wij aan Gods werk zijn, dan zijn wij onder zijn bijzondere bescherming, God is met ons als wij met Hem zijn, en als Hij vóór ons is, wie kan dan tegen ons zijn? Zie Exodus 34:24. "Niemand zal uw land begeren, terwijl gij zult opgaan om te verschijnen voor het aangezicht van de Heere, uw God." God regeert de wereld meer door een stille verschrikking over het hart van de mensen, dan wij wel weten.

Genesis 35:6 - 15
Jakob en zijn gevolg veilig te Beth-el gekomen zijnde, wordt ons hier gezegd wat daar voorviel.

I. Hij bouwde er een altaar, vers 7, en ongetwijfeld heeft hij er offeranden op geofferd, het tiende wellicht van zijn vee, volgens zijn gelofte: Ik zal U het tiende geven. Bij deze offeranden voegde hij lof en dank voor vorige goedertierenheden, inzonderheid die, welke het gezicht van die plaats weer levendig voor zijn geest bracht, en hij voegde er ook gebeden aan

plaats, dat is: het altaar, El Beth-el, de God van Beth-el. Gelijk hij in dankbetuiging voor de eer, die God hem had aangedaan door hem Israël te noemen, God aanbad onder de naam van El - elohe Israël, zo aanbidt hij, in dankbetuiging voor de vroegere gunst van God over hem te Beth-el, de God van Beth-el, omdat God hem daar verschenen was. De troost, die de heiligen smaken in heilige inzettingen, is niet zozeer van Beth-el, het huis Gods, als van El - Beth-el, de God van het huis. De inzettingen zijn slechts lege dingen, als wij er God niet In ontmoeten.

II. Daar begroef hij Debora, Rebekka's voedster, vers 8. Wij hebben reden te geloven dat Jakob, nadat hij in Kanaän was teruggekomen en toen zijn gezin nabij Sichem woonde, zelf (en waarschijnlijk dikwijls), zijn vader Izaak te Hebron is gaan bezoeken. Rebekka was waarschijnlijk gestorven, maar haar oude voedster (van wie melding wordt gemaakt in Hoofdstuk 24:59) leefde nog, en Jakob nam haar in zijn gezin, om een gezellin te wezen voor zijn vrouwen, die van haar land waren, en een onderwijzeres voor zijn kinderen. Terwijl zij nu te Beth-el waren, stierf zij, en werd zozeer betreurd, dat de eik, waaronder zij begraven werd, Allon - Bachuth, de eik van het geween, genoemd werd. Oude dienstboden van een familie, die in hun tijd trouw en nuttig geweest zijn, moeten geëerd worden. Aan deze voedster werd na haren dood door Jacobs gezin eer aangedaan, hoewel zij niet aan hen verwant was, en of schoon zij oud was. In zulke gevallen moeten vroegere diensten herdacht worden. Wij weten niet waar de dood ons zal tegenkomen, misschien te Beth-el, het huis Gods. Zo laat ons dan altijd bereid wezen. Beproevingen in een gezin kunnen komen, ook wanneer een hervorming in het gezin plaatsheeft, en de godsdienst er hooggehouden wordt. Zo laat ons dan ons verheugen met ontzag.

III. Daar verscheen God hem, vers 9, om Zijn altaar te erkennen en te antwoorden op de naam, waarmee hij Hem genoemd had, de God van Beth-el, vers 7, en hem te vertroosten onder zijn beproeving, vers 8. God zal in de weg van de genade verschijnen aan hen, die op Hem wachten in de weg van de plicht.

1. Hier bevestigde Hij de verandering van zijn naam, vers 10. Tevoren werd die naam veranderd door de engel, die met hem worstelde, Hoofdstuk 32:28, en hier werd dit bevestigd door de goddelijke majesteit, of Shechina, die hem verscheen. Daar was het om hem te bemoedigen ten opzichte van zijn vrees voor Ezau, hier ten opzichte van zijn vrees voor de Kanaänieten. Wie zou iets vermogen tegen Israël, een vorst voor God? Het is beneden de waardigheid van hen, die aldus geëerd zijn, om het hoofd te laten hangen en zich aan wanhoop over te geven.

2. Hij vernieuwde en bevestigde het verbond met hem, bij de naam El - shaddai. Ik ben God de Almachtige, de algenoegzame God, vers 11, machtig om te bestemder tijd de belofte te vervullen, en intussen u te ondersteunen en in uw behoeften te voorzien. Er worden hem hier twee dingen beloofd, die wij tevoren reeds dikwijls gehad hebben.
a. Dat hij de vader zal zijn van een groot volk, groot in aantal: een menigte van volken zal uit u worden. Iedere stam van Israël was een natie, en alle twaalf samen een hoop van natiën. Groot in eer en macht, koningen zullen uit uw lenden voortkomen.
b. Dat hij de Heere zal zijn van een goed land, vers 12, voorgesteld door hen aan wie het beloofd was, Abraham en Izak, niet door de Kanaänieten, die het nu in bezit hadden. Het land, dat aan Abraham en Izak gegeven was, gaat nu als onvervreemdbaar erfdeel over aan Jakob en zijn zaad. Hij zal niet kinderen hebben zonder een bezitting, hetgeen dikwijls het geval is met de armen, en ook niet een bezitting zonder kinderen, hetgeen dikwijls de smart is van de rijken, maar hij zal beiden hebben. Deze twee beloften hadden een geestelijke betekenis,

klaar en duidelijk als wij het nu hebben, want ongetwijfeld is Christus het beloofde Zaad en de hemel het beloofde land, de eerste is het fundament, de laatste de sluitsteen van al de gunsten van Gods Toen voer Hij van hem, of van boven hem op in een zichtbare tentoonspreiding van heerlijkheid, die boven hem zweefde, terwijl Hij met hem sprak, vers 13. De lieflijkste gemeenschapsoefeningen van de heiligen met God in deze wereld zijn kort en voorbijgaand, komen spoedig tot een einde. Ons zien van God in de hemel zal eeuwig wezen, daar zullen wij voor altijd met de Heere wezen, hier is het zo niet.

IV. Daar heeft Jakob een gedenkteken hiervan opgericht, vers 14.
1. Hij stelde een opgericht teken. Toen hij naar Paddan-Aram ging, heeft hij de steen, die hem tot hoofdkussen had gediend, tot een gedenkteken opgericht. Dit kwam toen wèl overeen met zijn geringe toestand en zijn overhaaste vlucht, maar nu nam hij de tijd om een statiger monument op te richten, een dat meer onderscheidbaar en meer duurzaam was, en er waarschijnlijk die steen bij invoegende. Ten teken dat hij het als een heilig gedenkteken bedoelde van zijn gemeenschapsoefening met God, goot hij er olie en de andere bestanddelen van een drankoffer op. Zijn gelofte luidde: deze steen zal een huis van God wezen, dat is: zal opgericht worden ter ere van Hem, zoals huizen ter ere van hun bouwers, en hier volbrengt hij die gelofte, het aan God opdragende door het te zalven.

2. Hij bevestigde de naam, die hij tevoren aan de plaats gegeven had, vers 15. Beth-el, het huis van God. Toch heeft die plaats later de eer van haar naam verloren en werd Beth - aven, een huis van de ongerechtigheid want hier was het, dat Jerobeam een van zijn kalveren heeft opgericht. Het is ook voor de beste van de mensen niet mogelijk om de belijdenis, of ook maar de vorm, van godsdienst voor altijd aan een plaats te verbinden.

Genesis 35:16 - 20
Wij hebben hier de geschiedenis van de dood van Rachel, de beminde huisvrouw van Jakob.

1. Op weg overviel haar de barensnood, zodat zij niet instaat waren Bethlehem, de naastbijzijnde stad, te bereiken, hoewel zij er dichtbij waren, zo plotseling overvallen soms de weeën een barende vrouw, waaraan zij niet kan ontkomen. Wij kunnen veronderstellen dat Jakob wel spoedig een tent had opgezet, gerieflijk genoeg om haar te ontvangen.

2. Haar smarten waren heftig. Zij had het hard in haar baren, harder dan gewoonlijk, dit was het gevolg van de zonde, Hoofdstuk 3:16. Het menselijk leven begint met smart, en de rozen van zijn blijdschap zijn omringd met doornen.

3. De vroedvrouw bemoedigde haar, vers 17. Ongetwijfeld had zij haar vroedvrouw meegenomen, om terstond hulp van haar te kunnen hebben, maar dat beveiligde haar toch niet. Toen Rachel Jozef baarde, had zij gezegd: De Heere voege mij een andere zoon daartoe, hetgeen de vroedvrouw nu gedenkt, en zij zegt haar dat haar wens nu vervuld was. Maar dit hielp niet om haar moed levendig te houden, God kan de vrees van ons wegnemen, niemand anders. Hij alleen spreekt als machthebbende: Vrees niet. Wij zijn geneigd om in groot en dreigend gevaar onszelf en onze vrienden te vertroosten met de hoop op een tijdelijke uitredding, waarin wij echter teleurgesteld kunnen worden, wij zouden beter doen als wij onze hoop grondden op hetgeen niet kan falen of teleurstellen, de hoop, namelijk van het eeuwige leven.

4. Haar barensnood was voor het leven voor haar kind, maar ten dode voor haarzelf. Hoewel

geweest voor zeer heilige vrouwen, die, hoewel zij niet behouden werden in het baren, toch zalig werden door te baren, zalig door een eeuwige verlossing. Hartstochtelijk had Rachel uitgeroepen: Geef mij kinderen, of indien niet zo ben ik dood, en nu zij kinderen had (want dit was haar tweede kind) stierf zij. Haar sterven wordt hier genoemd een uitgaan van haar ziel. De dood van het lichaam is slechts het heengaan van de ziel naar de wereld van de geesten.

5. Met stervende lippen noemde zij haar pasgeboren zoon Ben - oni, de zoon van mijn smart. En menige zoon, die niet in zo zware barensnood ter wereld kwam, bleek toch de zoon van de smart van zijn ouders te wezen, en het verdriet van haar, die hem gebaard heeft. Kinderen zijn smart genoeg voor hun arme moeders in het baren, het zogen en het verzorgen van hen, daarom behoren zij, als zij opgroeien, er zich op toe te leggen om haar vreugde te wezen, om aldus, zo het mogelijk is, haar enige vergoeding te bieden. Omdat Jakob echter niet de treurige herinnering aan de dood van de moeder wilde hernieuwen, telkens als hij zijn zoon bij zijn naam noemde, veranderde hij zijn naam en noemde hem Benjamin, de zoon van mijn rechterhand, dat is: "mij zeer dierbaar, aan mijn rechterhand gesteld tot een zegen, de steun van mijn ouderdom, zoals de staf in mijn rechterhand."

6. Jakob begroef haar nabij de plaats waar zij stierf. Daar zij in het kraambed was gestorven, was het gepast om haar spoedig te begraven, daarom bracht hij haar niet naar zijn familiegraf. Als de ziel na de dood in de rust is, dan doet het er weinig toe waar het lichaam rust, op de plaats waar de boom valt laat het daar wezen. Er wordt geen melding van gemaakt, dat er rouw werd bedreven bij haar dood, omdat dit als vanzelf sprak. Ongetwijfeld was Jakob een oprecht rouw dragende.
Merk hier op, dat grote beproevingen ons treffen na grote vertroostingen. Opdat Jakob zich niet zou verheffen vanwege de gezichten van de Almachtige, waarmee hij geëerd was, werd dit hem gezonden als een doorn in zijn vlees om hem te verootmoedigen. Zij, die de gunsten genieten, die bijzonder aan de kinderen van God gegeven worden, moeten toch ook de beproevingen en benauwdheden verwachten, die aan alle mensenkinderen gemeen zijn. Debora die, zo zij was blijven leven, een vertroosting voor Rachel zou geweest zijn in haar uitersten nood, was kort tevoren gestorven. Als de dood komt in een gezin, dan valt dikwijls meer dan een onder zijn slagen. Door hem spreekt God eens, ja twee maal. De Joodse schrijvers zeggen: "De dood van Debora en Rachel was een boete voor de moord van de Sichemieten veroorzaakt door Dina, een dochter van het gezin.

Eindelijk. Jakob richtte een gedenkteken op boven haar graf, zodat het nog lang daarna bekend was als Rachels graf, 1 Samuel 10:2, en Gods voorzienigheid heeft het zo beschikt dat die plaats tot Benjamins erfdeel behoorde. Jakob richtte een gedenkteken op ter herinnering aan zijn blijdschap, vers 14, en hier richt hij er een op ter herinnering aan zijn smart, want gelijk het nuttig kan wezen voor onszelf om beiden in gedachtenis te houden, zo kan het ook nuttig wezen voor anderen om de gedachtenis van beiden over te leveren. Lang daarna heeft de kerk erkend, dat hetgeen God te Beth-el tot Jakob zei, door Zijn woord en door Zijn tuchtroede voor haar ter onderrichting bedoel was, Hosea 12:5. Aldaar sprak Hij met ons.

Genesis 35:21 - 29
1. Hier is Jacobs vertrek, vers 21. Evenals zijn vaderen woonde ook hij in het land van de belofte als in een vreemd land, en hij vertoefde niet lang op een plaats. Onmiddellijk na het verhaal van Rachels dood wordt hij hier Israël genoemd, vers 21, 22, en later niet dikwijls. De Joden zeggen: "De gewijde geschiedschrijver doet hem hier deze eer aan, omdat hij die beproeving met bewonderenswaardig geduld en onderworpenheid aan Gods voorzienigheid

beheersen. Hij, die heerst over zijn eigen geest is beter dan de machtigen. Israël, een vorst bij God, woont in tenten, de stad wordt voor hem bewaard in de andere wereld.

2. De zonde van Ruben, het was een afschuwelijke goddeloosheid, waaraan hij zich schuldig maakte, vers 22, de zonde, waarvan de apostel zegt, dat zij niet eens onder de heidenen genoemd wordt, 1 Corinthiërs 5:1 dat er een de huisvrouw van zijn vader heeft. Er wordt gezegd, dat het geschiedde toen Israël in dat land woonde, alsof hij toen afwezig was van zijn gezin, hetgeen de ongelukkige gelegenheid kan geweest zijn van die onordelijkheden. Hoewel Bilha misschien de meeste schuld had, en er waarschijnlijk door Jakob om verlaten werd was Rubens misdaad toch zo ergerlijk, dat hij er zijn eerstgeboorterecht en de zegen door verloor, Hoofdstuk 49:4. De eerstgeborene is niet altijd de beste of meest belovende. Dit was de zonde van Ruben, maar het was de grievende smart van Jacob, en hoe groot die smart was wordt in weinig woorden te kennen gegeven: en Israël hoorde het. Er wordt niets meer gezegd, dat is genoeg, hij hoorde het met de uiterste smart en schaamte, afschuw en ongenoegen. Ruben dacht het te verbergen, zodat zijn vader er nooit van zou horen, maar zij, die zich er mede vleien, dat hun zonde verborgen zal blijven, worden gewoonlijk teleurgesteld, het gevleugelde zal het woord te kennen geven.

3. Een volledige lijst van de zonen Jacobs, nu Benjamin, de jongste, geboren is. Dit is de eerste maal, dat wij de namen van deze hoofden van de twaalf stammen samen opgegeven vinden, naderhand wordt dikwijls van hen gesproken, en worden zij aldus opgeteld zelfs tot aan het slot van de Bijbel, Openbaring 7:4, 21:12.

4. Het bezoek van Jakob aan zijn vader Izaak te Hebron. Wij kunnen veronderstellen dat hij hem tevoren reeds bezocht had sedert hij in het land terug was, want hij was zeer begerig naar het huis van zijn vader, maar nooit vóór thans had hij zijn gezin mee gebracht om er met hem of in zijn nabijheid gevestigd te zijn vers 27. Waarschijnlijk deed hij het nu na de dood van Rebekka, waardoor Izaak eenzaam was achtergebleven, daar hij niet gezind was om nogmaals te huwen.

5. De ouderdom en de dood van Izaak worden hier vermeld, hoewel het uit opgemaakte berekeningen blijkt, dat hij niet gestorven is dan verscheidene jaren nadat Jozef naar Egypte was verkocht, en ongeveer op dezelfde tijd van diens verhoging aldaar. Izaak, een zachtmoedig, rustig man, heeft van al de patriarchen het langst geleefd, want hij is honderd tachtig jaren oud geworden, Abraham slechts honderd vijf en zeventig jaren. Izaak leefde nog ongeveer veertig jaren nadat hij zijn testament had gemaakt, Hoofdstuk 27:2. Wij zullen geen uur vroeger, maar wèl veel beter sterven, door het voorbereiden van ons huis en ons hart. Er wordt bijzonder nota van genomen van de vriendelijke overeenstemming van Ezau en Jakob bij de plechtige begrafenis van hun vader, vers 29, om te tonen welk een wonderbaarlijke verandering God gewrocht had in Ezau's gemoed, sedert hij zich voornam zijn broeder te doden, Hoofdstuk 27:41. God heeft velerlei middelen om slechte mensen te weerhouden om het kwaad te volbrengen, dat zij voornemens waren te doen, Hij kan of hun handen binden, of hun hart veranderen.

HOOFDSTUK 36

1 Dit nu zijn de geboorten van Ezau, welke is Edom. 2 Ezau nam zijn vrouwen uit de dochteren van Kanaän, Ada, de dochter van Elon, de Hethiet, en Aholibama, de dochter van Ana, de dochter van Zibeon, de Heviet; 3 En Basmath, de dochter van Ismaël, zuster van Nebajoth. 4 Ada nu baarde aan Ezau Elifaz, en Basmath baarde Rehuel. 5 En Aholibama baarde Jehus, en Jaelam, en Korah. Dit zijn de zonen van Ezau, die hem geboren zijn in het land Kanaän. 6 Ezau nu had genomen zijn vrouwen, en zijn zonen, en zijn dochters, en al de zielen zijns huizes, en zijn vee, en al zijn beesten, en al zijn bezitting, die hij in het land Kanaän geworven had, en was vertrokken naar een ander land, van het aangezicht van zijn broeder Jakob. 7 Want hun have was te veel, om samen te wonen; en het land hunner vreemdelingschappen kon ze niet dragen vanwege hun vee. 8 Derhalve woonde Ezau op het gebergte Seir. Ezau is Edom. 9 Dit nu zijn de geboorten van Ezau, de vader der Edomieten, op het gebergte van Seir. 10 Dit zijn de namen der zonen van Ezau: Elifaz, de zoon van Ada, Ezau's huisvrouw; Rehuel, de zoon van Basmath, Ezau's huisvrouw. 11 En de zonen van Elifaz waren: Teman, Omar, Zefo, en Gaetam, en Kenaz. 12 En Timna was een bijwijf van Elifaz, de zoon van Ezau, en zij baarde aan Elifaz Amalek; dit zijn de zonen van Ada, Ezau's huisvrouw. 13 En dit zijn de zonen van Rehuel: Nahath, en Zerah, Samma en Mizza; dat zijn geweest de zonen van Basmath, Ezau's huisvrouw. 14 En dit zijn geweest de zonen van Aholibama, dochter van Ana, dochter van Zibeon, Ezau's huisvrouw; en zij baarde aan Ezau Jehus, en Jaelam, en Korah. 15 Dit zijn de vorsten der zonen van Ezau: de zonen van Elifaz, de eerstgeborene van Ezau, waren: de vorst Teman, de vorst Omar, de vorst Zefo, de vorst Kenaz. 16 De vorst Korah, de vorst Gaetam, de vorst Amalek; dat zijn de vorsten van Elifaz in het land Edom; dat zijn de zonen van Ada. 17 En dit zijn de zonen van Rehuel, de zoon van Ezau: de vorst Nahath, de vorst Zerah, de vorst Samma, de vorst Mizza; dat zijn de vorsten van Rehuel in het land Edom; dat zijn de zonen van Basmath, de huisvrouw van Ezau. 18 En dit zijn de zonen van Aholibama, de huisvrouw van Ezau: de vorst Jehus, de vorst Jaelam, de vorst Korah; dat zijn de vorsten van Aholibama, de dochter van Ana, de huisvrouw van Ezau. 19 Dat zijn de zonen van Ezau, en dat zijn hunlieder vorsten; hij is Edom. 20 Dit zijn de zonen van Seir, de Horiet, inwoners van dat land: Lotan, en Sobal, en Zibeon, en Ana, 21 En Dison, en Ezer, en Disan; dat zijn de vorsten der Horieten, zonen van Seir, in het land van Edom. 22 En de zonen van Lotan waren Hori en Hemam; en Lotans zuster was Timna. 23 En dit zijn de zonen van Sobal: Alvan en Manahath, en Ebal, en Sefo, en Onam. 24 En dit zijn de zonen van Zibeon: Aja en Ana, hij is die Ana, die de muilen in de woestijn gevonden heeft, toen hij de ezels van zijn vader Zibeon weidde. 25 En dit zijn de zonen van Ana: Dison; en Aholibama was de dochter van Ana. 26 En dit zijn de zonen van Dison: Hemdan, en Esban, en Ithran, en Cheran. 27 Dit zijn de zonen van Ezer: Bilhan, en Zaavan, en Akan. 28 Dit zijn de zonen van Disan: Uz en Aran. 29 Dit zijn de vorsten der Horieten: de vorst Lotan, de vorst Sobal, de vorst Zibeon, de vorst Ana. 30 De vorst Dison, de vorst Ezer, de vorst Disan; dit zijn de vorsten der Horieten, naar hun vorsten in het land Seir. 31 En dit zijn koningen, die geregeerd hebben in het land Edom, eer een koning regeerde over de kinderen Israels. 32 Bela dan, de zoon van Beor, regeerde in Edom, en de naam zijner stad was Dinhaba. 33 En Bela stierf, en Jobab, de zoon van Zerah, van Bozra, regeerde in zijn plaats. 34 En Jobab stierf, en Husam, uit der Temanieten land, regeerde in zijn plaats. 35 En Husam stierf, en in zijn plaats regeerde Hadad, de zoon van Bedad, die Midian versloeg in het veld van Moab; en de naam zijner stad was Avith. 36 En Hadad stierf, en Samla, van Masreka, regeerde in zijn plaats. 37 En Samla stierf, en Saul van Rehoboth, aan de rivier, regeerde in zijn plaats. 38 En Saul stierf, en Baal - hanan, de zoon van Achbor, regeerde in zijn plaats. 39 En Baal - hanan, de zoon van Achbor, stierf, en Hadar regeerde in zijn plaats; en de naam zijner stad was Pahu; en de naam zijner huisvrouw was Mechetabeel, een dochter van Matred, de dochter van Me - zahab. 40 En dit zijn de namen der vorsten van Ezau, naar hun geslachten, naar hun plaatsen, met hun namen: de vorst Timna, de vorst Alva, de vorst Jetheth, 41 De vorst Aholibama, de vorst Ela, de vorst Pinon, 42 De vorst Kenaz, de vorst Teman, de vorst Mibzar, 43 De vorst Magdiel, de vorst Iram; dit zijn de vorsten van Edom, naar hun woningen, in het land hunner bezitting; hij is Ezau, de vader van Edom.

In dit hoofdstuk hebben wij een bericht van Ezau's nakomelingen, die, naar hem, Edomieten genoemd werden van die Ezau, die zijn geboorterecht verkocht, zijn zegen verloor en niet, zoals Jakob, door God was bemind.

1. Omdat hij de zoon was van Izaak, terwille van hem deze eer wordt aangedaan.
2. Omdat de Edomieten naburen waren van Israël, en hun geslachtslijst dienstig is om licht te verspreiden over de volgende geschiedenissen van hetgeen er tussen hen voorviel.
3. Ook om de vervulling te tonen van de belofte aan Abraham, dat hij de vader van vele volken zou worden, en van het antwoord, dat Rebekka ontving van de godsspraak: Twee volkeren zijn in uw buik, en van de zegen van Izaak: De vettigheden van de aarde zullen uw woningen zijn. Wij hebben hier:

I. Ezau's vrouwen, vers 1 - 5.
II. Zijn vertrek naar het gebergte Seïr, vers 6 - 8.
III. De namen van zijn zonen, vers 9 - 14.
IV. De vorsten, die van zijn zonen afstamden, vers 15 - 19.
V. De vorsten van de Horieten, vers 20 - 30.
VI. De koningen en vorsten van Edom, vers 31 - 43. Er wordt weinig meer vermeld dan hun namen, omdat de geschiedenis van hen, die buiten de kerk stonden, (ofschoon wellicht nuttig in de politiek van weinig nut zou zijn in de godgeleerdheid. Het is in de kerk, dat de gedenkwaardige voorbeelden gevonden worden van bijzondere genade en bijzondere leidingen van Gods voorzienigheid, want dat is het ingeslotene, het overige is algemeen. Dit hoofdstuk is verkort in 1 Kronieken 1:35 en verv.

Genesis 36:1 - 8
Merk hier op:
1. Betreffende Ezau zelf, vers 1. Hij wordt Edom genoemd, (en opnieuw in vers 8) de naam door welke de gedachtenis bestendigd werd aan de dwaze koop, die hij gesloten had, toen hij zijn geboorterecht voordat rode, dat rode kooksel verkocht. Het noemen van die naam volstaat reeds om de reden aan te duiden, waarom slechts zo kort een bericht van zijn geslacht wordt gegeven. Als mensen iets verkeerds doen, dan hebben zij aan zichzelf te wijten, als het nog lang daarna tot hun schande wordt herdacht.

2. Betreffende zijn vrouwen en de kinderen. die zij hem gebaard hebben in het land Kanaän, Hij had drie vrouwen, en bij die allen slechts vijf zonen, menigeen heeft er meer bij slechts een vrouw. In Zijn voorzienigheid stelt God diegene teleur, die slinkse middelen gebruiken om een gezin op te bouwen, maar hier had de belofte de overhand, en Ezau's gezin werd opgebouwd.

3. Betreffende zijn vertrek naar het gebergte Seïr, het land, dat God hem tot een bezitting gegeven had, toen Hij Kanaän aan het zaad van Jakob voorbehield. Lang daarna erkent God dit: "Ik heb Ezau het gebergte Seir als erfenis gegeven," Deuteronomium 2:5, Jozua 24:4, hetgeen de reden was waarom de Edomieten niet verontrust moesten worden in hun bezitting. Zij, die niet, zoals Jakob, door een belofte recht hebben op Kanaän, kunnen toch door Gods voorzienigheid zeer goed recht hebben op hun bezittingen, zoals Ezau op het gebergte Seïr. Ezau was begonnen zich onder de bloedverwanten van zijn vrouwen te vestigen, eer Jakob van Paddan-Aram terugkwam, Hoofdstuk 32:3.
Waarschijnlijk had Izaak hem daarheen gezonden (zoals Abraham bij zijn leven de zonen van de bijvrouwen had weggezonden van Izaak naar het land van het Oosten, Hoofdstuk 25:6) opdat Jacobs weg effen voor hem zijn zou in de bezitting van het land van de belofte. Waarschijnlijk had Ezau echter gedurende het leven van Izak nog enige goederen in Kanaän, maar na diens dood trok hij zich geheel en al terug op het gebergte Seir, nam hij mee wat hem

slechts omdat het hem beloofd was, maar omdat hij zag dat indien de voorspoed, waarmee zij begonnen waren, aanhield, er voor beiden geen plaats genoeg zou zijn. Derhalve woonde Ezau op het gebergte Seir, vers 8. Welke tegenstand er ook gemaakt wordt, Gods woord zal vervuld worden en zij zelfs, die het tegengestaan hebben, zullen zich vroeg of laat genoodzaakt zien er in te berusten. Ezau had geworsteld om Kanaän maar nu trekt hij zich gedwee terug naar Seïr want de raad van God zal bestaan betreffende de tijden tevoren verordend en de bepalingen van onze woning.

Genesis 36:9 - 19
Merk hier op:
1. Dat alleen de namen van Ezau's zonen en kleinzonen vermeld worden, alleen hun namen maar niet hun geschiedenis, want het is de kerk, waarvan Mozes de geschiedenis schrijft, niet de geschiedenis van hen, die buiten de kerk zijn. Alleen de ouden, die door het geloof leefden, hebben getuigenis gekregen. Het is Sion, dat mannen van naam voortbrengt, niet Seir, Psalm 87:5. Die geslachtslijst gaat ook niet verder dan tot het derde en vierde geslacht, zelfs de namen zijn in vergetelheid begraven. Het is alleen de stamboom van de Israëlieten, die de erfgenamen waren van Kanaän, en uit wie het beloofde heilige Zaad moest voortkomen, die nauwkeurig en volledig wordt meegedeeld, voorzover dit nodig was, zelfs van al de stammen, totdat Kanaän onder hen verdeeld was, en van de koninklijke linie, totdat Christus kwam.

2. Dat deze zonen en kleinzonen van Ezau vorsten, of - volgens de Engelse en Franse overzetting - hertogen genoemd werden, vers 15 - 19. Waarschijnlijk waren zij militaire bevelhebbers, hertogen of kapiteins, die soldaten onder zich hadden, want Ezau en zijn geslacht leefden op hun zwaard, Hoofdstuk 27:40. Eretitels zijn van hoger oudheid buiten de kerk dan in de kerk. Ezau's zonen waren hertogen toen de zonen van Jakob nog eenvoudige herders waren, Hoofdstuk 47:3. Dat is geen reden, waarom zulke titels niet onder christenen gebruikt moeten worden, maar wèl is het een reden, waarom de mensen zichzelf of anderen er niet om moeten overschatten. Er is een eer, die van God komt, en een naam in Zijn huis, die van oneindig hoger waarde is. Edomieten kunnen hertogen zijn bij mensen, maar ware Israëlieten zijn Gode tot koningen en priesters gemaakt.

3. Wij kunnen onderstellen, dat deze hertogen een talrijk gezin hadden van kinderen en dienstboden, die hun hertogdommen uitmaakten. God beloofde Jakob te vermenigvuldigen en hem te verrijken, maar Ezau neemt toe en is het eerst verrijkt. Het is voor de lieden van deze wereld niets nieuws om vol van kinderen te wezen, en dat "hun buik vervuld is met verborgen schatten," Psalm 17:14. Gods belofte aan Jakob begon laat te werken, maar de uitwerking er van duurde langer, en had haar volkomen vervulling in het geestelijk Israël.

Genesis 36:20 - 30
Te midden van dit geslachtsregister van de Edomieten is hier de geslachtslijst van de Horieten ingelast, het zijn de Kaänieten, of Hethieten (vergelijk Hoofdstuk 26:34) die de inboorlingen waren van het gebergte Seir. Er wordt melding gemaakt van hen, Hoofdstuk 14:6, en van hun bezitting van het gebergte Seir voordat de Edomieten er bezit van namen, Deuteronomium 2:12, 22. Dit wordt hier vermeld, niet alleen ter toelichting van het verhaal, maar als een blijvende blaam op de Edomieten omdat zij zich door wederzijdse huwelijken met hen verbonden, waardoor zij waarschijnlijk hun wegen leerden en zich verdierven. Ezau had zijn geboorterecht verkocht en de zegen verbeurd en verloren, en daar hij zich nu met de Hethieten had verbonden, wordt zijn nageslacht met de zonen van Seir samen gerekend. Zij, die verraderlijk de kerk van God verlaten, worden terechtgesteld met hen, die er nooit in geweest

bijzonder nota genomen van een zekere Ana, die de ezels weidde van Zibeon, zijn vader, vers 24, en toch hertog Ana wordt genoemd, vers 29. Zij, die hoog willen opklimmen, moeten laag beginnen. Een voorname afkomst moet de mensen niet weerhouden van een eerlijk bedrijf uit te oefenen, en een gering bedrijf moet niemands bevordering in de weg staan. Deze Ana was niet slechts naarstig in zijn beroep, hij was ook vernuftig en voorspoedig, want hij vond muildieren, of, (naar sommiger lezing) water en hete baden, in de woestijn. Zij, die zich ijverig toeleggen op hun zaken, vinden soms meer voordelen dan zij verwachtten.

Genesis 36:31 - 43
Langzamerhand en trapsgewijze schijnen de Edomieten de Horieten ondermijnd en uitgestoten te hebben, totdat zij het land volkomen in bezit kregen en er een eigen regering vestigden.

1. Zij werden geregeerd door koningen, die het gehele land bestuurden, en door verkiezing op de troon schijnen gekomen te zijn, en niet door afstamming of erfrecht, zegt bisschop Patrick. Deze koningen regeerden in Edom, eer een koning regeerde over de kinderen van Israël dat is: voor de tijd van Mozes, want hij was koning in Jeshurun, vers 31. God had onlangs aan Abraham beloofd, dat koningen uit zijn lenden zouden voortkomen, Hoofdstuk 35:11, maar Ezau's bloed wordt koninklijk lang voor dat van Jakob. In uitwendige voorspoed en eer blijven de kinderen van het verbond dikwijls achter, terwijl zij, die buiten het verbond zijn, hun ver vooruitkomen. De zegepraal van de goddelozen kan snel komen, maar zij is kort van duur, vroeg rijp, vroeg rot, terwijl de uitkomst van de belofte wel langzaam, maar toch zeker is en van blijvende aard, op het eind zal Hij het voortbrengen en niet liegen. Wij kunnen ons voorstellen dat het een grote beproeving was voor het geloof van het Israël in God, om van de pracht en macht van de koningen van Edom te horen, terwijl zij slaven waren in Egypte, maar zij, die grote dingen van God verwachten, moeten tevreden zijn om er op te wachten, Gods tijd is de beste tijd.

2. Later werden zij weer door hertogen geregeerd, die hier genoemd worden, en die, naar ik veronderstel, op verscheidene plaatsen van het land tegelijk regeerden. Zij hebben of die regeringsvorm ingevoerd in overeenstemming met de Horieten, die hem hadden aangenomen, vers 29, of de voorzienigheid van God heeft hen aldus verkleind of verminderd, zoals sommigen gissen, om hen te straffen voor hun onvriendelijkheid tegenover Israël door hun de doortocht door hun land te weigeren, Numeri 20:18. Als macht misbruikt wordt, dan is het rechtvaardig in God om haar te verzwakken door haar in onderscheidene kanalen te leiden. Om de overtreding van het land zijn zijn vorsten velen. De zonde bracht Edom terug van koningen tot hertogen, van kronen tot kroontjes. Wij lezen van de hertogen van Edom Exodus 15:15, maar lang daarna weer van hun koningen.

Eindelijk. Merk op, dat het gebergte Seir het land hunner bezitting genoemd wordt, vers 43. Terwijl de Israëlieten in het diensthuis verbleven, en hun Kanaän nog slechts het land der belofte voor hen was, woonden de Edomieten in hun eigen woonsteden, en was Seir in hun bezit. De kinderen dezer wereld hebben hun alles reeds in de hand, maar niets in het vooruitzicht, niets in hope, Lukas 16:25, terwijl de kinderen Gods hun alles hebben in hope, maar zo goed als niets in de hand. Alles echter wèl overwogen zijnde, is het beter Kanaän te hebben in de belofte, dan Seir in bezit.

HOOFDSTUK 37

1 En Jakob woonde in het land der vreemdelingschappen zijns vaders, in het land Kanaän. 2 Dit zijn Jacobs geschiedenissen. Jozef, zijnde een zoon van zeventien jaren, weidde de kudde met zijn broeders (en hij was een jongeling), met de zonen van Bilha, en de zonen van Zilpa, zijns vaders vrouwen; en Jozef bracht hun kwaad gerucht tot hun vader. 3 En Israel had Jozef lief, boven al zijn zonen; want hij was hem een zoon des ouderdoms; en hij maakte hem een veelvervigen rok. 4 Als nu zijn broeders zagen, dat hun vader hem boven al zijn broederen liefhad, haatten zij hem, en konden hem niet vredelijk toespreken. 5 Ook droomde Jozef een droom, dien hij aan zijn broederen vertelde; daarom haatten zij hem nog te meer. 6 En hij zeide tot hen: Hoort toch dezen droom, dien ik gedroomd heb. 7 En ziet, wij waren schoven bindende in het midden des velds; en ziet, mijn schoof stond op, en bleef ook staande; en ziet, uw schoven kwamen rondom, en bogen zich neder voor mijn schoof. 8 Toen zeiden zijn broeders tot hem: Zult gij dan ganselijk over ons regeren: zult gij dan ganselijk over ons heersen? Zo haatten zij hem nog te meer, om zijn dromen en om zijn woorden. 9 En hij droomde nog een anderen droom, en verhaalde dien aan zijn broederen; en hij zeide: Ziet, ik heb nog een droom gedroomd, en ziet, de zon, en de maan, en elf sterren bogen zich voor mij neder. 10 En als hij het aan zijn vader en aan zijn broederen verhaalde, bestrafte hem zijn vader, en zeide tot hem: Wat is dit voor een droom, dien gij gedroomd hebt; zullen wij dan ganselijk komen, ik, en uw moeder, en uw broeders, om ons voor u ter aarde te buigen? 11 Zijn broeders dan benijdden hem; doch zijn vader bewaarde deze zaak. 12 En zijn broeders gingen heen, om de kudde van hun vader te weiden bij Sichem. 13 Zo zeide Israel tot Jozef: Weiden uw broeders niet bij Sichem? Kom, dat ik u tot hen zende. En hij zeide tot hem: Zie, hier ben ik! 14 En hij zeide tot hem: Ga toch heen, zie naar de welstand van uw broederen, en naar de welstand van de kudde, en breng mij een woord wederom. Zo zond hij hem uit het dal Hebron, en hij kwam te Sichem. 15 En een man vond hem (want ziet, hij was dwalende in het veld); zo vraagde hem deze man, zeggende: Wat zoekt gij? 16 En hij zeide: Ik zoek mijn broederen; geef mij toch te kennen, waar zij weiden. 17 Zo zeide die man: Zij zijn van hier gereisd; want ik hoorde hen zeggen: Laat ons naar Dothan gaan. Jozef dan ging zijn broederen na, en vond hen te Dothan. 18 En zij zagen hem van verre; en eer hij tot hen naderde, sloegen zij tegen hem een listigen raad, om hem te doden. 19 En zij zeiden de een tot de ander: Ziet, daar komt die meesterdromer aan! 20 Nu komt dan, en laat ons hem doodslaan, en hem in een dezer kuilen werpen; en wij zullen zeggen: een boos dier heeft hem opgegeten; zo zullen wij zien, wat van zijn dromen worden zal. 21 Ruben hoorde dat, en verloste hem uit hun hand; en hij zeide: Laat ons hem niet aan het leven slaan. 22 Ook zeide Ruben tot hen: Vergiet geen bloed; werpt hem in dezen kuil die in de woestijn is, en legt de hand niet aan hem; opdat hij hem uit hun hand verloste, om hem tot zijn vader weder te brengen. 23 En het geschiedde, als Jozef tot zijn broederen kwam, zo togen zij Jozef zijn rok uit, de veelvervigen rok, dien hij aanhad. 24 En zij namen hem, en wierpen hem in de kuil; doch de kuil was ledig; er was geen water in. 25 Daarna zaten zij neder om brood te eten, en hieven hun ogen op, en zagen, en ziet, een reisgezelschap van Ismaëlieten kwam uit Gilead; en hun kemelen droegen specerijen en balsem, en mirre, reizende, om dat af te brengen naar Egypte. 26 Toen zeide Juda tot zijn broederen: Wat gewin zal het zijn, dat wij onzen broeder doodslaan, en zijn bloed verbergen? 27 Komt, en laat ons hem aan deze Ismaëlieten verkopen, en onze hand zij niet aan hem; want hij is onze broeder, ons vlees, en zijn broederen hoorden hem. 28 Als nu de Midianietische kooplieden voorbijtogen, zo trokken en hieven zij Jozef op uit de kuil, en verkochten Jozef aan deze Ismaëlieten voor twintig zilverlingen; die brachten Jozef naar Egypte. 29 Als nu Ruben tot de kuil wederkeerde, ziet, zo was Jozef niet in de kuil; toen scheurde hij zijn klederen. 30 En hij keerde weder tot zijn broederen, en zeide: De jongeling is er niet; en ik, waar zal ik heengaan? 31 Toen namen zij Jozefs rok, en zij slachtten een geitenbok, en zij doopten de rok in het bloed. 32 En zij zonden de veelvervigen rok, en deden hem tot hun vader brengen, en zeiden: Dezen hebben wij gevonden; beken toch, of deze uws zoons rok zij, of niet. 33 En hij bekende hem, en zeide: Het is mijns zoons rok! een boos dier heeft hem opgegeten! voorzeker is Jozef verscheurd! 34 Toen scheurde Jakob zijn klederen, en legde een zak om zijn lenden; en hij bedreef rouw over zijn zoon vele dagen. 35 En al zijn zonen, en al zijn dochteren maakten zich op, om hem te troosten; maar hij weigerde zich te laten troosten, en zeide: Want ik zal, rouw bedrijvende, tot mijn zoon in het graf nederdalen. Alzo beweende hem zijn vader. 36 En de Midianieten verkochten hem in Egypte, aan Potifar, een hoveling van Farao, overste der trawanten.

In dit hoofdstuk begint de geschiedenis van Jozef die van nu voortaan, in ieder hoofdstuk (behalve een, tot aan het einde van het boek de hoofdpersoon is. Hij was Jacobs oudste zoon bij zijn beminde vrouw Rachel, geboren, zoals dit met veel uitnemende mannen het geval was, uit een moeder, die lang onvruchtbaar is geweest. Zijn geschiedenis is op zo merkwaardige wijze verdeeld in zijn vernedering en zijn verhoging, dat het niet anders kan, of wij moeten er iets van Christus in zien, die eerst vernederd en toen verhoogd werd, en in velerlei opzicht beantwoordde aan het type van Jozef. Dit toont ook het lot van de christenen, die door veel verdrukkingen moeten ingaan in het koninkrijk. In dit hoofdstuk hebben wij:

I. De kwaadwilligheid van zijn broers jegens hem. Zij haatten hem:
1. Omdat hij zijn vader verwittigde van hun slechtheid, vers 1, 2.
2. Omdat zijn vader hem liefhad, vers 3, 4.
3. Omdat hij droomde van zijn heerschappij over hen, vers 5 - 11.

II. Het kwaad dat zijn broeders tegen hem beraamden en ten uitvoer brachten.
1. Het vriendelijk bezoek dat hij hun bracht, gaf er hun de gelegenheid toe, vers 12 - 17
2. Zij vormden het plan om hem te doden, maar kwamen hiervan terug, en besloten toen hem te laten verhongeren, vers 18 - 24.
3. Weer veranderden zij hun plan, en verkochten hem als slaaf vers 25 - 28.
4. Zij deden hun vader geloven, dat hij verscheurd was, vers 29 - 35.
5. In Egypte werd hij verkocht aan Potifar, vers 36. En dit alles heeft meegewerkt ten goede.

Genesis 37:1 - 4
Mozes heeft niets meer te zeggen van de Edomieten, dan wanneer het gebeurt, dat zij met Israël op de een of andere wijze in aanraking komen, maar nu houdt hij zich stipt aan de geschiedenis van het gezin van Jacob. Dit zijn de geschiedenissen van Jacob of geboorten. Het is niet slechts een dorre geslachtslijst, zoals die van Ezau, Hoofdstuk 36:1, maar een gedenkwaardige, nuttige geschiedenis. Hier is: 1. Jakob een bijwoner met zijn vader Izaak, die nog leefde, vers 1. Nooit zullen wij thuis zijn, vóór wij in de hemel komen.

2. Jozef, een herder, weidde de kudde met zijn broers, vers 2 Hoewel hij de lieveling van zijn vader was, werd hij toch niet in ledigheid en wekelijkheid opgebracht. Diegene hebben hun kinderen niet waarlijk lief, die hen niet gewennen aan arbeid en inspanning en ontbering. Het strelen en liefkozen van kinderen wordt dán met recht kinderbederven genoemd. Zij, die tot niets worden opgeleid, zullen waarschijnlijk ook blijken nergens toe te deugen.

3. Jozef bemind door zijn vader, vers 3, deels om ter wille van zijn dierbare overleden moeder, en deels om hemzelf, omdat hij de grootste troost was voor zijn oude dag. Waarschijnlijk bediende hij hem, en was hij zorgzamer voor hem dan zijn andere zonen. Hij was de zoon van de oude, vertalen sommigen, dat is: toen hij nog een kind was, was hij ernstig en beraden als een oud man, een kind, maar niet kinderachtig. Jakob gaf zijn genegenheid voor hem te kennen door hem fraaier kleren te geven dan aan zijn overige kinderen, hij maakte hem een veelkleurige rok, hetgeen waarschijnlijk een teken was van nog verdere voor hem bestemde eerbewijzen. Hoewel die kinderen gelukkig zijn, die datgene in zich hebben, hetwelk hen terecht in de bijzondere liefde van hun ouders aanbeveelt, zullen de ouders toch wijs doen met geen verschil te maken tussen het een kind en het andere, tenzij daar een grote en duidelijke oorzaak voor gegeven wordt door de gehoorzaamheid of

ongehoorzaamheid van de kinderen, het ouderlijk bestuur moet onpartijdig zijn en met een vaste hand geleid worden.

4. Jozef, gehaat door zijn broers.
a. Omdat zijn vader hem liefhad. Als ouders verschil maken, zullen de kinderen dit spoedig bemerken, en dikwijls veroorzaakt dit veten en twisten in families.
b. Omdat hij hun kwaad gerucht tot hun vader bracht. Jacobs zonen deden, als zij buiten het gezicht van hun vaders waren, hetgeen zij niet zouden durven doen bij hem tehuis, maar Jozef gaf zijn vader bericht van hun slecht gedrag, opdat hij hen zou bestraffen en beteugelen, niet als een boosaardige aanbrenger, om onenigheid te zaaien, maar als een trouwe broer, die, als hijzelf hen niet durfde vermanen, hun verkeerdheden mededeelde aan iemand, die gezag had om hen te vermanen. Het is iets heel gewoons, dat vriendelijke vermaners beschouwd worden als vijanden. Zij, die het haten om zich te verbeteren, haten hen, die hen willen verbeteren, Spreuken 9 - 8. Het is ook iets heel gewoons dat zij, die bemind worden door God, door de wereld worden gehaat, die door de hemel worden gezegend, worden vervloekt door de hel, met hen, tot wie God spreekt van troost, zullen slechte mensen niet vredig kunnen spreken. Er wordt hier gezegd van Jozef: de jongeling was met de zonen van Bilha en de zonen van Zilpa, sommigen lezen dit: hij was hun als knecht, zij maakten hem tot hun slaaf.

Genesis 37:5 - 11
1. Jozef verhaalt hier de profetische dromen, die hij gehad heeft, vers 6, 7, 9, 10. Hoewel hij nu nog zeer jong was, (omstreeks zeventien jaren), was hij toch vroom en godvrezend, en dit maakte hem geschikt voor Gods genaderijke ontdekkingen aan hem. Aan Jozef stond nog zeer veel moeite en leed te wachten, en daarom gaf God hem intijds dit vooruitzicht op zijn verhoging, ten einde hem te ondersteunen en te vertroosten onder de langdurige en zware beproevingen, die zijn deel zullen zijn. Zo was aan Christus vreugde voorgesteld, en ook aan de christenen. God heeft wegen en middelen om Zijn volk te bereiden op de beproevingen, die zij niet kunnen voorzien, maar waar Hij het oog op heeft in de vertroostingen en genietingen, die Hij hun schenkt. Zijn dromen waren:
a. dat de schoven van zijn broers zich voor de zijne bogen, te kennen gevende bij welke gelegenheid zij er toe gebracht zullen worden om zich onderdanig voor hem neer te buigen, namelijk toen zij tot hem gingen om koren hun ledige schoven bogen zich toen voor zijn volle schoof.
b. Dat de zon, de maan en elf sterren zich voor hem bogen, vers 9. Jozef was meer een profeet dan een staatkundige, anders zou hij dit voor zich gehouden hebben toen hij wel moest weten dat zijn broeders hem reeds haatten, en dat dit hen nog te meer tegen hem zou vertoornen. Maar heeft hij het hun in zijn onnozelheid verteld, God bestuurde het ter beschaming van zijn broeders. Jozef droomde van zijn bevordering, maar niet van zijn gevangenschap. Zo zullen vele jongelieden, als zij de wereld ingaan, aan niets anders denken dan aan voorspoed en genot, maar nooit van benauwdheid en verdriet dromen.

2. Zijn broers nemen het hem zeer kwalijk, en worden al meer en meer woedend op hem, vers 8, Zult gij dan helemaal over ons regeren? Zie hier:
a. Hoe juist zij zijn droom uitleggen, namelijk dat hij over hen zal regeren. Zij worden de uitleggers van zijn droom, die de vijanden waren van de vervulling, zoals in de geschiedenis van Gideon, Richteren 7:13 - 14. Zij bemerkten dat hij van hen sprak Mattheüs 21:45. De uitkomst heeft volkomen beantwoord aan hun uitlegging, Hoofdstuk 42:6 en verv.
b. Hoe minachtend hun toorn er over was. Zult gij, die slechts één zijt, regeren over ons, die velen zijn? Gij, de jongste, over ons, die ouder zijn? De heerschappij van Jezus Christus, onze

denkbeeld niet kan verdragen, dat deze over hen zal heersen. Ook van de heerschappij van de rechtvaardigen in de morgen van de opstanding wordt met de uiterste minachting gedacht en gesproken.

3. Zijn vader geeft er hem een zachte bestraffing om, maar bewaarde toch deze zaak vers 10, 11. Waarschijnlijk heeft hij hem er om bestraft, ten einde de aanstoot enigszins te verminderen, die zijn broers er aan nemen konden, maar hij heeft er meer echt op gegeven dan hij scheen te doen. Hij opperde de mening, dat het slechts een ijdele droom was, omdat zijn moeder er in voorkwam, die reeds vóór enige tijd was gestorven, terwijl toch de zon, de maan en elf sterren niets meer betekenen, dan dat het gehele gezin, de ganse familie, van hem afhankelijk zullen zijn en hem gaarne verplicht zullen wezen. Het geloof van Gods volk in Gods beloften wordt dikwijls droevig aan het wankelen gebracht door hun verkeerd begrijpen van de beloften, en dan de onwaarschijnlijkheid opwerpen, waarvan de vervulling vergezeld gaat. Maar God doet Zijn eigen werk, en zal het doen, hetzij wij Hem recht begrijpen of niet. Evenals Maria, Lukas 2:51, heeft Jakob al deze dingen in zijn hart bewaard, en ze ongetwijfeld lang daarna in de herinnering teruggeroepen, toen de gebeurtenis aan de voorzegging heeft beantwoord.

Genesis 37:12 - 22

I. Wij zien hier het vriendelijk bezoek van Jozef aan zijn broers in gehoorzaamheid aan het bevel van zijn vader, verscheidene mijlen ver. Sommigen denken dat zij er met opzet heengingen, verwachtende dat Jozef tot hen gezonden zou worden, hetgeen hun dan de gelegenheid zou geven om hem kwaad te doen. Jozef echter en zijn vader hadden meer van de onschuld en oprechtheid van de duif dan van de voorzichtigheid van de slang, anders zou hij nooit aldus in de handen gekomen zijn van hen, die hem haatten, maar God heeft het alles ten goede geleid. Zie in Jozef een voorbeeld van:

1. Gehoorzaamheid aan zijn vader. Hoewel hij de lieveling van zijn vader was werd hij toch tot zijn dienaar gesteld, en hij wilde dit ook wel graag wezen. Hoe bereid is hij de orders van zijn vader op te volgen! Zie, hier ben ik, vers 13. De kinderen, die het meest bemind zijn door hun ouders, behoren hun ouders het meest gehoorzaam te zijn, aldus wordt hun liefde dan het best geschonken en het best beantwoord.

2. Van vriendelijkheid voor zijn broers. Ofschoon hij wist dat zij hem haatten en benijdden, maakte hij toch geen tegenwerping tegen het bevel van zijn vader, hetzij vanwege de afstand van de plaats of het gevaar van de reis maar graag grijpt hij de gelegenheid aan om zijn broers zijn eerbied te betonen. Het is een goede les, hoewel zij moeilijk geleerd en zelden beoefend wordt, om hen lief te hebben, die ons haten. Als onze bloedverwanten hun plicht niet nakomen jegens ons, moeten wij toch niet tekortkomen in onze plicht jegens hen. Dit is genade. Jozef werd door zijn vader naar Sichem gezonden, om te zien of het hun daar goed ging, en of het land niet tegen hen was opgestaan en hen had afgedaan uit wraak wegens hun barbaarse moord van de Sichemieten enige jaren tevoren. Maar Jozef, hen daar niet vindende, ging naar Dothan, hetgeen toonde dat hij die reis ondernam, niet slechts in gehoorzaamheid aan zijn vader (want, hen te Sichem niet vindende, zou hij, daar hij gedaan had wat zijn vader hem gebood, hebben kunnen terugkeren), maar ook uit liefde tot zijn broers, daarom heeft hij hen naarstig gezocht totdat hij hen vond. Aldus moet de broederlijke liefde blijven, en moeten wij er de bewijzen van geven.

II. Het boosaardig, bloeddorstig complot van zijn broeders tegen hem, die goed voor kwaad vergold, terwijl zij hem om zijn liefde tegenstonden.

1. Hoe zij met voorbedachten rade te werk gingen in dit kwaad: toen zij hem van verre zagen, beraadden zij tegen hem een listige raad vers 18. Het was niet in drift, of door een onverwachte prikkeling tot toorn, dat zij dachten hem te doden, maar met voorbedachten rade en in koelen bloede. Die zijn broer haat is een moordenaar, want hij zal het wezen als hij er de gelegenheid toe heeft, 1 Johannes 3:15. Nijd en kwaadaardigheid zijn zeer slechte hoedanigheden, waar zij worden gekoesterd bestaat groot gevaar dat zij in bloed zullen eindigen. Hoe meer beraad en overleg er is in een zonde, hoe erger zij is, het is slecht om kwaad te doen, maar het is nog slechter om het te beramen.

2. Hoe wreed zij waren in hun voornemen niets minder dan bloed kan hen bevredigen Komt dan, en laat ons hem doden, vers 20. De oude vijandschap maakt jacht op het kostbare leven. Het zijn bloedgierige lieden, die de vrome haten, Spreuken 29:10, en het is van het bloed van de heiligen, dat de hoer dronken is.

3. Hoe verachtelijk zij hem zijn dromen verwijten, vers 19, daar komt deze meester - dromer aan, en, vers 20 :zo zullen wij zien wat van zijn dromen worden zal. Dit toont aan wat het was, dat hen verbitterde en vertoornde, wat hen stak, zij konden het denkbeeld niet verdragen om zich voor hem neer te buigen, dat was het, wat zij door hun complot om hem te vermoorden wilden voorkomen. Mensen, die zich kwellen vanwege de raadsbesluiten van God, er zich om vertoornen, pogen goddeloos ze teniet te doen, maar zij bedenken ijdelheid, Psalm 2:1 - 3. Gods raad zal bestaan.

4. Hoe zij overeenkwamen om elkanders geheim te bewaren, en de moord te verbergen door een leugen. Wij zullen zeggen: een boos dier heeft hem opgegeten, zij zelf waren bozer dan het boosaardigste van de dieren, daar zij nu tezamen beraadslaagden om hem te verslinden, want boze, verscheurende dieren verslinden geen dier van hun eigen soort, en dat doen dezen hier wèl.

III. Rubens plan om hem te redden, vers 21, 22. God kan voor Zijn volk zelfs onder hun vijanden vrienden verwekken, want Hij heeft alle harten in Zijn hand. Onder al de broers had Ruben het meest reden om afgunstig te zijn op Jozef, want hij was de eerstgeborene, en had dus recht op de onderscheidende gunsten, die Jakob aan Jozef verleende, en toch blijkt hij zijn beste vriend te zijn. Ruben schijnt zacht van aard geweest te zijn, en ietwat wekelijk, dat hem tot die zonde van de onreinheid had gebracht, terwijl de aard van de twee op hem volgende broers, Simeon en Levi, wild en woest was, waardoor zij in de zonde van moord vervielen, een zonde, waarvoor Ruben terugdeinsde. Ons natuurlijk temperament moet behoed worden tegen de zonde, waartoe het het meest overhelt, en gebruikt worden (zoals dat van Ruben hier) tegen die zonden, waarvan het de grootste afkeer heeft. Ruben deed een voorstel, dat, naar zij dachten, volkomen aan hun doel zou beantwoorden, namelijk om zich van Jozef te ontdoen, maar dat door hem gedaan was, om aan zijn doel te beantwoorden, namelijk om Jozef uit hun handen te redden en hem aan zijn vader terug te geven, in de hoop waarschijnlijk van hierdoor de gunst van zijn vader te herwinnen, die hij kort tevoren had verloren. Maar God heeft het alles bestuurd om het dienstbaar te maken aan Zijn voornemen, namelijk om Jozef tot het middel te maken om een groot volk in het leven te behouden. Jozef was hier een type van Christus. Hoewel Hij de geliefde Zoon was van Zijn Vader, en door een boze wereld werd gehaat, heeft de Vader Hem toch van uit Zijn schoot weggezonden om ons in grote nederigheid en liefde te bezoeken. Hij is van de hemel op aarde gekomen om ons te zoeken en zalig te maken, maar toen werden listige raadslagen tegen Hem gelegd. Hij kwam tot de Zijnen, en de Zijnen hebben Hem niet slechts niet aangenomen, maar tezamen beraadslaagd,

ingevolge van Zijn plan en voornemen om ons te verlossen en te redden, heeft Hij zich hieraan onderworpen.

Genesis 37:23 - 30
Wij hebben hier de voleinding van het complot tegen Jozef.

I. Zij trokken hem zijn kleed uit, ieder van hen er naar strevende om zich van de benijdde, veelkleurige rok meester te maken, vers 23. Aldus hebben zij hem, in hun verbeelding, verlaagd van zijn geboorterecht, waarvan dit kleed misschien het teken en zinnebeeld was, hem grievende, hun vader beledigende, en zich vermakende, terwijl zij hem honend toeriepen: "Waar is nu uw fraaie rok, Jozef?" Evenzo werd onze Heere Jezus Zijn rok zonder naad uitgetrokken, en zo zijn Zijn lijdende heiligen eerst vol ijver van hun voorrechten en hun eer beroofd, en toen tot uitschot van de wereld gemaakt.

II. Zij wilden hem aan de hongerdood prijsgeven, hem in een droge kuil werpende, om er van honger en kou om te komen, zó wreed waren hun onbarmhartigheden, vers 24. Waar nijd heerst is medelijden verbannen, en zelfs de menselijkheid vergeten, Spreuken 27:4. Zo vol van dodelijk gif is boosaardigheid, dat hoe barbaarser iets is, hoe meer het naar de zin is. Toen heeft Jozef in de benauwdheid van zijn ziel hen om genade gebeden, Hoofdstuk 42:21 hen smekende om zich tevreden te stellen met zijn rok, en zijn leven te sparen. Hij pleit op zijn onschuld, zijn verwantschap met hen, zijn genegenheid voor hen, zijn onderwerping, hij weent en smeekt, maar alles tevergeefs. Ruben alleen wordt vertederd, en treedt voor hem tussenbeide, Hoofdstuk 42:22. Maar hij is niet bij machte om Jozef uit de kuil te verlossen, waarin zij hem langzaam willen laten sterven, omdat hij er levend in begraven wordt. Is hij dit nu, voor wie zijn broeders zich moeten neerbuigen? De leidingen van Gods voorzienigheid schijnen dikwijls in tegenspraak met Zijn voornemens en bedoelingen, zelfs wanneer zij er dienstbaar aan zijn, en van verre tot de vervulling er van medewerken.

III. Zij minachtten hem in zijn benauwdheid, en bekommerden zich niet om de martelgang van Jozef, want terwijl hij daar wegkwijnde in de kuil en zijn droevig lot beweende, en met erbarmelijke kreten tot hen riep om medelijden, zaten zij neer om brood te eten, vers 25.

1. Zij voelden geen berouw, geen gewetenswroeging vanwege de zonde, indien zij die wèl voelden, zou hun eetlust er door bedorven zijn, zij zouden geen smaak hebben gehad in hun maaltijd. Als men het geweten verkracht, dan wordt het verdoofd, en voor het ogenblik van spraak en gevoel beroofd. Brutale zondaren zijn gerust, maar hoewel het geweten van Jozefs broeders thans sliep, zou het lang daarna toch ontwaken, Hoofdstuk 42:21.

2. Het was hen een genot nu te denken dat zij verlost waren van de vrees voor hun broeders heerschappij over hen, en het blaadje omgekeerd was, omdat hij zich nu in hun macht bevond. Zij maakten zich vrolijk over hem, zoals de vervolgers zich verblijdden over de twee profeten, die hen gepijnigd hadden, Openbaring 11:10. Zij, die Gods raad tegenstaan kunnen wel tot zover overheersen, dat zij denken hun doel bereikt te hebben, en toch bedrogen uitkomen.

IV. Zij verkochten hem. Een karavaan van kooplieden trok juist op het goede moment voorbij (Gods voorzienigheid had het zo beschikt) en Juda deed het voorstel om Jozef aan hen te verkopen, ten einde ver weg, naar Egypte, gevoerd te worden, waar hij naar alle waarschijnlijkheid ten gronde zou gaan, zodat men nooit meer van hem zou horen.

1. Juda deed dit voorstel uit medelijden met zijn broeder, vers 26. " Wat voor winst zal het geven als wij onze broeder doodslaan? Het zal een kleinere schuld voor ons zijn, en ons groter voordeel brengen, als wij hem verkopen." Als wij verzocht worden tot zonde, dan moeten wij eens nadenken over het onvoordelige er van voor ons. Het is iets, waar wij niets bij winnen.

2. Zij stemden er mee in, omdat zij dachten dat hij, als hij verkocht werd als slaaf, wel nooit een Heere of bestuurder zou zijn, en naar Egypte verkocht zijnde, wel nooit hun Heere zal zijn, toch heeft dit alles juist daartoe meegewerkt. "De grimmigheid van de mensen zal God loffelijk maken, en het overblijfsel der grimmigheid zal Hij opbinden," Psalm 76:11. Jozefs broeders werden er op wonderbare wijze van weerhouden hem te vermoorden, en hun verkopen van hem wordt even wonderbaarlijk gekeerd tot Gods lof. Gelijk Jozef voor twintig zilverlingen verkocht werd, op voorstel van Juda, zo is onze Heere Jezus verkocht voor dertig zilverlingen, en door iemand met dezelfde naam, Judas. Ruben schijnt afwezig geweest te zijn van zijn broeders, toen zij Jozef verkochten, met het voornemen om langs een andere weg naar de kuil te gaan om Jozef er uit te helpen en hem veilig aan zijn vader terug te geven. Dit was een vriendelijk voornemen, maar indien het ten uitvoer was gebracht, wat zou er dan van Gods voornemen zijn geworden, om hem in Egypte te verhogen? Er zijn veel plannen in het hart van de mensen, veel plannen van de vijanden van Gods volk om hen te verdelgen, en van hun vrienden om hen te helpen, die wellicht beiden op niets uitlopen, zoals deze hier op niets uitliepen, maar de raad des Heeren zal bestaan. Ruben achtte zich verloren, omdat de jongeling verkocht was: ik, waar zal ik heengaan? vers 30. Omdat hij de oudste was zou zijn vader van hem rekenschap eisen, maar de uitkomst heeft bewezen, dat zij allen verloren zouden geweest zijn, indien hij niet verkocht was geworden.

Genesis 37:31 - 36
Jozef zou spoedig gemist worden, er zou een onderzoek naar hem zijn ingesteld, en daarom beramen zijn broeders een ander plan om de wereld te doen geloven, dat Jozef door een wild dier verscheurd was, en dit deden zij:

I. Om zich te zuiveren van de verdenking, dat zij hem kwaad hadden gedaan. Allen hebben wij van Adam geleerd onze overtreding te bedekken, Job 31:33. Als de duivel de mensen eerst geleerd heeft een zonde te bedrijven, dan leert hij hun daarna haar te verbergen met een andere, diefstal en moord met liegen en vals zweren, maar die zijn overtreding bedekt zal niet voorspoedig zijn. Jozefs broeders hebben hun geheim gedurende enige tijd bewaard, maar hun snoodheid is toch eindelijk aan het licht gekomen, en
Hier ishij aan de wereld bekend gemaakt, en de gedachtenis er van voor alle eeuwen bewaard.

II. Om hun goede vader smart aan te doen, zij schenen zich hierdoor op hem te willen wreken wegens zijn duidelijke liefde voor Jozef. Het plan werd gemaakt om er hem de meest mogelijke kwelling door te veroorzaken. Zij zonden hem Jozefs veelvervige rok met nog een kleur meer dan hij had, de bloedkleur, vers 32. Zij geven voor hem in het veld te hebben gevonden, en aan Jakob zelf moet minachtend gevraagd worden: Is dit uws zoons rok? Nu wordt het teken dienstbaar aan de ontdekking van zijn lot en haastig wordt uit die bebloede rok afgeleid, dat Jozef ongetwijfeld verscheurd is. De liefde is altijd geneigd het ergste te vrezen omtrent de beminde persoon. Er is een liefde, die de vrees buiten drijft, maar dat is een volmaakte liefde. Laat nu hen, die het ouderhart kennen, zich Jacobs foltering voorstellen, en hun ziel eens in de plaats stellen van zijn ziel. Hoe krachtig stelt hij zich het ontzettend denkbeeld voor van Jozefs treurig lot. Slapend of wakend verbeeldt hij zich te zien hoe de wilde dieren zich op Jozef werpen, meent hij zijn jammerkreten te horen, als de leeuw hem

voorstelt hoe de dieren zijn bloed opzuigen, hem lid voor lid van het lichaam scheuren, niets van hem overlaten dan de veelvervige rok, om de tijding tot hem te brengen. Ongetwijfeld heeft ook de gedachte niet weinig toegevoegd aan zijn smart, dat hij hem hieraan had blootgesteld, door hem te zenden, alleen en onbeschermd op deze gevaarvolle reis uit te zenden, die zo noodlottig voor hem bleek te zijn. Dit snijdt hem in het hart, en hij is geheel bereid zich schuldig te vinden aan de dood van zijn zoon.

1. Nu werden er pogingen gedaan om hem te troosten. Zijn zonen nemen daar laaghartig de schijn van aan, vers 35, maar allen waren zij ellendige huichelachtige vertroosters. Indien zij wezenlijk begeerd hadden hem te vertroosten, zij zouden het gemakkelijk gekund hebben door hem de waarheid te zeggen: "Jozef leeft, hij is wel als slaaf verkocht naar Egypte, maar het is een lichte zaak daar heen te gaan en hem vrij te kopen." Dat zou zijn zak hebben ontbonden en hem met blijdschap hebben omgord. Ik vraag mij af hoe hun schuld niet op hun aangezicht stond te lezen en met welk een gelaat en voorkomen zij konden voorwenden Jakob hun rouwbeklag te betuigen wegens de dood van zijn zoon, wetende dat hij in leven was. Het hart wordt door de bedrieglijkheid van de zonde ontzettend verhard.

2. Maar het was alles tevergeefs, Jakob weigerde zich te laten troosten, vers 35. Hij was een hardnekkige rouwbedrijvende, vast besloten om treurende naar het graf te gaan. Het was niet een plotselinge vervoering van David, toen hij uitriep: "Och, dat ik, ik, voor u gestorven ware, mijn zoon mijn zoon!" Maar, evenals Job, volhardde hij in zijn droefheid. Grote genegenheid voor enig schepsel bereidt slechts voor zoveel te grotere beproeving en smart, wanneer zij of van ons wordt weggenomen, of ons verbittert, ongeregelde liefde eindigt gewoonlijk in onmatige droefheid, zover de slinger van een klok zich naar de een kant beweegt, zal hij naar de andere kant teruggeworpen worden. Diegenen die besloten zijn om wegens elke aanleiding te treuren en rouw te bedrijven, gaan noch met het welzijn van hun ziel, noch met de eer van hun Godsdienst te rade. Wij moeten nooit zeggen: "Wij zullen rouw bedrijvende in het graf nederdalen", want wij weten niet welke blijde dagen Gods voorzienigheid nog voor ons heeft weggelegd, en wij zullen verstandig en plichtmatig handelen door ons te schikken naar de voorzienigheid Gods. Dikwijls brengen wij ons in verwarring en verlegenheid door denkbeeldige smart, wij stellen ons de dingen erger voor dan zij zijn en kwellen ons dan meer dan nodig is. Soms is er om ons te troosten niets meer nodig dan ons uit de droom te helpen, het is goed om het beste te hopen.

3. Eindelijk. Daar de Ismaëlieten en Midianieten Jozef slechts gekocht hadden om hem met voordeel weer te verkopen, zien wij hem hier opnieuw verkocht (ongetwijfeld met winst genoeg voor de kooplieden) aan Potifar, vers 36. Jakob treurde over het verlies van zijn leven, had hij alles geweten, hij zou getreurd hebben - hoewel minder hartstochtelijk - over het verlies van zijn vrijheid. Zal Jacobs vrijgeboren zoon het beste kleed van zijn geslacht verruilen voor de livrei van een Egyptisch Heere met al de tekenen van de dienstbaarheid? Hoe spoedig is het land van Egypte tot een diensthuis geworden voor het zaad Jacobs! Het is verstandig van ouders om hun kinderen niet al te zacht en wekelijk op te voeden, want zij weten niet welke ontberingen en moeilijkheden zij in de weg van Gods voorzienigheid zullen ontmoeten. Weinig heeft Jakob gedacht, dat zijn geliefde zoon Jozef ooit aldus als slaaf gekocht en verkocht zou worden.

HOOFDSTUK 38

1 En het geschiedde ten zelven tijde, dat Juda van zijn broederen aftoog, en hij keerde in tot een man van Adullam, wiens naam was Hira. 2 En Juda zag aldaar de dochter van een Kanaänietisch man, wiens naam was Sua; en hij nam haar, en ging tot haar in. 3 En zij werd bevrucht, en baarde een zoon, en hij noemde zijn naam Er. 4 Daarna werd zij weder bevrucht, en baarde een zoon, en zij noemde zijn naam Onan. 5 En zij voer nog voort, en baarde een zoon, en noemde zijn naam Sela; doch hij was te Chezib, toen zij hem baarde. 6 Juda nu nam een vrouw voor Er, zijn eerstgeborene, en haar naam was Thamar. 7 Maar Er, de eerstgeborene van Juda, was kwaad in des HEEREN ogen; daarom doodde hem de HEERE. 8 Toen zeide Juda tot Onan: Ga in tot uws broeders huisvrouw, en trouw haar in uws broeders naam, en verwek uw broeder zaad. 9 Doch Onan, wetende, dat dit zaad voor hem niet zoude zijn, zo geschiedde het, als hij tot zijns broeders huisvrouw inging, dat hij het verdierf tegen de aarde, om zijn broeder geen zaad te geven. 10 En het was kwaad in des HEEREN ogen, wat hij deed; daarom doodde Hij hem ook.

11 Toen zeide Juda tot Thamar, zijn schoondochter: Blijf weduwe in uws vaders huis, totdat mijn zoon Sela groot wordt; want hij zeide: Dat niet misschien ook deze sterve, gelijk zijn broeders! Zo ging Thamar heen, en bleef in haar vaders huis. 12 Als nu vele dagen verlopen waren, stierf de dochter van Sua, de huisvrouw van Juda; daarna troostte zich Juda, en ging op tot zijn schaapscheerders naar Timna toe, hij en Hira, zijn vriend, de Adullamiet. 13 En men gaf Thamar te kennen, zeggende: Zie, uw schoonvader gaat op naar Timna, om zijn schapen te scheren. 14 Toen leide zij de klederen van haar weduwschap van zich af, en zij bedekte zich met een sluier, en bewond zich, en zette zich aan de ingang der twee fonteinen, die op de weg naar Timna is; want zij zag, dat Sela groot geworden was, en zij hem niet ter vrouw was gegeven. 15 Als Juda haar zag, zo hield hij haar voor een hoer, overmits zij haar aangezicht bedekt had. 16 En hij week tot haar naar de weg, en zeide: Kom toch, laat mij tot u ingaan; want hij wist niet, dat zij zijn schoondochter was. En zij zeide: Wat zult gij mij geven, dat gij tot mij ingaat? 17 En hij zeide: Ik zal u een geitenbok van de kudde zenden. En zij zeide: Zo gij pand zult geven, totdat gij hem zendt. 18 Toen zeide hij: Wat pand is het, dat ik u geven zal? En zij zeide: Uw zegelring en uw snoer en uw staf, die in uw hand is; hetwelk hij haar gaf, en ging tot haar in; en zij ontving bij hem. 19 En zij maakte zich op, en ging heen, en leide haar sluier van zich af, en zij trok aan de klederen van haar weduwschap.

20 En Juda zond de geitenbok door de hand van zijn vriend, de Adullamiet, om het pand uit de hand der vrouw te nemen; maar hij vond haar niet. 21 En hij vraagde de lieden van haar plaats, zeggende: Waar is de hoer, die bij deze twee fonteinen aan de weg was? En zij zeiden: hier is geen hoer geweest. 22 En hij keerde weder tot Juda, en zeide: Ik heb haar niet gevonden; en ook zeiden de lieden van die plaats: hier is geen hoer geweest. 23 Toen zeide Juda: Zij neme het voor zich, opdat wij misschien niet tot verachting worden; zie, ik heb dezen bok gezonden; maar gij hebt haar niet gevonden. 24 En het geschiedde omtrent na drie maanden, dat men Juda te kennen gaf, zeggende: Thamar, uw schoondochter, heeft gehoereerd, en ook zie, zij is zwanger van hoererij. Toen zeide Juda: Breng ze hervoor, dat zij verbrand worde! 25 Als zij voorgebracht werd, schikte zij tot haar schoonvader, om te zeggen: Bij de man, wiens deze dingen zijn, ben ik zwanger; en zij zeide: Beken toch, wiens deze zegelring, en deze snoeren, en deze staf zijn.

26 En Juda kende ze, en zeide: Zij is rechtvaardiger dan ik, daarom, omdat ik haar aan mijn zoon Sela niet gegeven heb. En hij bekende haar voortaan niet meer. 27 En het geschiedde ten tijde, als zij baren zou, ziet, zo waren tweelingen in haar buik. 28 En het geschiedde, als zij baarde, dat een de hand uitgaf; en de vroedvrouw nam dezelve, en zij bond een scharlaken draad om zijn hand, zeggende: Deze komt het eerst uit. 29 Maar het geschiedde, als hij zijn hand weder intoog, ziet, zo kwam zijn broeder uit; en zij zeide: Hoe zijt gij doorgebroken? op u is de breuk! en men noemde zijn naam Perez. 30 En daarna kwam zijn broeder uit, om wiens hand de scharlaken draad was; en men noemde zijn naam Zera.

Dit hoofdstuk geeft ons een bericht van Juda en zijn gezin, en dit bericht is van zulk een aard, dat men zich verwonderd afvraagt, hoe uit al de zonen van Jakob onze Heere van deze Juda zou afstammen Hebreeën 7:14. Als wij ons naar deze geschiedenis zijn aard en karakter moesten voorstellen, dan zouden wij niet zeggen: Juda, gij zijt het, u zullen uw broeders

verdienste, en dat Christus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken, zelfs de voornaamste van de zondaren en zich niet schaamt om, als zij zich bekeren, aan hen verwant te zijn. En ook, dat de waarde en de waardigheid van Jezus Christus persoonlijk en Hem eigen zijn, niet ontleend aan Zijn voorouders. Zichzelf vernederende om in de gelijkheid van het zondige vlees gezonden te worden, heeft het Hem behaagd om af te stammen van sommigen, die eerloos waren. Hoe weinig reden hadden de Joden, die hun naam aan deze Juda ontleenden, om te roemen, zoals zij geroemd hebben, dat zij niet uit hoererij waren geboren. Wij hebben in dit hoofdstuk:

I. Juda's huwelijk en geslacht, en de ontijdige dood van zijn twee oudste zonen, vers 1 - 11.
II. Juda's bloedschande met zijn schoondochter Thamar, zonder dat hij er zich van bewust was, vers 12 - 23.
III. Zijn beschaming toen het ontdekt werd, vers 24 - 26.
IV. De geboorte van zijn tweelingzonen, door wie zijn geslacht gebouwd werd, vers 27 - 30.

Genesis 38:1 - 11
Hier is:

I. De dwaze vriendschap van Juda voor een Kanaänietische man. Hij toog af van zijn broeders, en trok zich voor een tijd terug van de omgang met hen en zijn vaders gezin, en werd zeer vertrouwelijk bekend met een zekere Hira, een Adullamiet, vers 1. Men berekent dat hij toen niet veel ouder was dan vijftien of zestien jaren, en zo werd hij een gemakkelijke prooi voor het verleiden. Als jonge lieden die een goede opvoeding hebben gehad, andere omgang beginnen te zoeken, dan zullen zij spoedig hun zeden en manieren veranderen, en de vrucht van hun goede opvoeding verliezen. Zij, die weggaan van hun broeders, het gezelschap van het zaad Israëls verlaten en versmaden, en Kanaänieten tot hun metgezellen kiezen, gaan zeer snel bergafwaarts. Het is van groot belang voor jonge lieden, om geschikte metgezellen te kiezen, want die zullen zij navolgen, er zich op toeleggen om zich hun aangenaam te maken, en zich schatten naar hun mening omtrent hen, een dwaling in die keuze is dikwijls noodlottig.

II. Zijn dwaas huwelijk met een Kanaänietische vrouw, een huwelijk, niet tot stand gebracht door zijn vader, die niet geraadpleegd scheen te zijn, maar door zijn nieuwe vriend Hira, vers 2. Velen zijn tot huwelijken verlokt, die schandelijk en verderflijk waren voor hen en voor hun familie, door zich in slecht gezelschap te begeven en gemeenzame omgang te hebben met slechte lieden, door het een goddeloze verbond komt men dan tot het andere. Laat jonge mensen hierdoor dan gewaarschuwd en vermaand worden, om hun goede ouders tot hun beste vrienden te nemen, en zich door hen laten raden, en niet door vleiers, die hen bepraten om hen tot hun prooi te maken.

III. Zijn kinderen bij deze Kanaänietische, en hoe hij over hen beschikte. Hij had drie zonen bij haar, Er, Onan, en Sela. Waarschijnlijk heeft zij de eredienst van de God Israëls aangenomen, naar belijdenis tenminste, maar voorzoveel blijkt, was er weinig van de vreze Gods in dit gezin. Juda ging te jong een huwelijk aan, en hij was er zeer roekeloos in. Hij heeft ook zijn twee zonen te jong uitgehuwelijkt, toen zij verstand noch genade hadden om zichzelf te regeren, en zeer slecht waren de gevolgen hiervan.

1. Zijn eerstgeborene, Er, was openbaar goddeloos, hij was dit in de ogen des Heeren, dat is: ten spijt van God en Zijn wet, of indien hij misschien niet slecht was in de ogen van de

en bloot ligt. En wat kwam er van? God heeft hem terstond afgesneden, vers 7. De Heere doodde hem. Soms maakt God korte metten met de zondaren, en neemt hen weg in Zijn toorn, als zij hun slechte loopbaan nog maar pas zijn ingetreden.

2. De tweede zoon, Onan, werd, naar oud gebruik, gehuwd aan de weduwe, ten einde de naam van zijn kinderloos gestorven broeder in wezen te houden. Ofschoon God hem om zijn slechtheid het leven had ontnomen, wensten zij toch zijn gedachtenis te bewaren en hun teleurstelling hierin door Onans zonde was nog een verdere straf voor zijn goddeloosheid. De gewoonte om de weduwe van een broeder te huwen, werd later tot een van de wetten van Mozes gemaakt, Deuteronomium 25:5. Onan bewilligde er in de weduwe te huwen, maar tot groot nadeel van zijn eigen lichaam, van de vrouw die hij getrouwd had, en van de nagedachtenis van zijn gestorven broeder, weigerde hij zijn plicht te doen en zijn broeder zaad te verwekken. Dit was zo veel te slechter, omdat de Messias van Juda moest afstammen, en zo hij zich niet aan die goddeloosheid had schuldig gemaakt, dan zou hij de eer gehad kunnen hebben van een Zijn voorouders te zijn. De zonden, die het lichaam onteren en verontreinigen, mishagen de Heere zeer, en zijn blijken van lage neigingen.

3. Sela, de derde zoon, werd nu bestemd voor de weduwe, vers 11, maar met de bedoeling, dat hij niet zo jong zou huwen als zijn broeders, dat niet misschien deze ook sterve. Sommigen denken dat Juda nooit van zins is geweest om Sela met Thamar te doen huwen, maar haar onrechtvaardig verdacht heeft de dood van haar eerste twee echtgenoten veroorzaakt te hebben (terwijl het toch hun eigen goddeloosheid was, die hen had gedood) en haar toen naar haar vaders huis zond met de last om weduwe te blijven. Indien dit zo is, dan was dit een onverschoonbare daad van trouweloosheid waaraan hij zich schuldig maakte. Hoe dit zij, Thamar berustte voor het ogenblik, en wachtte de uitkomst af.

Genesis 38:12 - 23
Het is een zeer lelijke geschiedenis, die hier van Juda verhaald wordt, men zou zo'n dwaasheid in Israël niet vermoed hebben. Juda had zijn vrouw begraven, en weduwnaars moeten met de uiterste zorg en vastberadenheid op hun hoede zijn voor alle vleselijke lusten. Hij was onrechtvaardig jegens zijn schoondochter, hetzij door verzuim of met opzet, daar hij haar zijn overlevende zoon niet ten huwelijk gaf, en dit stelde haar bloot aan verzoeking.

I. Thamar heeft zich goddeloos als een hoer veil gegeven aan Juda, opdat, indien de zoon geen zaad voor de overledene zou verwekken, de vader het doen zou. Sommigen verontschuldigen dit door het denkbeeld te opperen, dat zij, hoewel een Kanaänietische, toch de ware Godsdienst had omhelsd, en geloof had in de belofte, gedaan aan Abraham en zijn zaad, inzonderheid de belofte van de Messias, die uit de lenden van Juda moest voortkomen, en dat zij daarom zo vurig begeerde een kind te hebben bij een uit dat geslacht, ten einde de eer te hebben, of tenminste de mogelijkheid, om de moeder van de Messias te zijn. En indien dit wezenlijk haar begeerte was, dan werd zij vervuld, zij is een van de vier vrouwen, die bijzonder vermeld zijn in de geslachtslijst van Christus, Mattheüs 1:3. Haar zondige praktijk werd vergeven en haar goede bedoeling aangenomen, hetgeen de genade Gods verheerlijkt, maar toch volstrekt niet toegelaten wordt om dergelijke praktijken te rechtvaardigen of aan te moedigen. Bisschop Patrick acht het waarschijnlijk dat zij hoopte, dat Sela, die naar recht haar echtgenoot was, met zijn vader mee zou komen en dat hij dan door haar liefkozingen gelokt zou worden. Er was berekening en list in Thamars zonde.

1. Zij nam er de gelegenheid voor waar toen Juda een tijd van vrolijkheid en feestvieren had

zijn, inzonderheid tot de zonde van onreinheid, als mensen heel verzadigd zijn van spijs en drank, dan worden de teugels dikwijls losgelaten.

2. Zij stelde zich tentoon als een hoer op een open plaats, vers 14. Zij, die kuis zijn en kuis willen blijven, moeten "het huis bewaren," Titus 2:5. Het schijnt toenmaals de gewoonte der hoeren geweest te zijn, om haar aangezicht te bedekken alsof zij zich schaamden, hoewel zij zich in werkelijkheid niet schaamden. De zonde der onkuisheid was toen nog niet zo schaamteloos als zij nu is.

II. Juda viel in de strik, en hoewel hij zich onwetend schuldig maakte aan bloedschande met zijn schoondochter (daar hij niet wist wie zij was) was hij toch moedwillig schuldig aan de zonde van hoererij. Wie zij ook was, hij wist dat zij zijn vrouw niet was, en dus niet aangeroerd mocht worden, en zijn zonde was ook volstrekt niet vatbaar voor zo liefderijke verontschuldiging als sommigen voor Thamar aanvoeren, namelijk dat, hoewel de daad slecht was, de bedoeling goed was.
Merk op:
1. Juda's zonde begon met het oog, vers 15, hij zag haar. Diegenen hebben het hart en "de ogen vol overspel," 2 Petrus 2:14, die toebijten in elk lokaas, dat hun wordt voorgehouden, en als tonder zijn voor elk vonkje. Wij moeten een verbond maken met onze ogen, en ze afwenden van ijdelheid, opdat het oog het hart niet aansteke.

2. Aan het schandaal werd nog toegevoegd dat het hoerenloon (en er is niets dat meer eerloos is) geëist, aangeboden en aangenomen werd, een geitebok van de kudde, een schone prijs, waarop haar kuisheid en eer geschat werd! Maar al had het loon in duizenden van rammen en tienduizenden van oliebeken bestaan, dan zou dit loon toch nog te gering zijn geweest. De gunst van God, de reinheid der ziel, de vrede des gemoeds en de hoop op de hemel zijn te kostelijke zaken om voor zo'n prijs verkocht te worden, de topaas van Morenland is hun niet gelijk te waarderen, wat baat het hun, die hun ziel verliezen, de wereld te gewinnen?

3. Het kwam uit tot smaad van Juda, dat hij zijn juwelen in pand liet voor een geitenbok. Vleselijke lusten zijn niet alleen dierlijk, maar dom en een verderf voor de wereldlijke belangen der mensen. Het is duidelijk dat hoererij, zowel als wijn en most, eerst het hart wegneemt, anders zou zij nooit de zegelring en het snoer wegnemen.

III. Hij verloor zijn juwelen bij de koop. Volgens belofte zond hij de geitenbok om zijn pand te lossen, maar de veronderstelde hoer was nergens te vinden. Hij zond hem door zijn vriend, (die wel waarlijk een valse vriend was daar hij hem hielp en aanmoedigde in zijn slechtheid) de Adullamiet, die zonder het pand tot hem terugkwam. Het is een goed bericht (indien het tenminste waar is) van elke plaats, dat zij hier gaven, namelijk dat er geen hoer op die plaats was, want zulke zondaressen zijn de schande en pest van iedere plaats waar zij zijn. Juda zit neer, berust er in zijn zegelring en zijn snoer te verliezen, en verbiedt zijn vriend er verder navraag naar te doen, dit als reden hiervoor opgevende, opdat wij niet misschien tot verachting worden, vers 23. Hetzij:
1. Dat zijn zonde openlijk bekend zou worden, en er dan van gesproken werd. Hoererij en alle onreinheid zijn te allen tijde beschouwd als iets schandelijks, en zij waren de smaad en schande van hen, die er schuldig aan werden bevonden. Niets zal hen doen blozen, die zich daar niet voor schamen.
Of: 2. Opdat men hem niet zal bespotten als een dwaas om aan een lichtekooi zijn zegelring en zijn snoer toe te vertrouwen. Hij toont geen berouw over zijn zonde, is er niet over bezorgd

velen, wie er meer aan gelegen is om hun goede naam onder de mensen te behouden, dan zich de gunst van God en een goede consciëntie te verzekeren, "opdat wij niet misschien tot verachting worden," weegt bij hen zwaarder dan "opdat wij niet verdoemd worden."

Genesis 38:24 - 30
Hier is:

I. Juda's strengheid jegens Thamar, toen hij hoorde dat zij een overspeelster was. In het oog der wet was zij de vrouw van Sela, daarom werd haar zwangerschap bij een ander beschouwd als een belediging en smaad van Juda's familie. Brengt ze hiervoor, zegt Juda het hoofd der familie, en dat zij verbrand worde, niet tot as verbrand, maar gebrand op de wang of het voorhoofd, gebrandmerkt als een hoer. Dit lijkt waarschijnlijk, vers 24. Het is iets heel gewoons, dat de mensen zeer streng zijn tegen de zonde van anderen, waaraan zij zich echter zelf schuldig maken, en zo is het, dat zij door anderen te oordelen zichzelf veroordelen, Romeinen 2:1, 14:22. Indien het zijn bedoeling was haar tot as te laten verbranden, onder voorgewende ijver misschien tegen de zonde, dan heeft hij dit bedacht, om zich van zijn schoondochter te ontdoen, daar hij er afkerig van was haar aan Sela te huwen. Het is iets gewoons, maar iets zeer slechts, om nijd en kwaadaardigheid tegen personen te bedekken met een schijn van ijver tegen hun ondeugden.

II. Juda's beschaming toen het bleek, dat hij zelf de overspeler was. Zij toonde de ring en het snoer als onbetwistbare bewijzen, dat Juda de man was, bij wie zij zwanger was vers 25, 26. De slechtheid, die in het grootste geheim gepleegd werd en zeer zorgvuldig verborgen werd gehouden, wordt op verwonderlijke wijze aan het licht gebracht tot schande en beschaming van hen, die gezegd hebben: "Geen oog ziet het. Het gevogelte des hemels zou de stem wegvoeren," en er komt een dag wanneer alles aan het licht zal gebracht worden. Sommigen van de Joodse schrijvers maken de opmerking, dat, gelijk Juda tot zijn vader gezegd heeft: Beken toch, of deze uws zoons rok zij, Hoofdstuk 37:32, Zo werd nu tot hem gezegd: "Beken toch wiens deze zegelring en deze snoeren en deze staf zijn." Juda, door zijn eigen geweten overtuigd zijnde: 1. Bekent zijn zonde: zij is rechtvaardiger dan ik. Hij erkent dat een onuitwisbaar
Merk van eerloosheid veeleer op hem geplaatst behoorde te worden, die zozeer medeplichtig was aan de zonde. Aan die overtreders behoort grote zachtmoedigheid betoond te worden, aan wie wij de gelegenheid hebben gegeven tot overtreding. Als dienstboden iets van hun meesters wegnemen, en dezen, door hun te onthouden wat hun toekomt, hen er toe in verzoeking gebracht hebben, dan behoren zij hun te vergeven.

2. Hij heeft die zonde niet meer gepleegd: hij bekende haar voortaan niet meer. Diegenen hebben niet waarlijk berouw van hun zonde, die ze niet opgeven.

III. De opbouw van Juda's geslacht hierdoor in de geboorte van Perez en Zerah, van wie de aanzienlijkste families van het doorluchtig geslacht van Juda afstamden. Hun geboorte schijnt zwaar geweest te zijn voor de moeder, waardoor zij getuchtigd werd voor haar zonde. Evenals Jakob en Ezau worstelden ook deze kinderen om het geboorterecht, en Perez heeft het verkregen, die altijd het eerst genoemd wordt, en van hem stamt Christus af. Hij ontving zijn naam vanwege zijn doorbreken vóór zijn broeder: *Op u is de breuk*; hetgeen toepasselijk is op hen, die onenigheid zaaien en verwijdering doen ontstaan tussen broeders. Evenals Zerah waren de Joden goed op weg om het geboorterecht te verkrijgen, en zij waren getekend met een scharlaken draad als degenen, die het eerst uitkwamen, maar de heidenen hebben als

koninkrijk der hemelen wordt aangedaan, en zij hebben de rechtvaardigheid verkregen, waartoe de Joden niet gekomen zijn. Maar toch als de volheid des tijds gekomen is, dan zal heel Israël zalig worden. Beide deze zonen worden in het geslachtsregister van onze Heiland genoemd, Mattheüs 1:3, om de geschiedenis in gedachtenis te laten blijven als een voorbeeld van de vernedering van onze Heere Jezus. Sommigen maken de opmerking, dat de oudste vier zonen van Jakob zich aan zeer ergerlijke zonden hebben schuldig gemaakt. Ruben en Juda liggen onder de schuld der bloedschande, Simeon en Levi onder de schuld van moord, toch waren zij patriarchen, van Levi kwamen de priesters, van Juda de koningen en de Messias, aldus werden zij voorbeelden van bekering en gedenkzuilen van vergevende genade.

HOOFDSTUK 39

1 Jozef nu werd naar Egypte afgevoerd; en Potifar, een hoveling van Farao, een overste der trawanten, een Egyptisch man, kocht hem uit de hand der Ismaëlieten, die hem derwaarts afgevoerd hadden. 2 En de HEERE was met Jozef, zodat hij een voorspoedig man was; en hij was in het huis van zijn Heere, de Egyptenaar. 3 Als nu zijn Heere zag, dat de HEERE met hem was, en dat de HEERE al wat hij deed, door zijn hand voorspoedig maakte; 4 Zo vond Jozef genade in zijn ogen, en diende hem; en hij stelde hem over zijn huis; en al wat hij had, gaf hij in zijn hand. 5 En het geschiedde van toen af, dat hij hem over zijn huis, en over al wat het zijne was, gesteld had, dat de HEERE des Egyptenaars huis zegende, om Jozefs wil; ja, de zegen des HEEREN was in alles, wat hij had, in het huis en in het veld. 6 En hij liet alles, wat hij had, in Jozefs hand, zodat hij met hem van geen ding kennis had, behalve van het brood, dat hij at. En Jozef was schoon van gedaante, en schoon van aangezicht.

7 En het geschiedde na deze dingen, dat de huisvrouw zijns heren haar ogen op Jozef wierp; en zij zeide: lig bij mij! 8 Maar hij weigerde het, en zeide tot de huisvrouw zijns heren: Zie, mijn Heere heeft geen kennis met mij, wat er in het huis is; en al wat hij heeft, dat heeft hij in mijn hand gegeven. 9 Niemand is groter in dit huis dan ik, en hij heeft voor mij niets onthouden, dan u, daarin dat gij zijn huisvrouw zijt; hoe zoude ik dan dit een zo groot kwaad doen, en zondigen tegen God! 10 En het geschiedde, als zij Jozef dag op dag aansprak, en hij naar haar niet hoorde, om bij haar te liggen, en bij haar te zijn; 11 Zo gebeurde het op zulk een dag, dat hij in het huis kwam, om zijn werk te doen; en niemand van de lieden des huizes was daar binnenshuis. 12 En zij greep hem bij zijn kleed, zeggende: Lig bij mij! En hij liet zijn kleed in haar hand, en vluchtte, en ging uit naar buiten. 13 En het geschiedde, als zij zag, dat hij zijn kleed in haar hand gelaten had, en naar buiten gevlucht was; 14 Zo riep zij de lieden van haar huis, en sprak tot hen, zeggende: Ziet, hij heeft ons de Hebreeuwsen man ingebracht, om met ons te spotten; hij is tot mij gekomen, om bij mij te liggen, en ik heb geroepen met luider stem; 15 En het geschiedde, als hij hoorde, dat ik mijn stem verhief, en riep, zo verliet hij zijn kleed bij mij, en vluchtte, en ging uit naar buiten. 16 En zij leide zijn kleed bij zich, totdat zijn Heere in zijn huis kwam. 17 Toen sprak zij tot hem naar diezelfde woorden, zeggende: De Hebreeuwse knecht, dien gij ons hebt ingebracht, is tot mij gekomen, om met mij te spotten. 18 En het is geschied, als ik mijn stem verhief, en riep, dat hij zijn kleed bij mij liet, en vluchtte naar buiten.

19 En het geschiedde, als zijn Heere de woorden zijner huisvrouw hoorde, die zij tot hem sprak, zeggende: Naar deze zelfde woorden heeft mij uw knecht gedaan, zo ontstak zijn toorn. 20 En Jozefs Heere nam hem, en leverde hem in het gevangenhuis, ter plaatse, waar des konings gevangenen gevangen waren; alzo was hij daar in het gevangenhuis. 21 Doch de HEERE was met Jozef, en wende Zijn goedertierenheid tot hem; en gaf hem genade in de ogen van de overste van het gevangenhuis. 22 En de overste van het gevangenhuis gaf al de gevangenen, die in het gevangenhuis waren, in Jozefs hand; en al wat zij daar deden, deed hij. 23 De overste van het gevangenhuis zag gans op geen ding, dat in zijn hand was, overmits dat de HEERE met hem was; en wat hij deed, dat deed de HEERE wel gedijen.

In dit hoofdstuk keren wij terug tot de geschiedenis van Jozef. Wij zien hem hier:

I. Als knecht of slaaf in het huis van Potifar, vers 1, en er toch bijzonder geëerd en in de gunst,
   1. Door de voorzienigheid Gods, die hem in werkelijkheid tot Heere stelde, vers 2 - 6.
   2. Door de genade Gods, die hem meer dan overwinnaar maakte over een sterke verzoeking tot ontucht, vers 7 - 12.

II. Wij zien hem hier als lijder vals beschuldigd, vers 13 - 18, gevangen, vers 19,20 en toch

tegenwoordigheid bij hem, vers 21 - 23. En hierin was Jozef een type van Christus, die de gestaltenis van een dienstknecht heeft aangenomen, maar toen toch deed hetgeen, waardoor bleek dat God met Hem was, verzocht werd door Satan, maar de verzoeking overwon, vals beschuldigd en gebonden werd, terwijl toch alles in Zijn handen was overgegeven.

Genesis 39:1 - 6
Hier is:

I. Jozef gekocht, vers 1. Hij, die hem kocht had, wat hij ook voor hem betaald mocht hebben, een goede koop aan hem want hij was beter dan de koophandel van zilver. De Joden hebben een spreekwoord: "Indien de wereld slechts de waardij kende van Godvruchtige mensen, zij zou hen met paarlen omheinen." Hij werd verkocht aan een beambte van Farao bij wie hij bekend kon worden met openbare personen en zaken, en aldus geschikt gemaakt voor het hoge ambt, dat hij later bekleden zal. Waar God de mensen voor bestemt daar zal Hij hen voorzeker op de een of andere wijze ook voor bekwaam maken. Gods voorzienigheid moet erkend worden zelfs in de beschikking en het bestuur van dienstboden waaruit soms iets groots en gewichtigs zal voortkomen.

II. Jozef gezegend, wonderbaarlijk gezegend zelfs in het huis der dienstbaarheid.

1. God maakte hem voorspoedig, vers 2, 3. Misschien waren de zaken in Potifars gezin tevoren Merk baar achteruit gegaan, maar sedert de komst van Jozef was er plotseling een grote verandering in gekomen. Hoewel hem naar wij kunnen onderstellen, in het eerst het allergeringste werk te doen werd gegeven, bleek ook daar weldra zijn vernuft en zijn naarstigheid in, en er rustte een bijzondere zegen des hemels op, en naarmate hij hoger klom in zijn dienst, werd dit hoe langer hoe duidelijker. Zij die wijsheid en genade hebben, bezitten datgene wat hun niet ontnomen kan worden. Jozefs broeders hadden hem beroofd van zijn veelvervige rok, maar van zijn wijsheid en deugd hebben zij hem niet kunnen beroven. Zij, die ons kunnen scheiden van onze vrienden, kunnen de genadige tegenwoordigheid van onze God toch niet van ons wegnemen. Toen geen van zijn bloedverwanten bij Jozef was, was zijn God toch bij hem, zelfs in het huis van de Egyptenaar. Jozef was gescheiden van zijn broeders maar niet van zijn God, verbannen uit het huis van zijn vader, maar de Heere was met hem, en dat vertroostte hem. Het is Gods tegenwoordigheid met ons, die alles wat wij doen voorspoedig maakt. Zij, die voorspoed willen hebben, moeten dus God tot hun vriend maken, en zij, die voorspoed hebben, moeten er dus God de eer voor geven.

2. Zijn meester bevorderde hem, langzamerhand maakte hij hem tot bezorger van zijn huis, of hofmeester, vers 4. Door naarstigheid en vlijt komt men het zekerst en veiligst tot bevordering en voorspoed. "Hebt gij een man gezien, verstandig en getrouw, en die vaardig is in zijn werk? Hij zal voor het aangezicht der koningen gesteld worden," eindelijk, en "niet altijd voor het aangezicht der ongeachte lieden." Het is verstandig van hen, die in enigerlei positie van macht zijn, om diegenen te steunen en in dienst te nemen, met wie het blijkt dat God is, Psalm 101:6. Potifar wist wel wat hij deed, toen hij alles wat hij had in Jozefs hand liet, want hij wist, dat het dan beter zou gedijen dan wanneer hij het in zijn eigen hand hield. Die getrouw is in het weinige heeft een goed vooruitzicht om over veel gezet te worden, Mattheüs 25:21. Christus volgt deze regel met Zijn dienstknechten. Het is voor een meester een grote rust, om diegenen in dienst te hebben, die betrouwbaar zijn. Potifar was zó tevreden met Jozefs gedrag, dat hij met hem van geen ding kennis had, behalve van het brood, dat hij at, vers 6. De dienstknecht had al de moeite en zorg voor de bezitting, de meester had er alleen het genot

van, een voorbeeld, dat door geen meester nagevolgd moet worden, tenzij hij er zeker van kan wezen, dat hij een dienstknecht heeft, die in alle opzichten als Jozef is.

3. God betoonde gunst aan zijn meester om zijnentwil, vers 5, Hij zegende des Egyptenaars huis, hoewel hij een Egyptenaar, een vreemdeling, was voor de ware God, om Jozefs wil, en evenals Laban heeft hij dit zelf aangenomen. Gen. 30:27.
Godvruchtige mensen zijn een zegen voor de plaats waar zij wonen, zelfs goede dienstboden kunnen dit zijn, hoewel zij gering en weinig in tel zijn. De voorspoed der goddelozen is om de een of andere reden, of op de een of andere wijze, ter wille van de Godvruchtigen. Hier was een goddeloos gezin gezegend om de wil van een Godvruchtige dienstknecht, die er zich in bevond.

Genesis 39:7 - 12
Hier is:

I. Een aller-schandelijkst voorbeeld van schaamteloze oneerbaarheid van Jozefs meesteres, de schande en smaad van haar sekse, die alle eer en deugd had afgelegd, en die niet dan met de uiterste verontwaardiging genoemd of herdacht kan worden. Het was goed, dat zij een Egyptische was, want wij zouden in de beschaamdheid hebben moeten delen, indien zulk een dwaasheid in Israël gevonden ware.
Merk op: 1. Haar zonde begon met het oog, zij wierp haar ogen op Jozef, vers 7, die schoon van gedaante en schoon van aangezicht was, vers 6. Grote schoonheid, hetzij in man of vrouw, blijkt dikwijls een gevaarlijke strik voor henzelf en voor anderen, die de trots er op verbiedt en voortdurende waakzaamheid gebiedt tegen de verzoeking, waarvan zij vergezeld gaat, bevalligheid is bedrog, dat is: bedrieglijk. Het is voor ons zeer nodig een verbond te maken met onze ogen, Job 31:1, opdat het oog het hart niet aansteke. Jozefs meesteres had een echtgenoot, die voor haar een deksel der ogen behoorde te wezen, voor alle anderen, Hoofdstuk 20:16.

2. Zij was vermetel en schaamteloos in de zonde, met schaamteloos gelaat en een hoerenvoorhoofd zei zij: Lig bij mij, terwijl zij door haar ontuchtige blikken en onkuise begeerten reeds overspel met hem had bedreven in haar hart. Waar de onreine geest bezit en heerschappij heeft verkregen van de ziel, daar is het als met de door duivelen bezetenen, Lukas 8:27, 29, het kleed der zedigheid wordt afgeworpen, en de banden en boeien der schaamte worden in stukken gebroken. Als vleselijke lust de overhand krijgt, dan zal hij voor niets terugdeinzen, zich nergens voor schamen, zedigheid, goede naam en geweten, het wordt alles aan die Baäl - Peor opgeofferd.

3. Zij was dringend en heftig in de verzoeking, dikwijls is zij met de sterkste redenen afgewezen, maar even dikwijls herhaalt zij haar snode verzoeking. Dag op dag sprak zij hem aan, vers 10. Dit nu was
a. Grote slechtheid in haar, en toonde dat haar hart er geheel op gezet was om kwaad te doen.
b. een grote verzoeking voor Jozef. Ongetwijfeld heeft Satan er de hand in gehad, die, toen hij bevond hem niet te kunnen overwinnen door benauwdheid en verdriet, en het misnoegen der wereld (want daarin hield hij nog altijd vast aan zijn oprechtheid), hem aanviel met zachte, strelende genoegens, die meer ten verderve hebben gebracht dan de eerste, namelijk de benauwdheden en kwellingen der wereld, zij hebben hun tienduizenden verslagen.

II. Hier is een doorluchtig voorbeeld van deugd en vastberaden kuisheid van Jozef, die door

overwogen, was, geloof ik, zijn ontkomen er aan een even groot voorbeeld van de macht Gods, als de bevrijding der drie jongelingen uit de vurige oven.

1. De verzoeking, waardoor hij werd aangevallen, was zeer sterk. Nooit werd een geweldiger aanval op het kasteel der kuisheid gericht dan die welke hier vermeld is, a. De zonde waartoe hij verleid werd, was onreinheid, die in aanmerking genomen: zijn jeugd, zijn schoonheid, zijn ongehuwde staat en zijn overvloed aan de tafel van een overste, een zonde was die, naar men zou denken, hem zeer licht zou omringen, en hem doen vallen.
b. De verleidster was zijn meesteres, een vrouw van aanzien, die hij gehouden was te gehoorzamen, en zijn belang was om haar aan zich te verplichten, wier gunst er meer dan iets toe zou bijdragen om hem te bevorderen, en door wier bemiddeling hij tot de hoogste ere - ambten aan het hof zou kunnen geraken. Van de andere kant was het uiterst gevaarlijk voor hem haar te veronachtzamen of haar tot zijn vijandin te maken.
c. De gelegenheid maakt de dief en maakt de overspeler, en dat begunstigde de verzoeking. De verleidster was in hetzelfde huis met hem, zijn werk bracht hem zonder dat er achterdocht door gewekt werd, waar zij was, niemand van het gezin was thuis, vers 11, er scheen geen gevaar van ontdekking, of, zo er verdenking was, zou zijn meesteres hem beschermen.
d. Bij dit alles voegde zich nog aandrang, in zulk een mate, dat zij hem ten laatste met geweld aangreep.

2. Zijn weerstaan van de verzoeking was zeer kloekmoedig, en de overwinning in waarheid eervol. De almachtige genade Gods stelde hem instaat deze aanval van de vijand het hoofd te bieden.
a. Door kracht van redenering, en waar de rechte rede gehoord wordt daar zal de Godsdienst ongetwijfeld de zege behalen. Hij ontleent zijn argumenten aan de eerbied, die hij God en zijn meester verschuldigd is, vers 8, 9.

(1). Hij wilde zijn meester niet verongelijken, niet zulk een onherstelbare schade toebrengen aan zijn eer. Hij bedenkt, en voert het aan, hoe vriendelijk zijn meester voor hem geweest is, welk een vertrouwen hij in hem had gesteld, bij hoe velerlei gelegenheden hij hem beweldadigd had, en hij verafschuwde de gedachte om hem met zo'n ondank daarvoor te belonen. Wij zijn het verplicht aan de eer, zowel als aan de rechtvaardigheid en de dankbaarheid, om hen die een goede mening over ons koesteren en vertrouwen in ons stellen, in niets te schaden, al zouden wij dit ook nog zo in het verborgen kunnen doen. Let er op hoe hij redeneert, vers 9. "Niemand is groter in dit huis dan ik, daarom zal ik het niet doen." Zij, die groot zijn, moeten inplaats van trots te wezen op hun grootheid, haar gebruiken als een argument tegen de zonde. "Is niemand groter de ik? Dan zal ik het versmaden om een goddeloze zaak te doen, het is beneden mij een lage lust te dienen, ik wil mij zo niet verkleinen en verlagen."

(2). Hij wilde zijn God niet mishagen. Dat is het hoofdargument, waarmee hij zijn afkeer van de zonde versterkt. Hoe kan ik dit doen? Niet slechts: hoe zou ik? of, hoe zou ik durven, maar, Hoe kan ik? Id possumus, quod jure possumus - Wij kunnen doen, wat wij wettig doen kunnen. Het is goed om de zonde met de sterkste grendel buiten te sluiten, de grendel namelijk van de onmogelijkheid. Die uit God geboren is kan niet zondigen, 1 Johannes 3:9. Drie argumenten voert Jozef aan bij zichzelf.
Ten eerste. Hij bedenkt wie het was, die verzocht werd. "Ik, anderen kunnen wellicht hun vrijheid nemen, maar ik kan het niet. Ik, een Israëliet, in verbond met God die de Godsdienst belijd, en die belijd tot Hem in betrekking te staan, voor mij is dit zo goed als onmogelijk."

Ten tweede. Wat het voor zonde was, waartoe hij verzocht werd: zó'n groot kwaad. Anderen mogen het als een geringe, nietige zaak beschouwen, een peccadille, een jeugdige misstap, maar Jozef had er een ander denkbeeld van. Als wij, in het algemeen, te eniger tijd verzocht worden tot zonde, dan moeten wij het grote kwaad bedenken, dat er in gelegen is, laat de zonde openbaar worden zonde te zijn, Romeinen 7:13, noem haar bij haar naam en poog niet haar te verkleinen. Laat inzonderheid de zonde der onreinheid altijd beschouwd worden als een groot kwaad, als een zeer zondige zonde, die even sterk als iedere andere strijd voert tegen de ziel.
Ten derde. Tegen wie hij verzocht werd te zondigen, tegen God. Niet slechts, hoe zou ik dit doen en zondigen tegen mijn meester, mijn meesteres en mijzelf, mijn eigen lichaam en mijn eigen ziel, maar tegen God. Godvruchtige zielen beschouwen dit als het ergste in de zonde, dat het is tegen God, tegen Zijn natuur en heerschappij, tegen Zijn liefde en tegen Zijn voornemen. Zij die God liefhebben haten daarom de zonde.

b. Door standvastigheid van besluit. De genade Gods stelde hem instaat de verzoeking te overwinnen, door de verzoekster te mijden.
A. Hij hoorde naar haar niet, om bij haar te zijn, vers 10. Zij, die voor kwaad behoed willen worden, moeten het kwaad uit de weg blijven. "Wijk er van en ga voorbij." Ja meer:
B. Toen zij hem aangreep liet hij zijn kleed in haar hand, vers 12. Hij wilde niet eens blijven om met de verzoeking te onderhandelen, maar is haar met de uiterste afschuw ontvloden, hij liet zijn kleed, als iemand die vlucht om zijn leven te redden. Het is beter een goede rok, dan een goed geweten te verliezen.

Genesis 39:13 - 18
Nadat Jozefs meesteres, tevergeefs beproefd heeft hem tot een misdadiger te maken, poogt ze nu hem als zodanig voor te stellen, ten einde zich aldus op hem wegens zijn deugd te wreken. Nu was haar liefde in de uiterste woede en boosaardigheid verkeerd, en zij geeft voor het gezicht niet te kunnen verdragen van hem die zij kort tevoren niet buiten haar gezicht kon laten blijven. Kuise en heilige liefde is blijvend, al wordt zij ook veronachtzaamd, maar zondige liefde, zoals die van Amnon voor Thamar, zal heel licht in zondige haat verkeren.

1. Zij beschuldigde hem bij zijn mededienstknechten, vers 13 - 15, en gaf hem een slechte naam onder hen. Waarschijnlijk benijdden zij hem om de gunst, die hij bij zijn meester genoot, en zijn gezag in huis, en misschien achtten zij zich soms benadeeld door zijn getrouwheid, die hun belette te stelen, daarom waren zij verheugd iets van hem te horen, dat hem in ongenade kon brengen, en - zo het mogelijk was - hebben zij hun meesteres nog meer tegen hem opgezet. Let er op dat zij als zij van haar echtgenoot spreekt, hem niet mijn man, of mijn Heere noemt, maar hem slechts aanduidt door hij, want zij had het verbond Gods vergeten, dat tussen hen was. Zo noemt de overspeelster, Spreuken 7:19, haar echtgenoot "de man." De onschuld zelf kan iemands goede naam niet bewaren. Niet ieder die een goed geweten bewaart, kan zijn goede naam bewaren.

2. Zij beschuldigt hem bij zijn meester, die de macht had hem te straffen, die zijn mededienstknechten niet hadden, vers 17, 18.
Merk op:
a. Welk een onwaarschijnlijk verhaal zij doet, zijn kleed voorbrengende, als een bewijs dat hij geweld met haar wilde plegen, terwijl dit toch een duidelijke aanwijzing was, dat zij geweld had gepleegd met hem. Zij, die de banden van de zedigheid hebben verbroken, zullen nooit door de banden van de waarheid worden gehouden. Geen wonder dat zij, die onbeschaamd

gekomen om bij mij te liggen." Had zij de leugen gezegd om haar eigen misdaad te verbergen, het zou al erg genoeg zijn geweest, doch zij heeft die leugen gezegd om zich op zijn deugd te wreken, en zo was het een uiterst boosaardige leugen. En toch: B. Weet zij het zover te brengen, dat zij haar man in toorn tegen hem doet ontsteken, daar zij hem haar afkeuring er van te kennen geeft, dat hij deze Hebreeuwse knecht onder hen had gebracht, misschien in het eerst wel tegen haar zin, omdat hij een Hebreeër was. Het is niets nieuws, dat de beste mensen valselijk beschuldigd worden van de zwaarste misdaden door hen die zelf de ergste misdadigers zijn. Zoals de zaak hier werd voorgesteld, zou men de kuise Jozef voor een zeer slecht man moeten houden, en zijn onzedelijke meesteres voor een deugdzame vrouw. Het is goed dat er een dag komt van ontdekking, waarin allen in hun waar karakter openbaar zullen worden. Dit was niet de eerste maal, dat van Jozefs rok gebruik werd gemaakt als een valse getuige omtrent hem, tevoren werd zijn vader er door bedrogen, en nu zijn meester.

Genesis 39:19 - 23

1. Hier zien wij Jozef verongelijkt door zijn Heere. Hij schonk geloof aan zijn beschuldiging, en Jozef heeft misschien niet de waarheid durven zeggen, omdat zijn meesteres er in een al te kwaad daglicht door zou komen, of zijn Heere heeft hem wellicht niet willen horen, of niet willen geloven, en zo is er dan niets aan te verhelpen, hij wordt tot levenslange gevangenschap veroordeeld, vers 19, 20. God weerhield hem in zijn toorn, anders zou hij hem ter dood hebben gebracht, en die toorn, welke hem in de gevangenis bracht, heeft God tot zijn lof doen uitkomen, daarom heeft Gods voorzienigheid het zo beschikt, dat hij onder de gevangenen van de koning, de staatsgevangenen, werd opgesloten. Waarschijnlijk heeft Potifar die gevangenis gekozen omdat het de ergste was, want daar kwam hij in de ijzers, Psalm 105:18, maar God bereidde hiermede de weg tot zijn verlossing. Hij werd in het gevangenhuis van de koning geplaatst, om van daar tot des konings persoon verhoogd te worden. Menige daad van onrechtvaardige gevangenzetting zal in de grote dag bevonden worden voor rekening te liggen van de vervolgers van Gods volk. Gelijk Jozef hier, is ook onze Heere Jezus gebonden, en met de overtreders geteld geweest.

2. Jozef gezegend en gerechtvaardigd door zijn God, die is, en zal zijn, de rechtvaardige en machtige beschermer van de verdrukte onschuld. Jozef was ver weg van al zijn vrienden en betrekkingen, hen had hij niet om hem te vertroosten, of hem te dienen, of voor hem tussenbeide te treden, maar de Heere was met Jozef, en wendde Zijn goedertierenheid tot hem, vers 21. God veracht Zijn gevangenen niet, Psalm 69:34. Geen poorten of grendels kunnen Zijn genaderijke tegenwoordigheid weren van Zijn volk, want Hij heeft beloofd dat Hij hen nooit zal verlaten. Zij, die in de gevangenis een goed geweten hebben, hebben er een goede God. Rechtschapenheid en oprechtheid maken ons bevoegd voor Gods gunst, waar wij ons ook bevinden. Jozef is nog niet lang een gevangene, of hij wordt zelfs in de gevangenis een kleine heerser, hetgeen, naast God, toegeschreven moet worden:

A. Aan de gunst van de gevangenbewaarder. God gaf hem genade in de ogen van de overste van het gevangenhuis. God kan Zijn volk vrienden verwekken, zelfs daar, waar zij weinig verwachten zouden hen te vinden, en "hun barmhartigheid doen vinden," zelfs bij hen, die hen gevangen hadden, Psalm 106:46.

B. Aan Jozefs bekwaamheid en geschiktheid voor zaken. De gevangenbewaarder zag dat God met hem was en dat alles wat hij deed wèl gedijde, daarom vertrouwde hij hem het bestuur toe over de zaken van de gevangenis, vers 22, 23. Wijsheid en deugd zullen ook in de engste sferen uitblinken. Een goed man zal goed doen, waar hij ook is, en zal zelfs in banden en ballingschap een zegen wezen, want de Geest des Heeren is noch gebonden, noch gebannen, getuige de apostel Paulus, Filippenzen 1:12, 13.

HOOFDSTUK 40

1 En het geschiedde na deze dingen, dat de schenker des konings van Egypte, en de bakker, zondigden tegen hun Heere, tegen de koning van Egypte. 2 Zodat Farao zeer toornig werd op zijn twee hovelingen, op de overste der schenkers, en op de overste der bakkers. 3 En hij leverde hen in bewaring, ten huize van de overste der trawanten, in het gevangenhuis, ter plaatse, waar Jozef gevangen was. 4 En de overste der trawanten bestelde Jozef bij hen, dat hij hen diende; en zij waren sommige dagen in bewaring. 5 Zij droomden nu beiden een droom, elk zijn droom, in een nacht, elk naar de uitlegging zijns drooms, de schenker en de bakker, die des konings van Egypte waren, die gevangen waren in het gevangenhuis. 6 En Jozef kwam des morgens tot hen, en hij zag hen aan, en ziet, zij waren ontsteld. 7 Toen vraagde hij de hovelingen van Farao, die bij hem waren in hechtenis van het huis zijns heren, zeggende: Waarom zijn uw aangezichten heden kwalijk gesteld? 8 En zij zeiden tot hem: Wij hebben een droom gedroomd, en er is niemand, die hem uitlegge. En Jozef zeide tot hen: Zijn de uitleggingen niet van God? Vertelt ze mij toch. 9 Toen vertelde de overste der schenkers Jozef zijn droom, en zeide tot hem: In mijn droom, zie, zo was een wijnstok voor mijn aangezicht; 10 En aan de wijnstok waren drie ranken; en hij was als bottende, zijn bloeisel ging op, zijn trossen brachten rijpe druiven voort. 11 En Farao's beker was in mijn hand; en ik nam die druiven, en drukte ze uit in Farao's beker, en ik gaf de beker op Farao's hand. 12 Toen zeide Jozef tot hem: Dit is zijn uitlegging: de drie ranken zijn drie dagen. 13 Binnen nog drie dagen zal Farao uw hoofd verheffen, en zal u in uw staat herstellen; en gij zult Farao's beker in zijn hand geven, naar de vorige wijze, toen gij zijn schenker waart. 14 Doch gedenk mijner bij uzelven, wanneer het u wel gaan zal, en doe toch weldadigheid aan mij, en doe van mij melding bij Farao, en maak, dat ik uit dit huis kome. 15 Want ik ben diefelijk ontstolen uit het land der Hebreen; en ook heb ik hier niets gedaan, dat zij mij in dezen kuil gezet hebben. 16 Toen de overste der bakkers zag, dat hij een goede uitlegging gedaan had, zo zeide hij tot Jozef: Ik was ook in mijn droom, en zie, drie getraliede korven waren op mijn hoofd. 17 En in de oppersten korf was van alle spijs van Farao, die bakkerswerk is; en het gevogelte at dezelve uit de korf, van boven mijn hoofd. 18 Toen antwoordde Jozef, en zeide: Dit is zijn uitlegging: de drie korven zijn drie dagen. 19 Binnen nog drie dagen zal Farao uw hoofd verheffen van boven u, en hij zal u aan een hout hangen, en het gevogelte zal uw vlees van boven u eten. 20 En het geschiedde op de derden dag, de dag van Farao's geboorte, dat hij voor al zijn knechten een maaltijd maakte; en hij verhief het hoofd van de overste der schenkers, en het hoofd van de overste der bakkers, in het midden zijner knechten. 21 En hij deed de overste der schenkers wederkeren tot zijn schenkambt, zodat hij de beker op Farao's hand gaf. 22 Maar de overste der bakkers hing hij op; gelijk Jozef hun uitgelegd had. 23 Doch de overste der schenkers gedacht aan Jozef niet, maar vergat hem.

In dit hoofdstuk zien wij hoe de dingen langzaam samenwerken tot Jozefs bevordering.

I. Twee van Farao’s dienaren worden ter bewaring overgegeven in de gevangenis, daar onder Jozefs opzicht en zorg gesteld, aldus getuigen wordende van zijn buitengewoon beleid, vers 1 - 4.
II. Ieder van hen heeft een droom, die door Jozef wordt uitgelegd, vers 5 - 19, en die uitlegging werd door de gebeurtenis bevestigd, vers 20 - 22, en zo worden zij getuigen van zijn buitengewone bekwaamheid.
III. Aan een van hen, wiens bevordering hij voorzag, beveelt hij zijn zaak, vers 14, 15, maar tevergeefs, vers 23.

Genesis 40:1 - 4

De geschiedenis van de overste der schenkers en de overste der bakkers van Farao zou in de Schrift niet vermeld zijn, indien zij niet dienstbaar geweest was voor Jozefs verhoging. De wereld bestaat ter wille van de kerk, en haar ten goede wordt zij geregeerd.
Merk op: 1. Twee hoge beambten van Farao’s hof hadden gezondigd tegen de koning en werden daarom in de gevangenis overgegeven. Hoge plaatsen zijn glibberige plaatsen, niets is meer onzeker dan de gunst van vorsten. Zij, die hun geluk vinden in Gods gunst en Zijn dienst

niet zo uiterst streng om alles op te merken wat zij voor verkeerds doen. Men heeft velerlei gissingen gedaan omtrent het misdrijf van deze dienaren van Farao. Sommigen denken dat zij in niets minder bestond dan in een aanslag tegen zijn leven, anderen dat zij in niets meer bestond, dan het toevallig neerstrijken van een vlieg in zijn beker en een weinigje zand in zijn brood. Wat het nu ook was, door Gods voorzienigheid is het het middel geworden om hen in de gevangenis te brengen, waar Jozef was.

2. De overste der trawanten zelf, namelijk Potifar, droeg aan Jozef de wacht en de zorg voor hen op, vers 4, hetgeen aanduidt dat hij nu met hem verzoend begon te worden, en wellicht reeds overtuigd was van zijn onschuld, hoewel hij hem, uit vrees om zijn vrouw te mishagen niet in vrijheid durfde stellen. Johannes de Doper moet om aan Herodias te behagen, onthoofd worden.

Genesis 40:5 - 19
Merk op: I. De bijzondere voorzienigheid Gods, die het hoofd van deze gevangenen met buitengewone dromen vervulde, die een buitengewone indruk op hen maakten en de blijken droegen dat zij van God zijn gekomen en dat wel beide in één nacht. God heeft onmiddellijke toegang tot de geest der mensen, die Hij telkenmale als het Hem behaagt, dienstbaar kan maken aan Zijn eigen doeleinden en dat wel geheel buiten het willen of bedoelen van hen, die zulks aangaat. Alle harten zijn geopend voor Hem, en vanouds heeft Hij, niet alleen tot Zijn eigen volk, maar ook tot anderen, gesproken in dromen, Job 33:16. Toekomstige gebeurtenissen werden aldus voorzegd, maar op zeer duistere wijze.

Merk op: II. De indruk door deze dromen op de gevangenen teweeggebracht, vers 6, zij waren ontsteld. Het was niet de gevangenis, die hen ontstelde, (daar waren zij tamelijk wel mee bekend, zij hebben er misschien ook wel een vrolijk leven geleid) maar de droom. God heeft meer dan één middel om de geest te ontstellen van hen, die ontsteld moeten worden. Er zijn zondaars, die stoutmoedig genoeg zijn onder uitwendige benauwdheden, en er zich niet tot nadenken of een betere gezindheid door willen laten brengen, maar God kan wel een middel vinden om hen te straffen, door hun geest verslagen te doen zijn en hun lasten op te leggen.

Merk op: III. Jozefs grote tederheid en mededogen. Met grote belangstelling vroeg hij: Waarom zijn uwe aangezichten heden kwalijk gesteld? vers 7 Jozef was hun bewaarder, en in dat ambt betoonde hij zich zacht en vriendelijk. Het voegt ons kennis te nemen van de droefheid zelfs van hen, die onder ons opzicht staan. Jozef was hun medegenoot in verdriet, hij was nu hun medegevangene, en ook hij heeft dromen gehad. Gemeenschap in lijden draagt ertoe bij om medelijden te wekken met hen die lijden.
Laat ons hieruit leren:
1. Belangstelling te gevoelen voor hen, die in smart en benauwdheid zijn, naar de reden te vragen van het treurig gelaat van onze broeders, wij moeten dikwijls letten op de tranen der verdrukten, Prediker 4:1. Voor hen, die in benauwdheid zijn, is het een verlichting als men er notitie van neemt.
2. Naar de reden van onze eigen smart te vragen. "Waarom is mijn aangezicht ontsteld? Is er reden voor? Een goede reden? Is er, wat het ook zij, dat mij treurig maakt, geen reden tot troost, die er tegen opweegt? Waarom buigt gij u neer, o mijne ziel?"

Merk op: IV. De dromen zelf, en hun uitlegging. Wat deze gevangenen droevig maakte, was dat zij, in hechtenis zijnde, zich niet tot de Egyptische wijzen konden wenden, die voorgaven dromen te kunnen uitleggen, daar is, hier in de gevangenis, niemand, die hem uitlegge, vers 8.

hebben, om hen te onderrichten in het voornemen en de bedoeling van Gods voorzienigheid. Elihu zinspeelt op de zodanigen als hij zegt: "Is er een uitlegger, een uit duizend om de mens zijn rechte plicht te verkondigen," Job 33:23, uitleggers om hun geweten tot gids te zijn, niet om hun nieuwsgierigheid te bevredigen. Hierop zegt Jozef hun, waarheen zij de blik hebben te richten. Zijn de uitleggingen niet Godes?. Hij bedoelt de God, die hij aanbidt, tot wiens kennis hij hen hierdoor wenst te leiden. Het is Gods kroonrecht toekomstige dingen te voorzeggen, Jesaja 46:10. Hij moet daarom de lof ontvangen voor al de gaven van vóórzien, die de mensen hebben, de gewone en de buitengewone. Jozef tekent al dadelijk protest aan tegen zijn eigen lof, en draagt er zorg voor, dat de eer en heerlijkheid aan God worde toegeschreven, evenals Daniël, Hst.2:30. Jozef bedoelt te zeggen: "Indien de uitleggingen Godes zijn, dan is Hij vrij om het vermogen ertoe mee te delen aan wie Hij wil, en dus: verhaal mij uw dromen." Nu was:

a. de droom van de schenker een gelukkige voorzegging van zijn bevrijding en wederherstelling in zijn ambt, en dat wel binnen drie dagen, en aldus heeft Jozef hem verklaard vers 12, 13. Waarschijnlijk placht hij de volle rijpe druiven in Farao's beker terstond uit te drukken, daar men in die eenvoudige tijd nog niet bekend was met de kunst om de wijn te klaren.

Merk op, dat Jozef de schenker zijn bevrijding uit de gevangenis voorzeide, maar dat hij zijn eigen bevrijding niet voorzag. Lang tevoren had hij gedroomd van zijn eigen eer, en dat zijn broeders zich voor hem zouden buigen, de herinnering daaraan moet hem nu ondersteunen, zonder dat hem nieuwe ontdekkingen worden gedaan. De visioenen ter vertroosting der heiligen zijn nog voor een lange tijd, en strekken zich tot ver heen terwijl het voorzien voor anderen, zoals dit hier, slechts drie dagen tevoren is.

b. De droom van de overste van de bakkers voorspelde zijn smadelijke dood, vers 18, 19. De gunstige uitlegging van de droom van de andere moedigde hem aan om de zijne te verhalen. Zo zullen geveinsden, als zij horen van de goede dingen, die aan goede Christenen beloofd zijn, daar wel gaarne in willen delen, hoewel zij part noch deel aan de zaak hebben. Het was Jozefs schuld niet, dat hij hem geen betere tijding bracht, leraren zijn slechts uitleggers, zij kunnen de zaak niet anders maken dan zij is, als zij dus getrouw zijn en hun boodschap onaangenaam blijkt te wezen, dan is dit hun schuld niet. Slechte dromen kunnen niet gunstig uitgelegd worden.

Merk op: V. Hoe Jozef gebruik maakt van deze gelegenheid, om zich een vriend aan het hof te verwerven, vers 14, 15. Met bescheidenheid verzoekt hij om de gunst van de schenker wiens bevordering hij heeft voorzegd: gedenk mijner bij uzelf, wanneer het u wel gaan zal. Hoewel de achting, aan Jozef bewezen, de gevangenis zo licht en draaglijk voor hem maakte als een gevangenis wezen kan, zou toch niemand er hem om kunnen laken, dat hij naar vrijheid verlangde. Zie hier:

1. Welk een bescheiden voorstelling hij geeft van zijn eigen zaak, vers 15. Hij spreekt niet met afkeuring van zijn broeders, die hem hadden verkocht, hij zegt slechts: ik ben diefelijk ontstolen uit der Hebreeën land dat is: onrechtvaardig van daar weggezonden, wie dit gedaan heeft doet er niet toe. Hij spreekt ook geen boze woorden, om het onrecht, dat hem aangedaan is in zijn gevangenzetting, door zijn meesteres, die zijn vervolgster, en zijn Heere, die zijn rechter was, maar met zachtmoedigheid verklaart hij zijn onschuld: ook heb ik hier niets gedaan, dat zij mij in deze kuil gezet hebben. Als wij er toe geroepen worden, om onszelf te rechtvaardigen, dan moeten wij het zoveel mogelijk zorgvuldig vermijden kwaad te spreken van anderen. Laat het ons genoeg zijn zelf onze onschuld te bewijzen, en niet er op uit zijn om anderen hun schuld te verwijten.

2. Welk een bescheiden verzoek hij doet aan de schenker: "Gedenk mijner. Bewijs mij een vriendelijkheid, als het in uw macht is." En zijn bijzonder verzoek luidt: maak dat ik uit dit huis kom. Hij zegt niet: "Breng mij in Farao's huis, bezorg mij een plaats aan het hof." Neen, hij verzoekt om bevrijding, niet om bevordering. In Zijn voorzienigheid bestemt God soms de grootste eer voor hen, die haar het minst verwachten of begeren.

Genesis 40:20 - 23

1. Hier is de bevestiging van Jozefs uitlegging van de dromen, en wel op de vooraf bepaalde dag. De overste der schenkers en de overste der bakkers werden beide verhoogd, de een tot zijn ambt, de ander tot de galg, en beide aan het einde van drie dagen. Zeer grote veranderingen, beide ten goede en ten kwade, hebben plaats in zeer weinig tijd, zo schielijk en snel zijn de omwentelingen van het rad der fortuin. De gelegenheid om hun zaak te berechten was de viering van Farao's geboortedag, wanneer het de gewoonte was dat al zijn knechten hem opwachtten, en toen werd onderzoek naar deze twee gedaan, en naar de reden van hun gevangenneming. De viering van de geboortedag van vorsten is vanouds een eerbiedsbetuiging aan hen geweest en als het niet misbruikt wordt, zoals bij die van Jerobeam, Hoséa 7:5, en die van Herodes, Markus 6:21, dan is dit gebruik onschuldig genoeg, en wij kunnen allen met nut voor onze ziel onze jaardagen gedenken, met dankbaarheid voor de genade van onze geboorte, met droefheid over het zondige er van, en met de verwachting, dat de dag van onze dood beter is dan de dag van onze geboorte. Op Farao's geboortedag heeft hij het hoofd van deze twee gevangenen verheven, dat is: hen gerechtelijk verhoord, (toen Naboth verhoord werd, werd hij op de hoogste plaats des volks gesteld, 1 Koningen 21:9), en hij deed de overste der schenkers wederkeren tot zijn schenkambt, maar de overste der bakkers hing hij op. Indien de overste der schenkers onschuldig en de overste der bakkers schuldig was, dan moeten wij de rechtvaardigheid erkennen van Gods voorzienigheid door de onschuld van de onschuldige aan het licht te brengen, en de zonde van de schuldige te doen ontdekken. Indien beide even onschuldig of even schuldig waren, dan is dit een voorbeeld van de willekeurigheid van zulke machtige vorsten, die zich verhovaardigen op de macht, welke Nebukadnézar zich toe - eigende, "(wie hij wilde, doodde hij, en wie hij wilde, behield hij in het leven," Daniël 5:19), vergetende, dat er Een is, hoger dan zij, aan wie zij rekenschap verschuldigd zijn.

2. Hoe Jozef teleurgesteld werd in zijn verwachting van de overste der schenkers, hij gedacht aan Jozef niet, maar vergat hem, vers 23.

a. Zie hier een voorbeeld van lage ondankbaarheid, Jozef had zich verdienstelijk jegens hem gemaakt, had hem gediend, medegevoel met hem betoond, hem geholpen aan een gunstige uitlegging van zijn droom, had zich aan hem in alle opzichten als een buitengewoon persoon doen kennen, en toch vergat hij hem. Wij moeten het niet vreemd achten, indien ons in deze wereld voor onze liefde haat wordt betoond, en voor onze vriendelijke belangstelling onachtzaamheid en onverschilligheid.

b. Zie hoe licht zij, die zelf gerust en gelukkig zijn anderen, die in moeite en benauwdheid verkeren, vergeten. Het is wellicht in toespeling op deze geschiedenis, dat de profeet spreekt van hen, die wijn uit schalen drinken, maar zich niet bekommeren over de verbreking Jozefs, Amos 6:6. Laat ons hieruit leren af te laten van de mens. Misschien heeft Jozef al te veel gerekend op zijn invloed op de schenker, zich te veel van hem voorgesteld, en door deze teleurstelling heeft hij geleerd alleen op God te vertrouwen. Nooit kunnen wij te weinig verwachten van de mens, en nooit te veel van God. Sommigen wijzen op de overeenkomst tussen Jozef en Christus in deze geschiedenis. Jozefs medelijders waren als de twee moordenaars, die met Christus gekruisigd werden, de een werd behouden, de ander

Een van deze tot wie Jozef zei: "Gedenk mijner, wanneer het u wel gaan zal," vergat hem, maar een van de anderen, die tot Christus zei: "Gedenk mijner, als Gij in Uw koninkrijk zult gekomen zijn," werd niet vergeten.
Terecht laken wij de ondankbaarheid van de schenker jegens Jozef, en toch gedragen wij ons nog veel trouwelozer tegenover de Heere Jezus. Jozef had de loslating van de overste der schenkers slechts voorzegd, maar Christus heeft onze verlossing gewerkt, is bij de Koning der koningen als Middelaar voor ons opgetreden, en toch vergeten wij Hem, hoewel wij dikwijls aan Hem herinnerd worden, en beloofd hebben Hem nooit te zullen vergeten, zó slecht vergelden wij Hem, als een dwaas en onwijs volk, dat wij zijn.

HOOFDSTUK 41

1 En het geschiedde ten einde van twee volle jaren, dat Farao droomde, en ziet, hij stond aan de rivier. 2 En ziet, uit de rivier kwamen op zeven koeien, schoon van aanzien, en vet van vlees, en zij weidden in het gras. 3 En ziet, zeven andere koeien kwamen na die op uit de rivier, lelijk van aanzien, en dun van vlees; en zij stonden bij de andere koeien aan de oever der rivier. 4 En die koeien, lelijk van aanzien, en dun van vlees, aten op die zeven koeien, schoon van aanzien en vet. Toen ontwaakte Farao. 5 Daarna sliep hij en droomde andermaal; en ziet, zeven aren rezen op, in een halm, vet en goed. 6 En ziet, zeven dunne en van de oostenwind verzengde aren schoten na dezelve uit. 7 En de dunne aren verslonden de zeven vette en volle aren. Toen ontwaakte Farao, en ziet, het was een droom. 8 En het geschiedde in de morgenstond, dat zijn geest verslagen was, en hij zond heen, en riep al de tovenaars van Egypte, en al de wijzen, die daarin waren; en Farao vertelde hun zijn droom; maar er was niemand, die ze aan Farao uitlegde.

9 Toen sprak de overste der schenkers tot Farao, zeggende: Ik gedenk heden aan mijn zonden. 10 Farao was zeer vertoornd op zijn dienaars, en leverde mij in bewaring ten huize van de overste der trawanten, mij en de overste der bakkers. 11 En in een nacht droomden wij een droom, ik en hij; wij droomden elk naar de uitlegging zijns drooms. 12 En aldaar was bij ons een Hebreeuws jongeling, een knecht van de overste der trawanten; en wij vertelden ze hem, en hij leide ons onze dromen uit; een ieder leide hij ze uit, naar zijn droom. 13 En gelijk hij ons uitleide, alzo is het geschied; mij heeft hij hersteld in mijn staat, en hem gehangen. 14 Toen zond Farao en riep Jozef en zij deden hem haastelijk uit de kuil komen; en men schoor hem, en men veranderde zijn klederen; en hij kwam tot Farao. 15 En Farao sprak tot Jozef: Ik heb een droom gedroomd, en er is niemand, die hem uitlegge; maar ik heb van u horen zeggen, als gij een droom hoort, dat gij hem uitlegt.

16 En Jozef antwoordde Farao, zeggende: Het is buiten mij! God zal Farao's welstand aanzeggen. 17 Toen sprak Farao tot Jozef: Zie, in mijn droom stond ik aan de oever der rivier; 18 En zie, uit de rivier kwamen op zeven koeien, vet van vlees en schoon van gedaante, en zij weidden in het gras. 19 En zie, zeven andere koeien kwamen op na deze, mager en zeer lelijk van gedaante, rank van vlees; ik heb dergelijke van lelijkheid niet gezien in het ganse Egypteland. 20 En die ranke en lelijke koeien aten die eerste zeven vette koeien op; 21 Dewelke in haar buik inkwamen; maar men Merk te niet, dat ze in haar buik ingekomen waren; want haar aanzien was lelijk, gelijk als in het begin. Toen ontwaakte ik. 22 Daarna zag ik in mijn droom, en zie, zeven aren rezen op in een halm, vol en goed. 23 En zie, zeven dorre, dunne en van de oostenwind verzengde aren, schoten na dezelve uit; 24 En de zeven dunne aren verslonden die zeven goede aren. En ik heb het de tovenaars gezegd; maar er was niemand, die het mij verklaarde. 25 Toen zeide Jozef tot Farao: De droom van Farao is een; hetgeen God is doende, heeft Hij Farao te kennen gegeven. 26 Die zeven schone koeien zijn zeven jaren; die zeven schone aren zijn ook zeven jaren; de droom is een. 27 En die zeven ranke en lelijke koeien, die na gene opkwamen, zijn zeven jaren; en die zeven ranke van de oostenwind verzengde aren zullen zeven jaren des hongers wezen. 28 Dit is het woord, hetwelk ik tot Farao gesproken heb: hetgeen God is doende, heeft Hij Farao vertoond. 29 Zie, de zeven aankomende jaren, zal er grote overvloed in het ganse land van Egypte zijn. 30 Maar na dezelve zullen er opstaan zeven jaren des hongers; dan zal in het land van Egypte al die overvloed vergeten worden; en de honger zal het land verteren. 31 Ook zal de overvloed in het land niet gemerkt worden, vanwege dienzelven honger, die daarna wezen zal; want hij zal zeer zwaar zijn. 32 En aangaande, dat die droom aan Farao ten tweeden maal is herhaald, is, omdat de zaak van God vastbesloten is, en dat God haast, om dezelve te doen. 33 Zo zie nu Farao naar een verstandigen en wijzen man, en zette hem over het land van Egypte. 34 Farao doe zo, en bestelle opzieners over het land; en neme het vijfde deel des lands van Egypte in de zeven jaren des overvloeds. 35 En dat zij alle spijs van deze aankomende goede jaren verzamelen, en koren opleggen, onder de hand van Farao, tot spijs in de steden, en bewaren het. 36 Zo zal de spijs zijn tot voorraad voor het land, voor zeven jaren des hongers, die in Egypteland wezen zullen; opdat het land van honger niet verga.

37 En dit woord was goed in de ogen van Farao, en in de ogen van al zijn knechten. 38 Zo zeide Farao tot zijn knechten: Zouden wij wel een man vinden als dezen, in welken Gods Geest is? 39 Daarna zeide Farao tot Jozef: Naardien dat God u dit alles heeft verkondigd, zo is er niemand zo verstandig en wijs, als gij. 40 Gij zult over mijn huis zijn, en op uw bevel zal al mijn volk de hand kussen; alleen dezen troon zal ik groter zijn dan gij. 41 Voorts sprak Farao tot Jozef: Zie, ik heb u over gans

hem fijne linnen klederen aantrekken, en leide hem een gouden keten aan zijn hals; 43 En hij deed hem rijden op de tweeden wagen, dien hij had; en zij riepen voor zijn aangezicht: Knielt! Alzo stelde hij hem over gans Egypteland.
44 En Farao zeide tot Jozef: Ik ben Farao! doch zonder u zal niemand zijn hand of zijn voet opheffen in gans Egypteland. 45 En Farao noemde Jozefs naam Zafnath Paaneah, en gaf hem Asnath, de dochter van Potifera, overste van On, tot een vrouw; en Jozef toog uit door het land van Egypte. 46 Jozef nu was dertig jaren oud, als hij stond voor het aangezicht van Farao, koning van Egypte; en Jozef ging uit van Farao's aangezicht, en hij toog door gans Egypteland. 47 En het land bracht voort, in de zeven jaren des overvloeds, bij handvollen. 48 En hij vergaderde alle spijs der zeven jaren, die in Egypteland was, en deed de spijs in de steden; de spijs van het veld van elke stad, hetwelk rondom haar was, deed hij daar binnen. 49 Alzo bracht Jozef zeer veel koren bijeen, als het zand der zee, totdat men ophield te tellen: want daarvan was geen getal.
50 En Jozef werden twee zonen geboren, eer er een jaar des hongers aankwam, die Asnath, de dochter van Potifera, overste van On, hem baarde. 51 En Jozef noemde de naam des eerstgeborenen Manasse; want, zeide hij God heeft mij doen vergeten al mijn moeite, en het ganse huis mijns vaders. 52 En de naam des tweeden noemde hij Efraim; want, zeide hij God heeft mij doen wassen in het land mijner verdrukking. 53 Toen eindigden de zeven jaren des overvloeds, die in Egypte geweest was. 54 En de zeven jaren des hongers begonnen aan te komen, gelijk als Jozef gezegd had. En er was honger in al de landen; maar in gans Egypteland was brood. 55 Als nu gans Egypteland hongerde, riep het volk tot Farao om brood; en Farao zeide tot alle Egyptenaren: Gaat tot Jozef, doet wat hij u zegt. 56 Als dan honger over het ganse land was, zo opende Jozef alles, waarin iets was, en verkocht aan de Egyptenaren; want de honger werd sterk in Egypteland. 57 En alle landen kwamen in Egypte tot Jozef, om te kopen; want de honger was sterk in alle landen.

Twee dingen worden hier door Gods voorzienigheid tot stand gebracht:

I. De verhoging van Jozef.
II. Het onderhoud van Jakob en zijn gezin in een tijd van hongersnood, want de ogen des Heeren doorlopen de ganse aarde, en bestieren de zaken van de kinderen der mensen tot voordeel van de weinigen, wier hart oprecht is voor Hem. Te dien einde zijn hier:

1. Farao’s dromen, vers 10.
2. Dat hem Jozef wordt aanbevolen als een uitlegger, vers 9 - 13.
3. De uitlegging der dromen, en de voorzegging van zeven jaren van overvloed en zeven jaren van hongersnood in Egypte, met de wijze raad aan Farao hieromtrent, vers 14 - 36.
4. De bevordering van Jozef tot een plaats van grote macht en vertrouwen in Egypte, vers 37 - 45.
5. De vervulling van Jozefs voorzegging en zijn getrouwheid in zijn ambt, vers 46 - 57.

Genesis 41:1 - 8

Merk op:
1. De vertraging van Jozefs bevrijding uit de gevangenis, zij geschiedde niet vóór het einde van twee volle jaren, vers 1. Zó lang wachtte hij, nadat hij de overste der schenkers zijn zaak had aanbevolen, en daardoor enige hoop begon te koesteren op bevrijding. Wij hebben lijdzaamheid van node, niet slechts tot verdragen, maar tot wachten. Jozef was in de gevangenis tot de tijd dat Zijn woord kwam, Psalm 105:19. Er is een bestemde tijd voor de bevrijding van Gods volk, die tijd zal komen, al schijnt hij ook te vertoeven, hij zal blijken de beste tijd te wezen, en daarom behoren wij hem te verbeiden, Habakuk 2:3, en niet te denken, dat twee volle jaren te lang zijn om te blijven wachten.

2. Het middel tot Jozefs bevrijding, namelijk Farao's dromen, die hier verhaald worden. Indien wij ze als gewone dromen beschouwden dan zouden wij er de dwaasheden en ongerijmdheden van een overspannen verbeelding in zien, hoe hij zich tamme koeien als roofdieren voorstelt, ja meer verslindend nog dan roofdieren, daar zij die van hun eigen soort opeten, en korenaren, die elkaar verslinden. Voorzeker in de veelheid der dromen ja zelfs in een enkele droom, zijn vele ijdelheden, Prediker 5:6. Nu God niet langer op die wijze tot ons spreekt, geloof ik dat het er weinig op aankomt hoe weinig acht wij er op geven, of ze aan anderen vertellen.
Het vertellen van dwaze dromen kan niets beters dan dwaze praat opleveren. Maar de dromen, die Farao gedroomd heeft, droegen het getuigenis in zich, dat zij door God waren gezonden, en daarom was, toen hij ontwaakte, zijn geest verslagen, vers 8. Het kan niet anders, of het moet grote, zorgvolle belangstelling in ons wekken, als wij een buitengewone boodschap van de hemel ontvangen, omdat wij ons er van bewust zijn, dat wij van daar geen goede tijdingen kunnen verwachten. Zijn tovenaars stonden verlegen, de regels van hun kunst faalden, lieten hen in de steek, deze dromen van Farao schenen buiten het bereik van hun kunst te wezen, zodat zij er geen uitlegging van wisten te geven. Hierdoor was Jozefs uitlegging door de Geest Gods zoveel te meer bewonderenswaardig. De menselijke rede en wijsheid moeten in verlegenheid worden gebracht, opdat de Goddelijke openbaring des te heerlijker zou uitblinken in het plan van onze verlossing, 1 Corinthiërs 2:13, 14. Vergelijk met deze geschiedenis Daniël 2:27, 4:7, 5:8. Jozefs eigen dromen waren de aanleiding tot zijn moeilijkheden, en nu zijn Farao's dromen de aanleiding tot zijn bevrijding.

Genesis 41:9 - 16

1. Hier zien wij hoe Jozef aan Farao aanbevolen wordt als uitlegger. De overste der schenkers deed het meer om Farao te believen en van dienst te zijn, dan uit dankbaarheid aan Jozef of uit medelijden met zijn treurig geval. Hij doet een oprechte bekentenis, vers 9. "Ik gedenk heden aan mijn zonden door Jozef te vergeten." Het is het beste om aan onze plicht te denken en hem intijds te volbrengen, maar zo wij hem verzuimd hebben, dan is het beste wat wij doen kunnen, onze zonden te gedenken en er berouw van hebben, en dan eindelijk onze plicht te doen, beter laat dan nooit. Sommigen denken, dat hij zijn zonden bedoelt tegen Farao, om welke hij in de gevangenis was gekomen, en dan wil hij hiermee te kennen geven, dat hoewel Farao ze hem vergeven heeft, hijzelf ze niet heeft vergeten. Wat hij te vertellen had, kwam in het kort hierop neer: Dat er in des konings gevangenhuis een onbekende, onaanzienlijke jonge man was, die zijn droom zeer juist had uitgelegd, evenals ook die van de overste der bakkers (de gebeurtenis voor ieder van hen kwam volkomen overeen met de uitlegging) en dat hij die jonge man de koning, zijn meester, als uitlegger aanbeval. Gods tijd voor de verlossing van Zijn volk zal tenslotte blijken de beste tijd te wezen. Indien de overste der schenkers terstond zijn invloed had aangewend voor Jozefs bevrijding en haar had verkregen, dan zou Jozef zeer waarschijnlijk na zijn loslating naar het land der Hebreeën zijn teruggegaan, waarvan hij zo aandoenlijk had gesproken, Hoofdstuk 40:15, en dan zou hij noch zelf zo gezegend zijn, noch zulk een zegen geweest zijn voor zijn familie, als hij later gebleken is.
Maar nog twee jaren in de gevangenis blijvende, en er nu ten laatste bij deze gelegenheid uitkomende, om des konings dromen uit te leggen, werd hem de weg gebaand tot zijn zeer grote verhoging. Aan hen, die geduldig de Heere verbeiden zal hun wachten betaald worden, niet slechts het kapitaal maar ook de interest, Klaagliederen 3:26.

2. Jozefs voorstelling aan Farao. De zaak van de koning eiste spoed, Jozef wordt in allerijl uit de gevangenis gehaald. Farao's bevel ontsloeg hem beide uit de gevangenis en uit de dienstbaarheid, en maakte hem tot kandidaat voor een der hoogste ambten van vertrouwen aan

koning kwam, maar deze kon er hem nauwelijks de tijd voor toestaan. Hiermede wordt zoveel mogelijk haast gemaakt, en Jozef wordt naar het hof gebracht, wellicht even verbaasd als Petrus was, toen hij uit de gevangenis gevoerd werd, Handelingen 12:9. Zo plotseling is hij uit de gevangenschap weergebracht, dat het hem was alsof hij droomde, Psalm 126:1. Zonder te vragen wie of vanwaar hij was, geeft Farao hem zijn zaak te kennen, namelijk dat hij van hem de uitlegging van zijn droom verwacht, vers 15, waarop Jozef hem een zeer bescheiden en betamelijk antwoord geeft, vers 16, waarmee hij:
a. Gode de eer toebrengt: "Het is buiten mij, God zal het geven." Grote gaven schijnen dan het meest schoon en uitnemend, als zij, die ze hebben, ze gebruiken met ootmoed, er de lof niet van opeisen voor henzelf maar hem toebrengen aan God. Aan de zodanigen geeft God meer genade.
b. Hij toont eerbied voor Farao, en hartelijke welwillendheid voor hem en zijn regering, door te veronderstellen dat de uitlegging een antwoord van vrede van God zal wezen. Zij, die de orakelen Gods raadplegen, kunnen een antwoord van vrede verwachten. Als Jozef tot uitlegger gemaakt wordt, zo hoop het beste.

Genesis 41:17 - 32
I. Hier verhaalt Farao zijn droom. Hij droomde dat hij aan de oever stond van de Nijl, en zag hoe de koeien, de vette en magere, uit de rivier opkwamen. Want Egypteland had geen regen, zoals blijkt uit Zacharia 14:18 maar de oogst van het jaar hing af van de overstroming van de rivier, die op zekere tijd van het jaar plaatshad. Als de rivier zich tot vijftien of zestien ellen verhief, dan was er een goede oogst, en dus overvloed, maar indien zij niet hoger steeg dan tot twaalf of dertien, of daar nog beneden bleef, dan was er schaarste. Zie hoe veel wegen en middelen Gods voorzienigheid heeft om haar gaven uit te delen, maar, wat ook de tweede of ondergeschikte oorzaken mogen zijn, wij zijn en blijven afhankelijk van de eerste oorzaak, God, die elk schepsel voor ons maakt tot wat het voor ons is, hetzij regen of rivier.

II. Jozef legt zijn droom uit, en zegt hem dat die zeven jaren van overvloed betekent, die nu terstond zullen aanvangen, maar gevolgd zullen worden door evenveel jaren van hongersnood.

1. De twee dromen hebben dezelfde betekenis, maar de herhaling duidt het stellige en het onmiddellijke er van aan, alsmede het gewichtige van de zaak, vers 32. Aldus heeft God door twee onveranderlijke dingen de onveranderlijkheid van Zijn raad getoond, Hebreeën 6:17,18. Het verbond is verzegeld met twee sacramenten, in het één er van zijn beide brood en wijn, waarin de droom één is, en toch verdubbeld, omdat de zaak gewis is.

2. Maar de twee dromen hadden toch een verschillende verwijzing naar de twee dingen, waarin wij het meest overvloed en schaarste gewaar worden, namelijk gras en koren. De overvloed en de schaarste van gras voor het vee werden aangeduid door de vette en magere koeien, de overvloed en schaarste van koren ten dienste van de mens, door de volle en de dunne aren.

3. Zie aan welke veranderingen de genoegens en de gerieflijkheden van dit leven onderhevig zijn. Na grote overvloed kan grote schaarste komen, hoe vast onze berg - naar wij denken - ook, staat, als God het woord spreekt, zal hij bewogen worden. Wij kunnen er niet zeker van zijn, dat "de dag van morgen zal zijn als deze," het volgende jaar als dit jaar, "ja groter, geweldiger," Jesaja 56:12. Wij moeten leren gebrek te lijden, zowel als overvloed te hebben.

4. Zie de goedheid van God in het zenden van de zeven jaren van overvloed voor die van de honger, opdat dienovereenkomstig voorraad opgedaan zal worden. Aldus maakt God het een tegenover het andere. Prediker 7:14. Met hoe wondervolle wijsheid heeft de voorzienigheid van God, de grote bestuurder van de huishouding van de wereld, de zaken van dit talrijk gezin van de beginne tot nu toe geregeld! Grote verscheidenheid van jaargetijden is er geweest, en de aarde heeft nu eens meer en dan weer minder voortgebracht, maar neem nu de tijden door elkaar, en wat wonderbaarlijk was in het manna, is wat ook in de gewone loop van de voorzienigheid wordt waargenomen, "die veel verzamelt, heeft niets over, en die weinig verzamelt, ontbreekt niet," Exodus 16:18.

5. Zie het vergankelijke van onze aardse genietingen. De grote vermeerdering van de jaren van overvloed ging geheel verloren, werd verzwolgen in de jaren van honger, en het overschot er van, dat zo groot scheen, was juist genoeg om de mensen in het leven te behouden, vers 29 - 31. "De spijzen zijn voor de buik, en de buik is voor de spijzen, maar God zal beide deze en die teniet doen," 1 Corinthiërs 6:13. Er is brood, dat "blijft tot in het eeuwige leven," en dat is de moeite waard "om voor te werken," Johannes 6:27. Zij, die van de dingen van deze wereld hun goed maken, zullen er weinig genot in vinden, bij de herinnering dat zij "het ontvangen hebben," Lukas 16:25.

6. Merk op, dat God dit van tevoren openbaarde aan Farao, die, als koning van Egypte, de vader moest wezen van zijn volk, en voorzieningen voor hen moest treffen. Overheidspersonen worden "herders" genoemd, die er voor moeten zorgen, niet slechts te heersen, maar te weiden, te voeden.

Genesis 41:33 – 45
Hier is:
I. De goede raad, die Jozef gaf aan Farao, namelijk:

1. Dat hij in de jaren van overvloed moest opleggen voor de jaren van honger, koren moest opkopen, als het goedkoop was, ten einde beide zichzelf te verrijken en het land van koren te kunnen voorzien, als het duur en schaars zal zijn.
a. Een trouwe waarschuwing moet altijd gevolgd worden door goede raad. Een kloekzinnig mens ziet het kwaad, opdat hij zich verberge. God heeft ons in Zijn woord gesproken van een dag van beproeving en nood, die aanstaande is, wanneer wij al de genade nodig zullen hebben, die wij kunnen verkrijgen. Voorzie u er dan van.
b. Tijden van verzamelen moeten naarstig gebruikt worden, omdat er een tijd van uitgeven zal komen. "Laat ons naar de mier gaan, en wijsheid van haar leren," Spreuken 6:6 - 8.

2. Omdat hetgeen ieders werk is, gewoonlijk blijkt niemands werk te zijn, raadt hij Farao aan om beambten aan te stellen, die dit tot hun werk moeten maken, en een persoon te kiezen, die over allen het toezicht heeft, vers 33. Indien Jozef die raad niet gegeven had, zou het waarschijnlijk niet geschied zijn, Farao's raadslieden waren even weinig instaat een goed gebruik te maken van de droom, als zijn tovenaars om hem uit te leggen, daarom is van hem gezegd: dat hij "de oudsten heeft onderwezen." Psalm 105:22. Hieruit kunnen wij dus terecht met Salomo afleiden: "Beter is een arm en wijs jongeling, dan een oud en zot koning," Prediker 4:13.

II. De grote eer, die Farao Jozef aandeed.

1. Hij gaf hem een eervol getuigenis: Hij is een man, waarin Gods Geest is, en dat geeft aan een ieder mens een grote voortreffelijkheid mee, zulke mensen behoren gewaardeerd te worden, vers 38. Hij overtreft ieder in wijsheid: er is niemand zo verstandig en wijs als gij, vers 39. Nu is hij ruim beloond voor de smaad, die hem was aangedaan, en zijn gerechtigheid komt voort als het licht, Psalm 37:6.

2. Hij stelt hem in een eervol ambt, hij gebruikt hem niet slechts om koren te kopen, maar maakt hem tot eerste staatsminister, opziener van het huis van de koning, Gij zult over mijn huis zijn, hoofdrechter van het rijk, naar uw woord zal al mijn volk geregeerd worden of gewapend worden, zoals sommigen dit lezen, en dan duidt het hem aan als generaal van het leger. Zijn opdracht was zeer omvangrijk: ik heb u over heel Egypteland gesteld, vers 41, zonder u zal niemand zijn hand of zijn voet opheffen, vers 44, al de zaken van het rijk moeten door zijn hand gaan. Ja meer, alleen deze troon zal ik groter zijn dan gij, vers 40. Het is verstandig van vorsten om diegenen te bevorderen tot plaatsen van macht en vertrouwen, in wie de Geest Gods is, en het is het geluk van de volken als de zodanigen aldus bevorderd worden.
Waarschijnlijk waren er wel personen aan het hof, die tegen Jozefs bevordering waren, wat aan Farao aanleiding gaf om hem zijn benoeming zo dikwijls te herhalen, en wel met die plechtige verzekering, vers 44. Ik ben Farao. Toen het voorstel gedaan werd, dat er een korenmeester - generaal benoemd zou worden, was dit goed in de ogen van al zijn knechten, vers 37, daar ieder van hen hoopte de post te zullen krijgen, maar toen Farao tot hen zei: "Jozef zal de man er voor zijn", lezen wij niet, dat een van hen een antwoord gaf, omdat het hun niet beviel, maar zij berustten er in, omdat zij niet anders konden. Jozef had ongetwijfeld vijanden, schutters, die hem hebben beschoten en gehaat, Hoofdstuk 49:23, evenals ook Daniël, Hoofdstuk 6:4, 5.

3. Hij schonk hem alle mogelijke eretekenen, ten einde hem in de achting en eerbied van het volk te verheffen, als des konings gunsteling in wiens eer de koning een welbehagen heeft.
a. Hij gaf hem zijn eigen ring, als bevestiging van zijn aanstelling en ten teken van zijn bijzondere gunst, of wel: het stond gelijk met hem het grootzegel over te geven.
b. Hij gaf hem fraaie kleren, inplaats van zijn gevangeniskleren. Want zij, die in de paleizen van de koningen zijn, moeten zachte kleren dragen. Hij, die ‘s morgens nog zijn ijzeren boeien voortsleepte, was eer de avond kwam met een gouden keten gesierd.
c. Hij deed hem rijden op de tweede wagen, die op de zijne volgde, en gaf bevel dat men zich voor hem zou buigen: "Knielt, zoals voor Farao zelf.
d. Hij gaf hem een nieuwe naam, om zijn gezag over hen te kennen te geven, maar die tevens de uitdrukking was van zijn waardering van hem: Zafnath - Paäneah - een ontdekker van verborgenheden.
e. Hij heeft hem een eervol huwelijk doen aangaan met de dochter van een vorst. Waar God vrijgevig is geweest in het geven van wijsheid en andere gaven, daar was Farao niet karig in het schenken van eerbewijzen. Nu was deze verhoging van Jozef:
A. Een overvloedige beloning voor zijn onschuldig en geduldig lijden, een blijvend voorbeeld en bewijs van de rechtvaardigheid en goedheid van de Voorzienigheid en een aanmoediging voor alle Godvruchtigen om op een goede God te vertrouwen.
B. Zij was een type van de verhoging van Christus, de grote verklaarder van verborgenheden, Johannes 2:18, of, gelijk sommigen Jozefs nieuwe naam vertalen: de "behouder der wereld." De grootste heerlijkheid van de bovenwereld is Zijn deel, de grote belangen zijn aan Hem toevertrouwd, en alle macht is Hem gegeven in hemel en op aarde. Hij is de verzamelaar, de bewaarder en de beschikker van al de schatten van de Goddelijke genade, de opperbestuurder

van het koninkrijk Gods onder de mensen. Het is het werk van Zijn dienstknechten om voor Hem uit te roepen: "Knielt, kust de Zoon!" Genesis 41:46 - 57

Merk hier op:
I. De opbouw van Jozefs gezin door de geboorte van twee zonen, Manasse en Efraïm, vers 50 - 52. In de namen, die hij hun gaf, erkende hij Gods voorzienigheid, die zulk een gelukkige keer in zijn lot had teweeggebracht.

1. God heeft hem "de moeite doen vergeten" Job 11:16. Wij behoren ons leed zó te dragen, als die niet weten, of Gods voorzienigheid misschien later zoveel vertroostingen en zegeningen zal schenken, dat zij ruim opwegen tegen alle leed en beproevingen, zodat wij ze, als zij geleden zijn, vergeten. Maar kon hij zo onnatuurlijk wezen, dat hij "het ganse huis zijns vaders vergat?" Hij bedoelt de onvriendelijkheid waarmee zijn broeders hem bejegend hebben of misschien de rijkdom en de eer, die hij van zijn vader had verwacht met het geboorterecht. Het gewaad, dat hij nu droeg, deed hem de veelvervige rok vergeten, die hij in het huis van zijn vader had gedragen.
2. God heeft hem "vruchtbaar gemaakt in het land van zijn verdrukking." Het is het land van zijn verdrukking geweest, en in zekere zin was het dit nog, want het was Kanaän, het land der belofte, niet. Zijn verwijdering van zijn vader was nog zijn verdrukking. Licht is soms voor de oprechte gezaaid in een dor land, maar toch, als God het is, die het zaait en het bevochtigt, dan zal het opwassen. De verdrukking der heiligen bevordert hun vruchtbaarheid. Efraïm betekent vruchtbaarheid, en Manasse vergetelheid, want deze twee gaan dikwijls samen, toen Jeschurun vet werd, heeft hij God vergeten, die hem gemaakt had.

II. De vervulling van Jozefs voorzeggingen. Farao had groot vertrouwen in de waarheid er van, daar hij, hetgeen door anderen niet aldus kon gevoeld worden - , misschien in zijn eigen geest een nauwkeurige overeenkomst gewaar werd tussen die voorzeggingen en zijn dromen, zoals tussen de sleutel en het slot, en de uitkomst bewees, dat hij niet bedrogen was. De zeven jaren van overvloed kwamen, vers 47 maar liepen ten einde, vers 53. Wij behoren het naderend einde te voorzien van de dagen van onze voorspoed, en daarom moeten wij ons niet veilig en gerust wanen in het genot van onze voorspoed, alsof die altijd zal duren, en niet traag of onachtzaam te zijn in het gebruik maken van onze goede gelegenheden. Jaren van overvloed zullen eindigen, en daarom: wat uw hand vindt om te doen, doe het, en vergader in de tijd dat vergaderd kan worden. "De morgenstond komt, en ook de nacht," Jesaja 21:12, de overvloed en ook de honger.
De zeven jaren van honger begonnen aan te komen, vers 54. Zie aan welke toestands - veranderingen wij onderhevig zijn in deze wereld, en hoe nodig het voor ons is, het goede te genieten in dagen van voorspoed, maar in dagen van tegenspoed toe te zien, Prediker 7:14. Deze hongersnood schijnt niet slechts in Egypte geheerst te hebben maar ook in andere landen, "vruchtbaar land wordt tot zoute grond, om de boosheid van hen, die daar in wonen," Psalm 107:34. Hier wordt gezegd, dat in heel Egypteland brood was, dit bedoelt waarschijnlijk, niet alleen dat wat Jozef had opgekocht voor de koning maar ook dat, wat particulieren, op zijn voorbeeld en na het bekend worden van zijn voorzegging, als ook daartoe aangespoord door de regels van gewoon gezond verstand, hadden opgelegd.

III. De uitoefening van Jozefs ambt, hij werd getrouw bevonden, zoals een rentmeester behoort te wezen.

1. Hij was naarstig in het opleggen terwijl de overvloed aanhield, vers 48, 49. Hij, die aldus

2. Hij was verstandig en zorgzaam in het uitgeven toen de honger kwam, en hield de marktprijzen laag, door tegen redelijke prijs uit zijn voorraad te verkopen. In zijn benauwdheid riep het volk tot Farao, zoals de vrouw tot de koning van Israël: "Help, Heere koning," 2 Koningen 6:26, hij zond hen naar zijn schatmeester: Gaat tot Jozef. Zo wijst God in het Evangelie diegenen, die tot Hem komen om genade en vergeving, aan om tot de Heere Jezus te gaan, in wie alle volheid woont, en: doet wat Hij u zegt. Jozef heeft ongetwijfeld met wijsheid en rechtvaardigheid de prijs vastgesteld van het koren, dat hij verkocht, zodat Farao, voor wiens geld het was opgekocht, een redelijke winst kon hebben, en het land toch niet verdrukt werd, noch van de heersende schaarste misbruik werd gemaakt om onwettige winst te verkrijgen. Terwijl hij, "die koren inhoudt" als het duur is, in de hoop dat het nog duurder zal worden, hoewel het volk uit gebrek er aan omkomt - , er om gevloekt wordt, (en dat is geen vloek zonder oorzaak) "zal zegening zijn over het hoofd van de verkoper, die het aldus verkoopt," Spreuken 11:26. Laat de prijs bepaald worden door die gulden regel der rechtvaardigheid: te doen, zoals wij wensen, dat ons gedaan zal worden.

HOOFDSTUK 42

1 Toen Jakob zag, dat er koren in Egypte was, zo zeide Jakob tot zijn zonen: Waarom ziet gij op elkander? 2 Voorts zeide hij: Ziet, ik heb gehoord, dat er koren in Egypte is; trekt daarhenen af, en koopt ons koren van daar, opdat wij leven en niet sterven. 3 Toen togen Jozefs tien broederen af, om koren uit Egypte te kopen. 4 Doch Benjamin, Jozefs broeder, zond Jakob niet met zijn broederen; want hij zeide: Opdat hem niet misschien het verderf ontmoete! 5 Alzo kwamen Israëls zonen om te kopen onder degenen, die daar kwamen; want de honger was in het land Kanaän. 6 Jozef nu was regent over dat land; hij verkocht aan al het volk des lands; en Jozefs broederen kwamen, en bogen zich voor hem, met de aangezichten ter aarde. 7 Als Jozef zijn broederen zag, zo kende hij hen; maar hij hield zich vreemd jegens hen, en sprak hard met hen, en zeide tot hen: Van waar komt gij? En zij zeiden: Uit het land Kanaän; om spijs te kopen. 8 Jozef dan kende zijn broederen; maar zij kenden hem niet. 9 Toen gedacht Jozef aan de dromen, die hij van hen gedroomd had; en hij zeide tot hen: Gij zijt verspieders, gij zijt gekomen om te bezichtigen, waar het land bloot is. 10 En zij zeiden tot hem: Neen, mijn heer! maar uw knechten zijn gekomen, om spijs te kopen. 11 Wij allen zijn eens mans zonen; wij zijn vroom; uw knechten zijn geen verspieders. 12 En hij zeide tot hen: Neen, maar gij zijt gekomen, om te bezichtigen, waar het land bloot is. 13 En zij zeiden: Wij, uw knechten, waren twaalf gebroeders, eens mans zonen, in het land Kanaän; en zie, de kleinste is heden bij onzen vader; doch de een is niet meer.

14 Toen zeide Jozef tot hen: Dat is het, wat ik tot u gesproken heb, zeggende: Gij zijt verspieders! 15 Hierin zult gij beproefd worden: zo waarlijk als Farao leeft! indien gij van hier zult uitgaan, tenzij dan, wanneer uw kleinste broeder herwaarts zal gekomen zijn! 16 Zendt een uit u, die uw broeder hale; maar weest gijlieden gevangen, en uw woorden zullen beproefd worden, of de waarheid bij u zij; en indien niet, zo waarlijk als Farao leeft, zo zijt gij verspieders! 17 En hij zette hen samen drie dagen in bewaring. 18 En ten derden dage zeide Jozef tot hen: Doet dit, zo zult gij leven; ik vrees God. 19 Zo gij vroom zijt, zo zij een uwer broederen gebonden in het huis uwer bewaring; en gaat gij heen, brengt het koren voor de honger uwer huizen. 20 En brengt uw kleinsten broeder tot mij, zo zullen uw woorden waargemaakt worden; en gij zult niet sterven. En zij deden alzo. 21 Toen zeiden zij de een tot de ander: Voorwaar, wij zijn schuldig aan onzen broeder, wiens benauwdheid der ziele wij zagen, toen hij ons om genade bad; maar wij hoorden niet! daarom komt deze benauwdheid over ons.

22 En Ruben antwoordde hun, zeggende: Heb ik het tot u niet gezegd, toen ik zeide: Zondigt niet aan dezen jongeling! maar gij hoordet niet; en ook zijn bloed, ziet, het wordt gezocht! 23 En zij wisten niet, dat het Jozef hoorde; want daar was een taalman tussen hen. 24 Toen wendde hij zich om, van hen af, en weende; daarna keerde hij weder tot hen, en sprak tot hen, en nam Simeon van hen, en bond hem voor hun ogen. 25 En Jozef gebood, dat men hun zakken met koren vullen zou, en dat men hun geld wederkeerde, een iegelijk in zijn zak, en dat men hun teerkost gave tot de weg; en men deed hun alzo. 26 En zij laadden hun koren op hun ezels, en togen van daar. 27 Toen een zijn zak opendeed, om zijn ezel voeder te geven in de herberg, zo zag hij zijn geld; want ziet, het was in de mond van zijn zak. 28 En hij zeide tot zijn broederen: Mijn geld is wedergekeerd; daartoe ook, ziet, het is in mijn zak! Toen ontging hun het hart, en zij verschrikten, de een tot de ander zeggende: Wat is dit, dat ons God gedaan heeft?

29 En zij kwamen in het land Kanaän, tot Jakob, hun vader; en zij gaven hem te kennen al hun wedervaren, zeggende: 30 Die man, de Heere van dat land, heeft hard met ons gesproken; en hij heeft ons gehouden voor verspieders des lands. 31 Maar wij zeiden tot hem: Wij zijn vroom; wij zijn geen verspieders. 32 Wij waren twaalf gebroeders, zonen van onzen vader; de een is niet meer, en de kleinste is heden bij onzen vader in het land Kanaän. 33 En die man,

een uwer broederen bij mij, en neemt voor de honger uwer huizen, en trekt heen. 34 En brengt uw kleinsten broeder tot mij; zo zal ik weten, dat gij geen verspieders zijt, maar dat gij vroom zijt; uw broeder zal ik u wedergeven, en gij zult in dit land handelen. 35 En het geschiedde, als zij hun zakken ledigden, ziet, zo had een iegelijk de bundel zijns gelds in zijn zak; en zij zagen de bundelen huns gelds, zij en hun vader, en zij waren bevreesd.
36 Toen zeide Jakob, hun vader, tot hen: Gij berooft mij van kinderen! Jozef is er niet, en Simeon is er niet; nu zult gij Benjamin wegnemen! al deze dingen zijn tegen mij! 37 Toen sprak Ruben tot zijn vader, zeggende: Dood twee mijner zonen, zo ik hem tot u niet wederbreng; geef hem in mijn hand, en ik zal hem weder tot u brengen! 38 Maar hij zeide: Mijn zoon zal met ulieden niet aftrekken; want zijn broeder is dood, en hij is alleen overgebleven; zo hem een verderf ontmoette op de weg, dien gij zult gaan, zo zoudt gij mijn grauwe haren met droefenis ten grave doen nederdalen.

In het vorige hoofdstuk hadden wij de vervulling van de door Jozef uitgelegde dromen, in dit en de volgende hoofdstukken hebben wij de vervulling van de dromen, die Jozef zelf gedroomd had, namelijk dat zijns vaders huisgezin zich voor hem zou neerbuigen. De geschiedenis van wat er voorviel tussen Jozef en zijn broeders wordt zeer uitvoerig en tot in bijzonderheden meegedeeld, niet alleen omdat het een belangwekkend verhaal is, waarvan waarschijnlijk onder Israëlieten en Egyptenaren beide veel gesproken werd, maar ook omdat het zeer leerrijk is, en er de aanleiding voor is geweest, dat Jakob en zijn gezin naar Egypte kwamen, waarvan later zoveel gebeurtenissen afhingen. Wij hebben in dit hoofdstuk:

I. Het nederig verzoek van Jacobs zonen aan Jozef om koren te mogen kopen, vers 1 - 6.
II. De vrees, die Jozef hun aanjoeg, tot hun beproeving, vers 7 - 20.
III. Hoe zij nu tot overtuiging kwamen van hun zonde, lang tevoren aan Jozef gepleegd, vers 21 - 24.
IV. Hun terugkeer naar Kanaän met koren, en de grote benauwdheid, waarin hun goede vader kwam, toen zij hem bericht deden van hun reis, vers 35 - 38.

Genesis 42:1 - 6
Hoewel Jacobs zonen allen gehuwd waren en zelf gezinnen hadden, schijnen zij toch tezamen een maatschappij te hebben uitgemaakt onder leiding en bestuur van hun vader Jakob. Wij hebben hier:

I. De orders, die hij hun gaf om koren te gaan kopen in Egypte, vers 1, 2.
Merk op:
1. Dat de honger zwaar was in het land Kanaän. Het is opmerkelijk dat alle drie aartsvaders, voor wie Kanaän het land der belofte was, een hongersnood in dat land beleefd hebben. Het was niet slechts een beproeving van hun geloof, of zij op God konden vertrouwen, al zou Hij hen ook doden, of al zou Hij hen ook laten omkomen van honger, maar het was ook om hen te leren het betere vaderland te zoeken, namelijk het hemelse, Hebreeën 11:14 - 16. Wij hebben behoefte aan iets, dat ons losmaakt van deze wereld en ons doet verlangen naar een betere.

2. Maar toen er honger was in Kanaän, was er koren in Egypte. Zo heeft Gods voorzienigheid het beschikt, dat de een plaats hulp kan bieden aan de andere, want wij zijn allen broeders. De Egyptenaren, het zaad van de gevloekte Cham, hebben overvloed, terwijl Gods gezegend Israël gebrek heeft. Aldus kruist God, in het uitdelen van Zijn gewone gunsten dikwijls de handen. Let er echter op, dat de overvloed, die de Egyptenaren nu hadden onder God, aan Jozefs wijsheid en zorg te danken was. Indien zijn broeders hem niet naar Egypte verkocht

niet voor Jacobs gezin hetzelfde gedaan zou kunnen hebben, wat hij nu voor Farao gedaan heeft, en dan zouden de Egyptenaren tot hen gekomen zijn om koren te kopen, maar zij, die wijze en Godvruchtige mensen van zich wegdrijven, weten niet wat zij doen.

3. Jakob zag dat er koren was in Egypte, hij zag het koren, dat zijn naburen er gekocht hadden en thuis hadden gebracht. Het is een aansporing om te doen wat wij kunnen als wij zien wat anderen hebben, en hoe er in hun behoeften voorzien is. Zullen anderen voedsel verkrijgen voor hun zielen, en zullen wij hongeren, als het toch ook voor ons te krijgen is?

4. Hij bestrafte zijn zonen wegens hun talmen om koren voor hun gezin te gaan kopen. Waarom ziet gij op elkaar? Als wij in nood zijn en gebrek hebben, dan doen wij dwaas, als wij elkaar staan aan te zien, dat is wanhopend en vertwijfelend staan, alsof er geen hoop is, geen hulp, staan te twisten, hetzij over de vraag wie de eer zal hebben het eerst te gaan, of aan wie de veiligheid ten deel zal vallen van het laatst te komen, te redeneren over hetgeen wij zullen doen, en niets te doen, te blijven dromen onder een geest van sluimering, alsof wij niets te doen hadden, en te staan talmen, alsof wij tijd in overvloed hadden. Laat er nooit gezegd worden: "Wij hebben voor morgen overgelaten, wat wij even goed vandaag hadden kunnen doen."

5. Hij wekte hen op om naar Egypte te gaan: Trekt daarheen af. Hoofden van gezinnen moeten niet slechts bidden om dagelijks brood voor hun gezin, zij moeten ook zorg en vlijt aanwenden om het te verschaffen.

II. Hun gehoorzaamheid aan deze bevelen, vers 3. Zij togen af om koren te kopen. Zij zonden hun dienstknechten niet, maar gingen wijs zelf om hun geld te besteden. Niemand moet zich te groot of te goed achten om zich moeite te geven. Hoofden van gezinnen moeten met eigen ogen zien, en er zich voor wachten om al te veel aan dienstboden over te laten. Benjamin alleen ging niet mee, want hij was de lieveling van zijn vader. Zij kwamen naar Egypte, onder anderen, en daar zij een aanzienlijke hoeveelheid koren moesten kopen werden zij tot Jozef zelf gebracht, die waarschijnlijk wel verwacht heeft, dat zij zouden komen, en, naar de wetten der beleefdheid bogen zij zich voor hem, vers 6. Nu hebben hun ledige schoven zich voor zijn volle schoof gebogen. Vergelijk hiermede Jesaja 60:13, en Openbaring 3:9.

Genesis 42:7 - 20

Wij kunnen er ons wel over verwonderen dat Jozef gedurende de twintig jaren, die hij nu in Egypte was, en inzonderheid gedurende de laatste zeven jaren, die hij daar in macht en aanzien was, nooit bericht heeft gezonden aan zijn vader om hem met zijn omstandigheden bekend te maken, ja meer: het is vreemd dat hij, die zo dikwijls door geheel Egypteland toog, Hoofdstuk 41:45, 46, nooit een uitstapje gedaan heeft naar Kanaän, om zijn oude vader te bezoeken, toen hij aan de grens van Egypte was, en dit slechts een reis van wellicht niet meer dan drie of vier dagen voor hem geweest zou zijn in zijn wagen. Het is een gissing, die wel waarschijnlijkheid heeft, dat zijn gedrag en handelwijze in deze zaak onder de bijzondere leiding van de hemel was, opdat het voornemen van God ten opzichte van Jakob en zijn gezin tot stand zou worden gebracht.

Toen de broeders van Jozef kwamen, kende hij hen aan menig voldoend teken, maar zij kenden hem niet, daar zij weinig dachten hem hier te vinden, vers 8. Hij dacht aan de dromen, vers 9, maar zij hadden ze vergeten. Het bewaren van Gods orakelen in ons hart zal ons van groot nut zijn in ons gedrag. In zijn houding tegenover zijn broers had Jozef het oog op zijn dromen, die hij wist van God te zijn, en hij beoogde de vervulling er van en zijn broeders tot

1. Hij toonde zich zeer streng en hard jegens hen, zijn wijze van spreken zelfs, in aanmerking genomen de plaats, die hij bekleedde, was genoeg om hen te laten schrikken, want hij sprak hard met hen vers 7. Hij beschuldigde hen van boze bedoelingen tegen de regering, vers 9, behandelde hen als gevaarlijke lieden: Gij zijt verspieders, betuigende bij het leven van Farao, dat zij dit waren, vers 16. Sommigen beschouwen dit als een eed, anderen houden het voor niets meer dan een heftige betuiging, zoals: zo waarachtig als uw ziel leeft, hoe dit zij, het was meer dan ja, ja, en neen, neen, en dus uit de boze. Slechte woorden worden spoedig aangeleerd door de omgang met hen, die ze gebruiken maar niet zo spoedig afgeleerd. Door veel aan het hof te zijn, had Jozef de eed van het hof aangenomen: zo waarlijk als Farao leeft, hiermede misschien bedoelende zijn broers te bevestigen in het geloof, dat hij een Egyptenaar was, en geen Israëliet, zij wisten, dat dit niet de taal was van een zoon van Abraham. Toen Petrus bewijzen wilde geen discipel van Christus te wezen, vloekte en zwoer hij. Maar waarom was Jozef zo hard voor zijn broers? Wij kunnen er ons verzekerd van houden, dat het niet uit wraakzucht was met de begeerte om thans hen te vertreden, die tevoren hem vertreden hadden, hij was geen man van zulk een gemoedsaard. Maar:
a. het was om de vervulling van zijn dromen te doen uitkomen.
b. Het was om hen tot bekering te brengen.
c. Het was om een bericht uit hen te krijgen aangaande de toestand van zijn familie die hij zeer verlangend was te kennen. Zij zouden ontdekt hebben wie hij was, indien hij hen ondervraagd had als een vriend, en daarom ondervraagt hij hen als rechter. Zijn broer Benjamin niet bij hen ziende, begon hij hen misschien te verdenken, dat zij ook hem uit de weg hadden geruimd, en daarom geeft hij hun gelegenheid om hem van hun vader en broer te spreken. In Zijn voorzienigheid schijnt God soms hard te wezen voor hen, die Hij liefheeft, en spreekt hard met hen, voor wie Hij toch grote genade heeft weggelegd.

2. Hierop waren zij zeer nederig en onderdanig. Zij spraken met de grootst mogelijke eerbied tot hem: neen, mijn Heere, vers 10, een grote verandering sinds zij zeiden: daar komt deze meester - dromer aan. Zeer nederig en bescheiden ontkennen zij de beschuldiging: Wij zijn geen verspieders. Zij zeggen hem wat hun boodschap is, zij kwamen om eten te kopen, een zeer eerlijke zaak, waarvoor veel vreemdelingen toen naar Egypte gekomen zijn. Zij geven een bijzonder bericht omtrent henzelf en hun familie, vers 13. En dat was alles wat zij verlangden.

3. Hij sloot hen allen gedurende drie dagen op in de gevangenis, vers 17. Aldus handelt God met de zielen, voor wie Hij bijzondere eer en vertroosting heeft weggelegd. Eerst verootmoedigt en verschrikt Hij hen, en brengt hen onder een geest van dienstbaarheid, en dan verbindt Hij hun wonden door de geest van de aanneming.

4. Hij kwam ten slotte met hen overeen, dat een hunner als gijzelaar zou achterblijven, en de overigen naar huis zouden gaan om Benjamin te halen. Het was een zeer bemoedigend woord, dat hij tot hen sprak, vers 18, ik vrees God, alsof hij gezegd had: "Gij kunt u er van verzekerd houden dat ik u geen kwaad doen zal, dat durf ik niet, want ik weet dat, hoe hoog ik ook ben, er Eén is, die hoger is dan ik." Van hen, die God vrezen, kunnen wij een billijke behandeling verwachten. De vrees van God zal hen, die macht hebben, weerhouden hun macht te misbruiken tot verdrukking en tirannie. Zij, die voor niemand ontzag behoeven te hebben, moeten ontzag hebben voor hun eigen geweten. Zie Nehemia 5:15. Ik heb alzo niet gedaan om de vreze Gods.

Genesis 42:21 - 28

I. De berouwvolle overdenking van de broers van Jozef over het kwaad, dat zij hem gedaan hadden, vers 21. Zij bespraken de zaak met elkaar in het Hebreeuws, niet denkende dat Jozef, die zij voor een Egyptenaar hielden hen verstond, en nog veel minder dat hij de persoon was, van wie zij spraken.

1. Zij gedachten met leedwezen de barbaarse wreedheid, waarmee zij hem vervolgd hadden. Wij zijn schuldig aan onze broer. Wij lezen niet dat zij dit zeiden gedurende hun driedaagse gevangenschap, maar nu de zaak op de een of andere wijze tot een eind scheen te komen, en zij zich toch nog in verlegenheid bevonden, begonnen zij bewogen te worden. Wellicht heeft het spreken van Jozef van de vrees van God, vers 18, hen tot nadenken gebracht, en hun deze bekentenis ontwrongen. Zie nu hier:
a. De werking van het geweten, het doet gedenken, brengt dingen voor de geest terug, die voorlang gezegd en gedaan zijn, om ons te tonen waarin wij hebben gedwaald, al was het ook lang geleden, zoals deze herdenking van een zonde, die meer dan twintig jaren tevoren was bedreven. Gelijk de tijd de schuld van de zonde niet uitwist, zo zal hij ook het gedenkschrift er van niet uitwissen. Toen de schuld van deze zonde van Jozefs broers nog vers was, hebben zij haar licht geacht, en zaten neer om brood te eten, maar nu, zó lang daarna, heeft hun geweten er hen aan herinnerd.
b. Het nut van de beproevingen, dikwijls blijken zij de gelukkige en krachtige middelen te zijn om het geweten te doen ontwaken, en onze zonden in gedachtenis te brengen.
c. Het kwaad van de schuld tegenover onze broers. Van al hun zonden was deze het, die hun geweten hun nu verweet, telkens als wij denken dat ons kwaad aangedaan wordt, behoren wij te gedenken aan het kwaad dat wij anderen aangedaan hebben, Prediker 7:21, 22.

2. Ruben alleen herdacht met vertroosting voor zichzelf, dat hij een voorspraak is geweest voor zijn broer, en gedaan heeft wat hij kon om het kwaad te voorkomen, dat zij hem aangedaan hebben, vers 22 Heb ik u niet gezegd: bezondigt u niet aan deze jongeling Het is een verzwaring van de zonde, als zij bedreven werd niettegenstaande vermaning en waarschuwing. Als wij er toe gebracht worden om met anderen in hun rampen te delen, dan zal het ons een troost wezen als wij het getuigenis van ons geweten hebben, dat wij niet gedeeld hebben in hun ongerechtigheden, maar er tegen hebben getuigd. Dit zal onze blijdschap wezen in de dag van het kwaad, en er de prikkel uit wegnemen.

II. Jozefs tederheid voor hen bij deze gelegenheid. Hij trok zich van hen terug om te wenen, vers 24. Hoewel zijn verstand hem zei dat hij zich nog als een vreemdeling voor hen moest houden, omdat zij nog niet genoeg verootmoedigd waren, kon het toch niet anders of de natuurlijke genegenheid moest zich laten gelden, want hij was een man met een teer hart. Dit stelt de barmhartigheid voor van God jegens berouwvolle zondaren. Zie Jeremia 31:20. "Sinds Ik tegen hem gesproken heb, denk ik nog ernstig aan hem." Zie Richteren 10:16.

III. De gevangenzetting van Simeon, vers 24. Hij koos hem uit als gijzelaar, waarschijnlijk omdat hij zich herinnerde dat deze zijn bitterste vijand was, of omdat hij nu zag dat deze het minst van allen verootmoedigd was. Hij bond hem voor hun ogen, om allen aan te doen, of wellicht wordt te kennen gegeven, dat hoewel hij hem met enige strengheid bond voor hun ogen, hij later, toen zij weg waren, zijn banden van hem afnam.

IV. Het wegzenden van de anderen. Zij kwamen om koren, en koren kregen zij, en dat niet alleen, maar ieder van hen vond het geld er voor terug in zijn zak. Zo geeft Christus, onze Jozef, ons wat wij behoeven, zonder geld en zonder prijs. Daarom worden de armen

28. Toen ontging hun het hart en zij schrokken, de een tot de ander zeggende: Wat is dit dat ons God gedaan heeft?
1. Het was in werkelijkheid een zegenrijke gebeurtenis, want men zal toch wel erkennen dat hun geen leed geschiedde, toen hun hun geld teruggegeven werd, maar dat hun een vriendelijkheid werd bewezen, en toch waren zij er zo door geschrokken. Een schuldig geweten is zeer licht geneigd om een gunstige beschikking van de voorzienigheid van God in een kwade zin op te vatten, en er een slechte uitlegging aan te geven. Mensen met een schuldig geweten vluchten als niemand hen vervolgt. Rijkdom brengt soms evenveel zorg met zich als gebrek, ja zelfs meer. Indien zij van hun geld beroofd waren geworden, de zouden zij niet meer ontsteld zijn geweest dan zij het waren, nu zij hun geld in hun zakken terugvonden. Zo heeft hij, van wie zijn akkers overvloedig hadden voortgebracht, gezegd: "Wat zal ik doen?" Lukas 12:17.

2. Maar in hun omstandigheden was het zeer verbazingwekkend. Zij wisten dat de Egyptenaren de Hebreeën verfoeiden, Hoofdstuk 43:32, daar zij dus niet zulk een vriendelijkheid van hen konden verwachten, dachten zij dat zij dit gedaan hadden om twist met hen te zoeken, en dat te meer, daar de man die Heere van het land was, hen had beschuldigd verspieders te zijn. Ook hun eigen geweten was ontwaakt, en hun zonden waren hun ordelijk voorgesteld, en dit brengt hen in verwarring. Als de mensen eens de moed laten zinken dan zal alles er toe bijdragen om hen nog meer ter neer te slaan. Als de leidingen van Gods voorzienigheid verrassend voor ons zijn, dan is het goed om te vragen wat het is, dat God gedaan heeft, en met ons doet, en op het maaksel van Zijn handen te zien.

Genesis 42:29 - 38
1.Hier hebben wij het bericht, dat Jacobs zonen hun vader gaven, van de grote benauwdheid, die hun in Egypte was overkomen, hoe zij verdacht werden verspieders te zijn, gedreigd werden, en gedwongen om er Simeon gevangen achter te laten, totdat zij er met Benjamin weerkeerden. Wie zou hieraan gedacht hebben toen zij van huis gingen? Als wij op reis gaan behoren wij te denken aan de velerlei droeve ongevallen, die ons kunnen treffen eer wij weer thuis komen. Wij weten niet wat morgen geschieden zal, en daarom moeten wij altijd voorbereid wezen op het ergste.

2. Welk een diepe indruk dit op de godvruchtige man heeft gemaakt. Zelfs de bundels geld, die Jozef uit vriendelijkheid zijn vader terugzond, verschrikten hem, vers 35, want hij dacht dat het met een kwade bedoeling gedaan was, of wellicht verdacht, hij zijn zonen dat zij iets verkeerds gedaan hadden, en dat zij zich aan straf hadden blootgesteld, hetgeen aangeduid wordt in zijn zeggen, vers 36, Gij berooft mij. Hij schijnt de fout bij hen te zoeken, hun aard kennende, vreesde hij dat zij de Egyptenaars tot toorn hadden verwekt, en misschien door geweld of list hun geld weer hadden meegebracht. Jakob is hier zeer ontsteld.
a. Hij koestert treurige denkbeelden omtrent de tegenwoordige toestand van zijn gezin. Jozef, die is er niet, en Simeon, die is er niet, terwijl Jozef in eer en aanzien was, en Simeon op weg er heen. Dikwijls brengen wij ons in de war door onze eigen vergissingen, zelfs ten opzichte van feiten. Wezenlijke smart kan voortkomen uit valse tijdingen en veronderstellingen, 2 Samuel 13:31. Jakob denkt dat Jozef dood is, en dat Simeon en Benjamin in gevaar zijn, en nu komt hij tot deze gevolgtrekking: Al deze dingen zijn tegen mij. Het bleek anders, het bleek juist dat al deze dingen vóór hem waren, meewerkende hem en zijn gezin ten goede, en toch denkt hij dat al deze dingen tegen hem zijn. Door onze onwetendheid of onze vergissing, en de zwakheid van ons geloof vrezen wij dikwijls dat datgene tegen ons is, hetgeen in werkelijkheid voor ons is. Wij worden beproefd in ons lichaam, in onze bezitting, in onze

naam en onze betrekkingen, en wij denken dat al deze dingen tegen ons zijn, terwijl zij in werkelijkheid ons een bijzonder uitnemend eeuwig gewicht van de heerlijkheid werken.

b. Voor het ogenblik heeft hij besloten dat Benjamin niet zal afreizen naar Egypte. Ruben staat er voor in dat hij hem veilig zal terugbrengen zonder er zelfs bij te voegen: Zo de Heere wil, zelfs geen rekening houdende met de gewone rampen, die reizigers kunnen treffen, maar dwaas biedt hij Jakob aan twee zijner zonen te doden (op wie hij waarschijnlijk zeer trots was) als hij hem niet terugbracht, alsof de dood van twee kleinzonen aan Jakob de dood van een zoon kon vergoeden. Neen, voor het ogenblik denkt Jakob: mijn zoon zal met ulieden niet afreizen. Hij geeft duidelijk wantrouwen in hen te kennen, gedenkende dat hij Jozef nooit heeft weergezien sedert die bij hen geweest is, en daarom: Benjamin zal niet met u meegaan op de weg, die u gaat, want gij zoudt mijn grauwe haren met droefenis ten grave doen neerdalen. Het staat slecht met een gezin, als de kinderen zich zo slecht gedragen, dat de ouders niet weten hoe zij hen zouden kunnen vertrouwen.

HOOFDSTUK 43

1 De honger nu werd zwaar in dat land; 2 Zo geschiedde het, als zij de leeftocht, dien zij uit Egypte gebracht hadden, opgegeten hadden, dat hun vader tot hen zeide: Keert wederom, koopt ons een weinig spijs. 3 Toen sprak Juda tot hem, zeggende: Die man heeft ons op het hoogste betuigd, zeggende: Gij zult mijn aangezicht niet zien, tenzij dat uw broeder met u is. 4 Indien gij onzen broeder met ons zendt, wij zullen aftrekken, en u spijs kopen; 5 Maar indien gij hem niet zendt, wij zullen niet aftrekken; want die man heeft tot ons gezegd: Gij zult mijn aangezicht niet zien, tenzij dat uw broeder met u is. 6 En Israel zeide: Waarom hebt gij zo kwalijk aan mij gedaan, dat gij dien man te kennen gaaft, of gij nog een broeder hadt? 7 En zij zeiden: Die man vraagde zeer nauw naar ons, en naar onze maagschap, zeggende: Leeft uw vader nog; hebt gij nog een broeder? Zo gaven wij het hem te kennen, volgens diezelfde woorden; hebben wij juist geweten, dat hij zeggen zou: Brengt uw broeder af? 8 Toen zeide Juda tot Israel, zijn vader: Zend de jongeling met mij, zo zullen wij ons opmaken en reizen, opdat wij leven en niet sterven, noch wij, noch gij, noch onze kinderkens. 9 Ik zal borg voor hem zijn; van mijn hand zult gij hem eisen; indien ik hem tot u niet breng en hem voor uw aangezicht stel, zo zal ik alle dagen tegen u gezondigd hebben! 10 Want hadden wij niet gezuimd, voorwaar, wij waren alreeds tweemaal wedergekomen.

11 Toen zeide Israel, hun vader, tot hen: Is het nu alzo, zo doet dit; neemt van het loffelijkste dezes lands in uwe vaten, en brengt dien man een geschenk henen af: een weinig balsem, en een weinig honig, specerijen en mirre, terpentijnnoten en amandelen. 12 En neemt dubbel geld in uw hand; en brengt het geld, hetwelk in de mond uwer zakken wedergekeerd is, weder in uw hand; misschien is het een feil. 13 Neemt ook uw broeder mede, en maakt u op, keert weder tot dien man. 14 En God, de Almachtige, geve u barmhartigheid voor het aangezicht van dien man, dat hij uw anderen broeder en Benjamin met u late gaan! En mij aangaande, als ik van kinderen beroofd ben, zo ben ik beroofd!

15 En die mannen namen dat geschenk, en namen dubbel geld in hun hand, en Benjamin; en zij maakten zich op, en togen af naar Egypte, en zij stonden voor Jozefs aangezicht. 16 Als Jozef Benjamin met hen zag, zo zeide hij tot dengene, die over zijn huis was: Breng deze mannen naar het huis toe, en slacht slachtvee, en maak het gereed; want deze mannen zullen te middag met mij eten. 17 De man nu deed, gelijk Jozef gezegd had; en de man bracht deze mannen in het huis van Jozef. 18 Toen vreesden deze mannen, omdat zij in het huis van Jozef gebracht werden, en zeiden: Ter oorzake van het geld, dat in het begin in onze zakken wedergekeerd is, worden wij ingebracht, opdat hij ons overrompele en ons overvalle, en ons tot slaven neme, met onze ezelen. 19 Daarom naderden zij tot dien man, die over het huis van Jozef was, en zij spraken tot hem aan de deur van het huis. 20 En zij zeiden: Och, mijn heer! wij waren in het begin gewisselijk afgekomen, om spijs te kopen. 21 Het is nu geschied, als wij in de herberg gekomen waren, en wij onze zakken opendeden, zie, zo was ieders mans geld in de mond van zijn zak, ons geld in zijn gewicht; en wij hebben hetzelve wedergebracht in onze hand. 22 Wij hebben ook ander geld in onze hand afgebracht, om spijs te kopen; wij weten niet, wie ons geld in onze zakken gelegd heeft.

23 En hij zeide: Vrede zij ulieden, vreest niet! Uw God en de God uws vaders heeft u een schat in uw zakken gegeven; uw geld is tot mij gekomen. En hij bracht Simeon tot hen uit. 24 Daarna bracht de man deze mannen in het huis van Jozef, en hij gaf water; en zij wiesen hun voeten; hij gaf ook aan hun ezelen voeder. 25 En zij bereidden het geschenk, totdat Jozef kwam op de middag; want zij hadden gehoord, dat zij aldaar brood eten zouden. 26 Als nu Jozef te huis gekomen was, zo brachten zij hem het geschenk, hetwelk in hun hand was, in het huis, en zij bogen zich voor hem ter aarde. 27 En hij vraagde hun naar hun welstand, en zeide: Is het wel met uw vader, de oude, waarvan gij zeidet? Leeft hij nog?

28 En zij zeiden: Het is wel met uw knecht, onzen vader, hij leeft nog; en zij neigden het hoofd en bogen zich neder. 29 En hij hief zijn ogen op, en zag Benjamin, zijn broeder, de zoon zijner moeder, en zeide: Is dit uw kleinste broeder, waarvan gij tot mij zeidet? Daarna zeide hij: Mijn zoon? God zij u genadig! 30 En Jozef haastte zich; want zijn ingewand ontstak jegens zijn broeder, en hij zocht te wenen; en hij ging in een kamer, en weende aldaar. 31 Daarna wies hij zijn aangezicht en kwam uit; en hij bedwong zichzelven, en zeide: Zet brood op. 32 En zij richtten voor hem aan in het bijzonder, en voor hen in het bijzonder; en voor de Egyptenaren, die met hem aten, in het bijzonder; want de Egyptenaars mogen geen brood eten met de Hebreen, dewijl zulks de Egyptenaren een gruwel is. 33 En zij zaten voor zijn aangezicht, de eerstgeborene naar zijn eerstgeboorte, en de jongere naar zijn

die voor hem waren; maar Benjamins gerecht was vijfmaal groter, dan de gerechten van hen allen. En zij dronken, en zij werden dronken met hem.

De geschiedenis van Jozefs broers wordt hier voortgezet.
I. Hun droevig afscheid van hun vader Jakob in Kanaän, vers 1 - 14.
II. Hun aangename samenkomst met Jozef in Egypte, vers 15 34. Want in dit hoofdstuk wordt niets verhaald dan hetgeen lieflijk en aangenaam is.

Genesis 43:1 - 10
1. Jakob dringt er bij zijn zonen op aan, om naar Egypte te gaan en koren te kopen, vers 1, 2. De honger duurde voort, het koren dat zij gekocht hadden was op want het is spijs, die vergaat. Als een goed huisvader is Jakob nu in zorg om in geschikt voedsel voor zijn gezin te voorzien, en zal dan God niet voorzien voor Zijn kinderen, voor het huisgezin van het geloof? Jakob zegt hun heen te gaan om een weinig spijs te kopen, in deze tijd van schaarste moet een weinig genoeg zijn, want de natuur is met weinig tevreden.

2. Juda dringt bij hem aan om er in toe te stemmen, dat Benjamin met hen zal gaan, al ging dit ook nog zo in tegen zijn gevoel en zijn tevoren verklaard besluit. Het is volstrekt niet onbestaanbaar met de plicht van de kinderen om hun ouders te eren en te gehoorzamen dat zij hun in nederigheid en bescheidenheid raad geven, en, als het nodig is, met hen discussiëren over een zaak. "Pleit bij uw moeder pleit," Hoséa 2:1.
a. Hij wijst op de volstrekte noodzakelijkheid, waarin zij zich bevinden, om Benjamin mee te brengen, want hij, die getuige was geweest van alles wat er in Egypte was voorgevallen, was meer bevoegd om hierover te oordelen, dan Jakob het kon wezen. Jozefs betuiging, vers 3, kan gebruikt worden om aan te tonen, op welke voorwaarden wij tot God mogen naderen: tenzij wij in de armen van ons geloof Christus medebrengen, kunnen wij het aangezicht van God niet zien in vrede.
b. Hij verbindt zich om alle mogelijke zorg voor hem te dragen alles te doen wat hij kan voor zijn veiligheid, vers 8, 9. Juda's geweten was ontwaakt en had hem verweten wat hij lang geleden tegen Jozef had gedaan, Hoofdstuk 42:21, en, als een blijk van de oprechtheid van zijn berouw, is hij bereid om, voorzoveel de mens dit kan, borg te zijn voor de veiligheid van Benjamin. Hij zal hem niet slechts geen kwaad doen, maar hij zal alles doen wat hij kan om hem te beschermen. Dit is, voorzover de zaak het toeliet, vergoeding of herstelling, niet wetende hoe hij Jozef zou terugbrengen, zal hij als enige vergoeding voor het onherstelbaar kwaad, dat hij hem gedaan heeft, zijn zorg verdubbelen voor Benjamins veiligheid en welvaren.

Genesis 43:11 - 14
Merk hier op:

I. Hoe vatbaar Jakob was voor overreding. Hij wilde luisteren naar rede, ofschoon zij, die haar aanvoerden, zijn minderen waren. Hij zag de noodzakelijkheid in van het geval en daar het niet te verhelpen was, wilde hij aan de noodzakelijkheid toegeven. "Is het nu alzo, neemt uw broer mee. Indien erop geen andere voorwaarden koren te krijgen is, dan kunnen wij hem even goed aan de gevaren van de reis blootstellen, als ons en onze kinderen, en ook Benjamin onder hen, uit gebrek aan brood te laten omkomen." "Huid voor huid, en al wat iemand heeft, " zelfs een Benjamin, het dierbaarste van alles, "zal hij geven, voor zijn leven." Geen dood is zo schrikkelijk als de hongerdood, Klaagliederen 4:9. Mijn zoon zal met ulieden niet vertrekken, had Jakob gezegd, Hoofdstuk 42:38, maar nu is hij overtuigd om in zijn vertrek toe te stemmen. Het is geen verkeerdheid, maar verstandig en plichtmatig om op ons besluit

en voornemen terug te komen, als daar een goede reden voor is. Standvastigheid is een deugd, maar hardnekkigheid is geen deugd. Het is het kroonrecht van God om niet te berouwen en onveranderlijke besluiten te nemen.

II. Jacobs wijsheid en rechtvaardigheid, die in drieërlei zaken uitkwamen.

1. Hij zond het geld terug, dat zij boven in hun zakken gevonden hadden, en hij geeft die voorzichtige uitlegging van de zaak: misschien was het een feil. De eerlijkheid gebiedt ons terug te geven, niet slechts hetgeen door ons eigen toedoen onrechtmatig tot ons komt, maar ook hetgeen door vergissing van anderen tot ons komt. Al hebben wij het ook door vergissing verkregen, zo wij het houden nadat wij de vergissing ontdekt hebben, dan houden wij het door bedrog. Bij het opmaken van rekeningen moeten vergissingen - zowel die in ons voordeel, als die in ons nadeel zijn - er in veranderd worden. Jacobs woorden voorzien ons van een gunstige uitlegging van dingen, die wij in een opwelling van toorn geneigd zijn als een belediging te beschouwen, zie het voorbij, en zeg: Misschien was het een feil 2. Hij zond dubbel geld, dubbel zoveel als zij de vorige maal hadden meegenomen, in de gedachte dat de prijs van het koren gestegen kon zijn of opdat, zo dit vereist werd, zij een losgeld konden betalen voor Simeon, of wel om de onkosten, die hij in de gevangenis had, er mede te bestrijden, of om een vrijgevige gezindheid te betonen, en daardoor een edelmoedige behandeling te verkrijgen van de man, de Heere van het land.

3. Hij zond een geschenk uit de voortbrengselen van het land, balsem en honing, enz, vers 11, de koopwaren, die Kanaän naar andere landen uitvoerde, Hoofdstuk 37:25. Gods voorzienigheid deelt haar gaven onderscheidenlijk uit. Sommige landen brengen de een koopwaar voort, en andere landen weer andere opdat de koophandel in stand kan blijven. Honing en specerijen zullen nooit het gebrek aan broodkoren kunnen vergoeden. De honger was zwaar in Kanaän, en toch hadden zij balsem en mirre, enz. Wij kunnen zeer goed leven van eenvoudig voedsel zonder lekkernijen, maar wij kunnen niet leven van lekkernijen zonder eenvoudig voedsel. Laat ons God er voor danken, dat hetgeen het nodigst en nuttigst is over het algemeen ook het meest voorhanden en het goedkoopst is. "Een gift in het verborgen houdt de toorn onder," Spreuken 21:14. Jacobs zonen zijn onrechtvaardig beschuldigd van verspieders te zijn, maar Jakob is bereid de kosten te dragen van een geschenk om de beschuldiger tevreden te stellen. Soms moeten wij het niet te veel achten om vrede te kopen, zelfs daar, waar wij vrede kunnen eisen als ons recht.

III. Jacobs godsvrucht, die zich openbaart in zijn gebed, vers 14. God de Almachtige geve u barmhartigheid voor het aangezicht van die man! Tevoren had Jakob met een geschenk en een gebed een vertoornde broer in een vriendelijke veranderd, en hier volgt hij nu dezelfde methode, en hij had er voorspoed mee. Zij, die genade willen vinden voor het aangezicht van de mensen, moeten haar bij God zoeken, die alle harten in Zijn hand heeft, en ze neigt naar het Hem behaagt.

IV. Jacobs lijdzaamheid. Hij besluit het alles met dit woord: "Mij aangaande, als ik van kinderen beroofd ben, zo ben ik beroofd. Als ik hen aldus de een na de ander moet overgeven, dan moet ik berusten, en zeggen: De wil van de Heere geschiede." Wij zullen wijs handelen, als wij ons ook met onze zwaarste beproevingen verzoenen, want wij kunnen niets winnen door met onze Maker te twisten.

Genesis 43:15 - 25
Jacobs zonen, toestemming verkregen hebbende om Benjamin mede te nemen, hielden zich strikt aan de orders, die hun vader hun had gegeven en gingen voor de tweede maal af naar Egypte om koren te kopen. Als wij ooit te weten komen wat een honger van het woord betekent, zo laat ons niet denken dat het te veel is om even ver te reizen om geestelijk voedsel te verkrijgen, als zij gereisd hebben om voedsel voor het lichaam te bekomen. Nu hebben wij hier een bericht van hetgeen voorviel tussen hen en de man, die over het huis van Jozef was, die, naar sommige vermoeden, in het geheim was en hen kende als Jozefs broers, en meehielp om de zaak van Jozefs wil te regelen. Ik denk echter dat dit niet zo was, want toen Jozef zich daarna aan zijn broers bekendmaakte wilde hij dat daar niemand bij tegenwoordig was, Hoofdstuk 45:1.

I. Jozefs huisbezorger had orders van Jozef (die het druk had met koren te verkopen en geld te ontvangen) om hen naar zijn huis te brengen en een maaltijd voor hen gereed te maken. Hoewel Jozef Benjamin daar zag, wilde hij toch niet in werktijd met werken ophouden, noch het aan iemand anders opdragen. Op hun tijd gaan zaken vóór beleefdheid. Ons noodzakelijk werk mag niet verzuimd worden, zelfs niet om onze vrienden welkom te heten.

II. Zelfs dit verschrikte hen vers 18. Toen vreesden deze mannen, omdat zij in het huis van Jozef gebracht werden. De rechtvaardige beschuldigingen van hun geweten en Jozefs heftige verdenking van hen beletten hun enigerlei gunst te verwachten, maar deden het vermoeden bij hen ontstaan, dat dit met kwade bedoeling geschiedde. Zij, die schuldig zijn en daardoor vreesachtig, zijn licht geneigd om van alles het ergste te denken. Nu dachten zij ter verantwoording te zullen geroepen worden wegens het geld, dat zij bovenin hun zakken gevonden hadden, beschuldigd te zullen worden van bedriegers te zijn, met wie men geen handel kon drijven, daar zij hun voordeel hadden gedaan met de drukte op de markt, om hun koren mede te nemen zonder er voor betaald te hebben. Daarom legden zij hun zaak voor aan de hofmeester, opdat hij, er van verwittigd zijnde, hen tegen gevaar kon beschutten. Hierin gaven zij een degelijk bewijs van hun eerlijkheid, dat zij, voor zij nog beschuldigd waren van hun geld meegenomen te hebben, het teruggaven. Oprechtheid en vroomheid zullen ons behoeden, en zullen uitkomen als het licht van de morgen.

III. De hofmeester sprak hun moed in, vers 23. Vrede zij ulieden, vreest niet, hoewel hij niet wist wat zijn meester voorhad, begreep hij toch dat dit mannen waren, aan wie hij geen kwaad wenste te doen, en daarom zegt hij hun Gods voorzienigheid te zien in dat weerkeren van hun geld tot hen. Uw God en de God van Uw vader heeft u een schat in uw zakken gegeven.
Merk op: 1. Dat hij hiermede toont hoegenaamd geen verdenking van oneerlijkheid jegens hen te koesteren, want van hetgeen wij door bedrog verkregen hebben, kunnen wij niet zeggen, dat "God het ons geeft."
2. Hiermede brengt hij hun verdere navraag er naar tot zwijgen. "Vraagt niet, hoe het daar gekomen is, Gods voorzienigheid heeft het u gebracht laat dit u genoeg zijn."
3. Uit hetgeen hij zei blijkt dat hij door het onderricht van zijn goede meester tot de kennis was gebracht van de ware God, de God van de Hebreeën. Het kan met recht verwacht worden, dat dienstboden in godsdienstige gezinnen alle geschikte gelegenheden waarnemen om met eerbied en ernst van God en Zijn voorzienigheid te spreken.

4. Hij vermaant hen op te zien tot God en Zijn voorzienigheid te erkennen in deze goede verrassing. Wij moeten ons verplicht erkennen aan God, als onze God en de God van onze vaderen, (een God in verbond met ons en hen) voor al onze voorspoed en al onze voordelen

meer, wat God het voor ons doet zijn. De hofmeester bemoedigde hen niet slechts in woorden, maar in daden, want hij betoonde hun alle mogelijke goedheid en vriendelijkheid, totdat zijn meester kwam, vers 24.

Genesis 43:26 - 34

Hier is:

I. De grote eerbied, die de broers van Jozef hem bewezen, toen zij hem het geschenk brachten, zij bogen zich voor hem ter aarde, vers 26, en opnieuw, toen zij hem bericht gaven omtrent de gezondheid van hun vader, neigden zij het hoofd en bogen zich, en spraken van uw knecht, onze vader, vers 28. Aldus werden de dromen van Jozef al meer en meer vervuld, en door de zonen, boog zich zelfs de vader voor hem, overeenkomstig de droom, Hoofdstuk 37:10. Jakob had hun waarschijnlijk gezegd dat zij, indien zij gelegenheid hadden om van hem tot de man, de Heere van het land, te spreken, hem zijn knecht zouden noemen.

II. De grote vriendelijkheid, die Jozef hun toonde, terwijl zij nog weinig dachten dat zij uit broederlijke liefde voortkwam. Hier is: 1. Zijn vriendelijk vragen naar Jakob: leeft hij nog? een zeer gepaste vraag omtrent iedereen, en in het bijzonder omtrent oude lieden, want wij sterven dagelijks, het is verwonderlijk dat wij nog leven. Vele jaren tevoren had Jakob gezegd: ik zal tot mijn zoon in het graf nederdalen, maar hij leeft nog, wij moeten niet sterven wanneer wij willen.

2. De vriendelijke aandacht, die hij schonk aan Benjamin, zijn volle broer.

a. Hij zond een gebed voor hem op, vers 29 mijn zoon, God zij u genadig. Hoewel Jozef de Heere van het land was, zou zijn gunst hem weinig goed hebben gedaan, tenzij God hem genadig is. Velen zoeken de gunst van de heersers, maar hij leidt hem om de gunst van de Heerser van de heersers te zoeken.

b. Hij stortte tranen om hem, vers 30. Zijn natuurlijke genegenheid voor zijn broeder, zijn vreugde om hem te zien, zijn bekommernis om hem en de overigen van hen in broodsgebrek te weten, en de herinnering aan zijn eigen lijden sedert hij hem het laatst gezien had, brachten een grote ontroering bij hem teweeg, die hem wellicht des te heftiger aandeed wijl hij poogde haar te onderdrukken, maar hij was genoodzaakt zich in een binnenkamer terug te trekken, om daar lucht te geven aan zijn gevoel door te wenen. Tranen van tederheid en liefde zijn volstrekt geen verkleining voor de mens, zelfs niet voor aanzienlijke en wijze mensen. Godvruchtigen moeten, als zij wenen, hun tranen niet bekendmaken, "mijn ziel zal in verborgen plaatsen wenen," zegt de profeet, Jeremia 13:17. "Petrus ging naar buiten en weende bitterlijk," zie Mattheüs 26.

3. Zijn vriendelijk onthaal van allen. Toen zijn wenen tot bedaren kwam, zat hij met hen aan voor het middagmaal, onthaalde hen ruim en feestelijk.

a. Hij gaf orders om drie tafels toe te richten, een voor zijn broers, een tweede voor de Egyptenaren, die bij hem aten, (want hun gewoonten waren zó verschillend dat zij niet graag aan een tafel aten) een derde voor hemzelf, want hij durfde zich nog niet als Hebreeër bekennen en wilde toch niet met de Egyptenaren aanzitten. Zie hier een voorbeeld:

(1). Van gastvrijheid en goede huiselijke orde, dat iets zeer loffelijks is, naar ieders vermogen het meebrengt.

(2). Van een zich schikken naar de begrippen van de mensen, al zijn die ook grillig, zoals bisschop Patrick dit niet willen eten van de Egyptenaren met de Hebreeën noemt. Hoewel Jozef de Heere van het land was en er orders waren gegeven, dat iedereen hem moest gehoorzamen, wilde hij toch de Egyptenaren niet dwingen, om tegen hun zin met de Hebreeën

te eten, maar liet hun vrij om naar hun genoegen te doen, wie waarlijk edelmoedig van aard is, haat dwang.
(3). Van de vroege verwijdering reeds tussen Joden en heidenen, zij konden niet met elkaar aan een tafel aanzitten.

b. Hij deed zijn broers plaatsnemen naar hun onderscheiden rang van ouderdom, vers 33, alsof hij dat zeker waarnemen zou. Sommigen denken dat zij zelf aldus plaats hebben genomen naar hun gewoonte, maar dan zie ik niet waarom daar zo bijzonder nota van genomen is, inzonderheid omdat zij zich onder elkaar er over verwonderden.
c. Hij gaf hun een overvloedig maal en zond hun schotels van zijn eigen tafel, vers 34. Dit was des te meer edelmoedig in hem en verplichtend voor hen vanwege de schaarsheid van de levensmiddelen. Ten dage van de honger is het genoeg gevoed te worden, maar zij werden aan een feestmaal onthaald. Zulk een goed middagmaal hadden zij misschien in geen maanden gehad. Er wordt gezegd: Zij dronken en waren vrolijk. Hun zorgen en vrees waren nu voorbij, en zij aten hun brood met blijdschap, denkende dat zij nu op goede voet stonden met de man, de Heere van het land. Indien God onze werken - ons geschenk - aanneemt dan hebben wij reden om vrolijk te zijn. Maar toch, als wij, zoals zij hier, aanzitten om met een heerser te eten, dan moeten wij scherp letten op degene, die voor ons aangezicht is, en ons door zijn smakelijke spijzen niet laten geruststellen, Spreuken 23:1 - 3.
Jozef gaf hun te verstaan dat Benjamin zijn gunsteling was, want zijn gerecht was vijf maal groter dan de gerechten van hen allen, niet alsof hij wilde dat hij zoveel meer zou eten dan de anderen want dan zou hij meer eten dan goed voor hem was, (en het is geen daad van vriendschap, maar een kwaad veeleer en een onvriendelijkheid, om iemand tot te veel eten of drinken te dringen) maar aldus wilde hij zijn bijzondere genegenheid voor hem tonen, om te zien of zijn broers Benjamins meerdere gerechten zouden benijden, zoals zij voorheen hem benijd hadden om zijn fraaiere rok. En in zo'n geval moet het ons ten regel wezen om tevreden te zijn met wat wij hebben en ons niet te bedroeven om wat anderen hebben.

HOOFDSTUK 44

1 En hij gebood dengene, die over zijn huis was, zeggende: Vul de zakken dezer mannen met spijze, naar dat zij zullen kunnen dragen, en leg ieders mans geld in de mond van zijn zak; 2 En mijn beker, de zilveren beker, zult gij leggen in de mond van de zak des kleinsten, met het geld van zijn koren. En hij deed naar Jozefs woord, hetwelk hij gesproken had. 3 Des morgens, als het licht werd, zo liet men deze mannen trekken, hen en hun ezelen. 4 Zij zijn ter stad uitgegaan; zij waren niet verre gekomen, als Jozef tot dengene, die over zijn huis was, zeide: Maak u op, en jaag die mannen achterna; en als gij hen zult achterhaald hebben, zo zult gij tot hen zeggen: Waarom hebt gij kwaad voor goed vergolden? 5 Is het deze niet, waaruit mijn Heere drinkt? en waarbij hij iets zekerlijk waarnemen zal? Gij hebt kwalijk gedaan, wat gij gedaan hebt. 6 En hij achterhaalde hen, en sprak tot hen diezelfde woorden. 7 En zij zeiden tot hem: Waarom spreekt mijn Heere zulke woorden? Het zij verre van uw knechten, dat zij zodanig een ding doen zouden. 8 Zie, het geld, dat wij in de mond onzer zakken vonden, hebben wij tot u uit het land Kanaän wedergebracht; hoe zouden wij dan uit het huis uws heren zilver of goud stelen? 9 Bij wien van uw knechten hij gevonden zal worden, dat hij sterve; en ook zullen wij mijn Heere tot slaven zijn!

10 En hij zeide: Dit zij nu ook alzo, naar uw woorden! Bij wien hij gevonden wordt, die zij mijn slaaf; maar gijlieden zult onschuldig zijn. 11 En zij haastten, en iegelijk zette zijn zak af op de aarde, en iegelijk opende zijn zak. 12 En hij doorzocht, beginnende met de grootste, en voleindigende met de kleinste; en die beker werd gevonden in de zak van Benjamin. 13 Toen scheurden zij hun klederen; en ieder man laadde zijn ezel op, en zij keerden weder naar de stad. 14 En Juda kwam met zijn broederen in het huis van Jozef; want hij was nog zelf aldaar; en zij vielen voor zijn aangezicht neder ter aarde. 15 En Jozef zeide tot hen: Wat daad is dit, die gij gedaan hebt? Weet gij niet, dat zulk een man als ik dat zekerlijk waarnemen zoude? 16 Toen zeide Juda: Wat zullen wij tot mijn Heere zeggen, wat zullen wij spreken, en wat zullen wij ons rechtvaardigen? God heeft de ongerechtigheid uwer knechten gevonden; zie, wij zijn mijns heren slaven, zo wij, als hij, in wiens hand de beker gevonden is. 17 Maar hij zeide: Het zij verre van mij zulks te doen! de man, in wiens hand de beker gevonden is, die zal mijn slaaf zijn; doch trekt gijlieden op in vrede tot uw vader.

18 Toen naderde Juda tot hem, en zeide: Och, mijn heer! laat toch uw knecht een woord spreken voor mijns heren oren, en laat uw toorn tegen uw knecht niet ontsteken; want gij zijt even gelijk Farao! 19 Mijn Heere vraagde zijn knechten, zeggende: Hebt gijlieden een vader, of broeder? 20 Zo zeiden wij tot mijn heer: Wij hebben een ouden vader, en een jongeling des ouderdoms, de kleinsten, wiens broeder dood is, en hij is alleen van zijn moeder overgebleven, en zijn vader heeft hem lief. 21 Toen zeidet gij tot uw knechten: Brengt hem af tot mij, dat ik mijn oog op hem sla. 22 En wij zeiden tot mijn heer: Die jongeling zal zijn vader niet kunnen verlaten; indien hij zijn vader verlaat, zo zal hij sterven. 23 Toen zeidet gij tot uw knechten: Indien uw kleinste broeder met u niet afkomt, zo zult gij mijn aangezicht niet meer zien. 24 En het is geschied, als wij tot uw knecht, mijn vader, opgetrokken zijn, en wij hem de woorden mijns heren verhaald hebben; 25 En dat onze vader gezegd heeft: Keert weder. koopt ons een weinig spijze; 26 Zo hebben wij gezegd: Wij zullen niet mogen aftrekken; indien onze kleinste broeder bij ons is, zo zullen wij aftrekken; want wij zullen het aangezicht van dien man niet mogen zien, zo deze onze kleinste broeder niet bij ons is. 27 Toen zeide uw knecht, mijn vader, tot ons: Gijlieden weet, dat mijn huisvrouw er mij twee gebaard heeft. 28 En de een is van mij uitgegaan, en ik heb gezegd: Voorwaar, hij is gewisselijk verscheurd geworden! en ik heb hem niet gezien tot nu toe. 29 Indien gij nu dezen ook van mijn aangezicht wegneemt, en hem een verderf ontmoette, zo zoudt gij mijn grauwe haren met jammer ten grave doen nederdalen! 30 Nu dan, als ik tot uw knecht, mijn vader, kome, en de jongeling is niet bij ons (alzo zijn ziel aan de ziel van dezen gebonden is), 31 Zo zal het geschieden, als hij ziet, dat de jongeling er niet is, dat hij sterven zal; en uw knechten zullen de grauwe haren van uw knecht, onzen vader, met droefenis ten grave doen nederdalen. 32 Want uw knecht is voor deze jongeling borg bij mijn vader, zeggende: Zo ik hem tot u niet wederbreng, zo zal ik tegen mijn vader alle dagen gezondigd hebben! 33 Nu dan, laat toch uw knecht voor dezen jongeling slaaf van mijn Heere blijven, en laat de jongeling met zijn broederen optrekken! 34 Want hoe zou ik optrekken tot mijn vader, indien de jongeling niet met mij was, opdat ik de jammer niet zie, welke mijn vader overkomen zou.

Na dit onthaal van Jozef aan zijn broers, zond hij hen weg, maar nu worden zij teruggebracht in grotere vrees en verschrikking, dan waarin zij nog geweest zijn.
Merk op:
I. De methode, die hij volgde, zowel om hen nog verder te verootmoedigen, als om hun genegenheid voor hun broer Benjamin op de proef te stellen, om daarnaar te kunnen oordelen over de oprechtheid van hun berouw van hetgeen zij hem hadden aangedaan, waarvan hij overtuigd wilde zijn eer hij van zijn verzoening met hen zou doen blijken. Dit heeft hij bewerkstelligd door Benjamin in benauwdheid te brengen, vers 1 - 17.
II. De goede uitslag van deze proefneming, hij vond hen allen van harte bezorgd, inzonderheid Juda, zowel voor de veiligheid van Benjamin, als voor het welzijn van hun bejaarde vader, vers 18 - 34.

Genesis 44:1 - 17
I. Jozef betoont zijn broers nog meer vriendelijkheid, vult hun zakken, geeft hun hun geld terug, en zendt hen heen vol van blijdschap, maar:

II. Stelt hen nog verder op de proef. Aldus verootmoedigt onze God hen, die Hij lief heeft overlaadt hen met weldaden. Jozef gaf bevel aan zijn hofmeester om een fraaie zilveren beker die hij had, (en die waarschijnlijk aan tafel gebruikt werd, toen zij het middagmaal bij hem hielden) boven in de zak van Benjamin te leggen, zodat het de schijn zou hebben, alsof hij hem van tafel gestolen had en hem zelf in zijn zak had gedaan, nadat hem zijn koren was overgeleverd. Indien Benjamin hem gestolen had, dan zou dit wel een daad van de laagste oneerlijkheid en ondankbaarheid geweest zijn en indien Jozef door bevel te geven hem in de zak te leggen, werkelijk bedoeld had hem van diefstal te beschuldigen, dan zou dit een daad van de gruwelijkste wreedheid in hem geweest zijn, maar in de uitkomst bleek het, dat van beide zijden kwaad gedaan noch bedoeld was.

Merk op:
1. Hoe de voorgewende misdadigers achterna gejaagd en aangehouden werden onder verdenking van een zilveren beker te hebben gestolen. De hofmeester beschuldigde hen van ondankbaarheid, kwaad voor goed te hebben vergolden, van dwaasheid of domheid door een beker weg te nemen, die in dagelijks gebruik was, en dus spoedig gemist zou worden, en waarnaar een naarstig onderzoek zou worden ingesteld, want vers 5 zou aldus gelezen kunnen worden is deze het niet waar mijn Heere uit drinkt, (daar hij er een bijzondere voorliefde voor heeft) en waarnaar hij een grondig onderzoek zou instellen. Of, "waardoor hij, door hem achteloos op uw tafel te laten, zou zien of gij al of niet eerlijke lieden zijt?"

2. Hoe zij voor zichzelf pleitten, plechtig betuigden zij hun onschuld en hun afschuw van zo'n laaghartige daad, vers 7, voerden als een bewijs van hun eerlijkheid aan, dat zij het geld hadden teruggebracht, vers 8, en verklaarden zich aan de zwaarste straf te willen onderwerpen, indien zij schuldig bevonden werden, vers 9, 10.

3. Hoe de diefstal Benjamin werd aangewreven. In zijn zak werd de beker gevonden, terwijl Jozef hem inzonderheid grote vriendelijkheid had betoond. Benjamin was ongetwijfeld bereid onder ede te verklaren, dat hij de beker niet genomen had, maar het is tevergeefs tegenover zo stellige bewijzen zijn onschuld te betuigen, de beker is bij hem gevonden. Zij durven aan Jozefs rechtvaardigheid niet te twijfelen, zij durven niet eens het denkbeeld opperen, dat hij, die het geld in hun zakken had gelegd, er ook de beker had verborgen, maar zij roepen Jozefs barmhartigheid in.

En: 4. Zij bieden hun nederige onderwerping aan, vers 16.
a. Zij erkennen de gerechtigheid Gods, God heeft de ongerechtigheid van uw knechten gevonden, wellicht doelende op het kwaad, dat zij tevoren Jozef hadden aangedaan, en waarvoor God nu, naar zij dachten, met hen afrekende. Zelfs in die beproevingen, waarin wij ons verongelijkt zien door mensen, moeten wij erkennen dat God rechtvaardig is, en onze ongerechtigheid heeft gevonden.
b. Zij geven zich aan Jozef over als gevangenen. Wij zijn de slaven van Uw Heere. Nu zijn de dromen van Jozef ten volle uitgekomen, hun zich zo herhaaldelijk voor hem ter aarde buigen, hun neigen van het hoofd, kan beschouwd worden als niets meer dan een plichtpleging te zijn, niets meer dan wat andere vreemdelingen deden, maar de uitlegging, die zij zelf in hun hoogmoed aan zijn dromen hadden gegeven, was: Zult gij dan helemaal over ons heersen? Hoofdstuk 37:8. En in die zin zijn zij nu ten slotte vervuld: zij erkennen zich zijn vazallen, daar zij het in die hatelijker zin verstaan, zo zal het ook in die zin vervuld worden in hen.

5. Met een schijn van rechtvaardigheid doet Jozef uitspraak, en bepaalt dat Benjamin als slaaf zou achterblijven, en de overigen ontslagen zouden worden, immers: waarom zou iemand anders dan de schuldige gestraft worden? Misschien heeft Jozef hiermede Benjamins karakter op de proef willen stellen, willen zien, of hij zo'n verdrukking met kalmte van gemoed zou kunnen dragen, als aan een wijs en godvruchtig man betaamt, of hij wezenlijk zijn eigen broer was naar de geest, zowel als in bloed, want Jozef zelf is ook vals beschuldigd geworden en had dientengevolge verdrukking te lijden, terwijl hij toch zijn ziel in zijn lijdzaamheid heeft bezeten. Hoe dit zij, duidelijk is het, dat hij de genegenheid van zijn broers voor hem en voor hun vader op de proef wilde stellen. Indien zij tevreden waren heengegaan en Benjamin in slavernij hadden achtergelaten, dan zou Jozef hem ongetwijfeld terstond bevrijd en verhoogd hebben, en aan Jakob bericht hebben gezonden, terwijl hij dan de andere broeders aan de hardheid van hun hart zou hebben overgelaten, maar zij bleken Benjamin meer welgezind te wezen dan hij vermoedde. Wij kunnen niet oordelen over hetgeen de mensen zijn naar hetgeen zij vroeger geweest zijn, noch over hetgeen zij zullen doen naar hetgeen zij gedaan hebben, door leeftijd en ervaring kunnen de mensen beter en wijzer worden. Zij, die Jozef hadden verkocht, wilden nu Benjamin niet verlaten, zelfs de slechtste kunnen mettertijd beter worden.

Genesis 44:18 - 34
Wij hebben hier een zeer edele en aandoenlijke rede, die Juda ten behoeve van Benjamin voor Jozef heeft uitgesproken, om de ontheffing te verkrijgen van het over hem uitgesproken vonnis, hetzij omdat hij Benjamin meer welgezind was dan de overigen, of zich onder grotere verplichting achtte dan de anderen om pogingen aan te wenden tot zijn invrijheidstelling, daar hij zijn woord had verpand aan zijn vader, dat hij hem veilig terug zou brengen. Het kan ook wezen, dat de anderen hem tot hun woordvoerder gemaakt hebben, omdat hij een man was van meer verstand en van een betere geest, en meer macht had over de taal dan iemand van hen. Zijn toespraak, zoals die hier vermeld is, is zó natuurlijk, zó ongekunsteld en zó zeer de uitdrukking van zijn gevoel, dat wij niet anders kunnen veronderstellen dan dat Mozes, die haar lang daarna geschreven heeft, haar geschreven heeft onder de bijzondere leiding van Hem, die de mond van de mens gemaakt heeft. Er is in deze rede zeer veel natuurlijke kunst, onbestudeerde en ongedwongen welsprekendheid.

I. Hij richt zich met grote eerbied tot Jozef, noemt hem mijn Heere, en zichzelf en zijn broers zijn knechten, verzoekt hem een geduldig gehoor, en schrijft hem soevereine macht toe: "gij zijt even gelijk Farao, van wie wij gunst begeren en wiens toorn wij vrezen, zoals wij Farao's

hoffelijk en onderdanig te spreken tot hen, in wiens macht wij ons bevinden, eretitels te geven aan hen, die er recht op hebben, is niet hetzelfde als hen te vleien.

II. Hij stelde Benjamin voor als iemand, die zijn medelijden wel waardig was, vers 20, hij was, vergeleken met de overige van hen, een jongeling, de jongste van allen, onbekend met de wereld, niet gewend aan haar wreedheid en hardheid, daar hij altijd op tere wijze door zijn vader was opgevoed. De zaak werd er nog deerniswaardiger door, dat hij de enige was, die van zijn moeder was overgebleven, daar zijn broeder, namelijk Jozef, dood was. Weinig dacht Juda welk een teer punt hij nu aanraakte. Juda wist dat Jozef verkocht was, hij had dus wel reden te denken dat hij nog leefde, hij kon tenminste niet met zekerheid weten dat hij dood was, maar zij hebben hun vader doen geloven dat hij dood was, en nu zij die leugen zo dikwijls gezegd hadden waren zij de waarheid vergeten, en begonnen zijzelf in de leugen te geloven.

III. Hij voerde zeer sterk als pleitgrond voor zijn bede aan, dat Jozef zelf hen gedwongen had Benjamin mee te brengen, de wens te kennen had gegeven om hem te zien, vers 21, en hun verboden had voor zijn aangezicht te komen, tenzij zij Benjamin meebrachten, vers 23 - 26, hetgeen te kennen gaf dat hij iets goeds en vriendelijks met hem voorhad. En moet hij nu met zoveel moeite herwaarts gebracht worden, alleen maar om tot altijddurende slavernij verwezen te worden? Was hij niet naar Egypte gebracht uit zuivere gehoorzaamheid aan het bevel van Jozef, en zou hij hem dan nu niet barmhartigheid bewijzen? Sommigen maken de opmerking dat de zonen van Jakob in hun betoog bij hun vader tot hem gezegd hadden: Indien gij hem, Benjamin, niet zendt, wij zullen niet vertrekken, Hoofdstuk 43:5, maar dat Juda als hij er toe komt om dit te verhalen, zich van veel passender woorden bedient. Wij zullen niet mogen vertrekken, of "wij kunnen niet vertrekken met enigerlei hoop op een goede uitslag. Onbetamelijke woorden, in haast, of in drift, tot onze meerdere gesproken, behoren herroepen of verbeterd te worden.

IV. Het grote argument waarop hij de nadruk legt, was de ondraaglijke smart, die het voor zijn oude vader zijn zou, indien Benjamin in slavernij moest achterblijven, zijn vader heeft hem lief, vers 20. Dit hadden zij als pleitgrond aangevoerd tegen Jozefs aandringen op zijn komst, vers 22. "Indien hij zijn vader verlaat zo zal hij sterven, vers 22, dat is: zijn vader zal sterven, en nog veel meer zal dit het geval wezen, indien hij achterblijft om nooit tot hem weer te keren." Dit had de oude man, van wie zij spraken, aangevoerd tegen zijn reis naar Egypte, vers 29. Indien gij nu deze ook voor mijn aangezicht wegneemt, en hem een verderf ontmoette, zo zoudt gij mijn grauwe haren, die kroon van de ouderdom, met jammer ten grave doen nederdalen. Dit voert Juda met grote ernst aan, zijn ziel is aan diens ziel gebonden, vers 30. Als hij ziet, dat de jongeling niet met ons is, dan zal hij bezwijken en terstond sterven, vers 31, of, de hevige smart, waaraan hij zich zal overgeven, zal binnen weinige dagen een einde aan zijn leven maken. Eindelijk. Juda zegt dat hij voor zich het niet kon dragen dit te zien, vers 34. Dat ik de jammer niet zie, welke mijn vader overkomen zou. Het is de plicht van de kinderen met grote tederheid te zorgen voor het welzijn van hun ouders, bang te zijn voor alles wat hun een oorzaak van smart kan wezen. Alzo kan de liefde, die eerst van hen afdaalde, dan weer tot hen opklimmen, en iets gedaan worden om hen voor hun zorg en tederheid te belonen.

V. Om de rechtvaardigheid van het vonnis van Jozef te huldigen, en zijn oprechtheid aan te tonen in hetgeen hij in zijn pleitrede heeft aangevoerd, doet Juda het aanbod om in Benjamins plaats als slaaf achter te blijven, vers 33. Aldus zou aan de wet voldaan worden. Jozef zou er

Benjamin, en dus beter tot dienstwerk instaat) en Jakob zou het beter kunnen dragen hem te verliezen, dan om Benjamin te verliezen. Tot zover was het dus zijn zaak om vanwege zijn vaders bijzondere liefde voor Benjamin verdrietig te zijn, dat hij bereid is slaaf te worden ten einde hem er in toe te geven. Al zou nu Jozef, zoals Juda hem veronderstelde, een volkomen vreemdeling geweest zijn voor de familie, dan zou toch zo krachtig pleiten en redeneren invloed op hem geoefend moeten hebben, daar het gevoel van menselijkheid er door zou aangedaan zijn, want niets kon gezegd worden, dat meer teder en aandoenlijk is, het was genoeg om een stenen hart te vermurwen. Maar Jozef was aan Benjamin nader verwant dan Juda zelf, en koesterde beide voor hem en voor zijn oude vader meer genegenheid dan Juda, en daarom kon hij niets gezegd hebben, dat gelukkiger of aan Jozef aangenamer was.

Jakob noch Benjamin hadden een voorspraak bij Jozef nodig, want hij zelf had hen lief. Laat ons over de gehele zaak opmerken:
1. Met hoeveel voorzichtigheid Juda het vermeed melding te maken van de misdaad, waarvan Benjamin beschuldigd werd. Had hij iets gezegd bij wijze van bekentenis er van, hij zou een blaam hebben geworpen op Benjamin de schijn hebben gehad zijn eerlijkheid te verdenken, en zo hij iets gezegd had bij wijze van ontkenning er van, hij zou een blaam hebben geworpen op Jozefs rechtvaardigheid en het door hem uitgesproken vonnis. Daarom laat hij die gehele zaak rusten, en doet slechts een beroep op Jozefs medelijden. Vergelijk dit met Jobs verootmoediging voor God, Job 9:15. "Denwelken ik, zo ik rechtvaardig zou zijn, niet zou antwoorden, mijn Rechter zal ik om genade bidden, " ik zou niet redeneren, geen argumenten bijbrengen om mij vrij te pleiten, maar om genade bidden.

2. Welk een goede rede de stervende Jakob had om te zeggen: "Juda, gij zijt het, u zullen uw broers loven," Hoofdstuk 49:8 want hij overtrof hen allen in stoutmoedigheid, wijsheid en welsprekendheid, in het bijzonder in tederheid voor hun vader en zijn gezin.

3. Juda’s trouwe aanhankelijkheid aan Benjamin, die nu in droefenis was, werd lang daarna beloond door de standvastige trouw van de stam van Benjamin aan die van Juda, toen de tien anderen die stam verzaakten.

4. Hoe gepast de apostel, als hij van Christus’ Middelaarschap spreekt, opmerkt, dat onze Heere "uit Juda gesproten is," Hebreeën 7:14, want, evenals Zijn vader Juda, heeft Hij niet slechts voor de overtreders gebeden, maar is borg voor hen geworden, Hebreeën 7:22, waarin Hij een zeer tere zorg betoonde beide voor Zijn Vader en voor zijn broers.

HOOFDSTUK 45

1 Toen kon zich Jozef niet bedwingen voor allen, die bij hem stonden, en hij riep: Doet alle man van mij uitgaan! En er stond niemand bij hem, als Jozef zich aan zijn broederen bekend maakte. 2 En hij verhief zijn stem met wenen, zodat het de Egyptenaren hoorden, en dat het Farao's huis hoorde. 3 En Jozef zeide tot zijn broederen: Ik ben Jozef! leeft mijn vader nog? En zijn broeders konden hem niet antwoorden; want zij waren verschrikt voor zijn aangezicht. 4 En Jozef zeide tot zijn broederen: Nadert toch tot mij! En zij naderden. Toen zeide hij: Ik ben Jozef, uw broeder, dien gij naar Egypte verkocht hebt. 5 Maar nu, weest niet bekommerd, en de toorn ontsteke niet in uw ogen, omdat gij mij hierheen verkocht hebt; want God heeft mij voor uw aangezicht gezonden, tot behoudenis des levens. 6 Want het zijn nu twee jaren des hongers in het midden des lands; en er zijn nog vijf jaren, in welke geen ploeging noch oogst zijn zal. 7 Doch God heeft mij voor uw aangezicht henen gezonden, om u een overblijfsel te stellen op de aarde, en om u bij het leven te behouden, door een grote verlossing. 8 Nu dan, gij hebt mij herwaarts niet gezonden, maar God Zelf, Die mij tot Farao's vader gesteld heeft, en tot een Heere over zijn ganse huis, en regeerder in het ganse land van Egypte. 9 Haast u en trekt op tot mijn vader, en zegt het hem: Alzo zegt uw zoon Jozef: God heeft mij tot een Heere over gans Egypteland gesteld; kom af tot mij, en vertoef niet. 10 En gij zult in het land Gosen wonen, en nabij mij wezen, gij en uw zonen, en de zonen uwer zonen, en uw schapen, en uw runderen, en al wat gij hebt. 11 En ik zal u aldaar onderhouden; want er zullen nog vijf jaren des hongers zijn, opdat gij niet verarmt, gij en uw huis, en alles wat gij hebt! 12 En ziet, uw ogen zien het, en de ogen van mijn broeder Benjamin, dat mijn mond tot u spreekt. 13 En boodschapt mijn vader al mijn heerlijkheid in Egypte, en alles wat gij gezien hebt; en haast u, en brengt mijn vader herwaarts af.

14 En hij viel aan de hals van Benjamin, zijn broeder, en weende; en Benjamin weende aan zijn hals. 15 En hij kuste al zijn broederen, en hij weende over hen; en daarna spraken zijn broeders met hem. 16 Als dit gerucht in het huis van Farao gehoord werd, dat men zeide: Jozefs broeders zijn gekomen! was het goed in de ogen van Farao, en in de ogen van zijn knechten. 17 En Farao zeide tot Jozef: Zeg tot uw broederen: Doet dit, laadt uw beesten, en trekt heen, gaat naar het land Kanaän; 18 En neemt uw vader en uw huisgezinnen, en komt tot mij, en ik zal u het beste van Egypteland geven, en gij zult het vette dezes lands eten. 19 Gij zijt toch gelast: doet dit, neemt u uit Egypteland wagenen voor uw kinderkens, en voor uw vrouwen, en voert uw vader, en komt. 20 En uw oog verschone uw huisraad niet; want het beste van gans Egypteland, dat zal het uwe zijn. 21 En de zonen van Israel deden alzo. Zo gaf Jozef hun wagenen, naar Farao's bevel; ook gaf hij hun teerkost op de weg. 22 Hij gaf hun allen, ieder een, wisselklederen; maar Benjamin gaf hij driehonderd zilverlingen, en vijf wisselklederen. 23 En zijn vader desgelijks zond hij tien ezelen, dragende van het beste van Egypte, en tien ezelinnen, dragende koren, en brood, en spijs voor zijn vader op de weg. 24 En hij zond zijn broeders heen; en zij vertrokken; en hij zeide tot hen: Verstoort u niet op de weg.

25 En zij trokken op uit Egypte, en zij kwamen in het land Kanaän tot hun vader Jakob. 26 Toen boodschapten zij hem, zeggende: Jozef leeft nog, ja, ook is hij regeerder in gans Egypteland! Toen bezweek zijn hart, want hij geloofde hen niet. 27 Maar als zij tot hem gesproken hadden al de woorden van Jozef, die hij tot hen gesproken had, en dat hij de wagenen zag, die Jozef gezonden had om hem te voeren, zo werd de geest van Jakob hun vader, levendig. 28 En Israel zeide: Het is genoeg! mijn zoon Jozef leeft nog! ik zal gaan, en hem zien, eer ik sterve!

Het is jammer, dat dit hoofdstuk van het vorige gescheiden is, en dus afzonderlijk gelezen wordt. Daar hadden wij Juda's voorspraak voor Benjamin, waarmee de overige broeders, naar wij kunnen onderstellen, hun instemming betuigden. Jozef liet hem uitspreken, zonder hem in de rede te vallen, hoorde alles wat hij te zeggen had, en antwoordde toen op alles door dit een woord: Ik ben Jozef. Nu vond hij zijn broers verootmoedigd ook hem gedenkende (want Juda had hem in zijn rede tweemaal genoemd), eerbiedig voor hun vader en zeer teer voor hun broer Benjamin. Nu waren zij rijp voor de troost en de lieflijkheid, die hij voor hen bestemde, door zich aan hen bekend te maken, waarvan wij in dit hoofdstuk het verhaal hebben. Het was voor Jozefs broers als een heldere zonneschijn na de regen, ja, het was hun als een leven uit de doden. Hier is:

I. Jozefs bekendmaking van zichzelf aan zijn broers en zijn gesprek met hen bij die gelegenheid, vers 1 - 15.
II. De orders, die Farao hierop gaf om Jakob en zijn familie naar Egypte af te halen, en dienovereenkomstig het wegzenden van Jozef broers naar hun vader met deze orders, vers 16 - 24.
III. De blijde tijding van dit alles meegedeeld aan Jakob, vers 25 - 28.

Genesis 45:1 - 15
Juda en zijn broers wachtten op een antwoord, en het kon wel niet anders of zij moesten ten hoogste verbaasd zijn, toen zij in plaats van de strenge ernst van een rechter de natuurlijke genegenheid van een vader of broer ontdekten.

I. Jozef gaf bevel dat al zijn dienaren het vertrek zouden verlaten, vers 1. Vrienden zijn het meest vrij en ongedwongen in hun gesprekken, als zij onder elkaar zijn. Toen Jozef liefde wilde betonen, legde hij alle statigheid af, en het was niet betamelijk dat zijn dienaren daar getuigen van zouden zijn. Aldus openbaart Christus zich in Zijn goedertierenheid aan Zijn volk buiten het gezicht en het gehoor van de wereld.

II. Tranen waren de inleiding tot zijn rede, vers 2. Hij had die stroom lang en met grote moeite tegengehouden, maar nu zwol hij zo hoog op, dat hij hem niet langer kon bedwingen, maar overluid weende, zodat zij, die hij had weggezonden, opdat zij hem niet zouden zien, hem wel moesten horen. Het waren tranen van tederheid en sterke, diepe liefde, en daarmee legde hij die strenge ernst af, die hij tot nu toe aan zijn broers betoond had, want hij kon het niet langer dragen. Dit stelt, evenals de vader van de verloren zoon, het goddelijk mededogen voor jegens berouwhebbende zondaren, Lukas 15:20, Hosea 11:8, 9.

III. Haastig en plotseling, als iemand die niet gerust kan wezen vóór hij het geuit heeft, zegt hij hun wie hij is: Ik ben Jozef. Zij kenden hem slechts bij zijn Egyptische naam Zafnath - Paaneah, daar zijn Hebreeuwse naam vergeten en verloren was in Egypte, maar nu leert hij hen hem bij die naam te noemen, ik ben Jozef, en opdat zij niet zouden denken dat hij iemand anders was van dezelfde naam verklaart hij zich nader, vers 4, ik ben Jozef uw broer. Dit zou hen nog meer verootmoedigen wegens hun zonde van hem te verkopen, maar hen tevens aanmoedigen om op een vriendelijke behandeling te hopen. Zo zei Christus, toen Hij Paulus van zonde wilde overtuigen, Ik ben Jezus, en toen Hij zijn discipelen wilde vertroosten: Ik ben het, vreest niet. In het eerst heeft dit woord Jozefs broers verschrikt. Vol angst deinsden zij terug, zij waren ontsteld en verbaasd, maar Jozef riep hun vriendelijk en gemeenzaam toe: Nadert toch tot mij. En als Christus zich openbaart aan Zijn volk, moedigt Hij hen aan, om tot Hem toe te gaan met een waarachtig hart. Wellicht wilde hij, daar hij er van ging spreken dat zij hem verkocht hadden, niet luid spreken opdat de Egyptenaars het niet zouden horen en de Hebreeën er niet in nog groter verfoeiing bij hen om zouden komen, daarom wilde hij dat zij allen tot hem zouden naderen, opdat hij fluisterend met hen kon spreken, hetgeen hij, nu zijn ontroering enigszins tot bedaren was gekomen, instaat was te doen, terwijl hij in het eerst het, als het ware, uitschreeuwen moest.

IV. Hij poogt hun smart te verzachten wegens het kwaad, dat zij hem aangedaan hebben, door hun te tonen, dat God, wat zij ook mochten bedoeld hebben, het ten goede heeft gedacht en er het goede uit heeft doen voortkomen vers 5, weest niet bekommerd, en de toorn ontsteke niet in uw ogen. Zondaren moeten bekommerd zijn en in toorn ontsteken tegen zichzelf vanwege hun zonde, ja, al is het ook dat God door Zijn kracht er goeds uit doet voortkomen, dan is dit

worden, als zij zien hoe God goed uit kwaad doet voortkomen, spijs uit de eter. Hoewel wij hiermede onze eigen zonden niet mogen verkleinen, om alzo de bitterheid van ons berouw weg te nemen, kan het toch goed zijn, om er de zonden van anderen in een zachter licht door voor te stellen en er het bittere en scherpe van onze wrok door weg te nemen. Zo doet Jozef hier. Zijn broers behoefden niet te vrezen, dat hij zich op hen zou wreken wegens een kwaad dat de voorzienigheid van God zozeer tot voordeel heeft doen uitkomen van hem en zijn familie. Nu zegt hij hun, hoe lang de honger nog zal aanhouden, namelijk nog vijf jaren, maar, vers 6, hoe hij bij machte was vriendelijkheid te betonen aan zijn bloedverwanten en vrienden, hetgeen het grootste genot is, dat rijkdom en macht kunnen schenken aan een godvruchtige, vers 8. Zie in welk een gunstig licht hij het kwaad stelt, dat zij hem aangedaan hebben God heeft mij voor uw aangezicht heengezonden, vers 5 - 7.

Merk op:
1. De God van Israël is onder de bijzondere zorg van de voorzienigheid van God. Jozef achtte dat zijn verhoging niet zozeer bestemd was om het gehele koninkrijk van Egypte te redden als wel om een kleine familie van Israëlieten te behouden, want des Heeren deel is Zijn volk, hoe het ook met anderen ga, zij zullen beveiligd wezen.

2. Dat de voorzienigheid van God zeer ver vooruit ziet en zich zeer ver uitstrekt. Lang vóór de jaren van overvloed bereidde de voorzienigheid van God de spijs voor Jacobs huis in de jaren van de honger. De psalmist looft God hiervoor Psalm 105:17. "Hij zond een man voor hun aangezicht heen, Jozef." God ziet Zijn werk van het begin tot het einde, maar wij zien dit niet, Prediker 3:11. Hoe bewonderenswaardig zijn de plannen van de voorzienigheid! hoe verreikend is haar strekking! Wat al raderen in het midden van de raderen, die toch allen bestuurd worden door de ogen in de raderen en de geest van de dieren in de raderen, zie Ezechiël 1:15 - 20. Laat ons daarom over niets vóór de tijd oordelen 3. God werkt dikwijls door tegenovergestelde dingen, de nijd en twist van broers dreigen een gezin met de ondergang, en toch blijken zij nu in dit geval de gelegenheid, of het middel om Jacobs gezin te behouden. Jozef zou nooit een herder, een steen Israëls geweest zijn, indien zijn broers hem niet beschoten en gehaat hadden, zij namelijk, die hem misdadig naar Egypte verkocht hadden, en toch zelf het voordeel oogstten van het goede, dat God er uit heeft doen voortkomen, evenals velen van hen, die Christus ter dood hebben gebracht door Zijn dood behouden zijn geworden.

4. God moet al de eer ontvangen voor de tijdige bewaring van Zijn volk, door wèlk middel die bewaring dan ook gewerkt moge worden, vers 8. Gij hebt mij herwaarts niet gezonden, maar God zelf. Gelijk zij van de een kant zich nu niet moeten bedroeven of kwellen daar de zaak toch zo ten goede is uitgekomen zo moeten zij er, van de andere kant, niet trots op wezen, want het was Gods doen, en niet van hen. Met hem naar Egypte te verkopen bedoelden zij zijn dromen te verijdelen, maar de bedoeling van God er mee was, ze te verwezenlijken, Jesaja 10:7. Hoewel hij het zo niet meent.

V. Hij belooft gedurende de overige jaren van de honger voor zijn vader en geheel zijn familie te zullen zorgen.
1. Hij verlangt dat zijn vader spoedig verblijd zal worden met de tijding, dat hij nog in leven is en tot grote macht en aanzien is gekomen. Zijn broers moeten zich naar Kanaän heenspoeden, en aan Jakob bekendmaken dat zijn zoon Jozef tot Heere over Egypteland gesteld is, vers 9, en zij moeten hem van al zijn heerlijkheid aldaar verhalen, vers 13. Hij wist dat dit een verkwikkende zalf zou zijn voor zijn hoofd, en een krachtige hartversterking

weer jong kon maken, dan was dit het. Hij wenst dat zij zelf zich volkomen zouden overtuigen van de waarheid van deze verbazingwekkende tijding, ten einde er hun vader ook de overtuiging van te kunnen geven, vers 12, uw ogen zien het, dat mijn mond tot u spreekt. Als zij zich wilden bezinnen, dan konden zij zich misschien nog wel iets van zijn gelaatstrekken zijn stem, zijn manier van spreken te binnen brengen, en alzo volkomen overtuigd zijn.

2. Hij verlangt vurig dat zijn vader en geheel zijn familie naar Egypte zouden komen. Kom af tot mij en vertoef niet, vers 9. Hij wil hem doen wonen in Gosen, het deel van Egypte, dat in de richting lag van Kanaän, opdat zij het land zouden gedenken, vanwaar zij kwamen, vers 10. Hij belooft in hun behoeften te voorzien, vers 11. Ik zal u aldaar onderhouden. Het is de plicht van de kinderen om, zo dit door de nooddruft van hun ouders vereist wordt, hen te onderhouden, en zoveel het hun slechts mogelijk is, in hun behoeften te voorzien, want door korban zullen zij daar nooit vrijgesteld van kunnen worden Markus 7:11. Dat is "aan hun eigen huis godzaligheid te oefenen," 1 Timotheüs 5:4. Onze Heere Jezus, evenals Jozef, tot de hoogste macht en eer in de bovenwereld verhoogd zijnde, wil dat al de Zijnen met Hem zullen wezen waar Hij is Johannes 17:24. Dat is Zijn gebod, dat wij nu bij Hem zijn in geloof en hoop en een hemelse wandel, en dit is Zijn belofte, dat wij voor altijd met Hem zijn zullen.

VI. Zij gaven nu ook uitdrukking aan hun liefde voor elkaar. Hij begon met de jongste, zijn eigen broer Benjamin, die omstreeks een jaar oud zal geweest zijn, toen Jozef van zijn broers gescheiden werd, zij omhelsden elkaar en weenden, vers 14, denkende wellicht aan hun moeder Rachel, die stierf toen zij Benjamin baarde. In haar echtgenoot had Rachel in de laatste tijd geweend, omdat zij, naar hij vreesde, niet meer waren, Jozef was weg, en Benjamin ging weg, en nu wenen zij om haar, omdat zij niet meer was. Na Benjamin heeft hij ook de anderen omhelsd, vers 15, en daarna spraken zijn broers met hem, vrij en gemeenzaam over al de zaken van het huis van hun vader. Na de tekenen van een ware verzoening volgen de ogenblikken van lieflijke gemeenschap.

Genesis 45:16 - 24

I. Wij hebben hier Farao's vriendelijkheid voor Jozef, en voor zijn bloedverwanten om zijnentwil. Hij heette zijn broers welkom vers 16, hoewel het een tijd was van schaarste, en zij waarschijnlijk te zijnen laste zouden komen. En omdat het goed was in de ogen van Farao, was het ook goed in de ogen van zijn knechten, zij gaven tenminste voor, dat zij het goedvonden, omdat Farao het goedvond. Hij gelastte Jozef zijn vader naar Egypte te laten halen, en beloofde hen te voorzien van alle benodigdheden voor de reis en voor zijn vestiging in Egypte. Indien het beste van heel Egypteland (en Egypte was, dank zij Jozef onder God, beter voorzien dan alle andere landen) genoeg voor hem was, dan was het alles tot zijn dienst, zelfs het vette van het land, vers 18, zodat zij zich niet om hun huisraad behoefden te bekommeren, vers 20. In vergelijking met hetgeen hij voor hen had in Egypte, achtte hij hetgeen zij in Kanaän bezaten van weinig belang, en daarom moeten zij er zich niet om bekommeren, indien zij daar iets van moesten achterlaten, er was in Egypte genoeg, om hun alle verlies te vergoeden. Zo moeten ook zij, voor wie Christus delen bestemd heeft in Zijn hemelse heerlijkheid, zich niet om het goed van deze wereld bekommeren, het beste daarvan is slechts huisraad van weinig belang, rommel, zolang wij hier zijn kunnen wij er niet zeker van wezen, en nog veel minder kunnen wij het meenemen als wij deze wereld verlaten, laat ons er dan ook niet bezorgd om wezen, noch er ons hart op stellen, er zijn betere dingen voor ons weggelegd in het gezegende land, waar onze Jozef heengegaan is, om er ons een plaats in te bereiden.

II. De vriendelijkheid van Jozef voor zijn vader en zijn broers. Farao betoonde eerbied voor Jozef, in dankbare erkentenis dat hij het middel is geweest voor veel goeds voor hem en zijn rijk, daar hij hen niet alleen bewaard had van in de algemene ramp te delen, maar hen van groot belang had gemaakt onder andere volken, want al hun naburen zouden zeggen: "Voorzeker zijn de Egyptenaren een wijs en verstandig volk, daar zij in de tijd van de honger zo goed voorzien zijn. Daarom achtte Farao niets te veel wat hij voor Jozef doen kon. Er is een dankbaarheid, die men zelfs aan minderen verschuldigd is, en als iemand ons vriendelijkheid betoond heeft, dan behoren wij er ons op toe te leggen om het hem te vergelden, en niet alleen aan hem, maar ook aan de zijnen. En Jozef betoonde ook eerbied aan zijn vader en zijn broers, omdat zij zijn naaste bloedverwanten waren, al waren zijn broers zijn vijanden geweest, en al was zijn vader ook lang van hem vervreemd.

1. Hij voorzag hen van het benodigde, vers 21. Hij gaf hun wagens en leeftocht, voor de heen - en de terugreis, want wij hebben nooit gezien dat Jakob zeer rijk was, en toen de hongersnood heerste, kunnen wij ons wel voorstellen dat hij veeleer arm was.

2. Hij gaf hun ook hetgeen hun tot genot en sieraad was. Hij gaf aan ieder van hen wisselklederen, aan Benjamin gaf hij er vijf, en daarenboven nog zakgeld, vers 22. Aan zijn vader zond hij een zeer schoon geschenk van Egyptische voortbrengselen, vers 23. Wie rijk is, behoort vrijgevig te zijn, milddadigheden te beraadslagen, waarvoor is overvloed anders goed, dan om er goed mee te doen? 3. Hij zond hen weg met een gepaste waarschuwing, vers 24. Verstoort u niet op de weg. Hij wist dat zij maar al te geneigd waren tot twisten, en de laatste gebeurtenissen, die de herinnering opwekten aan hetgeen zij voorheen tegen hun broer gedaan hadden, zouden hun een aanleiding kunnen wezen tot twisten. Jozef had reeds opgemerkt dat zij er over twistten, Hoofdstuk 42:22. Tot de een zouden zij zeggen: "Gij was het, die hem het eerst om zijn dromen bestraft hebt", tot een ander: "Gij zijt het geweest, die zei: Laat ons hem doden", tot een ander: "Gij hebt hem zijn veelvervige rok ontnomen", tot een ander: "Gij waart het, die hem in de kuil hebt geworpen", enz. Daar nu Jozef hun allen vergiffenis had geschonken, legt hij hun de verplichting op elkaar geen verwijten te doen. Onze Heere Jezus heeft ons dit gebod gegeven, dat wij elkaar liefhebben, dat wij in vrede zullen leven, en dat, wat er ook zal gebeuren, of welke vroegere gebeurtenissen wij ook gedenken, wij ons niet zullen verstoren. Want:
a. Wij zijn broers, wij hebben allen één Vader.
b. Wij zijn Zijn broeders, en als wij ons verstoren, maken wij onze betrekking te schande tot Hem die onze vrede is.
c. Wij zijn schuldig, ja voorwaar schuldig, en wij hebben alle reden om, in plaats van met elkaar te twisten, verstoord te zijn op onszelf.
d. Wij hebben, of hopen te hebben, vergeving ontvangen van God, tegen wie wij allen misdreven hebben, en daarom moeten wij bereid zijn elkaar vergeving te schenken.
e. Wij zijn op de weg, een weg, die door het land van Egypte loopt, waar veler ogen op ons gericht zijn, die wel graag gelegenheid tegen ons zouden zoeken, een weg, die heenvoert naar Kanaän, waar wij voor altijd volkomen vrede hopen te hebben.

Genesis 45:25 - 28
Hier zien wij hoe de goede tijding aan Jakob wordt meegedeeld.

1. In het eerst heeft het verhaal er van zijn geest neergeslagen. Toen zijn zonen zonder enigerlei voorbereiding tot hem inkwamen, roepende: Jozef leeft nog, terwijl zij met elkaar wedijverden, wie het eerst het bericht zou brengen, dacht hij misschien dat zij met hem

naam wekte zijn smart over hem weer op, zodat zijn hart bezweek, vers 26, het duurde lang eer hij weer tot zichzelf kwam. Hij was zozeer in zorg en vrees over de overigen van hen, dat het toen blijdschap genoeg voor hem geweest zou zijn te horen, dat Simeon vrijgelaten en Benjamin veilig en wel teruggekomen was, (want hij had zich bijna aan wanhoop over die beide overgegeven) maar te horen dat Jozef nog leeft, dat was een te goede tijding om waar te kunnen wezen, hij bezwijmt, want hij gelooft het niet. Wij bezwijken, omdat wij niet geloven, David zelf zou vergaan zijn, indien hij niet had geloofd, Psalm 27:13.

2. De bevestiging er van deed zijn geest langzamerhand weer herleven. Jakob had zijn zonen zeer gemakkelijk geloof geschonken, toen zij hem zeiden: Jozef is dood, maar nu zij hem zeggen: Jozef leeft nog, kan hij hen nauwelijks geloven. Op mensen van een zwak en teer gemoed heeft vrees meer invloed dan hoop, zij komen gemakkelijker onder indrukken, die ontmoedigen, dan onder die welke bemoedigen. Maar eindelijk werd Jakob overtuigd van de waarheid van het bericht, in het bijzonder toen hij de wagens zag, die gezonden waren om hem te halen, want zien is geloven, en toen werd zijn geest weer levendig. De dood is als de wagens, die gezonden zijn om ons naar Christus thuis te halen, het gezicht van zijn nadering moest onze geest weer levendmaken. Nu wordt Jakob Israël genoemd, vers 28, want hij begint zijn geestkracht te herkrijgen.
a. Hij verblijdt zich in de gedachte, dat Jozef nog leeft. Hij zegt niets van Jozefs heerlijkheid, waarvan zij hem verhaald hebben, het was hem genoeg dat Jozef leefde. Zij, die tevreden zijn met een mindere mate van vertroosting en genot, zijn het best bereid voor het meerdere.
b. Het is hem een genoegen te denken, dat hij tot hem zal gaan om hem te zien. Ofschoon hij oud en de reis lang was wilde hij toch Jozef gaan zien, omdat Jozefs zaken hem niet toestonden om tot hem te komen.
Merk op dat hij zegt: "Ik zal gaan en hem zien," niet: "Ik zal gaan en bij hem wonen." Jakob was oud en verwachtte niet lang meer te zullen leven, "maar ik zal gaan en hem zien eer ik sterf," en dan zal ik in vrede kunnen heengaan. Laat mijn ogen verkwikt worden door hem te zien, eer zij gesloten worden, en dan is het genoeg, dan behoef ik niets meer om mij gelukkig te maken in deze wereld." Het is voor ons allen goed om ons gemeenzaam te maken met de dood, er van te spreken als nabijzijnd, opdat wij mogen bedenken hoe weinig wij hebben te doen eer wij sterven, en het dan te doen met al onze macht en van hetgeen wij lieflijke hebben mogen genieten als degenen, die weldra zullen sterven en het zullen verlaten.

HOOFDSTUK 46

1 En Israel verreisde met al wat hij had, en hij kwam te Ber-seba, en hij offerde offeranden aan de God van zijn vader Izak. 2 En God sprak tot Israel in gezichten des nachts, en zeide: Jakob, Jakob! En hij zeide: Zie, hier ben ik! 3 En Hij zeide: Ik ben die God, uws vaders God; vrees niet van af te trekken naar Egypte; want Ik zal u aldaar tot een groot volk zetten. 4 Ik zal met u aftrekken naar Egypte en Ik zal u doen weder optrekken, mede optrekkende; en Jozef zal zijn hand op uw ogen leggen. 5 Toen maakte zich Jakob op van Ber-seba; en de zonen van Israel voerden Jakob, hun vader, en hun kinderen, en hun vrouwen, op de wagenen, die Farao gezonden had, om hem te voeren. 6 En zij namen hun vee, en hun have, die zij in het land Kanaän geworven hadden, en zij kwamen in Egypte, Jakob en al zijn zaad met hem; 7 Zijn zonen, en de zonen zijner zonen met hem; zijn dochteren, en zijner zonen dochteren, en al zijn zaad bracht hij met zich in Egypte. 8 En dit zijn de namen der zonen van Israel, die in Egypte kwamen: Jakob en zijn zonen. De eerstgeborene van Jakob: Ruben. 9 En de zonen van Ruben: Hanoch, en Pallu, en Hezron, en Karmi. 10 En de zonen van Simeon: Jemuel, en Jamin, en Ohad, en Jachin, en Zohar, en Saul, de zoon ener Kanaänietische vrouw. 11 En de zonen van Levi: Gerson, Kehath en Merari. 12 En de zonen van Juda: Er, en Onan, en Sela, en Perez, en Zerah. Doch Er en Onan waren gestorven in het land van Kanaän; en de zonen van Perez waren Hezron en Hamul. 13 En de zonen van Issaschar: Tola, en Puwa, en Job, en Simron. 14 En de zonen van Zebulon: Sered, en Elon, en Jahleel. 15 Dit zijn de zonen van Lea, die zij Jakob gebaard heeft in Paddan-Aram, met Dina zijn dochter; al de zielen zijner zonen en zijner dochteren waren drie en dertig. 16 En de zonen van Gad: Zifjon en Haggi, Schuni en Ezbon, Eri en Arodi, en Areli. 17 En de zonen van Aser: Jimna, en Jisva, en Jisvi, en Berija, en Sera, hun zuster; en de zonen van Berija: Heber en Malchiel. 18 Dit zijn de zonen van Zilpa, die Laban aan zijn dochter Lea gegeven had; en zij baarde Jakob deze zestien zielen. 19 De zonen van Rachel, Jacobs huisvrouw: Jozef en Benjamin. 20 En Jozef werden geboren in Egypteland, Manasse en Efraim, die hem Asnath, de dochter van Potifera, de overste te On, baarde. 21 En de zonen van Benjamin: Bela, Becher en Asbel, Gera en Naaman, Echi en Ros, Muppim en Huppim, en Ard. 22 Dit zijn de zonen van Rachel, die Jakob geboren zijn, al te zamen veertien zielen. 23 En de zonen van Dan: Chusim. 24 En de zonen van Nafthali: Jahzeel, en Guni, en Jezer, en Sillem. 25 Dit zijn de zonen van Bilha, die Laban aan zijn dochter Rachel gegeven had; en zij baarde dezelve Jakob, zij waren allen zeven zielen. 26 Al de zielen, die met Jakob in Egypte kwamen, uit zijn heup gesproten, uitgenomen de vrouwen van de zonen van Jakob, waren allen zes en zestig zielen.
27 En de zonen van Jozef, die hem in Egypte geboren zijn, waren twee zielen. Al de zielen van het huis van Jakob, die in Egypte kwamen, waren zeventig. 28 En hij zond Juda voor zijn aangezicht heen tot Jozef, om voor zijn aangezicht aanwijzing te doen naar Gosen; en zij kwamen in het land Gosen. 29 Toen spande Jozef zijn wagen aan, en toog op, zijn vader Israel tegemoet naar Gosen; en als hij zich aan hem vertoonde, zo viel hij hem aan zijn hals, en weende lang aan zijn hals. 30 En Israel zeide tot Jozef: Dat ik nu sterve, nadat ik uw aangezicht gezien heb, dat gij nog leeft! 31 Daarna zeide Jozef tot zijn broederen, en tot zijns vaders huis: Ik zal optrekken en Farao boodschappen, en tot hem zeggen: Mijn broeders en het huis mijns vaders, die in het land Kanaän waren, zijn tot mij gekomen. 32 En die mannen zijn schaapherders; want het zijn mannen, die met vee omgaan; en zij hebben hun schapen, en hun runderen, en al wat zij hebben, medegebracht. 33 Wanneer het nu geschieden zal, dat Farao ulieden zal roepen, en zeggen: Wat is uw hantering? 34 Zo zult gij zeggen: Uw knechten zijn mannen, die van onze jeugd af tot nu toe met vee omgegaan hebben, zo wij als onze vaders; opdat gij in het land Gosen moogt wonen; want alle schaapherder is de Egyptenaren een gruwel.

Op hoge leeftijd verhuist Jakob naar Egypte, hiertoe genoodzaakt door een hongersnood, en door zijn zoon uitgenodigd zijnde om er te komen.
I. God zendt hem daar heen, vers 1 - 4.
II. Geheel zijn familie gaat met hem vers 5 - 27.
III. Jozef heet er hem welkom, vers 28 - 31.

Genesis 46:1 - 4

Het Goddelijk voorschrift luidt: Ken de Heere in al uw wegen, en de belofte, die er aan verbonden is: Hij zal uw paden recht maken. Er rust hier een grote zorg op Jakob, hij heeft

vestigen - een grote verandering voor hem want hij heeft nooit anders gedacht of hij zou leven en sterven in Kanaän - en voor zijn familie zal dit voor lange tijd grote gevolgen hebben. Nu wordt ons hier gezegd:

I. Dat hij God heeft gekend in zijn weg. Hij kwam van Hebron, waar hij nu woonde, te Berseba, en daar offerde hij offeranden aan de God van zijn vader Izaak, vers 1. Hij koos die plaats in herinnering aan de gemeenschapsoefening, die zijn vader en zijn grootvader er met God gehad hebben. Daar heeft Abraham de naam van de Heere, van de eeuwige God, aangeroepen, Hoofdstuk 21:33, ook Izaak deed dit Hoofdstuk 26:25, en daarom maakte ook Jakob het de plaats van zijn aanbidding, en dit te meer omdat het op zijn weg lag. In zijn aanbidding had hij:

1. Het oog op God als de God van zijn vader Izaak, dat is: een God in verbond met hem, want door Izaak was het verbond op hem overgegaan. God had aan Izaak, toen er in zijn tijd hongersnood heerste in Kanaän, Hoofdstuk 26:2 verboden om af te reizen naar Egypte, hetgeen Jakob zich misschien voor de geest bracht toen Hij God raadpleegde als de God van zijn vader Izaak, en wel met deze gedachte: "Heere, hoewel ik zeer begerig ben Jozef te zien, zal ik mij toch aan Uw wil onderwerpen, zo Gij mij verbiedt naar Egypte af te trekken zoals Gij het mijn vader Izaak verboden hebt en dan zal ik tevreden blijven waar ik ben."

2. Offerde hij offeranden, buitengewone offeranden, behalve die hij op zijn gezette tijden bracht. Die offeranden werden geofferd:
a. Bij wijze van dankzegging voor de gezegende verandering, die er nu onlangs in zijn familie heeft plaats gehad, voor de goede tijding, die hij omtrent Jozef heeft ontvangen, en de hoop die hij had, om hem weer te zien. Wij moeten God danken voor het begin van een zegen, al is hij ook nog niet voltooid, en dit is dan tevens een betamelijke manier om nog verdere zegeningen te vragen.
b. Bij wijze van smeking dat God met hem zal zijn op zijn reis. Door deze offeranden wenste hij vrede te hebben met God, vergeving van zonde te verlangen, opdat hij geen schuld met zich neemt op die reis, want schuld is een slechte gezellin. Door Christus, de grote offerande, moeten wij ons verzoenen met God, en onze beden en smekingen tot Hem opzenden.
c. Bij wijze van raadpleging, ook de heidenen raadpleegden hun orakelen door offeranden. Jakob wilde niet gaan vóór hij God om verlof had gevraagd: "Zal ik vertrekken naar Egypte, of teruggaan naar Hebron?" Zo moeten ook wij in twijfelachtige gevallen navraag doen, en hoewel wij geen direct antwoord van de hemel kunnen verwachten, zullen wij toch, zo wij naarstig achtgeven op de aanwijzingen van het woord, van de consciëntie en van de voorzienigheid van God, bevinden, dat wij God niet tevergeefs om raad vragen.

II. Hoe God hem dan ook geleid heeft op zijn pad. In nachtgezichten (waarschijnlijk reeds in de volgende nacht nadat hij zijn offeranden geofferd had, zoals 2 Kronieken 1:7) sprak God tot hem, vers 2. Zij, die gemeenschap met God wensen te onderhouden, zullen bevinden dat zij nooit zijnerzijds faalt. Als wij tot Hem spreken zoals het behoort, dan zal Hij niet falen tot ons te spreken. God riep hem bij zijn naam, zijn oude naam. Jakob! Jakob! om hem zijn lage staat te doen gedenken, zijn tegenwoordige vrees betaamde nauwelijks aan een Israël. Als een, die wel bekend is met de gezichten van de Almachtige, en gereed is om er aan te gehoorzamen, antwoordt hij: Zie, hier ben ik, bereid en gereed om orders te ontvangen." En wat heeft God hem nu te zeggen?
1. Hij hernieuwt het verbond met hem, Ik ben die God, de God van uw vader, vers 3, dat is: "Ik ben wat gij Mij erkent te zijn, gij zult Mij een God bevinden, een goddelijke wijsheid en

macht voor u, en gij zult Mij de God van uw vader bevinden, getrouw aan het verbond, dat met hem gemaakt is.

2. Hij moedigt hem aan tot dit vertrek met zijn gezin, vrees niet af te reizen naar Egypte. Het schijnt dat Jakob, hoewel hij op het eerste bericht van het leven van Jozef en zijn heerlijkheid in Egypte zonder enige aarzeling besloten had: ik zal gaan en hem zien, er toch bij nader bedenken wel enige moeilijkheid in zag, waarover hij niet goed wist heen te komen. In de veranderingen, die de grootste blijdschap en hoop schijnen mee te brengen, is toch altijd een bijmengsel van zorg en vrees. "Nulla estsincera voluptas - Er is geen onvermengd genot." Wij moeten ons altijd verheugen met beving. Jakob had vele kommervolle gedachten omtrent deze reis, waarvan God nota neemt.
a. Hij was oud, honderddertig jaren oud, en het wordt als een van de zwakheden van oude mensen genoemd, dat zij "voor de hoogten vrezen en dat er verschrikkingen zullen zijn op de weg," Prediker 12:5. Het was een lange reis, en Jakob was niet geschikt tot reizen, en wellicht dacht hij er aan, dat zijn beminde Rachel op een reis gestorven is.
b. Hij vreesde dat zijn zonen besmet zouden worden door de afgoderij van Egypte en de God van hun vaderen zouden vergeten, of verzot zouden worden op de genietingen van Egypte en het land van de belofte zouden vergeten.
c. Waarschijnlijk dacht hij aan hetgeen God tot Abraham had gezegd betreffende de dienstbaarheid en de verdrukking van zijn zaad, Hoofdstuk 15:13, en vreesde hij dat zijn verhuizing naar Egypte dit ten gevolge zou hebben. Een lieflijkheid voor heden moet ons niet doen verzuimen te denken aan toekomstige bezwaren en ongemakken, die wel zouden kunnen voortkomen uit hetgeen ons nu zo lieflijk en veelbelovend toeschijnt.
d. Hij kon het denkbeeld niet verdragen, dat zijn gebeente in Egypte zou rusten. Maar, welke ontmoedigende gedachten hij nu ook had, dit was genoeg om ze allen tot zwijgen te brengen: Vrees niet te vertrekken naar Egypte.

3. Hij belooft hem vertroosting bij deze verhuizing.
a. Dat hij in Egypte zich zal vermenigvuldigen. "Ik zal u aldaar, waar gij vreest dat uw familie zal wegzinken en verloren gaan tot een groot volk maken. Dat is de plaats, die de oneindige wijsheid verkoren heeft voor de vervulling van die belofte."
b. Dat de tegenwoordigheid van God met hem zal wezen, Ik zal met u vertrekken naar Egypte. God zal voorzeker met hen wezen, die gaan waar Hij hen zendt, en dat is genoeg om hen, waar zij ook zijn te beveiligen, en hun vrees tot zwijgen te brengen, wij kunnen ons gerust wagen naar Egypte, als God er met ons gaat.
c. Dat noch hij noch de zijnen in Egypte verloren zullen gaan, Ik zal u doen weer optrekken, mee optrekkende.

Hoewel Jakob in Egypte stierf, is deze belofte toch vervuld geworden:
(1). Door het overbrengen van zijn lichaam om in Kanaän begraven te worden, waaromtrent hij zeer bezorgd scheen, Hoofdstuk 49:29 - 32.
(2). In het overbrengen van zijn nakomelingen om in Kanaän gevestigd te worden. Hoe somber en duister het dal ook moge wezen, waarin wij te eniger tijd geroepen worden, wij kunnen er gerust op wezen dat, zo God er met ons vertrekt Hij ons ook zeker weer uit zal opvoeren. Als Hij met ons afgaat in de dood, dan zal Hij ons gewis weer opvoeren tot de heerlijkheid.
(3). Dat in leven en sterven zijn geliefde zoon Jozef hem tot troost zal wezen, Jozef zal zijn hand op uw ogen leggen. Dat is een belofte, dat Jozef leven zal zolang als hij leefde, dat hij bij hem zou zijn bij zijn sterven, hem met alle mogelijke tederheid en eerbied de ogen zou

in hem vermenigvuldigden, heeft Jakob waarschijnlijk gewenst, dat Jozef hem die laatste dienst van de liefde zou bewijzen: "Ille meos oculos comprimat - Laat hem mij de ogen sluiten, " en God verhoorde hem aldus ook naar de letter van zijn begeerte. Zo vervult God soms de onschuldige begeerten van Zijn volk en maakt niet slechts dat zij zalig sterven, maar maakt er zelfs de omstandigheden lieflijk van.

Genesis 46:5 - 27

De bejaarde Jakob is hier aan het verhuizen, weinig heeft hij gedacht ooit Kanaän te zullen verlaten, hij verwachtte ongetwijfeld in zijn nest de geest te geven, en zijn zaad in het dadelijk bezit van het beloofde land te zullen laten, maar Gods voorzienigheid heeft het anders beschikt. Zij, die denken wèl gevestigd te zijn kunnen in weinig tijd van de plaats van hun vestiging verwijderd worden, zelfs oude lieden die aan geen andere verhuizing denken dan aan de verhuizing naar het graf (waar Jakob zozeer zijn hart op had gezet, Hoofdstuk 37:35, 42:38.) kunnen nog grote veranderingen beleven in hun gezin. Het is goed om bereid te zijn, niet slechts voor het graf, maar voor alles wat tussen ons en het graf gebeuren kan.
Merk op:

I. Hoe Jakob vervoerd werd, niet in een koets, hoewel die toen reeds in gebruik was, maar in een wagen, vers 5. Jakob was een eenvoudig man, die op geen pracht of statigheid gesteld was, zijn zoon reed in een staatsiewagen, Hoofdstuk 41:43, maar hem was een gewone wagen voldoende.
II. Het vervoer van hetgeen hij had.

1. Zijn have, vers 6, zijn vee en zijn have, dit nam hij mee, teneinde voor zijn onderhoud niet geheel en al van Farao afhankelijk te zijn, en niet later van hen gezegd zou kunnen worden, dat zij als bedelaars naar Egypte gekomen zijn.

2. Zijn gezin, al zijn zaad, vers 7. Waarschijnlijk waren zij allen bij hun vader blijven wonen, en daarom zijn zij, toen hij heenging, ook heengegaan, waartoe zij wellicht te meer bereid waren, omdat, hoewel zij hadden gehoord dat het land Kanaän hun beloofd was, zij er echter tot nu toe niets van in bezit hadden. Wij hebben hier een nauwkeurige opgaaf van de namen van Jacobs kinderen, zijn zonen en de zonen van zijn zonen, die later als hoofden van geslachten in de verschillende stammen vermeld zullen worden. Zie Numeri 26:5. en verv. Bisschop Patrick merkt op dat Issaschar zijn oudste zoon Tola noemde, hetgeen worm betekent, waarschijnlijk omdat hij, toen hij geboren werd, een zeer klein, zwak kind was, een worm en geen man, die waarschijnlijk wel niet in het leven zou blijven. en toch is er een talrijk nakomelingschap uit hem voortgekomen, 1 Kronieken 7:2. Noch het leven, noch het sterven komt altijd overeen met hetgeen wij waarschijnlijk achten. Het gehele getal, dat naar Egypte aftoog, was zes en zestig, vers 26, waarbij Jozef en zijn twee zonen, die er reeds waren, en Jakob zelf, het hoofd van het gezin, gevoegd moeten worden, en dan hebben wij het volledig getal van zeventig zielen vers 27. De "zeventig" geven het getal op van vijf en zeventig en Stefanus volgt hen hierin, Handelingen 7:14. De reden hiervoor laten wij over aan de gissing van de critici, maar laat ons opmerken:
a. Dat hoofden van gezinnen voor allen hebben te zorgen, die tot hun huis behoren, hen moeten voorzien van het brood huns bescheiden deels, geschikte spijs beide voor lichaam en ziel.
b. Toen Jakob zelf heenging naar een land van overvloed, wilde hij geen van zijn kinderen in het onvruchtbare land achterlaten om er van honger om te komen.

3. Hoewel de vervulling van de beloften altijd zeker is, duurt het toch dikwijls lang eer zij komt. Het was nu al tweehonderdvijftien jaren geleden sedert God aan Abraham beloofde hem tot een groot volk te zullen maken, Hoofdstuk 12:2, en toch was die tak van zijn geslacht, waarop de belofte overging, nog slechts tot een getal van zeventig personen aangegroeid, waarmee hier zo bijzonder rekening wordt gehouden, opdat Gods macht, die deze zeventig tot een zo grote menigte heeft doen worden zelfs in Egypte zoveel heerlijker zou uitkomen. Als het Hem behaagt, dan zal "de kleinste tot duizend worden," Jesaja 60:22.

Genesis 46:28 - 34

I. Wij hebben hier de blijde ontmoeting tussen Jakob en zijn zoon Jozef, waarin wij hebben op te merken:

1. Jacobs wijsheid in zijn vooruit zenden van Juda naar Jozef om hem zijn aankomst in Gosen te berichten. Dit was een eerbiedsbetuiging aan de regering, onder wier bescherming deze vreemdelingen zich kwamen stellen, vers 28. Wij moeten zeer zorgvuldig vermijden om aan iemand, wie het ook zij, maar vooral aan de hogere machten, aanstoot te geven.

2. Jozefs kinderlijke eerbied voor hem. Hij ging hem in zijn karos tegemoet, en bij het onderhoud met hem toonde hij:

a. Hoezeer hij hem eerde, hij vertoonde zich aan hem. Het is de plicht van de kinderen hun ouders te eren, ook wanneer zij, in uiterlijke omstandigheden, door de leiding van Gods voorzienigheid boven hen geplaatst zijn.

b. Hoezeer hij hem liefhad. De tijd heeft het gevoel van de verplichting, die hij aan hem had, niet uitgewist, maar de overvloedige tranen die hij weende aan zijn hals, tranen van blijdschap van hem te zien, waren echte blijken van de oprechte en sterke genegenheid, die hij voor hem had. Zie hoe dicht bij elkaar smart en vreugde zijn in deze wereld, als tranen dienen om aan die beide uiting te geven, in de andere wereld zal wenen alleen tot smart beperkt zijn, in de hemel is er volmaakte blijdschap, daar zijn geen tranen van blijdschap, alle tranen, zelfs deze, zullen daar afgewist zijn, omdat daar de vreugde, zoals geen vreugde hier op aarde, onvermengd is. Er is opgemerkt van Jozef, toen hij Benjamin omhelsde, dat hij weende, maar toen hij zijn vader omhelsde, heeft hij lang aan zijn hals geweend, zijn broeder Benjamin was hem dierbaar, maar zijn vader Jakob is hem dierbaarder.

3. Jacobs grote voldoening in dit weerzien, vers 30. Dat ik nu sterve. Niet, dat het niet begerenswaardig voor hem was om met Jozef te leven, zijn eer te zien, er getuige van te zijn hoe nuttig hij was, maar hij smaakte zo'n voldoening en genot in dit eerste weerzien, dat hij dacht dat het te veel was om in deze wereld nog meer te begeren of te verwachten, waar onze genietingen toch altijd onvolmaakt moeten zijn. Jakob wenste onmiddellijk te sterven, en toch leefde hij nog zeventien jaren, hetgeen, naar verhouding van ons leven tegenwoordig, een aanzienlijk deel is van eens mensen leeftijd. De dood komt niet altijd wanneer wij hem roepen, hetzij in een uitbarsting van smart of van blijdschap. Onze tijden zijn in Gods hand, en niet in onze hand, wij moeten sterven als het Gode behaagt, en niet juist wanneer wij oververzadigd zijn van de genietingen des levens, of overstelpt zijn door de smart ervan.

II. Wij zien hier Jozefs verstandige zorg voor de vestiging van zijn broeders. Het was recht tegenover Farao om hem te doen weten welk een kolonie zich in zijn gebied kwam vestigen. Als anderen vertrouwen in ons stellen, dan moeten wij niet zo laag en onoprecht zijn, om misbruik te maken van hun vertrouwen en hen te bedriegen. Als Jakob en zijn familie ten laste van de Egyptenaren komen, dan moet toch niet gezegd kunnen worden, dat zij heimelijk of tersluiks gekomen zijn. Dus heeft Jozef zorgvuldig zijn eerbied betoond aan Farao vers 31.

om zich van hem te ontdoen, nu beraamt hij het plan om hen naar hun genoegen en tot hun voordeel te vestigen, dat is kwaad met goed vergelden.

1. Hij wilde hen op zichzelf doen wonen, zoveel mogelijk afgezonderd van de Egyptenaren, in het land Gosen, dat het dichtst bij Kanaän lag, en dat misschien minder bevolkt was door de Egyptenaren, maar wèl voorzien van weiden voor vee. Hij wenste hen afzonderlijk te laten wonen, ten einde minder in gevaar te zijn, zowel van aangestoken te worden door de ondeugden van de Egyptenaren, als van gekweld te worden door de boosaardigheid van de Egyptenaren. Schaapherders schenen de Egyptenaren een gruwel te zijn, dat is: zij zagen met verachting op hen neer, achtten het beneden zich om met hen om te gaan, en hij wilde zijn broeders niet naar Egypte laten komen om er vertreden te worden. En toch:

2. Wilde hij dat zij schaapherders zouden blijven, en zich dit hun beroep niet zouden schamen voor Farao. Hij kon hen onder zijn bestuur in de korenhandel gebruikt hebben, of wellicht door zijn invloed op de koning posten voor hen verkregen hebben aan het hof, of in het leger, en sommigen van hen tenminste waren bekwaam genoeg, maar zulk een bevordering zou hen aan de afgunst van de Egyptenaren hebben blootgesteld, en voor hen een verzoeking geweest zijn om Kanaän te vergeten en de belofte gedaan aan hun vaderen, daarom schikt hij het zo, dat zij hun oud beroep blijven uitoefenen. Een eerlijk beroep verlaagt de mens niet, en dit behoren wij ook noch voor onszelf, noch voor onze bloedverwanten te denken, maar het veeleer een schande te achten lui en ledig te zijn, of niets te doen te hebben. In het algemeen is het het beste voor de mensen om te blijven bij het beroep, waarin zij opgeleid zijn, en waaraan zij gewoon zijn, 1 Corinthiërs 7:24. Laat ons ons schikken naar het beroep en de staat, waarin wij door Gods voorzienigheid geplaatst zijn, er mee tevreden zijn, en niet trachten naar hoge dingen. Het is beter een eer te wezen voor een lage plaats, dan een schande te zijn voor een hoog ambt.

HOOFDSTUK 47

1 Toen kwam Jozef en boodschapte Farao, en zeide: Mijn vader en mijn broeders, en hun schapen, en hun runderen, met alles wat zij hebben, zijn gekomen uit het land Kanaän; en zie, zij zijn in het land Gosen. 2 En hij nam een deel zijner broederen, te weten vijf mannen, en hij stelde hen voor Farao's aangezicht. 3 Toen zeide Farao tot zijn broederen: Wat is uw hantering? En zij zeiden tot Farao: Uw knechten zijn schaapherders, zo wij als onze vaders. 4 Voorts zeiden zij tot Farao: Wij zijn gekomen, om als vreemdelingen in dit land te wonen; want er is geen weide voor de schapen, die uw knechten hebben, dewijl de honger zwaar is in het land Kanaän; en nu, laat toch uw knechten in het land Gosen wonen! 5 Toen sprak Farao tot Jozef, zeggende: Uw vader en uw broeders zijn tot u gekomen; 6 Egypteland is voor uw aangezicht; doe uw vader en uw broeders in het beste van het land wonen; laat hen in het land Gosen wonen, en zo gij weet, dat er onder hen kloeke mannen zijn, zo zet hen tot veemeesters over hetgeen ik heb. 7 En Jozef bracht zijn vader Jakob mede, en stelde hem voor Farao's aangezicht; en Jakob zegende Farao. 8 En Farao zeide tot Jakob: Hoe vele zijn de dagen der jaren uws levens! 9 En Jakob zeide tot Farao: De dagen der jaren mijner vreemdelingschappen zijn honderd en dertig jaren; weinig en kwaad zijn de dagen der jaren mijns levens geweest, en hebben niet bereikt de dagen van de jaren des levens mijner vaderen, in de dagen hunner vreemdelingschappen. 10 En Jakob zegende Farao, en ging uit van Farao's aangezicht. 11 En Jozef bestelde voor Jakob en zijn broederen woningen, en hij gaf hun een bezitting in Egypteland, in het beste van het land, in het land Rameses, gelijk als Farao geboden had. 12 En Jozef onderhield zijn vader, en zijn broeders, en het ganse huis zijns vaders, met brood, tot de mond der kinderkens toe. 13 En er was geen brood in het ganse land; want de honger was zeer zwaar: zodat het land van Egypte en het land Kanaän raasden vanwege dien honger. 14 Toen verzamelde Jozef al het geld, dat in Egypteland en in het land Kanaän gevonden werd, voor het koren, dat zij kochten; en Jozef bracht dat geld in Farao's huis. 15 Als nu het geld uit Egypteland en uit het land Kanaän verdaan was, kwamen al de Egyptenaars tot Jozef, zeggende: Geef ons brood; want waarom zouden wij in uw tegenwoordigheid sterven? want het geld ontbreekt; 16 En Jozef zeide: Geeft uw vee, zo zal ik het u geven voor uw vee, indien het geld ontbreekt. 17 Toen brachten zij hun vee tot Jozef; en Jozef gaf hun brood voor paarden en voor het vee der schapen, en voor het vee der runderen, en voor ezels; en hij voedde hen met brood, datzelve jaar, voor al hun vee. 18 Toen datzelve jaar voleind was, zo kwamen zij tot hem in het tweede jaar, en zeiden tot hem: Wij zullen het voor mijn Heere niet verbergen, alzo het geld verdaan is, en de bezitting der beesten gekomen aan mijn Heere, zo is er niets anders overgebleven voor het aangezichts mijns heren, dan ons lichaam en ons land. 19 Waarom zullen wij voor uw ogen sterven, zo wij als ons land? Koop ons en ons land voor brood; zo zullen wij en ons land Farao dienstbaar zijn; en geef zaad, opdat wij leven en niet sterven, en het land niet woest worde! 20 Alzo kocht Jozef het gehele land van Egypte voor Farao; want de Egyptenaars verkochten een ieder zijn akker, dewijl de honger sterk over hen geworden was; zo werd het land Farao's eigen. 21 En aangaande het volk, dat zette hij over in de steden, van het een uiterste der palen van Egypte, tot het andere uiterste deszelven. 22 Alleen het land der priesteren kocht hij niet, want de priesters hadden een bescheiden deel van Farao, en zij aten hun bescheiden deel, hetwelk hun Farao gegeven had; daarom verkochten zij hun land niet. 23 Toen zeide Jozef tot het volk: Ziet, ik heb heden u en uw land gekocht voor Farao; ziet, daar is zaad voor u, opdat gij het land bezaait. 24 Doch met de inkomsten zal het geschieden, dat gij aan Farao het vijfde deel zult geven, en de vier delen zullen voor u zijn, tot zaad des velds, en tot uw spijs en van degenen, die in uw huizen zijn, en om te eten voor uw kinderkens. 25 En zij zeiden: Gij hebt ons leven behouden; laat ons genade vinden in de ogen mijns heren, en wij zullen Farao's knechten zijn. 26 Jozef dan stelde ditzelve in tot een wet, tot dezen dag, over het land van Egypte, dat Farao het vijfde deel zou hebben; behalve dat alleen het land der priesteren van Farao niet werd. 27 Zo woonde Israel in het land van Egypte, in het land Gosen; en zij stelden zich tot bezitters daarin, en zij werden vruchtbaar en vermeerderden zeer. 28 En Jakob leefde in het land van Egypte zeventien jaar; zodat de dagen van Jakob, de jaren zijns levens, geweest zijn honderd zeven en veertig jaren. 29 Als nu de dagen van Israel naderden, dat hij sterven zou, zo riep hij zijn zoon Jozef, en zeide tot hem: Indien ik nu genade gevonden heb in uw ogen, zo leg toch uw hand onder mijn heup, en doe weldadigheid en trouw aan mij, en begraaf mij toch niet in Egypte; 30 Maar dat ik bij mijn vaderen ligge; hierom zult gij mij uit Egypte voeren, en mij in hun graf begraven. En hij zeide: Ik zal doen naar uw woord! 31 En hij zeide: Zweer mij! en hij zwoer hem. En Israel boog zich ten hoofde van het bed.

In dit hoofdstuk hebben wij voorbeelden van:

I. Jozefs vriendelijkheid en liefde voor zijn bloedverwanten, hij stelt eerst zijn broeders, en daarna zijn vader, voor aan Farao, vers 1 - 10, vestigt hen in Gosen en voorziet aldaar in hun behoeften, vers 27 - 31.
II. Jozefs rechtvaardigheid tegenover vorst en volk in een zeer moeilijke zaak, daar hij Farao's koren verkoopt aan zijn onderdanen met redelijke winst voor Farao, en zonder onrecht aan hen, vers 13 en verv. Aldus heeft hij zich zowel in zijn persoonlijke aangelegenheden als in zijn openbaar ambt als een wijs en goed man betoond.

Genesis 47:1 - 12
I. Hier is de eerbied, die Jozef als onderdaan betoonde aan zijn vorst. Hoewel hij zijn gunsteling en eerste staatsman was, en bijzondere orders van hem ontvangen had, om zijn vader naar Egypte te doen komen, wilde hij toch niet, dat deze er zich zou vestigen vóór hij aan Farao kennis had gegeven van zijn komst vers 1. Christus, onze Jozef, beschikt over Zijn volgelingen in Zijn koninkrijk, zoals het door Zijn Vader bereid is, zeggende: het staat bij Mij niet te geven, Mattheüs 20:23.
II. De eerbied, die Jozef als broeder betoonde aan zijn broeders, in weerwil van al de onvriendelijkheid, die zij hem vroeger hadden aangedaan.

1. Hij was een groot en aanzienlijk man, en zij waren, vergelijkenderwijs, vooral in Egypte, van een gering en verachtelijk aanzien, en toch erkende hij hen. Laat hen, die rijk en groot zijn in de wereld, hieruit leren hun arme bloedverwanten niet voorbij te zien of te verachten. Iedere tak van de boom is geen bovenste tak, maar behoort hij, omdat hij een lagere tak is, daarom niet tot de boom? Evenals Jozef hier, schaamt zich onze Heere Jezus niet ons broederen te noemen.

2. Daar zij vreemdelingen en geen hovelingen waren, stelt hij sommigen van hen voor aan Farao, om - zoals wij zeggen - tot de handkus te worden toegelaten, ten einde hen ook tegenover de Egyptenaren te eren. Alzo stelt Christus Zijn broederen voor aan het hof des hemels, en wendt Zijn invloed voor hen aan, hoewel zij in zichzelf onwaardig zijn, een gruwel voor de Egyptenaren. Aan Farao voorgesteld zijnde, zeggen zij hem, volgens de instructies, die Jozef hun gegeven had:
a. Wat hun bedrijf is, dat zij schaapherders zijn, vers 3. Farao vroeg hun, (en Jozef wist dat dit een van zijn eerste vragen zou zijn, Hoofdstuk 46:3. "Wat is uw hantering?" Hij nam aan, als iets dat vanzelf spreekt, dat zij iets om handen hadden, anders zou Egypte geen plaats voor hen zijn, geen toevlucht voor landlopers. Indien zij niet wilden werken, dan moesten zij in die tijd van schaarste zijn brood ook niet eten. Allen, die een plaats hebben in de wereld, behoren er ook overeenkomstig hun bekwaamheid werk in te hebben, de een of andere bezigheid, hetzij van verstandelijke aard of anders handenarbeid. Zij, die niet behoeven te werken voor hun brood, moeten toch iets te doen hebben, ten einde hen voor lediggang te bewaren. Magistraten behoren te vragen naar het beroep hunner onderhorigen, daar zij voor het openbare welzijn hebben te zorgen, want trage mensen zijn als de hommels in de bijenkorf, onnutte lasten voor het gemenebest.
b. Waarvoor zij naar Egypte kwamen: niet om er zich voor altijd te vestigen, maar om er als vreemdelingen te wonen, vers 4, zolang de honger duurde in Kanaän, dat hoog lag, zodat het voor schaapsherders niet bewoonbaar was, daar het gras er veel meer gedord was dan in Egypte, dat laag lag en waar voornamelijk het koren ontbrak, terwijl er toch nog tamelijk goede weiden waren.

3. Hij verkreeg toestemming voor hen om in het land Gosen te wonen, vers 6. Dit was een bewijs van Farao's dankbaarheid aan Jozef omdat hij voor hem en zijn land zo'n zegen geweest is, wilde hij, alleen om zijnentwil, goedheid betonen aan zijn bloedverwanten. Hij bood hun een aanstelling aan als veemeesters over zijn vee, mits zij kloeke, werkzame mannen zijn, want het is de man, die verstandig in zijn werk is, die voor het aangezicht van de koningen gesteld wordt. En wat ons beroep of bedrijf ook moge wezen, wij moeten ons best doen om er in uit te munten, er ons schrander en vlijtig in betonen.

III. De eerbied, die Jozef als zoon betoonde aan zijn vader.
1. Hij stelde hem voor aan Farao, vers 7. En hier:
a. Doet Farao aan Jakob een gewone vraag: Hoe oud zijt gij? vers 8. Een vraag, die men gewoonlijk aan oude lieden doet, want het is ons iets natuurlijks ouderdom te bewonderen en te eren, Leviticus 19:32, evenals het onnatuurlijk en onbetamelijk is hem te verachten, Jesaja 3:5. Het was aan Jacobs voorkomen en gelaat voorzeker Merk baar, dat hij zeer oud was, want hij is een man geweest van arbeid, zorg en smart. In Egypte leefden de mensen niet zo lang als in Kanaän, en daarom beschouwde Farao Jakob met verwondering, hij baarde opzien aan het hof. Als wij over onszelf nadenken, dan moet ook die gedachte bij ons opkomen: "Hoe oud zijn wij?"
b. Jakob geeft aan Farao een ongewoon antwoord, vers 9. Hij spreekt, zoals het een patriarch betaamde, met ernst en ter onderrichting van Farao.

Merk hier op:
A. Hij noemt zijn leven vreemdelingschappen, daar hij zich als een vreemdeling beschouwt in deze wereld een reiziger op weg naar een andere wereld, deze aarde was hem een herberg, niet zijn tehuis. De apostel verwijst hiernaar, Hebreeën 11:13 "zij hebben beleden dat zij gasten en vreemdelingen op de aarde waren." Hij achtte zich niet slechts een vreemdeling nu hij in Egypte was in een land, waarin hij nooit tevoren geweest is, maar zelfs in zijn geboorteland was zijn leven een vreemdelingschap, en zij, die het leven aldus beschouwen, kunnen dan ook zoveel te beter de ongemakken dragen van de ballingschap uit hun geboorteland, zij zijn nog vreemdelingen en dat zijn zij altijd geweest.

B. Hij rekent zijn leven bij dagen, want zó zelfs is het spoedig berekend, en wij zijn niet zeker van de duur er van, zelfs niet tot aan het einde van een dag, maar kunnen binnen minder dan een uur tijds deze tabernakel hebben te verlaten. Laat ons alzo onze dagen tellen, Psalm 90:12, en ze meten, Psalm 39:5.
De hoedanigheid, die hij er aan toekent, was:
Ten eerste, dat zij weinig waren: Hoewel hij nu honderd en dertig jaren geleefd had, schenen zij hem, in vergelijking met de dagen van de eeuwigheid, de eeuwige God, en de eeuwige staat, waarin duizend jaren (langer dan ooit enig mens geleefd heeft) slechts als een dag zijn, weinig toe.
Ten tweede. Dat zij kwaad waren, dit is waar betreffende de mens in het algemeen, Job 14:1, hij is kort van dagen en zat van onrust, en daar zijn dagen slecht zijn, is het goed dat zij weinig zijn. Jacobs leven inzonderheid bestond uit kwade dagen en de aangenaamste dagen zijns levens moesten nog komen.
Ten derde. Dat zij niet bereikt hebben de dagen van de jaren van zijn vaderen, niet zovelen waren en niet zo aangenaam als hun dagen. De oude dag brak spoediger aan dan voor sommigen van zijn voorouders. Gelijk de jongeling niet trots moet wezen op zijn kracht of schoonheid, zo moet de grijsaard niet hoogmoedig wezen op zijn ouderdom en de kroon van zijn grauwe haren, al is het ook dat anderen er terecht eerbied voor hebben, want zij, die

grijsheid is dan alleen een sierlijke kroon, als zij op de weg van de gerechtigheid wordt gevonden. Jakob begroet en neemt afscheid van Farao met een zegening, vers 7. Jakob zegende hem, en wederom, vers 10, hetgeen niet slechts een daad van beleefdheid was, (hij betoonde hem eerbied en betuigde hem dank voor zijn vriendelijkheid) maar een daad van Godsvrucht hij bad voor hem als een, die het gezag had van een profeet en patriarch. Hoewel Farao in wereldse rijkdom groter en voornamer was, was Jakob groter door zijn invloed bij God, hij was Gods gezalfde, Psalm 105:15. En eens patriarchen zegen was niet klein te achten, zelfs niet door een machtige vorst. Darius stelde prijs op de gebeden van de kerk voor hemzelf en voor zijn kinderen, Ezra 6:10. Farao had Jakob vriendelijk ontvangen en of het nu al of niet in de naam eens profeten was, hij had het loon eens profeten, dat een genoegzame beloning was, niet slechts voor zijn vriendelijk gesprek met hem, maar voor al de daden van vriendelijkheid, die hij hem en de zijnen had betoond.

2. Hij heeft goed voor hem en de zijnen gezorgd. Hij gaf hun een bezitting, vers 11, onderhield hen met brood, vers 12. Dit toont niet slechts aan dat Jozef een goed man was, die aldus tedere zorg droeg voor zijn arme bloedverwanten, maar dat God een goede God is, die hem daartoe heeft verwekt, en hem instaat heeft gesteld dit te doen, zoals Esther om zulke tijd tot het koninkrijk was geraakt. Wat God hier voor Jakob deed, heeft Hij beloofd voor al de Zijnen te doen, die Hem dienen en op Hem bebouwen, Psalm 37:19. In de dagen des hongers zullen zij verzadigd worden.

Genesis 47:13 - 26

Daar nu zorg was gedragen voor Jakob en zijn familie, voor welker behoudenis Jozefs bevordering inzonderheid door Gods voorzienigheid bedoeld was, wordt nu bericht gegeven ook van de behoudenis van het rijk van Egypte want God is Koning van de volken, zowel als Koning van de heiligen, en geeft spijs aan alle vlees. Jozef keert nu terug tot de gewichtige werkzaamheid, die Farao hem had opgedragen. Het zou hem aangenaam genoeg zijn geweest om bij zijn vader en zijn broeders in het land Gosen te gaan wonen, maar zijn ambt laat hem dit niet toe. Nadat hij zijn vader had gezien en hem wèl gevestigd wist, legde hij zich met evenveel ijver als ooit tevoren toe op de vervulling van zijn ambtsplichten. Zelfs de natuurlijke genegenheid moet wijken voor noodzakelijk werk. Ouders en kinderen moeten tevreden zijn om afwezig te zijn van elkaar, als dit beiderzijds nodig is voor de dienst van God of hun geslacht. In Jozefs handelingen met de Egyptenaren hebben wij op te merken.:

I. In welke uiterste nood Egypte en de omliggende landen gekomen waren door de hongersnood. Er was geen brood, en zij raasden, of bezweken, vers 13, zij waren op het punt van te sterven, vers 15, 19.

1. Zie hier hoe afhankelijk wij zijn van Gods voorzienigheid, als Hij ons slechts voor een wijle Zijn gewone gunsten onthoudt, dan sterven wij, dan komen wij allen om. Al onze schatten zouden ons er niet voor kunnen bewaren om te verhongeren, indien de regen des hemels slechts voor twee of drie jaren werd teruggehouden. Zie hoe afhankelijk wij zijn van Gods genade, en hoe nodig het ons is in Zijn liefde te blijven.

2. Zie hoe wij ons aan lijden blootstellen door ons gebrek aan voorzorg. Indien al de Egyptenaren in de zeven jaren van de overvloed voor zichzelf gedaan hadden, wat Jozef voor Farao gedaan heeft, dan zouden zij nu niet in zo grote verlegenheid zijn geweest maar zij gaven geen acht op de waarschuwing, dat er jaren van honger zouden komen, en dachten dat de dag van morgen zou wezen als de dag van heden, en het volgende jaar zoals dit jaar, ja dat

inzameling als hij hem heeft) is zijn ellende zo groot als de tijd van uitgeven komt, Prediker 8:6, 7.

3. Zie hoe vroeg reeds God een verschil gemaakt heeft tussen de Egyptenaren en de Israëlieten, zoals later met de plagen, Exodus 8:22, 9:4, 26, 10:23. Jakob en zijn familie werden, hoewel zij vreemdelingen waren zonder kosten geheel overvloedig gevoed, terwijl de Egyptenaren schier omkwamen van gebrek. Zie Jesaja 65:13. "Mijne knechten zullen eten, doch gijlieden zult hongeren. Welgelukzalig zijt gij, o Israël." Wie ook gebrek heeft Gods kinderen niet. Psalm 34:11.

II. Hoe hoge prijs zij te betalen hadden.
1. Zij moesten al hun geld, dat zij opgegaard hadden, er voor geven, vers 14. Zilver en goud konden hen niet voeden, zij moesten koren hebben. En zo kwam al het geld, dat er in het koninkrijk was, in de schatkist.

2. Toen het geld op was, stonden zij hun vee af, de dieren tot werken bestemd, zoals paarden en ezels, en die tot voedsel dienen, zoals schapen en runderen, vers 17. Hieruit kan afgeleid worden, dat wij beter kunnen leven op brood zonder vlees, dan op vlees zonder brood. Wij kunnen onderstellen, dat zij er te eerder toe overgingen om hun vee te verkopen, omdat zij er geen of weinig gras voor hadden, en nu zag Farao in werkelijkheid wat hij tevoren in visioen gezien had, niets dan magere koeien, namelijk: 3. Toen zij de levende have van hun land verkocht hadden, zijn zij er gemakkelijk toe overgegaan om (veeleer dan van honger te sterven) ook het land te verkopen. Immers, welk goed kon dit hun doen, als zij noch koren hadden om het te bezaaien, noch vee om er op te laten weiden? Zo hebben zij toen ook dit verkocht voor koren.

4. Toen hun land verkocht was, zodat zij niets hadden om van te leven, moesten zij natuurlijk zichzelf verkopen, zodat zij zuiver en alleen van hun arbeid konden leven en hun land als vazallen in leen hielden van de kroon. Huid voor huid, en al wat iemand heeft, zelfs vrijheid en eigendom, (de ons zo dierbare tweelingen) zal hij geven voor zijn leven, want dat is zoet. Er zijn weinigen (hoewel er misschien sommigen zijn) die liever zouden sterven dan in slavernij te leven en in afhankelijkheid van een willekeurige macht. En wellicht zijn er, die in zo'n geval, in drift of toorn, door het zwaard zouden kunnen sterven, maar niet in koelen bloede van honger zouden kunnen sterven, want dat is veel erger, Klaagliederen 4:9. Nu was het voor de Egyptenaren nog een grote weldaad, dat zij, tot welke hoge prijs dan ook, nog koren konden krijgen. Indien zij allen van honger waren gestorven, dan zou hun land misschien, bij gebrek aan erfgenamen, aan de kroon zijn vervallen, daarom besloten zij nog zoveel mogelijk te redden.

III. De methode, die Jozef volgde om de zaak zo tussen vorst en volk te regelen dat de vorst zijn rechtmatig voordeel verkreeg en het volk toch niet geheel tot de ondergang werd gebracht.

1. Ten opzichte van hun land behoefde hij zolang de hongersnood duurde, tot geen overeenkomst met hen te komen, maar toen de jaren van de honger voorbij waren (want God zal niet altijd twisten, noch eeuwig de toorn behouden) maakte hij een overeenkomst met hen die aan beide zijden aangenaam scheen te zijn, namelijk dat het volk het land, dat hij hun toewees, in bezit zou hebben en er de vrucht van genieten, en dat zij uit des konings voorraadschuren zaad zouden ontvangen, om het te bezaaien voor hun eigen gebruik en tot

kroon. Dit is tot een blijvende wet geworden, vers 26. En het was een zeer goede overeenkomst voor hen, dat zij voor hun land voedsel voor zich verkregen terwijl zij anders van honger hadden moeten omkomen, en dan weer op zo voordelige voorwaarden land zouden verkrijgen. Die staatsdienaren zijn dubbele eer waardig, beide voor wijsheid en rechtvaardigheid, die de schaal tussen vorst en volk in evenwicht houden zodat vrijheid en eigendom geen inbreuk maken op de rechten van de kroon, en het prerogatief van de kroon niet drukt op vrijheid en eigendom, in de veelheid van zulke raadslieden is behoudenis. Als de Egyptenaren het later hard zullen vinden om zo hoge belasting van hun land aan de koning te moeten betalen, dan moeten zij zich herinneren hoe rechtvaardig niet alleen, maar hoe vriendelijk en welwillend de eerste oplegging er van geweest is. Zij konden wel met dankbaarheid een vijfde betalen, als zij toch vijf vijfden, dat is alles, verschuldigd waren. Het is opmerkelijk hoe getrouw Jozef geweest is aan hem, die hem had aangesteld. Hij heeft het geld niet in zijn eigen zak gestoken, noch de landerijen aan zijn eigen familie doen overgaan, maar beide geheel en al tot Farao's gebruik verkeerd, en daarom bevinden wij dat zijn nakomelingen niet rijker Egypte hebben verlaten dan de overigen van hun arme broederen. Zij, die openbare ambten bekleden en zich grote goederen verwerven, moeten wel toezien, dat het niet is ten koste van een goed geweten, dat van groter waardij is.

2. Wat hun personen betreft, hij bracht hen over naar steden. Hij verplaatste hen, om Farao's soevereine macht over hen te tonen en opdat zij mettertijd hun vroegere rechten op hun landerijen zouden vergeten, en te gerichter verzoend zouden worden met hun staat van dienstbaarheid. De Joodse schrijvers zeggen: "Hij bracht hen over van hun vorige woonplaatsen, omdat zij zijn broeders smaadden als vreemdelingen, om dus die versmaadheid te doen ophouden, heeft hij hen allen tot vreemdelingen gemaakt. Zie hoe grote veranderingen in weinig tijds bij een volk kunnen plaatshebben, en hoe God diegenen van vat in vat kan ledigen, die op hun heffe stil lagen. Hoe hard dit alles voor hen ook geweest moge schijnen, zij zelf beschouwden het toen als een zeer grote vriendelijkheid en zij waren er dankbaar voor, dat zij niet harder behandeld werden, vers 25, gij hebt ons leven behouden. Er is een goede reden, dat de behouder van ons leven de meester van ons leven zijn zal. "Gij hebt ons behouden, doe met ons wat u behaagt."

IV. De uitzondering, die hij maakte ten voordele van de priesters. Zij werden kosteloos onderhouden, zodat zij hun land niet behoefden te verkopen, vers 22. Zo zullen alle volken wandelen, elk in de naam zijns Gods, zij zullen vriendelijk wezen voor hen, die hen voorgaan in de dienst huns Gods, en hen dienen in heilige zaken, en evenzo behoren wij onze God te eren door Zijn dienstknechten zeer veel te achten in liefde, om huns werks wil.

Genesis 47:27 - 31

Wij kunnen hier opmerken:

1. De welgesteldheid van Jakob, vers 27, 28. Terwijl de Egyptenaren verarmden in hun eigen land, had Jakob overvloed in een vreemd land. Hij leefde nog zeventien jaren nadat hij in Egypte kwam, ver boven hetgeen hij verwacht had. Zeventien jaren had hij Jozef gevoed en onderhouden, (want zo oud was deze, toen hij van hem verkocht werd, Hoofdstuk 37:en nu, bij wijze van wedervergelding, heeft Jozef hem zeventien jaren onderhouden.

Merk op hoe vriendelijk God in Zijn voorzienigheid Jacobs zaken heeft geschikt: toen hij oud was en het minst instaat was zorg en vermoeienis te dragen, had hij dit ook het minst nodig, daar hij door zijn zoon wèl verzorgd werd, zonder dat hij er zelf enige bemoeienis mee had, want Hij weet wat maaksel wij zijn, en dus ook wat wij kunnen en niet kunnen.

2. In welke zorg Jakob stierf. Eindelijk, vers 29, naderden de dagen, dat Israël sterven zou. Israël, een vorst Gods, die de engel had overmocht, moet zich toch aan de dood onderwerpen. Het is niet te verhelpen, hij moet sterven, het is alle mensen gezet eenmaal te sterven, en dus ook aan hem, er is geen geweer in deze strijd. Jozef voorzag hem van brood, opdat hij niet van honger zou sterven, maar dat heeft hem er niet tegen beveiligd om van ouderdom en ziekte te sterven. Hij stierf langzaam, zijn kaars werd niet uitgeblust, maar brandde af, zodat hij de tijd zijns doods zag naderen. Het is een voorrecht om de nadering des doods te zien, eer wij nog zijn macht gewaar worden, want wij kunnen er door opgewekt worden om wat onze hand te doen vindt, te doen met al onze macht, maar hij is niet ver van een ieder van ons. Nu betrof Jacobs zorg, toen hij de dag zijns doods zag naderen, zijn begrafenis, niet de praal of staatsie er van (daarover bekommerde hij zich niet) maar wel over de plaats waar hij begraven zou worden.

a. Hij wilde begraven worden in Kanaän. Dit was geen blote gril of luim, omdat Kanaän zijn geboorteland was, maar hij wilde het in geloof, omdat het het land van de belofte was, (waarvan hij dus, als het ware bezit wilde blijven houden, totdat de tijd zou komen, wanneer zijn nakomelingen er meesters van zouden zijn) en omdat het een type was van de hemel, het betere land, hetgeen hij, die deze dingen zei, klaarlijk betoonde het vaderland te zijn, dat hij verwachtte, Hebreeën 11:14. Hij had een goed land op het oog, dat aan de andere kant des doods hem rust en zaligheid zal bieden.

b. Hij wilde Jozef doen zweren, dat hij hem daarheen zou brengen om begraven te worden, vers 29 - 31, opdat Jozef, door zo plechtige eed gebonden zijnde, dit zou kunnen aanvoeren tegen de bedenkingen, die er tegen gemaakt zouden kunnen worden, en tevens tot grotere voldoening van Jakob nu hij op het punt stond van te sterven. Niets kan een betere hulp zijn om een sterfbed licht te maken, de het stellige vooruitzicht van een rust in Kanaän na de dood.

c. Toen dit geschied was boog Israël zich ten hoofde van het bed, zich als het ware buigende om de slag des doods te ontvangen (laat de dood nu komen, hij zal mij welkom wezen) of wel, God aanbiddende, zoals dit verklaard wordt in Hebreeën 11:21, God dankende voor al Zijn gunstbewijzen, inzonderheid hiervoor dat Jozef bereid was, niet alleen om zijn hand op zijn ogen te leggen, om ze te sluiten, maar onder zijn heup, om hem de verzekering te geven, die hij begeerde omtrent zijn begrafenis. Aldus behoren zij, die nederdalen in het stof, zich in ootmoediger dank te buigen voor hun God, de God hunner goedertierenheden, Psalm 22:30.

HOOFDSTUK 48

1 Het geschiedde nu na deze dingen, dat men Jozef zeide: Zie, uw vader is krank! Toen nam hij zijn twee zonen met zich, Manasse en Efraim! 2 En men boodschapte Jakob, en men zeide: Zie, uw zoon Jozef komt tot u! Zo versterkte zich Israel, en zat op het bed. 3 Daarna zeide Jakob tot Jozef: God de Almachtige, is mij verschenen te Luz, in het land Kanaän, en Hij heeft mij gezegend; 4 En Hij heeft tot mij gezegd: Zie, Ik zal u vruchtbaar maken, en u vermenigvuldigen, en u tot een hoop van volken stellen; en Ik zal aan uw zaad na u dit land tot een eeuwige bezitting geven. 5 Nu dan, uw twee zonen, die u in Egypteland geboren waren, eer ik in Egypte tot u gekomen ben, zijn mijne; Efraim en Manasse zullen mijne zijn, als Ruben en Simeon. 6 Maar uw geslacht, dat gij na hen zult gewinnen, zullen uwe zijn; zij zullen naar hunner broederen naam genoemd worden in hun erfdeel. 7 Toen ik nu van Paddan kwam, zo is Rachel bij mij gestorven in het land Kanaän, op de weg, als het nog een kleine streek lands was, om tot Efrath te komen; en ik begroef haar aldaar aan de weg van Efrath, welke is Bethlehem. 8 En Israel zag de zonen van Jozef, en zeide: Wiens zijn deze? 9 En Jozef zeide tot zijn vader: Zij zijn mijn zonen, die mij God hier gegeven heeft. En hij zeide: Breng hen toch tot mij, dat ik hen zegene! 10 Doch de ogen van Israel waren zwaar van ouderdom; hij kon niet zien; en hij deed hen naderen tot zich; toen kuste hij hen, en omhelsde hen. 11 En Israel zeide tot Jozef: Ik had niet gemeend uw aangezicht te zien; maar zie, God heeft mij ook uw zaad doen zien! 12 Toen deed hen Jozef uitgaan van zijn knieen; en hij boog zich met zijn aangezicht neder ter aarde. 13 En Jozef nam die beiden, Efraim met zijn rechterhand, tegenover Israels linkerhand, en Manasse met zijn linkerhand, tegenover Israels rechterhand, en hij deed hen naderen tot hem. 14 Maar Israel strekte zijn rechterhand uit, en leide die op het hoofd van Efraim, hoewel hij de minste was, en zijn linkerhand op het hoofd van Manasse; hij bestierde zijn handen verstandelijk; want Manasse was de eerstgeborene.
15 En hij zegende Jozef, en zeide: De God, voor Wiens aangezicht mijn vaders, Abraham en Izak, gewandeld hebben, die God, Die mij gevoed heeft, van dat ik was, tot op dezen dag; 16 Die Engel, Die mij verlost heeft van alle kwaad, zegene deze jongeren, en dat in hen mijn naam genoemd worde, en de naam mijner vaderen, Abraham en Izak, en dat zij vermenigvuldigen als vissen in menigte, in het midden des lands! 17 Toen Jozef zag, dat zijn vader zijn rechterhand op het hoofd van Efraim leide, zo was het kwaad in zijn ogen, en hij ondervatte zijns vaders hand, om die van het hoofd van Efraim op het hoofd van Manasse af te brengen. 18 En Jozef zeide tot zijn vader: Niet alzo, mijn vader! want deze is de eerstgeborene; leg uw rechterhand op zijn hoofd.
19 Maar zijn vader weigerde het, en zeide: Ik weet het, mijn zoon! ik weet het; hij zal ook tot een volk worden, en hij zal ook groot worden; maar nochtans zal zijn kleinste broeder groter worden dan hij, en zijn zaad zal een volle menigte van volkeren worden. 20 Alzo zegende hij ze te dien dage, zeggende: In u zal Israel zegenen, zeggende: God zette u als Efraïm en als Manasse! En hij zette Efraïm voor Manasse. 21 Daarna zeide Israel tot Jozef: Zie, ik sterf; maar God zal met ulieden wezen, en Hij zal u wederbrengen in het land uwer vaderen. 22 En ik heb u een stuk lands gegeven boven uw broederen; hetwelk ik, met mijn zwaard en met mijn boog, uit de hand der Amorieten genomen heb.

Daar de tijd naderde, dat Israël moest sterven, neemt hij, na orders gegeven te hebben voor zijn begrafenis, nu afscheid van zijn kleinkinderen, de zonen van Jozef, en in het volgende hoofdstuk zullen wij hem afscheid zien nemen van al zijn kinderen. Jacobs woorden in zijn sterven zijn te boek gesteld, omdat hij toen door een geest van profetie heeft gesproken terwijl die van Abraham en Izaak niet vermeld zijn. Gods genadegaven schitteren veel meer in sommige heiligen bij hun sterven dan in anderen. Evenals de wind, blaast de Geest waarheen hij wil.

I. Jozef, bericht ontvangen hebbende van de ziekte van zijn vader, gaat hem bezoeken en neemt zijn twee zonen mee, vers 1, 2.
II. op plechtige wijze neemt Jakob zijn twee zonen aan als de zijne, vers 3 - 7.
III. Hij zegent hen, vers 8 - 16.
IV. Hij verklaart en rechtvaardigt het kruisen van zijn handen om hen te zegenen, vers 17 - 20.
V. Hij [illegible]

Genesis 48:1 - 7

I. Op het bericht van zijn vaders ziekte gaat Jozef hem bezoeken. Hoewel hij een man van aanzien was en veel drukke werkzaamheden had, zal hij toch niet in gebreke blijven om zijn hoogbejaarde vader dit blijk van achting en eerbied te geven, vers 1. Zieken te bezoeken, aan wie wij verplichting hebben, of aan wie wij naar lichaam en ziel kunnen weldoen, is onze plicht. Het ziekbed is een geschikte plaats, beide om aan anderen vertroosting en raad te geven, en om voor onszelf onderricht te ontvangen. Jozef nam zijn twee zonen mee opdat zij de zegen van hun stervende grootvader zouden ontvangen, en opdat zij hem zouden zien en van hem zouden horen, een blijvende indruk op hen zou maken. Het is goed om jonge lieden, die de wereld pas beginnen, bekend te maken met Gods oude dienstknechten, die haar gaan verlaten, en die met stervende lippen uitgesproken getuigenis van de goedheid Gods en van de lieflijkheid van de wegen van de wijsheid, een grote bemoediging kan zijn voor het opkomend geslacht. Ik denk dat Manasse en Efraïm wel nooit vergeten zullen hebben wat er toen is voorgevallen. Godvruchtige ouders wensen een zegen, niet alleen voor zichzelf, maar ook voor hun kinderen. "O dat zij voor Gods aangezicht mochten leven!" Jozef is, meer dan al zijn broeders, vriendelijk geweest voor zijn vader, en daarom had hij reden om bijzondere gunst van hem te verwachten.

II. Toen Jakob bericht ontving dat zijn zoon hem kwam bezoeken, heeft hij zich zo goed hij kon opgeknapt om hem te ontvangen, vers 2. Hij probeerde zijn krachten te verzamelen en de gave, die in hem was, op te wekken, en zat op het bed. Het is goed voor zieken en ouden van dagen, om zo levendig en opgeruimd te zijn als zij kunnen, opdat zij in de dag van de benauwdheid niet slap zijn. Versterk u, zoals Jakob zich hier versterkt heeft, en God zal u versterken, bemoedig uzelf en help uzelf, en God zal u helpen en u bemoedigen. Laat uw geest uw ziekte ondersteunen, Spreuken 8:14.

III. Om Jozef te belonen voor al de zorg en oplettendheid, die hij hem betoond heeft adopteert hij zijn twee zonen. Bij het verlenen van dit voorrecht van de aanneming, doet hij hem:

1. Een bijzonder verhaal van Gods belofte aan hem, waarop deze aanneming betrekking heeft. "God heeft mij gezegend," vers 3, en laat die zegen nu op hen overgaan. God had hem twee dingen beloofd: een talrijke nakomelingschap, en het land Kanaän tot een erfdeel, vers 4, en als gevolg hiervan zullen Jozefs zonen zich vermenigvuldigen, ieder tot een stam, en ieder van hun zal een apart deel hebben in Kanaän, gelijk aan dat van Jacobs zonen. Zie hoe hij hen zegende in het geloof aan wat God tot hem gezegd heeft, Hebreeën 11:21. In al onze gebeden, zo voor ons als voor onze kinderen, moeten wij speciaal het oog hebben op Gods beloften aan ons.

2. Neemt hij Jozefs zonen uitdrukkelijk op in zijn eigen gezin: "Uw twee zonen zullen mijne zijn," vers 5, zij zullen niet alleen mijn kleinkinderen zijn, maar als mijn eigen kinderen zijn." Zij waren in Egypte geboren, en hun vader was toen afgezonderd van zijn broeders waardoor zij afgesneden zouden kunnen schijnen van het erfdeel des Heeren, maar Jakob neemt hen er in op, en erkent hen als leden van de zichtbare kerk. Hij verklaart dit in vers 16. "Dat in hen mijn naam genoemd worde en de naam mijner vaderen, " alsof hij gezegd had: "Laat hen hun vader niet opvolgen in zijn macht en grootheid hier in Egypte, maar laat hen mij opvolgen in het erfdeel van de belofte, gedaan aan Abraham", wat Jakob van veel hoger waarde en eer achtte te zijn, en hij wenste, dat dit ook door hen op prijs gesteld en begeerd zal worden. Aldus leert de oude, stervende aartsvader deze jonge lieden nu zij meerderjarig waren, (daar

met de Egyptenaren te verenigen of te vermengen, maar zich bij het volk van God te voegen, zoals Mozes later in een dergelijke verzoeking ook gedaan heeft, Hebreeën 11:24 - 26. - En omdat dit een daad van zelfverloochening zou wezen in hen, die zozeer in de gelegenheid waren om in Egypte tot eer en aanzien te komen, als zij de geminachte Hebreeën trouw zijn, heeft hij, om hen te bemoedigen ieder van hun tot hoofd van een stam gesteld. Diegenen zijn dubbele eer waardig, die door Gods genade de verzoeking van wereldse rijkdom en bevordering weerstaan, om de Godsdienst, die in minachting is, te omhelzen. Jakob wil dat Efraïm en Manasse zullen geloven, dat het beter is gering te zijn en in de kerk, dan hoog van aanzien en er buiten, dat het beter is naar de naam genoemd te worden van de arme Jakob, dan naar die van de rijke Jozef.

3. Een bepaling gemaakt ten opzichte van de kinderen, die hij later zou kunnen hebben, deze moeten niet als hoofden van stammen geacht worden, zoals Efraïm en Manasse, maar zich voegen bij de een of de ander van hun broeders, vers 6. Het blijkt niet dat Jozef meer kinderen gehad heeft, maar het was Jacobs wijsheid om die aanwijzing te geven ter voorkoming van ruzie. Bij het maken van bepalingen is het verstandig om raad in te winnen, en daar wij niet kunnen voorzien wat gebeuren zal, schikkingen te maken voor wat er gebeuren kan. Onze voorzichtigheid moet samengaan met Gods voorzienigheid.

4. Er wordt melding gemaakt van de dood en de begrafenis van Rachel, Jozefs moeder en Jacobs meest geliefde vrouw, vers 7, verwijzende naar het verhaal er van in Genesis 35:19. Als wij zelf komen te sterven, dan is het goed om de dood te gedenken van onze geliefde bloedverwanten en vrienden, die ons voorgegaan zijn, ten einde ons meer met de dood en het graf gemeenzaam te maken. Zie Numeri 27:13. Zij, die ons als onze eigen ziel geweest zijn, zijn dood en begraven, en zullen wij het dan erg vinden hen op dezelfde weg te volgen? Het heengaan van onze geliefde is een beproeving, en de herinnering daaraan zal ons zeker gedurende lange tijd bijblijven. Sterke genegenheid moet wel een langdurig verdriet als gevolg hebben, als wij het voorwerp van die genegenheid moeten missen.

Genesis 48:8 - 22

I. Hier is de zegen, waarmee Jakob de twee zonen van Jozef gezegend heeft, die te meer opmerkelijk is, omdat de apostel er zo bijzonder melding van maakt, Hebreeën 11:21, terwijl hij niets zegt van de zegen, die Jakob over de overigen van zijn zonen heeft uitgesproken, hoewel hij ook dit in het geloof heeft gedaan.

Merk hier op:

1. Dat Jakob blind was van ouderdom, vers 10. Dat is een van de gewone gebreken van de ouderdom, die door de vensters zien, zullen verduisterd worden, Prediker 12:3,. Het is dwaasheid, om ons druk te maken over onze ogen, terwijl wij weten dat direct de dood ze zal sluiten, en wij niet weten of zij niet door het een of ander voorval tussen ons en de dood verduisterd zullen worden. Evenals dit met zijn vader voor hem geweest is, waren Jacobs ogen "zwaar van ouderdom". Zij, die de eer hebben van de ouderdom, moeten tevreden wezen om er ook de lasten van te hebben. Het oog van het geloof kan echter zeer helder zijn, terwijl het lichamelijke oog zeer beneveld is.

2. Dat Jakob grote liefde koesterde voor de zonen van Jozef. Hij kuste en omhelsde hen, vers 10. Oude mensen hebben gewoonlijk een bijzondere liefde voor hun kleinkinderen, wellicht meer nog dan zij voor hun eigen kinderen gehad hebben, toen zij klein waren, waarvoor Salomo een reden opgeeft, Spreuken 17:6. "De kroon van de ouden zijn de kindskinderen." Met welk een voldoening zegt Jakob hier, vers 11, Ik had niet gemeend uw aangezicht te zien,

daar hij hem gedurende vele jaren verloren gewaand had, maar zie, God heeft mij ook uw zaad doen zien! Zie hier:
a. Hoe deze twee Godvruchtige mannen God herkennen in het goede en lieflijke dat zij ervaren. Jozef zegt, vers 9, "Zij zijn mijn zonen, die God mij hier gegeven heeft." en om die gunst nog groter te maken, voegt hij er bij: hier, dat is in deze plaats van mijn ballingschap, slavernij en gevangenschap. Jakob zegt hier: God heeft mij uw zaad doen zien. Onze genoegens en genietingen zijn ons dubbel lieflijk, als wij zien dat het God is die ze ons zendt.
b. Hoe dikwijls God in Zijn genadige voorzienigheid onze verwachtingen overtreft, en aldus Zijn gunsten groots verheerlijkt. Hij voorkomt niet alleen onze angst, maar overtreft onze verwachtingen. Wij kunnen dit toepassen op de belofte, die ons en onze kinderen gedaan is. Wij konden niet gedacht hebben dat wij in het verbond Gods zouden opgenomen worden in aanmerking genomen hoe schuldig en verdorven wij zijn, en toch, zie, Hij heeft ons doen zien, dat ook ons zaad in verbond met Hem is.

3. Dat hij, eer hij zijn zegen op hen doet overgaan, weer zijn ervaringen verhaalt van Gods weldadigheden over hem. In vers 3 had hij ervan gesproken, dat God hem verschenen was. De bijzondere bezoekingen van Zijn genade, en de gemeenschap, die wij met Hem geoefend hebben, behoren nooit vergeten te worden. Maar in vers 15 en 16 spreekt hij van de voortdurende zorg Gods over hem heel zijn leven lang.
a. "die God, Die mij gevoed heeft, van dat ik was tot op deze dag, " vers 15. Zolang wij in deze wereld geleefd hebben, hebben wij steeds Gods goedheid over ons ervaren door ons het onderhoud van ons natuurlijk leven te geven. Ons lichaam eiste dagelijks voedsel, en daar was niet weinig toe nodig, en toch heeft ons nooit het brood ons bescheiden deel ontbroken. Hij, die ons ons leven lang gevoed heeft, zal ons zeker ook bij het einde ervan niet missen.
b. Door Zijn Engel heeft Hij hem verlost van alle kwaad, vers 16. Zeer veel ongemakken en bezwaren heeft hij in zijn leven te verduren gehad, maar God heeft hem genadig bewaard voor het kwaad van zijn moeilijkheden. Nu hij stervende was, beschouwde hij zich als verlost van alle kwaad, en nam hij voor altijd afscheid van zonde en smart. Christus, de Engel des verbonds, is het, die ons verlost van alle kwaad, 2 Timotheüs 4:18. Het betaamt de dienstknechten van God, als zij oud zijn en gaan sterven, van onze God te getuigen, dat zij Hem genadig hebben bevonden. Onze ervaringen van Gods goedheid over ons kunnen gebruikt worden om anderen aan te moedigen, om hen te zegenen en voor hen te bidden.

4. Dat hij, als hij hun de zegen verleent en daarbij de naam van Abraham en Izaak over hen uitspreekt, hun het voorbeeld van Abraham en Izaak aanbeveelt, vers 15. Hij noemt God de God, voor Wiens aangezicht mijn vaders Abraham en Izaak gewandeld hebben, dat is: in wie zij hebben geloofd, die zij waargenomen en gehoorzaamd hebben, en met wie zij de inzettingen overeenkomstig de voorwaarden van het verbond hebben onderhouden. "Wandel voor Mijn aangezicht, en zijt oprecht!" Hoofdstuk 17:1. Zij, die de zegen van hun Godvruchtige voorouders willen beërven en het voordeel van Gods verbond met hen willen genieten, moeten in de voetstappen treden van hun Godsvrucht. Het moest de dienst van God aanbevelen, dat God de God is van onze vaderen, en dat zij er voldoening in vonden om voor Zijn aangezicht te wandelen.

5. Dat hij, hen zegenende, zijn handen kruiste. Jozef had hen zo geplaatst, dat Jacobs rechterhand op het hoofd van Manasse, de oudste gelegd zou worden, vers 12, 13. Maar Jakob wilde haar op het hoofd leggen van Efraïm, de jongste, vers 14. Dit stond Jozef niet aan, die de naam van zijn eerstgeborene hoog wilde houden, en daarom zijn vaders handen had willen verplaatsen, vers 17, 18. Maar Jakob liet hem weten, dat hij wist wat hij deed en het noch bij

boven de ander, maar door de geest van de profetie en conform met de raadsbesluiten van God. Manasse zal groot zijn, maar Efraïm zal groter wezen. Toen de stammen geteld werden in de woestijn, was Efraïm talrijker dan Manasse, en had de banier van die afdeling, Numeri 1:32, 33, 35, 2:18 - 20, en wordt het eerst genoemd, Psalm 80:3. Jozua was van die stam, en ook Jerobeam. De stam van Manasse was verdeeld, een helft ervan woonde aan de een zijde van de Jordaan, en de andere helft aan de andere zijde waardoor hij minder machtig en dus ook van minder aanzien was. Dit voorziende heeft Jakob zijn handen gekruist. Bij het verlenen van Zijn zegeningen aan Zijn volk, geeft God aan sommigen meer dan aan anderen, meer gaven van genade en verstand, meer gerieflijkheden, meer van de goede dingen van deze wereld. Soms geeft Hij het meest aan hen, van wie men dit het minst zou denken. Hij verkiest het zwakke van deze wereld, richt de armen op uit het stof. De genade stoort zich niet aan de orde van de natuur, en God geeft ook de voorkeur niet aan hen, van wie wij denken dat zij het geschiktst zijn om de voorkeur te hebben, maar aan wie het Hem behaagt.
Het is opmerkelijk, dat God dikwijls door de speciale gunsten van Zijn verbond de jongere boven de oudere heeft bevoorrecht, Abel boven Kaïn, Sem boven Jafeth, Abraham boven Nahor en Haran, Izaak boven Ismaël, Jakob boven Ezau, Juda en Jozef boven Ruben, Mozes boven Aäron, David en Salomo boven hun oudere broeders. Zie 1 Samuel 16:7. Hij heeft de Joden de verplichting opgelegd om het recht van de eerstgeboorte te eerbiedigen, Deuteronomium 21:17 maar zichzelf heeft Hij die verplichting niet opgelegd. Sommigen zien hierin een type, een voorteken van de voorkeur, aan de heidenen gegeven boven de Joden, de bekeerlingen uit de heidenen waren veel talrijker dan die uit de Joden. Zie Galaten 4:27. Zo wordt de vrije genade in een heerlijk licht geplaatst.

II. De bijzondere tekenen van zijn gunst aan Jozef.
1. Hem gaf hij de belofte over van hun terugkeer uit Egypte als een heilig pand, vers 21. "Zie, ik sterf, maar God zal met ulieden wezen, en Hij zal u weder brengen in het land uwer vaderen." Dienovereenkomstig heeft Jozef, toen hij stierf, haar aan zijn broeders overgegeven, Hoofdstuk 50:24. Deze verzekering werd hun gegeven, en zorgvuldig onder hen bewaard, opdat zij Egypte noch te veel zouden beminnen als het hun gunst betoonde, noch te veel zouden vrezen, als het hen met ongunst dreigde. Deze woorden van Jakob geven ons troost met betrekking tot de dood van onze vrienden, zij sterven, maar:
a. God zal met ons zijn, en Zijn genadige tegenwoordigheid is voldoende om ons verlies te vergoeden. Zij verlaten ons, maar Hij zal ons nooit begeven.
b. Hij zal ons brengen tot het land van onze vaderen, het hemels Kanaän, waar onze Godvruchtige vaderen ons zijn voorgegaan. Indien God met ons is terwijl wij achterblijven in deze wereld, en ons spoedig zal opnemen om met hen te zijn, die ons zijn voorgegaan naar een betere wereld, dan behoren wij ook niet te treuren als degenen, die geen hoop hebben.

2. Hij schonk hem een deel boven zijn broeders, vers 22. De landerijen, die hij hem vermaakte, worden aangeduid als die hij met zijn zwaard en met zijn boog uit der Amorieten hand genomen heeft. Hij heeft ze eerst gekocht, Jozua 24:32, maar het schijnt dat hij later door de Amorieten uit het bezit ervan gestoten was, waarop hij ze met het zwaard hernomen heeft, geweld met geweld kerende, zich door kracht van wapenen recht verschaffende, toen hij het op geen andere wijze kon krijgen. Dit land vermaakte hij aan Jozef, van welke schenking melding wordt gemaakt in Johannes 4:5. Als gevolg hiervan werd dit land toegewezen aan de stam van Efraïm, als recht erop hebbende, zonder dat er het lot over geworpen werd, en in dit land werd Jozefs gebeente begraven, waarop Jakob bij deze beschikking misschien meer dan op iets anders het oog heeft gehad. Het kan soms zowel rechtvaardig als verstandig zijn, om aan sommige kinderen delen te geven boven de anderen,

HOOFDSTUK 49

1 Daarna riep Jakob zijn zonen, en hij zeide: Verzamelt u, en ik zal u verkondigen, hetgeen u in de navolgende dagen wedervaren zal. 2 Komt samen en hoort, gij, zonen van Jakob! en hoort naar Israel, uw vader. 3 Ruben! gij zijt mijn eerstgeborene, mijn kracht, en het begin mijner macht; de voortreffelijkste in hoogheid, en de voortreffelijkste in sterkte! 4 Snelle afloop als der wateren, gij zult de voortreffelijkste niet zijn! want gij hebt uws vaders leger beklommen; toen hebt gij het geschonden; hij heeft mijn bed beklommen! 5 Simeon en Levi zijn gebroeders! hun handelingen zijn werktuigen van geweld! 6 Mijn ziel kome niet in hun verborgen raad; mijn eer worde niet verenigd met hun vergadering! want in hun toorn hebben zij de mannen doodgeslagen, en in hun moedwil hebben zij de ossen weggerukt. 7 Vervloekt zij hun toorn, want hij is heftig; en hun verbolgenheid, want zij is hard! ik zal hen verdelen onder Jakob, en zal hen verstrooien onder Israel. 8 Juda! gij zijt het, u zullen uw broeders loven; uw hand zal zijn op de nek uwer vijanden; voor u zullen zich uws vaders zonen nederbuigen. 9 Juda is een leeuwenwelp! gij zijt van de roof opgeklommen, mijn zoon! Hij kromt zich, hij legt zich neder als een leeuw, en als een oude leeuw; wie zal hem doen opstaan? 10 De schepter zal van Juda niet wijken, noch de wetgever van tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en Denzelven zullen de volken gehoorzaam zijn. 11 Hij bindt zijn jongen ezel aan de wijnstok, en het veulen zijner ezelin aan de edelsten wijnstok; hij wast zijn kleed in de wijn, en zijn mantel in wijndruivenbloed. 12 Hij is roodachtig van ogen door de wijn, en wit van tanden door de melk. 13 Zebulon zal aan de haven der zeeen wonen, en hij zal aan de haven der schepen wezen; en zijn zijde zal zijn naar Sidon. 14 Issaschar is een sterk gebeende ezel, nederliggende tussen twee pakken. 15 Toen hij de rust zag, dat zij goed was, en het land, dat het lustig was, zo boog hij zijn schouder om te dragen, en was dienende onder cijns. 16 Dan zal zijn volk richten, als een der stammen Israels. 17 Dan zal een slang zijn aan de weg, een adderslang nevens het pad, bijtende des paards verzenen, dat zijn rijder achterover valle. 18 Op uw zaligheid wacht ik, HEERE!

19 Aangaande Gad, een bende zal hem aanvallen; maar hij zal haar aanvallen in het einde. 20 Van Aser, zijn brood zal vet zijn; en hij zal koninklijke lekkernijen leveren. 21 Nafthali is een losgelaten hinde; hij geeft schone woorden. 22 Jozef is een vruchtbare tak, een vruchtbare tak aan een fontein; elk der takken loopt over de muur. 23 De schutters hebben hem wel bitterheid aangedaan, en beschoten, en hem gehaat; 24 Maar zijn boog is in stijvigheid gebleven, en de armen zijner handen zijn gesterkt geworden, door de handen van de Machtige Jacobs; daarvan is hij een herder, een steen Israels; 25 Van uws vaders God, Die u zal helpen, en van de Almachtige, Die u zal zegenen, met zegeningen des hemels van boven, met zegeningen des afgronds, die daaronder ligt, met zegeningen der borsten en der baarmoeder! 26 De zegeningen uws vaders gaan te boven de zegeningen mijner voorvaderen, tot aan het einde van de eeuwige heuvelen; die zullen zijn op het hoofd van Jozef, en op de hoofdschedel des afgezonderden zijner broederen! 27 Benjamin zal als een wolf verscheuren; des morgens zal hij roof eten, en des avonds zal hij buit uitdelen. 28 Al deze stammen van Israel zijn twaalf; en dit is het, wat hun vader tot hen sprak, als hij hen zegende; hij zegende hen, een iegelijk naar zijn bijzonderen zegen.

29 Daarna gebood hij hun, en zeide tot hen: Ik word verzameld tot mijn volk: begraaft mij bij mijn vaders, in de spelonk, die is in de akker van Efron, de Hethiet; 30 In de spelonk, welke is op de akker van Machpela, die tegenover Mamre is, in het land Kanaän, die Abraham met dien akker gekocht heeft van Efron, de Hethiet, tot een erfbegrafenis. 31 Aldaar hebben zij Abraham begraven, en Sara, zijn huisvrouw; daar hebben zij Izak begraven, en Rebekka, zijn huisvrouw; en daar heb ik Lea begraven. 32 De akker, en de spelonk, die daarin is, is gekocht van de zonen Heths. 33 Als Jakob voleind had aan zijn zonen bevelen te geven, zo leide hij zijn voeten samen op het bed, en hij gaf de geest, en hij werd verzameld tot zijn volken.

Dit hoofdstuk is een profetie, wat er het meest op lijkt hebben wij gehad in Hoofdstuk 9:25 en vv. Jakob is hier op zijn sterfbed en maakt zijn testament: hij had dit tot nu uitgesteld omdat de woorden van stervenden geschikt zijn om een diepe indruk teweeg te brengen, en lang herdacht te worden. Wat hij hier zei, kon hij niet zeggen wanneer hij wilde meer naardat de Geest het hem gaf uit te spreken die deze tijd er voor gekozen heeft, opdat Gods kracht in zijn

naam, maar de twaalf stammen Israëls, die uit hen zijn voortgekomen en naar hen genoemd zijn, waren nog veel meer vermaard, wij vinden hun namen op de poorten van het nieuwe Jeruzalem, Openbaring 21:12. In het voorzien daarvan zegt hun stervende vader iets Merk waardigs van elke zoon, of de stam, die zijn naam droeg.
Hier is
I. De inleiding, vers 1, 2.
II. De voorzegging betreffende iedere stam, vers 3 - 32.
III. Het herhaalde bevel omtrent zijn begrafenis, vers 29 - 32.
IV. Zijn dood, vers 33.

Genesis 49:1 - 4
I. Wij hebben hier de inleiding tot de profetie, waarin, 1. De vergadering samengeroepen wordt vers 2. Komt tezamen. Laat hen allen van hun bezigheden geroepen worden om hun vader te zien sterven en de woorden aan te horen, die hij met stervende lippen zal uitspreken. Het was troostrijk voor Jakob, om, nu hij ging sterven, al zijn kinderen om zich heen te zien, zonder dat er één gemist werd, hoewel hij soms gedacht heeft, dat hij van kinderen beroofd was. Het was hun nuttig bij hem te zijn in zijn laatste ogenblikken, ten einde van hem te leren hoe te sterven, zowel als hoe te leven. Wat hij tot ieder van hun zei, konden allen horen, want met de bestraffingen, de raad en de vertroosting, die in de eerste plaats voor anderen bestemd zijn, kunnen wij ook voor onszelf ons voordeel doen. Dat hij hen eens en nogmaals oproept om samen te komen, was een gebod aan hen om verenigd te zijn in liefde, zich aan elkaar te houden, zich niet te vermengen met de Egyptenaren, hun onderlinge bijeenkomsten niet na te laten, en tevens een voorzegging, dat zij niet van elkaar gescheiden zouden worden, zoals de zonen van Abraham en van Izak van elkaar gescheiden zijn, maar tezamen verenigd één volk zouden uitmaken.

2. Hij geeft een algemeen denkbeeld van de rede, die hij voornemens is uit te spreken, vers 1. "ik zal u verkondigen hetgeen u wedervaren zal" (niet aan u persoonlijk, maar aan uw nakomelingen) in de navolgende dagen. Deze voorzegging zal nuttig wezen voor hen, die na hen komen zullen, voor de bevestiging van hun geloof en hun besturing op de weg bij hun terugkeer naar Kanaän en hun vestiging aldaar. Wij kunnen onze kinderen niet zeggen wat zij of hun geslacht in deze wereld meemaken zullen, maar naar het woord Gods kunnen wij hun wèl zeggen wat hun in de laatste dag ervaren zal, naar zij zich in deze wereld gedragen hebben.

3. Hij eist hun aandacht vers 2. "hoort naar Israël, uw vader. Laat Israël, die overmocht heeft bij God, overmogen bij u." Kinderen moeten aandachtig horen naar wat hun Godvruchtige ouders zeggen, zeker als zij stervende zijn, Hoort, gij kinderen, de tucht van de vaders, waarin zowel gezag als liefde is gelegen, Spreuken 4:1.

II. De profetie betreffende Ruben, hij begint met hem, vers 3, 4. Hij was de eerstgeborene, maar door ontucht te bedrijven met de vrouw van zijn vader tot grote schande van de familie, waarvan hij het sieraad had behoren te wezen, dat heeft hem de voorrechten van zijn geboorte doen verbeuren, en op plechtige wijze degradeert zijn stervende vader hem hier, hoewel hij hem noch verloochent, noch onterft. Hij zal al de rechten hebben van een zoon, maar niet de voorrechten van een eerstgeboren zoon. Wij hebben reden te denken, dat Ruben berouw heeft gehad van zijn zonde, en zij was hem vergeven maar het was een noodzakelijke daad van gerechtigheid om, in verfoeiing van die eerloze daad en ter waarschuwing van anderen, hem dit

1. Doet Jakob hem de versierselen aan van het geboorterecht, vers 3, opdat hij en al zijn broeders zien zouden wat hij had verbeurd, en daarin het kwaad zouden zien van de zonde. Als eerstgeborene was hij de vreugde van zijn vader, bijna heel zijn trots, daar hij het begin was zijn macht. Hoe welkom hij was aan zijn ouders wordt aangeduid door zijn naam, Ruben, zie, een zoon. Hem behoorde de voortreffelijkheid in hoogheid boven zijn broeders, ook met enige macht over hen. Christus Jezus is de eerstgeborene onder vele broeders, en Hem behoort naar recht de voortreffelijkheid in macht en hoogheid, door Hem is ook Zijn kerk een kerk van de eerstgeborenen.

2. Daarna ontneemt hij hem deze versierselen, vers 4. Hij heft hem op, ten einde hem neer te werpen door dat woord: "gij zult de voortreffelijkste niet zijn, gij zult wel als stam bestaan, maar niet voortreffelijk zijn", geen rechter, profeet of vorst is uit die stam voortgekomen, geen persoon van naam, behalve Dathan en Abiram, die berucht werden vanwege hun goddeloze rebellie tegen Mozes. Naar geen voortreffelijkheid strevende, heeft die stam zich een vestiging aan geen zijde van de Jordaan gekozen. Ruben zelf scheen al de invloed op zijn broeders verloren te hebben waarop zijn geboorte hem recht gaf want als hij tot hen sprak wilden zij niet horen.

Genesis 42:22.
Zij, die het verstand en de kracht missen om de eer en de voorrechten van hun geboorte hoog te houden, zullen ze spoedig verliezen, en er alleen de naam van behouden. De hoedanigheid van karakter, die aan Ruben hier wordt toegeschreven, waarvoor hem dit merk van de eerloosheid is ingedrukt, is dat hij *onvast is als water*.
a. Zijn deugd was onvast, hij kon zichzelf niet regeren, zijn lusten niet bedwingen, soms kon hij zich zeer ordelijk en goed gedragen, maar op andere tijden verviel hij tot de grootste ondeugden. Onvastheid is het verderf van de mensen hun voortreffelijkheid. De mensen hebben geen voorspoed omdat zij geen vastheid hebben.
b. Daarom was ook zijn eer onvast zij ging van hem heen, ging op in damp, en werd als water dat op de grond is uitgestort. Zij, die hun deugd wegwerpen, moeten niet verwachten hun eer of goede naam te behouden. Jakob legt hem speciaal die zonde ten laste, om welke hij aldus onteerd werd, "gij hebt uw vaders legerstede beklommen." Het was veertig jaren geleden, dat hij die zonde had bedreven, en nu wordt zij tegen hem herdacht. Evenals de tijd in zichzelf de schuld van geen zonde kan uitdelgen uit de consciëntie, zo zijn er sommige zonden, wier vlekken er niet door afgewist worden van een goede naam, speciaal zonden tegen het zevende gebod. Rubens liet een onuitwisbare vlek van schande op de familie, die schande was een wond, die niet geheeld kon worden zonder litteken achter te laten Spreuken 6:32, 33. Laat ons nooit kwaad doen dan behoeven wij niet te vrezen dat het ons gezegd zal worden.

Genesis 49:5 - 7
Dezen volgden in leeftijd op Ruben, en ook zij zijn voor Jakob een smart en een schande geweest, toen zij verraderlijk en barbaars de Sichemieten hebben omgebracht, wat hier tegen hen herdacht wordt. Kinderen moeten bevreesd zijn om het rechtmatig ongenoegen van hun ouders op te wekken, opdat het hun lang daarna er niet te erger om gaan zal, en zij, als zij hun zegen zouden willen verkrijgen, verworpen worden. Let op:

I. Het karakter van Simeon en Levi, zij waren broeders in aard en neiging, maar zij aardden niet naar hun vader, want zij waren driftig en wraakgierig, woest en onbedwingbaar, hun zwaard, dat slechts een wapen ter verdediging moest zijn, was een wapen van het geweld om anderen kwaad te doen, niet om zich tegen kwaad te verweren. Het is niets nieuws, dat de

het niet vreemd te vinden, dat het in Jacobs familie zo was. Het is niet in de macht van de ouders, nee, ook niet door opvoeding, de aard of de gemoedsgesteldheid van hun kinderen te vormen. Jakob heeft zijn kinderen opgevoed tot alle zachtmoedigheid en kalmte, en toch bleken zij woest en onstuimig.

II. Een bewijs hiervan is de moord op de Sichemieten, waarover Jakob toen hoogst misnoegd was, en ook nu nog misnoegd was. Zij doodden een man, Sichem zelf, en nog vele anderen, en om het te kunnen wierpen zij een muur neer, braken de huizen af om ze te plunderen, en de bewoners te vermoorden. De beste regeerders kunnen niet altijd hen, die onder hen staan, in bedwang houden, hun beletten de grootste gruwelen te plegen. En als er twee in een gezin kwaadaardig zijn, dan maken zij gewoonlijk elkaar nog erger, en het zou verstandig zijn hen te scheiden. Simeon en Levi waren waarschijnlijk het bedrijvigst in het kwaad, dat aan Jozef werd aangedaan, sommigen denken dat Jakob daar naar verwijst want in hun toorn zouden zij die man gedood hebben. Zie welk een kwaad eigenzinnigheid of moedwil is in jonge lieden, Simeon en Levi wilden zich niet door hun oude en ervaren vader laten raden, nee, zij wilden zich liever door hun eigen hartstochten laten regeren dan door zijn wijsheid. Jonge lieden zouden veel meer met hun eigen belangen te rade gaan, als zij minder naar hun eigen zin en wil luisterden.

III. Jacobs protest tegen deze hun barbaarse daad: "Mijn ziel kome niet in hun verborgen raad", Hiermee getuigt hij niet alleen zijn afschuw van zulke daden in het algemeen, maar zijn onschuld in deze bijzondere zaak. Misschien heeft men hem verdacht van hen in stilte er toe aangezet te hebben daarom drukt hij hier zo plechtig zijn verfoeiing uit van het feit, opdat hij onder die verdenking niet zou sterven. Onze ziel is onze eer, door haar krachten en vermogens zijn wij onderscheiden van, en verwaardigd boven, de beesten, die vergaan. Wij moeten alle gezelschap of medegenootschap met bloeddorstige en boosaardige mensen verfoeien. Wij moeten niet begeren in hun geheimen te delen, of de diepten van Satan te kennen.

IV. Zijn afschuw van de woeste hartstochten, die hen tot deze boosheid geleid hebben. Vervloekt zij hun toorn. Hij vloekt niet hun persoon, maar hun driften. Toorn is de oorzaak en oorsprong van erg veel zonde, en stelt ons bloot aan de vloek van God en aan Zijn oordeel, Mattheüs 5:22. In de uitdrukkingen van onze ijver behoren wij altijd onderscheid te maken tussen de zondaar en de zonde zodat wij om de wille van de persoon de zonde niet liefhebben of zegenen, en om de wille van de zonde de persoon niet haten of vloeken.

V. Hij voorzegt dat hun nakomelingen hierdoor onder een teken van ongunst zullen zijn: Ik zal hen verdelen. De Levieten waren verstrooid onder al de stammen, en Simeons grondgebied was geen afgesloten geheel, en het was zo eng, dat velen uit die stam genoodzaakt waren zich elders vestiging en bestaan te zoeken. Voor de Levieten werd deze vloek later in een zegen veranderd, maar vanwege Zimri's zonde werd hij aan de Simeonieten nog bevestigd, Numeri 25:14. Een schandelijke verstrooiing is de rechtvaardige straf op een zondige vereniging of verbintenis.

Genesis 49:8 - 12

Heerlijke dingen worden hier van Juda gezegd. De vermelding van de misdaden van zijn drie oudste zonen heeft de stervende aartsvader niet zó ontsteld of ontstemd, of hij had een zegen voor Juda, aan wie de zegeningen behoren. Juda's naam betekent lof, en in toespeling daarop zegt hij: "Gij zijt het, u zullen uw broeders loven," vers 8. God werd geloofd voor hem Hoofdstuk 29:35, geloofd door hem, en geloofd in hem, en daarom zullen hem zijn broeders

1. Dat de stam van Juda voorspoedig en zegevierend zal zijn in de krijg. "En Gij gaaft mij de nek mijner vijanden, en mijn haters, die vernielde ik." Dit is vervuld in David, Psalm 18:41.

2. Dat hij hoger zal zijn dan de overige stammen, niet slechts talrijker zal zijn en meer vermaard, maar dat hij over hen zal heersen, voor u zullen zich uws vaders zonen neerbuigen. Juda was de wetgever, Psalm 60:9. Die stam vormde de voorhoede bij de tocht door de woestijn en bij de verovering van Kanaän Richteren 1:2. De voorrechten van de eerstgeboorte, die Ruben verbeurd had, de voortreffelijkheid in hoogheid en sterkte, zijn aldus aan Juda geschonken.
Merk op: "Uw broeders zullen zich voor u neerbuigen, en zullen u toch loven, zich gelukkig achtende zo'n bekwame en kloekmoedige aanvoerder te hebben." Eer en macht zijn een zegen voor hen, die ze bezitten als zij niet misgund of benijd, maar geloofd en toegejuicht worden, en als men er zich blijmoedig aan onderwerpt.

3. Dat hij een krachtige, kloekmoedige stam zal zijn, geschikt en bevoegd tot heersen en veroveren, vers 9. Juda is een leeuwenwelp. De leeuw is de koning van de dieren, de schrik van het woud als hij brult. Als hij zijn prooi grijpt, kan niemand hem weerstaan, en als hij opstaat van zijn roof durft niemand hem vervolgen, om wraak te oefenen. Hiermee is voorzegd, dat de stam van Juda zeer geducht zal worden, en niet slechts grote overwinningen zal behalen, maar wat hij door deze overwinningen heeft verkregen, vreedzaam en rustig zal bezitten, dat hij geen oorlog zal voeren om de wille van de oorlog, maar om de wille van de vrede. Juda wordt vergeleken, niet bij een hongerige, springende leeuw, altijd verscheurende, altijd op roof uit, maar bij een neerliggende leeuw, genietende van zijn macht en voorspoed, zonder aan anderen kwelling of schade te berokkenen, en dit is ware grootheid.

4. Dat hij de koninklijke stam zal wezen, de stam uit welke de Messias, de Vorst zal voortkomen, vers 10. "De scepter zal van Juda niet wijken, totdat Silo komt." Jakob voorziet en voorzegt hier:
a. Dat de scepter in de stam van Juda zal wezen, en dit werd vervuld in David, op wiens geslacht de kroon overging.
b. Dat Silo van die stam zal wezen zijn zaad, het beloofde Zaad, in wie de aarde gezegend zal worden, die vreedzame en voorspoedige, of de Zaligmaker, zoals anderen het vertalen, zal uit Juda voortkomen. Aldus heeft de stervende Jakob op grote afstand Christus dag gezien en het was hem op zijn sterfbed tot vertroosting en steun.
c. Dat de scepter, na in de stam van Juda gekomen te zijn, in die stam zou blijven, dat er tenminste een eigen regering zou zijn tot aan de komst van de Messias, in wie, als de Koning van de kerk en de grote Hogepriester, het betaamde dat beide het priesterschap en het koningschap zouden eindigen. Van Davids tijd af tot aan de ballingschap is de scepter altijd in Juda geweest en later waren de landvoogden van Judea uit die stam, of uit de Levieten, die er toe behoorden (en er dus mee gelijk waren) totdat Judea één provincie werd van het Romeinse rijk, juist ten tijde van de geboorte van onze Zaligmaker, en toen als een van die provincies beschreven werd als belastingplichtig zijnde, Lukas 2:1. En ten tijde van Zijn dood hebben de Joden uitdrukkelijk erkend: "Wij hebben geen koning dan de keizer." Hieruit wordt onweerlegbaar tegen de Joden afgeleid, dat onze Heere Jezus het is, die komen zou, en dat wij geen andere hebben te verwachten, want Hij is juist op de bestemde tijd gekomen. Veel voortreffelijke schrijvers hebben deze vermaarde profetie betreffende Christus op uitnemende wijze verklaard en opgehelderd.

5. Dat hij een zeer vruchtbare stam zou wezen, speciaal overvloeiende in melk voor kinderen,

zó sterk, dat zij er hun ezels aan kunnen vastbinden, en zo vruchtbaar, dat zij er hun ezels mee zullen beladen. Wijn, zo overvloedig als water, zodat de mannen van die stam zeer gezond en opgewekt zijn, hun ogen levendig en schitterend en hun tanden wit zijn. Veel van wat hier van Juda gezegd wordt, kan op onze Heere Jezus worden toegepast.
a. Hij regeert over al de kinderen van Zijn Vader, Hij is de overwinnaar van al Zijn Vaders vijanden, en Hij is het, die de lof is van al de heiligen.
b. Hij is de Leeuw uit de stam van Juda gelijk Hij met verwijzing hiernaar genoemd wordt, Openbaring 5:5, die, overheden en machten beschreven hebben, als overwinnaar opgegaan is en, toen Hij neerzat aan de rechterhand van de Vader, zich zo heeft neergelegd, dat niemand Hem kan doen opstaan.
c. Hem behoort de scepter, Hij is de wetgever, en tot Hem zullen de volken vergaderd worden, als tot de wens aller heidenen, Haggaï 2:8 die, van de aarde verhoogd zijnde, hen allen tot zich trekt, Johannes 12:32, en in wie de kinderen Gods, die verstrooid zijn, bijeen vergaderd zullen worden als in het middelpunt van hun eenheid Johannes 11:52. In Hem is overvloed van alles wat de ziel kan voeden en verkwikken, en in haar het Goddelijk leven onderhoudt en versterkt, in Hem kunnen wij wijn en melk hebben, de rijkdom van Juda's stam, zonder geld en zonder prijs, Jesaja 55:1.

Genesis 49:13 - 21
Hier hebben wij Jacobs profetie omtrent zes van zijn zonen.
I. Betreffende Zebulon, vers 13, dat zijn nakomelingen hun erfdeel zullen hebben aan de zeekust, kooplieden, zeevarenden en zeehandelaars zullen zijn. Dit werd vervuld toen twee of driehonderd jaren later het land Kanaän door het lot verdeeld werd en de landpaal van Zebulon opwaarts ging naar het westen, (d.i. naar de zee) Jozua 19:11. Indien zij zelf hun erfdeel gekozen hadden, of indien Jozua het hun had toegewezen, dan zouden wij kunnen denken, dat het gebeurde met de bedoeling om Jacobs woorden te doen uitkomen, maar het blijkt dat het aldus door God beschikt en bestemd was en dat Jakob door Goddelijke ingeving heeft gesproken. Het lot van Gods voorzienigheid komt nauwkeurig overeen met het plan van Gods raad, zoals een nauwkeurig afschrift met het oorspronkelijke stuk overeenkomt. Als de profetie zegt: "Zebulon zal aan de haven van de schepen wezen," dan zal Gods voorzienigheid hem daarheen leiden en er hem vestigen. God beschikt en bestemt de bepalingen van onze woningen. Het is onze wijsheid en onze plicht om ons te schikken naar ons lot en er ons voordeel mee te doen. Indien Zebulon aan de zeehaven woont, zo laat hem dan een haven van de schepen wezen.

II. Betreffende Issaschar, vers 14, 15.
1. Dat de mannen van die stam sterk en vlijtig zullen wezen, geschikt tot arbeid en geneigd tot arbeid, speciaal tot de arbeid van de landbouw, zoals de ezel, die geduldig zijn last draagt, en hem, door er zich aan te wennen, licht maakt. Issaschar onderwierp zich aan twee lasten: akkerbouw en schatting. Het was een stam, die zich moeite gaf, en hierdoor voorspoed hebbende, had hij pacht en belasting te betalen.

2. Dat zij in hun arbeid aangemoedigd werden door de goede hoedanigheid van het land dat hun ten deel viel.
a. Hij zag dat de rust thuis goed was. De arbeid van de landman is in werkelijkheid rust, in vergelijking met allen van krijgslieden of zeelieden, wier gewoel en gevaar van zo'n aard zijn, dat zij, die in meest onafgebroken arbeid thuis blijven, geen reden hebben om hen te benijden.
b. Hij zag dat het land lustig of aangenaam was, niet slechts een aangenaam uitzicht gevende om het oog te bekoren van de aanschouwer, maar aangename vruchten opleverende om zijn

te bieden voor de ongemakken ervan, als wij er ons slechts toe kunnen brengen om dit in te zien. In het vooruitzicht van voordeel boog Issaschar zijn schouder om te dragen. Laat ons met het oog van het geloof de hemelse rust zien, dat zij goed is, en het land van de belofte, dat het lieflijk is, dat zal onze tegenwoordige arbeid en dienst licht maken, en ons aanmoedigen om er onze schouder onder te plaatsen.

III. Betreffende Dan, vers 16, 17.
Wat van hem gezegd wordt heeft betrekking hetzij:
1. Op die stam in het algemeen, dat Dan, hoewel hij een van de zonen van de bijvrouwen was, toch een stam zou zijn, bestuurd door zijn eigen rechters, even goed als andere stammen, en door schranderheid, staatkunde en verrassing voordelen zou behalen op zijn vijanden, zoals een slang, die plotseling in de hiel bijt van een reiziger. In Gods geestelijk Israël wordt geen onderscheid gemaakt tussen dienstknecht en vrije, Colossenzen 3:11. Dan zal door evengoed een oorkonde ingelijfd worden in het volk, als die van iedere andere stam. Sommigen kunnen gelijk Dan uitmunten in de listigheid van de slang, gelijk anderen, evenals Juda, uitmunten in de moed van de leeuw, en beide kunnen dan goede diensten bewijzen aan de zaak Gods tegen de Kanaänieten.

Of: 2. Het kan betrekking hebben op Simson, die uit die stam was, en Israël heeft gericht, dat is: het verlost heeft uit de hand van de Filistijnen, niet, zoals de andere richters, door tegen hen te strijden in het veld, maar door hen als ter sluiks te kwellen en te teisteren. Toen hij het huis onder de Filistijnen, die op het dak ervan waren, omver rukte, heeft hij gemaakt, dat het paard zijn berijder afwierp.

Aldus was Jakob voortgegaan met zijn rede maar nu bijna uitgeput zijnde van vermoeienis door het spreken, en op het punt zijnde van te bezwijken, verlicht hij zich met deze woorden, die als een tussenzin vormen, vers 18. *"Op Uw zaligheid wacht ik, HEERE",* zoals zij die in onmacht vallen, geholpen worden door een lepel vol van een hartversterking, of de geur op te snuiven van reukwater, of, zo hij hier moet afbreken en hij geen adem genoeg heeft om te voleindigen wat hij voornemens was te zeggen, dan stort hij met deze woorden van zijn ziel uit voor zijn God. De vrome ontboezemingen, voortkomende uit een warme en levende Godsvrucht, kunnen soms wel onsamenhangend zijn, maar moeten daarom toch niet als onvoegzaam geoordeeld worden, dat kan wel met warme genegenheid gezegd zijn, wat niet methodisch gezegd is. Het is geen ongerijmdheid, om, als wij spreken tot mensen, ons hart op te heffen tot God. De zaligheid, waarop hij wachtte, was Christus, het beloofde Zaad, van wie hij in vers 10 had gesproken, nu hij heenging om tot zijn volken te worden verzameld verlangde hij naar Hem, tot wie de volken verzameld zullen worden. De zaligheid, waarop hij wachtte was de hemel, het betere land, dat hij duidelijk getoond had te zoeken, en ook bleef zoeken nu hij in Egypte was. Nu hij die zaligheid stond te genieten was het hem een troost, dat hij er op gewacht had. Het is de aard, de hoedanigheid, van een levende heilige, dat hij wacht op de zaligheid des Heeren. Christus, als onze weg naar de hemel, moet opgewacht, dat is gediend, worden, en op de hemel, als onze rust in Christus, moet gewacht worden, dat is, er moet verlangend naar worden uitgezien. Het is de troost van een stervende heilige, dat hij aldus op de zaligheid des Heeren gewacht heeft, want dan zal hij hebben waar hij op gewacht heeft, het lang - verwachte zal eindelijk komen.

IV. Betreffende Gad, vers 19.
Hij zinspeelt op zijn naam, die een bende betekent, voorziet de aard van die stam, namelijk dat hij krijgshaftig zal wezen, en zo bevinden wij hem ook, 1 Kronieken 12:8. "De Gadieten.

stam, wiens erfdeel aan de andere zijde van de Jordaan lag, blootgesteld zou zijn aan de invallen van zijn naburen, de Moabieten en de Ammonieten. En opdat zij niet hoogmoedig zouden zijn op hun kracht en dapperheid, voorzegt hij dat de benden van zijn vijanden in menige schermutseling de overhand op hem zullen hebben, maar opdat zij door die nederlagen niet ontmoedigd zouden worden, verzekert hij hun dat zij in het einde overwinnen zullen, wat vervuld werd in de tijd van Saul en David, de Moabieten en Ammonieten werden toen geheel en al ten onder gebracht, zie 1 Kronieken 5:18 en verv. De zaak van God en Zijn volk kan wel voor een tijd overbluft en neergeworpen worden, maar in het einde zal zij zegevieren. Genade in de ziel wordt dikwijls neergeworpen in haar strijd, de benden van het bederf hebben de overhand, maar de zaak is Godes, en in het einde zal de genade overwinnen, ja meer dan overwinnen, Romeinen 8:37.

V. Van Aser, vers 20.
Dat die stam zeer rijk zal wezen, vervuld niet slechts van noodzakelijk brood, maar met vettigheid, hij zal koninklijke lekkernijen leveren, want de koning zelf wordt van het veld gediend, Prediker 5:8. en die lekkernijen werden uitgevoerd naar de andere stammen, misschien wel naar andere landen. De God van de natuur heeft ons voorzien niet alleen van het nodige, maar ook van lekkernijen, opdat wij Hem een milddadige weldoener zouden noemen, maar, terwijl alle plaatsen behoorlijk voorzien zijn van het nodige, zijn het slechts sommige plaatsen, die lekkernijen opleveren. Koren is meer algemeen dan specerijen. Indien wat tot weelde dient even algemeen was als hetgeen tot het onderhoud van het leven dient, dan zou de wereld nog slechter zijn dan zij is, en dat is beslist niet nodig.

VI. Omtrent Nafthali, vers 21.
Een stam die worstelingen draagt in zijn naam, hij betekent worsteling, en de zegen, die op hem overgaat, betekent overmogen, het is een losgelaten hinde. En hoewel de geschiedenis niet zo ten volle beantwoord heeft aan de voorzegging als dit met sommigen van de overigen het geval was, is het toch ongetwijfeld waar gebleken, dat die van deze stam waren: 1. Als de lieflijke hinde (want dat is de haar toegeschreven eigenschap), Spreuken 5:19. vriendelijk en voorkomend voor elkaar en voor andere stammen, daar hun omgang bijzonder aangenaam en beminnelijk was.
2. Als de losgelaten hinde, ijverig voor hun vrijheid.
3. Als de snelvoetige hinde, Psalm 18:34, vlug en vaardig in het afdoen van zaken, en wellicht:
4. Als de schuwe, sidderende hinde, angstig in tijden van openbaar gevaar. Het is zelden dat zij, die het meest beminnelijk zijn voor hun vrienden, het meest geducht zijn voor hun vijanden.
5. Dat zij minzaam en wellevend zullen zijn, hun taal beschaafd, en zij zelf wellevend en voorkomend, gevende mooie woorden. Onder het Israël Gods wordt een grote verscheidenheid van aard en neigingen gevonden, die het tegenovergestelde zijn van elkaar, maar toch allen bijdragende tot de kracht en mooiheid van het geheel: Juda als een leeuw, Issaschar als een ezel, Dan als een slang Nafthali als een hinde. Laat hen, die van verschillende aard en temperament zijn, en verschillende gaven hebben, elkaar niet bedillen of bestraffen, elkaar niet benijden, evenmin als zij, die van verschillende lichaamsbouw of gelaatskleur zijn.

Genesis 49:22 - 27
Hij eindigt met de zegeningen van zijn meest - beminde zonen, Jozef en Benjamin, daarmee zal hij de laatste adem uitblazen.

I. De zegen van Jozef, die zeer ruim en vol is. Hij wordt vergeleken, vers 22, bij een vruchtbare tak, of jonge boom, want God heeft hem vruchtbaar gemaakt in het land van zijn verdrukking, hij erkende dit, Hoofdstuk 41:52. Zijn twee zonen waren als ranken van een wijnstok, of van een andere zich uitbreidende plant, lopende over de muur. God kan diegenen vruchtbaar maken, een zegen voor zichzelf en voor anderen, die als dor en droog aangezien werden. Er wordt in de geschiedenis meer vermeld van Jozef, dan van de andere zonen van Jakob, en daarom is wat Jakob van hem zegt historisch zowel als profetisch.
Merk op: 1. De leidingen van Gods voorzienigheid met Jozef, vers 23, 24. Die worden vermeld tot eer van God en ter bemoediging van Jacobs geloof en hoop, dat God zegeningen had weggelegd voor zijn zaad.
Laat ons hier letten op:
a. Jozefs benauwdheden, vers 23. Hoewel hij nu leefde in welvaart en eer, herinnert Jakob hem aan de moeilijkheden, die hij vroeger te doorworstelen had. Hij heeft vele vijanden gehad, hier schutters genoemd, goed instaat om kwaad te doen, meesters in hun kunst van vervolging. Zij haatten hem, daarmee begint de vervolging, zij beschoten hem met hun giftige pijlen en zo hebben zij hem bitterheid aangedaan. In zijn vaders huis waren zijn broeders zeer boosaardig tegen hem, zij bespotten hem, beroofden hem, dreigden hem, verkochten hem, en dachten dat zij hem de dood veroorzaakt hadden. In het huis van Potifar heeft zijn meesteres hem bitterheid aangedaan, hem beschoten, toen zij onbeschaamd zijn kuisheid heeft aangerand, (verzoekingen zijn vurige pijlen, doornen in het vlees, zeer bitter en smartelijk voor een Godvruchtig gemoed,) toen zij hierin niet bij hem overmocht, heeft zij hem gehaat en hem beschoten met haar valse beschuldigingen - pijlen, waartegen geen of weinig ander verweer is dan in de macht, die God ook op het geweten van de slechtste mensen uitoefent. Ongetwijfeld had hij ook vijanden aan het hof van Farao, die afgunstig waren op zijn bevordering en hem zochten tegen te werken en te ondermijnen.

b. Jozefs sterkte en steun onder al die benauwdheden, vers 24. Zijn boog is in stevigheid gebleven, dat is: zijn geloof wankelde niet, hij behield het veld, en kwam als overwinnaar tevoorschijn. De armen van zijn handen zijn gesterkt geworden, dat is: zijn andere genadegaven deden het hun, zijn wijsheid, moed en geduld, die beter zijn dan krijgswapenen. Kortom hij heeft in al zijn wederwaardigheden zijn oprechtheid behouden en zijn vertroosting, hij heeft al zijn lasten met vastberadenheid gedragen, is er niet onder bezweken, en hij heeft niets gedaan, dat onbetamelijk voor hem was.

c. De bron en oorsprong van zijn kracht hij is gesterkt geworden door de handen van de machtige Jakob, die dus machtig waren om hem te versterken, en door de God van Jakob, een God, in verbond met hem, en daarom verbonden tot zijn hulp. Al onze kracht om verzoekingen te weerstaan en beproevingen te dragen komt van God, Zijn genade is ons genoeg, en Zijn kracht wordt in zwakheid volbracht.

d. De staat van eer en nuttige werkzaamheid voor anderen, waartoe hij daarna verhoogd werd, vandaar, van deze wonderbare, voor ons zo vreemd schijnende, handelwijze van de Voorzienigheid is hij een herder en steen, de spijziger en ondersteuner van Gods Israël geworden, van Jakob en zijn familie.

Hierin was Jozef een type:
A. Van Christus, Hij werd beschoten en gehaat, maar werd ondersteund in Zijn lijden, Jesaja 50:7 - 9, en daarna werd Hij verhoogd om de herder en steen van Israël te wezen.
B. Van de kerk in het algemeen en in bijzonder de gelovigen, de hel schiet haar pijlen af op de

2. Gods beloften aan Jozef. Zie hoe deze in verband staan met de vorige, vers 25, "Van uws vaders God, Die u zal helpen, en van de Almachtige." Onze ervaringen van Gods macht en goedheid, waarmee Hij ons tot nu toe gesterkt heeft zijn ons tot bemoediging om nog verdere hulp van Hem te verwachten, Hij, die ons geholpen heeft, zal ons verder helpen, wij kunnen veel bouwen op onze Eben - Haëzers. Zie wat Jozef kon verwachten van de Almachtige, de God van zijn vader.
a. Hij zal u helpen in moeilijkheden en gevaren, die u nog te wachten kunnen zijn, uw nakomelingen helpen in de oorlogen, die zij te voeren zullen hebben. Uit hem is Jozua voortgekomen, die de opperbevelhebber was bij de verovering van Kanaän.
b. Hij zal u zegenen, en Hij alleen zegent in waarheid. Jakob bidt om een zegen over Jozef, maar Jacobs God gebiedt de zegen.

Let op de zegeningen aan Jozef geschonken.
A. Het zijn verschillende en overvloedige zegeningen, zegeningen des hemels van boven, regen op zijn tijd, en mooi weer op zijn tijd, en de weldadige invloeden van de hemellichamen, zegeningen van de afgrond, die daaronder ligt, met onderaardse mijnen en bronnen. Geestelijke zegeningen zijn zegeningen van de hemel van boven, die wij in de eerste plaats moeten begeren en zoeken, en waaraan wij de voorkeur moeten geven, terwijl tijdelijke zegeningen, die van deze aarde zijn, in onze schatting daar onder moeten liggen. Zegeningen van de "baarmoeder en van de borsten" zijn gegeven, als kinderen veilig geboren en voorspoedig gezoogd worden. In het woord Gods, door welk wij wedergeboren zijn, en door welk wij opwassen 1 Petrus 1:23, 2:2,. zijn voor de nieuwe mens zegeningen beide van de baarmoeder en de borsten.
B. Uitnemende zegeningen, die "De zegeningen uws vaders gaan te boven de zegeningen mijner voorvaderen, tot aan het einde van de eeuwige heuvelen, " vers 26. Zijn vader Izaak had slechts een zegen, en toen hij die aan Jakob gegeven had, was hij verlegen om een andere, die hij aan Ezau zou kunnen geven, maar Jakob had voor ieder van zijn twaalf zonen een zegen, en nu, ten laatste, een ruime en overvloedige voor Jozef. De grote zegen, aan dit geslacht geschonken, was toeneming, die niet zo onmiddellijk en zo Merk baar volgde op de zegeningen, die Abraham en Izaak aan hun zonen gaven, als zij volgde op de zegeningen, die Jakob aan de zijnen gaf want kort na zijn dood vermenigvuldigden zij zich overvloedig.
C. Duurzame en uitgestrekte zegeningen, tot aan het einde van de eeuwige heuvelen, al de voortbrengselen insluitende van de vruchtbaarste heuvelen, en durende zolang als zij zelf duurden, Jesaja 54:10. De zegeningen van de eeuwige God sluiten de schatten in van de eeuwige heuvelen, en nog veel meer. Van deze zegeningen nu wordt hier gezegd: zij zullen zijn - aldus luidt de belofte of, laat hen zijn - dat is zijn gebed - op het hoofd van Jozef, als een kroon om het te versieren, en als een helm om het te beschutten. Jozef was afgezonderd van zijn broeders - zo lezen wij de tekst - voor een tijd, maar anderen lezen hier: hij was een nazireeër onder zijn broeders, beter en voortreffelijker dan zij. Het is niets nieuws dat de beste mensen de slechtste behandeling ondervinden, maar de zegen Gods zal hun dit vergoeden.

II. De zegen van Benjamin, vers 27.
Hij "zal als een wolf verscheuren." Hieruit blijkt dat Jakob in wat hij zei geleid werd door een geest van profetie, en niet door natuurlijke genegenheid, want anders zou hij van zijn beminde zoon Benjamin met meer tederheid hebben gesproken, betreffende wie hij slechts dit voorziet en voorzegt, dat zijn nakomelingen oorlogszuchtig zullen zijn, sterk en stoutmoedig en dat zij zich zullen verrijken met de roof van hun vijanden, dat zij werkzaam en bedrijvig zullen zijn

in de wereld, een stam, even gevreesd door zijn naburen als iedere andere. "Des morgens zal hij roof eten, en des avonds zal hij buit uitdelen."
Of, in de eerste tijden van Israël zullen zij Merk waardig zijn om hun ijver en werkzaamheid, hoewel velen van hun linkshandig waren, Richteren 3:15, 20:16. Ehud, de eerste rechter, en Saul, de eerste koning, waren van die stam, en zo waren in latere tijden ook Esther en Mórdechai van die stem. De Benjaminieten woedden als wolven toen zij hartstochtelijk de zaak omhelsden van de mannen van Gibea, die kinderen Belials, Richteren 20:14. De gezegende Paulus was van deze stam, Romeinen 11:1, en heeft in de morgen van zijn dag de roof gegeten als een vervolger maar in de avond heeft hij de buit uitgedeeld als een prediker. God kan door de verschillende karakters van de mensen Zijn eigen doeleinden tot stand brengen, "Bij Hem is kracht en wijsheid, Zijns is de dwalende, en die doet dwalen.".

Genesis 49:28 - 33
1. Hier is de korte herhaling van het zegenen van Jacobs zonen, vers 28. Hoewel Ruben, Simeon en Levi onder het merk van hun vaders ongenoegen geplaatst zijn, wordt toch van hen gezegd, dat hij hen zegende, ieder naar zijn bijzondere zegen, want niemand van hun werd verworpen, zoals Ezau. Onder welke bestraffing wij ook mogen zijn van Gods woord of Gods voorzienigheid, zolang wij deel hebben aan Gods verbond, een plaats en een naam hebben onder Zijn volk en een goede hoop om deel te hebben in het hemelse Kanaän, moeten wij ons gezegend achten.

2. Het plechtig bevel, dat Jakob gaf omtrent van zijn begrafenis, wat een herhaling is van het bevel, dat hij tevoren aan Jozef heeft gegeven. Zie, hoe hij, nu hij stervende is, van zijn dood spreekt, vers 29. "Ik word verzameld tot mijn volk."
Het is goed om ons de dood onder de lieflijkste beelden voor te stellen, opdat er de verschrikking van wordt weggenomen. Hij scheidt ons van onze kinderen en van ons volk in deze wereld, maar hij verzamelt ons tot onze vaderen en tot ons volk in de andere wereld. Misschien gebruikt Jakob deze uitdrukking voor de dood als een reden waarom zijn zonen hem in Kanaän moeten begraven, want, zegt hij, "Ik word verzameld tot mijn volk", mijn ziel moet heengaan tot de geesten van de volmaakte rechtvaardigen, begraaf mij dus bij mijn vaderen, Abraham en Izak en hun vrouwen, vers 31. Zijn hart was daar zeer aan gehecht, niet zozeer uit een natuurlijke liefde voor zijn geboortegrond, als uit een beginsel van geloof in de belofte Gods, dat Kanaän te bestemder tijd het erfdeel zal wezen van zijn zaad. Aldus wilde hij in zijn zonen de herinnering bewaren aan het beloofde land, en dat zij niet alleen de kennis er mee zouden vernieuwen door een reis er heen bij die gelegenheid, maar dat ook hun begeerte er naar en hun verwachting ervan in hen blijven zouden. Hij beschrijft de plaats zeer nauwkeurig zowel de ligging ervan als de aankoop ervan door Abraham tot een begraafplaats, vers 30, 32.
Hij vreesde dat zijn zonen, na een zeventienjarig verblijf in Egypte, Kanaän hadden vergeten en zelfs de begraafplaats van hun voorvaderen aldaar, of dat de Kanaänieten hem het recht er op zouden betwisten, daarom specificeert hij er zo nauwkeurig èn de ligging en de aankoop van, zelfs toen hij daar stervend neerlag, niet slechts om vergissingen te voorkomen, maar ook om te tonen hoe wel hij zich dat land herinnerde. Het is een groot genot voor stervenden om hun gedachten te bepalen bij het hemelse Kanaän en de rust welke zij er hopen te genieten na hun dood.

3. De dood van Jakob, vers 33. Toen hij beide zijn zegen en zijn wens beëindigd had, (die beide begrepen zijn in het bevelen geven aan zijn zonen) en aldus zijn getuigenis had beëindigd, begaf hij zich tot zijn stervenswerk.

a. Hij plaatste zich in de houding om te sterven, daar hij tevoren op zijn bed gezeten was om zijn zonen te zegenen, (de geest van de profetie nieuwe olie brengende in zijn bijna uitgebluste levenslamp, Daniel 10:19,) en dat werk nu volbracht zijnde, legde hij zijn voeten samen op het bed, om languit te liggen, niet slechts als iemand, die zich geduldig onderwerpt aan de slag, maar als iemand, die zich goedsmoeds ter ruste legt, nu hij vermoeid was. Ik zal in vrede samen liggen en slapen.
b. Gewillig gaf hij zijn geest over in de handen van God de Vader van de geesten, hij gaf de geest.
c. Zijn ziel ging heen naar de vergadering van de zielen van de gelovigen, die, na verlost te zijn van de last van het vlees in blijdschap en gelukzaligheid zijn, hij werd verzameld tot zijn volk. Indien Gods volk ons volk is, dan zullen wij tot hen verzameld worden.

HOOFDSTUK 50

1 Toen viel Jozef op zijns vaders aangezicht, en hij weende over hem, en kuste hem. 2 En Jozef gebood zijn knechten, de medicijnmeesters, dat zij zijn vader balsemen zouden; en de medicijnmeesters balsemden Israël. 3 En veertig dagen werden aan hem vervuld; want alzo werden vervuld de dagen dergenen, die gebalsemd werden; en de Egyptenaars beweenden hem zeventig dagen. 4 Als nu de dagen zijns bewenens over waren, zo sprak Jozef tot het huis van Farao, zeggende: Indien ik nu genade gevonden heb in uw ogen, spreekt toch voor de oren van Farao, zeggende: 5 Mijn vader heeft mij doen zweren, zeggende: Zie, ik sterf; in mijn graf, dat ik mij in het land Kanaän gegraven heb, daar zult gij mij begraven! Nu dan, laat mij toch optrekken, dat ik mijn vader begrave, dan zal ik wederkomen. 6 En Farao zeide: Trek op en begraaf uw vader, gelijk als hij u heeft doen zweren. 7 En Jozef toog op, om zijn vader te begraven; en met hem togen op alle Farao's knechten, de oudsten van zijn huis, en al de oudsten des lands van Egypte; 8 Daartoe het ganse huis van Jozef, en zijn broeders, en het huis zijns vaders; alleen hun kleine kinderen, en hun schapen, en hun runderen lieten zij in het land Gosen. 9 En met hem togen op, zo wagenen als ruiteren; en het was een zeer zwaar heir. 10 Toen zij nu aan het plein van het doornbos kwamen, dat aan gene zijde van de Jordaan is, hielden zij daar een grote en zeer zware rouwklage; en hij maakte zijn vader een rouw van zeven dagen. 11 Als de inwoners des lands, de Kanaänieten, dien rouw zagen op het plein van het doornbos, zo zeiden zij: Dit is een zware rouw der Egyptenaren; daarom noemde men haar naam Abel - mizraim, die aan het veer van de Jordaan is.

12 En zijn zonen deden hem, gelijk als hij hun geboden had; 13 Want zijn zonen voerden hem in het land Kanaän, en begroeven hem in de spelonk des akkers van Machpela, welke Abraham met de akker gekocht had tot een erfbegrafenis van Efron, de Hethiet, tegenover Mamre. 14 Daarna keerde Jozef weder in Egypte, hij en zijn broeders, en allen, die met hem opgetogen waren, om zijn vader te begraven, nadat hij zijn vader begraven had. 15 Toen Jozefs broeders zagen, dat hun vader dood was, zo zeiden zij: Misschien zal ons Jozef haten, en hij zal ons gewisselijk vergelden al het kwaad, dat wij hem aangedaan hebben. 16 Daarom ontboden zij aan Jozef, zeggende: Uw vader heeft bevolen voor zijn dood, zeggende: 17 Zo zult gij tot Jozef zeggen: Ei, vergeef toch de overtreding uwer broederen, en hun zonde; want zij hebben u kwaad aangedaan; maar nu vergeef toch de overtreding der dienaren van de God uws vaders! En Jozef weende, als zij tot hem spraken. 18 Daarna kwamen ook zijn broeders, en vielen voor hem neder, en zeiden: Zie, wij zijn u tot knechten! 19 En Jozef zeide tot hen: Vreest niet; want ben ik in de plaats van God? 20 Gijlieden wel, gij hebt kwaad tegen mij gedacht; doch God heeft dat ten goede gedacht; opdat Hij deed, gelijk het te dezen dage is, om een groot volk in het leven te behouden.

21 Nu dan, vreest niet! Ik zal u en uw kleine kinderen onderhouden. Zo troostte hij hen, en sprak naar hun hart. 22 Jozef dan woonde in Egypte, hij en het huis zijns vaders; en Jozef leefde honderd en tien jaren. 23 En Jozef zag van Efraim kinderen, van het derde gelid; ook werden de zonen van Machir, de zoon van Manasse, op Jozefs knieën geboren. 24 En Jozef zeide tot zijn broederen: Ik sterf; maar God zal u gewisselijk bezoeken, en Hij zal u doen optrekken uit dit land, in het land, hetwelk hij aan Abraham, Izak en Jakob gezworen heeft. 25 En Jozef deed de zonen van Israel zweren, zeggende: God zal u gewisselijk bezoeken, zo zult gij mijn beenderen van hier opvoeren! 26 En Jozef stierf, honderd en tien jaren oud zijnde; en zij balsemden hem, en men leide hem in een kist in Egypte.

Hier is,

I. De toebereiding voor Jacobs begrafenis vers 1 - 6.

II. De begrafenis zelf, vers 7 - 14.

III. Het vestigen van een goede verstandhouding tussen Jozef en zijn broers na de dood van Jakob, vers 15 - 21.

IV. De ouderdom en de dood van Jozef, vers 22 - 26. Zo eindigt dan het boek van Genesis , dat begon met de oorsprong van licht en leven, in niets dan dood en duisternis, zo droevig een verandering is teweeggebracht door de zonde.

Genesis 50:1 - 6

Jozef bewijst hier de laatste eer aan zijn overleden vader

1. Met tranen en kussen en al de tedere uitdrukkingen van kinderlijke genegenheid neemt hij afscheid van het door de ziel verlaten lichaam, vers 1. Hoewel Jakob oud en afgeleefd was, en naar de loop van de natuur moet sterven, hoewel hij betrekkelijk arm was en zijn zoon Jozef ten laste was, koesterde deze toch zo'n genegenheid voor zijn liefhebbende vader, en voelde hij zozeer het verlies van zijn wijze, Godvruchtige, biddende vader, dat hij niet zonder een tranenvloed van hem kon scheiden. Zoals het een eer is om betreurd te sterven, zo is het de plicht van de overlevenden, om de dood te betreuren van hen die in hun leven tot zegen geweest zijn, al is het ook, dat zij een tijdlang hun nuttige werkzaamheid voor anderen overleefd hebben. De ontvloden, verloste ziel is buiten het bereik van onze tranen en kussen, maar voor ons is het gepast er onze eerbied en onze liefde mee te betonen voor het arme lichaam, voor wat wij een heerlijke en blijde opstanding verwachten. Aldus heeft Jozef zijn geloof getoond in God, en zijn liefde voor zijn vader door zijn bleke, koude lippen te kussen en een liefdevol afscheid van hem te nemen. Waarschijnlijk hebben de overige zonen van Jakob hetzelfde gedaan, ongetwijfeld zeer bewogen zijnde door wat hij met stervende lippen tot hen gesproken heeft.

2. Hij gaf bevel, dat het lichaam gebalsemd zou worden, vers 2, niet alleen omdat hij in Egypte was gestorven en dit de manier was van de Egyptenaren, maar omdat hij naar Kanaän vervoerd moest worden, wat een werk was van tijd, en daarom was het nodig dat het lichaam zoveel mogelijk voor bederf behoed zou worden. Zie hoe nietig en armzalig ons lichaam is als de ziel het heeft verlaten, als er niet heel veel kunst, moeite en zorg aan besteed wordt, zal het in weinig tijd tot bederf zijn overgegaan en stinkend worden. Als het lichaam maar vier dagen dood is geweest, dan ruikt het al.

3. Hij heeft een plechtige rouw over hem gevierd, vers 3. Veertig dagen waren nodig voor het balsemen van het lichaam. De Egyptenaren waren zó bedreven in de kunst van balsemen, dat zij zelfs de gelaatstrekken onveranderd wisten te bewaren. Al die tijd, en nog dertig dagen er bij, dus alles zeventig dagen, zonderden zij zich af en zaten eenzaam neer. Als zij uitgingen, verschenen zij in zwaar rouwgewaad, overeenkomstig de betamelijke gewoonte van dat land. Zelfs vele van de Egyptenaren hebben uit eerbied voor Jozef, wiens goede diensten aan koning en land bewezen hun nu nog vers in het geheugen lagen de rouw over zijn vader aangenomen, zoals ook bij ons, als het hof in rouw is, de voornaamsten van het volk ook de rouw aannemen. Het Egyptische hof heeft gedurende ongeveer tien weken de rouw over Jakob aangenomen. Wat zij nu deden uit staatsie of beschaafdheid, behoren wij te doen in oprechtheid, te wenen met de wenenden, te treuren met hen, die treuren, als of het ons zelf betreft.

4.
a. Hij vroeg en verkreeg verlof van Farao om naar Kanaän te gaan om er de begrafenis van zijn vader bij te wonen, vers 4 - 6. Het was een noodzakelijke betuiging van eerbied voor Farao, dat hij niet zonder zijn verlof wilde gaan, want wij kunnen begrijpen dat, hoewel zijn werk met het koren nu al lang afgedaan was, hij toch eerste staatsminister gebleven is, en dus niet zolang van zijn bezigheden zonder verlof kon wegblijven.
b. Hij nam de beleefdheid in acht door sommigen van de Koninklijke familie of beambten van het hof te verzoeken dit verlof voor hem te verkrijgen, of omdat het niet behoorlijk was om in de dagen van zijn rouw voor de koning te verschijnen, of omdat hij niet te veel op zijn eigen invloed wilde vertrouwen. Bescheidenheid is een mooi sieraad voor hen die in hoogheid zijn.
c. Hij voerde de verplichting aan, waaronder zijn vader hem gelegd had, door hem te doen zweren dat hij hem in Kanaän zou begraven, vers 5. Het was niet uit hoogmoed of uit

achten dat een eed gehouden moet worden en de wil van de overledene moet nagekomen worden.
d. Hij beloofde te zullen terugkomen: "dan zal ik wederkomen." Als wij van het begraven van de lichamen van onze bloedverwanten terugkomen in ons huls, dan zeggen wij: "Wij hebben hen achtergelaten, maar indien hun ziel naar het huis van onze hemelsen Vader is gegaan, dan kunnen wij met meer reden zeggen: Zij hebben ons achtergelaten.
e. Hij ontving verlof, vers 6. "Trek op en begraaf uw vader." Farao is bereid zijn zaken zolang te laten stilstaan, maar de dienst van Christus is nodiger, en daarom wilde Hij niet toestaan dat een, die werk voor Hem te doen had, eerst zijn vader ging begraven, nee laat de doden hun doden begraven, Mattheüs 8:22.

Genesis 50:7 - 14
Wij hebben hier een bericht van Jacobs begrafenis. Van de begrafenis van de koningen van Juda wordt gewoonlijk niets anders gezegd dan: hij werd begraven bij zijn vaderen in de stad Davids, maar de begrafenis van de aartsvader Jakob wordt uitvoeriger en vollediger beschreven.

1. Om te tonen hoeveel beter God voor hem was dan hij had verwacht. Meer dan eens had hij gezegd van droefheid te zullen sterven, en beroofd van zijn kinderen ten grave te zullen dalen, maar zie, hij sterft in ere en wordt door al zijn kinderen naar het graf gebracht.

2. Omdat zijn orders omtrent zijn begrafenis gegeven en gevolgd werden in het geloof, en in de verwachting van beide het hemelse en het aardse Kanaän. Nu was het: 1. Een statige, deftige begrafenis. Hij werd naar het graf begeleid, niet alleen door zijn eigen familie, maar door de hovelingen en al de rijksgroten, die ten teken van hun dankbaarheid aan Jozef, om zijnentwil die eer bewezen aan zijn vader. Hoewel de Egyptenaren een afkeer hadden van de Hebreeën en hen met minachting hadden aangezien, Hoofdstuk 43:32, begonnen zij toch, nu zij beter met hen bekend werden, achting voor hen te krijgen. De vrome, bejaarde Jakob had zich zó wèl onder hen gedragen, dat hij de algemene achting verwierf. De belijders van de Godsdienst moeten er naar streven om door wijsheid en liefde de vooroordelen weg te nemen, die velen tegen hen koesteren omdat zij hen niet kennen. Er gingen ook veel wagens en ruiters mee, niet alleen om hen een eind uitgeleide te doen, maar om hen tot aan het einde te vergezellen. Betamelijke plechtigheden bij begrafenissen, overeenkomstig de staat van de overledene bij zijn leven, zijn zeer aanbevelenswaardig, en daarvan mogen wij niet zeggen: waartoe dit verlies? Zie Handelingen 8:2, Lukas 7:12.

2. Het was een droevige begrafenis, vers 10, 11. De toeschouwers Merk ten op dat het een zware rouw was. De dood van Godvruchtigen is voor iedere plaats een groot verlies en behoort diep betreurd te worden. Stefanus sterft als martelaar, maar Godvruchtige mannen maken grote rouw over hem. Dit plechtige rouwbedrijf over Jakob gaf een naam aan de plaats: Abel-Mizraim, De rouw van de Egyptenaren, wat strekte tot een getuigenis tegen het volgende geslacht van de Egyptenaren, die de nakomelingen verdrukten van die Jakob, aan wie hun voorouders zoveel eerbied en eer bewezen hebben.

Genesis 50:15 - 21
1. Wij hebben hier het vestigen van een goede verstandhouding tussen Jozef en zijn broers, nu hun vader was gestorven. Jozef was aan het hof in de residentie, zijn broers waren in Gosen, ver weg op het land, maar in goede vriendelijke overeenkomst met hen te blijven leven zou hem tot eer en hun tot voordeel wezen. Als God de ouders door de dood heeft weggenomen,

kinderen, (welke twist dikwijls ontstaat over het verdelen van de nalatenschap) maar ook om gemeenschap en liefde onder elkaar te bevorderen, opdat de eenheid in stand blijft zelfs als het middelpunt van de eenheid is weggenomen.

I. Jozefs broeders vragen hem nederig om zijn gunst.
1. Zij begonnen vrees te koesteren voor Jozef, niet dat hij hun hiertoe reden gegeven had, maar de bewustheid van schuld en van hun eigen onmacht om in zo'n geval te vergeven en te vergeten, maakte dat zij de oprechtheid en de standvastigheid van Jozefs gunst wantrouwden, vers 15. Misschien zal Jozef ons haten. Zolang hun vader leefde, achtten zij zich veilig onder zijn schaduw, maar nu hij dood was, vreesden zij het ergste van Jozef. Een schuldig geweten stelt de mensen bloot aan voortdurende angsten, zelfs als er geen reden is tot vrees, en maakt dat zij iedereen wantrouwen, zoals Kaïn, Hoofdstuk 4:14. Zij, die zonder vrees willen zijn, moeten zich zonder schuld houden. Indien ons hart ons niet veroordeelt, dan hebben wij vrijmoedigheid tot God en mensen.

2. Zij verootmoedigden zich voor hem, beleden hun schuld en vroegen hem om vergeving. Zij deden het bij volmacht, vers 17 en zij deden het in persoon, vers 18. Nu de zon en de maan waren ondergegaan, hebben de elf sterren zich voor Jozef gebogen, voor een verdere vervulling van zijn droom. Zij spreken van hun vroegere overtreding met vernieuwd leedwezen. "Vergeef toch de overtreding." Zij werpen zich aan Jozefs voeten en doen een beroep op zijn barmhartigheid. "Wij zijn u tot knechten." Aldus moeten wij de zonden betreuren, die wij voorlang bedreven hebben, ook die zelfs, van welke wij hopen dat zij ons door genade vergeven zijn, en als wij God om vergeving bidden, dan moeten wij beloven Zijn dienstknechten te zullen wezen.

3. Zij pleitten op hun betrekking tot Jakob en tot Jacobs God.
a. Tot Jakob, aanvoerende dat hij hun gezegd had, dat zij zich moesten verootmoedigen, meer omdat hij betwijfelde of zij die plicht van de verootmoediging wel zouden volbrengen, dan omdat hij er aan twijfelde dat Jozef zijn plicht zou doen van hun vergeving te schenken hij kan ook redelijkerwijs niet verwachten dat Jozef hun verder vriendelijkheid zou betonen, tenzij zij er zich op die wijze voor bevoegd maakten, vers 16. "Uw vader heeft bevolen". Zo kunnen wij, als wij in geloof en met berouw over onze zonden ons verootmoedigen voor Christus, er op pleiten dat het het gebod is van Zijn Vader en onze Vader, dat wij dit doen.
b. Tot Jacobs God. Zij pleiten: vers 17 :Wij zijn de "dienaren van de God uws vaders", niet slechts kinderen van dezelfde Jakob, maar aanbidders van dezelfde Jehova. Wij moeten wèl bereid zijn allen te vergeven, die ons beledigd hebben of ons kwaad hebben aangedaan, maar zeer bijzonder moeten wij ons er voor wachten om wrok te koesteren tegen de dienaren van de God van onze vader, deze moeten wij met bijzondere tederheid behandelen, want wij en zij hebben dezelfde Meester.

II. Met grote ontferming bevestigt Jozef zijn verzoening met hen vers 17. "En Jozef weende, als zij tot hem spraken.", het waren tranen van smart wegens hun verdenking van hem, en tranen van tederheid wegens hun verootmoediging. In zijn antwoord: 1. Zegt hij hun tot God op te zien in hun berouw, vers 19. "Ben ik in de plaats van God?" In zijn grote ootmoed dacht hij dat zij hem te veel eerbied betoonden, alsof hun geluk in zijn gunst was gelegen, en zo kwam wat hij hun zei op hetzelfde neer wat Petrus zei tot Cornelius: "Sta op, ik ben ook zelf een mens. Hebt vrede met God, wees verzoend met Hem, en dan zult gij bevinden dat het gemakkelijk genoeg is met mij verzoend te zijn." Als wij vergeving vragen aan hen, die wij beledigd hebben, dan moeten wij er ons voor wachten om hen in de plaats van God te stellen,

en Zijn gunst zoeken. "Ben ik in de plaats van God, wie de wraak toekomt? Nee ik zal u overlaten aan Zijn ontferming." Zij, die zich wreken, treden in de plaats van God, Romeinen 12:19.

2. Hij verzacht hun misdaad uit aanmerking van het grote goed, dat God er op zo wonderbare wijze uit heeft doen voortkomen wat hen wel niet minder leedwezen moet doen gevoelen om hun zonde, maar hem zoveel bereidwilliger moet doen zijn om haar te vergeven, vers 20. "Gijlieden wel, gij hebt kwaad tegen mij gedacht", doch God heeft dat ten goede gedacht, opdat Hij deed, gelijk het te deze dage is, om een groot volk in het leven te behouden.", om de dromen te verijdelen - ten einde de dromen te vervullen, en Jozef tot een grotere zegen te stellen voor zijn familie dan hij anders geweest kon zijn. Als God gebruik maakt van der mensen doen om Zijn raadsbesluiten tot stand te brengen, dan zal Hij gewoonlijk een ding bedoelen, en zij een ander ding, zelfs het geheel tegenovergestelde, maar Gods raad zal bestaan. Zie Jesaja 10:7. God brengt dikwijls uit het kwade het goede voort, en dient de plannen van Zijn voorzienigheid zelfs door de zonden van de mensen, niet dat Hij de werker is van de zonde, verre zij het van ons dit te denken, maar Zijn oneindige wijsheid bestuurt in de samenloop van de gebeurtenissen, dat wat de strekking had Hem te onteren toch eindigt in Zijn lof, zoals de terdoodbrenging van Christus, Handelingen 2:23. Dat maakt de zonde niet minder zondig en de zondaars niet minder strafbaar, maar het strekt groots tot eer en heerlijkheid van Gods wijsheid.

3. Hij verzekert hen van zijn voortdurende vriendelijkheid en welwillendheid voor hen: "Vreest niet, ik zal u en uw kleine kinderen onderhouden." vers 21. Zie van hoe uitnemende gezindheid Jozef was, en leer van hem kwaad met goed te vergelden. Hij zei hun niet dat zij nu wel acht hadden te geven op zichzelf, want dat hij slechts goed en vriendelijk voor hen zou zijn indien zij zich goed gedroegen, neen, hij wilde hen niet aldus in angst en onzekerheid laten, en de schijn niet aannemen alsof hij hen wantrouwde, hoewel zij hem gewantrouwd hadden, hij troostte hen en, om alle vrees uit hun hart te verbannen, sprak hij naar hun hart. Een verbroken en verslagen hart moet vertroost en bemoedigd worden. Hun, die wij liefhebben, en aan wie wij vergeving hebben geschonken, moeten wij niet slechts weldoen, wij moeten ook vriendelijk met hen zijn, en naar hun hart spreken.

Genesis 50:22 - 26

Hier is: 1. De verlenging van Jozefs leven in Egypte hij leefde totdat hij honderd en tien jaar oud was, vers 22. Zijn vader geëerd hebbende, zijn zijne dagen verlengd in het land, dat God hem voor het ogenblik had gegeven en het was een groot voorrecht, een zegen voor zijn bloedverwanten, dat Hij hem hun nog zo lang tot steun en troost liet blijven.

2. Het opbouwen van Jozefs geslacht, hij leefde om nog zijn achterkleinkinderen te zien bij zijn beide zonen, vers 23, en waarschijnlijk zag hij zijn twee zonen plechtig erkend als hoofden van twee aparte stammen, de gelijken dus van zijn broers. Het is aan bejaarde ouders fijn en tot grote vertroosting te zien, dat hun nageslacht bloeit, zeker als zij daarbij ook vrede zien over Israël, Psalm 128:6.

3. De laatste wilsbeschikking van Jozef, meegedeeld aan zijn broers, toen hij de dood zag naderen. Van hen, die in de eigenlijke zin zijn broeders waren, zijn sommigen misschien nog voor hem gestorven, daar de meesten van hen ouder waren dan hij, maar aan hen, die nog leefden, en aan de zonen van hen, die gestorven waren en die de plaats innamen van hun vaderen, heeft hij dit gezegd.

a. Hij vertroostte hen met de verzekering, dat zij op zekere tijd naar Kanaän zouden terugkeren, vers 24. *"Ik sterf, maar God zal u gewisselijk bezoeken"*. In diezelfde zin heeft Jakob tot hem gesproken, Genesis 48:21.
Aldus moeten wij anderen vertroosten met dezelfde vertroosting, waarmee wij zelf van God vertroost zijn geworden, en hen aanmoedigen om te steunen op de beloften, die ook ons tot steun zijn geweest. Onder God is Jozef de beschermer en weldoener van zijn broers geweest, en wat zal er van hen worden, nu hij gaat sterven? Wel, laat dit hun troost wezen: "God zal u gewisselijk bezoeken".
Gods genadige bezoekingen zullen dienen om ons het verlies te vergoeden zelfs van onze beste vrienden. Zij sterven, maar wij kunnen leven en getroost leven, als God met ons is, en ons Zijn gunst doet genieten. Hij zegt hun hier zeker van te wezen: "Hij zal u doen optrekken, uit dit land", en daarom:
(1). Moeten zij de hoop niet koesteren van er zich blijvend te vestigen, het niet beschouwen als hun rust tot in eeuwigheid, zij moeten hun hart zetten op het land van de belofte, en dat hun vaderland, hun woning, noemen.
(2). Zij moeten niet vrezen dat zij er zullen verminderen of te gronde gaan. Waarschijnlijk voorzag hij de mishandeling, die hun na zijn dood aangedaan zou worden, en daarom richt hij dit woord van bemoediging tot hen: "God zal u ten laatste in triomf opvoeren uit dit land." Hierin heeft hij het oog op de belofte, Hoofdstuk 15:13, 14, en in de Naam van God verzekert hij hun van de vervulling ervan.

b. Als een belijdenis van zijn eigen geloof, en tot verzekering van hun geloof, gebiedt hij hun hem onbegraven te laten totdat de dag, de heerlijke dag zal komen wanneer zij in het land van de belofte gevestigd zullen zijn, vers 25. Hij doet hen onder ede beloven, dat zij hem in Kanaän zullen begraven. In Egypte heeft men aanzienlijke personen op zeer eervolle wijze begraven, met zeer veel pracht en staatsie, maar Jozef geeft de voorkeur aan een betekenisvolle begrafenis in Kanaän, en die nog bijna twee honderd jaar uitgesteld moest worden, boven een prachtige begrafenis in Egypte. Aldus heeft Jozef door het geloof in de leer van de opstanding en de belofte van Kanaän bevel gegeven van zijn gebeente, Hebreeën 11:22. Hij sterft in Egypte, maar stelt zijn gebeente ten onderpand, dat God zeker Israël zal bezoeken en zal opvoeren naar Kanaän.

4. De dood van Jozef en de bewaring van zijn lichaam om in Kanaän te worden begraven vers 26. "zij balsemden hem, en men leide hem in een kist in Egypte." maar begroef hem niet voordat zijn kinderen hun erfdeel in Kanaän hadden ontvangen, Jozua 24:32.
Indien de ziel bij het sterven slechts weerkeert tot haar rust bij God, dan doet het er weinig toe of het door haar verlaten lichaam niet spoedig, of wel in het geheel niet, tot zijn rust komt in het graf. Er behoort echter zorg te worden gedragen voor de dode lichamen van de heiligen in het geloof aan hun opstanding, want er is een verbond met het stof, dat gedacht zal worden, en er is een gebod gegeven betreffende hun gebeente.